ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΤΡΙΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1852.

002
ΠΡΒ
ΠΕΡ.Γ
ΣΥΝ.Β
1851-1852
Τ. 2

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΕΝ ΤΗ Β'. ΣΥΝΟΔΩ ΤΗΣ Γ'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΗ.

Τῆς 25 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης ..λήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ β'. τριμήνου πιστώσεως εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἐχουσαν οὕτω'

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ, εἰς ἣν παρεπέμφθη τὸ περὶ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τῆς δευτέρας τριμηνίας τοῦ τρέχοντος ἔτους νομοσχέδιον, ἐξετάσασα αὐτὸ καὶ σκεφθεῖσα, ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μὴν ἐπιψηφισθῇ παρ' ἀμφοτέρων τῶν βουλευτικῶν σωμάτων καὶ νὰ κυρωθῇ παρὰ τοῦ Βασιλέως ὁ προϋπολογισμὸς τῆς χρήσεως τοῦ 1852 ἐντὸς τῆς τριμηνίας ταύτης, ἡ δὲ πληρωμὴ τῶν δημοσίων δαπανῶν δὲν δύναται ν' ἀναβληθῇ, συσταίνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου, δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ πληρώσῃ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν δευτέραν τριμηνίαν τοῦ τρέχοντος ἔτους, κατὰ τὰς τεθείσας ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τούτῳ βάσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ἀπριλίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Μπούκουρας, πρόεδρος, Θ. Α. Ζαΐμης, Θ. Πετρινὸς,
Σ. Κοπανίτσας, Σ. Χ. Στεφανόπουλος, Α.Α. Χ. Ἀναρτύρου,
Χ. Ν. Δημάθας, Γ. Κ. Βελῆς, Δ. Γ. Φιλάρετος,

Ὁ εἰσηγητὴς Δ. Δρόσος.

Ἐγένετο ἀκολούθως ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Μάμουκαν καὶ Κ. Σκουλέτην ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς χθὲς ἐπιψηφισθείσης προτάσεως περὶ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν· συνήχθη δὲ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτῆς διὰ ψήφων 67 κατὰ 5, ἔχον οὕτως.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ὁ συνοικισμὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποκατασταθέντων Κρητῶν εἰς τοὺς δήμους Μινῴας καὶ Ἀδάμαντος, ὡς καὶ εἰς τὴν Νέαν Κρήτην (Ἀχαναίταν) ἐκλέγει ἴδιον βουλευτήν.

Ἄρθρ. 2. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς ἐκδίδεται ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους νομάρχας, ἡ δὲ διαλογὴ τῶν ψήφων γίνεται ἐνώπιον ἑκάστου αὐτῶν ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου των.

Ἄρθρ. 3. Ἀφοῦ οἱ ἁρμόδιοι νομάρχαι κοινοποιήσωσι πρὸς ἀλλήλους τὸ προκύψαν εἰς τὸν ἐν τῇ νομαρχίᾳ ἑκάστου συνοικισμὸν τῶν Κρητῶν ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, ὁ νομάρχης, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου διαμένει ὁ ἐκλεχθείς, δημοσιεύει ἐν γένει τὸ ἀποτέλεσμα εἰς ὅλους τοὺς συνοικισμοὺς, καὶ ἀναγγέλλει τὴν ἐκλογήν του εἰς τὸν ἐκλεχθέντα.

Ἄρθρ. 4. Οἱ εἰς ἄλλους δήμους τοῦ Κράτους κατοικοῦντες Κρῆτες δύνανται νὰ μεταφέρωσι τὰ πολιτικά αὐτῶν δικαιώματα εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ ἀναφερομένους συνοικισμούς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου.

Ἡ σύνταξις καὶ δημοσίευσις τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, ἡ κλήρωσις τῶν ἐπιτροπῶν, ἡ ἐκδίκασις τῶν παραπόνων καὶ ἡ ψηφοφορία ἐνεργοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος νόμου. Εἰς δὲ τὸν συνοικισμὸν Νέας Κρήτης ἐνεργεῖ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος ὑπάγεται, ὅσα εἰς τοὺς ἀνωτέρω δύω δήμους αἱ δημοτικαὶ αὐτῶν ἀρχαί.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Τήνου περὶ βουλευτικῆς ἐκλογῆς Κρητῶν, ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . N.	Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Πέτρος Καμπάνης . . . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Δημήτριος Τσόκρης . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Γεώργιος Τσόκρης . . . N.

Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.	Ἀμπρος Ροϊλὸς . . . . N.
Σ. Βλάχος	Κωνς. Λαμπρινόπουλος .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.	Π. Κολπαδίνος . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος .	Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Θεόδωρος Γρίβας . . .	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .
Κωνς. Γριβογεώργης . N.	Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης N.	Γεώρ. Παπασπυράπουλος N.
Δ. Πετροπουλάκης . . N.	Ἐμμαν. Καραμάνος . .
Π. Τζαννετάκης . . . N.	Νικόλαος Ματθαίου . . N.
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . .	Ἀναγν. Κοντάκης . . .
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου	Σ. Κοπανίτσας . . . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . .	Ἀναστ. Κορριωτάκης . .
Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . N.	Π. Ματάλας . . . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . N.	Ἐμ. Μελετόπουλος . .
Σταμάτιος Μήτσας . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . N.
Γεώργιος Βελὴς . . . N.	Παναγιώτης Ἀζαρὴς . N.
Δημήτριος Ζῶτος	Στάμος Μαυροδῆμος . N.
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης. .	Α. Εὐμολπίδης . . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἠλίας Δωϊλας . . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . .	Θεόδωρος Πετρινὸς . . .
Στέφ. Στερανόπουλος . N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας O.
Ἀνδρέας Λύγερινὸς . . N.	Παναγιώτης Βάρδογλης N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος N.
Ἀναγνώστ. Δημητρίου .	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . .
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτουνας . .
Χρ. Δεμάθας . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης N.
Γρ. Βαλιάνος . . . . O.	Γεώργιος Γουλιμὴς . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης N.
Χ. Θεοχαράπουλος . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . N.
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνς. Λιμπερόπουλος . .
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . N.	Ἐμ. Μοδινὸς . . . . .
Γρηγόρ. Κορριωτάκης . .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . N.
Γεώργιος Περωτὴς . . N.	Δημ. Δημητρακόπουλος N.
Κωνς. Νταγρὲς	Γεώρ. Κάνδυας . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . .	Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . .
Βελ. Νικολαΐδης . . .	Α. Παπαδημητριάδης . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . .	Ν. Σισμάνης . . . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . N.	Κωνς. Ἀξελὸς . . . . .

Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος	N.	Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης	N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς	O.
Κίμων Χριστοδούλου		Μιχαὴλ Σολομὸς	O.
Νικ. Πιεράκος	N.	Εὐστράτιος Παρίσης	
Γρηγ. Πατριαρχέας		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Σταυρ. Καπετανάκης	N.	Δημήτριος Δράσος	N.
Δημ. Νικουλάκης		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Χαράλ. Χριστόπουλος	N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος	N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος		Ἀναγ. Παπατσώρης	
Νικόλαος Μοσχούλας		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Γεώργιος Α. Ράλλης		Ἀθανάσιος Καστανᾶς	
Νάκος Πανουριᾶς	N.	Α. Κιζάνης	N.
Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας	N.	Ἰωάννης Δαμιανὸς	
Περικλ. Καλαμογδάρτης	N.	Λάζαρος Α. Γιαυρδὴς	N.
Σιδέρης Πράτσικας	N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς	N.
Παν. Πατρινὸς		Πέτρος Χ. Πέτρος	
Κωνστ. Σκουρλέτης	N.	Κ. Δυοβουνιώτης	N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου		Μ. Χουρμούζης	
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου		Κ. Τσουκαλᾶς	N.
Ἀναγν. Τατόπουλος	N.	Δημήτριος Μητσάκης	
Κωνστ. Δαρειώτης	N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	O.
Ἰω. Γεωργάρας	N.	Χρῆστος Κικίδης	N.
Γ. Νικολάου			

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ β'. καὶ ς'. μὴ συμπληρωθέντων, εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νόμου τοὺς Γ. Πανοπριφτόπουλον, Ν. Σισμάνην, Δ. Δρόσον, Ἡλ. Παπαδαῖον, καὶ Θ. Πετρινὸν, προσθέντων ἔτι τοῦ γ'. τοῦ δ'. καὶ ε. μέχρι τοῦ νῦν καθυστερούντων, ὅτι ἐξελέξαντο προέδρους μὲν τοὺς Παπακώνσταν Τζαμάλαν, Γ. Τσόκρην καὶ Σ. Πράτσικαν· γραμματεῖς δὲ, τοὺς Π. Κολποδῖνον, Δ. Σακελλαριάδην καὶ Α. Αὐγερινόν.

Ἀναγγείλαντος τοῦ προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 105 περίληψις ὡς ἀκολούθως·

«Ἀριθ. 105. Ἀναφορὰ ἀπὸ 28 Μαρτίου 1851 ἐκ Πατρῶν Π. Δ. Πατρινοῦ, Π. Παπαδιαμαντοπούλου καὶ Ν. Μανιάτη, δι' ἧς ἀναφέρουσιν ὅτι ἀπό τινος καιροῦ τὸ δημόσιον κατάσχει τὸ τέταρτον τοῦ ἀναφιδακαρικοῦ τῶν διὰ τὰ παρ' αὐτῶν ὀφειλόμενα ἐκ προικακτησιῶν, ἀποστεροῦν οὕτω τὰ πρὸς διατροφὴν των ἀναγκαῖα, καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ καταργηθῶσιν οἱ τόκοι καὶ ἀνατοκισμοὶ τῶν καθυστερουμένων, καὶ νὰ κανονισθῇ κατὰ δόσεις ἡ πληρωμὴ τοῦ χρέους των, λογιζομένων τῶν τόκων ἀπέναντι τοῦ κεφαλαίου κλπ.»

Καὶ πρῶτον παρετήρησέ τις, ὅτι πολλαὶ ἀκούονται καθ' ἑκάστην δυσαρέσκειαι ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν, παραπονουμένων ὅτι ὁσάκις μὲν ἀναφέρονται εἰς ἄλλας ἀρχὰς, λαμβάνουσι ταχεῖαν ἀπάντησιν εἰς τὰς αἰτήσεις των, ὁσάκις δὲ πρὸς τὴν Βουλὴν, ἀπαυδοῦσι περιμένοντες ὁλοκλήρους μῆνας τὸ ἀποτέλεσμα. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι τῷ ὄντι ἄδικον νὰ δαπανῶνται χρονοτριβοῦντες ἐνταῦθα οἱ πολῖται, ὅπως ἴδωσι τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς των ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, πρέπει νὰ δοθῇ πέρας εἰς τὸ ἄτοπον τοῦτο, καὶ προτείνει νὰ συζητῶνται τοῦ λοιποῦ αἱ ἀναφοραὶ κατὰ πᾶσαν ἑβδομάδα καὶ ἐν ἡμέρᾳ ῥητῇ, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελε συμπέσει σπουδαῖόν τι ἀντικείμενον, ὅπως ἕκαστος πολίτης ἀναφερόμενος, δύναται νὰ ἀκούῃ τὸ ἀποτέλεσμα ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος καὶ ἀναχωρῇ ὅπου θέλει.

Συμφωνούσης δὲ τῆς Βουλῆς, ἐπέφερέ τις ἐπὶ τῆς προκειμένης ἀναφορᾶς, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ἀφορᾷ πολλοὺς ὀφειλέτας, εἰς τὴν αὐτὴν ὑπαγομένους κατηγορίαν, ἀντὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς πρέπει «νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ πρόνοιαν διὰ τοὺς τοιούτους ὀφειλέτας καὶ ἐκδώσῃ ὅσον τάχιον νόμον τροποποιοῦντα τὸν ἤδη ὑπάρχοντα.» Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπρότεινε νὰ προστεθῇ «ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐκτιμῶν τὰς παρούσας δυσχερείας τοῦ τόπου, πρέπει νὰ διατάξῃ ὥστε ἡ καταδίωξις νὰ μὴν ἐνεργῆται μὲ τὴν αὐτὴν αὐστηρότητα τοὐλάχιστον διὰ τοὺς πάσχοντας ὀφειλέτας» καθ' ὅσον εἶναι λυπηρὸν νὰ στερῆται τις ἄρτου καὶ ἐνταῦτῷ νὰ καταδιώκηται.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ἀμφοτέρας τὰς ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης προταθείσας γνώμας.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νόμου εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου ΡΠΒ'. νόμου εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐν τῇ αἰτιολογικῇ αὐτοῦ ἐκθέσει ἐκτεθέντας λόγους, παραδέχεται τὸ νομοσχέ-

διον τοῦτο πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀρτίως κυρωθέντος περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νόμου, καὶ συνίστησιν εἰς τὸ Σῶμα τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ἀπριλίου 1852.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή.

Δ. Δρόσος — Θ. Πετρινὸς
Ἠλ. Παπαδαῖος — Ν. Σισμάνης
Γ. Πανοπριφτόπουλος.»

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἡ ὑπ' ἀριθ. 116 ἑπομένη περίληψις·

«Ἀριθ. 116. Ἀναφορὰ ἀπὸ 22 Ἰουλίου τ. ε. κατοίκων τινῶν τοῦ χωρίου Κήπων τῆς Καρυστίας, δι' ἧς ἀναφέρουσιν ὅτι γαῖαι τινες, πρὸ χρόνων ὑπ' αὐτῶν κατεχόμεναι, ἐθεωρήθησαν ὡς ἐθνικαί, κατεμετρήθη μέρος αὐτῶν, καὶ πρόκειται νὰ παραχωρηθῶσιν ἀπέναντι φαλαγγιτικῶν γραμματίων, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν θεραπείαν τοῦ ἀδικήματος τούτου καὶ τὴν περιστολὴν τῶν γενομένων ἐπὶ τῆς καταμετρήσεως καὶ παραχωρήσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γαιῶν καταχρήσεων.»

Ἐφ' ἧς παρετηρήθη, ὅτι οὐ μόνον πρόκειται νὰ παραχωρηθῶσιν αἱ ὑπὸ τῶν ἀναφερομένων κατεχόμεναι γαῖαι, ἀλλὰ καὶ εἰκονικαὶ δημοπρασίαι ἐγένοντο ἤδη, ὡς ἐκ τῶν ἀνακρίσεων ἀπεδείχθη, καὶ ὅμως οἱ ἐνεργήσαντες αὐτὰς ὑπάλληλοι διατηροῦνται εἰς τὰς θέσεις των, ἐνῷ ἂν ὑπῆρχε συναγωνισμὸς, αἱ γαῖαι ἤθελον φθάσει εἰς τιμὴν δεκαπλασίαν. Διὸ ἐπροτάθη, καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, νὰ ἀναβληθῇ μὲν ἡ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης συζήτησις, νὰ σταλῇ δὲ ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης καὶ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅπως δώσῃ πληροφορίας τὴν προσεχῆ δευτέραν, φέρων καὶ τὰ ἀφορῶντα τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀνακριτικὰ ἔγγραφα.

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 129 περιλήψεως ἐχούσης οὕτως·

«Ἀριθ. 129. Ἀναφορὰ ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν ἀσβεστοποιῶν τινων, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται νὰ τεθῇ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1836 Βασιλικὸν διάταγμα περὶ φόρου ξυλείας, καθότι ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ συνεπάγει ζημίας καὶ ὑποχρεώσεις ἀδίκους εἰς τοὺς μετερχομένους τὴν ἀσβεστοποιΐαν.»

Ἐζητήθη τὸ ὁλόγραφον τῆς ἀναφορᾶς, ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ὁποίας ὁρμηθεὶς παρετήρησέ τις, ὅτι, καθ' ἃ οἱ ἀναφερόμενοι λέγουσιν, ὑπάρχει Βασιλικόν τι διάταγμα, δι' οὗ ἀπαγορεύεται

ἡ εἰς τὰ χαμόκλαδα ἐπιβολὴ φόρου, καὶ ὅμως παρὰ τὸ διάταγμα τοῦτο αἱ ὑπάλληλοι ἀρχαὶ λαμβάνουσι καὶ ἐντεῦθεν φόρον· διὸ προτείνει νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἵνα εἴπῃ πρὸς τὴν Βουλὴν ποῦ στηρίζεται ἡ τοιαύτη φορολογία.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἵνα δώσῃ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας κατὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν.

Ἀναγνωσθεῖσα δὲ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 126 ἑπομένη περίληψις·

«Ἀριθ. 126. Ἀναφορὰ ἀπὸ 25 Αὐγούστου τ. ε. ἐκ Τριπόλεως Ἑλένης Κ. Στενιώτου, πρὸς σ. ζύγου τοῦ Π. Βοΰλγαρη, δι' ἧς ὑποβάλλει διάφορα ἀποδεικτικὰ, πιστοποιοῦντα τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ χορηγηθῇ ἡ διακοπεῖσα σύνταξις εἰς τὴν ὀρφανὴν θυγατέρα της πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῆς.»

Ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως·

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 126 ἀναφορὰ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην. »

Ἀναγνωσθείσης ἀκολούθως καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 133 περιλήψεως, ἐχούσης ὡς ἑξῆς·

«Ἀριθ. 133. Ἀναφορὰ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐξ Αἰτωλικοῦ Π. Καρβέλη, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι καταδιώκεται παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου μόνος αὐτὸς ὡς κακῆς πίστεως κάτοχος ἀμπέλου, ἣν καλλιεργεῖ ὡς ἐθνικὴν καὶ ἀποδίδει τὸν νόμιμον φόρον, ἐνῷ εἰσὶ πολλοὶ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, καὶ ἐξαιτεῖται ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἡ Βουλή.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀποφαινομένη ἡ Βουλὴ, εἶχεν ὁρίσει ὅτι ἡ πρέπει νὰ ἐνεργῆται γενικὴ καταδίωξις τῶν κατεχόντων τοιαύτας ἐθνικὰς γαίας, ἢ νὰ παύσῃ πᾶσα ἄλλη μερικωτέρα. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ἀναφορᾶς φαίνεται ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Βουλῆς δὲν ἐτηρήθη, προτείνει νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅπως κατὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν δώσῃ λόγον καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω πρότασιν.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 121 περίληψις ὡς ἀκολούθως·

« Ἀριθ. 121. Ἀναφορὰ ἀπὸ 7 Αὐγούστου τ. ε. Κ. Βιβιλάκη, δι' ἧς ἐκθέτει τὴν διαστροφὴν, ἣν ἔλαβεν ὁ ὑπὲρ τῶν Κρητῶν περὶ προικοδοτήσεως ἐκδοθεὶς νόμος, καὶ ὑποβάλλει προτάσεις τινὰς πρὸς ἀληθῆ ἀποκατάστασιν αὐτῶν καὶ πραγματοποίησιν τῶν δοθεισῶν πρὸς αὐτοὺς ἐθνικῶν ὑποσχέσεων. »

Ἐφ' ἧς παρετήρησέ τις, ὅτι ἀληθῶς τοσαῦτα συμβαίνουσιν ἀτοπήματα καὶ ἀνωμαλίαι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μνησθέντος νόμου, ὥστε θέλουσι καταστραφῆ πολλαὶ οἰκογένειαι τῶν τε Κρητῶν καὶ τῶν ἐγχωρίων· διὸ προτείνει νὰ ἀναβληθῆ καὶ ἡ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης συζήτησις, ὅπως συζητηθῆ ἰδιαιτέρως, ἀφοῦ δοθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ πληροφορίαι.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ δοθῶσι καὶ αἱ πληροφορίαι αὗται κατὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν.

Ἀναγνωσθεῖσα δὲ καὶ ἡ ἑπομένη ὑπ' ἀριθ. 131 περίληψις·

« Ἀριθ. 131. Ἀναφορὰ ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν Δημητρίου Μ. Ῥαΐδου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ ληφθῆ ὑπὲρ αὐτοῦ πρόνοια καὶ τῷ χορηγηθῆ βοήθειά τις ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον, καθότι κινδυνεύει νὰ γίνῃ θῦμα τῆς πείνης καὶ κακουχίας. »

Ἀπεφασίσθη νὰ διευθυνθῆ οὐχὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ἀλλ' εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὡς ἁρμόδιον νὰ χορηγῆ βοηθείας.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 134 περιλήψεως, ἐχούσης οὕτως·

« Ἀριθ. 134. Ἀναφορὰ ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου τ. ε. χήρας Ἀσήμως Λαγουμτζῆ, δι' ἧς ἐξαιτεῖται χάριν τῶν σημαντικῶν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἐκδουλεύσεών του καὶ τῆς ἐνεστώσης οἰκτρᾶς καταστάσεώς της ἀνάλογον σύνταξιν. »

Εἷς μὲν παρετήρησεν, ὅτι εἶναι γνωστὸν ὁποίας λαμπρὰς ἐκδουλεύσεις προσήνεγκεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὁ ἀείμνηστος Λαγουμτζῆς, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ διευθυνθῆ ἁπλῶς ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ νὰ συσταθῆ ὅσον ἐνεστίν· ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι τὰ ἄθλα τοῦ ἀνδρὸς τούτου δὲν κεῖνται μακράν, διότι ἐνταῦθα, ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀγωνιζόμενος, οὐ μόνον ἔσωσε πολλάκις τοὺς ἐν αὐτῇ κινδυνεύοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐχθροὺς παλικαρικῶς ἔβλαψε. Διὰ τοῦτο προτείνει νὰ συσταθῆ στενῶς ἡ ἀναφορὰ, ὅπως χορηγηθῆ ἡ αἰτουμένη παρὰ τῆς χήρας αὐτοῦ σύνταξις, καὶ περιπλέον νὰ προκληθῆ ἐν τούτῳ καὶ βοήθειά τις ἀνάλογος, ἵνα μὴ πάσχῃ ἡ οἰκογένεια τοιούτου ἀγωνιστοῦ.

Καὶ ἄλλου δὲ εἰπόντος, ὅτι ὁλόκληρος ἡ φρουρὰ τῆς τε ἀκροπόλεως καὶ τοῦ Μεσολογγίου δὲν ἔπραξε πλειότερα ἔργα ὅσα ὁ ἔνδοξος οὗτος ἀγωνιστὴς κατὰ τὴν πολιορκίαν ἀμφοτέρων τῶν πόλεων τούτων· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ συσταθῆ στενῶς ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως ἐπισπεύσῃ νὰ χορηγήσῃ ἀνάλογον σύνταξιν πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου.

Ἀναγνωσθὴ ἐπίσης καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 137 περίληψις, ἔχουσα οὕτως·

« Ἀριθ. 137. Ἀναφορὰ ἀπὸ 31 Αὐγούστου τ. ε. Ἑλένης χήρας Εὐσταθίου Κατσικογιάννη, δι' ἧς ἐξαιτεῖται χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της νὰ τῇ δοθῇ ἀνάλογός τις σύνταξις πρὸς συντήρησιν ἑαυτῆς καὶ τῶν ὀρφανῶν τέκνων της. »

Ἐφ' ἧς ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ συσταθῆ ἐπίσης στενὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποφασισθέντα.

Ἀναγνωσθεῖσαι δὲ καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 106, 107, 109, 110, 111, 113, 119, 123, 128, 132, 135 καὶ 138 ἑπόμεναι περιλήψεις·

« Ἀριθ. 106. Ἀναφορὰ ἀπὸ 30 Ἰουνίου τ. ε. Ἀντωνιάδης Δημητρίου Μπαχαντὴ ἐκ Κρήτης, δι' ἧς ζητεῖ αὖθις ὅπως ἐξαργυρωθῆ τὸ ἐκ φοινὶξ 18,000 γραμμάτιον, τὸ δοθὲν αὐτῇ ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Κυβερνήτου πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς διαπαγείσης κατὰ τὴν ἐκ Κρήτης μετανάστευσιν περιουσίας της. »

« Ἀριθ. 107. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ 3 Ἰουλίου τ. ε. Γεωρ. Μυλόρδου, δι' ἧς ζητεῖ ἀνάλογον σύνταξιν διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του καὶ τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν του. »

« Ἀριθ. 109. Ἀναφορὰ ἀπὸ 6 Ἰουλίου τ. ε. Μαρίας Μανώλη Κ. Ῥίζου, συζύγου Ἰω. Παπαδοπούλου, δι' ἧς ζητεῖ νὰ τῇ δοθῇ ἀνάλογος προικοδότησις πρὸς ἀποκατάστασίν της χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ πατρός της, πεσόντος εἰς Νίσυρον. »

« Ἀριθ. 110. Ἀναφορὰ ἀπὸ 10 Ἰουλίου τ. ε. Αἰκατερίνης Φλέσσα ἐκ Νιαούσης τῆς Μακεδονίας, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι ὁ θεῖος της προσήνεγκεν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς πατρίδος 10,000 ὁλλανδικῶν φλωρίων, καὶ ὅτι αὕτη λαμβάνει ἀπέναντι αὐτῶν δεκάδραχμον σύνταξιν, μὴ ἐπαρκοῦσαν εἰς τὸν ἄρτον τῆς ἡμέρας, καὶ παρακαλεῖ νὰ τῇ αὐξηθῇ αὕτη πρὸς συντήρησίν της. »

« Ἀριθ. 111. Ἀναφορὰ ἐκ Καρπενησίου ἀπὸ 11 Ἰουλίου τ. ε. Νίκου Δελιγεωργοπούλου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται ν' ἀπαλλαχθῇ τῆς καταδιώξεως διὰ τὴν πληρωμὴν φόρου προικοκτησίας, καθότι

ὁ ἀγρὸς τὸν ὁποῖον ἔλαβε κατεστράφη ἀπὸ τοῦ 1842 ἐκ πλημμύρας τοῦ παρακειμένου ποταμοῦ.»

«Ἀριθ. 113. Ἀναφορὰ ἀπὸ 15 Ἰουλίου τ. ε. κατοίκων τινῶν Παραπουγκίων τῶν Πλαταιῶν, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται νὰ τοῖς παραχωρηθῶσιν ἐπὶ δανείῳ οἱ ἐρετεινοὶ φόροι τῶν καρπῶν, τοὺς ὁποίους παρήγαγον καὶ εἰσέτι δὲν ἀπέδωκαν, διότι ἐζημιώθησαν ἕνεκα τῆς συμβάσης ἀφορίας.»

«Ἀριθ. 119. Ἀναφορὰ ἀπὸ 4 Αὐγούστου τ. ε. Σταματίου Ἁγιοβλασίτη Παργίου, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεις του, τὰς ὁποίας ἀποδεικνύει δι' ἑνὸς πιστοποιητικοῦ, καὶ ἐξαιτεῖται ἀνάλογόν τινα σύνταξιν.»

«Ἀριθ. 123. Ἀναφορὰ ἀπὸ 16 Αὐγούστου τ. ε. Ἐλευθερίας Σάββα Δεμερτζῆ, δι' ἧς ἀναφέρει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της Σάββα, φονευθέντος εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς ἀκροπόλεως, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Σταύρου, πεσόντος ἀπὸ σραΐραν βόμβας, καὶ ζητεῖ ἀπέναντι αὐτῶν μηνιαίαν σύνταξιν.»

«Ἀριθ. 128. Ἀναφορὰ ἀπὸ 27 Αὐγούστου τ. ε. ἐκ Χαλκίδος Σερφοῦς χήρας Μπαϊράμη Ἀλβανοῦ, δι' ἧς ἀναφέρει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα τοῦ συζύγου της στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις καὶ ζητεῖ ἀνάλογόν τινα σύνταξιν.»

«Ἀριθ. 132. Ἀναφορὰ ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου τ. ε. Ἀθ. Παπαδοπούλου ἐξ Ἀθηνῶν, δι' ἧς ζητεῖ περίθαλψιν ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεών του καὶ τῆς ἐνεστώσης ἐνδείας του.»

«Ἀριθ. 135. Ἀναφορὰ ἀπὸ 20 Σεπτεμβρίου τ. ε. Π. Τσούροβικ, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ τῷ παραχωρηθῇ οἰκία τις ἔρημος ἐν Κορώνῃ, ἀνήκουσα ἄλλοτε εἰς τὸν Ἀχμέτ Βέην, καὶ περὶ τῆς ὁποίας διετάχθη πρὸ πολλοῦ τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον παρὰ τοῦ Βασιλέως νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα.»

«Ἀριθ. 138. Ἀναφορὰ ἀπὸ 16 Ἰουλίου τ. ε. Βασιλείου Μοστράτου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεών του, αἵτινες συνετέλεσαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, νὰ τῷ δοθῇ ἀνάλογος περίθαλψις, καθ' ὅσον δυστυχεῖ αὐτός τε καὶ τὰ τέκνα του.»

Ἐγένοντο δεκταὶ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως·

«Αἱ ὑπ' ἀριθ. 106, 107, 109, 110, 111, 118, 119, 123, 128, 132, 135 καὶ 138 ἀναφοραὶ νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΘ'.

Τῆς 26 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνωσθὲν ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς πρωτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ἐν πρώτοις ὁ ἀρτι ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς Ἄργους, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκοδοσίας πρωτόκολλον.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἣν ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν κ. λ. π.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπιτροπή σας διεξῆλθε μετὰ συντόνου προσοχῆς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, ἀναβαίνοντα εἰς δραχμὰς **834,682 : 82**, πλέον τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ δραχ. **2,536 : 02.**

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ'. παραδεχομένη τὸ ποσὸν τῶν **24,000** δραχ. διὰ τοὺς χειροτονηθησομένους ἐπισκόπους, προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ τὴν σταθερὰν θέλησίν της περὶ τῆς ὅσον ἔνεστι ταχυτέρας ἀποκαταστάσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν, διότι εἶναι λίαν ἐπιβλαβὲς νὰ μένωσι τόσον ἤδη καιρὸν πολλαὶ ἐπαρχίαι ἄνευ πνευματικῶν ποιμένων, καὶ ἐπομένως νὰ παραπονῶνται οἱ λαοὶ διὰ τὴν οὐσιωδεστάτην ταύτην στέρησιν.

Θεωρεῖ ἐπίσης ἀναγκαῖον ἡ ἐπιτροπὴ νὰ αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱεροκηρύκων εἰς δέκα, ὅπως ὑπάρχῃ εἷς ἕκαστον νομὸν εἰς, διότι

ὅσον συνεχέστερον γίνεται τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου, τοσοῦτον καὶ ἡ ὠφέλεια εἶναι μεγάλη καὶ ἀποτελεσματική· οὐχ ἧττον ὅμως καὶ οἱ ἱεροκήρυκες ὀφείλουν νὰ δεικνύωσι τοῦ λοιποῦ περισσοτέραν προθυμίαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀποστολικῶν αὐτῶν καθηκόντων.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Τ'. παραδεχομένη ἡ ἐπιτροπὴ τὴν προσθήκην τεσσάρων ἐκτάκτων καθηγητῶν, παρατηρεῖ συγχρόνως ὅτι εἶναι λυσιτελὲς ν' ἀνανεωθῇ ἡ καταργηθεῖσα ἕδρα τῆς ὑγιεινῆς καὶ φαρμακολογίας, διὰ νὰ διδάσκωνται ἐντελῶς τὰ τοσοῦτον ἀναγκαῖα ταῦτα μαθήματα, καὶ τὴν ἕδραν αὐτὴν δύναται νὰ καθέξῃ εἷς ἐκ τῶν διορισθησομένων κυρίων καθηγητῶν, ἐπειδὴ ὅταν πολλὰ μαθήματα ἀνατίθενται εἰς ἕν ἄτομον, εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον νὰ γίνηται καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν τακτικῶς καὶ ὠφελίμως μ' ὅλην τὴν χαρακτηρίζουσαν τοὺς καθηγητὰς ἱκανότητα καὶ προσπάθειαν.

Ἐπὶ τῶν κεφαλαίων Ζ'. καὶ Η'. παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰσαχθῇ ταχέως νόμος περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν Γυμνασίων, διότι κατέστη πλέον προβληματικὸν, ἐὰν ὑπάρχῃ τὸ ὁμοιόμορφον εἰς τὴν διδασκαλίαν κλπ., ἀφοῦ ὁ ὑπάρχων ὀργανισμὸς τῶν γυμνασίων καὶ ἀτελὴς ἐστι καὶ ἐν γένει εἰς ἐνέργειαν δὲν ἐτέθη.

Ὡς πρὸς τὰ σχολεῖα,

Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὴν σταθερὰν θέλησίν της περὶ τῆς βελτιώσεως καὶ αὐξήσεως αὐτῶν. Ἐπὶ τῆς ἀνατολικωτάτης παραλίας τῶν ὁρίων μας ὑπάρχει ἡ φερώνυμος τῆς Βασιλίσσης ἡμῶν νεόκτιστος καὶ ὡραία πόλις. Ὁποῖοι δὲ ἔσονται οἱ καρποὶ σχολείου ἑλληνικοῦ (τοῦ ὁποίου τὴν σύστασιν εὔχεται ἡ ἐπιτροπὴ) ἐν τῇ Ἀμαλιαπόλει, εὐκόλως τὸ κατανοεῖ ἕκαστος, ἅμα λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ μὲν πόλις αὕτη κεῖται ἐπὶ τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου, οἱ δὲ πολῖται αὐτῆς εἶναι οἱ ἄλλοτε κάτοικοι Μιντζέλης, μιᾶς ἐκ τῶν πολυανθρωποτέρων καὶ πλουσιωτάτων κωμοπόλεων τοῦ ἀμέσως ἀπέναντι περιωνύμου ὄρους Πηλίου, τοῦ κατοικουμένου καὶ σήμερον ἀπὸ πολλὰς μυριάδας εὐγενῶν ἀδελφῶν μας.

Εἰς τὸ σχολεῖον Ἀνδριτσαίνης, ἐκφράζει ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ζωηρὰν αὐτῆς ἐπιθυμίαν, νὰ προστεθῇ εἰς σχολάρχης, διότι, ὡς εἶναι γνωστὸν, ὑπάρχει ἐκεῖ βιβλιοθήκη πλουσία, (γενναῖον κληροδότημα τοῦ ἀειμνήστου Νικολοπούλου), καὶ διότι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἱστορικὴν ταύτην πόλιν σχολεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξῆλθον ἄνδρες διάσημοι ἐπ' ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ, καὶ

προσέτι διότι ἡ ἐπαρχία αὕτη εἶναι μία ἀπὸ τὰς πολυανθρωποτέρας.

Ἐπίσης εἶναι δίκαιον νὰ συστηθῇ σχολεῖον καὶ εἰς τὴν ἱστορικὴν πόλιν Ὕδρας, τοῦ ὁποίου δυστυχῶς στερεῖται πρὸ πολλοῦ.

Ὀφείλεται συγχρόνως καὶ εἰς τὴν ἔνδοξον νῆσον Πετσῶν νὰ βελτιωθῇ τὸ αὐτόθι σχολεῖον, προστιθεμένου ἑνὸς σχολάρχου, χορηγουμένου καὶ τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος, διότι ἕνεκα τῆς ἀπορίας τοῦ δήμου οἱ μαθηταὶ σήμερον συνέρχονται εἰς δύω ἄθλια δωμάτια μιᾶς Μονῆς, χρησιμεύσαντα ἄλλοτε εἰς κελία μοναχῶν.

Ἡ παρὰ τοῦ δημοσίου χορηγουμένη 600 δρ. ἐτησία βοήθεια εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ δήμου Κορθίου τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου, νὰ χορηγῆται τοῦ λοιποῦ εἰς τὸν δῆμον Γαυρίου πρὸς σύστασιν ἑνὸς σχολείου, διότι ὁ μὲν δῆμος Κορθίου ἔχει ἤδη διὰ τὸ σχολεῖόν του τὴν εὐεργετικὴν συνδρομὴν τοῦ πανοσιωτάτου καὶ φιλογενοῦς ἀρχιμανδρίτου Κ. Χρυσάνθου Πενέτη, οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ δήμου Γαυρίου ἔχουσι μεγίστην ἀνάγκην ἑνὸς σχολείου.

Εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην εὑρίσκονται καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἀμοργοῦ, διότι ἡ ἐπαρχία Θήρας συγκειμένη ἀπὸ νήσους καὶ ἔχουσα ἓν μόνον σχολεῖον, εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῆς.

Οὐχ ἧττον θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ δίκαιον καὶ λυσιτελὲς νὰ συστηθῇ ἓν γυμνάσιον καὶ εἰς τὴν Χαλκίδα, ὅπου διὰ τὰ ἀφιλονείκητα πλεονεκτήματα αὐτῆς οἱ καρποὶ τοῦ γυμνασίου θέλουσιν εἶσθαι λυσιτελεῖς καὶ πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ νομοῦ καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς γειτνιάζοντας Βοιωτοὺς καὶ Θηβαίους.

Ὡς πρὸς τοὺς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τοὺς εἰς Εὐρώπην ἀποστελλομένους ὑποτρόφους ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ μὲ λύπην της, ὅτι οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν (διὰ νὰ μὴν εἴπῃ ὅλοι) δὲν ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ ἔθνους, ὡς ἐξοδεύοντες καὶ τὸν καιρόν των καὶ τοῦ δημοσίου τὰ χρήματα εἰς ἐκμάθησιν ἐπιστημῶν ἀλυσιτελῶν εἰς τὸ Κράτος. Ἔχομεν ἀπόλυτον ἀνάγκην καὶ φιλολόγων, καὶ μαθηματικῶν, καὶ μηχανικῶν, καὶ γεωλόγων, καὶ γεωμετρῶν καὶ ἄλλων βιωτικῶν ἐπιστημῶν, καὶ μ' ὅλα ταῦτα οὐδεὶς σχεδὸν ἐκ τῶν ὑποτρόφων ἐνησχολήθη μέχρι τοῦδε εἰς αὐτὰς τὰς ἐπιστήμας, διὰ νὰ ἀποδώσῃ μέρος κἂν τῆς ὀφειλομένης ὑποχρεωσεώς του πρὸς τὸ ἔθνος, τὸ ἐξοδεῦον ἀφειδῶς τὰ χρήματά του δι' αὐτούς. Ἀνάγκη πᾶσα λοιπὸν νὰ ἀφιερώνωνται οἱ ὑπότροφοι οὗτοι εἰς τὴν ἐκμάθησιν ἐπιστημῶν ὠφελίμων καὶ ἀναγκαιοτάτων σήμερον εἰς τὸ Κράτος, ὑποχρεούμενοι

δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως, ὅτι θέλουσι διδάξει ἐπὶ ὡρισμένον καιρὸν τοὺς συμπολίτας των, μὲ τὸν ὁποῖον ἐσπούδασαν καὶ αὐτοί. Ἰδίως ὅμως ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιστήσῃ σύντονον προσοχὴν εἰς τὴν δικαίαν ἐκλογὴν τῶν ὑποτρόφων, διὰ νὰ παύσωσι πλέον καὶ τὰ παράπονα.

Ὡς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ γυναικείου φύλλου ἡ ἐπιτροπὴ αἰσθάνεται θλῖψιν ἐγκάρδιον βλέπουσα, ὅτι εἰς τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ἀντικείμενον δὲν ἐλήφθη, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἡ δέουσα πρόνοια, ἐνῷ δείκνυται τοιαύτη καὶ τοσαύτη πολυτέλεια εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν τῶν ἀῤῥένων. Διὰ ταῦτα προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἰσχυρὰν θέλησίν της τοῦ νὰ συστηθῶσι σχολεῖα κορασίων εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας, διὰ νὰ παύσῃ πλέον καὶ ἡ ἀδικία αὕτη ταῦ νὰ μένωσιν εἰσέτι αἱ Ἑλληνίδες ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐπονειδίστου ἀμαθείας· ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ὑποτρόφων κορασίων πρέπει νὰ αὐξήσῃ κατὰ τὰ 2/3, διὰ ν' ἀναλογῇ τοὐλάχιστον ἀνὰ ἓν εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν, καὶ προτιμωμένων ὅσον τὸ δυνατὸν τῶν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν κορασίων, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ἀκολούθως ὡς διδασκάλισσαι. Ἰδίως δὲ ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ ἰδιάζουσαν πρόνοιαν διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν κορασίων τῶν διασήμων ἀγωνιστῶν, πρὸς τὰ ὁποῖα ἡ πατρὶς χρεωστεῖ νὰ χορηγήσῃ ὅλα τὰ μέσα τῆς εὐζωΐας.

Ὡς πρὸς τὰ ἀλληλοδιδακτικὰ σχολεῖα·

Μακρὰ πεῖρα ἀπέδειξεν ἀρκούντως, ὅτι πολλοὶ δῆμοι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ διατηρῶσιν αὐτὰ ἐξ ἰδίων των, καὶ ἐκ τούτου πολλοὶ δημοδιδάσκαλοι μετεβλήθησαν δυστυχῶς εἰς ἐπαίτας. Ἀνάγκη πᾶσα λοιπὸν νὰ σκεφθῇ σπουδαίως ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ οὐσιωδεστάτου τούτου ἀντικειμένου, καὶ περιστέλλουσα πολλὰς ματαίας καὶ περιττὰς δαπάνας, νὰ θεραπεύσῃ ὅσον ἐνεστὶ τάχιον τὴν ἀνάγκην ταύτην, καθ' ὅσον ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ ἦναι ἓν ἐκ τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων πάσης πατρικῆς Κυβερνήσεως, καὶ οὐδεὶς πλέον δύναται νὰ φιλονεικήσῃ ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν κοινωνικῶν παραπτωμάτων πηγάζουν ἰδίως ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν· ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐκείνη, ἥτις περὶ πολλοῦ ποιεῖται τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ λαοῦ της, ὄχι μόνον ἀπαλλάττεται ἀπὸ πολλὰς περιπετείας, ἀλλὰ προσκτᾶται καὶ τὰς εὐλογίας τῆς τε ἐνεστώσης καὶ τῆς ἐπερχομένης γενεᾶς.

Ὡς πρὸς τὸ διδασκαλεῖον·

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ ἐπανέλθῃ αὐτὸ ὡς ἦτο καὶ πρὸ

ὀλίγου, ἕως ὅτου συστηθῇ τὸ δεύτερον γυμνάσιον, ἀλλὰ μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι πρέπει νὰ γίνηται ταῦ λοιποῦ ἡ ἐπιτήρησις αὐτοῦ τακτικώτερον, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀποτελεσματικωτέρα εἰς τὴν πρόοδον τῶν μαθητευομένων, διότι ἡ σημερινὴ ἀθλία κατάστασις τοῦ καταστήματος καταδεικνύει δυστυχῶς ὅτι ὀλίγη περὶ τούτου φροντὶς ὑπάρχει.

Συγχρόνως θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ λυσιτελὲς καὶ διὰ τοὺς ὑποτρόφους καὶ διὰ τὸ δημόσιον νὰ συνδιαιτῶνται οὗτοι ἐντὸς τοῦ καταστήματος, διότι πεῖρα μακρὰ ἀπέδειξεν, ὅτι τὰ συσσίτια εἶναι καὶ οἰκονομικώτερα καὶ καλλίτερα διὰ πολλοὺς λόγους· ἀντὶ δὲ τῶν σήμερον χορηγουμένων 30 δραχ. εἰς ἕκαστον ὑπότροφον κατὰ μῆνα, διὰ τοῦ συσσιτίου ὑπερκοῦν μόνον αἱ 15, αἱ δὲ ὑπολειπόμεναι 10 (διότι 25 δρ. ὡς καὶ πρὶν εἶναι ἱκαναὶ) νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἄλλα χρειώδη τῶν ὑποτρόφων.

Ὡς πρὸς τὰ κληροδοτήματα·

Ἡ ἐπιτροπὴ ἂν καὶ πιστεύει, ὅτι οἱ ἐκ τῶν διαφόρων κληροδοτημάτων προερχόμενοι τόκοι ἐξοδεύονται καλῶς παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου, ἐνόμισε μ' ὅλα ταῦτα καλὸν νὰ προκαλέσῃ ἐντονωτέραν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, σύμφωνα μὲ τὰς διαθέσεις τῶν κληροδοτῶν, καὶ δικαιοτέραν διάθεσιν ἀπὸ μέρους τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ταῦτα πρὸς ἀπορρύγην τῶν ἀναφυομένων ἑκάστοτε παραπόνων.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ταύτης δὲν ἔπραξεν ἄλλο εἰμὴ νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐθνικὴν ἀνάγκην καὶ τὰς εὐχὰς ἑρ' ἑνὸς ἀντικειμένου τοσοῦτον εὐγενοῦς καὶ ἀναπορεύκτου εἰς τὴν ἐθνικὴν πρόοδον, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ δαπάνη εἶναι μηδὲν ἀπέναντι τῆς προσδοκωμένης μεγίστης ὠφελείας. Πᾶσα δὲ περὶ τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως οἰκονομία εἶναι καὶ μικρολόγος καὶ ἀναξιοπρεπὴς εἰς ἔθνος, τοῦ ὁποίου τὸ λαμπρὸν μέλλον ἐξήρτηται ἰδίως ἀπὸ τὴν παιδείαν καὶ τὴν κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας ἀξιοπρέπειαν τῆς ἐκκλησίας του. Ἂς ἐξακολουθῶμεν λοιπὸν ἐγγύθεν ὀφείλοντες τὸ ἔλαιον ἐν τῷ φανῷ τούτῳ τῆς Ἀνατολῆς, διὰ νὰ εὐκολύνωμεν ἐπὶ μᾶλλον τοῦ προορισμοῦ ἡμῶν τὰ βήματα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἀπριλίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή

Ν. Μπούκουρας	Θ. Α. Ζαΐμης
Κ. Ἄξελὸς	Ἀνάργ. Α. Χ. Ἀναργύρου
Δ. Δρόσος	Σ. Στεφανόπουλος
Θ. Πετρινὸς	Χ. Ν. Δημάθας.
Σ. Κοκκινάκης	Ὁ Εἰσηγητὴς Μ. Χουρμούζης.

(Πρακτ. Βουλῆς Β'. Συνόδου Γ'. Περιόδου Τόμ. Β'.) 2.

Ἀκολούθως παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ πρὸ πολλοῦ χρόνου μένει ἐκκρεμὴς ἡ ἐκλογὴ Παρνασίδος, ἤδη δὲ πληροφορεῖται ὅτι τὸ τμῆμα διώρισεν εἰσηγητήν, ὅστις συνέταξε τὴν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσιν, θεωρεῖ ἄδικον ν' ἀναβάλληται εἰσέτι ἡ ἀνάγνωσίς της καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασις τῆς Βουλῆς.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἐπειδὴ κατά τινα ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, αἱ ἐκθέσεις πρέπει νὰ φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς ὅλων τῶν μελῶν, δὲν δύναται ν' ἀναγνωσθῇ αὐτὴν σήμερον, ὡς μὴ ὑπογραφεῖσαν παρὰ τῶν μελῶν πάντων.

Ἀντεῖπεν ἕτερον μέλος, ὅτι συνελθὸν τὸ τμῆμα καὶ λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα τῆς ἐκλογῆς, διῃρέθη εἰς πλειοψηφίαν τε καὶ μειοψηφίαν. Ἀμφοτέρων δὲ τούτων αἱ γνῶμαι ἐξετέθησαν εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ τμήματος, ὅπου ὑπεγράφησαν ἅπαντα τὰ μέλη, διωρίσθη δὲ καὶ ὁ εἰσηγητὴς, ὅστις ὤφειλε νὰ συντάξῃ τὴν ἔκθεσιν σύμφωνα μὲ τὴν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ ἐκτεθειμένην ἀπόφασιν τοῦ τμήματος. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ἡ ἔλλειψις τῶν ὑπογραφῶν δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, καθ' ὅσον ὑπάρχουσιν αὗται ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ· διὸ νομίζει ὅτι ὁ εἰσηγητὴς δύναται ἀκωλύτως ν' ἀναγνώσῃ αὐτὴν σήμερον.

Καὶ ἄλλων δὲ συμφωνούντων μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, τινῶν δὲ ζητούντων τὴν ἀναβολὴν, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε ν' ἀναγνωσθῇ ἀφεύκτως ἡ ἔκθεσις τὴν προσεχῆ δευτέραν.

Ἀναγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἀ. ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νόμου, καὶ β'. ἡ τῆς πιστώσεως διὰ τὴν δευτέραν τριμηνίαν τοῦ τρέχοντος ἔτους, προὐτέθη εἰς συζήτησιν ἡ τοῦ πρώτου νομοσχεδίου ἀρχὴ, καὶ μηδενὸς λαβόντος τὸν λόγον, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Π. Κολποδῖνον, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νόμου, ναὶ ἢ ὄχι »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	N.	Γ. Λογιωτατίδης	
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος . .		Δημήτριος Γιαννούλης . .	

Λεωνίδας Ἠμπειρίκος . . .		Κωνσταντῖνος Νταγρές . .	
Πέτρος Καμπάνης . . .	N.	Ἰωάννης Βάχλας	
Δημήτριος Τσάκρης		Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .	
Ἀνδρέας Δανόπουλος . .	N.	Βελ. Νικολαΐδης	
Γεώργιος Τσάκρης . . .	N.	Πέτρος Δελιγιάννης . . .	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Νικόλ. Μπούκουρας . . .	
Γεώργιος Σκοῦφος		Λάμπρος Ῥοΐλός	N.
Σταῦρος Βλάχος		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	
Δ. Καλλιφρονᾶς		Π. Κολποδῖνος	N.
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἐμ. Ἀντίπας	N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .		Νικόλ. Δελιγιάννης . . .	
Θεόδωρος Γρίβας		Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . .	
Κωνς. Γριβογεώργης . . .	N.	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . .		Γεώρ. Παπασπυρόπουλος .	N.
Δ. Πετροπουλάκης . . .	N.	Ἐμμ. Καραμάνος	
Π. Τζαννετάκης		Νικόλ. Ματθαίου	N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος .		Ἀναγν. Κοντάκης	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .		Σ. Κοπανίτσας	N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .		Ἀν. Κορφιωτάκης	
Ἰω. Εὐγενίδης	N.	Παρασ. Ματάλας	
Ἀνδρέας Πέπος		Ἐμμ. Μελετόπουλος . . .	
Στεμάτιος Μήτσας . . .	N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	N.
Γεώργιος Βελῆς		Παναγ. Δαζαρὲς	N.
Δημήτριος Ζῶτος		Στάμος Μαυροδῆμος . . .	N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .		Δ. Α. Εὐμολπίδης	
Μιχαὴλ Σισίνης		Ἠλίας Δωλᾶς	N.
Λύσανδρος Βιλαέτης		Θεόδωρος Πετρινός . . .	N.
Στέρ. Στεφανόπουλος . .	N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας . .	N.
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Π. Βάρβογλης	N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . .	N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . .	
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . .		Ἀναγ. Δεβόπουλος . . .	N.
Π. Ζάνος		Νικόλ. Μπούτουνας . . .	
Χρ. Δεμάθας		Δημήτριος Σακελλαριάδης .	N.
Γρ. Βαλιάνος	N.	Γεώργιος Γουλιμῆς	
Θ. Ζαΐμης	N.	Α. Κουμουνδοῦρος	N.
Χ. Θεοχαρόπουλος	N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . .	N.
Ν. Πετμεζᾶς	N.	Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .	
Ἠλ. Παπαδαῖος	N.	Ἐμμ. Μοδινός	N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .		Ἰω. Προβιλέγιος	N.
Γεώργιος Περωτής		Δημ. Δημητρακόπουλος . .	N.

Γεώργιος Κάνδυας . . .	N.	Κωνστ. Δαρειώτης . . .	N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . .	N.	Ἰωάννης Γεωργάρας . . .	N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . .		Γ. Νικολάου	
Α. Παπαδημητριάδης . .	N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . .	N.
Ν. Σισμάνης	N.	Ζαννῆς Μαραγκάς	N.
Κωνσταντῖνος Ἀξελός . . .		Μιχαὴλ Σολομός	
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .		Εὐστράτιος Παρίσης . .	N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . .	N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . .	
Κίμων Χριστοδούλου . . .		Δημήτριος Δράσος	N.
Νικόλ. Πιεράκος	N.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . .	N.	Κυριάκος Πανηράπουλος .	N.
Σταυρ. Καπετανάκης . .	N.	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .	
Δημήτριος Πικουλάκης . . .		Γεώργιος Στάϊκος . . .	N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . .	N.	Ἀθανάσιος Καπτανᾶς . .	N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .		Α. Κιζάνης	N.
Νικόλαος Μοσχούλας . . .		Ἰωάν. Δομιανός	
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .		Λάζαρος Α. Γιουρδῆς . . .	
Νάκος Πανουριᾶς	N.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας	N.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . .	N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης .	N.	Κ. Δυοβουνιώτης	N.
Σιδέρης Πράτσικας . . .	N.	Μ. Χουρμούζης	N.
Παν. Πατρινός		Κ. Τσουκαλᾶς	N.
Κ. Σκουρλέτης	N.	Δημήτριος Μητσάκης . . .	
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .	N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης .	N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .		Χρῆστος Κικίδης . . .	N.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος .	N.		

Ἀναγνωσθὲν οὕτως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον ὡς ἑρῆς·

Ἄρθρον μοναδικόν.

« Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρ. 1851 ΡΠΕ. νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑρεξῆς.

Τὸ κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους ΑΓ'. ἀπὸ 3 Ἰουν. καὶ ΜΓ'. ἀπὸ 26 Ὀκτωβρ. 1846 προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, μὴ περιλαμβανομένου τοῦ κατὰ τὸ ά. ἄρθρ. τοῦ παρόντος νόμου προσωπικοῦ τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου, περιορίζεται εἰς ἓξ τμηματάρχας 1 ἢ 2 τάξεως, δεκατέσσαρας ὑπουργικοὺς γραμματεῖς 1 ἢ 2 ταξεως, καὶ δεκαεννέα γραφεῖς 1, 2 ἢ 3 ταξεως.

Καταργοῦνται δὲ καὶ τέσσαρες ἐκ τῶν νενομοθετημένων ἓξ θέσεων τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν τελωνείων. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν· κλπ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1851 ΡΠΕ. νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑρεξῆς.

Τὸ κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους ΑΓ'. ἀπὸ 3 Ἰουνίου καὶ Μ΄. ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1846 προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, μὴ περιλαμβανομένου τοῦ κατὰ τὸ ά. ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου προσωπικοῦ τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου, περιορίζεται εἰς ἓξ τμηματάρχας 1 ἢ 2 τάξεως, δεκατέσσαρας ὑπουργικοὺς γραμματεῖς 1 ἢ 2 τάξεως καὶ δεκαεννέα γραφεῖς 1, 2 ἢ 3 τάξεως.

Καταργοῦνται δὲ καὶ τέσσαρες ἐκ τῶν νενομοθετημένων ἓξ θέσεων τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν τελωνείων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προὐτέθη ἔπειτα ἡ συζήτησις περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἐμμ. Ἀντίπα καὶ Π. Κολποδίνου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀναγνώσθη ἑπομένως τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ, ὅπερ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Ἐγένετο δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη καθ' ὅμοιον τῷ προηγηθέντι πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κλπ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1.

Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αἰτήσεων ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως τὰ ἔξοδα

τοῦ Κράτους διὰ τὴν Β'. τριμηνίαν, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων καὶ τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ Κεφαλαίου ΚΔ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς νόμους καὶ δικαστικὰς ἀποφάσεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Τέλος συνταχθέντα διὰ τὸ κατεπείγον ἀνεγνώσθησαν ἀμέσως τὰ πρακτικὰ, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγέλλας δ' ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2. Μ. Μ.

Ὁ Προεδρεύσας
Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

« Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἕκτην Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ δευτέρου ἔτους προσελθὼν ὁ βουλευτὴς Ἄργους, ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν κατὰ τὸ ἄρθρ. 57 τοῦ Συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον, ὡς ἀκολούθως.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον καὶ ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ ὁρκισθέντος, τοῦ προεδρείου καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ Ὁρκισθεὶς Α. Σ. Δανόπουλος — Ὁ Ἱερεὺς Παΐσιος
Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος Κ. Δαρειώτης. — Οἱ γραμματεῖς Εὐστράτιος Παρίσης. »

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ο'.

Τῆς 28 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Παρνασσίδος, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν !

« Ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς γενομένης ἐκλογῆς τοῦ τρίτου βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Παρνασσίδος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος Σ. Λογοθετοπούλου, ἐξάγεται ὅτι·

Ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν ψηφοφορησάντων καθ' ὅλους τοὺς δήμους τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀναβαίνει εἰς τὸ ποσὸν 4,267.

Καὶ ὁ μὲν Κωνστ. Δημητρίου Βλάμης ἔλαβε ψήφους

Ἀπὸ τὸν δῆμον Δωριέων . . .	1117
» τὸν τῆς Κρίσσης	507
» τὸν τῆς Ἀντικύρρας . . .	252
» τὸν τῆς Παρνασσίδος . . .	76
» τὸν τῶν Κιτινίων	633
» τὸν τοῦ Γαλαξειδίου . . .	339
» τὸν τῆς Ἀμφίσσης	305
ἤτοι, τὸ ὅλον ψήφους . .	3,229

Ὁ δὲ Μιλτιάδης Χατζῆ Πρίμας

Ἀπὸ τὸν δῆμον Δωριέων	128
τῆς Κρίσσης	50
τῆς Ἀντικύρρας	47
τῆς Παρνασσίδος	45
τοῦ Γαλαξειδίου	246
τῶν Κιτινίων	87
τῆς Ἀμφίσσης	433
ἤτοι, τὸ ὅλον ψήφους . .	1038

Καὶ ὅτι διὰ ψήφων 3,229 καὶ δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας ἀνεδείχθη βουλευτὴς ὁ Κωνσταντῖνος Δημητρίου Βλάμης.

Κατὰ τῆς νομιμότητος καὶ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς ταύτης δύω κυρίως λόγοι οὐσιώδεις καὶ ἔχοντες ἐπιρροὴν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς παρουσιάζονται δι' ἐνστάσεων, καταχωρισθεισῶν τῶν μὲν εἰς τὸ πρωτόκολλον τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, τῶν δὲ ἀπευθυνθεισῶν πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων. Ὁ πρῶτος λόγος, ὅτι αἱ κληρώσεις τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν κατὰ τοὺς δήμους Γαλαξειδίου, Δωριέων, καὶ Κιτινίων δὲν ἐγένοντο δημοσίως, ἀλλὰ δολίως καὶ εἰκονικῶς· ὁ δεύτερος λόγος, ὅτι ὁ ἐν ἐνεργείᾳ ταγματάρχης τῆς ὁροφυλακῆς Κ. Δ. Φράγκος σταθμεύων εἰς τὴν Εὐρυτανίαν, μεταβὰς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνεργείας τῆς ἐκλογῆς ταύτης εἰς

τοὺς δήμους Δωριέων καὶ Κρίσσης μὲ ὀγδοήκοντα περίπου ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του στρατιώτας τῆς ὁροφυλακῆς, παρεβίασε τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ψηφορορίας, ἐκροβίσας διὰ τῆς στρατιωτικῆς του ἀρχῆς τοὺς κατοίκους τῶν δήμων αὐτῶν, καὶ ἐνισχύσας τὴν ἐκλογὴν τοῦ διαληφθέντος Κ. Δ. Βλάμη ὑπὸ τὸ κράτος τῆς βίας τῶν ὅπλων.

Ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων αὐτῶν ἡ πλειονοψηφία τοῦ τμήματος παρατηρεῖ, ὅτι αἱ κληρώσεις τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δήμων Γαλαξιδείου, Δωριέων καὶ Κιτινίων ἐγένοντο συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου δημοσίως, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῶν πράξεων τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν συμβουλίων καὶ τῶν ἐπὶ τούτῳ διακηρύξεων τῶν δημάρχων μὲ τὰς ἀποδείξεις τῆς κοινοποιήσεώς των, τὴν ἰσχὺν τῶν ὁποίων δὲν δύνανται νὰ ἀνατρέψουν οἱ ἰσχυρισμοὶ τῶν ἐνισταμένων κατὰ τῆς ἐκλογῆς, ὅτι δῆθεν δὲν παρευρέθη εἰς τὰς κληρώσεις ταύτας ὁ ἔπαρχος Παρνασσίδος ἢ ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ, καθ' ὅσον ὁ περὶ ἐκλογῆς νόμος δὲν διατάττει τὴν παρουσίαν τοῦ ἐπάρχου κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς τοιαύτης πράξεως τῶν δημοτικῶν συμβουλίων. Δύο δὲ μόνον μέλη τοῦ τμήματος παρατηροῦσιν, ὅτι τὰ δημοτικὰ συμβούλια τῶν ἀνωτέρω δήμων μὴ παραδεχθέντα τὴν παρουσίαν τοῦ ἐπάρχου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν κληρώσεων, καθὼς διέταξεν οὗτος, παρεβίασαν τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ νόμου διαταττομένην δημοσιότητα τῆς ἐνεργείας τῆς κληρώσεως, στοιχεῖον οὐσιῶδες διὰ τὰς συνεπείας τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς, καὶ θεωροῦσι τὰς κληρώσεις ταύτας ὡς ἀκύρους καὶ εἰκονικάς, καὶ κατὰ συνέπειαν ἄκυρον καὶ τὴν ἐκλογὴν κατὰ τοὺς δήμους αὐτούς. Ἐπὶ τοῦ ἑτέρου λόγου τῶν ἐνστάσεων ἡ πλειονοψηφία ὡσαύτως τοῦ τμήματος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ ταγματάρχης καὶ διοικητὴς Φράγκος μὲ τὴν διαληφθεῖσαν δύναμιν περιῴδευεν ἀληθῶς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνεργείας τῆς ἐκλογῆς ταύτης εἰς τοὺς δήμους Δωριέων καὶ Κρίσσης, καὶ τοι διαταχθεὶς ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον ἀρχηγεῖον τῆς ὁροφυλακῆς νὰ μὴ μεταβῇ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς ἕνεκα τῶν ἐν αὐτῇ, ὡς ἰδίᾳ πατρίδι του συμπαθειῶν του· ὅτι αὐτὸς καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν στρατιῶται ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην, καθ' ὅσον ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν καταθέσεών τινων ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων· ὅτι Δημήτριός τις Σιγδίτσας, στρατιώτης, διένειμε καὶ ψηφοδέλτια εἰς τοὺς ἐκλογεῖς ὑπὲρ τοῦ Κ. Δ. Βλάμη, καὶ ὁ

δήμαρχος Δωριέων ἐπισήμως ὑπεστάθη πρὸς τὸν ἴδιον Δημήτριον Φράγκον, ἵν' ἀποστείλῃ ἔνοπλον δύναμιν διὰ νὰ φρουρήσῃ τὰ μέλη τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν κάλπην τοῦ δήμου αὐτοῦ· ὅτι ὁ λοχαγὸς Καϊαμάτας, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς καταδιώξεως τοῦ ὁποίου μετέβη ἡ στρατιωτικὴ αὕτη δύναμις εἰς τοὺς ἀνωτέρω δήμους, εὑρίσκετο τότε εἰς τὸ ἀθωρακικὸν Κράτος, ὡς βεβαιοῦται τοῦτο ἀπὸ διάφορα ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ ἀρχηγείου τῆς ὁροφυλακῆς, ὁ δὲ ταγματάρχης Δ. Φράγκος κατὰ τὴν περιοδίαβασίν του εἰς τοὺς δήμους αὐτοὺς δὲν ἔκαμε κἀμμίαν ἔρευναν περὶ λοιπῶν· καὶ ἐπομένως πειθομένη ἐξ ὅλων τῶν καθυποβληθέντων ἐγγράφων, ὅτι ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ κατὰ τοὺς δήμους τούτους ἐγένετο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς βίας τῶν ὅπλων καὶ τοῦ φόβου, γνωμοδοτεῖ νὰ ἀκυρωθῇ ἡ κατὰ τοὺς δύω δήμους Κρίσσης καὶ Δωριέων ἐκλογὴ καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τοὺς αὐτοὺς δήμους, καθ' ὅσον αἱ ἐκ τῶν δήμων τούτων ὑπὲρ τοῦ Κ. Βλάμη ψῆφοι ἔχουσιν ἐπιρροὴν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας· νὰ ἐπικυρωθῇ δὲ κατὰ τοὺς λοιποὺς δήμους.

Ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου τῶν ἐνστάσεων λόγου ἡ σχηματισθεῖσα τοῦ τμήματος μειονοψηφία, συγκειμένη ἐκ τῶν τεσσάρων αὐτῆς μελῶν, μὴ ἀποδεχομένη τὰς προηγηθείσας σκέψεις τῶν ἑτέρων τεσσάρων (εἰς οὓς κατ' ἀνάγκαιον λόγον προστίθενται οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐξετάσθη ἔχοντες διάφορον γνώμην ἕτεροι δύω, καὶ ἀπαιτίζεται τοιουτοτρόπως πλειονοψηφία,) γνωμοδοτεῖ τὴν καθ' ὁλοκληρίαν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς καὶ τὴν παραδοχὴν ὡς βουλευτοῦ τοῦ Κ. Κ. Βλάμη, ἔχοντος τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, καθ' ὅσον τὰ περὶ τῆς βίας παρὰ τῶν ἐνισταμένων προτεινόμενα, παρὰ δὲ τοῦ ἐπάρχου ἐπιβεβαιούμενα καὶ παρὰ τῆς πλειονοψηφίας τοῦ τμήματος ἀποδεγόμενα, οὐδόλως ἔχονται ὑποστάσεως οὐδ' ἀληθείας διὰ τοὺς ἐξῆς ἰσχυροὺς καὶ ἀκαταμαχήτους λόγους. Καὶ ὑποστάσεως μὲν στεροῦνται παντάπασι,

α') Διότι οἱ ἐνιστάμενοι οὐδεμίαν, μήτε τὴν παραμικράν, φέρουν τῶν λεγομένων των ἀπόδειξιν.

β') Διότι τὰ παρὰ τοῦ ἐπάρχου κατὰ τῆς ἐκλογῆς λεγόμενα δὲν θεωροῦνται πιστευτὰ διά τε τὴν θέσιν, εἰς ἣν κατήντησεν ἀπέναντι τῆς πλειονοψηφίας τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, (ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς διαλογῆς καὶ ἐν ἄλλοις διαφόροις ἐγγράφοις τοῦ ἐκλογικοῦ φακέλλου ἐμπεριεχόμενα), καὶ διότι ῥητῶς καταψεύδονται ἀπὸ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου

τούτου ἀναφορὰν τοῦ νομάρχου Φθιώτιδος πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν. Ἀληθείας δ' ὡσαύτως στερροῦνται ἐντελῶς,

1. Ὡς πρὸς τὸν δῆμον Κρίσσης.

Διότι οὐδείς, οὐδὲ ψηφοφόρος, οὐδ' ἄλλος τις οὐδ' ἁπλοῦς δημότης, δὲν φαίνεται παραπονούμενος ἢ ἐνιστάμενος ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας μέχρι τέλους αὐτῆς, καὶ μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς διαλογῆς ἀκόμη, κατὰ τοῦ κύρους τῆς κατ' ἐκεῖνον τὸν δῆμον ἐνεργηθείσης ἐκλογῆς ἕνεκα ἐπεμβάσεως εἰς αὐτὴν τοῦ ταγματάρχου Φράγκου. Τὴν αἰτίασιν ταύτην μόνος ὁ ἔπαρχος Παρνασσίδος, διὰ τῆς πρὸς τὸν νομάρχην ἀναφορᾶς του τῆς 10 Ὀκτωβρίου, κατὰ πρῶτον παρουσίασε χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ ἔχῃ ἁρμοδιότητα, καὶ τοῦτο προδήλως καθιστᾷ τὴν ἀξιοπιστίαν του ἔτι μᾶλλον ἀμφίβολον, καὶ τὸν καταδεικνύει μεροληπτήσαντα ἐπὶ τέλους οὐσιωδῶς.

2. Ὡς πρὸς τὸν δῆμον Δωριέων.

α) Διότι οὐδεμία ἀπόδειξις, ὅτι διετάχθη εἴτε παρὰ τοῦ ἀρχηγείου τῆς ὁροφυλακῆς εἴτε παρ' ἄλλης τινὸς ἀρχῆς ὁ ταγματάρχης Δ. Φράγκος νὰ μὴ μεταβῇ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς, ἀλλ' ἀπεναντίας εἶχε διαταγὰς ῥητὰς νὰ μεταβῇ ὅπου δήποτε ἤθελε θεωρήσει πρόσφορον καὶ ἀναγκαῖον διὰ τὴν εἰδικὴν καταδίωξιν τοῦ ἀρχιληστοῦ Καλαμάτα. Εἶναι ὅμως ἀληθὲς ὅτι μετὰ τὴν εἰς Παρνασσίδα εἰσέλευσίν του διετάχθη νὰ ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθέστατον ὅτι ἅμα λαβὼν τὴν διαταγὴν ταύτην, πραγματικῶς ἀνεχώρησε.

β') Διότι ὡσαύτως οὐδεμία ὑπάρχει ἀπόδειξις, ὅτι οἱ ὑπὸ τὸν ταγματάρχην τοῦτον στρατιῶται ἔλαβον μέρος ὁπωσδήποτε εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην, ἀπ' ἐναντίας δὲ εἶναι ἤδη βεβαιωμένον πληρέστατα διαφοροτρόπως ὅτι ἐκ τῶν ὑπὸ τὸν ἀξιωματικὸν τοῦτον στρατιωτῶν, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς μέχρι τῆς ἀπὸ Παρνασσίδος ἀναχωρήσεώς των, πεντήκοντα μὲν ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Κοντογιάννην εὑρίσκοντο περιωρισμένοι ἐντὸς τῶν χωρίων Ἀγόρτσιανης καὶ Καστέλλι τοῦ δήμου τούτου, ἓξ δὲ ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Κουκούνην εἰς Τοπόλια τοῦ δήμου Ἀντικύρρας, οἱ δὲ λοιποὶ ἕνεκα μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν εἰς χωρίον Καστρὶ τοῦ δήμου Κρίσσης. Ἆρα ἀναχωρήσας οὗτος διῆλθε μὲν διὰ τῶν δήμων Δωριέων, καὶ ἰδίως διὰ τῆς πρωτευούσης αὐτοῦ, ἀλλὰ μόλις μίαν ἐπέρασε διανυκτέρευσιν εἰς Καστέλλι, ὅπου εὗρε καὶ τὸ λοιπὸν τῆς δυνάμεώς του, καὶ τὸ πρωῒ τῆς ἀκολούθου ἀνεχώρησεν. Ὁ δὲ Δ. Σιγδίτσας ἀληθῶς μὲν

ἐφάνη κατὰ τὴν 29 τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου Δωριέων, διερχόμενος μετὰ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Κουκούνη, ἐπαναρχομένου ἀπὸ Τοπόλια πρὸς ἐντάμωσιν τοῦ ἀρχηγοῦ του, ἀλλὰ δὲν καθίσταται πιστευτὸν ὅτι διέμεινε ψηφοδέλτια ἢ ἐπεχείρησε νὰ διανείμῃ ἢ τοὐλάχιστον νὰ παραπείσῃ ψηφοφόρους ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχούσης μερίδος. Φαίνεται δὲ μᾶλλον ψευδὲς τοῦτο, καθ' ὅσον ἀπεδείχθη ἤδη πληρέστατα ψευδὲς καὶ ὅτι διετέλει οὗτος ὡς ἐκτελεστικὴ ἐξουσία τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καθ' ὅλον τῆς ἐκλογῆς τὸ διάστημα, ὡς διὰ τῶν ἐνστάσεων καὶ ἀναφορῶν των οἱ ἀποτυγχάνοντες διϊσχυρίζονται.

γ') Διότι ἂν καὶ ὁ δήμαρχος Δωριέων ἀπεστάλη πρὸς τὸν διαληφθέντα ἀξιωματικὸν νὰ ἀποστείλῃ ἔνοπλον δύναμιν, διὰ νὰ φρουρήσῃ τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὴν κάλπην τοῦ δήμου, τὸ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπέμβασις αὐτοῦ εἰς τὴν ἐνεργουμένην ἐκλογήν· ἀπ' ἐναντίας δὲ ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῆς αἰτήσεως τοῦ δημάρχου τούτου ἀποδεικνύει τρανῶς, ὅτι ἀπεῖχεν ἀπὸ τὰ ἐκλογικὰ παντάπασιν, ἐνῷ ἄλλως ἐδύνατο νὰ ἐπιληρθῇ τῆς περιστάσεως ταύτης καὶ νὰ ἀποστείλῃ τὴν ἔνοπλον δύναμιν, διὰ νὰ ἐπηρεάσῃ δι' αὐτῆς ὅπως δήποτε τὴν ἐλευθέραν τῶν ἐκλογέων θέλησιν.

δ') Διότι ἂν καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς εἰς Παρνασσίδα μεταβάσεως τοῦ ταγματάρχου Φράγκου διεκοινώθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι ὁ λῃσταρχος Καλαμάτας μετέβη εἰς τὸ Οὐωμανικὸν, δὲν ἕπεται ὅμως ἐκ τούτου ὅτι τὴν διακοίνωσιν ταύτην ἐγνώριζεν αὐτὸς πρὸ τῆς ἐκείσε μεταβάσεώς του, μήτε δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἐνγνώσει ταύτης μετέβη εἰς Παρνασσίδα ἕνεκα τῶν ἐκλογικῶν, καθ' ὅσον ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη, ὅτι οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἀνωτέρω λῃσταρχος ἐνεφώλευε κατὰ τὰ μέρη ταῦτα, εἶχοντο ἀληθείας τινὸς καὶ ὑποστάσεως.

ε) Διότι ἐπὶ πᾶσι τούτοις ὅλα ἐν γένει τὰ περὶ ἐπεμβάσεως εἰς τὰ ἐκλογικὰ προλεχθέντα κατὰ τοῦ ταγματάρχου Δ. Φράγκου ἀπέβησαν ὅλως ψευδῆ καὶ ἀνύπαρκτα ὑπὸ τῶν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ διενεργηθεισῶν διαστικῶν ἀνακρίσεων τοῦ ἁρμοδίου στρατοδικείου, καθ' ὅσον ἐκ τῶν ἐξετασθέντων ἐνόρκως παρ' αὐτοῦ τεσσάρων ἀξιωματικῶν, 18 δημάρχων, εἰδικῶν παρέδρων καὶ μελῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, 48 πολιτῶν Δωριέων καὶ διαφόρων ἄλλων οὐδεὶς ἐπεκύρωσε διὰ τῆς ἐνόρκου καταθέσεώς του τὰ λεγόμενα ταῦτα, ἀλλ' ἐπ' ἐναντίας πάντες τὰ διέψευσαν, ἰδίως δὲ οἱ ἐν ταῖς ἀναφοραῖς ὑπογεγραμμένοι τεσσαράκοντα

ὀκτὼ Δωριεῖς, οἵτινες κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῶν παραπονοῦνται ὡς πλαστογεγραμμένοι ἐν ταῖς ἀναφοραῖς, οἱ δὲ λοιποὶ ὡσαύτως ὡς ἐξαπατηθέντες, τέσσαρες δὲ μόνον ἐξ αὐτῶν ὁμολογοῦσιν ὅτι ἐν γνώσει ὑπέγραψαν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ἀρνοῦνται ῥητῶς ὅτι ὁ εἰρημένος ταγματάρχης ἐνήργησεν ὅπως δήποτε πραγματικῶς, περιορίζονται δὲ μόνον εἰς τὴν βεβαίωσιν ὅτι κατὰ τὴν 29 Σεπτεμβρίου ὁ Δ. Σιγδίτσας παρεκίνησεν αὐτοὺς νὰ ψηφοφορήσωσι ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχούσης μερίδος, ἰδιαιτέρως καὶ μυστικὰ ἕνα ἕκαστον, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅτι αὐτὸς ἔλαβεν ὁπωσδήποτε ἄλλο μέρος εἰς τὴν ἐκλογὴν ἢ διετέλεσεν ὡς ἐκτελεστικὴ δύναμις τῆς ἐφορ. ἐπιτροπῆς.

ς') Διότι τέλος πάντων καὶ πραγματικὸν ἂν ὑποτεθῇ ὅτι κατὰ τὸν δῆμον τοῦτον, ἐπεμβάντος τοῦ εἰρημένου ταγματάρχου, ἡ ἐκλογὴ ἐγένετο ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὅπλων καὶ τοῦ φόβου, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ κράτος τοῦτο τῆς βίας καὶ τοῦ φόβου δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐνηργήθη, εἴτε μετ' ἀποτελέσματος εἴτε μή, εἰμὴ ἐπὶ πεντακοσίων δεκαεννέα ἀνθρώπων, διότι τοσούτους ἀποδέχονται οἱ ἐνιστάμενοι, διὰ τῆς ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου ἐνστάσεώς των, ὡς πραγματικῶς ψηφοφορήσαντας. Ἐκ τούτων δὲ ἀφοῦ ἀφαιρεθῶσιν οἱ 128 ὑπὲρ τῆς ἀποτυχούσης μερίδος ψηφοφορήσαντες, δὲν φαίνονται πλέον ὡς ψηφοφορήσαντες ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὅπλων καὶ τοῦ φόβου εἰμὴ 390 μόνον δημόται, αἱ ψῆφοι τῶν ὁποίων καὶ ἂν ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τὸν ἐπιτυχόντα καὶ προστεθῶσιν εἰς τὸν ἀποτυχόντα, δὲν φέρουσιν οὐδὲν ἀποτέλεσμα. Καθ' ὅσον δ' ἀποβλέπει τὰς λοιπὰς 726 ψήφους, ἐπειδὴ τὰς κατηγοροῦσιν οἱ ἐνιστάμενοι ὡς ἰδανικὰς καὶ πλαστὰς ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποδείξεως, τὸ κράτος τῆς βίας καὶ τοῦ τρόμου δὲν δύναται νὰ ἐπικταθῇ ἐπ' αὐτῶν ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει, οὔτε δίκαιον εἶναι νὰ αὐδετερωθῶσι διὰ τὸν λόγον αὐτόν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ἀπριλίου 1852.

Οἱ μειονοψηφοῦντες

Κ. Μανίτας
Δ. Δ. Αὐγερινὸς

Οἱ πλειοψηφοῦντες

Α. Α. Γιουρδῆς
Α. Τατόπουλος
Α. Πέπας
Κ. Γριβογιώργης
Α. Π. Ἰωάννου
Γ. Πατριαρχέας
Γ. Μαδεμοχωρίτης
Ν. Α. Χ. Ἀναργύρου.»

Ἀνεβλήθη δὲ ἡ ἐπὶ ταύτης συζήτησις διὰ τὴν αὔριον, καθ' ὁμόφωνον τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν.

Λαβών τις ἀκολούθως τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι κατά τινα προηγουμένην συνεδρίασιν ἡ Βουλὴ ἐξέφρασε τὴν ζωηρὰν αὐτῆς ἐπιθυμίαν διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς ἀναβληθείσης συζητήσεως τοῦ περὶ νεοσυλλεξίας νομοσχεδίου. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβε βεβαίως γνῶσιν τῆς ἐπιθυμίας ταύτης τοῦ Σώματος, παρὼν σήμερον ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός, δύναται νὰ μᾶς δώσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας.

Περιπλέον ὅμως ὑπάρχει ἐκκρεμὲς καὶ τὸ περὶ ἀριστειούχων ζήτημα, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου, γενομένην ἄλλοτε ἐν τῇ Βουλῇ, ἀπεδείχθη ὅτι ὁ περὶ τῶν μᾶλλον φορολογουμένων νόμος εὑρίσκεται εἰς προφανῆ ἀντίφασιν πρὸς τὸ περὶ τῶν ἀριστειούχων διάταγμα, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ὑπεσχέθη τότε νὰ συμβιβάσῃ διὰ νόμου τὴν ἀντίφασιν ταύτην. Ἐρωτᾷ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν ἂν ἐσκέφθη καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος, καὶ ἂν προτίθηται νὰ φέρῃ ταχέως τὴν δέουσαν θεραπείαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι ἅμα ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου, ἐπέστησεν ἰδίως τὴν προσοχήν του εἰς τὸ περὶ δημοτικῶν ἐκλογῶν ζήτημα. Ἐνασχοληθεὶς δ' εἰς τοῦτο, παρεσκεύασε τὸ ἀνῆκον νομοσχέδιον, ὅπερ μετ' οὐ πολὺ θέλει παρουσιάσει εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον, τὸ ὑπουργεῖον ἐνασχολεῖται νὰ φέρῃ ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἀπαιτουμένας βελτιώσεις, ὁδηγούμενον εἰς τοῦτο ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ στρατολογίας διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος νόμου. Βεβαίως δ' εὐχαρίστως τὴν Βουλήν, ὅτι οὐδαμοῦ ἐγένετο χρῆσις τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων αὐστηρῶν μέτρων, καὶ ὅτι ταχέως θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν τῶν σωμάτων ἐπιψήφισιν καὶ τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἐπειδὴ καὶ βραχὺ εἶναι τῆς ὑπουργείας αὐτοῦ τὸ διάστημα, καὶ πιστεύει ὅτι ἐνασχολεῖται πραγματικῶς εἰς τὰ ῥηθέντα δύω ἀντικείμενα, ἀρκεῖται εἰς τὰς δοθείσας πληροφορίας, παρατηρῶν μόνον ὅτι ἐὰν ταχέως δὲν ὑποβληθῇ πρὸς συζήτησιν τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον, θέλει ἀρνηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰ μέσα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σήμερον ἰσχύοντος νόμου.

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῶν ἐπὶ τῆς φορολο-

γίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, ἐπὶ τῶν ζώων καὶ ἐπὶ τῶν μελισσίων νόμων, μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ὁ νόμος περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, καθὼς καὶ οἱ νόμοι περὶ τῶν φόρων ἐπὶ τῶν μελισσίων καὶ ζώων, οἵτινες καθυπεβλήθησαν εἰς τὰς Βουλάς, καὶ ψηφισθέντες ἐκυρώθησαν ὡς νόμοι τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1852, συμπεριέλαβον ὅλας τὰς διατάξεις, ὅσας ἡ ἐφαρμογὴ τῶν εἰρημένων ἐτησίων φορολογικῶν νόμων κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη κατέδειξαν ἀναποφεύκτους καὶ ἀναγκαίας πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ τῶν φορολογουμένων, ὅπως διὰ τῶν ἰδιαιτέρων αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων ἑκάστου τῶν νόμων τούτων εἶχον τὴν τιμὴν νὰ παραστήσω ἐν ἐκτάσει πρὸς τὴν Βουλήν.

Ὁ κύριος σκοπὸς τῶν εἰς τοὺς εἰρημένους νόμους εἰσαχθεισῶν νέων διατάξεων ἦτο βέβαια τὸ νὰ περιβληθῶσι μὲ ὅλας τὰς δυνατὰς ἐγγυήσεις τὰ ἀμοιβαῖα συμφέροντα τοῦ τε δημοσίου ταμείου καὶ τῶν φορολογουμένων, καὶ ἐλπίζω ὅτι ἡ πεῖρα θέλει ἀποδείξει τελεσφόρους τὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καταβληθείσας προσπαθείας.

Ἐπειδὴ δὲ ἀνεγνωρίσθη ἄπαξ ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ ψηφίζωνται οἱ ἐτήσιοι φορολογικοὶ νόμοι ἐντὸς τῆς συνόδου, ἥτις προηγεῖται τοῦ ἔτους, καθ' ὃ οὗτοι ἐφαρμόζονται· ἐπειδὴ ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι δυνατὸν οὔτε ὀρθὸν νὰ ἐπενεχθῇ σπουδαία μεταβολὴ εἰς τὰς διατάξεις τῶν εἰρημένων νόμων, ἐψηφισμένων πρὸ ὀλίγου, πρὶν ἡ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν καταδείξῃ τὴν ἀνάγκην ταύτην· λαβὼν τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, σπεύδω νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ ἐπισυναπτόμενον νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου τίθενται εἰς ἰσχὺν καὶ διὰ τὸ ἔτος 1853 οἱ μνησθέντες νόμοι περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ ἐπὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων.

Παρακαλῶ δὲ τὴν Βουλὴν νὰ θελήσῃ νὰ συζητήσῃ τὸ νομοσχέδιον ὅσον τάχιον, εὐαρεστουμένη νὰ ἐπιφέρῃ τὴν λευκὴν ψῆφόν της ὑπὲρ τῆς ἰσχύος νόμων, τοὺς ὁποίους μὲ ὅλην τὴν σπουδαιότητα μελετήσασα καὶ τροποποιήσασα μετ' ἐπιτυχίας, παραδέχθη πρὸ ὀλίγου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Ἀπριλίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἀπριλίου 1852.

Ο Θ Ω Ν

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοῦ μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Οἱ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος 1852 ψηφισθέντες νόμοι περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων ἰσχύουσιν ἀπαραλλάκτως καὶ διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 1853, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν θέλει ἐνεργηθῇ καὶ κατὰ τὸ 1853 ἡ βεβαίωσις καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν αὐτοῖς προσδιοριζομένων φόρων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρετήρησε μετὰ ταῦτα, ὅτι ἐκ τῶν γενομένων αὐτῷ κατά τινα προηγουμένην συνεδρίασιν ἐπερωτήσεων, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν περὶ εἰκονικότητος τῆς δημοπρασίας γαιῶν τινων ἐν Καρυστίᾳ, καὶ τὴν περὶ τῆς φορολογίας τῶν θάμνων, δὲν δύναται νὰ δώσῃ σήμερον τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, ὡς ἐνασχολούμενος εἰς τὴν συλλογὴν αὐτῶν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν ἐν Αἰτωλικῷ ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς ἐμφυτεύσαντα καὶ διὰ τοῦτο καταδιωκόμενον πολίτην, παρατηρεῖ ὅτι ὑπάρχουσι διατάγματα, ἰσχὺν ἔχοντα νόμου, τὰ ὁποῖα δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἐμφύτευσιν, ἤτοι τὴν ὑπὸ τρίτων κατοχήν, καὶ ὅμως ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐποίησεν αὐστηρὰν χρῆσιν τῶν τοιούτων διαταγμάτων· ἀλλ' ἐσχάτως τόσον κατεχράσθησαν τὴν ἐπιείκειαν τῆς Κυβερνήσεως, ὥστε ἂν δὲν ἐλάμβανεν αὕτη αὐστηρότερα μέτρα, ὅλη ἡ ἐθνικὴ γῆ ἤθελε μεταβληθῇ εἰς ἰδιόκτητον. Ἐν Πάτραις π. χ. εἷς μόνος πολίτης ἐγένετο κάτοχος μεγάλης ἐκτάσεως ἐθνικῆς γῆς, ἐμφυτεύσας μόνον κύκλῳ αὐτῆς ὀλίγα δένδρα πρὸς ἀπό-

δειξιν τῆς κατοχῆς του. Τοιαύτην λοιπὸν παρανομίαν ἠθέλησε νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ὑπουργεῖον τοὐλάχιστον διὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον, χωρὶς νὰ προβῇ εἰς αὐστηρὰ μέτρα καὶ κατὰ τῶν εἰς τὸ παρελθὸν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς ἐμφυτευσάντων.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς τὸ Αἰτωλικὸν ἐγένετο πρὸ μικροῦ τοιαύτη ἐμφύτευσις, ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος συμμορφούμενος μὲ τὰς διαταγὰς τοῦ ὑπουργείου, εἰδοποίησεν ἐγκαίρως τὸν πολίτην ν' ἀποσυρθῇ τῆς ἐθνικῆς γῆς. Μὴ ὑπακούσαντος δὲ τούτου εἰς τὴν πρόσκλησιν, κατήγειλεν ὁ ἔφορος τὴν πρᾶξιν εἰς τὸ δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἐξέδωκεν ἀπόφασιν κατὰ τοῦ ἐμφυτευτοῦ. Ἀλλ' ἂν καὶ μέχρι τοῦδε ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος δὲν προέβη εἰς τὴν ἐκρίζωσιν τῆς φυτείας, ἥτις μόλις πρὸ δύο ἢ τριῶν μηνῶν ἐγένετο, δὲν θεωρεῖ ὅμως ὁ ὑπουργὸς δίκαιον νὰ στερηθῇ τὸ δημόσιον τῆς περιουσίας του, διὰ νὰ μὴ προξενήσῃ μικρὰν εἰς τὸν πολίτην ζημίαν, ἣν ὁ ἴδιος ἐπροκάλεσεν.

Ἐξεθηκεν ἄλλας, ὅτι ὀφείλει μὲν ὁ ὑπουργὸς νὰ τηρῇ τὸν ἀπαγορεύοντα τὸν ἀφαιρεσιμοῦν τῆς ἐθνικῆς γῆς νόμον, ὀφείλομεν ὅμως καὶ ἡμεῖς νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ πόσον ὁ νόμος οὗτος εἶναι ὠφέλιμος, ἢ τοὐναντίον ἐπιβλαβὴς καὶ ἀντιπολιτικός. Καὶ ἂν μὲν τὸ πρῶτον ἀποδειχθῇ, νὰ ζητήσωμεν τὴν καθ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἐμφυτευτῶν ἐξίσου ἐφαρμογήν του· ἂν δὲ τὸ δεύτερον, ν' ἀπαιτήσωμεν τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ νόμου, τὴν ὁποίαν πολλάκις μὲν ὑπεσχέθησαν οἱ ὑπουργοί, δὲν ἠθέλησαν ὅμως νὰ πραγματοποιήσωσι μέχρι τοῦδε.

Ἐὰν λοιπὸν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ, εἶναι ἕτοιμος νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν περὶ τούτου ἐξέτασιν· ἄλλως, ὡς προσδιορίσῃ ἡμέραν ῥητὴν πρὸς συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Μετά τινα μικρὰν ἀμφισβήτησιν ἡ Βουλὴ προσδιώρισεν ἡμέραν τῆς ἐπ' αὐτοῦ συζητήσεως, ὡς καὶ τῆς ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν δοθησομένων πληροφοριῶν ἐπὶ τῶν δύο ἄλλων ἐπερωτήσεων, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος, τὸ προσεχὲς σάββατον, ὅτε ἀπερασίσθη νὰ δοθῶσι καὶ αἱ ἄλλοτε ζητηθεῖσαι πληροφορίαι ἐπὶ τοῦ νόμου περὶ τελωνιακῆς διατιμήσεως τῶν σιτηρῶν, καὶ ἐπί τινος ἀναφορᾶς ἀφορώσης τὴν εἰς τοὺς Κρῆτας διανομὴν ἐθνικῆς γῆς.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ α. Κεφ., καὶ μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω.

Κεφάλ. Α. Κεντρικὴ Διοίκησις.

« 1. Προσωπικὸν	δρ.	60,720
2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας	»	10,500
3. Ἀντιμισθία δικηγορικῶν συμβουλῶν . .	»	1,000
4. Ἀποστολὴ ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου .	»	1,000α

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ α. Κεφαλ., ἀναβαίνοντος εἰς 73,320 δραχ. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Ἡλ. Δαΐλαν, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Κεφ. Α. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός	N.	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος . .	
Λεων. Χρυσανθόπουλος . .		Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου .	N.
Γ. Λογιωτατίδης	N.	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . .	
Δημήτριος Γιαννούλης . .		Ἰω. Εὐγενίδης	
Λεωνίδας Ἠπειρίκος . . .		Ἀνδρέας Πέπας	N.
Πέτρος Καμπάνης . . .	N.	Σταμάτιος Μήτσας . . .	N.
Δημήτριος Τσόκρης . . .		Γεώργιος Βελλῆς	N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	N.	Δημήτριος Ζῶτος	
Γεώργιος Τσόκρης . . .	N.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης .	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Μιχαὴλ Σισίνης	
Γεώργιος Σκοῦρος . . .	N.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .	
Σταῦρος Βλάχος		Στέφ. Στεφανόπουλος . .	N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς .	N.	Ἀνδρέας Λύγερινός . . .	N.
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἰωάννης Κλίμακας . . .	N.
Δημήτριος Σκυλοδήμος . .		Π. Ζάνος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	N.	Χρ. Δεμάθας	N.
Παναγιώτης Λαζαρής . . .		Θ. Ζαΐμης	N.
Θεόδωρος Γρίβας		Χ. Θεοχαρόπουλος . . .	N.
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .		Ν. Πετμεζᾶς	N.
Τατσίλος Μαυρομμάτης .	N.	Ἡλ. Παπαδαῖος	N.
Δ. Πετρόπουλάκης . . .	N.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	
Πέτρος Τζαννετάκης . .	N.	Γεώργιος Περωτὴς . . .	N.

Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . . .	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας	Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . . N.
Βελισ. Νικολαΐδης	Ν. Σισμάνης . . . . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Κωνσταντῖνος Ἄξελὸς . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . .	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος N.
Λάμπρος Ῥοΐλὸς . . . . N.	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Κίμων Χριστοδούλου . .
Π. Κολποδῖνος	Νικόλ. Πιεράκος . . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.	Γρηγ. Πατριαρχέας . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . .	Σταυριανὸς Καπετανάκης .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Δημ. Πικουλάκης . . . .
Γεώργ. Πανοπριητόπουλος . N.	Χαρ. Χριστόπουλος . . . N.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .
Ἐμ. Καραμάνος	Νικόλαος Μοσχούλας . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Ἀναγν. Κοντάκης	Νάκος Πανουριᾶς . . . . N.
Σ. Κρπανίτσας . . . . . N.	Παπακώνσας Τζαμάλας . N.
Ἀν. Κορφιωτάκης	Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Παρασκ. Ματάλας	Κ. Σκουρλέτης . . . . . N.
Ἐμ. Μελετόπουλος	Σιδέρης Πράτσικας . . . N.
Στάμος Μαυροδῆμος . . N.	Παν. Πατρινός . . . . .
Α. Α. Εὐμολπίδης . . .	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .
Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Θεόδωρος Πετρινὸς . . . N.	Ἀναγνώστης Τσιτόπουλος . N.
Κωνσταν. Μανέτας . . . N.	Κωνς. Δαρειώτης . . . . N.
Παναγιώτης Βάρβογλης . . N.	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.	Γ. Νικολάου. . . . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . .	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . .	Ζαννὴς Μαραγκός . . . . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . .
Γεώργιος Γουλιμὴς	Εὐστράτιος Παρίσης . . . N.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης . . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος
Ἐμ. Μοδινός . . . . . N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Γρ. Βαλιάνος . . . . . N.	Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . N.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . .
Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .
Γεώργ. Κάνδυας . . . . N.	Α. Κιζάνης . . . . . N.

Ἰωάννης Δημιανὸς	Μ. Χουρμούζης . . . . N.
Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . .	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Πέτρος Χ. Πέτρος	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Κ. Δυοβουνιώτης . . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι ἐν τῷ Θ'. Κεφαλαίῳ τοῦ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμοῦ σημειοῦται ποσόν τι 2000 δραχ. ὡς δικηγορικὴ ἀμοιβὴ τοῦ Ἐμμ. Κοκκίνου. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις τὰ τοιαῦτα κονδύλια σημειοῦνται ἐξωγκωμένα, προτείνει νὰ προσαχθῶσι παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τὰ ἀφορῶντα τὴν ἀμοιβὴν ταύτην ἔγγραφα.

Ἄλλου δέ τινος ἀντειπόντος, ὅτι περιττὴ ἀποβαίνει ἡ προσαγωγὴ τῶν ἐγγράφων, καθ' ὅσον δίδονται ἐτησίως 30,000 περίπου δραχμῶν διὰ δικηγορικὰ, χωρὶς οὐδέποτε ἡ Βουλὴ νὰ ζητήσῃ τὰ πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν ἔγγραφα· καὶ ὅτι ἄλλως ἔργον τοῦ ἀπολογισμοῦ εἶναι νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν καλὴν ἢ κακὴν χρῆσιν τῶν τοιούτων δαπανῶν· ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἔργον τοῦ ἀπολογισμοῦ δύναται νὰ ἦναι ἡ ἐξέλεγξις τῶν δικηγορικῶν ἀμοιβῶν, ὅταν πρόκειται νὰ δοθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ποσόν τι ἀόριστον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον· ἀλλ' ὅταν ῥητῶς σημειοῦται ἡ ἀμοιβὴ 2,000 δραχ. ἐπ' ὀνόματι ὡρισμένῳ, ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ ἂν τὸ ποσὸν τοῦτο δίδεται δικαίως.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἡ προκειμένη ποσότης ὡς ἀνήκουσα εἰς τὰ ἔξοδα τῶν παρελθουσῶν χρήσεων πρέπει νὰ ἦναι ὡρισμένη, καὶ ἑπομένως ἔχει ἡ Βουλὴ τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ ἂν πρέπει νὰ δοθῇ ἢ ὄχι. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι διὰ νὰ δοθῶσι δισχίλιαι δραχμαὶ ὡς ἀμοιβὴ ἑνὸς δικηγόρου, ὑποτίθεται ὅτι διεξήχθησαν ὑπ' αὐτοῦ 40 ὡς ἔγγιστα δίκαι, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον δὲν διεξήγαγεν ἴσως τόσας δίκας ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς συνταγματικῆς αὐτοῦ ὑπάρξεως. Ἐπειδὴ λοιπὸν, κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν δικαστηρίων, τὰ δικηγορικὰ δικαιώματα κηρύττονται ἐκτελεστὰ ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν ἐρετῶν ἢ τοῦ τῶν πρωτοδικῶν, ὡς ἔγγραφα ἀποδείξεως πρέπει νὰ προσαχθῶσιν οἱ κηρυχθέντες ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων προέδρων ἐκτελεστοὶ κατάλογοι ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κοκκίνου, καθ' ὅσον ἂν ὁ δικηγόρος οὗτος ἔχῃ νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀνωτέρω ποσότητα, πρέπει νὰ ὑπάρχωσι καὶ οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς ἀπόδειξιν τούτου κατάλογοι.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν συνετάχθη ὁ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμὸς δὲν διεύθυνεν οὗτος τὸ ὑπουργεῖον, δὲν ἔλαβεν ὅμως ἀφορμὴν νὰ ἐξετάσῃ

τὸ ἀνώτερω κονδύλιον, καθ' ὅσον οὐ μόνον θεωρεῖ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς στηρίζεται ἐπὶ πραγμάτων βεβαίων, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν προκάτοχον αὐτοῦ ὑπουργὸν καὶ πρὸς τοὺς ἁρμοδίους ὑπαλλήλους ἀπονέμει πᾶσαν ὑπόληψιν. Ἐν τούτοις παρατηρῶν, ὅτι 1000 μόνον δραχ. σημειοῦνται πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ δικηγόρου Κοκκίνου, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν προτεταγμένων κεφαλαίων, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἐρευνῶν οὗτος, ἐὰν ἴδῃ ὅτι δὲν ἔχουσι καλῶς τὰ ὑπὲρ τοῦ ῥηθέντος Κοκκίνου σημειούμενα, θέλει τὰ ἀφαιρέσει ἐκ τοῦ κεφαλαίου· ἂν δὲ πεισθῇ ὅτι στηρίζονται ἐπὶ πραγμάτων, θέλει προσαγάγει τὰς ἀναγκαίας ἐγγράφους ἀποδείξεις.

Παρατηρηθέντος ἐνταῦθα ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινὸς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΑ'.

Τῆς 29 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν, δι' οὗ ἀγγέλλεται εἰς τὸ Σῶμα δεκαπενθήμερον πένθος ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ μεγάλου Δουκὸς Λεοπόλδου τοῦ Βάδεν.

Ἤρχετο δὲ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ἔκθεσιν, δι' ἧς ὑποβάλλει τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1851, περιέχοντα καὶ τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς δημωνύμου χρήσεως, ὡς καὶ νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1850· ἔχουσι δὲ οὕτως.

(Ὅρα παράρτημα τῶν πρακτικῶν).

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ

συζήτησις τῆς χθὲς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Παρνασίδος, λαβών τις τὸν λόγον ἐξεθυμάνθη ὅτι πρὸς ὑπεράσπισιν μόνην τοῦ δικαίου καὶ οὐχὶ ὑπὸ συμπαθείας ἢ ἀντιπαθείας ὁρμώμενος, θέλει φέρει τὴν ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς γνώμην αὐτοῦ, διότι διατελέσας ἄλλοτε ἔπαρχος Παρνασίδος καὶ λαβὼν ἐκ τοῦ σύνεγγυς πεῖραν τῶν τοπικῶν πραγμάτων, θεωρεῖ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἀποτέλεσμα βίας καὶ παρανομίας, ὡς τοῦτο θέλει ἀποδείξει διὰ πραγμάτων.

Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 61 τῆς 12 Ἰουν. 1850 διαταγῆς του προσεκάλεσε τὸν νομάρχην Φθιώτιδος νὰ διατάξῃ τὸν ἔπαρχον Παρνασίδος νὰ παρευρίσκηται μὲν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς, ἀλλ' ὡς ἁπλοῦς θεατὴς χωρὶς οὐδόλως νὰ ἐπηρεάσῃ αὐτήν· τὴν διαταγὴν δὲ ταύτην ἠναγκάσθη νὰ ἐκδώσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ἐπειδὴ ἔλαβεν ὑπόνοιαν, ὅτι δήμαρχοί τινες καὶ δημοτικὰ συμβούλια ἐσχημάτισαν εἰκονικὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπάς. Ὁ μὲν νομάρχης λοιπὸν ἐκοινοποίησε τὴν ἀνωτέρω διαταγὴν εἰς τὸν ἔπαρχον, οὗτος δὲ προσεκάλεσε τοὺς δημάρχους τῆς ἐπαρχίας του διὰ νὰ συμμορφωθῶσι μ' αὐτήν. Ἀλλ' ἐνῷ οἱ λοιποὶ δήμαρχοι ἐξεπλήρωσαν τὸ καθῆκόν των, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν παράπονον ἐγένετο κατὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν δήμων αὐτῶν, οἱ δήμαρχοι Γαλαξειδίου, Κρίσσης, Δωριέων καὶ Κιτινίων παρήκουσαν εἰς τὴν κοινοποιηθεῖσαν αὐτοῖς διαταγήν, καὶ ἐκ τούτου αἱ μεγαλείτεραι ἐνηργήθησαν παρανομίαι καὶ ἄπειρα κατὰ τῶν ἐκλογῶν τῶν δήμων των ἐγένοντο παράπονα.

Καὶ εἰς μὲν τὸν δῆμον Γαλαξειδίου ὁ ἔπαρχος μὴ δυνάμενος νὰ παρευρεθῇ αὐτοπροσώπως, προσεκάλεσε τὸν ὑποτελώνην νὰ ἐπιτηρήσῃ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς· ὁ δὲ δήμαρχος δημοσεύσας τὸ πρόγραμμα, ἐκάλεσε τὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου νὰ προβῶσιν εἰς τὴν κλήρωσιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ τὰ μέλη ταῦτα συνελθόντα ἐν παραβύστῳ, συνέταξαν εἰκονικὴν πρᾶξιν, δι' ἧς ἀπέκρυπτον τὴν παρουσίαν τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπάρχου ὡς ἀναρμοδίου. Ἂν δὲ καὶ ὁ δήμαρχος, παρατηρήσας εἰς τὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὅτι ὁ ὑποτελώνης ἁπλοῦς μόνον ἤθελεν εἶναι θεατὴς, ταῦτα μηδεμίαν δόντα ἀκρόασιν εἰς τὸν δήμαρχον, προέβησαν εἰς τὴν κλήρωσιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Εἰς δὲ τὸν δῆμον Κιτινίων διώρισεν ὁ ἔπαρχος ἀντιπρόσωπόν του, μὴ δυνάμενος διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῆς ἀποστάσεως νὰ μεταβῇ αὐτοπροσώπως, τὸν εἰρηνοδίκην· ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα συνελθὸν

ἐν τῷ κρυπτῷ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἐνήργησεν εἰκονικῶς τὴν κλήρωσιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς.

Εἰς δὲ τὸν δῆμον Γαλαξειδίου, ἐπειδὴ οἱ ἐκεῖ κάτοικοι εἶναι ναύκληροι ἔμποροι, ἡ εἰκονικότης τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἔφερε μὲν ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς τὴν ἐκλογήν, ἀλλ' ὁ δημαρχυνόμος μεταβὰς εἰς τὸ χωρίον Ἁγιὰ Θυμιὰ ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ ν' ἀνακαλύψῃ τὰ ἴχνη λῃστοῦ τινος Κυριακοῦ, ἐμπάδισε διὰ τῆς βίας 130 κατοίκους τοῦ χωρίου τοῦ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν διὰ νὰ ψηφοφορήσωσι, καὶ μόναν εἴκοσιν ὑποκύψαντες εἰς τὰς ἀπειλὰς τοῦ δημαστυνόμου, ἐψηφοφόρησαν κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ. Οὐ μόναν δὲ τοῦτο, ἀλλ' ὁ αὐτὸς δημαστυνόμος ἐζημίωσε πολλαχῶς κάτοικόν τινα τοῦ χωρίου Βενιχῶρι, διότι ἐμπάδισε τοὺς φίλους του νὰ ψηφοφορήσωσιν. Ὅ,τι λοιπὸν δὲν ἠδυνήθη νὰ πράξῃ ἐνταῦθα τὸ δημοτικὸν συμβούλιον διὰ τῆς εἰκονικῆς κληρώσεως τῆς ἐπιτροπῆς, τὸ κατώρθωσεν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ διὰ τῆς βίας. Εἰς μάτην δὲ κατὰ τῆς διαγωγῆς τοῦ δημαστυνόμου παρεπονέθησαν οἱ προύχοντες τοῦ τόπου, εἰς μάτην ὁ ἔπαρχος ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ λόγον τῶν πράξεών του, διότι ἀπολογούμενος οὗτος ἀπέδωκεν εἰς ἄλλας ψευδεῖς αἰτίας τὴν εἰς τὰ χωρία μετάβασίν του· πάντα δὲ ταῦτα ἀποδεικνύονται ἐκ τῶν ἐγγράφων τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν ἐνέργειαν τῆς προκειμένης ἐκλογῆς.

Ὡς πρὸς δὲ τὸν δῆμον Ἀντικύρας, ἀπὸ τοῦ 1828 ὁ δῆμος οὗτος καταδυναστεύεται ὑπό τινος δημάρχου Ἱερεμίου, ὅστις εἶναι καὶ ἀστυνόμος καὶ δικαστής, καὶ διὰ τὴν ἀμάθειαν τῶν συνδικαστῶν του ἐνεργεῖ ὅ,τι θέλει. Ὁ δήμαρχος λοιπὸν οὗτος ἂν καὶ ἐπιτήδειος καὶ ἀγχίνους, ὑπέπεσεν εἰς προφανῆ τοῦ νόμου παραβίασιν, διότι ἐνῷ εἰς τὸν δῆμον ὑπάρχουσι 254 ψηφοφόροι ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸν κατάλογον, ἐν τῇ κάλπῃ εὑρέθησαν 274 ψηφοδέλτια, ἐψηφορόρησαν δηλ: εἴκοσι πλέον τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, ἐνῷ ἐκ τῶν 254 ἦτον δυνατὸν καὶ νὰ ἀπέθανον καὶ νὰ μὴν ἦσαν παρόντες πολλοί· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ὁ ἐκλογικὸς νόμος ἀπαιτεῖ νὰ συντάσσηται πρωτόκολλον, ἐνῷ νὰ καταχωρίζωνται τὰ πρακτικὰ τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκλογῆς· καὶ ὅμως ὁ Ἱερεμίας οὔτε τὴν διάταξιν ταύτην ἠθέλησε νὰ τηρήσῃ, ὥστε ἐξ ὅλων τούτων ἐξάγεται προφανῶς καὶ τὸ παράνομον τῆς ἐκλογῆς τοῦ ῥηθέντος δήμου.

Μεταβαίνων δὲ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Κρίσσης, παρετήρησεν ὅτι κατὰ τοῦ ἄλλοτε δημάρχου τοῦ δήμου τούτου, ἐν δὲ τῇ ἐκλογῇ προέδρου τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἅπασαι αἱ κατὰ καιροὺς διοικητικαὶ ἀρχαὶ εἶχον ἀναφέρει. Καὶ ἐπὶ τοῦ προ-

κειμένου δὲ ἐξετάζοντες τὰ ἔγγραφα τῆς ἐκλογῆς, θέλομεν εὕρει αὐτὸν μεταβάλλοντα τὰ ψηφοδέλτια, καὶ διὰ τοῦ γραμματέως του καὶ τοῦ ταγματάρχου Φράγκου ἀπειλοῦντα τὸν λαὸν πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς μερίδος, εἰς ἣν ἀνῆκεν. Οὕτω λοιπὸν κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς συνῆλθον τὰ τέσσαρα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἀπόντος τοῦ πίμπτου, ἔρριψαν ἐν τῇ κάλπῃ ψηφοδέλτια ὑπὲρ τοῦ ὑποψηφίου τῆς μερίδος των· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τινας νὰ ψηφοφορήσωσιν ἐπὶ τῇ προφάσει, ὅτι δὲν παρῆσαν ὅλα τὰ μέλη, καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ οἱ προσελθόντες ἀνῆκον εἰς τὴν ἐναντίαν μερίδα. Ἄλλους δὲ πάλιν δὲν παρεδέχθη διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὡς ἀνήλικας, καὶ κρατῶν εἰς χεῖρας του ψηφοδέλτια, τὰ διένεμεν εἰς τοὺς προσερχομένους, οἵτινες τὰ ἔρριπτον εἰς τὴν κάλπην μετ' ἄλλων τριῶν καὶ τεσσάρων. Οὕτω λαβὼν πρὸς τοῖς ἄλλοις τὰ ψηφοδέλτια τριῶν ἐκ τῶν ψηφορόρων τῆς ἀποτυχούσης μερίδος, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐκ τῶν ἰδικῶν του· ἀλλὰ τὰ κρατηθέντα τρία ψηφοδέλτια πεσόντα ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, ἐλήφθησαν ὑπό τινος ἐκεῖ παρόντος, ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς μάρτυρες τῶν παρανόμων αὐτοῦ πράξεων.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω παρανομιῶν τὸ μέγιστον ἔγκλημα ὑπῆρξεν ἡ βία καὶ αἱ ἀπειλαί, ἃς μετεχειρίσθη πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν φίλων του ὁ ταγματάρχης Δ. Φράγκος, ὅστις διοικητὴς ὢν τότε τοῦ ἐν Εὐρυτανίᾳ σταθμεύοντος τάγματος, μετέβη ἄνευ διαταγῆς εἰς Παρνασίδα, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ ὀγδοήκοντα στρατιώτας, ἐν οἷς καὶ τὸν διαβόητον κακοῦργον Σιγβίτσαν, καὶ περιτρέχων τὴν ἐπαρχίαν ἐπὶ τῇ προφάσει καταδιώξεως τοῦ ἀρχιληστοῦ Καλαμάτα, ἠνάγκαζε τοὺς κατοίκους νὰ ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ τοῦ ἐπιτυχόντος φίλου τῆς μερίδος του. Ἐπειδὴ δ' ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Παρνασίδος ἐστάθμευε τὸ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἰω. Κλίμακα τάγμα, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀναφορᾶς αὐτοῦ τὸ ὑπουργεῖον τὸν διέταξε ν' ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν, δὲν ὑπήκουσε μολαταῦτα παρ' ἀφοῦ ἐξεπλήρωσε τὸν σκοπὸν τῆς εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτὴν μεταβάσεώς του.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἓν μέλος τοῦ τμήματος, διὰ νὰ ψεύσῃ τὰ περὶ Φράγκου λεχθέντα, εἰδέχετο νὰ εἴπῃ ὅτι ἐκ τῶν γενομένων ἀνακρίσεων δὲν προέκυψε μαρτυρία ἀποδεικνύουσα βίαν ἢ ἀπειλὰς ἐκ μέρους αὐτοῦ, παρατηρεῖ ὅτι ἐκ φόβου οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ μαρτυρήσῃ τι· ἄλλως ὅμως πῶς δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ἡ ἄσκοπος καὶ ἄνευ διαταγῆς εἰς Παρνασίδα μετάβασίς του μετὰ 80 ὁπλοφόρων; πρὸς τίνα σκοπὸν διῆλθε τοὺς δήμους Κρίσσης, Παρνα-

σίδος, Δωριέων καὶ Κιτινίων; Ἀλλὰ δὲν ἔχει χρείαν τῶν μαρτυριῶν τούτων, ἐπειδὴ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων τῆς διοικητικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀρχῆς καταδεικνύεται ἡ ἐπέμβασις τοῦ μνησθέντος ταγματάρχου.

Τέλος καὶ εἰς τὸν δῆμον Δωριέων, ὅπου οἱ κάτοικοι εἰσὶν ἀμαθεῖς ποιμένες, ἐνῷ ὁ βουλευτικὸς κατάλογος περιέχει 1300 ψηφοφόρους, ἐν τῇ κάλπῃ εὑρέθησαν 1245 ψηφοδέλτια, ἀποτέλεσμα ὅλως εἰκονικόν, διότι καὶ ἂν ἀμφότεραι συνήρχοντο αἱ μερίδες, πάλιν ἦτον ἀδύνατον νὰ φέρωσι τὸ μνησθὲν ἀποτέλεσμα, ἐπειδὴ ἐκ τῶν 1300 ἄλλοι μὲν ἀπεβίωσαν, ἄλλοι δὲ δὲν ἦσαν παρόντες, καὶ οἱ ἐναντίοι μάλιστα ἐκαμον ἔνστασιν, ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ 177 ἀπέθανον, καὶ ὅμως ὡς ἐκ θαύματος εὑρέθησαν ἐν τῇ κάλπῃ καὶ τῶν τεθνεώτων ψηφοδέλτια· ὥστε οὐδεμία μένει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἐκλογὴ διεξήχθη ὑπὸ τὸ κράτος τῆς βίας καὶ παρανομίας, διότι ἐὰν ἡ ὑπὲρ τῶν ἐπιτυχόντων ἀναδειχθεῖσα πλειοψηφία ἦτον πραγματική, διατί εἰς τὸν δῆμον Ἀμφίσσης εὑρέθησαν ὑπὲρ τῆς ἀποτυχούσης μερίδος πλειότερα ψηφοδέλτια; διατί κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης οὐδὲν ἐγένετο παράπονον; διότι ἕνεκα τῆς παρουσίας τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν οὔτε βία οὔτε παρανομίαι συνέβησαν, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε πραγματικὸν καὶ ἀδόλον. Περαίνων λοιπὸν τὸν λόγον προτείνει ν' ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν δήμων Γαλαξειδίου, Κρίσσης, Δωριέων καὶ Κιτινίων, καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐκ νέου ἡ ψηφοφορία.

«Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ πληρωμῆς ταχυδρομικῶν τελῶν τῶν διὰ τῶν αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων ἀποστελλομένων γραμμάτων, καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ μεταξὺ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων καὶ τῆς ἑταιρίας τοῦ αὐστριακοῦ Λόϋδ συνομολογηθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις τὴν 26 Νοεμβρίου (8 Δεκεμβρίου) 1850, διὰ τὴν ὁποίαν ἐδόθη ἡ συναίνεσις ὑμῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Συντάγματος, ὁρίζει εἰς κρεϊτσάρια, νόμισμα αὐστριακὸν, καὶ εἰς λῶτα, βάρος ἐπίσης αὐστριακὸν, μόνον τὰ ταχυδρομικὰ τέλη, τὰ ὁποῖα ὀφείλει ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων νὰ πληρόνῃ εἰς τὴν μνησθεῖσαν ἑταιρίαν διὰ τὰς μεταφερομένας ἐπιστολὰς καὶ διάφορα ἄλλα ἔντυπα ἢ χειρόγραφα, ἀλλὰ δὲν ὁρίζει καὶ

ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θὰ πληρόνουν οἱ παραδίδοντες ἐν τῇ Ἑλλάδι ἰδίᾳ δι' ἕκαστον γράμμα ἢ ἔντυπον κλπ.

Διὰ νὰ κανονισθῇ καὶ τοῦτο, κύριοι, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησίν σας σχέδιον νόμου κανονίζοντος αὐτὰ ὅπως ὡρίσθησαν ἐν τῇ συμβάσει, καὶ παρακαλῶ νὰ θεωρηθῇ ὡς κατεπείγον καὶ συζητηθῇ κατὰ προτίμησιν, διότι ἡ βραδύτης ἐπιβαρύνει τοὺς παραδίδοντας ἐπιστολὰς κλπ. εἰς τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα, ἠναγκασμένους νὰ πληρόνωσι πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως κατὰ τὴν παλαιὰν διατίμησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἀπριλίου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.»

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἀπριλίου 1852.

ΟΘΩΝ

Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Συμφώνως μὲ τὴν ὑπό τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας παραδεχθεῖσαν ταχυδρομικὴν σύμβασιν, τὴν συνομολογηθεῖσαν κατὰ τὴν 26 Νοεμβρίου (8 Δεκεμβρίου) 1850 μεταξὺ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων καὶ τῆς ἑταιρίας τοῦ αὐστριακοῦ Λόϋδ, τὸ διαπόντιον ταχυδρομικὸν τέλος τῶν παραδιδομένων ἐπιστολῶν εἰς τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα τοῦ Βασιλείου, διὰ ν' ἀποσταλῶσι διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς μνησθείσης ἑταιρίας ἐκ τῆς Ἑλλάδος, εἰς μὲν τὴν Μιτυλήνην, Χίον, Τσεσμὲν, Σμύρνην, Τένεδον, Δαρδανέλια, Καλλίπολιν, Θεσσαλονίκην, Κωνσταντινούπολιν, Κέρκυραν, Ἀργοστόλι καὶ Ζάκυνθον προσδιορίζεται δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα 1/2 λώτου ἰσοδυναμοῦντος μὲ 7 1/2 γραμμὰς ἀποκλειστικῶς, εἰς κρεϊτσάρια 6, ἤτοι λεπτὰ 30, εἰς δὲ τὸν Ἄγκωνα καὶ Βρίνδιζι κρεϊτσάρια 12, ἤτοι λεπτὰ 60.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ διαπόντιον ταχυδρομικὸν τέλος διὰ τὰς παραδιδομένας ἡμερίδας, περιοδικὰ συγγράμματα, βιβλία ἄδετα, φυλλάδια,

χαρτία μουσικῆς, καταλόγους, προκηρύξεις, εἰδοποιήσεις, ἀγγελίας διαφόρους, τυπωμένας, λιθογραφημένας ἢ χειρογράφους, ὁπόταν στέλλωνται ὑπὸ ταινίαν διὰ τῶν μνησθέντων ἀτμοπλοίων εἰς τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα μέρη, προσδιορίζεται εἰς ἓν κρεϊτσάριον, ἤτοι πέντε λεπτὰ δι' ἕκαστον φύλλον.

Ἄρθρ. 3.

Ὁ παρὼν νόμος ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν μεθ' ἡμέρας δεκαπέντε ἀφ' ἧς ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, καὶ ἰσχύει ἐφ' ὅσον καὶ ἡ μνησθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις. »

Ἐζήτησε δὲ τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου εἰπών, ὅτι οἱ διὰ τῶν αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων ἀνταποκρινόμενοι ἐξακολουθοῦσι πληρόνοντες τὸ τέλος κατὰ τὴν παλαιὰν διατίμησιν, διπλασίως σχεδὸν βαρυτέραν οὖσαν τῆς νέας.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ἐπέφερε καὶ ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος, ὅτι ἡ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς βίας καὶ τῶν ὅπλων ἐνεργουμένη ἐκλογὴ εἶναι βεβαίως παράνομος, καὶ οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τοῦτο. Πρόκειται λοιπὸν νὰ ἐξετάσωμεν ἤδη ἂν καὶ ἐπὶ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἐκλογῆς ὑπῆρξε τοιαύτη βία.

Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Δ. Φράγκος διατελῶν τότε διοικητὴς τάγματος σταθμεύοντος ἐν Εὐρυτανίᾳ, πατρίδα ἔχει τὸν δῆμον Κρίσσης τῆς Παρνασσίδος, ὅπου θεωρεῖται καὶ ὡς κομματάρχης ἀνήκων εἰς τὴν μίαν τῶν ἀνταγωνιζομένων μερίδων. Οὗτος λοιπὸν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς παρούσης ἐκλογῆς παρέλαβεν 80 στρατιώτας, μετέβη τῷ ὄντι εἰς Παρνασσίδα καὶ περιῆλθε τὰ χωρία τῶν δήμων Δωριέων καὶ Κρίσσης. Ὑποψήφιοι τῶν δύο ἀντιπάλων μερῶν ἦσαν ὁ Ηρίμης καὶ Βλάμης· καὶ οἱ μὲν τὸν πρῶτον ὑποστηρίζοντες παρεπονέθησαν, ὅτι ὁ Φράγκος περιοδεύων τὴν ἐπαρχίαν ἠνάγκαζε διὰ τοῦ φόβου καὶ τῆς βίας τοὺς πολίτας νὰ ψηφοφορήσωσι κατὰ τὴν θέλησίν του· οἱ δὲ φίλοι τοῦ Βλάμη δικαιολογοῦντες τὴν εἰς Παρνασσίδα μετάβασιν τοῦ Φράγκου, ἀπέδιδαν αὐτὴν εἰς καταδίωξιν τῶν ληστῶν. Ἀλλὰ τίνες τῶν δύο εἰσὶν ἀξιόπιστοι; νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὁ ἐνθὲς ταγματάρχης μεταβὰς εἰς τὴν πατρίδα του κατὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα, ἔμεινεν ἀδιάφορος χωρὶς νὰ ὑπερασπίσῃ τοὺς φίλους του, ὧν μάλιστα κομματάρχης; δὲν δυνάμεθα, καθ' ὅσον καὶ ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων ἀποδεικνύεται τὸ ἐναντίον, διότι ἂν καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ διετάχθη ῥητῶς νὰ μὴ μεταβῇ εἰς τὴν Παρνασσίδα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος, ἐκώφευσεν εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου οὐ μόνον ὑπάρχουσι καὶ

μάρτυρες, οἵτινες κατέθεσαν ὅτι κακοῦργός τις Σιγδίτσας, διατελῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Φράγκου, διένεμε ψηφοδέλτια, ἀλλὰ καὶ ὁ δήμαρχος Δωριέων ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐγγράφως νὰ φρουρήσῃ τὴν κάλπην, διότι ἐφοβεῖτο δῆθεν μὴ ἁρπαγῇ ὑπὸ τεσσάρων ληστῶν, εὑρισκομένων ἐν τῷ δήμῳ ἐκείνῳ. Ἀλλ' ὁποία σχέσις μεταξὺ τῶν ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῆς λῃστείας καὶ τῆς διανομῆς ψηφοδελτίων καὶ φρουρήσεως κάλπης; Ἐκ τούτων ἀποδεικνύεται ἀδιστάκτως ὁ ἀληθὴς σκοπὸς τῆς εἰς Παρνασσίδα αἰφνιδίου παρουσίας τοῦ Δ. Φράγκου, τὸν ὁποῖον ἄλλως τιμᾷ ὡς ἄριστον στρατιωτικὸν καὶ οὐδὲ προτίθεται νὰ κατηγορήσῃ, ἀλλ' ἁπλῶς ν' ἀποδείξῃ μόνον τὴν εἰς τὴν παροῦσαν ἐκλογὴν ἐπέμβασίν του.

Ἐκ τούτων λοιπὸν ὅλων ὁρμηθεῖσα ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, δικαιοσύνης χάριν προτείνει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς τῶν δήμων Δωριέων καὶ Κρίσσης.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἄλλους δήμους, εἰς οὓς κατὰ τὸν προαγορεύσαντα συνέβησαν εἰκονικαὶ κληρώσεις διὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἡ πλειοψηφία μὴ θεωροῦσα ἀναγκαίαν τὴν παρουσίαν αὐτῆς, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, δὲν παραδέχεται τὰς περὶ εἰκονικότητος ἐνστάσεις, καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ θεωρηθῇ ἔγκυρος ἡ ἐκλογὴ τῶν δήμων τούτων».

Ἀντέκρουσεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ἐπὶ τριῶν κυρίως ζητημάτων περιστρέφῃ ἡ συζήτησις τῆς ἐκλογῆς Παρνασσίδος, καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου, τοῦ ἀφορῶντος τὴν εἰκονικὴν κλήρωσιν τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν δήμων τινῶν, δὲν λαμβάνει τὸν λόγον, διότι, ὡς ἕτερος πρὸ αὐτοῦ εἶπεν, ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμος δὲν δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς νὰ ἐπιβλέπωσι τὰς τοιαύτας κληρώσεις, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα αὐτὸς ἐπαινεῖ τὰ δημοτικὰ συμβούλια ἐκεῖνα, ἅτινα ἀπέκρουσαν τοιαύτην ἐναντίαν τοῦ νόμου διαταγήν. Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ζητήματος, ὅτι δῆθεν εἰς τέσσαρας δήμους τῆς Παρνασσίδος κατεπράχθησαν πολλαὶ καὶ μεγάλαι παρανομίαι, συνομολογεῖ μὲν καὶ αὐτὸς ὅτι εἰς τὰς ἐνστάσεις τῆς ἀποτυχούσης μερίδος καί τινων μελῶν τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ἐμπεριέχονται τινὲς τῶν αἰτιάσεων τούτων, ἀλλ' ἡ πλειοψηφία τοῦ τμήματος τὰς ἐθεώρησεν ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δὲν λαμβάνονται κἂν ὑπ' ὄψιν διὰ τὸ ἀνίσχυρον αὐτῶν. Ἐπιλαμβανόμενος λοιπὸν τοῦ τρίτου ζητήματος, ἤτοι τῶν βιαιοπραγιῶν καὶ τοῦ τρόμου, τὸν ὁποῖον διϊσχυρίσθησαν ὅτι ἐνέπνευσεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ὁ ταγματάρχης Δ. Φράγκος, διὰ νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἐκλογήν, παρατηρεῖ ὅτι ὑπάρχουσι τῷ ὄντι δύο ἀναφοραὶ κατ' αὐτοῦ, ὑπὸ 50 περίπου δη-

μοτῶν ὑπογεγραμμένοι, ἐξ ὧν ἡ μὲν εἰδόθη πρὸς τὴν Α. Μ. ἄλλη δ' ὁμοία πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον. Ἀναγνοὺς δὲ τὴν ἑτέραν τούτων, ἀναφέρουσαν ὅτι ὁ ῥηθεὶς ταγματάρχης μετέβη ἐπίτηδες καὶ κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἐκλογῆς εἰς Παρνασίδα μετὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν ἐνόπλου δυνάμεως, ὅτι ἀπέστειλεν εἰς διαφόρους δήμους τὸν διαβόητον Σιγδίτσαν, ὅστις ἠπείλει πανταχοῦ τοὺς κατοίκους ὅτι θέλει ἐκδικηθῆ αὐτοὺς ἂν δὲν ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχούσης μερίδος, καὶ ὅτι δὲν ἐπέτρεπε μάλιστα τὴν ἐν τῷ ναῷ εἴσοδον ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἐλάμβανον τὰ ὑπ' αὐτοῦ προσφερόμενα ψηφοδέλτια, ἐπέφερεν ὅτι ταῦτα πάντα τοσοῦτον ἐθεωρήθησαν σπουδαῖα, ὥστε ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀπέστειλεν εἰς Παρνασίδα τὸν εἰσηγητὴν τοῦ ἐνταῦθα διαρκοῦς στρατοδικείου, ὅπως ἐνεργήσῃ ἐπιτοπίως τὰς ἀναγκαίας ἀνακρίσεις. Ἀλλ' ἀφ' οὗ μεταβὰς οὗτος ἐξέτασε πλειότερα τῶν ἑκατὸν προσώπων, ἤτοι τοὺς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Φράγκου ἀξιωματικούς, τοὺς ἐν ταῖς ἀναφοραῖς ὑπογεγραμμένους δημότας, διάφορα μέλη τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν κλπ. ἠναγκάσθη νὰ πέμψῃ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τὴν εὐνοϊκωτέραν ὑπὲρ τοῦ Φράγκου ἀναφοράν, λέγων ὅτι οὐχὶ μόνον εἶναι ἀθῶος, ἀλλὰ καὶ ἐπυκοφαντήθη κατά τινα τρόπον ἀνοίκειον. Ἀληθῶς δὲ ἀπεδείχθη ὅτι ὁ ῥηθεὶς ταγματάρχης ὑπονοῶν, ὅτι ὁ ἀρχιληστὴς Καλαμάτας εἰσέβαλεν ἐκ τοῦ ὀθωμανικοῦ εἰς Παρνασίδα, ἔδραμεν ἐκεῖ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ νὰ ἀνακαλύψῃ τὰ ἴχνη του καὶ νὰ τὸν συλλάβῃ, καὶ εἰς τὸ πρῶτον αὐτοῦ βῆμα τῷ ὄντι ἐπέτυχε συλλαβῶν ἐγκληματίαν τινὰ καταδιωκόμενον. Κἰς τὰς 26 λοιπὸν Σεπτεμβρίου ἔρθασεν εἰς τὸ χωρίον Καστρὶ τοῦ δήμου Κρίσσας, ἀλλ' ἅμα πληροφορηθεὶς ὅτι ἄρχεται ἐκεῖσε ἡ ἐκλογή, ἀπέστειλεν ὅλην σχεδὸν τὴν δύναμίν του εἰς τὰ χωρία Ἀγώριανι καὶ Καστελλιώτικα Καλύβια, κατὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ Παρνασσοῦ κείμενα, διατάξας αὐτὴν νὰ μὴ μετασαλεύσῃ ἐκεῖθεν, καὶ νὰ ἐπαγρυπνῇ μάλιστα μὴ ἀνακαλύψῃ τυχὸν τὰ ἴχνη τοῦ Καλαμάτα, αὐτὸς δ' ἔμεινεν εἰς Καστρὶ μετά τινων ἐκ τῶν ὀπαδῶν του μέχρι τῆς 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ὅτε ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ Καλαμάτας ἐπανῆλθεν εἰς τὸ γειτονικὸν Κράτος, καὶ διετάσσετο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Παρνασίδα. Πέμψας λοιπὸν τότε τὸν παρ' αὐτῷ διατελοῦντα Σιγδίτσαν, ὅπως παραλάβῃ καὶ τὸν ἐν τῷ χωρίῳ Γραβιᾶς ὑπολοχαγὸν Κουνούπην, μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτῶν ἀπῆλθε τὴν 30 Σεπτεμβρίου ἐκ τῆς Παρνασίδος, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἐκ τῶν ἀνακρίσεων ἐξαγόμενον. Ἀλλ' ἤδη ἐπανερχόμενος εἰς τὰς κατὰ

τοῦ ταγματάρχου τούτου δοθείσας ἀναφορὰς, παρατηρεῖ ὅτι ἐκ τῶν 50 ὑπογεγραμμένων πλέον ἢ οἱ ἡμίσεις ἐνόρκως ἐξεταζόμενοι, ἀρνοῦνται λέγοντες ὅτι εἰσὶ πλαστογραφημένοι, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν οἱ πλεῖστοι ὁμολογοῦσιν, ὅτι ὡς ἀγράμματοι ἐπέτρεψαν νὰ ὑπογράψωσιν αὐτοὺς ἄλλοι, οἱ δὲ, ὅτι χωρὶς νὰ τοὺς ἀναγνωσθῇ ἡ ἀναφορὰ, ὑπέγραψαν ἐξαπατηθέντες ὑπὸ τοῦ Σ. Τράκα καὶ τινος δημοδιδασκάλου, μόνον δὲ τέσσαρες λέγουσιν ὅτι ὑπέγραψαν αὐτὴν ἐν γνώσει, ἐν οἷς καὶ ὁ ἥρως τοῦ δράματος τούτου τῶν ἀναφορῶν, ὁ εἰδικὸς πάρεδρος, εἰς οὗ τὸ χωρίον διέμενεν ὁ λοχαγὸς Κατσόγιαννης. Ἀλλὰ καὶ ὁ πάρεδρος οὗτος ἐξεταζόμενος ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ, ἠρνήθη τὰ πάντα καὶ εἶπε μόνον, ὅτι εἶδεν εἰς Γραβιὰν τὸν Σιγδίτσαν, ὅστις προσελθὼν τῷ ἐπρότεινε μάλιστα νὰ ψηφοφορήσῃ ὑπὲρ τῶν φίλων τοῦ Πανουριᾶ, καὶ ἐντεῦθεν εἰκάζει ὅτι ἀφ' οὗ εἰς αὐτὸν ἐγένετο πρότασις τοιαύτη, πολὺ μᾶλλον ἐγένετο καὶ εἰς ἄλλους· ὥστε ὁ πάρεδρος οὗτος εἰς εἰκασίας ἁπλᾶς καὶ οὐδὲν ἄλλο στηρίζει τὸ οἰκοδόμημα τῶν κατὰ τοῦ Δ. Φράγκου κατηγοριῶν. Καὶ εἶπε μὲν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἀδύνατον εἶναι, ἀφ' οὗ μετέβη ὁ Φράγκος εἰς Παρνασίδα, καὶ ἄνευ μάλιστα ἀνάγκης τινὸς, νὰ ἔμεινε ψυχρὸς θεατὴς τῶν ἐκλογικῶν, ἀλλὰ καὶ οὗτος εἰς εἰκασίας μόνον ἠρκέσθη, καθ' ὅσον ἐκ τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων δὲν εἶχε ν' ἀποδείξῃ τοιοῦτόν τι. Τὰ πράγματα ὅμως καταδεικνύουσι τοὐναντίον, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Φράγκος μετέβη εἰς Παρνασίδα, ὑποπτεύσας ὅτι κατέφυγεν ἐκεῖσε ὁ Καλαμάτας. Οὕτω π. χ. εἷς ὑπόδικος, ἐν φυλακῇ σήμερον διάγων, κατηγορεῖται ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἐκλογὴν ὑπεθάλπε τὸν Καλαμάταν, ἐμφωλεύοντα εἰς τὸ χωρίον Ῥαχόβης· δοθέντος λοιπὸν τούτου ὡς ἀληθοῦς, τίς θέλει ἀμφισβητήσει ὅτι δὲν μετέβη ὁ Φράγκος εἰς Παρνασίδα τοιαύτας ἔχων αἰτίας; Καὶ παρετήρησε μὲν ὁ αὐτὸς βουλευτὴς, ὅτι ἀφ' οὗ καὶ κατὰ τὸ 1845 ὁ ῥηθεὶς ταγματάρχης παρενέβη εἰς τὰ ἐκλογικὰ, ἔπεται ὅτι καὶ σήμερον δὲν ἔμεινεν ἀδιάφορος, ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο μάλιστα φρονεῖ ὅτι ἐπειδὴ ἔπαθε τότε, ἔπρεπε νὰ προσέξῃ μὴ ἐπέμβῃ καὶ αὖθις, καὶ διὰ τοῦτο μακρὰν ἀποστείλας τὴν ὅλην σχεδὸν δύναμίν του, ἔμεινεν αὐτὸς εἰς Καστρὶ μετ' εὐαρίθμων τινῶν. Ἐν ᾧ δὲ ὁ δήμαρχος Δωριέων ἐζήτησε νὰ τῷ ἀποσταλῇ μικρὰ δύναμις πρὸς φρούρησιν τῆς κάλπης καὶ τῶν ἐπιτροπῶν, καὶ ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος εἶχε τὴν εὐπρόσωπον ταύτην ἀφορμὴν, ἀπέφυγεν ὅμως τὴν πρόσκλησιν εἰπὼν, ὅτι δὲν ἀναμιγνύεται εἰς τὰ τῶν ἐκλογῶν. Τελευταῖον, ἀφ' οὗ ὁ ἀνωτέρω ἀξιωματικὸς τέσσαρα μόνον

χωρία τῆς ἐπαρχίας διῆλθεν, ἠθέλομεν ταπεινώσει πολὺ τοὺς κατοίκους, παραδεχόμενοι ὅτι ὀλίγοι στρατιῶται διέσπειραν τρόμον ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἐπαρχίαν, περὶ ἧς ἕκαστος ἔχει τὴν λαμπροτέραν ἰδέαν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπάρχου, παρατηρεῖ ὅτι ἀποδίδων πᾶσαν ὑπόληψιν πρὸς αὐτὸν, δὲν ἠδύνατο κατ' ἀρχὰς νὰ ἐννοήσῃ πῶς ἀπέστειλεν οὗτος τοιαύτην ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν διαψεύδει μάλιστα αὐτὸς ὁ νομάρχης· ἀλλ' ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς ἐκλογῆς ἐξήγαγεν ὅτι εἶχεν ἔλθει εἰς πικρὰν σύγκρουσιν μετὰ τῶν μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἅτινα ἐξέφρασαν κατ' αὐτοῦ ὅ,τι προσβλητικὸν καὶ ἀνοίκειον· ὁ ἔπαρχος λοιπὸν ἀνθρωπίνως παρασυρθείς, συνέταξε τὴν ἔκθεσιν ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν δυσαρεσκειῶν τούτων, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν. Διὸ συμπεραίνων, ὅτι ἡ ἐκλογὴ δὲν ἔχει τί ἐπιλήψιμον, παρατηρεῖ ὅτι τὸ Σῶμα δύναται μὲν ἐν τῇ παντοδυναμίᾳ του νὰ ἀκυρώσῃ αὐτὴν, ἀλλὰ διὰ τῆς πράξεως ταύτης α') θέλει ἐξελέγξει ὡς ψευδομένους ἑκατὸν ἐνόρκως ἐξετασθέντας πολίτας καὶ β') θέλει προσβάλει μίαν τῶν ἡρωϊκωτέρων ἐπαρχιῶν, ἥτις εἶναι κοινὸν καύχημα ἐπὶ τῇ στρατιωτικῇ ἀρετῇ της.

Τελευταῖον ἐπέφερεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ οὐδέποτε ἀνέβη τὸ βῆμα ὡς μὴ ἀμφισβητῶν τὴν τέχνην τοῦ λόγου, ἔρχεται ὅμως νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινά, διότι ἤκουσε τὸν πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντα, ἄνδρα νομομαθῆ, τὸν ὁποῖον εὐλαβεῖτο, παραγνωρίζοντα προφανῶς τὸν νόμον, καὶ ὅταν οἱ νομομαθεῖς αὐτοὶ καταστρέφωσι τὸ δίκαιον, ἀγνοεῖ ἂν δύνανται νὰ ὑπάρξωσι νόμοι. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ὁ ταγματάρχης Φράγκος δι' ἀναφορᾶς του εἰδοποίησεν, ὅτι μεταβαίνει εἰς Παρνασίδα πληροφορηθεὶς δῆθεν τὴν ἐκεῖσε προσέλευσιν τοῦ Καλαμάτα, ὅτι ἂν καὶ τῷ ἀπηγορεύθη τοῦτο, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ ἐπαρχία αὕτη ὑπήγετο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ συνταγματάρχου Κλίμακα, οὐχ' ἧττον μετέβη εἰς Παρνασίδα, καὶ ὅτι παρουσιασθεὶς εἰς τὸν δῆμον Δωριέων ἐνήργησε διαφόρους παραδιάσεις, καὶ ἐκεῖθεν μεταβὰς εἰς Ῥάχοβαν, ἂν καὶ διετάχθη ν' ἀναχωρήσῃ, ἐνήργησε τὰ αὐτὰ, ἀποστείλας συγχρόνως τὸν διαβόητον Σιγδίτσαν εἰς ἄλλα χωρία, ὅστις εἰργάσθη ἐπαξίως τοῦ χαρακτῆρος του. Ἡ ἐκλογὴ λοιπὸν εἶναι παρανομωτάτη, καὶ ἂν ἡ Βουλὴ θέλῃ νὰ ἱκανοποιήσῃ καὶ τὴν ἐπαρχίαν καὶ τὸν νόμον αὐτὸν, πρέπει νὰ ἀκυρώσῃ τὴν ἐκλογήν.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, συνεχώνευσεν εἰς τῶν προαγορευσάντων τὴν γνώμην αὐτοῦ μετὰ τῆς τῶν προτει-

νόντων τὴν ἀκύρωσιν μόνον τῶν ἐκλογῶν τῶν δύω δήμων Κρίσσης καὶ Δωριέων.

Οὕτως ἠρωτήθη πρῶτον ἡ Βουλὴ, ἂν παραδέχηται τὴν ἀκύρωσιν τῶν ἐκλογῶν τῶν ἀνωτέρω δύω δήμων, καὶ γενομένης αἰτήσει πολλῶν ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Μανέταν καὶ Α. Πέπαν, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε πρόσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀκύρωσιν τῶν ἐκλογῶν Κρίσσης καὶ Δωριέων διὰ ψήφων 35 κατὰ 33 ἀρνουμένων 3, καὶ ἐπομένως τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν κατ' ἀμφοτέρους τοὺς δήμους.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς τῶν δήμων Δωριέων καὶ Κρίσσης, ναὶ ὄχι ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός . . . . Ο.	Ἀνδρέας Πέπας . . . . Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος . .	Σταμάτιος Μήτσας . . . Ο.
Γ. Λογιωτατίδης . . . Ν.	Γ. Βελής . . . . . Ο.
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .
Πέτρος Καμπάνης . . . Ο.	Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .
Δημήτριος Τσάκρης . . .	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Στέρ. Στερανόπουλος . . Ν.
Γεώργ. Τσάκρης . . . . Ν.	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . Ο.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας . . . Ν.
Σταῦρος Βλάχος	Α. Δημητρίου . . . . . Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς .	Π. Ζάνος . . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Χρ. Δεμάθας . . . ἀρνεῖται
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Γρ. Βαλτάνος . . . . . Ν.
Θεόδωρος Γρίβας	Θ. Ζαΐμης . . . . . Ν.
Κωνστ. Γριβογεώργης . . Ο.	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Τ. Μαυρομμάτης . . . . Ο.	Ν. Πετμεζᾶς . . . . . Ο.
Δ. Πετροπουλάκης . . . Ο.	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . Ν.
Π. Τζαννετάκης . . . . Ν.	Γρηγόριος Κορριωτάκης . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Γεώργιος Περωτὴς . . . Ν.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου Ν.	Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Ἰωάννης Βάχλας . . . . .
Ἰω. Εὐγενίδης	Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου . . Ο.

Βελισ. Νικολαΐδης	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Ν. Σισμάνης . . . . . Ο.
Νικόλαος Μπούκουρας . .	Κωνστ. Ἀξελός . . . . Ν.
Ἀμπρος Ῥοϊλός . . . . Ο.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος Ν.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γ. Μαθεμοχωρίτης . . . Ν.
Π. Κολποδίνος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν.	Νικόλ. Πιεράκος . . . . Ο.
Νικόλαος Δελιγιάννης . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Σταυρ. Καπετανάκης . . .
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος Ν.	Δημ. Πικουλάκης . . . .
Γεώργιος Παπασπυρόπουλος Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος . . Ο.
Ἐμ. Καραμάνος	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . . Ο.	Νικόλ. Μοσχούλας . . . .
Ἀναγνώστ. Κοντάκης . . .	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . Ο.	Νάκος Πανουριᾶς . . . Ο.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .	Παπακώνστας Τζαμάλας Ν.
Παρασ. Ματάλας	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος	Σιδέρης Πράτσικας . . . Ο.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ο.	Παν. Πατρινός . . . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . . Ν.	Κωνστ. Σκουρλέτης . . . Ν.
Στάμος Μαυροδῆμος . . Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .
Λάμπρος Εὐμολπίδης . . Ο.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .
Ἠλίας Δωΐλας	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος . Ν.
Θεόδωρος Πετρινός . . . Ο.	Κωνσταντ. Δαρειώτης . . Ο.
Κωνστ. Μανέτας . . . . Ο.	Ἰω. Γεωγάρας . . . ἀρνεῖται
Π. Βάρβογλης	Γ. Νικολάου . . . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . Ο.
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . Ν.	Ζαννὴς Μαραγκός . . . .
Νικόλαος Μπούτουνας . . .	Μιχαὴλ Σολομός . . . . Ο.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . Ο.	Εὐστράτιος Παρίσης . . . Ο.
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . Ο.
Ἀλέξανδ. Κουμουνδουράκης Ο.	Δημήτριος Δρόσος . . . Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . Ν.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος
Κωνστ. Διμπερόπουλος . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . Ν.
Ἐμ. Μοδινός.	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Ἰωάννης Προβιλέγιος . . .	Γεώργ. Ι. Στάϊκος . . . .
Δημ. Δημητρακόπουλος . . Ο.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . Ο.
Γεώργ. Κάνδυας . . . . Ο.	Α. Κιζάνης . . . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος . . .	Ἰωάννης Δαμιανός . . . Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . Ν.

Ι. Γ. Κριεζὴς	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . . Ν.
Π. Χ. Πέτρος	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Κ. Δυοβουνιώτης . . . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης ἀρνεῖται
Μ. Χουρμούζης . . . . Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . . . Ο.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΒ'.

Τῆς 30 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρ. τοῦ Β'. Κεφαλαίου, ὅπερ, μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

Κεφ. Β'. Διοίκησις ἐπαρχιῶν.

«1. Προσωπικὸν τῶν νομαρχείων . . . . . **115200.**»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 2 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ὡς πρὸς τὴν σύστασιν ἰδιαιτέρου ἐπαρχείου εἰς Μεγαλόπολιν, ἡ ἐπιτροπὴ εὑρέθη διηρημένη, καὶ ἡ μὲν μειονοψηφία παρεδέχθη τὴν ζητουμένην πίστωσιν διὰ τὴν σύστασιν τοῦ ἐπαρχείου τούτου, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς πιστώσεως ταύτης ἐν περιπτώσει ἀπολύτου ἀνάγκης· ἡ δὲ πλειονοψηφία αὐτῆς φρονοῦσα, ὅτι ὁ ἔπαρχος Γορτυνίας δύναται προσηκόντως νὰ διοικῇ καὶ τὴν ἐπαρχίαν Μεγαλοπόλεως ἄνευ βλάβης τῶν συμφερόντων καὶ τῶν σχέσεων τῶν διοικουμένων καὶ ἄνευ προσκόμματος εἰς τὴν προσήκουσαν διεξαγωγὴν τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν δυσχερῆ θέσιν τοῦ ταμείου, ἀπέρριψε τὴν ζητουμένην πίστωσιν. Ὅθεν κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας ἀφαιροῦνται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ

Κεφ. Β'. δραχ. 5,520, καὶ περιορίζεται ἡ δαπάνη τοῦ ἄρθρου τούτου εἰς δραχμὰς 208,680. Ἀπὸ τοῦ ἄρθρου 4, § 1, ἀφαιροῦνται δραχμαὶ 180, καθ' ὅσον πρέπει νὰ μείνῃ προσθήκη δραχ. 10 κατὰ μῆνα διὰ γραφικὴν ὕλην κλπ. τοῦ ἐπάρχου Γορτυνίας, ὡς διοικοῦντος δύω ἐπαρχεῖα, καὶ ἀπὸ τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 4, δραχ. 360, ἤτοι τὸ ὅλον τῆς ἀφαιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 δραχ. 540. Ἀφαιρουμένης οὕτω τῆς ζητουμένης ἐν τῷ Κεφ. Β'. πιστώσεως διὰ τὴν σύστασιν νέου ἐπαρχείου ἐκ δραχ. 6060, περιορίζεται τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἰς δραχ. 374,840. »

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις σχηματίσασα ἐκ διαφόρων πληροφοριῶν τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐνδέχεται νὰ παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως ἐπαρχείου καὶ κατὰ τὴν Μεγαλόπολιν, ἐσημείωσε τὸ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενον ποσόν· ἐξ ὁμοίων δὲ πληροφοριῶν ἐνισχύεται ἔτι μᾶλλον, ὅτι εἶναι ἀρκετὰ ἐνδεχόμενον νὰ ἀποβῇ ἀναγκαία ἡ σύστασις τοῦ ἐπαρχείου τούτου ἕνεκα τῆς θέσεως τοῦ τόπου, τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων κλπ. Διὸ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ἐγκρίνῃ τὴν αἰτουμένην ποσότητα, αὐτὸς δὲ ὑπόσχεται ὅτι δὲν θέλει κάμει χρῆσιν αὐτῆς ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης.

Ἀπήντησεν εἰπὼν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν παρεδέχθη τὴν σύστασιν ἐπαρχείου τοιούτου, ὑπ' ὄψιν ἔχουσα οὐχὶ μόνον τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργείου, ἀλλὰ καὶ διαφόρων μελῶν τοῦ τμήματος. Ἀφοῦ δὲ καὶ ὁ ὑπουργὸς ὁμολογεῖ, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ὑρίσταται ἡ τοιαύτη ἀνάγκη, δὲν βλέπει τίς ἡ χρεία νὰ προστεθῇ τὸ ποσὸν καὶ νὰ ἐξοικονομῆται ἐπὶ ματαίῳ ὁ προϋπολογισμός. Ἂν ἡ Κυβέρνησις περιέλθῃ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην, δύναται νὰ συστήσῃ τὸ ἐπαρχεῖον καὶ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν Βουλῶν τὴν ἀπαιτουμένην συμπληρωτικὴν πίστωσιν. Διὸ συμπεραίνει ὅτι, ἐπειδὴ λόγοι οἰκονομίας καθωδήγησαν τὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὰς παρατηρήσεις αὐτὰς, ἐπιμένει καὶ εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ διὰ τὸ ἐπαρχεῖον Μεγαλοπόλεως αἰτουμένου ποσοῦ.

Ἀντέτεινεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐσημείωσε τὴν θέσιν ταύτην οὐδ' ἐκ πολυτελείας ἀκαίρου οὐδ' ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ διευκολύνῃ πρόσωπα, ἀλλ' ἔχει, ὡς εἶπε, λόγους νὰ θεωρῇ πολλὰ πιθανὴν τὴν ἀνάγκην τοῦ προκειμένου ἐπαρχείου· ἀφοῦ δὲ ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ δίδεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τῆς συστάσεως αὐτοῦ, δὲν βλέπει ὁποία ἐπιβάρυνσις τοῦ προϋπολογισμοῦ γίνεται καὶ τίς ἡ χρεία ν' ἀφαιρεθῇ ἡ δαπάνη, ἣν δὲν θέλει ἐνεργήσει, ὡς εἶπεν, εἰμὴ ἐν ἀνάγκῃ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἂν παραδέχηται τὴν περὶ ἀφαιρέσεως τοῦ ποσοῦ τούτου γνώμην τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα.

Ἀναγνωσθέντος δ' ἔπειτα καὶ τοῦ Β'. μέρους τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχοντος οὕτως·

«Ἐκ τῶν αὐτῶν ὁρμωμένη σκέψεων ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, ἐξ ὧν ὡδηγήθη εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῆς πιστώσεως ταύτης, ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν διατήρησιν ἰδίου ἐπαρχείου εἰς Μεσσήνην, καθ' ὅσον ἡ ἐπαρχία αὕτη δύναται νὰ διοικηθῇ κάλλιστα ὑπὸ τοῦ νομάρχου Μεσσηνίας, ἑδρεύοντος εἰς Καλάμας, μετὰ τῶν ὁποίων γειτνιάζουσιν οἱ περισσότεροι δῆμοι τῆς ἐπαρχίας Μεσσήνης. Κατὰ δὲ τὰς πληροφορίας ἑνὸς τῶν ἀξιοτίμων ἀντιπροσώπων τῆς ἐπαρχίας ταύτης, οἱ κάτοικοι αὐτῆς διευκολύνονται περισσότερον εἰς τὰς σχέσεις των καὶ τὰ συμφέροντά των, ὅταν διοικῶνται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ἐδρεύοντος εἰς Καλάμας νομάρχου. »

Ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἀληθῶς ἡ διατήρησις τοῦ ἐπαρχείου Μεσσήνης δὲν καθίσταται ἀναγκαία, διότι ἡ πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ μόλις ἀπέχει τῆς τοῦ ἐπαρχείου μίαν σήμερον ὥραν, ὅταν δὲ διορθωθῇ, ὡς ἤρχησεν ἤδη, ἡ ὁδὸς, θέλει ἀπέχει μόλις ἡμίσειαν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἐκ τῶν ἓξ δήμων, ἀφ' ὧν σύγκειται ἡ Μεσσήνη, οἱ μὲν τρεῖς διευκολύνονται μᾶλλον εἰς Καλάμας, καὶ εἰς αὐτὰς μάλιστα συρρέουσιν, ὅπου καὶ τὰ δικαστήρια κεῖνται καὶ πωλήσεις καὶ ἀγοραὶ ἐνεργοῦνται κλπ. οἱ δὲ ἕτεροι τρεῖς δὲν ἔχουσιν ἄλλο κέρδος ἢ τὸ βραχύτερον τῆς πρὸς τὸ ἐπαρχεῖον ἀποστάσεως· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ δι' οὓς ἐξέθηκε λόγους συνδέονται ἰδίως μετὰ τῶν Καλαμῶν. Ἄλλως τε, ἐνῷ τὸ ἐπαρχεῖον Μεσσήνης μίαν ὥραν μόνον ἀπέχει ὀλιγώτερον τοῦ νομοῦ ἐκ τῶν ἀπωτέρων χωρίων τοῦ τόπου, τὸ ἐπαρχεῖον τοῦτο ἀνέκαθεν δὲν εἶχε συσταθῇ ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ' ἕνεκα σκοπῶν ἄλλων, καὶ ἐντεῦθεν δὲν ἐχρησίμευεν εἰμὴ ὡς ὄργανον αἰσχρῶν συμφερόντων. Οἱ ἔπαρχοι συλλεγόμενοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅθεν δὲν ἔπρεπεν ἴσως, ἀγνοοῦσι νὰ προστατεύωσι τὰ δίκαια τῶν λαῶν, καταστρέφουσι τὰ συμφέροντά των καὶ δὲν ἀντιπροσωπεύουσι τὴν Κυβέρνησιν, διότι γίνονται ὄργανα ἰδιοτελειῶν ἄλλων, καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος, δι' ὃν ῥρονεῖ ὅτι ἐν γένει οἱ ἔπαρχοι πρέπει νὰ διορίζωνται ὅπου ἀνάγκη μεγάλη τὸ ἀπαιτεῖ. Ἐὰν δ' ἐξετάσῃ τις τὴν πολιτείαν τοῦ ἐπάρχου Μεσσήνης, θέλει ἴδει ὅτι ἀληθῶς δὲν ἀντιπροσωπεύει τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' ἐξυβρίζει τὸν νόμον, ἀδικεῖ τοὺς πολίτας κτλ. Ἀφοῦ δὲ τὸ δυσχερὲς τῶν μέσων

ἡμῶν ἀπαιτεῖ νὰ μὴ δαπανῶνται τὰ δημόσια χρήματα ὅπου δὲν καθίσταται ἀναγκαῖον, δὲν εἶναι καλὸν νὰ ἐξαντλώμεθα εἰς ματαίας δαπάνας, ἐνῷ τοσαῦται οἰκογένειαι λιμώττουσιν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ οὐδαμοῦ σχεδὸν ὑπάρχει ἰατρὸς πρὸς θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν. Καὶ ἴσως μὲν θέλει εἴπει ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δύναται νὰ μείνῃ ἡ πρὸς διατήρησιν τοῦ ἐπαρχείου δαπάνη, καὶ ἂν πεισθῇ ὅτι δὲν καθίσταται ἀναγκαῖον, θέλει καταργήσει αὐτὸ, ἀλλ' αἱ διαβεβαιώσεις ἐν γένει τῶν ὑπουργῶν ἐν συνταγματικῇ πολιτείᾳ εἶναι ἐπισφαλεῖς, διότι αἱ θέσεις αὐτῶν ἀποβαίνουσιν ἐφήμεροι, καὶ διὰ τοῦτο συνίστηται νὰ ἀποφασισθῇ ἀπὸ τοῦδε ἡ κατάργησις τοῦ ἀνωτέρω ἐπαρχείου.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἀληθῶς ὅτε τὸ διοικητικὸν σύστημα μετεβλήθη εἰς νομαρχιακὸν, τὸ ἐπαρχεῖον Μεσσήνης δὲν ἔλαβε σύγχρονον μετὰ τῶν λοιπῶν ὕπαρξιν, ἀλλ' ἔπειτα ἐθεωρήθη καὶ αὐτὸ ἀναγκαῖον, καὶ πρό τινος καιροῦ συνεστήθη. Καὶ συμφωνεῖ μὲν ὅτι τὸ ἐπαρχεῖον τοῦτο δὲν εἶναι ἐκ τῶν χρησιμωτέρων, συντελεῖ ὅμως εἰς τὰς συγκοινωνίας τῶν διαφόρων ἀρχῶν, καὶ εἶναι οὕτω λυσιτελὲς πρὸς τοὺς κατοίκους· ὅταν ὅμως διορθωθῶσιν αἱ ὁδοὶ, κατασκευασθῶσι γέφυραι καὶ ἐν γένει εὐκολυνθῇ ἡ συγκοινωνία, τότε βεβαίως δὲν πρέπει νὰ διατηρηθῶσι τοιαῦται περιττὰι θέσεις. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐπαρχων ῥηθέντα, παρατηρεῖ ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων δὲν ἀνήκουσιν εἰς τάξεις ὑψηλὰς καὶ ἐπιφανεῖς, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον δὲν διορίζει ἐν γνώσει ὑπαλλήλους κακοὺς τὴν ποιότητα. Ἂν δ' ὁ ἔπαρχος Μεσσήνης δὲν ἦναι, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, ἐκ τῶν καλῶν ὑπαλλήλων, τοῦτο δὲν συνεπάγει καὶ τὸ συμπέρασμα τῆς καταργήσεως τοῦ ἐπαρχείου. Ἄλλως ὅμως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἔχει ἀφορμὴν δυσαρεσκειῶν κατὰ τοῦ ἐπάρχου Κανούση, οὐδὲ τῷ ἐδόθησαν κακαὶ ἐναντίον αὐτοῦ πληροφορίαι. Ἂν λοιπὸν ὑπάρχωσι πράγματα, δύνανται νὰ ἐκθέσωσιν αὐτὰ οἱ εἰδότες, καὶ τὸ ὑπουργεῖον οὐ μόνον δὲν θέλει φανῇ ἀδιάφορον, ἀλλὰ καὶ μέχρι δικαστικῆς καταδιώξεως δύναται νὰ προβῇ, ἐὰν ἦναι ἀνάγκη. Τέλος συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ διατηρηθῇ ἐπί τινα χρόνον ἡ θέσις αὕτη, καὶ ὅταν διευκολυνθῇ ἡ συγκοινωνία καὶ ἡ ἀνάγκη ἐκλείψῃ, τότε βεβαίως θέλει καταργηθῇ τὸ ἐπαρχεῖον, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει διάθεσιν νὰ δαπανᾷ ἄνευ ἀνάγκης.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ὁμιλῶν περὶ τοῦ ἐπάρχου Κανούση, δὲν ἐπροτίθετο νὰ ἐξαγάγῃ τὸ συμπέρασμα, ὅτι, ἐπειδὴ οὗτος δὲν ἔχει καρδίαν καὶ νοῦν διοικητικὸν, πρέπει νὰ καταργηθῇ τὸ ἐπαρχεῖον Μεσσήνης, ἀλλ' εἶπεν ὅτι ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὰς θέσεις ἐπάρχων ὀλίγα εὑρίσκονται κατάλληλα πρόσωπα, πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ ὅσον ἐνεστιν ἡ ἀνάγκη τῶν θέσεων τούτων. Ἂν δὲ ἡ διατήρησις τοῦ ἐπαρχείου ἦναι, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, λυσιτελὴς εἰς τὰ συμφέροντα τῶν κατοίκων, παρατηρεῖ ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις κήδηται ἀληθῶς τῶν συμφερόντων τῶν πολιτῶν, δύναται νὰ μεταφέρῃ εἰς Νησίον ὅλας τὰς ἀρχὰς, καὶ μάλιστα τὰς οἰκονομικὰς καὶ δικαστικὰς, μεθ' ὧν εὑρίσκεται ὁ λαὸς εἰς διηνεκῆ σχέσιν· διότι ἐνῷ πᾶσα σχεδὸν ἡ Μεσσηνία εἶναι ἐθνικὸν κτῆμα, δὲν ἐννοεῖ νὰ ὑπάρχῃ μὲν ἔπαρχος εἰς Νησίον, ἀντὶ τούτου δὲ νὰ ἐλλείπῃ οἰκονομικὸς ἔφορος. Ἄλλως τε, ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς ποταμὸς διέχᾳζει τὴν χώραν, ἐννοεῖται ὅτι ὁποίαν δυσκολίαν θέλουσιν ἔχει οἱ ἐκ Νησίου μεταβαίνοντες εἰς Καλάμας, τὴν αὐτὴν θέλουσιν ἀπαντήσει καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς μεταβαίνοντες, ὥστε οὐδεμία προκύπτει ἐντεῦθεν ὠφέλεια. Διὸ ἐπιμένει ὑποστηρίζων τὴν κατάργησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἐπαρχείου.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν παρατηρήσαντα, ὅτι ἡ μὲν ἐπιτροπὴ καλῶς ποιοῦσα συνίστησι μόνον τὴν ἐν καιρῷ κατάργησιν τοῦ ἐπαρχείου, ἀλλ' ἡ αἴτησις τοῦ προαγορεύσαντος τοῦ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ πρὸς τοῦτο δαπάνη δὲν εἶναι συνεπὴς μὲ τὸν περὶ ἐπαρχείων κείμενον νόμον, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἐμμένει καὶ αὐτὸς εἰς ὅσα ἀνωτέρω ἐξέθηκεν· ὑποστηριζομένης τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ καὶ ὑπ' ἄλλων, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη αὐτὴν, ἤτοι τὴν κατάργησιν τοῦ ἐπαρχείου Μεσσήνης, μὴ ἀναστᾶσα.

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ὑπολοίπου μέρους τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχοντος οὕτως·

«Αἱ αὐταὶ σχεδὸν παρατηρήσεις ὑπηγόρευσαν εἰς τὴν πλειονοψηφίαν τὸ καθῆκον τοῦ νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν κατάργησιν τοῦ ἐπαρχείου Μεγάρων. Ἡ μειονοψηφία ὅμως τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἀσπαζομένη τὰς ἰδέας τῆς πλειονοψηφίας, δὲν συμμερίζεται τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις.

Ὁμόθυμος δὲ ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα τῆς περιοδείας τῶν τε νομαρχῶν καὶ ἐπάρχων, ὅτι ταῦτα δὲν πρέπει νὰ πληρώνωνται εἰμὴ ὅταν πραγματικῶς ἐκτελῆται ἡ περιοδεία αὐτῶν· αὕτη δὲ, παρατηρεῖ μὲ λύπην της ἡ ἐπιτροπὴ, δὲν γίνεται τακτικῶς. Συνίστησιν ὅθεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐνεργῆται τακτικῶς ἡ περιοδεία τῶν ῥηθέντων ὑπαλλήλων, καὶ μάλιστα τῶν νομαρχῶν, διότι

ὁ νομάρχης ἀντιπροσωπεύων τὴν Κυβέρνησιν εἰς ἔκτασιν μεγάλην χώρας, δύναται διὰ τῆς περιοδείας του νὰ βλέπῃ ἐκ τοῦ σύγγυς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς χρείας τοῦ λαοῦ, νὰ παρατηρῇ τὴν διαγωγὴν τῶν ἐν τῷ νομῷ ὑπαλλήλων, οὕτω δὲ νὰ δύναται νὰ φωτίζῃ τὴν κεντρικὴν ἀρχήν, τῆς ὁποίας εἶναι τὸ κυριώτατον ὄργανον κατὰ τὸν νομόν.»

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἀποδεχόμενος ὡς ὀρθὰς τὰς ἰδέας τῆς ἐπιτροπῆς, λέγει μόνον ὅτι ἡ ὕπαρξις τοῦ ἐπαρχείου Μεγάρων εἶναι ἀναγκαιοτάτη, καὶ διὰ τοῦτο πέπεισθεν ὅτι δὲν θέλει ἐμμένει ἡ ἐπιτροπή. Συμμεριζόμενος δὲ καὶ τὴν ἰδέαν ὅτι πρέπει νὰ περιοδεύωσι τακτικῶς οἵ τε νομάρχαι καὶ ἔπαρχοι, διαβεβαιοῖ τὴν Βουλὴν ὅτι δὲν πληρόνονται εἰμὴ μετὰ τὴν περιοδείαν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τό τε προκείμενον 2 ἄρθρον ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔχει καὶ τὰ ἑπόμενα 3, 4 καὶ 5 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω·

« Ἄρθρ. 2.	Προσωπικὸν τῶν ἐπαρχείων . . .	214,200
» 3.	Ἔξοδα ὑπηρεσίας τῶν νομαρχείων	15,500
» 4.	» » τῶν ἐπαρχείων	26,000
» 5.	Ἔκτακτα ἔξοδα τῶν νομαρχείων καὶ ἐπαρχείων	10,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Β'. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 380,900 δραχμάς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίταν καὶ Χ. Οἰκονομίδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 69 ἀρνηθέντων 2.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Β'. Κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	N.	Δημήτριος Τσόκρης	
Δεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Ἀνδρέας Δανόπουλος	N.
Γ. Λογιωτατίδης	N.	Γεώργιος Τσόκρης	N.
Δημήτριος Γιαννούλης		Γεώργιος Σκοῦρος	
Δεωνίδας Ἐμπειρίκος		Σταῦρος Βλάχος	
Πέτρος Καμπάνης	N.	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	

Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἐμ. Ἀντίπας	N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Νικόλαος Δελιγιάννης	
Θεόδωρος Γρίβας		Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Κων. Γριβογεώργης	N.	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	N.
Τατσέλος Μαυρομιμάτης	N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	N.
Δ. Πετροπουλάκης	N.	Ἐμ. Καραμάνος	
Π. Τζαννετάκης	N.	Νικόλ. Ματθαίου	N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Ἀναγν. Κοντάκης	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N.	Σ. Κοπανίτσας	N.
Ἐλευθερ. Καλογερᾶς		Ἀναστ. Κορφιωτάκης	
Ἰω. Εὐγενίδης	N.	Παρασ. Ματάλας	
Ἀνδρέας Πέπας		Ἐμ. Μελετόπουλος	
Σταμάτιος Μάτσας	N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N.
Γεώργιος Βελῆς	N.	Παναγιώτης Λαζαρὴς	
Δημήτριος Ζῶτος		Στάμος Μαυροδῆμος	N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Λάμπρος Εὐμολπίδης	N.
Μιχαὴλ Σισίνης		Ἠλίας Δωλιας	
Ἀϋσανδρος Βιλαέτης		Θεόδωρος Πετρινός	
Στέρ. Στεφανόπουλος	N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀνδρέας Αὐγερινός	N.	Παναγιώτης Βάρδογλης	
Ἰωάννης Κλίμακας	N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου	N.	Ἀναγ. Δεδόπουλος	N.
Π. Ζάνος		Νικόλαος Μπούτουνας	
Χρ. Δεμάθας	N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	N.
Γρ. Βαλιάνος	N.	Γεώργιος Γαυλιμὴς	
Θ. Ζαΐμης	ἀρνεῖται	Ἀλεξανδρος Κουμουνδουράκης	
Χ. Θεοχαράπουλος	N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης	N.
Ν. Πετμεζᾶς	N.	Κωνστ. Λιμπερόπουλος	
Ἠλ. Παπαδᾶτος	N.	Ἐμ. Μοδινός	
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Ἰωάννης Προβιλέγιος	
Γεώργιος Περωτὴς	N.	Δημ. Δημητρακόπουλος	N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	N.	Γεώργ. Κάνδυας	N.
Ἰωάν. Βάχλας		Φραγκίσκος Μαῦρος	N.
Ἀναγνώστης Η. Ἰωάννου	N.	Ἰωάννης Φαρμάκης	
Βελ. Νικολαΐδης		Ἀ. Παπαδημητριάδης	N.
Πέτρος Δελιγιάννης	N.	Ν. Σισμάνης	N.
Νικόλαος Μπούκουρας		Κωνστ. Ἀζελὸς	N.
Λάμπρος Ῥαΐλλὸς	N.	Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος	N.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γ. Μαδεμοχωρίτης	
Π. Κολποδῖνος	N.	Κ. Χριστοδούλου	

Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . .
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.	Μιχαὴλ Σολομός . . . .
Σταυριανὸς Καπετανάκης . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . . N.
Δημ. Πικουλάκης . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος . N.
Νικόλαος Μοσχούλας . .	Κυριάκος Ἰωαννόπουλος . .
Γεώργιος Α. Ράλλης . . . N.	Ἀναγνώς. Παπατσώρης . .
Νάκος Πανουριᾶς	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Παπακώνστας Τζαμάλας . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .	Α. Κιζάνης . . . . .
Σιδέρης Πράτσικας . . . N.	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . . . N.
Παν. Πατρινὸς	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . N.
Κωνστ. Σκουρλέτης . . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . . .
Ἀνάργ. Χ. Ἀναργύρου ἀρνεῖται	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Κ. Δουβουνιώτης . . . . .
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.	Μ. Χουρμούζης . . . . N.
Κωνστ. Δαρειώτης . . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Ἰω. Γεωγάρας . . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Γ. Νικολάου	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀρμοδιότητος τῶν στρατοδικείων· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν στρατοδικείων.

«Συζητηθέντος καὶ ἐπιψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Γερουσίας τοῦ περὶ ἀρμοδιότητος τῶν στρατοδικείων νομοσχεδίου, ὑποβάλλω αὐτὸ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐξηγηματικῆς ἐκθέσεώς μου καὶ τῶν πρακτικῶν αὐτῆς.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, κύριοι, ὅπως ἐπιληρθῆτε ὅσον ἔνεστι τάχιον τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου, καθότι ἕνεκα τῆς μὴ κανονισθείσης εἰσέτι ἀρμοδιότητος τῶν ὑπαρχόντων στρατοδικείων πρὸ πολλοῦ τινὲς τῶν στρατιωτικῶν ὑποδίκων διαμένουσιν εἰς τὰς φυλακὰς ἀδίκαστοι.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἀπριλίου 1852.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν

Σ. ΜΙΔΙΟΣ.»

ΟΘΩΝ.

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν νὰ ὑποβάλῃ τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν ὅπως ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἀπριλίου 1852.

ΟΘΩΝ.

Σ. ΜΙΔΙΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ ἀρμοδιότητος τῶν στρατοδικείων.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Ὁσάκις τὸ ἀναθεωρητικὸν στρατοδικεῖον ἀκυρώσῃ ἀπόφασίν τινος τῶν ὑπαρχόντων διαρκῶν στρατοδικείων ἕνεκα παραλειφθείσης παραθέσεως τοῦ ἀνήκοντος ἄρθρου τοῦ Ποινικοῦ νόμου ἢ ἕνεκεν ἐσφαλμένης ἑρμηνείας ἢ ἐφαρμογῆς τοῦ Ποινικοῦ νόμου, τὸ ἀναθεωρητικὸν στρατοδικεῖον δὲν παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἄλλο διαρκὲς στρατοδικεῖον, ἀλλὰ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεώς του παρατίθησιν, ἑρμηνεύει καὶ ἐφαρμόζει τὰ ἀνήκοντα ἄρθρα τοῦ Ποινικοῦ νόμου. Ἂν δὲ ἡ παρὰ τοῦ στρατοδικείου βεβαιωθεῖσα πρᾶξις δὲν ἦναι κολάσιμος, ἀπολύει ἐντελῶς τὸν καταδικασθέντα.

Ἄρθρ. 2.

Ὁσάκις τὸ ἀναθεωρητικὸν στρατοδικεῖον ἀκυρώσῃ διαδοχικῶς διὰ παραβίασιν τύπων τὴν ἐπὶ τῆς αὐτῆς δίκης ἀπόφασιν ὅλων τῶν ὑπαρχόντων διαρκῶν στρατοδικείων, ἡ δίκη παραπέμπεται καὶ αὖθις εἰς ἓν ἐκ τῶν δικασάντων τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ἀφοῦ προηγουμένως ἀναπληρωθῶσι δι' ἄλλων οἱ προδικάσαντες δικασταί.

Ἡ ἀναπλήρωσις αὕτη γίνεται δι' ἄλλων ὁμοιοβάθμων παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, κατὰ τοὺς παρ' ἡμῖν ἐν ἰσχύϊ στρατιωτ. Γαλλικοὺς νόμους, ὁ εἰσηγητὴς ὅμως, ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος καὶ ὁ γραμματεὺς μένουσιν οἱ αὐτοί.

Αἱ παρὰ τῶν τοιούτων διαρκῶν στρατοδικείων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν.

Ἄρθρ. 3.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου θέλουν ἐκδικασθῆ ὅλαι αἱ ὑπάρχουσαι ἤδη μετέωροι δίκαι.

Ὅσαι ἐκ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν παρεπέμφθησαν ἤδη παρὰ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ, δι' ὁποιανδήποτε λόγον καὶ ἂν ἔγεινεν ἡ ἀκύρωσις, εἰς ἓν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων διαρκῶν στρατοδικείων, θέλουσιν ἐκδικασθῆ παρὰ τοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ ἔγεινεν ἡ παραπομπή.

Ὅσαι δὲ ἐκ τῶν ἤδη ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, ἀκυρωθεισῶν τῶν περὶ αὐτῶν ἀποφάσεων δι' ὁποιανδήποτε λόγον, μένουσιν ἐκκρεμεῖς δι' ἔλλειψιν στρατοδικείου, παραπέμπονται διὰ διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ καὶ δικάζονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ 1. ἄρθρον τοῦ Γ'. Κεφαλαίου καὶ ἡ ἑπομένη γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦ. Γ'. Δημόσιος ἀσφάλεια.

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν χορηγουμένων διὰ τὴν δημόσιαν ἀσφάλειαν δραχ. 100,000 δαπανᾶται μέγα μέρος πρὸς διατήρησιν ἐμμίσθου ἐθνοφυλακῆς εἰς διαφόρους ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ διορίζωνται τοιοῦτοι εἰς ἐπαρχίας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ὑπάρχει ἄλλη στρατιωτικὴ δύναμις, ὡς π. χ. εἰς Πάτρας, ὅπου παρίσταται ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχῃ τοιαύτη διὰ τὸ συμφέρον τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν. »

Ἐπὶ ταύτης λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ Κεφαλαίου τούτου « δημόσιος ἀσφάλεια » εἶναι λέξεις, ἐφ' ὧν πολλάκις ἡ Βουλὴ ἐσκέφθη καὶ καθ' ἑκάστην ἐκφράζει τὴν λύπην της, διότι ἡ δημόσιος ἀσφάλεια ἐλλείπει σχεδὸν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος. « Πᾶς ἄνθρωπος ἔχει τὸν προορισμόν αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἐποχὴ τὰς ἀνάγκας της», εἶπεν ἄλλοτε εἰς τὸ κοινοβούλιον τῆς Γαλλίας εἷς τῶν ἐνδόξων πολιτικῶν της, καὶ αὐτὸς δὲ λέγει σήμερον ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει τὸν προορισμόν της, ἀλλὰ καὶ τὰς βεβαίας ἀνάγκας της. Χώρα ἐκ φύσεως ναυτική, εἰς τὴν θάλασσαν ὀφείλει πρὸ πάντων τὸ μεγαλεῖον της, καὶ ἂν παρατηρήσῃ τις, ἡ κώπη καὶ τὸ ἄροτρον ὑπῆρξαν ἀδελφὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ διὰ τοῦτο μόλις ἀφ' ἑνὸς ἀνεφάνη ὁ Κόδρος, καὶ ἀμέσως ἐστράτευσαν ἀφ' ἑτέρου οἱ Ἀργοναῦται. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν μὴ εἰδὼς τὰ καθ' ἕκαστα, δὲν ἐξετάζει πῶς δαπανῶνται αἱ διὰ τὴν δημόσιαν ἀσφάλειαν χορηγούμεναι 100,000 δραχμῶν, ἀλλ' εἰζεύρει μόνον ὅτι μέχρι τοῦ νῦν δὲν ἐλήφθη οὐδεμία πρόνοια διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν παραλίων πόλεων τοῦ Κράτους, ἐνῷ εἰς ὅλας τὰς τοιαύτας πόλεις τῆς Εὐρώπης ὑπάρχουσιν εἰδικαὶ ἀρχαί, ἐπιφορτισμέναι τὴν ἐξασφάλισιν ταύτην. Παρ' ἡμῖν ὅμως, ἐνῷ εἰς τοὺς λιμένας Πατρῶν, Πειραιῶς καὶ Σύρου συνέρχονται, μάλιστα δὲ τὸν χειμῶνα, πλῆθος ἐμπορικῶν πλοίων, καὶ ἡ ἀξία αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς πολλὰ ἑκατομμύρια, διὰ τὴν μεγάλην ταύτην περιουσίαν τῶν πολιτῶν καὶ ἐπομένως τοῦ δημοσίου ὑπάρχει ἡ ἐλαχίστη ἀσφάλεια; Ὄχι, καὶ δύναται ὁ τυχὼν υἱὸς τῶν τριόδων εἰς μίαν στιγμὴν νὰ πυρπολήσῃ τὸν πολύμοχθον αὐτὸν πλοῦτον τόσων ἰδιωτῶν. Καὶ ὅμως παραλείπων τοὺς ἐκ τῆς ναυτιλλίας σημαντικοὺς πόρους τοῦ δημοσίου, λέγει ὅτι αἱ Πάτραι μόνον πληρώνουσι 30,000 δραχ. διὰ τὴν ἀλλαγὴν μόνην τῶν ἐγγράφων τῶν πλοίων. Διὰ συνιστῶν εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου τὸ οὐσιῶδες αὐτὸ ἀντικείμενον, ἐξαιτεῖται νὰ ληφθῇ πρόνοια, ὥστε διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς ἐθνοφυλακῆς νὰ ἐξασφαλισθῶσιν αἱ λιμένες τοῦ Κράτους.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἀπαντήσαντα, ὅτι οὐδέποτε ἐδόθη ὑπόνοια ὅτι ἐπίκειται τοιοῦτος κατὰ τοῦ ναυτικοῦ κίνδυνος, ἀλλ' ὅτι ἂν διὰ τῆς αὐξήσεως τινῶν χωροφυλάκων ἢ ἐθνοφυλάκων ἐξασφαλίζωνται αἱ λιμένες, εἶναι πρέπον νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη, διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν πᾶν ἐνδεχόμενον· λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἐθνοφυλακή, λέξις προσφιλεστάτη, ἣν ἀπαντᾷ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς πραγματοποιεῖται παρ' ἡμῖν δὲν εἶναι ἐθνοφυλακὴ οὐδ' ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἔπρεπεν ἐπαξίως τοῦ ὀνόματός της ν' ἀποτελῇ ταύτην πᾶσα πολιτῶν τάξις, ὅλον τὸ ἔθνος. Καθὼς δὲ τὸ πάλαι ἡ ἐν γένει στράτευσις καὶ δαπάνη τῶν πολιτῶν ὅλων ἐμεγάλυνε τὴν Ἑλλάδα, καθὼς εἰς τὰς Ἀθήνας αὐτὰς πάντες ἦσαν καὶ ναῦται, καὶ στρατιῶται καὶ χορηγοὶ τῶν κοινῶν, καὶ ἐξέπλαξαν οὕτω τὴν οἰκουμένην, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἤθελεν ἐνεργοῦντες καὶ ἡμεῖς, νὰ σχηματίσωμεν τὴν ἐν γένει καὶ ἀληθῆ ἐθνοφυλακήν, διότι αὕτη ἐκτὸς τῶν ἄλλων καλῶν συγκεκριμένη τὴν ἀπεριόριστον ἐνέργειαν τῆς ἑδραίας δυνάμεως, καὶ τηρεῖ αὐτὴν ἀγνήν, ἄμικτον παθῶν μικροτέρων, καὶ ὅλως στρατιωτικῶν διὰ τοὺς ἐκτὸς κινδύνους τῆς πατρίδος, ἐνῷ ἡ ἐθνοφυλακὴ δύναται ν' ἀσχολῆται εἰς ἄλλας ἐσωτερικὰς χρείας. Ἀλλ' ὅταν ἡ ἐθνοφυλακὴ ἦναι ἐμμισθος, ὅταν ἀπαρτίζηται ἀτάκτως, ὅταν ὁ μετέχων αὐτῆς δὲν ἔχῃ ἰδέαν στρατιωτικῶν νόμων, καὶ πολλάκις μάλιστα στερῆται τῆς ἀναγκαίας ἀνατροφῆς, τότε τὸ ἄθροισμα τοῦτο πᾶν ἄλλο εἶναι ἢ ἐθνοφυλακή. Ἐὰν δὲ παρατηρήσῃ τις καὶ τὴν δημοτικὴν ἐθνο-

φυλακὴν, θέλει ἴδει ὅτι ἡ συγκρότησις αὐτῆς δὲν εἶναι εἰμὴ εἶδος φορολογίας καὶ καταχρήσεως, ἐπειδὴ ἐκλέγουσι πολλάκις ἐν τοῖς δήμοις τοὺς καλλιτέρους οἰκοκυραίους, καὶ εἰς τὴν ἀκμὴν τῶν ἐργασιῶν των τοὺς ἀποστέλλουσι δύω ἢ τριῶν ἡμερῶν δρόμον, διὰ νὰ μεταφέρωσιν ἓν φύλλον χάρτου ἢ ἄλλο τι ὅμοιον. Ἐντεῦθεν οἱ δυστυχεῖς οὗτοι δημόται βιάζονται νὰ πληρόνωσιν ὅπως τοὺς ἀντικαθιστῶσι δι' ἄλλων, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἔνθεν μὲν χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ δωροδοκῶνται τινὲς τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἢ τῶν ἀποσπασματαρχῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸ νὰ ἀντικαθιστῶνται οἱ προσκαλούμενοι ὑπ' ἀνθρώπων τῆς ἐσχάτης τάξεως καὶ ἀνατροφῆς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ζωοκλοπὴ ἢ ἄλλη τις ἀχρεία πρᾶξις, εἰς ἣν νὰ μὴ ἀναμιγνύωνται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς πρέπει νὰ ζητήσῃ ἀκριβεῖς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας, νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἐθνοφυλακὴν εἰς τάξιν δι' ὀργανισμοῦ καταλλήλου καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὰ μέσα τῆς διὰ χρημάτων ἀντικαταστάσεως τῶν προσώπων.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἡ κατά τινας περιστάσεις συνδρομὴ τῶν πολιτῶν πρὸς τὴν ἔνοπλον δύναμιν εἶναι, ὡς ἀπέδειξεν ὁ χρόνος, οὐσιωδῶς ἀναγκαία· καὶ ἐνδέχεται μὲν νὰ συνέβησαν ἐντεῦθεν καὶ ἄτοπα, ἀλλ' οἱαδήποτε καὶ ἂν ὦσι, λογίζεται ἀνωτέρα ἡ προκαλοῦσα τὴν συνδρομὴν ταύτην ἀνάγκη. Διὸ ἐργάζεται ἐπιμόνως καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀνεύρῃ τὰ μέσα, δι' ὧν καὶ φραγμὸς νὰ τεθῇ εἰς τὰ ἐκ τῆς ἐθνοφυλακῆς προερχόμενα, ὡς εἴρηται, κακὰ καὶ ἡ ἐκ ταύτης συνδρομὴ νὰ διευκολυνθῇ ὁλοκλήρως· ἐκτὸς δὲ τούτου ἐνασχολεῖται καὶ εἰς τὸ νὰ φέρῃ μίαν τινὰ ἀναλογίαν, ὥστε τὸ βάρος τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως νὰ πίπτῃ ἐξίσου πρὸς ἅπαντας τοὺς δημότας.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ συμμερίζεται τὰ περὶ τῆς ἐθνοφυλακῆς ἐκτεθέντα ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον λαβόντος τὸν λόγον, λέγει ὅμως ὅτι ὡς ἔχουσι παρ' ἡμῖν τὰ πράγματα, δὲν εἶπεν οὗτος εἰμὴ ὡραίαν μυθιστορίαν. Ἡ ἔμμισθος ἐθνοφυλακὴ δὲν ἀποβαίνει λυσιτελὴς δι' οὓς ἀνέπτυξεν ὁ προαγορεύσας λόγους, καὶ ἤθελεν εἶναι προτιμότερον ἂν τὸ ποσὸν τῆς πρὸς συντήρησιν αὐτῆς δαπάντ μετεχειρίζετο ἡ Κυβέρνησις πρὸς αὔξησιν τῆς χωροφυλακῆς, καθ' ὅσον, ἐὰν ἐκ τῆς ῥηθείσης δαπάνης ἀπαρτισθῇ σῶμα χωροφυλάκων κατὰ τὸ ἓν τρίτον μικρότερον τῆς ἀποτελουμένης ἐθνοφυλακῆς, θέλει εἶναι ἀνώτερον τοῦ πολλαπλοῦ ἀριθμοῦ ταύτης. Περιπλέον ἡ ἐθνοφυλακὴ, λέξις ἠλεκτρίζουσα πάντας, ἦτον κάλλιον νὰ ἐκλείψῃ, διότι, κατὰ

τὸν ὑποχρεοῦντα τοὺς πολίτας νόμον νὰ συντρέχωσι τὴν Κυβέρνησιν ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, ἀποστέλλεται μὲν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ ἐθνοφύλαξ, ἀλλ' ἀποστέλλεται ἄνευ ὅπλων, πυρίτιδος κλπ. ὥστε χρησιμεύει ἢ ὡς ἁπλοῦς θεράπων τοῦ ἀποσπασματάρχου ἢ ὡς ὄργανον καταχρήσεων ἄλλων, καὶ ἐκ τῆς λέξεως ταύτης ἔχομεν περιπλέον ἑνὸς τοὐλάχιστον ἑκατομμυρίου φορολογίαν. Διὸ συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν ἐθνοφυλακὴν καὶ ἀντὶ ταύτης νὰ ἐπαυξήσῃ τὴν ἔνοπλον δύναμιν.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἡ πρὸς τὴν ἐξουσίαν συνδρομὴ τῶν πολιτῶν εἶναι περιττὴ, διότι ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι Κυβέρνησις καὶ λαὸς, παρουσιάζονται περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ ἐξουσία ζητεῖ τὴν συνδρομὴν τοῦ λαοῦ· ὅτι ὅμως συμβαίνουσι καταχρήσεις περὶ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἐθνοφυλάκων, εἶναι ἀναντίῤῥητον, καὶ διὰ ταῦτα ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἐνασχολεῖται εἰς τὸ ν' ἀναλογίσῃ τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσιν. Καλὸν λοιπὸν εἶναι νὰ συστηθῇ πρὸς τὸν ὑπουργὸν τὸ νὰ ὑποδείξῃ δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς τὰς ἀνάγκας καὶ περιστάσεις, καθ' ἃς οἱ δῆμοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ συντρέχωσι τὴν Κυβέρνησιν, διότι ἀληθῶς μεταχειρίζονται τοὺς ἐθνοφύλακας εἴτε πρὸς ὑπηρεσίαν εἴτε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ φορολογῶσιν αὐτούς.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι πρέπει μὲν νὰ τεθῇ μία τις τάξις ὡς πρὸς τὴν δημοτικὴν ἐθνοφυλακὴν, ὡς πρὸς τὴν ἔμμισθον ὅμως λέγει ὅτι παραγνωρίζεται ἡ ἀξία της, ἐπειδὴ κατὰ τὰς μεθορίους τοὐλάχιστον ἐπαρχίας πολλάκις συνετέλεσεν αὕτη πρὸς ἐξόντωσιν τῶν λῃστῶν πλειότερον τῆς χωροφυλακῆς καὶ τῶν μεταβατικῶν σωμάτων· ἐπέφερε τελευταῖον ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἀναντῤῥήτως μὴ ἐπαρκούσης τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, ἡ Κυβέρνησις βιάζεται νὰ καταφεύγῃ πολλάκις εἰς συνδρομὴν δυνάμεως συρφετώδους, καὶ ἐκ ταύτης συμβαίνουσι πολλὰ ἄτοπα· πρέπει λοιπὸν ἀντὶ τούτου νὰ ὀργανισθῇ, ὡς πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης, ἡ γενικὴ ἐθνοφυλακή. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον καὶ δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ διὰ μιᾶς, συνίστησιν αὐτὸ εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὑπουργοῦ, ἵνα ἐργασθῇ ἐπὶ τούτου καὶ φέρῃ βαθμηδὸν τὸν ἀνήκοντα νόμον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν δημοτικὴν ἐθνοφυλακὴν, πολλάκις τῷ ὄντι οἱ ἀποσπασματάρχαι καὶ ἐνωμοτάρχαι ἐπιβάλλουσι τὸ προεκτεθὲν εἶδος τῆς φορολογίας, καὶ εἶναι ὀρθὸν νὰ διαγράψῃ ὁ ὑπουργὸς δι' ἐγκυκλίου τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς πρέπει νὰ προκαλῆται ἡ τῶν δημοτῶν συνδρομή.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Γ'. Κεφαλ. δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

ΚΕΦ. Γ'. Δημόσιος ἀσφάλεια.

« 1. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας . . . . δραχ. 100,000. »

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα καὶ τὸ ἄρθρ. 2 μετὰ τῶν ἑπομένων τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεων, τὰς ὁποίας ἀπεδέξατο καὶ ὁ ὑπουργὸς·

« Ὡς πρὸς τὴν διοικητικὴν ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς μὲ λύπην της παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπή, ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν καθιερώθη ἰδιαίτερός τις ἱματισμὸς διὰ τοὺς κλητῆρας αὐτῆς, καὶ δὲν συνετάχθη κανονισμός τις θηλιουργῶν ἐγγυήσεις τινὰς μονιμότητος, ἀναποφεύκτου θεωρουμένης διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ὥστε διὰ τῶν μέτρων τούτων καὶ τῆς καλῆς ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ νὰ βελτιωθῇ ἡ ὑπηρεσία αὕτη, δι' ἣν τὸ ταμεῖον ὑποφέρει δαπάνην οὐχὶ σμικράν. Ἡ ἐπιτροπὴ φρονοῦσα ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον οἱ κλητῆρες οὗτοι νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τοιοῦτον κανονισμὸν καὶ νὰ περιβληθῶσι μὲ ὁμοιόμορφον ἱματισμόν, συνίστησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐνθέρμως τὸ νὰ σπεύσῃ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της ταύτην. »

Ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχον οὕτω·

« 2. Διοικητικὴ ἀστυνομία . . . . . δραχ. 61,500. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 3 ἄρθρον μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτως·

« Εἰς πρὸς τὰς φυλακάς, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ βασίμους καὶ ἀκριβεῖς πληροφορίας, οἱ κατάδικοι διαιτῶνται ἐν αὐταῖς ἀθλιότατα καὶ διαμένουσι γυμνοὶ ἐναντίον τῶν ῥητῶν διατάξεων τοῦ περὶ σωφρονιστικῶν φυλακῶν Βασ. διατάγματος, ἐνῷ διὰ τοῦ ἐξοδευομένου κατ' ἔτος ποσοῦ καὶ ἡ διαίτησις καὶ ἡ ἐνδυμασία τῶν καταδίκων ἠδύνατο νὰ βελτιωθῇ. Ἡ ἐπιτροπὴ φρονοῦσα ὅτι εἶναι ἀπάνθρωπον οἱ κατάδικοι νὰ διατελῶσιν εἰς ἣν εὑρίσκονται κατάστασιν σήμερον, ἐκφράζει τὴν ζωηρὰν αὐτῆς ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις ὑπὸ τὴν σπουδαιοτέραν ἐποψιν τὸ οὐσιῶδες ταῦτο ἀντικείμενον, καὶ φωτιζομένη ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀνδρῶν εἰδημόνων καὶ κατόχων τῶν ἀπαιτουμένων περὶ τὰ τοιαῦτα πρακτικῶν καὶ θεωρητικῶν γνώσεων, νὰ λάβῃ μέτρα ἁρμόδια περὶ τούτου. Ἐκτὸς τούτων ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ κατασκευὴ φυλακῶν διὰ τοὺς καταδίκους παρίσταται ἀναπόφευκτος, διότι καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς φιλανθρωπίας καὶ ἐναντίον τοῦ σκοποῦ τῆς ποινῆς εἶναι νὰ ῥίπτωνται εἰς ὑπόγεια δυσώδη καὶ ἀποτρόπαια, τὰ ὁποῖα καλοῦνται παρ' ἡμῖν φυλακαί, οἱ κατάδικοι, καὶ νὰ συνδιαιτῶνται μετὰ τῶν καταδεδικασμένων εἰς πρόσκαιρα ἢ διὰ βίου δεσμὰ οἱ καταδικαζόμενοι εἰς ἐλαφροτέρας ποινάς. Ἂν δὲ εἰς ἕκαστον προϋπολογισμὸν διετίθετο ποσόν τι πρὸς κατασκευὴν φυλακῶν, μέχρι τοῦδε ἤθελον ὑπάρχει εἰς πολλὰς πόλεις τοιαῦται. »

Ἐφ' ὧν λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι μηδόλως προτιθέμενος ν' ἀντικρούσῃ ταύτας, πληροφορεῖ τοὐναντίον τὴν Βουλήν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις προλαβοῦσα, ἐφρόντισεν ἐκ τῶν ἐνόντων μέσων νὰ ἐπισκευασθῶσιν αἱ φυλακαὶ Χαλκίδος, Μονεμβασίας καὶ ἄλλων μερῶν, ὅπου ὑπῆρχε πλειοτέρα ἀνάγκη· διέταξε δὲ καὶ τοὺς νομάρχας νὰ ἐπιθεωρήσωσι τὰς φυλακὰς καὶ ἀναφέρωσι περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἱματισμοῦ τῶν ἐν αὐταῖς. Συνεπείᾳ λοιπὸν τῶν δοθεισῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον πληροφοριῶν ἐδαπανήθησαν 2000 περίπου δραχμῶν πρὸς ἀγορὰν διαφόρων εἰδῶν ἱματισμοῦ διὰ τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς Ναυπλίας.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιτροπή, περὶ ἧς γίνεται λόγος ἐν τῇ ἐκθέσει, συνεστήθη ἤδη, ὥστε ἐκ τούτων πάντων παρατηρεῖ ἡ Βουλή, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔπραξεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου καὶ θέλει πράξει πᾶν ὅ,τι τὰ οἰκονομικὰ μέσα τοῦ Κράτους ἐπιτρέπουσιν εἰς αὐτό.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐνῷ καὶ ἡμεῖς καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἀναγνωρίζομεν τὴν ἀνάγκην κατασκευῆς φυλακῶν, ἐνῷ παρὰ πάντων ὁμολογεῖται ἡ σημερινὴ αὐτῶν ἀθλία κατάστασις, ὁ ὑπουργὸς ἀφ' ἑτέρου λέγει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πράττει πᾶν ὅ,τι δύναται ἀναλόγως τῶν ὑπαρχόντων χρηματικῶν μέσων. Ἀλλ' αὐτὸς νομίζει, ὅτι τὰ χρηματικὰ ἡμῶν μέσα δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν πάσης ἄλλης μᾶλλον κατεπείγουσαν ταύτην ἀνάγκην, ἐὰν παύσωμεν δαπανῶντες δι' ἀντικείμενα ἄλλα περιττὰ καὶ ὅλως ἀνωφελῆ. Ἐπειδὴ λοιπὸν οὐδεὶς ἀνέχεται νὰ βλέπῃ ἐκ τῶν καταδίκων ἐξερχομένους τῶν φυλακῶν τοὺς μὲν σωματικῶς βεβλαμμένους ἐξ ἀσθενειῶν, εἰς ἃς περιέπεσον ἐκ τῆς κακῆς αὐτῶν καταστάσεως, ἄλλους δὲ ἠθικῶς διαφθαρέντας διὰ τὴν μετὰ τῶν προμεμυημένων κακούργων συνδιαίτησίν των, προτείνει ν' αὐξηθῇ ἡ τοῦ ἐδαφίου 3 πίστωσις εἰς 200,000 δραχ. τοὐλάχιστον, καὶ νὰ ζητηθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἡ ὁλοσχερὴς πραγματοποίησις τῶν τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεων, χωρὶς νὰ περιορίζώμεθα εἰς λόγους ἄνευ ἀποτελέσματος.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀπέβλεψε τὴν ἀνωτέρω πρόπασιν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ 3 ἄρθρον κατὰ τὸν προϋπ-

πολογισμὸν δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 4, 5 καὶ 6, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

« 3. Ἐνοίκια καὶ σκεύη φυλακῶν 9,800
4. Μισθοὶ δεσμοφυλάκων 12,000
5. Διατήρησις καταδίκων 145,000
6. Ποινικὰ ἐργοστάσια . . . . . 2,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου Γ'. ἐκ δραχ. 330,300 συγκειμένου, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Σκουρλέτην καὶ Σ. Κοπανίτσαν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὁδὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. Κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . . N.	Ἐλευθ. Καλογερᾶς . . . .
Λεων. Χρυσανθόπουλος . . .	Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.
Γ. Δογιωτατίδης . . . . N.	Ἀνδρέας Πέπας . . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Σταμάτιος Μήτσας . . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Γεώργιος Βελῆς . . . . N.
Πέτρος Καμπάνης . . . N.	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N.	Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .
Ἀνδρ. Μεταξᾶς	Στέρ. Στεφανόπουλος . . . N.
Γεώργιος Σκοῦρος	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N.
Σταῦρος Βλάχος	Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N.	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Π. Ζάνος . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Χ. Δεμάθας . . . . . N.
Θεόδωρος Γρίβας	Γρ. Βαλιάνος . . . . N.
Κωνς. Γριβογεώργης . . N.	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Τατσῆλης Μαυρομμάτης . . N.	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.
Π. Τζαννετάκης . . . . N.	Ἡλ. Παπαδαῖος . . . . N.
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἀγαγνώστης Παπαθανασίου N.	

Γεώργιος Περωτὴς	Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . . N.	Γεώργιος Κάνδυας . . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . .
Βελ. Νικολαΐδης	Α. Παπαδημητριάδης . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N.	Ν. Σισμάνης . . . . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Κωνς. Ἀξελός . . . . . N.
Ἀμπρος Ρούλιας . . . . N.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος N.
Κωνς. Λαμπεινόπουλος . . .	Γ. Μαθεμοχωρίτης . . . N.
Π. Κολποδῖνος . . . . N.	Κίμιων Χριστοδούλου . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.	Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Σταῦρος Καπετανάκης . . N.
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος N.	Δημ. Πικουλάκης . . . . .
Γ. Παπασπυρόπουλος . . N.	Χαράλ. Χριστόπουλος . . N.
Ἐμμ. Καραμάνος	Ζ. Α. Ζαχειρόπουλος . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N.	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Ἀναγ. Κοντάκης	Γεώργιος Α. Ράλλης . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Ἀν. Κορφιωτάκης	Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας N.
Παρασ. Ματάλας	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Σιδερῆς Πράτσικας . . . N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Παν. Πατρινός . . . . .
Παναγιώτης Λαζαρῆς . . .	Κ. Σκουρλέτης . . . . . N.
Σταμος Μαυροδήμος . . . N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . N.
Ἀμπρος Εὐμολπίδης . . .	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .
Ἠλίας Δωΐλας	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.
Θεόδωρος Πετρινός	Κωνς. Δαρειώτης . . . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . . N.	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.
Π. Βάρδογλης	Γ. Νικολάου . . . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N.	Ζαννῆς Μαραγκός . . .
Νικόλαος Μπούτουνας . . .	Μιχαὴλ Σολομός . . . . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . N.
Γεώργιος Γουλιμῆς	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.	Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.	Δημήτ. Πολυχρονόπουλος . N.
Κωνστ. Αἰμπερόπουλος . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . N.
Ἐμ. Μαδινός . . . . . N.	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Ἰωάννης Προβελέγιος . . N.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .

Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . . N.	Κωνς. Δυοβουνιώτης . . .
Ἀ. Κιζάνης . . . . . N.	Μιλ. Χουρμούζης . . . N.
Ἰωάννης Δαμιανός	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Ἀβ̓ζαρος Α. Γιουρδῆς . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Πέτρος Χ. Πέτρου	Χρῆστος Κικίδης . . . . .

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρον τοῦ κεφαλ. Δ'. μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῷ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτω·

ΚΕΦ. Δ'. Δημόσιος ὑγεία.

«Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι πολλαὶ ἐπαρχίαι τοῦ Κράτους στεροῦνται ἰατρῶν, καθ' ὅσον οὗτοι δὲν ἀποκαταστὰινονται εἰς αὐτὰς εὐκόλως, μὴ εὑρίσκοντες τακτικὸν πόρον ζωῆς, καὶ φρονοῦσα ὅτι εἶναι ἄδικον ὁ λαὸς τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν νὰ μένῃ ἄνευ συνδρομῆς ἰατρικῆς, συνίζησι θερμότατα εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν φροντίδα περὶ νομοθετήσεως διορισμοῦ ἰατρῶν κατ' ἐπαρχίας. Ἂν δὲ ἐκ τοῦ διορισμοῦ τῶν τοιούτων θέλει ἀρεύκτως προσγίνει αὔξησις δαπάνης, ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἐμποδισθῇ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐκρεαζομένης ἐπιθυμίας τῆς ἐπιτροπῆς, διότι εἶναι δίκαιον νὰ ληφθῇ φροντὶς περὶ τῆς ὑγείας τοῦ φορολογουμένου, καὶ εἶναι βεβαίως ἄδικον, ἐνῷ μισθοδοτεῖται τόση πληθὺς ὑπαλλήλων ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ν' ἀρνῆται τοῦτο μικρὰν συνδρομὴν δημοσίων ἰατρῶν, τοσούτων ἀναγκαίων εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Ὡς πρὸς τοὺς ἀστυϊατροὺς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἓν μόνον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς θεωρεῖ αὐτοὺς περιττούς. Διὰ τὰ ἐν Κύθνῳ λουτρὰ ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ, ὅτι εἶναι καλὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς διακοσμήσεως τοῦ ἐκεῖ καταστήματος, διὰ νὰ εὐκολύνωνται οἱ συρρέοντες ἐκεῖ καὶ ἐκ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκ τῶν γειτνιαζόντων μερῶν.»

Ἐφ' ὧν ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑγείας, ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὴν δέουσαν πρόνοιαν, διότι, ἐκτὸς τῶν νομοϊατρῶν, συνέστησε καὶ καταστήματα πρὸς θεραπείαν τοῦ σπυροκώλου, ἡ σύστασις τῶν ὁποίων πολλὰ ὠφέλιμα ἔφερεν ἀποτελέσματα, πολλῶν μὲν ἐν αὐτοῖς θεραπευθέντων, καὶ ἄλλων ταχέως θεραπευθησομένων. Ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου ἐγένοντο δώδεκα νέα δωμάτια, καὶ πρό τινων ἡμερῶν διάφορα ἐστάλησαν ἐκεῖ ἐπιπλα.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν κατ' ἐπαρχίας διορισμὸν ἰατρῶν, ἡ Κυβέρνησις φροντίζει τὸ κατὰ δύναμιν νὰ διορίσῃ τοιούτους, ἀλλὰ

δυστυχῶς οὐδεὶς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων δέχεται νὰ διορισθῇ εἰς ἐπαρχίαν, προτιμῶν νὰ διαμένῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἢ ἂν πεισθῇ, θέλει βεβαίως ζητήσει μισθὸν τετρακοσίων ταλλάγιστον δραχμῶν, ὥστε ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τοιαύτην δαπάνην, διορίζουσα πανταχοῦ ἰατρούς.

Πολλαὶ ἐπαρχίαι, ὡς ἐν παραδείγματι τὸ Ἄργος, στεροῦνται ἰατροῦ, ἀδρὰν προσφέρουσιν ἀντιμισθίαν, καὶ ὅμως δὲν δύνανται νὰ εὕρουν, διότι οἱ ἰατροὶ καὶ σπάνιοι καὶ πολυζήτητοι εἶναι. Ἀλλὰ διὰ τοῦ χρόνου, ὅταν καὶ οὗτοι πλεονάσωσιν ὡς ἡ τάξις τῶν δικηγόρων, ἐξ ἀνάγκης θέλουσι δέχεσθαι καὶ τὸν εἰς ἐπαρχίας διορισμὸν ἐπὶ μικροτέρᾳ ἀντιμισθίᾳ.

Οὕτως ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 2, 3 καὶ 4 ἄνευ παρατηρήσεων, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Δημόσιοι ἰατροὶ . . . . . 30,700.
2. Μαιευτικὸν κατάστημα . . . 4,860.
3. Δημόσια λουτρά . . . . . 1,510.
4. Θεραπευτήρια σπυροκιώλου . . 20,000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 5 ἄρθρου παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προκάτοχός του μετὰ τῶν ἄλλων συναδέλφων αὐτοῦ θέλοντες νὰ φέρωσιν οἰκονομίαν εἰς τὰς δαπάνας, ἠλάττωσαν καὶ τὴν διὰ τὰ ὑγειονομεῖα ἀπαιτουμένην ποσότητα κατὰ 85,000 δραχμὰς, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸν περὶ ὑγειονομείων νόμον, ὑπηρεσία τελωνιακὴ ἀνατίθεται εἰς ὑγειονομικὸν ὑπάλληλον, τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ ἀπεφάσισε τοὐναντίον ὑγειονομικάς τινας θέσεις νὰ τὰς συγχωνεύσῃ μὲ τελωνιακὰς, καὶ τοῦτο ἤθελε νὰ κανονίσῃ διὰ νόμου. Ἐπειδὴ ὅμως, ἵνα γίνῃ τὸ ἔργον τελειότερον, ἡ Κυβέρνησις ἐσχημάτισεν ἐπιτροπὴν ἐξ ὑπαλλήλων τῶν τριῶν ὑπουργείων, τῶν Ναυτικῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ γνωμοδοτήσῃ εἰς τίνα μέρη καὶ εἰς τίνας τῶν τριῶν κλάδων δύνανται νὰ συγχωνευθῶσι τελωνιακαὶ, ὑγειονομικαὶ καὶ λιμενικαὶ θέσεις χωρὶς βλάβην τῆς ὑπηρεσίας, ἡ δ' ἐπιτροπὴ δὲν ἐπαρέωσε τὸ ἔργον αὐτῆς καὶ ἴσως βραδύνῃ ἐπί τινα ἔτι χρόνον, ἐν τούτῳ δὲ θέλουσιν ἐξακολουθεῖ αἱ δαπάναι ὡς ἄλλοτε, ἐκτὸς τινῶν οἰκονομιῶν, ἃς ἐπέφερεν οὗτος ποῦ μὲν ἀφήσας κενὴν τὴν θέσιν τοῦ ὑγειονόμου, ποῦ δὲ τὴν τοῦ γραμματέως, καὶ ἄλλαχοῦ διατηρήσας ὀλιγωτέρους φύλακας τῶν νενομισμένων, ὅλαι δὲ αὗται δὲν θέλουσιν εἶσθαι ἀνώτεραι τῶν 40,000 δραχμῶν· ἐπεταὶ δὲκ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ὅτι θέλουσι δαπανηθῇ πλειό-

τερα τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειωθέντων, καὶ διὰ τοῦτο προλαμβάνει νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ Σῶμα, ἵνα μὴ τυχὸν θεωρηθῇ παράνομος ἡ ἐνδεχομένη αὐτὴ ὑπέρβασις. Δὲν δύναται ὅμως νὰ ζητήσῃ σήμερον ὡρισμένην τοῦ ποσοῦ αὔξησιν, ὡς μὴ γνωρίζων ὁριστικῶς πόσα θέλουσι δαπανηθῇ πλέον τῶν σημειωθέντων, καὶ ἀρκεῖται διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς καταχώρισιν τῶν ἀνωτέρω δοθεισῶν ἐξηγήσεων.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἐπῆλθε μὲν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ἐλαττώσωσι τὰς δαπάνας, ἀλλὰ πρὶν ἢ πραγματοποιήσωσι ταύτην, ἢ κανονίσωσι τὴν ὑπηρεσίαν σύμφωνα μὲ τὰς ἐλαττώσεις τῆς δαπάνης, ἂν καὶ εἶχον τὸν ἀναγκαῖον καιρόν, τοσοῦτον βραδέως παρουσίασαν εἰς τὴν Βουλὴν τὸν προϋπολογισμόν, ὥστε ἕτερον ἐπὶ χάρτου μόνον τὴν ἰδέαν των ταύτην, καὶ διὰ τοῦτο σήμερον ζητοῦσι νὰ τὴν μεταβάλωσιν.

Ἐπειδὴ δὲ εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὃν δὲν ἀφορῶσιν αἱ ἀνωτέρω παρατηρήσεις του, καθ' ὅσον ἐσχάτως ἔλαβε τὴν ὑπουργικὴν ἕδραν, ὅτι κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ περὶ ὑγειονομείων νόμον, δύναται ὑπηρεσία τελωνιακὴ ν' ἀνατεθῇ εἰς ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους, προτείνει νὰ προστεθῶσι μὲν ἐνταῦθα αἱ ἀφαιρεθεῖσαι 85,000 δραχ., νὰ ἐκπεσθῶσι δὲ ἀπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, συγχωνευομένων θέσεων τελωνιακῶν μὲ ὑγειονομικάς, κατὰ τὸν νόμον.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἤκουσε καὶ αὐτὸς νὰ γίνηται λόγος περὶ μέτρων οἰκονομικῶν, διότι ἡ κατάστασις τῶν ἐσόδων μας φαίνεται ἠλαττωμένη, καὶ ἐκ τούτου τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας. Ἀλλ' αὐτὸς τὰς λεγομένας ταύτας οἰκονομίας ἀπέναντι τῶν ἀναγκαίων ἐτησίων δαπανῶν θεωρεῖ μηδαμινάς, καὶ εἰς τοιαύτας εὐτελεῖς ἐλαττώσεις, ὡς τὴν παῦσιν ὀλίγων ὑγειονομικῶν καὶ τελωνιακῶν ὑπαλλήλων, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προέλθωμεν, διότι ἐνῷ οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν προσδοκῶμεν ὠφέλειαν, ἀφαιροῦμεν συγχρόνως τὸν ἄρτον τῆς ἡμέρας ἀπὸ τοῦ πεινῶντος στόματος τοῦ ἀγωνιστοῦ.

Ἀποκρούει λοιπὸν τὰς τοιαύτας οἰκονομίας, καθ' ὅσον μᾶλλιστα νομίζει ὅτι τὸ ἔθνος ἡμῶν δὲν στερεῖται πόρων, ἐξ ὧν οὐ μόνον εἰς τὰς τακτικὰς τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκας δυνάμεθα νὰ ἐπαρκέσωμεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ χρέους, καὶ εἰς τὴν περίθαλψιν τοσούτων οἰκογενειῶν ἀγωνιστῶν, ἐπαιτουσῶν σήμερον τὸν ἐπιούσιον ἄρτον.

Μετὰ ταῦτα ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ, ἀπέρριψε μὲν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας περὶ προσθήκης τῶν ἀφαιρεθεισῶν

85,000 δραχμῶν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον 5 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 6 καὶ 7 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ μὲ τὰς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργοῦ· ἔχουσι δ' οὕτω·

« 5. Ὑγειονομεῖα . . . . . 165,480.
6. Λοιμοκαθαρτήρια . . . . . 13,020.
7. Ἔκτακτα ὑγειονομικὰ . . . . . 21,000. »

Γενομένης ἀκολούθως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. Δ'. ἀναβαίνοντος εἰς 256,570 δραχμὰς, ψηφορορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Σκουρλέτην καὶ Ν. Ματθαίου, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Γ'. ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3. μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΓ'.

Τῆς 2 Μαΐου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Α. Κουμουνδούρου καὶ Σ. Κοπανίτσα ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων, ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Μάϊον 1852.

Α.	Β.	Γ.
Β. Σκαλτσοδήμος	Κ. Δυοβουνιώτης	Α. Δανόπουλος
Χ. Ἀντωγόπουλος	Χ. Θεοχαρόπουλος	Γ. Γουλιμής
Δ. Ὀρεινὸς	Γ. Τσώκρης	Γρ. Πατριαρχέας

Γ. Περωτὴς	Ι. Κλίμακας	Χ. Κικίδης
Ν. Πιτράκος	Δ. Γιαννούλης	Ζ. Ζαρειφόπουλος
Δ. Τσάκρης	Κ. Λειμπερόπουλος	Α. Παπαδημητριάδης
Κλ. Καλογερᾶς	Δ. Δρόσος	Γ. Παπασπυρόπουλος
Θ. Γρίβας.	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Δ. Πετροπουλάκης
Ἐμμ. Καραμάνος	Α. Κορφιωτάκης	Π. Βάρβογλης
Ἠλ. Δαΐλας	Ν. Μοσχούλας	Π. Ἀκζαρῆς
Γ. Μαδεμοχωρίτης	Κ. Γριβογιώργης	Γ. Λογιωτατίδης
Κ. Λαμπρινόπουλος	Α. Π. Ἰωάννου	Α. Βιλαΐτης
Κ. Πονηρόπουλος	Π. Τζαννετάκης	Τ. Μαυρομμάτης
Γ. Ι. Στάϊκος	Ἰω. Προβιλέγιος	Γ. Γιολδάσης
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Δ. Γ. Φιλάρετος	Δ. Δημητρακόπουλος
Δ. Μητσάκης	Σ. Στεφανόπουλος	Παπακώνς. Τζημδλᾶς
Ἀ. Καστανᾶς	Ν. Πανουριᾶς	Π. Ζάνος
Γ. Κάνδυας	Ζ. Μαραγκὸς	Μ. Σισίνης
Κ. Ἀξελός.	Δ. Καλλιφρονᾶς.	Α. Ῥοϊλός.
Δ.	Ε.	Τ.
Π. Δελιγιάννης	Α. Παπ. Ἀθανασίου	Π. Καλαμογδάρτης
Ι. Δαμιανὸς	Δημ. Σκυλοδῆμος	Ἠλ. Παπαδαῖος
Α. Κουμουνδουράκης	Ἐμ. Ἀνείπας	Α. Α. Γιουρδῆς
Α. Παπαταιάρης	Α. Δεδόπουλος	Θ. Πετρινὸς
Ἰ. Γεωργάρας	Κ. Σκουρλέτης	Α. Λύγερινὸς
Δ. Ζῶτος	Γ. Ῥάλλης	Ι. Εὐγενίδης
Εὐρ. Οἰκονομόπουλος	Δ. Σακελλαριάδης	Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου
Α. Ἐμπειρῖκος	Σ. Κοπανίτσας	Π. Κολποδῖνος
Ν. Χ. Ἀναργύρου	Π. Χ. Πίτρος	Κ. Δαρειώτης
Ι. Κριεζῆς	Ν. Μπούτουνας	Κ. Χριστοδούλου
Β. Νικολαΐδης	Θ. Ζαΐμης	Γ. Σκοῦρος
Α. Μάμουκας	Γ. Ἀποστολίδης	Μ. Χουρμούζης
Α. Κοντάκης	Α. Ἴσκος	Π. Καμπάνης
Δ. Χρυσανθόπουλος	Π. Ματάλας	Χ. Χριστόπουλος
Δ. Πολυχρονόπουλος	Στ. Μαυροδῆμος	Κ. Τσουκαλᾶς
Κ. Μανέτας	Ι. Βάγλας	Σ. Μήτσας
Ἐμ. Μοδινὸς	Ἰω. Φαρμάκης	Κ. Νταγρῆς
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Α. Κιζάνης	Μ. Σολομός
Φ. Μαῦρος.	Ν. Ματθαίου.	Ν. Δελιγιάννης.
	Ζ.	
Ν. Μποδκουρᾶς	Α. Πέπας	Νικολ. Πιτράκος
Γ. Νικολάου	Στ. Καπετανάκης	Γρ. Καρφιωτάκης
Σ. Πράτσικας	Ἀναγν. Τατόπουλος	Ν. Πετμεζᾶς
Ι. Σαγρέδος	Εὐστ. Παρίσης	Π. Πατρινὸς
Χρ. Οἰκονομίδης	Γρηγ. Βαλιάνος	Χ. Δεμάθας
Γ. Κ. Βελῆς	Δ. Ἐξωμολπίδης	Ν. Σισμάνης.

Ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος, ἐὰν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ νὰ ἐκτυπωθῶσιν ὁ προσωρινὸς λογαριασμὸς τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1851 καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1850, τὰ ὁποῖα ὑπέβαλεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, διότι τὸ ἔργον καὶ δαπανηρὸν καὶ ἐπίπονον εἶναι· αὕτη δὲ ἀπήντησε καταφατικῶς.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρ. τοῦ Ε. Κεφαλ. καὶ μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

Κεφάλ. Ε. Δημόσιος Οἰκονομία.

« Ἄρθρ. 1. Δενδροκομεῖον Ἀθηνῶν . . . . δραχ. 7030, »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 2 ἄρθρ. μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦ. Ε'. Δημόσιος Οἰκονομία.

«Τὸ γεωργικὸν σχολεῖον καὶ τὸ ἱπποφορβεῖον ἐπέσυραν τὴν ἰδιαιτάτην προσοχὴν τῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ ἐκ τῶν ἰδίων πληροφοριῶν αὐτῆς καὶ ἐκ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, ἐπείσθη ὅτι τὰ καταστήματα ταῦτα οὐδόλως ἀνταπεκρίθησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς των, ἐνῷ, ἐὰν τό τε γεωργικὸν σχολεῖον καὶ τὸ ἱπποφορβεῖον ὠργανίζοντο καλλίτερα, ἠδύναντο νὰ γείνωσι παραγωγὰ μεγάλης ὠφελείας εἰς τὸν τόπον. Μέχρι τοῦδε εἰς τὸ γεωργικὸν σχολεῖον οὔτε αἱ τάξεις τῶν μαθητῶν ἐσχηματίσθησαν κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῆς σχολῆς, οὔτε μαθηταὶ, ἐξελθόντες αὐτῆς, εἶδεν ὁ τόπος ἐφαρμόζοντας τὴν τέχνην των, οὐδ' ἐλπὶς ὑπάρχει, ἂν τὰ πράγματα ἐξακολουθήσωσιν οὕτω, νὰ ἴδῃ εἰς τὸ μέλλον. Ἀπὸ τὸ γεωργικὸν σχολεῖον, διατρέχον ἤδη τὸ ἕκτον ἔτος τῆς συστάσεώς του, ἡ Ἑλλὰς περιέμενε νὰ ἴδῃ βελτιουμένην τὴν ἐγχώριον γεωργίαν, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε οὔτε εἰσαγωγὴ ἢ ἐκκλημάτισις ἀγνώστων εἰς τὸν τόπον δένδρων καὶ φυτῶν ἐγένετο, οὔτ' ἐν γένει ἀγαθόν τι ἀποτέλεσμα ἐράνη.

Ἀπέναντι δὲ τῆς καταστάσεως ταύτης παρουσιάζεται καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη σημαντικὴ ἐλάττωσις τῶν ἐσόδων τοῦ καταστήματος. Ἡ κατάστασις αὕτη πρέπει νὰ ἐπισύρῃ τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς θεραπείαν διὰ τῆς καλλιτέρας διοργανώσεως τῆς σχολῆς καὶ τῆς καταπαύσεως παντὸς προσκόμματος, συντείνοντος εἰς τὴν ὀπισθοδρόμησιν αὐτῆς. Ἡ κατάστασις τοῦ ἱπποφορβείου δὲν εἶναι δυστυχῶς καλλιτέρα. Γαῖαι μεγάλης ἐκτάσεως καὶ ἀρίστης ποιότητος ἀφιερώθησαν εἰς σύστασιν ἡμιαγρίου ἱπποφορβείου, διατρεφομένου ὑπὸ αὐτοφυοῦς νομῆς. Ἐκ τῆς συστάσεως ἐθνικοῦ ἱπποφορβείου ὁ τόπος ἠδύνατο νὰ ἐλπίσῃ πολλὰ καλά· ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται διευθύνσεις καταλληλοτέρα. Σήμερον δὲ ἐκ τῆς μεγά-

λης αὐτῆς ἐθνικῆς περιουσίας τὸ δημόσιον ἀποκτᾷ τὴν ὠφέλειαν ἀσημάντου ποσοῦ ἵππων κατ' ἔτος. Καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησι θερμότατα εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ νὰ λάβῃ φροντίδα περὶ καλλιτέρου ὀργανισμοῦ τοῦ ἱπποφορβείου, φωτιζομένη εἰς τοῦτο ὑπὸ ἀνδρῶν εἰδημόνων, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας.

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, μέλος τῆς ὁποίας εἶναι καὶ αὐτὸς, λέγει πρὸς τοῖς ἄλλοις ὅτι παρουσιάζεται σημαντικὴ ἐλάττωσις τῶν ἐσόδων τοῦ καταστήματος, ἡ δὲ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῆς πρὸς θεραπείαν κτλ., τὴν ἰδέαν δὲ ταύτην ἀσπάζεται καὶ αὐτὸς, ἐπειδὴ πᾶσα πρὸς βελτίωσιν τῶν πραγμάτων ἡμῶν σύγκρισις δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἔχῃ κακῶς· ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς λέγει ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ, ὅτι ὑπάρχει μεγίστη ἐλάττωσις τῶν προϋπολογισθέντων ἐσόδων τοῦ καταστήματος, καὶ θέλει προνοήσει περὶ τῶν λειπτέων μέτρων. Ἀλλ' ἔχων αὐτὸς νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους, ἐξ ὧν προέρχεται ἡ ἐλάττωσις, ἐπιφυλάσσεται νὰ πράξῃ τοῦτο ἐν ὥρᾳ καταλληλοτέρᾳ. Ὑποβάλλων κατὰ τὴν γενησομένην ψῆφισιν τοῦ νόμου τῶν ἐσόδων δικαιολογητικὴν ἔκθεσιν τῆς ἐλαττώσεως ταύτης. Διὸ ἀρκεῖται πρὸς τὸ παρὸν λέγων, ὅτι ἂν δὲν ἐξῆλθον μέχρι τοῦδε πολλοὶ μαθηταὶ ἀπὸ τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν σχολεῖον, ἐξῆλθον ὅμως ὑπὲρ τοὺς 15, ὧν οἱ μὲν τελειοδίδακτοι, οἱ δὲ ἀρκετὰ μορφωμένοι, ὥστε νὰ φανῶσιν ἐπωφελεῖς.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι εἶναι πρόβλημα, ἂν κατὰ πρῶτον οἱ διδάσκαλοι τοῦ σχολείου γνωρίζωσιν ὅ,τι ἐπαγγέλλονται, καὶ συνίστησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ λάβῃ τὰ δέοντα μέτρα· ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐκ προοιμίων συνομολογεῖ καὶ αὐτὸς, ὅτι τὸ γεωργικὸν τοῦτο σχολεῖον ὡς καὶ τὸ ἱπποφόρβιον δὲν ἀνταπεκρίθησαν κατ' ἔτασιν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς των, ἀλλ' εἰς τοιαῦτα ἔργα πρέπει διὰ τοῦ χρόνου νὰ ἐνηλικιωθῇ βαθμηδὸν καὶ ἡ ἰδέα καὶ ἡ ἐπιχείρησις. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι δὲν ἐξῆλθον πολλοὶ μέχρι τοῦδε μαθηταὶ, ἐξῆλθον ὅμως ἀρκετοὶ, οἵτινες ἕνεκα τῆς καταστάσεώς μας δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εὕρωσι χάδιον, διότι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἔχει τοσαύτην περιουσίαν, ὥστε νὰ μισθώσῃ ἕνα τούτων πρὸς 100 κατὰ μῆνα δραχμάς. Οἱ πλεῖστοι λοιπὸν μαθητεύουσιν ἐπί τινας μῆνας ἢ ἐπὶ ἓν ἔτος, καὶ μανθάνοντες ὅσα πρὸς χρῆσιν αὐτῶν ἀπαιτοῦνται, τρέπονται εἰς τὰ ἴδια ἔργα. Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν τὰ δύω καταστήματα διευθύνοντο ὑφ' ἑνὸς προσώπου, δὲν ἔβαινον τῷ ὄντι ἐπὶ τὰ κρείττω, ἀλλ' ἀφοῦ εἰς ἕκαστον τούτων διωρίσθη ἴδιον

πρόσωπον, ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων ἐβελτιώθη, καὶ ἵπποι ὁσανούπω θέλουσι παραχθῆ γενναῖοι, καὶ πρόνοια ἐλήφθη νὰ ἐξευγενισθῇ ἡ φυλή των, καὶ ἐν γένει τὰ πάντα ἐνηργήθησαν εἰς τὸ νὰ τακτοποιηθῇ τὸ κατάστημα, ἕως συγχρόνως δὲν θέλει παραλείψει ὁ ὑπουργὸς καὶ τὸ νὰ φέρῃ τροποποίησίν τινα ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ.

Ἀντέτεινεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὡς βουλευτὴς ἀγορεύων ἄλλοτε, κατέδειξεν ὅλας τὰς ἐλλείψεις τοῦ καταστήματος τούτου, καὶ εἰκονίζων τὴν οἰκτρὰν αὐτοῦ θέσιν, εἶχεν εἰπεῖ ὅτι εἶναι ὄντιδος νὰ διατηρῆται τοιοῦτον προσωπικὸν καὶ λπ. Ἀλλ' ἐνῷ τοσαῦτα ἔτη ὕψονε φωνὴν ὑπὲρ τοῦ καταστήματος τούτου, ὡς ὑπουργὸς λέγει σήμερον, ὅτι δὲν εἶναι ὅλως κακὴ ἡ κατάστασίς του, ὅτι ἐβελτιώθη ἐν μέρει καὶ θέλει λάβει πρόνοιαν εἰς τὸ νὰ τακτοποιηθῇ. Διὸ συμπεραίνει ὅτι διὰ νὰ φανῇ συνεπὴς, πρέπει νὰ φροντίσῃ ὁ ὑπουργὸς ὥστε νὰ διορθώσῃ ὅσα κατέκρινεν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι συνεπὴς πάντοτε πρὸς ὅσα εἶπε, καὶ σήμερον ἐπαναλέγει ὅτι ἡ κατάστασις τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων δὲν εἶναι ἀνάλογος τοῦ σκοποῦ τῶν νομοθετησάντων αὐτά. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πρὸ πολλοῦ ἤθελε τροποποιήσει τὸ προσωπικόν των, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὁ ὑπουργὸς εὑρίσκεται εἰς στενὰ ὅρια, διότι δι' ἔλλειψιν προσώπων ἄλλων εἶναι διατεθειμένος νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ Πρωΐου καὶ Χωματιανοῦ μόνον. Καὶ δὲν ἀγνοεῖ μὲν ὅσα συνέβησαν ἐπὶ τῆς διευθύνσεως ἑκατέρου τούτων, ἡ αἰτία ὅμως δὲν πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς αὐτοὺς, ἀλλ' εἰς τὴν δυσχέρειαν, τὴν ὁποίαν ἔργα τοιαῦτα παρουσιάζουσι κατ' ἀρχάς.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι ἀφοῦ τοσαῦτα παρῆλθαν ζητήματα σοβαρὰ καὶ ὁ ἀνωτέρω βουλευτὴς ἐσιώπησε, δὲν ἦτον πρέπον νὰ ἐκφρασθῇ διὰ τοῦ πρωτοφανοῦς αὐτοῦ τρόπου, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ ὅτι καὶ σήμερον τὰ αὐτὰ ἐπιβεβαιῶν ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἡ πρόοδος τοῦ καταστήματος δὲν εἶναι πλήρης· ἀλλ' ὁ προαγορεύσας ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐκ μόνης ὁρμώμενος τῆς ἐπιθυμίας του νὰ παυθῇ ὁ ἤδη ὑπάρχων διευθυντὴς καὶ διορισθῇ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Πρωΐου. Κἂν ὅμως ὁ ἀγορεύσας διετέλει βουλευτὴς καὶ κατὰ τὸ 1847, ἤθελεν ἰδεῖ πόσαι δυσαρέσκειαι εἶχον ἐγερθῇ κατὰ τοῦ Πρωΐου τούτου, καὶ ἠδύνατο τότε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι δὲν εἶναι τῆς στιγμῆς ἔργον, ἀλλ' ἀπαιτοῦνται μῆνες διὰ ν' ἀποφασίσῃ ὁ ὑπουργὸς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ διευθυντοῦ.

Ἀντεῖπεν ὁ ἀνωτέρω βουλευτὴς, ὅτι ἤθελησε μὲν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς νὰ εἴπῃ, ὅτι καὶ σήμερον δὲν ἀρνεῖται ὅσα

ἐξέθηκεν ἄλλοτε, (ἐνταῦθα δ' ἀνέγνω τὴν ἀγόρευσιν αὐτοῦ) ἀλλ' ὅταν τὰ ἴδια πράσωπα διατηρῶνται ἐν ἐκείνῳ τῷ καταςήματι, ὅταν οὐδεμία φαίνεται μέχρι τοῦ νῦν πρόοδος, ὅταν μάλιστα ἐπὶ τοσούτων ἐφθασεν ἡ ἐλαττωσις τῶν ἐσόδων, ὥςε ἀπὸ 100,000 δραχμ. μόλις φθάνουσιν ἤδη εἰς 20,000, τί γίνονται τότε οἱ λόγοι ἐκεῖνοι τοῦ ὑπουργοῦ, ἢ τί ἔπραξε πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων; Ἂν δὲ μὴ εὑρίσκων συναρωγοὺς, ἐσίγησεν ὁ ἀγορεύσας εἰς ἄλλα ζητήματα, δὲν ἐμποδίζεται νὰ εἴπῃ, ὅτι παρὰ τοῦ νῦν ὑπουργοῦ ἤλπιζε τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὅσων ἐπρέσβευεν ἄλλοτε, καὶ ἀπακρούει συγχρόνως τὴν εἰς δύω προσώπων διεύθυνσιν τῶν καταστημάτων, διότι εἰς ἓν μόναν ἀνατίθησιν αὐτὴν ὁ ὑπάρχων νόμος, καὶ διὰ νόμου πάλιν ἠδύνατο, ἐὰν ἤθελε, νὰ τὴν διαιρέσῃ ὁ ὑπουργός.

Μετὰ τὴν ὑπουργὸν ἀπαντήσαντα, ὅτι ἡ ἀνωτάτη διεύθυνσις καὶ σήμερον μένει εἰς ἓν πρόσωπον, καὶ ἐπαναλαβόντα πρὸς τοῖς λοιποῖς ὅσα ἐξέθηκεν ἀνωτέρω· ἄλλος τις εἶπεν, ὅτι ἀρνεῖται καὶ αὐτὸς καὶ ἡ Βουλὴ πᾶσα ὅτι δὲν εὗρεν ἀρωγοὺς ὁ προαγορεύσας εἰς ὅσα ἐπιθυμεῖ καλά, καὶ διὰ τοῦτο ἡ νῦν ἀγόρευσίς του εἶναι σημεῖον προθέσεως ἐξωτερικῆς κατὰ τοῦ καταστήματος. Δὲν ἀγνοεῖ μάλιστα, ὅτι πολλαὶ σκευωροῦνται ῥᾳδιουργίαι κατὰ τοῦ νῦν διατελοῦντος διευθυντοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐνῷ τὰ πάντα καταχρίνει, δὲν λέγει τί ζητεῖ ὁ προαγορεύσας. Ἀλλ' ἐὰν ἔχῃ πράγματα, ἃ καταχρίνῃ τὸν ἤδη διευθυντὴν, ἃ ἀντιτάξῃ τὸν ἱκανώτερον αὐτοῦ, ἃ προτείνῃ τί θέλει, καὶ τότε δύναται νὰ μεμψιμοιρῇ· ἄλλως, ἂς μὴ καταφέρηται κατὰ προσώπου, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἔχομεν ἀρκετὰ δείγματα προόδου τοῦ καταστήματος, καὶ τὸ ὁποῖον δι' ἐλλείψιν εἰδικῶν γνώσεων δὲν δύναται νὰ κρίνῃ ὁ προαγορεύσας.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἂν ὑπομιμνήσκων εἰς τὸν ὑπουργὸν ὅσα ἐξέλεξεν αὐτὸς ἄλλοτε, ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν διόρθωσίν των, τοῦτο δὲν εἶναι δίκαια σκοπὸς σκευωρίας· δὲν ἀνήκει δ' εἰς τὸν ἀγορεύοντα νὰ προτείνῃ τίς ὁ καταλληλος διευθυντὴς τοῦ ἀγροκηπείου, διότι δὲν εἶναι ἔργον αὐτοῦ νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας· καὶ τέλος ἂν, στερούμενος εἰδικῶν γνώσεων, δὲν δύναται νὰ κρίνῃ περὶ τῆς καταλληλότητος τῶν προσώπων, δὲν ἐννοεῖ πῶς εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγόμενος καὶ ὁ προαγορεύσας, ἀποφαίνεται ὑπὲρ τοῦ νῦν διευθύνοντος τὸ κατάστημα.

Ἐπέμενεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐκφράζουσα τὴν γνώμην αὐτῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου, δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν εἰμὴ

τὴν κατάστασιν τοῦ σχολείου, τὴν ὁποίαν ἐξ ὅσων ἔλαβε πληροφοριῶν δὲν εὗρε καταλληλον, καὶ διὰ τοῦτο συνίστησε τὴν διόρθωσίν της, μακρὰν πάσης περὶ τῶν προσώπων ἰδέας. Ὁ ὑπουργὸς ὅμως συνεπὴς πρὸς ἑαυτὸν, καὶ σήμερον ὡμολόγησεν ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ σχολείου δὲν εἶναι εὐάρεστος, καὶ ἀσχολεῖται, ὡς εἶπε, πρὸς διόρθωσίν της, ὥστε δὲν εἶναι δίκαιον νὰ κατακρίνῃ αὐτὸν ὁ προαγορεύσας. Τοὐναντίον μάλιστα ἐξ ὅσων εἶπε, φαίνεται σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἂν μέχρι τοῦδε δὲν διώρθωσε τὰ κακῶς ἔχοντα, δὲν θεωρεῖται κατακριτέος, καθ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον, καὶ ἐνῷ χρῄζει μελέτης πολλῆς, ὁ νῦν ὑπουργὸς ἀρτίως περιῆλθεν εἰς τὴν ἔδραν τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι καὶ αὐτὸς εἶχεν ἄλλο τι κακὸν περὶ τοῦ καταστήματος τούτου ἰδέαν, ἣν πολλάκις ἐξέφρασεν ἐκ τοῦ βήματος· ἀλλ' ἤδη (καὶ μαρτύρεται τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἃς ἀπατελεῖ μέρος) πρεσβεύει τὸ ἐναντίον, διότι ἄλλη ἡ παροῦσα κατάστασις τοῦ ἀγροκηπείου, ὅπου οὐ μόνον εἶδεν ἵππους ὡραίους, ἀλλὰ καὶ ἐργαλεῖα ἄξια λόγου. Διὰ τοῦτο ἐνῷ ἐσκόπευεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὴν ἔλλειψιν ἐργαλείων, διεβεβαίωσεν αὐτὴν ὅτι ὑπάρχουσιν ἐκεῖσε καὶ ἄλλα πολλά, ἰδίως δὲ ἅρτρα νέα, ἅπερ μετεδόθησαν εἰς διάφορα τῆς Πελοποννήσου μέρη. Τοὐναντίον ὅμως ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ Ἡρωΐου τὰ πράγματα τοῦ καταστήματος εἶχον κακῶς, καὶ ἡ ἐπὶ τὰ χείττω μεταβολὴ πρέπει νὰ ὀφείληται εἰς τὰ ληφθέντα παρὰ τοῦ ὑπουργείου μέτρα· οὐχ ἧττον ὅμως ὑπάρχουσι, κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ πολλαὶ ἐλλείψεις, αἵτινες πρέπει νὰ διορθωθῶσι.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι σκοπὸς κύριος τοῦ καταςήματος εἶναι τὸ νὰ ἀναδείξῃ μαθητὰς, οἵτινες ἐξερχόμενοι, νὰ μεταφέρωσι τὰς γνώσεις των εἰς τὰς ἐπαρχίας· ἀλλ' ἐνῷ κατέλησαν ἐκεῖσε νέοι τινες ἐκ τῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας του, ἐπανῆλθον παραπονούμενοι ὅτι οὐδ' οἱ διδάσκαλοι παραδίδουν, οὐδ' ἄλλη τις φροντὶς καταβάλλεται ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν φοιτώντων. Διὸ πρέπει νὰμᾶς πληροφορήσῃ ὁ ὑπουργὸς εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκεται τὸ σχολεῖον, διὰ νὰ μὴ δαπανῶμεν εἰς μάτην τοσαύτας χιλιάδας δραχῶν.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι δὲν ἀρκοῦσι δαπάναι μόνον καὶ ἔκτασις γαιῶν, διὰ νὰ μορφωθῶσι καλοὶ γεωπόνοι, ἀλλ' ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο καὶ γνῶσεις βοτανικῆς, γνῶσεις χημείας καὶ φυσικῆς, ἄνευ τῶν ὁποίων ὅσοι καὶ ἂν παρέλθωσιν ἐνιαυτοὶ, δὲν θέλει παράξει καρποὺς τὸ σχολεῖον· διὸ, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, πρέπει νὰ εἰσέρχωνται πρώτων οἱ μαθηταὶ εἰς

σχολείον προκαταρκτικῶν γνώσεων, ὅπου μορφούμενοι κατὰ θεωρίαν, νὰ μεταβαίνωσιν ἔπειτα εἰς τὸ ὑπάρχον σχολεῖον, ὡς εἰς σχολεῖον ἐφαρμογῆς. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ συντάξῃ ὁ ὑπουργὸς νέον ὀργανισμὸν τοῦ καταστήματος, νὰ συστήσῃ τὸ ἀνωτέρω μνησθὲν σχολεῖον, ὅπερ πρέπει νὰ ἑνωθῇ μετὰ τοῦ ἐνταῦθα σχολείου τῶν τεχνῶν, καὶ τότε μόνον δυνάμεθα νὰ προσδοκῶμεν ἐπιτυχίαν. Τὰ αὐτὰ δὲ λέγει καὶ περὶ τῶν ἵππων, διότι ἐφ' ὅσον ἀγνοεῖ τις τὸν τρόπον τοῦ ἐξευγενισμοῦ, τῆς ἀνατροφῆς καὶ συντηρήσεως αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ καταρτίσῃ ἱπποφόρβιον.

Παρετήρησε τελευταῖον ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται κατάστημα δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν ἔφερεν οὐδεμίαν ὠφέλειαν, ἐπειδὴ ὅλαι σχεδὸν αἱ ἐπαρχίαι καθ' ἑκάστην σπεύδουσι νὰ ἀποκτήσουν ἐργαλεῖα ἐκεῖθεν, καὶ πολλὰ μάλιστα χορηγεῖ ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ πιστώσει, ὥστε ὁ ἀριθμὸς ὅλων ὑπερβαίνει τὰ 1000· ἐπίσης δὲ μοναστήρια, δῆμοι, κοινότητες ἀποστέλλουσιν ἐκεῖσε ἀρκετοὺς μαθητὰς, οἵτινες ἐπανερχόμενοι, ὠφελοῦσιν οὐσιωδῶς τὴν γεωργίαν. Ἀλλ' ἐὰν οἱ γεωργοὶ μας ἐμμένοντες εἰς παλαιὰς ἕξεις, δὲν ἀσπάζωνται διὰ μιᾶς νέον τι σύστημα, τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ αὐτοὺς ὡς ἐκ δυνάμεως θείας, καὶ διὰ τοῦ χρόνου μόνον ἔρχονται βαθμηδὸν ἡ πρόοδος καὶ τὰ φῶτα· δὲν πρέπει λοιπὸν εἰς τὴν ἔναρξιν ἔργων τοιούτων νὰ ζητῶμεν ἀμέσως τὰ ἄκρα. Τελευταῖον διαβεβαιῶν τὴν Βουλὴν, ὅτι καὶ οἱ ὡρισμένοι τοῦ σχολείου καθηγηταὶ ἀπὸ Ναυπλίας μεταβαίνοντες, παραδίδουσι τακτικῶς τὰ μαθήματά των, δὲν λέγει ὅτι τὸ κατάστημα ἔφθασεν εἰς βαθμὸν ἐντελείας, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται καὶ ὅτι ἡ κατάστασίς του εἶναι κακή.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρ. δι' ἀναστάσεως ὡς ἀκολούθως·

« 2. Γεωργικὸν σχολεῖον Τίρυνθος . . . δραχ. 48,721:2.»

Προσελθόντος ἐνταῦθα τοῦ ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἀττικῆς εἰσηγητοῦ, ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐνέστη ἓν τῶν μελῶν εἰπὸν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ αὕτη, ἐπειδὴ ἀφ' ἧς ἀνετέθη κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ προκαταρκτικὴ ἐπεξεργασία τῆς ἐκλογῆς εἰς τρία μέλη, τὸ τμῆμα δὲν συνῆλθεν, εἰσηγητοῦ ἐκλογὴ δὲν ἐγένετο καὶ ἄλλος μᾶλιστα ἐπρόκειτο ν' ἀποφασισθῇ. Κατόπιν ὅμως προσελθὸν αὐτῷ ἓν τῶν μελῶν, τῷ παρουσιάζει τὴν ἔκθεσιν, τὸν βεβαιοῖ ὅτι τὸ τμῆμα συνῆλθε, καὶ ἀπαντηθεὶς ὑπέγραψεν αὐτὴν· ἀλλὰ πληροφορηθεὶς μετ' ὀλίγον, ὅτι οὐδὲ τὸ τμῆμα συνῆλθεν, οὐδ' εἰσηγητὴς ἐξελέγχθη, οὐδ' ἄλλο τι τῶν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὡρισμένων ἐγένετο,

ἀλλ' ἰδίᾳ συνετάχθη ὑπό τινων μελῶν μία ἔκθεσις, ζητήσας ἀπέσβυσε τὴν ὑπογραφήν του. Διὸ ἐξαιτεῖται νὰ ἐνεργηθῶσι πρῶτον τὰ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενα, καὶ τότε οὐδεὶς θέλει εἶναι ὁ ἀντιλέξων κατὰ τῆς νομιμότητος τῆς ἐκλογῆς.

Ἀπήντησεν ὁ παρουσιασθεὶς εἰσηγητὴς, ὅτι ἐκ τοῦ ἐγγράφου, ὅπερ ἐπιδεικνύει ὑπογεγραμμένον ἐξ 11 μελῶν, ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα δὲν εἶναι ἀληθῆ· καὶ ὅτι εἰς τοῦτο μόνον ἀρκούμενος, δὲν θέλει νὰ ἐξετάσῃ πῶς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ ὁμολογῶν ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ ὑπέγραψε· διὸ πρέπει ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις ἄνευ παρατηρήσεων ἄλλων.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο, ὅτι δὲν ὑποστηρίζεται παρ' οὐδενὸς ἡ κατὰ τῆς ἐκθέσεως ἔνστασις τοῦ προαγορεύσαντος μέλους, καὶ ἐπομένως ἀνέγνω αὐτὴν ὁ εἰσηγητὴς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ α. τμῆμα τῆς Βουλῆς ἐπεξεργασθὲν τὰ πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, ἐνεργηθείσης πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς χηρευούσης θέσεως ἑνὸς τῶν βουλευτῶν αὐτῆς, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 64 τοῦ Συντάγματος, καὶ παρατηρῆσαν ὅτι κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς ἐτηρήθησαν αἱ προθεσμίαι καὶ ἡ τάξις τοῦ νόμου, εὑρηφορήσαν δὲ ἐκλογεῖς 3626·

Ὅτι γενομένης τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων, ἐξήχθη ὅτι ὁ Κύριος Σταῦρος Βλάχος ἔλαβε 3620, ἀναδειχθεὶς βουλευτὴς τῆς ῥηθείσης ἐπαρχίας·

Ὅτι οὐδεμία ἔνστασις ἐγένετο κατὰ τῆς ἐκλογῆς, διεξαχθείσης κατὰ τοὺς νομίμους τύπους·

Γνωμοδοτεῖ

Ν' ἀναγνωρισθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς κῦρος ἔχουσα ἡ προκειμένη ἐκλογὴ καὶ νὰ κηρυχθῇ νόμιμος τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς βουλευτὴς ὁ Κ. Σταῦρος Βλάχος, ἔχων τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἀθῆναι, τῇ 26 Ἀπριλίου 1852.

Τὸ Τμῆμα.

Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς	Θ. Α. Ζαΐμης
Α. Κοσμουνδοῦρος	Ἐμ. Ἀντίπας
Δ. Ὀρεινὸς	Ζ. Μαραγκὸς
Κ. Γριβογεώργος	Γ. Μαδεμοχωρίτης
Χ. Ν. Δεμάθης	Γ. Παναγιωτόπουλος
	Ἰωάννης Σαγρίδος.»

Μηδεμιᾶς δὲ γενομένης κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἀντιῤῥήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη κατὰ τὴν ἔκθεσιν τὸ ἔγκυρον αὐτῆς δι' ἀναστάσεως, ὁ δὲ πρόεδρος ἐκήρυξε νόμιμον βουλευτὴν

Ἀττικῆς τὸν Σ. Βλάχον, ὑπουργὸν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσ. ἐκπαιδεύσεως.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα 3, 4, 5, 6 καὶ 7 τοῦ αὐτοῦ κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ, μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτω·

« 3. Σχολεῖον τῶν τεχνῶν . . . δραχ. 20762
4. Χορηγίαι ὑποτρόφων . . . » 5520
5. Βραβεῖα καὶ συνδρομαί . . . » 15500
6. Ἐθνικὴ τράπεζα . . . . . » 4800
7. Γεωμετρικὰ . . . . . » 46964.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 8 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὶ διάταγμα πρὸ τοῦ 1843 ἐκδεδομένον, ἐπεβλήθησαν κρατήσεις ἐφ' ὅλων τῶν μισθῶν τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων, αἵτινες ὅμως μετὰ ταῦτα κατηργήθησαν διὰ νόμων, καὶ μόνον ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς γεν. διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων ἐξακολουθεῖ ἡ κράτησις· διὸ νομίζει δίκαιον νὰ καταργηθῇ καὶ αὕτη, καθ' ὅσον ἐλαχίστη οὖσα, οὐδεμίαν ἀποφέρει εἰς τὸ δημόσιον ὠφέλειαν.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι θέλει φέρει τὸ ἀνῆκον περὶ τούτου νομοσχέδιον, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, τὸ ἄρθρον κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχον οὕτω·

« 8. Γενικὴ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων δρ. 30,665:96.»

Καὶ ἐπὶ τοῦ 9 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι ἐνῷ ἡ μεταφορὰ τῶν γραμμάτων ἀπὸ Ἐρμιόνης εἰς Ὕδραν γίνεται δαπάνῃ τοῦ δημοσίου, ἡ ἀπὸ Ἐρμιόνης εἰς Πέτσας ἐνεργεῖται δαπάνῃ τοῦ δήμου, καὶ νομίζει ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ παύσῃ τοιαύτη ἀνωμαλία, γινομένης τοῦ λοιποῦ καὶ τῆς διὰ Πέτσας μεταφορᾶς τῶν γραμμάτων δαπάνῃ τοῦ δημοσίου, καθ' ὅσον καὶ αἱ Πέτσαι εἶναι πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀποδεξαμένου τὴν παρατήρησιν ὡς δικαίαν, ἐπρότεινεν ἄλλος νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ διὰ τὴν μετὰ τῶν βορείων σποράδων ἀλληλογραφίαν, ἥτις τοσοῦτον κωλύεται ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τακτικῆς ταχυπλοϊκῆς συγκοινωνίας.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ μετὰ τῶν Βορείων Σποράδων ἀλληλογραφία ἐνηργεῖτο διὰ ταχυπλόου μισθοδοτουμένου ἀπὸ τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον ἐδαπάνα πρὸς τοῦτο 2000 δραχ. περίπου κατ' ἔτος. Ἀλλ' ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ἡ δαπάνη ἐγίνετο ἄνευ ἀποτελέσματος ὡς πρὸς τὴν τακτικὴν καὶ ταχεῖαν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας, διότι

τὸ ταχύπλουν μὴ περιοριζόμενον εἰς μόνην αὐτήν, δὲν ἀπέπλεε πρὶν ἢ τύχῃ ἐπιβατῶν, καὶ οὕτως ἄλλα πλοῖα ἔχοντα ἐπιβάτας ἀνεχώρουν ταχύτερον, ὥστε τὸ ὑπουργεῖον ἀναγκάσθη νὰ παύσῃ τὴν ἀνωφελῆ ταύτην δαπάνην, ἐνεργοῦν ἐκτοτε τὴν μεταφορὰν διὰ τοῦ τυχόντος πλοίου. Ἄλλως ὅμως καλὸν ἤθελεν εἶναι ἂν ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπὶ τούτῳ ἐθνικὸν πλοῖον, ὅπερ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀποβαίνει δύσκολον.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ περὶ ταχυδρομείων ὁ λόγος, ἵνα λείψῃ πᾶσα κακὴ ἰδέα περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν ταχυδρομικῶν εἰσόδων, ἤθελε παρακαλέσει τὸν ὑπουργὸν νὰ μελετήσῃ τὸ αὐστριακὸν καὶ Γαλλικὸν σύστημα, καὶ εἰσαγάγῃ παρ' ἡμῖν τὸ καταλληλότερον. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ σήμερον τῆς τοιαύτης ἐξετάσεως, προτείνει νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ ἄλλην ἡμέραν, καθ' ἣν νὰ ἔλθῃ εἰς ἓν ὁριστικὸν ἀποτέλεσμα.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι χωρὶς ν' ἀναβληθῇ ἡ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησις, δύναται νὰ διαβεβαιώσῃ τὸν προαγορεύσαντα καὶ τὴν Βουλὴν πᾶσαν, ὅτι μόλις ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου, ζήτησεν ἀμέσως παρ' ὅλων τῶν πρόσθεων καὶ προξένων ἡμῶν πληροφορίας περὶ τῶν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης ταχυδρομικῶν συστημάτων, καὶ ἔλαβεν ἤδη τοιαύτας παρὰ τοῦ ἐν Γαλλίᾳ Πρόσθεως· ἰδίως δὲ ὁ διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν Εὐρώπῃ διάφορα συστήματα, ἐνασχολεῖται πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ νὰ μορφώσῃ καταλληλόν τι σύστημα διὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐλπίζει ταχέως ν' ἀντικατασταθῇ τὸ σήμερον ἐν ἰσχύϊ δι' ἄλλου καταλληλοτέρου.

Μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειοῦται μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 10, 11 καὶ 12, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

«Ἄρθρ. 9 Διεύθ. τῶν κατ' ἐπαρχίας ταχυδρομείων δρ. 43836
10. Μετακομιδὴ γραμμάτων . . . . » 87964
11. Ἀπόδοσις δικαιωμάτων . . . . » 50000
12. Ἀποζήμιωσις εἰλῶν καὶ τελμάτων. . » 65000.»

Ἀκολούθως γενομένης καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. Ε. συγκειμένου εἰς δραχ. 426672:98, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Κικίδην καὶ Π. Καλποδίνον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Ε'. Κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Π. Ζάνος	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Χρ. Δερμάθας	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης		Γρηγ. Παλιάνος	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Θ. Ζαΐμης	Ν.
Πέτρος Καμπάνης	Ν.	Χ. Θεοχαρόπουλος	
Δημήτριος Τσόκρης		Ν. Πετμεζᾶς	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Ἡλ. Παπαδαῖος	Ν.
Γ. Τσόκρης	Ν.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Γεώργιος Σκοῦρος	Ν.	Γεώργιος Περωτής	Ν.
Σταῦρος Βλάχος		Κωνσταντ. Νταγρές	Ν.
Δημήτριος Καλλιρροναῆς		Ἰωάννης Βάχλας	Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἀναγνώστης Η. Ἰωάννου	Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Βελ. Νικολαΐδης	
Θεόδωρος Γρίβας		Πέτρος Δελιγιάννης	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν.	Νικόλαος Μπούκουρας	
Ταυσέλης Μαυρομμάτης	Ν.	Λάμπρος Ῥοϊλὸς	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Π. Τζαννετάκης	Ν.	Π. Κολποδῖνος	Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν.	Νικόλαος Δελιγιάννης	
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς		Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Ἰωάν. Εὐγενίδης		Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Ἀνδρέας Πέπας		Γεωργ. Παπασπυρόπουλος	Ν.
Σταματίας Μήτσας	Ν.	Ἐμ. Καραμάνος	
Γεώργιος Βελῆς	Ν.	Νικόλαος Ματθαίου	Ν.
Δημήτριος Ζῶτος		Ἀναγ. Κοντάκης	
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης		Σ. Κοπανίτσας	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Ἀναγ. Κορφιωτάκης	
Ἀϋσανδρος Βελαέτης		Παρασκ. Ματάλας	
Στέφαν. Στερανόπουλος	Ν.	Ἐμ. Μελετόπουλος	
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.	Παναγιώτης Λαζαρῆς	

Στάμος Μαυροδῆμος	Ν.	Νάκος Πανουριᾶς	Ν.
Λάμπρ. Εὐμολπίδης	Ν.	Παπακωνστας Τζαμάλας	Ν.
Ἠλίας Δωΐλας	Ν.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Θεόδωρος Πετρινός	Ν.	Σιδέρης Πράτσικας	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.	Παν. Πατρινός	
Π. Βάρδογλης		Κωνστ. Σκουρλέτης	Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	Ν.
Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Νικόλαος Μπούτουνας		Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.	Κωνστ. Δαρειώτης	Ν.
Γεώργιος Γουλιμῆς		Ἰω. Γεωργάρας	Ν.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	Ν.	Γ. Νικολάου	
Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	
Κωνστ. Λιμπερόπουλος		Ζαννὴς Μαραγκὸς	
Ἐμ. Μοδινός	Ν.	Μιχαὴλ Σολωμὸς	
Ἰωάννης Προβιλέγιος	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν.
Γεώργιος Κάνδυας	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰωάννης Φαρμάκης		Κ. Πονηρόπουλος	
Α. Παπαδημητριάδης	Ν.	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης	
Ν. Σιομάνης	Ν.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Κωνστ. Ἀξελός	Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Χρῆς. Σ. Ἀντωνόπουλος		Α. Κιζάνης	Ν.
Γ. Μαδεμοχωρίτης	Ν.	Ἰω. Δαμιανός	Ν.
Κίμων Χριστοδούλου		Ἀζαρίας Α. Γιουρδῆς	Ν.
Νικόλαος Πιτράκος	Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	
Γρηγόρ. Πατριαρχέας	Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρου	
Σταυριανὸς Καπετανάκης	Ν.	Κ. Δουζουνιώτης	
Δημ. Πικουλάκης		Μ. Χουρμούζης	Ν.
Χαράλ. Χριστόπουλος		Καλ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Ζ. Α. Ζαρτιφόπουλος		Δημήτριος Μητσάκης	
Νικόλ. Μοσχούλας		Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Γεώργ. Α. Ράλλης		Χρῆστος Κικίδης	Ν.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. ΣΓ'. μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« 1. Μισθοὶ καὶ ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . . . δρ. 4000
2. Ἐπισκευὴ δημ. οἰκοδομῶν . . . . . » 12000.»

Ἐγένετο δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλ. ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 16000, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ' ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων ὡσαύτως 72.

Ἐνταῦθα διαδεχθέντος τοῦ ἀντιπροέδρου τὴν ἕδραν τοῦ προεδρείου, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλ. Ζ'. μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτω·

ΚΕΦ. Ζ'. Ὁδοποιΐα.

«Τὰ ἔξοδα τοῦ κεφαλαίου τούτου βλέπει μὲ λύπην της ἡ ἐπιτροπή, ὅτι ἠλαττώθησαν τὰ μέγιστα εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμόν. Τὸ ἀναγκαιότερον διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἡ διευκόλυνσις τῆς συγκοινωνίας, ἥτις ἄνευ τῆς ὁδοποιΐας θέλει διατελεῖ εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται σήμερον νηπιώδη κατάστασιν. Δυστυχῶς δὲ ἀντὶ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας νὰ διευκολύνωνται, κατ' ἔτος χειροτερεύουσι, καταστρεφομένων πρὸ παντὸς ἄλλου καὶ αὐτῶν τῶν γεφυρῶν, τὰς ὁποίας ἐπὶ τῶν προλαβόντων χρόνων εἴχομεν· καὶ πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ν' ἀναφέρῃ τὴν γέφυραν τῆς Ἀκράτας, ἥτις χρησιμεύει εἰς τὴν συγκοινωνίαν μεγάλου μέρους τῆς Πελοποννήσου, τὴν γέφυραν ἐπὶ τοῦ Εὐήνου ποταμοῦ, τῆς Ἀραχόβης λεγομένην, ἥτις χρησιμεύει εἰς τὴν συγκοινωνίαν πολλῶν ἐπαρχιῶν τῆς Στερεᾶς, τὴν ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα, χρήζουσαν μικρᾶς δαπάνης, τὴν τῶν Τριποτάμων καὶ πολλὰς ἄλλας τοιαύτας. Καὶ ὅμως μέχρι τοῦδε οὐδεμία ἐλήφθη φροντὶς περὶ τῆς ἐπιδιορθώσεως αὐτῶν· μέχρι τοῦδε οὐδεμία δημοσία ὁδός, ἐκτὸς μικρᾶς ἐξαιρέσεως, ἐνεωχθη, καὶ δι' αὐτὴν τὴν ὁδὸν τῆς Τριπόλεως δὲν ζητεῖται πίστωσις πρὸς ἐντελῆ ἀποπεράτωσιν αὐτῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ ὅσον τάχιστα ἀποπερατωμένην τὴν ὁδὸν αὐτὴν, ἐξ ἧς ἐλπίζονται εὐάρεστα ἀποτελέσματα διὰ τὸ κέντρον τῆς Πελοποννήσου· οὐχ ἧττον δ' ἀναγκαίαν θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ταχίστην διαχάραξιν καὶ ἄλλων ὁδῶν καὶ τῆς ἀπὸ Λαμίας εἰς Ἴπατην ἀγούσης. Ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ μὴ ἐκφράσῃ τὴν λύπην αὐτῆς διότι τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς πρὸ δύο ἐτῶν ἀναγκαιότατον νομοσχέδιον περὶ ὁδοποιΐας διατελεῖ εἰσέτι εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ὑπουργείου, καὶ δὲν παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ ἄλλου νομοθετικοῦ Σώματος. Ἐκφράζει διὰ τοῦτο τὴν ζωηρὰν αὐτῆς ἐπιθυμίαν νὰ ἴδῃ ταχίστα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο μεταβαλλόμενον εἰς νόμον.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἄνευ τεχνῶν, ἄνευ βιομηχανίας, ἄνευ ὁδοποιΐας, μέσων παραγωγικῶν, ὁ τόπος εἶναι ἀδύνατον νὰ εὐημερήσῃ καὶ τὸ ταμεῖον εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν εὑρίσκηται εἰς αἰωνίαν στενοχωρίαν. Ἐπομένως ὅ,τι συντείνει πρὸς ἀνάπτυξιν τούτων πρέπει ν' ἀποτελῇ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἰδιαιτάτης φροντίδος πάσης κυβερνήσεως.»

Ἐφ' ὧν λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ὁδὸν Τριπόλεως ἡ ἐπιτροπὴ ἀπατᾶται λέγουσα, ὅτι δὲν ζητεῖται πίστωσις, διότι ὑπάρχει ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ 30,000 δραχμῶν, αἵτινες ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς διαχαράξεως τῆς ὁδοῦ ταύτης.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς γεφύρας, τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβε καὶ περὶ αὐτῶν τὴν δέουσαν πρόνοιαν, καὶ ἐπεσκευάσθησαν ἑπτὰ μέχρι τοῦδε, ἐν αἷς καὶ ἡ τῆς Ἀλαμάνας ἱστορικὴ γέφυρα, ἡ τῆς Ἀσβαδίας καὶ ἄλλαι. Ἓν γένει ὅμως ἡ ἐντελὴς ἀποπεράτωσις τῆς ὁδοποιΐας Κράτους τινὸς εἶναι ἔργον μὴ κατορθούμενον ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν, καὶ πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἔχωμεν ὑπομονήν, τὰ δυνατὰ πάντοτε ζητοῦντες.

Παρετήρησεν ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι διὰ τῆς ἐκθέσεώς της δύο προέθετο σκοποὺς αὕτη· α) νὰ δοθῇ πίστωσις ἀρκοῦσα διὰ τὴν ἐντελῆ ἀποπεράτωσιν τῆς ὁδοῦ Τριπόλεως, καθ' ὅσον παρετήρησεν, ὅτι αἱ ζητούμεναι 30,000 δραχ. δὲν θέλουσιν ἀρκέσει εἰς ἀποπεράτωσιν τῆς διαχαράξεως καὶ τὴν λιθόστρωσιν ἐνταυτῷ. Καὶ ἡ μὲν διαχάραξις αὐτῆς εἶναι σχεδὸν ἀποπερατωμένη, καὶ δὲν ὑπολείπεται ἡ μικρὸν μέρος, διὰ νὰ συγκοινωνῇ ἡ Τρίπολις μετὰ τῶν Ἀργολικῶν πεδίων. Ἀλλ' ἐὰν εἰς τὴν παροῦσαν ὥραν τοῦ ἔτους δὲν λιθοστρωθῇ, ὁ ἐπερχόμενος χειμὼν ἐνδέχεται νὰ καταστρέψῃ τὸ ἔργον τῆς διαχαράξεως καὶ ματαιώσῃ τὰ δι' αὐτὴν γενόμενα ἔξοδα. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν αὔξησιν τῆς πιστώσεως διὰ τὴν ἐντελῆ τοῦ ἔργου ἀποπεράτωσιν.

Δεύτερον δὲ ἡ ἐπιτροπὴ προέθετο νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν δέουσαν πρόνοιαν καὶ διὰ τὴν βαθμιαίαν κατασκευὴν τῶν ὁδῶν εἰς τὰς κεντρικωτέρας τοὐλάχιστον ἐπαρχίας.

Τὰς παρατηρήσεις λοιπὸν ταύτας ὑποστηρίζων καὶ σήμερον, συνίστησι καὶ αὖθις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐντελῆ τῆς ὁδοῦ Τριπόλεως ἀποπεράτωσιν, ἀπείρους ὑποσχομένης ὠφελείας καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Πελοποννήσου καὶ εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον.

Εἰπόντος δὲ καὶ ἄλλου, ὅτι τὰ αὐτὰ καὶ οὗτος παρατηρεῖ διὰ

τὴν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Θήβας καὶ Λεβαδίαν ἄγουσαν ὁδόν, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἀληθῶς μὲν ἡ ὁδοποιΐα εἶναι ἔργον καὶ χρόνου καὶ δαπάνης χρῄζον, οὐχ ἧττον ὅμως τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ φαίνηται γενναιότερον εἰς τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς τοῦτο δαπάνην. Ἅπασαι αἱ ἐπαρχίαι τοῦ Κράτους συναισθάνονται τὴν ἀνάγκην ὁδοποιΐας, καὶ ὀφείλομεν διὰ τοῦτο νὰ παρακαλέσωμεν τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλῃ καὶ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Γερουσίας τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν περὶ ὁδοποιΐας νομοσχέδιον, καὶ προβῇ ἀκολούθως εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ, ἐξ ἧς δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν τὴν πρόοδον τοῦ τόσον ἐπωφελοῦς τούτου ἔργου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου πάντες βέβαια θέλομεν συνδράμει. Συνίστησι δὲ σήμερον καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν κατασκευὴν τῆς γεφύρας τοῦ Εὐρώτα, τῆς συνδεούσης τὴν Σπάρτην μὲ τὴν λοιπὴν Πελοπόννησον, καθ' ὅσον μάλιστα ἀπαιτεῖται δαπάνη χιλίων μόνον δραχμῶν, ἐνῷ μετά τινα χρόνον, καταστρεφομένης ἐντελῶς τῆς σήμεραν ὑπαρχούσης, δὲν θέλουσιν ἀρκέσει πολλαὶ χιλιάδες.

Ἐπῆγεν ἄλλος, ὅτι πεπεισμένος εἰς τὰ πατριωτικὰ τῶν βουλευτῶν αἰσθήματα, καὶ ὁρμώμενος ἐκ τῆς ἀναποφεύκτου καὶ ὁμολογουμένης ἀνάγκης πολλῶν ἐπαρχιῶν τῆς Στερεᾶς διὰ τὴν κατασκευὴν γεφύρας ἐπὶ τοῦ Εὐήνου ποταμοῦ, περὶ ἧς δικαίως ἀναφέρει καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, παρατηρεῖ ὅτι πρὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν μία τῶν ἀρχαιοτέρων οἰκοδομιῶν τῶν Καλυδώνων, ἧς τὸ ὄνομα σιωπᾷ, κατεσκεύασεν ἰδίᾳ δαπάνῃ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου, τοῦ διαιροῦντος τὴν Ναυπακτίαν εἰς δύω, λιθόκτιστον γέφυραν, τὴν ὁποίαν ὅμως κατέστρεψαν δυστυχῶς αἱ συνεχεῖς καὶ μεγάλαι πλημμύραι, ἰδίως δὲ ἡ κατὰ τὸ 1838 ἐπισυμβᾶσα. Ἡ τότε λοιπὸν Κυβέρνησις, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀναπόφευκτον ταύτην ἀνάγκην, ἀπέστειλε δίς μηχανικὸν, ὅστις δι' ἐκθέσεώς του ὑπέβαλεν εἰς αὐτὴν τὰς παρατηρήσεις του, ἀλλ' ἕνεκα τῶν συνεχῶν ὑπουργικῶν μεταβολῶν ἀναβάλλεται, ὡς μὴ ὤφειλε μέχρι τοῦδε τὸ τόσον ἀναγκαῖον αὐτὸ ἔργον. Ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐν τούτοις γεφύρας οὐχὶ μόνον συνεχῶς ἐν χειμῶνι συμβαίνουσιν ἐκεῖ δυστυχήματα, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπηρεσία τῆς Κυβερνήσεως οὐσιωδῶς παραβλάπτεται, διότι καὶ τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια κατεπειγόντως ἐνίοτε συγκαλούμενα, δὲν δύνανται νὰ συνέλθωσι διὰ τὸ ἀδύνατον τῆς συγκοινωνίας, καὶ τὰ πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας ἀποσπάσματα ἐμποδίζονται νὰ φθάσωσιν ἐν ὥρᾳ ὅπου ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάγκη, καὶ μάρτυρες, διάδικοι, κατηγορούμενοι μὴ ἐμπρανιζόμενοι ἐμπροθέσμως ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, καθίστανται ἐναλλαγατίαι καὶ ἐν μέρει λῃσταί, ἐν

γένει δὲ μυρία ἄλλα συμβαίνουσιν ἄτοπα, τὰ ὁποῖα εἰς αὐτὸν ἰδίως, ὡς κάτοικον τῶν μερῶν ἐκείνων, ἐπιβάλλουσι τὸ καθῆκον νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν θεραπείαν των.

Προτείνει λοιπὸν καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν καὶ τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν κεφάλαιον 6000 δραχμῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς μνησθείσης γεφύρας, ὑποσχόμενος καὶ αὐτὸς νὰ καταβάλῃ ἐξ ἰδίων 1000 δραχμὰς εὐθὺς μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ τόσον ἐπωφελοῦς αὐτοῦ ἔργου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀναγνωρίζων τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ἀνάγκην διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς γεφύρας Εὐήνου, θέλει ἀμέσως προσκαλέσει τὸν ἁρμόδιον γεωμέτρην νὰ ὑποβάλῃ προϋπολογισμὸν τῆς διὰ τὸ ἔργον ἀναγκαίας δαπάνης, βεβαιῶν τὸν προηγορεύσαντα, ὅτι καὶ δέκα χιλιάδες δραχμῶν ἂν ἀπαιτῶνται, θέλει ζητήσει ἀμέσως πίστωσιν, καὶ διατάξει τὴν κατασκευὴν τῆς γεφύρας πρὸς ἀπορυγὴν τῶν ἐπισυμβαινόντων δυστυχημάτων.

Ἐπανέλαβεν ἕτερος, ὅτι ἐπειδὴ αἱ διὰ τὴν διαχάραξιν τῆς ὁδοῦ Τριπόλεως ζητούμεναι 30,000 δραχ. θέλουσι περισσεύσει, ὡς ὑπολειπομένου μικροῦ μέρους αὐτῆς, θεμιτὸν συμφέρον νὰ δαπανηθῶσιν αἱ λοιπαὶ εἰς λιθόστρωσίν της· διὸ προτείνει νὰ προστεθῶσιν εἰς τὴν ἐν τῷ πίνακι τῆς λεπτομερείας τοῦ προϋπολογισμοῦ φράσιν «πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς διαχαράξεως» καὶ αἱ λέξεις «καὶ τὰ λοιπὰ», ὥστε νὰ δύνηται νὰ γίνῃ χρῆσις τοῦ ποσοῦ καὶ διὰ τὴν λιθόστρωσιν.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ παραδεχθέντος τὴν ἀνωτέρω προσθήκην, ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2 δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν μὲ τὴν προσθήκην τῶν ῥηθεισῶν λέξεων καὶ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις· ἔχουσι δ' οὕτω·

«1. Ἐπισκευὴ δημοσίων ὁδῶν 27,500

2. Κατασκευὴ δημοσίων ὁδῶν . . . . . 45,000.»

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου ψηφοφορίαν καὶ τὴν ἑξακολούθησιν τῆς αὐτῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Ὁ ἀντιπρόεδρος
Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΔ'.

Τῆς 3 Μαΐου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου, τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ ταῖς αἰτήσεσι τῶν βουλευτῶν Π. Τζαννετάκη καὶ Ν. Σισμάνη, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς ὑπὸ τὸν παραδεδεγμένον ὅρον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν.

Λαβών μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι μὴ προτιθέμενος νὰ εἴπῃ τι περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καθ' ὅσον ἀρτίως ἐλθὼν εἰς τὴν τῶν πραγμάτων διεύθυνσιν, δὲν ἐνέχεται εἰς τὰ ἁμαρτήματα τῶν προκατόχων καὶ συναδέλφων του, παρατηρεῖ ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ὑπουργούς, ὅτι τὴν 29 τοῦ λήξαντος περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ. τριάκοντα πέντε λῃσταί, λαβόντες τὴν προσοχὴν τῶν εἰς τὰ ὅρια φρουρούντων στρατιωτῶν, εἰσέβαλον εἰς τὸ χωρίον Ράχη, κατοικούμενον ὑπὸ 50 οἰκογενειῶν, καὶ φονεύσαντες χωρικόν τινα, Κοτούλαν καλούμενον, ἐλεηλάτησαν τὸ χωρίον, καὶ λαβόντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ λάφυρα, ἀνεχώρησαν. Ἀλλὰ μαθόντα τὸ γεγονὸς τοῦτο τὰ μεταβατικά, τὰ ἐν Στυλίδι τυχόντα, ἔδραμον ἀμέσως πρὸς καταδίωξιν τῶν λῃστῶν, καὶ συναντήσαντα αὐτούς, τοὺς προσέβαλον, ἐπλήγωσαν τέσσαρας καὶ ἔτρεψαν πάντας εἰς φυγήν, ἀφ' οὗ τοὺς ἠνάγκασαν νὰ παραιτήσωσι πᾶν ὅ,τι ἕφερον μεθ' ἑαυτῶν ἐκ τῆς λεηλασίας τοῦ χωρίου.

Ἡ νέα λοιπὸν αὕτη λῃστεία καταδεικνύει, ὅτι τὰ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ληφθέντα μέτρα δὲν εἶναι κατάλληλα, καὶ ὅτι ὀφείλει αὕτη νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, καὶ καταφύγῃ εἰς μέτρα ἀποτελεσματικώτερα, διότι, οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἐὰν αὐτὸς ἦτον πραγματικῶς ἀντιπολιτευόμενος, ἤθελεν εἴπει ὅτι οἱ ὑπουργοὶ ὑπηρετοῦντες τὰ συμφέροντα τοῦ Σουλτάνου, ἐνασχολοῦνται εἰς τὸ νὰ ἐκδιάσωσι τοὺς κατοίκους τῆς Ἑλλάδος νὰ ζητήσωσι παρ' αὐτῷ τὴν σωτηρίαν των. Τίς ἡ ἀνάγκη τοσούτων νομοσχεδίων, ἀφ' οὗ οὔτε ἡ ζωὴ οὔτε ἡ περιουσία τοῦ πολίτου εὑρίσκονται εἰς ἀσφάλειαν; διὰ τί δὲ οἱ ὑπουργοί, μὴ ἐπαρκοῦντος τοῦ στρατοῦ εἰς καταδίωξιν τῆς λῃστείας, δὲν καταφεύ-

γουσιν εἰς τὴν ἀρωγὴν τοῦ λαοῦ, ἐξ ἧς μόνης δύνανται νὰ ἐλπίσωσι θεραπείαν; Δι' ἐπιστολῶν, λησβεισῶν χθὲς διὰ τοῦ ταχυδρομείου, οἱ κατοικοι Φθιώτιδος μὲ τὰ μελανώτερα περιγράφουσι χρώματα τὴν οἰκτρὰν αὐτῶν κατάστασιν, ἐπικαλούμενοι ταχεῖαν βοήθειαν, διότι ἄλλως, λέγουσι, θέλουν εὑρεθῇ εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην νὰ ἐγκαταλίπωσι τὰς ἑστίας των καὶ σωθῶσιν εἰς ξένην γῆν. Ὀφείλουσι λοιπὸν οἱ ὑπουργοί, οἱ κυβερνῆται τοῦ κράτους, οἱ διέποντες τὰς τύχας τῶν πολιτῶν, νὰ τοῖς παρέξωσι τὴν ζητουμένην βοήθειαν καὶ φροντίσωσι καταλλήλως περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας των, πειθόμενοι τελευταῖον, ὅτι ἄλλως πικρὰ μεταμέλεια καὶ πάντας ἡμᾶς, ἰδίως ὅμως αὐτούς, ἀναμένει.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀληθῶς διὰ τοῦ σημερινοῦ ταχυδρομείου εἰδοποιήθη ἡ κυβέρνησις, ὅτι τὴν 29 πρὸς τὴν 30 τοῦ λήξαντος τεσσαράκοντα δύω λῃσταὶ λαθόντες τὴν προσοχὴν τῶν βασιλικῶν στρατευμάτων, εἰσέβαλον ἐκ τῶν μεθορίων, καὶ ἐπιπεσόντες εἰς χωρίον τι, ἐφόνευσαν ἕνα πολίτην, ἐλαφυραγώγησαν τοὺς κατοίκους, καὶ ἀπῆλθον λαβόντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ λάφυρα· ὅτι ὅμως ὁ στρατὸς λαβὼν γνῶσιν τοῦ περιστατικοῦ, ἔδραμεν εἰς καταδίωξιν τῶν λῃστῶν, καὶ συναντήσας αὐτοὺς τοὺς ἔτρεψεν εἰς φυγήν, ἀφ' οὗ καὶ ἐπλήγωσαν καὶ ἐφόνευσαν ἐξ αὐτῶν, τὸ δὲ κυριώτερον τοὺς ἠνάγκασαν νὰ ἐγκαταλίπωσι πᾶν ὅ,τι ἔφερον ἐκ τοῦ εἰρημένου χωρίου, τὰ ὁποῖα καὶ ἀπεδόθησαν διὰ καταλόγου εἰς τοὺς κυρίους των. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ἀρχόμενος τοῦ λόγου του, ὅτι δὲν προτίθεται ν' ἀποδώσῃ τι κατὰ τοῦ νῦν ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ὡς τελευταίου ἐλθόντος εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ τοιαύτην ἐξαίρεσιν δὲν ἔπρεπε νὰ κάμῃ, διότι συνταγματικῶς ὁλόκληρον τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνον, καὶ πᾶσα ἔλλειψις ἑνὸς ὑπουργοῦ ἐπιβαρύνει τὴν ὅλην κυβέρνησιν.

Καθ' ὅσον ὅ ἀφορᾷ τὰ αἴτια τῆς ὑπάρξεως τῆς λῃστείας καὶ τὰ πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῆς μέσα, πολὺς πολλάκις ἐγένετο περὶ αὐτῶν λόγος, καὶ ἀπεδείχθη ὅτι ἡ τῶν ὁρίων μας θέσις καὶ τῶν ἐν τοῖς μεθορίοις τουρκικῶν ἀρχῶν ἡ διαγωγὴ συντελοῦσιν ἰδίως εἰς διατήρησιν τοῦ κακοῦ. Ἐντεῦθεν ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ἥτις δὲν ἔπαυσεν ἐπιζητοῦσα πανταχοῦ τὰ πρὸς θεραπείαν μέσα, συνενοήθη πολλάκις μετὰ τῆς ὀθωμανικῆς, ἐπικαλουμένη τὴν ἀμοιβαίαν φιλικὴν συνδρομήν της καὶ τὴν ῥύθμισιν τῆς διαγωγῆς τῶν ἐν τοῖς μεθορίοις ὑπαλλήλων ἀρχῶν της, καὶ πολλαὶ ἐδόθησαν περὶ τούτου ὑποσχέσεις, ἀλλὰ δυστυχῶς ἄνευ ἀποτελέσματος.

Καὶ ὅμως ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις δὲν θέλει ἀπαυδήσει ἀπαιτοῦσα τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑποσχέσεων ἐκείνης, ἐωσοῦ ἴδῃ ἀποτελέσματα αἴσια. Ἐπειδὴ δὲ παρήνεσεν ὁ προαγορεύσας τοὺς ὑπουργοὺς νὰ καταρύγωσιν εἰς τὴν ἀρωγὴν τοῦ λαοῦ, ἣν θεωρεῖ ἀποτελεσματικωτέραν, παρατηρεῖ ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον σύμφωνον μὲ τὴν ἰδέαν ταύτην, ἐπεκαλέσθη πάντοτε τὴν συνδρομὴν τοῦ λαοῦ, καὶ πάντοτε εὗρεν αὐτὸν πρόθυμον εἰς τὸ νὰ συνδράμῃ τὴν ἐξουσίαν, ὑπὲρ τῶν συμφερόντων του προνοοῦσαν. Πῶς λοιπὸν ἄλλως ἐννοεῖ ὁ προαγορεύσας τὴν ἀρωγὴν ταύτην; μήπως δυνάμεθα ἀποσπῶντες τὸν χωρικὸν ἀπὸ τὰς γεωργικὰς καὶ ἄλλας ἰδιαιτέρας ἐργασίας του, νὰ τὸν ἀριερώσωμεν εἰς μόνην τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας;

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι διὰ νὰ ἐννοήσῃ ὁ ὑπουργὸς ὁποίαν αἰνίττεται ἀρωγὴν τοῦ λαοῦ, τῷ ὑπενθυμίζει ὅτι κατὰ τὸ 1850 αἱ περιστάσεις δὲν ἦσαν εὐοικώτεραι τῶν σημερινῶν. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ἐννοήσασα τὸ ἀκατάλληλον τῶν ἐν ἐνεργείᾳ τότε μέτρων, ὁμοίων πρὸς τὰ σήμερον λαμβανόμενα, καὶ ἐπιθυμοῦσα τὴν κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ, προσέφυγεν εἰς ἄλλα μέσα, συγκεντρώσασα ἅπασαν τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν εἰς δύω πρόσωπα, καὶ ἐπὶ τούτῳ συνέστησε δύω ἀρχηγεῖα, ἓν μὲν κατὰ τὴν ἀνατολικὴν, ἕτερον δὲ κατὰ τὴν στερεὰν Ἑλλάδα, ἐπειδὴ ἐνόησεν ὅτι διὰ τὴν βαρύτητα τοῦ ἀρχηγοῦντος προσώπου ὅλα τὰ σώματα προθύμως ὑπηρέτουν ὑπ' αὐτὸν, ἐνῷ οἱ στρατιῶται τῆς χωροφυλακῆς π. χ. δὲν ὑπηρέτουν εὐχαρίστως ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς ταγματάρχου τῆς χωροφυλακῆς ἢ ἄλλου σώματος. Τὸ μέτρον τοῦτο τῆς κυβερνήσεως ἀμέσως ἔφερεν ἀποτέλεσμα, διότι ἐνῷ κατὰ τὸν λόγουστον τελεῖται ἐν Λαμίᾳ πανήγυρις, εἰς ἣν πανταχόθεν συρρέει ἄπειρον πλῆθος καὶ πολλαὶ συμβαίνουσι λῃστεῖαι, μόνον κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο οὐδεμία λῃστεία ἐγένετο. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ συνελήφθησαν καὶ ἐφονεύθησαν τεσσαράκοντα λῃσταί, καὶ μ' ὅλας τὰς ἐξ Ἀθηνῶν ἀντιπράξεις, ὁ ἀρχηγὸς ἐκεῖνος κατώρθωσε νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν εἰς Φθιώτιδα, ἀλλ' ἔχων πάντοτε καὶ τὴν ἀρωγὴν τοῦ λαοῦ, ἣν ἐγνώριζε νὰ ἐπιζητῇ μεταξὺ καὶ φίλων καὶ πολιτικῶν του ἐχθρῶν, πρὸς πάντας ἐξίσου φερόμενος. Ὡς παράδειγμα δὲ ἀναφέρει τὴν παῦσιν δύω ὁδηγῶν, συγγενῶν τοῦ φίλου καὶ συναδέλφου του Καλαμάρα, ἐνῷ ὁ ἀγορεύων διετέλει ὑπασπιστὴς τοῦ ἀρχηγοῦ, καὶ τὸν διορισμὸν ἄλλου συγγενοῦς τοῦ πολιτικοῦ ἐχθροῦ τῆς μερίδος των Κοντογιάννη. Οὕτω λοιπὸν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἀντιπάλων

μερῶν λαμβάνων τὰ κατάλληλα πρόσωπα, ἐν διαστήματι πέντε μηνῶν κατώρθωσε τὴν ἐξάλειψιν τῆς λῃστείας, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀρωγὴ τοῦ λαοῦ, ἣν ἀνέφερε. Σήμερον ὅμως ζητεῖται ἡ συνδρομὴ τοῦ λαοῦ διὰ τῶν βασάνων καὶ τῆς βίας, καὶ ἐκ τούτου οὐδεὶς ἐγκαρδίως καὶ εἰλικρινῶς δύναται νὰ συνδράμῃ τὴν κυβέρνησιν. Ὁ λαὸς εἶναι ἀνεκτικὸς καὶ ἕτοιμος νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν κυβέρνησίν του, ἀλλὰ καὶ αὕτη ὀφείλει νὰ περιποιῆται τὸν λαὸν καὶ ὄχι νὰ τὸν καταπιέζῃ διὰ τῶν στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων της, ἀτομικὰ ὑπηρετούντων πάθη ἢ καὶ τὰς συμπαθείας ἑνὸς ὑπουργοῦ. Τὴν αὐτὴν δὲ δεικνύουσι διαγωγὴν καὶ οἱ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι, καὶ ἰδίως μάλιστα οἱ δικαστικοὶ, ἐμπαθέστατα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν φερόμενοι.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εὐτυχῶς εὑρίσκεται σύμφωνος μετὰ τοῦ ἀγορεύσαντος ὡς πρὸς τὴν ἀρωγὴν τοῦ λαοῦ, καὶ μόνον διαφωνεῖ ὁ προαγορεύσας ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καθ' ὃν αὕτη ζητεῖται σήμερον, ἐνῷ οὗτος ὡς ὑπουργὸς οὐδεμίαν ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ πιστεύσῃ ὅσα κατὰ τὰ τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀνωτέρω ἐξετέθησαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἄλλοτε ὁ αὐτὸς βουλευτὴς πολὺν ἐποίησε λόγον περὶ μεταβατικῶν σωμάτων, ἡ Κυβέρνησις ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἐπιτηδὲς πρόσωπον, διὰ νὰ πληροφορηθῇ ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἀλήθειαν τῶν γινομένων καὶ διαβιβάσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἃς ὁσονοῦπω θέλομεν λάβει διὰ τῆς ἐπανόδου τοῦ ἀπεσταλμένου. Ἐν τούτοις ὅσάκις ἡ Κυβέρνησις ἐζήτησε τὴν συνδρομὴν τοῦ λαοῦ, ἑτοίμως τὴν ἐχορήγησεν οὗτος, καὶ δὲν ἔχομεν πούποτε παράδειγμα τῆς ἐλαχίστης ἀρνήσεως. Ἐπειδὴ δ' ἐκτὸς τοῦ ἀπεσταλμένου ἡ Κυβέρνησις διώρισε καὶ δικαστικοὺς ἀνακριτὰς, δύναται ἐκ τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν νὰ βεβαιώσῃ τὴν Βουλὴν, ὅτι οὐδεμία καταπίεσις ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν γίνεται, καὶ ὅτι πληρώνουσι πάντοτε ὅ,τι πρὸς διατροφὴν των λαμβάνουσιν· ἂν δέ ποτε συνέβη καί τι τοιοῦτον, ἀμέσως ἀπεζημιώθη ὁ παθὼν, καταμηνυθείσης τῆς πράξεως.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι περὶ μὲν τῆς ἀρωγῆς τοῦ λαοῦ, εἰς ἣν τοσαύτην ἡ Κυβέρνησις ἔχει πεποίθησιν, δὲν προτίθεται νὰ ἀναφέρῃ τι· ἐπειδὴ ὅμως κατοικεῖ ἐπαρχίαν, μαστιζομένην δυστυχῶς ὑπὸ τῆς λῃστείας, θέλει προσθέσει ὀλίγα τινὰ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Καὶ πιστεύει μὲν ὅτι οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπουργοὶ, διότι ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς ἄλλα παρὰ τὴν λῃστείαν ἀσχολούμενος, ὀνειρεύεται θησαυροὺς καὶ περισσεύ-

ματα, καὶ ὡς ἄτομα καὶ ὡς κυβερνῆται περὶ πολλοῦ ποιοῦνται τὴν εὐημερίαν καὶ ἡσυχίαν τῶν πολιτῶν, καὶ μεριμνῶσι διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, ἀλλ' ἡ λῃστεία οὐχ ἧττον ὑπάρχει, καὶ λῃστεῖαι γίνονται καθ' ἑκάστην ἐναντίον τῶν προσπαθειῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ λαοῦ. Πρέπει λοιπὸν νὰ ζητήσωμεν ἀλλαχόσε τὴν θεραπείαν.

Πρό τινος χρόνου εἷς τῶν ἱκανωτέρων δημάρχων, ὁ Ν. Τζέλιος, πληροφορηθεὶς ὅτι λῃστής τις, Θανασιᾶς καλούμενος, διέμενεν εἰς Κάλαμον, νῆσον Ἰονικὴν, συνεννοήθη μετὰ τοῦ διοικητοῦ τῆς νήσου πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ διοικητὴς ἠρνεῖτο τὴν ἐν τῇ νήσῳ διαμονὴν τοῦ λῃστοῦ, ἀλλ' ἐπιμένοντος τοῦ δημάρχου καὶ ῥητῶς κατονομάζοντος τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του, ὁ διοικητὴς ἠναγκάσθη νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ εἰς μέρος ἀπόκεντρον. Ἕτερος πάλιν ἀρχιλῃστὴς, ὁ Μπαλάφας, διαπράξας πρό τινος χρόνου λῃστείαν τινὰ, κατέφυγεν εἰς Λευκάδα, ὅπου εὗρεν ἄσυλον, καὶ ἤδη πληροφορεῖται ὅτι ἐπανῆλθεν ἐντὸς τοῦ Κράτους.

Τὰ περιστατικὰ λοιπὸν ταῦτα διηγήθη, διὰ νὰ δώσῃ νύξιν εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὅτι πρέπει καὶ δι' ἄλλων μέσων νὰ ζητήσῃ τὴν τῆς λῃστείας ἐξόντωσιν. Ἰδίως ὅμως ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν ἐν τοῖς μεθορίοις τουρκικῶν ἀρχῶν, καταβάλλουσα πᾶσαν προσπάθειαν ὥστε νὰ τύχωμεν τῆς εἰλικρινοῦς συνδρομῆς των εἰς τὴν ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὁ προαγορεύσας μηδὲν νέον προσθεῖς εἰς τὰ πραττόμενα, καθ' ὅσον εἰς τὰ περὶ λῃστείας συνεφώνησεν ἐντελῶς μετ' αὐτοῦ, ἤθελησε μόνον νὰ ἐκτοξεύσῃ φράσιν τινὰ κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἰδίᾳ, λησμονήσας ὅτι συνταγματικῶς ὁ ὑπουργὸς οὗτος ἀποτελεῖ ἓν μετὰ τῶν λοιπῶν συναδέλφων του πρόσωπον, καὶ ὅτι αἱ ἐλλείψεις τοῦ ἑνὸς ἐπιβαρύνουσι τὸ ὑπουργεῖον ὅλον ὡς ἀλληλεγγύως συνυπεύθυνον. Ἐπειδὴ δὲ μετὰ μικρὸν ἡ Βουλὴ θέλει ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως οἰκονομικῶν ἀντικειμένων, ὤφειλε νὰ περιμείνῃ ὅπως λάβῃ εἰς καταλληλοτέραν περίστασιν τὸν λόγον κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ τούτου, καὶ ὄχι νὰ πτοηθῇ εἰς τὸ ἀτόπημα τῆς ἀκαιρολογίας.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι γνωρίζων ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων τὴν συνταγματικὴν ἑνότητα καὶ σύμπνοιαν τοῦ νῦν ὑπουργείου, τῆς ὁποίας τ' ἀποτελέσματα καθ' ἑκάστην γίνονται ἐπαισθητότερα εἰς τὸν λαὸν, δὲν ἐνόησε ποτὲ διὰ τῶν λόγων του νὰ ἐνσπείρῃ διχόνοιαν μεταξὺ τῶν ὑπουργῶν, ἀλλ' ἐζήτησε μόνον νὰ ὑποδείξῃ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει καὶ δι' ἐξωτερικῶν μέσων νὰ ζητήσῃ τὴν διόρθωσιν τοῦ κακοῦ.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου συζητήσεως, ὁ προεδρεύων ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν θέλῃ νὰ ἐπιληφθῇ τῶν πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν γενομένων ἐπερωτήσεων, ἐφ' ὧν προσεκλήθη νὰ δώσῃ πληροφορίας, ἢ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, οὗ τινος δύω μόνον ὑπολείπονται κεφάλαια.

Ἀπορριφθείσης δὲ τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τοῦ δευτέρου, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τοῦ χθὲς συζητηθέντος Ζ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 72,500, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Κολοκοτρώνην καὶ Σ. Στεφανόπουλον, ἐξ ὧν συνήχθη, κατὰ τὸ ὑπὸ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Ζ'. Κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . Ν.	Ἀναγνώς. Παπαθανασίου .
Δεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Ἐλευθερ. Καλογερᾶς . . .
Γ. Λογιωτατίδης	Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . Ν.
Δημήτριος Γιανναύλης . .	Ἀνδρέας Πέπας . . . .
Λεωνίδας Ἠπειρῶτος . . .	Σταμάτιος Μήτσας . . Ν.
Πέτρος Καμπάνης . . . Ν.	Γεώργιος Βελᾶς . . Ν.
Δημήτριος Τσόκρης . . .	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . Ν.	Γεώρ. Ἰωάν. Γιαλδάσης. .
Γεώργιος Σκοῦφος . . .	Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Σ. Βλάχος	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς .	Στέφ. Στεφανόπουλος . Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἀνδρέας Λύγερινὸς . . Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος .	Ἰωάννης Κλίμακας . . Ν.
Θεόδωρος Γρίβας . . .	Ἀναγνώς. Δημητρίου . Ν.
Κωνς. Γριβογεώργης . Ν.	Π. Ζάνος . . . .
Ταταΐλος Μαυρομμάτης Ν.	Χρ. Δεμάθας . . . Ν.
Δ. Πετροπουλάκης . . Ν.	Γρ. Βαλιάνος . . . . Ν.
Π. Τζαννετάκης	Θ. Ζαΐμης . . . . . Ν.
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . .	Χ. Θεοχαρόπουλος . .

Ν. Πετμεζᾶς . . .	Κων. Λιμπερόπουλος . .
Ἡλ. Παπαδαῖος . . . Ν.	Ἐμ. Μοδινὸς . . . . Ν.
Γρηγόρ. Κορφιωτάκης . .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . .
Γεώργιος Περωτὴς . . Ν.	Δημ. Δημητρακόπουλος Ν.
Κων. Νταγρὲς . . . Ν.	Γεώρ. Κάνδυας . . . Ν.
Ἰωάννης Βάχλας . . . Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος . Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης . .
Βελ. Νικολαΐδης . . .	Α. Παπαδημητριάδης . Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης . .	Ν. Σισμάνης . . . . Ν.
Νικόλαος Μπούκουρας . Ν.	Κων. Ἄξελὸς . . . Ν.
Ἀμπρος Ῥοΐλὸς . . . Ν.	Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος .
Κων. Λαμπρινόπουλος .	Γ. Μαθειοχωρίτης . . Ν.
Π. Κολποδῖνος . . . . Ν.	Κίμων Χριστοδούλου . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . Ν.	Νικ. Πιερράκος . . . Ν.
Νικόλαος Δελιγιάννης . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . . Ν.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .	Σταυρ. Καπετανάκης . .
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος Ν.	Δημ. Νικουλάκης . . Ν.
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος . Ν.
Ἐμμαν. Καραμάνος . .	Ζ. Α. Ζαριφόπουλος . .
Νικόλαος Ματθαίου . . Ν.	Νικόλαος Μοσχούλας .
Ἀναγν. Κοντάκης . . .	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . .
Σ. Κοπανίτσας . . . Ν.	Νάκος Πανουριᾶς . . .
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .	Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας Ν.
Π. Ματάλας	Περικλ. Καλαμογδάρτης Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος . .	Σιδέρης Πράτσικας . . Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς .	Παν. Πατρινὸς . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . Ν.	Κωνστ. Σκουρλέτης . . Ν.
Στάμος Μαυροδῆμος . . Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου Ν.
Α. Εὐμολπίδης . . . Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Ἡλίας Δωΐλας	Ἀναγν. Τατόπουλος . . Ν.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . Ν.	Κων. Λαρεώτης . . . Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας Ν.	Ἰω. Γεωργάρας . . . . Ν.
Παναγιώτης Βάρδογλης Ν.	Γ. Νικολάου . . . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . .
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . Ν.	Ζαννὴς Μαραγκὸς. . . Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας . .	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης .	Εὐστράτιος Παρίσης . Ν.
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . Ν.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης Ν.	Δημήτριος Δρόσος . . Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . Ν.

Κυριάκος Πονηρόπουλος Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρος . . .
Ἀναγ. Παπατσώρης . . .	Κ. Δυοβουνιώτης . . Ν.
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .	Μ. Χουρμούζης . . . .
Ἀθανάσιος Καστανᾶς Ν.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . Ν.
Α. Κιζάνης . . . . . Ν.	Δημήτριος Μητσάκης . .
Ἰωάννης Δαμιανὸς . . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Λάζαρος Δ. Γιουρδῆς .	Χρῆστος Κικίδης . . . Ν.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . Ν.	

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κεφαλαίου Ἡ. παρετήρησέ τις, ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Βαλτέτσι διὰ ἀναφορᾶς των πρὸς τὴν Βουλὴν ἐζητοῦνται τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ἐκκλησίας των. Ἐπειδὴ δ' ἀγνοοῦσιν ἴσως πολλοὶ τὸ ἱστορικὸν τῆς ἐκκλησίας, δὲν νομίζει ἄσκοπον νὰ διέλθῃ ἐν συντόμῳ τὰ περὶ αὐτῆς.

Μία τῶν κρισιμωτέρων καὶ σημαντικωτέρων τῆς ἐπαναστάσεώς μας μαχῶν ὑπῆρξε καὶ ἡ τοῦ Βαλτετσίου· πλησίον αὐτοῦ ἐπί τινος λόφου κεῖται ἡ ἀνωτέρω ἐκκλησία, ἥτις ἐν ὥρᾳ τῆς μάχης ἐχρησίμευσεν ὡς προπύργιον τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ ἀπέδωκεν εἰς τοὺς ἡμετέρους τὴν νίκην τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἀλλ' ἡ ἐκκλησία κατεστράφη ἐκ τούτου, καὶ οἱ κάτοικοι ἀποφασίσαντες τὴν ἀνέγερσίν της, ἐνόμισαν δίκαιον ν' ἀποταθῶσι καὶ εἰς τὴν Βουλὴν, ζητοῦντες τὴν συνδρομήν της.

Πρακτέον λοιπὸν σήμερον νὰ χορηγήσωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ζητούμενον διὰ βοηθείας ποσὸν, προτείνει νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον καὶ μία τις ποσότης διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς μνησθείσης ἐκκλησίας, ἥτις ὡς ἱστορικὸν μνημεῖον θέλει ὑπενθυμίζει καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν τὰς ἐνδόξους τῆς ἐπαναστάσεώς μας ἡμέρας.

Προστέθηκεν ἕτερος, ὅτι τὸ Βαλτέτσι εἶναι τῷ ὄντι τόπος ἱστορικὸς, καὶ διὰ τοῦτο οἱ κάτοικοι ζητοῦσιν ὄχι ὡς βοήθειαν, ἀλλ' ὡς δικαίωμα τὴν συνδρομὴν τοῦ ἔθνους. Ὀφείλομεν λοιπὸν οὐ μόνον τὴν αἰτουμένην βοήθειαν προθύμως νὰ χορηγήσωμεν, ἀλλὰ καὶ τρόπαιον νὰ στήσωμεν ἐκεῖσε πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐνδόξου ἐκείνης μάχης. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία καλεῖται « ἡ Παναγία » τὸ καταλληλότερον τρόπαιον θέλει εἶναι νὰ δωρήσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἥτις ἐμπνεύσασα θάρρος εἰς τὸν στρατόν μας καὶ εὐλογήσασα τὰ ὅπλα αὐτοῦ, τὸν ὡδήγησεν εἰς τὴν νίκην.

Ὑποστηρίζων διὰ ταῦτα τοῦ συναδέλφου του τὴν πρότασιν,

γνωμοδοτεῖ νὰ σημειωθῶσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐπὶ τούτῳ 3000 δραχμῶν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι προκειμένου περὶ ἀνεγέρσεως ἱεροῦ Ναοῦ, δὲν ἤθελε διστάσει νὰ παραδεχθῇ τὴν πρότασιν τῶν προαγορευσάντων, ἐὰν ἐγνώριζεν ἀκριβῶς τὴν ἀναγκαιοῦσαν ποσότητα. Τοὺς παρακαλεῖ λοιπὸν διὰ τοῦτο ν' ἀναβάλωσι τὴν πρότασίν των, καὶ εἴπωσιν εἰς τοὺς κατοίκους ἢ εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Βαλτετσίου, ἀφοῦ ὑπολογίσωσιν ἀκριβῶς τὸ ποσὸν, τοῦ ὁποίου ἔχουσιν ἀνάγκην παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, νὰ ἀποταθῶσιν ἀμέσως πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ὑπόσχεται τότε νὰ παραδεχθῇ καὶ πραγματοποιήσῃ τὴν αἴτησίν των. Ἄλλως, ἐὰν σήμερον προστεθῇ ἡ ζητηθεῖσα ποσότης, πιθανὸν νὰ μὴ ἀρκέσῃ καὶ νὰ λάβωμεν τότε ἀνάγκην καὶ ἄλλης.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀγορεύσας, ὅτι οὐδόλως ἀγνοεῖ τὴν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς ἐκκλησίας ἀναγκαιοῦσαν ποσότητα· ὅτι οἱ κάτοικοι Βαλτετσίου ἀνήγειραν ἰδίᾳ δαπάνῃ τοὺς τοίχους τοῦ Ναοῦ, διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ὁποίου θέλουσι δαπανηθῇ εἰσέτι 12000 δραχμῶν· ὅτι ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐλάχιστον μέρος ζητοῦσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, οὐχὶ διότι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ δαπανήσωσιν αὐτοὶ τὸ ὅλον, ἀλλὰ διότι ἐνόμισαν ὅτι εἰς τοιαύτην περίστασιν ὀφείλει καὶ τὸ ἔθνος νὰ τοῖς χορηγήσῃ τὴν συνδρομήν του. Διὰ τοῦτο δὲ μάλιστα καὶ καὶ Σ. ἡμῶν Βασιλεὺς ἔδωκεν ἐκ τοῦ ἀνακτορικοῦ αὐτοῦ ταμείου 2000 δραχ. καὶ χάριν ἀξιοπρεπείας ὀφείλει καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ δώσῃ οἱανδήποτε ἐγκρίνει βοήθειαν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, ὅστις καὶ ὑπόσχεται καὶ διάθεσιν ἔχει νὰ ἐνθαρρύνῃ τὰ κοινωφελῆ ἔργα, ὑπενθυμίζει ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης βουλευτικῆς περιόδου ἐσημειώθησαν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ 25000 δραχ. διὰ τὰ ὑδραγωγεῖα Βονίτσης. Συνέπεια δὲ τούτου διετάχθη ὁ ἀρμόδιος μηχανικὸς νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὰς προκαταρκτικὰς ἐργασίας, ἀλλὰ κλεισθείσης τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους ἐκείνου, δὲν ἐπραγματοποιήθη ἡ δαπάνη. Ἐπίσης δὲ καὶ κατὰ τὸ 1848 συμπεριελήφθη πάλιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ ἀνωτέρω ποσότης, ἀλλὰ καὶ τότε ἔμεινεν ἀπραγματοποίητος. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν νὰ σημειώσῃ τὸ ποσὸν αὐτὸ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοὐλάχιστον τοῦ ἐρχομένου ἔτους, διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ πρὸ τοσούτων ἐτῶν καὶ παρὰ τῶν Βουλῶν καὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀποφασισθεῖσα κατασκευὴ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑδραγωγείου.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν ἐν καιρῷ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, εἰς τῶν βουλευτῶν Μαντινείας προτείνας νὰ περιορισθῇ τὸ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Βαλτετσίου ποσὸν εἰς 2000 δραχ. ἐζήτησε νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς προτάσεώς του. Συμφωνησάντων δὲ εἰς τὴν ἐλάττωσιν καὶ τῶν λοιπῶν βουλευτῶν Μαντινείας, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω πρότασιν.

Ἀκολούθως ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρον ὡς ἐτροπολογήθη, ἔχον οὕτω·

« 1. Βοήθειαι γενικαὶ . . . . . δραχ. 5000. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 2 ἄρθρ. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦ. Η'. Βοήθειαι.

«Τὸ χορηγούμενον κατ' ἔτος ποσὸν διὰ περιθαλψιν ἐνδεῶν ἐκ δραχ. 45000 ηὐξήθη ἐφέτος εἰς δραχμὰς 60000, διότι, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, ἐκ τοῦ κονδυλίου τούτου πληρώνονται διάφορα ἔξοδα κηδειῶν καὶ διατηρεῖται καὶ γαλλιστὶ γεγραμμένη ὑπουργικὴ ἐφημερίς.

Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν παρεδέχθη τὴν αἰτουμένην αὔξησιν ὁλόκληρον, ἀλλὰ μόνον 5000, δηλ. ἐλάττωσε τὸ ἄρθρ. εἰς 50000 δρ., ἀλλὰ καὶ τὴν αὔξησιν ταύτην προτείνει νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἔκδοσιν ἐφημερίδος, εἰς ἣν νὰ καταχωρίζωνται αἱ διάφοροι ἐγκύκλιοι τῶν ὑπουργείων, ἀναγκαιοῦται ἵνα γίνωνται γνωσταί, καὶ ἄλλαι πράξεις τῆς Κυβερνήσεως· πρὸς δὲ, καὶ σύντομος περίληψις τῶν πρακτικῶν ἀμφοτέρων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων. Ὑπὸ τὸν ῥηθέντα ὅρον ἡ ἐπιτροπὴ χορηγεῖ τὴν πίστωσιν τῶν δραχ. 5000, διότι πᾶσαν ἄλλην δαπάνην δι' ἐκδοσιν ἐφημερίδων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως θεωρεῖ ἄδικον. »

Λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, παρεκάλεσε τὴν ἐπιτροπὴν ν' ἀποσύρῃ τὴν περὶ ἀφαιρέσεως 10,000 δραχ. πρότασίν της, διότι ἡ ἐφετεινὴ σιτοδεία καὶ ἔνδεια τοῦ λαοῦ ἀναγκάζει τὴν Κυβέρνησιν νὰ δαπανήσῃ πλειότερα τῶν ἄλλων ἐτῶν εἰς βοηθείας καὶ ἐλέη ἀπόρων. Ζητεῖ δὲ τοῦτο κατ' ἐξαίρεσιν διὰ μόνον τὸ ἐνεστὼς ἔτος, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ ἡ αὔξησις κανονικὴ καὶ διὰ τὸ μέλλον.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διατήρησιν ἐφημερίδων, ἡ Κυβέρνησις εὐθυμίρνει πάντοτε καὶ θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ὕπαρξιν ὑπουργικῆς ἐφημερίδος, ἵνα νὰ δημοσιεύῃ τὰς πράξεις της καὶ ἐκθέτῃ τὴν ὑπὸ ἄλλων ἐφημερίδων διαστρεφομένην ἀλήθειαν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι αἱ Κυβερνήσεις πρέπει νὰ ἐπιζητῶσι τὴν ὑποστήριξιν καὶ δικαιολόγησίν των εἰς μόνας τὰς πράξεις των, καὶ οὐχὶ εἰς τὰ ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων λεγόμενα. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνίοτε ἡ ἀλήθεια διαστρέφεται, ἡ Κυβέρνησις ἔχει πραγματικῶς ἀνάγκην ἐφημερίδος, δι' ἧς νὰ δικαιολογῇ εἰς τὸ κοινὸν τὴν πορείαν καὶ τὰ ἔργα της. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις καὶ τυπογραφεῖον καὶ ὑπαλλήλους ἔχει εἰδικῆς ἱκανότητος, ὥστε δύναται ἀνεξόδως ἢ μὲ μικρὰν τοὐλάχιστον ἀμοιβὴν ν' ἀναθέσῃ εἰς τινα τῶν ὑπαλλήλων της τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐφημερίδος, καὶ νὰ τυπόνῃ αὐτὴν εἰς τὸ Β. Τυπογραφεῖον· ἄλλως θεωρεῖ ἄδικον ἑνῶ ὁ λαὸς λιμώττει, ἡ Κυβέρνησις νὰ δαπανᾷ ἀφειδῶς εἰς τὴν συντήρησιν ἐφημερίδων.

Ἀντείπεν ἄλλος, ὅτι ἡ καλλιτέρα καὶ ἄνευ δαπάνης ὑπουργικὴ ἐφημερὶς εἶναι αὐταὶ τῶν ὑπουργῶν αἱ πράξεις, καθ' ὅσον οὐδόλως δικαιολογοῦσιν αὐτοὺς τὰ διὰ τῶν ὑπουργικῶν ἐφημερίδων διαδιδόμενα ψεύδη περὶ καταπαύσεως δῆθεν τῆς ληστείας καὶ ἄλλων. Ἀντὶ δὲ νὰ φαίνηται φειδωλὸς ὁ ὑπουργὸς εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Βουλῆς ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ἑνὸς ναοῦ, ὤφειλε νὰ δαπανᾷ μετὰ μεγίστης φειδοῦς εἰς ἀντικείμενα περιττὰ καὶ ὅλως ἀνωφελῆ.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἀφοῦ μέχρι τοῦδε ἐπληρώνοντο ἐκ τοῦ ἄρθρου τῶν ἰδιαιτέρων βοηθειῶν 800 μὲν δραχ. διὰ τὴν Ἑβδομάδα, καὶ 300 διὰ τὸν Observateur, πρὸς τί ἤδη ζητεῖται ἰδία διὰ τὴν συντήρησιν ἐφημερίδων καὶ ἄλλων χρημάτων πρόσθηκη; ἢ μήπως δὲν ἤρκουν τὰ μέχρι τοῦδε δαπανώμενα;

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρὸ πολλοῦ ἤδη διατηρεῖ καὶ θέλει διατηρήσει ἐφημερίδα πολιτικὴν, καθὼς καὶ αἱ κατὰ τὸν ἀγῶνα διάφοροι Κυβερνήσεις διετήρουν τοιαύτας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπιζητῇ τὴν δικαιολόγησιν αὐτῆς εἰς τὰ πράγματα, ἀλλὰ κατὰ ῥῆσιν τινα ἀρχαίαν « Φοβοῦ τὰς διαβολὰς κἂν ψευδεῖς ὦσιν» ἡ δὲ διατήρησις ἐφημερίδος εἶναι ἀνάγκη κυβερνητική, διότι πᾶν ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ φωτίζῃ τὸν λαὸν περὶ τοῦ φρονήματός του καὶ τῶν διαστρεφομένων πράξεων αὐτοῦ. Ἀπὸ τῆς 1 ὅμως Ἰανουαρίου τὸ ὑπουργεῖον ἔπαυσε πᾶσαν ἄλλην ἐφημερίδος συνδρομὴν, ἐκτὸς τῆς εἰς τὸ Γαλλικὸν ἐκδιδομένης, τὴν ὁποίαν εἶθεώρησεν ἀείποτε ἀναγκαίαν, ἐνῷ σκοπεύει ἀφ' ἑτέρου ν' ἀναλάβῃ μετ' οὐ πολὺ καὶ τὴν διατήρησιν ἐφημερίδος Ἑλληνικῆς, ὑπολογίσασα διὰ τὸ ὅλον τῶν συνδρομῶν 18000 δραχ. κατ' ἔτος. Ἐπειδὴ δ' ἄλλοτε ἡ δαπάνη αὕτη ἐγίνετο σιωπηλῶς ἐκ τοῦ ἄρθρου τῶν ἰδιαιτέρων βοηθημάτων, τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον εἰλικρινέστερον φερόμενον, ἠθέλησε νὰ σημειώσῃ ῥητῶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ διὰ τὴν δαπάνην αὐτὴν ἀναγκαῖον ποσὸν, τοῦ ὁποίου ὅμως ἀφαιρουμένου ἀπὸ τὸ ὅλον, τὸ μένον διὰ βοηθείας ἠλαττοῦτο ἐπαισθητῶς, καὶ ἐκ τούτου ηὔξησεν αὐτὸ κατὰ 10,000 δραχ. ἕνεκα τῶν σημερινῶν περιστάσεων.

Τελευτῶν δὲ διαβεβαιοῖ τὴν Βουλὴν, ὅτι διὰ τὴν ἐφημερίδα ἡ Ἑβδομὰς οὐδὲ λεπτὸν δαπανᾷ τὸ δημόσιον.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι παραδέχεται μὲν τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἀμοιβὴν δὲν λαμβάνει ἡ Ἑβδομὰς, ἀλλὰ καὶ ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ παραδεχθῇ, ὅτι λαμβάνει αὐτὴν ὁ συντάκτης της· ὁ μὲν ὑπουργὸς ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ συντάκτης τῆς Ἑβδομάδος ἐκ συμπαθείας ὑπουργικὸς κηρυχθεὶς, οὐδὲ πρότερον οὐδὲ νῦν ἔλαβεν ἀμοιβήν τινα, καὶ ὅτι δύναται ἕκαστος ἐξετάζων τὰ βιβλία τοῦ ὑπουργείου, νὰ πεισθῇ περὶ τούτου· ὁ δὲ προαγορεύσας ἀπήντησεν, ὅτι ἀφοῦ ἐνταῦθα δὲν λέγεται ἡ ἀλήθεια, οὐδ' ἐν τῷ ὑπουργείῳ δύναται νὰ εὑρεθῇ αὕτη, καὶ ὅμως ἅπαντες ἐνθυμοῦνται ὅτι προκληθεὶς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Θήρας πρὸ ὀλίγου ἔτι ὡμολόγησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Ἑβδομὰς εἶναι ὑπουργικὸν φύλλον. Εἶναι λυπηρὰ ἡ κατάστασις αὐτὴ τῶν πραγμάτων, ἀφοῦ θανάσιμον ἁμάρτημα θεωρεῖται ὁσάκις ἡ Βουλὴ θελήσει νὰ φέρῃ οἰκονομίαν τινὰ, ἔστω καὶ 50 μόνον δραχμῶν, καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν ἄλλοτε ὅτι περιττὸν εἶναι νὰ συζητῶμεν τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ἤθελεν εἶθαι συμφερώτερον ἂν ἐπεψηφίζομεν αὐτὸν διὰ μιᾶς. Καὶ ἀληθῶς δὲν βλέπει τί σημαίνουσι Βουλαὶ, ἐκθέσεις, προϋπολογισμοὶ, ὅταν ἔγκλημα ἦναι καὶ ἡ ἐλαχίστη ἐλάττωσις, ὅταν ἀποῤῥίπτηται πᾶσα παρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι ἀναγνωρίζει μὲν καὶ αὐτὸς τὴν ἀνάγκην μιᾶς ἐφημερίδος ὑπουργικῆς, διότι ἡ Κυβέρνησις, ἥτις πρέπει νὰ ἦναι πρόδηλος τῆς κοινῆς γνώμης, ἔχει ἀνάγκην καὶ ἑνὸς διερμηνέως τῶν πράξεών της· ἀλλ' ἡ ἐφημερὶς αὕτη ὡς ἔργον ἔχουσα νὰ φωτίζῃ τὴν κοινὴν γνώμην, πρέπει νὰ συντάσσηται ἑλληνιστὶ, ἀφοῦ μάλιστα ἡ μέχρι τοῦδε γαλλιστὶ γραφομένη δὲν ἠδυνήθη νὰ μεταβάλῃ ὑπὲρ ἡμῶν τὰς εὐρωπαϊκὰς πεποιθήσεις. Εἶναι ἀληθεια, ἣν πρέπει νὰ τὴν εἴπωμεν πλέον· ἡ Εὐρώπη ἡ σιωπᾷ σήμερον προκειμένου περὶ Ἑλλάδος, ἢ λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ὅσα πρὸς δυσφημίαν της γράφονται, καὶ ἡ ἀνωτέρω γαλλιστὶ ἐκδιδομένη ἐφημερὶς δὲν φέρει τι ἀποτέλεσμα

(Πρακτ. Βουλῆς Β'. Συνόδου Γ'. Περιοδ. Τόμ. Β'.) 7.

ὑπὲρ ἡμῶν, διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν συνδέεται ἤδη στενώτερον μετὰ τῆς Εὐρώπης· ἄλλως τε ἔχομεν πρόσθεις ἐκεῖσε, οἵτινες πλειότερον παντὸς ἄλλου δύνανται νὰ ρωτίζωσιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰς κυβερνήσεις καὶ τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης. Οὕτω λοιπὸν ἀναγνωρίζει μὲν τὴν ἀνάγκην μιᾶς ἐφημερίδος ἑλληνικῆς, ἀλλὰ δὲν ἐννοεῖ πρὸς τί νὰ ἐξοδεύωνται 18.000 δραχμαὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ νὰ καταφεύγωμεν εἰς τυπογραφεῖα ἰδιωτῶν, ἐν ᾧ ὑπάρχει δημόσιον τυπογραφεῖον καὶ δαπανῶνται τόσα ὑπὲρ αὐτοῦ· δὲν ἐννοεῖ πρὸς τί νὰ πληρώνωμεν συντάκτας ἐφημερίδων, ἐν ᾧ ὑπάρχουσι τοσοῦτοι ὑπάλληλοι, ἐξ ὧν πολλοὶ εἰδικὰς ἔχοντες γνώσεις, ἠδύναντο νὰ ἀναλάβωσι τὸ τοιοῦτον ἔργον. Ἐπειδὴ λοιπὸν γινομένων τῶν οἰκονομιῶν τούτων, μικρὰ ἀπαιτεῖται δαπάνη πρὸς ἔκδοσιν ὑπουργικοῦ φύλλου, προτείνει νὰ περιορισθῇ τὸ ποσὸν εἰς τρισχιλίας δραχμάς· ἄλλως τε ἡ Κυβέρνησις ἀντὶ νὰ ζητῇ τὴν ἐκ τῶν ἐφημερίδων ἀσθενῆ ὑπεράσπισιν, ἂς καταφύγῃ εἰς ἔργα γενναῖα, ἂς δείξῃ ὅτι εἴμεθα ἔθνος ζωῆς, ἂς ἀναζωπυρήσῃ τὰς ὑπὲρ ἡμῶν προσδοκίας τοῦ κόσμου καὶ τοῦτο ἀρκεῖ διὰ νὰ συστήσῃ καὶ αὐτὴν καὶ τὸ Ἔθνος.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ὁ ἀγορεύσας βουλευτὴς θέλει, φαίνεται, βεβαίως νὰ βαίνῃ εἰς τὴν πορείαν αὐτῆς ἡ Κυβέρνησις, καὶ ὑποσυμφώνως παρεξηγουμένη, νὰ μὴ δύναται νὰ λαλήσῃ. Καὶ πράξεις μὲν τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶπεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι εἶναι αὐταὶ αἱ ἐφημερίδες, χρησιμεύουσιν ὅμως ὡς ὄργανα, δι' ὧν σαφηνιζόμεναι μεταβιβάζονται αἱ πράξεις της ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ. Ἀλλ' ἐν ᾧ οὐδεὶς τῶν ὑπαλλήλων εἶναι, ὡς νομίζει, καταλληλος νὰ συντάττῃ ἐφημερίδα, καθ' ὅσον ἀπαιτεῖ τοῦτο εἰδικὴν ἱκανότητα, συγχρόνως οὐδ' εἰς τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν συμφέρει νὰ διακόπτωνται τῶν ἐργατικῶν των ὅπως ἀσχολῶνται εἰς σύνταξιν ἄρθρων· ἄλλως τε, καὶ ἂν ἦναι ὑπάλληλός τις ἔχων τὴν ἱκανότητα δημοσιογράφου, οὐτος κάλλιον ἦτον νὰ παραιτηθῇ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀσπασθῇ τὸ ῥάδιον τοῦτο. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ γαλλιστὶ ἐκδιδομένη ἐφημερὶς δὲν συντελεῖ εἰς τὸ νὰ μεταβληθῶσιν αἱ περὶ ἡμῶν πεποιθήσεις τῆς Εὐρώπης, ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς, μικρὰ τῷ ὄντι πλὴν ἱστορικὴ χώρα, δὲν εἶναι ἀδιάφορος πρὸς τὸν εὐρωπαϊκὸν κόσμον, καὶ ἀντὶ τοῦ νὰ δυσφημῆται, εὑρίσκεται παρ' αὐτῷ εἰς ἀρίστην θέσιν· ἀπόδειξις δὲ ὅτι ἐν συμβαν ἔλαβε χώραν ἐσχάτως καὶ ἡ Εὐρώπη ὁλόκληρος ἐλεκτρίσθη ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἐν ᾧ συγχρόνως αὐτὴ εἶναι ἡ καθ' ἑξαμηνίαν ψηφίζουσα ἀγογγύστως τὸ δάνειον τὸ ἑλληνικόν. Πρὸς πλειοτέραν

λοιπὸν ἐνίσχυσιν τοιούτων εὐγενῶν αἰσθημάτων εἶναι χρήσιμος καὶ ἡ ἔκδοσις μιᾶς ἐφημερίδος εἰς γλῶσσαν Γαλλικὴν γραφομένης. Ἂν δὲ τοιαύτη ἐφημερὶς δὲν ἐλογίζετο ἀναγκαία, πρός τί ἐκδίδεται εἰς τὴν αὐτὴν γλῶσσαν καὶ ἐφημερὶς ἄλλη ἀνήκουσα εἰς δυσαρεστημένην τινὰ ὁμάδα, καὶ πληρώνεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπὸ ἰδιωτῶν ἐκτὸς ὑπηρεσίας διατελούντων; Καὶ δι' αὐτὸν δ' ἔτι τὸν λόγον ἀπαιτεῖται ἡ ἔκδοσις ἐφημερίδος γαλλιστὶ γραφομένης, ὅπως διὰ τῶν αὐτῶν ὅπλων ἀποκρούῃ τὰ ὑπὸ τῆς ἄλλης διαδιδόμενα κατὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἔθνους. Ἡ Ἑλλὰς συνηδύνθη τὴν ἀνάγκην τοῦ τόπου καὶ κατὰ τὸν ἔνδοξον ἐπανάστασιν της, καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν ὅτι ἐν μὲν τῷ Ὥρᾳ ἐξεδίδετο ὁ Φίλος τοῦ Νόμου, ἐν δὲ τῷ Μεσολογγίῳ τὰ Χρονικά, καὶ ἐν ταῖς Ἀθήναις αὐταῖς ἡ ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως. Ἐὰν ὑπῆρχε μέγα καὶ ἐνθουσιῶδες ἑλατήριον δι' ἓν μέγαν στρατηγὸν τῆς Ἑλλάδος, τὸν ἀοίδιμον Καραϊσκον, τὸ ἑλατήριον τοῦτο ἦτον ὁ τύπος, καὶ συνεχῶς εἰς τὴν γενναίαν καὶ ἀρειὰν γλῶσσάν του ἔλεγε πρὸς αὐτὸν «νὰ φροντίζῃ διὰ τὸ ῥόγα.» Οἱ Ἕλληνες λοιπὸν ἀγαπῶσιν τὴν ἐλευθεροτυπίαν, λυποῦνται προσβαλλόμενοι ὑπ' αὐτῆς καὶ ἐπαινούμενοι ἀναπτεροῦνται πρὸς τὰ καλά· διὰ δὲν πρέπει νὰ λείψῃ ποτὲ τὸ ἀναγκαῖον τοῦτο ὄργανον τῆς μετὰ τοῦ λαοῦ συγκοινωνίας.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἂν οἱ Ἕλληνες ἀγαπῶσιν, ὡς ἀγαποῦν τῷ ὄντι, τὸν τύπον, ἐὰν ἀρέσκωνται νὰ ὁρίσωσι τοὺς ἐπαίνους του, διὰ τί νὰ μὴν ἐκδώσῃ τὸ ὑπουργεῖον ἐφημερίδα ἑλληνικὴν, καὶ ἂν σκοπός του ἦτον νὰ μορφώσῃ τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα, διὰ τί νὰ προτιμᾷ ἐφημερίδα γαλλιστὶ γραφομένην; Τοῦτο δὲν εἶναι περιφρόνησις ἐθνική; Ἂν τὸ ὑπουργεῖον φρονῇ ὅτι ἡ ἐφημερὶς αὕτη δύναται νὰ ἐξαλείψῃ τὴν περὶ ἡμῶν κακὴν ἰδέαν τῆς Εὐρώπης, τότε δέχεται νὰ δαπανῶνται χιλιάδες δραχμῶν ὑπὲρ αὐτῆς· ἄλλως, εἶναι ματαία δαπάνη καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον συμφέρει νὰ διατηρῇ μᾶλλον ἐφημερίδα ἑλληνικήν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ἡ κυρία ἰδέα τοῦ ἀγορεύοντος ἦτον τὸ νὰ ἐκτυπῶται ἡ ἐφημερὶς ἐν τῷ δημοσίῳ τυπογραφείῳ, καὶ ἐπὶ τῆς ἰδίας ποιότητος οὐδεμίαν παρατήρησιν ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός.

Λέγοντος δὲ τούτου, ὅτι τὸ ἀνωτέρω μέτρον δὲν θέλει φέρει ἄλλο εἰμὴ νὰ αὐξήσῃ τὰ ἔξοδα, διότι μόλις ἐπαρκοῦσιν εἰς τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν οἱ ἤδη ὑπάρχοντες ἐργάται τοῦ τυπογραφείου καὶ θέλομεν βιασθῇ νὰ προσθέσωμεν ἄλλους, τοὺς ὁποίους καὶ μὴ ἔχοντας ἐργασίαν θέλομεν ἀναγκάζεσθαι νὰ διατηρῶμεν·

παρετήρησε καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ Κυβέρνησις θέλει πράξει, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐφημερίδας, ὅ,τι νομίσει καλόν· ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐλαττοῦσα σήμερον τὸ ποσὸν, ἂς μὴ ἐμποδίσῃ τὰ διὰ τοὺς πτωχοὺς δι-δόμενα βοηθήματα καὶ τὰ διὰ τὰς κηδείας τῶν ἀγωνιστῶν χο-ρηγούμενα.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔχει, κατὰ τὴν γνώ-μην του, ποσῶς τὸ δικαίωμα νὰ πληρώνῃ ἐφημερίδας διὰ τοῦ ἰδρῶτος τοῦ πτωχοῦ λαοῦ, τοῦ ἀληθοῦς αὐτοῦ εἴλωτος, ὅστις, ἐὰν ἴδῃ τίς εἰς τὴν Πελοπόννησον, σύρεται ἀγεληδὸν, διὰ νὰ πληρώσῃ πέντε ἢ δέκα δραχμὰς τοῦ δημοσίου, ἐνῷ στερούμενος ἄρτου λιμώττει. Οἱ ὑπουργοὶ λοιπὸν δύνανται νὰ δαπανῶσιν ὑπὲρ τοῦ τύπου σιωπηλῶς μίαν τινὰ ἐκ τῶν βοηθημάτων ποσό-τητα, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται ὅτι πρέπει νὰ καθιερωθῇ ἡ νομο-λογία ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ χορηγῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν χρήματα, ὅπως ἐκδίδωνται ἐφημερίδες, αἵτινες δὲν ὑποστηρίζουσι πολλάκις εἰμὴ τὴν κατάχρησιν καὶ τὴν βίαν.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ὑπεστήριξάν τινες τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, καθ' ἣν ἀποκρούεται ὅλως ἡ ἀρχὴ τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου πληρωμῆς ὑπουργικῶν φύλλων· ἡ δὲ Βουλὴ ἐρω-τηθεῖσα δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην μὴ ἀναστᾶσα. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα καὶ ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης, περιορίσαντος τὴν ποσότητα τῶν 18,000 δραχμῶν εἰς 6,000 μόνον, δὲν παρεδέχθη ἐπίσης καὶ ταύτην μὴ ἀναστᾶσα. Τελευταίου μὴ γενομένης δεκτῆς καὶ τῆς γνωμοδοτή-σεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρον δι' ἀνα-στάσεως ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κεῖται, ἔχει δ' οὕτω·

« 2. Ἰδιαίτεραι (βοήθειαι) δραχ. 85616.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Η. Κεφαλαίου, ἀνα-βαίνοντος εἰς 88,616 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Η. Καλαμογδάρτην καὶ Κ. Τσου-καλᾶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ Θ'. Κεφαλαίου, εἰς μὲν ἐπρότεινε νὰ ἐγκριθῇ καὶ τὸ ἀφορῶν τὸν Ἐμμ. Κόκκινον ποσὸν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ πληρωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκτελε-στῶν καταλόγων· ὁ δὲ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παρε-τήρησεν, ὅτι τὸ μέτρον τῶν ἐκτελεστῶν καταλόγων ἐλήφθη πρὸ τοῦ 1842 καὶ 1843, καὶ ἑπομένως ἂν ζητήσῃ ἤδη ὁ Κόκκινος καταλόγους τοιούτους, δὲν θέλει εὕρει τοὺς κατὰ τὴν ἐποχὴν

ἐκείνην προέδρους κλπ. Ὥστε ἐπιμένοντες ἡμεῖς εἰς τὴν προσα-γωγὴν καταλόγων, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς ἐὰν ἤρνούμεθα τὴν ἀπο-ζημίωσιν τοῦ ἀνωτέρω δικηγόρου.

Ἀντιπόντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι δὲν εἶναι λόγος κωλύμα-τος τοῦτο, καθ' ὅσον τὸ δικαστήριον ὡς ἠθικὸν πρόσωπον εἶναι πάντοτε ἕν, ἐπέφερε καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐξετάσας τὰ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, εὗρεν ὅτι ὁ Ἐμμ. Κόκκινος διεξαγαγὼν ἀκτὼ δίκας τοῦ δημοσίου σύσιωδεστά-τας, κατέβαλε κόπους, δι' οὓς ἀξίζει νὰ λάβῃ τοὐλάχιστον 1000 δραχμάς. Ἀλλὰ καὶ οὕτω παραδεχόμενος τὴν σύστασιν ἐπιτρο-πῆς, ἀποφανθησομένης περὶ τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸν Κόκκινον ἀπο-ζημιώσεως, θέλει προσλάβει ὡς μέλη αὐτῆς τοὺς ἐνισταμένους καὶ δεχθῇ νὰ πληρώσῃ ὅσα ἐγκρίνωσιν οὗτοι.

Ἐνταῦθα παρατηρήσαντος τοῦ προέδρου νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὅτι γίνεται δεκτὴ ἡ δαπάνη ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν Κόκκινον ὅσα ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀποφασισθῶ-σιν, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Θ'. Κεφαλαίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστι-κὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Πολυχρονόπουλον καὶ Δ. Πετροπουλάκην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ κατὰ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70· ἔχει δ' οὕτω·

« Κεφ. Θ'. Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων δραχ. 170,000.»

Μετὰ ταῦτα ἀναγγείλας ὁ προεδρεύων, ὅτι ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς δευτέρας θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τῶν πρὸς τὸν ὑπουρ-γὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἀποταθεισῶν διαφόρων ἐπερωτήσεων, διέ-λυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος.

Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ε. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΕ'.

Τῆς 6 Μαΐου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνε-γνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγρά-

ρησαν παρά τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀνέγνωσαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ α. μὴ συμπληρωθέντος, ὅτι ἐξελέξαντο, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, προέδρους μὲ τὸν Ἰωάννην Κλίμακαν, Παπακώσταν Τζαμάλαν, Ἰω. Κριεζῆν, Γ. Ράλλην, Α. Α. Γιουρδῆν καὶ Ἰω. Χαγιεδῶν· γραμματεῖς δὲ τοὺς Π. Τζαννετάκην, Α. Παπαδημητριάδην, Κ. Οἰκονομόπουλον, Ν. Ματθαίου, Κ. Νταγρῆν καὶ Χ. Δεμπᾶν· εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου τοῦ 1852 τοὺς Δ. Δημητρακόπουλον, Κ. Μανέταν, Σ. Κοπανίτσαν καὶ Κ. Νταγρῆν, μὴ ἐκλεξάντος τοῦ ζ'. τμήματος· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ταχυδρομικῶν τελῶν νομοσχεδίου, τοὺς Γ. Ἀργυρωπαῖον, Ν. Ἀναργύρου, Κ. Σκουλούδην, Θ. Πετρινὸν καὶ Ν. Σιμάνην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν στρατοδικείων, τοὺς Δ. Δρόσον, Χ. Κικιδῆν, Α. Κουμουνδούρου, Γ. Ράλλην, Μ. Κουμουζῆν καὶ Ν. Πιερράκου. Τέλος ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν τοὺς Δ. Φιλάρετον, Π. Δαζέρην, Κ. Μανέταν, Ἰωάννην Βαχλᾶν, Μ. Σολομοῦ καὶ Α. Τατσόπουλον.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἀπάντησις τῶν πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν ἀποταθεισῶν ἐπερωτήσεων, λαβὼν οὗτος τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι τρεῖς εἰσὶν αἱ ἐπερωτήσεις, ἐφ' ὧν προσεκλήθη νὰ δώσῃ πληροφορίας· α') ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Κήπων τῆς Καρυστίας, παραπονουμένων κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου, ὡς διενεργήσαντος εἰκονικὰς δημοπρασίας κτλ. β') ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ἀσβεστοποιῶν τινων παραπονουμένων, ὅτι ἐπιβάλλεται αὐτοῖς φόρος ἐπὶ τῶν χαμηλάδων καὶ γ'.) περὶ γενομένης ἐκρίζωσεως ἀμπέλου τινός, ἐφ' ᾗς προλαβὼν εἶπεν ὅλα, ὅτι οὐδὲν ἔλαβε χώραν τοιαύτη ἐκρίζωσις. Ἐπιλαμβανόμενος λοιπὸν τῆς πρώτης ἐπερωτήσεως, ἀναγινώσκει ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὴν δημοπρασίαν συμβάντων καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ληφθέντων μέτρων, ἐκ τῶν λεπτομερειῶν τῆς ὁποίας θέλει ἀποδειχθῆ, ὅτι οὐ μόνον δὲν ἔχουσι δίκαιον παραπονούμενοι οἱ κάτοικοι Κήπων, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐπιεικῶς φέρεται ἡ Κυβέρνησις ὁσάκις πρόκειται περὶ τῶν συμφερόντων τῶν πολιτῶν. Ἀναγνοὺς δὲ τὴν ἔκθεσιν ἔλυσαν οὕτως·

«Ἐπίτηδες διαφόρων φαλαγγιτῶν διετάχθη παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Καρυστίας ἡ καταμέτρησις καὶ ἐκτίμησις ἐθνικῶν γαιῶν ἐκ τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου Κήπων κειμένων πρὸς πραγματοποίησιν τῶν γραμματίων τῶν εἰρημένων ἀξιωματικῶν τῆς φαλαγγος.

Ἐπιληφθέντος τοῦ γεωμέτρου τῆς καταμετρήσεως, οἱ κάτοικοι τοῦ εἰρημένου χωρίου ἀνέφερον εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι αἱ ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου των γαῖαι κατέχονται καὶ καλλιεργοῦνται ὑπ' αὐτῶν ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1843 νόμου.

Τὸ ὑπουργεῖον καὶ τοι ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀριθ. 60 ἀπὸ 23 Μαρτίου 1850 πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον Καρυστίας ἐπίτηγμον ἔκθεσιν τοῦ γεωμέτρου Δωμαΐαν (ὑπὸ στοιχ. Α), καθ' ἣν ὁ γεωμέτρης οὗτος διεβεβαίου ὅτι αἱ γαῖαι τῆς ἀνωτέρω περιφερείας ὑπερβαίνουσι τὰς δέκα χιλιάδας στρεμμάτων, οἱ δὲ κατοικοι δὲν ἀποτελοῦν περισσοτέρας τῶν τριάκοντα οἰκογενειῶν, δὲν ἠρκέσθη εἰς τὰς ἐπισήμους ταύτας διαβεβαιώσεις, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1850 ὑπ' ἀριθ. 19828, 20129 διαταγῆς του (στοιχ. Β) προσεκάλεσε τὸν ἔπαρχον καὶ οἰκονομικὸν ἔφορον Καρυστίας ν' ἀναβάλωσι τὴν δημοπρασίαν τῶν καταμετρηθεισῶν γαιῶν μέχρι νεωτέρας διαταγῆς, νὰ προσκαλέσωσι δὲ τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς νὰ ὑποβάλωσιν ὑπὸ προσωπικὴν των εὐθύνην ἄνευ ἀναβολῆς ἀκριβῆ ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ὑπαρχουσῶν εἰς τὴν εἰρημένην κοινότητα καὶ τὴν τοῦ Ὁρεινοῦ γεωργικῶν οἰκογενειῶν, διαλαμβάνοντα σὺν τοῖς ὀνόμασι τῶν γεωργῶν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα ἕκαστος κατέχει καὶ καλλιεργεῖ κλπ.

Συνεπείᾳ τῆς διαταγῆς ταύτης ὑπεβλήθησαν αἱ εἰρημέναι ἀρχαὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 595 ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1850 ἀπαντήσεως των (στοιχ. Γ), τὸν ἀπὸ 14 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς κατάλογον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς Κυμαίων, καθ' ὃν αἱ γεωργικαὶ οἰκογένειαι τοῦ χωρίου Κήπου εἶσι τριάκοντα δύω, αἱ δὲ κατεχόμεναι καὶ καλλιεργούμεναι ὑπ' αὐτῶν ἐθνικαὶ γαῖαι συνίστανται ἐκ στρεμμάτων 4580 μέχρι 4910.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς των βεβαιοῦσιν οἵ τε ἔπαρχος καὶ ὁ ἔφορος, ὅτι μετέβησαν ἐπιτοπίως καὶ ἐβεβαιώθησαν ὅτι οὐδεμία τῶν καταμετρηθεισῶν πρὸς ἐπιφύτευσιν μερίδων γῆς εἶναι ἐξαιρέσιμος δυνάμει τοῦ νόμου τοῦ 1843, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας οἱ κάτοικοι κατέχουσι τοσαύτας γαίας, ὅσας ὁ νόμος οὗτος δὲν τοὺς χορηγεῖ. Ἐπιφέροντες δὲ τὰς παρατηρήσεις των ἐπὶ τοῦ σκανδαλώδους καὶ ἀδίκου ἀποκλεισμοῦ τῶν φαλαγγιτῶν, μὴ δυναμένων νὰ πραγματοποιήσωσιν, ὡς ἐκ τῶν ἀξιμίτων προσαρμάτων τὰ ὁποῖα οἱ κάτοικοι παρεμβάλλουσι, τὰ γραμμάτιά των, προσθέτουσιν ὅτι οἱ κάτοικοι γινώσκουσιν ὅτι αἱ ἀπευθυνόμεναι περὶ κατοχῆς ἀξιώσεις των εἶναι ἄδικοι καὶ παράνομοι, ἀλλὰ δὲν παύουσιν

απευθύνοντες τοιαύτας αδιαλείπτως, ίνα μὴ τυχὸν διατεθῶσιν ἅπασαι αἱ παρ' αὐτῶν κατεχόμεναι γαῖαι διὰ φαλαγγιτικῶν γραμμάτιων.

Ἐν τούτοις μ' ὅλας ταύτας τὰς ἐπισήμους πληροφορίας τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, τὸ ὑπουργεῖον διὰ πέντε μόνον τεμάχια γαιῶν ἐξέδοτο τὰ ὑπ' ἀριθ. 4684 καὶ 4685 παραχωρητήρια διὰ στρέμματα 147, καὶ ταῦτα, ἀφοῦ ἔλαβε πληροφορίας παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἐπάρχου Μισαραλιώτου, ὅστις διεδέχθη τὸν παρευρεθέντα εἰς τὴν δημοπρασίαν πρώην ἔπαρχον Πετρίδην, περὶ τῆς τιμῆς κ. λ. π. τῶν γαιῶν, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 30548 ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1850 ἐγκύκλιόν του.

Αἱ πληροφορίαι τῶν ἀρχῶν τούτων ἐμφαίνονται ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 394 πέντε ἐντύπων ἀναφορῶν, δι' ὧν συνωδεύοντο κατὰ τάξιν τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας (Ὅρα στοιχ. Δ. Ε. Ζ. Η. Θ.).

Ἅπαντα τὰ λοιπὰ πρωτόκολλα δημοπρασίας ἠκύρωσε τὸ ὑπουργεῖον, διότι αἱ εἰς τὴν δημοπρασίαν προσενεχθεῖσαι τιμαὶ δὲν ἐθεωρήθησαν ἀνάλογοι μὲ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τῶν γαιῶν.

Τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων πέντε τεμαχίων, ἅτινα ἐνεκρίθησαν, ἐξελέξαν τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, εὗρεν αὐτὰ σύμφωνα μὲ τοὺς τύπους καὶ συνωδευμένα μεθ' ὅλων τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἐφ' ᾧ καὶ ἐθεώρησε τὰ παραχωρητήρια.

Μετὰ παρέλευσιν ὅμως δύω ὡς ἐγγιστα μηνῶν τὸ ὑπουργεῖον ἐπληροφορήθη ἐξωδίκως, ὅτι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοπρασίας τῶν τε ἐγκριθέντων καὶ τῶν ἀκυρωθέντων τεμαχίων γαιῶν, ἅτινα συνεκρότησαν, δὲν ἐξετελέσθη ὁ νόμος ὑπὸ τῶν διενεργουσῶν τὰς δημοπρασίας ἀρχῶν, ἤτοι, ἐνῷ ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν ἐπὶ τρεῖς συναπτὰς ἡμέρας ἐξακολούθησιν τῆς δημοπρασίας, τὴν πρώτην ἡμέραν λαβόντες οἱ εἰρημένοι ὑπάλληλοι διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου περὶ ἀναβολῆς τῆς δημοπρασίας κατὰ συνέπειαν τῶν συνηθῶν περὶ κατοχῆς παραπόνων τῶν κατοίκων Κήπων, δὲν ἐπεραίωσαν τὴν δημοπρασίαν, ἐνῷ τὰ ὑποβληθέντα πρακτικὰ παρουσίαζον τέλειον ἔργον· διὸ προσεκάλεσε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33133 ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1851 διαταγῆς του τὸν εἰσαγγελέα Χαλκίδος νὰ ἐνεργήσῃ προανακρίσεις (στοιχ. 1)· ὑποβληθεῖσα δὲ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ τῶν διεξαχθεισῶν προανακρίσεων δικογραφία, ἐπεστράφη πρὸς τὸν ῥηθέντα εἰσαγγελέα, ὅπως λάβῃ προσέτι κατὰ τὸν νόμον καὶ τῶν κατηγορουμένων τὰς προκαταρτικὰς ἀπολογίας (ὅρα τὸ ὑπ' ἀριθ. 36775 ἔγγραφον τοῦ ὑπουργείου ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1851 στοιχ. ΙΑ.). Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος Καρυστίας ἐν τούτοις ἀπεύθυνεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀναφοράν, δι' ἧς ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐμνημόνευε μάρτυρας πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας ἐξεταστέους, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρεπονεῖτο κατὰ τοῦ ἐκεῖσε εἰρηνοδίκου, ἀναφέρων ὅτι οὗτος ἐχθρικῶς διακείμενος πρὸς αὐτόν, δὲν ἐνήργησε δῆθεν μετ' εἰλικρινείας τὴν περὶ διεξαγωγῆς τῶν προανακρίσεων παραγγελίαν τοῦ κυρίου εἰσαγγελέως, καὶ ὅτι παρεμόρφωσεν ἰδίως τὰς καταθέσεις τῶν ἐξετασθέντων ἀγραμμάτων μαρτύρων, διὰ νὰ ἐπενέγκῃ βλάβην εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπουργεῖον ὅσον θεωρεῖ ἀναποφεύκτως ἀναγκαίαν τὴν καταδίωξιν τῶν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἐκτελούντων ὑπαλλήλων ἀξιόποινόν τινα πρᾶξιν, τοσοῦτον δὲν ἐπιθυμεῖ παντελῶς νὰ καταδιώκωνται οὗτοι ἀδίκως συνεπείᾳ κατηγορίας ἀνυποστάτου, ἔσπευσε νὰ πέμψῃ πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τὴν ἀναφορὰν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἵνα ἐξετασθῶσιν οἱ παρὰ τούτου ὑπὲρ ἑαυτοῦ προταθέντες μάρτυρες, καὶ δι' ἐπανειλημμένης ἐξετάσεως τῶν παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου ἐξετασθέντων ἀγραμμάτων μαρτύρων ἐξακριβωθῇ, ἂν τυχὸν ἔχωνται ἀληθείας τὰ κατ' αὐτοῦ παράπονα τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου (ὅρα τὸ ὑπ' ἀριθ. 40057 ἔγγραφον τοῦ ὑπουργείου ἀπὸ 19 Σεπτεμ. 1851 στοιχ. ΙΒ).

Ἐνεργηθεισῶν τῶν τοιούτων παραγγελιῶν τοῦ ὑπουργείου, ὑπεβλήθη εἰς αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἡ προανάκρισις ὑπῆρχεν ἀτελής, ἐπειδὴ δὲν εἶχε ληφθῇ καὶ ἡ τοῦ πρώην ἐν Καρυστίᾳ ἐπάρχου Πετρίδου ἀπολογία. Ὅθεν ἀπεστάλησαν τὰ ἔγγραφα πρὸς τὸν παρὰ τοῖς ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδίκαις εἰσαγγελέα, ὅπως συμπληρώσῃ τὴν διοικητικὴν προανάκρισιν, λαμβάνων τὴν ἀπολογίαν τοῦ κυρίου Πετρίδου, ἤδη ἐν Βονίτσῃ ἐπάρχου ὑπάρχοντος.

Δὲν ὑπολείπεται ἐπομένως εἰμὴ νὰ ἐκδοθῇ ἡ δέουσα ὡς πρὸς τοὺς κατηγορουμένους ἀπόφασις, ὅπερ θέλει ἐκτελεσθῇ ὅσον οὔπω, ἐπειδὴ μόλις τὴν 28 τοῦ ῥηθέντος Ἀπριλίου ἐπιστραφέντα τὰ ἔγγραφα ὑπὸ τοῦ παρὰ τοὺς ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδίκαις Κ. εἰσαγγελέως, ἀπεστάλησαν αὐθημερὸν παρ' ἡμῶν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, καθὸ ἁρμόδιον νὰ ὑποβάλῃ αὐτὰ πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγονται οἱ κατηγορούμενοι ἔπαρχοι (ὅρα τὸ ὑπ' ἀριθ. 17184 ἔγγραφον ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1852 στοιχ. ΙΓ).

Καὶ οὕτω μὲν ἔχουσι τὰ τῆς προανακρίσεως, περὶ δὲ τῆς ἐνοχῆς ἢ τῆς ἀθωότητος τῶν ὑπαλλήλων οὐδὲν δύναμαι νὰ παρατηρήσω, ἐπειδὴ ἰδίως περὶ τῶν δύω ἐπάρχων ΚΚ. Μισαρα-

λιώτου καὶ Πετρίδου ἁρμόδιον εἶναι κατὰ ῥητὴν τῆς ποινικῆς δικονομίας διάταξιν ν' ἀπορριφθῇ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον. Κρίνω ἐν τούτοις ἀναγκαῖον νὰ μὴ παραλείψω, ὅτι, θεωρουμένης εἰκονικῆς τῆς δημοπρασίας, τὸ δημόσιον ἔχει συμφέρον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ τῆς ἀγοραπωλησίας συναλλάγματος, καὶ κατὰ συνέπειαν ὅτι θέλει λάβει ἐν καιρῷ τὰ προσήκοντα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ μέτρα.

Παρατηρῶ δὲ ἐπὶ τέλους, ὅτι κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Καρυστίας παραχωρήσεις ἐθνικῶν γαιῶν διὰ Κρητικῶν γραμματίων δὲν ἐγένοντο.»

Συμπέραινεν, ὅτι ἐξ' ὅλων τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐκθέσει ἀναφερομένων ἐξάγεται, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τότε ἐνέκρινε τὴν δημοπρασίαν, ὅταν ἐπληροφορήθη παρά τε τοῦ γεωμέτρου καὶ τοῦ δημάρχου, ὅτι ὑπῆρχον ἐν τῷ χωρίῳ Κήπων γαῖαι τριπλάσιαι τῶν εἰς τοὺς κατοίκους ἀναλογουσῶν· ὅτι καὶ μετὰ τὴν πληροφορίαν ταύτην τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐξέδοτο παραχωρητήρια εἰμὴ διὰ πέντε μόνον τεμάχια γαιῶν, καὶ τοῦτο μάλιστα ἐπανειλημμένη αἰτήσει δύω τῶν βουλευτῶν Καρυστίας· ὅτι ἀφοῦ, ὡς ὑπενοήθη, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοπρασίας δὲν ἐξετελέσθησαν οἱ τύποι τοῦ νόμου, τὸ ὑπουργεῖον διέταξε νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ δέουσαι ἀνακρίσεις, καὶ ὅτι τελευταῖον, ὑποτεθείσης εἰκονικῆς τῆς δημοπρασίας, τὸ δημόσιον ἔχει συμφέρον ν' ἀκυρώσῃ τὸ συνάλλαγμα τῆς ἀγοραπωλησίας. Διὸ κακῶς παραπονοῦνται οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Κήπων, ὅτι δῆθεν ἠδικήθησαν παρὰ τὸν ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1843 νόμον, καὶ δύναται, ἂν ἡ Βουλὴ θέλῃ, νὰ φέρῃ πρὸς πλειοτέραν ἀπόδειξιν ὅλα τὰ ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐκθέσει ἀναφερόμενα ἐπίσημα ἔγγραφα.

Τοῦτον ἀντικρούων ἐξεθύμανεν ἄλλος, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε διαγωγὴ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ δὲν εἶναι τῷ ὄντι πολὺ ἐπιλήψιμος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς διαγωγῆς τοῦ ἐφόρου Καρυστίας, καὶ ἐκ τῆς ἐκθέσεως φαίνεται ὅτι κατέβαλεν οὐχὶ μικρὰν πρὸς τοῦτο ἐνέργειαν. Καὶ δὲν ἀποκρούει μὲν οὐδ' αὐτὸς τὴν ἰδέαν, ὅτι ὁ ὑπάλληλος δὲν πρέπει νὰ παύηται τῆς ὑπηρεσίας πρὶν ἢ ἀνακαλυφθῇ ἔνοχος, καὶ νὰ ὑγιαίνῃ μάλιστα νὰ ἐφαρμόζηται ἐν γένει ἡ τοιαύτη ἀρχή, ἀλλ' ἔχομεν τοὐναντίον παραδείγματα ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐπὶ ἁπλαῖς ὑποψίαις ἔπαυσε πολλάκις πολλοὺς ὑπαλλήλους ἔχοντας μεγάλα ἐκ τῆς πολυχρονίου ὑπηρεσίας των δικαιώματα. Εἰς τοῦτο ὅμως δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ ὁ ἀγορεύων, διότι εἰς τὸν ὑπουργὸν ἀπόκειται νὰ διατηρῇ ἢ παύῃ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοῦ

κατὰ τὰς πεποιθήσεις, ἃς ἔχει δι' ἕκαστον τούτων. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐν τούτοις ἐκθέσεως φαίνεται, ὅτι δοθείσης ἀφορμῆς, ἀνεκρίθη ὁ ἔφορος παρὰ τοῦ ἐκείσε εἰρηνοδίκου, ὅτι ἐκ τῆς ἀνακρίσεως ἐπεβεβαιώθη ἡ θέσις αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἀποδιδοὺς τὴν αἰτίαν εἰς δυσμενεῖς τοῦ εἰρηνοδίκου διαθέσεις, ἐπρότεινεν ὁ ἔφορος νέας ὑπὲρ τῆς ἀθωότητος αὐτοῦ ἀποδείξεις. Καὶ ὁ μὲν ὑπουργὸς δικαίως ἠθέλησε νὰ χορηγήσῃ αὐτῷ πᾶσαν πρὸς ὑπερασπισίν του εὐκολίαν, ἀλλ' ὑπάλληλος ἀναπτυσσόμενος ἐπὶ κυλοσιμῳ πράξει καὶ εἰς νέα καταφεύγων ὑπερασπίσεως μέσα, ἀφιβάλλει ἂν ἔπρεπε νὰ διατηρηθῇ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἐξ ἧς ὠφελούμενος δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ πολλούς, καὶ ψευδομάρτυρας πλάττων, νὰ ἀλλοιώσῃ τὸ δίκαιον· ὁ ὑπουργὸς λοιπὸν ὡρείλεν οὐχὶ νὰ παύσῃ, ἀλλὰ νὰ μεταθέσῃ κἂν τὸν ὑπάλληλον τοῦτον, διὰ νὰ προλάβῃ πᾶσαν τοῦ νόμου διαστροφήν. Ἀλλ' ἐὰν παρέλειψε τὸ καθῆκον τοῦτο ἐκ μόνης τῆς πρὸς τὸν ὑπάλληλον αὐτοῦ συμπαθείας, ἐνεργήθη μὲν νέα ἀνάκρισις, ἥτις ὅμως ἀπεδείχθη ἀτελής, καθ' ὅσον ὁ ἔφορος δὲν εἶχε λάβει γνῶσιν τῆς γενομένης πλαστογραφίας. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἀνεφάνη καὶ ἄλλη ἀτέλεια, διότι συμπεσούσης τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐπάρχου, ἀπεδεικνύετο ὅτι δύω ἔπαρχοι διεύθυνον τὴν δημοπρασίαν, διὸ διετάχθη ὁ ἐν Μεσολογγίῳ εἰσαγγελεὺς νὰ ἀνακρίνῃ καὶ τὸν ἐκείσε μεταστάντα ἔπαρχον. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἔνοχὴν ἢ ἀθωότητα τοῦ ἐφόρου, εἶναι βεβαίως συμπεπληρωμένη, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διαιρεθῇ, κατὰ τὸν νόμον, ἡ κατηγορία αὐτοῦ τῆς τῶν λοιπῶν συγκατηγορουμένων, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ διαταχθῇ καὶ ἡ καταδίωξις αὐτῶν. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς πρὸ πολλοῦ ἤδη εἶναι εἰς θέσιν νὰ σχηματίσῃ πεποίθησιν, ἂν ὁ ἔφορος δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔνοχος ἢ ἀθῶος· καὶ ἂν μὲν ἦναι ἀθῶος, ἔπρεπε νὰ τὸ εἴπῃ πρὸς τὴν Βουλήν, ἵνα διασκεδάσῃ τὰς ὑποψίας της· ἂν ὅμως δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, σημαίνει ὅτι ἡ πεποίθησις τοῦ ὑπουργοῦ κηρύσσεται κατὰ τοῦ ἐφόρου, καὶ οὕτως εἰς μὲν τὴν Βουλὴν καὶ τὸ κοινὸν ἀποκαλύπτεται σήμερον ἡ ἔνοχὴ τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, εἰς δὲ τὸν ὑπουργὸν πρὸ πολλοῦ, καὶ δὲν ὤμοζεν ἐπομένως νὰ τὸν διατηρῇ μέχρι τοῦδε, ἐφ' ᾧ πρέπει νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀνοχὴν ταύτην. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν νόμον τοῦ 1843, τὸν ὁποῖον ἐπικαλοῦνται οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Κήπων, παρατηρεῖ ὅτι ἂφεις αἱ γαῖαι κοινότητός τινος εἶναι πλειότεραι τῶν κατοίκων, ἡ Κυβέρνησις ἔχει βεβαίως τὸ δικαίωμα νὰ διαθετῇ τὰς πλεοναζούσας. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς πόθεν θέλει λάβει τὸ πλεόνασμα τῶν γαιῶν τούτων; θέλει ἐκλέξει τὰς καλλιτέρας τῆς

περιφερείας, ἵνα παραχωρήσῃ αὐτὰς εἰς προικοδοτήσεις φαλαγγιτῶν κλπ; θέλει τὰς ἀφαιρέσει ἀπὸ τῶν καταβαλόντων καὶ χρήματα καὶ ἀγῶνας πρὸς βελτίωσίν των, ἢ θέλει δώσει ἀντ' αὐτῶν ἄλλας; Ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Κήπων ἐξάγεται ὅτι αἱ παραχωρούμεναι γαῖαι κεῖνται παρὰ τὴν αὐλὴν τῶν κτημάτων αὐτῶν, καὶ ἐκεῖ ὅπου θέλει ἐξέρχεσθαι διὰ νὰ βοσκήσῃ τὸ ζῶον των, ἐκεῖ ὅπου θέλουσι διατελεῖ εἰς αἰώνιον διαμάχην, ἐκεῖ θέτουσιν ἐπὶ κεφαλῆς των ἀνὰ ἕνα τύραννον. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις δύναται μὲν νὰ διαθέτῃ τὰς ὑπεραρίθμους γαίας, ἀλλ' εἰς τρόπον μὴ βλάπτοντα τοὺς κατοίκους, πρέπει νὰ ἀπαντήσῃ ὁ ὑπουργὸς καὶ ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καθ' ὅσον δὲν ὁρίσταται ἄλλως ὁ ἀνωτέρω νόμος τοῦ 1843.

Ἀπάντησεν εἰπὼν ἕτερος, ὅτι ἀφ' οὗ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς διέταξεν ἀνακρίσεις κατὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων, ἀφ' οὗ μετὰ τὴν εἰρηνοδίκην ἀνέθηκεν αὐτὰς εἰς τὸν εἰσαγγελέα Χαλκίδος καὶ τὸ πρόσωπον τοῦτο εἶναι ἀνώτερον πάσης ὑποψίας, νομίζει ὅτι ὑπὲρ τὸ δέον ἐμακρηγόρησεν ὁ προαγορεύσας. Δὲν εἶναι δὲ ποσῶς ὕποπτος ἡ ἐν Καρυστίᾳ διατήρησις τοῦ ἐφόρου, καὶ μάλιστα ἐπιβαρύνει τὴν θέσιν αὐτοῦ, διότι ἔχουσιν, ὡς γνωστὸν, τοσαύτην ἁπλησταίαν οἱ κάτοικοι, ὥστε, διὰ νὰ μὴν ἀρήσωσι ξένον νὰ λάβῃ σπιθαμὴν γῆς εἰς τὸν τόπον των, ἔστω καὶ πολὺ μακρὰν τῶν γαιῶν των, προσφέρουσι πολλάκις τὰς πλέον ὑπερόγκους τιμὰς διὰ γαίας ἀσημάντου ἀξίας. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν οἱ κάτοικοι Κήπων βλέπουσι διατηρούμενον ἐκεῖσε τὸν ἔφορον, νομίζουν ὅτι καταγίνεται εἰς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ του, καὶ δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ ἐνεργῶσι πρὸς βλάβην αὐτοῦ. Τελευταῖον δὲν εἶναι ὀρθὴ καὶ ἡ ἰδέα, ὅτι ὁ ἔφορος πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἔνοχος ἀπὸ τοῦδε, καὶ μόνον ὅταν οἱ συγκατηγορούμενοι δύω ἔπαρχοι, οἵτινες φέρουσι πλειοτέραν εὐθύνην, θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἔνοχοι τῆς κατηγορίας, δύναται νὰ καταδικασθῇ καὶ ὁ ἔφορος ὡς τοιοῦτος.

Καὶ ἄλλος δέ τις παρετήρησεν, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ὑπὸ τοῦ ἀγορεύσαντος κατὰ πρῶτον ἰδέαν, ὅτι ὁσάκις ὑπάλληλός τις κατηγορεῖται πρέπει νὰ μετατίθηται ἀλλαχοῦ, ὡς δυνάμενος νὰ ἐπηρεάσῃ διὰ τῶν μέσων αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην· δὲν παραδέχεται δὲ τὴν ἰδέαν ταύτην, ἐπειδὴ καὶ ἀντιθέτως δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι μετατιθεμένου τοῦ ὑπαλλήλου, πολλοὶ ἐχθροί του εἶναι δυνατὸν νὰ σκευωρήσωσιν ἐναντίον αὐτοῦ. Εἰς τὸν κατηγορούμενον χορηγεῖ ὁ νόμος ὅλα τὰ μέσα, δι' ὧν ἔχει νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά του, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μετατίθηται ὁ ὑπάλληλος ἐκ τοῦ

τόπου, ἔνθα κατηγορούμενος, ἔχει πρόχειρα τὰ πρὸς ὑπεράσπισιν μέσα· μόνον δὲ ἐν ἀνάγκῃ καὶ ὅταν ὑπάρχωσιν ἰσχυροὶ λόγοι ὅτι θέλει παραβιασθῇ ὁ νόμος, δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ καλέσῃ τὸν ὑπάλληλον εἰς Ἀθήνας καὶ ἀνακρίνῃ αὐτὸν προσκόντως. Καὶ ἡ ἰδέα δὲ ὅτι ὁ ἔφορος πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἔνοχος, καθ' ὅσον ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ κηρύξῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦδε ἀθῶον, δὲν ἔχει καλῶς, διότι ἂν τὰ δικαστήρια διατάσσωσιν ἀνακρίσεις οὐ μόνον ὅπως ἀνακαλυφθῇ ἡ ἐνοχὴ, ἀλλ' αὐτὴ ἡ ἀλήθεια, δὲν σημαίνει τοῦτο, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἐτυγχατίσθη πεποίθησις, ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἔνοχος.

Ἐπέφερε καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἱ παρατηρήσεις τῶν δύω πρὸ αὐτοῦ ἀγορευσάντων τὸν ἀπαλλάττουσι τῆς ἀπαντήσεως, ἣν ὤφειλεν εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς ὁμιλίας τοῦ ἐκφράσαντος γνώμην ἐναντίαν. Ἐπειδὴ ὅμως παρέλειψαν καὶ ἄλλην τινὰ παρατήρησιν, λέγει ὅτι ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος εἶναι τὸ τελευταῖον ἐν ταῖς δημοπρασίαις πρόσωπον, ὁ δὲ ἔπαρχος ὁ διευθύνων καὶ διεξάγων αὐτάς· ὁ ἔπαρχος λοιπὸν, συμπράττοντος καὶ τοῦ ἐφόρου, εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν, καὶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον μόνον ἀποφασίζει περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ μὴ τῶν κατηγορουμένων. Πῶς δύναται λοιπὸν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς σφετεριζόμενος τὸ δικαίωμα τοῦτο, ν' ἀποφασίσῃ μόνος αὐτὸς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης; Καὶ εἶπε μὲν ὁ ἀνωτέρω βουλευτὴς, ὅτι ἔπρεπε νὰ μετατεθῇ ἀμέσως ὁ ἔφορος, ἀλλὰ τί θέλει; νὰ καταστρέψωμεν ἐν γένει τοὺς ὑπαλλήλους, μετατιθέντες ἢ παύοντες αὐτοὺς ἐφ' οἱᾳδήποτε κατηγορίᾳ; νὰ βίψωμεν εἰς μίαν γωνίαν τὸν ἔφορον τοῦτον, ἐνῷ ἔχει τοσαῦτα εὐχρηστα προηγούμενα, χωρὶς νὰ περιμείνωμεν ἓν ἀποτέλεσμα θετικόν; ἄλλως τε εἶναι ἀλήθεια ἀναντίῤῥητος ὅσα περὶ τῶν διαθέσεων τῶν κατοίκων ἀνέφερεν εἰς τῶν ἀγορευσάντων, καὶ δὲν ὑπάρχει τις ἐξ αὐτῶν, ὅστις νὰ κατέθηκεν ὑπὲρ τοῦ ἐφόρου. Ἀφ' οὗ δὲ μεταβαίνει ἐπίτηδες εἰς εἰσαγγελεὺς πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν πραγμάτων, ἀφ' οὗ βλέπουσιν οἱ κάτοικοι ὅτι τὸ ὑπουργεῖον διατάσσει τὴν ἀνάκρισιν τοῦ ἐφόρου, οἱ κάτοικοι οὗτοι θέλουσι φοβηθῇ τὴν παρουσίαν του ὅπως καταθέσωσι τὴν ἀλήθειαν; Τὸ κατ' αὐτὸν, εἶναι ἐναντίος τῆς ἀρχῆς, ὅτι εἰς περιστάσεις τοιαύτας πρέπει νὰ μετατίθενται οἱ ὑπάλληλοι, καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ τῷ φέρωσιν ἓν παράδειγμα ὅτι ἐβλάβη ποτὲ ἡ δικαιοσύνη ἕνεκα τῆς μὴ μεταθέσεως ὑπαλλήλου τινός. Ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀρκετὰ ἰσχυρὰ ὥστε νὰ θέσῃ ὑπὸ τὴν αἰγίδα της τὴν ἀνάκρισιν, καὶ αὐτὴ πρέπει νὰ ἐνεργῆται ἐπιτοπίως, διὰ νὰ ἔχῃ καὶ ὁ κατηγορούμενος ὅλα τὰ πρὸς ἀνταπόδειξιν

μέσα. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας μετέβαλε τὴν συζήτησιν εἰς κατηγορίαν εἰπών, ὅτι ὁ ὑπουργὸς παρέπτωσεν ἐν μέρει εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἐζητεῖτο νὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ περὶ τούτου, διότι τὸ ὑπουργεῖον προσηνέχθη ὅπως ὁ νόμος καὶ ἡ εἰλικρίνεια ἀπαιτεῖ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν νόμον τοῦ 1843, παρατηρεῖ ὅτι κατ' αὐτὸν δύναται ὁ κάτοικος νὰ κατέχῃ καὶ καλλιεργῇ τὰ ὑπ' αὐτὸν πτώματα, ὁ δὲ ὑπουργὸς μὴ ἀγνοῶν τὴν δύναμιν τοῦ κατέχειν, παντελῶς δὲν παρεχώρησεν εἰς τινα γαίας κατεχομένας ὑπ' ἄλλου. Ἀποδεικνύει ὅτι ἐνῷ οἱ βουλευταὶ Καρυστίας τῷ ἐζήτησαν 27 στρέμματα γῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ τοὺς παραχωρήσῃ αὐτὰ ὡς κατεχόμενα ὑπὸ ἄλλων· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ζητεῖ ἀποδεικτικὰ διαβεβαιοῦντα, ὅτι αἱ παραχωρηθησόμεναι γαῖαι δὲν κατέχονται, ἢ ὅτι ὁ κάτοχος αὐτῶν ἔχων καὶ ἄλλας δὲν ἀντιτείνεται, καὶ τότε μόνον τὰς παραχωρεῖ πρὸς τοὺς ζητοῦντας αὐτάς. Καὶ ῥήθη μὲν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ, ὅτι αἱ παραχωρηθεῖσαι γαῖαι κεῖνται παρὰ τὰς αὐλὰς τῶν κατοίκων Κήπων, ἀλλ' ἡ ἀναφορὰ των δὲν περιέχει τοιοῦτόν τι. Ἐνταῦθα δὲ παρατηρησάντων τῶν βουλευτῶν Κυκλαδίνης, ὅτι αἱ ἐγγύτερον κείμεναι ἀπέχουσιν ἡμίσειαν ὥραν ἀπόστασιν κατὰ περιφέρειαν, ἐξηκολούθησεν εἰπὼν ὁ ὑπουργός, ὅτι τοιαύτη κατὰ περιφέρειαν ἀπόστασις ἀποτελεῖ πολλὰς χιλιάδας στρεμμάτων, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ δυσχεραίνωσιν οἱ κάτοικοι διὰ τὴν παραχώρησιν ὀλίγων γαιῶν πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς τῆς πατρίδος, εἰς οὓς δὲν ἐδόθη εἰμὴ ἐν φαλαγγιτικὸν γραμμάτιον, ἀφοῦ ἐβυσιάσθησαν καὶ ἐγυμνήτευσαν τόσα ἔτη· δὲν δύνατο δὲ τις καὶ τόσον μακρὰν τῶν γαιῶν τῶν κατοίκων νὰ μὴ παραχωρήσῃ αὐτοῖς τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα στρέμματα, διότι δὲν ἔχει τόπα πολλὰ νὰ τοῖς δώσῃ αὐτά. Ἀλλ' ἐπιδεξιῶν πάθων ὁρμώμενος ὁ βουλευτὴς, παρελήφθη εἰς τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ, ὑπομιμνήσκει ὅτι κατά τινα νόμον τοῦ 1848 παραχωροῦνται εἰς τοὺς Κρῆτας ἀνὰ 30—50 στρέμματα γῆς, ὁ δὲ νόμος οὗτος ὁρίζει ὅτι ἃ πρὸ πάντων παραχωροῦνται ἐκ τῶν καθ' ὑπέρβασιν κατεχομένων ἢ τῶν ἐγκαταλελειμμένων γαιῶν· ἀλλ' ἐνῷ μέρος τῶν Κρητῶν ἐγκατέλιπον, μέρος δὲ κατέχουσι γαίας τοιαύτας, τὸ ποσὸν ἐν γένει τῶν τοιούτων γαιῶν εἶναι ἐλάχιστον καὶ ἐν μικρὸν μέρος κεῖται καὶ κατὰ τὴν Μαντινείαν. Ἡ δὲ ὑπουργὸς τὸν νόμον ἔχων ὑπ' ὄψιν εἶπε πρὸς τοὺς Κρῆτας, ὅτι θέλουσι πρῶτον λάβει ἐκ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἢ ἐγκαταλελειμμένων γαιῶν, ἀκολούθως δὲ ἐκ τῶν ἄλλων. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν οἱ κάτοικοι Μαντινείας ἦλθον ἐπ' αὐτῷ εἰς συμφωνίας τινὰς μετὰ τῶν Κρητῶν, ἔπειτα ὅμως ἀγνοεῖ πῶς διαφωνήσαντες, παρεπονέθησαν ὅτι

τὸ ὑπουργεῖον ἀφαιρέσαν ἔδωκεν εἰς τοὺς Κρῆτας τὰς γαίας των· ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον δι' ὅλας τὰς τοιαύτης φύσεως παραχωρήσεις ἔχει ἀποδεικτικὰ ἐμφαίνοντα, ὅτι ἡ διαμένη γῆ εἶναι ἐκ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἢ τῶν ἐγκαταλελειμμένων, καὶ ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ἄνευ τούτου παρεχώρησε σπιθαμήν, δέχεται νὰ κατηγορηθῇ ἐπὶ παραβάσει, διότι ἂν καὶ ἀπέναντι τοῦ μνησθέντος νόμου τοῦ 1848 ἢ τοῦ 1843 δὲν δύναται νὰ ἰσχύῃ, ὁ ὑπουργὸς δὲν παρεχώρησε γαίας εἰμὴ καθ' ἃ ἐξέθηκεν ἀνωτέρω.

Ἀπαντῶν εἶπεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τοῦ 1843, εὐχαριστεῖ τὸν ὑπουργὸν διαβεβαιώσαντα, ὅτι δὲν παραχωρεῖ τὰς ὑπ' ἄλλου κατεχομένας γαίας· ἐπὶ δὲ τοῦ ζητήματος Καρυστίας λέγει, ὅτι πολὺ μακρὰν εἶναι νὰ ζητήσῃ αὐτὸς τὴν καταστροφὴν ὑπαλλήλου, καὶ λυπεῖται, ἀναλογιζόμενος ὅτι ἐκ πενίας ἐπιποθοῦσί τινες τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου· ἀλλ' ὅταν μία τις ἀπόφασις ἀθωωτικὴ τῶν δικαστηρίων δὲν μεταβάλλῃ πολλάκις τὰς περὶ τοῦ ἀπολυθέντος κακὰς ὑποθέσεις, ὅταν ὁ ἀνωτέρω ὑπάλληλος φαίνεται ἠθικῶς ἔνοχος ἐνώπιον τοῦ προϊσταμένου του ὑπουργοῦ, ὑπάλληλος τοιοῦτος δὲν ἔπρεπε νὰ διατηρῆται. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔτι οὐδ' ἔνοχος οὐδ' ἀθῷος, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ μετατεθῇ, καθ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐξασφαλίσῃ τοὺς κατοίκους ὥστε νὰ εἴπωσι τὴν ἀλήθειαν· ἀλλ' ἀποκρούων τὴν τοιαύτην ἰδέαν, ἐμμένει διϊσχυριζόμενος, ὅτι εἷς οἰκονομικὸς ἔφορος δύναται καὶ νὰ βλάψῃ καὶ νὰ ὠφελήσῃ αὐθαιρέτως τοὺς κατοίκους, καὶ χωρὶς νὰ ἐκτείνηται εἰς λόγους, προσθέτει ὅτι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὁ ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ μεταθέσῃ τὸν ἔφορον, καὶ οὐχὶ, κατὰ τὴν γνώμην ἑνὸς τῶν πρὸ αὐτοῦ, νὰ τὸν καλέσῃ ἐντεῦθεν, ἵνα λαμβάνῃ πρὸς ἀμοιβὴν μισθὸν ἀντιμισθίας. Λοιπὸν οὐδὲ ἡ ἀνάκρισις εἶναι πεπερασμένη καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρόσωπον τοῦ ἐφόρου, ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ ἐφημάτια πλέον πεποίθησιν ἂν ἦναι ἔνοχος ἢ ἀθῷος, καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ὑποθέσει, οὔτε τὴν μέχρις ὑποψίας ἔνοχον αὐτοῦ ἔπρεπε νὰ ἀνεχθῇ ὁ ὑπουργὸς, διότι εἰς τὸν ἔφορον διαπρέπεται ὁ πλοῦτος τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀποπέμψῃ ἀμέσως, καὶ ἀκολούθως ἐὰν ἀπεδεικνύετο ἀθῷος, ἠδύνατο νὰ διορίσῃ αὐτὸν ἐκ νέου. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἠθέλησε μεγαλοφρόνως τὸν ἀγορεύοντα εἰπών, ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἰδέαι του πηγάζουσιν ἐκ τῆς μνησθείσης ὑποθέσεως τῶν Κρητῶν, ἐπειδὴ ἂν ἐκ τοιαύτης αἰτίας ὡρμᾶτο, ἤθελε προσελθεῖ εἰς τὸν ὑπουργὸν διὰ νὰ τῷ ἀναφέρῃ τὸ πρᾶγμα· ἀλλ' οὐδ' εἰς αὐτὸν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὑπουργείας του ἀπετάθη, οὐδ' εἰς

ἄλλον τινὰ ὡμίλησεν, οὐδ' ἀναφορὰν ἢ ὑπόμνημα ἔδωκε περὶ τούτου, καὶ ἀπορεῖ πόθεν λαμβάνων τὸ ἐνδόσιμον, ἔβλεπεν ὁ ὑπουργὸς εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο. Ἄλλως τε οὐδεμίαν εἶχεν ἀνάγκην νὰ φέρῃ οὕτω τὸ ζήτημα διὰ τὰς ἐγκαταλελειμμένας ἢ καθ' ὑπέρβασιν γαίας, διότι δυνάμει τῶν ἐγκυκλίων αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ αἱ θύραι τῶν δικαστηρίων εἰσὶν ἀνοικταὶ, καὶ ἔχει ἐπάγγελμα, δι' οὗ δύναται νὰ ὑπερασπίσῃ, ἂν τύχῃ, τὰ συμφέροντα τῶν ἐπαρχιωτῶν του.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δυστυχῶς ὁ συνάδελφος αὐτοῦ παρεξηγήσας τὴν ἀγόρευσίν του, τῷ ἀπέδωκεν ἰδιότητα, ἣν ἀποκρούει ὡς καὶ πᾶς τίμιος ἄνθρωπος. Ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ἕκαστος δύναται νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὴν γνώμην του, ἐπὶ ζητήματος μάλιστα νομικοῦ. Τοῦτο λοιπὸν ἔπραξε καὶ αὐτὸς σήμερον, ἐκθεὶς τὴν γνώμην του ἐπὶ ζητήματος ἀφορῶντος τὰς ἐγγυήσεις, ἃς ὁ ποινικὸς νόμος χορηγεῖ εἰς τὸν κατηγορούμενον, καὶ ἀντικρούσας τὴν περὶ μεταθέσεως τῶν ὑπὸ κατηγορίαν διατελούντων ὑπαλλήλων γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, διότι τότε οἱ ἐχθροὶ παντὸς ὑπαλλήλου ἤθελον εὐκόλως ἀνευρίσκει μέσα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ψευδοῦς ἴσως κατηγορίας των, ὁ δὲ ἀτυχὴς ὑπάλληλος διατρέχει, καὶ τοι ἀθῶος, τὸν μεγαλείτερον κίνδυνον. Τὰς ἰδέας του λοιπὸν ταύτας, τὰς ὁποίας νομίζει ὀρθὰς, ἐκθεὶς μετὰ παῤῥησίας, δὲν ἐνόησε νὰ προσβάλῃ τὸν προαγορεύσαντα, ὡς κακῶς ἐκεῖνος ὑπέλαβε.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ καὶ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ποινικῆς δικονομίας καὶ περὶ τοῦ νόμου τοῦ **1843** ἐξετέθησαν ἐσφαλμέναι ἰδέαι, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἀντικρούσῃ αὐτάς. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου ζητήματος, καὶ τοι ἀπέχων τοῦ νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν ἔπαυσε τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπάλληλον ἐκ συμπαθείας, οὐχ ἧττον ὅμως νομίζει ὅτι συνέβη τις ἔλλειψις ἐν ἀγνοίᾳ, ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ποινικὴν δικονομίαν, διὰ νὰ εἰσαχθῇ εἰς δίκην ὑπάλληλος ἢ καὶ ἰδιώτης, ἀρκοῦσιν ἁπλαῖ μόνον ἐνδείξεις, καὶ τοιαῦται ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς προκειμένης κατηγορίας. Ὁ ὑπουργὸς λοιπὸν ὤφειλε, χωρὶς νὰ προβῇ εἰς διοικητικὰς ἀνακρίσεις, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν τοῦ κατηγορουμένου ὑπαλλήλου, ἀπέκειτο δὲ εἰς τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, ἐκτιμῆσαν τὰς περιστάσεις, ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ ἀθωότητος αὐτοῦ.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ δεύτερον ζήτημα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου τοῦ **1843**, ὅταν ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν χωρικῶν καλλιεργουμένων γαιῶν περιττεύωσι καὶ ἄλλαι, πρέπει νὰ δίδωνται αἱ

ἀκαλλιέργητοι γαῖαι εἰς τοὺς φαλαγγίτας πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων των, καὶ οὐχὶ νὰ ἐκποιῶνται αἱ ὑπὸ τῶν γωρικῶν καλλιεργούμεναι, καὶ ν' ἀρίνωνται εἰς αὐτοὺς αἱ ἀκαλλιέργητοι ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνέβη.

Τελευταῖον παρετήρησέ τις, ὅτι ἐκ τῶν παρουσιασθέντων ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ζητημάτων τὸ ἁπλούστερον ἦτον τὸ προκείμενον, διότι συνεπείᾳ ἀναφορᾶς κατοίκων τινῶν παραπονουμένων, ὅτι ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος δι' εἰκονικῆς δημοπρασίας ἀφῆρεσεν ἐκ τῆς κατοχῆς των τὰς γαίας, ἡ Βουλὴ ἐζήτησε παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ πληροφορίας τινὰς, τὰς ὁποίας καὶ ἔδωκεν οὗτος· κατόπιν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ἐπέτυχε ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους ἐν γένει δογματικάς τινας παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἀντέκρουσε μετὰ ταῦτα ὁ ὑπουργὸς, καὶ ἐπομένως θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν περαιτέρω συζήτησιν.

Τῆς δὲ Βουλῆς συμφωνητάσης, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς καὶ ἐπὶ τῆς περὶ φορολογίας τῶν θαμνων ἐπερωτήσεως, ἐξέθηκεν ὅτι οὐδεμία σήμερον ἐνεργεῖται ἐπὶ τούτων φορολογία, ὡς καταργηθεῖσα ἀπὸ τοῦ **1834** διὰ Β. διατάγματος· ὅτι πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐλαμβάνοντο ἐκτὸς τοῦ ἐπὶ τῆς ἀσβέστου φόρου, καὶ **15** λεπτὰ διὰ τὰ φρύγανα, ἂν ἦσαν ἐθνικὰ, δέκα δὲ διὰ τὰ ἰδιόκτητα· ἀλλ' ὅτι σήμερον λαμβάνονται δέκα μόνον λεπτὰ διὰ τὴν ἄσβεστον, ἥτις, κατὰ τὸν δασονομικὸν κανονισμὸν, κατατάσσεται μεταξὺ τῶν δασικῶν προϊόντων. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι ἡ φορολογία τῶν προϊόντων αὐτῶν μένει ὅλως ἀκανόνιστος, διότι τὸ ὑπουργεῖον ἐνασχολεῖται εἰς τὸ νὰ κανονίσῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἄλλως παρέχει ἀρκετὰς δυσκολίας καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περαιωθῇ τοσοῦτον ταχέως.

Ἀπήντησέ τις, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος φορολογία δὲν εἶναι νόμιμος, ὡς μὴ στηριζομένη μήτε εἰς νόμον μήτε εἰς διάταγμα ἰσχὺν νόμου ἔχον, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλῶν τὸν ὑπουργὸν νὰ σπεύσῃ εἰς τὸ νὰ κανονίσῃ αὐτὴν διὰ νόμου, ὡς καὶ τὴν ἐπ' ὅλων τῶν δασικῶν προϊόντων, παρατηρεῖ ὅτι μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως νόμου τοιούτου ἡ φορολογία πρέπει νὰ παύσῃ.

Ἐνταῦθα ἠρώτησέ τις τὸν ὑπουργὸν, ἂν τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀνακοινωσκόμενα ἦσαν διατάγματα ἰσχὺν ἔχοντα νόμου· οὗτος δὲ ἀπήντησεν, ὅτι τὸ μὲν εἶναι εἰδικὸν δι' ἀσβεστοποιούς τινας, τὸ δ' ἕτερον ἐντολάς τι φαλλαδίων, ἐν ᾧ περέχονται αἱ ἀρχαὶ τὸν φορολογίαν τῶν δασικῶν προϊόντων ὁδηγεῖ. Ἐπαναλαβὼν δὲ λέγων, ὅτι δὲν θεωρεῖ παράνομον τὴν ἐπὶ τῆς ἀσβέστου φορολογίαν, καθ' ὅσον στηρίζεται εἰς τὸν νόμον τῶν ἐσόδων, ὃ ἐνταῦθα

ψηφίζουσιν αἱ Βουλαί. Τέλος βεβαιώσαντος ἐπανειλημμένως, ὅτι, ἐπὶ τῶν θάμνων οὐδεὶς λαμβάνεται φόρος, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ τῆς ἀσβέστου φορολογίαν, ἐπιρυλάσσεται νὰ ζητήσῃ τὴν κατάργησίν της κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ εἰσόδων νόμου, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀνὰ χεῖρας ἀναφορὰν προτείνει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐξετάσῃ μὴ τυχὸν ὑπάλληλός τις ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ὑπουργείου ἐνεργῇ τοιαύτην φορολογίαν. Προσθέντος δὲ τοῦ ἀγορεύσαντος, ὅτι τοιοῦτον ἔσοδον δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ βεβαιοῦντος μένου τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι ἐμπεριέχεται ἐν αὐτῷ, ἔπαυσεν ἡ συζήτησις.

Ἐπὶ ταῖς αἰτήσεσι τῶν βουλευτῶν Ν. Σιγμάνη καὶ Α. Χρυσανθοπούλου, ἐχορηγήθη εἰς μὲν τὸν πρῶτον μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας, εἰς δὲ τὸν ἕτερον δίμηνος, ἵνα μεταβῇ ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

Τελευταῖον γενομένου λόγου καὶ περὶ τῆς τρίτης ἐπερωτήσεως, τῆς ἀφορώσης τὴν εἰς τοὺς Κρῆτας παραχώρησιν γαιῶν, ἀνεβλήθη ἡ ἐπ' αὐτῆς συζήτησις ἐπὶ τὸ προσεχὲς σάββατον, ὁ δὲ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΣ'.

Τῆς 7 Μαΐου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ ἄρτι ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς Ἀττικῆς, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 57 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκοδοσίας πρωτόκολλον.

Ἐν πρώτοις ἐζήτησέ τις νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι τὸ προσεχὲς Σάββατον θέλει ἐπαναληφθῇ ἡ ἐκκρεμὴς μείνασα συζήτησις περὶ φορολογίας τῆς ἀσβέστου, ὡς καὶ ἡ περὶ φυτειῶν.

Μετὰ δὲ τοῦτο ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ μακαρίτου Γιατράκου, ἀφ' οὗ ἐπώλησε καὶ τὸ ξίφος αὐτοῦ διὰ νὰ διαθρέψῃ

τὴν χήραν μητέρα του καὶ τὴν ἀδελφήν του, ἀπελπισθεὶς ἑτοιμάζεται νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν γῆν τῶν πατέρων του καὶ νὰ ζητήσῃ ἄρτον παρὰ τῶν Τούρκων. Ἂν καὶ ἡ Βουλὴ πολλάκις ἐποίησε λόγον περὶ τῶν λιμοκτονουσῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀγωνιστῶν ἐγγένει, πρὸς ἀνεξάλειπτον ὅμως ὄνειδος τῆς πατρίδος δὲν εἰσηκούσθη, αἱ δὲ σκιαὶ τῶν μαρτύρων τῆς ἐπαναστάσεως θέλουσι καταράσθαι τὸ ἔθνος τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀγνώμον, ἐγκαταλείπει τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν νὰ τείνωσι χεῖρα ἐπαίτου πρὸς τοὺς διαβάτας.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἀφοῦ εἰς μάτην ὑψώσαμεν μέχρι τοῦδε φωνὴν ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀγωνιστῶν, πρέπει νὰ παύσωμεν πλέον ἐλπίζοντες ἀλλαχόθεν τὴν τοῦ κακοῦ θεραπείαν, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐξ ἰδίων νὰ συνδράμωμεν τὸ κατὰ δύναμιν τὰς ἀναξιοπαθούσας ταύτας οἰκογενείας.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ἐκτεθέντα μαρτυροῦσι μὲν τὸν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν ζῆλόν των, ὤφειλον ὅμως νὰ παρατηρήσωσιν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον προσέθηκεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὸν 70,000 δραχ. ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ περιθάλψῃ οἰκογενείας τινὰς ἀγωνιστῶν, καὶ ὁσονοῦπω θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον.

Ἀρκεσθείσης δὲ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἀνωτέρω πληροφορίαν τοῦ ὑπουργοῦ, παρετήρησέ τις, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἀνέφερεν εἰς τὴν Βουλὴν περί τινος παρανομίας λαβούσης χώραν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀμπέλων τοῦ δήμου Ἀραχώβης τῆς Λεβαδίας, ἧς λαβὼν γνῶσιν ὁ ὑπουργὸς, ὑπεσχέθη νὰ ἐξετάσῃ καὶ φέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν· ἀλλ' ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε οὐδεμία ἐλήφθη φροντὶς καὶ ἤδη καταζητοῦνται οἱ ἰδιοκτῆται ὅπως πληρώσωσι τὸν φόρον κατὰ τὴν γενομένην παράνομον ἐκτίμησιν, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ λόγον περὶ τῆς ἐνθέσεως παρανόμου ἐκτιμήσεως καὶ εἰσπράξεως.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ μόνον ἂν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἐφημόσθη ὁ νόμος, καθ' ὅσον δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ καὶ εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ἐκτιμήσεως· ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ δώσῃ καὶ περὶ τούτου ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς πληροφορίας τὸ προσεχὲς Σάββατον.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικειμένων τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλ. Α'. ἅτινα, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. Α'. Ὑπουργείων.

« Ἄρθρ. 1. Μισθοί 28,920
» 2. Ἔξοδα . . . . . 5,500.»

Ἐγένετο δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. συγκειμένου ἐκ δραχ. 34,420, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολακτῶν Κ. Σκουρλέτη καὶ Ἐμμ. Ἀντίπα, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Α'. κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐπεξηργάσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ.

Δ. Ὁρφανός	Ν.	Ἀνδρέας Πέπας	Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Σταμάτιος Μήτσας	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης		Γεώργιος Βιλής	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης		Δημήτριος Ζῶτος	
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Γεωργ. Ἰω. Γιολδάσης	
Πέτρος Καμπάνης		Μιχαὴλ Σισίνης	
Δημ. Τσόκρης		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Στέφαν. Στερανόπουλος	Ν.
Γεώρ. Τσόκρης	Ν.	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ν.
Γεώρ. Σκοῦρος	Ν.	Ἰωάν. Κλίμακας	Ν.
Σταῦρος Βλάχος	Ν.	Ἀναγνώστ. Δημητρίου	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Π. Ζάνος	
Ἀνδρέας Ἴτκος		Χρ. Δημάδης	Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Γρηγ. Βαλιάνος	Ν.
Θεόδωρος Γρίβας		Θρασ. Ζαΐμης	Ν.
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν.	Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν.
Τατσέλος Μαυρομμάτης	Ν.	Ν. Πετμεζᾶς	
Δ. Πετροπουλάκης	Ν.	Πλ. Παπαδαῖος	Ν.
Π. Τζαννετάκης	Ν.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Σκαλτσοῦμης		Γεωργ. Πρωτὰς	Ν.
Ἀναγνώστ. Παπαβασιλείου	Ν.	Κωνσταντίνος Νταγρὲς	Ν.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς		Ἰωάννης Βάχλας	Ν.
Ἰω. Ἐγγενίδης		Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.

Βελ. Νικολαΐδης		Ἀ. Παπαδημητριάδης	Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης		Ν. Σισμάνης	Ν.
Νικόλ. Μπούκουρας		Κωνστ. Ἀξελὸς	
Ἀμπρ. Ῥοΐλος	Ν.	Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Κωνστ. Δαμπρινόπουλος		Γ. Μαδημοχωρίτης	Ν.
Π. Κολπτδίνος	Ν.	Κίμων Χριστοδούλου	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.	Νικόλ. Πιράκος	Ν.
Νικόλαος Δελιγιάννης		Γρηγ. Πατριαρχέας	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Σταυρ. Καπετανάκης	Ν.
Γεώργ. Πανοπιρτόπουλος	Ν.	Δημ. Νικουλάκης	
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος	
Ἐμ. Καραμάνος		Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Νικόλ. Ματθαίου	Ν.	Νικόλαος Μοσχούλας	
Ἀναγ. Κοντάκης		Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Ν.
Σ. Κοπανίτσας	Ν.	Νάκος Πανουριᾶς	Ν.
Ἀναστ. Κορριωτάκης		Παπακώνστ. Τζαμάλας	Ν.
Παρασ. Ματαλᾶς		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Ἐμ. Μελετόπουλος		Σιδέρης Πράτσικας	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Παν. Πατρινὸς	
Παναγιώτης Λαζαρὴς		Κ. Σκουρλέτης	Ν.
Στάμος Μαυροδῆμος	Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	Ν.
Α. Α. Εὐμολπίδης	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Ἠλίας Δωΐλας		Ἀναγνώστης Τατόπουλος	
Θεόδωρος Πετρινὸς	Ν.	Κων. Δαρειώτης	Ν.
Κωνσταντίνος Μαιέτας		Ἰωάν. Γεωργάρας	Ν.
Παναγιώτ. Βάρδογλης	Ν.	Γ. Νικολάου	
Δημήτρ. Γ. Φιλάρετος	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος		Ζαννὴς Μ. αγκὸς	Ν.
Νικόλαος Μπαϋτσουνης		Μιχαὴλ Σαλομὸς	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης		Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Γεώργιος Γαυλιμᾶς		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν.
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.	Δημητρ. Πολυχρονόπουλος	
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	Ν.	Κυριάκος Πυνιρόπουλος	
Ἐμ. Μοδινὸς		Ἀναγν. Παπατσώρης	
Ἰω. Προβελέγγιος	Ν.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.	Ἀθανάσιος Καστανὰς	
Γεώργ. Κάνδυας		Α. Κιζάνης	Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.	Ἰωάννης Δαμιανὸς	
Ἰωάννης Φαρμάκης		Λάζαρος Α. Γιουρδὴς	Ν.

Ἰωάννης Γ.Κριεζῆς . . N.	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . N.
Πέτρ. Χ. Πέτρου	Δημήτριος Μητσάκης . .
Κωνς. Δυοβουνιώτης . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Μ. Χουρμούζης N.	Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλαίου Β'· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. Β'. Σύνοδος.

«Ἄρθρ. 1. Μισθοί . . . . . Δραχ. 20,060
» 2. Ἔξοδα . . . . . » 3,075. »

Ἐγένετο ἔπειτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 23,135, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ κεφαλ. Γ'. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ'. παραδεχομένη τὸ ποσὸν τῶν 24000 δραχμῶν διὰ τοὺς χειροτονηθησομένους ἐπισκόπους, προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ τὴν σταθερὰν θέλησίν της περὶ τῆς ὅσον ἔνεστι ταχυτέρας ἀποκαταστάσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν, διότι εἶναι λίαν ἐπιβλαβὲς νὰ μένωσι τόσον ἤδη καιρὸν πολλαὶ ἐπαρχίαι ἄνευ πνευματικῶν ποιμένων, καὶ ἑπομένως νὰ παραπονῶνται οἱ λαοὶ διὰ τὴν οὐσιωδεστάτην ταύτην στέρησιν.

Θεωρεῖ ἐπίσης ἀναγκαῖον ἡ ἐπιτροπὴ νὰ αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱεροκηρύκων εἰς δέκα, ἕνα δηλ. εἰς ἕκαστον νομόν, διότι ὅσον συνεχέστερον γίνεται τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου, τοσοῦτον καὶ ἡ ὠφέλεια εἶναι μεγάλη καὶ ἀποτελεσματικὴ· οὐχ ἧττον ὅμως καὶ οἱ ἱεροκήρυκες ὀφείλουν νὰ δεικνύωσι τοῦ λοιποῦ περισσοτέραν προθυμίαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀποστολικῶν αὐτῶν καθηκόντων.»

Μεθ' ἃν συμφωνήσαντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ καὶ προσθέντος, ὅτι ἐνασχολεῖται ἤδη περὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. μισθοὶ ἐπισκόπων . . . Δραχμ. 24,000.
» 2. » ἱεροκηρύκων . . . » 13,200.
» 3. » ἐκκλησιαστ. μουσικῆς » 4,200.
» 4. συντάξεις . . . . . » 46,019:44.
» 5. περιθάλψεις . . . . . » 1,200.
» 6. τόκοι . . . . . » 45:76.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, συγκειμένου ἐκ δραχμ. 88,665· 20, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ κεφάλαιον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Γ'. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . . N.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .
Ἀεωνίδας Χρυσανθόπουλος . .	Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.	Ἀθανάσιος Βιλαέτης . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . .	Στέφ. Στεφανόπουλος . . N.
Ἀεωνίδας Ἠπειρίκος . . .	Ἀνδρέας Λόγγινος . . . .
Πέτρος Καμπάνης	Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.
Δημήτριος Τσόκρης	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Π. Ζάνος . . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . N.	Χρ. Δεμάθας . . . . . N.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γρ. Βαλιάνος . . . . . N.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . . N.
Δ. Καλλιφρονᾶς . . . . N.	Ν. Πετμεζᾶς . . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἱλ. Παπαδαῖος . . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Θεόδωρος Γρίβας	Γεώργιος Περωτᾶς . . . N.
Κωνς. Γριβογεώργης . . . N.	Κωνσταντῖνος Νταγρές . .
Τατσέλος Μαυρομμάτης . .	Ἰωάννης Βάγλας . . . . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Π. Τζαννετάκης . . . . N.	Βελ. Νικολαΐδης . . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος .	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Νικόλ. Μπούκουρας . . . .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .	Ἀμπρος Ροΐλός . . . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.	Π. Κολποδῖνος . . . . . N.
Σταμάτιος Μήτσας . . . N.	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . . N.	Νικόλ. Δελιγιάννης . . . .
Δημήτριος Ζῶτος	Βύστ. Οἰκονομόπουλος . . N.

Γεώργιος Πανοπριστόπουλος N.	Δημήτριος Πικουλάκης . . .
Γεώρ. Παπαστυρόπουλος . N.	Χαράλ. Χριστόπουλος . . .
Ἐμμ. Καραμάνος	Ζ. Α. Ζαριφόπουλος . . .
Νικολ. Ματθαίου . . . . N.	Νικόλαος Μυταγώλας . . .
Ἀναγν. Κοντάκης	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . N.
Σ. Κοκκινίτσας . . . . N.	Κάτσος Παναγιῶς . . . . N.
Ἀν. Κορριωτάκης	Παπᾶ Κώστας Τζιμάλας N.
Παρασ. Ματάλας	Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Σιδέρης Πρατσικάς . . . N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N.	Παν. Πατρινός . . . .
Παναγ. Λαζαρός	Κ. Σκαμπλέτης . . . . . N.
Σταύρος Μαυροθήμος . . . N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . N.
Α. Α. Εὐμολπίδης . . . N.	Νικόλαος Χ Ἀναργύρου . .
Ἠλίας Δωλιάς	Ἀναγνωστης Τατόπουλος .
Θεόδωρος Πατρινός . . . N.	Κωνστ. Δερειώτης . . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . . N.	Ἰωάννης Γεωργύρης . . . N.
Π. Βάρδογλης . . . . . N.	Γ. Νικολάου . . . . .
Δημήτριος Γ. Φιλίρετος . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ζαννῆς Μυρτιάς . . . . N.
Νικόλ. Μπούτουνας	Μιχαὴλ Σολωμός . . . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . .	Βλαστράτιος Περίτης . . N.
Γεώργιος Γεωλιμᾶς . . .	Ἰωάννης Σαγιάδος . . . N.
Α. Κουμουνδούρος . . . . N	Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Χρῆστος Οἰκονομιδης . . N.	Δημήτριος Ηολυχρονόπουλος .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . N.	Κυριάκος Πανιτόπουλος . .
Ἐμμ. Μολινός	Ἀναγν. Παπαϊσώρης . . .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . N.	Γεώργιος Στάικος . . . .
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.	Θανάσιος Καστανᾶς . . .
Γεώργιος Κάνδυας . . . N.	Λ. Κιζάνης . . . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . .	Ἰωαν. Δημιανός . . . . .
Ἰωάννης Φαρμάκης . . .	Λαζαρος Α. Γκιωρδής . . N.
Α. Παπαδημητριάδης . . N.	Ἰω Γ. Κριεζῆς . . . . N.
Ν. Σιμαίνης . . . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Κωνσταντῖνος Ἀξιώτης . . .	Κ. Δυοβουνιώτης . . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος N.	Μ. Χουρμούζης . . . . N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N.	Κ. Ταουκλᾶς . . . . . N.
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Νικόλ. Πιερράκος . . . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας	Χρῆστος Κικίδης . . . N.
Σταυρ. Καπετανάκης . . .	

Ἐγένοντο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων Δ'. καὶ Ε'. συγκειμένων ἐξ ἑνὸς μοναδικοῦ ἄρθρου, ὁμοίαι τῇ ἀνωτέρω ψηφοφορίαι ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ὧν συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὁμοια τῇ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάτερον τούτων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71· ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφαλαίων Δ'· Ἐκκλησίαι τῶν ὁρθοδ. ἐν Μονάχῳ.

Ἄρθρ. 1. Μισθοί . . . . . 2,000.

» 2. ὁμοίως . . . . . 480.

Κεφαλαίων Ε'. Προπαρασκευάζόμενοι διὰ τὸν κλῆρον.

Ἄρθρ. 1. Μισθοί . . . . . 3,600.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ κεφαλ. Γ', μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ', παραλεγομένης ὑ ἐπιτροπὴ τὴν πρόσθήκην τῶν τεσσάρων ἐκτάκτων καθηγητῶν, παρατηρεῖ συγχρόνως ὅτι εἶναι λυσιτελὲς νὰ ἀναγνωθῇ ἡ καταργηθεῖσα ἕδρα τῆς ὑγιεινῆς καὶ φαρμακολογίας, διὰ νὰ διδάσκωνται ἐντελῶς τὰ τοσοῦτον ἀναγκαῖα ταῦτα μαθήματα, καὶ τὴν ἕδραν αὐτὴν δύναται νὰ καθέξῃ εἷς ἐκ τῶν δυναμένων νὰ διδάσκωσι καθηγητῶν, διότι ὅταν πολλὰ μαθήματα ἀνατίθενται εἰς ἕν ἄτομον, εἶναι φυσικὸν ἀδύνατον νὰ γίνεται καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν τακτικῶς καὶ ὠφελίμως, μ' ὅλην τὴν χαρακτηρίζουσαν τοὺς καθηγητὰς ἱκανότητα καὶ προσπάθειαν.»

Ἐξῆλθέ τις, ὅτι προκειμένου περὶ καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτῶν θεωρεῖ καθῆκον νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινα. Καὶ λέγει μὲν ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ γίνεται ἡ παράδοσις τακτικῶς καὶ ὠφελίμως, ὅταν πολλὰ μαθήματα ἀνατίθενται εἰς ἕν ἄτομον, ἀλλὰ τὰ δύο μαθήματα τῆς ὑγιεινῆς καὶ φαρμακολογίας παραδίδονται ὑπὸ τῶν ἐγνωσμένων διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν ἱκανότητα καθηγητῶν Ν. Κωστῆ καὶ Γ. Πρεναρῆ· ὅτι δὲ τὰ μαθήματα ταῦτα διδάσκονται ἐπιτυχῶς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν διδακτηρίων τῶν μαθητῶν ἐξετάσεων, καθ' ἃς πάντοτε διεκρίθησαν οἱ ἐξεταζόμενοι εἰς τὰ δύο ταῦτα μαθήματα. Ἐκτὸς δὲ τούτου αἱμύτεροι οἱ ῥηθέντες καθηγηταὶ ἀσχολοῦνται περὶ τὴν σύνταξιν ἀξιολόγων καὶ μεθοδικῶν συγγραμμάτων περὶ ὑγιεινῆς καὶ φαρμακολογίας, ὥστε μεθ' ὅλα ταῦτα αἱ παρατηρήσεις τῆς Βουλῆς προσβάλλουσιν ἀμέσως τοὺς κυρίους καθηγητάς, καὶ εἶναι δίκαιον νὰ μὴ παραδεχθῇ αὐτὰς ἡ Βουλή. Ἄλλως ὅμως δὲν ἀντικρούει τὴν ἰδέαν, ὅτι δὲν πρέπει εἰς ἕνα καθηγητὴν νὰ ἀνατίθηται ἡ διδασκαλία πολλῶν μαθη-

μάτων, ὅταν τοῦτο φέρῃ πρόσκομμα εἰς τὴν τακτικὴν αὐτῶν παράδοσιν.

Ἀντεῖπε μέλος τι τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι διὰ τῶν παρατηρήσεών της δὲν εἶχεν αὕτη σκοπὸν νὰ προσβάλῃ τοὺς κυρίους καθηγητάς, γνωστοὺς ὄντας εἰς τὴν ἐπιτροπήν, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἐξακολουθεῖ διδάσκων ἐπωφελῶς. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἰδοῦσα, ὅτι οἱ διδάσκοντες τ' ἀνωτέρω μαθήματα εἰσὶν ἐπιφορτισμένοι καὶ μὲ ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἀρκοῦσι διὰ νὰ ἐπασχολήσωσι τὸν ζῆλον ἑνὸς καθηγητοῦ, ἐνόμισεν ὅτι ἀπαλλάσσει αὐτοὺς ἀρκετῶν κόπων, προτείνουσα τὴν σύστασιν ἰδιαιτέρας ἕδρας διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων.

Προσθέντος δὲ καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἁπλῶς τινα ἐξέφρασεν εὐχὴν χωρὶς οὐδόλως νὰ προτίθηται νὰ προσβάλῃ τοὺς κυρίους καθηγητάς, ὑπὲρ ὧν ἔχει τὴν ἀρίστην ἰδέαν, ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι οὐδ' αὐτὸς ἐνόησέ ποτε, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ σκοπὸν εἶχε νὰ προσβάλῃ τοὺς καθηγητάς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ κοινοβουλευτικὴ γλῶσσα εὐκόλως παρεξηγεῖται, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προκαλέσῃ διασαφήσεις τινάς. Παρατηρεῖ δέ, ὅτι, κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Πανεπιστημίου, ἑκάτερος τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος καθηγητῶν διδάσκει μὲν ἀνὰ δύω μαθήματα, ἀλλ' εἰς διαφόρους ἡμέρας, ὥστε οὐδεμία ἐκ τούτου προκύπτει εἰς τὴν παράδοσιν ἀταξία. Ἂν δὲ διὰ τὰ δύω ταῦτα μαθήματα σχηματισθῇ νέα ἕδρα, ὁ διορισθησόμενος καθηγητὴς θέλει ἐπιφορτισθῇ μὲ τὴν παράδοσιν ἀμφοτέρων τούτων, οἱ δὲ ὑπάρχοντες θέλουσι παραδίδει ἀνὰ ἓν, ὥστε τὸ ἀποτέλεσμα καταντᾷ τὸ αὐτό.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι συμφωνεῖ καθ' ὁλοκληρίαν μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὡς ὑπουργὸς διαβεβαιοῖ τὴν Βουλήν, ὅτι θέλει ἐπιστήσει τὴν προσοχήν του εἰς τὴν ἐν γένει τακτικὴν τῶν μαθημάτων παράδοσιν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κ. Κωστῆς εἶναι ἐπιφορτισμένος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ μ' ἄλλην δημόσιον ὑπηρεσίαν, μάλιστα δὲ ἀπεσταλμένος πέρυσιν ἐκτὸς τοῦ Κράτους καὶ διακόπτη ἡ παράδοσις τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένων μαθημάτων, θέλει φροντίσει ὥστε νὰ μὴ προσγίνηται εἰς τοὺς μαθητὰς βλάβη ἐκ τοιούτων διακοπῶν.

Ἐπαναλαβόντος δέ τινος, ὅτι ἀποσταλέντος τοῦ Κ. Κωστῆ εἰς ὑπηρεσίαν σπουδαιοτέραν καὶ κοινωφελεστέραν, οὐδεμία προέκυψεν ἐκ τῆς ἀπουσίας του βλάβη, διότι ἡ διακοπὴ τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένων μαθημάτων δὲν δύναται νὰ ἔχῃ συνέπειας

ἐπιβλαβεῖς, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ προσθέντος, ὅτι δὲν ἐνόησε διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του νὰ προσβάλῃ τὸν Κ. Κωστῆν, ἀλλ' ἁπλῶς εἶπεν, ὅτι θέλει φροντίζει διὰ τὴν τακτικὴν ὅλων τῶν μαθημάτων παράδοσιν· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 1, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3, κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. ς' Πανεπιστήμιον.

Ἄρθρ. 1.	Μισθοί	127,200
» 2.	Ἔξοδα	107,501
» 3.	Συντάξεις	1,800. »

Ἐνταῦθα ζητήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐξακολούθησις ὡς ἀναγκαζομένου νὰ παρευρεθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὸν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 1/2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Δ. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινός.

Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

«Σήμερον τὴν 7 Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ δευτέρου ἔτους προσελθὼν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, ὡς ἀκολούθως.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Διὸ συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ προεδρείου, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Δ. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Σταῦρ. Βλάχος

Οἱ γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινός.»

Ὁ Ἱερεὺς Παΐσιος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΖ'.

Τῇ 10 Maiou 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικειμένων τῆς παρούσης εἶναι αἱ δοθησόμεναι παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων πληροφορίαι, λαβὼν οὗτος τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ περὶ φορολογίας τῆς ἀσβέστου ζήτημα ἐνόμιζε λελυμένον, ἀφ' οὗ μάλιστα εἰς προηγουμένην τινὰ συνεδρίασιν εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ παρουσιάσῃ νόμον κανονίζοντα ἐν γένει τὰ περὶ φορολογίας τῶν δασικῶν προϊόντων. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπρόκειτο περὶ φορολογίας ἐπιβαρυνούσης τὸν λαὸν, καλῶς ποιοῦντες ἐπέμειναν τινες εἰς τὸ νὰ δοθῶσι πλειότεραι ἐξηγήσεις, τὰς ὁποίας θέλει σήμερον δώσει, διὰ νὰ πληροφορηθῇ ἡ Βουλὴ τὸ νόμιμον τῆς φορολογίας. Προσεκτικώτερον λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τῆς χειρισμοῦ τούτου ἀντικρούων παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὸ 1836 διὰ διαφόρων διαταγμάτων διωργανώθη ἡ δασονομικὴ ὑπηρεσία, τὰ δὲ διατάγματα ταῦτα, κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως καὶ τῆς Βουλῆς τῶν παρελθουσῶν περιόδων, ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου. Ἐνῷ δὲ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐξεδόθη διάταγμα, ὁρίζον τὰ δασικὰ προϊόντα καὶ τὴν ἐφ' ἑκάστου αὐτῶν φορολογίαν, ἐν τῷ 16 ἄρθρῳ οὐτοῦ γενομένου λόγου καὶ περὶ ἰδιαιτέρων ἀπολαιῶν ἐξ ἰδιαιτέρων δασονομικῶν προϊόντων, κατωνομάσθησάν τινα, μεθ' ἃ προσετέθησαν αἱ λέξεις «καὶ τὰ λοιπά.» Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω λοιπὸν διατάγματος ἐξεδόθησαν ἀκολούθως ὁδηγίαι, ἐν αἷς πρὸς ἐξήγησιν τῶν λέξεων «καὶ τὰ λοιπά», ἀναφέρει ὁ ἐκδούς τὸ διάταγμα ὑπουργὸς τὴν ἄσβεστον καὶ ἄλλα τινὰ προϊόντα. Ἀλλ' αἱ ὁδηγίαι αὗται δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν νόμου; Ὑπάρχει διάταγμα τῶν 18|30 Σεπτεμβρ. 1836, δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Α. Μ. τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος ὁδηγίας, καὶ ἕτερον, οὐ μόνον δίδον εἰς αὐτὰς κῦρος, ἀλλ' ἀναφέρον καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν ἐν εἴδει ἐγκυκλίου. Ἐκ τούτων ἄρα τῶν διαταγμάτων (τὰ ὁποῖα ἀνέγνω), παρατηρεῖ

ἡ Βουλὴ, ὅτι αἱ μνησθεῖσαι ὁδηγίαι ἰσχύουσι δυνάμει διατάγματος, ἰσχὺν ἔχοντος νόμου.

Ὅτι δὲ ἡ ἄσβεστος ὑπέκειτο πάντοτε εἰς φορολογίαν ἀποδεικνύεται καὶ ὑφ' ἑτέρου διατάγματος, προκληθέντος εἰς περίστασιν δημεύσεως ἀμπέλου, ἐν ᾧ γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς προκειμένης φορολογίας. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐλαμβάνετο φόρος 25 τοῖς 0|0, ἤτοι 15 λεπτὰ διὰ τὴν ξυλείαν καὶ 10 διὰ τὴν ἄσβεστον, ἀλλὰ νεώτερα διατάγματα ἐπελθόντα, κατήργησαν τὴν φορολογίαν τῶν καυσοξύλων, οὕτω δὲ ἡ ἐπὶ τῆς ἀσβέστου περιωρίσθη εἰς 10 λεπτὰ, καὶ σήμερον αὐτὰ εἰσπράττονται μόνον, αἱ δὲ Βουλαὶ ἐπιψηφίζουσι κατ' ἔτος τὸ ἐκ δραχ. 14000 περίπου ἔσοδον τοῦτο, περιλαμβανόμενον εἰς τὸ ἐκ δραχ. 166.000 ἀπὸ ξυλείαν πρακτόν, εἰς ὃ περιέχονται καὶ ἄλλα ἔσοδα ἐξ ἀνθράκων καὶ δαδίων. Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἀναφέρηται ἐν τῷ νόμῳ τῶν ἐσόδων ῥητῶς ἡ ἄσβεστος, ὡς ἀναφέρονται ἄλλα δασονομικὰ προϊόντα, τοῦτο συμβαίνει διότι ὁ ἐπ' αὐτῆς φόρος συνεχωνεύθη μετὰ τοῦ τῆς ξυλείας, ὅστις εἰσεπράττετο ἄλλοτε, καὶ ἦτον, ὡς ἐρρέθη, ἐπικρατέστερος, καθ' ὅσον διὰ τὴν ξυλείαν ἐπληρώνοντο 15 τοῖς 100. Ὅτι δὲ συγκαταλέγεται ἡ ἄσβεστος μεταξὺ τῶν δασικῶν προϊόντων, οὐ μόνον γίνεται δῆλον ἐκ τῆς μαρτυρίας πολλῶν συγγραφάντων περὶ δασῶν, ἀλλὰ καὶ ἐγκυκλίου, ἐκδοθείσα πρὸς ἐξήγησιν τῶν προϊόντων τούτων, μνημονεύει ῥητῶς καὶ τὴν ἄσβεστον.

Ἀπέναντι λοιπὸν τούτων ὅλων τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ παύσῃ τὴν προκειμένην φορολογίαν, ἥτις πρὸ τοσούτων ἐτῶν χρονολογεῖται, καὶ ἂν εἰς τὰς ὁδηγίας, εἰς ἃς στηρίζεται αὕτη, ὑπάρχῃ ἀσάφεια, τοῦτο δὲν δύναται νὰ θεραπευθῇ παρὰ διὰ νόμου, μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὁποίου ἡ φορολογία θέλει ἐξακολουθῇ ὡς μέχρι τοῦδε. Τελευταῖον παρατηρεῖ, ὅτι τὰ διατάγματα, ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ ὁδηγίαι, ἐκρίθη περιττὸν, φαίνεται, νὰ δημοσιευθῶσιν ἀφοῦ ἐν αὐταῖς γίνεται λόγος, ὅτι ἐκδίδονται ἐπὶ τῇ βάσει Β. διαταγμάτων. Διὰ τοῦτο δὲ οὐδεὶς μέχρι τοῦδε παρεπονέθη διὰ τὴν ἀπήμαντον τῆς ἀσβέστου φορολογίαν, ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς ὁποίας μεγίστη συμβαίνει φθορὰ εἰς τὰ δάση.

Ἀντείπεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας δὲν ἠδύνατο ὡς ὑπουργὸς νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἐπερωτήσεις τοῦ Σώματος ἄλλως πως· ἂν ὅμως ἐξεδύετο τὸν ὑπουργικὸν μανδύαν, θέλει συμφωνήσει μεθ' ἡμῶν, ὅτι διὰ νὰ ὑπάρξῃ φορολογία, πρέπει νὰ στηρίζηται εἰς νόμον περιβεβλημένον μ' ὅλας τὰς διατυπώσεις. Διὰ νὰ ἔχῃ δὲ

ἰσχὺν νόμος ἐπιβάλλων φορολογίαν, ἔπρεπε νὰ ἦναι ὑπογεγραμμένος παρ' ὅλου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἢ τοὐλάχιστον δημοσιευμένος· ὁ δὲ δασονομικὸς νόμος, φέρων τὸν τύπον τοῦτον, δὲν κατονομάζει τὴν ἀσβέστον. Ἀλλ' εἶπεν μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἀναφέρεται αὐτὴ εἰς τὰς ὁδηγίας, ἃς θεωρεῖ ἐχούσας ἰσχὺν νόμου, ἐπειδὴ στηρίζονται εἰς διατάγματα κτλ., οὗτος ὅμως δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τὰς πρὸς διασαφησιν νόμου ἐκδιδομένας ὁδηγίας ὡς ἰσχὺν νόμου ἐχούσας. Ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ταῦτα, διότι αὗται στηρίζονται εἰς διατάγματα, ἔπρεπε τοὐλάχιστον τὰ διατάγματα ταῦτα νὰ ἦναι δημοσιευμένα, καθ' ὅσον ἄλλως οὐδ' αὐτὰ ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπουργὸς προσέθηκεν, ὅτι τὸ ἐκ τῆς φορολογίας ταύτης ἔσοδον ἐνυπάρχει ἐντὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, δὲν κατονομάζεται δὲ ὡς συμπεριλαμβανόμενον εἰς τὸ ἐκ τῆς ξυλείας, τὸ ἐξ ἀνθράκων καὶ ἁλατίου ἔσοδον, παρατηρεῖ ὅτι τὰ δύω τελευταῖα φυσικῶς ἠδύναντο νὰ συγκαταλεχθῶσιν εἰς τὴν ξυλείαν ὡς ξύλα ἐπίσης· ἀλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ ἀσβέστος, λίθος οὖσα, ταυτίζεται μετὰ τῶν ξύλων. Καὶ τοῦτο ὅμως ἂν παραδεχθῶμεν, ἔπρεπε τοὐλάχιστον νὰ ὁρίζηται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ τῆς φορολογίας ταύτης ποσόν. Εἰς πρὸς δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ μνημονευθεῖσαν ἐγκύκλιον, ἐν αὐτῇ ἐγίνετο λόγος καὶ περὶ κεράμων, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τοιοῦτος φόρος ἔπαυσεν ὡς παράνομος, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἔπρεπε νὰ παύσῃ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ἀσβέστου, διότι ἄλλως παραδιάζει ὁ ὑπουργὸς τὰς παρ' αὐτοῦ νομιζομένας ὡς ἰσχὺν ἐχούσας νόμου ὁδηγίας.

Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς πεισθεὶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἀσβέστου φορολογία δὲν στηρίζεται εἰς νόμον, θέλει παύσει αὐτὴν μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ἀνήκοντος νόμου, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ διὰ τὴν φορολογίαν τῶν κεράμων. Δὲν ἀμφιβάλλει δὲ ὅτι θέλει πράξει ὁ ὑπουργὸς οὕτω, καθ' ὅσον πιστεύει ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ στηρίζωνται αἱ πράξεις του ἐπὶ παρανομιῶν.

Ἐπέφερε μετὰ τοῦτον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας πρότεινων τὴν ἀναστολὴν τῆς φορολογίας μέχρις οὗ τακτοποιηθῇ διὰ νόμου, ἤθελησε νὰ ἐξαγάγῃ ὅτι ὁ φόρος οὗτος εἰσεπράττετο παρανόμως, εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην ἀπαντῶν λέγει, ὅτι ὁ ἐκδοθεὶς τὸ 1836 περὶ ὑλοτομίας νόμος, ἂν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τοὺς ἤδη κανονισμένους τύπους τῶν νόμων, διῆλθεν ὅμως, καθ' ἃ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς βαθμοῖ, τὴν ἑβδομὰδα τοῦ τότε Συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, καὶ ἑπομένως εἰς τὸν νόμον αὐτὸν

ἀπαντῶνται τὰ χαρακτηριστικὰ φορολογικοῦ νόμου. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐὰν δὲν ὑπῆρχον, οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ἐν τῇ ἐθνικῇ Συνελεύσει μετὰ σπουδαίαν συζήτησιν παθιερώθη, ὅτι οὐ μόνον οἱ νόμοι, ἀλλὰ καὶ τὰ Β. διατάγματα τὰ πρὸ τῆς μεταβολῆς ἐκδοθέντα ἀπαρτίζουσι μέρος τῆς νομοθεσίας ἡμῶν καὶ ἔχουσιν ἰσχὺν νόμων. Καὶ ὁ ἀνωτέρω λοιπὸν περὶ ὑλοτομίας νόμος, κανονίζων ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ τὰ τῶν δασικῶν προϊόντων, τίθησιν ἐν ἄρθρῳ 16 καὶ τὰς λέξεις « καὶ τὰ λοιπά, » ὥστε ἂν δὲν ὁρίζηται δι' αὐτῶν ὅτι καὶ ἡ ἀσβεστος ὑπάγεται μεταξὺ τῶν δασικῶν προϊόντων, διὰ τῆς γενικῆς ὅμως ταύτης ἐκφράσεως ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ συμπεριλάβῃ οὐχὶ μόνον ὅ,τι ἠδύνατο νὰ διαφύγῃ τὴν μνήμην του, ἀλλὰ καὶ ὅ,τι κατὰ τὸν γόνιμον τοῦτον αἰῶνα ἠδύνατο νὰ ἀνακαλυφθῇ ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν. Ἁπάντων δὲ εἰς τὴν ἐρώτησιν, ἂν εἰς τὰς λέξεις « καὶ τὰ λοιπὰ » ἐμπεριέχηται καὶ ἡ ἀσβεστος, παρατηρεῖ ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἐφαρμόσας τὸν ἀνωτέρω νόμον ὑπουργὸς, ἀφ' οὗ ἐνέπυψεν εἰς τὴν μελέτην πολλῶν συγγραμμάτων, οἵτινες ἀφιέρωσαν τὴν ζωὴν αὐτῶν εἰς τὴν ἐπιστήμην, εὗρεν εἰς ταύτους ὅτι μεταξὺ τῶν δασικῶν προϊόντων συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἀσβεστος καὶ ὁ πηλὸς, ἐξ οὗ ἡ κατασκευὴ τῶν κεράμων. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ὁ τότε ὑπουργὸς ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑποχρεούμενος νὰ ἐξετάσῃ τὰς ἐν τῷ νόμῳ λέξεις « καὶ τὰ λοιπὰ », ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπ' ὄψιν ἔχων τοιούτους μύστας τῆς ἐπιστήμης, ἀξιεπαίνως συμπεριέλαβε καὶ τὰ εἴδη ταῦτα εἰς τὴν φορολογίαν, καὶ τοι μὴ ὑποκείμενος εἰς εὐθύνην. Πολὺ μᾶλλον ἄρα ὤφειλε νὰ συμπεριλάβῃ αὐτὰ καὶ ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, διότι ἠδύνατο νὰ ἐρωτηθῇ ποῖα τὰ διὰ τῶν λέξεων « καὶ τὰ λοιπὰ » ἐννοούμενα εἴδη, καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου νὰ διδαχθῇ ὅτι εἶναι καὶ ὁ πηλὸς καὶ ἡ ἀσβεστος, κατὰ συνέπειαν δὲ νὰ τῷ ζητηθῇ λόγος διότι δὲν συμπεριέλαβε καὶ αὐτὰ, ἐν ᾧ σήμερον ἐρωτᾶται διὰ τί δὲν ἔπραξε τὸ ἐναντίον. Καὶ ἐρρέθη μὲν, ὅτι δι' ἣν λόγον ἐθεώρησαν οἱ ὑπουργοὶ πρέπον νὰ ἀναστείλωσι τὸν ἐπὶ τῶν κεράμων φόρον, διὰ τὸν αὐτὸν ἔπρεπε νὰ ἀναστείλωσι καὶ τὸν ἐπὶ τῆς ἀσβέστου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ φόρου ἐκείνου εἶχεν ἐκφράσει τὴν γνώμην αὐτῆς ἡ Βουλὴ, καὶ ὁ τότε ὑπουργὸς, καὶ τοι μὴ ὑποχρεούμενος νὰ πεισθῇ εἰς ἁπλῆν τινα ἔκφρασιν, ὑπήκουσεν ὅμως· ὥστε καὶ σήμερον ἔτι ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν ἐπὶ τῶν κεράμων φόρον, διότι πρὸς ἀναστολὴν αὐτοῦ ἀπαιτεῖται νόμος. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν τῆς ἀσβέστου φόρου δύναται ὁ ὑπουργὸς ἀκούων τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, νὰ φέρῃ νόμον, δι' οὗ νὰ καταργῆται ὁ φό-

ρος, ἀλλ' ἕως τότε νομιμώτατα δύναται νὰ εἰσπράττῃ αὐτόν. Καὶ διϊσχυρίζονται μὲν οἱ ἐναντίοι, ὅτι ἡ ἀσβεστος δὲν εἶναι δασικὸν προϊόν, ἀλλ' οἱ συγγραφεῖς δύω φέρουσι λόγους ὑπὲρ τῆς γνώμης των· α) ὅτι ἡ ἀσβεσις παράγεται ἀπὸ τὴς ξυλείας καὶ τοῦ ἀσβεστολίθου, ὅστις γεννᾶται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὰ δάση, καὶ β) ὅτι κατασκευάζεται ἐντὸς περιφερείας δασοφύτου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων· ἂν δὲ καὶ οἱ λόγοι οὗτοι δὲν εἶναι οἱ κατηπειστικώτεροι, ἐπειδὴ ὅμως μικρὰ λαγίζεται ἡ ἀπὸ τὴς ἀσβέσου πρόσοδος, κατέταξαν αὐτὴν μεταξὺ τῶν δασικῶν προϊόντων. Ὁτιωσδήποτε ὅμως καὶ ἂν ἔχῃ, οὕτως ἐθεώρησαν αὐτὴν οἱ συγγραφεῖς, καὶ ὁ νομοθέτης διὰ τῶν λέξεων α καὶ τὰ λοιπὰ ἐννοεῖ τὴν ἄσβεστον, τὸν πλάτανον καὶ ἄλλα.

Ἀπήντησεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀγοραίων, ὡς ἀρχὴν ἔθηκεν ὅ,τι αὐτὸς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀρνοῦνται, καὶ διὰ τοῦτο ἐρωτᾷ, α') ἂν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ φόρος ἄνευ ῥητῆς διατάξεως, β') νὰ ἐπιβληθῇ δι' ἁπλῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειώσεως καὶ γ') νὰ θεωρηθῶσιν ὡς νόμοι αἱ πρὸ τῆς μεταβολῆς ὁδηγίαι; Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι κατὰ τὸ 1833 ἐξεδόθη κανονισμός τις, ὑπ' ἀριθ. 111, δι' οὗ ἐπιβάλλεται φόρος ἐπὶ τὴς ἀσβέστου, ἀλλ' ἡ μετ' αὐτοῦ συνεκδοθεῖσα ἐγκύκλιος, ὑπ' ἀριθ 110, ῥητῶς ἀναφέρει, ὅτι ὁ κανονισμὸς θέλει ἔχει ἰσχὺν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ ὑλοτομίας νόμου. Ἵν' ᾖ λοιπὸν ὁ κανονισμὸς ἐπιβαλὼν ὡς φόρον ξυλείας τὸν ἐπὶ τῆς ἀσβέστου, ἐπρεπεν ὁ περὶ ὑλοτομίας νόμος, καὶ τιθεὶς τὰς βάσεις τοῦ ἐπὶ τῆς ξυλείας φόρου, παρέλειψε τὸν ἐπὶ τῆς ἀσβέστου· ὁ φόρος λοιπὸν οὗτος οὐ μόνον δὲν ὑπάρχει μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ ὑλοτομίας νόμου, ἀλλὰ καὶ κατηργήθη διὰ τῆς σιωπῆς του. Ἐὰν δ' ἐξεδίδοντο ἄδεια τοῦ Βασιλέως ὁδηγίαι πρὸ τοῦ νόμου περὶ ξυλείας, καὶ ἔχωσιν αὗται, κατὰ τοὺς ὑπουργοὺς, ἰσχὺν νόμου, παρατηρεῖ ὅτι ἂν ἐξεδόθησαν πρὶν, κατήργησεν αὐτὰς ὁ περὶ ξυλείας νόμος, ἂν δὲ μετὰ τὴν μεταβολὴν, τὸ Σύνταγμα λέγει, ὅτι μόνον οἱ νόμοι καὶ τὰ Β. διατάγματα τὰ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἐκδοθέντα ἰσχύουσιν, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ ὁδηγίαι, καθ' ὅσον αὗται δὲν γεννῶσιν οὐδὲ καταστρέφουσι δικαιώματα, ἀλλ' εἶναι συμβουλαὶ διδόμεναι πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους, καὶ ὡς τοιαῦται δὲν ἐπιβάλλουσι φόρον. Δὲν παραδέχεται δὲ ὡς ἀληθὲς, ὅτι διὰ τῶν λέξεων ἀκαίτα λοιπὰ ἐννοεῖται ἐνταῦθα ἡ ἄσβεστος, καὶ ὅτι δι' αὐτῶν μόνων δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβάλλῃ μίαν τινὰ ὑποχρέωσιν ἢ νὰ καταστρέψῃ ἓν δικαίωμα, διότι τὰ τοιαῦτα πρέπει νὰ ἀναφέρωνται

ῥητῶς ἐν τοῖς νόμοις· ἄλλως τε, ἐπαναφέροντες εἰς τὸν περὶ ξυλείας νόμον, πολὺ μᾶλλον πεισθησόμεθα ὅτι δὲν ἔχει καλῶς ἡ ἀνωτέρω ἐξήγησις τοῦ 16 ἄρθρου, καθ' ὅσον ἤθελεν εἶναι ἄδικον νὰ πληρώνῃ τις φόρον ἐπὶ ξυλείας, εἶτα δὲ πάλιν καὶ ἐπὶ τὴς ἀσβέσου. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ἄσβεστος εἶναι, κατὰ τοὺς συγγραφεῖς, δασικὴ οὐσία, καὶ ὡς τοιαύτη πρέπει νὰ φορολογῆται, ἀλλ' ὅ,τι καὶ ἂν παράγηται ἐν δασοφύτῳ περιφερείᾳ δὲν ἕπεται ὅτι εἶναι δασικὸν προϊόν, ἐνταῦθα δὲ ἡ ἄσβεστος δὲν εἶναι οὐσία ὀργανική. Καὶ ἐν μὲν τῇ Εὐρώπῃ, ἐπειδὴ εὑρίσκει τις ἢ γῆν καλλιεργημένην ἢ δάση, κατ' αὐθαίρετόν τινα κρίτιν ἔκτος δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ δάσος καὶ ἐντὸς τοῦ δάσους κατασκευάζεται ἡ ἄσβεστος, καθ' ὅσον οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ κατασκευασθῇ εἰς τὸ κτῆμά του, δὲν εἶναι εἰμὴ δασικὸν προϊόν· παρ' ἡμῖν ὅμως, ὅπου ἀλλαχοῦ μὲν καίνται αἱ κάμινοι, ἀλλοθεν δὲ λαμβάνονται οἱ λίθοι κτλ. δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἄσβεστος ὡς δασικὸν προϊὸν, ἀφ' οὗ πρὸς κατασκευὴν της χρησιμεύουν συνήθως θάμνοι ἐλεύθεροι φόρου, καὶ κατασκευάζεται πολλάκις ἐντὸς ἰδιοκτήτων γαιῶν. Δικαίως ἄρα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς συνωμολόγησεν, ὅτι ὑπάρχει ἀπάφεια ἐν τῷ νόμῳ, καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν δὲν ἔπρεπε νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ ἐναντίον. Διὰ ὅλα λοιπὸν τὰ προεκτεθέντα συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ὁ κανονίζων τὸν φόρον τῆς ἀσβέστου νόμος, ἐπειδὴ πᾶν ὅ,τι ἐνεργεῖτο μέχρι τοῦ νῦν δὲν εἶχε καλῶς.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ὅταν ἀφορᾷ ἐν γένει τὸ φορολογικὸν σύστημα, ἐπικρατεῖ παρ' ἡμῖν ἀταξία τις, χρονολογουμένη ἀπὸ τὴς Συνταγματικὴς πολιτείας, ἐπειδὴ ἐνῷ τὸ 52 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ὁρίζει, ὅτι οὐδεὶς ἐπιβάλλεται φόρος ἂν δὲν ψηφισθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, οἱ ὑπουργοὶ καὶ κατὰ τὴν α. καὶ κατὰ τὴν β', περίοδον παρεβέχθησαν νὰ εἰσπράττωσι φόρους διὰ τῆς ἁπλῆς αὐτῶν σημειώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὑποσχόμενοι μόνον ὅτι θέλουσι φέρει τοὺς κανονίσοντας αὐτοὺς νόμους. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Σύνταγμα ἐν ἄρθρῳ 103 λέγει, ὅτι πᾶς νόμος καὶ διάταγμα ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Συντάγματος ἀκυροῦται, πάντες, κατ' αὐτὸν, οἱ τοιοῦτοι φόροι πρέπει νὰ θεωρηθῶσι καταργημένοι. Ἀταξία λοιπὸν μεγίστη ὑπάρχει καὶ εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ εἰς τὴν διοικητικὴν κλίσιν, καὶ ἐνῷ οἱ ὑπουργοὶ τοσάκις συνωμολόγησαν τοῦτο καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ φέρωσι τοὺς ἀνήκοντας νόμους, ποτὲ δὲν ἔλαβον πρόνοιαν, ἡ δὲ Βουλὴ ἀπέχει νὰ εἰσαγάγῃ αὐτοὺς ἀπ' αὐ-

(Πράκτ. Βουλῆς Β'. Συνόδου Γ'. Περιόδου Τόμ. Β'.) 9.

θείας, ὡς μὴ ἔχουσα τὸ δικαίωμα τῆς κυριώσεως, καὶ θεωροῦσα ὅτι μένουσιν ἐν γωνίᾳ ὅσους ἠθέλησεν ἀφ' ἑαυτῆς νὰ ψηφίσῃ. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀσβέστος δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὰς λέξεις « καὶ τὰ λοιπὰ » καθ' ὅσον ὑπάγεται μᾶλλον εἰς τὴν τάξιν τῶν ὀρυκτῶν· ἐὰν δὲ καὶ τὸ ἐναντίον ἤθελεν ὑποθέσει, πάλιν ὁ φόρος οὗτος εἰσπράττεται παρὰ νόμον, διότι ἐν ᾧ ἡ οὐσία τῆς ἀσβέστου εἶναι λίθος, ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς κατασκευὴν καὶ ξυλεία, τὸ δημόσιον ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδιοκτήτου προϊόντος λαμβάνει 10 τοῖς 100, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐθνικοῦ 20, καὶ ὡς νὰ μὴν ἤρκουν ταῦτα, φορολογεῖ περιπλέον καὶ τὴν ἐργασίαν, ἐν ᾧ πληρόνεται αὕτη διὰ τοῦ φόρου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων. Ὁ φόρος λοιπὸν τῆς ἀσβέστου κατὰ μέγα τοῦλάχιστον μέρος εἰσπράττεται παρὰ νόμον, καὶ δὲν δέχεται τὴν ἰδέαν ὅτι ἐνυπάρχει ἐν ταῖς λέξεσι « καὶ τὰ λοιπὰ » καθ' ὅσον δὲν πρέπει νὰ ἐννοῶνται κατ' εἰκασίαν οἱ νόμοι, ἀλλὰ νὰ ὁρίζηται δι' αὐτῶν καὶ ἡ ποινὴ καὶ ὁ φόρος. Διὸ ἀποκρούει τὴν ἀνωτέρω ἐξήγησιν, τὸν ἄγνωστον τοῦτον θεὸν τῶν ἀρχαίων, τὴν ἔδαιν ταύτην δεσποτισμοῦ ἐκλιπόντος, καὶ φρονεῖ ὅτι δύναται νὰ παραδεχθῇ τὸ Σῶμα τὴν ἀναστολὴν τοῦ ἐπὶ τῆς ἀσβέστου φόρου, νὰ κρατῆται δὲ ἐν τῷ μεταξὺ σημείωσις τῶν δικαιωμάτων, ἵνα πληρωθῶσι καθ' ὃν τρόπον ἤθελε ψηφίσει ἡ Βουλὴ διὰ νόμου.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι παραλείπων τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος τοῦ ζητήματος ὡς ἀντικείμενον τῆς σκέψεως ἄλλων, παρατηρεῖ ὅτι ἡ θέσις τοῦ προϊόντος τῆς ἀσβέστου εἶναι, κατὰ τὰς ὁδηγίας, ῥητῶς ἐγγεγραμμένη μεταξὺ τῶν δασικῶν προϊόντων, καὶ αἱ ὁδηγίαι αὗται εἰσὶν ὀργανικὸς νόμος, καθ' ὅσον ἀκυροῦνται δι' αὐτῶν πᾶσαι αἱ προηγούμεναι διατάξεις. Εἶπε δὲ καὶ ἐπαναλέγει, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὰ δασικὰ προϊόντα, ὑπάρχει καθ' ὅλην τὴν συλλογὴν τῶν περὶ αὐτῶν ὁδηγιῶν καὶ νόμων μία τις ἀνωμαλία, ἣν πρὸς ἓξ μηνῶν ἤδη ἀνέφερε διὰ τῆς ἐκθέσεώς του· διὸ ἐνησχολήθη μάλιστα ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἐν γένει τῆς δασονομικῆς ὑπηρεσίας, συνέστησεν ἐπιτροπὴν ἐξ ἀνδρῶν εἰδημόνων, καὶ αὕτη ἐπεραίωσεν ἤδη τὸ ἔργον της, ὅπερ ὅμως πρέπει νὰ ἐπιθεωρηθῇ ὡς ἄξιον σπουδῆς πλειοτέρας. Ὁ ὑπουργὸς λοιπὸν θέλει φέρει ὁλόκληρον νομοθετικὴν πρᾶξιν, περιλαμβάνουσαν τὸν ῥηθέντα κλάδον, καὶ κανονίσει τὸ σύνολον τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἀναστείλῃ πρὸ τούτου τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τῆς ἀσβέστου φορολογίας, καθ' ὅσον καὶ ἄδικον καὶ ἀντισυνταγμα-

τικὸν εἶναι τὸ νὰ μένῃ ἀφορολόγητον ἓν ἐκ τῶν προϊόντων, καὶ διὰ τοῦτο πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ πράξῃ εἶναι νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν πραγματοποίησιν ὅσων ἐξέθηκεν ἀνωτέρω.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἐπειδὴ ὑπάρχουσι πολλαχοῦ τοῦ Κράτους ὁλόκληροι περιφέρειαι ἰδιόκτητοι, ἐν αἷς κατασκευάζεται ἀσβεστος, καὶ ὁ δῆμος αὐτοῦ ἐν Καλάμαις ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, καὶ πολλὴν μάλιστα παράγει ἀσβεστον, ἠρώτᾳ τὸν ὑπουργὸν πόσος πληρόνεται φόρος ἐπὶ τῶν ἰδιοκτήτων καὶ πόσος ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν περιφερειῶν· ὁ ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ὁ φόρος οὗτος περιορισθεὶς εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον, εἰς ὃν καὶ ὁ τῆς κεντρόμης, ἤτοι εἰς 10 τοῖς 0|0, πληρόνεται ἐξ ἴσου διά τε τὰς ἐθνικὰς καὶ τὰς ἰδιοκτήτους περιφερείας.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἐντεῦθεν ἐξάγεται ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ κανονίζων τὸν φόρον τοῦτον νόμος, παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἐκτὸς τῶν εἰρημένων, ὁ ἐπὶ τῆς ἀσβέστου φόρος ἀποβαίνει διπλοῦς, ἐπειδὴ οὐ μόνον ἀπαιτεῖται νὰ πληρωθῇ ὁ διὰ τὰ ἀναγκαῖα ξύλα τῆς καμίνου φόρος, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀπὸ ταύτης ἐξαγωγὴν πληρόνεται καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ἀσβέστου τεθειμένος.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι πᾶς ἀσβεστοποιὸς, λαμβάνων ἄδειαν ἀσβεστοποιΐας, πληρόνει 10 τοῖς 0|0 φόρον, χωρὶς νὰ ὑπόκειται εἰς πληρωμὴν ξύλων κλπ., ἐσυμπέραναν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἀρ' οὗ τὰ καυσόξυλα δὲν φορολογοῦνται, δὲν πρέπει νὰ φορολογῆται οὐδὲ ἡ ἀσβεστος. Ἐπειδὴ δὲ (προσέθηκεν) ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἀποκρούει τὸ ἄνισον τῆς φορολογίας, πρέπει νὰ ἐπιβάλῃ καὶ τὸν ἐπὶ τῶν κεραμιδοκαμίνων φόρον, ὃν μάλιστα ὁρίζουσι κατὰ τὸν ὑπουργὸν αἱ νόμου ἰσχὺν ἔχουσαι ὁδηγίαι. Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἤθελεν ἐπιβάλει καὶ τοῦτον ἂν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐσημειοῦτο, ἀπήντησεν ὁ ἀγορεύων, ὅτι πολὺ μᾶλλον δὲν ἔπρεπε νὰ φέρῃ ὁ ὑπουργὸς φόρον, ὃν ἀπλῶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειώσεως, καὶ ἂν, ὡς λέγει, δὲν δύναται νὰ μειώσῃ τοὺς φόρους, ἡ παρανομία ὅμως δὲν πρέπει νὰ ὑφίσταται, καὶ ὀφείλει νὰ παύσῃ αὐτὴν ὡς ἔπραξαν καὶ ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ ὑπουργοί.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν μὴ ἐμμένον εἰς διάταξίν τινα νόμου ἢ διατάγματος, εἶναι ἐντελοδόξως ἁπλοῦς καὶ ἐκτελεῖ ὅ,τι εὗρεν· ὅτι ἡ ὅλη πρόσοδος ἡ ἐκ τῆς φορολογίας τῆς ἀσβέστου μόλις ἀναβαίνει εἰς 14,000 δραχ. καὶ διὰ τοῦτο μικρὸν ἐνδιαφέρεται ὑπὲρ αὐτῆς· ὅτι ὅμως ἂν καὶ βλέπει ἀνωμαλίαν τινὰ ὡς πρὸς τὰς διατυπώσεις, οὐχ' ἧττον θεωρεῖ τὸν φόρον αὐτὸν καλῶς εἰσπραττόμενον, ἐπειδὴ καὶ εἰς νόμον στη-

ρίζεται καὶ ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐγκρίνεται ἐτησίως· καὶ ὅτι θέλει μὲν σπεύσει, ὡς εἶπεν, εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καταλλήλου νόμου, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἀναστείλῃ ἐν τῷ μεταξὺ τὴν φορολογίαν. Διὸ ὡς θέμα τῆς συζητήσεως προτείνει νὰ τεθῇ «ἐὰν ὁ εἰσπραττόμενος ἀπὸ τῆς ἀσβέστου φόρος πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ ὡς μέχρι τοῦδε, ναὶ ἢ ὄχι;»

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἀντείπον ἄλλοι ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη τοῦ θέματος τούτου, καθ' ὅσον ἡ συζήτησις ὑπῆρξεν ἀκαδημαϊκή, καὶ παρετήρησαν μὲν ὅτι κακῶς εἰσπράττεται ὁ ἐπὶ τῆς ἀσβέστου φόρος, ἀλλ' ἐὰν οἱ ὑπουργοὶ σκέπτωνται ἄλλως, τὸ Σῶμα δύναται νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ εἰς αὐτοὺς ἐπίκειται ἡ εἰς τὸ μέλλον εὐθύνη. Ἄλλοι δ' ἐπρότειναν, ὅτι ἐπειδὴ ὑπάρχει ἀνωμαλία τις ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐντεῦθεν ἐπήγασεν ἡ συζήτησις, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δὲν ἐλλείπει ὅλως ἡ ἀρχὴ ἡ νομιμοποιοῦσα τὸν φόρον, πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἂν ὑπάρχῃ ἀνωμαλία, καὶ τότε θέλει ἐξαχθῇ ἐὰν ἀπαιτῆται εἰσαγωγὴ νόμου.

Καὶ ἄλλων δὲ προτεινάντων διάφορα πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος θέματα, μετά τινα συζήτησιν, καθ' ἣν ἕκαστος ὑπεστήριξε τὸ ὑπ' αὐτοῦ προταθέν, ἡ Βουλὴ ἠρωτήθη ἐπὶ τοῦ ἑξῆς θέματος τοῦ ὑπουργείου, ὅτοι· «ἂν παραδέχηται νὰ ἐξακολουθήσῃ ὡς μέχρι τοῦδε ὁ ἀπὸ τῆς ἀσβέστου εἰσπραττόμενος φόρος ναὶ ἢ ὄχι;».

Γενομένης δὲ αἰτήσει πολλῶν ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κυπανίττην καὶ Χ. Κικίδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἀνωτέρω θέμα διὰ ψήφων 54 κατὰ 4 ἀρνουμένων 15, καὶ οὕτως ἐλύθη τὸ ζήτημα, ἐπιτρέπουσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐξακολουθῇ τὴν ἐπὶ τῆς ἀσβέστου φορολογίαν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ ἐξακολουθῇ ἡ φορολογία ἐπὶ τῆς ἀσβέστου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός	Λεωνίδας Ἠπειρώτης . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος . . .	Πέτρος Καμπάνης . . N.
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Δημήτριος Τσόκρης . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . .	Ἀνδρέας Δανόπουλος . . N.
Γεώργ. Τσόκρης	Νικόλαος Μπούκουρας . .
Γεώργιος Σκούρος	Λάμπρος Ῥοΐλός . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Κωνστ. Ἀμπρινόπουλος . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς ἀρνεῖται	Π. Κολποδῖνος . . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Θεόδωρος Γρίβας	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος ἀρνεῖται
Κωνστ. Γριβογεώργης . .	Γεώργ. Παναγιωτόπουλος »
Τ. Μαυρομμάτης . . ἀρνεῖται	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος »
Δ. Πετροπουλάκης . . .	Ἐμ. Καραμάνος . . . .
Π. Τζανετάκης . . N.	Νικόλ. Ματθαίου . ἀρνεῖται
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Ἀναγνώστ. Κοντάκης . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Σ. Κυπανίττας . . ἀρνεῖται
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .
Ἰω. Εὐγενίδης	Παρασ. Ματάλας . . . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . O	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς ἀρνεῖται
Γ. Βελῆς . . . . . N.	Παναγιώτης Ἀζαρίδης . . N.
Δημήτριος Ζῶτος	Στάμος Μαυροδῆμος . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Λάμπρος Εὐμολπίδης . . .
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἠλίας Δωΐλας . . . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .	Θεόδωρος Πετρινός . . . O.
Στέρ. Στερνόπουλος . . N.	Κωνστ. Μανέτας . . ἀρνεῖται
Ἀνδρέας Αὐγερινός . ἀρνεῖται	Π. Βεργωτῆς . . . . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . .	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Α. Δημητρίου . . . . . N.	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . .
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτουνας . . .
Χρ. Δεμάθας . . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Γρ. Βαλιάνος . . . . . N.	Γεώργιος Γουλιμῆς . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλ. Κουμουνδουράκης ἀρνεῖται
Χ. Θεοχαρόπουλος	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνστ. Ἀμπερόπουλος . N.
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . N.	Ἐμ. Μοδινός . . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . .
Γεώργιος Περωτῆς . ἀρνεῖται	Δ. Δημητρακόπουλος ἀρνεῖται
Κωνσταντῖνος Νταγρές . . O.	Γεώργ. Κανδυας . . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . .
Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου ἀρνεῖται	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Βελισ. Νικολαΐδης	Α. Παπαδημητριάδης . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Ν. Σισμάνης . . . . . N

Κωνστ. Ἀξελός	. . . . N.	Γ. Νικολάου	. . . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	N.	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . . N.
Γ. Μαδεμογωρίτης	. . . N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς	. . . N.
Κίμων Χριστοδούλου	. . .	Μιχαὴλ Σολομὸς	. . . . N.
Νικόλ. Πιερράκος	. . . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης	. . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας	. . . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . N.
Σταυρ. Καπετανάκης	. . N.	Δημήτριος Δρόσος	. . . N.
Δημ. Πικουλάκης	. . . .	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	N.
Χαράλ. Χριστόπουλος	. . N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος	. .
Ζ. Α. Ζαρειρόπουλος	. . .	Ἀναγν. Παπατσώρης	. . .
Νικόλ. Μασχούλας	. . . .	Γεώργ. Ι. Στάϊκος	. . . .
Γεώργιος Α. Ράλλης	. . . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	. . .
Νάκος Πανουριᾶς	. . . N.	Α. Κιζάνης	. . . . .
Παπακώνστας Τζαμάλας	N.	Ἰωάννης Δαμιανός	. . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	O.	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς	. . N.
Σιδέρης Πράτσικας	. . . N.	Ι. Γ. Κριεζῆς	. . . . . N.
Παν. Πατρινός	. . . . .	Π. Χ. Πέτρος	. . . . .
Κωνστ. Σκουρλέτης	. . . N.	Κ. Δυοβουνιώτης	. . . . N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	. N.	Μ. Χουσιούζης	. . . . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	. . N.	Κ. Τσουκαλᾶς	. . . . . N.
Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	.	Δημήτριος Μητσάκης	. . .
Κωνσταντ. Δαρειώτης ἀρνεῖται		Γεώργιος Ἀποστολίδης	. . N.
Ἰω. Γεωργάρας	. . . . . N.	Χρῆστος Κικίδης	. . . . N.

Ἐπιληφθεὶς ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Δεβαδίας γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ παρανόμου ἐκτιμήσεως τῶν ἀμπέλων τοῦ δήμου Χαιρωνείας, ἐξέθεμεν ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 20 τοῦ φορολογικοῦ νόμου, ὁ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων φόρος προσδιορίζεται ὑπὸ τῶν ἀρχῶν καὶ πέντε ἐκ τῶν μᾶλλον φορολογουμένων. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν συνελθοῦσαι αἱ ἀρχαὶ διὰ τῶν προσδιορισμῶν τοῦ φόρου, προσκάλεσαν καὶ τοὺς πέντε μᾶλλον φορολογουμένους, ἀλλ' οὗτοι μὴ συμφωνοῦντες νὰ προσδιορισθῇ ὁ φόρος κατ' ἄμπελον, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, ἤθελον νὰ προσδιορισθῇ κατὰ θέσεις. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γνώμη αὐτῶν δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, αἱ ἀρχαὶ μὴ δυνάμεναι νὰ παραδεχθῶσιν αὐτὴν ὡς ἀντικειμένην εἰς τὸν νόμον, προέβησαν μόνας εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ φόρου. Τὸ ὑπουργεῖον ὅμως λαβὸν τὸν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν συνταχθέντα φορολογικὸν πίνακα, τὸν ἐπέστρεψεν εἰς αὐτὰς, διὰ νὰ ζητήσωσιν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας τὴν γνώμην τοῦ συλλόγου τῶν μᾶλλον φορολογουμένων ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τοι προσκληθέντες,

οὗτοι ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, δὲν ἠθέλησαν νὰ παρουσιασθῶσι, τὸ ὑπουργεῖον ἐπεκύρωσεν ἐξ ἀνάγκης τὰς πράξεις τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, μὴ δυνάμενον νὰ ἀφήσῃ ἐπ' ἄπειρον ἐκκρεμῆ τὴν φορολογίαν.

Ἐνταῦθα θέλοντος τοῦ βουλευτοῦ Δεβαδίας ν' ἀπαντήσῃ, παρετηρήθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ἐφ' ᾧ διέλυσεν ὁ πρόεδρος τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 Μ. Μ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ. Α. Δ. Ἀβγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΗ'.

Τῆς 22 Μαΐου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιόν τε καὶ ἔκθεσιν περὶ φορολογίας τῆς μεταξης, ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ τοὺς προγενεστέρους περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμους, ἀπὸ τοῦ 1845 ἔτους καὶ ἐφεξῆς ὁ ἔγγειος φόρος τῆς μεταξης καὶ τῶν κουκουλίων εἰσεπράττετο ὁμοῦ μὲ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν. Καὶ ὁ μὲν φόρος ἐπὶ τῆς μεταξης προσδιωρίζετο εἰς δραχ. Ἀ. 50 κατ' ὀκᾶν ἄνευ διακρίσεως ποιότητος, ὁ δὲ τῶν κουκουλίων εἰς λεπτὰ 60 ἐπίσης κατ' ὀκᾶν, τὸ δ' ἐξαγωγικὸν τέλος δι' ἀμφότερα τὰ εἴδη πρὸς 6 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου.

Ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν καταχρήσεων, ὅσαι ἠδύναντο νὰ λάβωσι χώραν καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπεβάλλετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ποιότητος τῆς μεταξης, καὶ ἡ προστασία ἐξ ἄλλου, ἥτις ἔπρεπε νὰ χορηγηθῇ εἰς τὰ ἐγχώρια μεταξοκλωστεῖα εἶναι οἱ ἰσχυροὶ λόγοι, οἱ ὑπαγορεύσαντες εἰς τὸν νομοθέτην τὴν καθιέρωσιν τῆς ἀρχῆς ταύτης.

Καὶ τῷ ὄντι ἐὰν τὸ τέλος τῆς ἐξαγωγῆς τῆς μεταξης ἐπληρό-

νετο κατ' ἐκτίμησιν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐλαττωμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα συνοδεύεται τὸ σύστημα τῆς δι' ἐκτιμήσεως ἐξακριβώσεως τῆς τιμῆς, ἤθελεν ἀπονευρωθῆ ἡ προθυμία καὶ ὁ ζῆλος τῶν κατασκευαζόντων μέταξαν κατὰ τὴν Ἰταλικὴν μέθοδον, τὴν ὁποίαν ἡ πρόνοια τοῦ νομοθέτου ἔπρεπε νὰ ἐνισχύσῃ, εἰς τὴν ἀρχὴν μάλιστα τοῦ ἔργου, πρὸς πλειοτέραν ἀνάπτυξιν.

Ἀλλ' ὅσον ἀφ' ἑνὸς τὰ εὐεργετήματα τοῦ νόμου ὠφέλησαν καὶ τὴν παραγωγὴν καὶ τὸ ἐμπόριον, τόσον ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀρχὴ τῆς ἐν τοῖς τελωνείοις βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς μεταξης ἔβλαψεν ἐπαισθητῶς τὸ δημόσιον, καθότι ὡς ἐκ τῆς συγχρόνου πληρωμῆς τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους τὰ λαθρεμπόρια πολλαπλασιασθέντα, ἠλάττωσαν ἐπαισθητῶς τὰς ἐκ τοῦ προϊόντος τούτου δημοσίας εἰσπράξεις, καὶ ἐντεῦθεν ὑπηγορεύθη τὸ μέτρον τοῦ νὰ ὑπαχθῇ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς μεταξης καὶ τῶν κουκουλίων ἔγγειος φόρος εἰς τὸ γενικὸν μέτρον τῆς ἐνοικιάσεως, καὶ τοῦτο ὥρισεν ὁ μνημονευθεὶς νόμος· ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος δὲν διέλυεν οὐδ' ἠδύνατο νὰ διαλύσῃ καὶ περὶ τοῦ τελωνιακοῦ δικαιώματος τῆς μεταξης καὶ τῶν κουκουλίων.

Τοιαύτη διάταξις δὲν εἶχε πλέον θέσιν εἰς φορολογικὸν νόμον, ὅπου ὁ φόρος τῶν κουκουλίων διακίθεται δι' ἐνοικιάσεως. Ἐκ τούτου τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος τῆς μεταξης καὶ τῶν κουκουλίων ἦ ἔπρεπε νὰ κανονισθῇ δι' ἰδιαιτέρου νόμου, ἢ νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸ γενικὸν μέτρον τῆς ἐκτιμήσεως τῶν μὴ ῥητῶς διατετιμημένων εἰδῶν. Ἀλλὰ τὸ τελευταῖον μέτρον ἤθελε φέρει, ὡς προεῖρηται, ὅλον τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς τὴν μέταξαν, ἐνῷ διὰ τὰ κουκούλια, τὴν πρώτην ταύτην ὕλην, ἐξ ἧς κατασκευάζεται ἡ μέταξα, τὸ μέτρον ἤθελεν εἶσθαι ἐπαισθητῶς ἐπιζήμιον διὰ τὰ ἐγχώρια μεταξουργεῖα· καθότι ἐπινοηθέντες τινὲς μεθόδοι, τὰ κουκούλια ἀποξηραίνονται τοιουτοτρόπως, ὥστε πέντε ὀκάδες ἐξ αὐτῶν ζυγίζουσι τρεῖς μόνον, ἡ δ' ἐκτίμησις στηριζομένη εἰς τὴν τρέχουσαν ἐσωτερικὴν τιμὴν αὐτῶν, ἤθελεν εὑρεθῇ ἐσφαλμένη, καὶ τοιουτοτρόπως ἤθελε πληρώνεσθαι τέλος τριῶν ἀντὶ πέντε ὀκάδων, καὶ ἐντεῦθεν ἤθελε προλείπει τὸ ἄτοπον, ὥστε καὶ τὸ δημόσιον νὰ ζημιοῦται καὶ ἡ ἐγχώριος βιομηχανία τῶν μεταξουργείων νὰ μὴ δύναται νὰ ὑποστῇ κατ' οὐδένα τρόπον διαγωνισμὸν μὲ τὰ ξένα μεταξουργεῖα.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, ἀφοῦ ἔλαβον τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, σπεύδω, κύριε, νὰ σᾶς ὑποβάλω τὸ ἐπισυναπτόμενον

νομοσχέδιον, δι' οὗ κανονίζεται τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ μὲν τῆς μεταξης πρὸς δραχμὰς 1:50, ἐπὶ δὲ τῶν κουκουλίων πρὸς λεπτὰ 60.

Εἰς τοὺς φορολογικοὺς νόμους τῶν παρελθόντων ἐτῶν τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος τῆς μεταξης προσδιωρίζετο εἰς 6 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγγείου φόρου, ὁριζομένου εἰς δραχ. 2:50. Ὁ προσδιορισμὸς οὗτος ὑπετίθησιν, ὅτι τὸ προϊὸν τῆς μεταξης τιμᾶται κατὰ μέσον ὅρον εἰς δραχ. 25 κατ' ὀκάν· τὸ διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐτοιμάζομενον ὁριζόμενον τέλος εἰς δραχ. 1:50 εἶναι τὸ καὶ διὰ τῶν προγενεστέρων νόμων ἐπιβαλλόμενον καὶ τὸ ἀκριβὲς ἐξαγόμενον τῶν 6 τοῖς ο/ο κατὰ τὴν γενικὴν τελωνιακὴν διάταξιν.

Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ τιμὴ αὕτη ὑπάρχει ἐν μέρει κατωτέρα τῆς πραγματικῆς, ἀλλὰ πᾶσα ἄλλη βάσις ἀποκρούεται ἀπὸ τὸ ἀμοιβαῖον συμφέρον τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν βομβυκοτρόφων, καθ' ὅσον, ἐπιβαρυνομένου τοῦ ἐξαγομένου προϊόντος μὲ βαρύτερον τέλος, εἶναι πιθανὸν νὰ περιορισθῇ ἡ κατανάλωσις, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ παραγωγὴ αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἀπ' ἐναντίας ὀφείλομεν νὰ συντρέξωμεν.

Τὸ τέλος τῶν κουκουλίων, συνιστάμενον κατὰ τοὺς νόμους τῶν παρελθόντων ἐτῶν εἰς λεπτὰ 36 κατ' ὀκάν, ἐστηρίζετο εἰς τὴν ἀποδιδομένην κατὰ μέγιστον ὅρον τιμὴν τῶν κουκουλίων ἐκ δραχμῶν 6· ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπινοηθεῖσαν, ὡς εἴρηται, μέθοδον τῆς ἀποξηράνσεως αὐτῶν τὸ τέλος ἀναβιβάζομενον εἰς λεπτὰ ἑξήκοντα κατ' ὀκάν, εἶναι ἐπίσης τὸ ἀκριβὲς ἐξαγόμενον τῆς ἀρχικῆς βάσεως· ὥστε ἡ φαινομένη αὔξησις τοῦ τέλους δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ καθαρὰ ἔκφρασις τῆς βάσεως τῶν 6 τοῖς 0/0, τὴν ὁποίαν καθιέρωσεν ἡ τελωνιακὴ διατύπωσις δι' ὅλα τὰ ἐξαγόμενα, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ὥρισεν εἰδικὸν τέλος.

Ἐὰν οἱ λόγοι οὗτοι πείσωσιν, ὡς δὲν ἀμφιβάλλω, τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ καταλλήλου τῆς φορολογίας, θέλει μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ παρακαλέσω αὐτὴν νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ὅσον μετ' ὀλίγον ἐρχόμεν ὥριμον τὸν καιρὸν τῆς βομβυκοτροφίας, ὡς καὶ τῆς μεταξης, καὶ πρέπει νὰ ἦναι ὡρισμένον πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐξαγωγῆς τὸ πληρωθησόμενον τέλος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Μαΐου 1852.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Μαΐου 1852.

Ο Θ Ω Ν

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς προσδιορίζεται κατ' ὀκᾶν καὶ ἄνευ διακρίσεως ποιότητος, ἐπὶ μὲν τῆς μετάξης εἰς δραχμὴν 1:50, ἐπὶ δὲ τῶν κουκουλίων εἰς λεπτὰ 60.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐξαιτησαμένου δὲ τὴν ταχεῖαν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου ὡς λίαν κατεπείγοντος, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ διέλθῃ τὰς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζομένας διατυπώσεις.

Μετὰ ταῦτα ἠρώτησέ τις τὸ προεδρεῖον ποῦ εὑρίσκονται οἱ βουλευταὶ Σ. Μαυροδήμος, Ν. Πιτσάκος, Δ. Πετροπουλάκης, Σ. Καποτανάκης καὶ Σ. Κοπανίτσας, ὁ εἷς μάλιστα τῶν ὁποίων ἀκούει ὅτι διωρίσθη καὶ στρατοπεδάρχης, καὶ ἂν ἀνεχώρησαν λαβόντες ἄδειαν τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ προεδρείου.

Εἰπόντος δὲ τοῦ προεδρεύοντος, ὅτι οἱ ἀνωτέρω βουλευταὶ ἀπῆλθον ἄνευ ἀδείας, καὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἐπαναλαβόντος, ὅτι τοσούτῳ μᾶλλον εἶναι βέβαιον τοῦτο, καθ' ὅσον πληροφορεῖται, ὅτι ζητοῦσιν ἤδη ἐκ Σπάρτης τὴν ἄδειαν τῆς Βουλῆς διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, διὰ τὴν μεσολάβησιν τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ μὴ ἀπορήσῃ· ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ 19 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ προβλεπόμενα διὰ τοὺς ἄνευ ἀδείας ἀναχωροῦντας βουλευτάς.

Προκειμένου ἔπειτα νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ἐζήτησεν ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς τὴν ἐπὶ

ἄλλην συνεδρίασιν ἀναβολὴν αὐτῆς, ὡς ἐπειγόμενος νὰ παρευρεθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Οὕτω δὲ ἀναγγείλας ὁ προεδρεύων, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας
Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ

Οἱ γραμματεῖς.
Δ. Αὐγερινός.
Α. Ἀγγελόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΘ'.

Τῆς 26 Μαΐου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνωσθὴν ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθόντες οἱ εἰσηγηταὶ α') ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ πληρωμῆς ταχυδρομικῶν τελῶν τῶν διὰ τῶν αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων πεμπομένων γραμμάτων, καὶ β') τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνωσαν ἐκθέσεις ὁ μὲν πρῶτος ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου, ὁ δ' ἕτερος περὶ πληρωμῆς καθυστερουμένων δετικῶν τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς διὰ τὰ ἔτη 1845 καὶ 1846· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τὸ ἀπὸ 29 Ἀπριλίου παύσαντος νομοσχέδιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ περὶ πληρωμῆς ταχυδρομικῶν τελῶν διὰ τὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους στελλόμενα γράμματα διὰ τῶν ἀτμακινήτων τῆς ἑταιρίας Λόϋδ,

Καὶ παρατηρήσασα, ὅτι τὰ ταχυδρομικὰ τέλη, παραδεχομένου τοῦ νομοσχεδίου τούτου, κατὰ πολὺ ἐλαττοῦνται συγκριτικῶς μὲ ἐκεῖνα, ἅτινα ἐξακολουθοῦν νὰ πληρώνωνται διὰ τὰ γράμματα, ὅσα διὰ τῶν ἀτμοκινήτων τῆς ἄνω εἰρημένης ἑταιρίας ἀποστέλλονται, συνιστᾷ τὴν πλήρη παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Μαΐου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή.

Ν. Α. Χ. Ἀναργύρου
Κ. Σκουρλέτης
Γ. Δογιωτατίδης

Ὁ εἰσηγητὴς
Θ. Πετρινός.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

αἱ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν τοῦ εὐταξίου τῆς Βουλῆς περὶ πληρωμῆς δραχ. **450**, προερχομένων ἀπὸ δετικὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, ὀφειλομένων μὲν εἰς τὸν βιβλιοδέτην Ζωσιμᾶν, ἀλλὰ μὴ πληρωθεισῶν ἕνεκα τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς κατὰ τὸ **1846**, γνωμοδοτεῖ νὰ δοθῇ πίστωσις πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Μαΐου **1852**.

Ἡ Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ

Π. Παπαδάκης Χ. Θεοχαρόπουλος
Ι. . Βάχλας Περικλῆς Καλαμογδάρτης.»

Ἀναγνώσθη μετὰ ταῦτα ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν, δι' οὗ ἀγγέλλεται πένθος τεσσάρων ἑβδομάδων ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ πρίγγιπος Ἐδουάρδου τοῦ Σάξ-Ἀλτεμβούργου, Δουκὸς τῆς Σαξωνίας καὶ θείου τοῦ Βασιλέως ἡμῶν.

Ἑπομένως ἡ Βουλή, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, παρεδέχθη τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτούσης νὰ πληρωθῶσι τὰ καθυστεροῦντα δετικὰ τῶν πρακτικῶν τοῦ **1845** καὶ **1846** ἐκ δραχ. **450**.

Ἐρωτήσαντος τοῦ προέδρου, ἐὰν ἡ Βουλὴ θέλῃ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως, ἀναγγελθείσης ὡς ἀντικειμένου τῆς παρούσης, ἢ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, παρόντος σήμερον καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις, οὕτω δ' ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ προσζητηθέντος Τ'. Κεφ. ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Π. Κολποδίνον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ ψηφίσασα διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Τ'. Κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐπιψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . N.	Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.
Δωϊδ. Χρυσανθόπουλος . .	Δημήτριος Γιαννούλης . . .

Ἀριστείδας Ἐμπειρίκος . .	Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.
Πέτρος Καμπύρης . . N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Δημήτριος Τσόκρης . . .	Βελ. Νικολαΐδης . . . . .
Ἀνδρέας Δεκόπουλος	Πέτρος Δηλιγιάννης . . . N.
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N.	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Γεώργιος Σκούφος . . .	Ἀμπρος Ῥαλλὲς . . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Π. Κολποδίνος . . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴτκος	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδήμος . . .	Νικόλαος Δηλιγιάννης . . N.
Θεόδωρος Γρίβας	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Κωνς. Γριβογεώργης . . N.	Γεώργιος Πανοπριτόπουλος N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . . N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . N.
Δ. Πετροπουλάκης	Ἐμ. Καρνιάνος . . . . N.
Π. Τζαννετάκης	Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδήμος . .	Ἀναγν. Κοντάκης . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Σ. Κοπανίτσας . . . . .
Ἐλευθερ. Καλογερᾶς . . .	Ἀναστ. Κορφιωτάκης . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Παρασ. Ματάλας . . . . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μήτσος . . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Γεώργιος Βελῆς . . . . N.	Παναγιώτης Λαζαρὶς . . .
Δημήτριος Ζῶτος. . . .	Σταμος Μαυροθήμος . . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Ἀμπρος Εὐμολπίδης . . N.
Μιχαὴλ Σισινης	Ἠλίας Δωΐας . . . . . N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .	Θεοδωρος Πετρινός . . . N.
Στέρ. Στεφανόπουλος . . N.	Κωνσταντίνος Μαΐστας . N.
Ἀνδρέας Ἀγγελινός . . . N.	Παναγιώτης Βάρδογλης . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.	Ἀναγ. Διδάσκαλος . . . .
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτσινης . . .
Χρ. Δεμάθας . . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Γρ. Βαλιάνος	Γεώργιος Γουλιμης . . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλέξανδρος Καμπουλουράκης N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνστ. Λιμπερόπουλος . . N.
Π. Παπαδάκος . . . . N.	Ἐμ. Μολινός . . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . N.
Γεώργιος Περωτᾶς . . . N	Δημ. Δημητρακόπουλος N.
Κωνσταντίνος Νταγρὲς . N.	Γεώργ. Κάνδυας . . . . .

Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.	Κων. Δαρειώτης . . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.	Ἰω. Γεωγάρας . . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . N.	Γ. Νικολάου . . . . . N.
Ν. Σισμάνης	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . . N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . N.
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος . N.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . . N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . . N.
Κ. Χριστοδούλου	Ἰωάννης Σκγρέδος . . . . N.
Νικόλ. Πιεράκος	Δημήτριος Ἀρώτος . . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος . N.
Σταυριανὸς Καπετανάκης .	Κυριάκος Ἰωνηρόπουλος . .
Δημ. Νικουλάκης . . .	Ἀναγνώς. Παπατσώρης . . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . .	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Ἰωάννης Δημιανὸς . . . .
Νάκος Πανουρίᾱς	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . N.
Παπαχώστας Τζαμάλας . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N.	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Σιδέρης Πράτσικας	Κ. Δουβουνιώτης . . . . N.
Παν. Πατρινὸς	Μ. Χουρμούζης . . . . N.
Κωνστ. Σκουρλέτης . . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Ἀνάργ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.	Χρῆστος Κικιδης . . . . N.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ Κεφ. Ζ'. καὶ 1 καὶ 2 τοῦ Κεφ. Η. μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. Ζ'. Ἀστεροσκοπεῖον·

«Ἄρθρ. 1. Μισθοί 840

» 2. Ἔξοδα . . . . . 600.»

Κεφ. Η'. Βοτανικὸς κῆπος.

«Ἄρθρ. 1. Μισθοί 1020

» 2. Ἔξοδα . . . . . 2000.»

Γενομένης καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἑκατέρου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλλιφρονᾶν καὶ Κ. Ἀμπρινόπουλον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰς πίστωσιν αὐτῶν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1. τοῦ Κεφαλαίου Θ'. μετὰ τῶν ἐπομένων τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεων·

« Οὐχ ἧττον θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ δίκαιον καὶ συντελὲς νὰ συστηθῇ ἐν γυμνάσιον καὶ εἰς τὴν Χαλκίδα, ὅπου διὰ τὰ ἀφιλονείκητα πλεονεκτήματα αὐτῆς οἱ καρποὶ τοῦ γυμνασίου θέλουν εἶσθαι λυσιτελεῖς καὶ πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ νομοῦ, καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς γειτνιάζοντας Βοιωτοὺς καὶ Θηβαίους. »

Ἀνέγνω ὁ ὑπουργὸς Β διάταγμα, δι' οὗ ἐπιτρέπεται αὐτῷ νὰ ζητήσῃ προσθήκην πιστώσεων ἐπὶ διαφόρων κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως νὰ ζητήσῃ νὰ προστεθῶσιν εἰς τὰ κατωτέρω κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου κατὰ τὴν συζήτησίν του αἱ ἑξῆς πιστώσεις.

Εἰς τὸ κεφάλαιον Θ'. ἄρθρ. 1.

Δραχμαὶ δύω χιλιάδες, ἀριθ. 2000

Εἰς τὸ κεφάλαιον Γ'. ἄρθρ. 1.

Δραχμαὶ τριακόσιαι ἑξήκοντα, ἀριθ. 360.

Εἰς τὸ κεφάλαιον ΙΔ'. ἄρθρ. 1.

Δραχμαὶ χίλιαι τετρακόσιαι, ἀριθ. 1400.

Εἰς τὸ κεφάλαιον ΙΕ'. ἄρθρ. 1.

Δραχμαὶ ἐννέα χιλιάδες τετρακόσιαι, ἀριθ. 9400.

Ὁλικὸν ποσὸν δραχμῶν δεκατριῶν χιλιάδων ἑκατὸν ἑξήκοντα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 6 Μαΐου 1852.

Ο Θ Ω Ν.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.»

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρ. προστεθείσας 2000 δραχ. παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τῆς συνοδευούσης τὸν προϋπολογισμὸν ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου ἐπληροφορήθη ἡ Βουλὴ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν εἰς δύω διαίρεσιν τοῦ ἐνταῦθα γυμνασίου· ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειούμενον προσωπικὸν δὲν θέλει ἀρκέσει, ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ προσθήκη δύω εἰσέτι ἑλληνοδιδασκάλων, τῶν ὁποίων ἡ μισθοδοσία, ἀνὰ δραχ. 250,

διὰ τέσσαρας μόνον μῆνας ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, ἀναβαίνει εἰς δραχ. 2000, καὶ τούτων τὴν προσθήκην εἰς τὸ συζητούμενον ἄρθρον παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ.

Ἐπέρεεν ἄλλος, ὅτι κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν γυμνασίων, ἡ μισθοδοσία τῶν καθηγητῶν αὐξάνει ἀνὰ πᾶσαν πεντετείαν καθ' ἣν πεμπτημόριον μέχρι τῆς συμπληρώσεως δραχ. 300. Ἐνταῦθα ὅμως παρατηρεῖ, ὅτι ὁ μισθὸς ἐν γένει τῶν καθηγητῶν, ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, σημειοῦται ἀνὰ 250 δραχ. καὶ τοιουτοτρόπως καταστρέφεται ῥητὴ διάταξις ἰσχύοντος νόμου, προτιθεμένου νὰ ἱκανοποιήσῃ δι' αὐτῆς τὴν φιλοτιμίαν τῶν ἀρχαιοτέρων καθηγητῶν καὶ νὰ ὑποκαύσῃ συγχρόνως τὸν ζῆλον τῶν νεωτέρων.

Συμφώνως λοιπὸν πρὸς τὸν μνησθέντα ὀργανικὸν νόμον προτείνει ν' αὐξηθῇ ἡ τῶν ἀρχαιοτέρων μισθοδοσία κατὰ δραχ. 50.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἀληθῶς ἐν τῷ ὀργανικῷ περὶ γυμνασίων νόμῳ ὑπάρχει τοιαύτη διάταξις, ἥτις ὅμως δὲν ἐφαρμόσθη πώποτε κατὰ δυστυχίαν ἕνεκα τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως· ἐπανέλαβεν ὁ πρότερος ὑπουργὸς, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις μας δὲν εἶναι λόγος ἰσχυρὸς νὰ καταργήσῃ μίαν ὀργανικοῦ νόμου διάταξιν, καὶ ὅτι ἂν τὰ μέσα ἡμῶν δὲν ἐπιτρέπωσι τοιαύτας αὐξήσεις, ἔπρεπε νὰ ἐλαττωθῶσιν ἀναλόγως καὶ τῶν ὑπουργῶν καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων οἱ μισθοὶ, οὐχὶ δὲ νὰ γίνῃ τοῦτο εἰς μόνην τὴν τῶν καθηγητῶν μισθοδοσίαν.

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ τῆς Χαλκίδος ἀποδίδει τὰς ἀνεκφράστους εὐχαριστήσεις εἰς τὰ συνιστῶντα τὴν ἐπιτροπὴν μέλη διὰ τὴν ὁποίαν ἔλαβον πρόνοιαν περὶ συστάσεως γυμνασίου ἐν Χαλκίδι. Παρατηρεῖ δὲ καὶ οὗτος, ὅτι ἡ προτεινομένη σύστασις γυμνασίου καθίσταται λίαν ἀναγκαία οὐ μόνον διὰ τ' ἀναμφισβήτητα πλεονεκτήματα τοῦ τόπου, ἀλλὰ καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους λόγους, καὶ ἰδίως διότι αὐτὸς μόνος τῶν ἄλλων τοῦ Κράτους νομῶν ὑστέρησε δυσχερῶς κατὰ τε τὴν ἠθικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ὑλικὴν ἐν γένει βελτίωσιν, καθ' ὅσον ὑπὸ τῶν ζυγῶν τῶν βαρβάρων διατελῶν καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος, ἔστεκε τῶν μέσων πρός τε τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν πρόοδόν του, καὶ ἐκ τούτου οἱ κάτοικοι τῆς Χαλκίδος δὲν ἔτυχον τῆς δεούσης διανοητικῆς ἀναπτύξεως. Ἤδε δὲ πτωχοὶ ὄντες, ἀδυνατοῦσι νὰ πέμπωσιν ἀλλαχόσε τὰ τέκνα των, διὸ μένουσι περιορίζόμενα εἰς τὰ πρῶτα καὶ στοιχειώδη τοῦ σχολείου μαθήματα.

Ἀλλ' ἐκ τῆς συστάσεως γυμνασίου ἐν Χαλκίδι θέλουσιν ὠφεληθῇ περιπλέον καὶ αἱ ὅμορροι ἐπαρχίαι, ἐξ ὧν εὐκόλως δύνανται νὰ προσέρχωνται εἰς αὐτὸ πάντες οἱ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως ἐριέμενοι μαθηταὶ, καὶ οὕτως οἱ καρποὶ γυμνασίου τοιούτου θέλουσιν ἀνταποκριθῇ βεβαίως εἰς τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς του.

Ἐκτὸς δὲ τούτων, ἐπειδὴ ὁ ὑπουργὸς ἐν τῇ ἐκθέσει του λέγει, ὅτι ἕνεκα τοῦ πλήθους τῶν ἐν Ἀθήναις ὑπαρχόντων μαθητῶν ἠναγκάσθη νὰ διαιρέσῃ εἰς δύω τὸ ἐνταῦθα γυμνάσιον, ἡ σύστασις γυμνασίου ἐν Χαλκίδι θέλει συνεπιφέρει τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐξ ἀνάγκης προσερχομένων ἐνταῦθα, ἀφαιροῦσα οὕτω τὴν μετ' οὐ πολὺ ἀναφανησομένην ἴσως ἀνάγκην συστάσεως καὶ τρίτου γυμνασίου.

Τελευταῖον παρατηρεῖ, ὅτι ὅτε μετὰ τῶν συναδέλφων του ἐζήτησε παρὰ τοῦ προκατόχου τοῦ νῦν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ τὴν σύστασιν γυμνασίου ἐν τῇ Χαλκίδι, τοῖς ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι συντεταγμένου ὄντος τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ προκατόχου του, δὲν ἠδύνατο νὰ προσθέσῃ τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν, ἀλλ' ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συζήτησιν ἤθελε προτείνει τοιαύτην προσθήκην, εἶναι ἕτοιμος νὰ παραδεχθῇ αὐτήν. Πιστεύει λοιπὸν ὅτι καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς τὰ αὐτὰ αἰσθανόμενος ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ, θέλει προτείνει τὴν προσθήκην τῆς ἀναγκαίας ποσότητος, καὶ ἡ Βουλὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὁρμωμένη ἀρχῶν, θέλει τὴν παραδεχθῇ, οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ νομοῦ Εὐβοίας θέλουσι διὰ παντὸς εὐλογεῖ τὰ ὀνόματα τῶν συντελεσάντων εἰς τὴν σύστασιν τοσοῦτον κοινωφελοῦς ἐκπαιδευτηρίου.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων λαμβάνων ἀφορμὴν, παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ συστήσῃ ἀνὰ ἓν γυμνάσιον καθ' ὅλας τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν πρὸς γενικὴν εὐκολίαν τοῦ Κράτους, καὶ ὄχι νὰ περιορισθῇ τὸ μέγα τοῦτο πλεονέκτημα εἰς τινας μόνον νομοὺς, οἱ δὲ λοιποὶ, τὰ αὐτὰ ἔχοντες δικαιώματα, νὰ στερῶνται τοιούτων ἐκπαιδευτηρίων, ὡς ἐν παραδείγματι τὸ Μεταλόγγιον, ἡ ἡρωϊκὴ αὕτη πόλις, τῆς ὁποίας τοὺς ἀγῶνας θεωρεῖ περιττὸν νὰ ἐξιστορήσῃ, ὅπου ἤθελον φοιτᾷ ὅλης τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος οἱ νέοι.

Ὑποστηρίξαντος δὲ καὶ ἄλλου τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ὅταν προσῆλθον εἰς αὐτὸν, ὑπουργὸν ὄντα, οἱ βουλευταὶ Χαλκίδος ἐξαιτούμενοι τὴν ἐκεῖσε σύστασιν γυμνασίου, ὁ προϋπολογισμὸς εἶχε συζητηθῇ ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, καὶ ἡ Κυβέρνησις εὑρίσκετο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐλαττώσῃ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους, καθὼς καὶ σήμερον ἴσως εἰς τὴν αὐτὴν

κυρίσκεται θέσιν. Εὔχεται λοιπὸν νὰ βελτιωθῇ ἡ οἰκονομικὴ τοῦ ἔθνους κατάστασις, ὅπως συστήσῃ τότε ἡ Κυβέρνησις οὐ μόνον ἐν Χαλκίδι, ἀλλὰ καὶ ἐν Μεσσηνίᾳ, καὶ ἐν Μεσολογγίῳ καὶ ἐν Σπάρτῃ τὰ ἀναγκαῖα γυμνάσια.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι προκειμένου περὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ, δὲν πρέπει νὰ προτείνηται ὡς κώλυμα ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις, ἀλλ' ὀφείλομεν εἰς τοῦτο μὲν τὸ ἀντικείμενον νὰ προσφερώμεθα γενναίως, εἰς ἄλλας δὲ πάντῃ περιττὰς καὶ ματαίας δαπάνας νὰ εἴμεθα φειδωλοί. Διὸ προτείνει καὶ αὐτὸς τὴν σύστασιν γυμνασίων καθ' ὅλους τοὺς νομούς.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ὑποστηρίζων τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς νὰ σημειοῦται τὸ ἀνάλογον πρὸς σύστασιν γυμνασίων καθ' ὅλους τοὺς νομοὺς ποσόν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἅμα εὐκολυνθεῖσα, νὰ προβῇ εἰς τὴν σύστασίν των, ἐπιφέρουσα τὴν δυνατὴν ἐλάττωσιν εἰς ἄλλας περιττὰς δαπάνας. Ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχωμεν γυμνάσια καὶ σχολεῖα, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ ἀναγκαία ἐπίβλεψις τῆς ἀπανταχοῦ διδασκαλίας, εἰς ἣν πρέπει νὰ ἐπικρατῇ ὁ ἑλληνισμὸς, ἐνῷ κατὰ δυστυχίαν ἐνεργεῖται ἐπὶ τὸ εὐρωπαϊκώτερον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργὸς, ὅτι ἡ περὶ συστάσεως γυμνασίων ἰδέα χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς πρώτης βουλευτικῆς περιόδου, καὶ ἡ Κυβέρνησις εἶχε πάντοτε τὸν προθυμίαν νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὴν· ἀλλὰ δυστυχῶς οὐχὶ τόσον ἕνεκα τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεώς μας, ὅσον διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων καθηγητῶν δὲν ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ ὁλοσχερῶς τὴν κοινὴν ταύτην εὐχήν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐποπτείαν τῆς παιδείας, ἡ Κυβέρνησις καὶ ἀμέσως καὶ διὰ τῶν νομαρχῶν της δὲν ἔπαυσεν ἐπιτηροῦσα καὶ φροντίζουσα περὶ τῆς προόδου τῶν ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους διδακτικῶν καταστημάτων. Ἀλλ' εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ διδασκαλία δὲν ἐνεργεῖται ὁμοιομόρφως, καὶ τοῦτο ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως καταλλήλων γυμνασιαρχῶν ἠναγκάσθη νὰ διορίσῃ τοιούτους εἰς τὰ ἀρτισύστατα γυμνάσια Τριπόλεως καὶ Λαμίας ἐκ τῶν ἐνταῦθα διδασκάλων.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς ὀλίγης προσοχῆς, ἣν ἡ Κυβέρνησις ἐπέστησε εἰς τὴν φιλοσοφικὴν καὶ θεολογικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου· προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του δὲν ἐνόησε διοικητικὴν, ἀλλ' ἐπιστημονικὴν ἐποπτείαν ὑπὲρ

ἀκαδημαϊκοῦ συλλόγου, ἐπὶ τούτῳ συνισταμένου, ὡς τοῦτο γίνεται ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης, καὶ ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν θέλομεν ἔχει παιδείαν ἑλληνικήν. Ἐλυπήθη δὲ ἀκούσας τὸν ὑπουργὸν εἰπόντα, ὅτι μετὰ δύω δεκαετηρίδας στερούμεθα ἔτι τῶν ἀναγκαίων καθηγητῶν, ἐνῷ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κατ' ἔτος πέμπονται εἰς Εὐρώπην δημοσίαις δαπάναις διάφοροι νέοι, οἵτινες ὅμως μὴ ἐπιτηροῦμενοι, τρέπονται εἰς τὴν σπουδὴν ἄλλων ἐπιστημῶν, δυναμένων νὰ τοὺς προσπορίσωσιν ἀρθονέστερα τὰ πρὸς τὸ ζῆν μέσα. Ἀπόκειται λοιπὸν εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν πρὸς κατάπαυσιν τοιούτων ἀτοπημάτων.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι μὴ ὑπαρχόντων τῶν ἀναγκαίων καθηγητῶν καὶ γυμνασιαρχῶν, δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ προβῇ εἰς τὴν σύστασιν γυμνασίων νέων. Παρατηρεῖ δὲ πρὸς τὸν ἀποδόντα τὴν ἔλλειψιν ταύτην εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὡς μὴ φροντίσασαν δῆθεν νὰ σπουδάσωσι τὴν φιλολογίαν οἱ εἰς Εὐρώπην ἀπελλόμενοι μαθηταί, ὅτι ἐκ τῶν ἐν Εὐρώπῃ παιδευομένων δαπάνῃ τοῦ δημοσίου ἢ ἐκ τῶν κληροδοτημάτων τινὲς μὲν σπουδάζουσι τὴν φιλολογίαν, ἕτεροι τὴν θεολογίαν, καὶ ἄλλοι ἄλλας ἐπιστήμας ἢ τέχνας.

Ἐπανέλαβεν ἕτερος, ὅτι ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν σύστασιν ἀκαδημαϊκοῦ συλλόγου, πρέπει νὰ ψηφισθῇ περὶ τούτου νόμος· ἀλλ' ἐρωτᾷ τὸν ὑπουργὸν, ἂν ἐνεργῶνται τοὐλάχιστον τακτικῶς αἱ ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν γυμνασίων διατασσόμεναι ἐπισκέψεις, ἂν αἱ ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπαὶ πέμπωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν, καὶ ὁποία ἐντεῦθεν ἐξάγεται ἡ κατάστασις τῶν σχολείων.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τῶν γυμνασίων δὲν εἶναι δυστυχῶς, ὡς ὁ προαγορεύσας ὑποθέτει, ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ, καὶ διὰ τοῦτο ὁ νῦν ὑπουργὸς δὲν θέλει δυνηθῇ ἴσως νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας· ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι νόμοι διέποντες τὰ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὰ τῶν γυμνασίων ὑπάρχουσι, καὶ ἐνεργοῦνται καὶ πέμπονται κατ' ἔτος εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑπὸ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν αἱ ἀπαιτούμεναι ἐκθέσεις. Εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι οἱ κείμενοι νόμοι εἰσὶν ἀτελεῖς, καὶ διὰ τοῦτο ὑπουργὸς ὢν ἄλλοτε, εἶχε συστήσει διὰ διατάγματος ἐπιτροπὴν, ἥτις λαβοῦσα αὐτοὺς ὑπ' ὄψιν, νὰ προβῇ εἰς τὴν σύνταξιν ἐντελεστέρου καὶ καταλληλοτέρου τινὸς νόμου.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἀρκεῖ νὰ ῥίψῃ τις βλέμμα εἰς τὸν ὀργανικὸν νόμον τοῦ 1836, καὶ θέλει ἐννοήσει ὅτι

εὐδεμία αὐτοῦ διάταξις ἐνεργεῖται σήμερον. Κατὰ τὸ ἄρθρον 111 π. χ. αἱ ἐπισκέψεις πρέπει νὰ γίνωνται ὑπὸ καθηγητῶν τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ὅμως τοιαῦται ἐπισκέψεις δὲν ἔλαβον βεβαίως χώραν. Ἐπίσης δὲ καὶ αἱ παραδόσεις δὲν γίνονται ἀπαναγχοῦ ὁμοιομόρφως, κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ μνησθέντος νόμου, ὅλα δὲ ταῦτα εἶναι ἐπάναγκες νὰ διορθωθῶσι.

Ἀκολούθως ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλή, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ προταθείσης προσθήκης, τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2 ἄρθρον, κατὰ τὸν προϋπολογισμόν· ἔχουσι δ' οὕτω·

Κεφαλ. Θ'. Γυμνάσια.

« 1. Μισθοὶ . . . . . 140,000.
2. Ἔξοδα . . . . . 11,320.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς αὐτῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 1|2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐ. Παρίσης.
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Π'.

Τῆς 27 Μαΐου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλαν ἐν πρώτοις τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ δ'. μὴ συμπληρωθέντος, ὅτι ἐξελέξαντο, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν σειρὰν, εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῆς ἐξαγομένης μετάξης τοὺς Γ. Περωτὴν, Δ. Δρόσον, Π. Ἀαζαρὴν, Θ. Ζαΐμην, Κ. Δαρειώτην καὶ Α. Πέπαν, προσθέντος συνάμα τοῦ πρώτου, ὅτι καθυστεροῦν, ἐξελέξατο πρόεδρον μὲν τὸν Α. Κασταναῦν, γραμματέα τὸν Γ. Μαδεμοχωρίτην καὶ εἰσηγητὴν

ἐπὶ μὲν τῶν ἀναφορῶν τὸν Ἐμμ. Καραμάνον, ἐπὶ δὲ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τοῦ 1853 τὸν Δ. Ὀρεινόν· ἀνήγγειλε δὲ καὶ τὸ ζ'. ὅτι ἐξελέξατο τὸν Εὐστρ. Παρίσην.

Προσελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἁρμοδιότητος τῶν στρατοδικείων εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Πρὸ πολλοῦ ἐξεφράσθη καὶ ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς μετὰς σημερινὰς τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας περιστάσεις συμφερωτέρας μεταῤῥυθμίσεως τῶν νόμων, ὑφ' ὧν ἔτι διέπεται παρ' ἡμῖν ἡ διανομὴ τῆς στρατιωτικῆς δικαιοσύνης. Τὴν μεταῤῥύθμισιν ταύτην ἐσύστησεν ἰδίως ἡ ἐν Ἀθήναις συνελθοῦσα ἐθνικὴ Συνέλευσις, καταχωρίσασα τὴν περὶ τούτου ἀπόφασίν της ἐν τῷ ἄρθρ. 105 τοῦ Συντάγματος.

Ὅθεν πᾶν ὅ,τι τείνει εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὀφείλομεν ν' ἀσπασθῶμεν ὡς μέτρον ἀναγκαῖον καὶ εὐεργετικόν.

Ἂν καὶ τὸ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς ὑποβαλλόμενον ἤδη νομοσχέδιον περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν στρατοδικείων εἶναι ἐλάχιστον μέρος τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτουμένης νομοθετικῆς ἐργασίας, ἡ ἐπιτροπὴ θεωροῦσα τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ὡς ἄριστον οἰωνὸν τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἐθνικῆς ἀποφάσεως, προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν πλήρη παραδοχήν του.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον σκοπεύει ἐν μέρει μὲν νὰ καταστήσῃ ταχυτέραν τὴν διανομὴν τῆς στρατιωτικῆς ποινικῆς δικαιοσύνης, ἐν μέρει δὲ νὰ πληρώσῃ ἓν κενὸν, τὸ ὁποῖον ἐκ πείρας ἀνεφάνη περὶ τὴν διέπουσαν τὸν Ἑλλ. στρατὸν ποινικὴν νομοθεσίαν.

Τῷ ὄντι, κατὰ τὰς εἰσέτι ἰσχυούσας παρ' ἡμῖν Γαλλικὰς διατάξεις, τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον, ὠργανισμένον καθ' ἃς βάσεις καὶ τὸ ἀκυρωτικὸν δικαστήριον τῆς Γαλλίας, ὀφείλει ἕνεκα ὁποιασδήποτε μεταῤῥυθμίσεως ἀποφάσεώς τινος τῶν στρατοδικείων νὰ παραπέμπῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἕτερον ὁμοιόβαθμον δικαστήριον πρὸς νέαν συζήτησιν. Τοῦ συστήματος τούτου συνέπειαι εἶναι βραδύτης περὶ τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, ἀναβολὴ, πάντοτε ἐπιζήμιος, τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ποινικῶν νόμων καὶ αὔξησις ματαία τῆς δαπάνης. Εἶναι εὐτυχὲς λοιπὸν ἰδέα τὸ νὰ μεταῤῥυθμισθῇ κατὰ τοῦτο ἡ ἁρμοδιότης τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου, καὶ νὰ ἐκταθῇ συμφώνως μὲ τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ παρ' ἡμῖν ἀνωτάτου δικαστηρίου, ὥστε ἡ κακὴ ἢ ἡ ψευδὴς ἐφαρμογὴ τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἢ ἡ παράλειψις τοῦ ἐφαρμοστέου

ἄρθρου αὐτοῦ νὰ μὴν ὑποχρεοῖ τὸ ἀναθεωρητικὸν νὰ παραπέμπῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἕτερον στρατοδικεῖον, ἐν ᾧ ἄνευ τινος ἀτόπου δύναται αὐτὸ τὸ ἴδιον νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθαρῶς νομικὸν τοῦτο ἔργον. Ὡς ἄμεσος δὲ συνέπεια τοῦ συστήματος τούτου εἶναι καὶ νὰ ἀπολύῃ αὐτὸ τὸ ἴδιον τὸν ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου καταδικασθέντα, ὁσάκις ἡ ἀπόφασίς του ἀναιρεθῇ δι' ἔλλειψιν ποινικοῦ ὅρου καὶ ἡ πρᾶξις ἀναδειχθῇ μὴ κολάσιμος.

Διὰ τοῦ 2 ἄρθρου σκοπεύεται νὰ καταστα θῇ ἐφικτὴ ἡ ἐκ νέου ἐκδίκασις ὑποθέσεων, ἐφ' ὧν ἤδη ἐψήφισαν νὰ δικάσωσι τὰ παρ' ἡμῖν ὑπάρχοντα δύω μόνα διαρκῆ στρατοδικεῖα. Εἰς κοινωνίαν, ἐχούσαν πολυάριθμον στρατὸν καὶ ἀνάλογον ἀριθμὸν στρατοδικείων, καὶ τρεῖς καὶ τετράκις ἂν ἀναιρεθῇ ἡ αὐτὴ διαδικασία, εὔκολον εἶναι πάντοτε ν' ἀνατεθῇ ἡ ἐκ νέου ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως εἰς ἄλλο νέον δικαστήριον· ἀλλ' ἀφοῦ, ὡς προεῖρηται, ἡ ἔκτασις τοῦ ἑλλ. στρατοῦ δὲν ἐπιτρέπει νὰ συστηθῶσι πλείονα τῶν δύω στρατοδικείων, ἅμα ἀμφότερα ἀποφανθῶσι περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἂν τὸ ἀναθεωρητικὸν ἀναιρέσῃ ἑκατέρων τὰς ἀποφάσεις, δὲν ἔχει πλέον ποῦ νὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν πρὸς νέαν ἐκδίκασιν, ἐντεῦθεν δὲ ὑπάρχουσι καὶ σήμερον ὑπόδικοι ἐν φυλακῇ, ἀπεκδεχόμενοι τὸν προτεινόμενον νέον ὀργανισμόν. Τὸ ἄρθρον δεύτερον ἐπιτρέπει τὴν ὑπὸ τῶν αὐτῶν στρατοδικείων, ἄλλως συντιθεμένων, ἐκ νέου ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως.

Νομίζει δὲ ἡ ἐπιτροπή, ὅτι ὁ τρόπος, καθ' ὃν τὸ νομοσχέδιον συγκροτεῖ τὰ στρατοδικεῖα, ὅταν μέλλωσι νὰ δικάσωσι περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως κατὰ παραπομπὴν τοῦ ἀναθεωρητικοῦ, παρέχει ἁπάσας τὰς ἐγγυήσεις.

Τοῦ 3 ἄρθρου αἱ ἐντελῶς μεταβατικαὶ διατάξεις δικαιολογοῦνται οἰκοθεν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Μαΐου 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Δ. Δρόσος. Μ. Χουρμούζης.
Α. Κουμουνδοῦρος. Χ. Κικίδης.

Ὁ εἰσηγητὴς Γ. Α. Ῥάλλης.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Θ'. Κεφαλαίου, οὗτινος ἡ ἐπιψήφισις εἶχεν ἀναβληθῇ, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Οἰκονομιδὴν καὶ Ἡμ. Καραμάνον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Θ'. Κεφάλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . . N.	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος . .	Ἰωάννης Κλίμακας . . .
Γ. Ἀσημακατίδης . . N.	Ἀναγνώστης Δημητρίου . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . . .	Π. Ζάνος . . . . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Χρ. Δεμάθας . . . . . N.
Πέτρος Καμπάνης	Γρηγ. Βαλιάνος . . . . N.
Δημήτριος Τσόκρης	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Ἀνδρέας Δανάπουλος	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.
Γ. Τσόκρης . . . . . N.	Ν. Πετμεζᾶς . . . . .
Γεώργιος Σκοῦρος . . . N.	Πλ. Παπαδαῖος . . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N.	Γεώργιος Περωτὴς . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Κωνσταντ. Νταγρὲς . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Ἰωάννης Βάγιας . . . . N.
Θεόδωρος Γρίβας	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .	Βελ. Νικολαΐδης . . . .
Ταπεῖνος Μαυρομιχάλης . N.	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Δ. Πετροπουλάκης	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Π. Τζαννετάκης	Ἀθάνατος Ῥαΐλλος . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N.	Π. Καλποδίνος . . . . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Ἰωάν. Εὐγενίδης	Νικόλαος Δελιγιάννης . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N.	Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . . N.	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . N.
Δημήτριος Ζῶτος	Ἐμ. Καραμάνος . . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης .	Νικόλαος Ματθαίου . . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἀναγ. Κοντάκης . . . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .	Σ. Κοπανίτσας . . . .
Στέφαν. Στεφανόπουλος . . N.	Ἀναγ. Κορφιωτάκης . . . .

Παρασκ. Ματάλας		Νικόλ. Μοσχούλας	
Ἐμ. Μελετόπουλος		Γεώργ. Α. Ράλλης	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Νάκος Πανουριᾶς	Ν.
Παναγιώτης Λαζαρῆς	Ν.	Παπακώνστας Τζαμάλας	
Στάμος Μαυροδῆμος		Περικλῆς Καλαμαγδάρτης	
Ἀμπρ. Εὐμολπίδης	Ν.	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἠλίας Δωλλας		Παν. Πατρινός	
Θεόδωρος Πετρινός	Ν.	Κωνστ. Σκουρλέτης	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	Ν.
Π. Βάρβογλης	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	Ν.
Ἀναγν. Δεδόπουλος		Κωνς. Δαρειώτης	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας		Ἰω. Γεωργάρας	
Δημήτριος Σακελλαριάδης		Γ. Νικολάου	Ν.
Γεώργιος Γουλιμῆς		Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Ἀλέξ. Καμπουνδουράκης	Ν.	Ζαννῆς Μαραγκὸς	
Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.	Μιχαὴλ Σολομὸς	Ν.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Ἐμ. Μοδινός	Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν.
Ἰωάννης Προβιλέγιος	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	
Γεώργιος Κάνδυας	Ν.	Κ. Πονηρόπουλος	
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης	
Ἰωάννης Φαρμάκης	Ν.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Ν. Σισμάνης	Ν.	Α. Κιζάνης	Ν.
Κωνστ. Ἀξελός		Ἰω. Δαμιανός	
Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Λαζαρος Α. Γιουρδῆς	
Γ. Μαδεμοχωρίτης	Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Κίμων Χριστοβούλου		Πέτρος Χ. Πέτρου	
Νικόλαος Πιεράκος		Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Γρηγόρ. Πατριαρχέας		Μ. Χουρμούζης	Ν.
Σταυριανὸς Καπετανάκης		Καλ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Δημ. Νικουλάκης	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης	
Χαράλ. Χριστόπουλος		Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος		Χρῆστος Κικίδης	Ν.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρ. τοῦ Ἱ. Κεραλ. καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

«Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὴν σταθερὰν θέ-

λησίν της περὶ τῆς βελτιώσεως καὶ αὐξήσεως αὐτῶν. Ἐπὶ τῆς ἀνατολικωτάτης παραλίας τῶν ὁρίων μας ὑπάρχει ἡ φερώνυμος τῆς Βασιλίσσης ἡμῶν νεώκτιστος καὶ ὡραία πόλις. Ὁποῖοι δὲ ἔσονται οἱ καρποὶ σχολείου ἑλληνικοῦ (τοῦ ὁποίου τὴν σύστασιν εὔχεται ἡ ἐπιτροπὴ) ἐν τῇ Ἀμαλιαπόλει, εὐκόλως τὸ κατανοεῖ ἕκαστος, ἅμα λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ μὲν πόλις αὕτη κεῖται ἐπὶ τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου, οἱ δὲ πολῖται αὐτῆς εἶναι οἱ ἄλλοτε κάτοικοι τῆς Μιζέλης, μιᾶς ἐκ τῶν πολυανθρωποτέρων καὶ πλουσιωτάτων κωμοπόλεων τοῦ ἀμέσως ἀπέναντι περιωνύμου ὄρους Πηλίου, τοῦ κατοικουμένου καὶ σήμερον ἀπὸ πολλὰς μυριάδας εὐγενῶν ἀδελφῶν μας.

Εἰς τὸ σχολεῖον Ἀνδριτσαίνης, ἐκρράζει ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ζωηρὰν αὐτῆς ἐπιθυμίαν, νὰ προστεθῇ εἰς σχολάρχης, διότι, ὡς εἶναι γνωστόν, ὑπάρχει ἐκεῖ βιβλιοθήκη πλουσία, (γενναῖον κληροδότημα τοῦ ἀειμνήστου Νικολοπούλου), καὶ διότι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἱστορικὴν ταύτην πόλιν σχολεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξῆλθον ἄνδρες διάσημοι ἐπ' ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ, καὶ προσέτι διότι ἡ ἐπαρχία αὕτη εἶναι μία ἀπὸ τὰς πολυανθρωποτέρας.

Ἐπίσης εἶναι δίκαιον νὰ συσταθῇ σχολεῖον καὶ εἰς τὴν ἱστορικὴν πόλιν Πύλου, τοῦ ὁποίου δυστυχῶς στερεῖται πρὸ πολλοῦ.

Ὀφείλεται συγχρόνως καὶ εἰς τὴν ἔνδοξον νῆσον Πετσῶν νὰ βελτιωθῇ τὸ αὐτόθι σχολεῖον, προστιθεμένου ἑνὸς σχολάρχου, χορηγουμένου καὶ τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος, διότι ἕνεκα τῆς ἀπορίας τοῦ δήμου οἱ μαθηταὶ σήμερον συνέρχονται εἰς δύω ἄθλια δωμάτια μιᾶς Μονῆς, χρησιμεύσαντα ἄλλοτε εἰς κελία μοναχῶν.

Ἡ παρὰ τοῦ δημοσίου χορηγουμένη 600 δρ. ἐτησία βοήθεια εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ δήμου Κορθίου τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου, νὰ χορηγῆται τοῦ λοιποῦ εἰς τὸν δῆμον Γαυρίου πρὸς σύστασιν ἑνὸς σχολείου, διότι ὁ μὲν δῆμος Κορθίου ἔχει ἤδη διὰ τὸ σχολεῖόν του τὴν εὐεργετικὴν συνδρομὴν τοῦ πανσιωτάτου καὶ φιλογενοῦς ἀρχιμανδρίτου Κ. Χρυσάνθου Πενέτη, οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ δήμου Γαυρίου ἔχουσι μεγίστην ἀνάγκην ἑνὸς σχολείου.

Εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην εὑρίσκονται καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἀμοργοῦ, διότι ἡ ἐπαρχία Θήρας συγκειμένη ἀπὸ νήσους καὶ ἔχουσα ἓν μόνον σχολεῖον, εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῆς. »

Ἐπὶ τοῦ ε. παραγράφου τῆς ὁποίας παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἐπειδὴ, ὡς πληροφορεῖται, ὁ χορηγὸς τοῦ ἐν Κορθίῳ σχολείου

Κ. Χρύσανθος Πενέτης ἀπεβίωσεν ἄνευ διαθήκης, δύναται νὰ μένῃ ἡ ὑπὲρ τοῦ δήμου τούτου χορηγουμένη συνδρομὴ μεχρισοῦ πληροφορηθῇ ἡ Κυβέρνησις, ἂν τῷ ὄντι ἀπεβίωσεν ὁ ῥηθεὶς Πενέτης.

Ἄλλος δέ τις ὑπέμνησεν, ὅτι ζητηθείσης ἄλλοτε τῆς συγκλήσεως ἑνὸς σχολείου ἑλληνικοῦ κατὰ τὸν δῆμον Ὀλυγίας, ἡ Κυβέρνησις πεισθεῖσα, εἶχεν εἰδοποιήσει τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχήν, ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ θέσῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ ἀναγκαῖον πρὸς σύστασιν τοῦ σχολείου ποσόν. Ἐπειδὴ ὅμως μέχρι τοῦ νῦν δὲν ἐτέθη, συνίστησι νὰ σημειωθῇ ἡ ἐπὶ ἓξ μῆνας ἀπαιτουμένη δαπάνη δι' ἕνα διδάσκαλον δ'. τάξεως.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἐξέθηκεν, ὅτι διὰ τὸ ἐν Καλάμαις ἑλληνικὸν σχολεῖον σημειοῦται μὲν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ μισθοδοσία τριῶν διδασκάλων, ἀλλὰ παραλείπεται πᾶσα χορήγησις ἐνοικίου, καθ' ὅσον ὡς κατάστημα τοῦ σχολείου ἐχρησίμευεν ἓν δημοτικὸν οἴκημα, κατεχόμενον πρὸ 17 ἤδη ἐτῶν ὑπὸ τοῦ δήμου. Ἐπειδὴ δὲ τὸ οἴκημα τοῦτο ὅλως ἐκρημνίσθη, εἰς πολίτης προσέφερε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ἐπί τινα χρόνον ὡς σχολεῖον, ὁ δὲ δήμαρχος ἐπεχείρησε τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ἀνωτέρω οἰκήματος. ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς διαμερισθέντων αὐτὸ ὡς δημόσιον κτῆμα, διέταξε τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐπισκευῆς, καὶ οὕτως ὁ μὲν δήμαρχος δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὸ ἔργον, ἡ δὲ ἐπαρχία μένει ἄνευ σχολείου. Διὸ συνίστησιν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸν νὰ χορηγήσῃ τὴν ἄδειαν ὅπως ἐξακολουθήσῃ ἡ διακοπεῖσα ἐπισκευὴ τοῦ οἰκήματος.

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι δεμένως παρατηρεῖ τὸ εὐγενὲς αἴσθημα, ἐξ οὗ ὁρμώμενοι οἱ βουλευταὶ πάντες, ἐπιθυμοῦσι νὰ συστηθῇ ἀνὰ ἓν, εἰ δυνατόν, σχολεῖον εἰς ἕκαστον δῆμον. Ἀλλ' ἐνῷ περιέχει τὸ Κράτος 275 δήμους, ἀφίχθην εἰς ἕκαστον νὰ φαντασθῇ ἐὰν δυνάμεθα νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὴν σύστασιν τοσούτων σχολείων ἄλλως τε, ὡς καὶ χθὲς εἶπε προκειμένου περὶ αὐξήσεως τῶν γυμνασίων, ἀδύνατον εἶναι νὰ ἔχωμεν τοσούτους διδασκάλους, ὅσοι ἀπαιτοῦνται πρὸς σύστασιν τῶν σχολείων τούτων. Ἀλλ' ἐὰν περιορίζωμενοι εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, προχωρῶμεν εἰς τὴν σύστασιν τῶν ὑπ' αὐτῆς προτεινομένων σχολείων, τότε βλέποντες οἱ λοιποὶ δῆμοι τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην, εὐλόγως δύνανται νὰ ζητήσωσι καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τὰ ἴσα· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐγνώσθη ἂν εἰς Ἀμαλιάπολιν π. χ. ἡ σύστασις σχολείου ἑλληνικοῦ θέλει ἴσχει ἀνάλογον συρροὴν μαθητῶν, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην ὑπάρχουσιν ἀρκετὰ σχολεῖα. Πρέπει λοιπὸν νὰ βοηθηθῇ πρῶτον ἡ δημοτικὴ ἐκπαί-

δευσις, καὶ ὅταν αὕτη ἐπεκταθῇ, νὰ αὐξήσωσι βαθμηδὸν καὶ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, διότι πρέπει δίκαια νὰ συστηθῶσιν ὅπου ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτεῖ. Τελευταῖον, ἐπειδὴ προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ πληρώνωνται ὑπὸ τοῦ δημοσίου καὶ τὰ ἐνοίκια τοῦ σχολείου Πετσῶν, παρατηρεῖ ὅτι ἂν καὶ ὡς πρὸς τὰ ἐνοίκια τῶν σχολείων ἐν γένει παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ πληρώνωνται ὑπὸ τοῦ δημοσίου, πολὺ μᾶλλον καθίσταται ἡ δαπάνη ἀνοικονόμητος καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐπαρκέσῃ.

Ἀπήντησεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ἡ Βουλὴ προτείνουσα τὴν σύστασιν διαφόρων σχολείων, δὲν θέλει νὰ ἐπιβάλῃ τὴν γνώμην αὐτῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὡς μὴ ἀγνοοῦσα ποῖοι οἱ οἰκονομικοὶ πόροι τοῦ Κράτους· ἀλλ' ἕκαστος βουλευτὴς ὑποδεικνύει τὴν ἀνάγκην τῆς πολλαπλασιάσεως τῶν σχολείων, ἵνα βαθμηδὸν καὶ ἀναλόγως τῶν πόρων μας αὐξάνωσι ταῦτα. Καὶ συμφωνεῖ μὲν μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις εἶναι ἀναγκαιοτάτη, ὡς δυναμένη νὰ λογισθῇ ὁ γλωσσικὸς ἄρτος τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ σημειοῦται μόνον ἐν τῷ χάρτῃ καὶ νὰ μένῃ ἀπραγματοποίητος ἡ σύστασις διαφόρων σχολείων. Οὕτω π. χ. ἐν ᾧ πρὸ διετίας ὑπάρχει σημειωμένη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ σύστασις ἑνὸς σχολείου ἑλληνικοῦ ἐν τῷ δήμῳ Κατούντος, μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἐλήφθη κἀμμία φροντίς, ἐνῷ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην ὀλιγιστὰ εἶναι καὶ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα· διὸ συνίστησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν σύστασιν τοῦ ῥηθέντος ἑλληνικοῦ σχολείου.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέρανεν, ὅτι ἀφ' οὗ τὸ κατ' αὐτὸν πρεσβεύει ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως πρέπει νὰ καταβάλλωνται ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἵνα μὴ ἀπειλαίνωνται οἱ δημοδιδάσκαλοι ἐπαίτας, πολὺ μᾶλλον δὲν παραδέχεται, προκειμένου περὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, ν' ἀπορρίψῃ τὸ δημόσιον τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ὑποχρέωσιν· διὸ λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει κατὰ τὸν νόμον νὰ καταβάλλῃ καὶ τὰ ἐνοίκια τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, καθ' ὅσον ἄλλως παραλύουσι καὶ ἐκλείπουν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ σχολεῖον Καλαμῶν, παρατηρεῖ ὅτι διαφιλονικεῖται μὲν τοῦτο ὑπό τε τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ δήμου, ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δὲν ἔπρεπε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐπισκευήν του, ἐπειδὴ, ὑπαρχούσης ἐκκρεμοῦς τῆς δίκης, ἡ αὐτογνωμίων ἐνέργεια τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν διαδίκων δὲν μεταβάλλει τὰ δικαιώματα τοῦ ἑτέρου. Ἄλλως τε διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης παραλύει τὸ σχολεῖον ἐκεῖνο, καὶ δὲν πρέπει νὰ λησμονήσῃ ἡ Κυβέρνησις, ὅτι συμβουλευσείεις αὐτὸ οἱ ἐκ Μετσόβης καὶ Ἀθηνῶν ὁρμώμενοι μαθηταί. Διὸ ὑποστηρίζων

καὶ αὐτὸς τὴν ὑπὲρ τοῦ σχολείου Καλαμῶν πρότασιν, παρακαλεῖ ἔτι τὸν ὑπουργὸν νὰ διορίσῃ ἐκεῖσε, καθ' ἃ τῷ ἐπροτάθη ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, καὶ ἕνα διδάσκαλον ξένης γλώσσης, δι' οὗ δύναται ν' ἀναπληρωθῇ ἡ ἐκεῖσε ὑπάρχουσα ἔλλειψις γυμνασίου· περιπλέον εἶναι ἀνάγκη νὰ μορφωθῶσιν ὅσον οἷόν τε τὰ παρὰ τὴν Λακωνίαν κείμενα μέρη, ἵνα ἐκλείψωσι βαθμηδὸν τὰ συμβαίνοντα ἐκεῖσε δεινά. Καὶ δὲν ζητεῖ μὲν οὐδ' αὐτὸς νὰ συστηθῶσιν ἁπανταχοῦ τοῦ Κράτους σχολεῖα ἑλληνικά, θέλει ὅμως νὰ ἐξετάσῃ ἡ Κυβέρνησις καὶ νὰ συστήσῃ ταιαῦτα ὅπου τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάγκη. Οὕτω π. χ. εἰς Πύλον ἀπαραίτητος εἶναι ἡ σύστασις ἑνὸς σχολείου ἑλληνικοῦ, διότι οἱ πλειότεροι ὄντες ὄμοι αὐτῆς ὀρεινοὶ ὄντες, ζεροῦνται τῶν μίσων τοῦ ν' ἀποστέλλωσι τὰ τέκνα των ἀλλαχοῦ· ἐκτὸς δὲ τούτου νομίζει, ὅτι εἶναι τιμὴ ἐθνικὴ τὸ νὰ ὑπάρχῃ τοιοῦτον σχολεῖον εἰς τὴν ἱστορικὴν Πύλον, ὅπου τοσοῦτοι ξένοι συρρέουσιν.

Ἄλλος μετὰ ταῦτον παρετήρησεν, ὅτι ὑπῆρξεν ἄλλοτε ἐποχὴ, καθ' ἣν ὁ σήμερον ταπεινὸς βράχος τῶν Πετσῶν ἔδωκε ζωὴν εἰς τὸ ἔθνος, καὶ ὅλοι οἱ ἐκ Πελοποννήσου λογάδες ἐκάλουν αὐτὸν τροφὸν τῆς μεγάλης Ἑλλάδος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἤλπιζε ν' ἀκούσῃ σήμερον ἀπὸ τὰ χείλη ὑπουργοῦ λογίου, ὅτι φειδωλεύεται ἡ Κυβέρνησις νὰ δώσῃ ἓν μικρὸν ἐνοίκιον πρὸς συντήρησιν σχολείου ἐν Πετσαῖς. Καὶ ὅμως δὲν εἶναι αὕτη ἡ πρώτη ἄρνησις πρὸς τὸν τόπον ἐκεῖνον· ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν τῶν βουλευτῶν πάντων νὰ εἴπωσιν, ἐὰν εἶδόν που ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὅτι ἐστάλη εἷς ὑπότροφος εἰς Εὐρώπην ἐκ τῆς νήσου ἐκείνης, ὅτι ἄρχει τις τῶν υἱῶν της κατὰ θάλασσαν ἢ ξηράν, ὅτι διατελεῖ ἔπαρχος ἢ γραμματεὺς ἢ τοιοῦτον ἄλλο. Καὶ ἤδη δὲ ἐνῷ πρόκειται ἡ ὁμόφωνος ἔκφρασις τῆς ἐπιτροπῆς ὑπὲρ τῆς χορηγίας ἁπλοῦ ἐνοικίου διὰ τὸ σχολεῖον Πετσῶν, ὁ ὑπουργὸς ἀρνεῖται τὴν εὐτελῆ ταύτην συνδρομήν. Ἀλλὰ τί ὠφελεῖ τῷ ὄντι νὰ ἔχωμεν σχολεῖα ἑλληνικὰ καὶ νὰ μὴ πληρόνωνται τὰ ἐνοίκια καὶ νὰ μὴν ὑπάρχωσιν οἱ ἀναγκαῖοι διδάσκαλοι; Συμμεριζόμενος λοιπὸν καὶ αὐτὸς τὴν περὶ τούτου ἰδέαν τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης, λέγει ὅτι ἢ πρέπει νὰ ὑπάρχωσι τὰ σχολεῖα ὡς δεῖ ἢ νὰ ἐκλείψωσιν ὅλως. Καὶ ἄλλοτε εἶπεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς διαιρεῖται μᾶλλον εἰς δύω διακεκριμένα στοιχεῖα, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ὡς ἐνισχύομεν τὸ ἓν τούτων, πρέπει νὰ ἐμψυχόνωμεν καὶ τὸ ἕτερον. Καὶ ὅμως ἐλήφθη ποτὲ αὐσιώδης τις πρόνοια ὑπὲρ τοῦ ναυτικοῦ; συνεστήθη σχολεῖον τι θαλάσσιον, ὡς ὑπάρχει σχολεῖον γεωργικόν; Ὄχι· καὶ ἐν τούτοις γνωστὸν εἶναι, ὅτι τὸ 1850 διετάχθη νὰ μὴ δύναταί τις νὰ πλοι-

ἀρχῇ τοῦ λοιποῦ, ἂν δὲν ὑποστῇ ἐξετάσεις. Διὸ ἐξαιτεῖται νὰ γίνῃ δεκτὴ ὑπὲρ τοῦ σχολείου Πετσῶν ἡ προτεινομένη παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προσθήκη ἑνὸς σχολάρχου, ἵνα διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἀναπληρωθῇ ἡ ῥηθεῖσα ἔλλειψις· προσέτι δὲ νὰ ἀναλάβῃ τὸ δημόσιον καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐνοικίων, εἰδ' ἄλλως, ἂς λείψῃ ὁλοτελῶς καὶ τὸ σχολεῖον, καὶ ἡ εὐκλεὴς αὐτὴ νῆσος ἂς πέσῃ κατὰ πετρῶν.

Ἐξῆτασεν ἀκολούθως ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι κατὰ τὴν θέσιν, ὅπου σήμερον ἐγείρεται ἡ Ἀμαλιάπολις, ἐκυνηγοῦντο τὸ 1834 κάπροι, κατόπιν δὲ ἠγόρασαν αὐτὴν οἱ κάτοικοι ἀντὶ 20.000 γροσίων, καὶ σήμερον ὑπάρχουσιν ἐκεῖσε 200 οἰκίαι καλλίπονοι, εὐθυγραμμημέναι, καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ μία τῶν ὡραιοτέρων πολεών μας. Ἐκτὸς δὲ τούτου, κειμένη εἰς τὴν ἀνατολικωτέραν ἄκραν τῶν ὁρίων ἡμῶν, ἔχει ἄμεσον σχέσιν μετὰ τοῦ Βώλου, τῆς Ἄρτας καὶ ἄλλων μερῶν, ὥστε οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν πέριξ, ἀλλὰ καὶ ἔξωθεν θέλουσι συρρέει πολλοὶ μαθηταὶ, ποία δὲ ἡ ἐντεῦθεν ὠφέλεια δὲν θέλει νὰ ἐκθέσῃ ἀπὸ τοῦ βήματος. Ὁ ὑπουργὸς λοιπὸν, προκειμένου περὶ τῆς πόλεως ταύτης, ἠδύνατο νὰ μὴ ἀρνηθῇ τὴν σύστασιν σχολείου ἑλληνικοῦ, ἀλλὰ νὰ εἴπῃ ὅτι θέλει συστήσει αὐτὸ ὅταν εὐκολυνθῇ.

Ἄλλος δέ τις παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐκφράζουσα τὴν γνώμην αὐτῆς, δὲν ἠγνόει ὅτι πᾶσα ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅτι οἱ δημόσιοι πόροι δὲν ἐπαρκοῦσι πρὸς σύστασιν σχολείων γενικωτέρων, διὸ περιωρίσθη ὀλίγα προτείνουσα. Οὕτως ἐζήτησε τὴν προσθήκην ἑνὸς σχολάρχου ἐν τῷ σχολείῳ Ἀνδριτσαίνης, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὑπάρχει ἐκεῖσε ἡ λαμπρὰ βιβλιοθήκη τοῦ ἀειμνήστου Νικολοπούλου, δι' ἣν ταχέως θέλει ἐγερθῇ συνδρομὴ τῶν φιλογενῶν καὶ ἀνάλογον κατάστημα, ὥστε καθίσταται ἀναγκαῖον μία πόλις τοιαύτη καὶ σχολεῖον νὰ ἔχῃ λαμπρότερον, προστιθεμένου ἑνὸς διδασκάλου· ἐπίσης δὲ τοιαύτην τινὰ προσθήκην ζητήσασα καὶ διὰ τὸ σχολεῖον Πετσῶν, ἐπρότεινε τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου πληρωμὴν τῶν ἐνοικίων, ἔνθεν μὲν διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν θέσιν τῆς νήσου, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὴν ἐνδειάν της καὶ τὴν ὀφειλομένην εἰς αὐτὴν ἐθνικὴν εὐγνωμοσύνην. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν ἐνεργοῦσα σήμερον ταῦτα, δύναται βαθμηδὸν νὰ προβῇ εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς παιδείας.

Ἐνταῦθα παραχωρήσας τὴν ἕδραν ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος εἰς τὸν ἕτερον τῶν ἀντιπροέδρων, ἐπῆρεν ὅτι ὁ ὑπουργὸς εἰς δύω τινὰ περιωρίσθη κυρίως εἰπών, ὅτι διὰ τὰς ὑπαρχούσας οἰκονομικὰς ἀνάγκας καὶ τὴν ἔλλειψιν διδασκάλων δὲν δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς προτεινομένας τῶν σχολείων αὐξήσεις

παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ἂν καὶ πολλὰ στοιχεῖα ὑπάρχουσιν, ἅτινα συντελοῦσιν εἰς διατήρησιν τῆς διοικητικῆς μηχανῆς, οὐδὲν τούτων δύναται νὰ φέρῃ τὰ μεγάλα καλὰ, ἅπερ ὑπόσχεται ἡ παιδεία, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἔχωμεν γυμνάσια κατ' ἐπαρχίας, νὰ συστηθῶσι πανταχοῦ σχολεῖα καὶ ἐν γένει νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἐκπαίδευσις μέχρι τῶν χωρίων. Λύτὴν λοιπὸν τὴν ἰδέαν ὡς σύνθημα ἔχοντες, πρέπει νὰ βαίνωμεν βαθμηδὸν καὶ ἀναλόγως τῶν μέσων μας εἰς πραγματοποίησίν της, καθ' ὅσον πάντες εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ἀφορῶμεν καὶ οὐδεὶς βέβαια τὸ ἀντιβήτει. Διὰ τοῦτο δὲ δι' ἑκάστου προϋπολογισμοῦ ἐγίνετο αὔξησις τις τείνουσα εἰς προσέγγισιν τοῦ σημείου τούτου, ἐν ᾧ ἐν τῷ συζητουμένῳ σήμερον δὲν ὑπάρχει ἄλλο ἢ ἡ τοῦ γυμνασίου τῶν Ἀθηνῶν διαίρεσις, ἥτις δὲν εἶναι αὔξησις, ἀλλ' ἁπλῆ τις εὐκολία τῶν ἐκπαιδευομένων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐν Πύλῳ σύστασιν ἑλληνικοῦ σχολείου, παρατηρεῖ ὅτι ἐπειδὴ ἡ Πύλος εἶναι πρωτεύουσα ἐπαρχίας, ἕπεται ὅτι πρέπει νὰ ἔχῃ τοιοῦτον σχολεῖον· ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχουσιν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῆς τρία σχολεῖα δημοτικὰ, εἰς ἃ φοιτῶσιν ὑπὲρ τοὺς 350 παῖδας. Ἂν λοιπὸν παραδεχθῶμεν, ὅτι ἐξέρχονται ἐτησίως ἑκατὸν μόνον παῖδες, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ σχολεῖον ἑλληνικὸν, εἰς ὃ νὰ μεταβαίνωσιν οὗτοι; Ἄλλως τε ἡ Πύλος καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιολογίαν εἶναι ἱστορικὴ καὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα ὑπῆρξεν ἔνδοξος, ὥστε πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ ἓν σχολεῖον, καθ' ὅσον πολλοὶ ξένοι προσέρχονται εἰς ἐπίσκεψίν της.

Ἐπανέλαβεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καὶ πρότερον λαβὼν τὸν λόγον, δὲν ἤθελησε νὰ εἴπῃ ἄλλο εἰμὴ ὅτι ἂν ὑπῆρχε μόνη ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένων σχολείων, ἤθελεν εἶναι ἀνεκτὴ ἡ δαπάνη· ἀλλ' ἡ ἐπιθυμία τῆς Βουλῆς, ἴσως δὲ καὶ ἡ ἀνάγκη ἀπαιτοῦσι τὴν καθ' ὅλους τοὺς δήμους σύστασιν τοιούτων σχολείων, καὶ διὰ τοῦτο εἴδομεν ὅτι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπροτάθη ἡ σύστασις πολλῶν ἐξ αὐτῶν. Οὕτω λοιπὸν ὑπαρχόντων 275 δήμων, ἂν ὑπελογισθῇ ἡ δαπάνη ἑκάστου σχολείου ἀνὰ διακοσίας δραχμὰς, ἔχομεν χρείαν ἡμίσεως ἑκατομμυρίου· ἂν δὲ προσθέσωμεν καὶ τὰ ἐνοίκια, ἀπαιτεῖται ἡ ἴση ποσότης, ὥστε κατὰ τὴν παροῦσαν ἀνέγειαν τοῦ ταμείου δὲν εἶναι εὔκολος ἡ δαπάνη τοιούτου ποσοῦ. Ἀλλ' εἶπε περιπλέον, ὅτι ὅπου ἡ θέσις, ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτοῦσιν, εἶναι δίκαιον νὰ συνιστῶνται τοιαῦτα σχολεῖα, καὶ οὕτω πρέπει νὰ βαίνωμεν βαθμηδὸν μέχρις οὗ φθάσωμεν εἰς τὸν πρέποντα ὅρον. Ὡς πρὸς τὸ ἐνοίκιον δὲ τοῦ σχολείου Καλαμῶν

φρονεῖ, ὅτι δὲν δύναται πλέον νὰ πράξῃ τι ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀφ' οὗ ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὰ δικαστήρια· διὸ ὑπόσχεται μόνον νὰ παραχωρηθῇ ἄνευ ἐνοικίου, ἂν τυχὸν ἤθελε κερδήσει τὸ δημόσιον. Τελευταῖον ἐκφράζει τὴν λύπην αὐτοῦ διότι ὡς πρὸς τὸ ἐνοίκιον τοῦ σχολείου Πετσῶν παρεξηγήθη ὑπό τινος τῶν προηγουμένων, καθ' ὅσον δὲν ὡμίλησε κατ' ἐξαίρεσιν περὶ τῆς ἐνδόξου ταύτης νήσου, ἀλλ' εἶπεν ὅτι ἂν γένῃ ἀρχὴ τοῦ νὰ δίδωνται τὰ ἐνοίκια τῶν σχολείων αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας, θέλει γενικευθῇ τὸ κακὸν καὶ τὸ δημόσιον δὲν θέλει ἐπαρκέσει. Ἀγωνιστὴς αὐτὸς τῆς πατρίδος, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκφράσῃ ἰδέαν ἄδικον κατὰ τῶν Πετσῶν, καὶ μὴ ἀγνοῶν τὰς θυσίας τῆς νήσου, λέγει ὅτι εἶναι ἀξία πλειόνων ἀμοιβῶν.

Μετά τινα εἰπόντα ὡς πρὸς τὸ σχολεῖον Καλαμῶν, ὅτι ἡ ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου ἐπέμβασις εἶναι ἄδικος, καθ' ὅσον πρὸ 17 ἐτῶν κατέχει αὐτὸ ὁ δῆμος, καὶ ὅτι ἐπομένως δὲν τὸ ζητεῖ παρὰ τοῦ δημοσίου ὡς χάριν ἀλλ' ὡς δικαίωμα· προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις συνέστησε καὶ ἐν Καλάμαις σχολεῖον, ἐπὶ τῶν διαταξέων τοῦ νόμου στηριζόμενον, δὲν δύναται λόγῳ τοῦ ὅτι πιθανὸν νὰ γενικευθῶσιν αἱ ἀπαιτήσεις, νὰ παραβλέψῃ αὐτοὺς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀρχῆς ταύτης δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν καὶ εἰς τὴν ἄρνησιν ἐν γένει τοῦ Συντάγματος. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὡς δικηγόρος γνωρίζει, ὅτι τοσοῦτον πολύπλοκος κατέστη ἡ ὑπόθεσις τοῦ σχολείου Καλαμῶν, ὥστε δὲν θέλει περαιωθῇ μετὰ εἴκοσιν ἔτη, διὸ πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ ὑπουργεῖον τὴν πρότασιν τοῦ δήμου.

Μετά τινα ἄλλον ὑποστηρίξαντα τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ συστηθῇ ἓν σχολεῖον ἑλληνικὸν καὶ ἐν Ἴῳ, ἔχούσῃ 6 000 κατοίκων, ἐξέθεσε ἕτερος ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου τοῦ σχολείου Καλαμῶν, ὅτι προταθέντος εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν νὰ μὴ παρεμβάλλῃ ἐμπόδια εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ σχολείου, παρατηρεῖ ὅτι ἡ πρότασις ἀνήκει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργοῦ τούτου, καὶ δύναται νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ διατάξαντος τὴν ἀναστολὴν ὑπουργοῦ, καθ' ὅσον διαταγὴ τοιαύτη οὐ μόνον εἶναι παράνομος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν παιδείαν ἐπιβλαβής. Λέγει δὲ ὅτι εἶναι παράνομος, ἐπειδὴ ἀφ' οὗ τὸ σχολεῖον ἀμφισβητεῖται ὑπό τινος μονοδρίου, ὑπὸ τοῦ δήμου Καλαμῶν, πρὸς δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἡ διαφορὰ ἔπρεπε νὰ λυθῇ ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης χωρὶς οὐδὲν τῶν διαφερομένων μερῶν νὰ ἐπέμβῃ αὐτοτ

γνωμόνως. Πῶς λοιπόν, ἀφ οὗ τὰ δικαστήρια ἐπελύθησαν τῆς ὑποθέσεως, ἐπεμβαίνει πρὸ τῆς ἀπορρήσεως αὐτῶν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, πέμπει χωροφύλακας καὶ ἐμποδίζει τὴν ἐπισκευὴν τοῦ σχολείου; Εἶναι λοιπὸν δικαίωμα τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ νὰ ζητήσῃ, ὡς εἶπε, παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τὸν μὴ περαιτέρω ἀναστολὴν τῆς ἐπισκευῆς, καθ' ὅσον μάλιστα ἂν δικαιωθῇ τὸ δημόσιον, θέλει ζημιωθῇ τὰς δαπάνας αὐτοῦ ὁ δῆμος, ἂν δὲ κερδήσῃ τὸ μοναδικὸν, ἐπίσης θέλει ὑποστῇ τὴν ζημίαν ὁ δῆμος.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι καὶ ἡ ἐπαρχία Καλαβρύτων τὰ ἴσα ἔχουσα μετὰ τῶν λοιπῶν ἐπαρχιῶν δικαιώματα, συγκειμένη δὲ ἐκ 2.800 περίπου οἰκογενειῶν, στερεῖται δυσχερῶς σχολείου, διότι ὑπάρχει μὲν ἐν Ναυπάκτῳ, ἀλλὰ τὰ μάλλον μεμακρυσμένα τῶν Καλαβρύτων χωρία ἀπέχουσι ταύτης εἴκοσιν ὥρας, ὥστε καθίσταται δυσχερεστάτη ἡ εἰς αὐτὸ ἐπιροίτησις τῶν μαθητῶν ὅλης τῆς ἐπαρχίας. Διὸ προτείνει νὰ συστηθῇ ἓν σχολεῖον καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καλαβρύτων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὡς πρὸς τὴν διαταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἀναστολὴν τῆς ἐπισκευῆς τοῦ ἐν Καλάμαις καταστήματος δὲν εἶναι ἁρμόδιος νὰ φέρῃ γνώμην τινά, παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι θέλει συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ συναδέλφου του ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ πείσει αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπισκευὴν, καθ' ὅσον μάλιστα πληροφορεῖται, ὅτι δὲν ὑπάρχει καὶ ἄλλη οἰκία, δυναμένη νὰ χρησιμεύσῃ εἰς σχολεῖον.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς περὶ συστάσεως ἑλληνικοῦ σχολείου ἐν Ἀμαλιαπόλει καὶ Πύλῳ, καὶ περὶ προσθήκης ἑνὸς σχολάρχου εἰς ἑκάτερον τῶν σχολείων Ἀνδριτσαίνης καὶ Πετσῶν, παραδέχεται νὰ προστεθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ πρὸς πραγματοποίησιν αὐτῶν ἀναγκαία ποσότης διὰ τέσσαρας μῆνας, ἤτοι ἀπὸ α. τοῦ προσεχοῦς Νοεμβρίου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ προβῇ εἰς τὴν πραγματοποίησιν ταύτην, ἀφ οὗ πρῶτον πεισθῇ περὶ τῆς ἀνάγκης.

Μετὰ ταῦτα ἐζήτησε, δυνάμει τοῦ χθὲς ἀναγνωσθέντος Β. διατάγματος, νὰ προστεθῶσι καὶ εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον δραχ. 360 πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐκ δραχ. 130 μισθοδοσίας τοῦ ἐν Πάτραις διδασκάλου Βαρθολομαίου Σωτηριάδου, ὁρισθείσης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κατὰ λάθος εἰς δραχ. 100.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δ' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον

1 μετὰ τῶν γενομένων ὡς ἀνωτέρω αὐξήσεων, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3, κατὰ τὸν προϋπολογισμόν· ἔχουσι δ' οὕτω·

Κεφαλ. 1. Ἑλληνικὰ σχολεῖα.

« Ἄρθρ. 1. Μισθοὶ . . . . . δρ. 207120
» 2. Ἔξοδα . . . . . » 7720
» 3. Συντάξεις . . . . . » 960.»

Ἀκολούθως ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ψηφοφορίαν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3. Μ. Μ.

Οἱ προεδρεύσαντες
Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Ἀντιπρόεδροι
Γ. ΣΚΟΥΦΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Παρίσης.
Α. Δ. Ἀγγελινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΑ'.

Τῆς 28 Μαΐου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τῶν προεδρευσάντων ἀντιπροέδρων καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῶν, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς πρὸς τὴν Βουλὴν δοθείσας ἀναφορὰς διαφόρων πολιτῶν, καὶ διεξελθοῦσα αὐτὰς μετὰ προσοχῆς, γνωμοδοτεῖ·

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 25 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν ἀξιώσεων τῆς ἀναφερομένης καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 26 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 27 νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν παρὰ τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν.

Αἱ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 28 καὶ 31 ἀναφοραὶ νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐξετάσῃ καὶ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἐν τάχει.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 29 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον.

Αἱ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 30 καὶ 33 ἀναφοραὶ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τῶν ἀναφερομένων.

Αἱ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 32, 36, 43, 47, 55 καὶ 56 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ αὐτὰς ὑπ' ὄψιν ἐν δέοντι.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 34 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν ἀποδιδομένων εἰς τὸν νομάρχην Ἀρκαδίας καταχρήσεων καὶ πληροφορήσῃ ἐν τάχει τὴν Βουλήν.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 35 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι νόμιμον, συνεννοούμενον περὶ τούτου μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 37 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον.

Αἱ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 38 καὶ 46 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 39 συσταίνεται εἰς τὴν Βουλήν, διὰ νὰ συνδράμῃ τὸν ἀναφερόμενον, λαμβάνουσα 100 σώματα τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκδοθέντος συγγράμματος πρὸς χρῆσιν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 40 συσταίνεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ταχεῖαν πρόνοιαν περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ὀρφανῆς Ἀσπασίας τοῦ μακαρίτου Ξάνθου, σύμφωνα μὲ τὴν ὑπερ αὐτῆς ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν τῆς Βουλῆς καὶ τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν τῆς Κυβερνήσεως ἐνώπιον τοῦ Σώματος κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ π. ἔ.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 41 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ ἀναφέρῃ ἐπὶ τῶν καταγγελλομένων βασάνων.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 42 ἀναφορὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 44 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 45 νὰ κατατεθῇ εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Βουλῆς.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 48 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ὑπὲρ πατρίδος κατὰ θάλασσαν ἀγωνισαμένων.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 49 νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων καὶ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα πρὸς θεραπείαν αὐτῶν, ἂν ἔχωνται ἀληθείας, πληροφορήσῃ δὲ περὶ τούτου τὴν Βουλήν.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 50 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ἐξετάσεις καὶ τιμωρήσῃ κατὰ τὸν νόμον τοὺς καταχρώμενους τῆς δοθείσης αὐτῇ ἐξουσίας ὑπάλληλον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 51 νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ἀξιώσεις τοῦ ἀναφερομένου καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 52 συνιστᾶται εἰς τὴν Βουλήν, ὅπως συνδράμῃ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ βιβλίου τοῦ ἀναφερομένου.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 53 νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ ταχίστην πρόνοιαν ἐπὶ τῆς προστάσεως τῶν ἀναφερομένων, ἐφ' ἧς πολλάκις ἐπεστήθη ἡ πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 54 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν καὶ ἐνεργήσῃ τὴν αἴτησιν τῶν ἀναφερομένων, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τι τὸ κωλῦον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 57 νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ πρόνοιαν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς πασχούσης οἰκογενείας τοῦ Μάστρακα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Μαΐου 1852.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπή.

Π. Λαζαρὴς,	Α. Τατόπουλος,
Κ. Μανέτας,	Μ. Σολομὸς,
Ι. Βάγλας,	Δ. Γ. Φιλάρετος.»
Ἐμμ. Καραμάνος,	

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ χθὲς συζητηθέντος δεκάτου κεφαλαίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Καραμάνον καὶ Π. Καμπάνην, ἀλλὰ παρατηρηθέντος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἕνεκα τῆς

ἀπαχωρήσεως ἐννέα βουλευτῶν, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Δ. Λύγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΒ'.
Τῆς 29 Μαΐου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς μὴ δυναμένου νὰ ἐμφανισθῇ σήμερον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ, παρετήρησέ τις, ὅτι θεωρεῖ περιττὸν πλέον νὰ ἀπασχολῇ τὴν Βουλὴν τοιούτου εἴδους συζήτησις, ἀφ' οὗ ἐπὶ ἑξαετίαν οὐδεμία τῆς Βουλῆς σύστασις εἰσηκούσθη, οὔτε ἠθέλησέ ποτε τὸ ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ λόγον τῶν πράξεών του ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῆς διευθυνομένων ἀναφορῶν. Πολλάκις μάλιστα ἡ Βουλὴ ἐκ τινων αἰτήσεων ὁρμωμένη, ἐζήτησε νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιόν της οἱ ὑπουργοὶ καὶ πληροφορήσωσιν αὐτὴν περὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ἀλλ' οὗτοι ἀδιαφοροῦντες δὲν ἐμφανίσθησαν, εἰμὴ λίαν ὀλίγοι, τὸ σῶμα ἢ νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ταχάσεών του, ἢ νὰ σπεύσῃ συζητοῦσα ἀναφορὰς ἄνευ σαφοῦς ἀποτελέσματος.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μᾶς φαίνηται παράδοξον, ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐξεπλήρωσέ τινα τῶν συστάσεων τῆς Βουλῆς, ἀφ' οὗ οὐδὲ τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς ἐσεβάσθη ποτέ, καὶ ἐν τοσούτῳ σιγῶμεν καὶ ἀνεχόμεθα. Μυρίαι ἀναφοραὶ συνεστήθησαν μέχρι τοῦδε παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὅμως οὐδεμίαν αὐτῶν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπουργεῖον. Ὀφείλομεν λοιπὸν συναισθανόμενοι τὴν ἀξίαν μας, νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου σταθερὰν θέλησίν μας, ἵνα μὴ ἐξευτελιζόμενοι ἐπισύρωμεν καὶ τὴν κοινὴν ἀγανάκτησιν, ὡς ἐν παραδείγματι

ἐπὶ τοῦ περὶ Σουλιωτῶν νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον δολίως φερομένη ἔρριψεν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν ἡ Κυβέρνησις, καὶ ἐν τούτοις παρεμποδίζει τὴν συζήτησίν του, διὰ νὰ δικαιολογῆται ὅτι αὐτὴ μὲν ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν της, ἡμεῖς δὲ ἀρνούμεθα τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐνέργεια παρημελήθη οὐσιωδῶς, δὲν πρέπει ὅμως νὰ κατακρίνωμεν τὸ ὑπουργεῖον, διότι ἐκ τῶν ἀναφορῶν αἱ μὲν περιστρέφονται εἰς ἀδικήματα τῶν ἀναφερομένων ἐκ μέρους ἀρχῶν τινων, αἱ δὲ, εἰς ἀπαιτήσεις συντάξεων, ἀποζημιώσεων, προικίσεων καὶ τῶν τοιούτων. Ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν πρώτων, ὁσάκις ἡ Βουλὴ ἐζήτησε λόγον παρὰ τῶν ὑπουργῶν, οὗτοι ἐμφανισθέντες ἔδωκαν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας· ἐπὶ δὲ τῶν δευτέρων μὴ δυνάμενοι νὰ πράξωσί τι, ὡς μὴ ὑπάρχοντος νόμου, θεωροῦσι, καὶ εἶναι τῷ ὄντι περιττὸν, νὰ πληροφορήσωσι τὴν Βουλὴν ὅτι δὲν ἐπράξαν τι, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ γνωρίζει ὅτι δὲν ἠδύναντο.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας τὸν λόγον, ὅτι ὁ ἐναντίον ἀγορεύσας, ὡσὰν γῆς πρῶτον ἐξελεγθὴ βουλευτὴς, ἀπήντησε κατά τινα τρόπον συνέλπιστον, ἐν ᾧ πρὸ ἑπταετίας ἀποτελῶν μέρος τοῦ Σώματος, ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ ὅτι πολλάκις ἡ Βουλὴ συνέστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ πέμπῃ ἑκάστοτε εἰς αὐτὴν σημείωσιν κἂν τῶν ἐνεργειῶν του ἐπὶ τῶν γινομένων συστάσεων.

Ἂν δὲ καὶ εἶναι ἀληθὲς, ὅτι αἱ ἀναφοραὶ δὲν περιστρέφονται μόνον εἰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀγῶνος, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ, μὴ τάχα ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τοῦ ἀγῶνος σύστασις τῆς Βουλῆς δὲν ἔχῃ σκοπὸν νὰ ἐκβιάσῃ τὸ ὑπουργεῖον ὅπως φέρῃ νόμον τινὰ ἀμείβοντα τὸν ἀγῶνα, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ σιωπὴ τοῦ ὑπουργείου δὲν εἶναι περιφρόνησις τῶν συστάσεων τῆς Βουλῆς;

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, ὅτι καὶ ἄλλοτε μὲν ἐγένετο λόγος περὶ συντάξεων καὶ ἡ Βουλὴ ἠρνήθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν πίστωσιν ταύτων, ἵνα βιάσῃ τὸν αὐτὸ νὰ φέρῃ νόμον, ἀλλὰ μετὰ μικρὸν ἀναγκασθεὶς ἐζήτησεν ὁ ὑπουργὸς πίστωσιν εἰπὼν, ὅτι δὲν δύναται νὰ φέρῃ νόμον περὶ συντάξεων, καὶ ἡμεῖς συνεφωνήσαμεν μετ' αὐτοῦ παραδεχθέντες τὴν πίστωσιν. Οἱ πολῖται λοιπὸν δικαίως ἀναφερόμενοι ζητοῦσιν ἀμοιβὴν τῶν δικαιωμάτων των, ἀλλ' ἡ Βουλὴ, διὰ ν' ἀπαιτήσῃ τὴν πραγματοποίησιν τῶν συστάσεών της, πρέπει νὰ ψηφίσῃ ἐν πρώτοις νόμους, δυνάμει τῶν ὁποίων θέλουν δύνασθαι οἱ

ὑπουργοὶ νὰ ἐνεργῶσιν αὐτὰς, καὶ τοὺς νόμους ταύτους ἀφείλομεν νὰ ζητήσωμεν παρ' αὐτῶν, μεταχειριζόμενοι ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἀπεμακρύνθη τοῦ προκειμένου, καθ' ὅσον δὲν ἐγένετο λόγος περὶ νόμων, ἀλλὰ περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ὑπουργείου ἀπέναντι τῆς Βουλῆς, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπανερχόμενος παρατηρεῖ, ὅτι ἐκ τῶν εἰς τὴν Βουλὴν διδομένων ἀναφορῶν ἄλλαι μὲν πέμπονται ἁπλῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ αὗται εἶναι αἱ ἀφορῶσαι ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα οἱ ὑπουργοὶ δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσωσιν· ἄλλαι δὲ συνιστῶνται εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ περὶ αὐτῶν ὤφειλε τοὐλάχιστον φιλοφροσύνης ἕνεκα νὰ εἰδοποιῇ τὴν Βουλὴν, ἢ ὅτι ἐξεπλήρωσε τὴν σύστασίν της, ἢ ὅτι δὲν ἠδυνήθη διὰ λόγους ῥητούς. Ἐξ ἄλλων δὲ πάλιν ἀναφορῶν λαμβάνουσα ἡ Βουλὴ ἀφορμὴν, ζητεῖ νὰ ἐμφανισθῶσιν οἱ ὑπουργοὶ, οὗτοι δὲ παρουσιαζόμενοι, ὑπόσχονται μὲν νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ἀποφάσεις τοῦ Σώματος καὶ ἐν καιρῷ νὰ πληροφορήσωσιν ἡμᾶς περὶ τοῦ ἀποτελέσματος, οὐδέποτε ὅμως ἐπραγματοποίησαν τὰς ὑποσχέσεις των. Ἐγένετο π. χ. ἄλλοτε λόγος περὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Σπάρτης, πωλήσαντος ἐκ τινος ἀποθήκης ἀραβόσιτον καλῆς ποιότητος εἰς εὐτελεστάτας τιμὰς, ὡς ἐφθαρμένον, καὶ ὁ ὑπουργὸς ζητηθεὶς ἐβεβαίωσε τὴν Βουλὴν, ὅτι διέταξεν αὐστηροτάτας ἀνακρίσεις, τῶν ὁποίων τὸ ἀποτέλεσμα θέλει ὑποβάλει ἐν καιρῷ εἰς τὸ Σῶμα, ἀλλὰ μέχρι τοῦ νῦν οὐδὲν ἔπραξεν. Ἄλλοτε πάλιν ἐγένετο λόγος περί τινος ἐγγράφου, ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τριῶν ὑπαλλήλων, βεβαιούντων πραχθεῖσάν τινα ὑπ' αὐτῶν κατάχρησιν, καὶ ὁ ὑπουργὸς τὰ αὐτὰ ὑποσχεθείς, δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ὑποσχεσίν του.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἀφ' οὗ μετὰ τὰ λεχθέντα ἐπιμένουσιν ἔτι τινὲς εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως, ἀναγκάζεται νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἀφ' οὗ τὸ ὑπουργεῖον περιεφρόνησε τὰς ἀποφάσεις τοῦ Σώματος καὶ ἡμεῖς ἐξακολουθοῦμεν συνιστῶντες ἀναφορὰς, χωρὶς συγχρόνως νὰ ζητήσωμεν καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν συστάσεων μας, τὸ ὑπουργεῖον δικαιοῦται νὰ περιφρονῇ ταύτας καὶ νὰ μᾶς θεωρῇ ἀναξίους σεβασμοῦ.

Προτείνει λοιπὸν, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ παρελθὸν, ν' ἀπαιτήσωμεν παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς γενομένων κατὰ καιροὺς συστάσεων ἐπὶ διαφόρων ἀναφορῶν, τοῦ λοιποῦ δὲ, ὁσάκις συνιστῶμεν τοιαύτας ἀναφορὰς

πολιτῶν, νὰ ζητῶμεν συγχρόνως παρὰ τῶν ὑπουργῶν νὰ μᾶς πληροφορήσωσι καὶ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς συστάσεώς μας.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν προταθεῖσαν ἰδέαν, ἐπειδὴ καταστρέφομεν οὕτως ὁλόκληρον τὸ παρελθὸν, μηδενίζοντες τὰς μέχρι τοῦδε παρουσιασθείσας εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰς διαφόρων πολιτῶν, καὶ καταστρέφοντες τὰς ἐπ' αὐτῶν συζητήσεις τοῦ Σώματος. Οἱ δυστυχεῖς δ' οὗτοι θέλουν εἰσθαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀποταθῶσιν αὖθις εἰς τὴν Βουλὴν, διὰ νὰ ἀπαιτήσῃ κατὰ τὸ νέον αὐτῆς σύστημα νὰ πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὰς ἐπὶ τῶν συζητήσεων της ἐνεργείας του. Δὲν συμφωνεῖ δὲ καὶ μετὰ τοῦ εἰπόντος, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ, μὴ ὑπαρχόντων νόμων περὶ συντάξεων, ἀποζημιώσεων καὶ λοιπῶν, δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι τὰς τῶν πολιτῶν αἰτήσεις, διότι ἔχουσι καθῆκον νὰ προνοῶσι περὶ τῶν ἀναγκαίων νόμων, τῶν ἀφορώντων μάλιστα τὸ παρελθὸν, τὸ ὁποῖον ὀφείλομεν νὰ σεβώμεθα, καθ' ὅσον ἔθνος, ἀσεβοῦν πρὸς τὸ παρελθὸν, οὔτε παρὸν οὔτε μέλλον ἔχει.

Ἡ περὶ ἀναφορῶν διάταξις τοῦ Συντάγματος δὲν ἐτέθη ἄνευ σκοποῦ. Δι' αὐτῆς ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης, ὥστε ἀδικούμενος ὁ πολίτης, ν' ἀναφέρηται εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους, ζητῶν τὴν θεραπείαν τοῦ ἀδικήματος. Οὕτω π. χ. οἱ ἁλιεῖς τῆς Μασσαλίας ἀπετάθησαν ἄλλοτε εἰς τὴν Βουλὴν αὐτῶν παραπονούμενοι, ὅτι οἱ γείτονές των Σαρδοὶ τοὺς παρενοχλοῦσιν ἁλιεύοντες εἰς τὰς θαλάσσας των, καὶ ἡ ἀναφορά των ἐγένετο ἀντικείμενον σοβαρῶν συζητήσεων. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ θεωρῶμεν μικρὸν τὸ ἔργον τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως, οὔτε νὰ δικαιολογῶμεν τοὺς ὑπουργοὺς δι' ἔλλειψιν νόμων, οὔτε νὰ λέγωμεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον περιφρονεῖ τῆς Βουλῆς τὰς συζητήσεις, ἀλλ' ὀφείλομεν, ὡς μέχρι τοῦδε, νὰ συζητῶμεν τὰς παρουσιαζομένας ἀναφορὰς καὶ ἀποφαινώμεθα ἐπ' αὐτῶν, τὸ δ' ὑπουργεῖον νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τοῦ ἐλαχίστου πολίτου, καὶ νὰ ἐκπληροῖ τὰς δικαιοτέρας, χωρὶς διὰ τῆς ἀδιαφορίας του νὰ δίδῃ εἰς τὴν λύσσαν δικαίας ἀφορμὰς παραπόνων, καθ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἐπισφαλὲς, καὶ ἐντεῦθεν βλέπομεν ὅτι εἰς μοναχὸς ταράττει σήμερον τὸ ἔθνος καὶ εὑρίσκει ὑποδοχὴν παρὰ τῷ λαῷ, διότι μυρίας ἔχει κατὰ τῆς Κυβερνήσεώς του ἀφορμὰς παραπόνων.

Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐξακολουθῇ συζητοῦσα τὰς ἀναφορὰς ἄνευ διακρίσεως παρελθόντος καὶ μέλλοντος, καὶ ὁσάκις ἐγκρίνει, νὰ ζητῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου πληροφορίας περὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐνεργειῶν του.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι παρεξηγήθη ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος, καθ' ὅσον καὶ αὐτὸς ἐσεβάσθη πάντοτε λόγῳ καὶ ἔργῳ τὸ παρελθὸν καὶ παρὸν τοῦ ἔθνους. Ἀλλ' ἐν ᾧ δὲν πρόκειται σήμερον περὶ τούτου, συμφωνοῦμεν ἅπαντες, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον περιεφρόνησε καὶ θέλει περιφρονεῖ τὰς συστάσεις ἡμῶν, ἐφ' ὅσον ὑποστηρίζομεν αὐτὰς ὡς μέχρι τοῦδε. Ἐπρότεινε διὰ τοῦτο οὐχὶ νὰ ἐγκαταλειφθῇ τὸ παρελθόν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀποβαίνει δύσκολον νὰ πληροφορήσῃ σήμερον τὸ ὑπουργεῖον τὴν Βουλὴν τί ἔπραξεν ἐπὶ τῶν κατὰ καιροὺς διευθυνθεισῶν ἀναφορῶν, εἶπε νὰ πράττῃ τοὐλάχιστον τοῦτο εἰς τὸ μέλλον. Ἐὰν δέ τις ἐξ ἡμῶν ἐνδιαφέρηται νὰ μάθῃ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὑπουργείου ἐπί τινος ἀναφορᾶς παλαιᾶς, δύναται νὰ κάμῃ λόγον εἰς τὴν Βουλήν, αὕτη δὲ νὰ ζητήσῃ ἀμέσως πληροφορίας.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἐπιμένει εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἐκτεθεῖσαν ἰδέαν, διεσάφησεν ἕτερος, ὅτι ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ παρελθόν, ἡ Βουλὴ ἐννοεῖ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ὑπόχρεων νὰ ἐνεργήσῃ ἐκείνας μόνον τῶν ἀναφορῶν, ὅσαι συνεστήθησαν παρ' αὐτῆς, τοῦ λοιποῦ δὲ νὰ πληροφορῇ τὸ Σῶμα περὶ τῶν ἐνεργειῶν του ἐπὶ τῶν εἰς τὸ μέλλον συνισταμένων ἀναφορῶν.

Τῆς δὲ Βουλῆς ἀποδεξαμένης τὴν πρότασιν ταύτην, ἀνεγνώσθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. **108, 115, 117** καὶ **140** περιλήψεις ἀναφορῶν, ἔχουσαι οὕτως·

« Ἀριθ. **108**. Ἀναφορὰ ἀπὸ 3 Ἰουλίου τ. ε. ἐκ Πετσῶν Ἀνδρέου Φραγκιᾶ, δι' ἧς ἀναφέρει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα παλυσιδεῖς ἐκδουλεύσεις του καὶ ἐξαιτεῖται νὰ τῷ δοθῇ ὁ ἀνήκων αὐτῷ βαθμὸς καὶ ἀνάλογος σύνταξις.

Ἀριθ. **115**. Ἀναφορὰ ἀπὸ 18 Ἰουλίου τ. ε. Κονδύλως Λαζάρου, δι' ἧς ἀναφέρει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός καὶ τῶν ἀδελφῶν της καὶ ἐξαιτεῖται ἀπέναντι αὐτῶν μηνιαίαν σύνταξιν.

Ἀριθ. **117**. Ἀναφορὰ ἀπὸ 31 Ἰουλίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Γκίκα Γκιώνη, δι' ἧς ἐπικαλεῖται τὴν πρόνοιαν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεώς του, καθ' ὅσον καὶ ἡ πατρικὴ καὶ ἡ ἰδική του περιουσία ἐχρησίμευσαν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους, χωρὶς ἀπέναντι αὐτῶν νὰ λάβῃ ὀβολὸν ἄχρι τοῦδε.

Ἀριθ. **140**. Ἀναφορὰ ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου τ. ε. Φλωρέντσας, χήρας Κωνσταντῆ Χαντζῆ Φιλίνη, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, δαπανήσαντος πολ-

λὰς χιλιάδας ταλλήρων ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, καὶ ζητεῖ νὰ ληφθῇ πρόνοια ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τῶν δυστυχούντων τέκνων της.»

Καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν ἑπομένη γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς·

« Αἱ ὑπ' ἀριθ. **108, 115, 117** καὶ **140** ἀναφοραὶ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργεῖον.»

Λαβών δέ τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὸ **1823** τὸ πλοῖον τοῦ Φιλίνη, τοῦ ὁποίου ἡ χήρα ζητεῖ σήμερον νὰ ληφθῇ ὑπὲρ αὐτῆς πρόνοια, ἐχρησίμευσεν ὡς πυρπολικὸν ὑπὸ τὸν Καντζην, καθ' ὅλον δὲ τὸν ἀγῶνα ἐξεπλήρωσεν οὗτος πολλαχῶς τὰ πρὸς τὴν πατρίδα χρέη αὐτοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ μετὰ πολλὰς προσπαθείας κατώρθωσε νὰ ἀποκτήσῃ ἕτερον πλοῖον, ἐπνίγη δυστυχῶς πρὸ δύο ἐτῶν μετὰ τῶν τέκνων του, ἐγκαταλιπὼν τὴν σύζυγον αὐτοῦ εἰς ἐσχάτην πενίαν. Ἐπίσης δὲ καὶ ὁ Ἀνδρέας Φραγκιᾶς, προσενεγκὼν μεγάλας εἰς τὸ ἔθνος ἐκδουλεύσεις, στερεῖται σήμερον τῶν πρὸς τὸ ζῆν, καὶ τὰς πληροφορίας ταύτας ἐνόμισεν ὅτι ὤφειλε νὰ δώσῃ πρὸς τὴν Βουλήν, ὡς γνωρίζων τοὺς ἀναφερομένους.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ Βουλὴ εἰς τὰς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συστάσεις μεταχειρίζεται συνήθως τὰς λέξεις « συσταίνεται, ἐκφράζει τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της καὶ τὰ τοιαῦτα.» Ἀλλὰ μετὰ λύπης παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Γκίκα Γκιώνη, χιλιάδας ταλλήρων θυσιάσαντος εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος καὶ διακρινομένου ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ἀρετῇ, παραπέμπει ἁπλῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ὡσὰν ἐπρόκειτο περὶ ἀνθρώπου αἰτοῦντος ἔλεος.

Τοῦ Γκίκα Γκιώνη τὸν ἔπαινον δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ πλέξῃ αὐτός, διότι τὸ ἔργον ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις του. καὶ λέγει μόνον ὅτι ἐνῷ ἡ πατρὶς σεμνύνεται ἐπὶ τοιούτῳ ἀνδρί, ὁ ἀνὴρ οὗτος ὡς ἀποκεκηρυγμένον τέκνον αὐτῆς ἀρότριᾳ σήμερον τὴν γῆν ἐκείνην, ἐφ' ἧς ἄλλοτε μετ' ἄλλων ἐσκηνωμένος, ἐνομοθέτει ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ ἔθνους.

Προτείνει λοιπὸν ὥστε ἡ παροῦσα ἀναφορὰ τοῦ Γκιώνη νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὅπως λάβῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ὅ,τι μέτρον θεωρήσει κατάλληλον.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι ἐπειδὴ πρὸ μικροῦ ἡ Βουλὴ παρέπεμψεν εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὴν ἀναφορὰν τῶν Ὑδραίων, ἐν οἷς συγκαταλέγεται καὶ ὁ ῥηθεὶς Γκιώνης, πρέπει διευθύνοντες τὴν παροῦσαν, νὰ ὑπομνήσωμεν καὶ τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ἐκείνης ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς· ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι θεωρεῖ περιττὴν τὴν προσθήκην ταύτην, καθ' ὅσον ὁ ἀναφερόμενος

δὲν ζητεῖ σύνταξιν, καὶ δὲν πρέπει νὰ τὴν σχετίσωμεν μετ' ἐκείνης.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Βονίτσης, ἤτοι νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 117 ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὅπως λάβῃ ὑπὲρ τοῦ ἀναφερομένου ὅ,τι μέτρον θεωρήσει καταλληλον, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα, καὶ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, ἔχουσαν οὕτως·

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 117 ἀναφορὰ νὰ σταλῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ἐπ' αὐτῆς σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν Ὑδραίων. »

Ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν 108,115 καὶ 140 παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 114 ἑπομένης περιλήψεως·

« Ἀριθ. 114. Ἀναφορὰ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου τ. ε. ἐκ Κωνσταντινουπόλεως Μ. Ῥάμφου ἐκ Σίφνου, δι' ἧς ἀναφέρει διαφόρους καταχρήσεις τοῦ πρώην ταμίου τῆς πρεσβείας Φάραγκα, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἰσχυροποιήσῃ τὸ δημόσιον εἰς ἀποζημίωσίν του διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ κλαπέντα χρήματά του. »

Ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ ἐπ' αὐτῆς γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 114 ἀναφορὰ νὰ συσταθῇ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργόν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὥστε καὶ τὸ δημόσιον ν' ἀποζημιωθῇ ἀπὸ τὸν πρώην ταμίαν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας Φάραγκαν, καὶ τὴν ὑπηρεσίαν νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἱκανῶν καὶ τιμίων, ἵνα μὴ ἐπαναλαμβάνωνται σκανδαλώδεις διαρπαγαὶ τοῦ δημοσίου πλούτου.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ 118 περιλήψεως, ἐχούσης οὕτως·

« Ἀριθ. 118. Ἀναφορὰ ἀπὸ 3 Λὐγούστ. τ. ε. Ἑλένης Κούμα Καντακουζηνῆς, δι' ἧς προτείνει ν' ἀγορασθῇ ἡ ἐκ κληρονομίας περιελθοῦσα αὐτῇ βιβλιοθήκη τοῦ μακαρίτου πατρός της Μιχαὴλ Κούμα εἰς μετρίαν τιμὴν καὶ ἐπ' ἀνταλλαγῇ μέρους αὐτῆς μὲ ἐθνικὰς γαίας. »

Ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως « νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἀφοῦ ἐξετάσαν πεισθῇ περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν βιβλίων, νὰ ἔλθῃ τότε εἰς συμφωνίαν μετὰ τῆς ἀναφερομένης. »

Ἀναγνωσθεῖσα δὲ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ 139 περίληψις ὡς ἀκολούθως·

« Ἀριθ. 139. Ἀναφορὰ ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου τ. ε. τοῦ Ζ. Α. Ζαρειροπούλου, πρωτοψάλτου τῆς καθεδρικῆς ἐκκλησίας, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι ἐπιχειρεῖται νὰ ἐκδώσῃ ὁλόκληρον τὸ σύστημα τῶν

βιβλίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, πιστὸς καὶ ἀδιαφθόρως, πρὸς διακόσμησιν τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ λάβῃ ἡ Βουλὴ τὴν δέουσαν πρόνοιαν περὶ χρηματικῆς συνδρομῆς ὑπὲρ τοῦ ἐπωφελοῦς τούτου ἔργου. »

Ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως·

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 139 ἀναφορὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον. »

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 120 περιλήψεως, ἐχούσης οὕτως·

« Ἀριθ. 120. Ἀναφορὰ ἀπὸ 5 Λὐγούστου ἐκ Προστοβᾶ τοῦ ἐκ Τριχωνίας Ἀθαν. Δελιγιάννη, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὸ 1825 ἐδάνεισε τὴν κοινότητα Κουρήτιδος γρόσια τουρκικὰ 2500, τὰ ὁποῖα τῷ καθυστεροῦνται δι' ἔλλειψιν νόμου περὶ χρεῶν τῶν κοινοτήτων. »

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ πολλαὶ τοιαῦται ἀναφοραὶ ἐδόθησαν μέχρι τοῦδε, ἀφορῶσαι μάλιστα μεγάλας ποσότητας, πρέπει νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορά, ὅπως σπεύσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ φέρῃ νόμον.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἀκολούθως·

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 120 ἀναφορὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖα. »

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 124, 125 καὶ 127 ἑπομένων περιλήψεων·

« Ἀριθ. 124. Ἀναφορὰ ἀπὸ 19 Λὐγούστου τ. ε. κατοίκων τινων ἐκ Βαλτετσίου τῆς Μαντινείας, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται νὰ τοῖς χορηγηθῇ συνδρομὴ πρὸς τελειοποίησιν τοῦ εἰς μνήμην τοῦ ἱεροτάτου Βαλτετσίου ἀνεγερθέντος ἱεροῦ ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, τοῦ ὁποίου ἡ ἐσωτερικὴ διακόσμησις μένει ἐκκρεμὴς δι' ἔλλειψιν χρηματικῶν μέσων.

Ἀριθ. 125. Ἀναφορὰ ἀπὸ 23 Λὐγούστου τ. ε. ὄτμοτών τινων Ὀλυμπίων τῆς Ἠλείας, δι' ἧς ἐκθέτουσι διαφόρους παρανομίας, λαβούσας χώραν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν τιμωρίαν τῶν αὐτουργῶν.

Ἀριθ. 127. Ἀναφορὰ ἀπὸ 27 Λὐγούστου τ. ε. ἐκ Παλαμιδίου Παναγῆ Καραγάλη κατοίκου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῇ ἡ Βασιλικὴ χάρις, καταδικασθέντι ὡς συνεργῷ κλοπῆς, ἧς θεωρεῖται ἄθῳος. »

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 124 καὶ 127 ἀπεφασίσθη νὰ καταπεμφθῶσιν εἰς τὰ ἀρχεῖα, καθ' ὅσον ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης ἐγένοντο ἤδη τὰ δέοντα, ἐπὶ

δὲ τῆς δευτέρας δὲν εἶναι ἡ Βουλὴ ἁρμοδία· ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 125 ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπομένην γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς·

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 125 ἀναφορὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, παρακαλούμενον νὰ λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην. »

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 130, ἐχούσης οὕτως·

« Ἀριθ. 130. Ἀναφορὰ ἐκ Ῥίου ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου τ. ἐ. Ε. Πλατὺ καταδίκου, δι' ἧς ἀναφέρει τὰς κακώσεις καὶ τὰ δεινά, ἅτινα ὑποφέρουσιν οἱ ἐκεῖ ἐγκαθειργμένοι ἀπὸ τὸν φρούραρχον Γενατᾶν, καὶ ἐξαιτοῦνται ν' ἀπαλλάξῃ ἡ Κυβέρνησις τοὺς δυστυχεῖς αὐτοὺς ἀπὸ τοιαύτην μάστιγα. »

Ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, ἀνὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα φέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν. »

Τέλος ἀναγνωσθεῖσα καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 136 περίληψις, ἔχουσα ὡς ἑρεξῆς·

« Ἀριθ. 136. Ἀναφορὰ ἀπὸ 31 Αὐγούστου π. ἐ. κατοίκων τινῶν τοῦ Ἀγρινίου, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ κατάλληλος, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ φωτίσῃ τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τῶν ἀξιώσεων τῶν ἐκεῖ συρρευσάντων Ἠπειροσουλιωτῶν, καὶ ἀποδειχθῇ ἂν ἔχωσιν οὗτοι δικαίωμα συνοικισμοῦ, καὶ ἂν οἱ κάτοικοι Ἀγρινίου πρέπει νὰ ὑποστῶσι τὰς συνεπείας, ἃς συνεπάγει ἡ πραγματοποίησις τῶν ἀξιώσεων τῶν συνοικισθησομένων. »

Ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπομένην γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς. « Ἡ ὑπ' ἀριθ. 136 ἀναφορὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν νομοσχεδίου. »

Προεβῆ μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην δοθεισῶν ἀναφορῶν, καὶ ἀναγνωσθεῖσαι αἱ ὑπ' ἀριθ. 4 καὶ 6 περιλήψεις ὡς ἀκολούθως·

« Ἀριθ. 4. Ἀναφορὰ ἀπὸ 31 Ὀκτωβρ. 1851 ἐξ Ἀθηνῶν Εὐαγγελίτσας Σπύρου Γιαννοπούλου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ τῇ δοθῇ ἡ διακοπεῖσα σύνταξις τῆς ἀποβιωσάσης μητρός της καὶ ἡ ὑποσχεθεῖσα αὐτῇ προικοδότησις χάριν τοῦ φονευθέντος παρὰ τῶν Χονδρογιανναίων πατρός της Σ. Καρέλη.

Ἀριθ. 6. Ἀναφορὰ ἀπὸ 23 Σεπτεμβ. 1851 ἐκ Πατρῶν Σωτηρίου Γ. Μοθωνιοῦ, δι' ἧς ἐπισυνάπτων ἀντίτυπον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1796 φύλλου τῆς Ἀθηνᾶς, ἐκτίθησι τὰς ἐναντίον τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καὶ τῆς περιουσίας της καταπραχθείσας καταπιέσεις καὶ

ἁρπαγὰς παρὰ τοῦ ταμίου Πατρῶν Ἄθαν. Μοναστηριώτου ἕνεκα ὑποθετικοῦ αὐτῶν χρέους, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν τιμωρίαν τοῦ ὑπαλλήλου τούτου. »

Ἐγένοντο δεκταὶ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἑρεξῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς·

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 4 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τὸν ἀναφερόμενον.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 6 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ ταμίου Πατρῶν, καταγγελλομένου ἐπὶ μεροληψίᾳ καὶ καταχρήσει. »

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10 περιλήψεως, ἐχούσης οὕτως·

« Ἀριθ. 10. Ἀναφορὰ ἀπὸ 13 Ὀκτωβρ. 1851 ἐξ Ἄργους Ἀναγνώστου Παπανικολάου, δι' ἧς ἐκτίθησιν, ὅτι ὡς ἐνοικιαστὴς κατὰ τὸ τ. ἐ. τῶν δημοσίων προσόδων τοῦ τμήματος Κάτω Μπέλεπι, Στέρνας κτλ. χωρίων τοῦ δήμου Λυρκείας τῆς ἐπαρχίας Ἄργους ἐζημιώθη ἐκ τινος πυρκαϊᾶς, ἀποτεφρωσάσης ἐν τοῖς ἀλωνίοις· ὑπὲρ τὰ 1500 κοιλὰ σίτου διαφόρων κατοίκων, καὶ ἐκ τῆς συμβάσης ἀφορίας, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ συστηθῇ ἀνηκόντως ἡ προκειμένη ὑπόθεσις, ὅπως ἀπαλλαχθῇ τῆς εἰς τὸ δημόσιον πληρωμῆς τῆς ἀνωτέρω ζημίας. »

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἂν καὶ οἱ ἐκμισθωταὶ ἐθνικῶν κτημάτων εἶναι ὑπόχρεοι νὰ πληρώνωσι τὴν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλήν, ὅταν ὅμως εἰς ἀπροβλέπτους περιπεσόντες ζημίας, ἐπικαλῶνται τὴν ἐπιείκειαν τῆς Κυβερνήσεως, τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο συλλέγον τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, νὰ φέρῃ θεραπείαν τινὰ εἰς τοὺς ἀξίους ἐπιεικείας. Ἐπειδὴ δὲ πολλαὶ ὑπάρχουσιν οἰκονομίαι, αἵτινες διὰ λόγους τοιούτων αἰφνιδίων ἀτυχημάτων ἐπαπειλοῦνται νὰ καταστραφῶσιν ὁλοτελῶς, καλὸν ἦτον νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς τί σκέπτεται ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι χάριν φιλανθρωπίας ἠδύνατο ἡ Βουλὴ νὰ συστήσῃ τὸν ἀναφερόμενον εἰς τὴν συγκατάβασιν τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ὅτι δὲν εἶναι ἔργον αὐτῆς νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπὸ τῶν ὀφειλομένων πρὸς τὸ δημόσιον ἀπαλλαγήν του· ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι δύω εἴδη ἀποζημιώσεως παραδέχεται τὸ πολιτικὸν δίκαιον ὑπὲρ τῶν ἐκμισθωτῶν ἐθνικῶν κτημάτων· α) τὸ ἐκ θεομηνίας προερχόμενον, ὅταν ὁ ἐνοικιαστὴς ζημιοῦται ἐκ διαφόρων τῆς φύσεως ἀνωμαλιῶν καὶ β) ὅταν ἐπίσης ζημίας

ωθῇ ἐξ ἀπροβλέπτων περιστάσεων ἡ ἀνωτέρας τινὸς βίας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ἡ ζημία τοῦ ἀναφερομένου, ὡς ἐκ παρεκβάσεως προελθοῦσα, ὑπάγεται εἰς τὴν τῶν ἀπροβλέπτων περιστάσεων κατηγορίαν, καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν αὐτοῦ. Ἀνάγκη δὲ νὰ γίνῃ ἡ σύστασις εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα καὶ αὐτὸ ἐννοήσῃ ὅτι αἱ ἐκ θεομηνίας καὶ ἀπροβλέπτων περιστάσεων συμβαίνουσαι ζημίαι πρέπει νὰ ἐπιστῶσι τὴν προσοχήν του.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἀληθῶς προβλέπονται ταῦτα ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, ἀλλὰ διὰ τοῦτο τὰ δικαστήρια μόνον εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐφαρμώσωσι τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἡ δὲ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἐπηρεάζῃ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἀντεισπάντα, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι κακὸν νὰ ἐκφράζῃ τὴν γνώμην της, ὁπόταν πρόκειται νὰ γίνῃ συμβιβασμός, διότι ἀντὶ νὰ παραπέμπωνται ὅλαι αἱ τοιαῦται ὑποθέσεις εἰς τὰ δικαστήρια, προτιμότεραν εἶναι ν' ἀποδίδηται τὸ δίκαιον εἰρηνικῶς· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως « νὰ συσταθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 50 ἀναφορὰ εἰς τὴν ἐπεξέργειαν τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς λεχθέντων. »

Ἀναγνωσθεισῶν τέλος καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3, 5, 14, 17 καὶ 22 περιλήψεων, ἐχουσῶν οὕτως·

« Ἀριθ. 3. Ἀναφορὰ ἀπὸ 9 Νοεμβρ. 1851 ἐξ Ἀθηνῶν Ἑλένης θυγατρὸς Χατζῆ Γεωργίου Παπαπέτρου, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός της καὶ τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασίν της, καὶ ἐξαιτεῖται περίθαλψιν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν τέκνων της.

Ἀριθ. 5. Ἀναφορὰ ἀπὸ 13 Σεπτεμβ. 1851 ἐξ Ἀθηνῶν Ἰω. Πολίτου, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του καὶ ἐξαιτεῖται χρηματικήν τινα βοηθειαν πρὸς συντήρησίν του

Ἀριθ. 14. Ἀναφορὰ ἀπὸ 16 Νοεμβ. 1851 ἐκ Διστόμου κατοίκων τινῶν Χαιρωνείας, δι' ἧς παραπονοῦνται κατὰ τῆς Οἰκονομικῆς ἀρχῆς Λεβαδίας, ζητούσης νὰ φορολογήσῃ τὰς ἀμπέλους των ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ φορολογικοῦ νόμου, καὶ ἐπικαλοῦνται ὑπὲρ αὐτῶν τὴν πρόνοιαν τῆς Βουλῆς πρὸς ἐξαφάνισιν τοῦ παρανόμως κατὰ 500 οἰκογενειῶν συνταχθέντος πρωτοκόλλου.

Ἀριθ. 17. Ἀναφορὰ ἀπὸ 29 Νοεμβ. 1851 ἐξ Ἄργους Κωνσταντίνα, δι' ἧς ἐπισυνάπτει ἀποδεικτικὰ τῶν περὶ ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος ἐκδουλεύσεών του, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῇ μηνιαία σύνταξις, ἀνάλογος πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας του·

Ἀριθ. 22. Ἀναφορὰ ἀπὸ 13 Δεκεμβ. 1851 Εὐπραξίας Δ. Μακρῆ, ἀναμιμνησκούσης τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της Δ. Μακρῆ, καὶ ἐξαιτουμένης νὰ τῇ δοθῇ ἀνάλογος πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας της σύνταξις. »

Παρετηρήθη ἐπὶ τῆς τελευταίας, ὅτι ἡ ἀναφορὰ τῆς χήρας Μακρῆ δὲν πρέπει νὰ παραπεμφθῇ ἁπλῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ὅπως λάβῃ πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς ἀναφερομένης, καθ' ὅσον ὁ σύζυγος αὐτῆς ὑπῆρξεν εἷς τῶν πρώτων ὁπλαρχηγῶν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ προσέφερε λαμπρὰς κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις.

Οὕτω δὲ αὐτὴ μὲν ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα, αἱ δὲ λοιπαὶ πᾶσαι κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι οὕτως·

« Αἱ ὑπ' ἀριθ. 3, 5, 14 καὶ 17 ἀναφοραὶ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. »

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν ὑπολειπομένων ἀναφορῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐσρ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΓ'.

Τῆς 31 Μαΐου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν ἀναγνωσθὴ ὁ ἀναμαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω Β. διάταγμα, δι' οὗ προστίθεται εἰς τὸ 3 ἄρθρον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ 1852 νομοσχεδίου ἓν εἰδάφιον, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων διὰ τὸ 1852 νομοσχεδίου τὴν προσθήκην τοῦ ἑπομένου εἰδαφίου εἰς τὸ 3 αὐτοῦ ἄρθρον.

« Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν ἐπιτρέπεται ἡ ἐναλλαξ μετάθεσις τῶν ποσοτήτων τῶν διαφόρων κεφαλαίων

καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ὑπουργείου δυνάμει Β Διαταγμάτων, προκαλουμένων ἑκάστοτε κατὰ τὰς παρουσιαζομένας ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 30 Μαΐου 1852.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Μεθ' ὃ ἐξητήσατο καὶ αὖθις νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φορολογίας ἐν γένει τοῦ 1853 νομοσχεδίου, ὡς καὶ ἡ τοῦ περὶ μετάξης καὶ κουκουλίων, ἵνα μὴ συμβῶσιν, εἶπεν, ἐκ τῆς βραδύτητος ὅσα ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ἀναφέρει.

Πρὸς ταῦτα ἓν μὲν τῶν μελῶν ἀπήντησεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα, ἀνέθηκεν εἰς τὸν βουλευτὴν Κ. Μανέταν νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἔκθεσιν τὴν ἀφορῶσαν τὸ περὶ φορολογίας τοῦ 1853 νομοσχέδιον. Ἕτερον δὲ μέλος ἀντεῖπεν, ὅτι ἀνετέθη μὲν εἰς τὸν ῥηθέντα βουλευτὴν ἡ εἰσήγησις τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ τῷ συνεστήθη συγχρόνως νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἔκθεσιν μέχρις οὗ φανῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ φορολογικοῦ νόμου τοῦ 1852, καθ' ὅσον δι' αὐτοῦ μεταβάλλεται τὸ σύστημα τῆς φορολογίας τῶν κουκουλίων, μποστανίων καὶ ἄλλων εἰδῶν. Ἡ ἔκθεσις λοιπὸν δὲν ἀπερασίσθη νὰ εἰσαχθῇ ἀμέσως, καὶ ἡ ἀναβολὴ ἐθεωρήθη τοσούτῳ μᾶλλον ἀκίνδυνος, καθ' ὅσον τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ μετὰ δέκα μῆνας.

Ἀντιπαρατηρήσαντος ὅμως τοῦ πρώτου, ὅτι ἐλήφθη μὲν ὑπ' ὄψιν ἡ ἐκτεθεῖσα ἰδέα τοῦ προαγορεύσαντος, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεράσισε νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἔκθεσιν ὁ βουλευτὴς Κ. Μανέτας, νὰ συζητηθῇ δ' ἐν τῇ Βουλῇ ἡ ἀνωτέρω ἰδέα· ἀνεπτύχθησαν ἀμφοτέρωθεν δύο γνῶμαι, τῶν μὲν δισχυριζομένων, ὅτι δὲν εἶναι ἁρμόδια ὀλίγα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ἀναβάλλωσι τὴν συζήτησιν νομοσχεδίου τινός, ὡς μὴ ἐγκρίνοντα τὰς συνεπείας αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγὴν τῆς ἐκθέσεως, ἐπιφυλάττουσα εἰς ἑαυτὴν ν' ἀποφανθῇ περὶ τοῦ λυσιτελοῦς ἢ μὴ τοῦ νομοσχεδίου· τῶν δὲ πρεσβευόντων, ὅτι τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν δὲν δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγὴν τῶν ἐκθέσεων, καθ' ὅσον ἕκαστον τούτων πρέπει νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του, ὅπως σχηματισθῇ ἡ ἀναγκαία πλειοψηφία τε καὶ μειοψηφία, μεθ' ὃ νὰ εἰσαχθῇ, ὡρίμου μελέτης προϊόν, ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς κτλ.

Τελευταῖον ἐπέφερέ τις ὑπὲρ τῆς δευτέρας ἰδέας, ὅτι ἂν ἡ

ἐπιτροπὴ ὥριστο νὰ φέρῃ μίαν τινὰ ἔκθεσιν κατὰ τύπον, πρέπει νὰ φέρῃ αὐτὴν τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἐκλογῆς της· ἂν ὅμως δὲν πρόκειται νὰ φέρῃ χάρτην ἁπλοῦν, ἀλλ' ἔκθεσιν ἐσκεμμένην, οὐδεὶς δύναται νὰ βιάσῃ αὐτὴν ὅπως τὴν ὑποβάλῃ ἀμέσως. Οὕτω π. χ. ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς κατά τινα μέθοδον νομίζει ὅτι αἱ πέντε ὀκάδες κουκουλίων ζυγίζουσι τρεῖς, οὗτος δὲ φρονεῖ ὅτι μένουσι πέντε· ἐὰν λοιπὸν ἦτον εἰσηγητὴς, δὲν ἤθελε τῷ συγχωρηθῇ νὰ λάβῃ πληροφορίας καὶ μελετήσῃ τὸ ζήτημα, ὅπως ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον; Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ διώρισε μὲν ἡ ἐπιτροπὴ εἰσηγητὴν τὸν Μανέταν, ἀλλὰ μὲ τὴν ῥητὴν ἐντολὴν τοῦ νὰ μὴ σπεύσῃ τὴν ἔκθεσιν, διότι τὸ σύστημα, φερ' εἰπεῖν, τῆς φορολογίας τῶν σύκων καταστρέφει ὁλοκλήρους οἰκογενείας, τὸ τῆς μετάξης ἐπίσης δύναται νὰ φέρῃ τὰ πικρὰ παρεπόμενα τοῦ 1834 καὶ πολλὰ ἔτι ἄλλα. Διὰ τοῦτο εἶπεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἀναβληθῇ ἐπ' ὀλίγον ἡ ἔκθεσις, ὅπως ἰδωμεν τὰς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου συνεπείας. Ἄλλως τε, ἀφοῦ πρὸ ἑνὸς ἔτους εἰσήχθησαν τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, διὰ τί δὲν ἔφερε τότε ὁ ὑπουργὸς καὶ τὸ περὶ φορολογίας τῆς μετάξης ἀλλ' εἰσαγαγὼν αὐτὸ πρὸ ὀλίγου, δὲν δίδει ἤδη καιρὸν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν νὰ σκεφθῇ; Ἡ ἐπιτροπὴ ἄρα δὲν πταίει διὰ τὴν ἀναγκαίαν ταύτην βραδύτητα, καὶ ἂν δὲν ἦναι τὸ κατ' αὐτὸν ζηλωτὴς τῶν ἀναβολῶν, λέγει ὅμως ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁρίσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει εἰσαγάγει τὴν ἔκθεσιν ὁ εἰσηγητής.

Ἐπὶ τούτοις ἠρκέσθη ἡ Βουλὴ ἀπορηναμένη νὰ σπεύσῃ ὅσον ἐνεστιν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ νὰ εἰσαγάγῃ τὰς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω νομοσχεδίων ἐκθέσεις της.

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, προκειμένου νὰ ψηφισθῇ τὸ σύνολον τοῦ Γ'. Κεφαλαίου, οὗ τινος ἡ ἐπιψήφισις εἶχεν ἀναβληθῇ, συνεστήθη νὰ προστεθῇ ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν γενομένην ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, καὶ ἡ παραλειφθεῖσα κατὰ λάθος δαπάνη τῆς συστάσεως ἑνὸς ἑλληνικοῦ σχολείου ἐν Ἀμοργῷ, καὶ ἑπομένως νὰ αὐξηθῇ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Κεφαλαίου κατὰ 400 ἔτι δραχμὰς διὰ τέσσαρας μῆνας, ἀνὰ 100 δραχμὰς τὸν μῆνα.

Οὕτως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Γ'. Κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένης, καὶ τῆς ἀνωτέρω προσθήκης, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Κικίδην καὶ Κ. Αἰμπερόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμε-

νον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. Κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς . . N.	Στέρ. Στερανόπουλος . N.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . N.
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Ἰωάννης Κλίμακας . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Ἀναγνώστ. Δημητρίου . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Π. Ζάνος . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . N.	Χρ. Δεμάθας . . . . N.
Δημήτριος Τσάκρης . . .	Γρ. Βαλιάνος . . . . N.
Γεώργιος Τσάκρης . . N.	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Γεώργιος Σκοῦρος . . . N.	Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.
Σ. Βλάχος . . . . . N.	Ν. Πετριτζᾶς . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.	Ἠλ. Παπαδαῖος . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γρηγόρ. Κορριωτάκης . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος .	Γεώργιος Περωτὴς . . N.
Θεόδωρος Γρίβας . . .	Κωνστ. Νταγρὲς . . . N.
Κωνστ. Γριβογεώργης . N.	Ἰωάννης Βάχλας . . . N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Δ. Πέτροπουλάκης . .	Βελ. Νικολαΐδης . . .
Π. Τζαννετάκης	Πέτρος Δελιγιάννης . .
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . .	Νικόλαος Μπούκουρας . .
Ἀναγνώς. Παπαθανασίου N.	Λάμπρος Ῥοϊλὸς . . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος .
Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . N.	Π. Κολποδῖνος . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.
Σταμάτιος Μήτσας . . N.	Νικόλαος Δελιγιάννης . N.
Γεώργιος Βελὴς . . . N.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .
Δημήτριος Ζῶτος . . . N.	Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος N.
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης. .	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἐμμαν. Καραμάνος . N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .	Νικόλαος Ματθαίου . . .

Ἀναγν. Κοντάκης . . .	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Σ. Κοπανίτσας	Νικόλαος Μασγούλας . .
Ἀναστ. Κορριωτάκης . .	Γεώργιο Α. Ῥάλλης . .
Π. Ματάλας	Νάκος οἰκονομίας . . N.
Ἐμ. Μελετόπουλος . .	Παπᾶ Πυγᾶς Τζαμάλας N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς .	Κωνς Κώμης . . . .
Παναγιώτης Δάζαρης . N.	Περικλ. Καλαμογδάρτης .
Στάμος Μαυροδῆμος . .	Σιδέρης Πράτσικας . . .
Α. Εὐμολπίδης . . . N.	Παν. Πατρινὸς . . . .
Ἡλίας Δωλᾶς . . . . N.	Κωνστ. Σκουρλέτης . . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Παναγιώτης Βάρδογλης N.	Ἀναγν. Τατόπουλος . . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος N.	Κωνς. Δαρειώτης . . . N.
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . N.	Ἰω. Γεωργάρας . . . .
Νικόλαος Μπούτουνας . .	Γ. Νικολάου . . . . . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης .	Ἀνδρέας Μάμουκας . . .
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .	Ζαννὴς Μαραγκὸς. . . N.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης N.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .	Εὐστράτιος Παρίσης . N.
Κωνς. Λιμπερόπουλος . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . N.
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . N.
Ἰωάννης Προβιλέγιος . N.	Δημ. Πολυχρονόπουλος . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος .
Γεώρ. Κάνδυας	Ἀναγ. Παπατσώρης . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος . N.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Ἰωάννης Φαρμάκης . . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς N.
Α. Παπαδημητριάδης . N.	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Ν. Σισμάνης . . . . N.	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . .
Κωνστ. Ἀξελὸς	Δάζαρος Α. Γιουρδὴς . N.
Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . N.	Πέτρος Χ. Πέτρος . . .
Κίμων Χριστοδούλου . .	Κ. Δυοβουνιώτης . . N.
Νικ. Πιερράκος	Μ. Χουρμούζης . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . .	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Σταυρ. Καπετανάκης . .	Δημήτριος Μητσάκης . .
Δημ. Νικουλάκης . . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Χαραλ. Χριστόπουλος . .	Χρῆστος Κικίδης . . N.

Ἀναγνωσθέντων ἀκολούθως τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ ΙΑ'. Κεφαλ. μετὰ τῶν ἐφεξῆς παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«ὡς πρὸς τοὺς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τοὺς εἰς Εὐρώπην ἀποστελλομένους ὑποτρόφους ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ μὲ λύπην της, ὅτι οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν (διὰ νὰ μὴν εἰπῇ ὅλοι) δὲν ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ ἔθνους, ὡς ἐξοδεύοντες καὶ τὸν καιρόν των καὶ τοῦ δημοσίου τὰ χρήματα εἰς ἐκμάθησιν ἐπιζημίων ἁλυσιτελῶν εἰς τὸ Κράτος. Ἔχομεν ἀπόλυτον ἀνάγκην καὶ φιλολόγων, καὶ μαθηματικῶν, καὶ μηχανικῶν, καὶ γεωλόγων, καὶ γεωμετρῶν καὶ ἄλλων βιωτικῶν ἐπιστημῶν, καὶ μ' ὅλα ταῦτα οὐδεὶς σχεδὸν ἐκ τῶν ὑποτρόφων ἐνησχολήθη μέχρι τοῦδε εἰς αὐτὰς τὰς ἐπιστήμας, διὰ νὰ ἀποδώσῃ μέρος κἂν τῆς ὀφειλομένης ὑποχρεώσεώς του πρὸς τὸ ἔθνος, τὸ ἐξοδεῦσαν ἀφειδῶς τὰ χρήματά του δι' αὐτούς. Ἀνάγκη πᾶσα λοιπὸν νὰ ἀφιερώνωνται οἱ ὑπότροφοι οὗτοι εἰς τὴν ἐκμάθησιν ἐπιστημῶν ὠφελίμων καὶ ἀναγκαιοτάτων σήμερον εἰς τὸ Κράτος, ὑποχρεούμενοι δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως νὰ διδάξωσιν ἐπὶ ὡρισμένον καιρὸν τοὺς συμπολίτας των, μὲ τὸν ὁποῖον ἐσπούδασαν καὶ αὐτοί. Ἰδίως ὅμως ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιστήσῃ σύντονον προσοχὴν εἰς τὴν δικαίαν ἐκλογὴν τῶν ὑποτρόφων, διὰ νὰ παύσωσι πλέον καὶ τὰ παράπονα.

Ἡς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ γυναικείου φύλλου ἡ ἐπιτροπὴ αἰσθάνεται θλῖψιν ἐγκάρδιον βλέπουσα, ὅτι εἰς τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ἀντικείμενον δὲν ἐλήφθη, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἡ δέουσα πρόνοια, ἐνῷ δεικνυται τοιαύτη καὶ τοσαύτη πολυτέλεια εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν τῶν ἀρρένων. Διὰ ταῦτα προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἰσχυρὰν θέλησίν της τοῦ νὰ συστηθῶσι σχολεῖα κορασίων καθ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας, διὰ νὰ παύσῃ πλέον καὶ ἡ ἀδικία αὕτη τοῦ νὰ μένωσιν εἰσέτι αἱ Ἑλληνίδες ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐπονειδίστου ἀμαθείας· ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ὑποτρόφων κορασίων πρέπει νὰ αὐξήσῃ κατὰ τὰ 2/3, διὰ ν' ἀναλογῇ τοὐλάχιστον ἀνὰ ἓν εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν, προτιμωμένων ὅσον τὸ δυνατὸν τῶν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν κορασίων, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ἀκολούθως ὡς διδασκάλισσαι. Πρὸ πάντων δὲ ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ ἰδιαίζουσαν πρόνοιαν διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν κορασίων τῶν διασήμων ἀγωνιστῶν, πρὸς τὰ ὁποῖα ἡ πατρὶς χρεωστεῖ νὰ χορηγήσῃ ὅλα τὰ μέσα τῆς εὐζωΐας.»

Ταῦτας μὲν ἀπεδέχθη ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἐνέκρινεν ἕκαστον τῶν ἄρθρων δι' ἰδικῆς ἀναστάσεως μετὰ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα οὕτως·

Ὑπότροφοι.

«1. Μισθοὶ ὀρφανῶν δραχ. . . . . 3960.
2. » τακτικῶν » . . . . . 16200.
3. » κορασίων » . . . . . 18000.
4. » Εὐρώπης » . . . . . 6960.
5. » διδασκαλείου . . . . . 10800.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΑ'. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 55920 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον σχεδὸν τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ΙΒ'. Κεφαλαίου, ἔχοντα οὕτω·

Βιβλιοθῆκαι.

«1. Μισθοὶ δραχ. . . . . 9480.
2. Ἔξοδα » . . . . . 7960.»

Μεθ' ἃ ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 17440 δραχμὰς, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἐπίσης δ' ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἡ πίστωσις τοῦ ΙΓ'. Κεφαλαίου δι' ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐπιτυχθεῖσα καὶ ὁμοίων τοῖς ἀνωτέρω ἀποτέλεσμα παραγαγοῦσα, ἤτοι διὰ ψήφων 73· ἔχει δ' οὕτω·

Κεφάλ. ΙΓ'. Φυσικοϊστορικὴ ἑταιρία.

«1. Συνδρομὴ δραχ. . . . . 800.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ΙΑ'. Κεφαλαίου λαβὼν τὸν λόγον, ἐζητήσατο ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς νὰ προστεθῇ δυνάμει Β. διατάγματος ἡ δαπάνη 1400 δραχμῶν. Ἐξηγῶν δὲ τοὺς λόγους τῆς τοιαύτης προσθήκης, εἶπεν ὅτι καθ' ὅλον τὸ Κράτος σῴζονται λείψανα ἀρχαίων καλλιτεχνημάτων, τὰ ὁποῖα ὅμως ἐπειδὴ δὲν ἐπαρκοῦσι νὰ προφυλάξωσιν αἱ δημοτικαὶ ἀρχαί, ἐξαιτεῖται δαπάνην 400 δραχμῶν, ἵν' ἀποστείλῃ ἀνὰ ἕνα ἀπόμαχον εἰς ἕκαστον μέρος μὲ ἐπιμίσθιον ἓξ δραχμῶν κατὰ μῆνα πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἀρχαιοτήτων τούτων. Ἐπίσης δὲ καὶ ὡς πρὸς τὰς αἰτουμένας 1000 δραχμὰς παρατηρεῖ, ὅτι ὑπῆρχε παρ' ἡμῖν ἀρχαιολογικὴ τις ἐφημερὶς, ἐκδοθεῖσα τὸ 1836 καὶ διαρκέσασα μέχρι τοῦ 1843, εἰς ἣν ἐνεγράφοντο ὅλα τὰ κατὰ τὸ Κράτος ἀνακαλυπτόμενα μνημεῖα, ἀρχαῖαι ἐπιγραφαὶ

χλπ. ἀλλ' ἡ ἔκδοσις τῆς τοσαύτων ἐπωφελοῦς ταύτης ἐφημερίδος διεκόπη λόγω οἰκονομίας ἀπὸ τοῦ 1843. Ἐπειδὴ δὲ ἔκτοτε πολλαὶ ἐγένοντο ἀνακαλύψεις καὶ διάφοροι ἐπιγραφαὶ συνελέχθησαν, ἐξαιτεῖται χάριν τῆς ἐπιστήμης καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ ἔθνους ἐξωτερικὴν νὰ τῷ χορηγηθῶσιν, ὡς εἶπε, 1000 δραχμαὶ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἀνωτέρω ἐφημερίδος, ἥτις θέλει συντάττεσθαι ἑλληνιστί.

Συναινούσης δὲ τῆς Βουλῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι προκειμένου περὶ τῶν πολυτίμων τούτων κειμηλίων τῶν πατέρων μας, πρέπει βεβαίως νὰ χορηγηθῇ πᾶσα δαπάνη, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἀναγκαία ἐπιτήρησις, διὰ νὰ μὴ ῥβείρωνται τοῦ λοιποῦ τὰ ἱερὰ ταῦτα μνημεῖα, ἅτινα καὶ ἐν μέσῳ τῶν σκοτεινοτέρων αἰώνων ἐδόξασαν τὴν πατρίδα. Οὕτω π. χ. εἰς τὸν Παρθενῶνα ἐκόπη, ὡς μανθάνει, ἡ μία τῶν χειρῶν καὶ ὁ ποὺς ἑνὸς τῶν ἀξιολογωτέρων ἀναγλύφων, ἅτινα κοσμοῦσι τὰ τεμένη ἐκεῖνα, ἐν δὲ τῇ Χαλκίδι ἀνακαλυφθεῖσαι ὑπό τινος Δήμου Ῥίζου περίεργοι καὶ σπάνιαι ἀρχαιότητες. Δι' ἔλλειψιν ἐπιτηρήσεως ἐυνετρίβησαν μέχρι τέλους, καὶ οἱ ἐπισκεφθέντες αὐτὰς ξένοι ἐθρήνησαν τὴν κατάστασιν μας.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἔλαβε καὶ λαμβάνει πᾶσαν πρόνοιαν ἵνα μὴ συμβαίνωσι τοῦ λοιποῦ αἱ βέβηλοι αὗται ἀχρωτηριάσεις, καὶ ὅτι παρακαλεῖ πάντας τοὺς βουλευτὰς νὰ εἰδοποιῶσιν αὐτὸν ὁσάκις ἤθελον πληροφορηθῆ τοιοῦτον τι τόλμημα εἰς τὸ μέλλον· ἡ Βουλὴ ἐγωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ κεφαλαίου δι' ἀναστάσεως μετὰ τῆς ἀνωτέρω προσθήκης τῶν 1400 δραχ. Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτως·

Ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία.

«1. Μισθοὶ δραχ. . . . . 6,486:20. »

Ἐπίσης δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 2 ἄρθρον, ἔχον οὕτω·

«2 Ἔξοδα δραχ. . . . . 5000. »

Μεθ' ὃ γενομένης καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΔ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 11,486:20, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, συνήθη, ἐπιτηρούντων τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσι, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ΙΕ'. κεφαλαίου μετὰ τῆς ἑπομένης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς·

Ὡς πρὸς τὰ ἀλληλοδιδακτικὰ σχολεῖα·

« Μακρὰ πεῖρα ἀπέδειξεν ἀρκούντως, ὅτι πολλοὶ δῆμοι δὲν

εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ διατηρῶσιν αὐτὰ ἐξ ἰδίων των, καὶ ἐκ τούτου πολλοὶ δημοδιδάσκαλοι μετεβλήθησαν δυστυχῶς εἰς ἐπαίτας. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ σκεφθῇ σπουδαίως ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ οὐσιωδεστάτου τούτου ἀντικειμένου, καὶ περισταλλουσα πολλὰς ματαίας καὶ περιττὰς δαπάνας, νὰ θεραπεύσῃ ὅσον ἐνεστι τάχιον τὴν ἀνάγκην ταύτην, καθ' ὅσον ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ ἦναι ἓν ἐκ τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων πάσης πατρικῆς Κυβερνήσεως, καὶ οὐδεὶς πλέον δύναται νὰ φιλονεικήσῃ, ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν κοινωνικῶν παραπτωμάτων πηγάζουν ἰδίως ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν· ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐκείνη, ἥτις περὶ πολλοῦ ποιεῖται τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ λαοῦ της, οὐχὶ μόνον ἀπαλλάττεται ἀπὸ πολλὰς περιπετείας, ἀλλὰ προσκτᾶται καὶ τὰς εὐλογίας τῆς τε ἐνεστώσης καὶ τῆς ἐρχομένης γενεᾶς.

Ὡς πρὸς τὸ διδασκαλεῖον·

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ ἐπανέλθῃ αὐτὸ ὡς ἦτο καὶ πρὸ ὀλίγου, ἕως ὅτου συστηθῇ τὸ δεύτερον γυμνάσιον, ἀλλὰ μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι πρέπει νὰ γίνηται τοῦ λοιποῦ ἡ ἐπιτήρησις αὐτοῦ τακτικώτερον, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀποτελεσματικωτέρα εἰς τὴν πρόοδον τῶν μαθητευομένων, διότι ἡ σημερινὴ ἀθλία κατάστασις τοῦ καταστήματος καταδεικνύει δυστυχῶς, ὅτι ὀλίγη περὶ τούτου φροντὶς ὑπάρχει.

Συγχρόνως θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ λυσιτελὲς καὶ διὰ τοὺς ὑποτρόφους καὶ διὰ τὸ δημόσιον νὰ συνδιαιτῶνται οὗτοι ἐντὸς τοῦ καταστήματος, διότι πεῖρα μακρὰ ἀπέδειξεν, ὅτι τὰ συσσίτια εἶναι καὶ οἰκονομικώτερα καὶ καλλίτερα διὰ πολλοὺς λόγους· ἀντὶ δὲ τῶν σήμερον χορηγουμένων 30 δραχ. εἰς ἕκαστον ὑπότροφον κατὰ μῆνα, διὰ τοῦ συσσιτίου ὑπεραρκοῦν μόνον αἱ 15 δραχ. αἱ δὲ ὑπολειπόμεναι 10 (διότι 25 δραχ. ὡς καὶ πρὶν εἶναι ἱκαναὶ) νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἄλλα χρειώδη τῶν ὑποτρόφων. »

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῇ περιπλέον πίστωσις 8,000 δραχμῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα δαπάνης. Ἐκτιθεὶς δὲ τοὺς λόγους εἶπεν, ὅτι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὸ Κράτος 275 δήμων οἱ 216 ἔχουσι 327 σχολεῖα δημοτικὰ, καὶ ἐκ τῶν δήμων τούτων συντρέχουσα ἡ Κυβέρνησις 181, πληρόνει τὰ 2|3 ἢ τὸ 1|2 τῶν ἐξόδων ἀναλόγως τῆς τάξεως των· διὰ τὰ σχολεῖα λοιπὸν τῶν 181 τούτων δήμων ἀπαιτεῖται δαπάνη 82,500 δραχμῶν καὶ κατὰ λάθος ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋ-

πολογισμῷ ἡ ποσότης 72,000. Ἑπομένως ἂν καὶ λείπονται πρὸς συμπλήρωτιν τοῦ κυρίου ποσοῦ ὑπὲρ τὰς δικαιοχιλίας δραχμὰς διερευνήσας ὅμως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1851, εὗρεν ὅτι διὰ τὴν ἐπιγινομένην ἐν τῷ μεταξὺ ἀντικατάστασιν κλπ. τῶν διδασκάλων ἀπαιτοῦνται 8000 μόνον δραχμῶν, καὶ τὴν ποσότητα ταύτην ἐξαιτεῖται σήμερον παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἐν γένει δὲ παρατηρεῖ ἐπὶ τῆς δημοτικῆς παιδείας, ὅτι ἐκ τῶν μὴ βοηθουμένων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως 94 δήμων οἱ 25 ἐζήτησαν ἤδη νὰ λάβωσι καὶ αὐτοὶ συνδρομήν τινα, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπαιτοῦνται 12,500 δραχ. Ἀλλ' ἐὰν συμφώνως μὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος θελήσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ συνδράμῃ ὅλους ἐν γένει τοὺς δήμους, τὸ σύνολον τῆς δαπάνης θέλει ὑπερβῆ τὰς 125,000 δραχ. καὶ ἐπειδὴ ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς ταύτης, ἐπιφυλάσσεται νὰ προσθέσῃ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1853, καθ' ὅσον αἱ οἰκονομικαὶ ἀνάγκαι τοῦ Κράτους δὲν ἐπιτρέπουσιν αὐτὸ σήμερον. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς αἰτηθείσης ποσότητος τῶν 8000 δραχ. παρουσιάζεται καὶ ἄλλη τις ἀνάγκη· ὁ προκάτοχος αὐτοῦ ὑπουργὸς Κ. Π. Βάρβογλης ἀποφασίσας νὰ διαιρέσῃ εἰς δύω τὸ ἐν Ἀθήναις γυμνάσιον πρὸς πλείονα εὐκολίαν τῶν ἐκπαιδευομένων, ἐθεώρησε κατὰ συνέπειαν περιττοὺς τοὺς ἐν τῷ διδασκαλείῳ ὑπάρχοντας ἕως τότε δύω ἑλληνικοὺς διδασκάλους, πεισθεὶς ὅτι οἱ ἐκ τοῦ διδασκαλείου μαθηταὶ ἠδύναντο ν' ἀκούωσι τὴν ἑλληνικὴν ἐν τοῖς ἀνωτέρω δύω γυμνασίοις· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐθεωρήθη λυσιτελὲς δι' αὐτούς· α') ἐπειδὴ κατ' ἄλλην μέθοδον παραδίδεται ἡ ἑλληνικὴ ἐν τῷ διδασκαλείῳ· β') ἐπειδὴ διάφοροι οὖσαι αἱ ὧραι τῶν παραδόσεων, δὲν ἐπιτρέπουσι καὶ τὴν ἐν τοῖς γυμνασίοις φοίτησιν τῶν μαθητῶν καὶ γ') ἐπειδὴ, διὰ νὰ ἀκολουθήσωσι μαθήματα ἐν τοῖς γυμνασίοις, πρέπει νὰ ὑποστοῦν ἐξετάσεις καὶ καταταχθῶσιν εἰς τάξιν τινά. Διὸ παρεκάλεσε τὸν γνωστὸν ἑλληνιστὴν Λεόντιον Ἀναστασιάδην ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐν τῷ διδασκαλείῳ παράδοσιν ἑλληνικῶν μαθημάτων, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἐξαιτεῖται 1000 μὲν δραχμὰς πρὸς μισθοδοσίαν αὐτοῦ διὰ τοὺς μῆνας Μάϊον, Ἰούνιον, Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον, ἑτέρας δὲ 400 διὰ τοὺς ὑπολοίπους 4 μῆνας τοῦ ἔτους, ἀφ' ὧν θέλει ἀρχήσει τὰς ἐν τῷ διδασκαλείῳ παραδόσεις αὐτοῦ εἰς καθηγητὴς τοῦ γυμνασίου, λαμβάνων ἐπιμίσθιον δραχ. 100.

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, πρώην ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ γνώμη τὴν ὁποίαν ὁ βουλευτὴς Κ. Δ. Καλλιφρονᾶς ὡς μέλος τῆς

ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ὑπέβαλεν εἰς τὸ Σῶμα κατὰ τὴν Β'. περίοδον, καὶ τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ ἀπεδέχθη τότε, ἔδωκε τὸ ἐνδόσιμον εἰς τὸν ἀγορεύοντα νὰ σκεφθῇ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ λαμβάνων ἤδη τὸν λόγον, χρέος αὐτοῦ καὶ δικαίωμα θεωρεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διαγωγήν του διὰ τὰς μεταῤῥυθμίσεις, ἃς ἐπήνεγκεν εἰς τὸν παρ' αὐτοῦ ὑπαγεγραμμένον καὶ ἤδη συζητούμενον προϋπολογισμόν. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ἂν καὶ ἐξεπαιδεύθη εἰς τὰς ἐν Εὐρώπῃ ἀκαδημίας, ἐθεώρησεν ὅμως πρέπον νὰ μὴ ἀποφασίσῃ τι ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω τοῦ βουλευτοῦ γνώμης πρὶν ἢ συμβουλευθῇ ἐπιστήμονας ἄνδρας, εἰδικὰς ἔχοντας περὶ τὰ τοιαῦτα γνώσεις. Διὸ ἀποφεύγων νὰ φέρῃ αὐτογνωμόνως τὴν ἐλαχίστην ἐπὶ τοῦ διδασκαλείου μεταβολὴν, ἐπροτίμησε διὰ Βασ. διατάγματος τὴν ἀναγνώρισιν ἐξαμελοῦς γνωμοδοτικοῦ συμβουλίου, ὅπερ ἐκ τῶν τεσσάρων ἐπιστημονικῶν σχολῶν ἀπορρέον, νὰ προσκαλῆται εἰς περιττάσεις τοιαύτας, ὅπως ἐκφράζῃ τὴν γνώμην του. Οὕτως ἄρα ἐξίσου τιμῶν τὸν σύλλογον τῶν καθηγητῶν, διώρισεν ἐξ τούτων, οὓς συγκαλέσας κατ' ἐπανάληψιν, ἀπήτησε ν' ἀπορανθώσιν, ἂν ἦναι ἀνάγκη νὰ παραδίδωνται ἑλληνικὰ καὶ ἐν τῷ διδασκαλείῳ μαθήματα. Ἀφοῦ δὲ συνέστησε πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ μόνην τὴν φιλολογικὴν ἔποψιν νὰ λάβουν τὸ ζήτημα, χωρὶς νὰ ἐπηρεασθῶσιν ὑπ' οὐδενὸς οἰκονομικοῦ λόγου, καθ' ὅσον φρονεῖ ὅτι προκειμένου περὶ παιδείας, πᾶσα ἰδέα φειδοῦς πρέπει νὰ ἐκλείπῃ, συμπαραλαβὼν καὶ τὸν διευθυντὴν τοῦ διδασκαλείου, παρεκαθίσθη ἀκούων ἐν σιγῇ τὴν συζήτησιν. Τέλος μετὰ δίωρον σκέψιν τῶν ἀνωτέρω καθηγητῶν ἐπείσθη οὐ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου, ὅτι ἄχρηστος ἀποβαίνει ἡ ἐν τῷ διδασκαλείῳ παράδοσις ἑλληνικῶν μαθημάτων α') ἐπειδὴ, μὴ ὑπαρχόντων ἑλληνικῶν σχολείων κατὰ τὴν πρώτην ἵδρυσιν τοῦ διδασκαλείου, ἠδύνατο νὰ ἦναι κατ' ἀρχὰς χρήσιμος ἡ ἐν αὐτῷ παράδοσις μαθημάτων τοιούτων, ἐνῷ σήμερον σχολεῖα ἑλληνικὰ ὑπάρχουσι καθ' ὅλον τὸ Κράτος καὶ ἑπομένως ἐκλείπει ἡ ἀνωτέρω ἀνάγκη· β') διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θέλουν ἀποκλείεσθαι τοῦ διδασκαλείου, ἤτοι αὐτῆς τῆς ὑποτροφίας, ἣν δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν σύνταξιν, πάντες οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν προσερχόμενοι νέοι, καὶ τοι φέροντες ἀπολυτήρια ἑλληνικῶν σχολείων, ἐνῷ, ἂν ἐγίνοντο δεκτοὶ πάντες οὗτοι, ἡ εὐεργετικὴ συνδρομὴ τῆς Κυβερνήσεως ἤθελεν ἐπεκτείνεσθαι ἀλληλοδιαδόχως εἰς πολλοὺς, ὡς μὴ ἀπαιτουμένης ἢ ἑνὸς ἔτους ὑποτροφίας διὰ νὰ σπουδά-

πωσι τὰ εἰδικὰ τοῦ διδασκαλείου μαθήματα· καὶ γ΄.) διότι ἐφ' ὅσον νόμος ῥητὸς ἀποκρούει τὴν ἐν τῷ διδασκαλείῳ εἰδικὴν παράδοσιν ἑλληνικῶν μαθημάτων, δὲν δύναταί τις εἰμὴ νὰ κηρυχθῇ ἐκ προλήψεως ὑπὲρ τοῦ νόμου, καὶ διὰ τοῦτο κατακρίνει καὶ αὐτὸς τὴν τοιαύτην παράδοσιν. Παρατηρῶν δὲ, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ διδασκαλείῳ ἑπτὰ ἕδραι, ἐξ ὧν μάλιστα προσεθηκεν αὐτὸς τὴν τῆς γεωργικῆς, λέγει ὅτι ἐθεώρησεν ἀναγκαῖα ὅλα τὰ ἐξ αὐτῶν παραδιδόμενα μαθήματα, ὅπως μεταδίδῃ αὐτὰ ὁ δημοδιδάσκαλος εἰς ἣν ἤθελε διορισθῇ ἐπαρχίαν. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰς δύω ἑλληνικὰς ἕδρας, κατήργησεν αὐτὰς οὐχὶ ἰδιορρύθμως ἢ αὐτογνωμόνως, ἀλλὰ πεισθείς, ὡς εἶπεν, ἐκ τῶν παρατηρήσεων τῶν καθηγητῶν, καὶ μετέφερε τὸ ἐντεῦθεν πλεόνασμα εἰς τὸ Κεφάλαιον τῶν γυμνασίων, ἀφοῦ, κατὰ τὸν νόμον, ἔπρεπε νὰ διαιρεθῇ εἰς δύω τὸ ἐντεῦθεν γυμνάσιον ἕνεκα τοῦ ὑπεραρίθμου τῶν μαθητῶν. Περὶ δὲ τῆς γενομένης ἐλαττώσεως τῶν δαπανῶν τῆς δημοτικῆς παιδείας παρατηρεῖ, ὅτι ἐστηρίχθη ὡς πρὸς τοῦτο εἰς τὴν γνώμην τοῦ ἀρμοδίου λογιστοῦ τοῦ ὑπουργείου, ὅστις ἐφρόνει ὅτι ἀρκοῦσιν 72.000 δραχμῶν, καὶ περιττὸν ἀπέβαινε νὰ ἐξοργοῦται ὁ προϋπολογισμὸς ἄνευ ἀνάγκης. Τελευταῖον λαβὼν ἐπίσης τὸ ἐνδόσιμον ἐκ τῶν παρατηρήσεων τοῦ προκατόχου αὐτοῦ Δ. Καλλιφρονᾶ, ἐπείσθη, ἐρωτήσας τοὺς ἀνωτέρω καθηγητάς, ὅτι καλλιον εἶναι νὰ λαμβάνωσι πλήρη τὸν μισθὸν των οἱ ἐν τῷ διδασκαλείῳ μαθητευόμενοι, παρὰ συνοικοῦντες νὰ ἔχουν συσσίτιον, ἀφοῦ μάλιστα ἐκ τῶν ἀνηκουσῶν αὐτοῖς 25 δραχ. ἐλάμβανον 18 μόνον, κρατουμένων 7 λόγῳ ρωτὸς καὶ θερμάνσεως. Κατήργησε λοιπὸν καὶ τὸ συσσίτιον τοῦτο, ἀλλ' ἐπίσης μετὰ προηγουμένην, ὡς εἶπεν, ἐξέτασιν καὶ οὐχὶ αὐθαιρέτως.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι πολὺς πρὸ μικροῦ ἐγένετο λόγος καὶ πάντες ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ συστηθῶσι γυμνάσια καὶ σχολεῖα εἰς διαφόρα μέρη τοῦ Κράτους. Συμμεριζόμενος δὲ καὶ αὐτὸς τὰς ἀνωτέρω εὐχὰς, παραδέχεται συγχρόνως καὶ τὰς τοῦ ὑπουργοῦ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸ ἀδύνατον τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἕνεκα τῆς παρούσης τοῦ Κράτους καταστάσεως. Ἐλυπήθη ὅμως ἀκούσας παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἄλλοτε ἑστίαν τῶν φώτων, δὲν ὑπάρχει σήμερον ὁ πρὸς σύστασιν γυμνασίων ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς καθηγητῶν, καὶ τοῦτο εἶναι συνέπεια τῆς πολυχρονίου δουλείας. Ἀλλ' ἀφοῦ ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐπαρκέσωμεν εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ περιποιηθῶμεν τὴν κατωτέραν, τὴν

πρώτην καὶ ἄφευκτον τοῦ ἀνθρώπου τροφήν; Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅλον τὸ Κράτος ὑπάρχουσι 325 δημοτικὰ σχολεῖα, ἀλλὰ προκύπτει καὶ ἀναλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τούτων ὠφέλεια; Διατελέσας ἄλλοτε ἔπαρχος καὶ περιελθὼν τὰς εὐφορωτέρας ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, διαβεβαιοῖ τὴν Βουλὴν, ὅτι ἐκεῖνα μόνον τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἀποφέρουσι καρπὸν, ὅσα συντρέχει ἡ Κυβέρνησις, τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι πᾶν ἄλλο παρὰ σχολεῖα, διότι οἱ διδάσκαλοι μὴ πληρονόμενοι τακτικῶς, τρέπονται εἰς ἄλλα ἔργα, καὶ ἀναγκάζονται νὰ ἔλθωσι πολλάκις καὶ μέχρις Ἀθηνῶν, ἐπαιτοῦντες τὴν πληρωμὴν καθυστερουμένων μισθῶν των, ἢ νὰ παραχωρῶσι τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου, διὰ νὰ πληρωθῶσι τὸ ἕτερον ἥμισυ, καὶ τούτου ἕνεκα τὰ πλεῖστα τῶν δημοτικῶν σχολείων εὑρίσκονται εἰς ἐντελῆ παραλυσίαν. Τοιαύτης λοιπὸν εὔσης καὶ τῆς τῶν κατωτάτων αὐτῶν ἐκπαιδευτηρίων καταστάσεως, ἀντὶ νὰ αὐξηθῇ τὸ δι' αὐτὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὁριζόμενον ποσὸν, βλέπει αὐτὸ ἠλαττωμένον, διότι, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας πρώην ὑπουργὸς τῆς παιδείας, ἐθεωρήθη περιττὸν νὰ σημειῶνται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὰ, ἅπερ δὲν ἐπραγματοποιήθησαν εἰς τὸ παρελθόν. Ἀλλὰ διὰ τί νὰ μὴ πραγματοποιηθῶσιν, ἐν ᾧ τοσαύτη ὑπάρχει ἀνάγκη καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον κεῖνται 25 ἀναφοραὶ διαφόρων δήμων, αἰτούντων τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως; Τὸ κατ' αὐτὸν, εὔχεται ν' ἀναλάβῃ εἰς τὸ μέλλον ἡ Κυβέρνησις ὅλων ἐν γένει τῶν δημοτικῶν σχολείων τὴν συντήρησιν, διότι τότε δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν καὶ ὠφέλειαν ἀναλογον. Ἀλλ' ἐπειδὴ σήμερον καθίσταται τοῦτο ἀδύνατον, προτείνει νὰ χορηγήσῃ τοὐλάχιστον ἡ Κυβέρνησις τὴν συνδρομήν της εἰς 25 μόνον σχολεῖα, ὑπὲρ ὧν ὑπάρχουσι καὶ αἰτήσεις, καὶ πρὸς τοῦτο ἐξαιτεῖται νὰ προστεθῶσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ 12.000 δραχμῶν, πιστεύων ὅτι καὶ ὁ ὑπουργὸς, ὅστις τοσαύτην ὑπὲρ τῆς παιδείας δεικνύει διάθεσιν, θέλει παραδεχθῇ τὴν πρότασίν του.

Ἐπανέφερεν ἕτερος, ὅτι ὁ πρώην ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἐκθείς τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐθεώρησε περιττὴν τὴν εἰς τὸ διδασκαλεῖον παράδοσιν ἑλληνικῶν μαθημάτων, προσέθηκεν ὅτι τὴν ἰδέαν του ταύτην ἐστήριζεν εἰς τὴν γνωμοδότησιν διαφόρων καθηγητῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ νῦν ἀγορεύοντος, ἄλλοτε ὑπουργοῦ τῆς παιδείας, ἣν ὅμως ἐξέφρασεν οὐχὶ διατελῶν ὑπουργὸς, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου παραίτησίν του, ὡς βουλευτής. Παρατηρεῖ ὅμως εἰς τὸν προαγορεύσαντα πρώην ὑπουργὸν, ὅτι ἡ γνώμη του ἐκείνη, εἰς ἣν εἶπεν ὅτι ἐστήριζε

τὴν περὶ ἑλληνικῶν μαθημάτων ἰδέαν του, δὲν εἶναι ὅπως αὐτὸς τὴν ἐξέθηκε, καθ' ὅσον ἐγνωμοδότει οὗτος περὶ τῆς ἐν γένει καταργήσεως τοῦ διδασκαλείου, τὸ ὁποῖον ἐθεώρει καὶ θεωρεῖ οὐ μόνον περιττὸν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβές. Καὶ τῷ ὄντι, διὰ νὰ καταρτισθῇ τις δημοδιδάσκαλος, μικρὰ καὶ στοιχειώδης ἀπαιτεῖται μάθησις, τὴν ὁποίαν ὅμως, καὶ πλειοτέραν ἴσως, δύναται ν' ἀποκτήσῃ σπουδάζων εἰς τὰ δημοτικὰ καὶ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, καὶ ἐντεῦθεν περιττὴ ἡ τοῦ διδασκαλείου ὕπαρξις. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἐπειδὴ διὰ νὰ γίνῃ τις δημοδιδάσκαλος σήμερον, ἀπαιτεῖται νὰ σπουδάσῃ ἀφεύκτως ἐν τῷ διδασκαλείῳ, περιορίζεται εἰς ἐλάχιστον ἀριθμὸν τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, καὶ νέος τις εὐφυὴς, χρηστοήθης καὶ ἐπιμελὴς, ὅστις ἄλλως ἠδύνατο νὰ καταστα θῇ ἄριστος δημοδιδάσκαλος, ἐμποδίζεται, διότι δὲν ἠδυνήθη νὰ σπουδάσῃ ἐν τῷ διδασκαλείῳ. Ἐντεῦθεν λοιπὸν οὐ μόνον περιττὴ, ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιος ἀποβαίνει ἡ ὕπαρξίς του, καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τῆς καταργήσεώς του, καὶ οὐχί, ὡς ἐσφαλμένως εἶπεν ὁ προαγορεύσας, περὶ καταργήσεως μόνου τοῦ ἑλληνικοῦ μαθήματος.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἕκαστος ὑπουργὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιφέρῃ ὅσας μεταβολὰς θεωρεῖ ἀναγκαίας εἰς τὰ τοῦ κλάδου του, καὶ τὴν ἰδέαν ταύτην εἶχε καὶ ὁ πρώην ὑπουργὸς, μεταρρυθμίσας τὰ τοῦ διδασκαλείου· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ ὡς καὶ πρότερον εἶχε, μέχρι τῆς συστάσεως δευτέρου γυμνασίου. Ἐπίσης δὲ παρατηρεῖ ὅτι, ἐπειδὴ ἐλλείπει ἐκ τοῦ διδασκαλείου καὶ τὸ ὑπάρχον ἄλλοτε πρότυπον σχολεῖον, οὐχ ἧττον θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ὕπαρξίν του, συμμεριζόμενος καὶ τὴν ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων ἐκφρασθεῖσαν εὐχὴν περὶ συντηρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων ὑπὸ τοῦ δημοσίου· πιστεύει δὲ, ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει σπεύσει ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ συνδράμῃ τοὐλάχιστον ἐκείνας, ὑπὲρ ὧν ἐγένοντο αἰτήσεις, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ ῥηθέντος βουλευτοῦ, φροντίζων συγχρόνως καὶ περὶ τῆς τακτικῆς πληρωμῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων καθ' ὅσον ἐντεῦθεν παρέλυσαν τὰ δημοτικὰ σχολεῖα.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν περὶ συσσιτίου γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ὑποστηρίζει αὐτὴν διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἤθελον δαπανᾶσθαι ὀλιγώτερα εἰς τροφὴν τῶν μαθητῶν, καὶ ἡ ἐπιτήρησις γίνεσθαι αὐστηροτέρα, καὶ διότι ἀντὶ 30 ἔρκουν ἄλλοτε μόνον 15 δραχ: μαὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ διδασκομένους.

Τελευτῶν δὲ ἐφίστησι τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὴν

ἐφαρμογὴν τοῦ 16 ἄρθρου τοῦ νόμου περὶ διορισμοῦ δημοδιδασκάλων ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ νομάρχου, καθ' ὅσον οὕτως ἡ ἐκλογὴ θέλει γίνεσθαι ἐπιτυχεστέρα.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι δὲν γίνεται κυρίως συσσίτιον ἐν τῷ διδασκαλείῳ, ἀλλ' ἁπλῆ τις ὑπάρχει συνοίκησις, καὶ ἕτερον ἐπαναλαβόντα, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν παράδοσιν ἑλληνικῶν μαθημάτων, συμφωνεῖ καὶ οὗτος μετὰ τῆς γνώμης τοῦ νῦν ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει τὸ διδασκαλεῖον, καὶ ὅτι θεωρεῖ πάντῃ περιττὸν τὰ πρότυπον· ἀφ' οὗ ὁ μαθητὴς δύναται νὰ διδαχθῇ ἐντελέστερα τὸν μηχανισμὸν εἰς ἓν τῶν ἐνταῦθα δημοτικῶν σχολείων. διεξεβαίωσεν ὁ ὑπουργὸς τὴν Βουλὴν, ὅτι παραδεχόμενος ἐν γένει τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, θέλει φροντίσει νὰ σημειώσῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπομένου ἔτους καὶ τὰς πρὸς συντήρησιν τῶν σχολείων ἐκείνων, ὑπὲρ ὧν ὑπάρχουσιν αἰτήσεις, ἀπαιτουμένας 12000 δραχμ. κατὰ τὴν γενομένην πρότασιν, ἐπίσης δὲ καὶ ἄλλα νὰ συνδράμῃ σχολεῖα κατὰ τὴν ἐκφρασθεῖσαν εὐχὴν, ἂν καὶ αὐτὸς συμμερίζεται.

Παρετήρησε δὲ τελευταῖον, ὅτι ἐκτὸς τῶν δυνάμει διατάγματος ζητηθεισῶν προσθηκῶν, ἐπειδὴ ἡ μισθοδοσία τοῦ διδασκάλου τῆς γεωργίας ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἰς 50 δραχμὰς κατὰ μῆνα, καὶ διὰ τόσον εὐτελὲς ποσὸν δὲν θέλει εὑρεθῇ καταλλήλου πρόσωπον, θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' αὐξηθῇ εἰς 100 τοὐλάχιστον δραχμὰς, καὶ διὰ τοῦτο ἐξαιτεῖται νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὴν προσθήκην 600 ἐτησίων δραχμῶν, μὴ ἀμφιβάλλουσα ὅτι καὶ ἡ Α. Μ. θέλει ἀσμένως παραδεχθῇ τὴν αὔξησιν ταύτην.

Οὕτως ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 μὲ τὰς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ζητηθείσας προσθήκας ἐκ 10,000 δραχμῶν καὶ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἃς καὶ ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη· ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Μισθοὶ . . . . . δρ. 90,542.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς αὐτῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΑ'.

Τῆς 2 Ἰουνίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγίνετο ἐν πρώτοις ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Χουρμούζη καὶ Τ. Μαυρομμάτου ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων, ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον 1852.

Α.	Β.	Γ.
Ν. Δεληγιάννης	Γρηγ. Βαλιάνος	Α. Παπ. Ἀθανασίου
Σ. Πρέτσικας	Ι. Κριεζῆς	Δ. Σακελλαριάδης
Ν. Χ. Ἀναργύρου	Κ. Λιμπερόπουλος	Ι. Σαχτούρης
Ι. Κλήμακας	Ἀλ. Καλογερᾶς	Εὐρ. Οἰκονομόπουλος
Α. Εὐμολπίδης	Χρ. Οἰκονομίδης	Π. Καμπάνης
Ζ. Ζαριφόπουλος	Θ. Πετρινός	Α. Καστανᾶς
Ἀναγ. Τατόπουλος	Κ. Δαρειώτης	Ἐμμ. Καραμάνος
Κ. Χριστοδούλου	Π. Ματάλας	Δ. Δρόσος
Γ. Τσόκρης	Παπακώνς. Τζαμδρᾶς	Γ. Γουλιμῆς
Α. Καρρωτάκης	Θ. Γρίβας	Δ. Πετροπουλάκης
Μ. Σολομός	Α. Πίππας	Δ. Μητσάκης
Ν. Πετμεζᾶς	Π. Ζάνος	Ι. Βάγλας
Γ. Περρωτῆς	Δ. Δημητρακόπουλος	Χ. Θεοχαρόπουλος
Γ. Μαδεμοχωρίτης	Ζ. Μαραγκός	Δ. Ζώτος
Α. Λύγερινός	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Δημ. Σκυλόδημος
Γ. Κ. Βελῆς	Ι. Εὐγενίδης	Σ. Στεφανόπουλος
Α. Ἐμπειρίκος	Β. Σκαλτσοδήμος	Χ. Ἀντωνόπουλος
Θ. Ζαΐμης	Π. Βάρβογλης	Γρ. Πατριαρχέας
Π. Πατρινός.	Α. Βιλαέτης.	Α. Ῥωμᾶς.

Δ.	Ε.	Ϛ.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Π. Λαζαρής	Ἐμ. Ἀντίπας
Τ. Μαυρομμάτης	Ἀ. Δανόπουλος	Γ. Πανοπριφτόπουλος
Β. Νικολαΐδης	Ι. Γεωργάρας	Α. Μαμούκας
Χ. Χριστόπουλος	Π. Τζαννετάκης	Δ. Χρυσανθόπουλος
Στ. Καπετανάκης	Δ. Πετσουλάκης	Ν. Σισμάνης
Δ. Πολυχρονόπουλος	Φ. Μαῦρος	Α. Κοντάκης
Γ. Κάνδυας	Ἰω. Προβιλέγιος	Εὐστ. Παρίσης
Γ. Παπασπυρόπουλος	Ν. Μπούτουνας	Π. Καλαμογδάρτης
Κ. Σκουρλέτης	Ν. Πανουριᾶς	Στ. Μαυροδήμος

Γ. Γιολδάσης	Ν. Ματθαίου	Χ. Δεμάθας
Δ. Γ. Φιλάρετος	Κ. Ἀξελός	Σ. Κοπανίτσας
Σ. Μήτσακας	Κ. Νταγρῆς	Π. Δεληγιάννης
Νικόλ. Πιεράκος	Κ. Λαμπρινόπουλος	Ν. Μπούκουρας
Ι. Δαμιανός	Δ. Γιαννούλης	Λ. Παπαδημητριάδης
Α. Ἴσκος	Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Γ. Ἀποστολίδης
Δ. Τσόκρης	Α. Π. Ἰωάννου	Κ. Δωροδουνιώτης
Γ. Ι. Στάϊκος	Κ. Μανίτας	Μ. Χορμούζης
Κ. Πονηρόπουλος	Π. Χ. Πίτρος	Γ. Ῥάλλης
Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου.	Γρ. Κορφιωτάκης.	Γ. Λογιωταίδης.

Ζ.

Δ. Κουμουνδουράκης	Κ. Γριβογεώργης	Γ. Σκοῦρος
Ν. Μοτσούλας	Γ. Νικολάου	Χ. Κικίδης
Α. Δεδόπουλος	Α. Παπατσώρτης	Δ. Ὀρεινὸς
Ἠλ. Δωλιᾶς	Ἐμ. Μοδινός	Κ. Τσουκαλᾶς
Α. Κιζάνης	Ἠλ. Παπαδαΐας	Μ. Σισίνης
Ἰω. Φαρμάκης	Π. Καλποδῖνος	Δ. Γιουρῆς.

Λαβών μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι τὴν 28 λη' ξαντος συμμορία λῃστρικὴ ἐπιπεσοῦσα εἰς τὸ χωρίον Ῥοβολίατα τοῦ δήμου Μακρυκώμης, ἐληλάτησεν αὐτό, ἀπέκτεινέ τινας τῶν κατοίκων καὶ πυρπολήσασα τὰς οἰκίας ἀπῆλθεν. Ἐγγὺς δὲ τοῦ χωρίου εὑρισκόμενον ἀπόσπασμα μεταβατικοῦ, διασκεδάζει ἐν συμποσίῳ, ἐνῷ συγχρόνως διεδραματίζοντο ταῦτα. Ἐκ τούτου λοιπὸν βεβαιοῦται ὅτι πολλάκις, γενομένου λόγου περὶ λῃστείας, εἴπομεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὑποδείξαντες τὸ ἀκατάλληλον τῶν πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ κακοῦ ληφθέντων μέτρων. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ἀδιαφοροῦν εἰς τὰς ἰδέας τοῦ Σώματος, καὶ ἐπιμένον εἰς τὴν πρώτην του γνώμην, ἢ καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα ἀπέδειξαν σφαλερὰν, μὴ τάχα ἐπιθυμήσας νὰ εὑρεθῇ καὶ ἐν Λαμίᾳ δεύτερός τις Χριστόφορος; ἢ μὴ ἀγνοῇ ὅτι εὗρεν αὐτὸς ὑποδοχὴν παρὰ τῷ λαῷ, διότι μυρίας ἔχει κατὰ τῶν διοικούντων δυσαρεσκείας; Ἐὰν τωόντι τοιαῦτόν τι ἐπιζητῇ, καὶ ἂν παρὰ τὴν γνώμην καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Σώματος τὴν αὐτὴν ἐξακολουθῇ σκολιὰν ὁδὸν, ἂς μαθῇ ὅτι ταχέως θέλουσιν ἀναφανῇ καὶ ἐκεῖσε καὶ ἀλλαχοῦ νέοι Χριστόφοροι, καὶ ὅτι ὁ λαὸς ἕτοιμος εἶναι νὰ τοὺς ὑποδεχθῇ, ἐλπίζων ἴσως εἰς αὐτοὺς τὴν σωτηρίαν του, ἣν ἀπηλπίσθη ζητῶν ἀλλαχόθεν. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος θέλει ἀναγκασθῇ νὰ παρακολουθήσῃ τὸ τοῦ Χριστοφόρου παράδειγμα.

Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι τὰ ἐν ἐνεργείᾳ μέτρα δὲν εἶναι κατάλληλα, καὶ ὅτι ἡ εἰς αὐτὰ ἐπιμονὴ τοῦ ὑπουργείου ὑποκρύπτει σκοπὸν δόλιον καὶ καταστρεπτικόν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ὁ προαγορεύσας κακίζων τὰ ἐν

ἐνεργείᾳ μέτρα, ὀφείλει νὰ προτείνῃ καταλληλότερα, ἀντείπεν ἕτερος, ὅτι καθῆκον τοῦ βουλευτοῦ εἶναι νὰ καταδείξῃ ἁπλῶς τὸ κακόν, εἰς μόνην δὲ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ὡς ὑπεύθυνον, ἀπόκειται νὰ ἀνεύρῃ τὰ πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ μέτρα, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα πανταχοῦ ἐκλέγονται ὑπουργοὶ οἱ ἱκανώτεροι καὶ νοημονέστεροι τῶν πολιτῶν.

Ἄλλου δ' ἐρωτήσαντος τὸν βουλευτὴν Φθιώτιδος ἐποῖον εἶχε σκοπὸν ἡ ἀγόρευσίς του, κατακρίναντος τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ληφθέντα μέτρα, ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι ἀφ' οὗ μυριάκις κατέδειξεν ἡ Βουλὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ ἀκαταλληλον καὶ ἐπιβλαβὲς τῶν μέτρων αὐτῶν, καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἐξακολουθεῖ τὸ αὐτὸ διαστρόφων σύστημα, ἔπεται ὅτι εἶναι ἀνάξιον νὰ κυβερνᾷ τὴν πατρίδα, καὶ τοῦτο εἶχε σκοπὸν νὰ συμπεράνῃ διὰ τοῦ λόγου του.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι κατέκρινε μὲν ὁ προαγορεύσας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ληφθέντα κατὰ τῆς λῃστείας μέτρα, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὸ Σῶμα τὴν γνώμην αὐτῶν, ἀνάγκη νὰ ἀκουσῃ καὶ τὸ ὑπουργεῖον δικαιολογούμενον. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐζήτησεν ὁ προαγορεύσας τὴν τῶν ὑπουργῶν ἐμφάνισιν, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις ἔπαυσεν ἄνευ ἀποτελέσματος, ἐπιλαμβάνεται οὗτος ἄλλου ζητήματος ἐπισης σπουδαίου, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐξαιτεῖται ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλή.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 21 τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, ὁσάκις τις καθυστερήσει τὴν πληρωμὴν τῶν δόσεων τοῦ ἀντιτίμου, τὸ Δημόσιον ἐκποιεῖ ἀνάλογον μέρος τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀγορασθεισῶν γαιῶν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ καθυστερήματος, δύναται δ' ἂν θέλῃ, καὶ νὰ διαλύσῃ ὁλοτελῶς τὸ τῆς πωλήσεως συμβόλαιον, ἀναλαμβάνων εἰς τὴν κυριότητά του τὰς γαίας. Καὶ αὕτη μὲν ἡ τοῦ νόμου διάταξις· ἀλλ' οἱ συμπολῖται αὐτοῦ φερόμενοι ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ κατασταθῶσι κτηματίαι, ἀπατηθέντες ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, περιέχοντος πολλὰς δυλιότητας, ἠγόρασαν δυνάμει αὐτοῦ γαίας, ἀλλ' εἰς ὑπερόγκους τιμάς, ὥστε ἠναγκάσθησαν ν' ἀποταθῶσιν εἰς τὴν ἐθνικὴν Συνέλευσιν τῆς 3. Σεπτεμβρ. ἐξαιτούμενοι ἐπιείκειαν καὶ συγχρόνως διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς. Ἡ Συνέλευσις λοιπὸν οὐ μόνον περὶ τούτου προέβλεψεν, ἀλλ' ἐψήφισεν ἐνταῦτῳ νὰ ἐκδοθῇ κατὰ τὴν ἀ. βουλευτικὴν περίοδον καὶ νόμος περὶ καθυστερούντων ἀπὸ προικοδοτήσεις κ. τ. π. ἀλλ' ἐνῷ ἐψηφίσθη τοιοῦτος ὑπὸ τῆς Βουλῆς νόμος, δυστυχῶς ἔμεινεν ἀτελὴς, διότι δὲν ἐσυζητήθη καὶ εἰς τὸ ἕτερον βουλευτικὸν Σῶμα.

Οὕτω δ' ἐχόντων τῶν πραγμάτων, αἱ ἐν Μαντινείᾳ ἀρχαὶ καταδιώκουσαι τοὺς ἀπὸ προικοκτησίας ὀφειλέτας, δὲν περιορίζονται

εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ εἰδικοῦ περὶ προικοκτησιῶν νόμου, ἀλλ' ἐκτείνουσι τὴν καταδίωξιν καὶ μέχρι προσωπικῆς κρατήσεως, κατὰ τὸν γενικὸν περὶ καταδιώξεων νόμον. Τὴν πρᾶξιν λοιπὸν ταύτην θεωρῶν παράνομον, νομίζει ὅτι πρέπει ν' ἀναζαλῇ, καθ' ὅσον μάλιστα εἷς τῶν συμπολιτῶν του γράφων πρὸς αὐτὸν παραπονεῖται, ὅτι ἐν Μαντινείᾳ μόνον τίθεται εἰς ἐνέργειαν τὸ μέτρον τοῦτο, καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν ν' ἀποφανθῇ, ὅτι οἱ ἐκ προικοκτησιῶν ὀφειλέται δὲν καταδιώκονται διὰ προσωπικῆς κρατήσεως, καὶ νὰ ζητήσῃ συγχρόνως παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ νὰ λάβῃ ἓν ὁριστικὸν μέτρον περί τε τῆς διανομῆς τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ περὶ τῶν, ὡς εἴρηται, καθυστερούντων, διότι τὸ ἐκκρεμὲς τῶν ἀντικειμένων τούτων παραβλάπτει οὐσιωδῶς τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι τῷ ὄντι πολλοὶ τῶν συμπολιτῶν του καταδιώκονται διὰ προσωπικῆς κρατήσεως ἕνεκα χρέους ἐκ προικοκτησιῶν, κατέστη δὲ προφανές, ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἀντὶ νὰ ἦναι εὐεργετικός, κατήντησεν ἐπαχθὴς ἕνεκα τῶν περιστάσεων, διότι πολλοὶ ὁρμώμενοι ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ καταστῶσιν ἰδιοκτῆται, καὶ ἔχοντες εἰς τὰς δημοπρασίας ἀνταγωνιστὰς φαλαγγίτας, οἵτινες ἀντὶ μετρητῶν προσέφερον γραμμάτια, ἠναγκάσθησαν ν' ἀγοράσωσι γαίας εἰς ἀνωτάτας τιμάς, καὶ οὕτω νὰ ἐπιβαρυνθῶσι μὲ ὑπέραγκα πρὸς τὸ δημόσιον χρέη. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐγένετο καὶ ἄλλοτε λόγος ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ κατὰ τὴν Ϛ'. περίοδον ὑπεβλήθη νόμος περὶ καθυστερούντων, τοῦ ὁποίου τὸ ἀποτέλεσμα περιμένοντες οἱ πολῖται, ἔπαυσαν νὰ πληρώνωσι τὸ πρὸς τὸ δημόσιον χρέος των· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὸ προσγινόμενον αὐτοῖς ἄδικον, ἀνέστειλε τὴν καταδίωξιν. Ἀλλὰ τοῦτο ἀπέβη δυστυχῶς πρὸς βλάβην τῶν ὀφειλετῶν, ὡς αὐξηθέντος τοῦ χρέους των, καὶ ἤδη ἐπανελήφθη ἡ καταδίωξις αὐστηρότερον, ἐπιτραπείσης καὶ τῆς προσωπικῆς αὐτῶν κρατήσεως, ἐνῷ εἰς τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον ὑπάρχει εἰδικὴ διάταξις διὰ τοὺς ἐκ προικοκτησιῶν ὀφειλέτας.

Νομίζει λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ σκεφθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, καὶ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸν εἰδικὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον, συμβουλευόμενος δὲ καὶ τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν δικηγόρων, νὰ ἀναστείλῃ τὴν διὰ προσωπικῆς κρατήσεως καταδίωξιν, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ οἱ προκάτοχοί του εἶχαν ἐντελῶς ἀναστείλει τὴν καταδίωξιν τῶν τοιούτων ὀφειλετῶν. Συγχρόνως δὲ ἀνάγκη νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐπι-

ψήφισιν τοῦ ἀτελοῦς μείναντος περὶ καθυστερούντων νομοσχεδίου, ἵνα οὕτω καὶ οἱ πολῖται εὐκολυνθῶσιν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ χρέους αὐτῶν, καὶ τὸ δημόσιον δυνηθῇ νὰ εἰσπράξῃ κατ' ὀλίγον τὰ χρήματά του.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ὑπουργὸς καὶ δώσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας, ἐπειδὴ πιθανὸν αἱ ἐν Μαντινείᾳ ὑπάλληλοι ἀρχαὶ νὰ ἐνεργῶσιν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ· ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἐπερώτησιν δὲν δύναται ν' ἀπευθύνῃ ἡ Βουλὴ πρὸς ὑπουργόν, παρ' ὅταν πρόκειται περὶ παρανομίας. Ἄλλως ὅμως ὀφείλομεν, διευθύνοντες εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν τῆς προκειμένης συζητήσεως, ν' ἀρήσωμεν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ μελετήσῃ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ πέποιθεν ὅτι προνοῶν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ συνέσει καὶ δικαιοσύνῃ του, θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν, χωρὶς οὔτε ἐπερώτησιν οὔτε παράπονον νὰ ἀπευθύνωμεν πρὸς αὐτόν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι θεωρεῖ ἄφευκτον τὴν παρουσίαν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅπως συζητηθῇ μετὰ πλειοτέρας σπουδαιότητος τὸ ἀντικείμενον περὶ παλαιῶν χρεῶν, τὰ ὁποῖα κατέστησαν ἡ ἀληθὴς μάστιξ τοῦ λαοῦ, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἀνάγκη νὰ ληφθῇ πλέον ὁριστικόν τι μέτρον διὰ νόμου, διότι ὁ λαὸς καταπιεζόμενος καταστρέφεται, καὶ καταστρεφόμενος ἀπαράσκευος εἰς τὴν τάξιν, εἰς ἣν ἐκρίσκει τὸν ἐλεύθερόν του, καὶ προσφεύγει εἰς τὴν ἀταξίαν τὴν δυναμένην νὰ σώσῃ αὐτόν· διὸ σήμερον ἐν Μεσσηνίᾳ 1000 ἴσως πολῖται ὡπλίσθησαν κατὰ τῆς τάξεως.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον, ὅτι ὁ μετ' αὐτὸν ἀγορεύσας συνάδελφος καὶ συμπολίτης του τὸν παρεξήγησεν ὑποθέσας, ὅτι σκοπὸν εἶχεν ν' ἀπευθύνῃ πρὸς τὸν ὑπουργὸν ἐπερώτησιν, ἐνῷ δὲν ἐπροτίθετο τοῦτο, οὐχὶ μὴ φρονῶν, ὅτι τοιαύτη καταδίωξις παραβιάζει τὴν προσωπικὴν τοῦ πολίτου ἐλευθερίαν, ἀλλὰ διότι δὲν ἀγνοεῖ ὅτι καὶ ὁ ὑπουργὸς καὶ ἡ Βουλὴ θέλουσι τῷ εἰπεῖ, ὅτι «εἶδησαι ἀπανταχοῦ τοῦτο.» Ἄλλως ἤθελεν ἀπευθύνει ἐπερώτησιν, καθ' ὅσον θεωρεῖ ἐνόχους τοὺς ἐνεργοῦντας τὰ τοιαῦτα ὑπαλλήλους. Καὶ ὅμως περιωρίσθη νὰ ἐρωτήσῃ μόνον τὴν Βουλήν, ἂν ἡ τοιαύτη καταδίωξις ἦναι νόμιμος, καὶ ἐπὶ τούτου ἐζήτησε τὴν ἀπόφασίν της.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐζητήθη καὶ ὑπ' ἄλλων ἡ παρουσία τοῦ ὑπουργοῦ, δὲν ἀντιτείνει καὶ οὗτος, καθ' ὅσον θέλει συγχρόνως νὰ μάθῃ παρ' αὐτοῦ, ἂν πρόκειται νὰ γίνῃ καὶ διὰ τοὺς καταδιωκομένους συμπολίτας του ἐπιείκειά τις, ὡς ἐγένετο καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου ἐδόθησαν

γαῖαι κατ' ἐκτίμησιν ἀνὰ 2 δραχ. τὸ στρέμμα, ἐνῷ εἰς Τρίπολιν ἐπωλήθησαν ἐπὶ δημοπρασίας ἀντὶ 200 καὶ 300 δραχ. γαῖαι μὴ παράγουσαι ἢ γεώμηλα καὶ δημητριακοὺς καρποὺς μόνον.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ συνεχώρησε νὰ παρουσιασθῇ ὁ ὑπουργὸς τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν συνεδρίασιν.

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Κεφαλ. ΙΕ., ὅπερ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναζάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 3. Ἔξοδα . — . . . . . 3,940. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλ. ΙΕ. ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 94,482, καὶ ἐπὶ τοῦ ἑπομένου ΙΣ'. ἐξόδα κλεισμένων χρήσεων ἐξ ἑνὸς συγκειμένου ἄρθρου ἐκ δρ. 5824:43, εἰδικῆς ἑφ' ἑκατέρου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Μ. Χαμουζῆν καὶ Ἐμμ. Ἀντίπαν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια, ἐν τῶν ὁποίων προσαρτᾶται ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τούτων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ ΙΣ'. Κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . . N.	Θεόδωρος Γρίβας . . . . .
Ἀθαν. Χρυσανθόπουλος . . .	Κωνσ. Γριβογεώργης . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.	Τατσέλος Μαυρομμάτης . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Δ. Πετροπουλάκης . . . .
Ἀθανάσιος Ἐμπειρίκος . . .	Π. Τζαννετάκης . . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . N.	Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Ἐλευθ. Καλογερᾶς . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N.	Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.
Ἀνδρ. Μεταξᾶς	Ἀνδρέας Πέπας . . . . . N.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.	Σταμάτιος Μήτσας . . . N.
Σταῦρος Βλάχος	Γεώργιος Βελῆς . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . .	Δημήτριος Ζῶτος . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .

Λύσανδρος Βιλαέτης		Θεόδωρος Πετρινός	N.
Στέρ. Στεφανόπουλος	N.	Κωνσταντίνος Μανέτας	N.
Ἀνδρέας Αὐγερινός	N.	Π. Βάρδογλης	N.
Ἰωάννης Κλίμακας	N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου	N.	Ἀναγ. Δεδόπουλος	
Π. Ζάνος		Νικόλαος Μπούτουνας	
Χ. Δεμάθας	N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	
Γρ. Βαλιάνος	N.	Γεώργιος Γουλιμὴς	
Θ. Ζαΐμης	N.	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	N.
Χ. Θεοχαρόπουλος	N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης	
Ν. Πετμεζᾶς		Κωνστ. Δημπερόπουλος	N.
Ἠλ. Παπαδαῖος		Ἐμ. Μοδινός	N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Ἰωάννης Προβιλέγιος	N.
Γεώργιος Περωτὴς	N.	Δημ. Δημητρακόπουλος	N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	N.	Γεώργιος Κάνδυης	N.
Ἰωάννης Βάχλας	N.	Φραγκίσκος Μαῦρος	N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	N.	Ἰωάννης Φαρμάκης	N.
Βελ. Νικολαΐδης		Α. Παπαδημητριάδης	N.
Πέτρος Δελιγιάννης		Ν. Σιομάνης	
Νικόλαος Μπούκουρας		Κωνς. Ἀξελὸς	N.
Λάμπρος Ροΐλὸς	N.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Κωνς. Λαμπρινόπουλος		Γ. Μαθεμαχωρίτης	N.
Π. Κολποδῖνος	N.	Κίμων Χριστοδούλου	
Ἐμ. Ἀντίπας	N.	Νικόλ. Πιερράκος	
Νικόλαος Δελιγιάννης		Γρηγ. Πατριαρχίας	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Στουρν. Καπετανάκης	
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	N.	Δημ. Πικουλάκης	N.
Γ. Παπκοπυρόπουλος		Χαράλ. Χριστόπουλος	
Ἐμμ. Καραμάνος	N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Νικόλαος Ματθαίου		Νικόλαος Μοσχούλας	
Ἀναγ. Κοντάκης		Γεώργιος Α. Ράλλης	
Σ. Κοπανίτσας		Νάκος Πανουριᾶς	N.
Ἀν. Κορριωτάκης		Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας	N.
Παρασ. Ματάλας		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Σωτήρης Πράσσικας	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N.	Παν. Πατρινός	
Παναγιώτης Λαζαρὶς	N.	Κ. Σκουρλέτης	N.
Στάμος Μαυροδήμος		Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	N.
Λάμπρος Εὐμολπίδης	N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Ἠλίας Δωΐλας	N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος	N.

Κων. Δαρειώτης	N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	N.
Ἰω. Γεωργάρας		Ἀ. Κιζάνης	
Γ. Νικολάου	N.	Ἰωάννης Δαμιανός	N.
Ἀνδρέας Μάμουκας		Λάζαρος Α. Γιουρδῆς	N.
Ζαννὴς Μαραγκός	N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Μιχαὴλ Σολομός	N.	Πέτρος Χ. Πέτρου	
Εὐστράτιος Παρίσης	N.	Κων. Δυοβουνιώτης	N.
Ἰωάννης Σαγρέδος	N.	Μιλ. Χουρμούζης	N.
Δημήτριος Δράσος	N.	Καλ. Τσουκαλᾶς	N.
Δημήτ. Πολυχρονόπουλος	N.	Δημήτριος Μητσάκης	
Κυριάκος Πανηρόπουλος		Γεώργιος Ἀποστολίδης	N.
Ἀναγν. Παπατσώρης		Χρῆστος Κιτίδης	N.
Γεώργιος Ι. Στάϊκος			

Προβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ὑπολειπομένων ἀναφορῶν, ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8 περιληψις, ἔχουσα ὡδέ πως·

«Ἀριθ. 8. Ἀναφορὰ ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1851 ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ ἐκ Βυτρινίτσης Γεωργούλα Α. Πολίτου, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν Δωρίδα διατελοῦντος τοῦ μεταβατικοῦ σώματος Δημ. Θ. Γρίβα πραχθείσας κατ' αὐτοῦ κακώσεις καὶ βιασάνους, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ διαταχθῇ ἀκριβὴς ἔρευνα περὶ τῶν γεγονότων, ὅπως γνωσθῇ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως ἡ διαγωγὴ τοῦ εἰρημένου ἀξιωματικοῦ. »

Ἐφ' ἧς ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνωριμοποίησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἤτοι· « να συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην. »

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19 περιλήψεως, ἐχούσης ὡς ἑξῆς·

«Ἀριθ. 19. Ἀναφορὰ ἀπὸ 5 Δεκεμβρ. 1852 Βασιλικῆς, χήρας τοῦ συνταγματάρχου Γεωρ. Κίτσου Πειραιώτου, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὸν πατρίδα ὑπηρεσίας τοῦ συζύγου της, καὶ ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἐν ὥρᾳ γάμου εὑρισκομένων θυγατέρων της. »

Ἀντὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ἐπροτάθη νὰ συσταθῇ, ὡς ἡ ἀναφορὰ τῆς χήρας Δ. Μακρῆ, εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὅπως σπείσῃ νὰ λάβῃ τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὲρ τῆς ἀναφερομένης μέτρα· ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἐφιξῆς ὑπ' ἀριθ. 11 καὶ 24 περιλήψεων·

«Ἀριθ. 11. Ἀναφορὰ ἀπὸ 7 Νοεμβ. 1851 τοῦ δημάρχου Θέρμου, δι' ἧς διαβιβάζει πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀναφορὰς τῶν συνδημοτῶν του, προσβαλλόντων τὸν συγοικισμὸν τῶν

Ὑπειροσουλιωτῶν ὡς ἐπιβλαβῆ εἰς τὰ δικαιώματα καὶ συμφέροντα τῶν κατοίκων Ἀγρινίου.

Ἀριθ. 24. Ἀναφορὰ ἀπὸ 17 Δεκεμβ. 1851 ἐξ Ἀθηνῶν τῶν βουλευτῶν Τριχωνίας ΚΚ. Α. Καστανᾶ καὶ Γεωρ. Σταΐκου, δι' ἧς ὑποβάλλουν εἰς τὴν Βουλὴν δύω πράξεις τοῦ δημοτικοῦ καὶ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου Τριχωνίας, ἀποφαινομένων κατὰ τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν ὡς ἐπιβλαβοῦς, ἐπιφυλαττόμενοι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως ν' ἀναπτύξουν τὴν ὑπόθεσιν.»

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ μένωσιν ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Σώματος, ὅπως ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καθ' ἣν ἡμέραν θέλει συζητηθῆ τὸ περὶ Σουλιωτῶν νομοσχέδιον.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 15 περιληψις ὡς ἀκολούθως·

«Ἀριθ. 15. Ἀναφορὰ ἀπὸ 19 Νοεμβ. 1851 ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Σ. Κλεάνθους, δι' ἧς ἀναφέρει, ὅτι ἐπεχειρίσθη πρό τινος τὴν ἐξόρυξιν τῶν ἀρχαίων καὶ περιωνύμων Παρίων λατομείων, ἐξ' ὧν ἀπορρέουσιν οἱ θησαυροὶ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τέχνης, καὶ ἐξαιτεῖται ἐπὶ τῇ δαπανηρᾷ ταύτῃ καὶ ἐπιμόχθῳ ἐπιχειρήσεώς του τὴν προστασίαν τῆς Βουλῆς καὶ πενταετῆ ἀτέλειαν τόσον ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς μαρμάρων, καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς μηχανῶν καὶ ἐργαλείων.»

Ἐφ' ἧς λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι τὰ λατομεῖα τῆς Πάρου εἶναι ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ διασημοτέρων, ὁ δὲ Πάριος λίθος εἶναι εἷς τῶν σπανιωτάτων θησαυρῶν τῆς Ἑλλάδος. Σεμνύνεται ἡ Ἰταλία διὰ τὰ λαμπρὰ τῆς Καρράρας της μάρμαρα, οὐχ ἧττον ὅμως σεμνύνεται καὶ ἡ πατρίς μας διὰ τὸν ἀνεκτίμητον Πάριον λίθον της, καὶ δι' αὐτοῦ οἱ Φειδίαι καὶ Πραξιτέλεις ἐπέδειξαν τὸ ὕψος τῆς μεγαλοφυΐας των. Ὅτι ἐκ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ λατομείου τῆς Πάρου θέλει ἀναγεννηθῆ ἡ εὐκλεια τῆς Ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας καὶ προέλθει ἡ εὐπορία ἀπειραρίθμων Ἑλλήνων, τοῦτο εἶναι ἀναντίῤῥητον, καὶ τοῦ λατομείου τούτου τὴν ἀναγέννησιν ἀνεδέχθη δι' ὑπερόγκων ἐξόδων ὁ γνωστὸς συμπολίτης μας Κ. Κλεάνθης. Τὸ ἄξιον δὲ ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶναι, ὅτι ὁ διάσημος διὰ τὸ ἔξοχον πνεῦμά του καὶ τὴν φιλοκαλίαν του Μ. Βεζίρης Ῥεσσίτ Πασᾶς μὴ ἀγνοῶν τίς ἡ ἀξία τοῦ λίθου, εἶχε παραγγείλει νὰ τῷ ἑτοιμάσωσι πολλὰ μάρμαρα ἐκ τοῦ λατομείου τούτου πρὸς διακόσμησιν τοῦ μεγάρου του. Καὶ ὅμως τίς ἤθελε τὸ πιστεύσει, ὅτι εὑρέθη Ἕλλην, καὶ μάλιστα δήμαρχος, διὰ νὰ παρεμβάλῃ τὰ πλέον καταστρεπτικὰ προσκόμματα εἰς τὴν εὐγενῆ ἐπιχείρησιν τοῦ Κλεάνθους; Μάρτυς τῆς οἰκτρᾶς διαγωγῆς τοῦ δημάρχου

τούτου εἶναι ἡ κατ' αὐτοῦ πρᾶξις τοῦ δημοτ. Συμβουλίου του, εἶναι αὐτὸς ὁ βουλευτὴς Νάξου Κ. Δημητρακόπουλος. Ἀλλ' ἂν καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει τιμωρήσει παραδειγματικῶς τὸν ἀνάξιον τοῦτον δήμαρχον, τὸν παραγνωρίζοντα τὸ πρώτιστον τῶν καθηκόντων του, ὅπερ ἐστὶν ἡ εὐημερία τῶν συνδημοτῶν του, οὐχ ἧττον καὶ δίκαιον καὶ λυσιτελὲς θεωρεῖ νὰ συνδράμῃ ἡ Κυβέρνησις τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Κ. Κλεάνθους (διότι ἡ συνδρομὴ εἶναι μηδὲν ἀπέναντι τῆς προσδοκωμένης μεγάλης ἐθνικῆς ὠφελείας) χορηγοῦσα τὴν αἰτουμένην τελωνιακὴν ἀτέλειαν, ἥτις δὲν θέλει ὑπερβῇ τὰς 1000 κατ' ἔτος δραχ. Ὁ συμπολίτης μας οὗτος δαπανήσας μέχρι σήμερον πλέον τῶν 180,000 δραχμῶν εἰς μηχανάς, εἰς δρόμους, εἰς προκυμαίας κλπ. ἐξάντλησε τὴν ὅλην περιουσίαν του. Δίκαιον λοιπὸν εἶναι νὰ βοηθηθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις μάλιστα δαψιλεύει σήμερον πᾶσαν εὐκολίαν εἰς ὀρυκτολόγον τινα περιφερόμενον μὲ Β. πλοῖον κτλ. Ἂς συνδράμωμεν μετὰ ζήλου τὰ κοινωφελῆ ταῦτα ἔργα, καὶ ἡ συνδρομὴ αὕτη θέλει χορηγήσει δαψιλεστάτους καρποὺς· αὐδεμία ὑπερβολὴ ἡ ἐγωϊσμὸς ἐὰν εἴπῃ, ὅτι τὸ λατομεῖον μας τοῦτο θέλει ὅσον οὔπω ἀμιλλᾶσθαι πρὸς τὸ τῆς Καῤῥάρας, καὶ ἴσως ἴσως θέλει τὸ ὑπερβῇ ἕνεκα πολλῶν πλεονεκτημάτων, ὧνπερ στερεῖται ἐκεῖνο· διὸ γνωρίζοντες τοῦτο οἱ Καῤῥάριοι, πρό τινος χρόνου ῥαδιουργοῦσι κατὰ τοῦ λατομείου ἡμῶν. Τελευταῖον μὴ λησμονήσωμεν ὅτι οἱ Φειδίαι ἐγεννήθησαν εἰς αὐτὴν τὴν γῆν, εἰς ἣν ὑπάρχει καὶ ὁ Πάριος λίθος, καὶ ὅτι μάλιστα εἰς τὴν Πάρον αὐτὴν ἐγεννήθη ὁ Πραξιτέλης· ἀλλ' ἐπίσης μὴ λησμονήσωμεν ὅτι ἡ Πατρὶς ἡμῶν ἐγέννησε καὶ τοὺς Περικλεῖς, οἵτινες ἐτίμων καὶ ἐβράβευον τοὺς Φειδίας καὶ Πραξιτέλεις.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπιμέλειαν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. 15 ἀναφορὰ τοῦ Κ. Κλεάνθους νὰ συστηθῇ εἰς τὴν μέριμναν τῶν ὑπουργείων τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν δι' ἣν ἐπικαλεῖται συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν πολυδάπανον ἐξόρυξιν τῶν μαρμάρων τῆς Πάρου.»

Ἀπορριφθεῖσα συγχρόνως νὰ διευθυνθῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὰ αὐτὰ ὑπουργεῖα.

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20 περιλήψεως, ἐχούσης οὕτως·

«Ἀριθ. 20. Ἀναφορὰ ἀπὸ 17 Δεκεμβ. 1851 τοῦ Χρήστου Α. Δούκα, δι' ἧς προτείνει νὰ δημοσιεύῃ τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδρι-

άσεων τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένην ἐφημερίδα, ἡ Ἐθνική, ἐπὶ πληρωμῇ 60 φύλλων αὐτῆς.»

Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ μείνῃ ἐκκρεμὴς ἡ ἀναφορὰ, ὅπως ἀποφασίσῃ ἐπ' αὐτῆς ἄλλοτε.

Τέλος ἀναβληθείσης τῆς συζητήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 23 ἀναφορᾶς, ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τῆς περὶ ταχυδρομικῶν τελῶν συνθήκης διὰ τὰς πεμπομένας διὰ τῶν αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων ἐπιστολάς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΑΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΕ'.

Τῆς 3 Ἰουνίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρετήρησέ τις, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἤδη εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν ἓν νομοσχέδιον περὶ ἀτελείας τῆς ἐξαγομένης διὰ τὴν Ῥωσσίαν σαφίδος, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξητήσατο τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, ὅπως λάβῃ, ὡς εἶπε, πληροφορίας τινάς. Ἐπειδὴ ὅμως παρῆλθον ἐκτοτε τέσσαρες μῆνες καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐξαγωγῆς τῆς σταφίδος ἤγγισε, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τὸ νομοσχέδιον, ἐὰν ὁ ὑπουργὸς δὲν τὸ ἀνακαλῇ.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ δὲν παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἀναβολῆς τέσσαρες μῆνες, παραλείπων ὅμως τοῦτο λέγει, ὅτι θεωρήσας τῷ ὄντι ἐπάναγκες νὰ λάβῃ διαφόρους ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας, ἐζήτησεν αὐτὰς παρὰ τῶν κυρίων πρέσβεων καὶ προξένων διαφόρων μερῶν, καὶ καθ' ἑκάστην λαμβάνει τοιαύτας. Μὴ πιστεύων λοιπὸν, ὅτι τῷ ἀποδίδει κακὴν διάθεσιν ὁ προαγορεύσας, διαβεβαιοῖ τὸ Σῶμα ὅτι σκοπὸς αὐτοῦ δὲν εἶναι ἄλλος, εἰμὴ νὰ καταστήσῃ διὰ τῶν πληροφοριῶν ὅσον ἐνεστι τελειότερον τὸ ἔργον, καὶ ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας θέλει προτείνει τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Εἰπόντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ ἀποδώσῃ κακήν τινα πρόθεσιν εἰς τὸν ὑπουργὸν, ἀλλὰ νὰ ὑπομνήσῃ ὅτι ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῆς ἐξαγωγῆς τῆς σταφίδος, καὶ πρέπει νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ συζήτησις ἀνηγγέλθη, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ταχυδρομικῶν τελῶν νομοσχεδίου, διὰ τὰς ἀποστελλομένας ἐκτὸς τοῦ Κράτους διὰ τῶν αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων ἐπιστολάς.

Οὕτω, μὴ ὑπαρχούσης παρατηρήσεώς τινος ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καμπάνην καὶ Ἐμμ. Καραμάνον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ πληρωμῆς ταχυδρ. τελῶν τῶν διὰ τῶν αὐστριακ. ἀτμοπλοίων πεμπομένων ἐπιστολῶν ναί ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός	N.	Δ. Πετροπουλάκης	
Λεων. Χρυσανθόπουλος		Πέτρος Τζαννετάκης	
Γ. Αὐγιωτατίδης	N.	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος	
Δημήτριος Γιαννούλης		Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου	N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	
Πέτρος Καμπάνης	N.	Ἰω. Κύγενίδης	
Δημήτριος Τσόκρης		Ἀνδρέας Πέπας	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	N.	Σταμάτιος Μήτσας	N.
Γεώργιος Τσόκρης	N.	Γεώργιος Βελλῆς	N.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Δημήτριος Ζῶτος	
Γεώργιος Σκοῦρος	N.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Σταῦρος Βλάχος		Μιχαὴλ Σισίνης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N.	Λύσανδρος Βιλαέτης	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Στέφ. Στεφανόπουλος	N.
Δημήτριος Σκιλοδῆμος		Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N.	Ἰωάννης Κλίμακας	N.
Παναγιώτης Ἀαζαρὴς		Π. Ζάνος	
Θεόδωρος Γρίβας		Χρ. Δεμάδης	
Κωνστ. Γριβογεώργης	N.	Θ. Ζαΐμης	N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης	N.	Χ. Θεοχαρόπουλος	N.

Ν. Πετμεζᾶς		Γρ. Βαλιάνος	Ν.
Ἡλ. Παπαδαῖος	Ν.	Ἰω. Προβιλέγιος . . .	Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .		Δημ. Δημητρακόπουλος . .	Ν.
Γεώργιος Περωτὴς		Γεώργ. Κάνδυας	Ν.
Κωνσταντῖνος Νταγρὶς . .	Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος . .	Ν.
Ἰωάννης Βάχλας	Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . .	Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .	Ν.	Α. Παπαδημητριάδης . .	
Βελισ. Νικολαΐδης		Ν. Σισμάνης	
Πέτρος Δηλιγιάννης . . .		Κωνσταντῖνος Ἄξελὸς . .	Ν.
Νικόλαος Μπούκουρας . .		Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .	
Ἀβ̓μπρος Ῥοΐλὸς . . .	Ν.	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . .	Ν.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .		Κίμων Χριστοδούλου . .	
Π. Κολποδίνος		Νικόλ. Πιεράκος	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.	Γρηγ. Πατριαρχέας . . .	
Νικόλαος Δελιγιάννης . .	Ν.	Σταυριανὸς Καπετανάκης .	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .		Δημ. Πικουλάκης	
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος .	Ν.	Χαρ. Χριστόπουλος . . .	Ν.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος .	Ν.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .	
Ἐμ. Καραμάνος	Ν.	Νικόλαος Μοσχούλας .	
Νικόλ. Ματθαίου		Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .	Ν.
Ἀναγν. Κοντάκης		Νάκος Πανουργιὰς	Ν.
Σ. Κοπανίτσας		Παπακώνσας Τζαμάλας .	Ν.
Ἀν. Κορφιωτάκης		Κων. Βλάμης	
Παρασκ. Ματάλας . . .		Περικλῆς Καλαμογδάρτης .	Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος		Κ. Σκουρλέτης	Ν.
Σταμος Μαυροδήμος . . .		Σιδέρης Πράτσικας	
Α. Α. Εὐμολπίδης . . .	Ν.	Παν. Πατρινός	
Ἡλίας Δωΐλας	Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .	
Θεόδωρος Πετρινὸς . . .	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .	
Κωνσταν. Μανέτας . . .	Ν.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος .	Ν.
Παναγιώτης Βαρδουγλὴς . .	Ν.	Κωνστ. Λασκαρώτης . . .	Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος .	Ν.	Ἰω. Γεωργάρας	
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . .		Γ. Νικολάου.	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας . .		Ἀνδρέας Μάμουκας . . .	Ν.
Δημήτριος Σκκελλαριάδης .	Ν.	Ζαννὴς Μαραγκὸς	Ν.
Γεώργιος Γουλιμὴς . .		Μιχαὴλ Σολομὸς	Ν.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης . .	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης . . .	Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Ἐμ. Μοδινὸς	Ν.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	

Κυριάκος Πονηρόπουλος . .		Πέτρος Χ. Πέτρος	
Ἀναγν. Παπατσώρης . .		Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .		Μ. Χουρμούζης	Ν.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .	Ν.	Κ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης . . .	
Ἰωάννης Δαμιανὸς		Γεώργιος Ἀποστολίδης . .	Ν.
Ἀβ̓ζαρος Α. Γιουρδὰς . . .	Ν.	Χρῆστος Κικιδὴς	Ν.
Ἰωάννης Γ Κριεζὴς . . .	Ν.		

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθ. 1, 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγίνοντο δεκτὰ ὑπὸ τῆς Βουλῆς δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Συμφώνως μὲ τὴν ὑπό τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας παραδεχθεῖσαν ταχυδρομικὴν σύμβασιν, τὴν συνομολογηθεῖσαν κατὰ τὴν 26 Νοεμβρ. (8 Δεκεμβρ.) 1850 μεταξὺ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων καὶ τῆς ἑταιρίας τοῦ Αὐστριακοῦ Λόϋδ, τὸ διαπόντιον ταχυδρομικὸν τέλος τῶν παραδιδομένων ἐπιστολῶν εἰς τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα τοῦ Βασιλείου, διὰ ν' ἀποσταλῶσι διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς μνησθείσης ἑταιρίας ἐκ τῆς Ἑλλάδος, εἰς μὲν τὴν Μυτιλήνην, Χίον, Τσεσμὲν, Σμύρνην, Τένεδον, Δαρδανέλια, Καλλίπολιν, Θεσσαλονίκην, Κωνσταντινούπολιν, Κέρκυραν, Ἀργοστόλι καὶ Ζάκυνθον προσδιορίζεται δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα 1/2 λώτου, ἰσοδυναμοῦντος μὲ 7 1/2 γραμμάρια ἀπλοῦν γράμμα 1/2 λώτου, ἰσοδυναμοῦντος μὲ 7 1/2 γραμμάρια ἀποκλειστικῶς, εἰ χρεῖτσάρια 6, ἤτοι λεπτὰ 30, εἰς δὲ τὸν Ἀγκῶνα καὶ Βρίνδιζι χρεῖτσάρια 12, ἤτοι λεπτὰ 60.

Ἄρθρ. 2. Τὸ διαπόντιον ταχυδρομικὸν τέλος διὰ τὰς παραδιδομένας ἐφημερίδας, περιοδικὰ συγγράμματα, βιβλία ἄδετα, φυλλάδια, χαρτία μουσικῆς, καταλόγους, προκηρύξεις, εἰδοποιήσεις, ἀγγελίας διαφόρους τυπωμένας, λιθογραφημένους ἢ χειρογράφους, ὁπόταν σφίγγωνται ὑπὸ ταινίαν διὰ τῶν μνησθέντων ἀτμοπλοίων εἰς τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα μέρη, προσδιορίζεται εἰς ἓν χρεῖτσάριον, ἤτοι 5 λεπτὰ δι' ἕκαστον φύλλον.

Ἄρθρ. 3. Ὁ παρὼν νόμος ἐνεβαίνει εἰς ἐνέργειαν μεθ' ἡμέρας δεκαπέντε ἀφ' ἧς ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, καὶ ἰσχύει ἐφ' ὅσον καὶ ἡ μνησθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις.»

Τέλος ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐπιτρηθεῖσα, ἐξ ἧς συνήχθη,

κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχει δὲ ὡς ἀνωτέρω κατεχωρίσθη.

Προέβη ἀκολούθως ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἁρμοδιότητας τῶν στρατοδικείων νομοσχεδίου, καὶ μηδενὸς αἰτοῦντος ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ τὸν λόγον, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον ἐπίσης τῷ πρώτῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἑπομένως ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρ. 1, 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου· ἔχουσι δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρρ. 1.

Ὁσάκις τὸ ἀναθεωρητικὸν στρατοδικεῖον ἀκυρώσῃ ἀπόφασίν τινος τῶν ὑπαρχόντων διαρκῶν στρατοδικείων ἕνεκα παραλειφθείσης παραθέσεως τοῦ ἀνήκοντος ἄρθρου τοῦ ποιν. νόμου ἢ ἕνεκα ἐσφαλμένης ἑρμηνείας ἢ ἐφαρμογῆς τοῦ ποιν. νόμου, τὸ ἀναθεωρητικὸν στρατοδικεῖον δὲν παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἄλλο διαρκὲς στρατοδικεῖον, ἀλλὰ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεώς του παρατίθησιν, ἑρμηνεύει καὶ ἐφαρμόζει τὰ ἀνήκοντα ἄρθρα τοῦ ποινικοῦ νόμου· ἂν δὲ ἡ παρὰ τοῦ στρατοδικείου βεβαιωθεῖσα πρᾶξις δὲν ἦναι κολάσιμος, ἀπολύει ἐντελῶς τὸν καταδικασθέντα.

Ἄρθρ. 2.

Ὁσάκις τὸ ἀναθεωρητικὸν στρατοδικεῖον ἀκυρώσῃ διαδοχικῶς διὰ παραδείσεων τύπων τὴν ἐπὶ τῆς αὐτῆς δίκης ἀπόφασιν ὅλων τῶν ὑπαρχόντων διαρκῶν στρατοδικείων, ἡ δίκη παραπέμπεται καὶ αὖθις εἰς ἓν ἐκ τῶν δικασάντων τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ἀφοῦ προηγουμένως ἀναπληρωθῶσι δι' ἄλλων ὁμοιοβάθμων παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, κατὰ τοὺς παρ' ἡμῖν ἐν ἰσχύϊ στρατιωτικοὺς Γαλλικοὺς νόμους, ὁ εἰσηγητὴς ὅμως, ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος καὶ ὁ γραμματεὺς μένουσιν οἱ αὐτοί.

Αἱ παρὰ τῶν τοιούτων διαρκῶν στρατοδικείων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν.

Ἄρθρ. 3.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου θέλουν ἐκδικασθῆ ὅλαι αἱ ὑπάρχουσαι ἤδη μετέωροι δίκαι.

Ὅσαι ἐκ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν παρεπέμφθησαν ἤδη παρὰ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ, δι' ὁποιονδήποτε λόγον καὶ ἂν ἔγεινεν ἡ ἀκύρωσις, εἰς ἓν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων διαρκῶν στρατοδικείων, θέλουσιν ἐκδικασθῆ παρὰ τοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ ἔγεινεν ἡ παραπομπή.

Ὅσαι δὲ ἐκ τῶν ἤδη ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, ἀκυρωθεισῶν τῶν περὶ αὐτῶν ἀποφάσεων δι' ὁποιονδήποτε λόγον, μένουσιν ἐκκρεμεῖς δι' ἔλλειψιν στρατοδικείου, παραπέμπονται διὰ διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ καὶ δικάζονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος νόμου. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τοῖς λοιποῖς, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχει δὲ ὡς ἀνωτέρω κατεχωρίσθη.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΗ'.

Τῆς 4 Ἰουνίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν 11 π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνωσθὴ ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἐν πρώτοις ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον καταργητικὸν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, κύριοι, τὸ περὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν καθηκόντων αὐτῆς σχέδιον καταστατικοῦ νόμου.

Αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἀρκούντως δικαιολογοῦσιν ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀναπτύξεως καὶ αἰτιολογίας τὸν θεοφιλῆ σκοπὸν, ἐξ οὗ ὡρμήθη ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν σύνταξίν του.

Ἀναγνωρίζοντες καὶ ἐκτιμῶντες ἐν τῇ συνέσει ὑμῶν τὴν ἀνάγκην, τὴν χρησιμότητα καὶ τὴν σπουδαιότητα τοιούτου

νόμου, ἐπιτρέψατέ μοι μόνον νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως ἐπιλεχθῆτε τὸ ταχύτερον τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, ἵνα καὶ τὸ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων ἕτερον νομοσχέδιον, ἕτοιμον ὂν ἤδη, ὑποβληθῇ συντόμως εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Ἰουνίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργὸς

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.»

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Ἰουνίου 1852.

Ο Θ Ω Ν

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΝΟΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ

Τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν.

Α'. Ἡ Αὐτοκέφαλος Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μέλος οὖσα τῆς μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ὀρθοδόξου πληρώματος, συνίσταται μὲν ἐκ πάντων τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων, καὶ ὁμολογούντων τὸ ἱερὸν τῆς Πίστεως Σύμβολον, καὶ προσβευόντων πάνθ' ὅσα πρεσβεύει ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, ἧς ἀρχηγὸς καὶ κεφαλὴ ὁ Κύριος καὶ Θεὸς Ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· διοικεῖται δὲ πνευματικῶς παρ' Ἀρχιερέων κανονικῶν, τηροῦσα ἀπαραλλάκτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις.

Β'. Ἀνωτάτη ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ὑπάρχει Σύνοδος διαρκὴς, φέρουσα τ' ὄνομα *Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*. Καθεδρεύει δὲ διαρκῶς ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ Βασιλείου καὶ ἔχει σφραγῖδα ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας εἶναι ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ,

κύκλῳ δὲ τὰ γράμματα *Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*.

Γ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος σύγκειται ἐκ *πέντε* μελῶν ἰσοψήφων, ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἀρχιερέων, τῶν ἐχόντων ἐπισκοπάς, ὧν εἷς Πρόεδρος καὶ *τέσσαρες* Σύνεδροι. Καὶ Πρόεδρος μὲν ὑπάρχει διαρκῶς ὁ κατὰ καιρὸν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου ἀρχιεπίσκοπος Μητροπολίτης· οἱ δὲ Σύνεδροι καλοῦνται ἀλληλοδιαδόχως παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὴν τάξιν τῶν πρεσβείων τῆς ἀρχιερωσύνης, διατηρουμένης ἐνὶ ἑκάστῳ εἰς τὰς συνεδριάσεις καὶ τῆς τάξεως τοῦ ἰδίου βαθμοῦ.

Ἀνὰ πᾶν ἔτος οἱ Σύνεδροι ἐπανέρχονται εἰς τὰς ἐπαρχίας των, καθ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις δὲν διατηρήσει ἐπὶ πλέον τινὰς ἐξ αὐτῶν, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τοὺς δύο.

Ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἄλλῳ κωλύματι, τὸν Πρόεδρον ἀναπληροῖ ὁ εἰς τὰς συνεδριάσεις ἀμέσως μετ' αὐτὸν προκαθήμενος τῶν ἄλλων. Εἰς τυχοῦσαν δὲ ἀνάγκην ἀναπληρώσεως τινὸς τῶν Συνέδρων καλεῖται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὁ κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν ἑπόμενος αὐτοῦ.

Ἡ ἐνιαυσία Συνοδικὴ περίοδος ἄρχεται ἀπὸ ά. Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

Δ'. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύνεδροι, πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, διαβεβαιοῦσι τὴν πίστιν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς ἑξῆς προσρωνήσεως.

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ!

«Διαβεβαιοῦμεν ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ ἡμῶν, ὅτι ἀείποτε διατελοῦντες πιστοὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην ἡμῶν, καὶ εὐπειθεῖς εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τῆς ἐπικρατείας, καταβαλοῦμεν πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρῶμεν τῇ θείᾳ χάριτι τὰ καθήκοντα ἡμῶν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας διοίκησιν, τηροῦντες ἀπαραλλάκτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις· καὶ μάρτυρα ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τῆς διαβεβαιώσεως ταύτης αὐτὸν τὸν Ὕψιστον Θεόν, ὃς δώῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι ζωὴν πολυχρόνιον ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ, διατηρείη δὲ τὴν Ὑμετέραν Βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κραταιουμένην εἰς αἰῶνας αἰώνων.»

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Συνέδρων, ἔγγραφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτῶν, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ε'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει Ἀ. καὶ Β'. Γραμματέα, κληρικούς· καὶ ἕνα ἢ, κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, δύω γραφεῖς, κληρικοὺς καὶ τούτους ὄντας, καὶ ἕνα κλητῆρα διοριζομένους, τοὺς μὲν Γραμματεῖς παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τοὺς δὲ γραφεῖς καὶ τὸν κλητῆρα παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὁ Α'. Γραμματεὺς, καὶ τούτου κωλυομένου, ὁ Β'. διευθύνει τὰ τοῦ γραφείου, εἰσηγεῖται τὰς ὑποθέσεις ἐνώπιον τῆς Συνόδου συνεδριαζούσης, καὶ κρατεῖ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως· δὲν ἔχει δὲ ψῆφον οὔτε λαμβάνει μέρος εἰς τὰς συζητήσεις, εἰμὴ ὁσάκις ζητηθῇ εἰς τοῦτο. Τῶν δὲ γραφέων τὰς ἐργασίας προσδιορίζει ἑκάστοτε ὁ Γραμματεύς.

Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ γραφεῖς δίδουσιν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, συνεδριαζούσης ἐπὶ τούτῳ, τὴν ἑξῆς διαβεβαίωσιν.

« Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ μου, ὅτι θέλω φυλάξει πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τῆς Ἐπικρατείας, τηρῶν ἀκριβῶς καὶ ἀπαρασαλεύτως τοὺς ὅρους αὐτῶν καὶ ἐκπληρῶν εὐσυνειδότως τὴν ἐμπιστευθεῖσάν μοι ὑπηρεσίαν. »

Ὁ δὲ κλητὴρ δίδει τὸν συνήθη τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὅρκον.

Τὸ περὶ τῆς διαβεβαιώσεως τῶν Γραμματέων καὶ τῶν γραφέων, ὡς καὶ τὸ περὶ τοῦ ὅρκου τοῦ κλητῆρος, πρωτόκολλον τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ϛ'. Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Βασιλικὸς Ἐπίτροπος, ὅστις, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του, δίδει ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως τὸν νενομισμένον ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ὑπερτάτην Βασιλικὴν ἐξουσίαν, εἰς ἣν ἐναπόκειται ἡ κυριαρχία τοῦ Κράτους, ἀνήκει καὶ ἡ ἐποπτεία ἐφ' ὅλων τῶν ἐντὸς τοῦ Βασιλείου γινομένων, ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος ἔχει τὸ καθῆκον νὰ παρευρίσκηται, ἄνευ ψήφου, εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ νὰ προσυπογράφηται εἰς ὅλα τὰ πρωτότυπα τῶν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκδιδομένων ἀποφάσεων καὶ πράξεων, ἀναγομένων εἴτε εἰς τὰ ἐσωτερικὰ εἴτε εἰς τὰ ἐξωτερικὰ αὐτῆς καθήκοντα. Πᾶσα δὲ ἀπόφασις ἢ πρᾶξις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γινομένη ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου, ἢ μὴ φέρουσα τὴν προσυπογραφὴν αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος.

Ζ'. Τὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διαιροῦνται εἰς *ἐσωτερικὰ* καὶ εἰς *ἐξωτερικά*. Καὶ εἰς μὲν τὰ ἐσωτερικὰ ἐνεργεῖ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀνεξαρτήτως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐξωτερικά, ὡς ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν πολιτείαν, τὰ δικαιώματα ἢ τὸ κοσμικὸν συμφέρον τῶν κατοίκων, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐνεργεῖ τὰ περὶ τούτων τῇ συμπράξει καὶ ἐγκρίσει μόνον τῆς Κυβερνήσεως.

Η'. Τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι κατὰ τοὺς εἰς τὰ ἄρθρα Θ'. Ι'. καὶ ΙΔ'. τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένους λεπτομερέστερον προσδιορισμούς, τὰ ἑξῆς·

α') Ἡ περὶ τῶν δογμάτων πιστὴ καὶ ὀρθὴ διδασκαλία.

β') Αἱ διατάξεις περὶ τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰ ἀνέκαθεν τῇ Ἐκκλησίᾳ κανονισμένα.

γ') Ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων ἑκάστης τάξεως τοῦ κλήρου.

δ') Ἡ θρησκευτικὴ διδαχὴ πρὸς τὸν λαόν, καθόσον δὲν προσβάλλονται τὸ Πολίτευμα καὶ οἱ νόμοι τοῦ Κράτους.

ε') Ἡ ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία·

ς') Ἡ δοκιμασία τῶν μελλόντων προχειρισθῆναι εἰς τὸν κλῆρον καὶ ἡ χειροτονία αὐτῶν·

ζ') Ἡ καθιέρωσις τῶν ἱερῶν ναῶν·

η') Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν, τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν δογμάτων, τῶν δογματικῶν βιβλίων, καὶ τοῦ ἐπὶ τούτων τεθεμελιωμένου κανονισμοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Θ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ·

Α'. Εἰς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τῶν παρὰ τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας πρεσβευομένων θείων δογμάτων· καὶ ὅταν πληροφορηθῇ θετικῶς, ὅτι ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος ἐπιχειρεῖ νὰ ταράξῃ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Βασιλείου δι' ἑτεροδιδασκαλίας ἢ διδαχῆς προφορικῆς ἢ γραπτῆς, διὰ προσηλυτισμοῦ ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, ἡ Σύνοδος ζητεῖ τὴν παῦσιν τοῦ κακοῦ διὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, καὶ τῇ ταύτης ἐγκρίσει ἐκδίδει συμβουλευτικὰ ἔγγραφα πρὸς τὸν λαόν, εἰς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῶν τοιούτων προσγινομένης θρησκευτικῆς βλάβης.

Β'. Εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν εἰς χρῆσιν τῆς νεολαίας καὶ τοῦ κλήρου, εἴτε ἔξωθεν τοῦ Βασιλείου εἰσαγομένων, εἴτε ἐν τῇ Ἑλλάδι δημοσιευομένων βιβλίων, φυλλαδίων, πινάκων ἢ ἄλλων ἐντύπων, ἅτινα πραγματεύονται περὶ ἀντικειμένων θρησκευτικῶν· καὶ ὁσάκις πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ τοιαῦτα περιέχουσί τι ἐναντίον ἢ καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον εἶναι βλαπτικὰ ἐκ τῆς χρήσεως των ὡς πρὸς τὰ θεῖα δόγματα, τὰ ἱερὰ μυστήρια, τοὺς

ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, τὴν ἱερὰν διδασκαλίαν, τὰς ἱερὰς παραδόσεις, τὰς ἱερὰς τελετὰς καὶ τὰ ἔθιμα τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ζητεῖ τὴν σύμπραξιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἀπαγόρευσιν τῆς χρήσεως αὐτῶν ἐν τοῖς σχολείοις· τὸν δὲ συγγραφέα, ἢ τὸν κυρίως ἢ τὸν κατ' ἐμπορίαν ἐκδότην αὐτῶν, ἢ τὸν τυπογράφον, ἢ τὸν βιβλιοπώλην, ἢ τὸν ῥαψοπώλην καταγγέλλει εἰς τὴν πολιτικὴν Ἀρχήν, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων ὁριζόμενα, ἐὰν οὗτοι ἦναι κοσμικοί· κληρικοὶ δὲ ὄντες, ἐπιτιμῶνται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, καὶ καταγγέλλονται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως αὕτη ἐνεργήσῃ καὶ κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων ὁριζόμενα.

Γ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ πρὸ πάντων περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν Ἀποστολικῶν τε καὶ Συνοδικῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, περὶ τὴν θείαν λατρείαν, περὶ τὴν κατὰ τὸ πνευματικὸν μέρος κατάστασιν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ εὐαγῶν Μοναστηρίων, περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερῶν τελετῶν, περὶ τὴν εὐκοσμίαν τοῦ Κλήρου, καὶ περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ μόρφωσιν αὐτοῦ, καὶ φροντίζει ἵνα οἱ ἱερωμένοι καὶ οἱ μοναχοὶ διατηρῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματός των, καὶ μὴ ἀσχολῶνται ἀπ' ἐναντίας τῶν ῥητῶς ἀπαγορευόντων τοῦτο ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ πολιτικῶν θεσμῶν εἰς πολιτικὰ πράγματα, μήτε νὰ λαμβάνωσι τὴν παραμικρὰν μετοχὴν εἰς αὐτά.

ΙΑ. Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ καθήκοντα τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀνάγονται κυρίως τὰ ἑξῆς.

α) Ὁ περιορισμὸς τῶν κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς πομπῶν, παρατάξεων κτλ., καθ' ὅσον οὗτος δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν παραδεδεγμένην τῆς Ἐκκλησίας τάξιν.

β') Διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν, περιθαλπτικῶν καὶ σωφρονιστικῶν καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ κλήρου.

γ') Ἔκτακτοι ἐκκλησιαστικαὶ τελεταί, πρὸ πάντων ὅταν πρόκειται νὰ γένωσιν αὗται εἰς ἡμέρας ἐργασίμους ἢ ἐκτὸς ἱεροῦ ναοῦ.

Διὰ νὰ ἔχωσι δὲ κῦρος αἱ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων διατάξεις τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαιτεῖται διὰ μὲν τὰς διαλαμβανομένας εἰς τοὺς §. §. α. καὶ γ'. περιπτώσεις, ἡ ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τοῦ §. β'. ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως.

Πρὸς βεβαίωσιν τῆς δοθείσης ἐγκρίσεως, γίνεται ταύτης

μνεία, ἐν προοιμίῳ, ἐπὶ τοῦ πρωτογράφου τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὡς ἑρεξῆς·

« Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐγκρίσει καὶ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς κτλ. »

ΙΒ'. Πᾶσα ὑπόθεσις ἀναγομένη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς ἱερᾶς Συνόδου συζητεῖται μὲν παρὰ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀποφασίζεται δὲ διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων.

Διὰ νὰ ἔχωσι κῦρος αἱ ἀποφάσεις τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαιτεῖται νὰ φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς ὅλων τῶν μελῶν τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν συζήτησιν.

ΙΓ'. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύνεδροι, ἐάν ποτε ὡς ἐκ τῆς Συνοδικῆς θέσεώς των περιπέσωσιν εἰς παράβασιν ἐκκλησιαστικοῦ τινος θεσμοῦ, καθίστανται ὑπεύθυνοι ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις συγκαλεῖ τοὺς κανονικοὺς ἐπισκόπους τοῦ Βασιλείου εἰς ἀνάκρισιν, ἐξέλεγξιν καὶ τιμωρίαν τῆς παραβάσεως κατὰ τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας. Ἐὰν δὲ ἡ παράβασις ἦναι περὶ καθήκοντα Συνοδικὰ σχέσιν ἔχοντα καὶ πρὸς τὸ πολιτικόν, τότε τὰ ἀφορῶντα τὸ πολιτικὸν τοῦτο μέρος ἀναπέμπονται εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

ΙΔ'. Εἰς τὰ καθαυτὸ ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκ τοῦ κλήρου· καὶ πρὸς αὐτήν, ὡς πρὸς ἀνώτατον Δικαστήριον, ἐκκαλοῦνται αἱ ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δι' ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας κρίνουσα καὶ ἀνακρίνουσα ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν κανονικῶς.

Ἂν δὲ κληρικὸς ἔχῃ παράπονον κατὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Ἐπισκόπου, ἀναφέρεται πρὸς τὴν ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποφασίζει ὁριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει πρὸ πάντων τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ κανονικὰς ποινὰς εἰς κληρικοὺς καθ' ὅσα ἐκκαλοῦνται εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν αὐτῆς, ἢ καὶ δικάζονται ἀμέσως ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἑρεξῆς·

α) Ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερείας τοῦ τιμωρουμένου προερχομένων δικαιωμάτων.

β') Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου Μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς κληρικοὺς σωφρονιστικοῦ καταστήματος·

γ') Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου, ἐάν τις φωραθῇ ὅτι, λαβὼν χρήματα, ἔπραξέ τι παρὰ τὰ καθήκοντά του καὶ τοὺς ἱεροὺς τῆς

Ἐκκλησίας θεσμούς, τὸ ὁποῖον κατατίθεται εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον·

δ') Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ κληρικοῦ μοναχοῦ.

ε) Καθαίρεσιν.

Αἱ δὲ περὶ τούτων ἀποφάσεις αὐτῆς, ὡς καὶ αἱ τῶν Ἐπισκόπων ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων, αἵτινες θέλουσιν ἐκδίδεσθαι ἠτιολογημέναι μετὰ τῆς παραθέσεως καὶ τῶν κανόνων, ἐφ' ὧν αὐταὶ στηρίζονται, ἐκτελοῦνται τῇ προηγουμένῃ ἐγκρίσει·

1) Τοῦ Ὑπουργείου μὲν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων γ', δ', καθὼς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων ά, β', ὁσάκις αἱ ὁριζόμεναι ἐν αὐτοῖς ποιναὶ ἐπιβάλλονται ἐπὶ χρόνον οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 15 ἡμερῶν, οὐδὲ μείζονα τῶν δύω μηνῶν·

2) Τοῦ Βασιλέως δὲ, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § ε, καθὼς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν § § ά, β', ὁσάκις αἱ ποιναὶ αὗται ἐπιβάλλονται ἐπὶ χρόνον μείζονα τῶν δύω μηνῶν.

Αἱ μέχρι δὲ τῶν 15 ἡμερῶν ποιναὶ τῶν § § ά καὶ β' ἐκτελοῦνται ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Συνόδου γίνεται τῇ συμπράξει καὶ συνδρομῇ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν περίπτωσιν τοῦ § ε, ὁ καταδικασθεὶς εἰς καθαίρεσιν, ἐὰν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Βασιλέα ἐξαιτήσηται τὴν ἀναθεώρησιν τῆς δίκης, ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὴν ἀναθεώρησιν αὐτῆς, προσκαλουμένων κατ' αὐτὴν καὶ ἄλλων Ἐπισκόπων.

ΙΕ'. Προσωπικὸς ἀφορισμὸς ἐναντίον λαϊκῶν δὲν ἐκδίδοται εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως.

ΙΣ'. Τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πολιτικὸν αὐτῶν μέρος, ἀνάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ πνευματικὸν, εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ, πληροφορηθεῖσα τὴν τελετὴν παρανόμου γάμου, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὁριζόμενα· μετὰ δὲ τὴν κηρύττουσαν παράνομον τὸν γάμον ἀμετάκλητον δικαστικὴν ἀπόφασιν, κηρύττει καὶ αὐτὴ τὸν γάμον ἄκυρον πνευματικῶς. Κατὰ δὲ τοῦ Ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον, ἢ ἐκδόντος τοιαύτην ἄδειαν, καθὼς καὶ κατὰ τοῦ ἱερέως τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον ἀδείᾳ ἀνωτέρα, ἢ ἄνευ ἀδείας, ἐπάγονται ποιναὶ κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ΙΔ'. κατὰ λόγον τῆς ἐνοχῆς ἑκάστου.

ΙΖ'. Ὅστις τῶν συνεζευγμένων εἰς γάμον ζητεῖ τὴν διαζευξιν ἢ τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸν, ὀφείλει ν' ἀποταθῇ περὶ τούτου δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν ἁρμόδιον Ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος προσκαλεῖ καὶ τοὺς δύω συζύγους πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ· καὶ ἀφοῦ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, μεταχειρισθεὶς ὅλα τὰ πρόσφορα πνευματικὰ μέσα, δὲν δυνηθῇ νὰ συμβιβάσῃ ἀμφοτέρους, ἀποφαίνεται περὶ τούτου διὰ πράξεως του ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, τὴν ὁποίαν διευθύνει εἰς τὸ δικαστήριον τῆς περιφερείας· τὸ δὲ δικαστήριον, μόνον μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης καὶ τῆς πράξεως τοῦ Ἐπισκόπου, δέχεται αἴτησιν τοῦ ἐπιδιώκοντος συζύγου, καὶ διατάττει ἄνευ νέας ἀποπείρας ἑνώσεως τὰ παρὰ τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁριζόμενα, πρὸς εἰσαγωγὴν τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ ἑνώσεως ἀποπείρας, ὁ Ἐπίσκοπος δύναται, ἂν θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ δώσῃ ἐγγράφως ἄδειαν εἰς τὴν γυναῖκα νὰ μετοικήσῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρὸς εἰς οἰκίαν προσδιαριζομένην παρὰ τῶν συζύγων, ἢ παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου, ὅταν οὗτοι διαφωνῶσι· μόνον δὲ μετὰ τὴν χορήγησιν τῆς τοιαύτης ἀδείας, τὰ δικαστήρια, κατ' αἴτησιν τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων, δύνανται, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν ἔτι τῆς περὶ ἑνώσεως ἀποπείρας, νὰ διατάξωσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 683 παράγρ. 3, 4 καὶ 5 τῆς πολιτ. δικονομίας διαλαμβανόμενα προσωρινὰ μέτρα, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Ἐὰν δὲ ἡ ἀνωτέρω τρίμηνος προθεσμία παρέλθῃ, χωρὶς ν' ἀποφανθῇ κατὰ τ' ἀνωτέρω ὁ ἁρμόδιος Ἐπίσκοπος, τότε δύναται ὁ εἷς ἢ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων ν' ἀναφερθῇ πρὸς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, τὸ ὁποῖον δέχεται τὴν αἴτησιν, ἀφοῦ πρότερον βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐν καιρῷ ἐπιδόσεως τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ ἐνεργεῖ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὁριζόμενα.

Μετὰ δὲ τὴν ἔκδοσιν τῆς δικαστικῆς περὶ διαλύσεως τοῦ γάμου ἀποφάσεως, καταστάσης ἀμετακλήτου, ὁ εἰσαγγελεὺς διευθύνει ἀντίγραφον αὐτῆς πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν, διὰ νὰ κηρύξῃ καὶ αὐτὴ τὸν γάμον διαλελυμένον πνευματικῶς.

ΙΗ. Ὁποιουδήποτε σκεύους χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ, καθοσιωθέντος εἰς τὴν θείαν λατρείαν, τιμίων σταυρῶν, ἁγίων λειψάνων, ἁγίων εἰκόνων, καὶ ἐν γένει παντὸς κειμηλίου ἱεροῦ ἢ ἱερατικοῦ ἀμφιάσματος, ἔκθεσις ἐν ἀγορᾷ πρὸς πώλησιν, ἢ κατάσχεσις πρὸς πληρωμὴν χρέους ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δὲν ἐπιτρέπεται.

ΙΘ'. Διατάξεις, προκηρύξεις, ἐγκύκλιοι, καθὼς καὶ λοιπὰ ἔγγραφα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς πολιτικὰς Ἀρχὰς τοῦ Κράτους, δὲν διευθύνονται ἀμέσως πρὸς αὐτὰς, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Κ'. Οὐδεμίαν ἀλληλογραφίαν μὲ ἐξωτερικὰς πολιτικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχὰς δύναται νὰ ἔχῃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, εἰμὴ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

ΚΑ. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ, καθ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων της, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προστασίας καὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, καὶ ἑπομένως ὅλαι αἱ πολιτικαὶ Ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται, ὁσάκις ἀποδειχθῇ, ὅτι προσεβλήθησαν τὰ δίκαιά της, νὰ τὴν προστατεύωσι καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίζωσι κατ' αἴτησίν της.

ΚΒ'. Ἐπίσης ὅμως καὶ πᾶς ὅστις ἔχει εὔλογον κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς παράπονον διὰ κατάχρησιν ἢ ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσίας της, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῆται τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς.

Τοιαῦτα παράπονα κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἐμποροῦσι νὰ γίνωνται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἢ πρὸς πᾶσαν ἄλλην διοικητικὴν Ἀρχήν· θέλουσι δ' ἐξετάζεσθαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν, εἰ μὴ ἀφοῦ ζητήσῃ τὴν γνώμην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον δὲν ἦναι τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου.

ΚΓ'. Ὁ τύπος τοῦ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἢ ἄλλων δημοσίων Ἀρχῶν διδομένου ὅρκου ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων, ἱερέων, καὶ ἱεροδιακόνων, εἶναι ὁ ἑξῆς. Διὰ μὲν τοὺς ἀρχιερεῖς· «Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ μου κτλ.»

Διὰ δὲ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἱεροδιακόνους· «Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ μου κτλ.»

Ὁ οὕτω διδόμενος ὅρκος ἔχει τὴν αὐτὴν τοῦ κοινοῦ ὅρκου ἰσχύν, καὶ πᾶσα αὐτοῦ παράβασις ἐκτὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν, συνεπάγεται καὶ τὰς ἐπὶ ψευδορκίᾳ ἢ ἐπιορκίᾳ τοῦ ποιν. νόμου ποινάς, αἵτινες θέλουσι καταγινώσκεσθαι ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

ΚΔ'. Πᾶς ὁ ἐκ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου καλούμενος νὰ δώσῃ μαρτυρίαν εἰς δικαστικὴν ὑπόθεσιν δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν μαρτυρίαν του· ἀλλ' οἱ ἀρχιερεῖς ὁρκίζονται, καὶ ἐξετάζονται ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτῶν, ἡ δὲ μαρτυρία των, γενομένης αἰτήσεως, ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, ἐκτὸς ὅταν πρόκηται νὰ ἐξετασθῶσιν ὡς μάρτυρες ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῶν ἐνόρκων, ὅτε προσκαλοῦνται καὶ ἐξετάζονται (ἄνευ ὅμως ἀντιπαραστάσεως πρὸς ἄλλους μάρτυρας) ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἅμα ἐμφανιζόμενοι, καὶ ἀπέρχονται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν.

Ὅ,τι οἱ ἱερωμένοι γνωρίζουσιν ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ τὸ ὁμολογήσωσιν.

ΚΕ. Εἰς τὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καθὼς καὶ εἰς τὰ περὶ ἀθεμίτων πράξεων, τῶν παρὰ τῶν κοινῶν τοῦ κράτους νόμων προβλεπομένων, οἱ ἐκ τοῦ Κλήρου ὑπόκεινται εἰς τοὺς πολιτικοὺς νόμους καὶ εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Τὰ πολιτικῶς ὁριζόμενα κακουργήματα ἐπάγουσι καὶ τὴν τῆς καθαιρέσεως ποινὴν πνευματικῶς· ἡ δὲ ἀπόφασις τῆς ποινικῆς καταδίκης ἐκτελεῖται, ἀφοῦ πρότερον καθαιρεθῇ τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ ὁ καταδικασθεὶς κληρικὸς, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένα.

ΚΣ'. Διὰ τὴν προφυλάκισιν τῶν κληρικῶν, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κατ' αὐτῶν ἐπὶ πταίσματι καὶ πλημμελήματι ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, τῶν περιοριζουσῶν τὴν ἐλευθερίαν, ὁρίζονται ἰδιαίτεραι φυλακαὶ, κεχωρισμέναι τῶν ἄλλων.

ΚΖ'. Ἅπας ὁ κατὰ τὸ Βασίλειον ἱερὸς Κλῆρος ἐν ταῖς θείαις ἱερουργίαις καὶ τελεταῖς μνημονεύει πρώτων μὲν τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης, εἶτα δὲ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΚΗ. Τὰ ὁρισθέντα διὰ τοῦ διατάγματος 25 Ἰουλίου (6 Αὐγούστου) 1833, περὶ τοῦ ἐπιμισθίου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ τε Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν Συνέδρων, διαμένουσιν ἐν ἰσχύϊ.

Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν πρώτου Γραμματέως προσδιορίζεται εἰς δραχ. 3600, τοῦ δὲ Β'. εἰς δραχ. 2400 κατ' ἔτος.

Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν Α'. τάξεως Γραφέως προσδιορίζεται εἰς 1200, τοῦ δὲ τῆς Β'. τάξεως εἰς δραχ. 960 κατ' ἔτος, καὶ ὁ τοῦ κλητῆρος εἰς δραχ. 600 κατ' ἔτος.

Ὁ μισθὸς τοῦ βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς 6000 κατ' ἔτος.

ΚΘ'. Ἐὰν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου θέλει συγκροτηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἡ Α. Συνοδικὴ περίοδος, ἥτις θέλει διαρκέσει μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1853.

Λ'. Πᾶσα προσκεδομένη διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀκυροῦται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερου-

σίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρετήρησε δὲ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀναγνωρίζουσα τὴν σπουδαιότητα τοῦ τοιούτου νομοσχεδίου, καὶ συναισθανομένη τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεώς του, πέποιθεν, ὅτι θέλει ἐπισπεύσει ὅσον οἷόν τε τὴν συζήτησίν του.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τοῦ 1853 ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ εἰς μοναδικὸν ἄρθρον εἰσαχθὲν παρὰ τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, διὰ τῆς ἀπὸ 27 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἀπριλίου ἐκθέσεώς του, νομοσχέδιον, ἐμπεριλαμβάνον ἐν αὐτῷ τοὺς φορολογικοὺς νόμους, τοὺς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπιψηφισθέντας ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς, τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων, καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν ὁποίων προτείνει νὰ ἐπεκταθῆ καὶ διὰ τὸ ἐπερχόμενον ἔτος 1853·

Ἐπεξεργασθεῖσα δὲ τοῦτο, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ εἰρημένην αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, καὶ συζητήσασα ἀρκούντως αὐτὸ δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ δυστυχῶς εἰς μίαν ὁμόψηφον ἀπόφασιν, διαιρεθεῖσα εἰς ἰσοψηφίαν· καὶ τὸ μὲν τῶν μερῶν, συγκείμενον ἀπὸ τρία μέλη, παραδεχόμενον καθ' ὁλοκληρίαν τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει, ἄνευ οὐδεμιᾶς τροποποιήσεως, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ· τὸ δὲ ἕτερον, συγκείμενον ἀπὸ τὰ λοιπὰ τρία μέλη, ἔχον ὑπ' ὄψιν, ὅτι διὰ τοῦ περυσινοῦ ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς φορολογικοῦ νόμου, παρεδέχθησαν πολλαὶ καὶ διάφοροι οὐσιώδεις καινοτομίαι τοῦ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐπικρατοῦντος, τοιαῦται δὲ εἶναι, ἐκτὸς τῶν ἑπουσιωδῶν·

α'. Ἐπὶ τοῦ ἐγγείου φόρου τῶν σταφιδίων Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας, διατεθέντος δι' ἐνοικιάσεως, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ νέου νόμου, ἐνῷ πρότερον ἐφορολογοῦντο εἰς τὰ τελωνεῖα ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ τοῦ Κράτους. (Ἴδε ἄρθρ. 28 τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΙΙΙ'. νόμου).

β'. Ἐπὶ τοῦ φόρου τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σύκων, μεταβληθέντος τοῦ τρόπου τῆς διαβεβαιώσεως τοῦ φόρου,

καθ' ὅσον κατὰ μὲν τὸν νέον νόμον ἡ βεβαίωσις γίνεται διὰ καταμετρήσεως τῶν ὁρμαθῶν, ἐνῷ κατὰ τὸν παλαιὸν ἐγίνετο δι' ἐκτιμήσεως. (Ἴδε ἄρθρ. 69 τοῦ νέου καὶ ἄρθρον 41 τοῦ παλαιοῦ).

γ'. Ἡ ἀπόδοσις τοῦ τοιούτου φόρου τῆς ἐπικαρπίας, ἐνῷ ἐκανονίζετο πρότερον εἴτε εἰς χρήματα, εἴτε εἰς εἴδη, κατὰ τὸν νέον νόμον, ἀποκλειομένου τοῦ φορολογουμένου τοῦ τοιούτου ἐκλεκτικοῦ δικαιώματος, ἐκανονίσθη ἀποκλειστικῶς ἢ εἰς εἴδη ἀπόδοσις αὐτοῦ.

δ'. Ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν ἀμπέλων, καθ' ὅσον ἡ διὰ τοῦ προγενεστέρου καθιερωμένη αὐτὴ τάξις τῶν ἀμπέλων, πληρώνουσα 50 λεπτὰ μόνον ἔγγειον φόρον ἐξηλείφθη διὰ τοῦ νέου, ἀποφασισθείσης ἐν αὐτῷ ὡς τελευταίας τάξεως τῆς πέμπτης τοῦ προλαβόντος, ἀποφερούσης φόρον μίαν δραχμὴν κατὰ στρέμμα.

ε. Ἐπὶ τῆς φορολογίας τῆς μετάξης, καθ' ὅσον ἐνῷ αὐτὴ ἐφορολογεῖτο μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ περυσινοῦ νόμου ἐν τοῖς τελωνείοις, διὰ τοῦ τελευταίου τούτου νόμου ἀπεφασίσθη ἡ βεβαίωσις τῶν φόρων αὐτῆς εἴτε δι' ἐκτιμήσεως, εἴτε διὰ καταμετρήσεως ἢ ζυγίσματος ἐν τοῖς μεταξοσκωληκοτροφείοις καὶ ἡ ἀπόδοσις τοὺφόρου αὐτῆς κατ' εἶδος· καὶ

ς'. Τέλος πάντων ἐπὶ τῶν κατ' ἐκτίμησιν φορολογουμένων εἰδῶν, οἷον περιβολίων, λαχανοκήπων, μποστανίων, κρομμύων, γεωμήλων, καπνῶν, βαμβακίων, καὶ τῶν συσταδὸν κειμένων ἀμυγδαλαιῶν, τῶν ὁποίων ὁ φόρος εἰσεπράττετο ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ δημόσιον κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον, ἤδη δὲ ἐνοικιάζονται, διὰ δὲ τῆς ἐνοικιάσεως ἐγκαθίστανται εἰς ὅλα τοῦ δημοσίου τὰ δικαιώματα ὁ ἐνοικιαστής.

Παρατηροῦν, δὲ ὅτι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ὅλων τούτων τῶν καινοτομιῶν δύνανται νὰ προκύψωσι περιστατικὰ, καταδεικνύοντα ἐναργῶς τὸ ἐπιζήμιον αὐτῶν καὶ τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην εἴτε τῆς εἰς τὰ πρότερον εἰθισμένα ἐπανόδου, εἴτε τῆς ἐξευρέσεως ἄλλων διατάξεων καταλλήλων· τοῦ τοιούτου δὲ πλεονεκτήματος ἀποκλείεται ἡ Κυβέρνησις, ἐὰν ἐπισπευθῆ ἀπὸ τοῦδε ἡ νομοθέτησις τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ ἐπερχόμενον ἔτος 1853, ἐνῷ οὐδεμία ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔνδειξις κἂν παρήχθη ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς, περὶ τοῦ λυσιτελοῦς ἢ μὴ τῶν εἰρημένων καινοτομιῶν, καθ' ὅσον ὁ περὶ φορολογίας νέος νόμος μόλις ἤρξατο ἤδη νὰ ἐκτελῆται.

Θεωροῦν λοιπὸν, ὅτι ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖον καθίσταται τὸ νὰ ἀναβληθῆ πρὸς καιρὸν ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ

ἀνὰ χεῖρας νομοσχεδίου μεχρισοῦ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος καθ' ὅλα του τὰ μέρη, ἢ τοὐλάχιστον κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτῶν, ὁ διὰ τὸ ὁριστάμενον ἔτος κυρωθεὶς νέος νόμος, τοῦ ὁποίου ἡ ἰσχὺς ἐπιζητεῖται διὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ διὰ τὸ ἐπερχόμενον, διὰ τὸν ἰσχυρὸν καὶ οὐσιώδη λόγον τοῦ νὰ καταδειχθῇ τὸ εὐχερὲς ἢ δυσχερὲς τῶν προκυψασῶν ὡς ἐξ αὐτοῦ σχέσεων τῶν ἐνοικιαστῶν πρὸς τοὺς φορολογουμένους καὶ πρὸς τὸ δημόσιον, καὶ τούτων πρὸς ἐκείνους, τόσον ὡς πρὸς τὴν ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐνοικιαστῶν πρὸς τοὺς φορολογουμένους καὶ τἀνάπαλιν, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἰδίων πρὸς τὸ δημόσιον, ἅτινα ἐκ τῆς πρώτης ὄψεως δύνανται νὰ ὑποπέσωσιν εἰς δυσαρέστους καὶ οὐσιώδεις περιπλοκάς, αἵτινες ἀναπαρεύκτως πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ διὰ τὸ ἐπερχόμενον ἔτος φορολογικοῦ νόμου, ἡ βάσις τοῦ ὁποίου πρέπει μὲν νὰ ἦναι τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ τὸ ἀληθῶς ἐννοούμενον συμφέρον αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἐνυπάρχει, εἰμὴ εἰς τὴν μετὰ πραγματικῆς δικαιοσύνης, ἄνευ τῆς καταβλίψεως καὶ καταπιέσεως τοῦ φορολογουμένου λαοῦ, ἐπιβολὴν καὶ εἴσπραξιν τῶν φόρων.

Δι' ὅλα ταῦτα γνωμοδοτοῦσι τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, καθ' ὅσον ἐκ τῶν εἰσέτι ἐκκρεμῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς καθίσταται βέβαιον, ὅτι ἡ παροῦσα βουλευτικὴ σύνοδος θὰ παρατωθῇ ἕως τότε.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Ἰουνίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Κ. Νταγρῆς.
Δ. Ὀρεινός.
Εὐστρ. Παρίσης.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.
Δ. Π. Δημητρακόπουλος.

Ὁ εἰσηγητὴς Κ. Μανέτας.»

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι ἀνάγκη νὰ συνέλθωσι αὖριον τὰ τμήματα διὰ νὰ προβῶσιν εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας αὐτῶν, καὶ ἐκλέξωσι τοὺς ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, ὡς λίαν κατεπείγοντος, εἰσηγητάς των, κατόπιν δὲ νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου, οὗτινος ἡ ἔκθεσις ἀνεγνώσθη σήμερον· παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ τυπωθῇ ἀμέσως καὶ ἐνεμηθῇ, καὶ ἀφοῦ σκεφθῶσιν οἱ βουλευταὶ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ συμβουλευόμενοι τοὺς περὶ τὰ

ἐκκλησιαστικὰ εἰδήμονας, σχηματίσωσι τὴν πεποίθησίν των, νὰ συνέλθωσι τότε εἰς τμήματα καὶ μετὰ τὴν ἀναγκαίαν προσυζήτησιν προβῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν εἰσηγητῶν.

Ἄλλος δέ τις ἐπρότεινε νὰ ἀναβάλῃ ἡ Βουλὴ πᾶσαν ἄλλην συζήτησιν μεχρισοῦ ἀναγνωσθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ σήμερον εἰσαχθέντος νομοσχεδίου ἔκθεσις, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου θεωρεῖ δευτερεύουσαν πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν.

Οὕτω λοιπὸν ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο μετὰ τὴν διανομὴν τοῦ νομοσχεδίου νὰ προβῶσι τὰ τμήματα εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν εἰσηγητῶν· ἡ δ' ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τοῦ 1853 συζήτησις ν' ἀναβληθῇ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τούτοις δὲ ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Λυγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΖ'.

Τῇ 6 Ἰουνίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἦν πρῶτος ἀνέγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ Ε. μὴ συμπληρωθέντος, ὅτι προέδρους μὲν ἐξελέξαντο τοὺς ΚΚ. Α. Εὐμολπίδην, Ἰω. Κριεζῆν, Ἰω. Σαγρέδον, Δ. Καλλιφρονᾶν, Ν. Μπούκουραν καὶ Δ. Α. Γιουρδῆν· γραμματεῖς δὲ, τοὺς ΚΚ. Γ. Μαθεμοχωρίτην, Κ. Δημπερόπουλον, Ἰω. Βάγλαν, Ἀν. Α. Χ. Ἀναργύρου, Α. Παπαδημητριάδην καὶ Δ. Κυμουνδούρον· εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ καταργητικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοὺς Κ. Κ. Θ. Ζαΐμην, Π. Βάρδογλαν, Χ. Θεοχαρόπουλον, Χ. Χριστόπουλον, Εὐστ. Παρίσην καὶ Δ. Ὀρεινόν· τέλος δ' ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, τοὺς ΚΚ. Ν. Χ. Ἀναργύρου, Κ. Δημπερόπουλον, Α. Παπαθανασίου, Δ. Φιλάρετον, Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Χ. Κικίδην.

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον ἐπέρεσέ τις, ὅτι εἰς τῶν ἀξιοτίμων Συντακτῶν τῆς Βουλῆς, ὁ Γ. Παράσχος, ὑπὲρ τῶν ἰδιοτήτων

τοῦ ὁποίου ἤθελεν εἶναι περιττὸν νὰ ὁμιλήσῃ αὐτὸς πρὸς τὸ Σῶμα, τῷ ἐνεχείρισεν ἀναφοράν, δι' ἧς ὑποβάλλει πρὸς τὴν Βουλὴν αἴτησίν τινα οὐ μόνον ἔντιμον, ἀλλὰ καὶ δικαίαν· τὴν ἀναφορὰν λοιπὸν ταύτην ἐξετάσει ἡ ἄδεια ὅπως ἀναγνώσῃ.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς ὁμοφώνως, ἀνέγνω αὖτος τὴν ἀναφοράν.

Ἐνταῦθα ἀποφηναμένης τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀνωτέρω συντάκτου, παρετήρησέ τις, ὅτι διὰ νὰ φανῇ πλήρης ἡ πρὸς αὐτὸν εὐμένεια τῆς Βουλῆς, δὲν πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὸ νὰ κρατῇται, ὡς λέγει, τὸ ὅλον, ἀλλὰ τὸ ἥμισυ τῆς μισθοδοσίας του, καθ' ὅσον πρέπει νὰ ἐκτιμήσωμεν τὰς στερήσεις, εἰς ἃς αὐθορμήτως ὑποβάλλεται· διὸ προτείνει τὴν κατὰ μῆνα κράτησιν μόνου τοῦ ἡμίσεως μέρους τοῦ μισθοῦ του.

Ὑποστηριζάντων δὲ καὶ πολλῶν ἄλλων τὴν πρότασιν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ χορηγηθῇ πρὸς τὸν συντάκτην αὐτῆς Γ. Παράσχον ἐνιαύσιος προκαταβολὴ τῶν μισθῶν του, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ τῷ κρατῆται κατὰ μῆνα τὸ ἥμισυ μόνον τῆς μισθοδοσίας του μέχρι τῆς ἀποπληρωμῆς.

Παρελθόν ἔπειτα ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰσηγητής, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ σχέδιον καταστατικοῦ νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλήν, εἶναι σύμφωνον μὲ τὰς ὑγιεῖς ἀρχάς, αἵτινες πρέπει νὰ διέπωσι τὰς σχέσεις τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὴν πολιτείαν, καὶ ἱκανοποιεῖ πληρέστατα τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν ταῦ νὰ ἴδωμεν ἀποκατασταθεῖσαν προσηκόντως τὴν αὐτοκέφαλον Ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν, καθόσον τὸ προκείμενον νομοσχέδιον χορηγεῖ μὲν εἰς τὴν πολιτείαν, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ ὑπερτάτη ἐποπτεία τῶν ἐν τῷ κράτει γινομένων, ὅλα τὰ δικαιώματα τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτήν, διαφυλάττει δὲ ἀκέραια τὰ δικαιώματα, καὶ τὰς προνομίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς. Ἐκ τοῦ εὐτυχοῦς δὲ τούτου συνδυασμοῦ θέλει διατηρηθῇ ἀναποφεύκτως ἀναγκαία ἁρμονία μεταξὺ τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐκκλησίας. Ἐκ τῆς ἁρμονίας δὲ ταύτης θέλει ἰδεῖ ἡ πατρὶς καὶ τὴν ἠθικήν της εὐημερίαν καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς ἐκκλησίας μας, διατηρησάσης ἐν ταῖς περιπετείαις τῶν χρόνων τὴν πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν ἑνότητα.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπή σας θεωρεῖται εὐτυχὴς

μὴ ἔχουσα νὰ ὑποβάλῃ τροπολογίαν τινα ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου· προτείνει ὅθεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, ἵνα τὸ ταχύτερον ἐπέλθῃ ἡ παρὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων προσδοκωμένη διοργάνωσις τῆς αὐτοκεφάλου Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Ἰουνίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή

Χ. Βάρβογλης	Δ. Ὀρεινὸς
Χ. Χριστόπουλος.	Εὐς. Μ. Παρίσης
Χ. Θεοχαρόπουλος	Ὁ Εἰσηγητὴς
	Θ. Α. Ζαΐμης.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ ἀνωτέρω περὶ καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Ἀγγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΗ'.

Τῆς 7 Ἰουνίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν 10 π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νομοσχεδίου, προσέθηκε συγχρόνως, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἓν τῶν σπουδαιοτέρων ὅσα εἰσήχθησαν μέχρι τοῦδε ἡ θέλουσιν εἰσαχθῇ, καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην συναισθάνονται, ὡς δὲν ἀμφιβάλλει, πάντες οἱ βουλευταί· διὸ παρακαλεῖ τοὺς ἀγορεύσοντας ῥήτορας ν' ἀποφύγωσιν ἐν γένει τὰς φράσεις καὶ τὸν τρόπον ἐκεῖνον, ὅστις δύναται νὰ ἐξάψῃ καὶ θορυβήσῃ τὴν συζήτησιν.

Ἀκολούθως μὴ ὑπαρχούσης παρατηρήσεώς τινος ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἤρχετο ἐπ' αὐτῆς, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἰλ. Δωΐλα καὶ Δ. Πολυχρονοπούλου, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρ-

τώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Νομοσχεδίου ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρτινὸς . . . . . N.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . N.
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος . .
Πέτρος Καμπανὴς . . N.
Δημ. Τσόκρης . . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . N.
Γεώρ. Τσόκρης . . . . N.
Γεώρ. Σκοῦφος . . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.
Ἀνδρίας Ἴσκος . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .
Θεόδωρος Γρίβας . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . N.
Ταταῖλος Μαυρομμάτης .
Δ. Πετροπουλάκης . . .
Π. Τζαννετάκης . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . N.
Στομάτιος Μήτσας . . N.
Γεώργιος Βελὴς . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . . N.
Γεώργ. Ἰω. Γυλδάσης .
Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . N.
Στέφαν. Στεφανόπουλος . N.
Ἀνδρίας Αὐγερινὸς . . N.
Ἰωάν. Κλίμακας . . . N.
Ἀναγνώστ. Δημητρίου . .
Π. Ζάνος . . . . . .
Χρ. Δεμάθης . . . . N.
Γρηγ. Βαλιάνος . . . N.
Θρασ. Ζαΐμης . . . . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . .
Πλ. Παπαδαῖος . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης. .
Γεώργ. Περωτὴς . . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρῆς . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . N.
Νικόλ. Μπούκουρας . . N.
Λάμπρ. Ῥοῦλὸς . . . N.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος .
Π. Κολποδίνος . . . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . N.
Ἐὐστ. Οἰκονομόπουλος .
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος N.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος N.
Ἐμ. Καραμάνος . . . N.
Νικόλ. Ματθαίου . . .
Ἀναγ. Κοντάκης . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . .
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .

Παρασ. Ματάλας . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς .
Παναγιώτης Λαζαρὶς . .
Στάμος Μαυροδήμος . . .
Α. Α. Εὐμολπίδης . . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . N.
Θεοδωρος Πετρινὸς . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . .
Παναγιώτ. Βάρβογλης . N.
Δημήτρ Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . N.
Νικόλαος Μπούτουνος .
Δημήτριος Σακελλαριάδης N.
Γεώργιος Γουλιμης .
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . N.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γεώργ. Κάνδυας . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . N.
Α. Παπαδημητριάδης . .
Ν. Σισμάνης . . . . .
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . N.
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος .
Γ. Μαθεμοχωρίτης . . .
Κίμων Χριστοδούλου .
Νικόλ. Πιεράκος . . . .
Γρηγ. Πατριαρχίας. . . .
Σταυρ. Καπετανάκης . .
Δημ. Πικουλάκης . . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Νάκος Παναγιωτᾶς . . . N.
Παπακώνσ. Τζαμάλας N.
Κωνς. Βλάμης . . . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης N.
Σιδερὴ. Πράτσικας . . .
Παν. Πατρινὸς . . . . .
Κ. Σκορλέτης . . . . N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου N.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος N.
Κωνς. Δαρειώτης . N.
Ἰωάν. Γεωργάρας . . . .
Γ. Νικολάου . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . .
Μιχαὴλ Σολομὸς . . . N.
Εὐστράτιος Παρίσης . . N.
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N.
Δημήτριος Δρόσος . . . N.
Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος N.
Κυριάκος Πωπρόπουλος .
Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . .
Λ. Κιζάνης . . . . . N.
Ἰωάννης Δαμιανὸς . . N.
Λάζαρος Α. Γιωρδὰς . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . N.
Πέτρ. Χ. Πέτρου . . . .
Κωνς. Δυοβουνιώτης . N.
Μ. Χουρμούζης N.
Καλ. Τσουκαλᾶς . . N.
Δημήτριος Μητσάκης . .
Γεώργιος Ἀποστολίδης N.
Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ ἀ. ἄρθρον, ἐξ οὗ προοιμιαζόμενος ἐξέβαινέ τις, ὅτι ἀνέκαθεν ἐπρέσβευσε τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ νομοθετικὴ τῆς Ἑλλάδος ἐξουσία, ἐλευθέρα παντὸς κωλύματος, ἠδύνατο

νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἀφορώντων τὴν Ἐκκλησίαν νομοσχεδίων, καὶ διὰ τοῦτο ἀσμένως ἐψήφισεν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου τούτου ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου. Ἀλλ' ἐν τῷ Β'. τμήματι τῆς Βουλῆς, εἰς ὃ καὶ ὁ ἀγορεύων ἀνήκει, ἐγένοντο ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἄλλων μελῶν διάφοροι πρὸς τὸν εἰσηγητὴν παρατηρήσεις, αἵτινες ὅμως δὲν φαίνονται ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς μὴ κριθεῖσαι ἴσως σπουδῆς ἄξιαι. Προτιθέμενος λοιπὸν νὰ ἐκθέσῃ αὐτὰς ἀπὸ τοῦ βήματος, παρατηρεῖ, ὅτι ἂν καὶ ἠδύνατο νὰ φέρῃ εἰδικῶς τὴν ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ἀνήκουσαν πρότασιν, ἐπειδὴ ὅμως συναισθάνεται τὴν σπουδαιότητα τοῦ νομοσχεδίου, ἔκρινε καλὸν νὰ προτάξῃ αὐτὰς ἐν συνόλῳ, ἵνα φέρῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθ' ἕκαστα. Καὶ πρῶτον παρατηρεῖ ἐν τῷ γ'. ἄρθρῳ, ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σύγκειται μὲν ἐκ πέντε μελῶν, ἀλλ' ἡ προβλεπομένη διὰ τοῦ ἄρθρου ἀναπλήρωσις τούτων δὲν εἶναι, ὡς νομίζει, ὀρθή· ἐν ᾧ δ' ἐπίσης ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ ἐνιαυσία συγκάλεσις τῶν συνέδρων, οὐχ ἧττον δὲν θεωρεῖ καλὸν οὐδὲ σύμφωνον πρὸς τὸ ιδ'. ἄρθρον τὸ νὰ διατηρῶνται ἀπολύτως δύω ἐξ αὐτῶν· ἐπ' ἀμφοτέρων λοιπὸν τῶν διατάξεων τούτων ἐπιφυλάσσεται νὰ ἐκφράσῃ γνώμην ἰδίαν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ς'. ἄρθρῳ τοῦ νομοσχεδίου διαγράφονται μὲν τὰ καθήκοντα τοῦ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Β. ἐπιτρόπου, ἀλλὰ δὲν ἀναφέρονται καὶ αἱ ποιναί, εἰς ἃς διὰ παράβασιν καθηκόντων ἢ ἄρνησιν ὑπηρεσίας πρέπει νὰ ὑποβάλληται. Ἐν ᾧ δὲ θεωρεῖ ἀναγκαῖον τοῦτο, ἐπιφέρει τέλος ὅτι καὶ ἐν ἄρθρῳ ιδ'. δὲν ὁρίζεται ἐν ἀκριβείᾳ τὸ δικαστήριον, ὅπερ θέλει ἀναθεωρήσει τὴν περὶ καθιερέσεως κληρικοῦ τινος ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς Συνόδου, διὸ ἐπιφυλάσσεται νὰ εἴπῃ τὰ δέοντα καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν περιστάσεων τούτων.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ α'. ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖται, ἐπίσης δὲ καὶ τὸ β'. ἄρθρον αὐτοῦ, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως· ἔχουσι δ' οὕτως·

«Α. Ἡ αὐτοκέφαλος ὀρθόδοξος ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μέλος οὖσα τῆς μιᾶς ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς ἐκκλησίας τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, συνίσταται μὲν ἐκ πάντων τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων, καὶ ὁμολογούντων τὸ ἱερὸν τῆς πίστεως σύμβολον, καὶ πρεσβευόντων πάνθ' ὅσα πρεσβεύει ἡ ἁγία τοῦ Χριστοῦ ὀρθόδοξος ἀνατολικὴ ἐκκλησία, ἧς ἀρχηγὸς καὶ κεφαλὴ ὁ Κύριος καὶ Θεὸς Ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· διοικεῖται δὲ πνευματικῶς παρ' ἀρχιερέων κανονικῶν, τηροῦσα ἀπαραλλάκτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις.

Β'. Ἀνωτάτη ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ ὑπάρχει Σύνοδος διαρκὴς, φέρουσα τ' ὄνομα, *Ἱερὰ Σύνοδος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*. Καθεδρεύει δὲ διαρκῶς ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ Βασιλείου καὶ ἔχει ἁρμαμάξιον ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας εἶναι ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γράμματα *Ἱερὰ Σύνοδος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ Γ'. ἄρθρου, λαβὼν τὸν λόγον ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡ Ἱερὰ Σύνοδος θεωρεῖται πλήρης, ὅταν ἦναι παρόντα καὶ συμπράττωσι τὰ πέντε συνοδικὰ μέλη, ἐπομένως δὲ, κατὰ τὸ ιβ'. ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου, ἀνάγκη νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς συζητήσεις ὅλα τ' ἀνωτέρω μέλη, νὰ ὑπογράφωνται εἰς τὴν ἐκδιδομένην ἀπόφασιν, πρὸς δὲ νὰ συνυπογράφηται κατ' ἄλλο τι ἄρθρον καὶ ὁ Β. ἐπίτροπος, διὰ νὰ ἔχῃ κύρος ἡ πρᾶξις. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἔπεται, ὅτι ἅμα διὰ τὴν ἀπουσίαν τινὸς περιλειφθῶσι τέσσαρα μέλη δὲν δύνανται νὰ συνέλθωσι πρὸς ἐργασίαν, καὶ ἐνταῦθα θεωρεῖ τὴν ἐνυπάρχουσαν ἔλλειψιν τοῦ νόμου. Καὶ ἴσως μὲν ἀντιτάξωσιν αὐτῷ, ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ἀναπληροῖ τὸν ἀπόντα κατὰ τὴν τάξιν τῶν πρεσβείων τῆς ἀρχιερωσύνης ἀμέσως ἑπόμενος, ἀλλ' ὅταν ἀναλογισθῶμεν τὰς δυσχερείας, αἵτινες δύνανται νὰ παρεμβληθῶσιν μέχρι τῆς ἀρίξεως αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας, θέλομεν ἴδει, ὅτι καὶ εἴκοσιν ἡμέραι δὲν ἀρκοῦσι πολλάκις εἰς τοῦτο, καὶ ὅτι ἑπομένως καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος θέλει ἀργεῖ. Οὕτω π. χ. ἐὰν ἓν τῶν μελῶν της ὑποτεθῇ, ὅτι ἀσθένησεν ἢ περιέπεσεν ἄλλως εἰς μακρὰν ἀσθένειαν, καὶ ὁ μετ' αὐτὸν ἐπερχόμενος εἶναι ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνδρου, ἐννοεῖται, ὅτι δὲν ἀρκοῦσιν 25 ἡμέραι ἐως οὗ προσκληθεὶς ῥθάσῃ εἰς Ἀθήνας, καθ' ὅσον δὲν ἀγνοεῖ τις, ὅτι διὰ τὸ δύσκολον τῆς συγκοινωνίας τὸ νέον τῆς σεπτεμβριανῆς μεταβολῆς ἐγένετο γνωστὸν εἰς τὴν Θήραν διὰ τινος ἐξ εὐρώπης ἀφιχθέντος ἐκεῖ πλοίου. Τί πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ πρὸς ἐξομάλυνσιν τοῦ κακοῦ; νὰ παραδεχθῶμεν ἀναπληρωτικὰ μέλη; ἀλλὰ τότε, θέλουσι τῷ παρατηρήσει, πρέπει νὰ ἔχωμεν παρακαθημένους παρέδρους, ὅπερ οἰκονομικῶς δὲν συμφέρει. Ἐν τοιαύτῃ περιστάσει φρονεῖ, ὅτι αἱ συνοδικαὶ πράξεις δύνανται νὰ ἔχωσι κῦρος, καὶ ὅταν ἐνεργῶνται ὑπὸ τριῶν μελῶν, ὡς καὶ ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ ἐργάζονται καὶ ἀποφαίζουσιν οἱ ἡμίσεις πλέον ἑνός. Ἡ λοιπὸν πρέπει νὰ παραδεχθῶ-

μεν ἕνα τοὐλάχιστον πάρεδρον πρὸς εὐχερῆ ἀναπλήρωσιν τοῦ αἱρνιδίως κωλυομένου, ἢ ὅτι ἀρκεῖ ἡ παρουσία τριῶν μελῶν, ἐν περιπτώσει κωλύματος, διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος συνοδικὴ τις πρᾶξις, ἀλλὰ μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι πρέπει τότε νὰ συμφωνῶσιν ὁμοψήφως εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν. Ἐπιλαμβανόμενος δὲ καὶ τῆς δευτέρας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου θεωρίας του, λέγει, ὅτι κατὰ τὸν Θ'. § αὐτοῦ ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ διατηρήσῃ καὶ προσεχῶς δύω τῶν μελῶν τῆς ληγούσης Συνόδου, ἀλλ' ἐν τῷ δικαιώματι τούτῳ δὲν βλέπει καὶ τινα περιορισμόν, ὥστε δύω συνοδικὰ μέλη δύνανται βαθμηδὸν ν' ἀποβῶσιν ἰσόβια· ἂς ὁρισθῇ λοιπὸν, ὅτι τὰ αὐτὰ μέλη ἐπιτρέπεται νὰ διατηρηθῶσιν ἐπὶ δύω ἔτι συνόδους, ἀλλ' ὡς εἶπε, νὰ ὁρισθῇ τοῦτο, ἵνα ἐκλείψῃ τὸ πλάγιον αὐτὸ εἶδος τῆς ἰσοβιότητος, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καλῶς· διὸ προτείνει, ἐκτὸς τῆς πρώτης συνόδου, νὰ διατηρῶνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὰ αὐτὰ συνοδικὰ μέλη ἐπὶ δύω τὸ πολὺ ἔτι συνόδους.

Ὑποστηρίξαντος δέ τινος μίαν τῶν ἀνωτέρω προτάσεων τοῦ ἀγορεύσαντος, ἤτοι τὸ νὰ προσκληθῶσιν εἰς ἢ δύω ἀναπληρωτικοὶ πάρεδροι, καθ' ὅσον ἐνδέχεται τῷ ὄντι νὰ ἀσθενήσῃ ἓν τῶν μελῶν τῆς συνόδου, κατὰ δὲ τὸν νόμον ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία καὶ σύμπραξις ὅλων· παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἀποσύρων τὰς λοιπὰς προτάσεις, ἐμμένει εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ ὑποστηριχθεῖσαν.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι καὶ εἰσάγων τὸ νομοσχέδιον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἀπέφυγε τὸ νὰ ἔλθῃ διὰ τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν καθ' ἕκαστα, ὅπως μὴ προκαλέσῃ ἐπιτραλεῖς συζητήσεις ἐπὶ ἀντικειμένου ὅλως ἐκκλησιαστικοῦ, καὶ ἤδη ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας ὁρμώμενος, ἄνευ προοιμίων καὶ ἐν ξηραῖς λέξεσι θέλει ἀρκεσθῇ ν' ἀπαντήσῃ τὰ δέοντα. Χαίρει δὲ, διότι ἀποσύρας καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ τὰς λοιπὰς προτάσεις, ἀπαλλάττει τὸν ὑπουργὸν τοῦ ν' ἀπαντήσῃ πρὸς ἄλλας. Περιοριζόμενος λοιπὸν εἰς μόνην τὴν περὶ ὑπάρξεως ἑνὸς ἀναπληρωτοῦ πρότασιν τοῦ ἀγορεύσαντος, παρατηρεῖ, ὅτι ἔφερε μὲν οὗτος ὡς παράδειγμα τὴν γενομένην συμπλήρωσιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀλλὰ τὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πάντῃ διάφορα τούτων, εἰσὶν ἐκκλησιαστικὰ, ἱερὰ κατ' οὐσίαν, καὶ ἡ Σύνοδος καλεῖται μάλιστα, ἵνα ἐκτελέσῃ δικαστικὰ ἔργα. Καθὼς δὲ καὶ ἐν τῷ πλημμελειοδικείῳ, καὶ παρὰ τοῖς ἐφέταις καὶ εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, διὰ μὲ ἐκδοθῇ μία τις ἀπόφασις, ἀπαιτεῖται νὰ συνέλθωσιν ἐπὶ τούτῳ

καὶ τὰ πέντε δικαστικὰ μέλη, ὅπως ἔχῃ κῦρος ἡ πρᾶξις, οὕτω, προκειμένου ν' ἀποφασίζῃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος περὶ ἐκκλησιαστικῶν βαθμῶν, περὶ ἀργίας, περὶ καθαιρέσεως κλπ. πρὸς ὅρελος αὐτῶν τῶν δικαζομένων εἶναι δίκαιον νὰ σύγκηται ἐκ πέντε μελῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνδέχεται τῷ ὄντι ἡ ν' ἀσθενήσῃ ἐπ' ὀλίγον εἷς τῶν Συνοδικῶν τούτων, ἢ ὡς πνευματικὸς ποιμὴν νὰ μεταβῇ καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ πρὸς ὅρελος τοῦ ποιμνίου του, τὸ νομοσχέδιον προβλέπων ταῦτα, ὥρισε νὰ καλῶνται εἰς ἀναπλήρωσιν ὁ ἀμέσως κατὰ τὴν τάξιν τῶν πρεσβείων ἐπερχόμενος ἱεράρχης. Δὲν ἐκτείνονται δὲ τὰ ὅρια τοῦ Κράτους πέραν τῶν 40—50 ὡρῶν, ὥστε νὰ πιθανολογῆται ἡ καθυστέρησις τοῦ ἀναπληρωτοῦ τούτου, οὐδὲ βλέπει τί τὸ κατεπείγον τῆς ἀμέσου ἀρίξεως, ἐν ᾧ δὲν θέλει πρόκεισθαι κυρίως εἰμὴ περὶ βαθμολογιῶν, περὶ καθαιρέσεων καὶ ἄλλων τοιούτων· ἄλλως τε, διὰ τὴν ὕπαρξιν συνοδικῶν παρέδρων παρακαθημένων οὐ μόνον θέλομεν ἔχει ἀνάγκην νέων ἐξόδων, ἀλλὰ καὶ θέλομεν παρεμποδίζει τοὺς ποιμενάρχας τοῦ λαοῦ ἐντεῦθεν, ἐν ᾧ πρέπει νὰ διατρίβωσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας των πρὸς φωτισμὸν καὶ παραμυθίαν τῶν τέκνων αὐτῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας περὶ διορισμοῦ συνοδικῶν παρέδρων ἀναπληρούντων τὰ κωλυόμενα μέλη, δὲν παρεδέχθη ταύτην, μὴ ἀναστᾶσα· ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον, ὡς ἔχει, δι' ἀναστάσεως, ἐπίσης δὲ καὶ τὰ μετ' αὐτὸ Δ'. καὶ Ε'. ἔχοντα οὕτως·

«Γ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος σύγκειται ἐκ πέντε μελῶν ἰσοψήφων, ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἀρχιερέων τῶν ἐχόντων ἐπισκοπὰς, ὧν εἷς πρόεδρος, καὶ τέσσαρες σύνεδροι. Καὶ πρόεδρος μὲν ὑπάρχει διαρκῶς ὁ κατὰ καιρὸν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου ἀρχιεραπτεύων μητροπολίτης· οἱ δὲ σύνεδροι καλοῦνται ἀλληλοδιαδόχως παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὴν τάξιν τῶν πρεσβείων τῆς ἀρχιερωσύνης, διατηρουμένης ἐνὶ ἑκάστῳ εἰς τὰς συνεδριάσεις καὶ τῆς τάξεως τοῦ ἰδίου βαθμοῦ.

Ἀνὰ πᾶν ἔτος οἱ σύνεδροι ἐπανέρχονται εἰς τὰς ἐπαρχίας των, καθ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις δὲν διατηρήσῃ ἐπὶ πλέον τινὰς ἐξ αὐτῶν, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τοὺς δύω.

Ἐν ἀπουσίᾳ, ἢ ἄλλῳ κωλύματι, τὸν πρόεδρον ἀναπληροῖ ὁ εἰς τὰς συνεδριάσεις ἀμέσως μετ' αὐτὸν προκαθήμενος τῶν ἄλλων· εἰς τυχοῦσαν δὲ ἀνάγκην ἀναπληρώσεως τινὸς τῶν συνέδρων καλεῖται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὁ κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν ἑπόμενος αὐτοῦ.

Ἡ ἐνιαυσία συνοδικὴ περίοδος ἄρχεται ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

Δ'. Ὁ πρόεδρος καὶ οἱ σύνεδροι, πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, διαβεβαιοῦσι τὴν πίστιν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς ἑξῆς προσφωνήσεως.

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ!

« Διαβεβαιοῦμεν ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ ἡμῶν, ὅτι ἀείποτε διατελοῦντες πιστοὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην ἡμῶν καὶ εὐπειθεῖς εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τῆς ἐπικρατείας, καταβαλοῦμεν πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρώσωμεν τῇ θείᾳ χάριτι τὰ καθήκοντα ἡμῶν εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας διοίκησιν, τηροῦντες ἀπαραλλάκτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις, καὶ μάρτυρα ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τῆς διαβεβαιώσεως ταύτης αὐτὸν τὸν Ὕψιστον Θεόν, ὃς δώῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι ζωὴν πολυχρόνιον ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ, διατηρεῖν δὲ τὴν Ὑμετέραν βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνομένην εἰς αἰῶνας αἰώνων. »

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ προέδρου καὶ τῶν συνέδρων, ἔγγραφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτῶν, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Ε. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει ἀ. καὶ β'. γραμματέα, κληρικοὺς καὶ ἕνα ἢ, κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, δύω γραφεῖς, κληρικοὺς καὶ τούτους ὄντας, καὶ ἕνα κλητῆρα διοριζομένους τοὺς μὲν γραμματεῖς παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τοὺς δὲ γραφεῖς καὶ τὸν κλητῆρα παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὁ ἀ. γραμματεύς, καὶ τούτου κωλυομένου ὁ β'. διευθύνει τὰ τοῦ γραφείου, εἰσηγεῖται τὰς ὑποθέσεις ἐνώπιον τῆς Συνόδου συνεδριαζούσης, καὶ κρατεῖ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως· δὲν ἔχει δὲ ψῆφον, οὔτε λαμβάνει μέρος εἰς τὰς συζητήσεις, εἰμὴ ὁσάκις ζητηθῇ εἰς τοῦτο. Τῶν δὲ γραφέων τὰς ἐργασίας προσδιορίζει ἑκάστοτε ὁ γραμματεύς.

Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ γραφεῖς λέγουσιν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, συνεδριαζούσης ἐπὶ τούτῳ, τὴν ἑξῆς διαβεβαίωσιν.

« Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ μου, ὅτι θέλω φυλάξει πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τῆς ἐπικρατείας, τηρῶν ἀκριβῶς καὶ ἀπαρασαλεύτως τοὺς ὅρους

αὐτῶν καὶ ἐκπληρῶν εὐσυνειδότως τὴν ἐμπιστευθεῖσαν μοι ὑπηρεσίαν. »

Ὁ δὲ κλητὴρ δίδει τὸν συνήθη τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὅρκον.

Τὸ περὶ τῆς διαβεβαιώσεως τῶν γραμματέων καὶ τῶν γραφέων, ὡς καὶ τὸ περὶ τοῦ ὅρκου τοῦ κλητῆρος πρωτόκολλον, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ Γ'. ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸν Β. Ἐπίτροπον ἐνδέχεται νὰ συμβῇ ἀνθρωπίνως τι κώλυμα, ἕνεκα τοῦ ὁποίου νὰ μὴ δύνατας νὰ παρευρεθῇ εἰς τὰς συνεδριάσεις, ἵνα μὴ ἐμποδίζηται τῶν ἔργων αὐτῆς ἡ ἱερὰ Σύνοδος, προτείνει νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ ὅτι ἐν περιπτώσει κωλύματος τοῦ Β. ἐπιτρόπου εἰδοποιεῖται τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως ἀναπληροῖ αὐτὸν δι' ἑνὸς τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων του. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀναπλήρωσις αὕτη οὐ μόνον τὴν ἐλαχίστην δαπάνην δὲν ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ εἰσαχθέντος κατὰ τὴν Δ'. περίοδον ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου ἐπροτείνετο, φρονεῖ, ὅτι δὲν θέλει ἀπορριφθῇ ἡ πρότασίς του.

Ὑποστηριχθείσης δὲ ταύτης ὑπό τινος, λαβὼν τὸν λόγον ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὡς ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει, ὅτι ἐνδιαφέρεται ἡ Βουλὴ ὑπὲρ τῆς ἐντελοῦς ἐνεργείας τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, καὶ ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ πιστεύσῃ, ὅτι οὐδ' ἧττον ἡ Κυβέρνησις τὰ αὐτὰ τρέφει ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου αἰσθήματα· οἱαδήποτε δὲ καὶ ἂν ἦναι Κυβέρνησις, μὴ ἀμφιβάλλῃ τις, ὅτι ἔχει συμφέρον τὸ νὰ διατελῇ εἰς ἐνέργειαν ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία. Ἐπὶ τοῦ πρακειμένου λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις ἐν τῷ δικαιώματι αὐτῆς ἔθηκε παρὰ τῇ Συνόδῳ τὸν β. ἐπίτροπον, ἐπειδὴ ὅμως ἐνδέχεται νὰ περιπέσῃ καὶ αὐτὸς εἰς ἀσθένειαν ἢ ἄλλο τι κώλυμα, πρέπει νὰ ἀποδώσῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν διάθεσιν, ὅτι θέλει προθυμηθῇ ν' ἀναπληρώσῃ αὐτὸν δι' ἄλλου προσωρινοῦ ἐπιτρόπου. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἅμα ἀναγνωρισθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ αἴσθημα τοῦ νὰ διατελῇ εἰς ἐνέργειαν ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία, κατὰ γενικὴν ἀρχὴν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει φροντίζει ν' ἀναπληροῖ τὸν Β. ἐπίτροπον δι' ἄλλου τινὸς, ἵνα μὴ καθυστερῶσι τὰ ἔργα τῆς ἱερᾶς Συνόδου· διὰ τοῦτο νομίζει περιττὸν νὰ μεταβάλωμεν τὸ νομοσχέδιον διὰ τροποποιήσεων οὐχὶ ἀναγκαίων.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι διὰ νὰ τίθηται ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Β. ἐπιτρόπου προσωρινὸς αὐτοῦ ἀναπληρωτὴς, πρέπει νὰ πληρῶνωνται δύω μισθοὶ ταὐτοχρόνως, καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ

τοῦτο ἄνευ ῥητῆς διατάξεως νόμου· προσέθηκεν ὁ ὑποβαλὼν τὴν πρότασιν βουλευτὴς, ὅτι ἐκτὸς τούτου καὶ ὁ ὑπουργὸς θέλει εὑρίσκεσθαι πολλάκις αὐχὶ εἰς μικρὰς δυσκολίας, ὅπως συντάξῃ νέον διὰ τὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ ἐπιτρόπου διάταγμα, καὶ ὁ Βασιλεὺς δ' ἐκ πολλῶν περισπώμενος ἐργασιῶν, δύναται νὰ μὴν ὑπογράφῃ αὐτὸ ἀμέσως· ἂν λοιπὸν ἡ πρότασις αὐτοῦ ἐγκριθῇ, αἱ ἀνωτέρω δυσχέρειαι δὲν ὑπάρχουσι καὶ ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου δύναται ν' ἀναπληροῖ εὐκόλως τὸν ἀσθενοῦντα ἐπίτροπον.

Ἐνταῦθα ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου δὲν παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, μὴ ἀναστᾶσα.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ ἐπιρυλαχθεὶς τὴν εἰς τὰ καθέκαστα ἀνάπτυξιν διαφόρων ἄρθρων, ἐξέθηκεν, ὅτι ὡς οἱ δικαστικοὶ, στρατιωτικοὶ καὶ λοιποὶ ὑπάλληλοι τιμωροῦνται διὰ τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὁσάκις ἤθελον κατηγορηθῇ ἐπὶ παραβάσει καθηκόντων ἢ ἀρνήσει ὑπηρεσίας, οὕτω καὶ ὁ Β. ἐπίτροπος εἰς τὸν γενικὸν τοῦτον κανόνα ὑπαγόμενος, πρέπει νὰ τιμωρῆται, ὁσάκις ἤθελε τυχὸν περιπέσει εἰς τὰ αὐτὰ ἁμαρτήματα.

Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸν νόμον δὲν πρέπει νὰ ἐπιβάλλωνται ποιναὶ, εἰμὴ κατὰ τῶν προσώπων ἐκείνων, εἰς ἃ ῥητῶς ἀπαγορεύεται νὰ πράξωσι τί, τὰ δὲ πρόσωπα ταῦτα κατονομάζονται ἐν τῷ νόμῳ καὶ εἶναι, ὡς εἶπεν, οἱ δικαστικοὶ, στρατιωτικοὶ, καὶ λοιποὶ ὑπάλληλοι, εὔκολον εἶναι εἰς τὸν Β. ἐπίτροπον, ὁσάκις ἤθελεν ὑποπέσει εἰς παράβασιν καθηκόντων ἢ ἄρνησιν ὑπηρεσίας, νὰ διϊσχυρισθῇ, ὅτι δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ νόμου κατηγορίαν, καθ' ὅσον εἶναι ἐκκλησιαστικὸς ὑπάλληλος, καὶ περὶ τῶν τοιούτων δὲν ποιεῖ μνείαν ὁ νόμος. Διὸ προτείνει νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ, ὅτι καὶ ὁ Β. ἐπίτροπος εἰς περιπτώσεις τοιαύτας τιμωρεῖται ὡς οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι, ὑπαγόμενος εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς τοῦ παρ' ἡμῖν ποινικοῦ νόμου.

Ἀλλ' ἀντεπόντος ἑτέρου, ὅτι ἀποκρούει τὴν πρότασιν, καθ' ὅσον ὁ Β. ἐπίτροπος, μὴ ὢν εἰμὴ ὑπάλληλος διοικητικὸς, ἐννοεῖται, ὅτι ὑπάγεται εἰς τὰς αὐτὰς τοῦ νόμου ποινὰς, ἡ μὲν πρότασις ἀπερρίφθη ὑπὸ μηδενὸς ὑποστηριχθεῖσα, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ΣΤ'. ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ Ζ'. Ἡ. Θ'. Ι'. καὶ ΙΑ'. δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖνται· ἔχουσι δ' οὕτω·

« Σ'. Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως βασιλικὸς ἐπίτροπος, ὅστις, πρὸν ἢ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του,

δίδει ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως τὸν νενομισμένον ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ὑπερτάτην βασιλικὴν ἐξουσίαν, εἰς ἣν ἐναπόκειται ἡ κυριαρχία τοῦ Κράτους, ἀνήκει καὶ ἡ ἐποπτεία ἐφ' ὅλων τῶν ἐντὸς τοῦ βασιλείου γινομένων, ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος ἔχει τὸ καθῆκον νὰ παρευρίσκηται, ἄνευ ψήφου, εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ νὰ προσυπογράφηται εἰς ὅλα τὰ πρωτότυπα τῶν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκδιδομένων ἀπορράσεων καὶ πράξεων, ἀναγομένων εἴτε εἰς τὰ ἐσωτερικὰ εἴτε εἰς τὰ ἐξωτερικὰ αὐτῆς καθήκοντα. Πᾶσα δὲ ἀπόφασις ἢ πρᾶξις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γινομένη ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, ἢ μὴ φέρουσα τὴν προσυπογραφὴν αὐτοῦ εἶναι ἄκυρος.

Ζ'. Τὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διαιροῦνται εἰς ἐσωτερικὰ καὶ εἰς ἐξωτερικά. Καὶ εἰς μὲν τὰ ἐσωτερικὰ ἐνεργεῖ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀνεξαρτήτως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐξωτερικά, ὡς ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν πολιτείαν, τὰ δικαιώματα ἢ τὸ κοσμικὸν συμφέρον τῶν κατοίκων, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐνεργεῖ τὰ περὶ τούτων τῇ συμπράξει καὶ ἐγκρίσει μόνον τῆς Κυβερνήσεως.

Η'. Τὰ ἐσωτερικὰ τῆς ἐκκλησίας εἶναι κατὰ τοὺς εἰς τὰ ἄρθρα Θ'. Ι'. καὶ ΙΑ'. τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένους λεπτομερέστερον προσδιορισμοὺς, τὰ ἑξῆς.

α') Ἡ περὶ τῶν δογμάτων πιστὴ καὶ ὀρθὴ διδασκαλία.

β') Αἱ διατάξεις περὶ τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰ ἀνέκαθεν τῇ ἐκκλησίᾳ κανονισμένα.

κ') Ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων ἑκάστης τάξεως τοῦ κλήρου.

δ') Ἡ θρησκευτικὴ διδαχὴ πρὸς τὸν λαὸν, καθ' ὅσον δὲν προσβάλλονται τὸ πολίτευμα καὶ οἱ νόμοι τοῦ Κράτους.

ε') Ἡ ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία.

ς') Ἡ δοκιμασία τῶν μελλόντων προχειρισθῆναι εἰς τὸν κλῆρον καὶ ἡ χειροτονία αὐτῶν.

ζ') Ἡ καθιέρωσις τῶν ἱερῶν ναῶν.

η') Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν, τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν δογμάτων, τῶν δογματικῶν βιβλίων, καὶ τοῦ ἐπὶ τούτων τεθεμελιωμένου κανονισμοῦ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας.

Θ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ·

Α. Εἰς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τῶν παρὰ τῆς ὀρθοδόξου

ἀνατολικῆς ἐκκλησίας προσβευομένων θείων δογμάτων· καὶ ὅταν πληροφορηθῇ θετικῶς, ὅτι ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος ἐπιχειρεῖ νὰ ταράξῃ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Βασιλείου δι' ἑτεροδιδασκαλίας ἢ διδαχῆς προφορικῆς ἢ γραπτῆς, διὰ προσηλυτισμοῦ, ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, ἡ Σύνοδος ζητεῖ τὴν παῦσιν τοῦ κακοῦ διὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καὶ τῇ ταύτης ἐγκρίσει ἐκδίδει συμβουλευτικὰ ἔγγραφα πρὸς τὸν λαόν, εἰς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῶν τοιούτων προσγινομένης θρησκευτικῆς βλάβης.

Β'. Εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν εἰς χρῆσιν τῆς νεολαίας καὶ τοῦ κλήρου, εἴτε ἔξωθεν τοῦ Βασιλείου εἰσαγομένων, εἴτε ἐν τῇ Ἑλλάδι δημοσιευομένων βιβλίων, φυλλαδίων, πινάκων ἢ ἄλλων ἐντύπων, ἅτινα πραγματεύονται περὶ ἀντικειμένων θρησκευτικῶν· καὶ ὑπάκουσι πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ τοιαῦτα περιέχουσί τι ἐναντίον, ἢ καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον εἶναι βλαπτικὰ ἐκ τῆς χρήσεως των ὡς πρὸς τὰ θεῖα δόγματα, τὰ ἱερὰ μυστήρια, τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, τὴν ἱερὰν διδασκαλίαν, τὰς ἱερὰς παραδόσεις, τὰς ἱερὰς τελετὰς καὶ τὰ ἔθιμα τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, ζητεῖ τὴν σύμπραξιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἀπαγόρευσιν τῆς χρήσεως αὐτῶν ἐν τοῖς σχολείοις· τὸν δὲ συγγραφέα, ἢ τὸν κύριον ἢ τὸν κατ' ἐμπορίαν ἐκδότην αὐτῶν, ἢ τὸν τυπογράφον, ἢ τὸν βιβλιοπώλην, ἢ τὸν ῥαψοπώλην καταγγέλλει εἰς τὴν πολιτικὴν ἀρχήν, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων ὁριζόμενα, ἐὰν οὗτοι ὦσι κοσμικοί. Κληρικοὶ δὲ ὄντες, ἐπιτιμῶνται ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καὶ καταγγέλλονται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως αὕτη ἐνεργήσῃ καὶ κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων ὁριζόμενα.

Ι. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ προσέτι περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν ἀποστολικῶν τε καὶ συνοδικῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, περὶ τὴν θείαν λατρείαν, περὶ τὴν κατὰ τὸ πνευματικὸν μέρος κατάστασιν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ εὑαγῶν μοναστηρίων, περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερῶν τελετῶν· περὶ τὴν εὐκοσμίαν τοῦ κλήρου, καὶ περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ μόρφωσιν αὐτοῦ, καὶ φροντίζει, ἵνα οἱ ἱερωμένοι καὶ οἱ μοναχοὶ διατηρῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματός των, καὶ μὴ ἀσχολῶνται ἀπ' ἐναντίας τῶν ῥητῶς ἀπαγορευόντων τοῦτο ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ πολιτικῶν θεσμῶν εἰς πολιτικὰ πράγματα, μήτε νὰ λαμβάνωσι τὴν παραμικρὰν μετοχὴν εἰς αὐτά.

ΙΑ'. Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀνάγονται κυρίως τὰ ἑξῆς.

α) Ὁ περιορισμὸς τῶν κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς πομπῶν, παρατάξεων κτλ., καθ' ὅσον οὗτος δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν παραδεδεγμένην τῆς ἐκκλησίας τάξιν.

β.) Διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν, περιθαλπτικῶν καὶ σωφρονιστικῶν καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ κλήρου.

γ') Ἔκτακτοι ἐκκλησιαστικαὶ τελεταί, πρὸ πάντων ὅταν πρόκειται νὰ γένωσιν αὗται εἰς ἡμέρας ἐργασίμους ἢ ἐκτὸς ἱεροῦ ναοῦ.

Διὰ νὰ ἔχωσι δὲ κῦρος αἱ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων διατάξεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαιτεῖται διὰ μὲν τὰς διαλαμβανομένας εἰς τοὺς §§ β καὶ γ. περιπτώσεις, ἡ ἔγκρισις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τοῦ § β'. ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως.

Πρὸς βεβαίωσιν τῆς δοθείσης ἐγκρίσεως γίνεται ταύτης μνεία, ἐν προοιμίῳ, ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὡς ἑξῆς

« Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐγκρίσει καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς κτλ. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ΙΒ'. ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν αὐτοῦ, ὅτα νὰ ἔχῃ κῦρος μία τις ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρέπει νὰ φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς ὅλων τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν συζήτησιν μελῶν, ἐνδέχεται ἔμως δύω ἐξ αὐτῶν νὰ μὴ ὑπογράψωσιν, ὡς ἔχοντα γνώμην ἐναντίαν, πρέπει νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ ὅτι ὑποχρεοῦνται μὲν νὰ ὑπογράψωσιν ὅλα τὰ μέλη, δύνανται δὲ μόνον νὰ σημειώσωσιν ἐν τοῖς πρακτικοῖς οἱ διαφωνοῦντες, ὅτι ἐπρόκειτο γνώμην ἄλλην.

Ἀλλὰ μηδενὸς ὑποστηρίξαντος τὴν πρότασιν ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τοῦτο τε καὶ τὸ μετ' αὐτὸ ΙΓ'. ἄρθρον δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως. ἔχουσι δ' οὗτω·

«ΙΒ'. Πᾶσα ὑπόθεσις ἀναγομένη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συζητεῖται μὲν παρὰ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀποφασίζεται δὲ διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων.

Διὰ νὰ ἔχωσι κῦρος αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαιτεῖται νὰ φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς ὅλων τῶν μελῶν τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν συζήτησιν.

ΙΓ'. Ὁ πρόεδρος καὶ οἱ σύνεδροι, ἐὰν ποτὲ ὡς ἐκ τῆς Συνοδικῆς θέσεώς των περιπέσωσιν εἰς παράβασιν ἐκκλησιαστικοῦ τινος θεσμοῦ, καθίστανται ὑπεύθυνοι ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις συγκαλεῖ τοὺς κανονικοὺς ἐπισκόπους τοῦ Βασιλείου εἰς ἀνάκρισιν, ἐξέλεγξιν καὶ τιμωρίαν τῆς παραβάσεως κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας. Ἐὰν δὲ ἡ παράβασις ἦναι περὶ

καθήκοντα συνοδικά, σχέσιν ἔχοντα καὶ πρὸς τὸ πολιτικόν, τότε τὰ ἀφορῶντα τὸ πολιτικὸν τοῦτο μέρος ἐναπόκεινται εἰς τὴν Κυβέρνησιν.»

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα καὶ τοῦ ἄρθρου ΙΔ΄. ἐπρότεινέ τις νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ ἐν τῷ Ϛ΄. ἐδαφίῳ φράσις «ἀποφαίζει ὁριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως» διὰ τῆς φράσεως «ἐνεργεῖ τὰ καθήκοντά της σύμφωνα μὲ τοὺς ἱεροὺς κανόνας» καθ' ὅσον, προκειμένου νὰ δικασθῇ ἐπίσκοπός τις, ἡ Σύνοδος δὲν εἶναι δικαστήριον, ἀλλ' ἀποφαίζει ἁπλῶς κατὰ τοὺς κανόνας.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι ὡρμήθη εἰς τὴν ἰδέαν αὐτοῦ ὁ ἀγορεύσας ὑποθέτων, ὅτι ἐνταῦθα πρόκειται νὰ καταδικασθῇ ὑπὸ τῆς συνόδου αὐτὸς ὁ ἐπίσκοπος· ἀλλ' ἡ μὲν δίκη τῶν ἐπισκόπων δὲν ἐνεργεῖται εἰμὴ κατὰ τοὺς κανόνας, ἐνταῦθα δὲ πρόκειται περὶ δίκης ἁπλῶν κληρικῶν.

Εἰπόντος δὲ τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἀρκεῖται εἰς τὴν ἐξήγησιν ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ σημειωθῇ αὕτη ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἀναπτύσσων τὴν τελευταίαν τῶν προτάσεων αὐτοῦ ὁ ἐπιφυλαχθεὶς τὸ δικαίωμα τοῦτο βουλευτὴς, ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὁ Βασιλεὺς δύναται, ἐὰν θέλῃ, νὰ διατάσσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀφορώσης καθαίρεσίν τινα δίκης, καλοῦνται δὲ, ὅπως μετάσχωσι ταύτης καὶ ἄλλοι ἐπίσκοποι. Ἀλλ' ἐνῷ ὁ δικασθησόμενος ἔχει πρὸ πάντων τὸ δικαίωμα νὰ γνωρίζῃ ποῖον τὸ δικαστήριόν του καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν συγκροτούντων αὐτὸ μελῶν, διὰ τῆς ἀοριστίας τοῦ ἄρθρου μένει εἰς παντελῆ ἄγνοιαν τούτων ὁ πασχόμενος τὴν ὕπαρξιν ἢ τὴν καταστροφήν του ὑπόδικος. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ἀοριστία αὕτη δὲν ἔχει καλῶς, προτείνει νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον, ὁριζομένου, ὅτι ἐκτὸς τῶν ἀποτελούντων τὴν σύνοδον πέντε μελῶν, συγκαλοῦνται εἰς ἀναθεώρησιν τῆς δίκης ἕτερα πέντε μέλη κατὰ τὴν τάξιν τῶν προεδρειῶν τῆς ἀρχιερωσύνης· ἢ ἐπειδὴ θέλει ὑπάρχει ὁ ἱερὸς κατάλογος τῶν ὀνομάτων τῶν ἱεραρχῶν κτλ. νὰ ἐκλέγωνται διὰ κλήρου τὰ ἀνωτέρω πέντε πρόσθετα μέλη.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι ὁ προκείμενος νόμος δὲν εἶναι, ὡς εἶπε, νόμος πολιτικὸς, συνεπείᾳ δὲ μιᾶς διατάξεως τοῦ συντάγματος ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων δὲν δυνάμεθα νὰ παρεκκλίνωμεν τῶν κειμένων κανόνων καὶ νὰ νομοθετήσωμεν κατὰ τὰς κρίσεις ἡμῶν. Προκειμένου λοιπὸν νὰ δικασθῇ ἐπίσκοπός τις ἢ ἱερεὺς, καὶ νὰ ὑπάγηται μάλιστα εἰς τὴν βαρεῖαν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως, ἀπαιτεῖται κατὰ

τοὺς κανόνας, ὁ μὲν ἐπίσκοπος νὰ δικασθῇ ὑπὸ δώδεκα ἱεραρχῶν, ὁ δὲ ἱερεὺς ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἐπαρχίας του καὶ ἓξ ἄλλων ἀρχιερέων. Πᾶσα λοιπὸν σκέψις ἰδία ἡ τροποποίησις τοῦ νόμου εἶναι ἀνωφελὴς, διότι αἱ τοιαῦται δίκαι, ἐπαναλέγει, ὅτι θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι κατὰ τοὺς κανόνας.

Εἰπόντος δὲ τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἀρκεῖται εἰς τὰς ἀνωτέρω βεβαιώσεις τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ιθ΄. ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ ιε΄. ις΄. ιζ΄. ιη΄. ιθ΄. κ΄. κα. κβ΄. κγ΄. κδ΄. κε. κς΄. κζ΄. κη. κθ΄. καὶ λ΄. δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως ἔχουσι δ' οὕτω·

«ιε΄. Εἰς τὰ καθαυτὸ ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκ τοῦ κλήρου· καὶ πρὸς αὐτὴν ὡς πρὸς ἀνώτατον δικαστήριον ἐκκαλοῦνται αἱ ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δι' ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας κρίνουσα καὶ ἀνακρίνουσα ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν κανονικῶς.

«Ἂν δὲ κληρικὸς ἔχῃ παράπονον κατὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἐπισκόπου, ἀναφέρεται πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποφαίζει ὁριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως.

«Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει προσέτι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ κανονικὰς ποινὰς εἰς κληρικοὺς καθ' ὅτα ἐκκαλοῦνται εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἐπόρισιν αὐτῆς, ἢ καὶ δικάζονται ἀμέσως ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐφ' ξῆς.»

α) Ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερείας τοῦ τεμαχημένου προσερχομένων δικαιωμάτων.

β) Διαμετρικὴν περιορισμὸν ἐντὸς διατεροῦμένου μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς κληρικοὺς σωφρονιστικοῦ καταστήματος.

γ) Ἀπόστασιν ποσοῦ διπλασίου, ἐὰν τις φωραθῇ ὅτι, λαϊκῶν χρήματα, ἔπραξέ τι παρὰ τὰ καθήκοντά του καὶ τοὺς ἱεροὺς τῆς ἐκκλησίας θεσμούς, τὸ ὁποῖον κατατίθεται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

δ) Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ κληρικοῦ μοναχοῦ.

ε) Καθαίρεσιν.

Αἱ δὲ περὶ τούτων ἀποφάσεις αὐτῆς, ὡς καὶ αἱ τῶν ἐπισκόπων ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων, αἵτινες θέλουσιν ἐκδίδεσθαι ἀφιαλογημέναι μετὰ τὴν παραδόσεως καὶ τῶν κανόνων, ἐφ' ὧν αὗται στηρίζονται, ἐκτελοῦνται τὴ προηγουμένη ἐγκρίσει·

1) Τοῦ ὑπουργείου μὲν τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων γ΄, δ΄, καθὼς καὶ εἰς τὰς περιστάσεις

τῶν παραγράφων α', β', ὁσάκις αἱ ὁριζόμεναι ἐν αὐτοῖς ποιναὶ ἐπιβάλλονται ἐπὶ χρόνον οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 15 ἡμερῶν, οὐδὲ μείζονα τῶν δύω μηνῶν.

2) Τοῦ Βασιλέως δὲ, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § ε. καθὼς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν § § α', β', ὁσάκις αἱ ποιναὶ αὐταὶ ἐπιβάλλονται ἐπὶ χρόνον μείζονα τῶν δύο μηνῶν.

Αἱ μέχρι δὲ τῶν 15 ἡμερῶν ποιναὶ τῶν § § α καὶ β' ἐπιλαμβάνονται ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Συνόδου γίνεται τῇ συμπράξει καὶ συνδρομῇ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν περίπτωσιν τοῦ § ε. ὁ καταδικασθεὶς εἰς καθαίρεσιν ἢ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Βασιλέα ἐξαιτήσηται τὴν ἀναβάθρησιν τῆς δίκης, ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τὴν ἀναθεώρησιν αὐτῆς, προσκαλουμένων κατ' αὐτὴν καὶ ἄλλων ἐπισκόπων.

ΙΒ'. Προσωπικὸς ἀφορισμὸς ἐναντίον λαϊκῶν δὲν ἐκδίδεται εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ις'. Τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πολιτικὸν αὐτῶν μέρος, ἀνάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ πνευματικὸν, εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ, πληροφορηθεῖσα τὸν τελεστὴν παρανόμου γάμου, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὁριζόμενα· μετὰ δὲ τὴν κηρύττουσαν παράνομον τὸν γάμον ἀμετάκλητον δικαστικὴν ἀπόφασιν, κηρύττει καὶ αὐτὴ τὸν γάμον ἄκυρον πνευματικῶς. Κατὰ δὲ τοῦ ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον, ἢ ἐκδόντος τοιαύτην ἄδειαν, καθὼς καὶ κατὰ τοῦ ἱερέως τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον ἀδείᾳ ἀνωτέρα, ἢ ἄνευ ἀδείας, ἐπάγονται ποιναὶ κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ΙΔ'. κατὰ λόγον τῆς ἐνοχῆς ἑκάστου.

ΙΖ'. Ὅστις τῶν συνεζευγμένων εἰς γάμον ζητεῖ τὴν διαζευξιν ἢ τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸν, ὀφείλει ν' ἀποταθῇ περὶ τούτου δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν ἁρμόδιον ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος προσκαλεῖ καὶ τοὺς δύω συζύγους πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ· καὶ ἀφοῦ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, μεταχειρισθεὶς ὅλα τὰ πρόσφορα πνευματικὰ μέσα, δὲν δυνηθῇ νὰ συμβιβάσῃ ἀμφοτέρους, ἀποφαίνεται περὶ τούτου διὰ πράξεώς του ἐπὶ τῆς αὐτῆς

ἀναφορᾶς, τὴν ὁποίαν διευθύνει εἰς τὸ δικαστήριον τῆς περιφερείας· τὸ δὲ δικαστήριον, μόνον μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης καὶ τῆς πράξεως τοῦ ἐπισκόπου, δέχεται αἴτησιν τοῦ ἐπιδιώκοντος συζύγου, καὶ διατάττει ἄνευ νέας ἀποπείρας ἑνώσεως τὰ παρὰ τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁριζόμενα, πρὸς εἰσαγωγὴν τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ ἑνώσεως ἀποπείρας, ὁ ἐπίσκοπος δύναται, ἂν θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ δώσῃ ἐγγράφως ἄδειαν εἰς τὴν γυναῖκα νὰ μετοικήσῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρὸς εἰς οἰκίαν προσδιοριζομένην παρὰ τῶν συζύγων, ἢ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου, ὅταν οὗτοι διαφωνῶσιν· μόνον δὲ μετὰ τὴν χορήγησιν τῆς τοιαύτης ἀδείας, τὰ δικαστήρια κατ' αἴτησιν τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων δύνανται, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν ἔτι τῆς περὶ ἑνώσεως ἀποπείρας, νὰ διατάξωσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 683 παράγραφ. 3, 4 καὶ 5 τῆς πολιτ. δικονομίας διαλαμβανόμενα προσωρινὰ μέτρα, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Ἐὰν δὲ ἡ ἀνωτέρω τριμηνος προθεσμία παρέλθῃ, χωρὶς ν' ἀποφανθῇ κατὰ τ' ἀνωτέρω ὁ ἁρμόδιος ἐπίσκοπος, τότε δύναται ὁ εἷς ἢ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων ν' ἀναφερθῇ πρὸς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, τὸ ὁποῖον δέχεται τὴν αἴτησιν, ἀφοῦ πρότερον βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐν καιρῷ ἐπιδόσεως τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸν ἐπίσκοπον, καὶ ἐνεργεῖ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὁριζόμενα.

Μετὰ δὲ τὴν ἔκδοσιν τῆς δικαστικῆς περὶ διαλύσεως τοῦ γάμου ἀποφάσεως, καταστάντος ἀμετακλήτου ὁ εἰσαγγελεὺς διευθύνει ἀντίγραφον αὐτῆς πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, διὰ νὰ κυρήξῃ καὶ αὐτὴ τὸν γάμον διαλελυμένον πνευματικῶς.

ΙΗ'. Ὁποιουδήποτε σκεύους χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ, καθαγιασθέντος εἰς τὴν θείαν λατρείαν, τιμίων σταυρῶν, ἁγίων λειψάνων, ἁγίων εἰκόνων, καὶ ἐν γένει παντὸς κειμηλίου ἱεροῦ ἢ ἱερατικοῦ ἀμφιάσματος, ἔκθεσις ἐν ἀγορᾷ πρὸς πώλησιν, ἢ κατάσχεσις πρὸς πληρωμὴν χρέους ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δὲν ἐπιτρέπεται.

ΙΘ'. Διατάξεις, προκηρύξεις, ἐγκύκλιοι καθὼς καὶ λοιπὰ ἔγγραφα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς πολιτικὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους, δὲν διευθύνονται αὐτεπαγγέλτως πρὸς αὐτὰς, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Κ'. Οὐδεμίαν ἀλληλογραφίαν μὲ ἐξωτερικὰς πολιτικὰς ἢ Ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς δύναται νὰ ἔχῃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, εἰμὴ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

ΚΑ'. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ, καθ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων της, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προστασίας καὶ τῆς

ὑπεραστίσεως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καὶ ἑπομένως ὅλαι αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ ὑπογρεοῦνται, ὁσάκις ἀποδειχθῇ, ὅτι προσεβλήθησαν τὰ δίκαιά της νὰ τὴν προστατεύωσι καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίζωσι κατ' αἴτησίν της.

ΚΒ'. Ἐπίσης ὅμως καὶ πᾶς ὅστις ἔχει εὔλογον κατὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς παράπονον διὰ καταχρησιν ἢ ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσίας της, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῆται τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς.

Τοιαῦτα παράπονα κατὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἐμποροῦσι νὰ γίνωνται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἢ πρὸς πᾶσαν ἄλλην διοικητικὴν ἀρχήν· θέλουσι δ' ἐξετάζεσθαι παρὰ τοῦ ὑποργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν, εἰμὴ ἀφοῦ ζητήσῃ τὴν γνώμην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον δὲν ἦναι τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου.

ΚΓ'. Ὁ τύπος τοῦ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἢ ἄλλων δημοσίων ἀρχῶν διδομένου ὅρκου ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων, ἱερέων, καὶ ἱεροδιακόνων, εἶναι ὁ ἑξῆς. Διὰ μὲν τοὺς ἀρχιερεῖς· « Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ μου κτλ. » Διὰ δὲ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἱεροδιακόνους· « Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ μου κτλ. »

Ὁ οὕτω διδόμενος ὅρκος ἔχει τὴν αὐτὴν τοῦ κοινοῦ ὅρκου ἰσχύν, καὶ πᾶσα αὐτοῦ παράβασις ἐκτὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν, συνεπάγεται καὶ τὰς ἐπὶ ψευδορκίᾳ ἢ ἐπιορκίᾳ τοῦ ποιν. νόμου, αἵτινες θέλουσι καταγινώσκεσθαι ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

ΚΔ'. Πᾶς ὁ ἐκ τοῦ Ἱεροῦ καταλόγου καλούμενος νὰ δώσῃ μαρτυρίαν εἰς δικαστικὴν ὑπόθεσιν δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν μαρτυρίαν του· ἀλλ' οἱ ἀρχιερεῖς ὁρκίζονται, καὶ ἐξετάζονται ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτῶν, ἡ δὲ μαρτυρία των, γενομένης αἰτήσεως, ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, ἐκτὸς ὅταν πρόκειται νὰ ἐξεταθῶσιν ὡς μάρτυρες ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῶν ἐνόρκων, ὅτε προσκαλοῦνται καὶ ἐξετάζονται (ἀντὶ ὅμως ἀντιπαραγγάσεως πρὸς ἄλλους μάρτυρας) ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἅμα ἐμφανιζόμενοι καὶ ἀπέρχονται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν.

Ὅ,τι οἱ ἱερωμένοι γνωρίζουσιν ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ τὸ ὁμολογήσωσιν.

ΚΕ'. Εἰς τὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καθὼς καὶ εἰς τὰ περὶ ἀθεμίτων πράξεων, τῶν παρὰ τῶν κειμένων τοῦ ἤδη ὄντος νόμων προβλεπομένων, οἱ ἐκ τοῦ κλήρου ὑπόκεινται εἰς τοὺς πολιτικοὺς νόμους καὶ εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Τὰ πολιτικῶς ὁριζόμενα κακουργήματα ἐπάγουσι καὶ τὴν

τῆς καθαιρέσεως ποινὴν πνευματικῶς· ἡ δὲ ἀπόφασις τῆς ποινικῆς καταδίκης ἐκτελεῖται, ἀφοῦ πρότερον καθαιρεθῇ τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ ὁ καταδικασθεὶς κληρικός, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ διατομίᾳ ὡρισμένα.

ΚΣ'. Διὰ τὴν προφυλάκισιν τῶν κληρικῶν, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κατ' αὐτῶν ἐπὶ πταίσματι καὶ πλημμελήματι ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, τῶν περιοριζουσῶν τὴν ἐλευθερίαν, ὁρίζονται ἰδιαίτεραι φυλακαί, κεχωρισμέναι τῶν ἄλλων.

ΚΖ'. Ἅπας ὁ κατὰ τὸ βασίλειον ἱερὸς κλῆρος ἐν ταῖς θείαις ἱερουργίαις καὶ τελεταῖς μνημονεύει πρῶτον μὲν τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης, εἶτα δὲ τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

ΚΗ'. Τὰ διοισθέντα διὰ τοῦ διατάγματος 25 Ἰουνίου (6 Αὐγούστου) **1833** περὶ τοῦ ἐπιμισθίου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ τεπροέδρου τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν συνέδρων, διαμένουσιν ἐν ἰσχύϊ.

Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν πρώτου γραμματέως προσδιορίζεται εἰς δραχ. **3600**, τοῦ δὲ δ'. εἰς δραχ. **2400** κατ' ἔτος.

Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν ἁ. τάξεως γραφέως προσδιορίζεται εἰς **1200**, τοῦ δὲ τῆς δ'. τάξεως εἰς δραχ. **960** κατ' ἔτος, καὶ ὁ τοῦ κλητῆρος εἰς δραχμὰς **600** κατ' ἔτος.

ΚΘ'. Εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου θέλει ἀνακαρατυχθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἡ ἁ. συνταξικὴ περίοδος, ἥτις θέλει διαρκέσει μέχρι τῆς **31** Αὐγούστου **1853**.

Λ'. Πᾶσα προσκεδεδομένη διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀκυροῦται.

Ἐγκριθέντος δὲ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἠλ. Δωλιάνην καὶ Π. Καλλιφρονᾶν, ἐξ ἧς συνῆχθη, κατὰ τὸ ὡς ἀνωτέρω μνημονευθὲν τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **82** ἔχει δ' οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν.

Α'. Ἡ Αὐτοκέφαλος Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μέλος οὖσα τῆς μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ὀρθοδόξου πληρώματος, συνίσταται μὲν ἐκ πάντων τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων, καὶ ὁμολογούντων τὸ ἱερὸν τῆς Πίστεως Σύμβολον, καὶ προσευχόντων πάντα ὅσα πρεσβεύει ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, ἧς ἀρχηγὸς καὶ κεφαλὴ ὁ Κύριος καὶ Θεὸς Ἡμῶν

Ἰησοῦς Χριστός· διοικεῖται δὲ πνευματικῶς παρ' Ἀρχιερέων κανονικῶν, τηροῦντα ἀπαραλλάκτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις.

Β'. Ἀνωτάτη ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ὑπάρχει Σύνοδος διαρκὴς, φέρουσα τ' ὄνομα *Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*. Καθεδρεύει δὲ διαρκῶς ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ Βασιλείου καὶ ἔχει σφραγῖδα ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας εἶναι ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γράμματα *Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*.

Γ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συγκειται ἐκ πέντε μελῶν ἰσοψήφων, ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἀρχιερέων, τῶν ἐχόντων ἐπισκοπάς, ὧν εἷς Πρόεδρος καὶ τέσσαρες Σύνεδροι. Καὶ Πρόεδρος μὲν ὑπάρχει διαρκῶς ὁ κατὰ καιρὸν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου ἀρχιερατεύων Μητροπολίτης· οἱ δὲ Σύνεδροι καλοῦνται ἀλληλοδιαδόχως παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὴν τάξιν τῶν πρεσβείων τῆς ἀρχιερωσύνης, διανεμουμένης ἐνὶ ἑκάστῳ εἰς τὰς συνεδριάσεις καὶ τῆς τάξεως τοῦ ἰδίου βαθμοῦ.

Ἀνὰ πᾶν ἔτος οἱ Σύνεδροι ἐπανέρχονται εἰς τὰς ἐπαρχίας των, καθ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις δὲν διατηρήσῃ ἐπὶ πλέον τινὰς ἐξ αὐτῶν, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τοὺς δύο.

Ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἄλλῳ κωλύματι, τὸν Πρόεδρον ἀναπληροῖ ὁ εἰς τὰς συνεδριάσεις ἀμέσως μετ' αὐτὸν προκαθήμενος τῶν ἄλλων. Εἰς τυχοῦσαν δὲ ἀνάγκην ἀναπληρώσεως τινὸς τῶν Συνέδρων καλεῖται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὁ κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν ἐπόμενος αὐτοῦ.

Ἡ ἐνιαυσία Συνοδικὴ περίοδος ἄρχεται ἀπὸ α. Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

Δ'. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύνεδροι, πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, διαβεβαιοῦσι τὴν πίστιν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς ἑξῆς προσφωνήσεως.

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ!

« Διαβεβαιοῦμεν ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ ἡμῶν, ὅτι ἀείποτε διατελοῦντες πιστοὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην ἡμῶν, καὶ εὐπειθεῖς εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τῆς ἐπικρατείας, καταβαλοῦμεν πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρώσωμεν τῇ θείᾳ χάριτι τὰ καθήκοντα ἡμῶν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας διοίκησιν, τηροῦντες ἀπαραλλάκτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς

ἱερὰς παραδόσεις· καὶ μάρτυρα ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τῆς διαβεβαιώσεως ταύτης αὐτὸν τὸν Χριστὸν Θεόν, ὃς δώῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι ζωὴν πολυχρόνιον ἐν ἀκρᾳ ὑγείᾳ, διατηρείη δὲ τὴν Ὑμετέραν Βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνομένην εἰς αἰῶνας αἰώνων. »

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ προέδρου καὶ τῶν συνέδρων, ἔγγραφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτῶν, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ε. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει α. καὶ β'. Γραμματέα, κληρικούς· καὶ ἕνα ἢ, κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, δύω γραφεῖς, κληρικοὺς καὶ τούτους ὄντας, καὶ ἕνα κλητῆρα διοριζομένους, τοὺς μὲν γραμματεῖς παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τοὺς δὲ γραφεῖς καὶ τὸν κλητῆρα παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὁ α'. γραμματεὺς, καὶ τούτου κωλυομένου, ὁ β'. διευθύνει τὰ τοῦ γραφείου, εἰσηγεῖται τὰς ὑποθέσεις ἐνώπιον τῆς Συνόδου συνεδριαζούσης, καὶ κρατεῖ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως· δὲν ἔχει δὲ ψῆφον, οὔτε λαμβάνει μέρος εἰς τὰς συζητήσεις, εἰμὴ ὁπόταν ζητηθῇ εἰς τοῦτο. Τῶν δὲ γραφέων τὰς ἐργασίας προσδιορίζει ἑκάστοτε ὁ Γραμματεύς.

Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ γραφεῖς δίδουσιν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, συνεδριαζούσης ἐπὶ τούτῳ, τὴν ἑξῆς διαβεβαίωσιν.

« Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ μου, ὅτι θέλω φυλάξει πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τῆς Ἐπικρατείας, τηρῶν ἀκριβῶς καὶ ἀπαρασαλεύτως τοὺς ὅρους αὐτῶν καὶ ἐκπληρῶν εὐσυνειδότως τὴν ἐμπιστευθεῖσάν μοι ὑπηρεσίαν. »

Ὁ δὲ κλητὴρ δίδει τὸν συνήθη τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὅρκον.

Τὸ περὶ τῆς διαβεβαιώσεως τῶν γραμματέων καὶ τῶν γραφέων, ὡς καὶ τὸ περὶ τοῦ ὅρκου τοῦ κλητῆρος πρωτόκολλον τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ϛ'. Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως βασιλικὸς ἐπίτροπος, ὅστις, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του, δίδει ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως τὸν νενομισμένον ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ὑπερτάτην βασιλικὴν ἐξουσίαν, εἰς ἣν ἐναπόκειται ἡ κυριαρχία τοῦ Κράτους, ἀνήκει καὶ ἡ ἐποπτεία ἐφ' ὅλων τῶν ἐντὸς τοῦ Βασιλείου γινομένων, ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος ἔχει τὸ καθῆκον νὰ παρευρίσκηται, ἄνευ ψήφου, εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ νὰ προσυπογράφῃ

φηται εἰς ὅλα τὰ πρωτότυπα τῶν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκδιδομένων ἀποφάσεων καὶ πράξεων, ἀναγομένων εἴτε εἰς τὰ ἐσωτερικὰ εἴτε εἰς τὰ ἐξωτερικὰ αὐτῆς καθήκοντα. Πᾶσα δὲ ἀπόφασις ἢ πρᾶξις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γινομένη ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, ἢ μὴ φέρουσα τὴν προσυπογραφὴν αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος.

Β'. Τὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διαιροῦνται εἰς *ἐσωτερικὰ* καὶ εἰς *ἐξωτερικά*. Καὶ εἰς μὲν τὰ ἐσωτερικὰ ἐνεργεῖ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀνεξαρτήτως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐξωτερικά, ὡς ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν πολιτείαν, τὰ δικαιώματα ἢ τὸ κοσμικὸν συμφέρον τῶν κατοίκων, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐνεργεῖ τὰ περὶ τούτων τῇ συμπράξει καὶ ἐγκρίσει μόνον τῆς Κυβερνήσεως.

Η. Τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι κατὰ τοὺς εἰς τὰ ἄρθρα Θ'. Γ'. καὶ ΙΔ'. τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένους λεπτομερέστερον προσδιορισμούς, τὰ ἑξῆς·

α) Ἡ περὶ τῶν δογμάτων πιστὴ καὶ ὀρθὴ διδασκαλία.

β') Αἱ διατάξεις περὶ τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰ ἀνέκαθεν τῇ Ἐκκλησίᾳ κανονισμένα.

γ') Ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων ἑκάστης τάξεως τοῦ κλήρου.

δ') Ἡ θρησκευτικὴ διδαχὴ πρὸς τὸν λαόν, καθόσον δὲν προσβάλλονται τὸ πολίτευμα καὶ οἱ νόμοι τοῦ Κράτους.

ε) Ἡ ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία·

ς') Ἡ δοκιμασία τῶν μελλόντων προχειρισθῆναι εἰς τὸν κλῆρον καὶ ἡ χειροτονία αὐτῶν·

ζ') Ἡ καθιέρωσις τῶν ἱερῶν ναῶν·

η) Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν, τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν δογμάτων, τῶν δογματικῶν βιβλίων, καὶ τοῦ ἐπὶ τούτων τεθεμελιωμένου κανονισμοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Θ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ·

Α. Εἰς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τῶν παρὰ τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας πρεσβευομένων θείων δογμάτων· καὶ ὅταν πληροφορηθῇ θετικῶς, ὅτι ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος ἐπιχειρεῖ νὰ παράξῃ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Βασιλείου δι' ἑτεροδιδασκαλίας ἢ διδαχῆς προφορικῆς ἢ γραπτῆς, διὰ προσηλυτισμοῦ ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, ἡ Σύνοδος ζητεῖ τὴν παῦσιν τοῦ κακοῦ διὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, καὶ τῇ ταύτης ἐγκρίσει ἐκδίδει συμβουλευτικὰ ἔγγραφα πρὸς τὸν λαόν, εἰς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῶν τοιούτων προσγινομένης θρησκευτικῆς βλάβης.

Β'. Εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν εἰς χρῆσιν τῆς νεολαίας καὶ τοῦ κλήρου, εἴτε ἔξωθεν τοῦ Βασιλείου εἰσαγομένων, εἴτε ἐν τῇ Ἑλλάδι δημοσιευομένων βιβλίων, φυλλαδίων, πινάκων ἢ ἄλλων ἐντύπων, ἅτινα πραγματεύονται περὶ ἀντικειμένων θρησκευτικῶν· καὶ ὁσάκις πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ τοιαῦτα περιέχουσί τι ἐναντίον ἢ καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον εἶναι βλαπτικὰ ἐκ τῆς χρήσεως των ὡς πρὸς τὰ θεῖα δόγματα, τὰ ἱερὰ μυστήρια, τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, τὴν ἱερὰν διδασκαλίαν, τὰς ἱερὰς παραδόσεις, τὰς ἱερὰς τελετὰς καὶ τὰ ἔθιμα τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ζητεῖ τὴν σύμπραξιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἀπαγόρευσιν τῆς χρήσεως αὐτῶν ἐν τοῖς σχολείοις· τὸν δὲ συγγραφέα, ἢ τὸν κυρίως ἢ τὸν κατ' ἐμπορίαν ἐκδότην αὐτῶν, ἢ τὸν τυπογράφον, ἢ τὸν βιβλιοπώλην, ἢ τὸν χωποπώλην καταγγέλλει εἰς τὴν πολιτικὴν Ἀρχήν, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων ὁριζόμενα, ἐὰν οὗτοι ὦσι κοσμικοί· κληρικοὶ δὲ ὄντες, ἐπιτιμῶνται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, καὶ καταγγέλλονται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως αὕτη ἐνεργήσῃ καὶ κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων ὁριζόμενα.

Γ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ προσέτι περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν Ἀποστολικῶν τε καὶ Συνοδικῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, περὶ τὴν θείαν λατρείαν, περὶ τὴν κατὰ τὸ πνευματικὸν μέρος κατάστασιν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ εὐαγῶν Μοναστηρίων, περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερῶν τελετῶν, περὶ τὴν εὐκοσμίαν τοῦ Κλήρου, καὶ περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ μόρφωσιν αὐτοῦ, καὶ φροντίζει, ἵνα οἱ ἱερωμένοι καὶ οἱ μοναχοὶ διατηρῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματός των, καὶ μὴ ἀσχολῶνται ἀπ' ἐναντίας τῶν ῥητῶς ἀπαγορευόντων τοῦτο ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ πολιτικῶν θεσμῶν εἰς πολιτικὰ πράγματα, μήτε νὰ λαμβάνωσι τὴν παραμικρὰν μετοχὴν εἰς αὐτά.

ΙΑ. Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀνάγονται κυρίως τὰ ἑξῆς.

α) Ὁ περιορισμὸς τῶν κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς πομπῶν, παρατάξεων κτλ., καθ' ὅσον οὗτος δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν παραδεδεγμένην τῆς Ἐκκλησίας τάξιν.

β') Διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν, περιθαλπτικῶν καὶ σωφρονιστικῶν καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ κλήρου.

γ') Ἔκτακτοι ἐκκλησιαστικαὶ τελεταί, πρὸ πάντων ὅταν

πρόκειται νὰ γένωσιν αὗται εἰς ἡμέρας ἐργασίμους ἢ ἐκτὸς ἱεροῦ ναοῦ.

Διὰ νὰ ἔχωσι δὲ κῦρος αἱ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων διατάξεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαιτεῖται διὰ μὲν τὰς διαλαμβανομένας εἰς τοὺς §. §. ά. καὶ γ΄. περιπτώσεις, ἡ ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τοῦ §. β΄. ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως.

Πρὸς βεβαίωσιν τῆς δοθείσης ἐγκρίσεως, γίνεται ταύτης μνεία, ἐν προοιμίῳ, ἐπὶ τοῦ πρωτογράφου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὡς ἑρεξῆς·

« Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐγκρίσει καὶ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς κτλ. »

ΙΒ΄. Πᾶσα ὑπόθεσις ἀναγομένη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συζητεῖται μὲν παρὰ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀποφασίζεται δὲ διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων.

Διὰ νὰ ἔχωσι κῦρος αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαιτεῖται νὰ φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς ὅλων τῶν μελῶν τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν συζήτησιν.

ΙΓ΄. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύνεδροι, ἐάν ποτε ὡς ἐκ τῆς Συνοδικῆς θέσεώς των περιπέσωσιν εἰς παράβασιν ἐκκλησιαστικοῦ τινος θεσμοῦ, καθίστανται ὑπεύθυνοι ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις συγκαλεῖ τοὺς κανονικοὺς ἐπισκόπους τοῦ Βασιλείου εἰς ἀνάκρισιν, ἐξέλεγξιν καὶ τιμωρίαν τῆς παραβάσεως κατὰ τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας. Ἐὰν δὲ ἡ παράβασις ἦναι περὶ καθήκοντα Συνοδικά, σχέσιν ἔχοντα καὶ πρὸς τὸ πολιτικὸν, τότε τὰ ἀφορῶντα τὸ πολιτικὸν τοῦτο μέρος ἀναπόκεινται εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

ΙΔ΄. Εἰς τὰ καθαυτὸ ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκ τοῦ κλήρου· καὶ πρὸς αὐτὴν, ὡς πρὸς ἀνώτατον Δικαστήριον, ἐκκαλοῦνται αἱ ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δι' ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας κρίνουσα καὶ ἀνακρίνουσα ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν κανονικῶς.

Ἂν δὲ κληρικὸς ἔχῃ παράπονον κατὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Ἐπισκόπου, ἀναφέρεται πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποφασίζει ὁριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει προσέτι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ κανονικὰς ποινὰς εἰς κληρικοὺς καθ' ὅσα ἐκκαλοῦνται εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν αὐτῆς, ἢ καὶ δικάζονται ἀμέσως ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἑρεξῆς·

α) Ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐρημερείας τοῦ τιμωρουμένου προερχομένων δικαιωμάτων.

β) Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου Μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς κληρικοὺς σωφρονιστικοῦ καταστήματος·

γ) Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου, ἐάν τις φωραθῇ ὅτι, λαβὼν χρήματα, ἔπραξέ τι παρὰ τὰ καθήκοντά του καὶ τοὺς ἱεροὺς τῆς Ἐκκλησίας θεσμοὺς, τὸ ὁποῖον κατατίθεται εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον·

δ) Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ κληρικοῦ μοναχοῦ.

ε) Καθαίρεσιν.

Αἱ δὲ περὶ τούτων ἀποφάσεις αὐτῆς, ὡς καὶ αἱ τῶν Ἐπισκόπων ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων, αἵτινες θέλουσιν ἐκδίδεσθαι ἠτιολογημέναι μετὰ τῆς παραθέσεως καὶ τῶν κανόνων, ἐφ' ὧν αὗται στηρίζονται, ἐκτελοῦνται τῇ προηγουμένῃ ἐγκρίσει·

1) Τοῦ Ὑπουργείου μὲν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων γ΄, δ΄, καθὼς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων ά, β΄, ὁσάκις αἱ ὁριζόμεναι ἐν αὐτοῖς ποιναὶ ἐπιβάλλονται ἐπὶ χρόνον οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 15 ἡμερῶν, οὐδὲ μείζονα τῶν δύω μηνῶν·

2) Τοῦ Βασιλέως δὲ, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § ε, καθὼς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν § § ά, β΄, ὁσάκις αἱ ποιναὶ αὗται ἐπιβάλλονται ἐπὶ χρόνον μείζονα τῶν δύω μηνῶν.

Αἱ μέχρι δὲ τῶν 15 ἡμερῶν ποιναὶ τῶν § § ά καὶ β΄ ἐκτελοῦνται ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Συνόδου γίνεται τῇ συμπράξει καὶ συνδρομῇ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν περίπτωσιν τοῦ § ε. ὁ καταδικασθεὶς εἰς καθαίρεσιν, ἐὰν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Βασιλέα ἐξαιτήσηται τὴν ἀναθεώρησιν τῆς δίκης, ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὴν ἀναθεώρησιν αὐτῆς, προσκαλουμένων κατ' αὐτὴν καὶ ἄλλων Ἐπισκόπων.

ΙΕ΄. Προσωπικὸς ἀφορισμὸς ἐναντίον λαϊκῶν δὲν ἐκδίδεται εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως.

ΙΣ΄. Τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πολιτικὸν αὐτῶν μέρος, ἀνάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ πνευματικὸν, εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ, πληροφορηθεῖσα τὴν τελετὴν παρανόμου γάμου, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῶν δι-

καστηρίων τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὁριζόμενα· μετὰ δὲ τὴν κηρύττουσαν παράνομον τὸν γάμον ἀμετάκλητον δικαστικὴν ἀπόφασιν, κηρύττει καὶ αὐτὴ τὸν γάμον ἄκυρον πνευματικῶς. Κατὰ δὲ τοῦ Ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ ἐλλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον, ἢ ἐκδόντος τοιαύτην ἄδειαν, καθὼς καὶ κατὰ τοῦ ἱερέως τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον ἀδείᾳ ἀνωτέρᾳ, ἢ ἄνευ ἀδείας; ἐπάγονται ποιναὶ κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ΙΔ'. κατὰ λόγον τῆς ἐνοχῆς ἑκάστου.

ΙΖ'. Ὅστις τῶν συνεζευγμένων εἰς γάμον ζητεῖ τὴν διάζευξιν ἢ τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμόν, ὀφείλει ν' ἀποταθῇ περὶ τούτου δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν ἁρμόδιον Ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος προσκαλεῖ καὶ τοὺς δύω συζύγους πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ· καὶ ἀφοῦ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, μεταχειρισθεὶς ὅλα τὰ πρόσφορα πνευματικὰ μέσα, δὲν δυνηθῇ νὰ συμβιβάσῃ ἀμφοτέρους, ἀποραίνεται περὶ τούτου διὰ πράξεώς του ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, τὴν ὁποίαν διευθύνει εἰς τὸ δικαστήριον τῆς περιφερείας· τὸ δὲ δικαστήριον, μόνον μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης καὶ τῆς πράξεως τοῦ Ἐπισκόπου, δέχεται αἴτησιν τοῦ ἐπιδιώκοντος συζύγου, καὶ διατάττει ἄνευ νέας ἀποπείρας ἑνώσεως τὰ παρὰ τῆς πολιτικῆς δικάνομίας ὁριζόμενα, πρὸς εἰσαγωγὴν τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ ἑνώσεως ἀποπείρας, ὁ Ἐπίσκοπος δύναται, ἂν θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ δώσῃ ἐγγράφως ἄδειαν εἰς τὴν γυναῖκα νὰ μετοικήσῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρὸς εἰς οἰκίαν προσδιοριζομένην παρὰ τῶν συζύγων, ἢ παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου, ὅταν οὗτοι διαςωνῶσι· μόνον δὲ μετὰ τὴν χορήγησιν τῆς τοιαύτης ἀδείας, τὰ δικαστήρια, κατ' αἴτησιν τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων, δύνανται, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν ἔτι τῆς περὶ ἑνώσεως ἀποπείρας, νὰ διατάξωσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 683 παράγρ. 3, 4 καὶ 5 τῆς πολιτ. δικονομίας διαλαμβανόμενα προσωρινὰ μέτρα, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Ἐὰν δὲ ἡ ἀνωτέρω τριμήνος προθεσμία παρέλθῃ, χωρὶς ν' ἀποφανθῇ κατὰ τ' ἀνωτέρω ὁ ἁρμόδιος Ἐπίσκοπος, τότε δύναται ὁ εἷς ἢ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων ν' ἀναφερθῇ πρὸς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, τὸ ὁποῖον δέχεται τὴν αἴτησιν, ἀφοῦ πρότερον βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐν καιρῷ ἐπιδόσεως τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ ἐνεργεῖ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὁριζόμενα.

Μετὰ δὲ τὴν ἔκδοσιν τῆς δικαστικῆς περὶ διαλύσεως τοῦ γάμου ἀποράσεως, καταστάσης ἀμετακλήτου, ὁ εἰσαγγελεὺς

διευθύνει ἀντίγραφον αὐτῆς πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, διὰ νὰ κηρύξῃ καὶ αὐτὴ τὸν γάμον διαλελυμένον πνευματικῶς.

ΙΗ. Ὁποιουδήποτε σκεύους χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ, καθοσιωθέντος εἰς τὴν θείαν λατρείαν, τιμίων σταυρῶν, ἁγίων λειψάνων, ἁγίων εἰκόνων, καὶ ἐν γένει παντὸς κειμηλίου ἱεροῦ ἢ ἱερατικοῦ ἀμφιέσματος, ἔκθεσις ἐν ἀγορᾷ πρὸς πώλησιν, ἢ κατάσχεσις πρὸς πληρωμὴν χρέους ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δὲν ἐπιτρέπεται.

ΙΘ'. Διατάξεις, προκηρύξεις, ἐγκύκλιοι, καθὼς καὶ λοιπὰ ἔγγραφα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς πολιτικὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους, δὲν διευθύνονται ἀμέσως πρὸς αὐτάς, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Κ'. Οὐδεμίαν ἀλληλογραφίαν μὲ ἐξωτερικὰς πολιτικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς δύναται νὰ ἔχῃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, εἰμὴ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

ΚΑ. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, καθ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων της, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προστασίας καὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καὶ ἑπομένως ὅλαι αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ ὑπογρεοῦνται, ὁσάκις ἀποδειχθῇ, ὅτι προσεβλήθησαν τὰ δίκαιά της, νὰ τὴν προστατεύωσι καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίζωσι κατ' αἴτησίν της.

ΚΒ'. Ἐπίσης ὅμως καὶ πᾶς ὅστις ἔχει ἔνσταν κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς παράπονον διὰ κατάχρησιν ἢ ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσίας της, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῆται τὴν ὑπερράσπισιν τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς.

Τοιαῦτα παράπονα κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἐμποροῦσι νὰ γίνωνται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἢ πρὸς πᾶσαν ἄλλην διοικητικὴν ἀρχήν· θέλουσι δ' ἐξετάζεσθαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν, εἰ μὴ ἀφοῦ ζητήσῃ τὴν γνώμην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον δὲν ἦναι τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου.

ΚΓ'. Ὁ τύπος τοῦ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἢ ἄλλων δημοσίων ἀρχῶν διδομένου ὅρκου ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων, ἱερέων, καὶ ἱεροδιακόνων, εἶναι ὁ ἑξῆς. Δι' ἐμὲν τοὺς ἀρχιερεῖς· «Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ μου κτλ.»

Διὰ δὲ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἱεροδιακόνους· «Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ μου κτλ.»

Ὁ οὕτω διδόμενος ὅρκος ἔχει τὴν αὐτὴν τοῦ κοινοῦ ὅρκου ἰσχύν, καὶ πᾶσα αὐτοῦ παράβασις, ἐκτὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν, συνεπάγεται καὶ τὰς ἐπὶ ψευδορκίᾳ ἢ ἐπιορκίᾳ τοῦ

ποιν. νόμου ποινὰς, αἵτινες θέλουσι καταγινώσκεσθαι ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

ΚΔ'. Πᾶς ὁ ἐκ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου καλούμενος νὰ δώσῃ μαρτυρίαν εἰς δικαστικὴν ὑπόθεσιν δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν μαρτυρίαν του· ἀλλ' οἱ ἀρχιτερεῖς ὁρκίζονται, καὶ ἐξετάζονται ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτῶν, ἡ δὲ μαρτυρία των, γενομένης αἰτήσεως, ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, ἐκτὸς ὅταν πράκτηται νὰ ἐξετασθῶσιν ὡς μάρτυρες ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῶν ἐνόρκων, ὅτε προσκαλοῦνται καὶ ἐξετάζονται (ἄνευ ὅμως ἀντιπαραστάσεως πρὸς ἄλλους μάρτυρας) ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἅμα ἐμφανιζόμενοι, καὶ ἀπέρχονται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν.

Ὅ,τι οἱ ἱερωμένοι γνωρίζουσιν ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ τὸ ὁμολογήσωσιν.

ΚΕ'. Εἰς τὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καθὼς καὶ εἰς τὰ περὶ ἀθεμίτων πράξεων, τῶν παρὰ τῶν κοινῶν τοῦ κράτους νόμων προβλεπομένων, οἱ ἐκ τοῦ Κλήρου ὑπόκεινται εἰς τοὺς πολιτικοὺς νόμους καὶ εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Τὰ πολιτικῶς ὁριζόμενα κακουργήματα ἐπάγουσι καὶ τὴν τῆς καθαιρέσεως ποινὴν πνευματικῶς· ἡ δὲ ἀπόφασις τῆς ποινικῆς καταδίκης ἐκτελεῖται, ἀφοῦ πρότερον καθαιρεθῇ τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ ὁ καταδικασθεὶς κληρικὸς, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένα.

ΚΣ'. Διὰ τὴν προφυλάκισιν τῶν κληρικῶν, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κατ' αὐτῶν ἐπὶ πταίσματι καὶ πλημμελήματι ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, τῶν περιοριζουσῶν τὴν ἐλευθερίαν, ὁρίζονται ἰδιαίτεραι φυλακαὶ, κεχωρισμέναι τῶν ἄλλων.

ΚΖ'. Ἅπας ὁ κατὰ τὸ Βασίλειον ἱερὸς Κλῆρος ἐν ταῖς θείαις ἱερουργίαις καὶ τελεταῖς μνημονεύει πρῶτον μὲν τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης, εἶτα δὲ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΚΗ. Τὰ ὁρισθέντα διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 25 Ἰουλίου (6 Αὐγούστου) 1833, περὶ τοῦ ἐπιμισθίου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ τε Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν Συνέδρων, διαμένουσιν ἐν ἰσχύϊ.

Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν πρώτου γραμματέως προσδιορίζεται εἰς δραχ. 3600, τοῦ δὲ Β'. εἰς δραχ. 2400 κατ' ἔτος.

Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν ἀ. τάξεως γραφέως προσδιορίζεται εἰς 1200, τοῦ δὲ τῆς Β'. τάξεως εἰς δραχ. 960 κατ' ἔτος, καὶ ὁ τοῦ κλητῆρος εἰς δραχ. 600 κατ' ἔτος.

Ὁ μισθὸς τοῦ βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς 6000 κατ' ἔτος.

ΚΘ'. Εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου θέλει συγκροτηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἡ Α'. Συνοδικὴ περίοδος, ἥτις θέλει διαρκέσει μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1853.

Λ'. Πᾶσα προεκδεδομένη διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀκυροῦται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς

Ἑλλάδος, ναὶ, ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . N.	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . .
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος	. .	Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . . N.
Γ. Δογιωτατίδης	. . . . N.	Ἀνδρέας Πέτας	. . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης	. . N.	Στεμάτιος Μήτσας	. . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . .	Γεώργιος Βελὴς	. . . N.
Πέτρος Καμπάνης	. . . N.	Δημήτριος Ζῶτος	. . . N.
Δημήτριος Τσόκρης	. . . N.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . N.	Μιχαὴλ Σισίνης	. . . .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . N.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . . N.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Στέφ. Στεφανόπουλος	. . N.
Γεώργιος Σκοῦφος	. . . N.	Ἀνδρέας Λύγερινός	. . . . N.
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N.	Ἰωάννης Κλίμακας	. . . N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	. . . . N.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	. . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Π. Ζάνος	. . . . .
Δημήτριος Σκυλοδήμος	. .	Χρ. Δεμάθας	. . . . . N.
Θεόδωρος Γρίβας	. . . .	Γρ. Βαλιάνος	. . . . . N.
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . . N.	Θ. Ζαΐμης	. . . . . N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης	. .	Χ. Θεοχαρόπουλος	. . . . N.
Δ. Πετροπουλάκης	. . . .	Ν. Πατμεζᾶς	. . . . .
Π. Τζανετάκης	. . . .	Ἠλ. Παπαδαῦς	. . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδήμος	.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N.	Γεώργιος Περωτὴς	. . . N.

Κωνσταντίνος Νταγρές	Ν.	Γεώργιος Κάνδυας	Ν.
Ἰωάννης Βάχλας	Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης	Ν.
Βελ. Νικολαΐδης		Α. Παπαδημητριάδης	Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν.	Ν. Σισμάνης	
Νικόλ. Μπώκουρας	Ν.	Κωνσταντίνος Ἀξιλός	Ν.
Ἀάμπρος Ῥοΐλός	Ν.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γ. Μαδεμοχωρίτης	
Π. Κολποδίνος	Ν.	Κίμων Χριστοδούλου	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.	Νικόλ. Πιεράκος	
Νικόλ. Δελιγιάννης	Ν.	Γρηγ. Πατριαρχέας	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Σταυρ. Καπετανάκης	
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Δημήτριος Πικουλάκης	Ν.
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος	Ν.
Ἐμμ. Καραμάνος	Ν.	Ζ. Α. Ζαριφόπουλος	
Νικόλ. Ματθαίου		Νικόλαος Μοσχούλας	
Ἀναγν. Κοντάκης		Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Ν.
Σ. Κοπανίτσας		Νάκος Πανουριᾶς	Ν.
Ἀν. Κορφιωτάκης		Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας	Ν.
Παρασ. Ματάλας		Κως. Βλάμης	
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Σιδέρης Πράτσικας	
Παναγ. Λαζαρής		Παν. Πατρινός	
Στάμος Μαυροδῆμος		Κ. Σκορλέτης	Ν.
Α. Α. Εὐμολπίδης	Ν.	Ἀναργύρου Χ. Ἀναργύρου	Ν.
Ἠλίας Δωλιας	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	Ν.
Θεόδωρος Πετρινός		Ἀναγνώστης Ταπόπουλος	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Κωνστ. Δαρειώτης	Ν.
Π. Βαρδογλῆς	Ν.	Ἰωάννης Γεωργόρας	
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.	Γ. Νικολάου	Ν.
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν.	Ἀνδρέας Μαμούκας	Ν.
Νικόλ. Μπούτουνας		Ζαννῆς Μαραγκός	
Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.	Μιχαὴλ Σολομός	Ν.
Γεώργιος Γουλιμῆς		Εὐστράτιος Περίσης	Ν.
Α. Κουμουνδοῦρος	Ν.	Ἰωάννης Σαγείδος	Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	Ν.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ἐμμ. Μολινός	Ν.	Κυριάκος Πανηρόπουλος	
Ἰω. Προβελέγγιος	Ν.	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.	Γεώργιος Στάϊκος	

Ἀθανάσιος Καστανᾶς		Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Α. Κιζάνης	Ν.	Μ. Χορμούζης	Ν.
Ἰωάν. Δημιανός	Ν.	Κ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Ἀαζαρος Α. Γιουρδῆς	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης	
Ἰω. Γ. Καπεζῆς	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Πέτρος Χ. Πέτρου		Χρῆστος Κικίδης	Ν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλε, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φοριολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχεδίου διὰ τὸ 1853, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΙΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΘ'.

Τῆς 9 Ἰουνίου 1853.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνωσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τελωνικοῦ δικαιώματος τῆς μεταξὺ καὶ τῶν κουκουλίων ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῆς μεταξῆς καὶ τῶν κουκουλίων, καὶ μελετήσασα μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν καθιέρωσιν τοῦ μέτρου τούτου διηρεθη· καὶ ἡ μὲν πλειονοψηφία αὐτῆς συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὡς

ἔχει, πρὸς ἐμψύχωσιν προσωρινὴν τῆς ἐγχωρίου μεταξοκλωστικῆς, καὶ ἀπομάκρυνσιν τῶν καταχρήσεων, ὅσαι ἠδύναντο νὰ ἐμφιλοχωρήσωσι εἰς τὴν ἐκτίμησιν κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῆς μετάξης, γενομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ποιότητος αὐτῆς· ἡ δὲ μειονοψηφία, συμφωνοῦσα ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῆς μετάξης, διαφωνεῖ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος τῶν κουκουλίων, φρονοῦσα, ὅτι ἡ ἐπιβολὴ τοιούτου φόρου θέλει ἔχει ἐπιβλαβεῖς συνεπείας, καὶ θέλει πραξενήσει προσκόμματα εἰς τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τῆς μωραιοφυτείας καὶ βομβυκοτροφείας, διὸ προτείνει νὰ περιορισθῇ ὁ φόρος τῆς ἐξαγωγῆς τῶν κουκουλίων εἰς λεπτὰ τεσσαράκοντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Ἰουνίου 1852.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Κ. Δαρειώτης, Θ. Α. Ζαΐμης, Α. Πέπας, Γ. Α. Περρωτής.

Ὁ εἰσηγητὴς Δ. Δρόσος.»

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκε τις, ὅτι «μέγα πένθος Ἀχαΐδα γαῖαν ἰκάνει. » Μέγα πένθος φέρει ἡ Πατρὶς πρὸ πέντε ἡμερῶν, διότι ὁ μέγας τῆς Ἑλλάδος πολίτης, ὁ μεγάθυμος Λάζαρος Κουντουριώτης, ὁ ἀκροφωνιαῖος ἐκεῖνος λίθος τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν τῇ ζωῇ! Τὴν πρωΐαν τῆς 5 Ἰουνίου μετέστη εἰς τὰς σκηνὰς τῶν μακάρων.

Προτείνει λοιπὸν ἐπὶ τούτῳ νὰ διακόψῃ σήμερον ἡ Βουλὴ τὰς ἐργασίας της, νὰ ἀναρτηθῇ δὲ πινακὶς, τὸ σεβαστὸν φέρουσα ὄνομά του, ἐν ταῖς πρωτίσταις τοῦ Βουλευτηρίου θέσεσιν.

Ἕτερον δὲ προτείναντος ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω νὰ ψαλῇ καὶ δοξολογία ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὰ μὲν πρῶτον εἶναι ἔργον τῆς Βουλῆς, τὸ δὲ ἕτερον ἀπόκειται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις πιστεύει, ὅτι ἔλαβε τὴν δέουσαν πρόνοιαν.

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνδομύχως συναισθανθεῖσα ὁποίου ἡ Πατρὶς ἐστερήθη ἀνδρὸς, τοῦ ἐνδόξου αὐτῆς πρωταγωνιστοῦ Λ. Κουντουριώτου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα θέλει παραλάβῃ ἡ Ἱστορία εἰς τοὺς ἐπερχομένους γενεὰς ἔνδοξον καὶ σεβαστὸν, οὐ μόνον ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην, ἔχει ἤδη ἕτοιμον Β. διάταγμα, δι' οὗ θέλουσιν ἀποδοθῇ αἱ ἀνήκουσαι τιμαὶ εἰς

μνήμην τοῦ πρώτου τῆς Ἑλλάδος πολίτου, καὶ τὸ διάταγμα τοῦτο θέλει δημοσιευθῇ ἐντὸς τῆς ἡμέρας.

Τῆς δὲ Βουλῆς μιᾷ φωνῇ τὴν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος πρότασιν ἀποδεξαμένης, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐς. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΗ'.

Τῇ 11 Ἰουνίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη ἐν πρώτοις Βασ. Διάταγμα, δι' οὗ ἀναγγέλλεται πενθήμερον πένθος ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ ἀοιδίμου πρωταγωνιστοῦ Λαζάρου Κοντουριώτου, ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Μαθόντες μὲ ἄκραν τῆς ψυχῆς Ἡμῶν λύπην τὸν θάνατον τοῦ ἐνδόξου καὶ μεγαλόρρονος Γερουσιαστοῦ Λαζάρου Κουντουριώτου, τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς πατρίδος τὰ μέγιστα συντελέσαντος, καὶ εἰς τὸν Θρόνον Ἡμῶν πιστοῦ ἀείποτε διατελέσαντος, διατάττομεν νὰ πενθηφορήσωσιν ὅλοι οἱ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι ἐπὶ πέντε ἡμέρας.

Τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Ἰουνίου 1852.

ΟΘΩΝ.

Α. Γ ΚΡΙΕΖΗΣ, Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ, ΣΤ. ΒΛΑΧΟΣ, Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ, ΣΤ. ΜΙΛΙΟΣ, Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΠΑΙΚΟΣ.»

Παρελθών ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὑπέμνησεν εἰπὼν, ὅτι ἓν τινι τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων τῇ ἐφένετο ἡ ἐπερώτησις, ἂν ἐπιτρέπωνται ὅλα τὰ τῆς καταδιώξεως μέσα εἰς τοὺς ἐκ προικοκτησιῶν ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου, παρετήρησαν δὲ οἱ ἐπερωτήσαντες, ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ἐπιτρέπεται πρῶτον ὁ πλειστηριασμὸς τοῦ προικοδοτηθέντος κτήματος, ἔπειτα δὲ ἂν δὲν ἤθελεν ἐπαρκέσει τοῦτο, καὶ ὁ τῆς κινητῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, χωρὶς νὰ δύναται τὸ δημόσιον νὰ προβῇ καὶ μέχρι προσωπικῆς κρατήσεως αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον ὁρονοῦν ἀντιθέτως, δὲν ἐφαρμόζει τὸν νόμον ὡς ἀνωτέρω, ὑπέβαλεν ἤδη τὸ ζήτημα καὶ εἰς δικηγορικὸν συμβούλιον, ὅπως ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτοῦ. Διὸ προτείνει νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ μικρὸν, ἂν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ, ἡ λύτις τοῦ ζητήματος τούτου, ἕωσοῦ ἀκούσωμεν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ τὴν γνώμην τοῦ δικηγορικοῦ συμβουλίου. Πρὸς ταῦτα ἐπέφερέ τις, ὅτι ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω ἐπερωτήσεως ἐγίνετο ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἄλλη τις, ἤτοι τὸ νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἡ Κυβέρνησις, ἂν θέλῃ εἰσαγάγει τὸν περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς νόμον, ὡς καὶ τὸν περὶ ἐξορλήσεως τῶν καθυστερούντων χρεῶν, καθ' ὅσον τὰ ζητήματα ταῦτα συνδέονται στενῶς μὲ τὴν ἀνωτέρω ἀρχικὴν ἐπερώτησιν. Προκειμένου λοιπὸν νὰ λυθῇ αὕτη, πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ὁ Ὑπουργὸς καὶ τὰ ζητήματα ταῦτα, ἐπειδὴ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μάλιστα τὴν ἐθνικὴν γῆν, ἱκανοποιήθησαν μὲν πολλὰ ἄτομα, ἀλλὰ παρελείφθη ἄστεγος ὁ λαὸς, εἰς ὃν ἀνήκει τὸ μεγαλείτερον μέρος.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι αἱ ἐπερωτήσεις δὲν γίνονται παρ' ἡμῖν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ μάθῃ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία τί θέλει πράξει εἰς τὸ μέλλον ὁ Ὑπουργὸς, ἀλλ' ἐνῷ αἱ τοιαῦται ἐπερωτήσεις εἰς μόνην ἴσως γίνονται τὴν Ἀγγλίαν, περιορίζονται παρ' ἡμῖν εἰς τὸ νὰ ἐξετάσωσιν πῶς ἐρμηνεύσθη οἱοσδήποτε τῶν κειμένων νόμων. Καὶ ὅμως ἂν θέλῃ νὰ πληροφορηθῇ τὸ Σῶμα τί προτίθεται νὰ ἐνεργήσῃ ὁ Ὑπουργὸς διὰ τὰ παλαιὰ χρέη κτλ. δύναται νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ, δι' ἧς συνοδεύει τὸν τοῦ 1852 προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ἐκτὸς δὲ τούτου ἕκαστος βουλευτὴς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ εἰσάγῃ, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐγένετο τοῦτο, πρότασιν νόμου ἀφορῶσαν τάτε παλαιὰ χρέη καὶ τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς, ὥστε καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίας τὰς ἀνωτέρω ἐπερωτήσεις.

Ἀντειπόντος δέ τινος, ὅτι καὶ ἂν δὲν ἐγίνοντο εἰς τὴν Ἀγ-

γλίαν, τὴν μητέρα τῶν συνταγματικῶν θεσμοθεσιῶν ἐπερωτήσεις ἀφορῶσαι τὸ μέλλον, καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν οὐδαμοῦ τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἔπρεπε νὰ καθιερωθῇ παρ' ἡμῖν, ἀφοῦ αἱ εἰσαγόμεναι ὑπὸ τῶν βουλῶν προτάσεις δὲν πραγματοποιοῦνται. Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἐν Ἀθήναις ἐθνικὴ συνέλευσις μεταξὺ ἄλλων εἶχεν ἀναθέσει εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ καθῆκον τοῦ νὰ προνοήσῃ περὶ διανομῆς ἐν γένει τῆς ἐθνικῆς γῆς, οἱ δὲ Ὑπουργοὶ ὁρκιζόμενοι εἰς τὸν Βασιλέα, ὁρκίζονται βεβαίως καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα, μία τῶν διατάξεων τοῦ ὁποίου εἶναι καὶ ἡ ἐνθεῖσα. Ἐνῷ λοιπὸν ὀφείλουσι τὴν πραγματοποίησιν τῆς διατάξεως ταύτης, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐκ προικοκτησιῶν καταδιωκομένους παρατηρεῖ, ὅτι ὁ μὲν Ὑπουργὸς εθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ καταφύγῃ πρὸς σχηματισμὸν ἰδίας πεποιθήσεως εἰς τὴν γνώμην δικηγορικοῦ συμβουλίου, ἐπειδὴ ὅμως ἐνδέχεται νὰ παρέλθῃ καιρὸς μεχρισοῦ ἀποφανθῇ τὸ συμβούλιον καὶ οἱ διάφοροι ταμίαι συλλαμβάνοντες νὰ ῥίπτωσιν εἰς τὰς φυλακὰς τοὺς καθυστεροῦντας, ὡς γίνεται μέχρι τοῦδε, συνίστηται νὰ προληφθῇ τὸ κακὸν τοῦτο, ἕωσοῦ λυθῇ ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ζήτημα.

Βεβαιώσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν θέλει βραδύνει ἡ λύσις, ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι κατὰ τὴν γενομένην περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων ἐπερώτησιν, εἶχεν εἴπει καὶ οὗτος, ὅτι ἡ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἰδέα σχετίζεται στενῶς πρὸς τὸ ζήτημα, καὶ ἑπομένως ἠρώτησε τὸ ὑπουργεῖον τί θέλει πράξει καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὅπερ δὲν εἶναι εἰμὴ ἐντολὴ τοῦ ἔθνους, καθ' ὅσον πᾶσαι αἱ ἐθνικαὶ συνελεύσεις ἀπεφάνθησαν καὶ ψήφισμα ὑπάρχει τῆς ἐν Ἀθήναις συνελεύσεως περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς. Σχετίζεται δέ, ὡς εἶπε, τὸ ἀντικείμενον τοῦτο πρὸς τὸ ζήτημα, διότι αἱ συνέπειαι τοῦ περὶ διανομῆς τῆς γῆς νόμου δύνανται ν' ἀποβῶσιν εὐεργετικαὶ καὶ πρὸς τοὺς ἐκ προικοκτησιῶν ὀφειλέτας. Ἐντεῦθεν δὲ εἰσήχθη τῷ ὄντι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον ὁ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς νόμος, ὡς καὶ ὁ περὶ καθυστερούντων, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, βουλευτὴς ὢν τότε ὑπεστήριξε μάλιστα τοὺς νόμους τούτους. Διακόσιαι εἴκοσι χιλιάδες οἰκογενειῶν εἶναι αἱ κατοικοῦσαι σήμερον τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐξ αὐτῶν μόλις αἱ τριάκοντα χιλιάδες ἔλαβον μερίδα τῆς ἐθνικῆς γῆς, αἱ δὲ λοιπαὶ δὲν ἔχουν οὐδὲ σπιθαμὴν νὰ ταφῶσι καὶ οἱ συμπολῖται του δὲ αὐτοὶ, ἀπόκληροι τοῦ δικαιώματος τούτου, δύναται νὰ εἴπῃ τις, ὅτι διατελοῦσιν ἔτι ὑπὸ δουλείαν τὴν γῆν λοιπὸν ταύτην, ἥτις ὑπῆρξε γῆ τῶν

πατέρων των, δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀνακτήσωσιν ἤδη; Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ὑπόσχεται διὰ τῆς ἐκθέσεώς του τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀναγκαίων τούτων, ἀλλὰ τις ἐγγυᾶται, ὅτι ὁ διάδοχος αὐτοῦ ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ προτείνῃ παραγραφὴν τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει βεβαιουμένων; διὸ ἐμμένει νὰ συζητηθῶσι καὶ αἱ ἐπερωτήσεις αὐτοῦ κατὰ τὴν γενησομένην λύσιν τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων ζητήματος.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς κτλ. νομοσχεδίου διὰ τὸ ἔτος 1853.

Ἐνταῦθα λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς ὑπὲρ τῆς προτεινομένης ἰδέας τῆς ἀναβολῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἐξέθηκεν, ὅτι διὰ τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ ἀρκούντως διεσάρησεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐπιτροπὴ διῃρέθη εἰς δύω γνώμας· ἐκ τούτων λοιπὸν τὴν μὲν πρώτην ἀποφεύγει νὰ ἀναπτύξῃ ὡς παραδεχομένην ἁπλῶς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, λαμβάνει δὲ τὸν λόγον ὑπὲρ τῆς δευτέρας, προτεινούσης τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ, καθ' ὅσον βλέπει, ὅτι περιέχονται διατάξεις τινὲς, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατὸν ν' ἀποβῶσιν ἴσως εἰς μὲν τὸν λαὸν ἐπαχθεῖς, εἰς δὲ τὸ δημόσιον ἐπιζήμιαι. Ἀναφέρων ὕθεν τοὺς λόγους, δι' οὓς τὰ διῳκονομήσαντα μέλη προτείνουσι τὴν ἀναβολὴν, παρατηρεῖ, ὅτι ἐξ οὐσιώδεις καινοτομίαι εἰσήχθησαν διὰ τοῦ πέρυσιν ἐπιψηφισθέντος νόμου ἐναντίον τοῦ προϋπάρχοντος· καὶ ἡ μὲν πρώτη ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον τῶν σταφιδώνων Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας, διότι ἐνῷ καὶ οἱ σταφιδῶνες οὗτοι ἐφορολογοῦντο ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς ὡς καὶ οἱ λοιποὶ σταφιδῶνες τοῦ Κράτους, τὸ δημόσιον ἐθεώρησε δύσκολον νὰ διακρίνῃ τινὲς τῶν ἐχόντων σταφίδα ὑπήγοντο εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς κατ' εἶδος φορολογίας, καὶ ἐντεῦθεν ὡρμήθη εἰς τὸ μέτρον τῆς ἐνοικιάσεως, ὅπως ἀπαλλαγῇ τῶν τοιούτων ὀρυκτίδων. Ἡ νομοθετικὴ λοιπὸν ἐξουσία ἐδέχθη μὲν πέρυσι χάριν τοῦ δημοσίου τὴν ἀνωτέρω καινοτομίαν, ἀλλὰ δὲν ἐμακρύνθη καὶ τῆς ἰδέας τοῦ νὰ μεταβάλῃ αὐτὴν, ἂν ἔβλεπεν, ὅτι ἀποβαίνει ἐπαχθὴς εἰς τοὺς φορολογουμένους ἢ ἐπιζήμιος εἰς τὸ ταμεῖον. Ἐπειδὴ ὅμως ἐξαιτεῖται τὸ ὑπουργεῖον τὴν αὐτὴν καὶ διὰ τὸ 1853 καινοτομίαν, λέγει, ὅτι ἐν ᾧ κατὰ τὸν νόμον ὁ σταφιδοκαρπὸς πρέπει νὰ μετρῆται ἐπὶ τῶν ἀλωνίων, γνωστὸν εἶναι, ὅτι πάντες οἱ ἔχοντες σταφίδα συγχρόνως καὶ τρυγοῦσι καὶ ἁπλόνουσιν αὐτὴν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων καὶ συγχρόνως ἔχουν ἀνάγκην νὰ τὴν ἐναποθέτωσιν εἰς ἀποθήκας, ἵνα μὴ ἐπελθὼν ῥίφνιδιος ὑετὸς, καταστρέψῃ τοὺς μόχθους καὶ τὰς δαπάνας

των. Οὕτως ἄρα ὢν εἷς καὶ μόνος ὁ ἐνοικιαστὴς καὶ δυνάμενος νὰ ἔχῃ δύω ἢ τρεῖς τὸ πολὺ ἐπιστάτας, ἐὰν θελήσῃ μόνον νὰ ὠφεληθῇ πέραν τοῦ δικαίου ἢ νὰ βλάψῃ ἄλλως τοὺς φορολογουμένους, ἀρκεῖ νὰ ἀναβάλῃ ἐπὶ μικρὸν τὴν καταμέτρησιν, καὶ ἂν συμβῇ ἐν τούτῳ μία βροχὴ, καταστρέφεται τὸ προϊὸν ὅλης τῆς σταφίδος· ἐντεῦθεν λοιπὸν ἐπρότιμησεν ἡ διῳκοῦσα τὴν ἀναβολὴν, ὅπως ἴδωμεν ἐκ τῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς ποῖα τὰ ἐντεῦθεν ἀποτελέσματα. Ἐπιλαμβανόμενος δὲ καὶ τῆς δευτέρας καινοτομίας, ὑπομνήσας, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν σύστημα ἐνοικιάζετο μὲν ὁ φόρος τῆς ἐπικαρπίας τῶν αὐκων, ἀλλ' ἐβεβαιοῦτο δι' ἐκτιμήσεως, καὶ ὁ φορολογούμενος ἀπέδιδε τὸν φόρον αὐτοῦ εἰς χρήματα· διὰ τοῦ περυσινοῦ ὅμως νόμου ἀπεφασίσθη νὰ γίνηται ἡ βεβαίωσις διὰ καταμετρήσεως τῶν ὁρμαθῶν, ἡ δὲ τοῦ φόρου ἀπόδοσις οὐχὶ διὰ χρημάτων, ἀλλὰ κατ' εἶδος· ἐπειδὴ ὅμως διαιροῦνται τὰ αὐκα εἰς διαφόρους ποιότητας, ὁ ἐνοικιαστὴς τυχὸν πλεονέκτης καὶ ἄδικος θέλει ἐκλέξει τὰ ἄριστα τούτων, καὶ ἑπομένως ἐκ τῶν 1000 ὁρμαθῶν ἑνὸς φορολογουμένου, οἱ 900 δὲν θέλουσιν ἀξίζει τὴν διπλῆν τιμὴν τῶν 100, οὓς θέλει λάβει ὁ ἐνοικιαστὴς ὡς δικαίωμα, ὥστε, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν φορολογούμενον, θέλει πληρώνει οὐχὶ τὸ δέκατον, ἀλλὰ τὸ ἓν τρίτον τοῦ ὅλου, ἐκ τούτου λοιπὸν οὐμόνον θέλουσι συμβαίνει συχναὶ δικαστικαὶ διενέξεις μεταξὺ φορολογουμένων καὶ ἐνοικιαστοῦ, ἀλλὰ κἀι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δημοσίου, ἂν ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος θελήσῃ νὰ προστατεύσῃ τὸ δίκαιον τοῦ ἀδικουμένου.

Καὶ τρίτην δέ τινα καινοτομίαν ἀναφέρων, ὑπενθυμίζει, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν σύστημα διῃροῦντο αἱ ἄμπελοι εἰς ἓξ τάξεις, εἰς δὲ τὴν τελευταίαν ὑπήγοντο αἱ μὴ παρέχουσαι 10 δραχμῶν εἰσόδημα, ἐφ' ᾧ καὶ ὑπέκειντο εἰς τὴν πληρωμὴν 50 μόνον λεπτῶν, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐξήλειψε τὴν τελευταίαν αὐτὴν τάξιν, θεωρήσασα, ὅτι προτιμότερον εἶναι εἰς τὸν ἰδιοκτήτην νὰ μεταβάλῃ εἰς ἀγρὸν τοιαύτης φύσεως ἄμπελον παρὰ νὰ μὴ λαμβάνῃ οὐδὲ 100 δραχμῶν εἰσόδημα ἐξ αὐτῆς. Καὶ ὁ περυσινὸς δὲ νόμος διατάσσει μὲν τὴν εἰς διαφόρους τάξεις ὑποδιαίρεσιν τῶν ἀμπέλων, ἐκτιμωμένου τοῦ εἰσοδήματος αὐτῶν, ἀλλ' ἐὰν ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως ἀποδειχθῇ, ὅτι μία τις ἄμπελος δὲν παράγει εἰσόδημα 10 δραχμῶν, δὲν εἶναι δίκαιον, παραδεχόμενοι καὶ ἤδη ἔκτην τάξιν ν' ἀδικήσωμεν τοὺς κυρίους αὐτῶν καὶ διὰ τὸ 1853, πρὶν ἢ φανῇ ἂν αἱ ἄμπελοι αὗται παράγωσι πλέον τῶν 10 δραχμῶν. Οὕτω δὲ καὶ ἡ μέταξα ἐφορολογεῖτο μὲν κατ' ἀρχὰς ἐν τοῖς τε-

λωνείοις, ἀλλὰ διὰ τοῦ περυσινοῦ νόμου ἀπεφασίσθη νὰ φορολογῆται ἐν αὐτοῖς τοῖς σχολικοτροφείοις, βεβαιουμένου τοῦ φόρου διὰ καταμετρήσεως ἢ ζυγίσματος καὶ ἀποτιθεμένου εἰς εἶδος. Ἀλλὰ γνωστὸν εἶναι, ὅτι τὸ κουκούλιον μόλις ὡριμάσας πρέπει νὰ κόπτηται ὑπὸ τοῦ σκωληκοτρόφου, ὅπως τὸ ἐκθέτῃ ἐντὸς δύω ἢ τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν ἥλιον, διότι ἄλλως τὸ ἐπισφαλὲς τοῦτο προϊὸν καταστρέφεται. Ὅταν ὅμως ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἔγκαιρον αὐτοῦ καταμέτρησιν, ὁπόση ζημία δὲν περιμένει τοὺς σκωληκοτρόφους καὶ μάλιστα ὁλοκλήρους κοινότητας, αἵτινες καλλιεργοῦσιν ἐν γένει τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ προϊόντος! Εἰς Μαγούλαν π. χ. τῆς Σπάρτης, ὅπου μετροῦνται π. χ. 300 σχεδὸν οἰκογένειαι, δὲν ὑπάρχει μία ἐξ αὐτῶν, ἥτις νὰ μὴ τρέχῃ μέταξαν· πῶς θέλει ἐπαρκέσει ὁ ἐνοικιαστὴς, καὶ εἰλικρινὴς ἐὰν ἦναι, εἰς τὴν ἐν γένει καταμέτρησιν ταύτης, ἢ τί θέλουσι γένει αἱ οἰκογένειαι αὗται, ἂν ὁ ἐνοικιαστὴς τύχῃ δόλιος καὶ αἰσχροκερδής; Ἐντεῦθεν λοιπὸν προνοοῦσα ἡ διχοψηφία καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ προϊόντος, ἐζήτησε τὴν ἀναβολήν. Τελευταῖον δὲ ὁ παλαιὸς νόμος ὁρίζων καὶ τὰ τῶν περιβολίων, λαχανοκήπων, καπνῶν, βαμβακίων κλπ. διέτασσε νὰ ἐκτιμᾶται ὁ φόρος αὐτῶν συμφωνοῦντος τοῦ φορολογουμένου μετὰ τοῦ δημοσίου, ὅπερ οὐ μόνον δικαίως ἐφέρετο ἀλλ' ἴσως καὶ ἐπιεικῶς ἐὰν ἦτον ἀνάγκη. Κατὰ τὴν προκειμένην ὅμως καινοτομίαν ὁ φόρος οὗτος θέλει ἀποβῇ ὀλαπτικώτατος, καθ' ὅσον ἀπερχόμενος ὁ ἐνοικιαστὴς ὅπως ἐκτιμήσῃ π. χ. ἓν περιβόλιον, δὲν θέλει εὐχαριστηθῇ οὐδὲ μὲ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἥλου προϊόντος αὐτοῦ, καὶ δωροδοκῶν τοὺς ἐκτιμητὰς, καὶ καταφεύγων εἰς στρεψοδικίας καὶ μεταχειριζόμενος πᾶν ὅ,τι ἄλλο δύναται νὰ διδάξῃ αὐτὸν ἡ κακία, θέλει προσπαθήσει νὰ φθάσῃ μέχρι τέλους εἰς τὸν σκοπόν του, τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κερδήσῃ ὅσα πλειότερα. Δι' ὅλα λοιπὸν ταῦτα ἐθεώρησε καλὸν ἡ διχοψηφία νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ ἀνὰ χεῖρας νόμου μέχρι τοῦ ἐπιόντος Σεπτεμβρίου, ὅτε θέλει ἐφαρμοσθῇ ἐν γένει ὁ νόμος καὶ θέλομεν δυνηθῇ νὰ ἴδωμεν ποῖαι αἱ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του συνέπειαι. Ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρεῖ, ὅτι καθ' ἃ λέγονται, τὸ ὑπουργεῖον εἰσήγαγε τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, διότι σκοπὸν ἔχαν νὰ φέρῃ ἐντὸς τῆς συνόδου καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1853, δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ἄνευ τῆς ὑπάρξεως τῶν φορολογικῶν νόμων· καὶ ἡ διχοψηφία ὅμως τῆς ἐπιτροπῆς σκεφθεῖσα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, εὗρεν, ὅτι δὲν φέρει ἡ γνώμη της τὴν ἐλαχίστην δυσχέρειαν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι δὲν καταφέρεται κατὰ τοῦ δεκαδικοῦ ἐν γένει συστήματος, ἀλλ' ἀρκεῖται ζητοῦσα τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν ἀνωτέρω καινοτομιῶν, αἵτινες δὲν ἐμποδίζουσι τὴν φορολογίαν, οὐδὲ δύνανται νὰ φέρωσιν αὐξομειώσίν τινα, ἀλλὰ θέλουν συντελέσει, ἐπανορθωθεῖσαι, εἰς τὴν εὐκολωτέραν καὶ ἧττον καταπιεστικὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων· αἱ βάσεις λοιπὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐντεῦθεν παντάπασι δὲν προσβάλλονται, καὶ τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἐλεύθερον νὰ τὸν εἰσαγάγῃ, χωρὶς οὐδόλως νὰ παρεμποδισθῇ ἐκ τῆς αἰτουμένης ἀναβολῆς.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἰπὼν, ὅτι δὲν ἐπίστευε ποτε, ὅτι ἤθελε τοσοῦτον ἐπεκταθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ νόμου καταρτισθέντος ὑπό τε τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς Βουλῆς μεθ' ὅλης ἐκείνης τῆς ἀκριβείας, μεθ' ἧς σπανίως ἴσως συντάσσονται καὶ ψηφίζονται νόμοι, διότι καὶ πρὸ τῆς καταρτίσεως αὐτοῦ διάφοροι ἐσχηματίσθησαν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπαὶ ἐκ βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, καὶ εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαχθεὶς μετὰ πλείστης σπουδαιότητος ἐξετάσθη παρὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ οὕτως ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Σώματος. Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι διὰ τοῦ φορολογικοῦ νόμου τοῦ 1852 ἐπηνέχθησαν μεταρρυθμίσεις τινὲς εἰς τὸ ἐν ἰσχύϊ φορολογικὸν σύστημα, ἀλλὰ τοιαῦται μεταρρυθμίσεις γίνονται σχεδὸν κατ' ἔτος, ὑπαγορευόμεναι ἐκ τῆς πείρας καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, καὶ ἑπομένως δὲν βλέπει τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ περιμείνῃ ἡ Βουλὴ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τούτων, καὶ οὕτω νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ διὰ τὸ 1853 φορολογικοῦ νόμου, καθ' ὅσον μάλιστα αἱ μεταρρυθμίσεις αὗται δὲν εἰσάγονται πρῶτον ἤδη εἰς τὴν φορολογίαν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε ἰσχύσασαι ὑπέστησαν διαφόρους μεταβολὰς, καὶ ἡ πεῖρα ἤδη ὑπηγόρευσε τὴν ἐπανάληψίν των. Ἐξ εἶναι αἱ ἐν τῷ νόμῳ τοῦ 1852 λαβοῦσαι χώραν μεταρρυθμίσεως, ἐν αἷς πρώτη ἡ ἐνοικίασις τοῦ φόρου τῶν σταφιδώνων Ὀλυμπίας καὶ Ἤλειας ἀντὶ τῆς εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπράξεως αὐτοῦ, ἐὰν δύναταί τις νὰ ὀνομάσῃ μεταρρύθμισιν φορολογίας τὴν οὕτως ἢ ἄλλως ἀπότισιν τοῦ δεκάτου. Τὸ μέτρον τοῦτο τῆς ἐνοικιάσεως, τὸ ὁποῖον καὶ αἱ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ νόμου ἐκείνου σχηματισθεῖσαι ἐπιτροπαὶ παρεδέχθησαν, ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς ἀφεύκτου ἀνάγκης τοῦ ν' ἀπαλλαγῇ τὸ δημόσιον πόων ὅσων ὑρίστατο ζημιῶν εἰς τὴν φορολογίαν τῶν σταφίδων κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἐπαρχίας, ἐν αἷς δύω εἴδη φορολογουμένων ἐκ σταφιδώνων ὑπάρχουσιν, οἱ ἀγοράζοντες γαίας ἐθνικὰς καὶ πληρώνοντες τὸν φόρον εἰς χρήματα ἢ τοὺς

0|0 ἐπὶ τῆς κατὰ στρέμμα ἀγοραίας τιμῆς τοῦ κτήματος, καὶ οἱ ὑποκείμενοι εἰς τὸν γενικὸν κανόνα τῆς ἀποδόσεως τοῦ φόρου πρὸς δέκα τοῖς ἑκατόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ φόρος τῶν 3 τοῖς 0|0 ἀποβαίνει ὅλως εὐτελὴς, καὶ μάλιστα διὰ τοὺς ἀγοράσαντας τας γαίας πρὸς 25 μόνον δραχ. τὸ στρέμμα, οἵτινες διὰ τέσσαρα στρέμματα μόλις πληρόνουσι 3 δραχ. ἐνῶ τὰ στρέμματα ταῦτα παράγουσιν ἴσως 4000 λίτρας σταφίδος, καὶ ἂν ὑπέκειντο εἰς τὴν φορολογίαν τῶν 10 τοῖς 0|0 ἤθελον ἀποδίδει εἰς τὸ δημόσιον 400 λίτρας· ἐντεῦθεν δὲ οἱ ἔχοντες ἰδιοκτήτους σταφιδῶνας ἀνεμίγνυον τὸν καρπὸν των μετὰ τοῦ ἐξ ἐθνικῶν γαιῶν παραχθέντος, καὶ οὕτως ἐξήγαγον αὐτὸν χωρὶς νὰ πληρώσωσιν οὐδὲ λεπτὸν εἰς τὸ δημόσιον. Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς τοιαύτης ἀπάτης ἐλήφθη κατὰ πρῶτον τὸ μέτρον τοῦ νὰ ἐκτιμᾶται τὸ ἐξ ἰδιοκτήτων σταφιδαμπέλων παραχθησόμενον προϊὸν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ νὰ λαμβάνηται ὁ ἔγγειος φόρος εἰς τὰ τελωνεῖα. Ἀλλ' οἱ ἐκτιμηταὶ δωροδοκούμενοι ἐξετίμων ἀμπελον, ἥτις ἤθελε παράξει 20,000 π. χ. λιτρῶν, ὡς παράξουσαν μόνον 10,000, τὰς δ' ὑπολοίπους ἀνεμίγνυον οἱ ἰδιοκτῆται μὲ τὸν εἰς 3 τοῖς 0|0 ὑποκείμενον καρπὸν, καὶ ἐξήγαγον αὐτὰς ἄνευ πληρωμῆς φόρου. Τὸ δημόσιον λοιπὸν, διὰ ν' ἀποφύγῃ καὶ τὴν νέαν αὐτὴν ἀπάτην, ἔλαβε τὸ μέτρον νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἐλπιζομένην πρόσοδον ἐκ τῶν σταφιδαμπέλων ἐκείνων, αἵτινες ὑπῆγοντο εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ φόρου 3 τοῖς 0|0, ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ χρόνος ἀπέδειξεν, ὅτι καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἀπέβαινεν ἐν Ἑλλάδι πρὸς βλάβην τοῦ δημοσίου, διότι δωροδοκούμενοι οἱ ἐκτιμηταὶ προσδιώριζον τὴν πρόσοδον τῶν τοιούτων κτημάτων εἰς διπλάσιον τοῦ πραγματικοῦ ποσοῦ, καὶ οὕτως οἱ ἀποδίδοντες φόρον 10 ἐπὶ τοῖς 0|0 εἶχον τὴν εὐκολίαν ν' ἀναμίξωσι τὸ προϊὸν των μετ' ἐκείνου τῶν ὑποκειμένων εἰς τὴν φορολογίαν 3 τοῖς 0|0 καὶ ν' ἀπαλλαγῶσιν αὖθις τῆς νενομισμένης φορολογίας· ἠναγκάσθη λοιπὸν διὰ ταῦτα τὸ ὑπουργεῖον νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ἐνοικίασιν, ἥτις ἐξησφάλιζε τὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντα· ἐπειδὴ ὅμως ὁ προαγορεύσας ἐκάκισε τὸ μέτρον τοῦτο, διότι ἐνδέχεται, εἶπε, νὰ ὑποστῶσιν ἐξ αὐτοῦ βλάβην τὰ τοῦ φορολογουμένου συμφέροντα, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον διὰ ἐνδεχομένας καὶ σχεδὸν ἀπιθάνους περιστάσεις κατάτῶν συμφερόντων τοῦ ἰδιώτου, νὰ ὑποβάλωμεν τὸ δημόσιον εἰς βεβαίας καὶ ἀρεύκτους ζημίας, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐτέθησαν ἐν τῷ νόμῳ διάφοραι διατάξεις ἐξασφαλίζουσαι καθ' ὁλοκληρίαν σχεδὸν τὸν φορολογούμενον, καθ' ὅσον καὶ ἡ ἐκτίμησις ἐπετράπη ἐν περι-

πτώσει, καθ' ἣν ἤθελε συμφωνήσει εἰς τοῦτο ὅ,τε ἐνοικιαστὴς καὶ ὁ φορολογούμενος, καὶ, πρὸς ἀποφυγὴν ὑπερόγκου ἐκτιμήσεως κατὰ τοῦ φορολογουμένου, ὁ νόμος διέταξε νὰ γίνηται ζύγισις καὶ μέτρησις τοῦ καρποῦ πρὸς εὕρεσιν τοῦ ἀληθοῦς ποσοῦ· ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπρονοήθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου ὅλαι αἱ δυνάμεναι νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸν φορολογούμενον διατάξεις, δὲν βλέπει εἰς τι θέλει χρησιμεύσει τὸ νὰ περιμείνωμεν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνωτέρω μέτρου, ἀφ' οὗ μάλιστα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐνεργεῖται ἡ φορολογία καὶ τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐν Κορίνθῳ καὶ ἀλλαχοῦ ἐθνικοῖδιοκτήτων σταφιδώνων, ἥτις μάλιστα εἶναι μεγαλειτέρα τοῦ ἐνοικιαζομένου φόρου τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας, καὶ ὅμως οὐδὲν ἠγέρθη παράπονον κατὰ τοῦ τοιούτου μέτρου. Δευτέρα δὲ καὶ τρίτη μεταρρύθμισις ἐγένετο ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν ἐθνικοῖδιοκτήτων σύκων, γενομένης δεκτῆς καὶ ἐνταῦθα τῆς εἰς εἶδος ἐνοικιάσεως ἀντὶ τῆς εἰς χρήματα ἐκτιμήσεως, κατ' αἴτησιν αὐτῶν τῶν ἰδίων φορολογουμένων, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἐσύμφερε βεβαία νὰ πληρόνωσι χρήματα, ἐνῷ συμφέρον μᾶλιστα ἔχουσι νὰ ἐκποιῶσι τὰ προϊόντα των, διὰ νὰ εἰσπράττωσι χρήματα. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ εἰς χρήματα ἐκτίμησις ἦτον ἐπικίνδυνος, διότι ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν ἡ ἀγοραία τῶν σύκων τιμὴ, ἥτις δὲν ἐσύμφερε βεβαία εἰς τοὺς φορολογουμένους. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν πρὸς ἀντίκρουσιν τοῦ μέτρου τῆς ἐνοικιάσεως ἐκτεθέντα λόγον, ὅτι οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουν λαμβάνει τὸν φόρον μεταξὺ τῶν ἐκλεκτοτέρων ὁμαθῶν, ἀρίνοντες εἰς τὸν φορολογούμενον ἐκείνους, οἵτινες ἐν συνόλῳ δὲν θέλουσιν ἔχει οὐδὲ τὴν διπλῆν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ληφθέντων ἀξίαν, ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀβάσιμος, διότι ὁ φορολογούμενος δὲν θέλει ἐπιτρέψει εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν τοιαύτην ἐκλογὴν, μὴ προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ Νόμου. Καὶ τὸ μέτρον λοιπὸν τοῦτο δὲν εἶναι μεταρρύθμισις, ἀλλὰ βεβαίωσις τῆς ἀληθείας τῶν ὀρθῶς γινομένων.

Τετάρτη δὲ μεταρρύθμισις εἶναι ἡ ἐξαλειψις τῆς ἕκτης κλάσεως τῶν ἀμπέλων, καὶ περὶ τούτου ἐνθυμεῖται βεβαίως ἡ Βουλὴ τὴν γενομένην συζήτησιν, μεθ' ἣν ὀρθῶς ποιοῦσα, παρεδέχθη τὴν ἐξαλειψιν τῆς κλάσεως ταύτης, καθ' ὅσον ἐπληροφορήθη, ὅτι ἐνῷ οὔτε εἰς τὸν ἰδιοκτήτην συμφέρει ἡ ὕπαρξις ἀμπέλου, μὴ ἀποφερούσης εἰσόδημα δέκα δραχμῶν κατὰ στρέμμα, οὔτε ὑπῆρχον τοιαῦται εἰμὴ ἐν μόνῃ τῇ Ναυπακτίᾳ καὶ Γορτυνίᾳ, τοῦτο δ' ἐγίνετο παραίτιον ἐπαισθητῆς ζημίας τοῦ δημοσίου, διότι πλῆθος ἀμπέλων ἐτάσσετο καταχρηστικῶς εἰς τὴν κλάσιν

ταύτην, καὶ οὕτως ἐττερείτο τὸ δημόσιον τοῦ νομίμου φόρου. Δὲν δύναται λοιπὸν καὶ ἐνταῦθα νὰ ἐννοήσῃ ποῖον θέλει εἶναι τὸ ἐκ τῆς ἀναβολῆς ὄφελος, καὶ διὰ τοῦτο μεταβαίνων εἰς τὸν περὶ μετάξης διάταξιν, παρατηρεῖ, ὅτι αὕτη εἶναι μὲν σπουδαία, οὐχὶ ὅμως καὶ πρωτοφανὴς, διότι ἡ φορολογία τῆς μετάξης ἔλαβε διαφόρους τροποποιήσεις, ἡ δ' ἀποδικάτωσις τῶν κουκουλίων εἶναι παλαιά· ἄλλοτε ἠγέρθησαν δίκαια παράπονα κατὰ τοῦ τρόπου τῆς φορολογίας τῆς μετάξης, καθ' ὅσον ἐγίνετο κατ' ἐκτίμησιν ἐπὶ τῶν δένδρων, καὶ ἀπέβαινε φορτικὴ εἰς τὸν φορολογούμενον· ἐντεῦθεν ἐλήφθη ἀκολούθως τὸ μέτρον τῆς εἰς τὰ τελωνεῖα φορολογίας αὐτῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπληρώνετο συγχρόνως μὲ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα καὶ ὁ ἔγγειος φόρος, οἱ ἐξάγοντες τὴν μετάξην κατέφευγον εἰς διάφορα μέσα, καὶ νῦν μὲν λανθάνοντες τὴν προσοχὴν τῶν τελωνιακῶν ἀρχῶν, ἄλλο τε δὲ ὠφοδοκοῦντες τὰ καταλληλα πρόσωπα, ἐξήγαγον αὐτὴν λαθραίως, στεροῦντες τὸ δημόσιον διπλοῦ φόρου. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τοῦ κακοῦ ἠναγκάσθη τὸ ὑπουργεῖον νὰ προτιμήσῃ τὴν ἐνοικίασιν, ἐξ ἧς καὶ μόνης ἠλπίζετο ἡ ἐξασφάλισις τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου. Οὐχ ἧττον ὅμως, ἐτέθησαν ἐν τῷ νόμῳ καὶ διατάξεις ἐξασφαλίζουσαι καὶ τὰ τοῦ ἰδιώτου συμφέροντα, διότι ἐπετράπη μὲν εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ἡ ἐκτίμησις τοῦ προϊόντος ἐπὶ τῶν δένδρων, ἀλλ' ἐξετάθη καὶ ἡ συγκατάθεσις τοῦ φορολογουμένου, ὅστις ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἤθελεν εὐχαριστηθῆ εἰς τὴν γενομένην ἐκτίμησιν, ἢ δὲν παραδεχθῆ ταύτην, δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ζύγισιν καὶ μέτρησιν τοῦ προϊόντος πρὸς εὕρεσιν τοῦ ἀληθοῦς ποσοῦ, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ διατρέχῃ οὐδένα κίνδυνον τὸ πραῖον, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, διότι ὁ νόμος δὲν ἀναγκάζει τὸν φορολογούμενον νὰ ζυγίζῃ καὶ μετρεῖ τὸ κουκούλιον, καθ' ἣν ὥραν μεταβάλλεται εἰς ψυχήν, ἀλλὰ δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν, ὅτε οὐδεὶς ἐπίκειται κίνδυνος· ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ νόμος τοῦ 1852 ἐπρονόησεν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων οὐχὶ μόνον τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἰδιώτου, κατὰ δὲ τὸ νέον σύστημα, τὸ ἐκ τῆς φορολογίας τῆς μεταξῆς ἔσοδον ἀνέβη εἰς 168 χιλιάδας δραχμῶν, ἐνῷ ἄλλο τε μόλις 60,000 εἰσεπράττοντο, τί νεώτερον θέλει μᾶς διδάξει ἡ πεῖρα, ὥστε νὰ περιμείνωμεν τ' ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τούτου;

Ὡς πρὸς δὲ τὰ μποστάνια, τοὺς κήπους καὶ λοιπὰ οὐδεμία ἐγένετο συστήματος μεταβολὴ, διότι ὡς ἄλλο τε, οὕτω καὶ κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1852 ἐνεργεῖται ἐκτίμησις, ὁ δὲ φόρος πληρώνεται

εἰς χρήματα μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι ἡ ἐκτίμησις δὲν γίνεται ἤδη παρ' ἐκτιμητῶν τοῦ Δημοσίου, οἵτινες ὡροδοκούμενοι ἔζημίουν αὐτὸ, ἀλλὰ παρὰ τῶν ἐχόντων ἄμεσον συμφέρον ἐνοικιαστῶν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν πιστεύει, ὅτι ἐπείσθη ἕκαστος ὡς πρὸς τὸ ὀρθὸν τῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ 1852 μεταρρυθμίσεων, καὶ ἑπομένως δὲν παρουσιάζεται ἀνάγκη ἀναβολῆς, διὰ νὰ σχηματίσῃ ἡ Βουλὴ τὴν περὶ τούτου πεποίθησίν της. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχε τοιαύτη ἀνάγκη, οἱ φορολογικοὶ νόμοι δὲν βασανίζονται ἐν διαστήματι ὀλίγων μόνον μηνῶν· πρέπει νὰ περιμείνωμεν τὴν ἐπὶ τέσσαρα καὶ πέντε ἔτη ἐφαρμογὴν ἑνὸς συστήματος, καὶ τότε μόνον νὰ δυνηθῶμεν ν' ἀνακαλύψωμεν τὰς ἐλλείψεις αὐτοῦ, καὶ προβῶμεν εἰς νέας ἐπιτυχεστέρας μεταρρυθμίσεις, ἵνα μὴ ὑποπέσωμεν εἰς ἄτοπα, δυνάμενα νὰ παραβλάψωσι καὶ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν φορολογουμένων τὰ συμφέροντα· οὕτω π. χ. τὸ εὐεργετικώτατον σύστημα τῆς διὰ δηλώσεων φορολογίας τῶν ζώων, ἕνεκα τῆς κακῆς αὐτοῦ ἐφαρμογῆς μικροῦ ἐδέησε νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸ ὑπουργεῖον· ἀλλὰ διστάσαν νὰ καταστρέψῃ ἓν σύστημα φορολογίας, προκυπτούσης ἐκ τῆς ἐλευθέρας θελήσεως τοῦ φορολογουμένου, ἐνέμεινεν εἰς αὐτὸ, καὶ οὕτω λεφθέντων ἐρέτος καί τινων νέων προφυλακτικῶν μέτρων, κατωρθώθη ν' ἀναβιβασθῇ ὁ ποιμνιακὸς φόρος εἰς ἓν ἑκατομμύριον καὶ ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδας δραχμῶν, καὶ εἰς ὀλίγα μέρη ἐπέλθεν ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ διατοχθῇ ἀπαρίθμησις. Δὲν πρέπει λοιπὸν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ δοκιμάζοντες ἓν σύστημα, νὰ προβαίνωμεν εἰς μεταρρύθμισιν, διότι βραχεῖα πεῖρα δὲν δύναται νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς βελτίωσιν αὐτοῦ.

Ἐκτὸς δὲ τούτων παρατηρεῖ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλον νὰ παρουσιάσῃ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπερχομένου, ἔχει ἀνάγκην τῶν φορολογικῶν νόμων, εἰς οὓς θέτει στηρίζει τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει ἐπὶ συμπεράσμασι νὰ δεσμεύῃ τὰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας, καὶ ἀναβάλλουσα τὴν ἐπιψήφισιν τῶν ἀναγκαίων νόμων, νὰ παρεμποδίζῃ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς, κηρίττουσα τὴν λῆξιν τῆς συνόδου, ἂν καὶ δὲν πρόκειται περὶ τούτου σήμερον.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀσπαζόμενος καθ' ὁλοκληρίαν τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ ὑπουργοῦ ὡς πρὸς τὰ συνταγματικὰ καθήκοντα τῆς Βουλῆς ἀπέναντι τοῦ ὑπουργείου, παρατηρεῖ μόνον εἰς αὐτὸν, ὅτι ὤφειλεν οὕτω νὰ σκέπτηται καὶ περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ ὑπουργείου ἀπέναντι τῶν βουλευτῶν, τῶν ὁποίων τὰ δικαιώματα

χρέος εἶχον οἱ ὑπουργοὶ νὰ σέβωνται πλειότερον, καὶ νὰ μὴ ἀπαιτῶσι τυφλὴν ὑπακοὴν παρ' αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν θεωρεῖ τῷ ὄντι συνταγματικὸν νὰ προβῇ τὸ Σῶμα εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, ἵνα μὴ παρεμποδίζωνται αἱ πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, δυναμένου νὰ παραδεχθῇ ἢ ν' ἀπορρίψῃ αὐτό, οὐχὶ ὅμως καὶ ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησίν του

Ἐπειδὴ δὲ τὸ διέπον ἡμᾶς φορολογικὸν σύστημα εἶναι δυστυχῶς σύστημα τῆς Τουρκοκρατείας, καὶ διὰ τοῦτο κατ' ἔτος προσφεύγομεν εἰς μεταρρυθμίσεις, δυναμένας ν' ἀπαλλάξωσι τὸν φορολογούμενον πολλῶν κακῶν, χωρὶς νὰ δυνηθῶμεν νὰ μεταβάλωμεν αὐτὸ καθ' ὁλοκληρίαν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ πληροφορῆται τὸ Σῶμα, ἂν αἱ κατ' ἔτος ἐπιφερόμεναι μεταρρυθμίσεις ὠφέλησαν κατά τι τὸν φορολογούμενον, καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης ὁρμηθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε τὴν ἀναβολήν, ἣν καὶ οὗτος διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἤθελεν ὑποστηρίξει, ἂν δὲν εἶχεν ἀντισυνταγματικήν, ὡς παρεμποδίζουσαν τὰς κυβερνητικὰς ἐργασίας. Δὲν παραδέχεται ὅμως καὶ τὴν ἄλλην τοῦ ὑπουργοῦ ἰδέαν, ὅτι, ἀφ' οὗ δὲν πρόκειται περὶ νέου συστήματος, δὲν βλέπει τὴν ἐκτὸς ἀναβολῆς ὠφέλειαν, διότι καὶ αὐταὶ αἱ μικραὶ μεταρρυθμίσεις ἐφαρμοζόμεναι δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι σφαλεραὶ καὶ ἐπαχθεῖς εἰς τοὺς φορολογουμένους, ὥστε νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην μεταρρυθμίσεως· οὕτω π.χ. ἐνῷ ὁ νόμος τοῦ 1852 ῥητῶς λέγει, ὅτι τρεῖς μόνον δημοπρασίαι ἐπιτρέπονται ἐπὶ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐγκτητικῶν φόρων, σήμερον ἐνεργοῦνται πολὺ πλείονες ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν, καὶ πολλαχῶς ἐρεθίζεται ὑπ' αὐτῶν ὁ συναγωνισμός, ὥστε οἱ πολῖται μεθυσκόμενοι ἐκ τοῦ συγκθους εἰς τὰς δημοπρασίας ζήλου, προσφέρουσιν τιμὰς ὑπερόγκους, καὶ ἀδυνατοῦντες ἔπειτα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των, ὑποκύπτουσιν εἰς τὰς ὀλεθρίας τῶν καθυστερήσεων καὶ τῶν καταδιώξεων συνεπείας.

Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ὁδηγώμεθα πάντοτε καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐφαρμογῆς τῶν γινομένων ἑκάστοτε μεταρρυθμίσεων εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ὅσον ἐνεστι καταλληλοτέρου τρόπου φορολογίας, καὶ διὰ τοῦτο ἤθελεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑποστηρίξει τὴν περὶ ἀναβολῆς ἰδέαν, ἂν δὲν ὑπῆρχον ἰσχυροὶ συνταγματικοὶ λόγοι, ἀναγκάζοντες αὐτὸν νὰ παραδεχθῇ τὴν πρόοδον τῆς συζητήσεως, καθ' ἣν ἄλλως πᾶς βουλευτὴς δύναται νὰ φέρῃ ὅσας ἐγκρίνει τροπολογίας ἐπὶ τῶν καθέκαστα.

Ἐπὶ τούτοις συναινεσάσης τῆς Βουλῆς εἰς τὴν πρόοδον τῆς συ-

ζητήσεως, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Ζῶτον καὶ Τ. Μαρομμάτην, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 82.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχεδίου διὰ τὸ ἔτος 1853 ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς . . N.	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N.
Λωνίδ. Χρυσανθόπουλος . . .	Στέρ. Στεφανόπουλος . . N.
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Ἰωάννης Κλίμακης . . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.
Πέτρος Καμπάνης . . . N.	Π. Ζάνος . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . .	Χρ. Δεμάθας . . . . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N.	Γρ. Βαλλιάνος . . . . . N.
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N.	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Γεώργιος Σκούφος . . . N.	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Ν. Πετμεζᾶς . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N.	Ἡλ. Παπαδαῖος . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γρηγόριος Κορφιωτάκης .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Γεώργιος Περωτὴς . . . N.
Θεόδωρος Γριβᾶς	Κωνσταντίνος Νταγρὲς . . N.
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N.	Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.
Τατσέλης Μαυρομμάτης . . N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Δ. Πετροπουλάκης	Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.
Π. Τζαννετάκης	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Ἀμπρος Ῥαΐλὸς . . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Π. Κολποδῖνος . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Σταμάτιος Μήτσας . . . N.	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Γεώργιος Βελὴς	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Δημήτριος Ζῶτος. . . N.	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἐμ. Καραμάνος . . . . N.

Νικόλ. Ματθαίου	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .
Άναγν. Κοντάκης	Νικόλαος Μοσχούλας . .
Σ. Κοπανίτσας	Γεώργιος Α. Ράλλης . . . Ν.
Άναστ. Κορριωτάκης . . .	Νάκος Πανουριᾶς . . . Ν
Παρασ. Ματάλας	Παπακώνστας Τζαμάλας . Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος	Κωνς. Βλάμης . . .
Άντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν.
Παναγιώτης Λαζαρὴς . . .	Σιδέρης Πράτσικας . .
Στάμος Μαυροδῆμος	Παν. Πατρινὸς . . . . .
Άφμπρος Εὐμολπίδης . . Ν.	Κωνστ. Σκουρλέτης . . . Ν.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . . Ν.	Άνάργ. Χ. Άναργύρου . . Ν.
Θεόδωρος Πετρινός . . . Ν.	Νικόλαος Χ. Άναργύρου . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας . Ν.	Άναγνώστης Τατόπουλος . Ν.
Παναγιώτης Βάρδογλης . . Ν	Κωνς. Δαρειώτης . . . Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . Ν	Ἰω. Γεωργάρας . . . . .
Άναγ. Διδόπουλος . . . Ν.	Γ. Νικολάου . . . . . Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας . . Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης .	Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . Ν.
Γεώργιος Γουλιμὴς	Μιχάλ Σολομὸς . . . . Ν.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης . . . Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . Ν.
Κωνστ. Αἰμπερόπουλος . . Ν.	Δημήτριος Διάκος . . . . Ν.
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . . Ν	Δημήτρ. Παλυχρονόπουλος . Ν.
Ἰωάννης Προβιλέγιος . . . Ν.	Κυριάκος Πανηγόπουλος . .
Δημ. Δημητρακόπουλος Ν.	Άναγνώς. Παπατσώρης . . .
Γεώργ. Κάνδυας . . . . Ν	Γεώργιος Ι. Στάικος . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος . . Ν	Άθανάσιος Κασταλιᾶς . . Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . . Ν.	Α. Κιζάνης . . . . . Ν.
Α. Παπαδημητριάδης . . Ν.	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . . . Ν.
Ν. Σισμάνης	Ἀζάρος Α. Γιουρδῆς . . Ν.
Κωνστ. Ἀζελὸς . . . Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . Ν.
Χρῆστ. Στ. Άντωνόπουλος .	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . Ν.	Κ. Δουβουνιώτης . . . . Ν.
Κ. Χριστοδούλου	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Νικόλ. Πιερράκος	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . Ν.
Γρηγ. Πατριαρχέας	Δημήτριος Μησάκης . . .
Σταυριανὸς Καπετανάκης .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . Ν.
Δημ. Νικουλάκης . . .	Χρῆστος Κικιδῆς . . . . Ν.
Χαράλ. Χριστόπουλος . .	

Ἀλλὰ πολλῶν ἐχόντων νὰ παρουσιάσωσι τροπολογίας ἐπὶ τοῦ 1 καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ὁ πρόεδρος ἀναβάλλει τὴν ἐξακολούθησιν μεχρισοῦ τυπωθῶσαι αἱ τροπολογίαι καὶ διανεμηθῶσι, διελυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3. Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ε. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΗ.

Τῆς 16 Ἰουνίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐκληρώθη ἐν πρώτοις ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Χ. Θεοχαροπούλου καὶ Δ. Φιλαρέτου ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Παρνασσίδος, ἔλαχε δὲ εἰς τὸ Δ'. τμῆμα.

Ἐπὶ ταῖς αἰτήσεσι τῶν βουλευτῶν Α. Ῥάλλου καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτου, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς ὑπὸ τὸν παραδεδεγμένον ὅρον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν. Παρετήρησε μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, ὅτι κατὰ τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἡ παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Μεσσήνης ὑποβληθεῖσα τροπολογία ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τοῦ 1853 νομοσχεδίου παρεπέμφθη εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπήν· ἐπειδὴ ὅμως ἕνεκα τῆς ἀναγωρήσεως μελῶν τινων δὲν ὑπολείπεται αὐτῇ πλήρης, ἐξαιτεῖται τὴν ἐπὶ τοῦ πρακτέου γνώμην τοῦ Σώματος.

Ἀπαντήσαντος δέ τινος, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθ. 38 τοῦ κανονισμοῦ, πᾶσα πρότασις παραδίδεται γραπτὴ εἰς τὸν πρόεδρον, ὅστις παραπέμπει αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιτροπήν, καὶ ὅτι μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἄλλην ἀπόφασιν ἐπὶ ἀντικειμένου προβλεπομένου ῥητῶς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ· ἀντέτεινε ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι εἰς δύο μόνον περιστάσεις, κατὰ τὸν κανονισμόν, παραπέμπονται αἱ τροπολογίαι εἰς τὴν ἐπιτροπήν· α'. ὅταν παρουσιάζωνται πρὸ τῆς συζητήσεως, καὶ β'. ὅταν ὑπερβαίνωσι κατὰ τὴν συζήτησιν ἦναι πολλαί, καὶ πρέπει νὰ συγ-

χωνευθῶσιν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ἡ προκειμένη τροπολογία ὑποβληθεῖσα κατὰ τὴν συζήτησιν, καὶ μία μόνη οὖσα, δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς διαταξεις τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου, καὶ ἐπομένως ἡ Βουλὴ δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἐκτύπωσιν αὐτῆς, καὶ ὁρίσῃ χρόνον πρὸς συζήτησίν της ἡμέραν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι κατὰ τὰ σήμερον κυρωθέντα πρακτικὰ, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἡ παρουσιασθεῖσα τροπολογία. Ἕπεται λοιπὸν, ὅτι πρέπει νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὴν ἀπόφασίν μας ἐκείνην, διότι ἂν σήμερον προέλθωμεν εἰς νέαν ἐναντίαν τῆς πρώτης, θέλομεν ἀποδείξει, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι προϊὸν τῶν σκέψεων καὶ πεποιθήσεών μας, ἀλλ' ἁπλῆ ἔκφρασις τῆς θελήσεως τῶν ὑπουργῶν, ἡμεῖς δὲ ὄργανον αὐτῆς.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι θέλων ὁ προαγορεύσας νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν κανονισμὸν, καταστρέφει τὰς διατάξεις του, διότι ζητεῖ νὰ δώσῃ ὕπαρξιν εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις ἀφ' οὗ ἐξεπλήρωσε τὴν ἐντολὴν τῆς Βουλῆς ὑποβαλοῦσα τὴν ἀναγκαίαν ἔκθεσιν, δὲν ἔχει ἀποστολὴν ἄλλην, καὶ οὔτε δύναται νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

Τοῦτον ἀντικρούων παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι δὲν ἤθελε λάβει τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἂν δὲν τῷ ἔβλεπεν ἀφορμὴν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅστις περὶ τοῦ κανονισμοῦ ἀγορεύσας, ἐζήτησε νὰ διάσῃ τὴν Βουλὴν, ἵνα καταρρίψῃ τὴν πρὸ μικροῦ ἐξενεχθεῖσαν ἀπόφασίν της, καὶ δείξῃ οὕτως, ὅτι προέρχεται εἰς ἀπερισκέπτους ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας μηδενίζει ὡριμώτερον σκεπτομένη. Ὀφείλει λοιπὸν νὰ ἐμμείνῃ ἡ Βουλὴ εἰς ὅ,τι ἀπεφάσισεν ἅπαξ, καταδεικνύουσα, ὅτι ἐσκεμμένως καὶ μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς βαίνει εἰς πᾶσαν ἀπόφασίν της.

Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι ἡ προκειμένη τροπολογία ἐπαρουσιάσθη κατὰ τὴν συζήτησιν, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, πρὶν ἡ ἐπιληφθῶμεν τῆς τῶν καθέκαστα συζητήσεως, καὶ διὰ τοῦτο ἀποχρᾷ τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἀπατᾶται νομίζων, ὅτι ἡ τροπολογία ὑπεβλήθη πρὸ τῆς συζητήσεως, ἐπειδὴ ἀφ' οὗ τὸ σῶμα παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν, καὶ πολλοὶ ἠγόρευσαν ἐπὶ τῶν καθέκαστα, τότε, παρουσιασθεισῶν διαφόρων τροπολογιῶν, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἵνα γίνῃ συγχώνευσις. Ἀλλὰ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν δὲν θεωρεῖ καλῶς ἔχουσαν, διότι ἐὰν, ὁσάκις δίδονται ἐπί τινος νομοσχεδίου τροπολογίαι, παραπέμπωμεν αὐτὰς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις

ἄλλως παρουσιάσασα τὴν ἔκθεσίν της, δὲν ὑρίσταται πλέον, θέλομεν ἀναβάλλει ἐπ' ἄπειρον τὰς συζητήσεις τοῦ σώματος. Δύναται ὅμως ἡ Βουλὴ νὰ εἴπῃ, ἂν θέλῃ νὰ τυπωθῇ ἡ ἀνωτέρω τροπολογία, καὶ μετὰ 24 ὥρας ἀπὸ τῆς διανομῆς της νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν ἢ νὰ ἐπιληφθῇ ἀμέσως αὐτῆς.

Ἀντιπαρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν παραδεχθείσης τῆς Βουλῆς, μεθ' ὅσα ὁ βουλευτὴς τῆς Πυλίας ἐξέθηκε, τὴν πρόοδον τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως, ἐφιλονεικήθη ὑπό τινων, ἂν πρέπει νὰ γίνῃ ψηφοφορία εἰς τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ὅσον ἰσχυρίσθη τις ὅτι ἐξ ἐναντίας σύγκειται ἄρθρου, δὲν προέβημεν δὲ, ὡς κακῶς ὁ προαγορεύσας εἶπε, καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθέκαστα. Ἀλλὰ καὶ ἂν παρεδεχθῶμεν, ὅτι ἡ τροπολογία παρουσιάσθη κατὰ τὴν συζήτησιν, ἡ ἄρθρ. 39 τοῦ κανονισμοῦ λέγει, ὅτι καὶ αἱ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποβαλλόμεναι τροπολογίαι παραπέμπονται ὑπὸ τοῦ προέδρου εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἐὰν ἡ Βουλὴ τὸ ζητήσῃ· ὥστε, κατὰ τὸν κανονισμὸν, ἡ ἐπιτροπὴ ὑρίσταται καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεώς της, κακῶς δέ τινες διϊσχυρίσθησαν τὸ ἐναντίον. Τελευταῖον παρετήρει, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου παρουσιασθεῖσαι διάφοροι κατὰ τὴν συζήτησιν τροπολογίαι, παρεπέμφθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις ἐπέφερεν τὴν ἐπ' αὐτῶν γνώμην της.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὑρίσταται, ἐνόσῳ συζητεῖται τὸ νομοσχέδιον, ἡ δὲ προκειμένη τροπολογία, ὡς μεταβάλλουσα ἐν γένει τὰς βάσεις τοῦ νομοσχεδίου, ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν πρὸ τῆς συζητήσεως εἰσαγομένων. Ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῶμεν, αὐτὴν ὡς εἰσαχθεῖσαν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐπειδὴ ἅπαξ ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, πρέπει νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ἀπόφασίς της. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἐλλειπὲς τῆς ἐπιτροπῆς ἕνεκα τῆς ἀπουσίας μελῶν τινων, ἀπόκειται εἰς τὸ σῶμα νὰ θεωρήσῃ τὸ νομοσχέδιον κατεπείγον καὶ διατάξῃ τὴν συμπλήρωσίν της, ἐκλεγομένων ἄλλων μελῶν ἐκ τῶν ἀντιστοιχούντων τμημάτων, ἢ ἄλλως ν' ἀναλάβῃ ἐξ ἀνάγκης τὴν προλαβοῦσαν ἀπόφασίν του καὶ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν τῆς τροπολογίας συζήτησιν.

Οὕτω συμφωνούσης τῆς Βουλῆς νὰ σταλῇ ἡ τροπολογία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἐπῆλθε τὸ περὶ συμπληρώσεως αὐτῆς ζήτημα, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι καθὼς καὶ ἄλλοτε οὕτω καὶ σήμερον τὰ τμήματα, ὧν ὁποίων οἱ εἰσηγηταὶ δὲν εἶναι παρόντες, δύνανται νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν νέων εἰσηγητῶν.

Ἀλλὰ τὴν γνώμην ταύτην ἀντικρούων, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι πρέπει νὰ προσκληθῶσι πρῶτον τὰ ἀπόντα μέλη, ὅπως ἐπαγγέλθωσιν εἰς τὸ καθῆκόν των, καὶ ἂν ἀρνηθῶσι, τότε ἡ Βουλὴ ἐκφράζουσα τὴν δυσαρέσκειάν της, νὰ προβῇ ὡς καὶ ἄλλοτε εἰς ἕτερον μέτρον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ οὐχὶ νὰ ἐπιληφθῶμεν ἀμέσως τῆς ἐκλογῆς νέων εἰσηγητῶν, διότι ἂν αὔριον π. χ. φθάσῃ ὁ πρὸ πολλοῦ ἀπὼν βουλευτὴς Σπάρτης, ἀγνοεῖ ἐν τίνι δικαιώματι θέλομεν ἀποκλείσει αὐτὸν τῆς ἐπιτροπῆς, ἧς εἶχεν ἐκλεχθῆ μέλος.

Ἑτέρου δὲ προτείναντος νὰ ἐκλέξῃ ἡ Βουλὴ τὰ τέσσαρα πρόσθετα μέλη, καὶ οὕτω, παρόντων καὶ ἑτέρων τεσσάρων, δύναται νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἐπιτροπή· ἄλλων δ' ἀντειπόντων, ὅτι ἡ προσθήκη τῶν τεσσάρων μελῶν γίνεται εὐθὺς μετὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς· ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπέτρεψεν ἄλλοτε τὴν ἐκλογὴν νέων εἰσηγητῶν ὑπὸ τῶν ἀντιστοίχων τμημάτων, ἐπειδὴ ἀπέβαινεν ἄλλως ἀδύνατος ἡ συμπλήρωσις τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον προσκληθέντα τ' ἀπόντα μέλη δὲν ἐπανῆλθον, καὶ ἐν τούτοις ὑπῆρχεν ἀνάγκη τῆς περαιώσεως ἔργου ἐπὶ πολὺ μένοντος ἐκκρεμοῦς. Σήμερον ὅμως δὲν ἀποδείχθη εἰσέτι τὸ ἀδύνατον τῆς συμπληρώσεως τῆς ἐπιτροπῆς, οὐδὲ κατεπείγει τοσοῦτον τὸ ἔργον, ὥστε νὰ μὴ περιμείνωμεν ἐπί τινας ἡμέρας τὴν τῶν ἀπόντων μελῶν ἐπάνοδον ἀποφεύγοντες οὕτω τὸ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἐκλογὴν νέων μελῶν.

Ἀντειπόντος δ' ἄλλου, ὅτι ἀφ' οὗ τὸ προκείμενον ζήτημα ἐλύθη εἰς ἄλλην περίστασιν, δὲν θέλομεν ὑποπέσει εἰς ἄτοπόν τι, ἐὰν σήμερον ἐπιτρέψωμεν τὴν ὑπὸ τῶν ἀντιστοίχων τμημάτων ἐκλογὴν τῶν ἀπόντων, καθ' ὅσον τινὰ ἐξ' αὐτῶν χθὲς μόλις ἀπελθόντα δὲν θέλουσιν ἐπιστρέψει ταχέως· προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἡ Βουλὴ ἐκτιμήσασα τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ κατεπεῖγον νομοσχεδίου τινὸς ἀπεφάσισε διὰ νομολογίας τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἀπόντων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς. Σήμερον λοιπὸν χωρὶς νὰ νομοθετήσωμεν νέας διατάξεις, δυνάμεθα θεωροῦντες ὡς κατεπεῖγον τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, νὰ καταφύγωμεν εἰς τὸ αὐτὸ τῆς ἀντικαταστάσεως μέτρον, καθ' ὅσον μάλιστα δύο τῶν μελῶν δὲν δύνανται, καὶ προσκληθέντα, νὰ ἐπανέλθωσιν ἀμέσως, ὡς χθὲς μόλις ἀναχωρήσαντα.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι οὐδαμοῦ τοῦ κανονισμοῦ ὑπάρχει διάταξις, ἐπιτρέπουσα τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἀπόντων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁσάκις ἡ Βουλὴ θεωρήσει κατεπεῖγον ἓν νομοσχέδιον, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ὀφείλει, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ

ἔλλειπὲς τοῦ κανονισμοῦ, ν' ἀναπληρώσῃ αὐτὸν διὰ νέας διατάξεως, ἀλλ' ὀφείλει καὶ νὰ προβῇ αὐθαιρέτως εἰς μέτρον, μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ.

Μετά τινα δ' ἐπαναλαβόντα, ὅτι ἐλλειποῦς ὄντος τοῦ κανονισμοῦ, ἡ Βουλὴ δύναται ἐν ἀνάγκῃ ν' ἀναπληρώσῃ διὰ νομολογίας τὴν ἔλλειψιν, χωρὶς νὰ ὑποκύψῃ εἰς παράβασιν αὐτοῦ, ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι λυπεῖται ἀναγκαζόμενος ν' ἀντικρούσῃ τὸν βουλευτὴν Μεσσήνης, εἰπόντα, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον παραβιάζει τὴν θέλησιν τῆς Βουλῆς. Τοιαύτην μαρτυρίαν κατά τε τοῦ σώματος καὶ τοῦ ὑπουργείου οὔτε ὡς βουλευτὴς οὔτε ὡς ὑπουργὸς ἀνέχεται, διότι αὐτὸς οὐδὲ ὡς μέλος τῆς Βουλῆς παρεβιάσθη ποτὲ εἰς τὰς ἀποφάσεις του, οὐδὲ ὡς ὑπουργὸς παρεβίασε τὰς τῶν βουλευτῶν πεποιθήσεις, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπαναλαμβάνωνται ἐντεῦθεν ὅσα ὑπ' ἄλλων ἐξῴθεν λέγονται, ὅτι δῆθεν καὶ ἐπί τινος ἄλλου νομοσχεδίου τὸ ὑπουργεῖον παρεβίασε πρὸ μικροῦ τὰς τῶν βουλευτῶν πεποιθήσεις.

Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ Βουλὴ ἀποῤῥίψασα προχθὲς τὴν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως γενομένην συζήτησιν, ἀπεφάνθη περὶ τοῦ κατεπείγοντος τοῦ νομοσχεδίου. Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον, διότι ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀπαιτούντων τὴν ἀναβολὴν ἀνεχώρησε, νὰ μένῃ ἐκκρεμὴς ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου, καὶ οὕτω νὰ κατορθωθῇ διὰ τῆς ἀπουσίας τινῶν ὅ,τι ἀπέτυχε διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς. Ἄλλως τοιαύτη ἀναβολὴ ἐμφαίνει, ὅτι ἀρνεῖται τὸ σῶμα νὰ δώσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸν φορολογικὸν νόμον, καὶ ἂν τοῦτο ἐννοῶσιν οἱ κατὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν ἀπόντων μελῶν κηρυσσόμενοι, δύνανται μετὰ πλειοτέρας παῤῥησίας καὶ οὐχὶ διὰ τοιούτων πλαγίων μέσων νὰ ἐκφράσωσι τὴν ἰδέαν των.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν ἀγνοεῖ ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτε οὔτε φόβος οὐδ' ἄλλο τι ἀπέτρεψεν αὐτὸν ποτὲ νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὴν γνώμην του, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς νὰ παραβιάσῃ δύναται, οὔτε ἐνόησεν, ὅτι καὶ τῶν λοιπῶν συναδέλφων του αἱ πεποιθήσεις δύνανται νὰ παραβιασθῶσιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶδε τοὺς ὑπουργοὺς παρεξηγοῦντας τὸν κανονισμόν, καὶ ζητοῦντας οὕτω νὰ παραπείσωσι τὴν Βουλὴν εἰς τὸ ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασίν της, ἠθέλησε νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ σώματος πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτου ἀτόπου.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι εἷς τῶν ἀναχωρησάντων μελῶν ὑπεστήριζε τὴν περὶ ἀναβολῆς τοῦ νομοσχεδίου ἰδέαν, παρατηρεῖ εἰς αὐτὸν, ὅτι ἀνεχώρησε συγχρόνως καὶ ἕτερον μέλος,

τὴν ἐναντίαν ὑποστηρίζον γνώμην. Τέλος συμπεραίνει, ὅτι τὰς ἐλλείψεις τοῦ κανονισμοῦ δυνάμεθα ν' ἀναπληρώσωμεν νομοθετικῶς, καὶ οὐχὶ διὰ δικαστικῶν νομολογιῶν.

Ἐνταῦθα ἐρωτήσαντος τοῦ προέδρου, ἐὰν ἡ Βουλὴ παραδέχηται ν' ἀντικατασταθῶσι λόγῳ ἀνάγκης τ' ἀπόντα μέλη διὰ τῆς ἐκλογῆς νέων ὑπὸ τῶν ἀντιστοίχων τμημάτων, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ γενικήν τινα ἀρχήν, πᾶσα πρᾶξις δύναται ν' ἀνακληθῇ, ἐὰν δὲν προσβάλῃ κεκτημένα δικαιώματα, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τοιαῦτα δικαιώματα δὲν προσβάλλονται, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐκλογὴ νέων μελῶν εἶναι μικρά τις παράβασις τοῦ κανονισμοῦ, τὸ νὰ προστεθῇ δὲ ἐν αὐτῷ νέα τις διάταξις θέλει ἐπιφέρει βραδύτητα, ἡ Βουλὴ δύναται, ἀναγνωρίζουσα τὸ κατεπείγον τοῦ νομοσχεδίου, ν' ἀκολουθήσῃ τὴν προχθεσινὴν ἀπόφασίν της, καὶ διατάξῃ τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν τῆς τροπολογίας, ὁρίζουσα τὴν ἡμέραν τῆς ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως.

Ὑποστηριχθείσης δὲ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας καὶ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ναυπλίας, ἄλλων δὲ ἀντικρουσάντων αὐτήν, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλήν, ἐὰν παραδέχηται τὴν ἀνωτέρω γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας, ἀλλὰ παρατηρηθέντος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀπόφασιν αὐτῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 1|2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ. Οἱ Γραμματεῖς Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'.

Τῆς 28 Ἰουνίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις προσελθὼν ὁ ἐ. ἐ. τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων τοῦ Κράτους, ἔχοντα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, κύριοι, τὸ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων τοῦ Κράτους νομοσχέδιον.

Ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας ὑμῶν μελέτης ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου θέλετε κατανοήσει τὸ ἀκραιφνὲς καὶ καθαρὸν θρησκευτικὸν αἴσθημα, τὸ ὁποῖον ὡδήγησε τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς ἐκκλησίας, πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνωτάτου κλήρου.

Τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως τοῦ νόμου τούτου πεπεισμένη ἡ Κυβέρνησις, ὅτι καὶ ὑμεῖς ἀναγνωρίζετε, δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι θέλετε προθυμοποιηθῇ νὰ ἐπιψηφίσητε αὐτὸν τὸ ταχύτερον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Ἰουνίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργὸς
ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Ἰουνίου 1852.

ΟΘΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΝΟΜΟΣ

Περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων καὶ περὶ τοῦ ὑπὸ τοὺς Ἐπισκόπους τελοῦντος Κλήρου.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἐπισκοπῶν καὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. Α'. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκοπῶν προσδιορίζεται εἰς *εἰκοσιτέσσαρας*.

Ἄρθρ. Β'. Αἱ Ἐπισκοπαὶ εἰσὶν αἱ ἑξῆς·

Α'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας *δύω*·

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀθηνῶν, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Βοιωτίας περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Β'. Ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας *δύω*.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Χαλκίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου, μὲ τὰς νήσους Σκιάθον, Σκόπελον καὶ Ἀλιόνησον.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Καρυστίας, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν καὶ τὴν νῆσον Σκῦρον.

Γ'. Ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος *δύω*.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Φθιώτιδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Φωκίδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος.

Δ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας *δύω*.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, Τριχωνίας, Βονίτσης, Ξηρομέρου καὶ Βάλτου.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

Ε'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας *τρεῖς*.

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀργολίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἄργους.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Κορινθίας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

γ') Ἡ Ἐπισκοπὴ Ὕδρας περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ὕδρας, Σπετσῶν, Ἐρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας.

Ϛ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος *δύω*.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀχαΐας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Πατρῶν καὶ Ἠλείας.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Καλαβρύτων, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ζ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας *δύω*·

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Μαντινείας συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Μαντινείας καὶ Κυνουρίας.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Γόρτυνος συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως.

Η. Ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας *δύω*.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Μεσσήνης, Καλαμῶν καὶ Πυλίας·

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Τριφυλίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας.

Θ'. Ἐν τῷ νομῷ Λακωνίας *τρεῖς*·

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Λακεδαίμονος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Λακεδαίμονος καὶ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Γυθείου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

γ') Ἡ Ἐπισκοπὴ Οἰτύλου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

Ι. Ἐν τῷ νομῷ Κυκλάδων *τέσσαρες*·

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Σύρου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἄνδρου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Ἄνδρου καὶ Κέας.

γ') Ἡ Ἐπισκοπὴ Νάξου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

δ') Ἡ Ἐπισκοπὴ Θήρας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος θέλει προσδιορισθῇ ἡ ἕδρα ἑκάστης Ἐπισκοπῆς, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἄρθρ. Γ'. Ἑκάστη Ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον Ἐπίσκοπον.

Ὁσάκις ἐπέλθῃ ἀνάγκη νὰ χειροτονηθῇ Ἐπίσκοπος, ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τρεῖς ἐκ τῶν Κληρικῶν, τῶν ἐχόντων ὀρθῶς καὶ ὑγιεῶς περὶ τὴν πίστιν, καὶ διακεκριμένων ἐπὶ συνέσει, καὶ βίῳ ἀνεπιλήπτῳ καὶ παιδείᾳ ἐκκλησιαστικῇ.

Τῶν οὕτω ψηφισθέντων τριῶν τὰ ὀνόματα ὑποβάλλονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὸν Βασιλέα διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν

Ἐκκλησιαστικῶν· ὁ δὲ Βασιλεὺς φέρει τὴν ἔγκρισίν του ἐπὶ τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν.

Ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως ἀνακοινοῦται εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον, καὶ παρ' αὐτῆς τελοῦνται τότε ἐπὶ τὸν ἐκλεχθέντα τὰ νενομισμένα ἐκκλησιαστικῶς, κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον.

Πέμπεται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τὸ μήνυμα πρὸς τὸν ἐκλεχθέντα, καὶ οὗτος δίδει ἐνώπιον αὐτῆς τὸν περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς Ἐπισκοπῆς, ἐν ᾗ χειροτονηθήσεται Ἐπίσκοπος, διαβεβαίωσιν αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως.

« Ἐπειδὴ διὰ τῆς ψήφου τῶν θεῖθεν ὁδηγηθέντων ἁγίων Ἀρχιερέων τῶν συγκροτούντων τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐψηφίσθην ὁ ἐλάχιστος ἐγώ, ὡς ἄξιος τοῦ ὑψηλοῦ καὶ θείου λειτουργήματος τῆς Ἀρχιερωσύνης, ὅπως κατασταθῶ Μητροπολίτης (Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος) τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως (Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἐπισκοπῆς) Ν. . . . . καὶ ἔτυχον τῆς τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ἡμῶν ἐγκρίσεως, πείθομαι τῷ θείῳ βουλήματι, καὶ δέχομαι τὴν ποιμαντορίαν τῆς Μητροπόλεως (Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἐπισκοπῆς) ταύτης, διαβεβαιῶν διατηρῆσαι ἀκραιφνῶς τὰ ἱερὰ καθήκοντα τῆς ἧς ἀναδέχομαι ἱεραρχίας, καὶ ποιμᾶναι θεαρέστως τὸ λογικὸν ποίμνιον τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν εἰς νομὰς σωτηρίους τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος, καὶ διαμεῖναι πιστὸς εἰς τὸν φιλόχριστον ἡμῶν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην, καὶ ἀκατάγνωστος διὰ τῆς θείας χάριτος εἰς πάντα τὰ Ἀρχιερατικὰ καθήκοντα. »

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ ὑποψηφίου, γεγραμμένη ἐν τῷ ἱερῷ Κώδικι τῶν ὑπομνημάτων, ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἰδίου· ἑπομένως προχειρίζεται κατὰ τὰς κανονικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις Ἐπίσκοπος τῆς ἧς ἔλαχεν Ἐπισκοπῆς· μετὰ δὲ τὴν χειροτονίαν ἐπικυροῦται καὶ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ὅπως ἀναγνωρίζηται τοιοῦτος παρὰ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἀρχῶν. Πρὶν ἢ ἀναλάβῃ δὲ τὰ Ἀρχιερατικὰ καθήκοντά του, διαβεβαιοῖ τὴν πίστιν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς ἑξῆς προσφωνήσεως.

« Μεγαλειότατε Βασιλεῦ! Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ » μου, ὅτι ἀείποτε διατελῶν πιστὸς εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγα- » λειότητα, τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην μου, καὶ εὐπειθὴς εἰς » τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου, καταβαλῶ » πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρῶ τῇ θείᾳ » χάριτι πάντα τὰ Ἀρχιερατικὰ καθήκοντα τῆς πνευματικῆς » ποιμαντορίας τοῦ κατὰ τὸν κληρωθεῖσάν μοι Ἐπισκοπὴν πιστο- » τάτου Σοι λαοῦ· καὶ μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τῆς διαβεβαι-

» ώσεως ταύτης αὐτὸν τὸν Ὕψιστον Θεόν, ὃς δώῃ τῇ Ὑμετέρᾳ » Μεγαλειότητι ζωὴν πολυχρόνιον ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ, διατηρεῖν δὲ » τὴν Ὑμετέραν Βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξά- » νουσαν καὶ κρατυνομένην εἰς αἰῶνας αἰώνων ».

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη, ἔγγραφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτοῦ, κηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρ. Δ'. Ἐπίσκοπος, κανονικῶς χειροτονηθείς, δὲν ἀποβάλλεται τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, εἰμὴ ὅταν οἰκειοθελῶς παραιτηθῇ, ἢ ἐπὶ μόνῳ ἐγκλήματι ἐπάγοντι καθαίρεσιν.

Μετάθεσις Ἐπισκόπου γίνεται μόνον, ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, τηρουμένων τῶν κανόνων ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ παρὰ πάσαις ταῖς λοιπαῖς ὁμοδόξοις τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαις.

Ἄρθρ. Ε'. Ἐν ἀποδιώσει Ἐπισκόπου, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Ἐπισκοπῆς προσωρίζουσι τῇ συμπράξει τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς διατηρήσεως καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἀρχείων καὶ τῶν ἄλλων τῆς Ἐπισκοπῆς πραγμάτων, μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ διαδεξομένου αὐτόν. Ἡ δὲ Κυβέρνησις, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἱερᾶς Συνόδου, διορίζει ἐκ τούτων ἐπισκοπικὴν Ἐπιτροπὴν, πρὸς διεξαγωγὴν τῶν πνευματικῶν ὑποθέσεων τῆς χηρευούσης Ἐπισκοπῆς, ἕως οὗ ἐγκατασταθῇ ὁ ταύτης κανονικὸς Ἐπίσκοπος.

Ἄρθρ. Τ'. Ἐὰν ἐπίσκοπος, ἕνεκα φυσικῆς τινος αἰτίας, κατασταθῇ ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἀντικαθίσταται, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, δι' ἑτέρου κατὰ τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις Γ'. καὶ Δ'. ὁριζόμενα. Εἰς δὲ τὸν εἰς ἀνικανότητα περιστάντα χορηγεῖται περίθαλψις διακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. Ζ'. Ἅπαντες οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπίσκοποι διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην ἱεροσυνίαν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἀναφέρονται πρὸς αὐτὴν ὡς ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν περὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ἀναγομένων εἰς τὰ πνευματικὰ αὐτῶν καθήκοντα, καὶ ἐκτελοῦσι τὰς ἀποφάσεις καὶ διαταγὰς αὐτῆς.

Ἄρθρ. Η'. Ὁ ἐπίσκοπος εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ Ἐπισκοπῆς.

Ἐνεργεῖ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ Ἐπισκοπῇ τὰ παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ καθήκοντα, διατηρῶν ἀπαρεγκλίτως τὰ θεῖα δόγματα, καὶ ἐπιτελῶν ἀκριβῶς τὰ μυστήρια καὶ φυλάσσων τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας· ἐπαγρυπνεῖ

εἰς τὴν ἀκριβῆ τούτων διατήρησιν καὶ παρὰ τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ποιμαντορίαν διατελούντων· προσέχει εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν πάσης ἱεροτελεστίας, εἰς τὴν τακτικὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγινωσκομένων καὶ ψαλλομένων ἀκολουθιῶν, εἰς τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ἁγίας εἰκόνας, εἰς τὰ ἱερὰ σκεύη, ἄμφια καὶ πάντα τὰ εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγόμενα. Ὡσαύτως προσέχει εἰς τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τῶν ἱερῶν Μοναστηρίων, καὶ εἰς τὴν κατὰ τοὺς μοναστικοὺς ὅρους διαγωγὴν τῶν ἐν αὐτοῖς μοναζόντων, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐν αὐτοῖς ναῶν. Ἔχει ὀργανίδα ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γνωριστικὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ γράμματα. Περὶ πάσης δὲ πράξεως αὐτοῦ, ἀντιβαίνουσης εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν γένει εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς εὐθύνην, καὶ δίδει λόγον ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρ. Θ΄. Ὁ Ἐπίσκοπος, κατὰ τὸ ἐπισκοπικὸν αὐτοῦ καθῆκον, ἐπιτηρεῖ τὸν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ Κλῆρον κατά τε τὸ πολίτευμα καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του. Ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὰ πρὸς βελτίωσιν, πρὸς εὐκοσμίαν καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ὑπ' αὐτὸν Κλήρου συντείνοντα.

Δικάζει μετὰ τεσσάρων ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἑαυτοῦ Ἐπισκοπῆς, διοριζομένων ἑράπαξ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις καὶ παρεκτροπὰς τῶν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ Κληρικῶν· καὶ ἐπιβάλλει ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς εἰς τὸν περιπεσόντα ἀποδεδειγμένως εἰς ἁμάρτημα ὡς πρὸς τὰ χρέη καὶ καθήκοντα τῆς ἐπαγγελίας του, ὡς ἑρεξῆς·

α΄) Ἐπίπληξιν.

β΄) Ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐφημερείας τοῦ τιμωρουμένου.

γ΄) Ἔκπτωσιν τοῦ ἀξιώματος, εἰς ὃ ἦτον ἰδίως διορισμένος ὁ τιμωρούμενος.

δ΄) Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου Μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς Κληρικοὺς σωφρονιστικοῦ καταστήματος.

ε΄) Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου τῶν ὅσα χρήματα ἔλαβεν ὁ τιμωρούμενος πλέον τοῦ νενομισμένου, ἢ διὰ πρᾶξιν ἀπηγορευμένην καὶ ἐναντίαν εἰς τὰ καθήκοντά του. Ἡ εἴσπραξις δὲ αὐτη ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ κατατίθεται εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

ς΄) Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ Κληρικοῦ μοναχοῦ.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου αἱ καταγινωσκουσαι ἐπίπληξιν ἢ ἀργίαν μέχρι τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν εἶναι ἀνεκκλητοι· αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν καταδικασθέντα κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, παρατεινομένης τῆς προθεσμίας ταύτης κατὰ λόγον τῆς ἀποστάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 195 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἡ ἔφεσις ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, καὶ ἐπιδίδεται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν προεδρεύοντα τὸ ἐπισκοπικὸν δικαστήριον Ἐπίσκοπον, ὅστις ἀποστέλλει αὐτὴν ἐντὸς 24 ὡρῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ὁμοῦ μὲ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ τὸν φάκελλον τῆς ἀνακρίσεως.

Ἡ Σύνοδος ἀποφαίνεται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις καὶ τὸν καταστατικὸν αὐτῆς Νόμον, ἐπικυροῦσα, τροπολογοῦσα ἢ ἀκυροῦσα τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἐκτὸς τῆς ἀποφάσεως τῆς καταγινωσκούσης ἐπίπληξιν, ἢ ἀργίαν καὶ σωματικὸν περιορισμὸν μέχρι τῶν 15 ἡμερῶν, ὅλαι αἱ λοιπαὶ, τελεσίδικοι καταζᾶσαι, ἐκτελοῦνται κατὰ τοὺς §§ 1, καὶ 2 τοῦ ΙΔ΄. ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐάν ποτε Κληρικὸς ὑποπέσῃ εἰς ἁμάρτημα ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγον καθαίρεσιν, ὁ Ἐπίσκοπος εἴτε αὐτὸς, εἴτε καταπαραγγελίαν του εἷς ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς Ἐπισκοπῆς του, ἐνεργεῖ τακτικὴν ἀνάκρισιν, καὶ ταύτης περαιωθείσης, πέμπει τὸν φάκελον τῆς ἀνακρίσεως εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις δικάζει κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατυπώσεις, ἀφ' οὗ πρῶτον ἀκούσῃ τὸν κατηγορούμενον Κληρικόν.

Ἄρθρ. Ι. Ὁ Ἐπίσκοπος, τῶν ἐχόντων κατ' αἴτησιν συμφέρον, ἐκδίδει ἐπιτίμιον ἀνωνύμως καὶ ἀπαλύτως κατὰ ἀδίκων καὶ ἐπιζημίων πράξεων, καὶ πρὸς ἐξιχνίασιν τῆς ἀληθείας, μετὰ προαγγελθεῖσαν συγκατάθεσιν τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. ΙΑ΄. Εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ἀνήκει ἡ δοκιμασία καὶ χειροτονία τῶν ἐντὸς τῆς Ἐπισκοπῆς αὐτοῦ ἱερωμένων πάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ, καὶ ἡ δοκιμασία τῆς κουρᾶς τῶν μοναχῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς ἑκάστην κοινότητα καὶ ἐνορίαν ἀναγκαίων ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν προτείνεται οἱ εἰς χειροτονίαν ὑποψήφιοι, καὶ ἡ διαίρεσις τῶν ἐνοριῶν, θέλουσι κανονισθῆ

διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου·

Χειροτονία πρεσβυτέρου καὶ διακόνου, καὶ κουρὰ μοναχοῦ τελεῖται κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας· ὁ δὲ χειροτονήσας παρὰ τοὺς κανόνας καὶ ἀπολύτως, ἢ ἐπέκεινα τοῦ ὁρισθησομένου ἀριθμοῦ, καὶ ὁ κείρας μοναχὸν ἄνευ τῆς κανονικῆς δοκιμασίας, τιμωρεῖται ἐκκλησιαστικῶς, καθὼς καὶ ὁ οὕτω χειροτονηθεὶς καὶ ὁ τὴν κουρὰν λαβών.

Ὁ χειροτονούμενος εἰς πρεσβύτερον ἢ διάκονον, καθὼς καὶ ὁ τὴν κουρὰν λαμβάνων μοναχός, ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπαιτουμένων προσόντων πρὸς χειροτονίαν ἢ κουράν, πρέπει νὰ ἦναι πολίτης Ἕλλην, καὶ νὰ ἔδωκε προηγουμένως τὸν νενομισμένον ὅρκον τοῦ πολίτου Ἕλληνος.

Ἄρθρ. ΙΒ΄. Ὁ Ἐπίσκοπος χειροθετεῖ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὸν Κληρικῶν τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς Ἐπισκοπῆς του, προσδιορίζων ἑκάστου τὰ καθήκοντα.

ΤΜΗΜΑ Γ΄.

Περὶ τοῦ ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπον κλήρου.

Ἄρθρ. ΙΓ΄. Ἅπαντες οἱ Κληρικοὶ ἑκάστης Ἐπισκοπῆς, οἱασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ ἂν ὦσιν, ὑπάγονται κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις ὑπὸ τὸν ἴδιον αὐτῶν Ἐπίσκοπον, καὶ αὐτὸν ὀφείλουσιν, ἵνα γνωρίζωσιν ὡς ἀμέσως προϊσταμένον Ἐκκλησιαστικῶς, καὶ ὑπακούωσιν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐκτελῶσι τὰς Ἐκκλησιαστικὰς παραγγελίας καὶ διαταγάς του.

Ἄνευ τῆς εἰδήσεως καὶ τῆς κανονικῆς ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου Ἐπισκόπου, οὐδεὶς τῶν Ἱερωμένων δύναται νὰ ἐκτελῇ ἱεροπραξίαν τινὰ ἐκτὸς τῆς λαχούσης αὐτῷ ἐνορίας, ἢ εἰς ἐξωκκλήσιον, ἢ εἰς ἐκκλησίαν ἰδιόκτητον· οὔτε ἀποδημεῖ ἄνευ τῆς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου, οὔτε διαμένει ἐκτὸς τῆς Ἐπισκοπῆς του ὑπὲρ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας αὐτοῦ· οὔτε μεταβάλλει τὴν σταθερὰν διαμονήν του ἄνευ τακτικοῦ ἀπολυτηρίου ἐγγράφου. Ἀλλοθεν δὲ προσερχόμενος, δὲν εἶναι δεκτὸς πρὸς ἐξάσκησιν Ἱερατικῶν καθηκόντων, ἐὰν δὲν φέρῃ τακτικὸν ἔγγραφον παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου ὑφ' ὃν ἐτέλει πρότερον.

Εἰς οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου ἐπιτρέπεται νὰ περιφέρηται ἀπὸ κοινότητος εἰς κοινότητα, ἐπαιτῶν λόγῳ ἐνδείας ἢ ἄλλης

τινος αἰτίας· εἰ δέ τις ἐπὶ τούτῳ φωραθῇ, συλλαμβάνεται παρὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καὶ, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἀφορμὴ πρὸς ποινικὴν καταδίωξιν, προσάγεται εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, ὅστις μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν ἀποστέλλει αὐτὸν διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς τὸν ἁρμόδιον Ἐπίσκοπόν του, παρ' οὗ διατάζεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. Θ΄. τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐάν τις τῶν Μοναχῶν ἀνήκων ἢ μὴ, εἰς Μοναστήριον περιφέρεται ἐν τῷ κόσμῳ, διατάττεται παρὰ τοῦ ἐπισκόπου αὐτοῦ, ὁ μὲν ἀνήκων εἰς Μοναστήριον ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Μονὴν τῆς μετανοίας του, ὁ δὲ μὴ ἀνήκων εἰς Μοναστήριον νὰ ἐκλέξῃ ἓν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων πρὸς ἐγκαταβίωσίν του, καὶ ἐὰν παρακούσῃ, ἐξαποστέλλεται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, κατ' αἴτησιν τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ μὲν εἰς ὃ ἀνήκει Μοναστήριον, ὁ δὲ εἰς ἓν ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ὑπαρχόντων.

ΤΜΗΜΑ Δ΄.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. ΙΔ΄. Ἕκαστος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων ὀφείλει νὰ περιοδεύῃ τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἑαυτοῦ Ἐπισκοπῇ, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ποιμαντορικῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Ἄρθρ. ΙΕ΄. Ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκοπῶν, μία μὲν εἶναι Μητρόπολις, ἡ τῶν Ἀθηνῶν, ὡς πρωτεύουσα πόλις τοῦ Βασιλείου, ἥτις ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερατεύων φέρει τὸν τίτλον Μητροπολίτου, ἓξ ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερατεύων φέρει τὸν τίτλον Ἀρχιεπισκόπου, οἱ τῶν ἐννέα ἄλλων νομῶν πολίτης, δέκα δὲ Ἀρχιεπίσκοποι, οἱ τῶν ἐννέα ἄλλων νομῶν πρωτεύουσαι καὶ ἡ Ἐπισκοπὴ Κορίνθου, ὧν οἱ κατὰ καιροὺς ἀρχιερατεύοντες φέρουσι τὸν τίτλον Ἀρχιεπίσκοπου.

Ἄρθρ. ΙΣ΄. Ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1853 ἕκαστος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων λαμβάνει κατ' ἔτος ὡς ἐπίδομα.

Ὁ Μητροπολίτης	δραχ.	6000
Ἕκαστος τῶν Ἀρχιεπισκόπων	»	5000
Καὶ ἕκαστος τῶν Ἐπισκόπων	»	4000

Ἀπὸ τῆς ῥηθείσης ἐποχῆς παύουν τὰ μέχρι τοῦδε λαμβανόμενα ἐπισκοπικὰ δικαιώματα, ἤτοι ἐμβατίκια, φιλότιμα καὶ λοιπαὶ ἀποδοχαί, ἐξαιρουμένων τῶν τυχηρῶν διὰ πᾶσαν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως τελουμένην ἱεροπραξίαν, καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐξῆς πράξεων δικαιωμάτων, ὁριζομένων ὡς ἀκολούθως.

α) Διὰ πᾶσαν ἄδειαν γάμου (ἄνευ διαστολῆς ἐὰν ἦναι Α'. ἢ Β'. ἢ Γ'.) δραχ. 3.

β) Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν διαζυγίου δραχ. 3.

γ') Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν ἀορίστου καὶ ἀνωνύμου ἐπιτιμίου δραχ. 3.

Εἰς τὰ δικαιώματα ταῦτα δὲν ἐμπεριλαμβάνεται τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου.

Ἄρθρ. ΙΖ'. Ὅσοι τῶν ἐπιζώντων σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων ἔφερον μέχρι τοῦδε τὸν τίτλον τοῦ Μητροπολίτου, θέλουσι διατηρήσει αὐτὸν ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ἄρθρ. ΙΗ'. Πᾶσα προϋπεδομένη διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος Νόμου, ἀκυροῦται. »

Μετὰ ταῦτα ὁ μὲν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὡς ἐπέδειξεν ἡ Βουλὴ τὸν εὐγενέστερον ζῆλον περὶ τὴν ταχεῖαν διεξαγωγὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ καταστατικοῦ τῆς ἱερᾶς Συνόδου νόμου, τὴν αὐτὴν, πέποιθε, θέλει δείξει προθυμίαν καὶ εἰς τὴν ταχίστην ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου· ἡ δὲ Βουλὴ συνέχυσε τὴν ἄμεσον αὐτοῦ ἐκτύπωσιν καὶ διανομὴν, ὅπως προβῇ εἰς τὰ περαιτέρω.

Οὕτως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπερχομένης δευτέρας θέλει εἶναι ἡ διακοίνωσις τῶν εἰσαγγελτῶν τῶν τμημάτων ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1. Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΠΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΓ'.
Τῆς 2 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Εἰς τοὺς βουλευτὰς Ἰω. Σαχτούρην, Ν. Μπούκουραν, Α. Παπαδημητριάδην, Α. Λύγερινον καὶ Π. Καμπάνην ἐχορηγήθη ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαίας ἄδειας ἀπουσίας.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβη-

τικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ β'. μὴ συμπληρωθέντος, εἰσαγγελτὰς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων νομοσχεδίου τοὺς Σ. Πράτσικαν, Δ. Ζώτον, Κ. Σκουρλέτην, Κ. Ἀξελὸν, Κ. Δυοβουνιώτην καὶ Καλ. Τσουκαλᾶν.

Προσελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἰσαγγελτὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως·

Ἔκθεσις τῆς εἰσαγγελτικῆς Ἐπιτροπῆς
Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Ἀφοῦ ἐπισταμένως ἐμελέτησεν ἡ ἐπιτροπή σας τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων τοῦ Βασιλείου, τὸ ὑποβληθὲν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν Βουλὴν, παρετήρησε καὶ ἀναγνώρισεν ἐν αὐτῷ.

Ὅτι συμφώνει ἀκριβῶς πρὸς τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας·

Ὅτι αἱ περὶ διαιρέσεως καὶ ἀναλογίας διατάξεις, εἰσὶ λίαν ἐπιτυχεῖς πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους·

Ὅτι τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὴν πολιτείαν εἶναι σαφῶς καὶ ἐπιτυχῶς ὡρισμένον·

Ὅτι τέλος, ἐν ἀληθείᾳ, καθαρὸν θρησκευτικὸν αἴσθημα ὡδήγησε τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν προκειμένην θεσμοθεσίαν, καὶ σκοπὸς μόνος προτίθεται ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ λαμπρότης τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἠθικῆς, τῶν ἐπιφαινομένων εἰς τὴν ὁμάγυριν τοῦ ἀνωτάτου ἱεροῦ Κλήρου, καὶ τὸ συμφέρον τῶν Ἑλλήνων.

Ὅθεν, ἐπὶ τοῖς συμπεράσμασι τούτοις ἡ ἐπιτροπή σας, μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως παρατηρεῖ, ὅτι σύδεμίαν ἔχει νὰ ὑποβάλῃ προλογίαν εἰς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, καὶ γνωμοδοτεῖ διὰ τοῦτο τὴν ὁλοσχερῆ αὐτοῦ ἐπιψήφισιν καὶ παραδοχὴν, πεποιθεῖα περὶ τῶν αἰσίων ἀποτελεσμάτων τοῦ μέλλοντος νόμου, τοῦ ὁποίου πολὺ ἐπαισθητὴ εἶναι ἡ ἐλλειψις εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μεγαλεῖον τῆς αὐτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1 Ἰουλίου 1852.

Τὰ μέλη

Σιδέρης Πράτσικας — Κ. Δυοβουνιώτης
Δημ. Ζώτος — Καλ. Τσουκαλᾶς
Κωνστ. Σκουρλέτης

Ὁ εἰσαγγελτὴς Κ. Ἀξελός.»

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι πρὸ εἰκοσιἑξ μηνῶν ἡ εἰσαγγελία Λαμίας ἀπέστειλεν εἰς τὰς φυλακὰς Χαλκίδος πολίτην τινὰ, Λοιδορικιώτην καλούμενον, ὡς ὄνθεν τὸν λῃστὴν Τσιάταν. Ἐνῷ δ' αὐτὸς διεμαρτύρετο κατὰ τῆς ἀδίκου παραγνωρίσεως οὐχ' ἧττον ἐφυλακίσθη ἀντ' ἐκείνου, καὶ μόλις τὴν 17 τοῦ λήξαντος δικασθεὶς ἀπελύθη, ἀποδειχθέντος, ὅτι ὁ λῃστὴς Τσιάτας εἶχε φονευθῇ πρὸ τριῶν ἐτῶν. Ἐν τοσούτῳ ὁ δυστυχὴς Λοιδορικιώτης ὑπέστη ὅλας τὰς κακουχίας καὶ τὰ δεινὰ δεσμοῦς φυλακίσεως, ἕνεκα τῶν ὁποίων εἰς τοιαύτην ἐλεεινότητα ἔρθασεν, ὥστε ἀναχωρήσας ἐκ Χαλκίδος διὰ συνεισφορῶν τῶν ἐνόρκων, ἀμφιβάλλει, ἂν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ ζῶν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα.

Ἀλλὰ καὶ ἑτέρα δίκη, ὁμοία τῇ ἀνωτέρω, ἔλαβεν ἐπίσης χώραν ἐν Χαλκίδι τὴν 23 λήξαντος, διότι κάτοικός τις τοῦ Μαυρολιθαρίου συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἐντολῇ τοῦ εἰσαγγελέως, ὡς ὄνθεν ὁ λῃστὴς Τσάμης, ἐστάλη εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Χαλκίδος, ἐν αἷς κρατηθεὶς δεκατέσσαρας ὅλους μῆνας ἠθωώθη ἐσχάτως, καθ' ὅσον ἀπεδείχθη ἐπίσης ὅτι ὁ λῃστὴς Τσάμης, ἀνθ' οὗ κατεδιώκετο οὗτος, εἶχε φονευθῇ πρὸ τριῶν ἐτῶν.

Τοιαῦται πράξεις τῶν δικαστηρίων, ἀποστεροῦσαι ἄνευ λόγου ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη τὴν προσωπικὴν τῶν πολιτῶν ἐλευθερίαν καὶ πολλαχῶς αὐτοὺς καταστρέφουσαι, εἶναι ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ παρέρχωνται ἐν σιωπῇ καὶ διὰ τοῦτο ἐξαιτεῖται νὰ προσαχθῇ εἰς τὸ Σῶμα ἅπασα ἡ δικογραφία τῶν ἀνωτέρω δύω ὑποθέσεων, ἵνα λαβόντες αὐτὴν ὑπ' ὄψιν, φέρωμεν ἀκολούθως τὸν λόγον ἐπὶ τοσοῦτον σοβαροῦ καὶ σπουδαίου ἀντικειμένου, ἀφοῦ, ὡς πιστεύει, διὰ τὴν σύλληψιν τῶν δύω τούτων ἀθώων πολιτῶν ἐδόθησαν καὶ χρηματικαὶ ἀμοιβαὶ ὡς ἐπὶ συλλήψει λῃστῶν.

Ἀπαντήσαντος δέ τινος, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἅμα μαθὸν τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας περιστάσεις ἐζήτησε παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν τὰς ἀνακυψάσας πληροφορίας, ἃς θέλει σπεύσει ὁ ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν, παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ προαγορεύσας δὲν δύναται ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου νὰ δίδῃ πρὸς τὸ Σῶμα πληροφορίας, καὶ μόνος ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ ἀπαντᾷ εἰς τοιαύτας ἐπερωτήσεις.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι οὐχὶ ὡς ὑπάλληλος ἀλλ' ὡς ὁ βουλευτὴς ἔλαβε τὸν λόγον, ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι μὴ

ὅλως ἐναντιούμενος εἰς τὴν γενομένην περὶ προσαγωγῆς τῶν ἐγγράφων πρότασιν, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἐπειδὴ τοιουτοτρόπως θέλομεν ἐπέμβει κοινοβουλευτικῶς εἰς δικαστικὴν πρᾶξιν, διὰ νὰ μὴ ὑποπέσωμεν εἰς ἄτοπόν τι, παρεκβαίνοντες τῆς ἁρμοδιότητος ἡμῶν, θεωρεῖ καταλληλότερον νὰ εὐρανισθῇ πρῶτον ὁ ὑπουργὸς καὶ δώσῃ τὰς χρειώδεις πληροφορίας, ἐφ' ὧν δύναται νὰ στηρίξῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἀπόφασίν της, ἐὰν κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν τῶν δικογραφιῶν προσαγωγήν.

Ἀποδεξαμένου δὲ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν καὶ τοῦ βουλευτοῦ ἀθηνῶν, ἡ Βουλὴ συνήνεσε νὰ παρουσιασθῇ ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς τὴν προσεχῆ παρασκευὴν καὶ δώσῃ τὰς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω δύω ὑποθέσεων ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἐγένετο τελευταῖον ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφαλεκτῶν Χ. Κικιδῆ καὶ Ἐμμ. Ἀντίπα ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων, καθ' ἣν ἔλαχον τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον 1852.

Α.	Β.	Γ.
Μ. Χουρμούζης	Δ. Δόσος	Κ. Σκουρλέτης
Ἰω. Εὐγενίδης	Π. Χ. Πέτρος	Γ. Ἀποστολίδης
Γ. Κάνδιας	Γ. Λογιωτατίδης	Σ. Στεφανόπουλος
Γ. Παπασπυρόπουλος	Χ. Θεοχαρόπουλος	Ἐμ. Μοδινὸς
Γ. Α. Ῥάλλης	Δ. Φιλήρετος	Σ. Καπανίτσας
Ἰω. Δαμιανὸς	Ἰω. Βάγιας	Ν. Μαθαῖος
Ζαν. Μαραγκὸς	Δ. Ὀρεινὸς	Γ. Νικολάου
Χ. Κικίδης	Ι. Σιμάνης	Α. Κιζάνης
Π. Ζάνος	Π. Κώστας Ταμάλας	Κ. Σκουρλέτης
Ἀναγν. Παπαστεργίου	Ν. Πετμεζᾶς	Καλ. Τσουκαλᾶς
Α. Κορφιωτάκης	Ι. Σαγρίδος	Γ. Γουλιμῆς
Ζ. Α. Χαριτόπουλος	Ν. Μπούκουρας	Ἐμ. Καραμάνος
Σ. Καπετανάκης	Δ. Μητσάκης	Θ. Πετρινὸς
Π. Τζανετάκης	Γ. Σκούφος	Κων. Δαρειώτης
Δ. Καλλιφρονᾶς	Μ. Σολομὸς	Π. Βάρδογλης
Ν. Πιτράκος	Σταμ. Μήτσας	Γρ. Καραϊωτάκης
Β. Νικολαΐδης	Ἠλ. Παπαδαῖος	Εὐφρ. Παρίσης
Π. Ματάλας	Δ. Σακελλαριάδης	Χ. Χριστόπουλος
Κ. Λαμπρινόπουλος	Ἐμ. Μελετόπουλος	Δ. Σκυλοδῆμος.

Δ.	Ε.	Ϛ.
Ἠλ. Δωβλὰς	Ν. Χ. Ἀναργύρου	Λ. Βιλαέτης
Μ. Σιδέρης	Ἀθ. Καστανὰς	Χρ. Οἰκονομίδης

Γρ. Πατριαρχέας	Θ. Γρίβας	Τατσ. Μαυρομμάτης
Ἀναγν. Κουτσάκης	Χρ. Δεμάθας	Γ. Ἰω. Γιαλδάσης
Α. Ἐμπειρίκος	Β. Σκαλτσοδῆμος	Ι. Κλίμακας
Ν. Μπούτουνας	Γ. Τσόκρης	Ἐμ. Ἀντίπας
Α. Γεωργαντᾶς	Κ. Ἀξελὸς	Α. Παπαδημητριάδης
Α. Εὐμολπίδης	Ι. Προβελέγγιος	Ἀναγ. Τατόπουλος
Ἀναγ. Διβόπουλος	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Γεώργιος Βελῆς
Περ. Καλαμογδάρτης	Ἀνδρ. Λύγερινὸς	Ἀνδρ. Μάμουκας
Ι. Γεωργάρας	Κυρ. Πανηρόπουλος	Γ. Ι. Στάϊκος
Θρασ. Ζαΐμης	Ἀνδρ. Δανόπουλος	Κ. Λυμπερόπουλος
Α. Α. Γιουρδῆς	Ἑλ. Καλογερᾶς	Α. Χ. Ἀναργύρου
Δ. Νικουλάκης	Ἀλ. Κουμανδουράκης	Δ. Πετροπουλάκης
Π. Λαζαρὴς	Γ. Μαξιμοχωρίτης	Νάκος Παναγιωτάκης
Κίμων Χριστοδούλου	Π. Δελιγιάννης	Κωνς. Νταγρῆς
Γρ. Βαλλιάνος	Κ. Μανέτας	Γ. Περρωτὴς
Ν. Δηλιγιάννης	Π. Πατρινὸς	Χρ. Ἀντωνόπουλος
Δημ. Ζῶτος.	Ἀνδρέας Ἴσκος	Στάμος Μαυροδῆμος.

Ζ.

Δ. Πολυχρονόπουλος	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Κ. Γριβογιώργης
Ν. Μοσχούλας	Π. Καμπάνης	Ἰωάννης Φερμάκης
Κ. Διεβουνιώτης	Ἀναγ. Παπαιωάννου	Δ. Γιαννούλης
Λάμπρος Ῥαΐλος	Ἀναγ. Παπαθανασίου	Δ. Τσόκρης
Ἀνδρέας Πέπας	Λεων. Χρυσανθόπουλος	Σιδέρης Πράτσικας
Δ. Δημητρακόπουλος	Φρ. Μαῦρος	Α. Πανοπριωτόπουλος.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐπισκόπων καὶ ἐπισκοπῶν νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Λύγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΔ'.

Τῆς 3 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἐπροκάλεσέ τις τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐξηγηθῇ, ἂν ἦναι ἀληθὲς, ὅτι τὴν προσεχῆ τρίτην ἀποδημεῖ ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν ἐκτὸς τοῦ Κράτους. Πρὸς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἂν ἡ Α. Μ. ἀποφασίσῃ ὁριστικῶς

νὰ μεταβῇ χάριν τῆς ὑγείας του εἰς τὰ ἀλουτρὰ τῆς Εὐρώπης πρὶν ἢ γένῃ τοῦτο, τὰ νομοθετικὰ Σώματα θέλουσιν εἰδοποιηθῇ διὰ διαγγέλματος, συμφώνως μὲ τὸν περὶ τούτου ἐκδοθέντα νόμον.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἀναμφιβόλως πρέπει νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὁ Βασιλεὺς περὶ τῆς ὑγείας του, καθ' ὅσον ἡ ὑγιεία αὐτοῦ ἀφορᾷ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον· ἀλλ' ἐὰν ἡ φωνή του ἠδύνατο ν' ἀκουσθῇ ἐντεῦθεν, ἤθελε παρακαλέσει τὴν Μεγαλειότητά του, ὡς φείδεται τῆς ὑγείας του, νὰ φεισθῇ καὶ τῆς ὑγείας τοῦ Κράτους, ὅπερ οὐσιωδῶς ἀσθενεῖ. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου δὲ τούτου ἐπιφυλάσσεται νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἐν δέοντι χρόνῳ.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐπισκόπων καὶ ἐπισκόπων νομοσχεδίου, μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Τσουκαλᾶν καὶ Κ. Σκουρλέτην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 78.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἐπισκόπων καὶ ἐπισκόπων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	Κωνστ. Γριβογεώργης . N.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Τατσέλος Μαυρομμάτης N.
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Δ. Πετροπουλάκης . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Π. Τζαννετάκης . . . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . .	Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος
Πέτρος Καμπάνης . . N.	Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου N.
Δημ. Τσόκρης . . . . N.	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . N.	Ἰω. Εὐγενίδης . . . . N.
Γεώρ. Τσόκρης . . . . N.	Ἀνδρέας Πέπας . . . N.
Γεώρ. Σκοῦρος . . . . N.	Σταμάτιος Μήτσας . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . N.	Γεώργιος Βελῆς . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.	Δημήτριος Ζῶτος . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γεώργ. Ἰω. Γιαλδάσης . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .	Μιχάλ Σισίνης . . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Λύσανδρος Βιλαέτης . . N.

Στέφαν. Στερανόπουλος . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . N.
Ἰωάν. Κλίμακας . . . N.
Ἀναγνώστ. Δημητρίου . .
Π. Ζάνος . . . . . .
Χρ. Δεμάθης . . . . N.
Γρηγ. Βελλιάνος . . . N.
Θρασ. Ζαΐμης . . . . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . .
Ἡλ. Παπαδαῖος . . N.
Γρηγόριος Καρριωτάκης.
Γεώργ. Περωτὴς . . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . N.
Νικόλ. Μπούκουρας . . N.
Ἀάμπρ. Ῥοΐλὸς . . . N.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος .
Π. Κολποδῖνος . . . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .
Γεώργ. Παναπριωτόπουλος .
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος N.
Ἐμ. Καραμάνος . . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . .
Ἀναγ. Κοντάκης . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . .
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .
Παρασ. Ματάλας . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . N.
Παναγιώτης Λαζαρὶς . .
Στάμος Μαυροδῆμος . . .
Α. Α. Εὐμολπίδης . . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . .

Κωνσταντῖνος Μανέτας .
Παναγιώτ. Βάρδογλης . N.
Δημήτρ. Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης N.
Χριστὸς Οἰκονομίδης . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .
Ἐμ. Μοδινὸς . . . N.
Ἰω. Προβιλέγιος . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γεώργ. Κάνδυας . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Α. Παπαδημητριάδης . N.
Ν. Σισμάνης . . . .
Κωνστ. Ἄξελός . . . N.
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . N.
Κίμων Χριστοδούλου .
Νικόλ. Πιράκος . . . .
Γρηγ. Πατριαρχέας. . . .
Σταυρ. Καπετανάκης . .
Δημ. Πικουλάκης . . . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας .
Γεώργιος Α. Ράλλης . . N.
Νάκος Πανουριᾶς . . . N.
Παπακώνσ. Τσαμάλας N.
Κ. Σκουρλέτης . . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης N.
Σιδέρης Πράτσικας . . N.
Παν. Πατρινὸς . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Ἀναγνώστης Τατόπουλος N.

Κωνστ. Δαρειώτης . . N.
Ἰωάν. Γεωργάρας . . . .
Γ. Νικολάου . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . .
Μιχαὴλ Σολομὸς . . . N.
Εὐστράτιος Παρίσης . . N.
Ἰωάννης Σαγρέδης . . . .
Δημήτριος Δρόσος . . . N.
Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος N.
Κυριάκος Πανηρόπουλος .
Ἀναγν. Παπαστώρης . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . .

Ἀθανάσιος Καστανᾶς . N.
Α. Κιζάνης . . . . . N.
Ἰωάννης Δαμιανὸς . . N.
Λάζαρος Α. Γιουρδῆς . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . N.
Πέτρ. Χ. Πέτρου . . . .
Κωνστ. Δυοβουνιώτης . N.
Μ. Χουρμούζης . . . N.
Καλ. Τσουκαλᾶς . . N.
Δημήτριος Μητσάκης . .
Γεώργιος Ἀποστολίδης N.
Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ Ἀ. ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρον Ἀ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκοπῶν προσδιορίζεται εἰς εἰκοσιτέσσαρας »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου Β'. εἷς μὲν παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ σημειουμένη ἐπισκοπὴ Ὕδρας εἶναι καὶ δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον νὰ ὀνομασθῇ ἐπισκοπὴ Ὕδρας καὶ Πετσῶν, καὶ τὴν τροπολογίαν ταύτην φέρει ἐπὶ τοῦ ἄρθρου· ἕτερος δέ τις, ὑποστηρίζων αὐτήν, εἶπεν, ὅτι τὸ ὁμοδίαιτον τῶν ἀδελφῶν τούτων νήσων, τὸ ὁμόφυλον καὶ ἡ κατὰ τὸν ἀγῶνα ἱστορικὴ των ταυτότης εἶναι λόγοι ἰσχυροὶ νὰ ὑποστηρίξωσι τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν. Ἐκτὸς δὲ τούτου παρατηρεῖ, ὅτι αἱ Πέτσαι καὶ ἡ Ὕδρα ἀποτελοῦσιν ἰδίας ἕδρας ἐπαρχιῶν, ὥστε καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἶναι δίκαιον νὰ ἔχωσι τὸν αὐτὸν ἐπισκοπικὸν τίτλον.

Μετά τινα ἄλλον παρατηρήσαντα, ὅτι δὲν θεωρεῖ μὲν ἰσχυρὸν τὸ δεύτερον ἐπιχείρημα τοῦ προαγορεύσαντος, ἀλλ' ὑποστηρίζει καὶ οὗτος τὴν τροπολογίαν, ἵνα φέρωσιν ἐν σημεῖον ἀδελφικῆς ἑνότητος αἱ ἔνδοξοι αὗται νῆσοι, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δικαίως τὴν αὐτὴν κατέχουσι θέσιν ἡ Ὕδρα, αἱ Πέτσαι καὶ τὰ Ψαρά, καὶ ἐθνικὰ βραβεῖα περιμένουσι ταύτας ἐπάξια τῶν εὐγενῶν ἄθλων των. Ἐὰν λοιπὸν ἐπρόκειτο ἤδη περὶ ἀμοιβῆς τῶν νήσων τούτων, πρῶτος αὐτὸς ἤθελε δώσει τὴν ψῆφόν του· ἀλλ' ἐνταῦθα πραγματευόμεθα περὶ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, καὶ μόνον πρέπει νὰ ἔχωμεν κανόνα τὴν εὐαγγελικὴν ἰσότητα. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπόν, ἐπειδὴ τέσσαρες ἐπαρχίαι ἀποτελοῦσι τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπισκοπὴν,

διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἐδόθη ἁπλῶς ὁ τίτλος αὐτῆς εἰς τὴν Ὕδραν.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἐνῷ ὁ ὑπουργὸς ἀποκρούει, ὡς εἶπε, πᾶσαν ἰδέαν ἀνισότητος, ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ παραβιάζεται ἡ ἰσότης ὡς πρὸς τὴν ἐπισκοπὴν Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας. Ὑπομιμνήσκων δ' ὅτι μεταξὺ Ὕδρας καὶ Πετσῶν ὑπάρχει συμβόλαιον, δι' οὗ ὁμολογεῖται ὅτι αἱ δύω αὗται νῆσοι εἰσὶν ἐθνικῶς ἀδελφαί, παρατηρεῖ, ὅτι εἶναι λυπηρὸν νὰ θέλωσιν ἤδη νὰ διασπάσωσι ταύτας, ἀπονεμόντες τὴν ἐπισκοπὴν εἰς τὴν ἑτέραν τούτων, ἐνῷ τὸ ἀνωτέρω συμβόλαιον ὑπηγόρευσαν κοινοὶ θρίαμβοι καὶ ὑπέγραψε πρῶτος αὐτὸς ὁ Ἀζζάρος Κουντουριώτης, τοῦ ὁποίου χθὲς ἔτι ἀνηρτήσαμεν τὴν ἐπιγραφὴν εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπανέλαβεν, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸ ν μίαν εὑρίσκει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ χριστιανικὴν ἀνισότητα, τὸ νὰ διαιρῆται ἡ ἀρχιερωσύνη εἰς τάξεις μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων· ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπειδὴ ἡ Ὕδρα καὶ αἱ Πέτσαι, ἀποκλεισθέντων δυστυχῶς τῶν Ψαρῶν, ὑπῆρξαν πάντοτε ἀδελφαί, ἐπιθυμεῖ ὥστε να εἶχον καὶ τὸ σύμβολον τοῦτο τῆς ἀρχαίας καὶ μελλούσης αὐτῶν ἀδελφότητος.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπισκοπὴν Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, κακῶς ἐξετέθη, ὅτι παραβιάζεται ἡ ἰσότης, ἐπειδὴ δὲν περιλαμβάνει ἡ ἐπισκοπὴ αὕτη εἰμὴ δύω ἐπαρχίας· ἀλλ' ἵνα δείξῃ, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἴσου τιμᾷ ἀμφοτέρας τὰς ναυτικὰς νήσους, δέχεται νὰ μεταβληθῇ ὁ τίτλος τοῦ ἐδαφίου εἰς « ἐπισκοπὴ Ὕδρας καὶ Πετσῶν. » ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἐδάφιον κατὰ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν.

Ἀκολούθως παρετήρησεν ἄλλος ἐπὶ τοῦ ἀφορῶντος τὴν ἐπισκοπὴν Ναυπακτίας ἐδαφίου, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐξαιτεῖται νὰ σημειωθῇ ὁ τίτλος αὐτοῦ « ἐπισκοπὴ Εὐρυτανίας καὶ Ναυπακτίας» καθ' ὅσον ἡ Εὐρυτανία εἶχε ἄλλοτε δύω ἐπισκοπὰς κατὰ τὸ Καρπενήσιον καὶ τὰ Ἄγραφα, καὶ σήμερον περιλαμβάνει 30,000 κατοίκων· ὥστε διὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ δι' ὅσους ἄλλους δὲν ἀγνοοῦσιν οἱ ὑπουργοὶ πρέπει νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία του.

Τὰ αὐτὰ δὲ ἐξαιτησαμένων καὶ τῶν βουλευτῶν Ὀλυμπίας, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι παραδεχόμενος νὰ μεταβληθῇ καὶ ὁ τίτλος τῆς ἐπισκοπῆς Ναυπακτίας εἰς « ἐπισκοπὴ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας » προστίθησιν ὅτι διὰ νὰ προλάβῃ πᾶσαν ἄλλην τοιαύτην ἀπαίτησιν, δέχεται νὰ

σημειωθῇ τὸ αὐτὸ ἐφ' ὅλων τῶν ἐδαφίων τῶν περιλαμβανόντων ἐπισκοπὰς εἰς δύω ἐπεκτεινομένας ἐπαρχίας, μὲ τὴν εἰς ἕκαστον τούτων προσθήκην « συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν» ὡς π. χ. ἐπισκοπὴ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν καὶ οὕτω καθεξῆς· ἡ δὲ Βουλὴ συνήνεσεν εἰς ταύτην γενικὴν τὴν τροποποίησιν, ἀπορριπτομένη νὰ μὴ μεταβληθῶσι μόνον οἱ τίτλοι τῶν ἐπισκοπῶν, καθ' ὅσον ἕκαστον τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐμφαίνει δύω συγχρόνως ἐπαρχίας.

Ἄλλος μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ἡ τῆς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς ἐπισκοπὴ εἶχεν ἄλλοτε μεγάλην ἐκκλησιαστικὴν σημασίαν, καὶ ὁ ἐπίσκοπος αὐτῆς, ἀντιπροσωπεύων τὸν Πατριάρχην, ἐκαλεῖτο *Πανιερώτατος*. Διὰ νὰ μὴ καταστραφῇ λοιπὸν ἡ ἱστορικὴ αὕτη ἐπισημότης, προτείνει νὰ μεταβληθῇ ὁ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τίτλος « ἐπισκοπὴ Λακεδαίμονος » εἰς « ἐπισκοπὴ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης. »

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δέχεται μὲν τὴν τροποποίησιν, ἐπειδὴ ὅμως νομίζει, ὅτι ἐν τῷ χρυσοβούλῳ ἐκείνῳ ἡ ἐπισκοπὴ ὀνομάζεται οὐχὶ Μονεμβασίας, ἀλλ' Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς πρέπει να τροποποιηθῇ τὸ ἐδάφιον μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ νὰ τεθῇ ἐν αὐτῷ ἡ ἐπωνυμία, ἣν τὸ χρυσόβουλον ἀναφέρει.

Ἀλλὰ βεβαιωσάντων πολλῶν, ὅτι ἐν τῷ χρυσοβούλῳ ὑπάρχει ἡ λέξις Μονεμβασίας, ὁ Ὑπουργὸς παρεδέχθη νὰ μεταβληθῇ ὁ τίτλος τοῦ ἐδαφίου εἰς ἐπισκοπὴ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.» Παρελθὼν ἀκολούθως ἐξετέθηκεν ἄλλος, ὅτι οὐδεὶς βεβαίως ἀγνοεῖ ὅτι ὁ ἐπίσκοπος, καθ' ἃ λαμβάνει διὰ τὰς χειροτονίας χαρίσματα, εἶναι ὁ ἐπιτηρητὴς πασῶν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ του ἐκκλησιαζομένων ψυχῶν, ἃς ὀφείλει νὰ χειραγωγῇ διὰ τῶν διδαγμάτων καὶ τῶν ἠθῶν αὐτοῦ, διότι ἄλλως ὑπόκειται, κατὰ τὸν ΝΗ. ἀποστολικὸν κανόνα, εἰς βαρὺ ἐπιτίμιον. « Ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἀμελῶν τοῦ κλήρου ἢ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ παιδεύων αὐτοὺς τὴν εὐσέβειαν, ἀφοριζέσθω· ἐπιμένων δὲ τῇ ἀμελείᾳ καὶ ῥαθυμίᾳ, καθαιρείσθω » λέγει ὁ ἀνωτέρω κανών. Ἐνταῦθα δὲ, ἐὰν τις ὑποθέσῃ φυσικήν τινα δυσκολίαν τῆς συγκοινωνίας ἑνὸς τόπου μὲ ἄλλον, πῶς δύναται νὰ πεισθῇ, ὅτι ὑπάρχει πνευματικὴ ἕνωσις τῶν δύω τούτων τόπων, οἵτινες οὐδαμῶς δύνανται νὰ συγκοινωνῶσιν ἄνευ μεγίστης ζημίας; ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι ὁ νομὸς Κυκλάδων ἐμπεριέχει μὲν, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, τεσσάρων ἐπισκοπῶν, ἀλλ' ἡ ἐπαρχία Κέας δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάγηται εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Ἄνδρου, διότι συγκειμένη ἐκ τῶν νήσων Σερίφου, Κύθνου καὶ Κέας, τῶν ἐν ἀντιθέτῳ γραμμῇ

πρὸς τὴν Ἄνδρον κειμένων, καὶ ἐκ τῆς γεωγραφικῆς θέσεώς της καὶ ἐξ ὅλων τῶν κοινωνικῶν περιστάσεων οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ συγκοινωνίαν μετὰ τῆς Ἄνδρου. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ οἱ κατὰ τὸν χειμῶνα διαρκῶς πνέοντες βόρειοι ἄνεμοι καὶ οἱ κατὰ τὸ θέρος ἐπικρατοῦντες ἐτήσιοι καθιστῶσι πολλάκις ἀδύνατον τὸν ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας Κέας εἰς τὴν Ἄνδρον διάπλουν καὶ μεγάλων πλοίων, πολλῷ δὴ μᾶλλον τῶν ἀκατίων, ἅπερ μεταχειρίζονται συνήθως οἱ κάτοικοι· ἀλλὰ διὰ τῶν ἀκατίων τούτων ἐν εὐκολίᾳ συγκοινονοῦσι μὲ μόνην τὴν Σύραν, ὅπου ἐκπληροῦσι καὶ ἐξασκοῦν πᾶσαν κοινωνικὴν ὑποχρέωσιν καὶ δικαίωμά των, ὡς ὑπαγόμενοι μέχρι τοῦδε διοικητικῶς, δικαστικῶς, ἐκκλησιαστικῶς κτλ. εἰς τὰς ἐν Σύρῳ ἱδρυμένας ἀρχάς. Οἱ κάτοικοι λοιπὸν τῆς ἐπαρχίας ταύτης, οἵτινες μὲ ναῦλον δύω δραχμῶν ἔσπευδον πρὸς τὸν ἐν Σύρῳ ποιμενάρχην των, θέλουσιν ὑποχρεωθῆ ἤδη νὰ ναυλόνωσι πλοῖον ἀντὶ 100 δραχμῶν πολλάκις, διὰ νὰ μεταβαίνωσιν εἰς Ἄνδρον, ὑποβαλλόμενοι εἰς ἀκαταλογίστους ἐκ τῆς ἐναντιότητος τῶν ἀνέμων ζημίας καὶ εἰς κινδύνους συνεχῶν ναυαγίων· μάρτυρας δὲ τῶν λόγων του ἐπικαλεῖται οὐ μόνον πάντας τοὺς ἐκ τοῦ Αἰγαίου βουλευτάς, ἀλλὰ καὶ τὸν πρωθυπουργὸν αὐτὸν, ὡς καὶ τοὺς ὑπουργοὺς τοὺς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης, οἵτινες δὲν ἀγνοοῦσι τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Ἕπεται ἄρα ὅτι ἡ ἐπαρχία Κέας θέλει στερεῖσθαι τῆς ἐπιτηρήσεως τοῦ ἐπισκόπου καὶ θεωρεῖσθαι ὡς μὴ συνημμένη μετ' οὐδεμιᾶς ἐπισκοπῆς, διότι καὶ ὁ ποιμενάρχης αὐτὸς θέλει ἀποφεύγει τὴν εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο τῆς ἐπισκοπῆς του περιοδείαν. Ἐντεῦθεν δὲ πολλαὶ παρανομίαι καὶ ἔριδες θέλουσιν ἐπασχολεῖ τάς τε ἐκκλησιαστικὰς καὶ πολιτικὰς ἀρχὰς καὶ θέλει διασθῆ μέχρι τέλους ἡ Κυβέρνησις νὰ φέρῃ τὴν θεραπείαν ἐκείνην, ἣν ἀξιοπρεπέστερον δύναται νὰ διευκολύνῃ ἤδη τὸ Σῶμα, παραδεχόμενον νὰ ὑπαχθῇ ἡ ἐπαρχία Κέας εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν Σύρου, μεθ' ἧς ἐν πάσῃ περιπτώσει συνδέεται.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὑποστηρίζων τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν, μετ' ἀπορίας βλέπει, ὅτι τοὐναντίον ἡ Τῆνος ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Σύρου, ἐν ᾧ καλλίτερον ἦτον ἐὰν, εἶχεν ἐπίσκοπον ἴδιον. Ἀλλ' ἐὰν τοῦτο δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ γένῃ, θεωρεῖ τοὐλάχιστον ἀναγκαῖον νὰ ὑπαχθῇ ἡ Τῆνος εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπισκόπου Ἄνδρου, ὅστις νὰ διατρίβῃ ἓξ μῆνας μὲν εἰς ταύτην, ἓξ δὲ εἰς ἐκείνην τὴν νῆσον διὰ λόγους οὐσιωδεστάτους, οὓς πρὸς τὸ παρὸν ἀποσιωπᾷ.

Τοῦτον ἀντικρούων ἕτερος εἶπεν, ὅτι ἂν ἐθεώρει τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τὴν γεωγραφικὴν ἔποψίν του, οὐδέποτε ἤθελε προτείνει ὁ ἀγορεύσας ὅσα περὶ τῆς Τήνου ἐξέθηκε, καθ' ὅσον μάλιστα αἱ ἐπισκοπαὶ δὲν ἐπενοήθησαν οὔτε διὰ νὰ θεραπευθῶσι μικροφιλοτιμίαι, οὔτε δι' ἄλλους λόγους τοιούτους, ἀλλ' ἵνα ποδηγετῇ ὁ ἐπίσκοπος τὴν κοινωνίαν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς καὶ ἀγάπης. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι ἐπικρατούντων ἐναντίων ἀνέμων, ὁ κάτοικος τῆς Ἄνδρου δὲν δύναται νὰ συγκοινωνήσῃ πολλάκις ἐπὶ ἕνα μῆνα μετὰ τῆς Τήνου, διότι εἶναι βιασμένος νὰ ὁδοιπορήσῃ ὁλοκλήρων ὡρῶν διάστημα, ὅπως φθάσῃ εἰς τὴν παραλίαν, νὰ διανυκτερεύσῃ ἐν ὑπαίθρῳ δι' ἔλλειψιν καὶ τῆς ἐλαχίστης καλύβης, νὰ ἀνάψῃ πυράν, ὅπως εἰδοποιηθῇ πλησιάσῃ πλοιάριον, καὶ ἂν εὑρεθῇ τοῦτο, νὰ πληρώσῃ ἀδρῶς, διὰ νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς Τῆνον. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν δυσχερειῶν τούτων, ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἄνδρου εἶναι ὑπέρτερος τοῦ τῆς Τήνου, τὸ ναυτικόν της ἐπικρατεῖ, καὶ ἔχει τοσαύτας ἐκκλησιαστικὰς μονάς· ἀφ' οὗ δὲ ὑπάρχουσιν ἐκεῖσε πολλὰ μητροπολιτικὰ κτήματα, ἀφ' οὗ ἀνέκαθεν εἶχεν ἡ νῆσος μητροπολίτας, ἀφ' οὗ δι' ἔλλειψιν ἐπισκόπου εἴδομεν ὁπόσα συνέβησαν ἐκεῖσε ἄτοπα, εἶναι καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον νὰ μένῃ τὸ ἐδάφιον ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει, ἢ ἐν ἀνάγκῃ, νὰ ὑπαχθῇ κἂν ἡ Ἄνδρος εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Σύρου, μεθ' ἧς πολὺ εὐκολώτερον καὶ συγκοινωνεῖ.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων ἠδύνατό τις νὰ εἰκάσῃ ἢ ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Ἄνδρου εἰσὶν ἄγριοι, ὡς μὴ ὑπαρχούσης παρ' αὐτοῖς οὐδὲ καλύβης, ἢ ὅτι στρεφόμενοι πρὸς τὴν θάλασσαν καταλαμβάνονται ὑπὸ φόβου, ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνες τὸ μεταξὺ Ἄνδρου καὶ Τήνου διάστημα δύνανται νὰ διέλθωσι κολυμβῶντες. Ὑποστηρίζει λοιπὸν καὶ αὐτὸς, ὅτι ἀμφοτέρας τὰς νήσους πρέπει νὰ περιλάβῃ, καθ' ἃ ἐξέθηκεν ὁ προτείνας, ἡ αὐτὴ ἐπισκοπὴ, καθ' ὅσον οὐ μόνον ἔχει ἡ Τῆνος πληθυσμὸν ἐπίσης ἄξιον λόγου, ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ καὶ ἓξ χιλιάδες δυτικῶν, ἐφ' ᾧ ἀνάγκη νὰ ἐποπτεύῃ εἰς ἐπίσκοπος τὴν ἀνατολικὴν ποίμνην· ἄλλως τε, ἡ Τῆνος σεμνύνεται καὶ διὰ τὸν ἐκεῖσε ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας, εἰς ὃν συρρέουσι παντηχόθεν οἱ εὐσεβεῖς, καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς διαρκὴς ποιμενάρχης, ὅστις νὰ φωτίζῃ τὰς ψυχὰς ἐκ τοῦ σύνεγγυς. Ἐπειδὴ λοιπόν, ὡς δὲν ἀγνοεῖ, ὀρθῶς διϊσχυρίσθη ὁ βουλευτὴς Κέας, ὅτι οἱ συνεπαρχιῶται του δὲν δύνανται πολλάκις καὶ εἰς τὰς πλέον εὐδίους ἡμέρας νὰ προσπελάσωσιν εἰς τὴν Ἄνδρον θεωρεῖ καὶ ὀρθὸν, καὶ πολιτικὸν, καὶ

ἀναγκαῖον, ἡ μὲν Ἄνδρος καὶ Τῆνος νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς μίαν ἐπισκοπήν, ἡ δὲ Κέα νὰ προσκολληθῇ εἰς τὴν τῆς Σύρου.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι κακῶς ὑπεστήριξεν ὁ πρὸ αὐτοῦ τὸ νὰ ἀποτελέσῃ ἡ Τῆνος μίαν μετὰ τῆς Ἄνδρου ἐπισκοπήν, καθ' ὅσον, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Ἄνδρον ὁ κάτοικος Τήνου, πρέπει νὰ δαπανήσῃ ὑπὲρ τὰς 30 δραχμὰς, ἐνῷ διὰ νὰ καταπλεύσῃ εἰς Σύρον, δαπανᾷ μόλις δύω καὶ ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἐπιστρέφει εἰς τὴν οἰκίαν του. Πῶς λοιπὸν θέλουσι τινὲς νὰ τεθῇ ἄνευ λόγου εἰς ἀντίθετον καὶ δύσκολον θέσιν; Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι ἡ Τῆνος χωρίζεται ἀπὸ τῆς Ἄνδρου δι' ἑνὸς στενοῦ, ἀλλ' ἡ Ἄνδρος εἶναι ὑπερβόρειος νῆσος, καὶ διὰ νὰ τὴν ἐγγίσῃ ὁ κάτοικος Τήνου, ἔχει ἀνάγκην τριπλῆς ἐπινοίας ἀνέμων καὶ πολλῶν λοξοδρομιῶν, μεθ' ἃς πλησιάζων δὲν εὑρίσκει λιμένα νὰ καταφύγῃ· ἐκ τούτου δὲ μόλις δέκα πλοῖα Τήνια προσωρμίσθησαν τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον εἰς Ἄνδρον, ἐνῷ εἰς Σύρον καταπλέουσι 400 κατὰ μῆνα.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι εἰς τὴν συγκρότησιν ἐπισκοπῶν δύω τινὰ πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ νομοθέτης ὑπ' ὄψιν, τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν, ὅπου δὲ ὑπάρχουσι διαφόρων δογμάτων χριστιανοί, ἐκεῖ βεβαίως ἡ ἀνάγκη εἶναι μεγαλειτέρα. Εἰς Τῆνον λοιπὸν ὑπάρχουσιν, ὡς γνωστὸν, καὶ δυτικοὶ καὶ ὀρθόδοξοι, ἐξ ὧν οἱ μὲν πρῶτοι ἔχουσιν ἐπισκοπὴν καὶ διοικοῦνται μεθ' ὅλης τῆς δεούσης ἐπιμελείας, οἱ δὲ ἀνατολικοὶ στεροῦνται ποιμενάρχου ἰδίου, καὶ ἐντεῦθεν συμβαίνουσι πολλαὶ θρησκευτικαὶ διενέξεις, καθ' ὅσον οἱ ἡμέτεροι δι' ἔλλειψιν ἐπισκόπου φροντοῦσιν, ὅτι πρέπει νὰ ἱκανοποιῶνται διὰ τῆς χειρός· συμφέρει λοιπὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖσε εἷς ἐπίσκοπος οὐχὶ ἐκ φόβου προσηλυτισμοῦ, διότι καὶ αὐτὸς ὁ διαβόητος Κίγκ δὲν κατώρθωσεν ἔτι νὰ μεταβάλῃ τὸ θρήσκευμα τῆς συζύγου του, ἀλλὰ πρὸς εἰρηνοποίησιν τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἀνατολικῶν καὶ δυτικῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχει τῷ ὄντι ἐκεῖσε καὶ ὁ ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας, ὁ ἐν Ἑλλάδι αὐτὸς ἅγιος Τάφος, εἰς ὃν συρρέουσιν ἐκ τε τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, καὶ εἶναι ἀνάγκη ἑνὸς ἐπισκόπου, ὅστις νὰ συντελῇ εἰς τὴν τάξιν καὶ εὐπρέπειαν τοῦ ναοῦ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς δυσκολίας, ἃς ὑπερβολικῶς παρέστησαν οἱ προαγορεύσαντες, παρατηρεῖ, ὅτι τοσοῦτον μικρὸν εἶναι τὸ μεταξὺ Ἄνδρου καὶ Τήνου διάστημα, ὥστε ἀληθῶς δύναταί τις καλυμβῶν νὰ τὸ διαπλεύσῃ· ὑπάρχουσι δὲ διηνεκῶς καὶ δύω πλοιάρια, τὰ ὁποῖα πᾶσαν στιγμὴν εἰσὶν ἕτοιμα νὰ ἐκπλεύσωσιν ἐκ τῆς Ἄνδρου, ὥστε διὰ μικρᾶς δαπάνης δύναται νὰ τεθῇ τις ἐνέργειαν ἐν

παχυδρομικὸν πλοῖον, ἐπ' αὐθεμιᾷ περιστάσει καθυστεροῦν τὴν συγκοινωνίαν· ἄλλως τε, ἐν μὲν τῇ Τήνῳ ὑπάρχει πελωγεῖον, ἐν δὲ τῇ Ἄνδρῳ ὑποτελωνεῖον, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον αἱ νῆσοι αὗται πρέπει νὰ διατελῶσι συνηνωμέναι, ὅταν δὲ ὁ ἐπίσκοπος διατρίβῃ ἐναλλὰξ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὴν μίαν, τὸ δὲ εἰς τὴν ἄλλην νῆσον, ἐκλείπει καὶ ὁ διϊσχυρισμὸς, ὅτι οἱ κάτοικοι ὑποβάλλονται εἰς δαπάνας πρὸς μετάβασιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο μέρος.

Ἁπάντων εἰς τοὺς προαγορεύσαντας ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπαρχίαν Κέας, ἡ Κυβέρνησις λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν τοπογραφικὴν αὐτῆς θέσιν καὶ τὴν μετὰ τῶν ἄλλων νήσων συγκοινωνίαν της, ἐθεώρησε καταλληλοτέραν τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῆς ἕνωσιν μετὰ τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου, διότι ἐὰν οἱ ἄνεμοι ὦσιν ἐναντίοι, τότε ἡ μεταξὺ τῶν νήσων συγκοινωνία καθίσταται ἐν γένει δύσκολος· ἄλλως ὅμως ἡ ἀπὸ Κέας εἰς Σύρον καὶ Ἄνδρον ἀπόστασις εἶναι σχεδὸν ἡ αὐτὴ, καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐθεώρησεν ἰσχυρὸν τὸν λόγον μικρᾶς ἴσως διαφορᾶς, ὥστε δι' αὐτὴν νὰ ἑνώσῃ τὴν Κέαν μετὰ τῆς Σύρου. Ὅταν δὲ διὰ Β. διατάγματος ὁρισθῶσιν αἱ ἕδραι τῶν ἐπισκόπων, τότε ἡ Κυβέρνησις λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸ δυσχερὲς τῆς συγκοινωνίας καὶ τὴν πνευματικὴν ἀνάγκην ἑκάστης τῶν ἐπαρχιῶν, δύναται νὰ διατάξῃ, ὥστε ὁ ἐπίσκοπος νὰ εὑρεύῃ ἐξ μὲν μῆνας εἰς τὴν μίαν, ἐξ δ' εἰς τὴν ἄλλην ἐπαρχίαν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἕνωσιν τῆς Τήνου μετὰ τῆς Ἄνδρου, δὲν παραδέχεται τὸν λόγον, ὅτι ἡ μεταξὺ Ἄνδρου καὶ Τήνου συγκοινωνία καθίσταται εὐκολωτέρα τῆς μεταξὺ Τήνου καὶ Σύρου, ἐπειδὴ πάντες γνωρίζομεν, ὅτι ἐάν τις κάτοικος Ἄνδρου θελήσῃ νὰ μεταβῇ διὰ ξηρᾶς εἰς τὸ προσεγγίζον τὴν Τῆνον μέρος, θέλει διανύσει πλέον τῶν 15 ὡρῶν, καὶ παραμείνει ἐκεῖ ἐπὶ σημείων ἐννοήσωσιν οἱ ἐν Τήνῳ καὶ πέμψωσι πλοιάριον διὰ νὰ τὸν μεταφέρῃ, ἡ δὲ διὰ θαλάσσης ἀπὸ τῆς πόλεως Ἄνδρου εἰς τὴν τῆς Τήνου συγκοινωνία πολλάκις ἀποβαίνει ἀδύνατος, ἐνῷ ἀπὸ Σύρου εἰς Τῆνον δύναταί τις νὰ μεταβῇ δὶς τῆς ἡμέρας, ὥστε ὁ λόγος τοῦ δυσκόλου τῆς συγκοινωνίας δὲν εἶναι ἰσχυρὸς πρὸς ἕνωσιν τῆς Τήνου μετὰ τῆς Ἄνδρου, καὶ ὄχι μετὰ τῆς Σύρου.

Καὶ εἶπον μέν τινες, ὅτι ἐπειδὴ εἰς Τῆνον ὑπάρχουσι καὶ ἄλλου δόγματος κάτοικοι, ἐὰν ἐνοῦτο μετὰ τῆς Ἄνδρου, ὁ ἐπίσκοπος ἠδύνατο νὰ διαμένῃ καὶ εἰς Τῆνον ἐξ μῆνας τοῦ ἔτους·

ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν νομίζει μάλιστα, ὅτι ὁ ἐπίσκοπος οὐχὶ ἓξ μόνον μῆνας, ἀλλὰ καθ' ὅλον τὸ ἔτος πρέπει νὰ ἐφορᾷ τὸ πνευματικὸν ποίμνιόν του καὶ καθοδηγῇ αὐτὸ εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου· τοῦτο δὲ κατορθοῦται λυσιτελέστερον ἡνωμένης οὔσης τῆς Τήνου μετὰ τῆς Σύρου διὰ τὸ εὐχερὲς τῆς συγκοινωνίας· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἰδέαν τῶν προαγορευσάντων διὰ τοῦ Β. διατάγματος τοῦ μέλλοντος νὰ προσδιορίσῃ τὰς ἕδρας τῶν ἐπισκόπων δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Σύρου θέλει διαμένει καὶ εἰς Τῆνον ἓξ μῆνας τοῦ ἔτους, ὥστε δὲν βλέπει τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ μεταβληθῇ κατά τι τὸ νομοσχέδιον ὡς πρὸς τὴν διαίρεσιν τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ νομοῦ Κυκλάδων.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι καὶ διαρκὴς ἐὰν ἦναι, δὲν ὠφελεῖ ἡ μακρόθεν ἐπιτήρησις τοῦ ἐπισκόπου, ὅσον ἡ ἐκ τοῦ σύνεγγυς, καὶ διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἐν τῷ Β. Διατάγματι θέλει ὁρίσει, ὥστε ὁ ἐπίσκοπος Σύρου νὰ διαμένῃ ἓξ μῆνας καὶ ἐν Τήνῳ, ἀρκεῖται εἰς τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς κατοχύρωσιν τῆς ὁμολογίας ταύτης τοῦ ὑπουργοῦ, προτείνων συγχρόνως νὰ ὀνομασθῇ ἡ ἐπισκοπὴ «ἐπισκοπὴ Σύρου καὶ Τήνου.»

Μετά τινα δ' ἐρωτήσαντα, ἂν οἱ ἐπίσκοποι θέλουσιν ἔχει σταθερὰν ἕδραν καὶ περιοδεύει κατ' ἔτος ὁλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν, ἢ θέλουσι διαμένει εἰς διάφορα μέρη κατ' ἐποχὰς ὡρισμένας· ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἱ ἕδραι τῶν ἐπισκόπων θέλουσι κανονισθῇ διὰ Β. διατάγματος ἐπὶ τῇ βάσει γνωμοδοτήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἥτις εἶναι κατάλληλος εἰς τὸν προσδιορισμὸν αὐτῶν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὅλαι αἱ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου ζητηθεῖσαι διασαφήσεις καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ δοθεῖσαι ὑποσχέσεις εἰσὶ περιττὰι, ὡς ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ὁρίζοντος, ὅτι Β. διάταγμα θέλει προσδιορίσει τὴν ἕδραν παντὸς ἐπισκόπου, ὥστε ἕκαστος τούτων θέλει ἔχει μίαν καὶ μόνην σταθερὰν ἕδραν.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι δὲν θεωρεῖ ὀρθὴν τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος, καθ' ὅσον ἂν καὶ αἱ ἕδραι τῶν ἐπάρχων εἶναι κανονισμέναι, διὰ Β. ὅμως διατάγματος ἐπιτρέπεται εἰς ἕνα ἔπαρχον νὰ διαμένῃ ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ εἰς δύω ἕδρας ἐντὸς τῆς ὑπὸ τὴν διοίκησίν του ἐπαρχίας. Καὶ ἐνταῦθα λοιπὸν πιστεύει, ὅτι καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος θέλουσι παραδεχθῇ τὸ τοιοῦτον μέτρον.

Προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι παραδεχόμενος τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Τήνου περὶ τῆς ἐπωνυμίας

της ἐπισκοπῆς Σύρου καὶ Τήνου, ἀντικρούει τὴν ἰδέαν τοῦ διϊσχυρισθέντος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁρισθῇ διὰ Β. διατάγματος, ὅτι ἐπίσκοπος ἔχων δύω ἐπαρχίας δύναται νὰ διαμένῃ ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ εἰς ἑκατέραν τούτων, ἐπειδὴ καὶ ἄνευ τῆς διατάξεως ταύτης ὁ ἐπίσκοπος περιοδεύων, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρατείνῃ τὴν εἰς τινα τόπον διαμονήν του, ἐφ' ὅσον θεωρήσει αὐτὴν ἀναγκαίαν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ, παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. 2 ὡς ἐν τοῖς ἐδαφίοις αὐτοῦ διωρθώθη, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. Β'. Αἱ ἐπισκοπαὶ εἰσὶν αἱ ἑξῆς·

Α'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας δύω·

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀθηνῶν, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης·

β') Ἐπισκοπὴ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, περιλαμβάνουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

Β'. Ἡ ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας δύω·

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Χαλκίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου μὲ τὰς νήσους Σκιάθον, Σκόπελον καὶ Ἀλώνησον.

β') Ἡ ἐπισκοπὴ Καρυστίας, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν καὶ τὴν νῆσον Σκῦρον.

Γ'. Ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος δύω·

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Φθιώτιδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος·

β') Ἡ ἐπισκοπὴ Φωκίδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος.

Δ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας δύω·

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, Τριχωνίας, Βονίτσης, Ξηρομέρου καὶ Βάλτου.

β') Ἡ ἐπισκοπὴ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας

Ε. Ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας τρεῖς·

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀργολίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἄργους.

β) Ἡ ἐπισκοπὴ Κορινθίας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

γ') Ἡ ἐπισκοπὴ Ὕδρας καὶ Πετεῶν, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ὕδρας, Πετεῶν, Ἐρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας.

Ϛ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος δύω·

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Παπρῶν καὶ Ἠλείας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας·

β') Ἡ ἐπισκοπὴ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

Ζ'). Ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας δύω.

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν.

β') Ἡ ἐπισκοπὴ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν.

Η'). Ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας δύω.

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Μεσσήνης, Καλαμῶν καὶ Πυλίας.

β'. Ἡ ἐπισκοπὴ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν.

Θ'. Ἐν τῷ νομῷ Λακωνίας τρεῖς.

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Λακεδαίμονος καὶ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.

β') Ἡ ἐπισκοπὴ Γυθείου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

γ') Ἡ ἐπισκοπὴ Οἰτύλου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

Ι. Ἐν τῷ νομῷ Κυκλάδων τέσσαρες.

α) Ἡ ἐπισκοπὴ Σύρου καὶ Τήνου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου.

β') Ἡ ἐπισκοπὴ Ἄνδρου καὶ Κέας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

γ') Ἡ ἐπισκοπὴ Νάξου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας·

δ') Ἡ ἐπισκοπὴ Θήρας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

Διὰ Β. διατάγματος θέλει προσδιορισθῇ ἡ ἕδρα ἑκάστης ἐπισκοπῆς, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ Γ'. ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. ΙΑ'. ὅπου γίνεται λόγος περὶ χειροτονίας πρεσβυτέρου καὶ διακόνου, ἀπαιτεῖ νὰ ἦναι ὁ χειροτονούμενος πολίτης Ἕλλην, καὶ ἐνταῦθα δὲ τὴν αὐτὴν πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ ὑπουργεῖον ἰδέαν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ διορθωθῇ ἡ ἔλλειψις αὕτη, προστιθεμένων μετὰ τὴν λέξιν « ἐκ τῶν κληρικῶν » τὰς λέξεις « πολιτῶν ἑλλήνων. »

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι νομίζει

περιττὴν τὴν προσθήκην, ἐπειδὴ, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον ΙΑ'. ὁ χειροτονούμενος εἰς διάκονον καὶ πρεσβύτερον πρέπει νὰ ἦναι πολίτης Ἕλλην, ἕπεται, ὅτι καὶ ὁ χειροτονούμενος ἐπίσκοπος θέλει εἶναι τοιοῦτος, καθ' ὅσον πρὶν ἢ χειροτονηθῇ ἐπίσκοπος, διῆλθε τὴν βαθμίδα τοῦ πρεσβυτέρου.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι κατὰ τὸ νομοσχέδιον δὲν δύναται μὲν νὰ χειροτονηθῇ εἰς πρεσβύτερον πᾶς μὴ πολίτης Ἕλλην, δύναται ὅμως ἐρχόμενος ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς πρεσβύτερός τις τῶν ἐχόντων ὀρθῶς καὶ ὑγιεῖς περὶ τὴν πίστιν καὶ διακεκριμένων ἐπὶ συνέσει νὰ χειροτονηθῇ ἐπίσκοπος. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν πάσης ἀμφιβολίας, ἀφοῦ καὶ οἱ κύριοι ὑπουργοὶ οὕτως ἐννοοῦσι τὸν νόμον, δὲν βλέπει διὰ τί νὰ μὴ σαφηνισθῇ ἐν αὐτῷ διὰ τῆς ἀνωτέρω προσθήκης ὁ προτεινόμενος ὅρος.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ ὁ προαγορεύσας συναδελφός του ἀρκούντως ἀπέδειξε τὸ περιττὸν τῆς προσθήκης, παρατηρεῖ καὶ οὗτος, ὅτι ἐκτὸς τῆς διατάξεως τοῦ ΙΑ'. ἄρθρου καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὅρκου, ὃν δίδει ὁ ἐπίσκοπος πρὸ τοῦ Βασιλέως, ἐξάγεται, ὅτι πρέπει νὰ ἦναι πολίτης Ἕλλην, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἐθεωρήθη περιττὸν νὰ τεθῇ ἡ διάταξις αὕτη εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἐνῷ τοὐναντίον ἐτέθη εἰς τὸ περὶ πρεσβυτέρων, ὡς μὴ ἀναφερομένου καὶ ἐκεῖσε τοῦ ὅρκου.

Διὰ ταῦτα λοιπὸν πιστεύει, ὅτι θέλουσιν ἀρκεσθῇ οἱ προαγορεύσαντες νὰ σημειωθῇ ἡ τοιαύτη ἐξήγησις ἐν μέσῃ τοῖς πρακτικοῖς. Ἀλλ' ἐπιμενόντων τινῶν νὰ τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ ἡ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας προταθεῖσα προσθήκη, συναινεσάντων καὶ τῶν ὑπουργῶν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. μετὰ τῆς προσθήκης, ἔχον οὕτως

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν καθηγούντων αὐτῶν.

« Ἄρθρ. Γ'. Ἑκάστη ἐπισκοπὴ ἔχει ἰδίων ἐπίσκοπον.

Ὅσακις ἐπέλθῃ ἀνάγκη νὰ χειροτονηθῇ ἐπίσκοπος ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τρεῖς ἐκ τῶν κληρικῶν πολιτῶν ἑλλήνων, τῶν ἐχόντων ὀρθῶς καὶ ὑγιεῖς περὶ τὴν πίστιν, καὶ διακεκριμένων ἐπὶ συνέσει, καὶ βίῳ ἀνεπιλήπτῳ καὶ παιδείᾳ ἐκκλησιαστικῇ.

Τῶν οὕτω ψηφισθέντων τριῶν τὰ ὀνόματα ὑποβάλλονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὸν Βασιλέα διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν· ὁ δὲ Βασιλεὺς φέρει τὴν ἐγκρισίν του ἐπὶ τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν.

Ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως ἀνακοινοῦται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, καὶ παρ' αὐτῆς τελοῦνται τότε ἐπὶ τὸν ἐκλεχθέντα τὰ νενομισμένα ἐκκλησιαστικῶς, κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον.

Πέμπεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὸ μήνυμα πρὸς τὸν ἐκλεχθέντα, καὶ οὗτος δίδει ἐνώπιον αὐτῆς τὴν περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐπισκοπῆς, ἐν ᾗ χειροτονηθήσεται ἐπίσκοπος, διαβεβαίωσιν αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως·

« Ἐπειδὴ διὰ τῆς ψήφου τῶν θεόθεν ὁδηγηθέντων ἁγίων Ἀρχιερέων τῶν συγκροτούντων τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐψηφίσθην ὁ ἐλάχιστος ἐγὼ ὡς ἄξιος τοῦ ὑψηλοῦ καὶ θείου λειτουργήματος τῆς ἀρχιερωσύνης ὅπως καὶ ἀσταθῶ Μητροπολίτης (Ἀρχιεπίσκοπος ἢ ἐπίσκοπος) τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ ἐπισκοπῆς) Ν . . . . . καὶ ἔτυχον τῆς τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ἡμῶν ἐγκρίσεως, πείθομαι τῷ θείῳ βουλήματι, καὶ δέχομαι τὴν ποιμαντορίαν τῆς Μητροπόλεως (ἀρχιεπισκοπῆς ἢ ἐπισκοπῆς) ταύτης, διαβεβαιῶν διατηρῆσαι ἀκραιφνῶς τὰ ἱερὰ καθήκοντα τῆς ἧς ἀναδέχομαι ἱεραρχίας, καὶ ποιμᾶναι θεοφιλῶς τὸ λογικὸν ποίμνιον τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν εἰς νομὰς σωτηρίους τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος, καὶ διαμεῖναι πιστῶς εἰς τὸν φιλόχριστον ἡμῶν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην, καὶ ἀκατάγνωστος διὰ τῆς θείας χάριτος εἰς πάντα τὰ ἀρχιερατικὰ καθήκοντα. »

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ ὑποψηφίου γεγραμμένη ἐν τῷ ἱερῷ Κώδηκι τῶν ὑπομνημάτων ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἰδίου, ἑπομένως προχειρίζεται κατὰ τὰς κανονικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις ἐπίσκοπος τῆς ἧς ἔλαχεν ἐπισκοπῆς· μετὰ δὲ τὴν χειροτονίαν ἐπικυροῦται καὶ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ὅπως ἀναγνωρίζηται τοιοῦτος παρὰ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἀρχῶν. Πρὶν ἢ ἀναλάβῃ δὲ τὰ ἀρχιερατικὰ καθήκοντά του διαβεβαιοῖ τὴν πίστιν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς ἑξῆς προσφωνήσεως.

« Μεγαλειότατε Βασιλεῦ! Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ μου, » ὅτι ἀείποτε διατελῶν πιστὸς εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, » τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην μου, καὶ εὐπειθὴς εἰς τὸ Σύνταγμα » καὶ τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου καταβαλῶ πᾶσαν σπουδὴν σύν- » παση δυνάμει, ἵνα ἐκπληρῶ τῇ θείᾳ χάριτι πάντα τὰ ἀρχιε- » ρατικὰ καὶ ἥκοντα τῆς πνευματικῆς ποιμαντορίας τοῦ κατὰ » τὴν κληρωθεῖσάν μοι ἐπισκοπὴν πιστοτάτου σοι λαοῦ· καὶ » μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τῆς διαβεβαιώσεως ταύτης αὐτὸν » τὸν Ὕψιστον Θεὸν, ᾧ δόξη τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι ζωὴν

» πολυχρόνιον ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ, διατηρεῖν δὲ τὴν Ὑμετέραν βασι- » λείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνο- » μένην εἰς αἰῶνας αἰώνων. »

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη ἔγγραφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτοῦ, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρ. Δ'. ἐρωτήσαντός τινος τί ἐννοοῦσιν οἱ ὑπουργοὶ διὰ τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὴν ἐν τῷ ἐδαφίῳ τούτῳ διάταξιν παρέλαβον ἐκ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, μὴ δυνάμενοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ μεταβάλωσιν αὐτήν. Μόνη δὲ ἡ ἱερὰ σύνοδος εἶναι ἁρμοδία νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τοὺς κανόνας, καὶ εἰς αὐτὴν ἀνήκει νὰ ἑρμηνεύσῃ καὶ ἐφαρμώσῃ αὐτούς, ὡς ἐφηρμόσθησαν καὶ παρ' ἄλλων ἐκκλησιῶν.

Ἀλλ' ἕτερος ἐπεξηγῶν τὴν ἰδέαν τοῦ βουλευτοῦ ἠρώτησε τὸ ὑπουργεῖον, ἂν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου θέλει ἔχει ὡς βάσιν τοὺς κανόνας, ἢ τὰς διαφόρους τῶν ἐκκλησιῶν νομολογίας, αὗται δὲ τίνος ἐκκλησίας καὶ ποίας ἐποχῆς θέλουσιν εἶσθαι.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο, εἶχε τὴν γενναιότητα νὰ παρουσιάσῃ διάταξίν τινα ὁποίαν ἤθελε θεωρήσει καταλληλοτέραν. Ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα, ὅθεν ἐλήφθη ἡ προκειμένη διάταξις, οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον οὐδ' ἡ Βουλὴ δύνανται νὰ ἑρμηνεύσωσι, καὶ ἑπομένως ἐμποδίζονται νὰ προβῶσιν εἰς περαιτέρω ἐξηγήσεις ἐπὶ τῆς ἐννοίας αὐτῆς.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ δὲν εἶχεν ἀφορμὴν νὰ μελετήσῃ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, πιστεύει ὅμως, ὅτι ἡ μετάθεσις τῶν ἐπισκόπων δὲν ἀντίκειται πρὸς αὐτούς, καὶ τοιαύτην νομολογίαν παρουσιάζει ἡ ἱστορία καὶ ἐπὶ Κομνηνοῦ, καὶ μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς αὐτοκρατορίας, καὶ εἰς τὴν νέαν Ῥωσσικὴν ἐκκλησίαν. Οὐ μόνον δὲ μεταθέσεις, ἀλλ' ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀντικατάστασις ἐπιτρέπεται αὐτοῦ τοῦ ἀνωτάτου τῆς ἐκκλησίας ἄρχοντος. Θεωρεῖ λοιπὸν προτιμότερον νὰ σαφηνισθῇ ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ μετάθεσις τῶν ἐπισκόπων, ὡς μὴ ἀντιβαίνουσα πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι τὰ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἀναφερόμενα δὲν δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι νομολογία, ἀλλὰ παραβίασις τῶν ἱερῶν κανόνων, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ἐὰν τοιαῦτα ἱστορικὰ γεγονότα τὰ θεωρῇ ὡς νομολογίαν καὶ ἂν κατ' αὐτὰ προτίθεται νὰ ἑρμώσῃ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, διότι ἐὰν ἦτον αὐτὸς ὑπουργὸς, ἤθελε τὰ θεωρήσει παρανομίας καὶ

οὐχὶ ἑρμηνείαν κανόνων, ἀφ' οὗ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν ἀπαντῶνται μὲν γεγονότα τοιαῦτα, ἀλλ' οὐχὶ ἑρμηνεία τις ἢ ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων.

Καί ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι οἱ προαγορεύσαντες ἠρώτησαν τὸ ὑπουργεῖον, ἐὰν ὡς πρὸς τὴν μετάθεσιν τῶν ἐπισκόπων προτίθεται νὰ ἐφαρμόσῃ τοὺς κανόνας κατὰ γράμμα ἢ κατὰ τὴν ὑπὸ διαφόρων ἐκκλησιῶν παραδεχθεῖσαν νομολογίαν, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἀπήντησεν, ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν τοὺς ἐπιτρέπει νὰ ἐκφράσωσι γνώμην. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι καθὼς προβλέπουσιν οἱ κανόνες περὶ τῆς μεταθέσεως τῶν ἐπισκόπων, οὕτω ποιοῦσι μυείαν καὶ περὶ τῆς ἀποπομπῆς αὐτῶν. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν μὲν τῷ ἀ. ἐδαφίῳ ἀναφέρει τὸ νομοσχέδιον τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ὁ ἐπίσκοπος μακρύνεται τῆς ἐπισκοπῆς του, ἐν δὲ τῷ β'. τῷ περὶ μεταθέσεως, ἀναφέρονται ἁπλῶς οἱ κανόνες, ἵνφ τὸ ὑπουργεῖον ἐπίσης ἠδύνατο νὰ ὁρίσῃ τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἐνεργεῖται μετάθεσις ἐπισκόπου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἐπισκόπων, δὲν ὑπάρχει κανών, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον ὥρισεν ἐν τῷ νόμῳ τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ὁ ἐπίσκοπος μακρύνεται τῆς ἐπισκοπῆς του. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν μετάθεσιν τὸ ὑπουργεῖον παρεδέχθη τοὺς κανόνας, ὡς ἐφήρμοσαν αὐτοὺς καὶ αἱ λοιπαὶ ἐκκλησίαι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ συντάγματος. Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἐρωτηθῇ τὸ ὑπουργεῖον, πῶς θέλει ἐφαρμόσει τοὺς κανόνας, ἀφοῦ τὸ μνησθὲν ἄρθρον ῥητῶς λέγει, ὅτι θέλουν ἐφαρμοσθῇ ὅπως καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ἐὰν δ' ἐν τινι ἐκκλησίᾳ ἐγένετο παράβασις τῶν κανόνων, ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλη, ἔχουσα μάλιστα ὁμόδοξον ἀρχηγὸν, καὶ ἐκτὸς τούτου ἡ Ἑλληνικὴ ἐκκλησία ὡς αὐτοκέφαλος, δύναται ὡσαύτως νὰ σχηματίσῃ ἰδίαν νομολογίαν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων.

Μετὰ ταῦτα ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖται, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. Δ'. Ἐπίσκοπος κανονικῶς χειροτονηθεὶς δὲν ἀποβάλλεται τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, εἰμὴ ὅταν οἰκειοθελῶς παραιτηθῇ, ἢ ἐπὶ μόνῳ ἐγκλήματι ἐπάγοντι καθαίρεσιν.

Μετάθεσις ἐπισκόπων γίνεται μόνον ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, τηρουμένων τῶν κανόνων ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ παρὰ πάσαις ταῖς λοιπαῖς ὁμοδόξοις τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαις. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ Ε'. ἄρθρ. γενομένης τῆς ἐρωτήσεως τίνες ἐννοοῦν-

ται ἀξιωματικοὶ τῆς ἐπισκοπῆς, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι εἰς ἑκάστην ἐπισκοπὴν θέλουσιν εἶσθαι τρεῖς πενταδες τοιούτων ἀξιωματικῶν, ἑκάστη τῶν ὁποίων θέλει περιέχει κλῆρικοὺς διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν βαθμῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα ς'. Ζ'. καὶ Η'. μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθ. Ε'. Ἐν ἀποδημίαι ἐπισκόπου, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἐπισκοπῆς φροντίζουσι τῇ συμπράξει τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς διατηρήσεως καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἀρχείων καὶ τῶν ἄλλων τῆς ἐπισκοπῆς πραγμάτων, μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ διαδεξομένου αὐτόν. Ἡ δὲ Κυβέρνησις, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἱερᾶς συνόδου διορίζει ἐκ τούτων ἐπισκοπικὴν ἐπιτροπὴν, πρὸς διεξαγωγὴν τῶν πνευματικῶν ὑποθέσεων τῆς χηρευούσης ἐπισκοπῆς, ἕως οὗ ἐγκατασταθῇ ὁ ταύτης κανονικὸς ἐπίσκοπος.

Ἄρθρ. Ϛ'. Ἐὰν ἐπίσκοπος, ἕνεκα φυσικῆς τινος αἰτίας, καταστραθῇ ἀνίκανός πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἀντικαθίσταται, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς συνόδου, δι' ἑτέρου κατὰ τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις Γ'. καὶ Δ'. ὁριζόμενα. Εἰς δὲ τὸν εἰς ἀνικανότητα περιστάντα χορηγεῖται περιβαλλὴς διακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. Ζ'. Ἅπαντες οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπίσκοποι διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην ἐποψείαν τῆς ἱερᾶς συνόδου, καὶ ἀναφέρονται πρὸς αὐτὴν ὡς ἀνωτάτην ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν περὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ἀναγομένων εἰς τὰ πνευματικὰ αὐτῶν καθήκοντα, καὶ ἐκτελοῦσι τὰς ἀποφάσεις καὶ διαταγὰς αὐτῆς.

Ἄρθρ. Η'. Ὁ ἐπίσκοπος εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ ἐπισκοπῆς.

Ἐνεργεῖ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐπισκοπῇ τὰ παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ καθήκοντα, διατηρῶν ἀπαρεγκλίτως τὰ θεῖα δόγματα, καὶ ἐπιτελῶν ἀκριβῶς τὰ μυστήρια, καὶ φυλάσσων τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας. Ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ τούτων διατήρησιν καὶ παρὰ τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ποιμαντορίαν διατελούντων. Προσέχει εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν πάσης ἱεροτελεστίας, εἰς τὴν τακτικὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγινωσκομένων καὶ ψαλλομένων ἀκολουθιῶν, εἰς τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ἁγίας εἰκόνας, εἰς τὰ ἱερὰ σκεύη, ἄμφια, καὶ πάντα τὰ εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγόμενα. Ὡσαύτως προσέχει εἰς τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τῶν

ἱερῶν μοναστηρίων, καὶ εἰς τὴν κατὰ τοὺς μοναστικοὺς ὅρους διαγωγὴν τῶν ἐν αὐτοῖς μοναζόντων, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐν αὐτοῖς ναῶν. Ἔχει σφραγῖδα ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γνωριστικὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ γράμματα. Περὶ πάσης δὲ πράξεως αὐτοῦ, ἀντιβαινούσης εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐν γένει εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς εὐθύνην, καὶ δίδει λόγον ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς συνόδου. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου Θ'. παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν τοῦ νομοσχεδίου παρελείφθη ἐκ παραδρομῆς εἰς τὸν § ς'. μετὰ τὸ τέλος τοῦ δευτέρου παραγράφου· « ἡ ἔρευνα ἀναστέλλει κτλ » ὁλόκληρος περίοδος. Ἀναγνοὺς δὲ ταύτην, ἐζητήσατο τὴν προσθήκην της ὡς ἀναγκαίας. ἡ δὲ Βουλὴ συναινέσασα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. Θ'. κατὰ τὸ νομοσχέδιον μετὰ τῆς ἀνωτέρω προσθήκης, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον Ι'. ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. Θ'. Ὁ ἐπίσκοπος, κατὰ τὸ ἐπισκοπικὸν αὐτοῦ καθῆκον, ἐπιτηρεῖ τὸν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ κλῆρον κατά τε τὸ πολίτευμα καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του. Ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὰ πρὸς βελτίωσιν, πρὸς εὐκοσμίαν καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ὑπ' αὐτὸν κλήρου συντείνοντα.

Δικάζει μετὰ τεσσάρων ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἑαυτοῦ ἐπισκοπῆς, διοριζομένων ἑφάπαξ διὰ Β. διατάγματος, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις καὶ παρεκτροπὰς τῶν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ κληρικῶν· καὶ ἐπιβάλλει ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς εἰς τὸν περιπεσόντα ἀποδεδειγμένως εἰς ἁμάρτημα ὡς πρὸς τὰ χρέη καὶ καθήκοντα τῆς ἐπαγγελίας του, ὡς ἑρεξῆς·

α') Ἐπίπληξιν·

β') Ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐρημερίας τοῦ τιμωρουμένου·

γ') Ἔκπτωσιν τοῦ ἀξιώματος, εἰς ὃ ἦτον ἰδίως διωρισμένος ὁ τιμωρούμενος·

δ') Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς κληρικοὺς σωφρονιστικοῦ καταστήματος·

ε') Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου τῶν ὅσα χρήματα ἔλαβεν ὁ τιμωρούμενος πλέον τοῦ νενομισμένου, ἢ διὰ πρᾶξιν ἀπηγορευμένην καὶ ἐναντίαν εἰς τὰ καθήκοντά του. Ἡ εἰσπραξις δ' αὕτη

ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ κατατίθεται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον·

ς') Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ κληρικοῦ μοναχοῦ.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου, αἱ καταγινώσκουσαι ἐπίπληξιν ἢ ἀργίαν μέχρι τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, εἶναι ἀνέκκλητοι· αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν καταδικασθέντα κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, παρατεινομένης τῆς προθεσμίας ταύτης κατὰ λόγον τῆς ἀποστάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 195 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἡ ἔρευνα ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως καὶ ἐπιδίδοται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν προεδρεύοντα τὸ ἐπισκοπικὸν δικαστήριον ἐπίσκοπον, ὅστις ἀποστέλλει αὐτὴν ἐντὸς 24 ὡρῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὁμοῦ μὲ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ τὸν φάκελλον τῆς ἀνακρίσεως.

Μόνον δ' ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ § ε'. ὁ εἰς ἀργίαν ὑποβληθείς, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἔλαβε τὴν κοινοποίησιν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ὁρίζει ν' ἀπέχῃ πάσης ἱεροπραξίας, μέχρις οὗ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφανθῇ ὁριστικῶς ἐπὶ τῆς ἐρέσεώς του· ἂν δὲ τυχὸν παρέλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀργίας, εἰς ἣν ὑποβλήθη διὰ τῆς ἐπισκοπικῆς ἀποφάσεως, πρὶν ἀποφανθῇ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπὶ τῆς ἐρέσεώς του, ὁ ἐκκαλῶν ἐπαναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν καθηκόντων του. Ἐν περιπτώσει δέ, καθ' ἣν ἡ ἀπόφασις τῆς Συνόδου εἶναι καταδικαστική, αἱ ἡμέραι τῆς ἀργίας λογίζονται, ἀφ' ἧς ἐπεδόθη εἰς τὸν καταδικασθέντα ἡ ἐπισκοπικὴ ἀπόφασις.

Ἡ Σύνοδος ἀποφαίνεται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις καὶ τὸν καταστατικὸν αὐτῆς Νόμον, ἐπικυροῦσα, τροπολογοῦσα ἢ ἀκυροῦσα τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἐκτὸς τῆς ἀποφάσεως τῆς καταγινωσκούσης ἐπίπληξιν ἢ ἀργίαν καὶ σωματικὸν περιορισμὸν μέχρι τῶν 15 ἡμερῶν, ὅλαι αἱ λοιπαὶ τελεσίδικοι καταστάσαι ἐκτελοῦνται κατὰ τοὺς §§ 1, καὶ 2 τοῦ ΙΔ'. ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ Νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐάν ποτε κληρικὸς ὑποπέσῃ εἰς ἁμάρτημα ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγον καθαίρεσιν, ὁ ἐπίσκοπος εἴτε αὐτὸς, εἴτε κατὰ παραγγελίαν του εἷς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀξιωματικῶν τῆς ἐπισκοπῆς του, ἐνεργεῖ τακτικὴν ἀνάκρισιν, καὶ ταύτης περαιωθείσης, πέμπει τὸν φάκελλον τῆς ἀνακρίσεως εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις δικάζει κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατυ-

πώσεις, ἀφ' οὗ πρῶτον ἀκούσῃ τῶν κατηγορουμένων κληρικῶν.

Ἄρθρ. Ι. Ὁ ἐπίσκοπος, κατ' αἴτησιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, ἐκδίδει ἐπιτίμιον ἀνωνύμως καὶ ἀπολύτως κατὰ ἀδίκων καὶ ἐπιζημίων πράξεων, καὶ πρὸς ἐξιχνίασιν τῆς ἀληθείας, μετὰ προηγηθεῖσαν συγκατάθεσιν τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς. »

Τέλος μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ 14'. ἄρθρου παρατηρηθέντος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 1/2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κύρ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ'.

Τῆς 4 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι ἀπὸν κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν, ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν εἶδεν, ὅτι ἀπεφασίσθη πᾶσα ἐπισκοπή, περιλαμβάνουσα δύω ἐπαρχίας νὰ φέρῃ τὸν ὁμώνυμον τίτλον ἀμφοτέρων τῶν ἐπαρχιῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἐρμιονὶς καὶ αἱ Πίτσαι ἀποτελοῦσι διοικητικῶς μίαν ἐπαρχίαν, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐξαιτεῖται νὰ ὀνομασθῇ καὶ ἡ ἐπισκοπὴ αὕτη ἡ ἐπισκοπὴ Ὕδρας, Πιτσῶν καὶ Ἐρμιονίδος ἢ τοὐλάχιστα νὰ προστεθῇ εἰς τὸν τίτλον καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ἐρμιονίδος, καθ' ὅσον καὶ ἡ πόλις αὐτὴ ὑπῆρξεν ἱερατικὴ, καὶ αὐδεμία θέλει συμβῇ ἔλλειψις, ἂν ἡ Βουλὴ θελήσῃ νὰ περιποιηθῇ τὴν φιλοτιμίαν της. Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ προαποφασισθέντα, ἐπέφερεν οὗτος, ὅτι διὰ τῆς προτάσεώς του δὲν ἀντιβαίνει πρὸς αὐτὰ, ἀλλὰ φέρει ἁπλῶν τινα ἐξήγησιν εἰς τὰ πρακτικά.

Ὑποστηριχθείσης δὲ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως καὶ ὑπ' ἄλλου, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη αὐτὴν, μὴ ἀναστᾶσα.

Προσελθὼν μετὰ ταῦτα ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι καθ' ἃ πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν ἀνέφερε, πολίτης τις ἐκ Δωρίδος συλληφθεὶς ἀντὶ τοῦ λῃστοῦ Τσάμη. Οὗτος ἀφοῦ διέμεινε περὶ τὰ ὀκτὼ ἔτη δέσμιος ἐν ταῖς φυλακαῖς τῆς Χαλκίδος, ἐπαρουσιάσθη τέλος τὴν 17 Ἰουνίου

εἰς τὸ ἐκεῖσε κακουργιοδικεῖον ἰσχυρότερος σκελετοῦ, ἡ δὲ ἐτυμηγορία, ἣν ἐξέφερον οἱ ἔνορκοι ἦτον τὸ νὰ καταθέσωσιν ὑπὲρ αὐτοῦ μικρόν τινα ἔρανον. Καὶ εἰς τὰς 27 δὲ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ ἀνωτέρω κακουργιοδικεῖον καὶ ἕτερος πολίτης ἐκ Παρνασσίδος, ὅστις ἀφοῦ ἐστέναζεν οὐχὶ ὀλιγώτερο-χρόνον ἐν φυλακῇ, ἐκλαμβανόμενος ἀντὶ τοῦ λῃστοῦ Τσαμη, ἀπελύθη ἐπίσης ὑπὸ τῶν ἐνόρκων, ἀφοῦ μόνην ἐτυμηγορίαν ἐξέφερον τὸ νὰ καταβάλωσι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ὅ,τι ἠδυνήθησαν. Ἐν τούτοις οἱ δυστυχεῖς οὗτοι πολῖται οὐχ' ἧττον ὑπέστησαν ὅλα τὰ ἐκτεθέντα δεινά, καὶ ἴσως οἱ προσαγαγόντες αὐτοὺς ἔλαβον καὶ ἀνὰ 1000 δραχμὰς ὡς ἀμοιβὴν τοῦ κατορθώματος των. Προκαλεῖ λοιπὸν τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν νὰ εἴπῃ τί ἔπραξε καὶ τί περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης γινώσκει.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι εὐχαριστῶν τὸν προαγορεύσαντα διὰ τὴν εὐγενῆ πρόνοιαν, ἣν δεικνύει ὑπὲρ τῆς προσωπικῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας, παρατηρεῖ, ὅτι πρῶτος ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος τῷ διεκοινώσε κατ' αὐτὰς, ὅτι πραγματικῶς εἰς πολίτης συλληφθεὶς ἐκρατεῖτο ἀντ' ἄλλου, καὶ ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων ἀπέλυσεν αὐτὸν πρὸ ὀλίγου. Τὴν ἐπιοῦσαν λοιπὸν τῆς εἰδήσεως ἔγραψεν ὁ ὑπουργὸς πρὸς τὸν εἰσαγγελέα Χαλκίδος, ἵνα δώσῃ πληροφορίας, πῶς ἐγένετο τοῦτο, τίς ὁ ἐνεργήσας τὰς ἀνακρίσεις καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο γινώσκει, πρὸς δὲ ἐζήτησε νὰ τῷ περιορθῶσι καὶ τὰ δικόγραφα, ἵνα λάβῃ πλήρη ἰδέαν. Ἀλλὰ μὴ περιορισθεὶς εἰς τοῦτο, ἤθελησε νὰ συλλέξῃ καὶ ἄλλας ἐξωδίκους πληροφορίας, ἔμαθε δὲ παρά τινος, ὅστις εἶχεν εὑρεθῇ εἰς τὴν δίκην, ὅτι ἐκδοθέντος ἐνταλματος καθ' ἑνὸς φυγοδίκου, εἶχε παραπεμφθῇ οὗτος, ὅπως δικασθῇ εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον· ὅτι ἀντ' αὐτοῦ συνελήφθη ἕτερος τὴν αὐτὴν φέρων ἐπωνυμίαν καὶ ἐπίσης φυγόδικος ὡς ὁ πρῶτος· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ οὗτος ἤρνειτο μόνον τὴν ἀποδιδομένην αὐτῷ ἀνομίαν, χωρὶς νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ κατηγορούμενος, τὸ δικαστήριον, πεισθὲν εἰς τὰ ἀνὰ χεῖρας ἔγγραφα, παρέπεμψεν αὐτὸν εἰς δίκην. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν παθόντα ἀντὶ τοῦ λῃστοῦ Τσάμη, λέγει, ὅτι πρώτην φορὰν ἀκούει περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ὅτι θέλει ζητήσει ἀμέσως πληροφορίας καὶ ὑποβάλει εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα ἀμφοτέρων τῶν γεγονότων.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἐπήνεγκεν ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος, ὅτι περιοδεύσας κατὰ τὴν ἐπαρχίαν, ἣν ἀντιπροσωπεύει, εἶχεν ἀκούσει διαφόρων παράπονα πολιτῶν, ἐξ' ὧν τὰ μὲν διαβίβασε κατὰ χρέος εἰς τινας ὑπουργοὺς, τὰ δὲ θέλει διαβιβάσει εἰς ἄλλους· μεταξὺ λοιπὸν

τούτων ἀπαραίτητον ἐνόμισε νὰ γνωστοποιήσῃ καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν τὸ ἀνωτέρω συμβάν, ὅπερ ἐπροξένησε κακίστην ἐντύπωσιν ἐν Χαλκίδι. Καὶ δὲν παρευρέθη μὲν αὐτὸς εἰς τὴν δίκην, ἤκουσεν ὅμως καὶ δικαστάς, καὶ πολίτας καὶ πάσης τάξεως ἀνθρώπους μετὰ πολλῆς νὰ λέγωσι συγκινήσεως, ὅτι ὁ ῥηθεὶς πολίτης διέμεινεν ἀντὶ ἄλλου ὑπὲρ τὰ δύω ἔτη ἐν φυλακῇ, καὶ ὅτι τόσον οἰκτρὰ καὶ παραλυτικὴ ἦτον ἡ κατάστασίς του, ὥστε ἀφοῦ τὸν ἀπέλυσαν, τὴν ἰδίαν στιγμὴν κατέβαλον ὑπὲρ αὐτοῦ ἔρανον. Ἡ ἀφορμὴ δὲ, δι' ἣν ἔπαθεν οὗτος, εἶναι, ὅτι ληστευθεὶς εἰς πολίτης, εἶχε μηνύσει τοὺς αὐτουργοὺς τῆς ληστείας, μεταξὺ δὲ ἄλλων περιελάμβανε καὶ τὸ ὄνομα Τσάθας, σημείων, ὅτι ἐφονεύθη οὗτος μετὰ τινος ἄλλου. Ἀλλ' οἱ ἁρμόδιοι ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι εἰς μόνην τὴν ἔρευναν τοῦ ὀνόματος περιορισθέντες καὶ μὴδόλως παρατηρήσαντες τὴν ἀνωτέρω σημείωσιν, παρέπεμψαν τὸν πολίτην εἰς δίκην. Κατὰ τὴν ἡμέραν λοιπὸν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ μηνυτοῦ, εἰπόντος ὅτι ἀγνοεῖ τὸν κατηγορούμενον, ἐγίνοντο αἱ ἀνήκουσαι ἐξετάσεις, καὶ ἀπεδείχθη ἡ ἀθωότης αὐτοῦ. Κατὰ συνέπειαν ὁ ἀγορεύων διεκοίνωσε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τοῦ νὰ ἐξετάσῃ οὗτος τὰ ἔγγραφα αὐτόθι, νὰ τὰ διεξέλθῃ ἐν ἀκριβείᾳ καὶ ἴδῃ πῶς ἐνηργήθη καὶ ὑπὸ τίνων ἡ ἀνάκρισις. Τέλος ἐπειδὴ ἤκουσεν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ παθὼν πολίτης κατεδιώκετο ἐπὶ πράξει ἄλλῃ, καὶ ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς ἐκ συμπαθείας ὁρμώμενος τὸν ἀπέλυσε, λέγει, ὅτι καὶ ἡ πρᾶξις αὕτη δὲν ἔχει καλῶς, διὸ συνίστησεν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐξετάσῃ τὴν ὑπόθεσιν μόνος καὶ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τῶν περιστατικῶν ὅλων.

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ἀπαραλλάκτως διηγήθη καὶ πρὸς αὐτὸν τὴν ὑπόθεσιν, κατὰ συνέπειαν δ' ἔγραψεν, ὡς εἶπεν, εἰς τὴν εἰσαγγελίαν, ὅπως λάβῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἂν δὲ προσέθηκε πλειότερά τινα εἰς τὸ σῶμα, ἐπαναλέγει, ὅτι τὰ ἤκουσεν ἐξωδίκως καὶ δὲν δύναται νὰ ἐγγυηθῇ περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῶν. Διεβεβαιοῦ λοιπὸν τὴν Βουλὴν, ὅτι ἅμα λαβὼν τὰ ἔγγραφα, θέλει ἐνεργήσει πᾶν ὅ,τι ὁ νόμος τῷ ἐπιβάλλει.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον, ὅτι μνησθεὶς τῶν ἀνωτέρω συμβάντων, σκοπὸν δὲν εἶχε ν' ἀποδώσῃ ἔλλειψιν προσοχῆς εἰς τοὺς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλ' ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ πόσον διεφθάρη τὸ ἐν Λαμίᾳ δικαστήριον, καθ' ὅσον ταῦτα πάντα δὲν ἐμφαίνουσιν ἔλλειψιν προσοχῆς, ἀλλὰ φρονιτίδα

μάλιστα τοῦ νὰ φανῇ, ὅτι ὑπάρχει μία τις ἐνέργεια καὶ νὰ δικαιῶνται οὕτω τὰ μεταβατικά. Ἂν δὲ ὁ παθὼν Δωριεὺς καὶ τοι κατηγορούμενος ἀπελύθη, τὸ μέτρον τοῦτο ἦτον συνέπεια φυσική, καθ' ὅσον ἀφ' οὗ ὑπὲρ τὰ δύω ἔτη ἐστέναζεν εἰς τὰς φυλακάς, ἄγνοει ἂν δὲν ὡρίλε νὰ ἀπολύσῃ αὐτὸν ὁ εἰσαγγελεὺς· τούναντίον δὲ ἀντὶ νὰ φυλακισθῇ οὗτος ἐκ νέου, δικαιότερον ἴσως ἦτον νὰ φυλακισθῶσιν ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ ἐνεργήσας τὰς ἀνακρίσεις ὑπάλληλος. Τέλος παύει ζητῶν καὶ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ νὰ ἐξετάσῃ, ἀνέδοθησαν αἱ 2000 δραχ. εἰς τοὺς συλλαβόντας τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος δύω πολίτας.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἔγραψε περὶ τούτου τὴν προτεραίαν, ἐπέρερε καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι πρὶν ἡ σταλῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰ σχετικὰ τῶν ὑποθέσεων τούτων ἔγγραφα, δὲν δυνάμεθα νὰ κατακρίνωμεν τὴν δικαιοσύνην καὶ νὰ ἐκτοξεύωμεν μάλιστα φράσεις ἐπὶ τοσοῦτον δριμείας κατὰ τῶν δικαστηρίων· ἂν δὲ καὶ ὑποθέσῃ τις, ὅτι ἔπταισεν εἰς ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος, δύναται νὰ τιμωρηθῇ ἐπαξίως, ἀλλὰ δὲν πρέπει διὰ τοῦτο ν' ἀποδίδηται τοσαύτη εἰς τὰ δικαστήρια ἐξωχρείωσις, ἐπειδὴ λόγοι τοιοῦτοι ἐγείρουσι βαθεῖαν εἰς τὸν ἔξω κόσμον ἐντύπωσιν, καὶ βλάπτουσιν οὐσιωδῶς τὴν πατρίδα.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος, ὅτι ἐπειδὴ καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ πολλὰ ἤκουσε περὶ τῆς ἐν Λαμίᾳ δικαστικῆς ἀρχῆς, συνίστησι καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐξετάσῃ σπουδαίως, ὅπως φέρῃ τὴν ἀναγκαίαν θεραπείαν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ παθόντος καὶ ἐκ τῆς κατηγορίας τῆς εἰς αὐτὸν ἀποδιδομένης, παρατηρεῖ, ὅτι ἠδύνατο μὲν νὰ προκαλέσῃ τὸν οἶκτον τῆς κοινωνίας, ὡς παθὼν ἀντὶ ἄλλου, τοῦτο ὅμως δὲν ἐμποδίζει τὸ νὰ κατακριθῇ ἡ διαγωγὴ τοῦ ἀπολύσαντος αὐτὸν εἰσαγγελέως, καὶ ἐκ τῆς πράξεως δ' ἣν κατηγορεῖτο· διὸ νομίζει, ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ πρέπει νὰ τιμωρηθῇ ὁ εἰσαγγελεύς.

Ἐπέρερεν ἄλλος, ὅτι ἀφ' οὗ ὁ μὲν βουλευτὴς Φθιώτιδος εἶπεν, ὅτι ὁ ἀνωτέρω πολίτης ὑπέστη φυλάκισιν τριῶν περίπου ἐτῶν, ὁ δὲ βουλευτὴς Χαλκίδος, ὅτι οὐ μόνον τὸ αὐτὸ ἔφερεν ὄνομα τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν διατέλει κατηγορίαν, ἕπεται, ὅτι ὁ πρῶτος τῶν βουλευτῶν ὡρμήθη εἰς τὰς παρατηρήσεις του ἐξ ἀντιπαθείας τινὸς πρὸς τὸν εἰσαγγελέα Χαλκίδος. Οὕτως ἄρα εἶπε μὲν ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος, ὅτι ἐξεπορνεύθη πρὸ τριῶν ἐτῶν ἡ δικαιοσύνη, ἀλλ' ὁ νῦν εἰσαγγελεὺς πολὺ δικαιότερον διορισθεὶς εἰς τὴν θέσιν του, δὲν εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τοῦτο· ἄλλως

τε, ἐνῷ τὸν δικαιολογεῖ ἡ ταύτωνυμία, ἐὰν δὲν παραδεχθῶμεν αὐτὴν, εἶναι ἀπίθανος ὑπερβολὴ τὸ νὰ διαμείνῃ τις ἐν φυλακῇ τρία ἔτη ἀντὶ ὀνόματος ἄλλου, καὶ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ βεβαιωτῇ, ὅτι ἄλλως πως ὀνομάζεται· ἀλλ' ὁ παθὼν δὲν ἐζήτησε ν' ἀποδειχθῇ τοῦτο, ἐπειδὴ οὐ μόνον τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔφερεν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν διετέλει κατηγορίαν, ὥστε δὲν ἠδύνατο τὸ δικαστήριον νὰ συλλάβῃ ἰδέαν, ὅτι ἀπατᾶται, καὶ ὁ βουλευτὴς ἠθιώτιδος ἦτον εἰς θέσιν νὰ γνώσῃ τοῦτο.

Ἀπήντησεν ὁ ῥηθεὶς βουλευτὴς, ὅτι μακρὰν ἀπέχει τοῦ νὰ ὁρμηθῇ ἀπὸ λόγους ἀντιπαθείας πρὸς τὸν ἀνωτέρω εἰσαγγελέα, ἐπειδὴ τοσοῦτον μεγαλεῖον αἰσθάνεται ὡς βουλευτὴς τῆς πατρίδος, ὥστε τοὺς ὑπαλλήλους τούτους θεωρεῖ ὡς μυῖαν ἐπὶ μετώπου βοὸς ἱσαμένην. Ὄχι λοιπὸν αὐτὸν ἢ ἐκείνον τὸν εἰσαγγελέα, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι πολὺ πλειότερον τούτου δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν, ὅταν ὡς βουλευτὴς ἀγορεύῃ. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι ὑπῆρξε ταύτωνυμία μεταξὺ τοῦ παθόντος καὶ αὐτουργοῦ, ἐπειδὴ εἰς ἦτον καὶ πασίγνωστος ὁ λῃστὴς Τσάβας, ὁ δὲ παθὼν πολίτης εἰς μάτην διεμαρτύρετο, ὅτι δὲν ἦτον αὐτός. Τέλος παρατηρεῖ πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν, ὅτι ἂν αἱ λέξεις « ἐξαχρείωσις τῶν δικαστηρίων » δὲν τῷ ἐφάνησαν πρέπουσαι, τὰς λέξεις ταύτας οὐχ ἧττον μετεχειρίσθη καὶ αὐτὸς κατὰ τὸ 1844.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι κακῶς ἔπραξεν ἂν καὶ αὐτὸς μετεχειρίσθη λέξεις τοιαύτας, καὶ ἀσμένως τὰς ἀνακαλεῖ σήμερον· ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἀνακαλεῖ καὶ αὐτὸς τὰς ῥηθείσας λέξεις.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων νομοσχεδίου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν ἐπὶ τοῦ ΙΑ. ἄρθρου, ὅτι ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν τῷ α. ἐδαφ. αὐτοῦ διατάξεων προτείνει νὰ ἐκλείψῃ ἡ περιέχουσα τὰ ἑξῆς· « καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν προτείνονται οἱ εἰς χειροτονίαν ὑποψήφιοι » καθ' ὅσον ἡ διάταξις αὕτη ἀναφέρεται ἐντὸς τῶν κανόνων, καὶ δι' αὐτῶν ὑποδεικνύεται ὁ τρόπος τῆς προτάσεως τῆς χειροτονίας.

Ἐρωτησάντων δέ τινων, ποῖος εἶναι ὁ τρόπος, θ' ἀναφέρουσιν οἱ κανόνες· ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν δύναται νὰ εἴπῃ πλειότερόν τι, εἰμὴ ὅτι θέλουσιν ἐνεργεισθαι τὰ τοιαῦτα ὡς διαγράφουσιν οἱ κανόνες, σύμφωνα μὲ τὴν περὶ τούτου διάταξιν τοῦ Συντάγματος.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι τὸ δ'. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου

ὁρίζον, ὅτι χειροτονία πρεσβυτέρου καὶ διακόνου καὶ κουρὰ μόναχοῦ τελεῖται κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, « ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῶν ἐνισταμένων· ἀφ' οὗ δὲ ἀναφέρεται, ὅτι αἱ πράξεις αὗται τελοῦνται κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τοῦτο, καθ' ὅσον δὲν εἴμεθα ἡμεῖς κεκλημένοι, οὐδὲ νὰ ἐξετάσωμεν, οὐδὲ νὰ τροποποιήσωμεν αὐτούς.

Ἄλλων ὅμως παρατηρούντων, ὅτι μηδόλως ἐναντιούμενοι καὶ αὐτοὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἱερῶν κανόνων, ἐννοοῦσι μέν, ὅτι αἱ χειροτονίαι θέλουσι τελεῖσθαι καθ' ὃν τρόπον ὁρίζουσιν οὗτοι, ἀλλ' ἀγνοοῦντες τί κυρίως ὁρίζεται ὑπὸ τῶν κανόνων, τοῦτο ζητοῦσι νὰ πληροφορηθῶσι παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις μελετήσας τὸ κανονικὸν δίκαιον, εἶναι εἰς θέσιν νὰ φωτίσῃ τοὺς βουλευτάς· ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς διαγράφεται ὑπὸ τῶν κανόνων, καὶ οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἀγνοοῦσι τῷ ὄντι τὸ ἐν αὐτοῖς περιεχόμενον, ἀλλὰ διὰ νὰ προληφθῇ πᾶσα ἐπ' αὐτῶν συζήτησις, ἀπέφυγον νὰ ἔλθωσι εἰς ῥητὰς ἐξηγήσεις· ἀφ' οὗ λοιπὸν ὑπάρχει, ὡς εἶπε, κανὼν ὁρίζων τὰ τῆς χειροτονίας, ἡ ἀπορολή μας δὲν εἶναι τὸ νὰ συζητήσωμεν ἂν ἔχῃ καλῶς· ἄλλως τε τὸ ὑπουργεῖον ἀφῄρεσεν ἀπὸ τοῦ ἄρθρου τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ ἐπομένως οὐδὲ συζήτησις δύναται ἐπ' αὐτοῦ νὰ ὑπάρξῃ· λέγων λοιπὸν, ὅτι τὰ τῆς χειροτονίας θέλουσι τελεῖσθαι ὡς μέχρι τοῦδε, παρατηρεῖ, ὅτι ἀπόκειται εἰς ἕκαστον βουλευτὴν νὰ εἰσαγάγῃ, ἂν θεωρήσῃ καλὸν, πρότασιν νόμου ὁρίζουσαν ἐπ' ἀκριβείᾳ τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Παρατηρούντων δὲ ἄλλων, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ βεβαιοῦσιν αὐτοὺς, ὅτι ὑπάρχει κανὼν, ἐνῷ αὐτοὶ ἐρωτῶσι ποῖον τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ καὶ ὅτι, προκειμένου νὰ ῥέψωσι ψῆφον, πρέπει νὰ μὴ εὑρίσκωνται ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἄρθρου, τὸ ὁποῖον ψηφίζουσιν· ὁ μὲν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἀφοῦ τὸ ἀμφισβητούμενον τοῦτο μέρος ἐξαλείφεται ἐκ τοῦ ἄρθρου, ἐννοεῖται, ὅτι δὲν θέλει ψηφοφορηθῇ, καὶ ἐπομένως περιττὸν εἶναι νὰ ζητῶνται ἐπεξηγήσεις· ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ζητεῖ νὰ μάθῃ πῶς θέλουσιν ἐνεργεισθαι τὰ τῆς χειροτονίας, καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἀρνεῖται νὰ ἀπαντήσῃ, σημαίνει, ὅτι προτίθεται νὰ φέρῃ καινοτομίαν τινὰ, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ μίαν ὥραν ἢ καὶ μέχρι τὴν αὔριον ἡ συνεδρίασις, ἵνα δύνηται νὰ μᾶς εἴπῃ τὸ ὑπουργεῖον θετικώτερόν τι καὶ σαφές.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἐν Ἀθήναις ἐθνικὴ συνέλευσις συντάσσουσα τὸν ἰσραηλιώδη ἡμῶν νόμον, τὸ Σύνταγμα, διὰ τοῦ 2

αὐτοῦ ἄρθρου ἔσπευσε νὰ καθιερώσῃ καὶ τοὺς κανόνας· ἀλλ' ἐν πάσῃ ἱεροπρεπείᾳ ἀπορρινομένη, δὲν ἐζήτησεν νὰ τῇ προσαχθῶσιν οἱ κανόνες, νὰ ἐξετασῃ τὰς ἱερὰς παραδόσεις κλπ, ἀλλ' ἐπαξίως τοῦ ἀντικειμένου ἀπεφάνθη ἄνευ τινὸς συζητήσεως. Καὶ ἡ Βουλὴ λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ἔχουσα σήμερον ἕνα ὀργανικὸν νόμον, δὲν πρέπει νὰ ζητῇ τοὺς κανόνας καὶ νὰ διατίθηται μάλιστα νὰ τοὺς συζητήσῃ, καθ' ὅσον τοῦτο δὲν εἶναι εἰμὴ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρου νομοσχεδίου. Ἐνταῦθα, παρατηρεῖ ἕκαστος οὐδ' ἐτέθη ὁ τρόπος, καθ' ὃν γίνονται αἱ χειροτονίαι, διότι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς πιθανὸν νὰ προκύψῃ ἀνάγκη μεταβολῆς τινος, καὶ ὡς οἱ πληρεξούσιοι ἀπέρυγον νὰ συζητήσωσι τὰ τῶν κανόνων, αὐτὸ τοῦτο πρέπει νὰ πράξωμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ ὀργανικοῦ τούτου νόμου· ἄλλως τε ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ δὲν θέλει εἶναι ὀλιγώτερον ἡμῶν εὐσεβὴς, ὥστε νὰ παραβλέψῃ, ἂν ἴδῃ τί, μὴ ἔχον καλῶς, καὶ ἐπομένως ἂν θεωρηθῇ, ὅτι ὑπάρχει ἀτέλειά τις, τότε δύναται νὰ εἰσαχθῇ νομοσχέδιον κανονίζον ἐπ' ἀκριβείᾳ τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ τὴν προκειμένην συζήτησιν προκαλέσασα ἀμφιβολία εἶναι σπουδαιοτάτη, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἱερέως. ὅστις ἀκωλύτως θέλει εἰσέρχεσθαι εἰς τὰς οἰκογενείας ἡμῶν, θέλει ἐξομολογεῖ τὰ τέκνα καὶ τὰς συζύγους μας, καὶ διδάσκει αὐτὰς τὸν λόγον τοῦ κυρίου. Τοὺς ἱερεῖς λοιπὸν τούτους καὶ δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ἐκλέγωμεν ἡμεῖς αὐτοί, ὡς ἔχοντες ἄμεσον συμφέρον, καὶ ὄχι ἡ διοικητικὴ οὐδ' ἄλλη τις ἀρχή· διὸ πρέπει νὰ τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ ῥητὴ καὶ σαφὴς διάταξις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διαίρεσιν τῶν ἐνοριῶν, πρέπει καὶ αὐταὶ νὰ μένωσιν ὡς μέχρι τοῦδε, διότι εἶναι σκληρὸν νὰ διασθῇ τις σήμερον ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου ἢ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς νὰ ἐκκλησιάζηται εἰς ναόν ἄλλον, παρ' εἰς ὃν οἱ γονεῖς καὶ οἰκεῖοι αὐτοῦ. Τοιαύτη λοιπὸν διαίρεσις δύναται νὰ γίνῃ εἰς μόνας τὰς νεωστὶ συγκροτισθείσας ἢ συγκροτισθησομένας ἐνορίας.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι καθὼς διὰ τοὺς ἐπισκόπους, οὕτως ἔπρεπε νὰ κανονισθῇ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τοῦ κατωτέρου κλήρου. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ ὑπουργοὶ λέγουσιν, ὅτι περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ ὑπάρχει κανών, παραδεχόμενος τὴν ἰδέαν τῶν ὑπουργῶν, ἐξαιτεῖται μόνον νὰ τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ πρὸς διάλυσιν πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἱερέων καὶ διακόνων θέλει ἐκτελεῖσθαι κατὰ τοὺς κανόνας.

Ἀντιπαρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ προταθεῖσαν ἀφαίρεσιν οὐδεμίαν ἄλλην παραδέχεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου μεταβολήν, καὶ ὅτι ἂν τινες θέλωσι, δύνανται νὰ παρουσιάσωσι τροπολογίαν, ἐφ' ἧς θέλει ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ· τινὲς τῶν βουλευτῶν ἀποσυρθέντες ἐν ἰδιαιτέρῳ δωματίῳ, συνέταξαν καὶ παρέδωκαν εἰς τὸ προεδρεῖον τὴν ἑξῆς τροπολογίαν.

« Ὁ τρόπος καθ' ὃν προτείνονται οἱ εἰς χειροτονίαν ὑποψήφιοι γίνεται κατὰ τοὺς κανόνας, τὰς ἱερὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἔθιμα.»

Ἐφ' ἧς λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι ἀποβαίνει πάντῃ περιττή, καθ' ὅσον ὁ τρόπος, δι' οὗ προτείνονται οἱ ὑποψήφιοι, περιλαμβάνεται εἰς τοὺς κανόνας, καθ' οὓς θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι τὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν ὑποψηφίων. Διὰ νὰ ἀποδείξῃ δὲ τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι τοιαύτην ἔσχεν ἰδέαν, ἀφῄρεσεν ἐκ τοῦ νόμου ἣν εἶχε πρότερον διάταξιν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν.

Ἀπήντησεν εἷς τῶν ὑποβαλόντων τὴν τροπολογίαν ὅτι, ὅταν ὁ ὑπουργὸς ἐζήτησε τὴν ἐξάλειψιν τῆς περικοπῆς, τῆς ἀφορώσης τὸν τρόπον, καθ' ὃν προτείνονται οἱ εἰς χειροτονίαν ὑποψήφιοι, πολλοὶ τῶν βουλευτῶν ἠρώτησαν κατὰ τίνα τρόπον θέλουσι γίνεσθαι αἱ προτάσεις, οἱ δὲ ὑπουργοὶ ἀπήντησαν, κατὰ τοὺς κανόνας. Ἀλλ' ἐρωτηθέντες τί λέγουσιν οἱ κανόνες εἶναι γνωστόν, ὅτι ἐσιώπησαν.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν, καὶ διότι ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ ἀπαντῶμεν διάφορα ἀτοπήματα, καὶ βλέπομεν, ὅτι πολλοὶ αἴσχροι Αὐτοκράτορες, ἀδυνάτου οὔσης τῆς ἐκκλησίας, ἐφήρμοσαν τοὺς κανόνας κατ' ἰδίαν ἀρέσκειαν, ἠθελήσαμεν, αἴροντες πᾶσαν ἀμφιβολίαν, νὰ κανονίσωμεν ἐν τῷ νόμῳ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῶν ἱερέων, ὥστε οἱ ἱερεῖς, οἱ ἀπὸ τῆς γεννήσεώς μας μέχρι τοῦ τάφου μεθ' ἡμῶν ὄντες, νὰ ἐκλέγωνται κατὰ τὰ ἔθιμα καὶ τοὺς κανόνας, διότι ἐνδέχεται ἕνεκα κακῆς τινος ἐφαρμογῆς αὐτῶν νὰ ἔχωμεν ἀντὶ ἱερέων κατασκόπους τοῦ εἰκοσιενοῦ βίου, ὄργανα ποταπὰ κακῆς ἐξουσίας. Ἀφοῦ λοιπὸν καὶ οἱ ὑπουργοὶ βεβαιοῦσιν, ὅτι τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ἰδέαν, πρέπει νὰ παραδεχθῶσι πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν.

Ἐπανέλαβεν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ ἀρκούντως ἀνέπτυξε τὸ ζήτημα ὁ προαγορεύσας, θέλει καὶ οὗτος προσθέσει ὀλίγα ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, ὑπὲρ οὗ τοσαῦτα οἱ Ἕλληνες ἐθυσίασαν. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ἀφοῦ τὸ πολυτιμώτερον πάν-

των, τὴν οἰκιακὴν ἡμῶν εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν, ἐμπιστευόμεθα εἰς τοὺς ἱερεῖς, ἀναγκαίως πρέπει νὰ γίνωνται κατ' ἐκλογὴν ἡμῶν αὐτῶν, διότι ἄλλως δεικνύομεν, ὅτι στερούμεθα καὶ αἰσθήματος καὶ ἐλευθερίας· ἀφοῦ δὲ ἡ ἀντιβασιλεία αὐτὴ διὰ διατάγματος τοῦ 1833 ἐπεβάσθη τὸ δικαίωμα τοῦτο, πολὺ δὲ μᾶλλον ὀφείλομεν νὰ τὸ σεβασθῶμεν ἡμεῖς, οἱ δὲ ὑπουργοὶ νὰ παραδεχθῶσι τὴν τροπολογίαν, σύμφωνον οὖσαν μὲ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐκφρασθεῖσαν ἰδέαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐν τῷ νόμῳ διάταξιν, τὴν σήμερον ἀφαιρεθεῖσαν, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ, ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν εἰς χειροτονίαν ὑποψηφίων ἀφίετο εἰς τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν, ἥτις ἤθελεν ὁρίσει αὐτὸν κατὰ τοὺς κανόνας. Ἐπειδὴ δ' ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ ἠγέρθησαν ἀμφιβολίαι, τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ διασκεδάσῃ αὐτὰς, ἀφείλετο τὴν τοιαύτην διάταξιν, ἐννοοῦν, ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς θέλει γίνεσθαι κατὰ τοὺς κανόνας. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦτο αἱ αὐταὶ πάλιν ἀνεφύησαν ἀμφιβολίαι, καθ' ὅσον εἶπον τινὲς, ὅτι πολλαὶ συνέβησαν ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων παραβάσεις τῶν ἱερῶν κανόνων, καὶ ἐνδέχεται τοιαύτη τις παράνομος διάταξις νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ παρ' ἡμῶν, ἐντεῦθεν δὲ ὠρμήθησαν εἰς τὸ νὰ ὑποβάλωσι τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν, καθ' ἣν ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑποψηφίων θέλει γίνεσθαι κατὰ τοὺς κανόνας, τὰς ἱερὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἤθιμα. Ἀλλὰ διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης ἐνδέχεται εὐκολώτερον νὰ ὑποπέσωμεν εἰς τὸ ἀτόπημα, τὸ ὁποῖον οἱ συντάξαντες αὐτὴν ἤθέλησαν νὰ ἀποφύγωσι, διότι εἷς ἐπίσκοπος δυνάμει τοῦ νόμου ἀρκεῖ νὰ θεωρήσῃ ὡς κανόνα μίαν παράνομον τῶν αὐτοκρατόρων διάταξιν, καὶ κατ' αὐτὴν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ χειροτονίαν ἱερέως, ἐνῷ μὴ ὑπαρχούσης ἐν τῷ νόμῳ τοιαύτης διατάξεως, ἕκαστος τῶν ἐπισκόπων θέλει ἐνεργεῖ κατὰ τοὺς ἀληθεῖς κανόνας τῆς ἐκκλησίας.

Διὰ τοῦτο θεωρεῖ καταλληλότερον τὸ ἄρθρον ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει, ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ αὐτὸ ἢ ἐκείνην.

Ἐπανέλαβέ τις, ὅτι ἐὰν σήμερον ἔχωμεν ἱερεῖς χρησιμωτάτους καὶ οὐχὶ ἱκανούτας, ὀφείλεται τοῦτο εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Λέγουσι δὲ καὶ οἱ ὑπουργοὶ παραδέχονται, ὅτι πρέπει νὰ γίνηται ἡ ἐκλογὴ κατὰ τὰ ἤθιμα ἡμῶν, καὶ ἡ τροπολογία τὴν αὐτὴν περιέχει ἰδέαν, οἱ ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ παραδεχθῶσιν αὐτὴν ἐν τῷ νόμῳ, διότι ἄλλως ἀποδεικνύουσιν,

ὅτι ἡ ἔκφρασίς των δὲν εἶναι εἰλικρινὴς, καθ' ὅσον τὰ ἤθιμα δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν νόμου, εἰμὴ καθιερούμενα διὰ νόμου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία περιέχει πολλὰς κατὰ τοῦτο ἀνωμαλίας, καὶ πολλὰς ἀπαντῶμεν ἐν αὐτῇ παραβιάσεις κανόνων, ἀλλ' ἡμεῖς διὰ τῆς τροπολογίας δίδομεν ἰσχὺν εἰς τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς ἡμῶν παραδόσεις, οὐχὶ δὲ εἰς τὰς ἀνωτέρω παρανομίας, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν οὐδ' ὡς κανόνες οὐδ' ὡς ἱεραὶ παραδόσεις.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον εἰς τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ κανονίζει τὰ δικαιώματα τοῦ ἐπισκόπου ἐπὶ τοῦ κατωτέρου κλήρου· ἐπέρχεται δὲ μετ' αὐτὸ τὸ δ'. μέρος, τὸ ὁποῖον εἶναι διοικητικῶς ἐκκλησιαστικόν, καὶ ἐνταῦθα παρεμβάλλεται ἡ μεσολάβησις τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, ἥτις πρέπει νὰ γνωρίζῃ καὶ τὸν ἀναγκαιοῦντα ἀριθμὸν τῶν ἱερέων καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν ἐνοριῶν. Γεννᾶται ἀκολούθως τὸ ζήτημα περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τῶν εἰς χειροτονίαν ὑποψηφίων, καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο ἔλυε τὸ ἄρθρον, ὡς ἦτον συντεταγμένον πρὸ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διατάξεως. Σκεφθεῖσα ὅμως ὡριμότερον, ἐπροτίμησεν ἡ κυβέρνησις νὰ μὴ νομοθετήσῃ τι ἐπὶ τοῦ παρόντος περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς, καὶ ἀφήρεσεν ἐπομένως τὴν περὶ τούτου διάταξιν, συμφωνησάσης καὶ τῆς Βουλῆς. Ἀλλ' ἐνῷ πιωπᾷ πλέον τὸ νομοσχέδιον περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς, τινὲς τῶν βουλευτῶν ἠθέλησαν νὰ κανονίσωσι τὸ τοιοῦτον ἐντὸς τοῦ νόμου, καὶ συνετάξαν τροπολογίαν, ἣν τότε μόνον δύναται νὰ παραδεχθῇ τὸ Σῶμα, ὅταν συμφωνήσωσι καὶ οἱ ὑπουργοί. Ἄλλως θέλει εἶσθαι αὕτη προσθήκη τις, ἣν θεωρεῖ πάντη περιττὴν, διότι δὲν πρόκειται πλέον νὰ περιορίσωμεν δικαιώματα, χορηγούμενα εἰς τὴν ἐξουσίαν ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀφ' οὗ μετὰ τὴν γενομένην ἀφαίρεσιν δὲν ὑπάρχει περὶ τούτου οὐδεμία ἐν τῷ νόμῳ διάταξις, ἀλλ' ἔμεινεν, ὡς εἶχε μέχρι τοῦ νῦν. Ἂν ὅμως τὰ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς εἰθισμένα ἔχωσι καλῶς ἢ χρήζωσι βελτιώσεως, περὶ τούτου ἠδύνατο ἴσως νὰ εἴπῃ πολλὰ καὶ προτείνῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἂν σήμερον ἐπρόκειτο περὶ ἀντικειμένου τοιούτου. Τέλος μετὰ τὸν ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης διασαφήσαντα, ὅτι μετὰ τὴν γενομένην ἀφαίρεσιν τὸ ὑπουργεῖον ἐννοεῖ, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν εἰς χειροτονίαν ὑποψηφίων θέλει γίνεσθαι κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, καὶ ὅτι μετὰ τὴν τοιαύτην ἐξήγησιν οἱ ἀμφιβάλλοντες καὶ ἀπιστοῦντες εἰς τοὺς λόγους τοῦ ὑπουργείου δύνανται νὰ ψηφίσωσιν ὑπὲρ τῆς τροπολογίας· προκειμένου νὰ γίνῃ ἐπ' αὐτῆς,

αἰτήσει δέκα βουλευτῶν ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀπέκρουσε τὴν ὑποβληθεῖσαν τροπολογίαν, διότι ἐθεώρει αὐτὴν περιττὴν καὶ ὄχι διότι δὲν ἐνόει νὰ ἐνεργῆται ἡ ἐκλογὴ κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας. Ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως τὸ ὑπουργεῖον δέχεται νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ εἰς τὸ τέλος τοῦ δ. ἐδαφίου, ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἱερέων καὶ διακόνων θέλει γίνεσθαι ὡς καὶ μέχρι τοῦδε. »

Ἀποδεξαμένων δὲ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τῶν τὴν τροπολογίαν ὑποβαλόντων, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. ΙΑ. ὡς διωρθώθη, καὶ τὸ μετ' αὐτὸ ΙΒ'. κατὰ τὸ νομοσχέδιον, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. ΙΑ. Εἰς τὸν ἐπίσκοπον ἀνήκει ἡ δοκιμασία καὶ χειροτονία τῶν ἐντὸς τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ ἱερωμένων πάσης, τάξεως καὶ βαθμοῦ, καὶ ἡ δοκιμασία τῆς κουρᾶς τῶν μοναχῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς ἑκάστην κοινότητα καὶ ἐνορίαν ἀναγκαίων ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ ἡ διαίρεσις τῶν ἐνοριῶν θέλουσι κανονισθῆ διὰ Β. Διατάγματος, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς συνόδου. Ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἱερέων καὶ διακόνων θέλει γίνεσθαι ὡς καὶ μέχρι τοῦδε.

Χειροτονία πρεσβυτέρου καὶ διακόνου καὶ κουρὰ μοναχοῦ τελεῖται κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας· ὁ δὲ χειροτονήσας παρὰ τοὺς κανόνας καὶ ἀπολύτως ἢ ἐπέκεινα τοῦ ὁρισθησομένου ἀριθμοῦ, καὶ ὁ κείρας μοναχὸν ἄνευ τῆς κανονικῆς δοκιμασίας τιμωρεῖται ἐκκλησιαστικῶς, καθὼς καὶ ὁ οὕτω χειροτονηθεὶς καὶ ὁ τὴν κουρὰν λαβών.

Ὁ Χειροτονούμενος εἰς πρεσβύτερον ἢ διάκονον, καθὼς καὶ ὁ τὴν κουρὰν λαμβάνων μοναχός, ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπαιτουμένων προσόντων πρὸς χειροτονίαν ἢ κουράν, πρέπει νὰ ἦναι πολίτης Ἕλλην καὶ νὰ εἶδωκε προηγουμένως τὸν νενομισμένον ὅρκον τοῦ πολίτου Ἕλληνος.

Ἄρθρ. ΙΒ'. Ὁ ἐπίσκοπος χειροθετεῖ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὸν κληρικῶν τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ἐπισκοπῆς του, προσδιορίζων ἑκάστου τὰ καθήκοντα. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθ. ΙΓ'. παρετήρησέ τις, ὅτι φρονίμως ἐν αὐτῷ γίνεται λόγος περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐπισκόπου ἐπὶ τοῦ κατωτέρου κλήρου, καὶ τὰ περὶ τῆς ἐπιτηρήσεως αὐτοῦ διατασσόμενα θεωρεῖ λίαν ἀναγκαῖα, ἀλλὰ νομίζει, ὅτι ὑπάρχει ἐν τῷ ἄρθρῳ ἔλλειψίς τις, ἣν καθίστησι μᾶλλον ἐπαισθητὴν ἱστορικόν

τι γεγονός, πρὸ ὀλίγου συμβάν, ὅπερ μικροῦ ἐδέησε νὰ φέρῃ σοβαρωτάτας συνεπείας. Ἐξηγούμενος λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ δ'. τοῦ ἄρθρου ἐδαφίον ἀπαγορεύει μὲν τὸ νὰ τελῶσιν ἱεροπραξίαι, ν' ἀποδημῶσι κτλ. μόνοι οἱ ἱερωμένοι, οἱ λαβόντες δηλαδὴ τὴν χάριν τοῦ ἱερουργεῖν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ τινες καλόγηροι μὴ λαχόντες τοιαύτης χάριτος, οἱ ὁποῖοι δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου ἐξαίρεσιν καὶ καθίστανται λίαν κινδυνώδεις. Εἰς τοιοῦτος ἐν παραδείγματι περιέρχεται τὰ χωρία καὶ τὰς ἐπαρχίας ἱερουργῶν ἐν πρώτοις καὶ διδάσκων τὴν ἀρετὴν εἰς τὰ πλήθη, μετὰ μικρὸν δ' ἐμφανιζόμενος ὡς θεόπνευστος, ἐπιδεικνύεται τὸν ἅγιον, ἢ προφήτην, καὶ παρενείρων κατ' ἀρχὰς λόγους πολιτικοὺς εἰς τὰς ἀγορεύσεις του, κακίζων τὴν Κυβέρνησιν, μετὰ ταῦτα, προβαίνει μετὰ θάρρους κατὰ τοῦ πολιτεύματος, ἀνθίσταται εἰς τὰς προσκλήσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, ἐωσοῦ ἐξαπλίζεται καὶ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἀναγκάζων αὐτὴν νὰ πέμψῃ στρατὸν καὶ στόλον πρὸς σύλληψίν του.

Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τοιούτων ἀτοπημάτων, δυναμένων νὰ ἔχωσι δυσαρέστους διὰ τὸ Κράτος συνεπείας, προτείνει νὰ προστεθῇ μετὰ τὸ δ'. ἐδάφιον τὸ ἑξῆς.

« Οὐδεὶς τῶν ἐκ τοῦ κλήρου κηρύττει ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου ἐπισκόπου· ὁ δὲ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται ἐκκλησιαστικῶς παρ' αὐτοῦ κατὰ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀφορμὴ πρὸς ποινικὴν καταδίωξιν. »

Ὁ δ' ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ θέσῃ ἐν τῷ νόμῳ τοιαύτην διάταξιν, διότι κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, οὐδεὶς κληρικὸς δύναται νὰ κηρύξῃ μὴ ἔχων ἄδειαν τοῦ ἐπισκόπου του. Ἐπειδὴ ὅμως ἐγένετο τοιαύτη πρότασις, τὸ ὑπουργεῖον ἀσπαζόμενον αὐτήν, παραδέχεται νὰ τεθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Μετὰ δὲ τοῦτο ἠρώτησέ τις τὸν ὑπουργόν, ἐὰν θέλων τις νὰ τελέσῃ μνημόσυνον, προσκαλέσῃ ἐκτὸς τοῦ ἱερέως τῆς ἐνορίας του καὶ ἄλλους ἄλλων ἐνοριῶν, οἱ ἱερεῖς οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ ζητήσωσι τὴν ἄδειαν τοῦ ἐπισκόπου, καὶ ἂν ἐπίσης, ἀσθενήσαντος τοῦ ἱερέως χωρίου τινός, ζητήσωσιν οἱ κάτοικοι τὸν ἱερέα ἄλλου χωρίου διὰ νὰ ἱερουργήσῃ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ των, ὀφείλει καὶ τότε ὁ ἱερεὺς νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν τοῦ Ἐπισκόπου, ἐνῷ ἡ ἔδρα αὐτοῦ δύναται νὰ ἀτέχῃ καὶ 15 ὥρας ἐκ τοῦ χωρίου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἀπορρέουσιν ἐκ τῶν κανόνων, καὶ

κατ' αὐτοὺς ἀπαιτεῖται ἡ ἄδεια τοῦ Ἐπισκόπου διὰ πᾶσαν ἱερὰν πρᾶξιν ἐν ἄλλῃ τινὶ ἐνορίᾳ. Δὲν πρέπει δὲ νὰ μᾶς φοβίσῃ ἡ ἀπόστασις τῆς ἕδρας τοῦ Ἐπισκόπου, διότι θέλει ἔχει οὗτος καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν ἐπιτρόπους, δυναμένου νὰ χορηγῶσι τοιαύτας ἀδείας.

Ἐνταῦθα παρελθούσης τῆς ὥρας, καὶ πολλῶν ζητούντων τὴν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ὅπως σκεφθῶσιν ἐπὶ τῆς προταθείσης προσθήκης καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ ἄρθρου διατάξεων, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Βὸ. Μ. Ηαρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ'.

Τῆς 5 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων νομοσχεδίου, ὁ βουλευτὴς Ὕδρας ὑπέβαλε τινὰ ἐξῆς μεταβολὴν ἐπὶ τῆς χθὲς ὑποβληθείσης τροπολογίας του.

« Εἰς οὐδένα τῶν κληρικῶν ἐπιτρέπεται νὰ περιέρχηται καὶ κηρύττῃ κλπ. » ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι διὰ νὰ περιφέρηται τις διδάσκων τοὺς λαοὺς, πρέπει νὰ λάβῃ ἄδειαν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐγγράφως μάλιστα τοῦ Βασιλέως, ὅτις διορίζει τοὺς ἱεροκήρυκας· ὥστε δὲν ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο μόνη ἡ τοῦ ἐπισκόπου ἄδεια· ἀντειπόντος δὲ τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ, ὅτι καὶ μέχρι τοῦδε ἡ αὐτὴ ἰσχύε περὶ ἱεροκηρύκων διάταξις, καὶ ὅμως εἴδομεν αὐθάδη τινὰ μοναχὸν περιφερόμενον ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ κηρύττοντα ἄνευ ἀδείας· Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι κακῶς ἐγένετο τοῦτο, ἐνῷ δὲν εἶχεν ὁ μοναχὸς ἄδειαν, ἀλλ' εἰς τὸ μέλλον θέλει τηρηθῇ ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ὥστε δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὁ ἐλάχιστος φόβος. Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ἐσυμπέρανεν ὁ βουλευτὴς,

ὅτι ἀφοῦ διεβεβαίωσεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι διὰ νὰ μεταβαίνῃ τις κηρύττων εἰς διαφόρα μέρη ἀπαιτεῖται ἡ τῆς Κυβερνήσεως ἄδεια, περιττὴ ἀποβαίνει ἡ τροπολογία του.

Παρατηρήσαντος ὅμως ἄλλου, ὅτι ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν, ὡς προλαμβάνουσαν πολλὰ ἐνδεχόμενα, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐκ τῶν τελευταίων ὁρμωμένη συμβάντων τοῦ Χριστουπόλεως ἐπρονόησεν ὁρίσασα ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ὅτι οὐδεὶς δύναται ἄνευ ἀδείας τοῦ ἐπισκόπου νὰ μεταβαίνῃ εἰς ἄλλην κοινότητα, ἔστω καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἐπισκοπῆς, διὰ νὰ ἱερουργῇ ἢ τελῇ οἱανδήποτε πρᾶξιν ἄλλην. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ νομοσχέδιον προστίθησιν, ὅτι οἱ ἀναγκαῖοι καὶ πραγματικοὶ ἱεροκήρυκες προτείνονται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐγκρίνει δὲ τὸν διορισμὸν αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις, ὥστε ἐξ ὅλων τούτων συνάγεται, ὅτι οὐδεὶς κίνδυνος δύναται νὰ ὑπάρχῃ.

Ἄλλος δέ τις ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ προκειμένη διάταξις ἐννοεῖ, ὡς εἰδήμονες ἄνδρες τὸν ἐπληροφόρησαν, ὅτι οὐδεὶς ἱερεὺς δύναται νὰ μεταβαίνῃ ἐκτὸς τῆς ἐνορίας, διὰ νὰ ἱερουργῇ ἐν ἄλλῃ τινὶ ἐκκλησίᾳ, καὶ μόνον ὅταν δι' ἄλλας τελετὰς, οἷον εὐχέλαια, μνημόσυνα κτλ. ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μεταβῇ ἄνευ ἀδείας καὶ εἰς ἑτέραν ἐκκλησίαν.

Συνίστανται λοιπὸν, διὰ νὰ παύσῃ πᾶσα διαφωνία, νὰ τεθῇ ἡ ἐξήγησις αὕτη ἐν τοῖς πρακτικοῖς. Θεωρεῖ δὲ τὴν ἐξήγησιν λίαν ἀναγκαίαν, διότι συζητοῦντες τοσοῦτον ἐμβριθὲς νομοσχέδιον, κυρίως πρέπει νὰ εἴμεθα σαφεῖς εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ ὡς εἰς νομοσχέδια ἄλλα νὰ ἐννοῶμεν ἔξωθεν διὰ τῆς φράσεως π. χ. « καὶ τὰ λοιπὰ » πολλὰς περιστάσεις ἀπουδαίας. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι διὰ τῶν λέξεων « ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας » ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἱερεὺς δὲν δύναται οὐδὲ νὰ κηρύττῃ, ἀλλὰ δὲν πρέπει ν' ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸ ἀσαφὲς τῶν λέξεων ταύτων, καὶ ἑπομένως ἀπαιτεῖ τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς καταχώρησιν τῆς δοθείσης ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ἐξηγήσεως.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἂν εἰς τὴν λέξιν « ἀποδημίαν » δώσωμεν τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν, σημαίνει αὕτη, ὅτι οὐδεὶς ἱερεὺς δύναται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ μακρυνθῇ τῆς ἐνοριακῆς του κοινότητος. Ἂν λοιπὸν τοιαύτην ἔχωσιν ἰδέαν οἱ ὑπουργοὶ, τὴν ἀποκρούει ὡς ἄδικον, διότι γενόμενος τις ἱερεὺς, δὲν ἔπεται, ὅτι ἐστερήθη καὶ τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας. Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι καὶ ὁ ἱερεὺς δύναται νὰ μεταβῇ ἀλλαχοῦ διὰ τὰς οἰκιακὰς αὐτοῦ περιστάσεις.

Ὑπέφερεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἐκ τῶν ἀνω-

τέρω λεχθέντων τρία τινὰ τίθενται εἰς συζήτησιν· ἀ) τὸ περὶ τῶν γενικῶν ἱεροκηρύκων· β) τὸ περὶ τῶν ἱερέων τῶν ἐντὸς τῆς καινότητός των κηρυσσόντων· καὶ γ') τὸ περὶ τῆς ἀποδημίας αὐτῶν. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, τὸ ὑπουργεῖον συμφωνεῖ μετὰ τῆς Βουλῆς, ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ γίνῃ γενικὸς ἱεροκήρυξ ἄνευ γνωμοδοτήσεως τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐγκρίσεως τοῦ βασιλέως. Εἰς πρὸς τὸ δεύτερον δέ, ὁ βουλευτὴς Τζώρας ἔφερε τροπολογίαν τινά, ἣν ὅμως μετὰ τὰς δοθείσας ἐξηγήσεις ἐθεώρησε περιττήν, διότι κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλο τι μέρος καὶ ἱερουργήσῃ ἢ κηρύξῃ ὁ ἱερεύς, ἀπαιτεῖται ἡ ἄδεια τοῦ ἐπισκόπου αὐτοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως τινὲς τῶν βουλευτῶν καὶ μετὰ τὰς ἀνωτέρω ἐξηγήσεις διστάζουσιν ἔτι, τὸ ὑπουργεῖον ἀσμένως δέχεται νὰ τεθῇ ῥητὴ ἐν τῷ νόμῳ διάταξις, ἀπαγορεύουσα οὐ μόνον τὴν ἱεροπραξίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν διδαχήν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ τρίτον, εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι διὰ τῆς λέξεως «ἀποδημεῖ» στερεῖται τὸν ἱεροκήρυκα τῶν ἀστικῶν καὶ πολιτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων, ἀλλ' ὡς ὑποχρεοῦται ὁ ὑπάλληλος νὰ παρευρίσκηται διαρκῶς εἰς τὰ χρέη του, χωρὶς νὰ μακρυνθῇ ἄνευ ἀδείας, οὕτω καὶ ὁ ἱερεὺς ὀφείλει νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν αὐτοῦ καθηκόντων. Ὅταν δὲ ἀναγκασθῇ ν' ἀποδημήσῃ δι' οἰκιακὰς ὑποθέσεις του εἰς ἄλλο τι μέρος, ζητεῖ τὴν ἄδειαν τῆς προϊσταμένης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἥτις χορηγοῦσα αὐτὴν, φροντίζει ἐν ἀνάγκῃ διὰ τὴν προσωρινὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ, ἵνα μὴ μένωσιν οἱ κάτοικοι ἄνευ ἱερέως.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ὁσάκις ὁ ἱερεὺς ἀναχωρῶν ἐκ τοῦ δήμου του, ἀφίνει τοὺς κατοίκους ἔχοντας χρείαν τῆς παρουσίας αὐτοῦ, τότε βεβαίως ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ἄδειαν· ἀλλ' ὅταν ἀναχωρῶν οὗτος ἐντεῦθεν, μεταβαίνῃ π. χ. εἰς Πειραιᾶ, φρονεῖ, ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀδείας. Διὸ ἐρωτᾷ τὸ ὑπουργεῖον, ἂν διὰ τῆς προκειμένης διατάξεως ἐννοῇ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἱερέα τοῦ νὰ μεταβῇ καὶ διατρίψῃ εἰς ἕτερον δῆμον. Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ τοῦ ἐπισκόπου ἄδεια ἀπαιτεῖται οὐχὶ ὅταν δι' ὀλίγας ὥρας μεταβαίνῃ ὁ ἱερεὺς εἰς πλησιόχωρόν τι μέρος δι' ὑποθέσεις του, ἀλλ' ὅταν ἀναχωρῶν εἰς ἕτερον δῆμον, διατρίψῃ ἐπὶ πολὺ ἐν αὐτῷ, παραμελῶν τὰ τῶν καθηκόντων του, καὶ τοῦτο ἐννοεῖ ἡ τοῦ νομοσχεδίου διάταξις.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἡ λέξις «ἀποδημῶ» σημαίνει κυρίως

τὸ νὰ διατρίψῃ τις ἐπὶ πολὺ μακρὰν τοῦ δήμου αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ τὸ νὰ μεταβῇ πρὸς ὥραν καὶ ἐπανέλθῃ, ὅτε βεβαίως δὲν ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἡ τοῦ ἐπισκόπου ἄδεια.

Τὴν ἐξήγησιν δὲ ταύτην ἀποδεξαμένων καὶ τῶν ὑπουργῶν, ἠρώτησέ τις αὐτοὺς, ἐὰν δύναται ὁ ἐφημέριος νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὸν ἱερέα, ἵνα μεταβαίνων εἰς ἄλλας ἐνορίας, τελῇ ἱεροπραξίαν κηδείας, βαπτίσματος κλπ. Ὁ δ' ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι χάριν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τάξεως ὑπάρχει κανὼν, ἐμποδίζων τοὺς ἱερεῖς τοῦ νὰ μεταβαίνωσιν εἰς ξένην ἐνορίαν, καὶ καταπατοῦντες τὰ δικαιώματα ἄλλων, τελῶσιν ἱεροπραξίας. Ἀλλ' οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον οὐδὲ τὸ νομοσχέδιον ἐννοεῖ νὰ ἐμποδίσωσι τὸν ἱερέα, καλούμενον μετ' ἄλλων εἰς κηδείαν, εἰς τέλεσιν μνημοσύνου κλπ. νὰ παρευρεθῇ ἄνευ ἀδείας, ὡς κακῶς ἐξέλαβόν τινες τῶν ἀγορευσάντων.

Ἐρωτήσας τις, ἐὰν ἡ τῆς ἀποδημίας ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ἱερεῖς, ἢ καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἐκτὸς ἐνεργείας, ἐσυμπέρανεν, ὅτι οἱ τελευταῖοι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑπάγωνται εἰς τὸν ἀνωτέρω περιορισμόν.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὁ ἱερεὺς ἐμποδίζεται πρὸς τοῖς ἄλλοις τοῦ νὰ ἱερουργῇ καὶ εἰς ἐξωκκλήσια, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὑπάρχουσι πολλὰ τοιαῦτα, οἱ δὲ κάτοικοι προσφέρουν μεγάλην εἰς αὐτὰ εὐλάβειαν, δὲν πρέπει νὰ ἐμποδισθῇ εἰς τοὺς ἱερεῖς τοῦ νὰ ἱερουργῶσιν ἐκτὸς αὐτῶν καὶ ἄνευ ἀδείας.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐπειδὴ τὰ ἐξωκκλήσια ἀνήκουσιν εἰς ἐνορίας, ὁ ἱερεὺς ἑκάστης τούτων δύναται ἀπαρεμποδίστως νὰ ἱερουργῇ ἐν τῷ ἐξωκκλησίῳ τῆς ἐνορίας αὐτοῦ· παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἔργον τοῦ ἱερέως δὲν εἶναι μόνον τὸ νὰ τελῇ τὰς ἐξωτερικὰς τῆς ἐκκλησίας διατυπώσεις, ἀλλὰ τὸ νὰ φροντίζῃ μάλιστα περὶ τῆς ἠθικῆς τοῦ λαοῦ μορφώσεως, ἐξηγῶν τὰς ἐντολὰς τοῦ εὐαγγελίου καὶ διδάσκων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀπαγορεύσωμεν διὰ τοῦ νόμου εἰς τοὺς ἱερεῖς τῶν ἐνοριῶν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ κυριωτέρου τούτου καθήκοντος των.

Ἁπάντων ἄλλος εἰς τὰ προεκτεθέντα ἐξέθηκεν, ὅτι θεωρεῖ τολμηρὸν εἰς ἀντικείμενον τοσοῦτον σπουδαῖον καὶ διαφεύγον τὰς γνώσεις μας νὰ νομοθετῶμεν διὰ τροπολογιῶν διατάξεις, ἀντιβαινούσας ἴσως εἰς τὰ παρὰ τῆς ἐκκλησίας κανονισμένα· φρονεῖ λοιπὸν, ὅτι ὀφείλομεν μετὰ πλειοτέρας σκέψεως νὰ τροποποιῶμεν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ὅπερ συνέταξαν οἱ ὑπουργοὶ,

μελετήσαντες πρῶτον τοὺς κανόνας καὶ πολλοὺς εἰδήμονας περὶ τὰ τοιαῦτα συμβουλευθέντες. Οὕτω π. χ. ἐξηκολούθησε λέγων, ἐπρότεινέ τις ὥστε ὁ περιορισμὸς τῆς ἀποδημίας νὰ ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ἱερεῖς, ἀλλὰ τοῦτο ἀντίκειται εἰς ῥητὸν κανόνα λέγοντα, ὅτι «οὐδεὶς κληρικὸς δύναται» . . . Συμπεραίνει λοιπόν, ὅτι πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν δοθεῖσαν ἐπὶ τῆς λέξεως «ἀποδημεῖ» ἐξήγησιν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διδαχήν, νομίζει, ὅτι οἱ κανόνες ἀναθέτουσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τοὺς ἐπισκόπους, καὶ ἰδίως εἰς τοὺς ἐπὶ τούτῳ διωρισμένους ἱεροκήρυκας, ὥστε δὲν πρέπει διὰ τροπολογιῶν νὰ ἐπεκτείνωμεν ἡμεῖς τὸ τοιοῦτον δικαίωμα.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ Η'. ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ γενομένων ἐξηγήσεων, ἔχει δ' οὕτω·

ΤΜΗΜΑ Γ.

Περὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων κλήρου.

«Ἄρθρ. Η'. Ἅπαντες οἱ κληρικοὶ ἑκάστης ἐπισκοπῆς, οἱασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ ἂν ὦσιν, ὑπάγονται, κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις ὑπὸ τὸν ἴδιον αὐτῶν ἐπίσκοπον, καὶ αὐτὸν ὀφείλουσιν, ἵνα γνωρίζωσιν ὡς ἀμέσως προϊσταμένου ἐκκλησιαστικῶς, καὶ ὑπακούωσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐκτελῶσι τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραγγελίας καὶ διαταγάς του.

Ἄνευ τῆς εἰδήσεως καὶ τῆς κανονικῆς ἀδείας τοῦ ἀριοδίου ἐπισκόπου, οὐδεὶς τῶν ἱερωμένων δύναται νὰ ἐκτελῇ ἱεροπραξίαν τινὰ ἐκτὸς τῆς λαχούσης αὐτῷ ἐνορίας ἢ εἰς ἐξωκκλήσιον ἢ εἰς ἐκκλησίαν ἰδιοκτητον, οὔτε ἀποδημεῖ ἄνευ τῆς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ἐπισκόπου, οὔτε διαμένει ἐκτὸς τῆς ἐπισκοπῆς του ὑπὲρ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας αὐτοῦ, οὔτε μεταβάλλει τὴν στεθερὰν διαμονήν του ἄνευ τακτικοῦ ἀπολυτηρίου ἐγγράφου. Ἀλλαχόθεν δὲ προσερχόμενος δὲν εἶναι δεκτὸς πρὸς ἐξάσκησιν ἱερατικῶν καθηκόντων, ἐὰν δὲν φέρῃ τακτικὸν ἔγγραφον παρὰ τοῦ ἐπισκόπου, ὑφ' ὃν διετέλει πρότερον.

Εἰς οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ κλήρου ἐπιτρέπεται νὰ περιφέρηται ἀπὸ κοινότητος εἰς κοινότητα, ἐπαιτῶν λόγῳ ἐνδείας ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας· εἰ δέ τις ἐπὶ τούτῳ φωραθῇ, συλλαμβάνεται παρὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καὶ, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἀφορμὴ πρὸς ποινικὴν καταδίωξιν, προσάγεται εἰς τὸν ἐπίσκοπον, ὅστις μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν ἀποστέλλει αὐτὸν διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς τὸν ἀριοδίου ἐπίσκοπόν του, παρ' οὗ δικαίζεται καὶ τιμω-

ρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. Θ'. τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐάν τις τῶν μοναχῶν, ἀνήκων ἢ μὴ εἰς μοναστήριον περιφέρηται ἐν τῷ κόσμῳ, διαταστεται παρὰ τοῦ ἐπισκόπου αὐτοῦ, ὁ μὲν ἀνήκων εἰς μοναστήριον ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν μονὴν τῆς μεταναοίας του, ὁ δὲ μὴ ἀνήκων εἰς μοναστήριον νὰ ἐκλέξῃ ἓν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων πρὸς ἐγκαταβίωσίν του, καὶ ἐὰν παρακούσῃ, στέλλεται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, κατ' αἴτησιν τοῦ ἐπισκόπου, ὁ μὲν εἰς ὃ ἀνήκει μοναστήριον, ὁ δὲ εἰς ἓν ἐκ τῶν ἐν τῷ βασιλείῳ ὑπαρχόντων.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα ΙΔ'. ΙΕ'. καὶ ΙΣ'. προστεθείσης ἐπὶ τοῦ τελευταίου, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ, μετὰ τὴν λέξιν καὶ «λαμβάνει» τῆς λέξεως «κατ' ἔτος» ἔχουσι δ' οὕτω.

ΓΜΗΜΑ Δ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. ΙΔ'.

«Ἕκαστος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων ὀφείλει νὰ περιοδεύῃ τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἑαυτοῦ Ἐπισκοπῇ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ποιμαντορικῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Ἄρθρ. ΙΕ'. Ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκοπῶν, μία μὲν εἶναι Μητρόπολις, ἡ τῶν Ἀθηνῶν, ὡς πρωτεύουσα πόλις τοῦ Βασιλείου, ἧς ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερατεύων φέρει τὸν τίτλον Μητροπολίτης, δέκα δὲ Ἀρχιεπισκοπαί, αἱ τῶν ἑνέα ἄλλων νομῶν πρωτεύουσαι καὶ ἡ ἐπισκοπὴ Κορίνθου, ὧν οἱ κατὰ καιροὺς ἀρχιερατεύοντες φέρουσι τὸν τίτλον ἀρχιεπίσκοποι.

Ἄρθρ. ΙΣ'. Ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1853 ἕκαστος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀρχιερέων λαμβάνει κατ' ἔτος ὡς ἐπίδομα.

Ὁ Μητροπολίτης	δραχ. 6000
Ἕκαστος τῶν ἀρχιεπισκόπων	» 5000
Καὶ ἕκαστος τῶν ἐπισκόπων	» 4000

Ἀπὸ τῆς ῥηθείσης ἐποχῆς παύουν τὰ μέχρι τοῦδε λαμβανόμενα ἐπισκοπικὰ δικαιώματα, ἤτοι ἐμβατικία, φιλότιμα καὶ λοιπαὶ ἀποδοχαὶ ἐξαιρουμένων τῶν τυχηρῶν διὰ πᾶσαν ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τελουμένην ἱεροπραξίαν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐξῆς πράξεων δικαιωμάτων, ὁριζομένων ὡς ἀκολούθως.

α') Διὰ πᾶσαν ἄδειαν γάμου (ἄνευ διαστολῆς ἐὰν ἦναι Α'. ἢ Β'. ἢ Γ'.) δραχ. 3.

β') Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν διαζυγίου δραχ. 6.

γ') Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν ἀορίστου καὶ ἀνωνύμου ἐπιτιμίου δραχ. 3.

Εἰς τὰ δικαιώματα ταῦτα δὲν ἐμπεριλαμβάνεται τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ΙΖ'. ἄρθρου ἐρωτήσαντός τινος, ἐὰν διοικητική τις μεταρρύθμισις τοῦ Κράτους δύναται νὰ συνεπιφέρῃ ἀλλοίωσιν ἐπὶ τῆς οὕτω νομοθετηθείσης διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀποκριθῇ σήμερον εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην τὴν ἀφορῶσαν τὸ μέλλον, ἐπειδὴ ἐνδέχεται μετὰ δέκα ἢ εἴκοσιν ἔτη ἄλλη τις νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸ Κράτος οὕτως, ὥστε ὁλόκληρος π. χ. ἡ Πελοπόννησος νὰ ἀποτελέσῃ μίαν ἐπαρχίαν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον ΙΖ'., ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον ΙΗ', κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. ΙΖ'. Ὅσοι τῶν ἐπιζώντων σεβασμιωτάτων ἀρχιερέων ἕρερον μέχρι τοῦδε τὸν τίτλον τοῦ μητροπολίτου, θέλουσι διατηρήσει αὐτὸν ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ἄρθρ. ΙΗ'. Πᾶσα προεκδεδομένη διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου, ἀκυροῦται. »

Γενομένης τέλος καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Ζῶτον καὶ Δ. Φιλάρετον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προταρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 78· ἔχει δ' οὕτω·

ΝΟΜΟΣ

Περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων καὶ περὶ τοῦ ὑπὸ τοὺς Ἐπισκόπους τελοῦντος Κλήρου.

ΟΘΩΝ κλπ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

ΤΜΗΜΑ Α.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἐπισκοπῶν καὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. Α. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκοπῶν προσδιορίζεται εἰς *εἰκοσιτέσσαρας*.

Ἄρθρ. Β'. Αἱ Ἐπισκοπαὶ εἰσὶν αἱ ἑξῆς·

Α'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας *δύω*·

α') Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀθηνῶν, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, περιλαμβάνουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

Β'. Ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας *δύω*.

α') Ἡ Ἐπισκοπὴ Χαλκίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου, μὲ τὰς νήσους Σκίαθον, Σκόπελον καὶ Ἀλώνησον.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Καρυστίας, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν καὶ τὴν νῆσον Σκῦρον.

Γ'. Ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος *δύω*.

α') Ἡ Ἐπισκοπὴ Φθιώτιδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Φωκίδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος.

Δ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας *δύω*.

α') Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, Τριχωνίας, Βονίτσης, Ξηρομέρου καὶ Βάλτου.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

Ε. Ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας *τρεῖς*.

α') Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀργολίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἄργους.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Κορινθίας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

γ') Ἡ Ἐπισκοπὴ Ὕδρας καὶ Πετσῶν, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ὕδρας, Πετσῶν, Ἐρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας.

Ϛ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἠλείδος *δύω*.

α') Ἡ Ἐπισκοπὴ Πατρῶν καὶ Ἠλείας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

Ζ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας *δύω*.

α') Ἡ Ἐπισκοπὴ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν.

Η. Ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας *δύω*.

α') Ἡ Ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Μεσσήνης, Καλαμῶν καὶ Πυλίας·

ϛ') Ἡ Ἐπισκοπὴ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν.

Θ'. Ἐν τῷ νομῷ Λακωνίας τρεῖς·

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Λακεδαίμονος καὶ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Γυθείου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

γ') Ἡ Ἐπισκοπὴ Οἰτύλου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

Ι'. Ἐν τῷ νομῷ Κυκλάδων τέσσαρες·

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Σύρου καὶ Τήνου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου.

β') Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἄνδρου καὶ Κέας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

γ') Ἡ Ἐπισκοπὴ Νάξου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

δ') Ἡ Ἐπισκοπὴ Θήρας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος θέλει προσδιορισθῆ ἡ ἕδρα ἑκάστης Ἐπισκοπῆς, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἄρθρ. Γ'. Ἑκάστη Ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον Ἐπίσκοπον.

Ὁσάκις ἐπέλθῃ ἀνάγκη νὰ χειροτονηθῇ Ἐπίσκοπος, ψηφίζονται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τρεῖς ἐκ τῶν κληρικῶν, πολιτῶν Ἑλλήνων, τῶν ἐχόντων ὀρθῶς καὶ ὑγιεῶς περὶ τὴν πίστιν, καὶ διακεκριμένων ἐπὶ συνέσει, καὶ βίῳ ἀνεπιλήπτῳ καὶ παιδείᾳ ἐκκλησιαστικῇ.

Τῶν οὕτω ψηφισθέντων τριῶν τὰ ὀνόματα ὑποβάλλονται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὸν Βασιλέα διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν· ὁ δὲ Βασιλεὺς φέρει τὴν ἐγκρισίν του ἐπὶ τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν.

Ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως ἀνακοινοῦται εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον, καὶ παρ' αὐτῆς τελοῦνται τότε ἐπὶ τὸν ἐκλεχθέντα τὰ νενομισμένα ἐκκλησιαστικῶς, κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον.

Πέμπεται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τὸ μήνυμα πρὸς τὸν ἐκλεχθέντα, καὶ οὗτος δίδει ἐνώπιον αὐτῆς τὸν περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς Ἐπισκοπῆς, ἐν ᾗ χειροτονηθήσεται Ἐπίσκοπος, διαβεβαίωσιν αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως.

« Ἐπειδὴ διὰ τῆς ψήφου τῶν θεόθεν ὁδηγηθέντων ἁγίων

Ἀρχιερέων, τῶν συγκροτούντων τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐψηφίσθην ὁ ἐλάχιστος ἐγώ, ὡς ἄξιος τοῦ ὑψηλοῦ καὶ θείου λειτουργήματος τῆς Ἀρχιερωσύνης, ὅπως καταστὰθῶ Μητροπολίτης (Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος) τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως (Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἐπισκοπῆς) Ν . . . . . καὶ ἔτυχον τῆς τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ἡμῶν ἐγκρίσεως, πείθομαι τῷ θείῳ βουλήματι, καὶ δέχομαι τὴν παυμαντορίαν τῆς Μητροπόλεως (Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἐπισκοπῆς) ταύτης, διαβεβαίων διατηρῆσαι ἀκραιφνῶς τὰ ἱερὰ καθήκοντα τῆς ἧς ἀναδέχομαι ἱεραρχίας, καὶ ποιμαίνειν θεοφιλῶς τὸ λογικὸν ποίμνιον τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν εἰς νομὰς σωτηρίους τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος, καὶ διαμένειν πιστὸς εἰς τὸν φιλόχριστον ἡμῶν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην, καὶ ἀκατάγνωστος διὰ τῆς θείας χάριτος εἰς πάντα τὰ Ἀρχιερατικὰ καθήκοντα. »

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ ὑποψηφίου, γεγραμμένη ἐν τῷ ἱερῷ Κώδικι τῶν ὑπομνημάτων, ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἰδίου· ἐπομένως προχειρίζεται κατὰ τὰς κανονικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις Ἐπίσκοπος τῆς ἧς ἔλαχεν Ἐπισκοπῆς· μετὰ δὲ τὴν χειροτονίαν ἐπικυροῦται καὶ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ὅπως ἀναγνωρίζηται τοιοῦτος παρὰ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἀρχῶν. Πρὶν ἢ ἀναλάβῃ δὲ τὰ Ἀρχιερατικὰ καθήκοντά του, διαβεβαιοῖ τὴν πίστιν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς ἑξῆς προσφωνήσεως.

« Μεγαλειότατε Βασιλεῦ! Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ » μου, ὅτι ἀείποτε διατελῶν πιστὸς εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγα- » λειότητα, τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην μου, καὶ εὐπειθὴς εἰς » τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου, καταβαλῶ » πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρώσω τῇ θείᾳ » χάριτι πάντα τὰ Ἀρχιερατικὰ καθήκοντα τῆς πνευματικῆς » ποιμαντορίας τοῦ κατὰ τὴν κληρωθεῖσάν μοι Ἐπισκοπὴν πιστο- » τάτου Σοι λαοῦ· καὶ μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τῇ διαβεβαι- » ώσει ταύτῃ αὐτὸν τὸν Ὕψιστον Θεόν, ὃς δώῃ τῇ Ὑμετέρᾳ » Μεγαλειότητι ζωὴν πολυχρόνιον ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ, διατηρεῖν δὲ » τὴν Ὑμετέραν Βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξά- » νουσαν καὶ κρατυνομένην εἰς αἰῶνας αἰώνων ».

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη, ἔγγραφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτοῦ, κηρίζεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρ. Δ'. Ὁ Ἐπίσκοπος, κανονικῶς χειροτονηθείς, δὲν ἀποβάλλεται τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, εἰμὴ ὅταν οἰκειοθελῶς παραιτηθῇ, ἢ ἐπὶ μόνῳ ἐγκλήματι ἐπάγοντι καθαίρεσιν.

Μετάθεσις Ἐπισκόπου γίνεται μόνον, ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τηρουμένων τῶν κανόνων ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ παρὰ πάσαις ταῖς λοιπαῖς ὁμοδόξοις τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαις.

Ἄρθρ. Ε'. Ἐν ἀποδιώσει Ἐπισκόπου, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Ἐπισκοπῆς φροντίζουσι τῇ συμπράξει τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς διατηρήσεως καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἀρχείων καὶ τῶν ἄλλων τῆς Ἐπισκοπῆς πραγμάτων, μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ διαδεξομένου αὐτόν. Ἡ δὲ Κυβέρνησις, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διορίζει ἐκ τούτων ἐπισκοπικὴν Ἐπιτροπὴν, πρὸς διεξαγωγὴν τῶν πνευματικῶν ὑποθέσεων τῆς χηρευούσης Ἐπισκοπῆς, ἕως οὗ ἐγκατασταθῇ ὁ ταύτης κανονικὸς Ἐπίσκοπος.

Ἄρθρ. Ϛ'. Ἐὰν ἐπίσκοπος, ἕνεκα φυσικῆς τινος αἰτίας, κατασταθῇ ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἀντικαθίσταται, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δι' ἑτέρου κατὰ τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις Γ'. καὶ Δ'. ὁριζόμενα. Εἰς δὲ τὸν εἰς ἀνικανότητα περιστάντα χορηγεῖται περίθαλψις διακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. Ζ'. Ἅπαντες οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπίσκοποι διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην ἐφορείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἀναφέρονται πρὸς αὐτὴν ὡς ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν περὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ἀναγομένων εἰς τὰ πνευματικὰ αὐτῶν καθήκοντα, καὶ ἐκτελοῦσι τὰς ἀποράσεις καὶ διαταγὰς αὐτῆς.

Ἄρθρ. Η'. Ὁ ἐπίσκοπος εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ Ἐπισκοπῆς.

Ἐνεργεῖ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ Ἐπισκοπῇ τὰ παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ καθήκοντα, διατηρῶν ἀπαρεγκλίτως τὰ θεῖα δόγματα, καὶ ἐπιτελῶν ἀκριβῶς τὰ μυστήρια. καὶ φυλάσσων τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας· ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ τούτων διατήρησιν καὶ παρὰ τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ποιμαντορίαν διατελούντων· προσέχει εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν πάσης ἱερατελεστίας, εἰς τὴν τακτικὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγινωσκομένων καὶ ψαλλομένων ἀκολουθιῶν, εἰς τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ἁγίας εἰκόνας, εἰς τὰ ἱερὰ σκεύη, ἄμφια καὶ πάντα τὰ εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγόμενα. Ὡσαύτως προσέχει εἰς τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τῶν ἱερῶν Μοναστηρίων, καὶ εἰς τὴν κατὰ τοὺς μοναστικοὺς ὅρους διαγωγὴν τῶν ἐν αὐτοῖς μοναζόντων, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐν αὐτοῖς ναῶν. Ἔχει σφραγῖδα ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς

ὁποίας ὑπάρχει ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γνωριστικὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ γράμματα. Περὶ πάσης δὲ πράξεως αὐτοῦ, ἀντιβαινούσης εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν γένει εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς εὐθύνην, καὶ δίδει λόγον ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρ. Θ'. Ὁ Ἐπίσκοπος, κατὰ τὸ ἐπισκοπικὸν αὐτοῦ καθῆκον, ἐπιτηρεῖ τὸν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ Κλῆρον κατά τε τὸ πολίτευμα καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του. Ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὰ πρὸς βελτίωσιν, πρὸς εὐκοσμίαν καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ὑπ' αὐτὸν Κλήρου συντείνοντα.

Δικάζει μετὰ τεσσάρων ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἑαυτοῦ Ἐπισκοπῆς, διοριζομένων ἑκάπαξ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις καὶ παρεκτροπὰς τῶν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ Κληρικῶν· καὶ ἐπιβάλλει ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς εἰς τὸν περιπεσόντα ἀποδεδειγμένως εἰς ἁμάρτημα ὡς πρὸς τὰ χρέη καὶ καθήκοντα τῆς ἐπαγγελίας του, ὡς ἑρεξῆς·

α') Ἐπίπληξιν.

β') Ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐφημερείας τοῦ τιμωρουμένου.

γ') Ἔκπτωσιν τοῦ ἀξιώματος, εἰς ὃ ἦτον ἰδίως διωρισμένος ὁ τιμωρούμενος.

δ') Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου Μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς Κληρικοὺς σωφρονιστικοῦ καταστήματος.

ε') Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου τῶν ὅσα χρήματα ἔλαβεν ὁ τιμωρούμενος πλέον τοῦ νενομισμένου, ἢ διὰ πρᾶξιν ἀπηγορευμένην καὶ ἐναντίαν εἰς τὰ καθήκοντά του. Ἡ εἰσπραξις δὲ αὐτὴ ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ κατατίθεται εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

ϛ') Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ κληρικοῦ μοναχοῦ.

Αἱ ἀποράσεις τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου αἱ καταγινώσκουσαι ἐπίπληξιν ἢ ἀργίαν μέχρι τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν εἶναι ἀνέκκλητοι· αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν καταδικασθέντα κοινοποιήσεως τῆς ἀποράσεως, παρατεινομένης τῆς προθεσμίας ταύτης κατὰ λόγον τῆς ἀποστάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 195 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἡ ἔφεσις ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκληθείσης ἀποράσεως, καὶ ἐπιδίδοται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν προεδρεύοντα τὸ ἐπισκο-

πικὸν δικαστήριον Ἐπίσκοπον, ὅστις ἀποστέλλει αὐτὴν ἐντὸς 24 ὡρῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ὁμοῦ μὲ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ τὸν φάκελλον τῆς ἀνακρίσεως.

Μόνον δ' ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ § δ'. ὁ εἰς ἀργίαν ὑποβληθεὶς ἀφ' ἧς στιγμῆς ἔλαβε τὴν κοινοποίησιν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ὀφείλει ν' ἀπέχῃ πάσης ἱεροπραξίας, μεχρισοῦ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφανθῇ ὁριστικῶς ἐπὶ τῆς ἐφέσεώς του· ἂν δὲ τυχὸν παρέλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀργίας εἰς ἣν ὑπεβλήθη διὰ τῆς ἐπισκοπικῆς ἀποφάσεως, πρὶν ἀποφανθῇ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπὶ τῆς ἐφέσεώς του, ὁ ἐκκλῆν ἐπαναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν καθηκόντων του. Ἐν περιπτώσει δέ, καθ' ἣν ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἶναι καταδικαστική, αἱ ἡμέραι τῆς ἀργίας λογίζονται ἀφ' ἧς ἐπεδόθη εἰς τὸν καταδικασθέντα ἡ ἐπισκοπικὴ ἀπόφασις.

Ἡ Σύνοδος ἀποφαίνεται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις καὶ τὸν καταστατικὸν αὐτῆς Νόμον, ἐπικυροῦσα, τροποποιοῦσα ἢ ἀκυροῦσα τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἐκτὸς τῆς ἀποφάσεως τῆς καταγινωσκούσης ἐπιτίμησιν, ἢ ἀργίαν καὶ σωματικὸν περιορισμὸν μέχρι τῶν 15 ἡμερῶν, ὅλαι αἱ λοιπαί, τελεσίδικοι κατηγοῦσαι, ἐκτελοῦνται κατὰ τὰς §§ 1 καὶ 2 τοῦ ΙΔ'. ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐὰν ποτὲ Κληρικὸς ὑποπέσῃ εἰς ἁμάρτημα ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγον καθαίρεσιν, ὁ Ἐπίσκοπος εἴτε αὐτὸς, εἴτε κατόπαρχηγελίαν του εἰς ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς Ἐπισκοπῆς του, ἐνεργεῖ τακτικὴν ἀνάκρισιν, καὶ ταύτης περαιωθείσης, πέμπει τὸν φάκελλον τῆς ἀνακρίσεως εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις δικάζει κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατυπώσεις, ἀφ' οὗ πρώτων ἀκούσῃ τὸν κατηγορούμενον κληρικόν.

Ἄρθρ. Ι. Ὁ Ἐπίσκοπος, τῶν ἐγδύτων κατ' αἴτησιν συμφέρον, ἐκδίδει ἐπιτίμιον ἀνωνύμως καὶ ἀπολύτως κατὰ ἀθλίων καὶ ἐπιζημίων πράξεων, καὶ πρὸς ἐξιχνίασιν τῆς ἀληθείας, μετὰ προηγηθείσαν συγκατάθεσιν τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. ΙΑ'. Εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ἀνήκει ἡ δοκιμασία καὶ χειροτονία τῶν ἐντὸς τῆς Ἐπισκοπῆς αὐτοῦ ἱερωμένων πάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ, καὶ ἡ δοκιμασία τῆς κουρᾶς τῶν μοναχῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς ἑκάστην κοινότητα καὶ εὐρυχίαν ἀναγκαίων ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ ἡ διαίρεσις τῶν ἐνοριῶν, θέλουσι κανονισθῇ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἱερέων καὶ διακόνων θέλει γίνεσθαι ὡς καὶ μέχρι τοῦδε.

Χειροτονία πρεσβυτέρου καὶ διακόνου, καὶ κουρὰ μοναχοῦ τελεῖται κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας· ὁ δὲ χειροτονήσας παρὰ τοὺς κανόνας καὶ ἀπολύτως ἢ ἐπέκεινα τοῦ ὁρισθησομένου ἀριθμοῦ, καὶ ὁ κείρας μοναχὸν ἄνευ τῆς κανονικῆς δοκιμασίας, τιμωρεῖται ἐκκλησιαστικῶς, καθὼς καὶ ὁ οὕτω χειροτονηθεὶς καὶ ὁ τὴν κουρὰν λαβών.

Ὁ χειροτονούμενος εἰς πρεσβύτερον ἢ διάκονον, καθὼς καὶ ὁ τὴν κουρὰν λαμβάνων μοναχὸς, ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπαιτουμένων προσόντων πρὸς χειροτονίαν ἢ κουράν, πρέπει νὰ ἦναι πολίτης Ἕλλην, καὶ νὰ ἔδωκε προηγουμένως τὸν νενομισμένον ὅρκον τοῦ πολίτου Ἕλληνος.

Ἄρθρ. ΙΒ'. Ὁ Ἐπίσκοπος χειροθετεῖ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὸν Κληρικῶν τοὺς ἀξιωματικούς τῆς Ἐπισκοπῆς του, προσδιορίζων ἑκάστου τὰ καθήκοντα.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τοῦ ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπον κλήρου.

Ἄρθρ. ΙΓ'. Ἅπαντες οἱ Κληρικοὶ ἑκάστης Ἐπισκοπῆς, οἱασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ ἂν ὦσιν, ὑπάγονται κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις ὑπὸ τὸν ἴδιον αὐτῶν Ἐπίσκοπον, καὶ αὐτὸν ὀφείλουσιν, ἵνα γνωρίζωσιν ὡς ἀμέσως προϊστάμενον Ἐκκλησιαστικῶς, καὶ ὑπακούωσιν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐκτελῶσι τὰς Ἐκκλησιαστικὰς παραγγελίας καὶ διαταγάς του.

Ἄνευ τῆς εἰδήσεως καὶ τῆς κανονικῆς ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου Ἐπισκόπου, οὐδεὶς τῶν Ἱερωμένων δύναται νὰ ἐκτελῇ ἱεροπραξίαν τινὰ ἐκτὸς τῆς λαχούσης αὐτῷ ἐνορίας, ἢ εἰς ἐξωκκλήσιον, ἢ εἰς ἐκκλησίαν ἰδιόκτητον· οὔτε ἀποδημεῖ ἄνευ τῆς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου, οὔτε διαμένει ἐκτὸς τῆς Ἐπισκοπῆς του ὑπὲρ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας αὐτοῦ· οὔτε μεταβάλλει τὸν σταθερὸν διαμονήν του ἄνευ τακτικοῦ ἀπολυτηρίου ἐγγράφου. Ἀλλοθεν δὲ προσερχόμενος, δὲν εἶναι δεκτὸς πρὸς ἐξάσκησιν Ἱερατικῶν καθηκόντων, ἐὰν δὲν φέρῃ τακτικὸν ἔγγραφον παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου, ὑφ' ὃν ἐτέλει πρότερον.

Εἰς οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου ἐπιτρέπεται νὰ περιοδεύηται ἀπὸ κοινότητος εἰς κοινότητα ἐπαιτῶν λόγῳ ἐνδείας ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας· εἰ δέ τις ἐπὶ τούτῳ φωραθῇ, συλλαμβάνεται παρὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καὶ, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἀφορμὴ πρὸς ποινικὴν καταδίωξιν, προσάγεται εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, ὅστις μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν ἀποστέλλει αὐτὸν διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς τὸν ἁρμόδιον Ἐπίσκοπόν του, παρ' οὗ δικάζεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. Θ'. τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐάν τις τῶν Μοναχῶν ἀνήκων ἢ μὴ, εἰς Μοναστήριον περιφέρεται ἐν τῷ κόσμῳ, διατάττεται παρὰ τοῦ ἐπισκόπου αὐτοῦ, ὁ μὲν ἀνήκων εἰς Μοναστήριον ν' ἀπέλθῃ εἰς τὸν Μονὴν τῆς μετανοίας του, ὁ δὲ μὴ ἀνήκων εἰς Μοναστήριον νὰ ἐκλέξῃ ἓν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων πρὸς ἐγκαταβίωσίν του, καὶ ἐὰν παρακούσῃ στέλλεται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, κατ' αἴτησιν τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ μὲν εἰς ὃ ἀνήκει Μοναστήριον, ὁ δὲ εἰς ἓν ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ὑπαρχόντων.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. ΙΔ'. Ἕκαστος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων ὀφείλει νὰ περιοδεύῃ τουλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἑαυτοῦ Ἐπισκοπῇ, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ποιμαντορικῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Ἄρθρ. ΙΕ. Ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκοπῶν, μία μὲν εἶναι Μητρόπολις, ἡ τῶν Ἀθηνῶν, ὡς πρωτεύουσα πόλις τοῦ Βασιλείου, ἧς ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερατεύων φέρει τὸν τίτλον Μητροπολίτης, δέκα δὲ Ἀρχιεπίσκοποι, αἱ τῶν ἐννέα ἄλλων νομῶν πρωτεύουσαι καὶ ἡ Ἐπισκοπὴ Κορίνθου, ὧν οἱ κατὰ καιροὺς ἀρχιερατεύοντες φέρουσι τὸν τίτλον Ἀρχιεπίσκοποι.

Ἄρθρ. ΙΣ'. Ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1853 ἕκαστος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων λαμβάνει κατ' ἔτος ὡς ἐπίδομα.

Ὁ Μητροπολίτης	δραχ. 6000
Ἕκαστος τῶν Ἀρχιεπισκόπων	» 5000
Καὶ ἕκαστος τῶν Ἐπισκόπων	» 4000

α') Διὰ πᾶσαν ἄδειαν γάμου (ἄνευ διαστολῆς ἐὰν ἦναι Α', ἢ Β', ἢ Γ'.) δραχ. 3.

β') Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν διαζυγίου δραχ. 3.

γ') Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν ἀορίστου καὶ ἀνωνύμου ἐπιτιμίου δραχ. 3.

Εἰς τὰ δικαιώματα ταῦτα δὲν ἐμπεριλαμβάνεται τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου.

Ἄρθρ. ΙΖ'. Ὅσοι τῶν ἐπιζώντων σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων ἕρερον μέχρι τοῦδε τὸν τίτλον τοῦ Μητροπολίτου, θέλουσι διατηρήσει αὐτὸν ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ἄρθρ. ΙΗ'. Πᾶσα προεκδεδομένη διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρ' ὄντος Νόμου, ἀκυροῦται. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρλινδὸς	Π. Ζάνος . . . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Χρ. Δεμάθας . . . . N.
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Γρηγ. Βαλλιάνος . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Θραστ. Ζέρμπας . . . N.
Ἀθανάσιος Ἐμπειρίκος . .	Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.
Πέτρος Καμπάνης . . N.	Ν. Πετμεζᾶς . . .
Ἀγρ. Τσόκρης . . . N.	Ἠλ. Παπαδαίος . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . N.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης.
Γεώρ. Τσόκρης . . . N.	Γεωργ. Περωτὴς . . . N.
Γεώρ. Σκορος . . . . N.	Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . N.
Σταῦρος Βλάχος . . N.	Ἰωάννης Βάχλας . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου N.
Ἀνδρέας Ἰσκος	Βασ. Νικολαΐδης . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .	Πέτρος Δελιγιάννης . . N.
Θεόδωρος Γρίβας . . .	Νικόλ Μπούκουρας . N.
Κωνστ. Γριβοπέργης N.	Ἀλέμπρ. Ῥαΐλλς . . . N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης N.	Κωνστ. Ἀλεμπρινόπουλος
Δ. Πετροπουλάκης . .	Π. Κολοκοτρώνης . . . N.
Π. Τζαννετάκης	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	Νικόλαος Δελιγιάννης .
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου N.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . .	Γεωργ. Πανοπριητόπουλος .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . N.	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . N.	Ἐμ. Καραμάνος . . . .
Στεμάτιος Μήτσας . . N.	Νικόλ. Ματθαίου . . .
Γεώργιος Βελὲς	Ἀναγ. Κοντάκης . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . . N.	Σ. Κοπανίτσας . . . .
Γεωργ. Ἰω. Γιαλδάσης N.	Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .
Μιχαὴλ Σισίνης	Παρασ. Ματάλας . . .
Λύσανδρος Βιλαΐτης . . N.	Ἐμ. Μελετόπουλος . .
Στέφαν. Στεφανόπουλος . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . N.
Ἀνδρέας Λύγερινὸς . . N.	Παναγιώτης Λαζαρὴς . .
Ἰωάν. Κλίμακας . . . N.	Στάμος Μαυροδῆμος . . .
Ἀναγνώστ. Δημητρίου . .	Δ. Α. Εὐμολπίδης . . . N.

Ἠλίας Δωλλας . . . . N.	Παπακώνσ. Τσιμάλας N.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . .	Κ. Σκουρλέτης . . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας .	Περικ. Καλαμογλάρτης N.
Παναγιώτ. Βάρδογλης . N.	Σιδερη. Πράτσικας . . N.
Δημήτρ Γ. Φιλάρετος . N.	Παν. Πατρινὸς . . . .
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου N.
Νικόλαος Μπούτουνος .	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ἀναγνώστης Ἰατόπουλος N.
Γεώργιος Γουλιμὴς .	Κωνς. Δαρειώτης . . N.
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης N.	Ἰωαν. Γεωργαρας . . . .
Χρήστος Οἰκονομίδης .	Γ. Νικολάου . N.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .	ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς . . .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . N.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.	Κωστράτιος Παρίσης . . N.
Γεώργ. Κάνδυας . . . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . .	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος N.
Α. Παπαδημητριάδης . N.	Κυριάκος Πυνηρόπουλος .
Ν. Σιαμάντς	Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . N.	Γεώργιος Ι. Σταῖος . .
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . N.
Γ. Μαθεμοχωρίτης . . N.	Α. Κιζάνης . . . . N.
Κίμων Χριστοδούλου .	Ἰωάν. Δημιτρὸς . . . . N.
Νικόλ. Πιράκος	Λάζαρος Α. Γιωρδὺς N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . .	Ἰω Γ. Κριεζὴς . . . . N.
Σταυρ. Καπετανάκης . .	Πέτρος Χ. Πέτρου . . .
Δημ. Νικουλάκης	Κ. Δυοβουνιώτης . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.	Μ. Χουρμούζης . . . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .	Κ. Τσουκαλᾶς . . . N.
Νικόλαος Μοσχούλας .	Δημήτριος Μητσάκης . .
Γεώργιος Α. Ραλλὴς . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης N.
Νάκος Πανουριᾶς . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . N.

Ἀκολούθως διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ νομοσχεδίου συνταχθέντος καὶ ἀναγνωσθέντος τὰ πρακτικὰ, ἐπεκυρώθησαν αὐθωρεὶ· ὁ δὲ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Λ. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Α. Δ ὐγερινὸς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'.
Τῆς 8 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἐν πρώτοις παρελθὼν ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀνέγνω Β. διάγγελμα, δι' οὗ ἀγγέλλεται ἡ ἔκτος τοῦ Κράτους ἀποδημία τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἔχον οὕτως·

ΟΘΩΝ κ.τ.λ.

«Ἀποφασίσαντες νὰ ἀπέλθωμεν ἐκτὸς τοῦ Ἡμετέρου Βασιλείου ἐπί τινα χρόνον πρὸς χρῆσιν ἰαματικῶν ὑδάτων, καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1850 περὶ Ἀντιβασιλείας νόμον, ἀναθέτομεν τὰ τῆς Ἀντιβασιλείας ἔργα εἰς τὴν Βασίλισσαν Ἀμαλίαν, τὴν πολυπάθητον ἡμῶν σύζυγον, διαρκούσης τῆς Ἡμετέρας ἀπουσίας.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁ καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, θέλει προσυπογράψει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν διάταγμα, συγχρόνως δὲ θέλει τὸ φέρει καὶ εἰς γνῶσιν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἰουλίου 1852.

Ο Θ Ω Ν. Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Μετὰ ταῦτα λαβών τις τὸν λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι ἀφοῦ πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς περιέγραψε τὰ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος συμβαίνοντα δυστυχήματα, ἡ κυβέρνησις ἠναγκάσθη ν' ἀποστείλῃ ἐκεῖσε ἐντιμόν τι πρόσωπον, ἵνα πληροφορηθῇ, ἐὰν ἔχωνται ἀληθείας τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτεθέντα, ὁ δὲ ἀποσταλμένος μεταβὰς, ἔμαθε πλειότερα παρ' ὅσα αὐτὸς εἶχεν ἀναγγείλει, διότι ἀντὶ δύω ἀτόμων, τὰ ὁποῖα εἶπεν, ὅτι ἀπέθανον ἐκ τῶν βασάνων, ὁ ἀποσταλμένος εὗρε τέσσαρα. Ἀλλ' ἂν καὶ ἐπανῆλθεν ἤδη τὴν 8 Μαΐου, δὲν ὑπεβλήθη μέχρι τοῦ νῦν ἡ ἔκθεσις τῶν ἐρευνῶν του, διότι ἐξ αὐτῆς ἤθελε πληροφορηθῇ τὸ Σῶμα τὴν ἀλήθειαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτεθέντων. Ἡ σιωπὴ λοιπὸν αὕτη τοῦ ὑπουργείου ἐμφαίνει, ὅτι τὰ ἐν Φθιώτιδι τολμηθέντα κακουργήματα ἐγένοντο συνεννοήσει καὶ παραγγελίᾳ μάλιστα ὑπουργῶν, διότι ποτὲ ὑπάλληλοι δὲν ἤθελον θρασυνθῇ πρὸς ταῦτα καὶ διακινδυνεύσει τὰς θέσεις των, ἐὰν δὲν ἐστηρίζοντο εἰς ἐντολὰς ἀνωτέρας. Ἄλλως, ἐὰν δὲν εἶχον οὕτω τὰ πράγματα, τὸ ὑπουργεῖον ὑπερήφανον ἤθελε προσβλέπει ἐνταῦθα, καὶ διὰ τῆς ἐπισήμου τοῦ ἀποσταλμένου του ἐκθέσεως διαψεύσει πᾶν ὅ,τι ἐῤῥέθη, καθ' ὅσον ἀνήκεται νὰ συκοφαντῆται, καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος μάλιστα τῆς Βουλῆς· σιωπῆσαν ἄρα τὸ ὑπουργεῖον,

οὐ μόνον δεικνύει, ὅτι ἦσαν ἀληθῆ τὰ μέχρι τοῦδε λεχθέντα, ἀλλ' ὅτι καὶ ὑπεύθυνον καὶ συνένοχον εἶναι διὰ τὰ κατὰ τὴν Φθιώτιδα τολμηθέντα.

Καὶ ὅμως τί πράττομεν ἡμεῖς οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ἀπέναντι τοιαύτης διαγωγῆς τοῦ ὑπουργείου; ἢ πρὸς τί Βουλὴ καλούμεθα, ὅταν ὑπομένωμεν περιφρονούμενοι, ὅταν οἱ ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως κακουργῶσι, τὸ δ' ὑπουργεῖον μετὰ τοσαύτης θρασύτητος ὑπερασπίζεται αὐτοὺς καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν; τί ζητοῦμεν διατρίβοντες ἐνταῦθα καὶ ὁρίζοντες ὑπὸ ὑπουργῶν παραλωσάντων τὸ κράτος εἰς ῥασσοφόρος καλόγηρος περιέρχεται ἀγορεύων κατὰ προσώπων ἱερῶν, καθ' ὁλοκλήρου τοῦ πολιτεύματος καὶ διαβαίνων ἀπὸ τὰς ἕδρας τῶν ἐπαρχιῶν καὶ Νομαρχῶν τυγχάνει παρ' αὐτῶν ὑποδοχῆς ἐπισήμου. τὸ δ' ὑπουργεῖον πληροφορούμενον ταῦτα ὑπνώττει ἐωσοῦ ὁ ἔσημος οὗτος καλόγηρος φθάσας εἰς Μάνην καὶ ζητηθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρχῶν, οὐ μόνον δὲν παραδίδεται, ἀλλὰ καὶ δίαν ἀντιτάσσει κατὰ τῆς δίκης καὶ τὴν κυβέρνησιν ἀναγκάζει νὰ πέμψῃ ἐναντίον του στρατὸν καὶ στόλους, μεθ' ὃ συναισθανθεῖσα τὴν ἀδυναμίαν της, κατέφυγεν εἰς τὴν διὰ τοῦ δόλου σύλληψιν ἑνὸς ῥακενδύτου. Ἀλλ' ὤφειλε συγχρόνως νὰ ἐννοήσῃ καὶ τὴν ἐπὶ παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου ἀδυναμίαν της, ὤφειλε νὰ ἴδῃ πόσον ἐκούρτωσεν ὑπὸ τὸ βάρος τῶν παρανομιῶν καὶ ἀδικημάτων· ἐνταῦθα ὅμως πταίομεν καὶ ἡμεῖς οἱ παρασιωπῶντες τὴν θέσιν της, καὶ συμμεριζόμενοι οὕτω τὴν εὐθύνην.

Ἀναχωρεῖ μὲν ὁ Βασιλεύς, καὶ τῷ εὐχόμεθα αἰσίαν ἐπάνοδον, ἀλλὰ διατί καὶ νὰ μὴν εἴπωμεν, ὅτι ἀναχωρῶν ἀφίνει τὸ κράτος ὑπὸ τὴν διοίκησιν ὑπουργῶν ἀνικάνων; εὑρισκόμενοι εἰς τὰς παραμονὰς δεινῶν ἡμερῶν ὀφείλομεν νὰ παύσωμεν φενακίζοντες ἑαυτούς, ὀφείλομεν νὰ καταδείξωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰς παρανομίας του, ὀφείλομεν παντὶ τρόπῳ νὰ τὰς περιστείλωμεν.

Συμπεραίνει λοιπόν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῆς σιωπῆς του ἐπεκύρωσεν ἤδη τὰ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου λεχθέντα· ὅτι ἂν σήμερον μᾶς παρουσιάσῃ ἔκθεσιν διαψεύδουσαν ταῦτα, ἡ ἔκθεσις θέλει εἶσθαι πλαστή, νόθος· ὅτι εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὰς δαπανηθείσας διακοσίας τοὐλάχιστον χιλιάδας δραχμῶν εἰς τὰ τελευταῖα συμβάντα, καὶ ὅτι κατέστη πλέον ἀνίκανον ἐκ τοῦ βάρους τῶν ἐγκλημάτων αὐτοῦ· οὐχ ἧττον δὲ καὶ ἡμεῖς θεωρούμεθα πλέον ἔνοχοι, καὶ ὀφείλομεν ἢ νὰ ζητήσωμεν λόγον εὐθύνης ἢ ν' ἀπέλθωμεν εἰς τὰς ἑστίας ἡμῶν, ἵνα μὴ μάτην ὡς βουλευταὶ δαπανώμεθα.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι δὲν λαμβάνει τὸν λόγον διὰ νὰ ὑπε-

ρασπίσῃ τὸ ὑπουργεῖον, καθ' ὅσον ποτὲ δὲν ἔπραξε τοῦτο, ἀλλὰ διὰ νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὸν ἀγορεύσαντα, ὅτι ὤφειλε νὰ κατακρίνῃ τὰς διαγωγὰς τῶν ὑπουργῶν ὅλων, καὶ οὐχὶ καθ' ἑνὸς μόνου νὰ περιορίζῃ τὸν λόγον του. Πολλὰ πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐρρέθησαν κατὰ τῶν νῦν ὑπουργῶν, καὶ ὅμως ὁ προαγορεύσας περιωρίσθη πάντοτε εἰς τὰ τῆς Φθιώτιδος, ἐνῷ δίκαιον εἶναι νὰ κατακρίνωμεν ὅλας τοῦ ὑπουργείου τὰς πράξεις, διακρίνοντες μόνον τὰς ἐκ τοῦ παρελθόντος ἀποβλεπούσας, δι' ἃς δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὑπεύθυνον τὸ νῦν ὑπουργεῖον.

Ἐπαναλαμβάνων δέ, ὅτι ποτὲ δὲν ὑπῆρξε ῥᾴδιος ἡ ἐπαινέτης τῶν ὑπουργῶν, καὶ πάντοτε τοὺς ἐπολέμησε παρανομοῦντας σημειωσάτω μέν, ὅτι ἡ Βουλὴ προσκρίπτει μετὰ μετριότητος μὴ πράττουσα ὅ,τι ὤφειλεν, ὅ,τι καθήκον εἶχε νὰ πράξῃ, ἀλλὰ παρατηρεῖ συγχρόνως, ὅτι ἐκτὸς τῆς εἰς τὰ Φθιωτικὰ σιωπῆς του, τὸ ὑπουργεῖον σιωπᾷ καὶ εἰς τόπους ἄλλας τοῦ Σώματος ἐπερωτήσεις, καὶ ὀφείλομεν ὅλοι νὰ ζητήσωμεν παρ' αὐτοῦ λόγον, καὶ οὐχὶ νὰ καταχρώμεθα καθ' ἑνὸς μόνου ὑπουργοῦ. Ὀφείλομεν νὰ ἀναβράσωμεν εἰς τὰς πηγὰς τοῦ κακοῦ, νὰ ζητήσωμεν θεραπείαν τῶν μὴ καλῶς πεπραγμένων, καὶ ἡμεῖς νὰ ὑποδείξωμεν μάλιστα τὰς θεραπείας τὰ μέσα.

Ἀπήντησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι δὲν παραδέχεται τὸ ἀνεύθυνον τῶν νῦν ὑπουργῶν ἐπὶ πράξεσιν ἀλλοτρίαις, διότι συνταγματικῶς πᾶν ὑπουργεῖον διαδεχόμενον τὸ πρὸ αὐτοῦ ἀναδέχεται τὴν εὐθύνην ἐκείνου, ἡ δὲ Βουλὴ οὐ μόνον ἔδειξε μετριότητα, ἀλλὰ καὶ ὀλιγωρίαν. Κακῶς δ' ἐξέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι αὐτὸς ἤθελησε νὰ μεριμνήσῃ τὸ ζήτημα, διότι δὲν ἀπεταθη εἰς μόνον τῶν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργόν, ὃν αἰνίττεται ἴσως, ἀλλ' εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὁλόκληρον, καθ' ὅσον οἱ ὑπουργοὶ συνταγματικῶς εἶναι συνυπεύθυνοι, ὡς τοῦτο πολλάκις αὐτοὶ οἱ ἴδιοι συνωμολόγησαν. Ὁ προαγορεύσας λοιπὸν ζητήσας διὰ λόγων τοιούτων νὰ βελτιώσῃ τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργείου, ἔδειξε μὲν αἰσθήματα εὐσπλαγχνίας, μάταια ὅμως καὶ πάντῃ ἀνωφελῆ.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ προτίθηται νὰ ῥάσῃ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα, καὶ νὰ μὴ πρασενεχθῇ ὡς μέχρι τοῦδε μετὰ ταπεινότητος, ἔχομεν τότε πολλὰ ζητήματα, εἰς ἃ νὰ ἐξετάσωμεν τὴν πορείαν τοῦ ὑπουργείου, διότι ἐκτὸς τῶν Φθιωτικῶν, ὑπάρχουσι καὶ τὰ Ἀπουλάκια, τὰ ὁποῖα πρὸ ἑνὸς ἔτους κατήγγειλεν αὐτὸς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὑποδείξας τὸν ὕποπτον τοῦ καλογήρου διαγωγήν. Ὑπάρχει τὸ μέγα ζήτημα τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως, τῆς φθισικῆς ταύτης νόσου τῶν καιν

νωνιών, ήτις μέχρι τέλους θέλει φέρει τον ολεθρόν μας. Ας ορίσωμεν λοιπόν ημέραν τινα, καθ' ην παόντων και των υπουργών να εξετάσωμεν τα σοβαρά ταύτα και σπουδαία ζητήματα, ή άλλως ας εξαλείψωμεν και των πρακτικών την σήμερον γενομένην συζήτησιν.

Υπεστηρίχθη το υπουργείον μετά πασαύτην αναβολήν να φέρη τέλος τον περι στρατολογίας αιτούμενον νόμον, και όμως ήπαντησε μέχρι τούδε και διατελεί εφαρμόζον εκείνον τον νόμον, καθ' ού και η Βουλή και ο λαός καταβοώσιν, εν ω δεν έχομεν ημείς την τόλμην να τοις αρνηθώμεν την συνδρομήν μας. Ας αρκεσθώμεν λοιπόν επιψηφίζοντες μόνον τα εισαγόμενα νομοσχέδια, κατά την έκφρασιν ενός υπουργού, και ας αφήσωμεν το άτυχες τούτο Κράτος εις τας εμαρμένης τας χείρας.

Αντιπαρετήρησεν άλλος, ότι δεν δύναται να εννοήσῃ τον σκοπόν της σήμερον συζητήσεως, περιστρεφομένης εις διδασκαλίαν του καθήκοντος της Βουλής απέναντι του υπουργείου. Εάν το υπουργείον, κατά την ιδέαν τινός των προαγορευσάντων, έσφαλε μη παρουσιάσαν την έλθεσιν του εις φθιωτίδα αποσταλέντος, πρό πολλού έπρεπε να ζητήσῃ αυτήν από του βήματος, και ουχί αφ' ού τοσούτον επιώπησε χρόνον, να μέμφηται ήδη την διαγωγήν της Βουλής. Αν δεν έφερε προς συζήτησιν τον περί στρατολογίας νόμον, έπρεπε να φέρῃ αυτόν ο προαγορεύσας, και αν παρεδέχοντο μεν αυτόν αι Βουλαί, δεν τον ενήργει όμως το υπουργείον, τότε ηδύνατο να προσβάλῃ την έλλειψιν αυτού.

Τελευταίον επέφερεν άλλος, ότι τα σήμερον τεθέντα ζητήματα είσιν εκ των σπουδαιοτέρων, ως ενοχοποιούντα την Κυβέρνησιν δύο προτείνει να σταλῃ αντίγραφον των πρακτικών εις το υπουργείον, ίνα παρουσιασθῃ εν ρητῃ ημέρᾳ και δώσῃ επ' αυτών λόγον.

Αλλά παρατηρηθέντος, ότι η Βουλή μη υπολειπομένης πλήρους δεν ηδύνατο να προσβλῃ εις ουδεμίαν απόφασιν, έγένετο κλήρωσις μεγάλης πρεσβείας επί τῃ αποδημίᾳ της Α. Μ. του Βασιλέως υπό την επιτήρησιν των ψηφολεκτών Χ. Θεοχαροπούλου και Ιω. Βάχλα, έλαχον δε οι βουλευταί Στ. Μήτσας, Πλ. Δωΐλας, Δ. Νικολάκης, Β. Νικολαΐδης, Ν. Πανουριάς, Κ. Διβουνιώτης, Α. Βιλαέτης, Α. Κοντάκης, Ν. Μπούτουνας και Κ. Νταγρής.

Μετά ταύτα ο πρόεδρος διέλυσε την συνεδρίασιν περί ώραν 1μ.μ.

Ο Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οι Γραμματείς
Λ. Δ. Λύγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΗ'.

Της 14 Ιουλίου 1852.

Συνελθόντων περί την 11 Π. Μ. των κυρίων βουλευτών ανεγνώσθη ο ονομαστικός κατάλογος και ευρεθείσης πλήρους της Βουλής, ο πρόεδρος εκήρυξεν αρχομένην την συνεδρίασιν· ανεγνώσθησαν τα πρακτικά της παρελθούσης και εγκριθέντα υπεγράφησαν παρά τε του προέδρου και των γραμματέων.

Εγένετο εν πρώτοις υπό του ετέρου των αντιπροέδρων, ενός των γραμματέων και των ψηφολεκτών Ιω. Κριεζή και Χ. Θεοχαροπούλου κλήρωσις μεγάλης πρεσβεύσεως, παρουσιασθησομένης εις την Α. Μ. την Βασίλισσαν, αναλαβούσαν κατά την αποδημίαν του Βασιλέως τα ύψηλά Αύτου καθήκοντα· έλαχον δε οι Κ. Κ. Δ. Πικουλάκης, Κ. Γριβογεώργης, Α. Παπαδημητριάδης, Β. Νικολαΐδης, Δ. Δρίσος, Α. Εύμολπίδης, Γρ. Κορνιωτάκης, Π. Βάρβογλης, Σ. Καπετανάκης και Ιω. Κλίμακας.

Ανεγνώσθη υπό του γραμματέως έγγραφον του προέδρου του υπουργικού συμβουλίου, δι' ού αναγγέλλεται, ότι παραιτηθέντων του επί της Δικαιοσύνης υπουργού Κ. Προβελεγίου και του επί των Εσωτερικών Α. Δανοπούλου, τον μεν διεδέχθη προσωρινώς ο επί των εξωτερικών υπουργός Α. Πάικος, εις την θέσιν δε του επί των εσωτερικών διωρίσθη ο Ρήγας Παλαμίδης.

Ανακοινωθέντος έπειτα, ότι ο διοικητής της Τραπέζης επεμψεν εις την Βουλήν τον γενικόν ισολογισμόν αυτής διά την λήξασαν εξαμηνίαν, ανεγνώσθη έκθεσις επί του προϋπολογισμού των εξόδων της Βουλής διά τους υπολειπομένους μήνας, έχουσα ούτω·

Προς την Βουλήν!

«Επειδή αι πιστώσεις του διά την τρέχουσαν Σύνοδον προϋπολογισμού της Βουλής προσδιορισθείσαι επί εννέα μήνας, εξηντλήθησαν κατά το πλείστον, ή επί του λογιστικού επιτροπή λαβούσα υπ' όψιν τας προσαγείς ανάγκας της υπηρεσίας συνέταξε και υποβάλλει εις την επιψήφισιν του Σώματος τον εγκλειόμενον ώδε συμπληρωτικόν προϋπολογισμόν αναβαίνοντα εις δραχ. 96,293.

Η Επιτροπή.

Πλίας Παπαλιος — Π. Καλαμογδάρτης.
Λ. Ράιλδς — Χ. Θεοχαρόπουλος.
Ι. Βάχλας — Α. Πίπας.

Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ἀπὸ 1 Αὐγούστου μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1852.

Κεφάλ.	Ἄρθρ.	Διασάφησις Κονδυλίων	Ποσὰ κατ' ἄρθρ.	Ποσὰ κατὰ κεφάλ.
Α'.		Βουλευτικὸν Σῶμα.		
	1	Ἀποζημιώσεις Βουλευτῶν . .	90000	90000
Β'.	2	Μισθοὶ τῶν συντακτῶν . . .	1200	
	3	» τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικ.	2100	
	6	» Κλητήρων	1800	5100
Γ'.		Ὑλικὸν κλπ.		
	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης . .	270	
	5	Ἐκτύπωσις τῶν λογαριασμῶν τῆς διαχειρίσεως καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, σύμφωνα μὲ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς	500	770
Δ'.		Ἐπισκευαί.		
		Τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἐργολάβον Γ. Σέλεπ διὰ ἐπιδιόρθωσιν τῶν κοσμημάτων τῆς αἰθούσης	123	
Ε'.	2	Ἔκτακτα ἔξοδα τελετῶν, ἀγώγια ἀμαξῶν κλπ.	300	423
		Τὸ ὅλον		96,293

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ἰουλίου 1852.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ

Π. Παπαδαῖος. Α. Ῥαλλός. Π. Καλαμογδάρτης.
Ι. Βάγλας. Α. Πέπας. Χ. Θεοχαρόπουλος.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος τῆς μεταξῆς καὶ τῶν κουκουλίων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ μεσημβρίας.

Ὁ πρόεδρος — Οἱ Γραμματεῖς

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ. — Α. Δ. Αὐγερινὸς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΘ'.

Τῆς 16 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ἐν πρώτοις, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης

εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς διὰ τοὺς ὑπολειπομένους μῆνας τῆς ληγούσης Συνόδου, μεθ' ἱκανῆς ἐπεκτάσεως παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτοὶ δι' ἀναστάσεως αἱ δ' αὐτοῦ προσδιοριζόμεναι δαπάναι ὡς ἑρεξῆς·

Κεφ. Α'. Βουλευτικὸν σῶμα.

« 1. Ἀποζημιώσεις Βουλευτῶν 90,000

Κεφάλ. Β'.

2. Μισθοὶ τῶν Συντακτῶν. 1,200
3. » τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ . . . 2,100
4. » Κλητήρων 1,800
5,100

Κεφάλ. Γ'. Ὑλικὸν κλπ.

1. Προμήθεια γραφικῆς ὕλης 270
2. Ἐκτύπωσις τῶν λογαριασμῶν τῆς διαχειρίσεως καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ Κράτους . . 500 770

Κεφάλ. Δ'.

1. Εἰς τὸν ἐργολάβον Γ. Σελεπὲ δι' ἐπιδιόρθωσιν τῶν κοσμημάτων τῆς αἰθούσης 123
2. Ἔκτακτα ἔξοδα τελετῶν, ἀγώγια ἀμαξῶν κ.λ.π. 300 423

Τὸ ὅλον . δραχ. . 96,293

Ἀκολούθως ἐρωτήσας τις τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργόν, ἂν ὑπάρχῃ ἀτομικὴ ἀσφάλεια ἐν τῇ πρωτευούσῃ, καὶ λαβὼν ἀπάντησιν καταφατικήν, ἐπέφερεν, ὅτι δὲν ἐννοεῖ τότε τί σημαίνει, τὸ νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ φρουρὰ ἐκ δέκα καὶ δεκαπέντε χωροφυλάκων, ἀφ' οὗ ὁ ἀνωτέρω ὑπουργὸς ἐβεβαίωσεν, ὅτι διατελοῦμεν ἐν ἀσφαλείᾳ. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐκ τῆς περιφρουρήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ἐξάγεται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀσφάλεια, πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν ταύτην τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως ἕκαστος λάβῃ πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς ἰδίας του ἀσφαλείας.

Ἄλλου δέ τινος παρατηρήσαντος, ὅτι ἂν ἡ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὑπουργοῦ διαμένουσα φρουρὰ δὲν ἐμφαίνῃ ἔλλειψιν ἀσφαλείας, πιθανὸν νὰ καλῆται διὰ πολυτέλειαν, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι οὐ μόνον ἀποκρούει ἀμφοτέρους τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ διαβεβαιοῖ, ὅτι δὲν ὑπάρχει φρουρά τις ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, καθ' ὅσον δὲν φαίνεται τοῦτο ἐν σύμμετρῳ τῶν ἡμερησίων διαταγῶν. Καὶ δυνατὸν μὲν νὰ παράκηται σταθμός τις πλησίον τῆς οἰκίας τοῦ ὑπουρ-

γοῦ ἢ καὶ νὰ εἶδεν ὁ ἀγορεύσας φρουρὰν τινα διαβαίνουσαν, ἀλλὰ τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι διὰ οὐδένα λόγον ὑπάρχει τοιαύτη τις δύναμις ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῆς μετάξης καὶ τῶν κουκουλίων νομοσχεδίου, ἠρώτησέ τις τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργόν, ποία ἡ ἐκ τοῦ φόρου τούτου γινομένη εἴσπραξις.

Ἀπήντησε δὲ ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον ἐνθυμεῖται, ὁ ἐπὶ τῆς μετάξης καὶ τῶν κουκουλίων ἔγγειος φόρος ἀνέβη εἰς **97,000** δραχμῶν· ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰσπράττεται πρὸς 6 τοῖς **100** ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγγείου φόρου, δὲν δύναται νὰ φθάνῃ εἰμὴ εἰς **60,000** περίπου δραχμῶν. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι τὸ τοιοῦτον τέλος ἦτον οὐσιωδῶς ἠλαττωμένον διὰ τὰς ἐνεργουμένας μέχρι τοῦδε κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καταχρήσεις· ἀλλ' ἀφοῦ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὁ ἔγγειος φόρος ἀνέβη εἰς **160,000** δραχ. ἐννοεῖται, ὅτι καὶ ἡ τελωνιακὴ εἴσπραξις θέλει φθάσει τὰς 80,000.

Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ αὐτοῦ βουλευτοῦ ἂν ἐπιψηφισθέντος τοῦ ἀνὰ χεῖρας νομοσχεδίου μετὰ τὴν ἐνοικίασιν τῶν κουκουλίων δὲν θέλει ἔχει ὁ νόμος συνέπειάς ὡς πρὸς τὸ δημόσιον ἐκ μέρους τῶν ἐνοικιαστῶν, ὁ ὑπουργὸς ἀπήντησε, ὅτι δὲν δύναται ὡς φρονεῖ νὰ ἔχωσιν οὗτοι κἀνὲν δικαίωμα.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιτροπούντων τῶν ψηφολεκτῶν Π. Καλλιδείνου καὶ Κ. Σκουλέτη, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὑφ' ἕδρα προσκρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν πλειψηφεῖ δια ψήφων 70·

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος τῆς μετάξης καὶ τῶν κουκουλίων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς . . .	Πέτρος Καμπάνης . . . .
Λωϊδ. Χρυσανθόπουλος . . .	Δημήτριος Τσόκρης . . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.	Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Γεώργιος Τσόκρης . . . . N.
Ἀθωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Γεώργιος Σκούρος . . . N

Σταῦρος Βλάχος	Κωνστ. Ἀμπρινόπουλος . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N.	Π. Καλλιδίνος . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴτσος	Βμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Κων. Γριβογεώργης . . N.	Γεώργιος Πανοπιρτόπουλος N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . . N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Βμ. Καραμάνος . . . . .
Π. Τζαννετάκης	Νικόλ. Ματθαίου . . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Ἀναγν. Κοντάκης . . . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N.
Ἐλευθερ. Καλογερᾶς	Ἀναστ. Κορριωτάκης . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης	Παρασ. Ματαλᾶς . . . . .
Ἀνδρέας Πέπας	Βμ. Μελετόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μάτσας	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N.
Γεώργιος Βελὴς	Παναγιώτης Ἀλιζωρᾶς . . N.
Δημήτριος Ζῶτος. . . N.	Σταμ. Μαυροδῆμος . . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης . N	Ἀθ. Εὐμολπίδης . . N.
Μιχαὴλ Σιαίνης	Πλάτ. Δωδᾶς . . . . . N.
Λύσανδρος Βλαστὸς . . . N.	Θεόδωρος Πετρινὸς . . .
Στέφ. Στεφανόπουλος . . N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας . .
Ἀνδρέας Λόγγινος . . . N	Παναγιώτης Βαρδογλὴς . . N.
Ἰωάννης Καλμάκης	Δημήτριος Γ. Φιλαρέτος .
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . .	Ἀναγ. Ἀεδόπουλος . . . N.
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Χρ. Δαμάθας	Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Γρ. Βαλλιάνος . . . . . N.	Γεώργιος Γουλιμὴς . . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνστ. Δημερόπουλος . . N.
Πλ. Παπαδάκης . . . . N.	Βα. Μοδινὸς . . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N.	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . .
Γεώργιος Περωτὴς . . . N	Δημ. Δημητρακόπουλος N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . . N.	Γεώργ. Κάνδυας . . . . N.
Ἰωάνν. Βαΐλας . . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Ν. Σισμάνης . . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Κωνστ. Ἀξελὸς . . . . N.
Ἄθαμπρος Ῥοΐλὸς	Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος N.

Γ. Μαδεμοχωρίτης	. . .	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . N.
Κ. Χριστοδούλου	. . . .	Ζαννὴς Μαραγκὸς	. . .
Νικόλ. Πιεράκος	. . . N.	Μιχαὴλ Σολομός	. . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας	. . .	Εὐστράτιος Παρίσης	. . N.
Σταυριανὸς Καπετανάκης	.	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . .
Δημ. Πικουλάκης	. . N.	Δημήτριος Δράσος	. . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος	.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	. .	Κυριάκος Πανηρόπουλος	.
Νικόλαος Μοσχιούλας	.	Ἀναγνώς. Παπατσώρτς	. .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	. .
Νάκος Πανουριᾶς	. . . N	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	. . N.
Παπακώνστας Τσαμάλας	. N.	Α. Κιζάνης	. . . . .
Κων. Βλάμης	. . .	Ἰωάννης Δαμιανὸς	. . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	.	Λάζαρος Α. Γιουρᾶς	. N.
Σιδέρης Πράτσικας	. . .	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	. . . N.
Παν. Πατρινὸς	. . . .	Πέτρος Χ. Πέτρος	. . .
Κωνστ. Σκουρλίτης	. . N.	Κ. Δανδουνιώτης	. . . N.
Ἀνάργ. Χ. Ἀναργύρου	. .	Μ. Χορμούζης	. . . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	.	Κ. Τσουκαλᾶς	. . . .
Ἀναγνώστης Τατόπουλος	.	Δημήτριος Μπαλάκης	. N.
Κων. Δασιώτης	. . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	. N.
Ἰω. Γεωργάρας	. . . N.	Χρῆστος Κικιδᾶς	. . N.
Γ. Νικολάου	. . . N.		

Ἀναγνώσθη οὕτω τὸ Ι καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐφ' οὗ λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θεωρήσασα πάντοτε ἀναγκαῖον νὰ χορηγήσῃ τὴν δέουσαν προστασίαν εἰς τὴν μέταξαν, ἀπὸ τοῦ 1845 ἐθέσπισεν ἀτέλειαν ἐπ' αὐτῆς· Καὶ ἡ παροῦσα δὲ Κυβέρνησις τὴν αὐτὴν ἀσπαζομένη ἀρχήν, ἠκολούθη νὰ περιορίσῃ μόνον τὰς καταχρήσεις, αἵτινες ἐνηργοῦντο κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, καὶ διὰ τοῦτο ἐμμένουσα εἰς τὴν παλαιὰν τῆς φορολογίας βάσιν, ὥρισε τελωνιακὸν ἐπὶ τῆς μεταξίνης δικαίωμα 1 1/2 δραχ. τὴν ὀκᾶν, θέσασα ὡς ὅρον τῆς ἀξίας αὐτῆς 25 δραχμάς. Ἀλλ' ἐὰν παρατηρήσῃς τις καὶ τὸ ὁριζόμενον ἐπὶ τῶν κουκουλίων τελωνιακὸν δικαίωμα, θέλει ἴδει, ὅτι διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ 60 λεπτῶν τὴν ὀκᾶν, τίθεται ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς 35 δραχμάς· ἐντεῦθεν λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐλαφρύνον τὸ εἶδος τῆς μεταξίνης ἐπιβαρύνει οὐσιωδῶς τὸ τῶν κουκουλίων, καὶ διὰ τοῦτο ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἀποδεξαμένη τὸν ἐπὶ τῆς μεταξίνης τεθέντα ὅρον, κατ' αὐτὸν ὥρισε καὶ τὸν ἐπὶ τῶν κουκουλίων, συμφώνως

μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Συντάγματος, ἰσότητα τῶν φόρων καθιεροῦντος. Ἡ μειοψηφία λοιπὸν παραδεχομένη ὡς μονάδα τὴν Γαλλικὴν ὀκᾶν, ἀναλογίζει, ὅτι ἐπὶ τῶν 25 δραχμῶν ἡ φορολογία τῶν κουκουλίων ἀναβαίνει εἰς 50 λεπτὰ τὴν ὀκᾶν· ἐπειδὴ δὲ πρέπει νὰ ὑπολογισθῶσι καὶ πέντε τοῦλάχιστον δραχμαὶ διὰ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν, ἡ ἀξία τῶν κουκουλίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 20 δραχμὰς, ὥστε τὸ ἐπ' αὐτῶν τέλος πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς 40 λεπτὰ, καὶ οὕτω πάλιν ὑψοῦται ὁ ἐπ' αὐτῶν φόρος, διότι ἡ μειοψηφία ἔθηκεν ἀντὶ ὀκτὼ δραχμῶν πέντε μόνον διὰ τὰ ἔξοδα τῆς κατασκευῆς. Πᾶσα ἑπομένως αὔξησις τῶν 40 τούτων λεπτῶν δὲν εἶναι εἰμὴ βλάβη τῆς προόδου τῶν κουκουλίων καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς μωραιοφυτείας, διὸ πέπεισθεν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει δεχθῇ τὴν προτεινομένην ἐλάττωσιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ποτὲ δὲν ἐνόησε νὰ δοθῇ πλειοτέρα εἰς τὴν σκωληκοτροφίαν προστασία ἢ εἰς αὐτὴν κυρίως τὴν μέταξαν, τὴν ὁποίαν πᾶσαι αἱ Κυβερνήσεις ἀπανταχοῦ προστατεύουσιν· ἐκανόνισε λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον ὡς βάσιν τῆς φορολογίας αὐτῆς 25 δραχμὰς τὴν ὀκᾶν, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀνέκαθεν ἐπὶ τοῦ προϊόντος τούτου καθιερωμένη παρ' ἡμῖν βάσις. Κυρίως δὲ, ἐὰν παρατηρήσῃ τις, θέλει ἰδεῖ, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς προσασίας ἐφαρμόζεται εἰς τὰ ἐντελῶς βιομηχανικὰ προϊόντα, καὶ διὰ τοῦτο ὁ τελωνιακὸς νόμος ὁρίζει, ὅτι μόνον αὐτὰ μένουσιν ἀπηλλαγμένα παντὸς φόρου· ἂν δ' ἐγένοντο ἐν τῷ μεταξὺ καὶ τινες ὑπὲρ τῶν γεωργικῶν προϊόντων παραχωρήσεις, αὗται ταχέως ἐξέλιπον, ἵνα μὴ ὑπάρχῃ ἡ ἐλαχίστη μεταξὺ αὐτῶν ἀνισότης. Ὁ ὑπουργὸς ἄρα εἶπε μὲν, ὅτι δέχεται τὴν προστασίαν ὑπὲρ τῆς μετάξης, ὡς βιομηχανικοῦ προϊόντος, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν κουκουλίων δὲν παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν ταύτην, καὶ μάλιστα εἶχεν ἀπορριφθῇ ἄλλοτε κατὰ τὸ 1846, ν' ἀπαγορευθῇ ἡ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ τῶν κουκουλίων, ἵνα ἐνισχυθῇ ἡ μεταξουργία, καὶ ἡ γνώμη αὐτοῦ ἐπραγματοποιήθη. Καὶ τῷ ὄντι εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὸ Κράτος ἀντὶ νὰ ἐξάγωνται προϊόντα δύο π. χ. ἑκατομμυρίων, νὰ ἀναβαίνωσι ταῦτα διὰ τῆς ἐργασίας εἰς 4 ἢ 5 ἑκατομμύρια, διότι, ὡς οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ἐν γένει ἡ ἐξαγωγὴ ἡμῶν μόλις φθάνει τὰ 13 ἑκατομμύρια, ἡ δὲ εἰσαγωγὴ ὑπερβαίνει τὰ 23, καὶ εἶναι ἀληθῶς περίεργον πῶς δύναται ἓν ἔθνος νὰ δίδῃ τὸ διπλοῦν τῶν ἐξαγομένων, καὶ τὸ ἔθνος αὐτὸ νὰ ὑφίσταται· ἡ λύσις ὅμως δὲν εἶναι δύσκολος, ὅταν ἀναλογισθῶμεν, ὅτι τὸ κενὸν τοῦτο ἀνεπλήρου ἡ ναυτιλία μας, ἀλλὰ καὶ ὁ οὐσιώδης αὐτὸς κλάδος ἐνεκρώθη, ὥστε ἀγνοεῖ ποῦ θέλομεν εὑρεῖ τὸ ἰσοζύγιον. Εἰς τὰ ἔθνη, ὅπου

ὑπάρχουσι χρηματικὰ μέσα, τὰ ἐξαγόμενα προϊόντα ἐπανέρχονται ὡς γνωστὸν πολλαπλασιασμένα· ἀλλὰ παρ' ἡμῖν, ὅπου κεφάλαια δὲν ὑπάρχουσι, τὰ ἀντικείμενον τοῦτο εἶναι πολλοῦ λόγου ἄξιον. καὶ πρέπει τὰ ἐξαγόμενα νὰ δίδωνται ὅσον ἐνεστι κατειργασμένα· ἀλλ' εἶναι δυνατὸν, ἤθελε τὸν ἐρωτήσει τις, νὰ κατεργαζώμεθα ἐπιτοπίως ὅλα τὰ προϊόντα ἡμῶν; Οὐχὶ βέβαια, διότι δὲν ἔχομεν μηχανὰς, κεφάλαια, ἐπιστήμας καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ λόγος ἕτερος, τὸ ὑπερβάλλον τοῦ τόκου, αὐξάνει παρ' ἡμῖν τὰς δυσκολίας, διότι ὁ μὲν Ἕλλην εὑρίσκει χρήματα 12 τοῖς 0/0, ὁ δὲ Εὐρωπαῖος πρὸς 3 μόνον. Ὁ κλάδος λοιπὸν, εἰς τὸν ὁποῖον δυνάμεθα ἰδίως νὰ ἐπιτύχωμεν, παρετηρήθη, ὅτι εἶναι ὁ τῆς μεταξῆς, ἥτις λαγίζεται ἐπικρατεστέρα καὶ τῆς Ἰταλικῆς· διὸ ἀντὶ νὰ ἐξάγωμεν αὐτὴν ὡς κουκοῦλι, πρέπει νὰ τὴν ἐξάγωμεν ὡς μέταξαν. Καὶ συνεστήθησαν μὲν ἐν Ἑλλάδι διάφοροι βιομηχανίαι, ὡς π. χ. τὸ ζαχαροποιεῖον, ἀλλ' ἀφοῦ κατεβλήθησαν κεφάλαια καὶ πολλαὶ ἐδόθησαν εὐκολίαι, οὐχ ἧττον δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποστηριχθῇ καὶ μετ' ὀλίγον ἐξέλιπε. διότι μία τις βιομηχανία, διὰ νὰ ὑπάρξῃ, πρέπει νὰ εὑρίσκῃ τὴν ἀπαγρώσαν ἐν τῷ τόπῳ κατανάλωσιν. Ἄλλως δὲν δύναται κανὲν ἔθνος νὰ ἐπιβάλῃ θέλησιν εἰς τὸ ἕτερον, καὶ ἐν βαρὺ τέλος ἀρκεῖ νὰ ματαιώσῃ τὴν ἔξωθεν βιομηχανίαν· ἀλλ' εἰς τὸ προϊὸν τῆς μεταξῆς δὲν δύναται νὰ συμβῇ τοῦτο, καθ' ὅσον εἶναι περιζήτητον καὶ ἔχουσιν ἀνάγκην αὐτοῦ. Μεθ' ὅλα ὅμως ταῦτα παρατηρεῖ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἐπιβάλλει ἐπὶ τῶν κουκουλίων πλειότερον τοῦ καθιερωμένου φόρον, διότι τοιαύτη τις αὔξησις δύναται νὰ περιορίσῃ τὴν σκωληκοτροφείαν καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι βέβαια οὗτος. Γνωρίζει, κάλλιστα πληροφορηθείς, ὅτι 4 ἢ 3 ὀκάδες χλωρῶν κουκουλίων ἀποτελοῦσι μίαν ὀκᾶν ξηρῶν, μία δὲ τοιαύτη ὀκᾶ πωλεῖται, ὡς γνωστὸν, 10—12 δραχμάς· ἀφοῦ ἄρα παραδεχθῇ 10 δραχμὰς μόνον καὶ ἀφοῦ τρεῖς ὀκάδες χλωρῶν κουκουλίων ἀποτελοῦσι μίαν ξηρὰν, ἕπεται, ὅτι τὰ παρὰ τοῦ νομοσχεδίου ὁριζόμενα 60 λεπτὰ εἶναι αὐτὰ τὰ μέχρι τοῦδε καθιερωμένα, καὶ δὲν δύναται νὰ δειχθῇ οὐδὲ μίαν ἐλάττωσιν.

Τοῦτον ἀντικρούων ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δεύτερον ἤδη μάθημα εἶναι, ὅπερ ἀκούει σήμερον παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἀλλ' ὡς δὲν ἔπεισεν αὐτὸν τὸ πρῶτον, δὲν πείθεται καὶ ὑπὸ τοῦ δευτέρου, ἡ δὲ Βουλὴ πρέπει, μετὰ τὴν τοσαύτην τῆς σταφίδος καταστροφὴν, μετὰ τὴν ζημίαν τῶν ἐλαιῶν, νὰ ἐπιστήσῃ τὴν σύντονον προσοχήν της, ὅτε πρόκειται ἤδη περὶ

ἑνὸς προϊόντος τοσοῦτον ἐπωφελοῦς. Ἐν πρώτοις λοιπὸν ὁρμώμενος ἐκ τῶν ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει ὑπολογισμῶν, παρατηρεῖ, ὅτι καθιερουμένου φορολογικοῦ τινος νόμου, δὲν πρέπει ὁ νομοθέτης νὰ παραδέχηται ὡς ἄφαντον τὸ ἀποτέλεσμα ἑνὸς ἔτους. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρα ἐὰν ὁ ὑπουργὸς ἀποδείξῃ, ὅτι κατὰ τὰ προγενέστερα ἔτη ἐπωλοῦντο τὰ κουκοῦλια ἀνὰ 10 δραχμὰς, δέχεται τὸν ἐπιβαλλόμενον φόρον· ἂν δὲ καταδειχθῇ ὅτι δὲν ὑπερέβησαν τὰς 6 δραχμὰς, πρέπει νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ὁ αἰτούμενος φόρος εἶναι ὑπέρογκος καὶ νὰ παραιτηθῇ τῆς ἰδέας του. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐγίνετο μία τις τυχηρὰ τιμῶσις τῆς τῶν κουκουλίων τιμῆς, ἀλλ' αἱ τυχηραὶ ὑπερτιμήσεις ἐκπίπτουσι, καὶ πρέπει νὰ προσέξῃ τὸ ὑπουργεῖον μὴ ἐξαντώσῃ τὸ αὐσιῶδες αὐτὸ προϊόν. Ἐὰν δὲ ἤθελεν ἡ Κυβέρνησις νὰ χορηγήσῃ, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, προστασίαν, ἔπρεπε νὰ χορηγήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ μεταξουργεῖον, ἔπρεπε νὰ τὴν χορηγήσῃ ὑπὲρ τῶν μαρμάρων τῆς Πάρου· ἀλλὰ τὸ μὲν μεταξουργεῖον οὐ μόνον δὲν ἔλαβε τὴν ἐλαχίστην προστασίαν, ἀλλὰ καὶ αἱ μηχαναὶ αὐτοῦ ἐπεβαρύνθησαν δι' ἄδρων φόρων, ἡ δὲ τῶν μαρμάρων βιομηχανία ἐπίσης παραμεληθεῖσα μόλις ὑρίσκεται. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν, ἂν τὸ ἐπὶ τῶν κουκουλίων τέλος ἀνέβαινεν, ὡς ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις ἀναφέρει, εἰς 36 λεπτὰ τὴν ὀκᾶν, τὸ τέλος τοῦτο καὶ ἄδικον ἦτον καὶ ὑπερβολικὸν, ἐπειδὴ, ἀφοῦ τρεῖς λίτραι ἀποτελοῦσι δύω ὀκάδας ἑλληνικὰς, ἕπεται, ὅτι διὰ νὰ ἐπιβληθῇ τὸ ἀνωτέρω τέλος ἐτιμᾶτο πρὸς 4 δραχμὰς ἡ λίτρα, ὥστε ἡ εἶναι ἄδικος καὶ ὑπερβολικὸς ὁ τοιοῦτος φόρος, ἢ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀληθὴς ὁ κατὰ τὸ Γαλλικὸν μέτρον ἐπιβαλλόμενος. Διὰ τοῦ ὁριζομένου λοιπὸν σήμερον φόρου δὲν φυλάσσεται ἡ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ζητουμένη ἀναλογία, καθ' ὅσον ἡ τεθεῖσα βάσις αὐτοῦ εἰς 4 δραχμῶν τὴν λίτραν εἶναι ψευδὴς διά τε τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον· ἄλλως τε, διὰ τοῦ ζητουμένου φόρου δὲν ὑπάρχει ἰσότης οὐδὲ μεταξὺ τῆς μεταξῆς αὐτῆς καὶ τῶν κουκουλίων, ἐπειδὴ, ἀφοῦ τρεῖς ὀκάδες τούτων ἀποτελοῦσι μίαν ὀκᾶν μεταξῆς, δὲν ἐννοεῖ πρός τί τὸ ἴδιον ποσὸν φορολογεῖται 30 λεπτὰ ὀλιγώτερον ἐπὶ τῆς μεταξῆς. Καὶ ἂν μὲν ἡ σκωληκοτροφεία δὲν ἦτον παρ' ἡμῖν εἰς τὰ σπάργανα, ἠδυνάμεθα ἴσως νὰ ζητήσωμεν παρ' αὐτῆς καὶ θυσίαν τινὰ· ἀλλ' ὅταν μόλις σήμερον ἀναραιρημένη προσκόπτῃ, ὅταν οἱ βαρεῖς φόροι ἀνέστειλον πᾶσαν πρόοδόν της, ὅταν αἱ πλείσται τῶν μωραιῶν ἐξέλιπον καὶ ὅλα ταῦτα ἦναι πρὸς πάντας γνωστὰ, δὲν δυνάμεθα νὰ τῇ ἐπιβάλωμεν τὴν τοιαύτην

θυσίαν. Καὶ ἐννοεῖ μὲν, ὅτι δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν κοινωνίαν εἰς φόρος, ὅταν ἡ ἐξ αὐτοῦ προστασία σκοπὸν ἔχῃ νὰ δώσῃ ἄρτον εἰς τὸν λιμοκτονοῦντα λαὸν, ἢ νὰ παραγάγῃ τὸ καταναλισκόμενον ἐν τῷ τόπῳ. Οὕτω π. χ. ἂν εἴχομεν κατάστημά τι βιομηχανικὸν ἐν Ἑλλάδι καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενον κατηναλίσκετο ἐν τῷ τόπῳ, ἔπρεπε βεβαίως νὰ τῷ δοθῇ προστασία, διότι, δαπανωμένων ἐνταῦθα τῶν προϊόντων αὐτοῦ, ἕπεται, ὅτι καὶ τὰ κεφάλαια μένουσιν ἐνταῦθα· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπιβάλλεται εἰς ὑπέρογκος φόρος, ὅπως ὠφεληθῶσιν ἔνθεν μὲν δέκα ἄτομα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ ἔξω κόσμος. Περιπλέον, ἐκτὸς τῶν ὅσων εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ βιομηχανία ἐκεῖ μάλιστα δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὅπου οἱ κάτοικοι δι' αὐτῆς μόνης θεραπεύουσι τὰς ἀνάγκας των· ἀλλ' ὅταν ἡ τοιαύτη ἀνάγκη ἐλλείπῃ, ἡ βιομηχανία εἶναι νόθον τέκνον τῆς κοινωνίας καὶ δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἐκλείψῃ. Ἐνῷ δὲ τὸ σύστημα τῆς Ἰταλικῆς μεταξοκλωσίας περιορίζεται εἰς μόνους τοὺς μεγάλους κεφαλαιούχους, πῶς θέλετε ἠδὴ νὰ καταργάζηται τὴν μέταξάν του ὁ χωρικὸς διὰ τοῦ μαγγάνου καὶ νὰ πωλῇ αὐτὴν ἀνὰ 18 δραχμὰς τὴν ὀκᾶν, ἐνῷ ὡς κουκούλιον δύναται νὰ τὴν πωλῇ 40; Ἡ τοιαύτη λοιπὸν προστασία τῆς μεταξης εἶναι ἄδικος, οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπὶ τῶν κουκουλίων τέλος συνδυαζόμενον μετὰ τοῦ φορολογικοῦ νόμου ἀποβαίνει διπλοῦν τῆς μεταξης· ἐπειδὴ διὰ μὲν τὴν μέταξαν ἐπληρώνοντο 2 ½ δραχ. τὴν ὀκᾶν ὡς ἔγγειος φόρος, ἤδη δὲ, κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὑπουργοῦ, τὸ κουκούλιον μόνον θέλει πληρώνει 4 ½ δραχμὰς, ἤτοι ὅσον ἀναλογεῖ πρὸς τὴν κατασκευὴν μιᾶς ὀκᾶς μεταξης. Ἄλλως τε, ὅση καὶ ἂν κατεβλήθη προσπάθεια εἰς τὸ νὰ καθιερωθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ προϊόντος τούτου τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα, οὐχ ἧττον ἐνεργεῖται ἡ φορολογία κατ' ἐκτίμησιν, καὶ, ὡς δὲν ἀγνοεῖ, πολλὰ ὑπάρχουν παράπονα, ὅπως ἐπανέλθῃ τὸ παλαιὸν αὖθις σύστημα, καθ' ὅσον οἱ ἐνοικιασταὶ, συμφωνοῦντες μετὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, φορολογοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατ' ἐκτίμησιν. Ἐὰν δὲ μεταβάλῃ, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, τὸ σύστημα διότι γίνονται καταχρήσεις, τοῦτο δὲν ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν νὰ ἐπιβαρύνῃ τοὺς φορολογουμένους, καὶ δύναται μᾶλλον νὰ ἐπιζητήσῃ ἐντιμοτέρους ὑπαλλήλους. Ἐπίσης δὲ ἂν ἐδιπλασιάσθη, ὡς εἶπεν, ἡ εἰσπραξις, δὲν προῆλθε τοῦτο, διότι αἱ καταχρήσεις ἐξέλιπον, ἀλλὰ διότι ἐδιπλασιάσθη ὁ φόρος· διὸ συμπεραίνει, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν πρέπει νὰ ἐμμένῃ εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς μεταξης

προστασίαν ἀπέναντι τῶν κουκουλίων, καθ' ὅσον οὔτε συμφέρον οὔτε δίκαιον εἶναι.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς μειονοψηφίας, δὲν παρεδέχθη αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα· ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖται· ἔχον δ' οὕτως·

Ἄρθρον μοναδικόν.

« Τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς προσδιορίζεται κατ' ὀκᾶν καὶ ἄνευ διακρίσεως ποιότητος, ἐπὶ μὲν τῆς μεταξης εἰς δραχμὴν 1:50, ἐπὶ δὲ τῶν κουκουλίων εἰς λεπτὰ 60. »

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Κ. Σκουλέτσην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 65 κατὰ 5· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

« Ὑπηρέτησαν ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς προσδιορίζεται κατ' ὀκᾶν καὶ ἄνευ διακρίσεως ποιότητος, ἐπὶ μὲν τῆς μεταξης εἰς δραχμὴν **1 : 50**, ἐπὶ δὲ τῶν κουκουλίων εἰς λεπτὰ **60**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος τῆς μεταξης καὶ τῶν κουκουλίων ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Δημήτριος Τσάκρης	. . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	. .	Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . . N.
Γ. Ἀσγιωτατίδης	. . . N.	Γ. Τσάκρης	. . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης	. . N.	Γεώργιος Σκοῦρος	. . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . .	Σταῦρος Βλάχος	. . . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. N.

Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . Ν.	Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος . Ν.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . . Ν.	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . Ν.
Δ. Πετροπουλάκης . . . Ν.	Ἐμ. Καρμιάνος. . . . .
Π. Τζαννετάκης . . . . Ν	Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Ἀναγ. Κοντάκης . . . . Ν.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . Ν	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ο.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	Ἀναστ. Κορριωτάκης . . . Ν.
Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . . Ν.	Παρασκ. Ματάλας . . . .
Ἀνδρέας Πέπας	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μήτσας	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν.
Γεώργιος Βελῆς	Παναγιώτης Λαζαρὴς . . Ν.
Δημήτριος Ζῶτος	Στάμος Μαυροδῆμος . . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . Ν.	Ἀθαν. Ἐυμολπίδης . . Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Πλίας Διωλᾶς . . . . . Ν.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . Ν.	Θεόδωρος Πετρινός . . . .
Στέργ. Στεργανόπουλος . . Ν.	Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . Ο.	Π. Βασδέκης . . . . . Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας . . .	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . Ν.
Ἀναγνώστης Δημητρίου . Ν	Ἀναγν. Δεβόπουλος . . . Ν.
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτουνας . . Ν.
Χρ. Δεμάδης	Δημήτριος Σακελλαριάδης . Ν.
Γρηγ. Βαλιάνος . . . . Ν	Γεώργιος Γουλιμῆς . . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . Ν.	Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης . .
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . Ν	Χρῆστος Οἰκονομιδῆς . . .
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνστ. Δημπεράπουλος . . Ν.
Ἡλ. Παπαδαῖος	Ἐμ. Μαδινός . . . . . Ν.
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . .
Γεώργιος Περιωτᾶς . . . Ο	Δημ. Δημητρακόπουλος . . Ν.
Κωνσταντ. Νταγρές . . . Ο.	Γεώργιος Κάνδυας . . . Ν.
Ἰωάννης Βάχλας . . . . Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . Ν.
Βασ. Νικολαΐδης . . . . Ν.	Α. Παπαδημητριάδης . . Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Ν. Σισμάνης . . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Κωνστ. Ἄξελός . . . . . Ν.
Λάμπρος Ῥαΐλλης	Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος . Ν.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γ. Μαδεμαχωρίτης . . . .
Π. Κολποδίνος . . . . Ν.	Κίμων Χριστοδούλου . . .

Νικόλαος Πιεράκος . . . Ν	Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . .
Γρηγόρ. Πατριαρχέας . . .	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . . Ν.
Σταυριανὸς Καπετανάκης . .	Εὐστράτιος Παρίσης . . Ν.
Δημ. Νικολάκης . . . . Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . . Ν.	Δημήτριος Δρόσος . . . Ν.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος . .
Νικόλ. Μασχούλας	Κ. Πανηρόπουλος . . . .
Γεώργ. Α. Ῥάλλης	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης .
Νάκος Πανουριᾶς	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Παπαϊωάννης Τζαμάλας . Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .	Α. Κιζάνης . . . . .
Σιδέρης Πράτσικας	Ἰω. Δαμιανὸς . . . . Ν.
Παν. Πατρινός	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς . . Ν.
Κωνστ. Σκουλέτης . . . Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . Ν.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . Ν.
Ἀναγνώστ. Τατόπουλος . .	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Κωνστ. Δαρειώτης . . . Ν.	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Ἰω. Γεωργάρας . . . . Ν.	Δημήτριος Μητσάκης . . Ν.
Γ. Νικολάου . . . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . Ν.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . . . Ν.

Ἀκολούθως παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε καθυστερεῖ ἡ ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, καλὸν εἶναι νὰ ὁρίσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει φέρει τὴν ἔκθεσιν ἡ ἐπιτροπή· ἄλλως, νὰ ἔλθῃ τὸ σῶμα εἰς μίαν τινὰ ἀπόφασιν περὶ τούτου, καθ' ὅσον τὸ ὑπουργεῖον ἔχει ἀνάγκην τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου.

Μετὰ τινας γενομένας παρατηρήσεις, ὁ πρόεδρος συστήσας εἰς τὴν ἐπιτροπὴν νὰ συνέλθῃ τὴν ἐπιοῦσαν, ὅπως συνταξῃ τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἔκθεσίν της, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρ. Δ. Ἀὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ρ'.

Τῆς 17 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους

τῆς Βουλῆς ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὸ ἔτος **1852** συνετάχθη, ὡς ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς, ἐπὶ ταῖς αὐταῖς βάσεσιν, εἰς ἃς στηρίζεται καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1850**, ὅστις ἔλαβεν ἰσχὺν καὶ διὰ τὸ **1851** μὲ μόνην τὴν ἀφαίρεσιν δραχμῶν **67,005:12** γενομένην εἰς τὸ κεφάλαιον **16** (ἐπισκευὴ νοσοκομείου Ἀθηνῶν δραχ. **50,000**), καὶ εἰς τὸ κεφάλ. **22** (ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων δραχ. **17,005:12**).

Αἱ μόναι μεταξὺ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ προηγουμένου ἔτους καὶ τοῦ ἐνεστῶτος διαφοραὶ εἰσὶν αἱ ἑξῆς·

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1852** φέρει περιπλέον εἰς μὲν τὸ κεφάλαιον **5** ἄρθρ. **2** (ἀντικατάστασις ὅπλων καὶ κατασκευὴ πολεμοφοδίων) δραχ. **17,000**, εἰς τὸ κεφάλαιον **16** (οἰκοδομαὶ) δραχ. **50,000**, εἰς τὸ κεφάλαιον **22**, (ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων) δραχ. **64,478:51** καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον **23**, ἔκτακτα ἔξοδα, **344:61**, τὸ ὅλον δραχμὰς **131,823:12**·

προσθέτοντες τὰ ἐπιψηφισθέντα διὰ τὸ **1851** . **4,816,830:95**

131,823:12

ἔχομεν τὸ διὰ τὸ ἔτος **1852** ζητούμενον ποσὸν **4,948,654:07**·

Ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὸ ἔτος **1852**, εἶναι ἀντιγραφὴ, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ διὰ τὸ ἔτος **1850** ἐπιψηφισθέντος, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου, ἀνακεφαλαιώσασα ἐν τῇ ἐκθέσει της, τὰς γενομένας καθ' ὅλας τὰς προηγουμένας βουλευτικὰς συνόδους σοβαρὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ σημαντικοῦ τούτου κλάδου τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, διὰ τὸν ὁποῖον δαπανᾶται τὸ τρίτον περίπου τῶν προσόδων τοῦ Κράτους, παρέστησε τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς τακτοποιήσεως καὶ βελτιώσεως αὐτοῦ, καὶ κατέδειξε μᾶλλον καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ὁσονοῦπω οὗτος· ἡ ἐπιτροπή σας συμμεριζομένη πληρέστατα τὰς ἐμβριθεῖς τῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνης παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας παρεδέχθη καὶ ἡ Βουλὴ, ἐνόμισεν, ὅτι ἐκπληροῖ ἀκριβῶς τὸ καθῆκόν της, ὑποβάλλουσα εἰς τὴν Βουλὴν, αὐτὰς ταύτας τὰς γενικὰς παρατηρήσεις, ἐχούσας ὡς ἑξῆς·

« Ἀρκεῖ μόνον νὰ παρατηρήσωμεν ἐκ προοιμίου, ὅτι ὅση προσπάθεια καὶ ἂν καταβληθῇ εἰς τὴν ἀκριβεστέραν κατάστασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐξέλεγξιν αὐτοῦ, διατελούσης τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὑπὸ τὸ κράτος καὶ τὴν ἀνωμαλίαν τῶν ὑπαρχόντων ὀργανικῶν νόμων, ἡ ἀτέλεια παρίσταται φυσικὴ, φυσικωτάτη, καὶ τὸ πλημμελὲς λίαν ἐπαισθητὸν καὶ ἀσυμβίβαστον μὲ τὰς οἰκονομικὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους.

Ἐξ ἤδη ἔτη παρῆλθον ἀφ' ὅτου ἡ Βουλὴ ἐπικαλεῖται ἀλλεπαλλήλως καθ' ἑκάστην σύνοδον τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἀναγκαίων ὀργανικῶν νόμων, διὰ νὰ κανονισθῇ καὶ ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἐπὶ τὸ μεθοδικώτερον, ἁπλούστερον καὶ οἰκονομικώτερον, καὶ νὰ ὑπαχθῇ εἰς τακτικωτέραν διοργάνωσιν, οὔτε θέλει παύσει νὰ ἐκπληροῖ τὸ καθῆκόν της τοῦτο, καθ' ὅσον μάλιστα, ὡς ἐκ τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως, ἐπαισθητότερον τὴν ἀνάγκην καθ' ἑκάστην αἰσθάνεται.

Ἡ πολυτέλεια τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας εἶναι δυσανάλογος μὲ τὴν κατάστασιν τοῦ ἔθνους· πόσον εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἂν διὰ μιᾶς οἰκονομικωτέρας ἁπλοποιήσεως, ἀντὶ τεσσάρων χιλιάδων στρατοῦ, εἴχομεν μεγαλείτερον ἀριθμὸν μὲ τὴν αὐτὴν δαπάνην, καὶ ἀντὶ τοῦ νὰ ἔχωμεν ἐν ἀργίᾳ ἕνα μέγαν ἀριθμὸν ἀξιωματικῶν ἐπιβαρυνόντων τὸ δημόσιον μὲ μισθὸν ἀβροδιαίτης ὑπὲρ τὰς **130** χιλιάδας δραχμῶν, εἴχομεν αὐτοὺς εἰς ἐνέργειαν, καθισταμένους εἰς τὸ ἔθνος χρησίμους. Ἀναγνωρίζομεν, ὅτι νέα τις ῥιζικὴ ῥύθμισις τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἡ ἀναμόρφωσις τοῦ στρατοῦ εἶναι ἔργον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὰς δυσχερείας του· ἀλλ' ἔπρεπε τοὐλάχιστον νὰ γείνῃ ἀρχὴ, καὶ βαθμηδὸν νὰ προβαίνωμεν ἐπὶ τὰ κρείττω, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ οὐδὲ φραντὶς ἀκόμη ἐγένετο περὶ νέου ὀργανισμοῦ τοσούτου ἀναγκαίου εἰς τὸν κλάδον αὐτόν.

Ἀλλεπάλληλοι ἐπιτροπαὶ, διορισθεῖσαι ἀπὸ τοῦ **1843**, εἰργάσθησαν ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων ὡς π. χ. περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, περὶ ἁπλοποιήσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ λογιστικῆς ὑπηρεσίας, περὶ ἱματισμοῦ καταλλήλου διὰ τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν, περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ διαφόρων ἄλλων νομοσχεδίων, ὡς τὸ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν, περὶ προβιβασμοῦ καὶ περὶ συντάξεων, ἀλλὰ τὸ ἐξαγόμενον τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν δὲν ἐφάνη ἕως τώρα, ἀλλ'

οὔτε ἀπολογισμοὶ παρουσιάσθησάν ποτε, διὰ νὰ γνωρίσῃ τις τοὐλάχιστον, πῶς ἐγένοντο αἱ δαπάναι, καὶ ποῦ ἐξωδεύθησαν τὰ προϋπολογισθέντα, μ' ὅλας τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐπὶ τῶν οὐτιωδῶν τούτων ἀντικειμένων προτροπὰς τῶν Βουλῶν, καὶ τὴν τοσάκις ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν των· ἀλλὰ μήπως ἔγεινε κάν φροντὶς ταῦνὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐξέλεγξις; ἢς ἐκ τοῦ εἴδους τοῦ εἰδικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ἀποκαθίσταται δύσκολος ἡ λεπτομερὴς ἀνάπτυξις καὶ ἀκριβὴς ἐξέλεγξις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κλάδου αὐτοῦ, καθότι ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Βασιλείας μέχρι τῆς παρούσης ἐποχῆς, ἐνῷ διάφορα ὀργανικὰ διατάγματα ἐξεδόθησαν, δὲν ὑπάρχει ἐντοσούτῳ οὔτε συλλογή τις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ὀργανικῶν διαταγμάτων, διὰ νὰ ἐπενεχθῇ ἐπ' αὐτῶν βάσιμος ἐξέλεγξις, ἀλλ' ὁσάκις λάβωμεν ἀνάγκην πληροφοριῶν, ἀνάγκη νὰ καταφύγωμεν εἰς τὸν λαβύρινθον τῆς καταχωρήσεως, ὅπου ἀπαιτεῖται καὶ χρόνος πολὺς, καὶ κόπος οὐκ ὀλίγος, διὰ νὰ εὕρῃ τις τὸ ζητούμενον, ἐνῷ ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος, ἀποβλέπων τὰ δύο σχεδὸν πέμπτα τῆς ὁλικῆς ποσότητος τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους, εἶναι ὁ σπουδαιότερος, καὶ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τὸν ἔλεγχόν του εὐχερέστερον, σαφέστερον καὶ λεπτομερέστερον.»

Ἡ Βουλὴ γνωρίζει ἤδη, ὅτι ἐκ τῶν καταδειχθέντων μέσων πρὸς τακτοποίησιν καὶ βελτίωσιν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐπραγματοποιήθη μὲν τὸ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, ἐπεψηφίσθη δὲ παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων, καὶ μένουσιν ἐπεψηφισμένα παρὰ τῆς Βουλῆς μόνης τὸ περὶ προβιβασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τὸ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ, τὸ ὁποῖον, καταργοῦν τὰς ἀφορώσας τὸ λογιστικὸν τῶν ὑπουργείων τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ναυτικῶν ἐξαιρετικὰς διατάξεις, ὑποβάλλει καὶ αὐτὰ εἰς τὰς γενικὰς περὶ δημοσίου λογιστικοῦ, αἱ ὁποῖαι διέπουσιν ὅλων τῶν ἄλλων ὑπουργείων τὸ λογιστικόν.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκφράζουσα τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της περὶ τῆς ταχείας μεταβολῆς εἰς νόμους τῶν ἐκκρεμῶν τούτων νομοσχεδίων, συνιστᾷ καὶ τῶν λοιπῶν μέτρων τὴν ταχείαν πραγματοποίησιν, διὰ νὰ εἰσαχθῇ τέλος πάντων ἡ δέουσα τάξις εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ γενῶσιν αἱ προσήκουσαι βελτιώσεις εἰς αὐτὴν, αὐξανομένης τῆς πραγματικῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ δι' οἰκονομιῶν, αἵτινες ἀδιαβόητως δύνανται νὰ ἐπενεχθῶσιν εἰς τὰ διάφορα ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ, χωρὶς νὰ ἐπιβαρυνθῇ τὸ δημόσιον μὲ πλειοτέρας δαπάνας.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς γενομένας αὐξήσεις, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει τινὰ παρατήρησιν διὰ τὰ τρία ποσὰ, ἤτοι τὰς δραχ. 17,000, τὰς δραχ. 50,000, καὶ τὰς δραχ. 344:61, διότι τὸ πρῶτον θέλει χρησιμεύσει εἰς πραμήθειαν ὅπλων, τὸ δεύτερον εἰς οἰκοδομὰς δημοσίων, καὶ τὸ τρίτον, διότι εἶναι λίαν ἀσήμαντον.

Διὰ δὲ τὰς δραχ. 64,478:51 τῶν κλεισμένων χρήσεων, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ κάμμίαν γνώμην, διότι ὁ κατάλογος τῶν πιστωτῶν τοῦ δημοσίου ἐπαρουσιάσθη μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης ἐκθέσεως. Ἐπιφυλάσσεται ἑπομένως ἡ ἐπιτροπή σας νὰ παρουσιάσῃ μετὰ ταῦτα τὴν περὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἔκθεσίν της. Ἓν δὲ μέλος παρεδείχθη καὶ τὸ ἐκ δραχ. 64,478:51 ποσὸν κατὰ τὸ ὑποβληθὲν φύλλον τῶν λεπτομερειῶν.

Ἐπὶ ὅλων δὲ τῶν ἄλλων δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ ἐπιτροπὴ δὲνἔχει νὰ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν ἰδίαν παρατήρησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουλίου 1852.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπή.

Λύσανδρος Βιλαέτης,	Σ. Χ. Στερνόπουλος,
Κ. Ἀξελὸς,	Θ. Α. Ζαΐμης,
Δημ. Ζῶτος,	Σ. Κοπανίτσας,
Δ. Δρόσος,	Ἀναργ. Λ. Ἀναργύρου.
Δ.Γ. Φιλάρετος,	Γ. Α. Περωτὴς. »

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνεγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης θέλει εἶσθαι ἡ τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ συζήτησις, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΑΠΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρ. Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΑ'.

Τῆς 19 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνοματικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος 1852, ἔχοντα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

α Εἰς ἅπαντα τὰ κράτη, ἰδίως δὲ εἰς τὰ ἀρτιπαγῆ καὶ τὰ ἐξελθόντα ἐκ πολυχρονίου πάλης, τὸ περὶ στρατοῦ ζήτημα ἀποκαθίσταται σπουδαιότατον, διότι, μὴ παγιωθείσης τῆς τάξεως τῶν πραγμάτων, οὐδεμία κυβέρνησις δύναται νὰ ὁρίσῃ ἀκριβῶς τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν τοῦ στρατοῦ της· τούτων ἕνεκα ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς πρώτης ἐν Ἑλλάδι τακτικῆς κυβερνήσεως, ἤτοι ἀπὸ τοῦ Κυβερνήτου μέχρι τοῦ **1843**, εἴδομεν τοσαύτας μεταβολὰς εἰς τὸν στρατόν μας.

Παρατρέχων τὰ περὶ τούτου ἐν τῇ ἐπαναστάσει, καθ' ἣν ἐποχὴν τὰ πάντα ἐνεργοῦντο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀνάγκης, ἄρχομαι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κυβερνήτου.

Τὸ **1828** τὰ τότε ὑπάρχοντα ἄτακτα στρατεύματα ἐσχηματίσθησαν κατὰ χιλιαρχίας, αἱ ὁποῖαι ἐνδόξως ἀκολουθήσασαι τὸν πόλεμον μέχρι τοῦ **1829**, ἐσχηματίσθησαν μετὰ ταῦτα εἰς εἴκοσι τρία τάγματα, καλούμενα ἑλαφρά· συγχρόνως δὲ ὁ τακτικὸς στρατός, ὁ διασωθεὶς ἐκ τοῦ ἀγῶνος, ἐσχηματίσθη εἰς πέντε πεζικὰ τάγματα, τέσσαρας ἴλας ἱππικοῦ, ἓν τάγμα πυροβολικοῦ, ἕνα λόχον τεχνιτῶν, μίαν στρατιωτικὴν σχολὴν καὶ μὲ τὰ εἰς τὸν στρατὸν τοῦτον ἀναγκαιοῦντα ἐπιτελεῖα καὶ στρατιωτικὰ καταστήματα. Οὕτως ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ μέχρι τοῦ **1832** συνέκειτο περίπου τῶν **12,000** ἀνδρῶν.

Ἐπὶ δὲ τῆς ἀντιβασιλείας ὁ στρατὸς ἐσχηματίσθη ἐκ δέκα περίπου χιλιάδων ἀνδρῶν· μετά τινα δὲ χρόνον ἐσχηματίσθησαν καὶ τέσσαρα τάγματα ἑλαφρά, δύω ἐκ τῶν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ δύω ἐκ τῶν Λακώνων, τὰ ὁποῖα, προϊόντος τοῦ χρόνου, ἐνωθέντα ἐσχημάτισαν βαθμηδὸν τὸ ἤδη τρίτον καὶ τέταρτον τῶν ἀκροβολιστῶν.

Τὸ **1836**, ὅτε ἡ Α. Μεγαλειότης ἀνέλαβε τὰς ἡνίας τοῦ Κράτους, ὁ στρατὸς ἠλαττοῦτο ὡς ἐκ τῶν ἀναχωρήσεων τῶν ἐθελοντῶν Ναυαρίνων· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐσχηματίσθη ἡ φάλαγξ καὶ ἡ ὁροφυλακή, καὶ οὕτως ἐπληρώθη πάλιν σχεδὸν ὁ ἀριθμὸς τῶν δέκα χιλιάδων ἀνδρῶν· τὸ δὲ **1843**, ὅτε οἰκονομικαὶ περιστάσεις ἠνάγκασαν τὴν κυβέρνησιν νὰ ἐλαττώσῃ τὸν στρατόν της, ἡ δύναμις τῶν μαχίμων ἀνδρῶν, ἠλαττωμένων ὄντων πρὸ

τινων ἐτῶν, περιωρίσθη τότε εἰς **5529** μαχίμους ἄνδρας, ἐκτὸς τῆς φάλαγγος, τῶν ἐπιτελείων τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων.

Μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν δὲ ἐπῆλθον μεταβολαί τινες εἰς τὸν στρατόν, αἵτινες ἐπηύξησαν μὲν τὴν ἀριθμητικὴν δύναμιν αὐτοῦ, ἀλλὰ ποσῶς δὲν ἐπηύξησαν τὸν μάχιμον στρατόν, μάλιστα δὲ ἠλάττωσαν αὐτόν, ὥστε τὸ μὲν νομοσχέδιον τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τοῦ **1850** ἔφερεν ἀριθμητικὴν δύναμιν στρατοῦ **8456** ἄνδρας, ἀλλ' ἀφαιρουμένων τοσούτων σωμάτων μὴ ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν, ἔμεινεν ἤδη ἡ καθαρὰ δύναμις τοῦ στρατοῦ εἰς **6755** ἀνδρῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ ἁπάντων τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων καὶ καταστημάτων· διότι καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου ἔφερε **525** ἄνδρας ὀλιγωτέρους τοῦ νόμου τούτου.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λοιπόν, ὡς ἀνωτέρω, λεχθέντων ἐξάγεται, ὅτι ἐπὶ Κυβερνήτου μ' ὅλην τὴν τότε σμικρότητα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας ὁ στρατὸς συνέκειτο ἐκ **12,000** ἀνδρῶν.

Ἐπὶ τῆς Βασιλείας μέχρι τοῦ **1843** ἐκ . . . **10,000**

Ἔκτοτε δὲ μέχρι τοῦδε περίπου ἐξ . . . . . **9,000.**

Ἅπαντες γνωρίζομεν, ὅτι πᾶσα Κυβέρνησις διὰ νὰ ἦναι ὠφέλιμος καὶ σεβαστὴ εἰς τὸ Κράτος, εὐϋπάληπτος δὲ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀπαιτεῖται νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ τοῦ Κράτους, διότι ἄλλως ἡ μὲν Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐντολήν της, ὁ δὲ λαὸς πάσχων γογγύζει. Ἡ ἀνάγκη δὲ αὕτη ἐπαυξάνεται εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ μείζονα λόγον, ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν αὐτῆς, ἕνεκα τῆς ἐκτάσεως τῶν ὁρίων της, τοῦ ἀνωμάλου τῆς χώρας της καὶ τῆς κατὰ καιρὸν ἐπιπολαζούσης λῃστείας, τῆς τρομερᾶς ταύτης μάστιγος τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν τακτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ ἀπαιτοῦνται μετὰ πολλῆς φειδοῦς πλέον τῶν **2,175** ἀνδρῶν τοῦ πεζικοῦ, παρόντων μόνον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σκοπῶν, ὑπολογιζομένων, ὅτι πρέπει νὰ ἀλλάσσωνται κατὰ τρεῖς ἡμέρας τοὐλάχιστον. Ἐκτὸς τούτων ὅμως πρέπει νὰ ὑπολογίσωμεν τοὺς ἀσθενεῖς κατὰ μέσον ὅρον **6** τοῖς **0/0**, προσέτι πρέπει νὰ ὑπολογίσωμεν τοὐλάχιστον **3** τοῖς **0/0** ἐν ἀδείᾳ, διότι καὶ τοῦτο ἀποκαθίσταται ἀναγκαῖον εἰς τοὺς στρατιώτας, ἵνα ἀπέρχωνται ἔνιοτε εἰς τὰς ἑστίας των πρὸς παρηγορίαν τῶν συγγενῶν των· πρὸς δὲ ἕνεκα τοῦ τρόπου τῆς παρουσιάσεως τῶν νεοσυλλέκτων ὑπολογίζομεν 5 τοῖς **0/0** ἀγυμνάστους, καὶ δι' ἀποθνήσκοντας, λειποτάκτας, ἀπολυομένους δι' ἀνικανότητα καὶ τιμωρουμένους **10** τοῖς **0/0**, καθὼς καὶ **7** τοῖς

0|0 ἐλευθέρους ὑπηρεσίας τῶν φυλακείων, ὥστε, ἂν ὑπολογίσωμεν ὅλας τὰς ἐλλείψεις ταύτας ἀναβαινούσας εἰς 31 τοῖς 0|0 τότε ἀπαιτοῦνται ἀκριβῶς 3,000 ἄνδρες διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς φρουρᾶς· διότι, ἐκτὸς τῆς τακτικῆς ταύτης ὑπηρεσίας τῶν στρατιωτῶν, ὑπάρχουν καὶ ἕτεραι καὶ ἐνίοτε ἀπροσδόκητοι περιστάσεις καὶ νόσοι, ὡς π. χ. ἡ ἐνίσχυσις τῆς χωροφυλακῆς πρὸς ἐκτέλεσιν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἡ κατάπαυσις ταραχῶν, ἡ ἀποχώλη ἐνόπλου δυνάμεως πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας, καὶ ἐν ἑνὶ λόγῳ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, ἡ εἴσπραξις τῶν δημοσίων, ὡς καὶ αὐτῶν τῶν δημοτικῶν φόρων, ἡ φύλαξις τῶν ταμείων τοῦ κράτους, ἡ σύλληψις τῶν κληρούχων, ἡ συνοδία τῶν ὑποδίκων καὶ καταδίκων, καὶ τέλος πάντων ἡ ἐνίσχυσις καὶ ἐκτέλεσις τῶν νόμων.

Ταῦτα πάντα λοιπὸν ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω, ὅτι διὰ μόνης τῆς αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ κατορθοῦνται, ὁ δὲ παριστάμενος ἀριθμὸς ὡς πρὸς τὰς ἐκτεθείσας ἀνάγκας οὐχὶ μόνον δὲν εἶναι πολύς, ἀλλ' εἶναι καὶ μικρός, διότι καὶ εἰς αὐτὰ τὰ τακτικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, τὰ πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων συστηθέντα, καὶ τὰ μὴ ἐπηρεαζόμενα ἐκ τοσούτων ἐκτάκτων περιστατικῶν, ὁ στρατός των σύγκειται ἐξ ἑνὸς τοῖς 100 τουλάχιστον, καὶ ἄλλα ἔχουσι μέχρι τῶν 2 τοῖς 100 ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ των.

Ἀλλ' ὁ στρατὸς εἰς πᾶν κράτος ἔχων διπλῆν ἐντολήν, τοὐτέστι τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν ἀσφάλειαν τοῦ κράτους, δὲν ἀποκαθίσταται χρήσιμος, ἐὰν δὲν ἐκπαιδευθῇ εἰς τὰ στρατιωτικὰ ἔργα· ἵνα κατορθωθῇ δὲ τοῦτο ἐπιτυχῶς, ἀνάγκη πᾶσα οἱ στρατιῶται νὰ ἔχωσι τὸν ἀπαιτούμενον ὑλικὸν χρόνον· τοῦτο δὲ ἄλλως δὲν κατορθοῦται εἰμὴ διὰ τῆς ἐπαυξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, οἵτινες, λαμβάνοντες ἐκ τῆς τακτικῆς ὑπηρεσίας των εὐκαιρίαν, νὰ ἐκπαιδεύωνται ἐπιμελῶς καθ' ὅλα· ἡ δὲ ἐκπαίδευσις αὕτη δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ, ὡς μέχρι τοῦδε, εἰς μόνας τὰς στρατιωτικὰς ἀσκήσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν τῶν γραμμάτων, ὥστε τοῦ λοιποῦ ὁ στρατὸς νὰ θεωρῆται ὡς σχολεῖον τῆς προπαιδευτικῆς ἀνατροφῆς τῶν νεοσυλλέκτων, τοιουτοτρόπως, οὔτε οἱ γονεῖς τῶν θέλουν δυσαναχετεῖ διὰ τὴν στέρησιν τῶν τέκνων των, ἂν ἴδωσι ταῦτα ἐπιστρέφοντα εἰς τὰς ἀγκάλας των, ἔχοντα ἀρχὰς τάξεως, ἠθικῆς, καὶ προπαιδευτικῶν γνώσεων γραμμάτων.

Ἡ αὔξησις αὕτη τοῦ στρατοῦ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐκτὸς ὅτι θέλει πληρώσει τὰς ἐκτεθείσας ἀνάγκας τοῦ κράτους, θέλει παράξει καὶ πολλοῦ λόγου ἄξια ὠφελήματα εἰς τὸ κράτος.

Εἶναι παντὶγνωστον ὅτι, μὴ ἐπαρκούσης τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἡ Κυβέρνησις εἰς πᾶσαν ἐκτακτον περίστασιν στρατολογεῖ ἐθελοντὰς καὶ μετὰ ταῦτα διαλύει αὐτούς· ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον μέτρον ἕκαστος γνωρίζει ἐκ πείρας κατὰ πόσον εἶναι ἐπαναπηρὸν εἰς τὸ δημόσιον, καὶ πρόξενον πολλῶν ἀθεραπεύτων κακῶν, διότι ἡ Κυβέρνησις ἐνίοτε ἀναγκάζεται νὰ προτρέξῃ εἰς ἄτομα, τὰ ὁποῖα ἀπομακρυνόμενα ἐκ τοῦ ἀληθοῦς σκοποῦ αὐτῆς, ὑπηρετοῦν μᾶλλον τὰ πάθη των καὶ διεγείρουν τὸν λαὸν εἰς δικαίαν ἀγανάκτησιν.

Ἐκ τούτων ὅλων ὁριώμενος λοιπὸν προσδιώριστα τὴν δύναμιν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος εἰς ἐννέα περίπου χιλιάδας ἀνδρῶν δι' αὐξήσεως χιλίων περίπου ἀνδρῶν πλέον τῆς νομοθετημένης δυνάμεως αὐτοῦ· τὴν δὲ φρουρακὴν αὔξησα κατὰ 214 ἄνδρας διὰ προσθήκης 64 ἀνδρῶν, καὶ δι' ἀντικαταστάσεως 150 ἡμιαπομάχων αὐτῆς.

Ἡ δὲ αὔξησις αὕτη τοῦ στρατοῦ οὐδεμίαν δαπάνην θέλει ἐπιφέρει εἰς τὸ Κράτος πλέον τοῦ ἤδη εἰσαχθέντος εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ, διότι τοιαῦται οἰκονομίαι εἰσήχθησαν, ὥστε ἡ δαπάνη αὐτῶν ἐξισοῦται καθόλου μετὰ τοῦ ὑπάρχοντος προϋπολογισμοῦ· καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς αὐξήσεως αὐτοῦ.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ τῆς στρατολογίας, ἤτοι τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νομοσχεδίου, συμφώνως μετὰ τῶν ὑπουργῶν τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν συμπεριέλαβε αὐτὰ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τούτῳ, κατὰ μίμησιν τοῦ Βελγικοῦ συνταγματικοῦ σχεδίου τούτου, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἡμέτερον σύνταγμα ἐδανείσθη τὸ περὶ τούτου ἄρθρον 16, ἔχοντος ἀμφοτέρας ταύτας τὰς διατάξεις, ἤτοι τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν.

Ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν διὰ τὴν ναυτικὴν καὶ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν τῶν νεοσυλλέκτων προσδιωρίσθη εἰς 2090 ἀνδρῶν ἐξῆς.

Κατὰ τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς Βασιλ. Διάταγμα τοῦ 1843, ἡ δύναμις αὐτοῦ, ἥτις συνεπληροῦτο διὰ τοῦ νόμου τῆς ἀπογραφῆς, σύγκειται ἐξ

ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν	4,011
ἀλλάσσοντος τοῦ τεταρτημορίου κατ' ἔτος, ἀπαιτοῦνται	
ἀπόγραφοι	1003
προστιθεμένης ἤδη τῆς αὐξήσεως	1027
Τὸ ὅλον διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος	2030
διὰ τὸ ναυτικὸν	60
Τὸ ὅλον τῶν ἀπαιτουμένων νεοσυλλέκτων . . .	2,090

ὡς πρὸς τὸ 3 ἄρθρον εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ διὰ τὴν στρατολογίαν τοῦ παρόντος ἔτους αἱ διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου τοῦ **1851**, ἐκτὸς τῶν διατάξεων τοῦ **11** ἄρθρου, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι τοὺς καθυστεροῦντας τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ τοῦτο μέχρις οὗ ψηφισθῇ ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος, ὅστις θεωρεῖται πολὺ ἀναγκαιότατος εἰς τὸ κράτος.

Ἐν δὲ τῷ **4** ἄρθρῳ, τὸ νομοσχέδιον προνοεῖ περὶ τῶν κληρούχων τῶν καταταχθησομένων εἰς τὸν στρατὸν διὰ τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νέου νόμου.

Ἐπειδὴ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀποκαθίσταται ἅδη λίαν ἀναγκαῖον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, ὡς προχωρήσαντος τοῦ ἔτους, ἐναπόκειται εἰς ὑμᾶς, κύριοι, νὰ συζητήσητε καὶ ἐπιψηφίσητε αὐτὸ κατεπειγόντως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **16** Ἰουλίου **1852**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΚΑΙ Ὑπ Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν παρουσιάσει τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **13** Ἰουλίου **1852**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ, Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς στρατολογίας καὶ ναυτολογίας τοῦ ἔτους 1852

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον **1**. Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, τῆς ὁροφυλακῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς διὰ τὸ ἔτος **1852** προσδιορίζεται εἰς ἐννέα χιλιάδας διακοσίας τεσσαράκοντα ἓξ ἄνδρας.

Ἑπομένως ἡ μέχρι τοῦδε νομοθετημένη δύναμις τῶν διαφόρων ὅπλων τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς αὐξάνει κατὰ χιλίους εἴκοσι ἑπτὰ ἄνδρας, ἐξ ὧν οἱ μὲν θέλουσι σχηματισθῆ εἰς τέσσαρας λόχους πεζικοῦ, ἕνα λόχον πυροβολικοῦ καὶ μίαν ἴλην ἱππικοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ θέλουσι διανεμηθῆ εἰς τοὺς λόχους τῶν πεζικῶν

ταγμάτων τῆς γραμμῆς τῆς δὲ ὁροφυλακῆς κατὰ ἑξήκοντα τέσσαρας, διανεμομένους εἰς τοὺς λόχους τῶν ταγμάτων αὐτῆς.

Ἡ δὲ δύναμις τῶν τεσσάρων τετραρχιῶν τῆς φαλαγγος, τῶν φαλαγγιτῶν Μεγάρων, τῆς ἐπικουρικῆς χωροφυλακῆς, τοῦ λόχου τῶν ἀπομάχων, καὶ τῶν ἡμιαπομάχων τῆς ὁροφυλακῆς προσδιορίζεται εἰς χιλίους πεντήκοντα ἄνδρας.

Ἄρθρον **2**. Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ Βασιλικὸν ναυτικὸν ναυτολογία προσδιορίζονται κατὰ τὸ **1852** εἰς δύω χιλιάδας ἐννενήκοντα ἄνδρας.

Οἱ δύω χιλιάδες ἐννενήκοντα οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῆ, κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους.

Ἄρθρ. **3**. Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις **2** ἕως **10**, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νόμου τοῦ ἔτους **1851** ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν στρατολογίαν τοῦ ἔτους **1852**.

Ἄρθρ. **4**. Ὁ παρὰ τοῦ Νόμου τῆς ἀπογραφῆς ἀπαιτούμενος ἐν τῷ στρατῷ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τῶν νεοσυλλέκτων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους θέλει καταλογισθῆ κατὰ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νέον Νόμον, ἐὰν οὗτος ἐπιψηφισθῇ καὶ κυρωθῇ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ καθὼ Νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθὼν δὲ καὶ ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Παρνασσίδος, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Λογοθετοπούλου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Τὸ Δ'. Τμῆμα τῆς Βουλῆς, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς συνεπείᾳ ἀποράσεως τῆς Βουλῆς ἐνεργηθείσης νέας ἐκλογῆς εἰς τοὺς δήμους Δωριέων καὶ Κρίσσης τῆς ἐπαρχίας Παρνασσίδος, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποθανόντος Βουλευτοῦ Λογοθετοπούλου, ὁμοψήφως ἀπεφήνατο ἐπὶ τοῦ ἀνυποστάτου ὅλων τῶν λοιπῶν ἐνστάσεων, ἐκτὸς ἐκείνης τῆς περὶ συστάσεως ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν ἓν μὲν μέλος ἐθεώρησεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκλεχθῶσι νέαι ἐπιτροπαί, τὰ δὲ λοιπὰ μὴ παραδεχόμενα ἐπὶ ταύτης τῆς περιστάσεως τὴν γνώμην ταύτην, καθ' ὅσον ἂν τοιαύτη ὑπῆρχεν ἡ θέλησις τῆς Βουλῆς, ὤφειλε ῥητῶς νὰ ἐκφράσῃ· οὕτω, ὡς ἔπραξε καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν Καλαβρύτων, παραδέχεται ὡς κύρος ἔχουσαν τὴν γενομένην βουλευτικὴν ἐκλογὴν Παρνασσίδος, καὶ συνιστᾷ εἰς

τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς ὡς βουλευτὴν αὐτῆς τὸν Κ. Βλάμην ἔχοντα τὰ κατὰ τὸν νόμον προσόντα.

Ἀθῆναι, τῇ 17 Ἰουλίου 1852.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Τ. Γ. Μαυρομμάτης.

Ἐπὶ ταύτης λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι αἱ ἐκβιάσεις καὶ παρανομίαι, αἱ συνοδεύσασαι τὴν βουλευτικὴν ἐκλογὴν Παρνασίδος, ἠνάγκασαν πρὸ μικροῦ τὸ Σῶμα ν' ἀκυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν δύω δήμων, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῆς πλείονες συνέβησαν παρανομίαι καὶ νοθεύσεις, εἰς ἃς δὲν ἔπρεπε νὰ καταφύγῃ ὁ τοῦ παρουσιαζομένου ὑποψηφίου μερὶς, ἐὰν πραγματικῶς εἶχε τὴν πλειοψηφίαν. Παραλείπων ὅμως τὴν λεπτομερῆ τῶν τοιούτων διήγησιν, ἵνα μὴ ἐκθέσῃ τὴν ἐπαρχίαν του εἰς τὰς λυπηρὰς συνεπείας νέας ἐκλογῆς, ἀρίτσιν εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς προκειμένης ὅ,τι ἐγκρίνει.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκήρυξε νόμιμον βουλευτὴν Παρνασίδος ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Λογοθετοπούλου τὸν Κ. Βλάμην, ὅστις προσελθὼν ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκοδοσίας πρωτόκολλον.

Μετὰ ταῦτα ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθ. 1 τοῦ Κεφ. Α', εἰς οὗ λαβὼν τὸν λόγον ἔλεξε τάδε·

« Πιστεύουσιν ἐν Εὐρώπῃ, ὅτι ἡ ὕπαρξις τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ τοῦ θαλασσίου, λέγω, ὄρεως δὲν εἶναι μῦθος, οἱ δὲ ζωηλόγοι πρὸ πολλοῦ εἶσιν ἀνυπόμονοι νὰ ἴδωσι καὶ ἐξετάσωσι τὸν μέγαν τοῦτον τῆς θαλάσσης δράκοντα. Πρὸ ἓξ ἐτῶν ὅθεν πλοῖον Ἀγγλικὸν ταξιδεῦον εἰς τὸν Ὠκεανὸν, εἶδε πρωΐαν τινὰ πρὸς τὴν πρῴραν του σῶμά τι ἐπίμηκες, τὸ ὁποῖον διὰ τὸ πολὺ τῆς ἀποστάσεως δὲν ἠδύνατο νὰ διακριθῇ καλῶς, ὥστε ὁ πλοίαρχος ὑπωπτεύθη μὴ τύχον ἐπέτυχε τὸν φημιζόμενον θαλάσσιον ὄφιν. Μετ' ἀγωνιώδους λοιπὸν σιγῆς καὶ ἐλπίδος καὶ μὲ τὰ πυροβόλα ἕτοιμα ἐπλησίαζον τὸ θηρίον, ὅπερ ἅμα φθάσαντες ἐντὸς βολῆς, ἔρχησαν νὰ κανονοβολῶσιν· ἀλλὰ μετὰ πόσης ἀγανακτήσεως, τραπείσης μετ' ὀλίγον εἰς ἄσβεστον γέλωτα, εἶδον, ὅτι ὁ πυροβολούμενος Λευϊάθαν ἦτον σωρεία φυκῶν.

Τοιοῦτόν τι ἔπαθα καὶ ἐγὼ· ἡ πολύμηνος καὶ ὅλως ἀνεξήγητος βραδύτης τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου μὲ ἠνάγκασε νὰ ὑποθέσω, ὅτι οὐτιῶδεις βελτιώσεις διὰ τὸν στρατὸν καὶ δυνατὴ οἰκονομία εἰς τὰς τοσαύτας δαπάνας τοῦ ὑπουργείου, ἦσαν τὰ αἴτια τῆς ἐπταμήνου καθυστερήσεώς του, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡτοιμαζόμην εἰς τὴν σύνταξιν πανηγυρικοῦ λόγου. Ἀλλὰ γελῶ σήμερον διὰ τὴν τοσαύτην ἀβελτηρίαν μου, λησμονήσας τὸ τοῦ εὐαγγελίου, « ὅτι ἀπὸ ἀκάνθας δὲν συλλέγεται σαφυλὴ οὐδ' ἀπὸ τριβόλου σῦκα. » Ἀλλ' ἂν, κύριοι, διὰ τὴν ἀντιγραφὴν ἑνὸς προϋπολογισμοῦ ἐχρειάσθησαν ἑπτὰ μῆνες, ποσάκις ἄρα τὸ ἑπτὰ τοῦτο ἤθελε πολλαπλασιασθῇ, ἂν ἐπρόκειτο νὰ συνταχθῇ νέος προϋπολογισμός; βεβαίως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.

Καὶ ἀληθὴς μὲν τὸ ἑπταμηνιαῖον αὐτὸ ἔκτρωμα εἶναι ἴσον τῷ πρωτοτύπῳ τοῦ ἔτους 1850, μὲ μικράν τινα αὔξησιν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς κατὰ τὸ σύνηθες· ἂν δὲ καὶ πολλὰ ἄτομα ἀποβιώσαντα πρὸ πολλοῦ ἀνεστήθησαν ἐκ λογιστικοῦ θαύματος, ἢ ἂν ἄλλα πρὸ δύω καὶ τριῶν ἐτῶν παυθέντα τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας φέρωνται ὡς παράντα εἰς τὴν μισθοδοσίαν, τοῦτο ποσῶς μὴ σᾶς ἐκπλήττει, κύριοι, διότι, ὡς προεῖπον, τὸ παρουσιασθὲν ἀντίγραφον εἶναι ἴσον τῷ πρωτοτύπῳ. Ἀδιάφορον δ' ἂν ὅλα τὰ πράγματα θὲν ἐφαρμόζωνται πάντοτε καὶ ἐπὶ πᾶσιν· ἡ δοκιμὴ εἶναι καλὴ καὶ τίκτει ἐνίοτε θαύματα.

Ἀλλ' ἴσως μ' ἐρωτήσει τις, πῶς ὀνομάζω τὸ ἀντίγραφον τοῦτο ἑπταμηνιαῖον, ἐνῷ φέρει ἡμερομηνίαν ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου, εἰς τοῦτον ἀπαντῶ, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ ἐν Ἑλλάδι ἔχουν τὸ προνόμιον σήμερον μὲν νὰ λέγωσι « μὴ βλέπετε τί γράφομεν ἀλλὰ τί λέγομεν » καὶ αὔριον « μὴ βλέπετε τί πράττομεν ἀλλὰ τί γράφομεν ». Καὶ ὅμως, διὰ νὰ διαφέρῃ κατά τι τὸ ἀντίγραφον τοῦτο, οὐ μόνον ηὔξησαν τὸ ποσὸν κατὰ τὸ σύνηθες, ἀλλ' ἐζήτησαν νὰ διορισθῶσι καὶ τὰ κεφάλαιά των μεταβατικά· περίεργον δέ μοι φαίνεται πόσον ἡ ψυχὴ τοῦ ὑπουργείου ἐκολλήθη ὄπισθεν τῶν μεταβατικῶν! Καὶ ἀληθῶς τὰ πάντα σήμερον ἐν Ἑλλάδι κατήντησαν μεταβατικά, διότι μεταβαίνομεν ἀπὸ τοῦ κακοῦ εἰς τὸ χεῖρον, καὶ ἀπὸ τοῦ χείρονος εἰς τὸ χείριστον, ἀπὸ δὲ τοῦ χειρίστου θέλομεν περιπέσει εἰς τὸ βάραθρον, ἐκτὸς ἐὰν μᾶς σώσωσι αἱ εὐλογίαι τοῦ Χριστοφόρου, ἂν καὶ ὁ πονηρὸς οὗτος ὄτιος τὰς ἐπιδαψιλεύει ἀποκλειστικῶς εἰς μόνους τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ ἐπίσης πονηροῦ αἰῶνός μας.

Ἐπικαλοῦμαι, κύριοι, τὴν ἀνοχήν σας εἰς τὴν σημερινὴν ἀγόρευσίν μου, διότι πρόκειται περὶ τῶν δύω σχεδὸν πέμπτων τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους. Ὀφείλετε νὰ προσέξητε πολύ, διότι οἱ

ἐντολείς σας, αὐτὸς ὁ φορολογούμενος λαὸς πληρόνει πολλὰ κατ' ἔτος ἑκατομμύρια διὰ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔκφρασιν ἑνὸς ὑπουργοῦ, καταβροχθίζει τὰ πάντα χωρὶς νὰ ἔχῃ στρατὸν, καὶ κατὰ συνέπειαν χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀσφάλεια. Θέλω λοιπὸν ὁμιλήσει περὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τοῦ στρατοῦ, περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ταύτου ἐν μέρει, ὡς καὶ περὶ ἄλλων τινων σχετικῶν αὐτοῖς.

Παρατηρῶ λοιπὸν, ὅτι δὲν χρειάζεται πολὺ, διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις πῶς εἰς ἄλλα κράτη ὁ ὑλικὸς καιρὸς δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τοὺς ὑπουργοὺς, ἵνα πράξωσι καλόν τι καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, διότι ἐκεῖ δαπανῶσι τὰ 9|10 τοῦ ὑπουργικοῦ βίου των εἰς ῥαδιουργίας, ἀφορώσας τὴν διατήρησιν αὐτῶν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργοῦ. Ἐκεῖ πᾶς ὑπουργὸς προσπαθεῖ νὰ πληρώσῃ τὸ παρουσιαζόμενον ὑπουργικὸν βάραθρον μὲ τὰ πτώματα τῶν συναδελφῶν του, καὶ μολαταῦτα ὅταν ἦναι ὅλοι ὁμοῦ, ἀγάλλεται τις βλέπων αὐτοὺς ἐν συμπνοίᾳ καὶ ἀδελφότητι διατελοῦντας. Χρειάζεται ὅμως ἄπειρος νοῦς διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις πῶς ἐν Ἑλλάδι, τῇ ποντίᾳ ταύτῃ γῇ τῆς ἐπαγγελίας, ἐξ ἧς ῥέει διά τινας μέλι καὶ γάλα, πῶς λέγω ἐν Ἑλλάδι συμβαίνει τὸ ἐναντίον! Διότι, ἐνῷ οἱ ὑπουργοὶ διάγουσιν ἀφοσιωμένοι εἰς τὸ ἔργον των, ἐνῷ νυχθημερὸν ἀσχολοῦνται περὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὴν ἀσφάλειαν καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ Κράτους, μὴ ῥαδιουργοῦντες πρὸς διατήρησίν των, μήτε φροντίζοντες, ἂν αὔριον ἀκούσωσι τὸ «ἀπέλθετε, ἀπέλθετε καὶ σεῖς μετὰ τῆς σκιᾶς σας, καὶ δότε τόπον τοῖς μεθ' ὑμᾶς» δὲν εὑρίσκουσι τὸν ἀναγκαῖον καιρὸν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των. Ναί, κύριοι, νοῦς ἀπείραντος χρειάζεται διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις αὐτὸ τὸ μυστήριον, πῶς δηλ. ὁ καιρὸς τῶν ὑπουργῶν μας ἀπόλλυται, καὶ κατὰ συμπάθειαν καὶ τῶν Βουλῶν ὁ καιρός. Δικαίως δέ, ἀφ' οὗ εἴμεθα τοσοῦτον ὑπουργικοί, τὴν αὐτὴν ὁδὸν πρέπει νὰ βαδίζωμεν, διότι καὶ μία σύμπνοια μᾶς ἑνόνει, εἷς σκοπὸς μᾶς συνδέει, ἓν πνεῦμα μᾶς διατηρεῖ, μία προσπάθεια μᾶς συνάπτει, ἓν συμφέρον μᾶς ὁδηγεῖ καὶ ἓν τέρμα μᾶς περιμένει. Ἀλλ' εἴθε τὸ τέρμα τοῦτο μὴ ἦναι βάραθρον! εἴθε μὴ μετ' ὀλίγον εἴπωσι δι' ἡμᾶς, ὅτι ἀπώλετο τὸ μνημόσυνόν μας! δυσχερῶς ὅμως τὸ *εἴθε* τοῦτο ἰσοδυναμεῖ μὲ τὰς ὁποίας ἡ Βουλὴ ἐκφράζει ἐνίοτε εὐχὰς ὑπὲρ τῆς οἰκονομίας, ὑπὲρ τῆς ἴσης διανομῆς τῆς δικαιοσύνης, ὑπὲρ αὐτῆς τῆς βελτιώσεως τῶν πραγμάτων.

Ἀλλ' ἂς ἔλθωμεν εἰς τὸν προκείμενον δηλ. προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, αὐτὸν τὸν κυκεῶνα τῆς δοσοληψίας, αὐτὸ τὸ χάος τῶν ἐξόδων, αὐτὴν τὴν ἄβυσσον τῆς

ὀπαταλής, αὐτὸν τὸν ἀληθῆ πίθον τῶν Δαναΐδων. Ἂς τὸν μελετήσῃ, κύριοι, ὅστις ἔχει καιρὸν δι' ἀπώλειαν· ἂς τὸν μελετήσῃ δεκάκις, χιλιάκις, καὶ ἂς ἐνοήσῃ, ἂν δύναται, ποίου εἴδους πρᾶγμα εἶναι αὐτὸ τὸ λεγόμενον προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν. Δικαιοῦται τότε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος νὰ ὀνομασθῇ ὀξυνούστατος καὶ ἰδοὺ τὸ τοῦ Σωκράτους, ὅστις ἀναγινώσκων σύγγραμμά τι ὁμοιον, φαίνεται, τῷ προκειμένῳ, εἶπεν «ἃ μὲν συνῆκα γενναῖα· εἶμαι δὲ καὶ ἃ μὴ συνῆκα, πλὴν Δηλίου γέ τινος δεῖται κολυμβητοῦ.» Ἀλλ' ἡ ἀθλία αὕτη κατάστασις τοῦ ὑπουργείου εἶναι ὁμιλίξ τῷ νῦν ὑπουργῷ; ὄχι· εἶναι πολὺ ἀρχαιοτέρα, διότι ἕκαστος ὑπουργὸς φιλοτιμεῖται νὰ ὑπερβῇ τὸν προκάτοχόν του ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνοιγομένων εἰς τὸν πίθον τοῦτον ὀπῶν, ἐξ οὗ τινες ἀρύονται τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς, διότι πέριξ τοῦ ὑπουργικοῦ τούτου πίθου ἵστανται τυφλοί, χωλοί, ξηροί, ἀπεκδεχόμενοι τὴν τῶν δραχμῶν κίνησιν καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν ἄφατον πρόσκλησιν «δεῦτε οἱ εὐνοούμενοι, πίστε τὸ νέκταρ τῆς εὐνοίας μου.»

Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν τῶν στρατιωτικῶν βαδίζει, κύριοι, δρόμον ἀντίθετον τῶν ἐθνικῶν προσόδων, διότι ὅσον τὰ εἰσοδήματά μας ἐλαττοῦνται, δηλ. ὅσον ὁ λαὸς γίνεται πενέστερος, τόσον καὶ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο αὐξάνει τὰ ἔξοδά του, τόσον γίνεται πολυδαπανώτερον καὶ μεταδοτικώτερον. Καὶ ἡ αὔξησις αὕτη, αὐτὸ τὸ πολυδάπανον, δικαιολογεῖται ἀείποτε μὲ τὴν βελτίωσιν δῆθεν τοῦ στρατοῦ, μὲ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ἐνῷ ὁ μὲν στρατὸς ἡμῶν παντὸς ἄλλου ἠξιώθη ἢ βελτιώσεως, ἡ δ' ἀσφάλεια τοῦ Κράτους εἶναι τοιαύτη, ὁποία καὶ ἡ ἐλευθερία Τριπολίτου τινός, καὶ ἀκούσατε τὸ ἱστορικὸν τοῦτο ἀνέκδοτον, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε αὐτόπτης. Περὶ τὸν Αὔγουστον τοῦ **1821** εἰς τὰ Τρίκορφα παρουσιάσθη λίαν πρωΐ ἡμίγυμνός τις χριστιανὸς εἰς τὸν ἀείμνηστον Κολοκοτρώνην καὶ μετὰ πολλὴν κατανόησιν τὸν ἠρώτησε· «ποῦ εἶναι, καπετάνιε, αὐτὴ ἡ ἁγία ἐλευθερία νὰ τὴν προσκυνήσω; δόξα σοι ὁ θεός! Ἤμην κλεισμένος εἰς τὴν Τριπολιτσάν, ὅπου ἡ γυναῖκά μου ἀπεβίωσεν ἀπὸ λοιμικήν, εἶχα καὶ ἕνα υἱὸν μὲ δύω θυγατέρας, ἀλλ' ἀπέθανον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὴν πεῖναν καὶ τὴν ἀσθένειαν· εἶχα καὶ **130** γρόσια, ἀλλά μοῦ τὰ ἐπῆρεν ὁ εὐκολόνας τὴν φυγήν μου Ἀλβανός· εἶχα καὶ μίαν κάπαν, ἀλλὰ μοῦ τὴν ἐπῆραν καθ' ὁδὸν δύω ἁρματωλοί, ὥστε τώρα εἶμαι τῷ ὄντι ἐλεύθερος· ὅ,τι φορῶ καὶ κλέπτην δὲν φοβοῦμαι· δόξα σοι ὁ θεός!» καὶ τοιαῦτα ὡς ἔγγιστα εἶναι, κύριοι, σήμερον,

καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους· δοξάσοι ὁ θεός! καὶ ὅμως διὰ τὴν ὑποθετικὴν ταύτην ἀσφάλειαν τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν δαπανᾷ κατ' ἔτος (ἢ τοὐλάχιστον λέγει ὅτι δαπανᾷ) πέντε ἑκατομμύρια δραχμῶν. Πόσα ἀραγε ἤθελε δαπανήσει εἰς τὴν πραγματικὴν μας ἀσφάλειαν; Ἀλλὰ πῶς δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀσφάλεια μὲ στρατὸν ἀδιοργάνιστον, κατακερματισμένον; πῶς νὰ ἐπαρκέσῃ ὁ στρατὸς καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ὅταν ἐνταῦθα, ἐν αὐτῇ τῇ πρωτευούσῃ, ἐν μέσῳ τόσης δυνάμεως, ἀπασχολῶνται οἱ στρατιῶται εἰς φρουρὰς τῶν οἴκων τῶν ὑπουργῶν; Ἀλλ' ἔστω καὶ τοῦτο ἀπόδειξις, ὅτι ἀσφάλεια δὲν ὑπάρχει οὐδ' ἐν αὐτῇ τῇ πρωτευούσῃ.

Ἡ σύστασις τῆς ὁροφυλακῆς ἐπροκλήθη ἐκ σοβαρῶν περιστάσεων τοῦ 1835, χάρις δὲ εἰς αὐτὴν, τὸ κακὸν ἐπολήφθη ἀμέσως. Μετ' ὀλίγον ἡ ὁροφυλακὴ ὠργανίσθη, ὅσον τὰ μέσα μας ἐσυγχώρουν καὶ περιωρισμένη εἰς τὸ καθῆκόν της, ἐδικαίωσε πληρέστατα τὸν ὁρισμόν της· βασκανος ὅμως δαίμων ἐφθόνησε καὶ τὸ ὠφέλιμον τοῦτο σῶμα, διὸ κατεκερματίσθη, ὡς μὴ ὤφειλεν, εἰς τοσαῦτα τεμάχια, ὅσα ἦταν καὶ εἶναι τὰ ἄτομα, τὰ θέλοντα πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὴν ὁροφυλακὴν κτῆμά των. Κατὰ συνέπειαν ὁ ὁροφύλαξ ἀπέμαθε καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ τάγματος, εἰς ὃ ἀνήκει, καὶ αὐτὸν ἔτι τὸν ἀριθμὸν τοῦ λόχου του, καθ' ὅσον τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ταγμάτων καὶ λόχων ἀντικατέστησαν πρόσωπα. Τοῦτο δὲν εἶναι ἴσως παράδοξον, διότι εἰς τὴν γενικὴν τῶν πραγμάτων παραλυσίαν ἡ ὁροφυλακὴ δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἐξηρημένη· τὸ περίεργον ὅμως εἶναι, ὅτι αὐτὴ ὑπέφερε πλέον τῶν ἄλλων σωμάτων, ὡς ἂν ὑπῆρχε πρόθεσις νὰ τὴν διαλύσωσι. Καὶ δὲν ἦτον μὲν ἡ ὁροφυλακὴ εἰς θέσιν εὐάρεστον κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1850, ἀλλ' ὁ Αὔγουστος τοῦ 1852 δυστυχῶς εὑρίσκει αὐτὴν εἰς κατάστασιν πολὺ δεινοτέραν. Ἂν ὅμως δὲν ὑπῆρχε δυσμένεια κατὰ τοῦ χρησιμωτάτου τούτου σώματος τοῦ μεγάλας προσενεγκόντος εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὸν θρόνον ὑπηρεσίας, ἤρκει οὐχὶ διετὲς, ἀλλὰ δίμηνον διάστημα, ὅπως ὀργανισθῇ συμφώνως μὲ τὸν προορισμόν του, συμφώνως μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ σήμερον ἡ πατρὶς ἤθελεν ἔχει μίαν τινὰ δύναμιν ἀξιόλογον, διότι 2,350 ἐκλεκτοὶ ἄνδρες, ἐὰν ὑπάρχωσιν, (ὑπὲρ τούτων δὲ δαπανᾶται κατ' ἔτος πλέον τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου) δι' ἑνὸς ὀργανισμοῦ καταλλήλου ἤθελον εἶσθαι σήμερον τὸ οἰκονομικώτερον καὶ χρησιμώτερον σῶμα. Δυστυχῶς ὅμως οἱ μεροληπτικοὶ προσβασμοί, αἱ ἐμπαθεῖς παύσεις, αἱ κομματικαὶ μεταθέσεις, αἱ ἄσκοποι τοποθετήσεις,

τὸ ἀτιμώρητον τῶν ἐνόχων, ἡ τιμωρία τῶν μὴ ὑπηρετούντων κομματικὰς διαθέσεις, ἡ πρὸς τοὺς Καλτσίδας εὔνοια, καὶ ἡ παράνομος κατάταξις μὴ Ἑλλήνων παρέλυσαν ἤδη τὴν ὁροφυλακὴν, ἐνῷ, ὡς προεῖπον, τὸ ἔθνος δαπανᾷ ὑπὲρ αὐτῆς πλέον τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου. Ἀλλ' ἴσως εἴπῃ τις, ὅτι ὁ νῦν ὑπουργὸς μὴ ἀνήκων πλέον εἰς τὰ ἐλαφρὰ σώματα, ἐλησμόνησε καὶ τὰ ἤθη καὶ τὰς κλίσεις αὐτῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀγνοεῖ καὶ τὸν τρόπον τῆς ὀργανώσεως των· ἀλλὰ ποῖος διϊσχυρίζεται, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει στρατιωτικὸς, γνωρίζων τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς λεπτομερείας ἑκάστου ὅπλου; ἀλλὰ καὶ ποῖος δύναται ν' ἀρνηθῇ, ὅτι ἕκαστον ὅπλον δὲν ἔχει τοὺς ὁπωσοῦν ἀξίους νὰ συντάξωσιν ὀργανισμὸν κατάλληλον τοῦ ὅπλου των, καὶ συγχρόνως νὰ θέσωσιν αὐτὸν εἰς ἐνέργειαν; ἀρκεῖ ὁ ὑπουργὸς νὰ ἔχῃ διάθεσιν, καὶ τὰ μέσα εἶναι προχειράτατα. Ὑπάρχουν, κύριοι, καὶ εἰς τὴν ὁροφυλακὴν, σχετικῶς πρὸς τὰ λοιπὰ σώματα, ἀξιωματικοὶ ἱκανοὶ νὰ συντάξωσι κατάλληλον δι' αὐτὴν ὀργανισμόν. Ἀλλὰ προσεκλήθησαν ποτὲ νὰ γνωμοδοτήσωσιν; Ὄχι· διατί ὅμως δὲν προσεκλήθησαν; Αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, καὶ αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ὀφείλει δὲ νὰ ἐξηγηθῇ ῥητῶς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διὰ νὰ ψεύσῃ, ἂν δύναται, τὴν σχηματισθεῖσαν κακὴν περὶ αὐτοῦ ἰδέαν· οὐδὲ δύναται νὰ προφασισθῇ ἔλλειψιν καιροῦ καὶ χρημάτων, διότι ἀμφότερα ταῦτα, καὶ ἰδίως τὰ χρήματα, ἐν ἀφθονίᾳ ἦταν εἰς τὴν διάθεσίν του. Ἀλλὰ ἂν ἐπὶ στιγμὴν ὑποθέσωμεν, ὅτι ὑπῆρχε διάθεσις, τότε πρέπει νὰ συμπεράνῃ τις, ὅτι ἔχων ὁ ὑπουργὸς πολλὴν πεποίθησιν εἰς τὰς ἰδέας καὶ κρίσεις του, δὲν κατεδέχθη νὰ συμβουλευθῇ ἄλλους. Δυστυχῶς ὅμως κρίνων τις ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐξάγει, ὅτι αἱ ἰδέαι καὶ αἱ κρίσεις αὐτοῦ εἶναι πολὺ ἐσφαλμέναι. Ἀλλ' ἴσως εἴπῃ ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καὶ διάθεσιν εἶχε νὰ συμβουλευθῇ ἄλλους, καὶ αἱ ἰδέαι καὶ κρίσεις του ἦσαν ὀρθαί, ἀλλ' ὅτι περιστάσεις ἀνεξάρτητοι τῆς δυνάμεώς του τὸν ἐμπόδιζον νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ἐν τῇ διανοίᾳ του καλὸν καὶ ὠφέλιμον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κύριοι, ὅταν δηλ. εἷς ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ πράξῃ τὸ ἐν γένει καλὸν, πράττει τὸ μερικὸν, τὸ ὑπαγορευόμενον ἀπὸ τὴν συναίσθησιν τῆς τιμῆς του· ἀλλ' ὅταν οὐδὲ τὸ πρῶτον δύναται, οὔτε τὸ δεύτερον λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν, τότε δίδει ἀφορμὴν ἐπικρίσεων καὶ συμπερασμάτων ἀνωφελῶν δι' αὐτόν.

Καὶ λοιπὸν διὰ τὴν ὁροφυλακὴν ζητεῖ ὁ ὑπουργὸς πλέον τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου, καὶ πρέπει νὰ τὸ λάβῃ, διότι δὲν πταίει ὁ στρατιώτης, ἐὰν τὸν θέλωσιν ἄτακτον. Ἀλλὰ δίδοντες τὸ μέγα

τοῦτο ποσὸν δὲν ἔχομεν καὶ τὸ δικαίωμα πικρῶς νὰ μεμφθῶμεν τὴν ἐν γένει ἀθλίαν κατάστασιν τοῦ στρατοῦ, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου τὸ ἔθνος δαπανᾷ πλέον τοῦ ἑνὸς τρίτου τῶν εἰσοδημάτων του; δὲν ἔχομεν τὸ καθῆκον νὰ ζητήσωμεν λόγον τῆς τοιαύτης ἀδικαιολογήτου ὀλιγωρίας, τῆς καταστρεφούσης τὴν πατρίδα τὸ μέλλον, χωρὶς κἂν νὰ ὑπάρχῃ οὐδ' εἰς τὸ ἐνεστὼς ἀσφάλεια;

Ἡ φάλαγξ! ὦ ἡ φάλαγξ πῶς ἐκατήντησεν! Ἰδοὺ τί λέγει τὸ 2 ἄρθρ. τοῦ καταστατικοῦ της. « Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φάλαγγα δὲν δύνανται νὰ καταταχθῶσιν ἄλλοι, παρ' ὅσον ὑπῆρξαν μὲ νόμιμα διπλώματα ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ ἢ τῶν πρώην ἀτάκτων σωμάτων· ἠγωνίσθησαν ὡς τοιοῦτοι τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα· εἰς τὸ σῶμα τοῦτο ἀνήκουν χωρὶς τινα περαιτέρω ἐξέτασιν, ὅσοι ἀνεγνωρίσθησαν ἐπίσημοι παρὰ τῶν συστηθεισῶν δύω ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, ἔχοντες τὰς ῥηθείσας ἰδιότητας, ἐσημειώθησαν εἰς τὸ ἀνῆκον μητρῶον, καὶ διωρίσθησαν ἤδη παρ' ἡμῖν ὡς ἀξιωματικοί. » Καὶ ὅμως νέοι ἀγένειοι, μόλις γεννηθέντες μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἀγῶνος, εἶναι σήμερον φαλαγγῖται, καὶ ὑπαξιωματικοὶ καὶ ἐνωμοτάρχαι μετετέθησαν ἐσχάτως ἔτι εἰς τὴν φάλαγγα (ὅρα ἐφημερ. Κυβερνήσεως 1851 ἀριθ. 7) καὶ τοιουτοτρόπως παρεμορφώθη ἐντελῶς ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ εὐγενοῦς τούτου σώματος μὲ πολλὴν τοῦ ταμείου ζημίαν, καὶ μὲ πλειοτέραν ἐξουδένωσιν τῶν ἀρχαίων ἀγωνιστῶν, πολλοὶ τῶν ὁποίων κατεδικάσθησαν νὰ ἀποθάνωσι φαλαγγῖται, μολονότι καὶ ἡλικίαν καὶ ἱκανότητα ἔχουν περισσοτέραν ἀφ' ὅσην οἱ ὑπουργικοὶ εὐνοούμενοι. Πολλοὶ φαλαγγῖται παρητήθησαν πρὸ χρόνων, λαβόντες συνεπείᾳ τοῦ νόμου τὰ γραμμάτιά των, δι' ὧν ἠγόρασαν γαίας ἢ ἄλλως πῶς τὰ ἐξεποίησαν. Ἄλλοι δὲ χάρις τοῦ γραμματίου των ἔλαβον τὸν ἐπίτιμον βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ· καὶ ὅμως ἐκ τῶν πρώτων καὶ ἐκ τῶν δευτέρων πολλοὶ εἶναι σήμερον εἰς τὴν ἐνεργὸν φάλαγγα, οἱ μὲν ἐπιστρέψαντες τὰ γραμμάτιά των, οἱ δὲ παραχωροῦντες τὸ 1/4 τοῦ μισθοῦ αὐτῶν μέχρις ὅτου ἀποπληρώσωσι τὰ ἐκποιηθέντα γραμμάτιά των· καὶ γνωρίζετε, κύριοι, πόσα χρήματα ὠφείλοντο εἰς αὐτοὺς κατ' ἀρχάς, διὰ νὰ πληρωθῶσιν ἔπειτα, τὸ μυριόδραχμον γραμμάτιόν των; ἐνταῦθα ἀρμόζει τὸ ἀνέκδοτον, τῶν ὠῶν τοῦ Ναστραδὶν Χώντσα. Ὑπάρχει, κύριοι, καὶ ἓν σῶμα ἐπικουρικὸν λεγόμενον, ἢ κάλλιον δραχμολογικόν. Εὐτυχῶς δὲν ζῶσι παρ' ἡμῖν καὶ σήμερον σοφισταί, ἄλλως ἤθελον φιλονεικεῖ ἀπαραλλάκτως ὡς τὸ πάλαι διὰ τὴν τριήρη τοῦ Θησέως, ἥτις χάριν ἱστορικῆς μνείας ἐπιδιορθουμένη καθ' ἑκάστην, κατήντησε τέλος νὰ μὴ ἔχῃ

κανὲν ἐκ τῶν ξύλων, μὲ τὰ ὁποῖα εἶχε ναυπηγηθῇ κατ' ἀρχάς. Τοιοῦτόν τι σχεδὸν κατήντησε καὶ τὸ σῶμα τοῦτο, τοῦ ὁποίου τὴν σύστασιν προεκάλεσεν ἡ 4 Αὐγούστου. Καὶ ἰδοὺ πῶς ἐπιθυμοῦντα τότε τὰ πρόσωπα τῆς 4 Αὐγούστου νὰ περιποιηθῶσι τοὺς αὐτουργοὺς τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τοὺς κατέταξαν εἰς ἓν σῶμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἄλλοι παρ' αὐτοὺς δικαίωμα δὲν εἶχαν νὰ καταταχθῶσι. Καὶ πρῶτον ἦσαν οὗτοι 90, ἔπειτα ηὐξήθησαν εἰς 140, ἥτις δ' ἔχει ἀνάγκην περισσοτέρων πληροφοριῶν, ἃς ἀναγνώσῃ τὴν περὶ τούτου σοβαρὰν συζήτησιν τῆς Βουλῆς, εὑρισκομένην ἐν τῷ 3 τόμῳ τῆς Β'. Συνόδου τῆς Α'. Περιόδου σελὶς 2000. Ἀλλ' ἔπαθε καὶ τὸ σῶμα τοῦτο, ὅ,τι καὶ ἡ τριήρης τοῦ Θησέως, ἐπειδὴ ἐπὶ ἡ πρώτη σύστασις του ἦτον ἀπὸ πρόσωπα ὡρισμένα, σήμερον οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι τεταρτευγουστῖνοι, ἀλλὰ πρωταπριλιάτοι, καὶ ὅμως εἶδε νὰ εἶχαν καὶ ἄλλα σώματα τὴν ἀγαθὴν τῶν Ἀργυρασπίδων τύχην· διότι εἰς πολλοὺς ἐξ αὐτῶν παραχωροῦνται καθ' ἑκάστην ἐνιαύσιοι ἄδειαι μὲ πλήρεις ἀποδοχάς, ἐπὶ γηραιοὶ ἀγωνισταί, τῶν ὁποίων αἱ ἔνδοξοι πλάγαι καλύπτονται σήμερον ἀπὸ ῥάκη, δὲν ἔχουσιν ὄχι οἰκίαν τριόροφον, ἀλλ' οὐδὲ καλύβην, καὶ διὰ τοῦτο ἐμακάρισαν καὶ μακαρίζουν τὴν εὐεργετικὴν τῶν Ἀργυρασπίδων τούτων μοῖραν.

Ἀλλὰ τί νὰ εἴπω περὶ τοῦ τακτικοῦ, ἀληθῶς σπαράσσεται ἡ καρδία καὶ τοῦ πλέον ἀναλγήτου, ἅμα λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἰσορίαν τοῦ τακτικοῦ, ἅμα εἰς τὴν μνήμην του ἀνακαλέσῃ, ὅτι τὸ πολυπαθέστατον τοῦτο σῶμα ἀναξιοπαθεῖ σήμερον. Καὶ δυστυχῶς ὁ νῦν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ καυχηθῇ, ὅτι ἔπραξέ τι ὑπὲρ τοῦ τακτικοῦ, ἐπὶ ἀπεναντίας τὰ κατὰ εἶναι ἄπειρα. Ἀλλὰ περὶ τοῦ σώματος τούτου θέλω ἀναπτυχθῇ ἄλλοτε, διὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω, κύριοι, ὅτι ἡ πρὸς τὸ τακτικὸν ὀλιγωρία εἶναι ὀλέθριος, διά τε τὸ ἐνεστὼς καὶ τὸ μέλλον τῆς πατρίδος.

Σήμερον ὁμιλῶ ἐν γένει περὶ τοῦ στρατοῦ. Ποῦ ὅμως ἡ στρατιωτικὴ νομοθεσία; τί ἔγινε ἢ τί γίνεται περὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἀντικειμένου; ὅ,τι ἔγινε καὶ γίνεται δι' ὅλα. Καὶ δύναται νὰ ὀνομασθῇ νομοθεσία ἡ ἐραμοχὴ, ἢ μετοίκησις, αὐτως εἰπεῖν, ξένων νόμων; Ἕκαστον ἔθνος ἔχει τὰ ἤθη καὶ ἔθιμά του, ἔχει τὰς κλίσεις καὶ τὰς διαθέσεις του, ἔχει, ἂν θέλετε, τὰς ἰδιοτροπίας του, οἱ δὲ νόμοι του πρέπει νὰ ἦναι κατάλληλοι μὲ αὐτά, καὶ δυστυχῶς τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ἀντικείμενον ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλει τὸ διαβιβάσει ἅσον οὕπω εἰς τὸν διάδοχόν του ὡς τὸ παρέλαβε παρὰ

τοῦ προκατόχου των. Ἀλλ' ἡ πειθαρχία τουλάχιστον, αὐτὴ ἡ ψυχὴ τοῦ στρατοῦ, ἐτηρήθη ἢ τηρεῖται ὡς ἔδει; Πολλοῦ γε καὶ δεῖ! τὸ ἀτιμώρητον μάλιστα ἔπνιξε πρὸ πολλοῦ πᾶσαν πειθαρχίαν, καὶ ἀπόδειξις οἱ τιμώμενοι σήμερον Καλτσίδαι.

Ἀλλ' ἡ ἀρχαιότης, αὐτὴ ἡ βάσις τῆς πειθαρχίας καὶ ἡ κρηπὶς τοῦ στρατοῦ, εἶχε τὸν ὀφειλόμενον σεβασμόν; Ὄχι· ὑπολοχαγοὶ κατέχοντες 15 ἢ καὶ 20 ἀριθμῶν ἐπροβιβάσθησαν λοχαγοί, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἀρχαιότητος τῶν πρὸ αὐτῶν ἰσοβάθμων· (ὅρα ἐφημ. Κυβερνήσεως 1851 ἀριθ. 12 σελ. 64) Καὶ πῶς; ταυτοτρόπως φυλάττεται ἡ ἀρχαιότης, ἡ ἀναπόφευκτος εἰς τὴν πρόοδον τοῦ στρατοῦ; Καὶ πῶς θέλει προσφέρει τὸ αἴσθημα ὑποδεεστέρου ὁ πολὺ ἀρχαιότερος ὑπολοχαγὸς πρὸς τὸν πολὺ νεώτερον αὐτοῦ, εἰ καὶ προβιβασθέντα λοχαγόν; Καὶ ποῖος περὶ τὴν ὑπηρεσίαν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ζῆλος, ὅταν ἡ ἀρχαιότης, ἡ πολύτιμος αὕτη καὶ ἀναφαίρετος ἰδιοκτησία, καταπατῆται οὐχὶ ἕνεκα διασήμου ὑπηρεσίας ἢ διακεκριμένης εἰδικότητος, ἀλλὰ μόνον χάριν συμπαθειῶν ἢ ὑπουργικῶν ὑποχρεώσεων;

Ἀλλὰ τὸ κακὸν, κύριοι, ὑπάγει ἔτι μακρότερα· τὸ ἀποπνέον ταμεῖον μας φέρει πολλῶν ὑπουργῶν ἁμαρτίας, καὶ κατὰ τὸ ἄξιωμα, « κάμηλος ψωριῶσα πολλῶν ὄνων φορτίον φέρει. » Ἀξιωματικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ ἔχοντες πλήρεις τὰς σωματικὰς καὶ διανοητικὰς δυνάμεις των, ἔχοντες κεκτημένα δικαιώματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, γίνονται θῦμα ὑπουργικῆς ἀντιπαθείας ἢ συμφέροντος, μετατιθέμενοι ἐκτὸς ἐνεργείας, διὰ νὰ ἀντικατασταθῶσιν ὑπὸ τῶν χαιρόντων τὴν τοῦ ὑπουργοῦ εὔνοιαν· ἀξιωματικοὶ ὑπεράριθμοι ἔγιναν καὶ γίνονται καθηγηταί, μισθοδοτοῦνται, διὰ νὰ μισθοδοτῶνται· καὶ διὰ τί ἄλλα ταῦτα; Αὐτὸς ἠλικίαν ἔχει καὶ αὐτὸν ἐρωτήσατε.

Ἀλλ' ἡ χωροφυλακή, τὸ χρησιμώτατον τοῦτο σῶμα, τὸ ἔχον τόσην ἀνάγκην βελτιώσεως, ἐλήφθη ποτὲ ὑπ' ὄψιν; Ἀπεναντίας πλησιάζουν νὰ παραλύσωσι καὶ αὐτό! Ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου θέλω κάμει ἄλλοτε λόγον. Ἐν ταύταις δὲ ὅλαις ταύταις τὸ ἔθνος πληρόνει πολλὰ κατ' ἔτος ἑκατομμύρια, χωρὶς νὰ ἔχῃ στρατὸν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀσφάλειαν, καὶ τὸ χεῖρον πάντων, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐλπίδα μελλούσης κἂν βελτιώσεως. Ἄλλοτε, μὲ μέσα ἀσυγκρίτως ὀλιγώτερα, ἢ μᾶλλον ἄνευ μέσων, μὲ μεγάλα προσκόμματα, μὲ καταστρεπτικὰς ἐλλείψεις εἴχομεν ὀνόματι καὶ πράγματι στρατὸν, ἀποθήκας μὲ πλῆθος ἐφοδίων, εἴχομεν ἀσφάλειαν, πρὸ πάντων δὲ τοῦ μέλλοντος τὴν ἐλπίδα. Καὶ σήμερον, ἐνῷ ὡς προεῖπον, ἐξοδεύει τὸ

ἔθνος τόσα ἑκατομμύρια, εἰσέτι δὲν ἔλαβε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδῃ στρατὸν ὑπωσοῦν ἀνάλογον τῆς δαπάνης καὶ τῆς ἀσφαλείας του· ὁ δὲ στρατός μας, ἂν δύναται νὰ ὀνομασθῇ οὕτω, κατήντησε σκελετὸς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἱ κατὰ καιροὺς ὑπουργοὶ σπουδάζουσι τὴν χειρουργίαν, ὥστε κατέστησαν αὐτὸν ὅμοιον τῶν μυθολογουμένων ἱππακενταύρων. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἤδη τί ἀναφέρει ἡ μυθολογία καὶ περὶ τῆς σταλῆς αὐτῶν. Βλέπω ὅμως τοὺς ἀξιωματικοὺς, φέροντας ὡς σημεῖον ὑπηρεσίας ζώνας κροσσωτὰς, καὶ ταιούτου χρώματος, ὥστε εἶναι πρόβλημα ἂν τοῖς ἐπαρκῶσι δύω τουλάχιστον κατ' ἔτος, διὰ νὰ διακρίνωνται ὑπωσοῦν τὰ χρώματά των, ἐνῷ τὸ περιλαίμιον καὶ πολὺ οἰκονομικώτερον ἦτον, (διότι ἀργυροῦν ὂν, ἐτιμᾶτο 25 δραχ. χωρὶς νὰ ὑπόκηται εἰς φθοράν) καὶ μακρόθεν ἐδείκνυεν, ὅτι ὁ φέρων αὐτὸ ἦτον τῆς ὑπηρεσίας. Ἡ ζώνη ὅμως οὐ μόνον ἔχει διπλασίαν τιμὴν τοῦ περιλαιμίου, ἀλλὰ καὶ μακρόθεν δὲν διακρίνεται. Περὶ δὲ τῆς ὅλης ἀσκόπου ἀλλαγῆς τῶν ἐπωμίδων, δὲν δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ ἄλλο, εἰμὴ τὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ ὠφεληθῶσι δύω ἐργολάβοι μετὰ τῶν φίλων των, οὐχὶ μὲ μικρὰν τῶν πτωχῶν ἀξιωματικῶν ζημίαν!

Ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐφιστάκωμεν στολισμοὺς πρὸς πλειοτέραν ἐπίδειξιν τῆς πτωχολαζωνίας μας, δὲν ἦτον καὶ ἐντιμότερον καὶ λυσιτελέστερον νὰ σκεπτώμεθα περὶ τῆς ἠθικῆς ἀναπτύξεως τοῦ στρατοῦ, περὶ τῆς αὐξήσεώς του, περὶ ἁπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας του, περὶ τακτοποιήσεως τοῦ λογιστικοῦ του, περὶ τῆς ἐν γένει βελτιώσεώς του;

Ἐν γένει δὲ ἡ κατάστασις τοῦ στρατοῦ μοὶ ἐνθυμίζει τὸν Κάτωνα, ὅστις βλέπων τοὺς ἄλλους δημοκοποῦντας διὰ τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργοῦ, αὐτὸς ἔβόα « τὸν δῆμον χρείαν ἔχειν ἀποτόμου ἰατροῦ καὶ μεγάλου καθαρμοῦ. » Τοιαύτη ἦτον ἡ κατάστασις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ, ὅταν διορισθεὶς ἀρχηγὸς ὁ Σκηπίων, ἐνεδύθη μὲ σάγον μέλαινα, « πενθεῖν λέγων τοῦ στρατεύματος τὴν ἀθλιότητα » ἀλλ' ἡ θέλησις καὶ ἡ ἱκανότης τοῦ Σκηπίωνος κατώρθωσεν ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι νὰ εἴπωσιν οἱ πρ' αὐτοῦ νικηθέντες (πρὸ ὀλίγου νικηταὶ) Νομαντῖνοι, ὅτι τὰ μὲν πρόβατα εἶναι τὰ αὐτὰ, ὁ δὲ ποιμὴν ἄλλος! Ἀλλ' ἂν τίς μὲ εἴπῃ, ὅτι παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει σήμερον Σκηπίων, θέλω ἀπαντήσει, ὅτι καὶ ὅλοι Κλέωνες δὲν εἶναι.

Καταδεικνύων τις τὴν ἐν γένει ἀθλίαν διεύθυνσιν τοῦ στρατοῦ, δὲν σημαίνει, ὅτι ἀντιπολιτεύεται καὶ τὸν ὑπουργὸν, ἀντιπολιτεύεται ὅμως καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὸν θρόνον, ὅστις προσπαθεῖ

νὰ καλύψῃ ἀναισχύντως τὴν ἀβλιότητά μας καὶ νὰ δείξῃ, ὅτι τὰ πάντα λίαν καλῶς ἔχουσι. Δὲν ἀπαιτῶ λοιπὸν καὶ ἐγὼ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ νὰ πράξῃ τι ὑπεράνθρωπον, καθ' ὅσον γνωρίζω, ὅτι καὶ σάρκα φορεῖ καὶ ἀπὸ κακοπαθείας καὶ ἀντιπαθείας, ὡς ἄνθρωπος, δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀπηλλαγμένος, ἀπαιτῶ ὅμως τὸ ἀνθρωπίνως δυνατόν, καὶ τὸ ἀνθρωπίνως δυνατὸν δὲν χρειάζεται ἄλλο, εἰμὴ θέλησιν.

Ἀλλ' ἀρκοῦσι πρὸς τὸ παρὸν τὰ ὀλίγα ταῦτα περὶ στρατοῦ, καὶ ἂς ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὸν διαβόητον τοῦτον προϋπολογισμόν. Πόθεν ἄρξομαί σε κείρειν ἔλεγε κουρεύς τις πρὸς ἕνα δασύμαλλον. Εἰς τὴν αὐτὴν ἀπορίαν εὑρίσκομαι καὶ ἐγώ, κύριοι, ἀπέναντι τοῦ χάους τούτου! Ἀπεσταλμένος τοῦ Σουλτάνου μετέβη ποτὲ εἰς πόλιν, διὰ νὰ ζητήσῃ γελωτοποιόν. Ἀπευθύνθη λοιπὸν πρὸς τοὺς δημογέροντας, οἵτινες τῷ εἶπον « ὕπαγε εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ λάβε ἕνα· » « ἀλλὰ θέλω νὰ ἦναι ἐκλεκτός, » εἶπεν ὁ ἀπεσταλμένος· « μὴ σὲ μέλλῃ, τῷ ἀπεκρίθησαν, ὁποῖον εὕρῃς, ἐκλεκτὸς θὰ ἦναι. Ἕκαστον λοιπὸν καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου κεφάλαιον δίδει ἄφθονον ὕλην πικρῶν παρατηρήσεων, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον οὔτε ἀπολογισμὸν οὔτε κατάστασιν δυνάμεως ἔχομεν, καὶ νὰ σᾶς εἴπω, κύριοι, ἀλήθειαν; Ὅταν βλέπω τοιούτους προϋπολογισμούς, ὑποπτεύω μὴν οἱ ὑπουργοὶ εὗρον θησαυρόν τινα, τὸν ὁποῖον ἔχοντες κρυπτόν, μᾶς λέγουσιν « ἐπιψηφίσατε καὶ μὴν ἐρωτᾶτε ποῦ καὶ πῶς ἐξοδεύομεν. » Ἐκ τούτου κύριοι, παρατηροῦμεν, ὅτι τινὲς λαμβάνουν, δίδουν, οἰκοδομοῦν, συμψηφίζουν, δανείζουσιν εἰς ἄλλους, δανείζουν εἰς ἑαυτούς, πληρόνουν ζῶντας, πληρόνουν καὶ τεθνεότας, καὶ τίς ἀνάγκη ὑπολογισμοῦ; Μήπως ἐὰν ἐξώδευσαν ὑπὲρ τὸ δέον εἶναι εἷς ἄλλον ὑπόλογοι παρὰ εἰς τὴν συνείδησίν των; Ὁ θεὸς λοιπὸν καὶ ἡ ψυχὴ των· ἢ μᾶλλον τὸ θηλάκιόν των, περὶ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ἀστεῖον τι. Τὴν 16 Ἰουνίου εἰς τὸν ἀντικρὺ τῆς αἰθούσης θάλαμον εἴμεθα ἱκανοὶ βουλευταί, οἵτινες κεχηνότες ἠκούομεν ὑπουργόν τινα ἀποροῦντα διὰ τὴν εὐθεῖαν μας, νὰ φρονῶμεν, δηλ. ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ κατάχρησις καὶ εἰς τὰ λεπτὰ ἔτι τοῦ τῶν στρατιωτικῶν προϋπολογισμοῦ. Μὴν ἀκούετε, κύριοι, μᾶς ἔλεγεν ὁ ὑπουργός, ὅτα λέγονται, διότι ἀείποτε σχεδὸν τὰ ἀδόμενα διαφέρουσι τῶν πραγμάτων εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ λογιστικὴ μέθοδος τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν εἶναι ἐλαττωματική, καὶ ἐκ τούτου, ἅμα ἄρχεται ὁ μὴν οἱ λέγει ὁ ὑπουργός « τί χρεωστεῖς νὰ μοὶ δώσῃς διὰ τὰ μηνιαῖα ἔξοδα τοῦ ὑπουργείου μου; 400—500 χιλιάδας δραχμῶν,

πλήρωσέ τας. » Τὰς λαμβάνει λοιπόν, τὰς θέτει εἰς τὸ θηλάκιόν του, (ἐνταῦθα ἔκαμε καὶ τὸ σχῆμα ὁ ὑπουργὸς πρὸς πλειοτέραν κατάληψιν) ἐξ αὐτῶν δαπανᾷ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' οὐδεμία κατάχρησις, σᾶς βεβαιῶ, εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ· ἐγὼ δὲ παίζων, εἶπον πρὸς τοὺς παρόντας, κύριοι, νὰ ἦσθε μάρτυρες ὅτι, ὡς ὁ Κ. ὑπουργὸς λέγει, τὰ ἔξοδα τοῦ ὑπουργείου εἰσάγονται πρῶτον εἰς τὸ θηλάκιον τοῦ ὑπουργοῦ. Αἴ, καὶ σὺ μοὶ ἀποκρίνεται ὁ Κ. ὑπουργός, ὅ,τι σᾶς λέγει τις τὸ πέρνετε κατὰ γράμμα· ἔχετε λάθος, Κ. ὑπουργέ, τῷ ἀπήντησα, ἡμεῖς ποτὲ δὲν λαμβάνομεν κατὰ γράμμα τοὺς λόγους σας, διότι ποτὲ δὲν συμβάλλουν μὲ τὰ πράγματα. Ὅστις ἀμφιβάλλει, ἐπεκαλέσθη τότε ὁ Κ. ὑπουργός, ἂς ὑπάγῃ εἰς τὸ Συνέδριον νὰ ἴδῃ τὰ ἔγγραφα τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, κατὰ τοὺς λογιστικοὺς τύπους συντεταγμένα καὶ ἐμφαίνοντα τοὺς ἀριθμοὺς ἑκάστης δαπάνης!

Νομίζω ἐν τούτοις, ὅτι ὑπάρχει εἷς ἀπολογισμός, ἔνθα φαίνεται περίσσευμα 42 δραχ. καὶ 32/00. Ὁποία ἀκρίβεια! ἢ μᾶλλον, ὡς ἐπιτυχῶς τὴν ὠνόμασε προχθὲς εἷς τῶν ὑπουργῶν, ὁποία κωμῳδία!

Διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἀντικατάστασιν τοῦ ὁπλισμοῦ φέρει ὁ προϋπολογισμὸς 81,791 δραχμάς. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν συντήρησιν, ἰδίως τῶν ἐν χρήσει ὅπλων, δὲν δαπανῶνται πλέον τῶν 1700 δραχ. κατ' ἔτος, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων ἀπολογισμῶν παρὰ τῶν Σωμάτων· πόσα δὲ ἐξοδεύονται εἰς τὸν ἄλλον ὁπλισμόν, τοῦτο μόνον τὸ ὑπουργεῖον τὸ γνωρίζει. Ὡς πρὸς τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ὅπλων, ποτὲ αὕτη δὲν ἔλαβε χώραν, διότι καὶ σήμερον εἰς τὰς ἀποθήκας ὑπάρχουσιν ἀρκετὰ ὅπλα, καὶ ἐν τούτοις τὸ ὑπουργεῖον πρὸ πολλοῦ ἤδη ζητεῖ καὶ ἐξοδεύει τὰς 81,000 δραχ. πρὸς συντήρησιν καὶ ἀντικατάστασιν ὅπλων αὐτῶν, ἐφέτος δὲ μάλιστα ζητεῖ καὶ 17,000 ἐπὶ πλέον.

Ἡ κλινοστρωμνή, καλῶς διατηρουμένη, διαρκεῖ 4 ἔτη· ἂν δὲ ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ ἦναι πλήρης, ἀπαιτοῦνται 3,500 κλινοστρωμναὶ ἔτος,

230 διὰ τὰ νοσοκομεῖα καὶ θεραπευτήρια·
70 διὰ τὴν στρατιωτικὴν σχολήν·
200 διὰ τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων·
3,000 διὰ τὰ λοιπά.

3,500.

Τιμὴ ἑκάστης κλινοστρωμνῆς εἶναι, κατὰ βαυαρικὴν διατίμησιν, 37·76/00.

17:48 ἓν χεράμιον.
5:53 ἓν σινδόνιον.
4:79 ἓν στρῶμα.
56 προσκέφαλον.
7 δύω σιδηρόποδα.
2:40 τρεῖς σανίδες.

37:76.

Ὥστε 3,500 κλινοστρωμναὶ πρὸς 37:76 φέρουν τὸ ποσὸν 132, 160 δραχμῶν. Καὶ ὅμως διὰ τὴν συντήρησιν τῆς κλινοστρωμνῆς καὶ τὴν ἀντικατάστασιν μέρους αὐτῆς, ὁ προϋπολογισμὸς φέρει πρὸ πολλοῦ 70,361:10/00, δηλ. ποσὸν πλέον τοῦ ἡμίσεως, ἐνῷ τὸ μὲν χεράμιον, στρῶμα καὶ προσκέφαλον διαρκοῦσι 4 ἔτη, χωρὶς ἀνάγκην ἐπισκευῆς, αἱ δὲ σανίδες 7, τὰ δὲ σιδηρόποδα σπανίως φθείρονται, καὶ σὺδέποτε καθίστανται ἄχρηστα, διότι καὶ ἀφοῦ πλέον δὲν ἐπιδέχονται διόρθωσιν, πωλοῦνται ὡς σίδηρος, ἐνῷ καὶ τὸ χεράμιον οὐχ ἧττον πωλεῖται 1—2 δραχμάς. Καὶ ὥρισα μὲν 3,500 κλινοστρωμνάς, ὅταν ὁ στρατὸς ἦναι πλήρης, ἀλλὰ τοῦτο ποτὲ δὲν ἔλαβε χώραν. Ἐκτὸς δὲ τούτου λόχοι ὁλόκληροι, φρουροῦντες ἐν Λαμίᾳ καὶ Νεοκάστρῳ, καὶ πολλὰ ἄλλα ἀποσπάσματα δὲν ἔχουσιν οὔτε σιδηρόποδα οὔτε σανίδας, καὶ ἐν τούτοις κατ' ἔτος ἐξοδεύονται 70,000 δραχμῶν. Ἀγνοῶ, ἂν ἐνταῦθα δύναται νὰ προσαρμοσθῇ, ὅτι ὁ κόρος γεννᾷ τὴν πεῖναν.

Τὸ ἐριοῦχον τοῦ ἱματισμοῦ (τσόχα) δὲν εἶναι ὀλιγωτέρας προσοχῆς ἄξιον, διότι ἐνῷ πληρόνεται πρὸς διάρκειαν 3—4 ἐτῶν, σπανίως διαρκεῖ ἓν ἔτος εἰς τὴν αὐτὴν δι κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ στρατοῦ ἐνδύματα.

80,000 δραχμαὶ δίδονται εἰς συντάξεις κατ' ἔτος· ἐνῷ δὲ ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα ὑπόκεινται εἰς φθοράν, μόνοι οἱ συνταξιοῦχοι τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὁμοιάζουσι τοὺς ἀθανάτους τοῦ Ξέρξου!

92,000 δραχμὰς ζητεῖ τὸ ὑπουργεῖον, ὡς ἔξοδα νοσηλείας καὶ διὰ τὸ ὑγιεινότατον τοῦτο ἔτος, ὅσα δηλ. ἐζήτησε καὶ διὰ τὸ νοσωδέστατον ἔτος τοῦ 1850· δὲν γνωρίζω ἂν ὑπάρχῃ ὀργανικός τις νόμος προσδιορίζων τὸν ἐτήσιον ἀριθμὸν τῶν ἀσθενῶν, μὲ τὸν ὁποῖον ὀφείλουν τὰ σώματα νὰ συμμορφόνωνται.

20,000 δραχμαὶ ζητοῦνται κατ' ἔτος καὶ καθ' ἕξιν διὰ τὰ ἀρχηγεῖα, καὶ ἐν τούτοις οἱ συγκροτοῦντες τὰ ἀρχηγεῖα πληρόνονται ἀπὸ τὰ σχετικὰ τῶν σωμάτων, ἐνῷ ἄλλως ἡ ἐτησία δαπάνη τῶν τριῶν ἀρχηγείων, ἂν διαρκῶς διατηρῶνται, δὲν ὑπερβαίνει τὰς 1,000 δραχμάς.

3,000 δραχμαὶ, ἐπιμέλεια ζητοῦνται διὰ 12 γραφεῖς τοῦ ὑπουρ-

γείου, καὶ 720 διὰ 4 τοῦ φρουραρχείου, ἐνῷ, ἂν αἱ πληροφορίαι μου δὲν ἦναι ὡς φρονῶ ἐσφαλμέναι, δύω μόναν λαμβάνουσι πλήρες ἐπιμίσθιον ἀνὰ 30 δραχμ. ἢ 25, οἱ δὲ λοιποὶ ἀνὰ 10, 15, 20· ἐπροπαθησα διὰ τῶν κονδυλίων τούτων νὰ συμπληρώσω τὸ ποσὸν 3,729 δραχμ. ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσα, ἴσως διότι δὲν γνωρίζω ὡς ἄλλοι τὴν μέθοδον τῶν τριῶν.

Ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν ἐπιτελῶν τῶν φρουρίων σημειοῦνται 4 γραμματεῖς λοχίαι, ἂν δὲ δὲν ἐλησμόνησα ἐντελῶς τὴν ὑπηρεσίαν, νομίζω, ὅτι οἱ λοχίαι μισθοδοτούμενοι ἀπὸ τὰ σχετικὰ τάγματά των μόνον ἀνὰ 12 δραχμ. λαμβάνουσιν ἐπιμίσθιον· ὥστε καὶ ἡ μέθοδος αὕτη ἀνήκει εἰς τὴν τῶν τριῶν.

Ἂς ἔλθωμεν ἤδη καὶ εἰς τὰς ἐργολαβικὰς μειοδοσίας, περὶ ὧν δύω παραδείγματα θέλω σᾶς ἀναφέρει, καὶ ἐξ αὐτῶν συμπεράνετε ὅ,τι ὁ θεὸς σᾶς φωτίσει! Κατὰ τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1851 συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16656 διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου, τὸ φρουραρχεῖον τῆς πρωτευούσης, ἐπροκήρυξε τὴν μειοδοτικὴν δημοπρασίαν τῆς ὑποδήσεως τοῦ στρατοῦ διὰ ἓν ἔτος· δύω δὲ ἐργολάβοι παρουσιασθέντες εἰς τὸν συναγωνισμόν, προσέφεραν ἕκαστος τιμὴν, τὴν ὁποίαν τὸ ὑπουργεῖον δὲν παρεδέχθη. Μετ' οὐ πολὺ ὅμως ἀντὶ τῆς προκηρυχθείσης μονοετοῦς ἐργολαβίας, τὸ ὑπουργεῖον, κατὰ παράβασιν τοῦ περὶ δημοπρασιῶν διατάγματος κλείει μερικὴν συμφωνίαν διὰ δύω ἔτη καὶ δύω μῆνας ὄχι μὲ τὸν ἐργολάβον, ὅστις προσέφερεν ὀλιγωτέραν τιμὴν, ἀλλὰ μὲ τὸν ἕτερον τούτων. Μαθὼν τὴν συμφωνίαν ὁ πρῶτος, ἀπευθύνθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐκφράζων ἀφ' ἑνὸς τὴν ἔκπληξίν του διὰ τὴν ἄνευ συναγωνισμοῦ μερικὴν ταύτην συμφωνίαν, καὶ ἀφ' ἑτέρου προτείνων νὰ γίνῃ δευτέρα μειοδοτικὴ δημοπρασία, καθ' ἣν ὑπέσχετο νὰ προσφέρῃ δύω σχεδὸν δραχ. ἔλαττον τῆς κλεισθείσης συμφωνίας δι ἕκαστον ζεῦγος, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον τῷ ἀπήντησεν, ὃ γέγραφα γέγραφα! Ἰδοὺ, κύριοι, τὰ περὶ τούτου ἐπίσημα ἔγγραφα, καὶ ὁ ἐπιθυμῶν ἂς τὰ ἐξετάσῃ· λαμβάνοντες λοιπὸν ὡς ὅσιν τὴν μειοδοσίαν τοῦ ἐργολάβου τούτου ἀνὰ 2 δρ. τὸ ζεῦγος, βλέπομεν, ὅτι ἡ ζημία τοῦ δημοσίου ἐκ τῶν φθαρησομένων 16,500 ζευγῶν εἰς 26 μῆνας, ἀναβαίνει 33,000 δρ. Ἐκ τῆς ἀρχῆς λοιπὸν ταύτης, ὅτι ὁηλ. ὑλικὸν συμφωνηθὲν διὰ 96,000 δραχ. ἔφερε ζημίαν 33 χιλιάδας, ἔπεται κατὰ λογικὴν ἀκρίβειαν, ὅτι τὸ κατ' ἔτος διέργολαβίας προμηθευόμενον ὑλικὸν 350,000 δραχμ. φέρει ζημίαν τοὐλάχιστον 130,000! Καὶ ἔπειτα λέγομεν, ὅτι εἴμεθα πτωχοί!

Τὸ μαρμαροκονίαμα τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου, ἐδόθη εἰς ἐργολαβίαν πρὸς 62 λεπτὰ τὸ μέτρον, καὶ τὸ μαρμαροκονίαμα τοῦ παρθεναγωγείου πρὸς 26 λεπτά· δηλ. τὰ ἰδιωτικὰ

πρὸς ἓν καὶ τὰ τοῦ δημοσίου πρὸς 4· ἀλλ' ἴσως μ' ἐρωτήσει τις, τῶν σολοικισμῶν τούτων εἶναι πατὴρ μόνος ὁ νῦν ὑπουργός; Ὄχι, ἀποκρίνομαι, ἀλλ' ἐγέννησε καὶ αὐτὸς ἱκανὰ τοιαῦτα ἀγλαόμερρα τέκνα, ὁποῖα θέλουν γεννήσει ἴσως καὶ οἱ διάδοχοί του, διότι ἐν Ἑλλάδι οἱ ὑπουργοὶ εἰς τὰ τοιαῦτα εἶναι καλλίτοκοι, καὶ ἐντοσούτῳ τὰ καλλιγενῆ ταῦτα ἐκτρώματα ἐπιτίθενται εἰς τὴν ῥάχην τῆς ψωριώσης Καμήλου ἢ ἁπλούστερον εἰπεῖν, εἰς τὴν ῥάχην τοῦ σκλάβου.

Μετὰ χρόνον πολὺν, καὶ ἀγωνίαν περισσοτέρας φέρουν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον, ἐξ οὗ λείπει φύλλον λεπτομερείας· 64,478 δραχ. « ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων » τὸ ζητῶ καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας μᾶς φέρουσιν ἓν φύλλον διὰ τὸν ἕνα μῆνα! Ἀλλὰ πρὸς τί ἡ ἔλλειψις του ἡ πρώτη, καὶ ἡ δευτέρα βραδύτης τους; « ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων » σημαίνει ἔξοδα ὡρισμένα, ἡμίσεια δὲ ὥρα ἀρκεῖ, ὅπως ἀντιγραφῇ ἐκ τοῦ γενικοῦ τὸ μερικὸν αὐτῶν φύλλον. Καὶ ὅμως τί ἐλέπομεν ἐν αὐτῷ; ἀτιμείωτα πολλὰ ἐκ τῶν συζητηθέντων ἐν τῇ Βουλῇ διὰ τῆς πιστώσεως τῆς 21 Φεβρουαρίου 1851, καὶ ἄλλα πρώτην ἔδη φορὰν σημειούμενα! Ἀλλ' ἐν τῷ φύλλῳ τούτῳ ὑπάρχουσι καὶ ἐπιμίσθια τινὰ διοικήσεως, συνισταμένα ἐκ πολλῶν χιλιάδων δραχμῶν, καὶ περὶ τούτων πρέπει νὰ ἐξηγηθῶ πλατύτερον, διὰ νὰ ἐννοήσητε, κύριοι, ποῦ εὑρισκόμεθα, διὰ νὰ πεισθῆτε, ποῦ σπαταλῶνται τοῦ λαοῦ οἱ ἱδρῶτες, διὰ νὰ μαθητε, ποίαν κατοχὴν ἔχουν τινες ἐπὶ τοῦ ταμείου, αὐτοῦ τοῦ κέρατος τῆς Ἀμαλθείας.

Ὁ μισθὸς τοῦ ἀξιωματικοῦ, κατὰ δραχμολογικὴν μέθοδον διηρέθη εἰς μισθὸν βαθμοῦ καὶ εἰς μισθὸν ἐργασίας, ἀλλὰ δύω μόνοι διαιρέσεις τῷ καιρῷ ἐκείνῳ δὲν ἦσαν ἀρκεταί. Ἐπενοήθησαν λοιπὸν καὶ ἄλλαι διαιρέσεις καὶ ὁρισμοί, ὡς ἀποζημιώσεις ἐνοικίου, ἔξοδα ὁδοιπορίας, ἔξοδα μεταθέσεως, ἔκτακτοι ἀποζημιώσεις καὶ ἡ χορωνὶς πάντων, τὸ ἐπιμίσθιον. Οἱ ὁρισμοὶ δὲ οὗτοι ἐπληρώνοντο μέχρι κεραίας, ἀλλ' ἀπητεῖτο καὶ ἄλλο τι πρὸς διάθεσιν, καὶ εἰς τοῦτο ἔδωκαν οἱ δεινοὶ περὶ τὰ τοιαῦτα ὀνοματολόγοι, διττὴν ἐπωνυμίαν «ἐπιμισθιον διοικήσεως ἢ ἔξοδα παραστάσεως » ὅπερ τουρκιστὶ λέγεται *ντίσι χεραζί*. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐννοήσητε τὴν λέξιν, πρέπει νὰ σᾶς διεγνθῶ τὸ πρᾶγμα. Ὑπῆρχε κατὰ τὸ 1827 ὑποχρέωσις εἰς τοὺς ῥαγιάδας νὰ χορηγῶσι δωρεὰν εἰς τοὺς μεταβατικοὺς γιανιτσάρους οὐ μόνον κατάλυμα, τροφὰς, ἱπποναμὴν, καὶ ἱπποστάσια, ἀλλὰ καὶ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἀνεχώρει ὁ Ἀγᾶς, ἐλάμβανε παρὰ τοῦ οἰκοδεσπότου 33 ἄσπρα, αὐξηθέντα ἔπειτα εἰς 120, τοῦτο δὲ ἐλέγετο *ντίσι χεραζί*, δηλ.

ἐνοίκιον τῶν ὑπόντων, δι' ὃν ἐλάμβανον κόπον νὰ μασήσωσι τὴν τροφὴν τοῦ οἰκοδεσπότου! Τὰ περίσσια λοιπὸν ἐπιμίσθια ἢ ἔξοδα διοικήσεως, τὰ ὁποῖα ἐγέννησε ἡ πάλαι ποτὲ εὐδαίμων ἐποχὴ, ἐδίδοντο εἰς τοὺς διοικοῦντας σώματα, ἀνωτέρους ἀξιωματικούς. Ἀφοῦ δὲ οἱ στρατιωτικοὶ νομοθέται μᾶς ἄφησαν ὑγείαν καὶ πεῖναν, ἔπαυσαν τὰ ἐνοίκια ταῦτα· ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς ζητεῖ νὰ τὰ ἀναστήσῃ, ἢ μᾶλλον νὰ τὰ θεωρήσῃ ὡς μηδέποτε παυθέντα.

Καὶ δὲν ἀρκοῦν εἰς τὸν συνταγματάρχην αἱ 510 δραχμαὶ, ἀλλὰ θέλει καὶ 60 περιπλέον, χωρὶς κἂν νὰ ἦναι διοικητὴς σώματος; Στρατηγοὶ πίνητες, ἀλλ' ἔνδοξοι καὶ σεβασταὶ διὰ τὰς μεγάλας πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας των, λαμβάνουν 250 δραχμὰς, καὶ οἱ συνταγματάρχαι, καὶ ἀντισυνταγματάρχαι μας 570 ἢ 450. Καὶ ἂν ἔζων ὁ Κουντουριώτης, ὁ Κολοκοτρώνης, ὁ Καραϊσκος, θὰ ἐλάμβανον πλέον τῶν 500 δραχμῶν; Λίθως, ὀλίγη αἰδώς!

Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἤδη ποῦ ἀπήντησα, ὅτι διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος τοῦ Ὀκτωβρίου 1850 ἐκανονίσθη ἡ ἀνάκλησις τοῦ ἐπιμισθίου διοικήσεως. Πῶς ὅμως κανονίζεται ἡ ἀνάκλησις ἐπιμισθίου τοιούτου διὰ νομοεπιθεωρητὰς, ἢ καὶ ἄλλους μὴ διοικοῦντας σῶμα; δὲν τὸ ἐννοῶ. Ἓν μόνον βλέπω, ὅτι ὁ προκαλέσας τὸ κανονίζον τὴν ἀνάκλησιν διάταγμα ὑπουργὸς ἀξιοῖ 3,000 δραχμὰς ὡς ἐπιμίσθιον διοικήσεως! Τὰ ὀλίγα ταῦτα, κύριοι, ἀρκοῦν διὰ νὰ συμπεράνητε καὶ περὶ τῶν λοιπῶν τοῦ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμοῦ, τοῦ ὁποίου ὅμως τὴν ἐπιψήφισιν ζητοῦσι νὰ ὑπερπάσωσιν ὑποπτέρως.

Ζητοῦμεν ἀπολογισμὸν, καὶ οὐκ ἦν φωνὴ, καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις. Ζητοῦμεν κατάστασιν τῆς παρούσης δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, καὶ μᾶς ἀπαντῶσιν, ὅτι εἶναι περιττή. Ἔχετε, λέγουν, ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν, ὅστις συνετάχθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀργανικῶν νόμων καὶ διαταγμάτων. Περιττὴ, λέγουσιν, ἡ κατάστασις, διότι συχνάκις ἀλλοιοῦται ἐκ τῶν συμβαινουσῶν μεταβολῶν, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, στηριζομένου εἰς τὰς ἀναλλοιώτους βάσεις τῶν νόμων, ὡς ἂν εἶχον ἄλλον σκοπὸν ζητήσας τὴν κατάστασιν τῆς δυνάμεως, παρὰ νὰ ἐξετάσω κατὰ πόσον πραγματοποιοῦνται αἱ ἀναλλοίωτοι αὐταὶ βάσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηριζόμενον τὸ ὑπουργεῖον συντάσσει τὸν προϋπολογισμόν του, πώποτε δὲ καὶ τὸν ἀπολογισμόν! Ἔπειτα, ἂν χρησιμεύῃ ἢ ὄχι πρὸς ἐξέλεγξιν ἡ κατάστασις τῆς

δυνάμεως, τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον τοῦ ὑπουργείου νὰ τὸ ἐξετάσῃ. Πρὸς τί λοιπὸν δυσκολεύεται νὰ μᾶς ὑποβάλῃ τὴν τοιαύτην κατάστασιν, ἐνῷ ἀπαιτεῖ ἑκατομμύρια δραχμῶν ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ; « Μαρσίας, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀντιγόνου, ἔχων δίκην, ἐζήτησε νὰ γίνῃ αὐτὴ κατ' οἶκον· ὄχι, τῷ ἀπεκρίθη ὁ Ἀντίγονος, κατ' οἶκον, ἀλλὰ δημοσίως καὶ πάντων ἀκουόντων, εἰ μηδὲν ἀδικοῦμεν. »

Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴν ἁμαρτάνῃ τις δωρεὰν κατὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὤφειλε τοῦτο νὰ μὴν ἀρνηθῇ τὴν ζητηθεῖσαν κατάστασιν τῆς δυνάμεως, καὶ δεύτερον νὰ μᾶς ὑποβάλῃ τὸν ἀπολογισμόν του. Τίποτε εὐθυνότερον τοῦ ἑνὸς τίποτε εὐκολότερον τοῦ ἄλλου, διότι ἡ μὲν κατάστασις πέμπεται κατὰ δεκαπενθημερίαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὁ δὲ ἀπολογισμός, ἂν ὑπῆρχε θέλησις, ἠδύνατο νὰ συνταχθῇ ἐγκαίρως ἐκ τῶν ἀπολογισμῶν τῶν σωμάτων, ὅπου φαίνονται τὰ πραγματικὰ ἔξοδα, ἐνῷ τὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ὑποθετικά. Ἐπὶ παραδείγματι, ἓν τάγμα τῆς γραμμῆς συνίσταται ἐκ 1,130 ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, καὶ στρατιωτῶν, καὶ οἱ μὲν πρῶτοι εἶναι πάντοτε κανονισμένοι καὶ σχεδὸν παρόντες ὅλοι, οἱ δὲ στρατιῶται οὐδέποτε συμπληροῦνται, ἀλλὰ συνήθως ἐλλείπουσι 200—230, ἐνῷ τὸ Ὑπουργεῖον ἀρταιρεῖ μόνον 8 0/0 ὡς ἐν ἀδείᾳ καὶ ἀσθενείᾳ, καὶ ζητεῖ διὰ τοὺς λοιποὺς μισθόν, τροφήν, ἱματισμόν, κλινοστρωμνήν, ὁπλισμόν, κλπ.

Ἀλλ' ἐδῶ, κύριοι, ὑποπτεύω τι, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σᾶς τὸ κοινοποιήσω. Γνωρίζομεν ὅλοι ἐκ πολλῶν παραδειγμάτων, ὅτι καὶ ἡ αἰρνιδία χαρὰ ἔχει, ὡς ἡ λύπη, τὰς ὀλεθρίας συνεπείας της, ὅταν μάλιστα ἦναι ἀπροσδόκητος. Ὑποπτεύω λοιπόν, ὅτι ἐπίτηδες δὲν μᾶς δίδουσιν ἀπολογισμὸν τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, μήπως ἰδόντες αἴφνης ἐν περίσσευμα, τοὐλάχιστον ἑνὸς ἑκατομμυρίου, πάθωμεν ἀπὸ τὴν χαράν μας. Τὴν δὲ εἰκασίαν μου ταύτην ἐνισχύει ἡ πλησιεστάτη πεποίθησις, ὅτι ἡ τρέχουσα ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, συγκρινομένη πρὸς τὴν δαπάνην τῶν 5,000,000, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ φέρῃ περίσσευμα τοὐλάχιστον 400,000 δραχμῶν κατ' ἔτος. Ἐὰν ἦτο συνήθεια νὰ δίδωνται τὰ ὑπουργεῖα διὰ πλειστηριασμοῦ, πρῶτος ἐγὼ ἤθελον προσφέρει 350,000 δραχμὰς ἔλαττον τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἄνευ ἐλαχίστης βλάβης τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας καὶ μὲ ὠφέλειάν μου ἰδίαν 50,000 κατ' ἔτος.

Ἕκαστος τόσον θέλῃ νὰ γνωρίζῃ ποῦ καὶ πῶς ἐξοδεύονται τὰ χρήματά του, καὶ διὰ τί δὲν ἐξοδεύονται ὅπου καὶ ὅπως δεῖ, τοῦτο εἶναι δικαίωμά του ἀναμφισβήτητον. Δυστυχῶς ὅμως ἡ τοιαύτη

ἐξακρίβωσις, εἶναι τόσον δύσκολος εἰς τοὺς ὑπουργούς, ὥστε ἀκούουσιν ἀπολογισμὸν καὶ ἀποτροπιάζονται. Ἡ λέξις ἀπολογισμὸς εἶναι δι' αὐτοὺς ἀνιαρά, δύσηχος, ἰσοδυναμεῖ μὲ παραίτησιν βεβιασμένην, μὲ αὐτόχρημα παῦσιν!

Ἀλλὰ καθὼς ἡμεῖς δὲν ἐκπλησσόμεθα, βλέποντες συνεχῶς τοὺς ὑπουργοὺς πλημμελοῦντας, χάριν τοῦ χαρτοφυλακίου των, οὕτω καὶ οἱ κύριοι ὑπουργοὶ δὲν πρέπει νὰ ἀδημονῶσιν, ἂν ὁ δυστυχὴς χωρικὸς ὁριώμενος ἐξ ἀληθοῦς φίλτρου, θέλῃ νὰ γνωρίζῃ ποῦ καὶ πῶς ἐξοδεύονται οἱ ἱδρῶτες του, αὐτὸς ὁ ἄρτος τῶν τέκνων του, καὶ ἐντοσούτῳ ἡ ἐξέτασις αὕτη ἐκ μέρους ἀντιπροσώπου τινὸς θεωρεῖται ἀντιπολίτευσις, ἔγκλημα καθοσιώσεως, καὶ ἡ τιμωρούμεθα ἐμμέσως ἢ περιφρονούμεθα ἀμέσως. Καὶ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου ἔχομεν πολλὰ καὶ πρόσφατα παραδείγματα· ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχῃ τις ἀμφιβάλλων, ὅτι περιφρονούμεθα, ἂς παρατηρήσῃ τὸ σκανδαλῶδες τοῦτο ἔγγραφον, τὸ κατ' εὐφημισμὸν προϋπολογισμὸς λεγόμενον, ἔνθα διάφορα κονδύλια ἐρίφθησαν ἄνευ λόγου, καί τινα, ὡς προεῖπον ἄνευ φύλλων λεπτομερειῶν. Ἂς ἀναγνώσῃ τὴν βεβιασμένην καὶ βραχυσύλλαβον ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, τὴν φέρουσαν καὶ ψευδῆ ἡμερομηνίαν, καὶ ἂν δύναται, ἂς μὴν ἀγανακτήσῃ διὰ τὸν παράτολμον καὶ σκανδαλώδη τρόπον τῶν ὑπουργῶν τῶν νομιζόντων, ὅτι περιποιοῦνται ἡμᾶς, καταδεχόμενοι νὰ μᾶς φέρωσιν ὀλίγα φύλλα χάρτου μὲ τινας ἀριθμοὺς φύρδην μίγδην κειμένους. Καὶ ποῖον ἐκ τῶν δύω νὰ πιστεύσωμεν; τὴν ἔκθεσιν τὴν ψεύδουσαν τὸν προϋπολογισμόν, ἢ τὸν προϋπολογισμὸν τὸν ψεύδοντα τὴν ἔκθεσιν ταύτην; Τὸ κατ' ἐμὲ καὶ τὰ δύω εἰσὶ κακῆς πίστεως, ἐπειδή, ἐνῷ ἡ ἔκθεσις λέγει, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς συνετάχθη κ. τ. λ. αὐτὸς εἶναι ἀντίγραφον, καὶ ἡ μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδος της ἔκθεσις ἤθελεν εἶσθαι ἀριστούργημα, ἐὰν ἀντὶ 20 Δεκεμβρίου, ἐτημείουε 1 Ἀπριλίου, διότι τὰ τοιαῦτα μόνον τὴν πρώτην Ἀπριλίου συγχωρεῖται νὰ γράφωνται. Ἀναγνώσατε, κύριοι, τὴν ἔκθεσιν τοῦ 1850, καὶ θέλετε ἰδεῖ, ὅτι εἰς ἐκείνην ὑπάρχει καὶ λογική τις καὶ τάξις εἰς τὰς αἰτιολογίας, ἡ ἔκθεσις ἐκείνη δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος, καὶ ἂν δὲν δύναται νὰ κριθῇ ἄριστη, εἶναι ὅμως ἀνεκτή, ἐνῷ εἰς τὴν προκειμένην βλέπει τις τὸ ἀντίτυπον τῆς κατὰ τὸ 1816 ἐπισολῆς τῶν Σαλαμινίων! Ἀλλὰ τί πρῶτον, τί ὕστερον νὰ εἴπῃ τις περὶ τοῦ προκειμένου ἄνευ προϋπολογισμοῦ; Ὁ Πύρρος εἰς τὴν δευτέραν κατὰ τῶν Ῥωμαίων νίκην του, εἶπεν, « ἂν ἔτι μίαν μάχην Ῥωμαίους νικήσωμεν, ἀπολλύμεθα παντελῶς· » οὕτω δὲ

καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα εὐλόγως νὰ εἴπωμεν, ἂν ἔτι ἕνα τοιοῦτον προϋπολογισμὸν ἐπιψηφίσωμεν, ἀλλοίμονον εἰς τὸ ταμεῖον, διότι ἀναγινώσκων τις τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον, ἐνθυμεῖται τὸν γνωστὸν ταῖς πᾶσι λογαριασμὸν τοῦ παντοπώλου. Τοιούτους ὅμως λογαριασμοὺς κάμνουσι καὶ τινες ταμίαι καὶ τελῶναι, καὶ ἔπειτα τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἀδιαφορεῖ. Ἀλλὰ τί ἐστὶ βουλευτής; τί ἐστὶ Βουλὴ ἀντιπροσώπων, ὅταν διὰ τὸν τύπον μόνον, ἀσκόπως φυλλολογῶμεν καὶ ἀναδιφῶμεν τοὺς προϋπολογισμούς, χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν ἐλαχίστην οἰκονομίαν, χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν κἂν ποῦ ἐξωδεύθησαν τὰ προϋπολογισθέντα:

Σᾶς ἐρωτῶ, κύριοι, ἀπὸ τὰ πρὸ ὀλίγου ἐπιψηφισθέντα ἐννέα ἑκατομμύρια, ὁποίαν οἰκονομίαν ἐδυνήθητε νὰ φέρητε; καμμίαν.

Σᾶς ἐρωτῶ προσέτι· ἐκ τοῦ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμοῦ τῶν 5,000,000. πόσων δραχ. οἰκονομίαν θέλετε ἐπιφέρει; καμμίαν· καὶ ἂν οἰκονομηθῶσι 1000 μόνον δραχμαί, θὰ ἦναι τὸ ὄγδοον θαῦμα τοῦ κόσμου!

Ἵνα νὰ ὁδηγῆσθε, κύριοι ὑπουργοί, ἀπὸ τὸ ἅγιον πνεῦμα, θεωρεῖτε τὰς πράξεις σας ἀλαθήστους, καὶ τὰς παρατηρήσεις ἡμῶν ἐπισφαλεῖς, λησμονοῦντες, ὅτι εἴσθε σάρκες ἐκ τῶν σαρκῶν μας καὶ ὀστᾶ ἐκ τῶν ὀστέων μας· ἐστὲ δὲ βέβαιοι, ὅτι εἷς καὶ ὁ αὐτὸς τάφος μᾶς περιμένει ὅλους, διότι σεῖς μὲν ἀπαιτεῖτε ἀδιακόπως, χωρὶς νὰ ἀνέχησθε τὴν ἐλαχίστην ἐλάττωσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις σας, καὶ ἡμεῖς δίδομεν, ἐπιψηφίζομεν, χωρὶς νὰ ἔχωμεν καὶ τὸ θάρρος νὰ εἴπωμεν ἅπαξ· δὲν σᾶς δίδομεν ὅσα μᾶς ζητεῖτε! Ἀλλὰ τί λέγω δίδομεν! σεῖς μόνοι καὶ λαμβάνετε καὶ δίδετε, καὶ δίδετε καὶ λαμβάνετε, ἡμεῖς δὲ μὲ μίαν κατάφασιν ἀναδεχόμεθα ὅλην τὴν εὐθύνην τῆς δοσοληψίας! Καὶ ὅμως, ἀποδίδων δικαιοσύνην πρὸς ὑμᾶς τοὺς ὑπουργούς, λέγω, ὅτι εἴσθε ἄξιοι νὰ λαμβάνητε ὅσα θέλετε. « Ἐν τινι πολέμῳ θρυσθείσης τῆς κλειδὸς τοῦ Φιλίππου, καὶ τοῦ θεραπεύοντος ἰατροῦ πάντως ἀπαιτοῦντος καθ' ἑκάστην· λάμβανε, ἔφη, ὅσα θέλεις, τὴν γὰρ κλεῖν ἔχεις! » Μία μόνη διαφορὰ ὑπάρχει, ὅτι ὁ μὲν ἰατρὸς τοῦ Φιλίππου ἐζήτει καὶ ἐλάμβανε παρὰ βασιλέως πλοῦσιον, σεῖς δὲ λαμβάνετε παρὰ ταμείου πτωχοῦ, καὶ εἰς τὴν διαφορὰν ταύτην, προσέξατε καλῶς, διότι καὶ αὐτὸς ὁ ὀβολὸς θὰ ἐκλείψῃ.

Ἀλλ' ὑπάρχει, κύριοι, καὶ ἄλλη διαφορά· ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ζητοῦσι πρῶτον, καὶ ἔπειτα λαμβάνουν, οἱ δὲ ὑπουργοί μας καὶ αὐτό, ὡς ὅλα τῶν ἀντιστρόφως πράττουν· δηλαδὴ

λαμβάνουσι πρῶτον καὶ ἔπειτα μᾶς ζητοῦν! Σκεφθῆτε λοιπόν, κύριοι ὑπουργοί, μήπως ἀνακαλύψητε ἄλλην τινὰ μέθοδον εὐκαλωτέραν αὐτῆς. Ἐγὼ νομίζω, ὅτι καλλίτερον εἶναι νὰ λαμβάνητε καὶ νὰ μὴ ζητῆτε· ἡ γνώμη μου αὕτη, ἐὰν ἐγκριθῇ, ἔχει τοὐλάχιστον δύω καλά· σᾶς μὲν ἀπαλλάττει ἀπὸ τὴν ἐνόχλησιν τῆς τυπικῆς αἰτήσεως, ἡμᾶς δὲ ἀπὸ τὴν ἀηδίαν τοῦ ν' ἀκούωμεν τὴν μονότονον βοὴν τοῦ μύλου!

Ἐκ τῶν λεχθέντων ἀποδεικνύεται, κύριοι, ὅτι τὸ ἔθνος ἐξοδεύει ἀπειράριθμα χρήματα διὰ τὸν στρατὸν, καὶ κατὰ συνέπειαν διὰ τὴν ἀσφάλειάν του, ἐνῷ τὸ μὲν πρῶτον εἶναι καθ' ὑπόθεσιν, τὸ δὲ δεύτερον κατὰ φαντασίαν. Ὅτι προϋπολογισμὸς ἄνευ ἀπολογισμοῦ, εἶναι κάτι τι καὶ πλέον τοῦ γελοίου. Ὅτι καὶ τὰς ὁποίας ἡ Βουλὴ σκοπεύει, ἴσως νὰ προτείνῃ οἰκονομίας εἰς τὸν πρακείμενον δῆθεν προϋπολογισμόν, εἶναι ἔπαινετέα καὶ τίποτε περισσότερον· ἐπειδὴ καὶ ἂν σήμερον ὑποκριθῇ τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι τὰς δέχεται, αὔριον διὰ πιστώσεων θέλει τὰς λάβει ἐντόκως. Ὅτι αἱ Βουλαὶ δὲν συντείνουν εἰς ἄλλο εἰμὴ αὗται μὲν νὰ φορτόνωνται τὰς ἁμαρτίας τῶν ὑπουργῶν, τὸ δὲ ταμεῖον νὰ φορτόνηται καὶ τὰς Βουλάς· Ὅτι ἐξέλεγξις προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα θὰ εἴπῃ ἐξέλεγξις ἀνέμου, τὸ δὲ ἐξελέγχειν ἄνεμον θὰ εἴπῃ . . . . . δὲν θὰ εἴπῃ τίποτε!! ἀλλὰ διότι δὲν μᾶς ἠκουσανοίως τώρα, πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ σιωπήσωμεν; ἐπειδὴ αἱ μέχρι τοῦδε παρατηρήσεις μας περὶ οἰκονομίας, περὶ ἴσης διανομῆς τῆς δικαιοσύνης, περὶ παύσεως τῶν δεινοπαθημάτων τοῦ λαοῦ καὶ περιστολῆς τῶν καταχρήσεων διαφόρων ὑπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν προξενικῶν, ἐπειδὴ λέγω, αἱ παρατηρήσεις μας αὗται δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, πρέπει καὶ ἡμεῖς ν' ἀπαυδήσωμεν κατὰ τὴν ὑπουργικὴν ἐπιθυμίαν καὶ προσπάθειαν; πρέπει διὰ τῆς ἀδιαφορίας μας εἰς τοσαύτην κοινὴν ἀθλιότητα ν' ἀδικήσωμεν καὶ τὴν πατρίδα, καὶ τὸν θρόνον, καὶ τὸν ἑαυτόν μας; Ἄπαγε! μυριάκις ἄπαγε! Τί ποιητέον λοιπόν; Ἐνδεδυμένοι τὴν πανοπλίαν τοῦ θάρρους καὶ τεθωρακισμένοι μὲ τὸν ἀρμόζοντα εἰς ἀντιπροσώπους πατριωτισμόν, ἂς ἀπαιτήσωμεν ἐπιμόνως τὴν διόρθωσιν τῶν πραγμάτων, καὶ ἐστὲ βέβαιοι, ὅτι ἡ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ ἐπίμονος ἀπαίτησίς μας, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν θριαμβεύσῃ ἐπὶ τέλους. Καὶ ἐπειδὴ, μεταξὺ Βασιλέως καὶ ἀληθείας ὑπάρχει μεσότοιχον, διὰ τῆς εἰλικρινοῦς καὶ πατριωτικῆς διαγωγῆς μας, ταχέως θέλομεν τὸ καταστρέψει· ναί! εἶναι ἀδύνατον, κύριοι, νὰ μὴν κατισχύσῃ ἐπὶ τέλους ἡ

ἀλήθεια ! Ἂς μάθωσι πλέον, ἂς πιστεύσωσιν, ὅτι δὲν εἴμεθα ἡμεῖς ἡ γέφυρα, διὰ τῆς ὁποίας διέρχονται αἱ Ὑπουργικαὶ ἀνομίαι, διότι ἡ δίοδος τῆς ἀνομίας ἀρίνει πάντοτε καὶ ἀποφοράν καὶ στίγματα ἀνεξάλειπτα.

Ἀλλ' ἴσως μοὶ εἴπητε, ὅτι ἡ ἐπιμονὴ τῶν Ὑπουργῶν εἰς τὰ νομοτελειά των, καὶ ἰδίως εἰς τοὺς προϋπολογισμούς εἶναι ἀδάμαστος, ἄκαμπτος. Σύμφημι· ἀλλὰ καὶ σεῖς, κύριοι, δὲν δύνασθε ν' ἀρνηθῆτε, ὅτι καὶ ἡ ἰδική μας ἐπιμονὴ ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε δαιμονιὴ, εἰκαμπτος, χαῦνος, διότι κρούομεν τὸν πάσσαλον μὲ σπόγγον, ἀγνοοῦντες, ὅτι πάσσαλος πασσάλῳ ἐκρούεται. Ζητοῦσιν οἱ Ὑπουργοὶ πολλὰ καὶ περιττά, σεῖς δότε ὀλίγα καὶ τὰ χρειώδη, ἢ ὅσα δύνασθε νὰ δώσητε. Ἀλλ' ἐπιμένουσιν οἱ Ὑπουργοὶ ἀπαιτοῦντες, ἐπιμείνατε καὶ σεῖς ἀρνούμενοι, ἑωσοῦ ἰδωμεν τὸ ἀποτέλεσμα. Τοὐλάχιστον ἂς δοκιμάσωμεν, κύριοι, καὶ αὐτὸ ἁπαξ· ἡ δοκιμὴ εἶναι πάντοτε καλή· Τῶν ὑπουργῶν τὸ σχέδιον εἶναι νὰ μᾶς ἀπαυδίζουν· καὶ διὰ τί νὰ μὴν πράττωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτό; Αὐτοὶ εἶναι ἑπτὰ καὶ ἡμεῖς εἰκοσάκις ἑπτά· ἀλλὰ θὰ μὲ ἀναμενήσητε ὅτι πρὸ ὀλίγου σᾶς εἶπον, ὅτι δηλαδὴ οἱ Ὑπουργοὶ ἀπαιτοῦσιν, ἀφοῦ πρὸ πολλοῦ ἔλαβον· τότε ἐγερθῆτε, κύριοι, νὰ φύγωμεν ἐντεῦθεν, διότι καθήμενοι καὶ ἀμεριμνοῦντες εἰς τὰς δυσπραγίας τοῦ λαοῦ καὶ τὴν τοῦ ταμείου σπατάλην, θέλομεν πέσει εἰς βάραθρον ταχέως. Ἐὰν συναισθάνησθε, κύριοι, τὴν θέσιν σας, περιστείλατε τὴν σπατάλην, τὴν ἀσώτευσιν τοῦ δημοσίου πλούτου, ἄλλως θέλει μᾶς συμβῇ ὅ,τι συνέβη εἰς τὸν οἰκοδεσπότην ἐκεῖνον, ὅστις ἀκούσας τὴν θύραν τῆς οἰκίας του τρίζουσαν, καὶ ἰδὼν ἐκ τοῦ παραθύρου ἄνθρωπον προσπαθοῦντα νὰ τὴν ἀνοίξῃ, τὸν ἠρώτησε τί πράττει ἐκεῖ; τὴν λύραν παίζω, τῷ ἀπεκρίθη ἐκεῖνος· καὶ πῶς δὲν ἀκούω τὸν ἦχον της; ἄριον καὶ τὸν ἦχον θὰ ἀκούσῃς, καὶ τὸν χορὸν θὰ πιάσῃς· ἀπῆλθεν ἀκολούθως ὁ ἄνθρωπος κατεκλίθη, καὶ τὴν αὐγὴν εἶδε τοσοῦτον καθαρισθεῖσαν τὴν οἰκίαν του, ὥστε κἀνὲν ἐμπόδιον διὰ χορὸν δὲν ὑπῆρχε.

Κατηγορούμεθα ἢ συκοφαντούμεθα κἂν, ὅτι δὲν εἴμεθα τοῦ λαοῦ ἀντιπρόσωποι, καὶ τὴν κατηγορίαν ταύτην θέλετε νὰ βεβαιώσητε διὰ τῆς σιωπῆς καὶ τῆς ἀδιαφορίας σας; Ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ ἀπατᾶσθε, ὅτι πρὸ τῆς ψηφοφορίας σᾶς φαναίζουσι καὶ μετὰ τὴν ψηφοφορίαν σᾶς περιφρονοῦσιν; Ἢ μήπως σᾶς ἀπεγοητεύσησεν ἡ ἐλαχίστη ἐλπὶς, καὶ φρονεῖτε, ὅτι προσπάθεια σωτηρίας εἶναι ματαία; ἀληθῶς τὸ ἀγνοεῖτε ἢ ὑποκρίνεσθε ἄγνοιαν, ὅτι μεγίστη φρουτὶς καταβάλλεται νὰ κρατῶσι

τὸν Ἡγεμόνα, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, καὶ εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην ἔλαβον ὡς μὴ ὤφειλε σύμμαχον λυσιτελῆ τὴν σιωπὴν τῆς Βουλῆς;

Τριστυδαίμων ἐκεῖνος, ὅστις εὐτυχήσει ν' ἀπολαύσῃ τόσον καλὸν, ὅσον θὰ ἦναι τὸ μέγεθος τῆς ταχίστης μεταμελείας σας, ἐὰν ἀκολουθήσητε μικρὸν ἔτι τὴν αὐτὴν πορείαν !

Ἀλλὰ τοῦ στηριζόμενοι, κύριοι, θὰ ψηφίσητε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον ὡς εἶναι; Εἰς ἀπολογισμόν; δὲν ἔχετε τοιοῦτον· εἰς τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν τοῦ στρατοῦ; δὲν τὴν γνωρίζετε, διότι κατάστασιν δυνάμεως δὲν τολμοῦν νὰ μᾶς δώσωσι· ψηφίζοντες λοιπὸν τοιοῦτον προϋπολογισμόν, γίνεσθε συνυπεύθυνοι, ἢ μᾶλλον ἀναδέχεσθε ὅλην τὴν εὐθύνην, τῆς ἀνηκούστου ταύτης σπατάλης. Λημονεῖτε, ὅτι εἴσθε ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὴν σύντονον προσοχήν σας, εἰς τὴν μετὰ φειδοῦς διαχείρισιν τῶν ἰδρώτων του, οἵτινες πρέπει νὰ ἐξοδεύωνται ἰδίως εἰς τὴν ἀσφάλειαν καὶ εὐημερίαν του, καὶ οὐχὶ εἰς Ὑπουργικὰς ὀρέξεις, καὶ πλουτισμὸν ὀλίγων, νομοποιεῖτε διὰ τῆς ὑπάρου σας τὴν ἀσώτευσιν τοῦ δημοσίου πλούτου, αὐξάνετε τὰ δάκρυα καὶ τοὺς γογγυσμοὺς τῶν φορολογουμένων, μηκύνετε τὴν ἀναξιοπάθειαν τῶν λιμοκτονούντων ὀρφανῶν καὶ χηρῶν τῶν ἐνδόξων προταγωνιστῶν μας· καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν ὅλα ταῦτα; Πρὸς οὐδένα ἄλλον, εἰμὴ πρὸς ἐπίσπευσιν τῆς ἀπωλείας μας !

Μετὰ ταῦτα παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ Πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Ἀγγελινός.

Πρωτόκολλον ὁρκωμωσίας.

«Σήμεραν τὴν δεκάτην ἑνάτην Ἰουλίου, τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ δευτέρου ἔτους, προσελθὼν ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος, ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν κατὰ τὸ ἄρθρ. 57 τοῦ Συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον, ὡς ἀκολούθως.

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος, νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου.»

Διό συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ ὁρκισθέντος, τοῦ προεδρείου καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ ὁρκισθεὶς Κ. Βλάμης. Ὁ ἱερεὺς Παΐσιος

Ὁ πρόεδρος

Λ. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ. Οἱ Γραμματεῖς

Εὐ. Μ. Παρίσης.»

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΒ'.

Τῆς 21 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ἁπάντων πρὸς τὸν χθὲς ἀγορεύσαντα, ὁ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο διέπων, εἶπεν, ὅτι μὴ δυνηθεὶς, ἂν καὶ τὸ ἐπεθύμει ν' ἀκολουθήσῃ ὅλας ἐν γένει τὰς ἰδέας τοῦ ἀγορεύσαντος, δὲν θέλει εὐκολυνθῇ καὶ ν' ἀπαντήσῃ πρὸς ὅλας· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ βουλευτοῦ διηρεῖτο ἐν μέρει μὲν εἰς γενικὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔποψιν, ἐν μέρει ὅμως καὶ εἰς εἰδικότητας, ἤθελεν εἶναι ἐπιβλαβὲς τὸ νὰ ἀναμιχθῇ ἡ συζήτησις καὶ εἰς τὴν ἔρευναν τῶν τῆς λεπτομερείας φύλλων, εἰς ἃ ὑπάγονται τὰ καθ' ἕκαστα· ἁπάντων λοιπὸν εἰς τὸ γενικὸν μέρος τῆς ὁμιλίας τοῦ ἀγορεύσαντος, παρατηρεῖ, ὅτι εἰς δύω τινὰ ἐστηρίχθη αὐτὴ· α) ὅτι ἐπειδὴ δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλὴν οἱ τοῦ ὑπουργείου τούτου ἀπολογισμοὶ, δικαιοῦται αὐτὴ νὰ ῥίψῃ ἐνταῦθα τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις, καὶ β) ἐπειδὴ δὲν εἰσήχθη ἐπίσης ἡ τῆς ἀ. τριμηνίας κατάστασις τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, δὲν δύναται τὸ σῶμα νὰ ἐξελέγξῃ τὸν προϋπολογισμὸν καταλλήλως· ἀλλὰ καθ' ὅσον ἄφορα τὸ πρῶτον, μόλις ἐλθὼν αὐτὸς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἔλαβε πᾶσαν τὴν δυνατὴν πρόνοιαν, ὅπως παραιωθῶσιν ἀμέσως οἱ τοῦ ὑπουργείου λογαριασμοὶ, καὶ διὰ τοῦτο ἀπέστειλεν εἰς τὸ Ἐλεγκτ. Συνέδριον τοὺς λογαριασμοὺς τούτους μέχρι τοῦ **1850**, εἰς δὲ τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον τοὺς ἀπολογισμοὺς ἐπίσης μέχρι τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἤθελεν ἀποστείλει καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἀφορῶντας τὸ **1851**, ἂν δὲν ἐξετείνετο ἡ χρῆσις μέχρι τοῦ ὀκτωβρίου μηνὸς· ὡς πρὸς

τὸν δεύτερον δὲ λόγον παρατηρεῖ, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς στηρίζεται οὐχὶ ἐπὶ τῆς ὑπαρχούσης δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τῶν κειμένων νόμων, ἀπόῤῥοια τῶν ὁποίων εἶναι. Ἂν ἔπειτα λοιπὸν τὴν κατάστασιν τῆς ἀ. τριμηνίας, δὲν ἠδύνατο ν' ἀντιπαραβληθῇ πρὸς ταύτην ἡ τῆς δευτέρας, καθ' ὅσον αἱ καταστάσεις αὐταὶ τροποποιοῦνται, ἀριθμένων τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἀποθνησκόντων τῶν στρατιωτῶν κτλ. ὁ προϋπολογισμὸς ἄρα ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταστάσεων τούτων συνταχθεὶς ἤθελεν εἶναι ὅλως ἀνωφελὴς, καὶ πᾶς προϋπολογισμὸς στηρίζεται, ὡς εἶπεν, ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων νόμων, διὸ καὶ καλεῖται προϋπολογισμός. Διατελέσας πρὸ τῆς μεταβολῆς μέλος τῆς συσταθείσης ἐπὶ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων ἐπιτροπῆς, ἐνέκυψεν οὐσιωδῶς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ σήμερον διευθύνων τὰ τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, ἤθελεν ἔχει, φρονεῖ, τὴν ῥᾳθυμίαν τοῦ νὰ μελετήσῃ ὅλας ἐκείνας τὰς σκέψεις του, καὶ ἢ νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὰς ἢ νὰ πεισθῇ, ὅτι ἦσαν χίμαιρα· ἀλλ' ἂς μὴν ἀπορριφθῶμεν εἰς τὴν Βουλὴ καὶ ὁ χθὲς ἀγορεύσας, ὅτι ὅσας καὶ ἂν κατέβαλε προσπαθείας, δὲν ἠδυνήθη νὰ ῥιφθῇ εἰς ἓν ἐπιθυμητὸν πρὸς ἅπαντας ἀποτέλεσμα. Αἱ ἐκ τῶν προμηθειῶν προσηγνώσμεναι οἰκονομίαι ἐπείσθη ἐκ πείρας, ὅτι εἶσι δύσκολοι, καὶ μόνον ἐκ τῶν ἀναγκαίων ὀργανισμῶν δύνανται νὰ προκύψωσιν αὐταὶ, ἀλλ' οἱ ὀργανισμοὶ ἀπαιτοῦσιν, ὡς γνωστὸν, νόμους, καὶ οὗτος εἶναι ὁ λόγος, δι' ὃν ἠρκέσθη ν' ἀντιγράψῃ τὸν προϋπολογισμόν. Καὶ δὲν προκειται βεβαίως νὰ κατακρίνωμεν ἐνταῦθα τὸ παρελθὸν, ἀλλ' ὡς πατριῶται νὰ ἐργασθῶμεν κοινῶς ὑπὲρ τοῦ καλοῦ. Πῶς ὅμως ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ τὸ καλὸν τοῦτο, πῶς νὰ συντάξῃ νέον προϋπολογισμὸν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν νόμον τινὰ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν, περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, περὶ συντάξεων, περὶ Φαλαγγος κλπ.; Καὶ ὅμως, οὐδεὶς δύναται νὰ κατηγορήσῃ τῶν ὑπουργῶν ἐπὶ ὀλιγωρίᾳ, καὶ κατεκρίθη μάλιστα τὸ νῦν ὑπουργεῖον, ὡς προθυμούμενον ἅπαξ νὰ ὑποβάλῃ νόμους πολλούς. Οὕτω π. χ. ὁ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμος ἐπιφορισθεὶς ἐκυρώθη ἤδη, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀληθεύσωμεν τὰ ἐξ αὐτοῦ κακὰ πρὶν ἡ ἐπέλθῃ καὶ ἄτερος, ὁ περὶ διατιμήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ στρατοῦ· ἐπίσης ὁ περὶ συντάξεων νόμος ὑπηρετεῖ ἐνταῦθα, εἶναι ἤδη ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας, ὁ δὲ περὶ Φαλαγγος καὶ ὁ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ εἰσαχθέντες, ἀπεκλείοντο τὴν ὕλην τοῦ σώματος τούτου, ἐνῷ καὶ ὁ περὶ διατιμήσεως τῆς μισθοδοσίας παρασκευασθεὶς, ὑποβάλλεται ὅσον οὔπω. Ἐλπίζει λοιπὸν, ὅτι ἐὰν διατελῶν ὑπουργὸς ἐφαρμόσῃ

τοὺς νόμους τούτους, ἐκ πείρας θέλει ἀποδειχθῆ, ὅτι καὶ ἄλλαι πολλαὶ εἶναι δυνατὸν νὰ προκύψουν οἰκονομίαι· ἀπόδειξις, ὅτι διὰ τοῦ εἰσαχθέντος περὶ δυνάμεως τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου ἔχετε ἀπὸ τῆς αὐτῆς δαπάνης τὴν αὔξησιν 1.200 ἀνδρῶν· ἀλλ' ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ἀνερευνῶν τὰ διάφορα τοῦ στρατοῦ ὅπλα, εἶπεν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἀρῆκε τὴν ὁροφυλακὴν ἀνοργάνιστον, ἐνῷ πάντα τὰ ὅπλα ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν ὠργανισμένα, καὶ δὲν ὑπάρχει ἓν, ὅπερ νὰ λογισθῇ ἀνοργάνιστον, ἐνόει δὲ, ὡς νομίζει ὁ ἀγορεύσας, ὅτι ἡ τάξις δὲν συνεταυτίσθη πολὺ μετὰ τοῦ σώματος τούτου, καὶ τὴν αὐτὴν ἀπέδωκεν ἔλλειψιν καὶ εἰς τὴν χωροφυλακήν· ἀλλ' ὅταν πρόκειται νὰ πλάσῃ τις ἓν τι νέον καὶ νὰ τὸ ῥίψῃ εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς κοινωνίας, ἐννοεῖ, ὅτι εἶναι κατορθωτὸν, ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπιδιορθώσῃ τὸ ὑπάρχον, εἶναι πολὺ δυσκολώτερον καὶ ὀλιγωτέρας ὑπόσχεται εἰς τὴν κοινωνίαν ὠφελείας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν, ὁ ὑριστάμενος στρατὸς δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ μὲν χωροφυλακὴ δὲν δύναται νὰ ἀναπτύξῃ πᾶσαν ἐνέργειαν, ὡς καταπονουμένη ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς ὑπηρεσίας, ἐκ δὲ τῆς ὁροφυλακῆς τὰ αὐτὰ ἀποσπάσματα μόλις ἐπανελθόντα ἀποστέλλονται εἰς ἄλλην ἀμέσως ἀποστολήν, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ πιζικὸν τῆς γραμμῆς μόλις ἀλλάσσει ἀνὰ δύω ἢ τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἐντεῦθεν ἐκτὸς τῶν ἄλλων κακῶν καὶ οἱ συνεχεῖς καὶ ἄωροι θάνατοι. Πέποιθε δὲ, ὅτι οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ πρὸς αὐτὸν τὸ ἀνεπαρκὲς τῆς ἐνόπλου δυνάμεως καὶ ἔχει ἄπειρα μέσα νὰ καταδείξῃ τοῦτο ἐν οἱασδήποτε τόπῳ. Ὅταν λοιπὸν τὸ σῶμα τῆς ὁροφυλακῆς δὲν ἐπαρκῇ πρὸς τοσαῦτα ἔργα, πῶς θέλετε νὰ τηρήσῃ ὁ ὑπουργὸς ἐντελῆ τάξιν αὐτοῦ; ἂς ἀρκεσθῶμεν ἑπομένως εἰς τὸ νὰ μὴ προβῇ τὸ κακὸν, καὶ δὲν πράττομεν ὀλίγον ἀναχαιτίζοντες τὴν πρόοδον αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι ἡ ὁροφυλακὴ ἀποτελεῖ οἰκογένειαν, ἐὰν μὲν ἐννοῇ, ὅτι δὲν ἐκπληροῖ τὰ χρέη της ἐπαξίως, λέγει, ὅτι ἀπεναντίας τὸ Σῶμα τοῦτο ἔδωκεν ἱκανὰ δείγματα προθυμίας καὶ τάξεως· ἂν δὲ ὅτι οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀνήκουσιν εἰς σχέσεις προσώπων, παρατηρεῖ, ὅτι πάντες οἱ Ἕλληνες συνδέονται πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀποτρέπει τοὺς ἐκ τῆς ὁροφυλακῆς ἀξιωματικοὺς νὰ ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντά των. Κακῶς δὲ ἀπέδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ ἀγορεύσας, ὅτι δὲν ἐκτιμᾷ ἐπαξίως τὴν ὁροφυλακὴν, διότι οὐ μόνον ἐξ αὐτῆς ἀπορρέει, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀγνοεῖ ὅτι ὅλα τὰ λοιπὰ Κράτη πρόσπαθοῦν νὰ μορφώσωσιν ὅπλον τοιοῦτον, ἐνῷ εἰς ἡμᾶς τὸ ἐχαρίσθη ὁ ἀγὼν καὶ ἡ φύσις·

ὅλα τὰ κράτη ζητοῦσι στρατιώτας ὀλιγαρκεῖς καὶ ἀεικινήτους, ἀλλὰ μόνοι ἡμεῖς ἔχομεν τὸν ὁροφύλακα, ὅστις μὲ μόνην τὴν φλογέραν, τὸ πυροβόλον του καὶ τὸν ἁπλοῦν ἄρτον παντοῦ ἐπιφαίνεται στρατιώτης. Ὅ,τι λοιπὸν δὲν ἔχουσι τὰ λοιπὰ ἔθνη, δὲν θέλει ἐκτιμήσει ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἑλλάδος; ὄχι· αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς ὁροφυλακῆς καὶ ἐκτιμᾷ τὴν ἀξίαν της, διὸ κηρύττει αὐτὸ ἐπισήμως. Δὲν ἔπρεπε δὲ νὰ κατακρίνῃ ὁ προαγορεύσας καὶ τὸ λογιστικὸν σύστημα τοῦ ὑπ' αὐτὸν ὑπουργείου, διότι τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι τὸ Πρωσσικὸν, ἤτοι, τὸ ἐπικρατέστερον παντὸς ἄλλου εὐρωπαϊκοῦ· ἄλλως τε τὸ εἶδος τῶν συστημάτων τούτων δὲν μεταβάλλει σκοπὸν, διότι ὅλων τῶν συστημάτων, σκοπὸς εἶναι ἡ ἀκρίβεια καὶ ἡ τῶν καταχρήσεων παρεμπόδισις. Καὶ διϊσχυρίζονται μὲν πολλοὶ, ὅτι τὸ Γαλλικὸν λογιστικὸν σύστημα εἶναι προτιμότερον, ἀλλὰ διὰ νὰ κρίνῃ τις περὶ τούτου πρέπει νὰ ὁρμᾶται ἐκ βαθμιαίας πείρας τῶν πραγμάτων, καὶ αὐτὸς διατρέξας ἀπὸ τοῦ πρώτου σημείου τὴν στρατιωτικὴν κλίμακα, διαβεβαιοῖ, ὅτι προτιμότερον παντὸς ἄλλου εἶναι τὸ Πρωσικὸν σύστημα, ἀλλ' ἀπαιτεῖ καὶ ἐργασίαν καὶ ἱκανότητα πλειοτέραν. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας ἀπέδωκεν εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἔλλειψιν, ὅτι δὲν συνέταξε διὰ τὸν στρατὸν Ἑλληνικοὺς νόμους, καὶ ἔχομεν εἰς ἐνέργειαν τὸ Γαλλικὸν ποινικὸν δίκαιον. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς τοῦτο, ἐπειδὴ εἰς ὅλα τὰ ἀρτιπαγῆ ἔθνη αἱ τοιαῦται ἐλλείψεις εἰσὶ κοιναί, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἄχρι μόλις τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἔπρεπε νὰ καταφύγωμεν εἰς ξένην νομοθεσίαν, ἔπρεπε καὶ νὰ προτιμηθῇ ἡ τελειοτέρα καὶ ὡς τοιαύτην κἀπάσθημεν δικαίως τὴν Γαλλικήν. Καὶ ὅμως μὴ ἀδιαφορήσας οὐδ' εἰς τοῦτο ὁ ὑπουργὸς, συνέστησεν ἐπιτροπὴν ἐκ νομομαθῶν, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν σύνταξιν ἑλληνικῶν νόμων, καὶ μετὰ δύω μῆνας ἐλπίζει ὅτι θέλει ἔχει τὸ ἀποτέλεσμα. Παρατηρεῖ ἐν τούτοις, ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Γαλλίᾳ ἀφοῦ οἱ ἀνωτέρω νόμοι συνετάχθησαν ἅπαξ, ἐπῆλθον μὲν πολλαὶ πολιτικαὶ φάσεις εἰς τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, ἀλλ' οἱ νόμοι οὗτοι δὲν ἠλλοιώθησαν, διότι ἡ κατάρτισις τῶν νόμων δὲν εἶναι ἔργον τυχαῖον. Ἐπειδὴ ὅμως ἐποίησε μνείαν ὁ ἀγορεύσας καὶ περὶ καταχρήσεως σανδαλίων, δὲν ἀποδίδει μὲν εἰς αὐτὸν σκοπόν τινα, ἀλλὰ τὸν διαβεβαιοῖ, ὅτι αἱ πληροφορίαι του εἰσὶν ἐσφαλμέναι. Ἀρξάμενος δὲ τοῦ ἱστορικοῦ, εἶπεν, ὅτι ἐκ πείρας εἶχε παρατηρήσει, ὅτι τὰ σανδάλια τῶν στρατιωτῶν οὐχὶ μόνον ὑπερετιμῶντο, ἀλλὰ καὶ ἐπλήγωνον τοὺς πόδας αὐτῶν μετὰ μικρὰν ὁδοιπορίαν· ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ διορίσῃ ἐπιτροπὴν, ἥτις κατασκευάσασα ἓν

ζεύγος ἐκ δέρματος Γαλλικοῦ, ἀπεφάνατο, ὅτι τοιοῦτον πρέπει νὰ ἦναι τὸ εἶδος τῶν σανδαλίων, καὶ εἶπε τιμὴν ἑκάστου ζεύγους 7 δραχμάς. Κατὰ συνέπειαν, ὁ μὲν ὑπουργὸς διέταξε τὴν ἐπὶ δημοπρασίας μειοδοσίαν αὐτῆς, ὡς εἶπεν ὁ ἀγορεύσας, δι' ἓν ἔτος ἀλλὰ διὰ δύο, ἀλλ' οἱ σανδαλοποιοὶ συνιδόν, φαίνεται πάντες εἰς συμφωνίαν, ὥστε συναγωνισμὸς δὲν ὑπῆρξε καὶ ὁ τελευταῖος μειοδότης ἐδέχθη τὴν κατασκευὴν ἀνὰ δραχ. 8:30 τὸ ζεῦγος· ἀναγκάσθη τότε ὁ ὑπουργὸς νὰ διορίσῃ ἕνα τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων του, ὅπως εὕρῃ σανδαλοποιόν τινα καὶ συμφωνήσῃ μετ' αὐτοῦ ἀπ' εὐθείας· οὗτος δὲ εὑρέθη τοιοῦτος τις σανδαλοποιός, ὅστις ἀνέλαβε τὴν ἐργολαβίαν πρὸς δραχ. 6:90 τὸ ζεῦγος. Λοιπὸν ἡ μὲν ἐπιτροπὴ ὥρισε τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς 7 δραχ. οἱ δ' ἐργολάβοι μόλις τὰ ἀνελάμβανον πρὸς 8:30, ἔπαιζε τάχα ὁ ὑπουργὸς, διότι εὑρὼν ἕτοιμον μειοδότην συνεφώνησε μετ' αὐτοῦ πρὸς 6:90; Τὸ κατ' αὐτὸν δὲν ἀρνεῖται, ὅτι καὶ 6 1|2 ἐν εἰπεῖσιν, ἤθελε δεχθῇ τὴν πρόταση εὐχαριστως, ἔστω καὶ μὲ παρατυπίαν τινὰ τοῦ περὶ δημοπρασιῶν διατάγματος. Δὲν βλέπει λοιπὸν ποῦ ὑπάρχει ἡ λεγομένη κατάχρησις, καὶ ἂν μόλις ἀναβαίνῃ εἰς 2,700 ζεύγη σανδαλίων ἡ ὅλη χορήγησις τῶν δύο ἐτῶν καὶ τὸ ἀντίτιμον τούτων ὑπολογίζεται εἰς 55,000 περίπου δραχμῶν, δὲν ἐννοεῖ πῶς δύναται νὰ προκύψῃ ἐντεῦθεν κατάχρησις 30,000 δραχμῶν, ὡς ὁ προαγορεύσας ἠθέλησε νὰ πιστεύσῃ.

Ἐπανέλαβεν ὁ μνησθεὶς βουλευτὴς, ὅτι εἶπε μὲν προκαταβολικῶς ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ὑπουργεῖον εἶναι ἐνκύψαν εἰς τοὺς λογαριασμούς, καὶ ὅτι τὸ ἐπικρατοῦν εἰς αὐτὸ λογιστικὸν σύστημα εἶναι ἐκ τῶν τελειοτέρων τῆς Εὐρώπης· ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, τοῦ ὁποίου ἡ περὶ τὰ τοιαῦτα κρίσις εἶναι πολὺ ἀρμοδιωτέρα, διεβεβαίωσε τοὐναντίον, ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο διακρίνεται ὡς τὸ μᾶλλον ἐλαττωματικόν. Ἐν Πρωσσίᾳ λοιπὸν δύναται νὰ ἦναι καλὸν τὸ τοιοῦτον σύστημα, ἀλλ' ἐντεῦθεν δὲν ἕπεται, ὅτι πρέπει νὰ ἦναι καὶ παρ' ἡμῖν δὲν παραδέχεται δέ, ὅτι τὸ λογιστικὸν σύστημα ἔχει καλῶς, καὶ ἡ ἔλλειψις προέρχεται ἐκ τοῦ προσωπικοῦ, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ αὐτὸ πρόσωπον ὑπάρχει πάντοτε εἰς ἐνέργειαν. Εἶναι δέ, ἂν ὄχι ἄλλο, περιεργείας τοὐλάχιστον ἄξιον, ἂν τὰ πέντε ἑκατομμύρια τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου δαπανῶνται, ὡς πρέπει, ἐπειδὴ τὸ κατ' αὐτὸν ἔχει τὴν πεποίθησιν, ὅτι διὰ τῶν ἑκατομμυρίων τούτων δύναται νὰ αὐξήσῃ πολὺ ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ.

τοῦτο δὲ βεβαιοῖ πρὸ πάντων ὁ ἴδιος ὑπουργὸς, διότι αὐξάνει, ὡς εἶπε, διὰ τῶν αὐτῶν ἐξόδων κατὰ 1,200 ἄνδρας τὸν συνηθη στρατόν· ἄρα ἡ πρὸς αὔξησιν τῶν ἀνδρῶν τούτων δαπάνη κατεβροχθίζετο μέχρι τοῦδε ἐπὶ πλέον κατὰ συνέπειαν ἔτη. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἔχει προκείμενα πολλὰ περὶ στρατοῦ νομοσχέδια, ἀλλὰ τὰ προκείμενα συνήθως εἶναι νεκρά, καὶ ἂν ὑποτεθῶσι ζῶντα, ὁμοιάζουσι τὰ πολλὰ φάσματα, τὰ πρὸς βλάβην μᾶλλον τοῦ ἀσθενοῦς συντελοῦντα. Ἐκτὸς τούτου ὁ ὑπουργὸς ὁμιλῶν περὶ τῆς ὑπαρχούσης ἐν τῇ δρομολαξῇ ἀταξίας, εἶπεν, ὅτι εἶναι δύσκολος ἡ θεραπεία, καὶ ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσῃ τις τὸ κακὸν ὁμολογεῖ ἄρα, ὅτι ὑπάρχει κακὸν καὶ λαμβάνει, ὅτι ἔργον ἐπιτηδείου λειτουργοῦ εἶναι, οὐχὶ τὸ νὰ παρατηρήσῃ τὸν βοῦν τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ τὸ νὰ ἐξαλείψῃ αὐτὸ ἐντελῶς. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τῶν σανδαλίων ἐργολαβίαν, εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι διετάχθη ἡ ἐπὶ δύο ἔτη πρωτύθεια αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἀναγγέλλουσα τὴν δημοπρασίαν πρακτικὴ τοῦ ῥουμπριχείου ὑπ' ἀριθ. 6,781, τὴν 15 Ὀκτωβρίου π. ἔ. χρονολογουμένη, ῥητῶς ὁρίζει ἓν καὶ ἐπὶ ἓν ἡμίσεια ἔτος ὑπουργῶν τοῦ τριτοῦλα καὶ ἐντεῦθεν ἐξάγει, ὅτι διὰ τοῦ ἐπισήμου τούτου ἐγγράφου κατεχράσθησαν τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ὑπουργοῦ. Βλέπων ἐν τούτοις ὁ ἀναλαβὼν τὴν ἐργολαβίαν σανδαλοποιὸς, ὅτι μὲ παραβίασιν τοῦ περὶ δημοπρασίας διατάγματος μετεβιβάσθη εἰς ἕτερον ἡ πρωτύθεια, δι' ἀναφορᾶς του ἐπιδοθείσης εἰς τὸ ὑπουργεῖον δεὰ κλητῆρος ἐκράζει τὴν ἐκπλήξιν αὐτοῦ, διότι ἐλπίσθη νέα μερικὴ συμφωνία χωρὶς οὐδόλως νὰ εἴδων παυθῇ, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν ἀναβολὴν τοῦ ἀναγκαίου, ἕνεκεν ἵνα δεχθῇ τὴν ἐργολαβίαν κατὰ δύο ὁρισμοὺς ὀλιγίστων. Ἀλλὰ τὸ νὰ δεχθῇ τὴν ἐργολαβίαν κατὰ δύο ὁρισμοὺς ὀλιγίστων, ὅτι δὲν ὑπουργεῖον ἀπαντᾷ πρὸς ταῦτα δεὰ τοῦ προμνησθέντος, ὅτι δὲν ἐδέχθη τὴν προσφορὰν τοῦ ἐργολάβου ἐκ ἀπορίας, καὶ ὅτι εὗρον τιμὴν μικροτέραν. Ἐξῆτησε μερικὴν συμφωνίαν. Ἐντεῦθεν ὁμως παρίστανται εἰς τὸν ὑπουργὸν, ὅτι ἡ διὰ ἓν ἔτος διαπραγμάτευσις τῆς ἐργολαβίας τροποποιεῖ οὐσιωδῶς τὸ συμφέρον πυκτὸς ταχυτοῦ, ἐπειδὴ ἂν δέχηται δι' ἓν ἔτος πρὸς 10 δραχμὰς τὴν κατασκευὴν τῶν σανδαλίων, διὰ δύο ἔτη δύναται νὰ δεχθῇ αὐτὴν πρὸς 5 μόνον· καὶ ὁμως ὑπάρχει ἐντεῦθεν ἡ ἀνάγκη τοῦ ἀρχικοῦ ἐργολάβου, λέγοντος, ὅτι ἀναβίβαται τὴν κατασκευὴν ἀνὰ δραχ. ὀλιγώτερον τοῦ ἑτέρου. Ἐν τούτοις αὐτὸς παύεται εἰς τὴν ὁμολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ὁ ὅρος τῆς ἐργολαβίας περιελάμβανε δύο ἔτη, θεωρεῖ ἀναγκαιότατον νὰ μάθῃ ἡ Βουλὴ, ἂν ἡ εἰς ἓν ἔτος ἐλάττωσις τοῦ ὅρου ἐτολμήθη εἰς τὰ ἀντίγρα-

φον τοῦ ὑπογραφέντος παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ σχεδίου ἢ εἰς αὐτὴν τὴν διακήρυξιν τοῦ ῥουμαρχείου· Παρακαταθέτει λοιπὸν τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ἤτοι τὴν διακήρυξιν τοῦ ῥουμαρχείου, τὴν ἀναφορὰν τοῦ ἀρχικοῦ ἐργολάβου καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν γενομένην ἀπάντησιν, διὰ νὰ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὁ ὑπουργὸς καὶ ἐξετάσας πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα, καθ' ὅσον ἡ ἐντεῦθεν προκύπτουσα ζημία εἶναι οὐσιώδης.

Ἀντικρούων τοῦτον ἐπέρερεν ἄλλος, ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν ὁ προϋπολογισμὸς ἐξελέγχεται ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐκ δύω συγκροτουμένης μελῶν παντὸς τμήματος, ὁ δὲ ἀναδεικνύμενος εἰσηγητὴς ἀντιπροσωπεύει τὸ πνεῦμα τῆς πλειονοψηφίας. Ὁ ἀνωτέρω λοιπὸν βουλευτὴς, μὴ ἀποφυγὼν τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ εἰσήγησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐδέχθη νὰ ὑπερασπίσῃ τὰς ἐπ' αὐτοῦ σκέψεις τῆς πλειονοψηφίας, καὶ ὅμως ἀντὶ τούτου παρουσιάζεται ὡς κατήγορος, ὅπερ σημαίνει, ὅτι παραγνωρίζει τὸ καθῆκόν του, διότι ἂν ἀπ' ἐναντίας ἠξίου νὰ πεισθῇ εἰς τὴν γνώμην αὐτοῦ ἡ ἐπιτροπὴ, μὴ ἐπιτυχὼν ἔπρεπε νὰ παραιτηθῇ γενναίως τῆς εἰσηγήσεως. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας ἐπικρίνων ἐν γένει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου, καὶ καταχρήσεις ἀνέφερεν ἐκ τῶν σανδαλίων 30,000 δραχμῶν, ἐν ᾧ ἡ ὅλη δαπάνη μόλις ὑπερτρεῖ τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ ἐλλείψεις διαφόρους παρίστησεν, ἀναμιγνύων δὲ καὶ τὰ καθ' ἕκαστα μετὰ τῶν ἐν γένει τοῦ προϋπολογισμοῦ, κατώρθωσεν, ὥστε οὐδεὶς νὰ δυνηθῇ νὰ παρακολουθήσῃ αὐτὸν εἰς τοιοῦτον δαιδαλον. Δὲν περιῆλθε δὲ εἰς τὸ ἄτοπον τοῦτο τῶν λεπτομερειῶν, ὅπως φωτίσῃ τὸ Σῶμα, ἀλλ' ἁπλῶς διὰ νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, διότι ἂν ἐπροτίθετο τὸ πρῶτον, ἐλάμβανε τὸν λόγον εἰς τὰ καθ' ἕκαστα. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἐπιτροπαὶ δύω περιόδων, ἐπιδιώκουσαι τὴν μόρφωσιν τοῦ κλάδου τούτου, ζητοῦσιν α) τὴν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν, ἵνα ἐξασφαλισθῶσιν εἰς τὰς θέσεις των, καὶ μὴ μετατίθηνται κατ' ἀρέσκειαν τοῦ ὑπουργοῦ· β) τὴν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου περὶ συνταξέων, ἵνα καθιερωθῇ ἓν μέλλον ὑπὲρ τῶν τέκνων, τῶν ὑπὲρ τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας θυσιαζομένων στρατιωτικῶν· γ) τὴν εἰσαγωγὴν καταλλήλου λογιστικοῦ νόμου, τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ, μίαν τινὰ ἀνακούφισιν τῶν περιλειπομένων λειψάνων τοῦ ἀγῶνος κτλ. ἐθεώρησαν δὲ, ὅτι γενομένων τούτων ἁπάντων, δύναται νὰ ὑπάρξῃ στρατός· ἀλλ' ἐνταυτῷ προσθέτουσιν αἱ ἐπιτροπαὶ, ὅτι ἐννοοῦσι τὴν δυσχέρειαν ὅλην τοῦ ἔργου, ὅτι ἀπαιτεῖται καὶ

χρόνος καὶ ἱκανότης οὐχὶ μικρά, καὶ ὅτι ἀρκοῦνται νὰ κάμῃ ἀρχὴν τούτων εἰς ὑπουργὸς, ἐφ' ὅσον βαθμηδὸν κατορθωθῶσιν. Εἰς τοιαύτην λοιπὸν κατάστασιν εὗρε τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον ὁ νῦν λέπων αὐτὸ· καὶ διότι τὰ πλείστα μὲν τῶν νομοσχεδίων τούτων εἰσῆγαγε, τὰ δ' ὅσον οὔπω εἰσάγει, εἶναι διὰ τοῦτο ὑπαίτιος ὁ τόσον πικρὰ κατηγορούμενος οὗτος ὑπουργός; πρέπει να θεωρηθῇ ἔνοχος διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν τούτων εὐχῶν; Καὶ δὲν θέλει μὲν οὐδ' αὐτὸς νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐθεραπεύθησαν ὅλαι αἱ ἀνάγκαι τοῦ κλάδου τούτου, ἀλλὰ δὲν πρέπει διὰ τοῦτο καὶ νὰ ἀρκεσθῶμεν δι' ὅσας ἔφερε βελτιώσεις ἐν μέσῳ τῆς οἰκτρᾶς αὐτῆς καταστάσεως; Ἂν πρόκειται νὰ μαραίνωμεν καὶ τὸν ζῆλον τῶν ἐπιζητούντων νὰ πράξωσι τὸ καλὸν, τότε μόνον δύναται νὰ παραδεχθῇ ὡς καλὴν καὶ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ βουλευτοῦ τῆς Φθιώτιδος. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τῶν σανδαλίων ὑπόθεσιν, παρατηρεῖ, ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ βουλευτὴς ἐδικαίωσε τὸν ὑπουργὸν, διότι, ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων ἐξήχθη, τὰ μὲν ὑποδήματα ἀντὶ 11 δραχ. ἐσυμφωνήθησαν 9 μόνον, τὰ δὲ σανδάλια ἀντὶ 8 δραχμῶν 6:90· ἄλλως τε ἡ συζήτησις αὕτη ἀνήκει εἰς τὰ καθ' ἕκαστα, προηγεῖται μία τις ἐπερώτησις καὶ φέρεται ἀκολούθως εἰς τὴν Βουλὴν, διὰ νὰ δυνηθῇ ἕκαστος νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ οὐχὶ ἐν ἀγνοίᾳ. Δὲν ἐμποδίζει λοιπὸν τὸν ἀγορεύσαντα τοῦ νὰ φέρῃ τοιαύτας παρατηρήσεις, ἀλλὰ δύναται νὰ τὰς φέρῃ ἐν εἴδει ἐπερωτήσεως, καὶ τότε δὲν ἀποφεύγει οὐδεὶς τὸ νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ πρᾶγμα.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Ι'. Κεφαλαίου, καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Στρατὸς τῆς γραμμῆς.

Κεφ. 1. Μισθὸς ἐνεργείας.

«1. Μισθὸς ἀξιωματικῶν . . . . . 596,422.

2. » ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν 601,074:65.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ι'. Κεφαλαίου ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ 2 καὶ 3, ἐξ ἑνὸς ἄρθρου συγκειμένων, εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἠλ. Δωΐλαν καὶ Δ. Πολυχρονόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον ἐν τῇ ψηφοφορίας πρωτοκόλλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω κεφαλ. διὰ ψήφων 72 κατὰ 1. ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφάλ. 2. Τροφαί . . . . . 184,419:90.

Κεφάλ. 3. Νομή . . . . . 123,899:25.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. 1 τοῦ προϋπολ. τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος . .	Π. Ζάνος . . . . . N.
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.	Χρ. Δεμάθας . . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Γρ. Παλιάνος . . . . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίας . . .	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Πέτρος Καμπάνης	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.
Δημήτριος Τσάκρης	Ν. Πετμεζᾶς . . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . N.	Πλ. Παπαΐωαννίς . . . . .
Γεώργιος Γιαλῆς . . . N.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γεώργιος Περωτᾶς . . . N.
Γεώργιος Σκούρος . . . N.	Κωνσταντῖνος Νταγρές . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Ἰωάννης Βαγιᾶς . . . . N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Βασ. Νικολαΐδης . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδήμος . .	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Θεόδωρος Γριτσᾶς	Νικολ. Μπιλιούρας . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . . N.	Λαμπρος Ροΐλός . . . . .
Τατσιλᾶς Μαυρομιχάλης . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Δ. Πετροπουλάκης . . . . N.	Π. Καλκοδίνος . . . . .
Π. Τζανετάκης . . . . . N.	Βασ. Ἀντύπας . . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσούδημος .	Νικολ. Δελιγιάννης . . . .
Ἀναγνώστης Παπαδάκαιου .	Βύστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	Γεώργιος Πανουργιοπόπουλος N.
Ἰω. Κύριαβης . . . . . N.	Γεωρ. Παπαπυρόπουλος . N.
Ἀνδρέας Πέτας	Ἐμμ. Κερομύκος . . . .
Στεμάτιος Μέτσιος . . . N.	Νικολ. Ματθαίου . . . . .
Γεώργιος Θελῆς	Ἀναγν. Κοντάκης . . . . N.
Δημήτριος Ζάνος . . . . N.	Σ. Κοπανίτσας . . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γκολφίνος . N.	Ἀν. Κόρφιωτάκης . . . . .
Μιχαὴλ Σισίνης	Παναγ. Μπτάλας . . . . .
Ἀθανάσιος Βιλαέτης . . . N.	Ἐμμ. Βιλαετόπουλος . . . .
Στέφ. Στεφανόπουλος . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N.	Παναγ. Λαζαρῆς . . . . .
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.	Στάμος Μαυρομμάτης . . .

Δ. Α. Εὐμολπίδης . . . N.	Παπᾶ-κώνστας Τσαμάλας N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . N.	Κωνστ. Βλάχος . . . . . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Π. Βάρδογλης . . . . . N.	Παν. Πατρινὸς . . . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.	Κ. Σκουρλέτης . . . . . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N.	Ἀναγυρος Χ. Ἀναγύρου . .
Νικόλ. Μπούτουνας . . . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναγύρου . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . .
Γεώργιος Γουλιμῆς	Κωνστ. Ἀτρειώτης . . . N.
Α. Κουμουνδοῦρος . . . . N.	Ἰωάννης Γεωργάρας . . . N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .	Γ. Νικολάου . . . . . N.
Κωνστ. Λαμπερόπουλος . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Ἐμμ. Μουσινὸς . . . . . N	Ζαννῆς Μαραγκός . . . .
Ἰω. Προβελέγγιος	Μιχαὴλ Σαλομός . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.	Κωνστάντιος Πορίσης . . N.
Γεώργιος Κάνδυας . . . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . N.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος N.
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Κυριάκος Πανηρόπουλος . .
Ν. Σισμάνης	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς . . N	Γεώργιος Στάϊκος . . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος N.	Ἀθανάσιος Κατσανᾶς . . .
Γ. Μαθεμαχωρίτης . . .	Α. Κιζάνης . . . . .
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . . .
Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.	Ἀζαρίας Α. Γιουρδᾶς . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . .	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . N.
Σταυρ. Καπετανάκης . . N.	Πέτρ. Χ. Πέτρου . . . . .
Δημήτριος Νικουλάκης . . N.	Κωνστ. Δουβουνιώτης . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . . N.	Μ. Χωρεμούζης . . . . . O.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .	Καλ. Γιαννάλης . . . . N.
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Νάκος Πανουργιᾶς . . . N.	Χρῆστος Κιτσίνης . . . N.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ 4 Κεφαλαίου, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ 5 Κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἑκάστου ἀναστάσεως ὡς ἀκολούθως·

Κεφάλ. 4. Ἱματισμός.

«1. Ὑλικὸν ἱματισμοῦ . . . . . 180,697·92.
2. Χορήγησις σκευῶν καθαριότητος . . . 2,000·»

Κεφάλ. 5. Ὁπλισμός.

«1. Συντήρησις τῶν ἐν χρήσει ὅπλων . . . 6,808:56.
2. Ἀντικατάς. ὅπλων καὶ κατασκευὴ πολεμερ. 74,982:59.
3. Συντήρησις τῶν τυμπάνων καὶ σαλπίγγων 2,157:60.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ 4 καὶ 5 κεφαλαίου εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ἐπιτηρηθεῖσαν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτῶν διὰ ψήφων 72 κατὰ 1.

Ἀναγνωσθέντα ἑπομένως καὶ τὰ διάφορα ἄρθρα τῶν κεφαλαίων 6, 7 καὶ 8 ἐγένοντο ἐπίσης δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφαλ. 6. Ἱππωνεία.

«1. Ἀντικατάστασις ἵππων . . . . . 17,150.
2. Ἔξοδα πρώτου πεταλώματος . . . . . 130.

Κεφαλ. 7. Ἱπποσκευή.

1. Συντήρησις τῆς ἐν χρήσει ἱπποσκευῆς . . . 6,240.
2. Ἀντικατάστασις ἱπποσκευῆς . . . . . 6,711:43.

Κεφαλ. 8. Στρατωνισμός

1. Ἀντικατάστασις κλινοστρωμνῆς . . . . 37,255:10.
2. Συντήρησις τῆς ἐν χρήσει κλινοστρωμνῆς . 43,116:
3. » τῶν σκευῶν τῶν ἱπποστασίων 1,872.»

Γενομένης ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων 6, 7 καὶ 8 εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Κικίδην καὶ Κ. Σκουλέτην, συνήχθη καθ' ἓν τῶν τῆς ψηφοφορίας πρωτοκόλλων ὧδε προσαρτώμενον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου τούτων διὰ ψήφων 70 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφαλ. 6 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .
Ἀεων. Χρυσανθόπουλος . . .	Πέτρος Καμπάνης . . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.	Δημήτριος Τσόκρης . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N.

Γεώργιος Τσόκρης . . . . N.	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀνδρ. Μεταξᾶς	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.	Ἀμπρος Ῥοΐλός . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Κων. Λαμπρινόπουλος . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . .	Π. Κολποδῖνος . . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Κύστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Κων. Γριβογεώργης . . N.	Γεώργιος Πανοπριτόπουλος N.
Τατσέλης Μαυρομμάτης . . .	Γ. Παπασπυρόπουλος . . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Ἐμμ. Καραμάνος . . . . .
Π. Τζαννετάκης . . . . N.	Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . . .	Ἀναγ. Κοντάκης . . . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Σ. Κοπανίτσας . . . . N.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Ἀν. Κορφιωτάκης . . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Παραστ. Ματάλας . . . .
Ἀνδρέας Πέπας	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Γεώργιος Βελῆς	Παναγιώτης Ἀαζαρῆς . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . N.	Στάμος Μαυροδῆμος . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . N.	Λάμπρος Εὐμολπίδης . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἠλίας Δωλᾶς . . . . . N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . N.	Θεόδωρος Πετρινός . . . .
Στέφ. Στεφανόπουλος . . . N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N.	Π. Βάρδογλης . . . . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.	Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N.
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Χ. Δεμάθας . . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης . .
Γρ. Βαλιάνος . . . . N.	Γεώργιος Γουλιμῆς . . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .
Ν. Πετιμεζᾶς	Κωνστ. Δημερόπουλος . N.
Ἡλ. Παπαδαῖος	Ἐμ. Μαδινός . . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N.	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . .
Γεώργιος Περῳτής . . . N.	Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρές . . N.	Γεώργιος Κάνδυς . . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . . .

Ν. Σισμάνης	. . . . .	Ἰω. Γεωργάρας	. . . . Ν.
Κωνς. Ἀξελός	. . . . . Ν.	Γ. Νικολάου	. . . . . Ν.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . . Ν.
Γ. Μαδεμοχωρίτης	. . . .	Ζαννῆς Μαραγκός	. . .
Κίμων Χριστοδούλου	. . .	Μιχαὴλ Σολομός	. . . . Ν.
Νικολ. Πιερράκος	. . . . Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	. . Ν.
Γρηγ. Πατριαρχέας	. . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . .
Σταυρ. Καπετανάκης	. . Ν.	Δημήτριος Δρόσος	. . . . Ν.
Δημ. Πικουλάκης	. . . . Ν.	Δημήτ. Πολυχρονόπουλος	. Ν.
Χαράλ. Χριστόπουλος	. Ν.	Κυριάκος Πανηγόπουλος	. .
Ζ. Α. Ζαριτόπουλος	. . .	Ἀναγν. Παπατσώρκος	. . .
Νικόλαος Μουσούλας	. . .	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	. . .
Γεώργιος Α. Ράλλης	. . .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	. . .
Νάκος Πανουρίας	. . . Ν.	Ἀ. Κιζάνης	. . . . .
Παπᾶ-χώστας Τσαμάλας	Ν.	Ἰωάννης Δαμιανός	. . . . .
Κ. Βλάμης	. . . . . Ν.	Ἀξιαρος Α. Γιουρδῆς	. . . Ν.
Περικλῆς Κελαϊναγδάρτης	. .	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	. . . Ν.
Σεβῆρος Πράτσικας	. . . .	Πέτρος Χ. Πέτρου	. . . .
Παν. Πατρινός	. . . . .	Κωνστ. Ἀναδουνιώτης	. . Ν.
Κ. Σκουρλέτης	. . . . . Ν	Μιλ. Χουρμουζῆς	. . . Ο.
Ἀναργύρος Χ. Ἀναργύρου	. .	Καλ. Τσουκαλᾶς	. . . . Ν.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	. .	Δημήτριος Μητσάκης	. . .
Ἀναγνώστης Τατσόπουλος	. .	Γεώργιος Ἀποστολίδης	. . Ν.
Κωνς. Δερεώτης	. . . . Ν.	Χρῆστος Κικίδης	. . . Ν.

Ἀναγνώσθη τέλος καὶ τὸ 9 κεφάλαιον, ἐξ ὑπὲρ συγκειμένου ἄρθρου, ἐφ' οὗ ἐγένετο ὁμοία καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολήπτας ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίαν τῷ προαναφερθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ, διὰ ψήφων 70 κατὰ 1, ἔχει δ' οὕτω·

« Κεφαλ. 9. Θεραπεῖαι ἀσθενῶν . . . . . 92,779:35. »

Προστεθὲν ἓν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ 22. κεφαλαίου τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τῶν πιστωτῶν τοῦ δημοσίου ὁ κατάλογος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο λόγος εἰς τὸ τέλος τῆς ἀπὸ 17 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἐκθέσεώς μας, σύγκειται ἀπὸ ἔξοδα, περιλαμβανόμενα ἅπαντα εἰς τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, ἐν τῷ κατὰ τὴν 23 φεβρουαρίου 1851 συνεδριάτει αὐτῆς, πίνακα τῶν ἀνα-

πληρωματικῶν πιστώσεων τῆς χρήσεως τοῦ 1850, πλὴν ἑνὸς τοῦ ἐκ δραχμῶν 21,600 τελευταίου ποσοῦ τοῦ μνησθέντος καταλόγου.

Αἱ ζητηθεῖσαι πιστώσεις διὰ τὰ ἔξοδα ταῦτα, τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὸν ῥηθέντα πίνακα τῶν πιστώσεων, διαιροῦνται.

Εἰς πιστώσεις παραδεχθείσας ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ

Εἰς πιστώσεις ἀναβληθείσας, τῇ συναινέσει τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ.

Εἰς τὰς πιστώσεις τῆς πρώτης κατηγορίας, ἤτοι τὰς παραδεχθείσας ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀνήκουσι τὰ ἔξοδα τοῦ καταλόγου τῶν πιστωτῶν τοῦ δημοσίου, τὰ ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 6/28, 30, 31, 35, καὶ 36, ἐλαττωθέντων τοῦ μὲν ὑπὸ τὸν ἀριθ. 7. ποσοῦ ἀπὸ δραχ. 2,925, εἰς δραχ. 1,625. τοῦ δὲ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 6/28 ἀπὸ δραχ. 671:85 εἰς δραχ. 600, καὶ αὐξηθέντος τοῦ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 35 κατὰ λεπτὰ 73.

Εἰς τὰς πιστώσεις τῆς δευτέρας κατηγορίας, ἤτοι τὰς ἀπορριφθείσας ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀνήκουσι τὰ ἔξοδα τοῦ καταλόγου, τὰ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 22, 32 καὶ 33, ἐλαττωθέντος τοῦ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 32 ἀπὸ δραχ. 984:85 εἰς δραχ. 944.85.

Καὶ εἰς τὰς τῆς τρίτης κατηγορίας, ἤτοι τὰς ἀναβληθείσας ἀνήκουσι τὰ ὑπὸ τοὺς ἀριθ 23, 24, 25, 26, 27, (α)28, 29 καὶ 43, λογισθέντα δὲ τὰ ἐπιτόκια διοικήσεως ἀπὸ 23 ὀκτωβρίου 1848, ὡς ἐλογίσθησαν καὶ διὰ τὸν Φεβρουάριον λήξεως ἔτους 1848, ἐπεριορίσθησαν τὰ

Κ. Εὐστρ. Πίσσαν,			
Ὑπὸ τὸν ἀριθ. 23 εἰς δραχ.			2,297:23.
»	» 24	» »	2,230:50.
»	» 25	» »	2,230:50.
»	» 26	» »	1,682:90.
»	» 27	» »	637:40.
»	(α)28	» »	263.26.
»	» 29	» »	293.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν παραδεχθεισῶν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς πιστώσεων, οὐδεμίαν ἔχομεν νὰ ἐπιφέρωμεν παρατήρησιν· νομίζομεν δὲ ὅτι, ἀφοῦ τὸ περὶ αὐτῶν νομοσχέδιον δὲν μετεβλήθη εἰς νόμον, ἐπειδούσης τῆς λήξεως τῆς χρήσεως τοῦ 1850, καλῶς μετενέχθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἀπορριφθεισῶν πιστώσεων ἐπροτάθησαν τὰ ἑξῆς·

Διὰ τὰς δραχ. 712:40 τοῦ συνταγματάρχου Ν Πιερράκου, ὅτι

τὸ δικαίωμα τῆς ἱπποκομῆς αὐτοῦ, ὡς διοικητοῦ τῆς 4ης μεταβατικῆς τετραρχίας, καὶ κανονισμένον εἶναι, καὶ ἀνεγνωρισμένον ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἥτις ἐδέχθη ἤδη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ὑπὲρ αὐτοῦ δραχ. 237:28 διὰ τὸ 1850 ἔτος.

Διὰ τὰς δραχ. 941:85, ὅτι ὁ καταλυματίας Σκοῦρος, ὑποχρεωθεὶς ν' ἀποζημιώσῃ τὸ δημόσιον δι' ἔλλειψιν δύθεν ὑλικοῦ, δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸ πληρωθὲν ὑπ' αὐτοῦ ποσόν, ἀφοῦ, κατὰ τὴν γενομένην μετὰ ταῦτα ἐξέλεγξιν, οὐδεμία ἀνεφάνη ἔλλειψις.

Διὰ τὰς δραχ. 4,225:85 τοῦ ἐπιμελητοῦ Ὄρμαν, τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Πίτσα, καὶ τοῦ Ταγματάρχου Βασιλείου, ὅτι ἀφοῦ οὗτοι καλεσθέντες εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν, ὑπηρέτησαν ἐν αὐτῇ, δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν ὑπηρεσίας μισθὸν δι' ὅσον καιρὸν διήρκεσεν αὕτη, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὴν προλαβοῦσαν σύνοδον τοιοῦτον μισθὸν ὑπὲρ τοῦ ταγματάρχου Τριαντα φύλλου Λαζαρέτου, καὶ τοῦ λοχαγοῦ Βυζαντίου, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἐδιωρίσθη τόπος διαμονῆς τοῦ πρώτου ἡ νῆσος Κέα, καὶ τοῦ δευτέρου ἡ Κόρινθος, ἄνευ αἰτήσεώς των.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἀναβληθεισῶν πιστώσεων πᾶσα παρατήρησις καθίσταται περιττὴ, διότι ὅλα τὰ ἀφορώντα ταύτας γνωστὰ εἰσὶν εἰς τὴν Βουλήν.

Περὶ τῆς τελευταίας δαπάνης τοῦ παραγγελθέντος εἰς Γαλλίαν χωνευτηρίου, φρονοῦμεν, ὅτι εἰς τὰς κλεισμένας χρήσεις δὲν εἶναι ὁ ἁρμόδιος αὐτῆς τόπος, διότι εἰς ταύτας ἀνήκουσιν αἱ ὑπηρεσίαι ἐκεῖναι μόναι, αἵτινες ἐτελέσθησαν μὲν ἐντὸς τῆς περιόδου λήξάσης τινὸς χρήσεως, δὲν ἐπληρώθησαν δὲ ἕνεκα ἐλλείψεως δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας, οὐχὶ δέ ποτε καὶ ὑπηρεσίαι, μέλλουσαι νὰ τελεσθῶσι, καὶ ἐντὸς περιόδου δύω μήπω λήξασῶν χρήσεων.

Προτείνομεν ἑπομένως, ἀ) παμψηφεὶ μὲν τὴν παραδοχὴν ὅλων τῶν ἐγκριθεισῶν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς πιστώσεων, ἐκτὸς τῆς ὑπ' ἀριθ. 30, τῆς ὁποίας ἡ παραδοχὴ προτείνεται κατὰ πλειονοψηφίαν.

β') Κατὰ πλειονοψηφίαν δὲ τὴν παραδοχὴν τῶν ἀποῤῥιφθεισῶν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν σύνοδον.

γ') Κατὰ πλειονοψηφίαν ὡσαύτως τὴν παραδοχὴν τῶν ἀναβληθεισῶν πιστώσεων.

Παμψηφεὶ τὴν μετάθεσιν τοῦ τελευταίου ποσοῦ, τοῦ ὑπὸ τὸν

ἀριθ. 37· εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ κεφαλαίου 5 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Λύσανδρος Βιλαέτης	Κ. Ἀξελὸς
Δ. Δρόσος	Σ. Κοπανίτσας
Γ. Πιερρωτὴς	Δ. Γ. Φιλάρετος
Δημήτ. Ζῶτος	Χ. Ν. Δεμάθης.»

Μετὰ ταῦτα παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Δ. Ἀγγελινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΓ'.

Τῆς 22 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθησαν κατὰ σειρὰν τὰ διάφορα ἄρθρα τοῦ 10 καὶ 11 κεφαλαίου καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναγνώσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. 10. Ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα.

« 1 Σχολεῖα τῶν Σωμάτων 4,800:
2. Σχολεῖον τῶν Ἐλπίδων 92,562:60

Κεφ. 11 Ἔξοδα γραφείου.

1. Ἔξοδα γραφείου 19,084:
2. Ἐπιμίσθια γραφέων 5,760
3. Χορήγησις δι' ὑπομνηματάρια ὑπαξιωματικῶν 300.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἑκατέρου τῶν κεφαλαίων, εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Λιμπερόπουλον καὶ Δ. Πετροπουλάκην, συνήχθη καθ' ἓν τῶν τῆς ψηφοφορίας πρωτοκόλλων, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη

τὴν πίστωσιν ἑκατέρου τῶν κεφαλαίων διὰ ψήφων 76.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ 10 κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός		Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν.
Λεων. Χρυσανθόπουλος		Μιχαὴλ Σισίνης	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Λύπιανδρος Βελαΐτης	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης		Στέφ. Στεφανόπουλος	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρικὸς		Ἀνδρέας Λογοθέτης	Ν.
Πέτρος Καπράνος		Ἰωάννης Κλίμακος	Ν.
Δημήτριος Τσάκρης		Α. Δημητρίου	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Π. Ζάνος	
Γεώργιος Τσάκρης	Ν.	Γρ. Βαλλιάνος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Χρ. Δημάκης	
Γεώργιος Σκόρος	Ν.	Θ. Ζαΐμης	Ν.
Σταῦρος Βλάχος	Ν.	Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ν. Πετριζέλης	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἠλ. Παπαδαῖος	
Δημήτριος Σκυλοδήμος		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Γεώργιος Περωτᾶς	Ν.
Παναγιώτης Ἀζαρᾶς		Κωνσταντῖνος Νταγρῆς	Ν.
Θεόδωρος Γρίβας		Ἰωάννης Βάγιας	Ν.
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.
Ταυτέλος Μαυρομμάτης	Ν	Βελισ. Νικολαΐδης	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης	Ν.	Πέτρος Δελιγιάννης	
Πέτρος Γιαννετάκης	Ν.	Νικόλαος Μπούκουρας	
Βασίλειος Σκαλτσοδήμος		Ἀθ. Ῥαλλῆς	
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου		Κωνστ. Δημητρινόπουλος	
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς		Π. Κολοκοτρώνης	
Ἰω. Κύγενιδης	Ν.	Ἐμ. Λυτίπας	Ν.
Ἀνδρέας Πέπας		Νικόλαος Δελιγιάννης	Ν.
Σταμάτιος Μάτσας	Ν.	Βύστ. Οἰκονομόπουλος	
Γεώργιος Βελλῆς		Γεωργ. Ἠνοπριωτόπουλος	Ν.
Δημήτριος Ζῶτος	Ν.	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Ν.

Ἐμ. Καραμάνος		Ζ. Α. Ζαριφόπουλος	
Νικόλ. Ματθαίου		Νικόλαος Μοσχούλας	
Ἀναγν. Κοντάκης	Ν.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης	
Σ. Κοπανίτσας	Ν.	Νάκος Παναγιῆς	Ν.
Ἀν. Κορφιωτάκης		Παπαπώσας Τσαμάλης	Ν.
Παρασκ. Ματάλας		Κων. Βλάμης	Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Στάμος Μαυροδήμος		Κ. Σκουρλέτης	Ν.
Α. Α. Εὐμολπίδης	Ν.	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἠλίας Δωΐλας	Ν.	Παν. Πατρινός	
Θεόδωρος Πετρινὸς		Ἀναργυρος Χ. Ἀναργύρου	
Κωνσταν. Μανέτας		Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Παναγιώτης Βάρβογλης	Ν.	Ἀναγνώστης Τσόπουλος	
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.	Κωνστ. Δαμιώτης	Ν.
Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ν.	Ἰω. Γεωργάρας	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.	Γ. Νικολάου	Ν.
Δημήτριος Σκελλαριάδης		Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Γεώργιος Γουλιμᾶς		Ζαννῆς Μαραγκός	
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	Ν.	Μιχαὴλ Σολομὸς	Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης		Εὐστράτιος Περίσης	Ν.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Ἐμ. Μυδινός	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Ἰω. Προβιλέγιος		Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.	Κυριάκος Πανηρόπουλος	
Γεώργ. Κάνδυκας	Ν.	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Ἰωάννης Φαρμάκης	Ν.	Ἀθανάτιος Καστανᾶς	
Α. Παπαδημητριάδης		Α. Κιζάνης	
Ν. Σισμάνης		Ἰωάννης Δαμιανός	
Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς	Ν.	Ἀζαρος Α. Γιουρδῆς	Ν.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Γ. Μαδεμοζωρίτης		Πέτρος Χ. Πέτρου	
Κίμων Χριστοδούλου		Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Νικόλ. Πιεράκος	Ν.	Μ. Χουρμούζης	Ο.
Γρηγ. Πατριαρχέας		Κ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Σταυριανὸς Καπετανάκης	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης	
Δημ. Πικουλάκης	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Χαρ. Χριστόπουλος	Ν.	Χρῆστος Κικίδης	Ν.

Ἐπίσης δι' εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐπιτηρηθείσης, ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ μονομερῆ Κεφάλ. 12 καὶ 13, διὰ ψήφων 76 κατὰ μιᾶς, κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ προηγηθέντι· ἔχουσι δ' οὕτω·

« Κεφ. 12. Ὁδοιπορίαι καὶ μετακομίσεις . . 25,000.

Κεφ. 13. Στρατολογία . . . . . 10,000.»

Παραλειφθέντος ἔπειτα τοῦ 14 Κεφαλαίου, ὡς μὴ περιέχοντος δαπάνην τινά, παρετήρησέ τις ἐπὶ τοῦ 15 Κεφαλαίου, ὅτι μέχρι τοῦδε δύω ὑπῆρχον παρ' ἡμῖν στρατοδικεῖα, τὸ μὲν ἐδρεῦον εἰς Ναύπλιον, τὸ δὲ εἰς Ἀθήνας, ἀλλὰ πρό τινος χρόνου ἀμφότερα ταῦτα συνεκεντρώθησαν εἰς Ἀθήνας. Ἐπειδὴ δὲ τὸ μέτρον τοῦτο ὑπηγορεύθη βεβαίως ὑπὸ σκοποῦ ὠφελίμου, ἐπεθύμει νὰ μάθῃ τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ὡρμήθη ὁ ὑπουργὸς εἰς τὴν τοιαύτην συγκέντρωσιν.

Ἀλλ' ἀπαντήσαντος τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι θέλει ἐκθέσει τοὺς λόγους ἐν ἄλλῃ τινὶ συνεδριάσει, ἐπὶ τῇ διαβεβαιώσει ταύτῃ ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, διὰ ψήφων 76 πρὸς μίαν, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν· ἔχει δὲ οὕτω·

«Κεφ. 15. Στρατιωτικὴ δικαιοσύνη . . 17,599:50.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ Κεφαλ. 16, ἐξέθηκέ τις, ὅτι καὶ κατὰ τὸ 1849 συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, ἐγένετο λόγος περὶ ἀνεγέρσεως μικροῦ στρατῶνος κατὰ τὴν θέσιν Στενὰ τῆς Φθιώτιδος, ἡ δὲ Βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον συναινέσαντα, προσέθηκαν ἐν τῷ Κεφαλαίῳ τούτῳ τὴν δαπάνην 2.500 δραχ. καθ' ὅσον ἡ θέσις *Στενὰ* κειμένη ἐπὶ τῶν ὁρίων, εἶναι ἐπισφαλὴς καὶ ἔχει ἀνάγκην ἐνισχύσεως ὡς ἐκτεθειμένη εἰς τὰς ἐπιδρομὰς τῶν λῃστῶν· διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐκτιμῶσα τὸ κινδυνῶδες τῆς θέσεως, τηρεῖ ἐκεῖσε σταθμόν τινα. Οὐ μόνον δὲ τότε, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 ἡ αὐτὴ ἐπανελήφθη πρότασις καὶ τὸ αὐτὸ ἐσημειώθη ποσὸν ἐν τῷ κεφαλαίῳ, δυστυχῶς ὅμως μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἐγένετό τι καὶ οἱ πέριξ τῶν *Στενῶν* κάτοικοι διατελοῦσιν ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν ἐπιδρομὴν τοῦ τυχόντος. Διὸ πιστεύει, ὅτι καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς θέλει ἀναγνωρίσει τὴν ἀπαραίτητον ἀνάγκην τῆς ἐκεῖσε ἀναγέρσεως μικροῦ στρατῶνος καὶ παραδεχθῇ τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προσθήκην τῆς αὐτῆς δαπάνης, ὅπως ἐπιχειρήσῃ τὸ ἔργον· ἂν δὲ αἱ 2500

δραχ. δὲν ἀρκέσωσι, τὰ δημοτικὰ συμβούλια εἰσὶν ἕτοιμα ν' ἀναπληρώσωσι τὸ ἐλλεῖπον.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν ἐναντιοῦται εἰς τὴν περὶ ἀνεγέρσεως τοιούτου στρατῶνος ἰδέαν, ἀλλ' ὅτι περιττὸν νὰ σημειωθῇ καὶ ἐνταῦθα ἡ δαπάνη τῶν 2,500 δραχμῶν, ἐπειδὴ ἀφοῦ ἐσημειώθη εἰς προϋπολογισμοὺς ἄλλους προγενεστέρους, θέλει οἰκονομήσει τὸ ποσὸν ἄνευ αὐξήσεως τοῦ Κεφαλαίου, ἐπεψηφίσθη καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας γενομένης καὶ ὅμοιον ταῖς προηγηθείσαις ἀποτέλεσμα παραγαγούσης, ἤτοι διὰ ψήφων 76 κατὰ μιᾶς· ἔχει δ' ὡς ἀκολούθως·

« Κεφ. 16. Οἰκοδομαί . . . . . 156,486.»

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ 17 κεφαλαίου, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

«Κεφαλ. 17. Μισθοὶ ἀργίας καὶ συντάξεις.

« 1. Μισθοὶ ἀργίας 134,095:20

2. Συντάξεις . . . . . 79,994:25.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ 17 Κεφαλαίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ, κατὰ πρωτόκολλο νόμιον τοῖς προηγηθεῖσι, παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 76 κατὰ μιᾶς.

Λαβὼν ἔπειτα ἀφορμὴν ἐκ τοῦ 18 κενοῦ κεφαλαίου, παρετήρησέ τις, ὅτι δὲν βλέπει ἐν αὐτῷ αὐδιμίαν σημείωσιν περισσευμάτων ἐξ ὅσων δύνανται νὰ πηγάσωσιν ἐκ τοῦ 4 κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ὅτι ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ ἐπιψηφίζει κατ' ἔτος ὑπὲρ τὰς 180,000 δραχ. δι' ἱματισμόν, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἐνταῦθα περίσσευμά τι, ἂν κρατῆται ἀποζημίωσις ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν.

Ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἡ χορηγουμένη διὰ τὸν ἱματισμὸν τοῦ στρατοῦ δαπάνη δὲν εἶναι προκαταβολὴ, ἥτις κρατουμένη ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν στρατιωτῶν, ἐπανέρχεται εἰς τὸ Γαμεῖον· ἀλλὰ χορηγεῖται ἡ πρὸς ἐνδυμασίαν αὐτῶν πίστωσις, ἣν πληρώνουσιν οὐχὶ ἄλλως, εἰμὴ διὰ τετρακτοῦς θητείας των, ὅπερ ἐστὶν, ἡ δαπάνη αὕτη ἀποτελεῖ μέρος τοῦ μισθοῦ των. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἀξιωματικοὺς, δὲν ἔχει τίποτε ν' ἀπαντήσῃ, ἐπειδὴ δὲν μετέχουσιν ὅλως τῆς ῥηθείσης πιστώσεως. Ἐπειδὴ ὅμως ἠρώτησεν ὁ προαγορεύσας, ἐὰν ὑπάρχουν περισσεύματα, λέγει, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν δικαιούμενον νὰ λαμβάνῃ τακτικὰς προκαταβολὰς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου διὰ τὰς τοιαύτας ἀνάγκας,

συνήθως τὰς λαμβάνει ἐκ προθέσμου, διότι πᾶσα ἔλλειψις ἀνα-πληροῦται ἐκ τῶν περισσευμάτων· ὥστε τοιαῦτα περισσεύματα δὲν ἐλλείπουσιν.

Ἐπὶ τούτοις παρελείφθη ὡς κενὸν τὸ κεφάλ. τοῦτο, ἡ δὲ Βουλὴ δι' εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτροπῆσης ψηφολεκτῶν, παρεδέχθη ἓν ἕκαστον τῶν Κεφαλ, 19,20 καὶ 21 διὰ ψήφων 76 πρὸς μίαν, κατὰ πρωτό-κολλα ὅμοια τοῖς προηγηθεῖσιν· ἔχουσι δ' οὕτω.

« Κεφαλ. 19. χωροφυλακὴ . . . . . 841.018:50.
Κεφαλ. 20· ὀροφυλακὴ . . . . . 1,012,209:25.
Κεφαλ. 21 φάλαγξ . . . . . 487205:30.»

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 22 κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐφεξῆς γνωμοδοτήσεως τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς·

«Προτείνομεν ἑπομένως.

α) Παιμψηφεῖ μὲν τὴν παραδοχὴν ὅλων τῶν παραδεχ-θεισῶν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς πιστώσεων, ἐκτὸς τῆς ὑπ' ἀριθ. 30, τῆς ὁποίας ἡ παραδοχὴ προτείνεται κατὰ πλειονοψηφίαν.

β) Κατὰ πλειονοψηφίαν δὲ τὴν παραδοχὴν τῶν ἀποῤῥί-φθεισῶν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν σύνοδον.

γ) Κατὰ πλειονοψηφίαν ὡσαύτως τὴν παραδοχὴν τῶν ἀνα-βληθεισῶν πιστώσεων.

δ) Παιμψηφεῖ τὴν μετάθεσιν τοῦ τελευταίου ποσοῦ τοῦ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 37 εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Κεφ. 5 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ των στρατιωτικῶν ὑπουργείου.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ζητῶν ἄλλοτε συμπληρωτικήν τινα πίστωσιν ἐξ 96,000 δραχμῶν, διὰ τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ προοιμιάζετο λέγων, ὅτι « ἂν καὶ εἶναι καταφανὲς πόθεν προέρχεται ἡ ἀνάγκη τοῦ αἰτουμένου ποσοῦ, φέρει ὅμως διαταρήτειες κτλ.» ἀλλ' ἐνταῦθα, εἰς τὴν πίστωσιν τῶν κεκλεισμένων χρήσεων, οὐχὶ μόνον διὰ τῆς ἐκθέσεώς του δὲν ἀναφέρει τί, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ φύλλα τῆς λεπτομερείας ἀπέ-φυγε πᾶσαν διευκρίνησιν. καὶ τὸ χειριστον, τὰς μὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς προεπιψηφισθείσας κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον πιστώσεις παρέλειψεν ὅλως, ἀντ' αὐτῶν δ' ἐσημείωσεν αὐτὸς ἐκείνας τὰς τότε ἀποῤῥιφθείσας.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἀφ' οὗ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐκείνη δὲν εἰσήχθη καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἔπεται, ὅτι δὲν ὑφίσταται πλέον, καὶ ὅτι φέρων ἐκ νέου τὴν προκειμένην πίστωσιν τῶν δαπανῶν, ἠδύνατο νὰ σημειώσῃ ὅσα κονδύλια ἐθεώρει χρήσιμα· ἐπέμεινεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὸ νὰ ἐξαλείψῃ

ὁ ὑπουργὸς πολλὰ τῶν προεπιψηφισθέντων κονδυλίων ἐμφαίνει, ἢ ὅτι ἦσαν ἄδικα καὶ δὲν ἔπρεπεν ἐξ ἀρχῆς νὰ τὰ ὑποβάλῃ, ἢ ὅτι εἶναι δίκαια καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ παραλείψῃ σήμερον· οὕτω π. χ. δὲν ἦτον δίκαιον νὰ ἐλλείψῃ ἐντεῦθεν τὸ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Καπεταγάκου ποσόν, τοῦ ὁποίου λιμώττει ἡ οἰκογένεια, καὶ ἀφ' οὗ εἴμεθα τοσοῦτον δαψιλεῖς εἰς τοὺς ζῶντας, ἔπρεπε νὰ παραχωρῶμεν καὶ ψυχία τινὰ διὰ τοὺς νεκρούς.

Ἀποδεξαμένου τοῦ ὑπουργοῦ τὴν ἀνωτέρω περὶ τοῦ Καπε-ταγάκου πρότασιν καὶ ἐπιφυλαχθέντος νὰ φέρῃ ἐν καιρῷ τὴν ἀνήκουσαν πίστωσιν, προσθάλλων τις τῶν βουλευτῶν τὴν ἀνωτέρω ἔκθεσιν τῆς πλειονοψηφίας, εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς συγκειμένη ἐκ 18 μελῶν, διὰ νὰ λογισθῇ πλήρης, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὸν κανονισμὸν τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τῶν μελῶν αὐτῆς· ἐνταῦθα δὲ ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις δὲν φέρει εἰμὴ ἀκτὼ ὑπογραφὰς καὶ ἑπομένως δὲν ἔχει χαρακτῆρα ἐκθέσεως. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν πρέπει νὰ μὴν ἀναγνωρίσῃ αὐτὴν, ἀλλὰ νὰ πρᾷ καὶ ἄνευ ταύτης εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Μετὰ μακρὰν ἐνταῦθα συζήτησιν, καθ' ἣν οἱ μὲν ὑπεστή-ριξαν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἦτον πλήρης καὶ ἀνέφερον τοὺς λόγους, δι' οὓς δὲν συνυπέγραψαν τὴν ἔκθεσιν καὶ τὰ λοιπὰ μέλη, οἱ δὲ ὡσαύτως ἐξέθηκαν τὰς αἰτίας, δι' ἃς δὲν ὑπέγραψαν αὐτὴν, ὡς μὴ συμπεριληφθέντων καὶ τῶν λόγων τῆς μειονοψηφίας κτλ. ἐπροτάθη τέλος, ὅτι διὰ νὰ ἐξομαλυνθῇ ἡ ἐντεῦθεν ἀναφυεῖσα δυσκολία, πρέπει ν' ἀποσυρθῶσιν ἐπὶ μικρὸν τὰ τῆς μειοψηφίας μέλη καὶ νὰ συντάξωσιν, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐγένετο τοῦτο, εἰδικὴν ἔκθεσιν περιλαμβάνουσαν τὴν γνώμην αὐτῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην δι' ἀναστάσεως, ἐφ' ᾧ ἀπεσύρθησαν τὰ μειονοψηφοῦντα μέλη, ὅπως συντάξαντα ὑποβάλωσιν ἔκθεσιν ἰδίαν. Ἐν τούτῳ δὲ προεῖδεν ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ 23 κεφαλαίου, καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτοῦ ψηφο-φορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Τσου-καλᾶν καὶ Κ. Αἰμπερόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὑφ' ἓν προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 70 κατὰ μιᾶς· ἔχει δ' οὕτω.

« Κεφάλ. 23. Ἔκτακτα ἔξοδα . . δρ. 20,344.61.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ 23 Κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός		Π. Ζάνος	Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Χρ. Δεμάθης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Γρ. Βαλιάνος	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης		Θ. Ζαΐμης	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν.
Πέτρος Καμπάνης		Ν. Πετμεζᾶς	
Δημήτριος Τσάκρης		Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Γεώργ. Τσάκρης		Γεώργιος Περωτής	Ν.
Γεώργιος Σκοῦρος	Ν.	Κωνσταντῖνος Νταγρές	Ν.
Σταῦρος Βλάχος	Ν.	Ἰωάννης Βάχλας	Ν.
Δημήτριος Καλλιρρονᾶς	Ν.	Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου	Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος		Βελισ. Νικολαΐδης	Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Πέτρος Δελιγιάννης	
Θεόδωρος Γρίβας		Νικόλαος Μπούκουρας	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν.	Λάμπρος Ῥοΐλός	
Τ. Μαυρομμάτης	Ν.	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Δ. Πετροπουλάκης		Π. Κολποδίνος	
Π. Τζαν.ετάκης	Ν.	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Νικόλαος Δελιγιάννης	
Ἀναγνώστης Παπαβασιλείου	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Γεώργ. Πανοπριστόπουλος	Ν.
Ἰω. Εὐγενίδης	Ν.	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Ν.
Ἀνδρέας Πέπας		Ἐμ. Καραμάνος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν.	Νικόλ. Ματθαίου	
Γ. Βελής		Ἀναγνώστ. Κοντάκης	Ν.
Δημήτριος Ζῶτος	Ν.	Σ. Κοπανίτσας	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιαλλάσης	Ν.	Ἀναστ. Κορφιωτάκης	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Παρασ. Ματάλας	
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Ν.	Ἐμ. Μελετόπουλος	
Στέφ. Στεφανόπουλος	Ν.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	ἀρνεῖται
Ἀνδρέας Λυγερινός	Ν.	Παναγιώτης Λαζαρὶς	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας		Στάμος Μαυροδῆμος	
Α. Δημητρίου	Ν.	Λάμπρος Εὐμολπίδης	

Ἠλίας Δωΐλας	Ν.	Κωνς. Βλάμης	Ν.
Θεόδωρος Πετρινός		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Κωνστ. Μανέτας	ἀρνεῖται	Σιδέρης Πράτσικας	Ν.
Π. Βέρβογλης	Ν.	Παν. Πατρινός	
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.	Κωνστ. Σκουρλέτης	Ν.
Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Δημήτριος Σαπελλαριάδης	Ν.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	
Γεώργιος Γουλιμῆς		Κωνσταντ. Δαρειώτης	Ν.
Ἀλ. Κουμουνδουράκης	Ν.	Ἰω. Γεωργάρας	Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης		Γ. Νικολάου	
Κωνστ. Διαμπερόπουλος	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	
Ἐμ. Μοδινός	Ν.	Ζαννῆς Μαραγκός	
Ἰωάννης Προβιλέγιος		Μιχαὴλ Σολομός	Ν.
Δ. Δημητρακόπουλος	Ν.	Εὐστράτιος Παΐσης	Ν.
Γεώργ. Κάνδυας	Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης	Ν.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	
Α. Παπαδημητριάδης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Ν. Σιμάντης		Ἀναγν. Παπατσώρης	
Κωνστ. Ἀξελός		Γεώργ. Ι. Στάϊκος	
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος		Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Γ. Μαδεμοχωρίτης		Α. Κιζάνης	
Κίμων Χριστοφόρου		Ἰωάννης Δαμιανός	Ν.
Νικόλ. Πετράκος	Ν.	Λάζαρος Α. Γιαυρδὴς	Ν.
Γρηγ. Πατριαρχέας		Ι. Γ. Κριεζὴς	Ν.
Σταυρ. Καπετανάκης	Ν.	Π. Χ. Πέτρου	
Δημ. Νικουλάκης	Ν.	Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Χαράλ. Χριστόπουλος	Ν.	Μ. Χουρμούζης	Ο.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος		Κ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Νικόλ. Μοσχούλας		Δημήτριος Μητσάκης	
Γεώργιος Α. Ῥάλλης		Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Νάκος Πανουριᾶς	Ν.	Χρῆστος Κικίδης	Ν.
Παπακώνστας Τσαμάλας	Ν.		

Προστεθὲν ἀκολούθως ἐν τῶν μειοψηφούντων μελῶν τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω τὴν ἄρτι συνταχθεῖσαν ἔκθεσιν, δι' ἣν ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις τοῦ 22 κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἔχει δὲ ἡ ἔκθεσις αὕτη οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Τὰ ὑπογεγραμμένα μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς συμμορφούμενα μὲ τὴν σημερινὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, σπεύδομεν νὰ καθυποβάλωμεν ἐνώπιον αὐτῆς τὴν γνώμην ἡμῶν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν κλεισμένων χρήσεων τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου.

Προτείνομεν ὅθεν·

α) Τὴν παραδοχὴν ὅλων τῶν παραδεχθεισῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον πιστώσεων.

β) Τὴν ἀπόρριψιν ὅλων τῶν ἀπορριφθεισῶν παρ' αὐτῆς κατὰ τὴν ἰδίαν σύνοδον πιστώσεων, καθ' ὅσον θεωροῦμεν, ὅτι δὲν ἁρμόζει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐπανέρχηται εἰς τὰ πρὸ ὀλίγου παρ' αὐτῆς ἀποφασισθέντα, διότι αὕτως αἱ ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς στεροῦνται τῆς ἀξίας ἐκείνης, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχωσιν αἱ ἀποφάσεις σεβαροῦ νομοθετικοῦ σώματος.

γ) Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀναβληθείσας πιστώσεις, γνωμοδοτοῦμεν τὴν ἀπόρριψιν αὐτῶν, διότι ἐκ τῆς συναδευούσης συντόμου αἰτιολογίας ἑκάστην τῶν πιστώσεων ταύτων δὲν ἠδυνήθημεν νὰ πεισθῶμεν, ὅτι συνάδουσι μὲ τοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμούς· τοῦτο δ' ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς γενομένης ἀναβολῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, ἰσοδυναμούσης μὲ μίαν ἀπόρριψιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἰουλίου 1852.

Τὰ μειονοψηφοῦντα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς
Θ. Α. Ζαΐμης, Ἀνάρ. Α. Χ. Ἀναργύρου, Μ. Κουρμούζης. »

Ἀντικρούων τὰς δύω τῶν προτάσεων τῆς μειονοψηφίας, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται, ὡς γνωστόν, ν' αὐξήσῃ διὰ ῥητὰ πρόσωπα τὰς δαπάνας τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἑπομένως δὲν ἔπρεπεν ἡ μειοψηφία νὰ προτείνῃ τοῦτο ἐν τῇ ἐκθέσει της· ἐπίσης δὲ θεωρεῖ ἀντισυνταγματικὴν καὶ τὴν πρότασιν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ ποσά, τὰ ὁποῖα ἀπέρριψε πρότερον, ἐπειδὴ ἡ σύνοδος, καθ' ἣν αἱ πιστώσεις ἐκεῖναι ἀπερρίφθησαν, ἔληξε καὶ κατὰ τὸ σύνταγμα εἰς πᾶσαν νέαν σύνοδον δύνανται νὰ ἐπανέλθωσι τὰ αὐτὰ ζητήματα.

Ἀπήντησεν ἓν τῶν μειοψηφούντων μελῶν, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρώτην γνωμοδότησιν τῆς μειοψηφίας, ποσῶς δὲν ἐνόμισεν αὐτὴ νὰ προστεθῶσι νέα ποσά, ἀλλ' αὐτὰ ἐκεῖνα, ἅτινα τὸ προκείμενον κεφάλαιον ἀναφέρει καὶ παρεδέχθη κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον ἡ Βουλή· ὡς πρὸς τὴν δευτέραν δὲ γνώμην της δὲν

ἐνόησε νὰ εἴπῃ ἡ μειοψηφία, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐπανέλθωσι τὰ αὐτὰ ζητήματα ἀρχομένης νέας συνόδου, διότι τοιαύτη ἄγνοια τοῦ συνταγματος δὲν πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν μειοψηφίαν, ἀλλ' ὅτι θεωρεῖ ἄτοπον νὰ ἐπανέλθῃ ἡ Βουλὴ εἰς ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας πρὸ ἓξ μηνῶν ἔτι ἀπέῤῥιψεν· ἡ μειοψηφία λοιπὸν δὲν ἐθεώρησεν ἀντισυνταγματικὴν, ἀλλ' ἄτοπον τὴν τοιαύτην πρᾶξιν.

Ἀκολούθως παραλειφθείσης τῆς πρώτης γνώμης τῆς μειοψηφίας, ὡς μὴ διαφωνούσης πρὸς τὴν τῆς πλειοψηφίας, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἐπὶ τῆς δευτέρας γνώμης αὐτῆς, ἤτοι ἂν παραδέχηται τὴν ἀπόῤῥιψιν τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἀπορριφθεισῶν πιστώσεων, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα.

Προκειμένου δὲ νὰ ἀποφανθῇ καὶ ἐπὶ τῆς τρίτης γνώμης τῆς μειοψηφίας, λαβών τις τὸν λόγον ἐπέφερεν, ὅτι ἡ προθυμία μεθ' ἧς χθὲς καὶ σήμερον ἐπεψήφισεν ἡ Βουλὴ τὸν προϋπολογισμὸν πέντε ἑκατομμυρίων, συνδυαζομένη μὲ τὴν ἄφατον τῶν ὑπουργῶν ἀγαλλίασιν, τὸν φέρει εἰς θέσιν νὰ πιστεύσῃ, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Ἀκίνδυνος τοῦ ἐπιγράμματος, ὅστις « ἐν πᾶσι μεθύουσιν ἤθελε νήφειν, τοὔνεκα καὶ μεθεῖν αὐτὸς ἔδοξε μόνος. » Καὶ ἀληθῶς μόνος αὐτὸς πάσχει ἀπὸ ὀλιγαίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς βουλευτὰς ἀποδίδει σκληρότητα, ὡς μὴ θελήσαντας νὰ προσλάβωσι καὶ αὐτῶν κοινωνὸν τῆς στωϊκῆς ἀπαθείας των, ἀλλ' ἡ ἀπαθεια προέρχεται συνήθως ἢ ἐξ ἀναισθησίας, ἢ ἐξ ἐλπίδος ἢ ἐξ ἀπελπισίας. Τὸ πρῶτον πιστεύει, ὅτι δὲν ὑπάρχει, τὸ δεύτερον, ἡ ἐλπὶς, δὲν ὁρίσταται· ἄρα εἶναι τὸ τρίτον, ἡ ἀπελπισία, αὐτὸς δὲ μόνος, μοιρᾶς μεταξὺ πάντων, κεφαλαλγεῖ ἐπὶ ματαίῳ, ἐνῷ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ καὶ αὐτὸς « ἐῤῥέτωσαν τὰ πάντα! » Καὶ ὅμως πρὶν εἴπῃ τοῦτο, ἐρωτᾷ ἂν ἀληθῶς ἀπαχαιρέτησε τὴν Βουλὴν καὶ ἡ ἐλαχίστη ἐλπὶς καὶ διὰ τοῦτο σιωπηλῶς λέγουσι πάντες « βαπτίζω καὶ μυρόνω . . . » Ἀλλὰ τὸ ψυχοῤῥάγουν τοῦτο νήπιον ἐγεννήθη ῥαχητικόν; εἶναι τοσοῦτον ἔρρωμένον, καὶ ὀπτικὴ ἦτον ἀπάτη, ὅτι καὶ εὐτραφὲς ἐτύγχανε καὶ περιουσίαν εἶχεν ἀρκετὴν πρὸς ἀνάπτυξίν του; Ὄχι· ἀλλ' ἂν κατέστη τοσοῦτον ἐλεεινὸν, αἰτία εἶναι, ὅτι τὸ ταμεῖον ἔπαθεν ἀπαραλλάκτως ὅ,τι καὶ ἓν ὄρφος εἰς Κύπρον, τὸ ὁποῖον ἔθηκεν ἡ μήτηρ του ὑπὸ σκιὰν δένδρου, ἀλλ' ἐωσοῦ ἐτιστρέψῃ, σμῆνος ἀκρίδων ἐπιπεσὸν τὸ κατέφαγεν, ἡ δὲ μήτηρ ἐπανελθοῦσα δὲν εὗρεν εἰμὴ σκελετόν.

Στρεφόμενος ἔπειτα πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, κύριε πρωθυπουργὲ, (εἶπε) νὰ πιστεύσω, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Κριεζὴς τοῦ ἀγῶνος; κύριε

Παλαμίδη, σὺ εἶσαι ὁ ἀείποτε πληρεξούσιος καὶ παραστάτης κατὰ τὰς ἀθανάτους ἡμέρας τῆς ἐπαναστάσεώς μας; κύριε Μίλιε, προβληματικὸν ζητεῖς νὰ καταστήσῃς, ὅτι μετέσχες τοῦ μεγάλου ἀγῶνος; Ποῦ εἶναι ὁ κύριος Πάϊκος διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσω, ἂν αὐτὸς ἦναι ὁ ἔχων βαθμὸν λοχαγοῦ συνεπείᾳ διπλώματος τοῦ ἀοιδίμου Ὑψηλάντου; Ποῦ εἶναι ὁ κύριος Χρηστίδης διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσω, ἂν δύναται νὰ καυχηθῇ, ὅτι ὑπηρέτησε τὴν πατρίδα ἀπὸ τοῦ 1822. καὶ μάλιστα ὅτι εἶναι ὑπουργὸς τῆς οἰκονομίας; κύριε Βλάχε, εἶσαι σὺ τῷ ὄντι ὁ πρὸ δέκα μηνῶν βουλευτὴς καὶ πρὸ ὀκτὼ ἐτῶν πληρεξούσιος; Ἐν γένει δὲ, ἀληθῶς εἶσθε ὑπουργοί; εἶσθε Κυβέρνησις; Ὄχι· ἂς μοὶ συγχωρηθῇ ν' ἀμφιβάλλω, ὅτι οὐ μόνον δὲν εἶσθε Κυβέρνησις, ἀλλ' οὐδὲ οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι οἱ χθὲς μοχθήσαντες διὰ τὴν ἐλευθερίαν! Σεῖς δὲ, κύριοι βουλευταί· ἀληθεῖς εἶσθε τοῦ φορολογουμένου λαοῦ οἱ ἀντιπρόσωποι; ἰδίως δὲ σὺ, ἀδελφὲ Λύσανδρε· θέλεις καυχηθῇ τοῦ λοιποῦ, ὅτι εἰς τὰς μακαρίας ἐκείνας ἡμέρας ὑπῆρξες βουλευτὴς καὶ πληρεξούσιος, ἀφοῦ σήμερον ἐπιτρέπεις τοιαύτην σπατάλην; καὶ σὺ, σεβάσμιε γέρων Κοντάκη· πῶς σιωπᾷς βλέπων τὴν τοσαύτην ἀσώτευσιν τοῦ κοινοῦ πλούτου; Πρὸς Θεοῦ! γηραιοὶ βουλευταί, διότι ἀπὸ τοὺς νέους εἶναι ἀπελπισία· ἂν δὲν αἰσχυνώμεθα τὰς λευκὰς τρίχας μας, τοὐλάχιστον δὲν ἐρυθριῶμεν, δὲν ὀρίσωμεν, ὅταν ἀπέναντι τῶν ἱερῶν τούτων ὀνομάτων τῶν πρωτομαρτύρων μας κύπτωμεν δούλειον αὐχένα πρὸς ὅλας τῶν ὑπουργῶν τὰς θελήσεις; Πῶς ἀρά γε θέλωμεν παρουσιασθῇ εἰς τοὺς ἐντολεῖς μας, εἰς αὐτὸν τὸν φορολογούμενον λαόν, τοῦ ὁποίου τοὺς ἱδρῶτας βλέπομεν ἀπαθῶς διατιθεμένους πρὸς πλουτισμὸν ὀλίγων ἀτόμων; Πῶς ἀντεχόμεθα βλέποντες τοὺς μὲν διαῤῥηγνυμένους ἀπὸ τοῦ κόρου, τοὺς δὲ ἀποψυχοῦντας τῆς πείνης; Ἐξορκίζω τοὺς ὑπουργοὺς εἰς τὸν θεὸν τῶν πατέρων των νὰ εἴπωσι κατὰ συνείδησιν, ἂν τὰ ἐπιμίσθια ταῦτα ἦναι δίκαιον νὰ δοθῶσιν· ἰδίως δὲ ἀποτείνομαι πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν, δι' οὗ ἐρωτῶ τὸν συνταγματάρχην Κ. Μίλιον, ἂν σήμερον ἔζων ὁ Κουντουριώτης, ὁ Ὑψηλάντης, ὁ Καραϊσκος, ὁ Μιαούλης, ἤθελον ὑπομείνει ὥστε αὐτὸς μὲν νὰ λαμβάνῃ 570 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ἐκεῖνοι δὲ ἀνὰ 500; Ἂς εἴπωσιν οἱ προνομιοῦχοι οὗτοι ὑπουργοί, ὅτι εἶναι καὶ κατὰ τοὺς ἀγῶνας καὶ κατὰ τὰς θυσίας ἀνώτεροι τῶν ἀθανάτων τούτων πρωταθλητῶν, καὶ πρῶτος ἐγὼ νὰ ὁμολογήσω, ὅτι δικαίως λιμώττουσι σήμερον αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ Γιατράκου, τοῦ Νικηταρᾶ, τοῦ Κολανδρούτσου, τοῦ Λυκούργου, καὶ μυρίων ἄλλων τοιούτων. Τέλος στρέφων, εἶπε, τὸν λόγον, πρὸς σᾶς τοὺς νέους λέγω, ὅτι ὅτε ἡμεῖς οἱ σήμερον πολιοὶ τὰς τρίχας ἐλάβομεν τὰ ὅπλα διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς πατρίδος, εἴμεθα πολὺ νεώτεροι ἀπὸ σᾶς· τοῦ προσώπου μας τὰς ῥυτίδας ἐπετάχυναν οἱ ὑπὲρ ἐλευθερίας μόχθοι μας. Ἂν ἐσκεπτόμεθα καὶ ἡμεῖς τότε ὡς σήμερον σεῖς, πατρὶς δὲν ἤθελεν ὑπάρχει. Σᾶς παραδίδομεν σήμερον τὴν πατρίδα ἐλευθέραν καὶ βασιλευομένην, ἀλλὰ συγχρόνως σᾶς προλέγομεν, ὅτι πατρὶς καὶ θρόνος δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν, ἂν σεῖς ἐξακολουθήσητε ὀλίγον ἔτι τὴν τοιαύτην πορείαν σας· ἂν δὲν μιμηθῆτε τοὺς πατέρας σας, οἵτινες τὰ μὲν καλὰ ἀπελέγχοντο, τὰ δὲ κακὰ καὶ ἐπιβλαβῆ ἀπεσκοράκιζον. Διὸ προτείνει νὰ ἀποῤῥιφθῇ ἀμοιρώνως πᾶσα περὶ ἐπιμισθίων ἰδέα καὶ οὐδὲ νὰ τεθῇ τοῦτο εἰς ψηφοφορίαν, ἐπειδὴ φέρει καὶ οὕτως αἰσχύνην.

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἂν ὁ προαγορεύσας ἀνατρέχων εἰς κάλαμον τινὰ γενικώτερον ἔβλεπε τὸ ζήτημα οὕτω· « τὰ ὡρισμένα διὰ τοὺς συνταγματάρχας ἐπιμίσθια ὑπὸ τοῦ διατάγματος τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1848 πρέπει νὰ γίνωσι δεκτά, ναὶ, ἢ ὄχι; » ἀσμένως ἤθελε συμφωνήσει καὶ αὐτὸς νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ περὶ τούτου· ἀλλ' ἀφοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ διατάγματος καθιερώθησαν καὶ ἡ Βουλὴ τῆς παρελθούσης περιόδου τὰ παρεδέχθη, δὲν δυνάμεθα, προκειμένου ἤδη περὶ ὡρισμένων προσώπων, νὰ φέρωμεν τοιαύτην μερικὴν ἐρώτησιν.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι πολὺ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ὑπῆρχε διάταγμα λέγον, ὅτι οἱ διοικοῦντες σώματα ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ θέλουσι λαμβάνει ἐπιμίσθιον ἀνὰ 60 δραχμὰς· ἐδικαιολόγουν δὲ τοῦτο λέγοντες, ὅτι ἀξιωματικοὶ οὗτοι δεχόμενοι συνεχεῖς ἐπισκέψεις, ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ ὑποκύπτωσιν εἰς ἔκτακτά τινα ἔξοδα· ἀλλ' οἱ προκείμενοι ἤδη ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ δὲν ζητοῦσιν ἐπιμίσθια ὡς σωματάρχαι, διότι διετέλουν τότε νομισεπιθεωρηταί, καὶ ὡς τοιοῦτοι ἐλάμβανον 400 δραχμῶν μισθὸν ἀμεριμνομερίμνης. Εἶναι λοιπὸν ἀσυγχώρητον, εἶναι ἀπανθρωπία οὗτοι μὲν νὰ λαμβάνωσιν ἤδη ἐπιμίσθια, τὰ δὲ ὀρφανὰ τῶν πρωταγωνιστῶν νὰ λιμώττουν. Συστέλλεται νὰ τὸ εἴπῃ· ἀλλ' ὀλίγαι στιγμαὶ δὲν εἶναι, ἀφοῦ ἐζήτησε παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος δραχμάς τινας· τὰς δραχμὰς ταύτας δὲν θέλει εἴπει πρὸς ποῖον τὰς ἔδωκε . . . Νὰ ἀρκεσθῶσι λοιπὸν οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ εἰς τὰς 510 δραχ. κατὰ μῆνα καὶ νὰ ἐλλείψῃ πᾶσα ἐπιμισθίου ἰδέα.

Ἀπάντων ἕτερος εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσιν τοῦ Βουλευτοῦ

τούτου, εἶπεν, ὅτι δὲν ἀποκρούει ποσῶς τὰς ἐν γένει ἰδέας αὐτοῦ· ἐπειδὴ ὅμως ἐξερράσθη πικρότερον κατὰ τῆς ἐν τῇ Βουλῇ νέας γενεᾶς, παρατηρεῖ, ὅτι καὶ αὐτὸς καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν νέων συναισθάνονται, ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὰ καθήκοντά των οὐχὶ ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου· διὸ μὴ διαφιλονεικῶν οὗτος τὰ αἰσθήματα τοῦ προαγορεύσαντος, λέγει μόνον, ὅτι κατὰ τὸν πατριωτισμὸν δὲν τῷ ὑποχωρεῖ οὐδεὶς νέος. Οὕτω π. χ. ἐνῷ ἐκτὸς τῆς στρατιωτικῆς ἀνωμαλίας ὑπάρχουσι πολλὰ ἄλλα παρ' ἡμῖν ἄτοπα, καὶ ταῦτα πολλοὶ ἐξ ἡμῶν εὐτόλμως ἐπολεμήσαμεν, ὁ ἀνωτέρω βουλευτὴς ἀντὶ νὰ λάβῃ τὸ ὅπλον τοῦ λόγου καὶ τότε, ἔμεινεν ψυχρὸς θεατής· τὸ φαινόμενον λοιπὸν τοῦτο τὸν ἀναγκάζει νὰ μηνάκούῃ αὐτὸν μεθ' ὅλης τῆς προθυμίας, ὅταν καλῇ τοὺς νέους νὰ ἀνακύψωσι. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἂν ὁ προαγορεύσας θέλῃ νὰ γίνῃ μία τις συνεννόησις, διὰ νὰ πολεμῶμεν ὅπου εὑρίσκομεν τὸ κακόν, ἂς τεθῇ ἡ ἀρχὴ αὕτη καὶ θέλει εὕρει πολλοὺς συναspιστάς.

Ἄλλου δέ τινος παρατηρήσαντος, ὅτι ἂν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος βουλευτὴς κατέκρινε τὰ κακὰ ἐκεῖνα, ὅσα ἰδίως ἀποδοκιμάζει, ποτὲ ὅμως δὲν ἀντέστη πρὸς τοὺς θέλοντας νὰ προσβάλωσιν ἄλλας τῶν ὑπουργῶν πράξεις· καὶ ὅτι ἕκαστος ἀγορεύει κατὰ τὰς πεποιθήσεις καὶ τὰ αἰσθήματά του, ἐκ τούτου δὲ δύναται ν' ἀποτελεσθῇ ἓν ὅλον ἐκφράσεως ἐπὶ τῶν ὑπουργικῶν ἔργων· καὶ ἄλλου ἐπαναλαβόντος τὰς ἰδέας τοῦ προτελευταίου καὶ εἰπόντος, ὅτι ἂν θέλωμεν νὰ ἐργαθῶμεν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ λαοῦ, δὲν πρέπει μονομερῶς νὰ ἐπιτιθέμεθα κατὰ τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, ἀλλὰ ν' ἀποδοκιμάζωμεν τὸ κακὸν ἐν γένει καὶ νὰ ἐπιζητῶμεν τὸ καλὸν ἄνευ ἐξαιρέσεων· ἀπήντησεν ὁ περὶ οὗ πρόκειται βουλευτὴς, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν οὐχὶ μόνον οὐδενὸς ὑπουργοῦ μέχρι τοῦδε ἐχείσθη, ἀλλὰ καὶ προκαλεῖ πάντας νὰ θέσωσιν ἐν ὑπουργικὸν ζήτημα καὶ θέλουσιν ἰδεῖ, ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ δώσῃ δέκα ψήφους καθ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ὑπουργῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ καὶ ἐπὶ τῆς γ'. γνώμης τῆς μειονοψηφίας, ἤτοι ἂν παραδέχηται νὰ ἀπορριφθῶσιν αἱ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἀναβληθεῖσαι πιστώσεις, δὲν παρεδέχθη καὶ ταύτην μὴ ἀναστᾶσα.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἡ δ'. γνώμη τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, ἀποφαινομένης νὰ μετατεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ κεφαλαίου 5 ἡ ὑπ' ἀριθ. 38 δαπάνη τοῦ φύλλου τῆς λεπτομερείας ἐκ δραχ. 21,600· συναινέσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, παρεδέχθη ἡ Βουλὴ τὴν μετάθεσιν ταύτην. Μετὰ τοῦτο ἐγίνετο ἐπὶ

τοῦ κεφαλ. 22 τοῦ προϋπολογισμοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Πετροπουλάκην καὶ Δ. Σακελλαριάδην, συνήχθη δὲ, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 67 ἀρνουμένων τριῶν, μετατεθείσης μόνον τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 38 μνησθείσης δαπάνης ἑνὸς χωνευτηρίου εἰς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ 5 κεφαλαίου· ἔχει δὲ ὡς ἐπεψηφίσθη τὸ 22 κεφάλαιον οὕτω·

« Κεφαλ 22 . . . . . 42,878:51.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίσωσιν τοῦ 22 κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Γεώργιος Βελῆς . . . .
Ἀτωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Δημήτριος Ζῶτος . . . N.
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Γεώρ. Ἰωάν. Γιαλδάσης. N.
Δημήτριος Γιαννούλης . N.	Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Λύσανδρος Βλαέτης . . N.
Πέτρος Καμπάνης	Στέρ. Στερανόπουλος . N.
Δημήτριος Τσάκρης . . .	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . ἀρνεῖται	Ἰωάννης Κλίμακας . . N.
Γεώργιος Τσάκρης . . .	Ἀναγνώς. Δημητρίου . N.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.	Π. Ζάνος . . . .
Σ. Βλάχος . . . . . N.	Χρ. Δεμάθας . . . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.	Γρ. Βαλιάνος . . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Θ. Ζαΐμης . . . . .
Δημήτριος Σκολοδήμος .	Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.
Θεόδωρος Γρίβας . . .	Ν. Πετμεζᾶς . . . . .
Κων. Γριβογεώργης . N.	Ἡλ. Παπαδᾶτος . . . .
Τατσέλος Μαυρομιμάτης N.	Γρηγόρ. Κορφιωτάκης N.
Δ. Πετροπουλάκης . . N.	Γεώργιος Περωτὴς . . N.
Π. Τζαννετάκης . . . N.	Κων. Νταγρὲς . ἀρνεῖται
Βασίλ. Σκαλτσοδήμος . .	Ἰωάννης Βάγλας . . . N.
Ἀναγνώς. Παπαθανασίου .	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .	Βελ. Νικολαΐδης . . . N.
Ἰωάν. Εὐγενίδης	Πέτρος Δελιγιάννης . .
Ἀνδρέας Πέπας	Νικόλαος Μπούκουρας . .
Σταμάτιος Μήτσας . . N.	Λάμπρος Ῥοΐλος . . . .

Κων. Λαμπρινόπουλος .
Π. Κολποδίνος . . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος N.
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος N.
Ἐμμαν. Καραμάνος . .
Νικόλαος Ματθαίου . . .
Ἀναγν. Κοντάκης . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . N.
Ἀναστ Κυρριωτάκης . N.
Π. Ματάλας . . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . N.
Παναγιώτης Λαζαρὴς . N.
Στάμος Μαυροδῆμος . .
Α. Εὐμολπίδης . . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . .
Θεόδωρος Πετρινός . . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας .
Παναγιώτης Βάρδογλης N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος N.
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης N.
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .
Κωνς. Λιμπερόπουλος . N.
Ἐμ. Μαδινὸς . . . . N.
Ἰωάννης Προβιλέγιος . .
Δημ. Δημητρακόπουλος N.
Γεώρ. Κάνδυας . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . N.
Α. Παπαδημητριάδης . .
Ν. Σισμάνης . . . . .
Κωνς. Ἀξελὸς . . .
Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . .
Κίμων Χριτοδούλου . .
Νικ. Πιεράκος . . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . .
Σταυρ. Καπετάνάκης . N.
Δημ. Πικουλάκης . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας . .
Γεώργιος Α. Ράλλης . .
Νάκος Πανουριᾶς . . N.
Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας. N.
Κωνς. Βλάχης . . N.
Περικλ. Καλαμογδάρτης .
Σιδέρης Πράτσικας . . .
Παν. Πατρινὸς . . .
Κωνστ. Σκουρλέτης . . N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Ἀναγν. Τατόπουλος . . .
Κωνς. Δαρειώτης ἀρνεῖται
Ἰω. Γεωργάρας . . . . N.
Γ. Νικολάου . . . . .
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . .
Μιχαὴλ Σολομὸς . . . N.
Εὐστράτιος Παρίσης . N.
Ἰωάννης Σαγρέδος . . .
Δημήτριος Δρόσος . . N.
Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος .
Ἀναγ. Παπατσώρης . . N.
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Ἀθανάσιος Καστανᾶς .
Α. Κιζάνης . . . . . .
Ἰωάννης Δαμιανὸς . . N.
Δαζαρος Α. Γιουρδὴς . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . N.
Πέτρος Χ. Πέτρου . . .
Κ. Δυοβουνιώτης . . . N.

Μ. Χουρμούζης . . . .
Κ. Τσουκαλᾶς . . . N.
Δημήτριος Μητσάκης . .
Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Α. Δ. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΔ΄.

Τῆς 24 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω τὰς ἐρεξῆς ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1852 ἐκθέσεις.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1852 εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐμελέτησε διόντως τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως ταύτης νομοσχέδιον, τὸν ἐν αὐτῷ ἐπισυνημμένον πίνακα τῶν ἐσόδων, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ.

Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου οὐδεμίαν ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ παρατήρησιν, προτείνει ἐπομένως τὴν πλήρη αὐτοῦ παραδοχήν.

Ἐπὶ δὲ τῶν διαφόρων ἄρθρων τοῦ πίνακος ὑποβάλλει εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας, ἐὰν αὐτὴ εὕρῃ ὀρθάς, ἂς εὐαρεστηθῇ νὰ συστήσῃ προσηκόντως εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Α—1

Οἱ εἰσπραττόμενοι δημητριακοὶ καρποὶ ἐξ ἐγγείων φόρων καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας νοθεύονται καὶ βλάπτονται πολυειδῶς, ὡς καὶ τὸ ὑπουργεῖον ὁμολογεῖ ἐν τῇ ἐκθέσει του, μὲ μεγάλην

τοῦ δημοσίου ζημίαν· εἶναι λοιπὸν ἀναγκαιότατον νὰ ληφθῶσιν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα, διὰ νὰ προληφθῇ ἐγκαίρως πᾶσα τοιαύτη νόθευσις καὶ βλάβη αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ Κερ. Α.—5.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων φόρος δὲν ἐπιβάλλεται εἰς ὅλους τοὺς μετερχομένους ἐπιτήδευμα μεθ' ὅλης τῆς δεούσης δικαιοσύνης, διὰ νὰ παύσῃ ὅμως ἡ ἀδικία αὕτη, ἀνάγκη νὰ τροποποιηθῇ ὁ περὶ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων νόμος.

Ἐπὶ τοῦ Κερ. Β—1.

Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑπηρεσίας τῆς σημαντικῆς προσόδου τῶν τελωνείων δύω θεωροῦνται ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

α') Ἡ εἰσαγωγὴ νέου δεσμολογίου τελειοτέρου καὶ καταλληλοτέρου εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις· β', ἡ μονιμότης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν φυλάκων, ἡ αὔξησις τῆς μισθοδοσίας καὶ ἡ καλὴ ἐκλογὴ αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ Κερ. Β—3.

Εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων, κατὰ τὴν ἰδίαν τοῦ ὑπουργείου ἔκθεσιν, δὲν ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος ἔλεγχος.

Εἶναι κατεπειγόντως ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν δημόσιον ταύτην πρόσοδον ὁ προσήκων ἔλεγχος.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Γ.—1.

Εἶναι καὶ ἀξιοπρεπὲς καὶ συμφέρον νὰ ἐνεργῇ ἕκαστον ἔθνος τὰς συναλλαγάς του δι' ἐθνικῶν νομισμάτων.

Δὲν εἶναι ἐπομένως περιττὸν τὸ νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια περὶ βελτιώσεως τοῦ ὑπάρχοντος νομισματικοῦ συστήματος, καὶ περὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἐκτυπώσεως ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν νομισμάτων.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Γ.—2.

Εἶναι λίαν ἐπιθυμητὸν νὰ καταρτισθῇ ἄνευ ἀναβολῆς καταλληλότερος ὀργανισμὸς τῶν ταχυδρομείων, καὶ νὰ εἰσαχθῇ ἀξιόχρεως ἔλεγχος διὰ τὰς εἰσπράξεις αὐτῶν, συμφώνως μὲ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργείου, λαμβανομένου πρὸ πάντων ὑπ' ὄψιν τοῦ παραδεχθέντος ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἄλλοις πολιτισμένοις ἔθνεσι συστήματος τοῦ ἐνσήμου τῶν ἐπιστολῶν, ὡς χορηγοῦντος ἀσφαλέστερον ἔλεγχον, καὶ ἐλαττοῦντος κατὰ πολὺ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας τῶν ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Δ.—2.

Εἶναι εὐχῆς ἄξιον νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια περὶ βελτιώσεως τοῦ καταστήματος τῶν ἐν Κύθνῳ θερμῶν ὑδάτων, καὶ περὶ ἀνεγέρσεως τοιούτων καταστημάτων εἰς Ὑπάτην, Αἰδιψὸν,

Λουτράκιον καὶ Κυλλήνην, διὰ νὰ καταστηθῇ εὐχερὴς ἡ χρῆσις τῶν ἐν τοῖς τόποις τούτοις ἰαματικῶν ὑδάτων.

Τὸ ἔργον τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ καὶ δι' ἑταιρειῶν, ἐμψυχουμένου τοῦ τε συνεταιρικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε δυστυχῶς δὲν ἔλαβε τὴν προσήκουσαν ὥθησιν.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Δ.—3.

Ἡ ἐπὶ τὸ κρεῖττον διευθέτησις τοῦ οὐσιώδους κλάδου τῶν ἁλικῶν εἶναι ἀληθῶς ἔργον σπουδαῖον καὶ ἀναγκαῖον. Περὶ αὐτοῦ πρέπει νὰ ληφθῇ ταχέως μέτρον, ἐξασφαλίζον ἀφ' ἑνὸς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου, καὶ χορηγοῦν ἀφ' ἑτέρου εἰς τοὺς καταναλωτὰς τὴν εὐκολίαν τοῦ νὰ δύνανται νὰ προμηθεύωνται τὸ ἀναγκαῖον δι' αὐτοὺς ἅλας, ὅσον ἔνεστιν εὐωνότερον καὶ εὐχερέστερον.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Δ.—4.

Εἰς τὰς ἐκβολὰς τῶν ἰχθυοτροφείων γίνεται συνήθως ἄγρα ἀθέμιτος, ἥτις προξενεῖ ζημίαν ἐπαισθητὴν εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς· ἔργον φρονήσεως καὶ ἀνάγκης εἶναι νὰ ἐμποδισθῇ δεόντως ἡ ἀθέμιτος αὕτη ἄγρα, ἥτις, ἐξακολουθοῦσα νὰ γίνηται, θίλει ἐπιτρέπει ἱκανὴν καὶ εἰς τὸ δημόσιον ζημίαν, διὰ τῆς ἀναποφεύκτου ἐλαττώσεως τῆς προσόδου αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ Κερ. Δ'.—6.

Ἡ περὶ ὁριστικῆς διαθέσεως τῶν ἀδιαθέτων ἐλαιώνων γνώμη τοῦ ὑπουργείου εἶναι ὀρθοτάτη· ἀλλὰ τὸ μέτρον τῆς τοιαύτης διαθέσεως πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐφ' ὅλων τῶν ἄλλων ἀδιαθέτων ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων· τὰ κτήματα ταῦτα, ὅσῳ μένουσιν ἀδιάθετα, τόσῳ ἡ ἀξία αὐτῶν ἐλαττοῦται, διὰ τῆς προσγινομένης εἰς αὐτὰ καθ' ἑκάστην φθορᾶς. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ληφθῇ ταχέως κατάλληλον περὶ διαθέσεως αὐτῶν μέτρον.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Δ'.—6. δ.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πολυετῶς ἐνοικιασμένους ἐθνικοὺς ἐλαιῶνας, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὁ παραμικρὸς δισταγμὸς εἰς τὴν ἐκλογὴ τοῦ ληπτέου μέτρου, καὶ τοῦτο εἶναι ἡ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναβολῆς διάλυσις τῶν συμβολαίων, ὅσων οἱ ὅροι δὲν ἐτηρήθησαν ἐκ μέρους τῶν ἐνοικιαστῶν, οὐδὲ εἶναι ἐλπὶς νὰ ἐκπληρωθῶσιν εἰς τὸ ἑξῆς. Μετὰ δὲ τὴν διάλυσιν νὰ ληφθῇ περὶ αὐτῶν τὸ κατάλληλον περὶ ὁρισικῆς διαθέσεως μέτρον, καὶ προσήκουσα μέριμνα περὶ τῶν καθυστερουμένων ἐνοικίων.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Δ'.—6. γ.

Οὐχ ἧττον ἀναγκαῖον εἶναι τὸ μέτρον τῆς ὁριστικῆς διαθέσεως καὶ εἰς τὰ λεγόμενα ἐθνικοϊδίκτητα φθαρτὰ κτήματα·

ἡ ἀβεβαιότης τῆς ἰδιοκτησίας στερεῖ τὰ κτήματα ταῦτα τῆς περιποιήσεως ἐκείνης, τῆς ὁποίας ἔχουν ἀπόλυτον ἀνάγκην ὅλα τὰ φθαρτὰ κτήματα, διὰ νὰ διατηρῶνται εἰς καλὴν κατάστασιν, καὶ νὰ μὴ φθείρωνται παραμελούμενα ὑπὸ τῶν ἐμπρυτευτῶν, ὅταν ἡ πρόσοδος αὐτῶν δὲν ἦναι ἱκανὴ νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχήν των.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Δ'.—9. α.

Τὸ δὲ πάντων ἀναγκαιότερον εἶναι ἡ ταχεῖα διάθεσις τῶν δι' ἐπιστασίας διοικουμένων στρεμμάτων, τῶν ὁποίων τὰ ἔξοδα ὑπερβαίνουσι κατὰ πολὺ τὴν πρόσοδον αὐτῶν. Τὸ περὶ αὐτῶν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον προτίθεται τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἐκθεσίν του, θέλει γενῇ εὐχαρίστως παραδεκτόν, μεθ' ὅλης τῆς προσηκούσης προθυμίας.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Δ'.—9.—ε.

Ἡ ἀνακάλυψις τῶν αἰτίων, αἵτινες ἐπέφερον τὴν ἐλάττωσιν τῆς προσόδου τοῦ ἀγροκτήματος Γέρυνθος καὶ τοῦ ἐν Ἄργει Ἱπποφορβείου, εἶναι ἀναντιρρήτως ἔργον φρονήσεως. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν αὐτῶν θέλουν, ἐλπίζεται, λυφθῇ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Ε'.

Τὸ κεφάλαιον τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ συζητηθῇ σπουδαίως τὸ ἀντικείμενον τῆς παραλοχῆς τῶν φαλαγγιτικῶν γραμματίων, καὶ ἐκ τῆς συζητήσεως ταύτης προέκυψαν δύω γνῶμαι. Ἡ μὲν πλειονοψηφία φρονεῖ, ὅτι τὰ φαλαγγιτικὰ ταῦτα γραμμάτια πρέπει νὰ γίνωνται δεκτὰ παρ' αὐτίνος καὶ ἂν παρουσιάζωνται εἰς πληρωμὴν ἐθνικῶν κτημάτων ἀγορασθέντων ἢ ἀγορασθησομένων, συμφώνως μὲ τὸν νόμον καὶ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ δὲ μειονοψηφία, ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ γίνωνται δεκτὰ εἰς μόνας τὰς περιστάσεις ἐκείνας, τὰς ὁποίας ὁ νόμος προβλέπει, μεχρισοῦ σχηματισθῇ σταθερὰ δικαστικὴ νομολογία ἢ τροπολογηθῇ ὁ ὑπάρχων νόμος, ἄνευ βλάβης τοῦ δεδικασμένου.

Τὸ ἀντικείμενον τῶν προικοδοτήσεων κατέστη ἀληθῶς λίαν σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν, καὶ τὸ δημόσιον δοκιμάζει ἐπαισθητὴν ζημίαν, μὴ δυνάμενον νὰ εἰσπράττῃ τακτικῶς τὸ τίμημα τῶν ἀπαλλοτριωθέντων ἐθνικῶν κτημάτων, μετὰ τῶν συμπεφωνημένων τόκων, καὶ οἱ προικοδοτηθέντες, ἐπιβαρυνθέντες μὲ τὰς καθυστερηθείσας δόσεις, καὶ τὰς ὑποχρεώσεις των πρὸς τὸ δημόσιον ἀδυνάτων νὰ ἐκπληρώσωσιν ἀκριβῶς, καὶ τὰ ἀποκτηθέντα

παρ' αὐτῶν κτήματα, δὲν δύνανται νὰ θεωρῶσιν ὡς ἀσφαλῆ καὶ βεβαίαν ἰδιοκτησίαν. Εἶναι λοιπὸν κατεπείγουσα ἀνάγκη νὰ ληφθῇ ταχέως μέτρον καταλλήλων εἰς τὴν περίστασιν, διότι, ὡς ὀρθῶς λέγει ἐν τῇ ἐκθέσει του τὸ ὑπουργεῖον, ἐφ' ὅσον παρέρχεται ὁ καιρὸς, ἐπὶ τοσοῦτον αἱ περιπλοκαὶ αὐξάνουν, καὶ αἱ καθυστερήσεις ἐπισωρεύονται μὲ ζημίαν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Γ'.—6.

Ἐκ τῆς ἀπολήψεως ἐξόδων, προκαταβληθέντων εἰς πολιτικὰς δίκας, ἔλαβεν ἀφορμὴν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ προλαμβάνωνται αἱ μεταξὺ δημοσίου καὶ ἰδιωτῶν δίκαι, αἵτινες ἀποβαίνουσι πάντοτε σχεδὸν εἰς ζημίαν τοῦ δημοσίου· τινὰ μέλη φρονοῦν μάλιστα, ὅτι πρὸ πάσης πράξεως τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ συγκροτῆται δικηγορικὸν συμβούλιον διὰ νὰ γνωμοδοτῇ ἐπ' αὐτῶν. Ἅπαντα δὲ φρονοῦν, ὅτι τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρέπει νὰ κανονισθῶσι διὰ νόμου.

Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις τῆς γεωργίας, εἶναι ἀναγκαιότατον νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια περὶ συστάσεως ἀγροτικῆς τραπέζης. Τοιαύτη τράπεζα θέλει ἀναμφιβόλως βοηθήσει καὶ ἐμψυχώσει μεγάλως τὴν πασχουσαν γεωργίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24. Ἰουλίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή.

Ἀλέξανδρος Βιλαέτης.	Δ. Γ. Φλάμπουρος.
Θ. Α. Ζαΐμης.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος.
Σ. Κοπανίτσας	Δ. Ζώτος.
Ἀνάργ. Α. Χ. Ἀναργύρου.	Κ. Ἀξιλλός.
Γ. Περρωτὴς.	Δ. Δρόσος.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Αἱ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1852 εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, ἐξετάσασα τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως ταύτης νομοσχέδιον, παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τῶν γενομένων κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων ἐλαττώσεων καὶ αὐξήσεων, μεταβάλλονται τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νομοσχεδίου ποσὰ, ὡς ἑξῆς·

Διὰ τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐζητήθη πιστωτικὸς δραχ. . . . . 531,328.59.

Προστεθήσαν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ εἰς τὸ Κεφ. 5. ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . . . . 6,000.

Ἀφηρέθησαν ἐκ τοῦ Κεφ. Α. 1. δρ. 800
καὶ ἐκ τοῦ » 5. » 1,700 δρ. 2,500
καὶ περιωρίσθησαν τὰ προστεθέντα εἰς . . » . 3,500

Οὕτω δὲ ηὐξήθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τούτου εἰς . . . . . » 534,828:59

Διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης ἐζητήθη πίστωσις
δραχ. . . 1,302,347:22

Προσετέθησαν ὡσαύτως
Εἰς τὸ Κεφ. Δ —1 δραχ. 7000
Εἰς τὸ Κεφ. Δ΄.—2 » 10,000
» » » Π΄.—4 » 40,000
» » » Θ΄.—1 » 1,500
Τὸ ὅλον δραχ. . . 58,500

καὶ οὕτως ηὐξήθη τὸ ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου εἰς δραχ. 1,360,847:22

Διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἐζητήθη πίστωσις δραχ. 1,700,000:

Προσετέθησαν ὡσαύτως εἰς τὸ Κεφ. Π΄—1 2,000

καὶ ηὐξήθη τὸ ποσὸν εἰς δραχ. 1,702,000:

Διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ἐζητήθη πίστωσις . . . . δραχ. 834,682:83

Προσετέθησαν ὡσαύτως
Εἰς τὸ Κεφ. Θ΄.—1 δραχ. 2,000
» » » Ι΄.—1 » 2,800
» » » ΙΔ΄.—1 » 1,400
» » » ΙΕ΄.—1 » 10,000
Τὸ ὅλον δραχ. . . . 16,200:

καὶ ηὐξήθη τὸ ποσὸν εἰς δραχ. . . . 850,882:83

Ὅλαι αὗται αἱ αὐξήσεις ἀναβαίνουσιν εἰς δρ. 80,200:

προστιθέμεναι δὲ εἰς τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ συνιστάμεναν ἐκ δραχμῶν 19,429,248:71

ἀναβιβάζουσι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ 1852 εἰς δραχ. . . . . 19,509,448:71.

Ἐὰν δὲ ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τὰ προϋπολογισθέντα ποσὰ τῶν ἐσόδων, συνιστάμενον ἐκ δρ. . . 19,465,473:58

μένει προσωρινὸν ἔλλειμμα δραχ. 43,975:13

Προτείνει δὲ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διορθωθῇ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, καὶ νὰ γενῇ παραδεκτὸν τὸ ἄρθρον αὐτὸ, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ἐπὶ τῶν ὁποίων οὐδεμίαν ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ παρατήρησιν.

Ἡ ἐπιτροπή.

Κ. Ἀξελὸς, Δ. Ζώτος, Σ. Καπνίτσας, Α. Α. Χ. Ἀναργύρου,
Α. Βιλαέτης, Γ. Α. Περωτὴς, Δ. Γ. Φιλάρετος,
Θ. Α. Ζαΐμης, Δ. Δρόσος, Σ. Χ. Στεφανόπουλος. »

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τῶν ἀνωτέρω νομοσχεδίων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΙΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΕ΄.
Τῆς 26 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλαν ἐν πρώτοις τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ Β΄. καὶ Ε. μὴ συμπληρωθέντων, προέδρους μὲν τοὺς Σ. Καπετανάκην, Γρ. Κορφιωτάκην, Α. Γιουρδὴν, Ἰω. Κλίμακαν καὶ Ἰω. Κριεζὴν· γραμματεῖς δὲ τοὺς Χ. Κικίδην, Σ. Στεφανόπουλον, Πλ. Δωΐλαν, Τ. Μαυρομμάτην καὶ Γ. Παναγιωτόπουλον· εἰσηγητὰς δ΄ ἐπὶ μὲν τῶν ἀναφορῶν τοὺς Β. Νικολαΐδην, Κ. Τσουκαλᾶν, Α. Δεδόπουλον, Κ. Λιμπερόπουλον καὶ Δ. Πολυχρονόπουλον, καὶ τέλος ἐπὶ τοῦ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου τοὺς Α. Κορφιωτάκην, Εὐστρ. Παρίσην, Α. Κανδάκην, Κ. Νταγρὲν καὶ Ἰω. Φαρμάκην.

Παρελθόντες ἔπειτα οἱ ὑπουργοὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐσωτερικῶν, ἀνέγνων ὁ μὲν νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ τρέχοντος ἔτους, ὁ δὲ περὶ προσθήκης ἑνὸς γραμματέως καὶ ἑνὸς γραφέως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, καὶ ὁ τρίτος νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 65,000 διὰ τὴν ἀποζήμωσιν γαιῶν τινων κατὰ τὴν Βοιωτίαν, μετὰ τῶν συνοδευουσῶν αὐτὰ ἐκθέσεων· ἔχουσι δ΄ οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1852 μόλις ἤδη εἰσηρίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐγγίζει δὲ νὰ λήξῃ ὁ πρῶτος μὴν τῆς τρίτης τριμηνίας, ὥστε κατέστησαν ἀπαιτητὰ διάφορα τοῦ Κράτους ἔξοδα, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, εἰς τὴν ἐπιψήφισιν Ὑμῶν νομοσχέδιον περὶ νέας τριμήνου πιστώσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς τρίτης τριμηνίας τοῦ ε. ε. καὶ παρακαλῶ νὰ ἐπισπευθῇ ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισίς του.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Ἰουλίου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Ἰουλίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αἰτήσεων ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν Γ'. τριμηνίαν κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφισθέντος ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων καὶ τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ κεφαλ. 24 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς νόμους ἢ δικαστικὰς ἀποφάσεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος ὑποβάλλων εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως ά. τάξεως καὶ ἑνὸς γραφέως ά. τάξεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, συνοδεύω αὐτὸ μὲ τὴν ἐξῆς αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Κατὰ τὸ περὶ σχηματισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Βασιλικὸν Διάταγμα 3/15 Ἀπριλίου 1833 τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου ἔπρεπε νὰ σύγκηται

ἀπὸ 2 Συμβούλους,
» 3 Ὑπουργικοὺς Γραμματεῖς καὶ
» 2 Γραφεῖς.

Ἀλλὰ συγχρόνως δι' αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ βασιλ. διατάγματος ὡρίσθη ὅτι ἡ ἐπαύξησις τοῦ προσωπικοῦ τούτου θέλει γίνει, ὅταν ἀποδειχθῇ ἡ κατεπείγουσα ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας. »

Τοιαύτη ἀνάγκη ἐπαρουσιάσθη μετ' οὐ πολὺ διότι ἅμα μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων νόμου (6/18 Φεβρουαρίου 1834) καὶ τοῦ περὶ τῶν ἀρχαιοτήτων (10/22 Μαΐου 1834), ἡ τοῦ προσωπικοῦ αὔξησις κατέστη ἄφευκτος. Ἡ Βασιλ. Κυβέρνησις, εἰς τὴν οἰκονομίαν τῶν ἀναλωμάτων τοῦ δημοσίου ἀφορῶσα, διέταξε τότε, ἵνα, ἀντὶ προσθέτων νέων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων διὰ τὴν εἰσήγησιν τῶν ὑποθέσεων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς περὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ ὑπηρεσίας, ἐργάζωνται ἐν τῷ ὑπουργείῳ ὡς εἰσηγηταί, ἄνευ μηδεμιᾶς προσθήκης εἰς τὸν νενομισμένον μισθὸν αὐτῶν, οἱ προϊστάμενοι τῶν εἰρημένων δύο κλάδων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, τουτέστιν ὁ διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου καὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων, καὶ ὁ γενικὸς ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων, ἀμφότεροι ἔχοντες ἕδραν καὶ μισθὸν ὑπουργικοῦ συμβούλου ὡς ἐκ τοῦ κυρίου διορισμοῦ των. Ἀλλὰ τῆς ὑπηρεσίας ἀναπτυσσομένης, ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου δύο παιδάρους, τὸν μὲν Α. τὸν δὲ Β'. τάξεως, καὶ δύω ὑπουργικοὺς γραμματεῖς Β'. τάξεως.

Ὅθεν κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1836 ἔτους, τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου, πάντοτε τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων, ὡς εἴρηται, δύω ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, εἰς ἑτέρας μὲν ὑπηρεσίας κεκλημένων κυρίως, εἰσηγουμένων δὲ ἀπ' εὐθείας παρὰ τῷ ὑπουργῷ τὰς ὑποθέσεις τῆς ἰδίας ἑκατοῦ ὑπηρεσίας ἕκαστος, συνίστατο,

ἐκ 2 ὑπουργικῶν συμβούλων,
» 2 » παιδάρων τοῦ μὲν ά. τοῦ δὲ Β'. τάξεως,

» 3 » γραμματέων ά. τάξεως,
» 2 » » 6'. τάξεως,
» 2 γραφέων.

Παρασιωπῶ ἐνταῦθα τὴν περίστασιν τῆς ἐν ἔτει 1838 γενομένης εἰς τὸ ὑπουργεῖον προσθέτου ἐργασίας (μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς τότε ὑφισταμένης ἐπιτροπῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου), ἕνεκα τῆς ὁποίας προσετέθησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον εἰς γραμματεὺς 6'. τάξεως καὶ εἰς γραφεὺς κατὰ τὸ Βασ. Διάταγμα 1|13 Ἰουλίου 1838, τὴν περίστασιν λέγω ταύτην παρασιωπῶ, διότι μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου 29 Ἀπριλίου 1843 περὶ τῆς μεταβιβάσεως τῆς διαχειρίσεως τῶν κτημάτων τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὸ τῶν οἰκονομικῶν, μετηνέχθη εἰς τῶν ὑπαλλήλων (καὶ οὗτος ά. τάξεως ὑπουργικὸς γραμματεὺς) ἐκ τοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὸ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἐξ ἐκείνης δὲ τῆς ἐποχῆς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου περιωρίσθη·

Εἰς 2 ὑπουργικοὺς συμβούλους, ὁ εἷς τῶν ὁποίων ἀνέλαβε καὶ τὴν εἰσήγησιν τῶν ἀρχαιολογικῶν μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ γενικοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κυρίου Ρόσ, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν ἕνα τῶν παρέδρων, τὸν τῆς ά. τάξεως,

εἰς 2 παρέδρους Ά. καὶ Β'. τάξεως,
» 2 ὑπουργικοὺς γραμματεῖς Ά. τάξεως,
» 3 ὑπουργικοὺς γραμματεῖς Β' τάξεως,
» 3 γραφεῖς Ά. τάξεως.

Παρεκτὸς δὲ τούτου τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ ὑπῆρχον καὶ δύο ἀντιγραφεῖς, ὁ εἷς τῶν ὁποίων ὑπηρέτει διαρκῶς εἰς τὸ λογιστικὸν τμῆμα, καὶ ἐμισθοδοτοῦντο ἀμφότεροι οὗτοι ἐκ τῆς ἐπιχορηγήσεως τῶν γραφικῶν ἐξόδων.

Ἐκ τῶν μέχρις ὧδε ἐκτεθέντων γίνεται δῆλον, ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦ γραφείου, περιορισθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἰουν. 1846 Αγ'. νόμου,

εἰς 2 τμηματάρχας, ὧν ὁ εἷς γενικὸς γραμματεύς,
» 3 ὑπουργικοὺς γραμματεῖς Ά. καὶ Β'. τάξεως,
» 3 γραφεῖς Ά. Β'. καὶ Γ'. τάξεως,

δὲν ἀρκεῖ εἰς τὰς πραγματικὰς ἡμερησίους ἀνάγκας τοῦ ὑπουργείου, κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον ἤδη, ὅτε οὐ μόνον ἡ ὑπηρεσία ἀνεπτύχθη ἕνεκα τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων, ἀλλὰ καὶ διότι τῶν νέων ἐκκλησιαστικῶν νόμων ἡ ἐκτέλεσις, οὐχ ἧττον ἡ ἡ διὰ τὸν καταλληλον ὀργανισμὸν τῶν Μοναστηρίων σύνταξις τῶν ἀνηκόντων νομοσχε-

δίων, καὶ ἄλλων ἐπίσης σπουδαίων ἐργασιῶν τοῦ ὑπουργείου ἀπαιτοῦσι πλείους τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐργατικὰς χεῖρας, καὶ ἐπομένως ὅτι ἡ διὰ τοῦ νομοσχεδίου ζητουμένη προσθήκη ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως Ά. τάξεως καὶ ἑνὸς γραφέως Ά. τάξως εἶναι ἀναγκαία καὶ ἀναπόρευκτος.

Διὸ παρακαλεῖται τὸ σεβαστὸν τοῦτο Σῶμα, ἵνα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἐπιταχύνῃ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 26 Ἰουλίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ὑπουργὸς
ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΑΛΑΩΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὰς Βουλὰς ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 23 Ἰουλίου 1852.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Α Ι Α.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΑΛΑΩΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τὸ διὰ τοῦ 11 ἄρθ. τοῦ Αγ'. νόμου προσδιορισμένον, προστίθεται εἷς ὑπουργικὸς γραμματεὺς Ά. τάξεως, καὶ εἷς γραφεὺς Ά. τάξεως.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Αἱ ἕνεκα τῶν ἐπικρατησασῶν πολυημέρων κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη συμβᾶσαι πλημμύραι καὶ ὑπερεχειλίσεις τοῦ Κηφισσοῦ καὶ ἄλλων ὑποδεεστέρων αὐτοῦ ποταμῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν ἔβλαψαν σημαντικὰ τὴν κοίτην καὶ τὰ προχώματα αὐτῶν, τὰ δὲ ὕδατα ἐξορμῶντα ἀτάκτως κατέκλυσαν τὰς εὐφορωτέρας γαίας καὶ κατέστησαν λίμνας ἀβάτους, τὰς ἄλλο τε εἰς τὴν γεωργίαν ἀνη-

κούσας ἐκτεταμένας πεδιάδας τῆς εἰρημένης ἐπαρχίας. Τὰ δυσχήματα τῶν κατοίκων πολεμουμένων καθ' ἑκάστην ὑπὸ τοῦ φοβεροῦ τούτου στοιχείου εἶναι ἀπερίγραπτα, καθ' ὅσον κατ' ἔτος καὶ κατὰ τὴν αὐστηροτέραν ὥραν τοῦ χρόνου ὑπομένουν ἀπὸ νέους κατακλυσμοὺς καὶ καταστροφὰς τῶν ὑδάτων ἐπὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν των, ἀναγκαζομένοι πολλάκις ἐκ τοῦ κινδύνου νὰ ἐγκαταλείπωσιν αὐτὰ, τὰς κατοικίας των καὶ νὰ διατελοῦν ἐν ἀργίᾳ στερούμενοι τῶν ὠφελειῶν τοῦ μόνου πόρου τῆς βιομηχανίας των. Σημαντικαὶ πρέπει νὰ λογίζωνται αἱ προξενηθεῖσαι μέχρι τοῦδε ζημίαι ἐκ τῶν ποταμῶν τούτων, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀξία τῶν κεφαλαίων καὶ αἱ παραγωγικαὶ δαπάναι, καθ' ὅσον ἡ καταληφθεῖσα μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν ὑδάτων ἔκτασις καλλιεργουμένων γαιῶν ὑπερβαίνει τὰ 30,000 στρέμματα, τῶν ὁποίων, γνωστὸν εἶναι, πόσον εἶναι ὑπέρογκος ἡ τιμὴ διὰ τὸ εὔφορόν των.

Τὰς ζημίας δὲ ταύτας ἐπεκτεινομένας καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν καὶ τὸ ἐμπόριον, διὰ τὸ ἄλλο τε πλούτιον τῶν προϊόντων τῆς εἰρημένης ἐπαρχίας, συμμερίζεται ἐμμέσως τε καὶ ἀμέσως τὸ Δημόσιον ὡς ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν φόρων καὶ τοῦ ἀπαραγώγου σημαντικῶν ἐκτάσεων γαιῶν, τὰς ὁποίας ἔχει κατ' ἐκείνην τὴν ἐπαρχίαν· μόνον δὲ ἐκ τῶν πρώτων ἀπώλεσεν ἐκ τῶν προσόδων τοῦ δήμου Ὀρχομενοῦ ὑπὲρ τὰ 10,000 κοιλὰ σίτου κατ' ἔτος, χωρὶς νὰ ὑπολογισθῶσιν αἱ ἐκ τῆς καλλιεργείας καὶ διαθέσεως τῶν λοιπῶν ὠφέλειαί του. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλουσα καὶ λόγῳ φιλανθρωπίας καὶ λόγῳ δημοσίων συμφερόντων νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τῶν πασχόντων κατοίκων τῆς ἐπαρχίας, καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τὰς αἰτίας τῶν κοινῶν τούτων δυσχημάτων καὶ ζημιῶν, εἶχε διατάξει ἀλλεπαλλήλως ἐπὶ τῶν προκατόχων μου νὰ γίνωσι καὶ ἐπιτόπιαι ἔρευναι παρ' ἐπὶ τούτῳ μηχανικοῦ περὶ τῆς κατάλληλου διευθετήσεως τῶν ὑδάτων τῶν εἰρημένων ποταμῶν, καὶ σχέδια καὶ προϋπολογισμὸς ἐπὶ τούτῳ συνετάχθησαν, δὲν ἐνεργήθη ὅμως τί, διότι κατ' ἀπόφασιν προηγουμένην τῆς Βουλῆς ἔπρεπε νὰ συμμερισθῶσι τῶν γενησομένων δαπανῶν καὶ αἱ ἰδιοκτῆται, καθ' ὃ ἔχοντες συμφέρον ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, οὗτοι δὲ ἐὰν καὶ ἐδείξαν προθυμίαν τινὰ, δὲν ἦλθον ὅμως εἰς ἀποτέλεσμα κοινοῦ τινος συμβιβασμοῦ καὶ ὑποχρεώσεως, καὶ οἱ πλεῖστοι ἀπετάθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως διὰ νόμου κανονίσῃ τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὴν συμμετοχήν των εἰς τὰς δαπάνας, ὡς οὐδεὶς νὰ δύναται ν' ἀρνηθῇ ταύτην πρὸς ἐλάφρυνσιν τῶν ἄλλων.

Ἐκ τοιαύτης λοιπὸν ἀνάγκης καὶ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν προῆλθεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ παρουσιαζομένου

νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὰς ἑξῆς δικαιολογήσεις.

Δι' αὐτοῦ ζητεῖται ἡ ἐπιψήφισις εἰδικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 65,000, αἵτινες θεωροῦνται ἀναγκαῖαι πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀπαιτουμένων ὑδραυλικῶν ἔργων διὰ τὴν διευθέτησιν καὶ τακτικὴν εἰς τὸ μέλλον ῥοὴν τῶν ὑδάτων ἁπάντων τῶν ἀναφερομένων ποταμῶν. Ἡ δαπάνη αὕτη θεωρουμένη ἐκ τῶν μᾶλλον παραγωγικῶν ὑποσχεται σημαντικὰς ὠφελείας καὶ εἰς τὸ Δημόσιον καὶ εἰς τοὺς κατοίκους, ὡς ἐκ τῆς καλλιεργείας τῶν κατακλυζομένων γαιῶν, καὶ ἐκ μόνων τῶν προσόδων ἑνὸς ἔτους δύναται νὰ καλυφθῇ· οὐχ ἧττον ὅμως ἡ δαπάνη θέλει συμμερισθῇ μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ ἀποδοθῇ παρ' αὐτῶν εἰς τὸ Δημόσιον κατὰ λόγον τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν των.

Τὸν προσδιορισμὸν τούτων τῆς συμμετοχῆς των καὶ τὴν ἀναλογίαν εἰς τὰς δαπάνας θέλει κανονίσει ἐνόρκων δικαστηρίων πραγματογνωμόνων, ἐλεγόμενον κοινῶς μετὰ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 2, 3, 4 τοῦ νομοσχεδίου. Διὰ νὰ ἐξασφαλισθῶσι προσηκόντως τὰ δικαιώματα τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τοῦ δημοσίου ἐδόθη ἡ μεγαλητέρα δημοσιότης εἰς τὰς περὶ τούτου πράξεις τῶν πραγματογνωμόνων καὶ τὸ δικαίωμα εἰς πάντας τοῦ νὰ ἐπιφέρωσι τὰς ἐνστάσεις των, ἐὰν ἤθελον θεωρήσει προσβεβλημένα τὰ δικαιώματά των κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νομοσχεδίου. Κατ' ἀνάγκην αἱ τοιαῦται ἐνστάσεις ἔπρεπε νὰ ἀποφασίζωνται ταχύτερα καὶ ἀπὸ διοικητικὸν δικαστήριον, καθ' ἃ πράττεται καὶ εἰς ἄλλα Κράτη, ἕνεκα τοῦ ἐπειγομένου κινδύνου καὶ τῶν ζημιῶν, αἵτινες δύνανται νὰ ἐπέλθωσιν ἐκ πάσης παρατάσεως, ἐπειδὴ ὅμως παρ' ἡμῖν ἀντίκειται τοῦτο εἰς τοὺς ῥητοὺς διατάξεις τοῦ συντάγματος, ἐπρέπει μὲν ἡ ἀρχὴ τοῦ νὰ δικασθῶσιν αἱ ἐνστάσεις παρὰ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἐλήφθησαν δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ μετεφέρθησαν ἐπὶ τοῦ πρακειμένου ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ ἐπισπευστικὴν ἐδικασίν των, αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1848 νόμου περὶ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, αἵτινες ἐθεωρήθησαν καταλληλοι ἐπὶ τοῦ προκειμένου περιλαμβανόμεναι ἐν τοῖς ἄρθροις 6—9.

Ἂν καὶ ὑπάρχῃ σχεδὸν βεβαιον, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἰδιοκτητῶν ἕνεκα τῶν περιγεγραμμένων εἰς αὐτοὺς ὠφελειῶν δὲν θέλει ποτὲ δυστροπήσει περὶ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐπιβαλλομένου μέρους τῶν ἐξόδων, οὐχ' ἧττον ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον καὶ δίκαιον, ὥστε ἡ δαπάνη αὕτη, ἣν προκαταβάλλει τὸ δημόσιον, νὰ εἰσπράττηται

ἐν περιπτώσει δυστροπίας κατὰ τὰς περὶ καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον διατάξεις.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων θέλει μὲν ἐνεργεῖσθαι κατὰ τὰς διατάξεις περὶ δημοσίων ἔργων, ἀλλὰ τὰ ἔργα θέλουν ἐπιτρεπεσθαι παρ' εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, ἀπαρτιζομένης παρ' ὅλων τῶν ἐχόντων συμφέρον, καὶ ἐχούσης ἱκανὴν ἁρμοδιότητα κατὰ τὰ ἄρθρα 12—14 πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων αὐτῶν, καὶ δυναμένης διὰ τῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐκθέσεών της καὶ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς παραδόσεως, νὰ φωτίζῃ αὐτὸ περὶ τὴν διόρθωσιν τῶν ἡμαρτημένων ἢ τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν ἐλλείψεων κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν περὶ τούτων ἀποφάσεων, συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρ. 15, 16.

Τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως καὶ προφυλάξεως τῶν ἔργων θεωροῦνται ἐκ τῶν μᾶλλον ἀναγκαίων, καθ' ὅσον μικρὰ ἐπιδιόρθωσις αὐτῶν μὴ ἐνεργουμένη ἐγκαίρως ἐπιφέρει σημαντικὰς ζημίας. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἔπρεπε νὰ ἐξασφαλισθῶσι τὰ ἔργα ταῦτα καὶ ἐκ τῶν φθορῶν, αἵτινες κατὰ δυστυχίαν προξενοῦνται ὑπὸ τῶν κατοίκων πολλάκις ἕνεκα μικροῦ συμφέροντος καὶ πάντοτε ἀπὸ ἀπερισκεψίαν, ὁσάκις δὲν προφυλάττονται ταῦτα διὰ συντόνου ἐπαγρυπνήσεως, καὶ δὲν ὑποδεικνύεται τὸ κοινωφελὲς αὐτῶν διὰ τῆς κοινῆς προσοχῆς καὶ εὐθύνης ὅλων. Διὰ νὰ φθάσῃ δὲ τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ νομοσχέδιον, ἐκτὸς τοῦ διορισμοῦ τῶν ἀναγκαίων φυλάκων, παραδέχεται ὡς ἀναγκαίαν καὶ τὴν εὐθύνην ὅλων τῶν κατοίκων ὡς πρὸς τὰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῶν διαταξεων τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1838 νόμου, περὶ τῶν γενομένων εἰς τὰ δένδρα καὶ ἄλλας φυτείας φθορῶν.

Διὰ νὰ ἐπιτείνῃ τὰς ὠφελείας, ὅταν γεννῶνται εἰς τὴν κοινωνίαν ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τοιούτων ὑδραυλικῶν ἔργων, καὶ διὰ νὰ δώσῃ τὴν εὐκολίαν καὶ εἰς κατοίκους ἄλλων μερῶν, οἵτινες πιθανὸν νὰ εὑρίσκωνται εἰς ὁμοίας περιστάσεις, εὗρεν ἀναγκαῖον ἡ Κυβέρνησις, ὥστε τὰ ἴδια μέτρα νὰ ἐφαρμόζωνται καὶ περὶ αὐτῶν, μέχρις οὗ ἤθελεν ἐκδοθῇ γενικώτερος νόμος περὶ ἀποζημιώσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἰουλίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΓΑΛΒΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἰουλίου 1852.

Ἐντολῇ τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν πίστωσις ἐκ δραχ. 65,000, ἥτις θέλει χρησιμεύσει εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκεκριμένου σχεδίου καὶ προϋπολογισμοῦ ἀνασκαφὴν τῶν ἀπαιτουμένων διωρύγων καὶ κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων ὑδραυλικῶν ἔργων πρὸς διευθέτησιν τῶν ὑδάτων τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν ποταμῶν Κηφισσοῦ, Μέλανος, καὶ Ἑρκύνης, καὶ ἐξασφάλισιν τῶν παρακειμένων ἐθνικῶν καὶ ἰδιοκτήτων γαιῶν ἀπὸ τὰς πλημμύρας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ καταβαλλομένη παρὰ τοῦ δημοσίου δαπάνη ἀναλογιζομένη παρ' ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς πραγματογνωμόνων ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ἀξίας τῶν κατακλυζομένων ἢ ὑποκειμένων εἰς πλημμύρας γαιῶν, θέλει ἀποδοθῇ εἰς αὐτὸ παρὰ τῶν κυρίων τῶν γαιῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐπιτροπὴ θέλει σύγκεισθαι ἐκ πέντε μελῶν, ὧν τὰ δύω θέλουν ἐκλέξει οἱ ἰδιοκτῆται καὶ τὰ τρία ἡ Κυβέρνησις. Ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἤθελον διορίσει τὰ δύω μέλη ἐντὸς τῆς ἐπὶ τούτῳ ὁρισθησομένης προθεσμίας θέλει διορίζει αὐτὰ ὁ πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐπιτροπὴ ὁρκιζομένη κατὰ τὰς περὶ πραγματογνωμοσύνης διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας θέλει μεταβαίνει ἐπιτοπίως μετὰ τοῦ μηχανικοῦ, καὶ διαιροῦσα ἐπὶ τοῦ σχεδίου τὰς εἰς πλημμύρας ὑποκειμένας γαίας εἰς ἀναλόγους τάξεις κατὰ τὴν ἀξίαν των, θέλει προσδιορίσει τὴν περίμετρον ἑκάστης κλάσεως καὶ τὴν εἰς Β. στρέμματα ἔκτασιν αὐτῆς, καθὼς καὶ τὰ ὅρια ἑκάστης ἰδιοκτησίας μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ θέλει συντάξει τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον περὶ τοῦ ἀναλογι-

σμοῦ τῆς δαπάνης ἐπὶ τῶν γαιῶν κατὰ λόγον τῆς ἐκτάσεως ἑκάστης ἰδιοκτησίας καὶ τῆς κλάσεως εἰς ἣν κατετάχθη, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προϋπολογισθέντων ἐξόδων κατὰ τὰ ἐγκεκριμένα σχέδια ἐν οἷς θέλει συμπεριληφθῇ καὶ ἡ ἀντιμισθία τῶν πραγματογνωμόνων.

Ἄρθρ. 5. Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον σχέδιον καὶ πρωτόκολλον τοῦ ἀναλογισμοῦ τῆς δαπάνης θέλουν μένει ἐκτεθειμένα εἰς τὸ ἐπαρχεῖον τῆς ἐπαρχίας ἐντὸς τῆς ὁποίας κεῖνται αἱ γαῖαι, εἰς δὲ τὸ κατάστημα τῆς νομαρχίας ὅταν αἱ γαῖαι κεῖνται ἐντὸς δήμων ἀνηκόντων εἰς διαφόρους ἐπαρχίας· τοῦ δὲ πρωτοκόλλου ἀντίγραφα θέλουν διευθυνθῇ εἴς τε τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς εἰδικοὺς παρέδρους τῶν χωρίων ὅπου κεῖνται αἱ καταλαμβανόμεναι γαῖαι καὶ διὰ προγράμματος ἀναγνωσθησομένου δὶς ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ δύο ἀκολούθους Κυριακὰς καὶ τοιχοκολληθησομένου εἰς ὅλα τὰ ἀνωτέρω δημόσια καταστήματα, θέλει προσκαλέσει ὀνομαστὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ σημειουμένους ἰδιοκτήτας διὰ νὰ λάβωσιν αὐτῶν γνῶσιν καὶ ἐπιφέρωσι τὰς ἐνστάσεις των.

Ἄρθρ. 6. Ὅσοι ἔχουν τοιαύτας ἐνστάσεις εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ ἀναλογισμοῦ, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν ἄλλων μὴ προσηκόντως σημειωθέντων ἢ παραλειφθέντων, δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν διόρθωσιν δι' ἀγωγῆς εἰσαγομένης εἰς τὸ ἁρμόδιον πρωτοδικεῖον ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ προγράμματος τοῦ νομάρχου.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἰς τὸν οἶκον. ἔρημον καὶ εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ἐντὸς τῆς τεθείσης προθεσμίας ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἄρθρ. 8. Πᾶσα δίκη πηγάζουσα ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ ἀναλογισμοῦ θεωρεῖται κατεπείγουσα καὶ ἡ διαδικασία της εἶναι συνοπτική.

Ἄρθρ. 9. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρωτοδικείου συγχωρεῖται ἔφεσις εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐφετεῖον, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἡ παρὰ τοῖς ἐφέταις διαδικασία γίνεται ὡς ἐν ταῖς συνοπτικαῖς δίκαις.

Ἄρθρ. 10. Μετὰ τὴν ἐκδίκασιν ὅλων τῶν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἐνστάσεων ὁ ἀναλογισμὸς τῆς δαπάνης εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας καθίσταται ὁριστικῶς καὶ ἀπρόσβλητος διὰ παντὸς ἐνδίκου μέσου, οἱ δὲ ἰδιοκτῆται προσκαλούμενοι παρὰ τοῦ

ἁρμοδίου ἐπαρχιακοῦ ταμίου ὀφείλουν νὰ πληρώσωσι τὴν ἐπιβαλλουσαν μερίδα τῆς δαπάνης.

Ἄρθρ. 11. Κατὰ τῶν ὑπερημέρων ἢ δυστροπούντων εἰς τὴν πληρωμὴν θέλουν ἐφαρμόζεσθαι τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον καταναγκαστικὰ μέτρα.

Ὁσάκις ὅμως ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔρθρον ἀναλογοῦσα εἰς ἰδιοκτήτην τινὰ δαπάνη ὑπερβαίνει τὴν ἀξίαν τῆς ἐμπεριλαμβανομένης εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἀποζημιώσεως γῆς του, δὲν ὑποχρεοῦται οὗτος εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπερβάλλοντος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκποίησιν τῆς γῆς του ταύτης, τὸ ἐλλεῖπον τῆς δαπάνης διανέμεται κατ' ἀναλογίαν εἰς τὰς μερίδας τῶν ἄλλων ἰδιοκτητῶν.

Ἄρθρ. 12. Ἡ ἐκτέλεσις καὶ διεύθυνσις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων.

Ἄρθρ. 13. Ἡ ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἐκ τριῶν μελῶν καὶ διορίζομένη συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 3 θέλει ἐπιτηρεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν, μετὰ δὲ τὴν ἀποπεράτωσιν ἑκάστης ἐργασίας θέλει συντάττεσθαι μετ' αὐτὴς καὶ τοῦ μηχανικοῦ τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων.

Ἄρθρ. 14. Ὁσάκις ἡ ἐπιτροπὴ ἤθελε παρατηρήσει ἐλλείψεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ δὲν ἤθελε διορθώσει αὐτὰς ὁ μηχανικὸς, θέλει ἀναφέρεσθαι διὰ τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον παρὰ τοῦ ὁποίου θέλουν διατάττεσθαι τὰ δέοντα.

Ἄρθρ. 15. Ἡ βεβαίωσις περὶ τῆς κατὰ τὰ ὡρισμένα ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ τοῦ τόπου διὰ πρωτοκόλλου συνταττομένου ἐνώπιον τοῦ ἐπάρχου παρὰ τοῦ μηχανικοῦ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 16. Τὸ πρωτόκολλον θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπόκειται νὰ διατάξῃ τὴν διόρθωσιν τῶν τυχὸν παρατηρθεισῶν ἐλλείψεων.

Ἄρθρ. 17. Πᾶσα ὑπέρβασις τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης ἥτις ἤθελεν ἀποδειχθῇ ἀναγκαία, ἐγκρινομένη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ Β. Διατάγματος θέλει ἀναλογίζεσθαι καὶ καταβάλλεσθαι παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τοῦ δημοσίου κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρ. 4 διατεταγμένα.

Ἄρθρ. 18. Τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως καὶ προφυλάξεως τῶν τετελεσμένων ὑδραυλικῶν ἔργων θέλουν πληρώνεσθαι παρὰ τῶν

ἰδιοκτητῶν κατ' ἀναλογίαν τῆς εἰς τὰς δαπάνας τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν συμμετοχῆς των.

Ἄρθρ. 19. Ἡ ἀνωτάτη ἐπιτήρησις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἀνατίθεται εἰς τὸν ἀρμόδιον μηχανικόν, θέλει δ' ἐνεργεῖσθαι ἐπιτοπίως καὶ ὑπὸ τὴν ἐπαγρύπνησιν τούτου παρὰ τῶν ἀναγκαίων διωρυγοφυλάκων διοριζομένων παρὰ τοῦ νομάρχου κατὰ πρότασιν τοῦ μηχανικοῦ.

Ἄρθρ. 20. Τὰ παρὰ τῶν διωρυγοφυλάκων συνταττόμενα πιστοποιητικὰ ὡς πρὸς τὰς προξενουμένας βλάβας εἰς τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα ἔχουν τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ὡς τὰ παρὰ τῶν ἀγροφυλάκων συνταττόμενα, μὲ τοὺς ὁποίους ἐξομοιοῦνται ὡς πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὸν ἐπίτιμον χαρακτῆρά των.

Ἄρθρ. 21. Πᾶσα εἰς τὰ ὑδραυλικὰ ταῦτα ἔργα προξενουμένη παρὰ ἰδιωτῶν ζημία θέλει ἐξομοιοῦσθαι μὲ τὰς εἰς δημόσια ἔργα πραττομένας, καὶ θέλει τιμωρεῖσθαι κατὰ τὰς περὶ τούτων διατάξεις τοῦ ποιν. νόμου· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀπότισιν τῆς προξενηθείσης ζημίας, θεωροῦνται συνυπεύθυνοι πάντες οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου καὶ θέλει ἀποδίδεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1838 νόμου περὶ τῶν γενομένων εἰς τὰ δένδρα καὶ ἄλλας φυτείας ῥθορῶν, αἵτινες θέλουν ἐφαρμόζεσθαι καὶ εἰς τὴν πρακειμένην περίστασιν.

Ἄρθρ. 22. Δι' εἰδικοῦ Β. Διατάγματος θέλουν κανονισθῆ ἡ χρῆσις καὶ διανομὴ τῶν κατοικιδίων ὑδάτων καθὼς καὶ τὰ χρέη καὶ εὐθύνη τοῦ μηχανικοῦ καὶ τῶν διωρυγοφυλάκων.

Ἄρθρ. 23. Μέχρις οὗ ἐκδοθῆ γενικὸς νόμος περὶ ὑδραυλικῶν ἔργων πρὸς ἀποξήρανσιν ἑλῶν ἢ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν γαιῶν ἀπὸ πλημμύρας αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου θέλουσιν ἰσχύει καθ' ὅλον τὸ κράτος καὶ θέλουν ἐφαρμόζεσθαι καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις, ὁσάκις πρόκειται περὶ ἐκτελέσεως τοιούτων ὑδραυλικῶν ἔργων πρὸς κοινὸν συμφέρον.»

Παρελθόντων τελευταίων καὶ ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῶν φορολογικῶν νόμων διὰ τὸ 1853 ἔτος, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης παρουσιασθείσης τροπολογίας, ἔχουσαν οὕτω

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ ἐπὶ τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν τροπολογίαν τοῦ Κ. Α. Κουμουνδουράκη, καὶ μελετήσασα αὐτὴν μετ' ἐπιστασίας παρατηρεῖ ὅτι.

Τὸ ἐν χρήσει σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως λείψανα τῆς Τουρκο-

κρατίας, ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε ἡ αἰτία καταπιέσεων καὶ καταστροφῶν. Οἱ φόροι εἶναι μέρος τοῦ προϊόντος, τὸ ὁποῖον συνεισφέρει ὁ πολίτης πρὸς συντήρησιν τῆς πολιτείας· δὲν πρέπει διὰ τοῦτο ἡ φορολογία νὰ ἦναι τὸ στάδιον κερδοσκοπίας, καὶ δὲν εἶναι εἰς οὐδὲν εὐνοούμενον ἔθνος· ἡ ἐκποίησις παραδίδουσα εἰς τὰς ἁρπακτικὰς τῶν ἐνοικιαστῶν χεῖρας τοὺς κατοίκους δὲν ἀσφαλίζει, ὡς ὑπετίθετο, οὔτε τὴν δημοσίαν πρόσοδον, καὶ ἀπόδειξις τὸ πλῆθος τῶν καθυστερουμένων, τῶν ὁποίων ἡ εἴσπραξις ἀπείρους θέλει καταστρέψει οἰκογενείας· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις πολλὰς κατέβαλον προσπαθείας πρὸς ἐφαρμογὴν τρόπων ἐξασφαλιζόντων τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου καὶ τοῦ δημοσίου, ἀλλ' ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἀπέναντι τῶν πολυμηχάνων φορολόγων ἡ ἁπλότης τῶν χωρικῶν ὑπῆρξε πάντοτε θῦμα. Διὰ νὰ τύχῃ δικαιοσύνης ὁ πολίτης κατὰ τῶν ἀνομιῶν τῶν ἐνοικιαστῶν ἀνάγκη καὶ ἔξοδα νὰ ὑποστῇ πρὸς ἔκθεσιν τῶν δικαίων του ἐνώπιον τῆς ἀρχῆς, καὶ καιρὸν ἱκανὸν νὰ δαπανήσῃ ἐν ὥρᾳ ἐργασίας, παραλείπει διὰ τοῦτο πολλάκις, ὅτε ἡ μία τῆς ἄλλης ζημίας δὲν διαφέρει μεγάλως· τοιουτοτρόπως ὡς βαρύμετρον τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων παρουσιάζεται εἰς τοὺς κατοίκους τὸ μέγεθος τῆς ζημίας! ἰδέα ὀλεθρία! Ἀλλὰ μήπως καὶ τὸ δημόσιον ἀντικατεστάθειστης εἰς χρήματα πληρωμῆς τῶν φόρων ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ; ὁ τρόπος τῆς εἰς χρήματα πληρωμῆς παρήγαγε τὰς καθυστερήσεις, ἀλλ' ἐνῷ ὅτε ἦδη ἐξέλειπον αὗται, προσετέθησαν καὶ αἱ καταχρήσεις· οὐδεὶς δὲ ἀγνοεῖ, ὅτι αἱ δημόσιαι ἀποθῆκαι εἶναι τὰ ἐργαστήρια τῶν ἀδικιῶν πρὸς τοὺς κατοίκους, καὶ τῶν κλοπῶν καὶ νοθεύσεων τῶν δημοσίων γεννημάτων. Ἐκ τῶν ἀποθηκαρίων ἄπειροι μέχρι τοῦδε ἐξῆλθον μ' ἀρκετὰ ἀράδια, τὸ δὲ χείριστον, ὅτι διὰ ταῦτα τὸ δημόσιον ἐπιβαρύνεται μὲ ὑπέρογκα ἔξοδα μισθοδοσιῶν καὶ ἐνοικίων· τὸ σύστημα λοιπὸν τῆς ἐνοικιάσεως ὡς πρόξενον ἀδικιῶν καὶ καταχρήσεων, ὡς ἐν γένει ἀδικοῦν καὶ τὸ δημόσιον καὶ τὸν πολίτην, καὶ διαφθεῖρον, ἀνάγκη εἶναι νὰ μεταβληθῇ ὅσον τάχος· ἀλλὰ δύναται ν' ἀντικατασταθῇ ἀμέσως διὰ τοῦ παρὰ τοῦ Κ. Κουμουνδουράκη προτεινομένου; ἡ μεταβολὴ τῶν οἰκονομικῶν συστημάτων εἶναι γεγονὸς σπουδαῖον, καὶ ἔχει μεγάλας τὰς συνεπείας, διὰ τοῦτο, μολονότι τὸ νέον τοῦτο σύστημα μεγίστην παρουσιάζει ἐπὶ τὰ βελτίω διαφοράν, μολονότι καὶ πλείστας τῶν κακῶν συνηθειῶν τῆς ἐνοικιάσεως προλαμβάνει, καὶ δύναται κατ' ὀλίγον νὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὸ διανεμητικὸν σύστημα, μ' ὅλα ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ὁποίας

τὰς συμπαθείας ἐκέρδισε, μὴ τολμήσασα νὰ συστήσῃ τὴν ἄμεσον παραδοχήν του, πρὶν ἡ ἀκριβῶς καὶ κατ' ἔκτασιν μελετηθῇ·

Προτείνει·

Ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τῆς τροπολογίας τοῦ Κ. Κουμουνδουράκη ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ καθ' ὅσον ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φορολογίας νόμου θέλει ἐπανέλθει ὅσον οὔπω εἰς τὰς Βουλάς, τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς κυρίους βουλευτάς, καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν, τὴν μετ' ἐπιστασίας μελέτην αὐτῆς, νὰ προχωρήσῃ δὲ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου. Ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει τὴν ἄμεσον εἰσπραξιν τοῦ φόρου τῶν κουκουλίων εἰς τὰ τελωνεῖα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Ἰουλίου 1852.

Σ. Κοπανίτσας, Δ. Π. Δημητρακόπουλος,
Εὐσ. Μ. Παρίσης, Κωνστ. Νταγρῆς,
Ὁ Εἰσηγητὴς
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.»

Ἀκολούθως ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἡ Βουλὴ παρελέχθη νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου ὡς κατεπείγοντος. Οὕτω δ' ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτους Σ. Κοπανίτσαν καὶ Ἡλ. Δωλᾶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρελέχθη αὐτὴν πομψήφει διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς . . . . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . .
Πέτρος Καμπάνης . . .
Δημ. Τσόκρης . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .
Γεώρ. Τσόκρης . . . . .
Γεωρ. Σκόπρος . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς .
Ἀνδρέας Ἴτκος . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .
Θεόδωρος Γρίβας . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . N.
Γατσέλος Μαυρομμάτης N.
Δ. Πετροπουλάκης . . N.
Π. Τζαννετάκης . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος

Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου N.
Ἐλευθήρ. Καλογερᾶς . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . N.
Γεωργ. Ἰω. Γιωλδάσης . .
Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . N.
Στέφαν. Στεφανόπουλος . N.
Ἀνδρέας Λύγερινὸς . . N.
Ἰωάν. Κλίμακας . . . .
Ἀναγνώστ. Δημητρίου . .
Π. Ζάνος . . . . . .
Χρ. Δεμάθας . . . . N.
Γρηγ. Βαλλιάνος . . . N.
Θρασ. Ζαΐμης . . . . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . .
Ἡλ. Παπαδαῖος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης. N.
Γεώργ. Περωτὴς . . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .
Νικόλ. Μπούκουρας . .
Λάμπρ. Ῥοΐλος . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος .
Π. Καλπαδίνος . . . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .
Γεώργ. Πανοπιρτόπουλος N.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος N.
Ἐμ. Καραμάλος . . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . .
Ἀναγ. Κοντάκης . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . N.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . N.
Παρασ. Ματάλας . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . N.
Στάμος Μαυροδῆμος . . .
Α. Α. Εὐμολπίδης . . . N.
Ἠλίας Δωλᾶς . . . . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας .
Παναγιώτ. Βάρδογλης . N.
Δημήτρ. Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Γεώργιος Γουλιμῆς . . .
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . N.
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . .
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γεώργ. Κάνδυας . . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . N.
Α. Παπαδημητριάδης . .
Ν. Σισμάνης . . . . .
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . N.
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος N.
Γ. Μαθεμαχωρίτης . . .
Κίμων Χριστοδούλου .
Νικόλ. Πιπράκος . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας. . . .
Σταυρ. Καπετανάκης . N.
Δημ. Νικουλάκης . . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . .
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .

Νάκος Πανουριᾶς . . . Ν.	Δημήτριος Δρόσος . . . Ν.
Παπακώνσ. Τσαμάλας Ν.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος Ν.
Κ. Βλάμης . . . . . Ν.	Κυριάκος Πυκρόπουλος .
Κ. Σκουρλέτης . . . Ν.	Ἀναργ. Παπατσώρης . . Ν.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . .
Σιδέρης Πράτσικας . . .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . .
Παν. Πατρινὸς	Α. Κιζόνης . . . . . Ν.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .	Ἰωάν. Δεμενικὸς . . . . Ν.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου Ν.	Λαζαρος Α. Γιουρδῆς . Ν.
Ἀναγνώστης Ταπόπουλος .	Ἰω. Γ. Κριεζῆς . . . Ν.
Κωνς. Δαρειώτης . . Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . .
Ἰωάν. Γεωργάρας . . . Ν.	Κ. Δυοβουνιώτης . . Ν.
Γ. Νικολάου . . . . Ν.	Μ. Χουρμούζης . . . .
Ἀνδρέας Μάμουκας . . Ν.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . Ν.
Ζαννὴς Μαραγκὸς	Δημήτριος Μητσάκης . .
Μιχαὴλ Σολομὸς . . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης Ν.
Κύστρατίος Παρίσης . . Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . Ν.
Ἰωάννης Ζαγρέδος	

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αἰτήσεων ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν Γ'. τριμηνίαν κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφισθέντος ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852 ἐκτὸς τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων καὶ τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ Κεφ. 24 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς νόμους ἢ δικαστικὰς ἀποφάσεις.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αἰτήσεων ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν Γ'. τριμηνίαν κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφισθέντος ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852, ἐκτὸς τῶν

ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων, καὶ τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ Κεφ. 24 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς νόμους ἢ δικαστικὰς ἀποφάσεις.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προὐτέθη μετὰ ταῦτα εἰς συζήτησιν τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1852 νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου προκειμένου νὰ γίνῃ ψηφοφορία, παρετηρήθη, ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν δὲν ὑπόκεινται εἰς ψηφοφορίαν οὔτε ἡ ἀρχὴ οὔτε τὸ σύνολον τῶν νομοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων καὶ ἐσόδων, ὡς καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ· συμφωνησάσης δὲ τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου μετὰ τῶν ἐπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς.

« Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1852 εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή, ἐξετάσασα τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως ταύτης νομοσχέδιον, παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τῶν γενομένων κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων ἐλαττώσεων καὶ αὐξήσεων, μεταβάλλονται τὰ ἐν τῷ ἄρθρ. 1 τοῦ νομοσχεδίου ποσά, ὡς ἑξῆς·

Διὰ τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Βασιλικοῦ οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐζητήθη πίστωσις . . . . . δραχ.	531,328·59
Προσετέθησαν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ εἰς τὸ κεφάλαιον 5· ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . . . δραχ. 6,000	
Ἀφηρέθησαν ἐκ τοῦ Κεφ. Α. ἀρ. 1. δρ. 800,	
καὶ ἐκ τοῦ Κεφ. 5. . . . » 1700,	
δραχ. 2,500.	
καὶ περιωρίσθησαν τὰ προστεθέντα . . . δραχ.	3,500.
Οὕτω δ' ὑπεζήθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τούτου εἰς . . . . . δραχ.	534,828·59.
Διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης ἐζητήθη πίστωσις . . . . . »	1302,347·22.
Προσετέθησαν ὡσ. εἰς τὸ κεφ. Δ'. 1. »	7000
Εἰς τὸ Κεφ. Δ. 2. . δρ. 10,000,	
» » » Η. 4. . . » 40,000,	
» » » Θ'. 1. . . » 1500.	
Τὸ ὅλον δραχ.	58,500.

καὶ οὕτως ηὐξήθη τὸ ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου εἰς δραχμὰς 1,360,847:22

Διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν

ἐζητήθη πίστωσις	δραχ.	1,700,000
Προσετέθησαν ὡσαύτως εἰς τὸ Κεφ. Η'. 1	»	2,000
καὶ ηὐξήθη τὸ ποσὸν εἰς	δραχ	1,702,000

Διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, ἐζητήθη πίστωσις . . . δραχ . 834,682:83.

Προσετέθησαν ὡσαύτως εἰς τὸ Κεφ. Θ'. 1.	»	2000
» » Ι'. 1.	»	2800
» » ΙΑ'. 1.	»	1400
» » ΙΕ. 1.	»	10,000.
καὶ ηὐξήθη τὸ ποσὸν εἰς	δραχ.	850,882:83.
Ὅλαι αὗται αἱ αὐξήσεις ἀναβαίνουσιν εἰς	δρ.	80,200.
Προστιθέμεναι δὲ εἰς τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ συνιστάμενον ἐκ .	δραχ	19,429 248:71
ἀναβιβάζουσι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ 1852 εἰς	δραχ.	19,509,448:71
Ἐὰν δὲ ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν τῶν ἐσόδων, συνιστάμενον ἐκ	δραχ.	19,465 473:58
μένει προσωρινὸν ἔλλειμμα	δραχ.	43,975:13·

Προτείνει δὲ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διορθωθῇ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέντα, καὶ νὰ γενῇ παραδεκτὸν τὸ ἄρθρον αὐτό, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ἐπὶ τῶν ὁποίων οὐδεμίαν ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ παρατήρησιν.»

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλή, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰς ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐκθέσει ἐπενεχθείσας μεταβολάς, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1852 προσδιορίζονται εἰς δραχ. δέκα ἐννέα ἑκατομμύρια, πεντακοσίας ἐννέα χιλιάδας τετρακοσίας τεσσαράκοντα ὀκτὼ καὶ λεπ. ἑβδομήκοντα ἓν ἀρ. 19,509,448:71 καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσαρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων ὡς ἑρεξῆς·

Α'. Εἰς χρέος δημόσιον, ἤτοι εἰς τόκους καὶ χρεωλύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου, δρ. 3,835,473:58

Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ δρ.	.	50,376:22
Εἰς ἀπόδοσιν τῶν προκαταβολῶν τῶν τριῶν Δυνάμεων	. . . »	400,000
Εἰς τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους	. . »	14,500
Εἰς συντάξεις	»	407,901:12
		4,708,250:92

Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν		1,000,000
Γ'. Εἰς ἀποζημ. τῶν βουλ. σωμάτ.		400,000
Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργείων τοῦ Βασιλ. Οἴκου.		
καὶ τῶν ἐξωτ. σχέσεων δραχ.	534 828:59	
Τῆς δικαιοσύνης	1,360,847:22	
Τῶν ἐσωτερικῶν	1,702,000	
Τῶν ἐκκλησιαστ. καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως	850,882:83	
Τῶν στρατιωτικῶν . .	4,948,654.07	
Τῶν ναυτικῶν . . .	1,446,060:65	
Τῶν Οἰκονομικῶν . . .	949,962:53	
		11,713,035:89
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως ἐπιστασ. καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων	. .	1,332,305
ΣΤ'. Εἰς διαφόρους πληρωμὰς		275,656:90
Τὸ ὅλον δραχμαὶ		19,509,448:71

Ἀνήκουν δ' εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔξοδα, μόνον ἐκεῖνα ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ἔτους. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρ. 2 ἐρωτήσαντός τινος, τί θέλει γίνει ἡ ἐπ' αὐτοῦ ζητηθεῖσα διὰ Β. διατάγματος προσθήκη, ἑνὸς ἐδαρίου, δι' οὗ ἐπετρέπετο εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον ἡ ἐναλλαξ μετάθεσις διαφόρων τῶν κεφαλαίων ποσοτήτων· ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι παρελθόντος τοῦ χρόνου καὶ ἀποβαινούσης περιττῆς τῆς προσθήκης, ἀποσύρει αὐτήν.

Οὕτως ἀρκεσθέντος τοῦ βουλευτοῦ εἰς τὴν ἀνωτέρω διασάφησιν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 2 ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρ. 1 ἔξοδα θέλουσι πληρωθῆ ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως 1852, ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν, διὰ τῶν ὑπολοίπων

τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων. »

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρ. 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9, μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 3. Αἱ ἀνωτέρω χορηγούμεναι πιστώσεις, θέλουν διανέμεσθαι καθ' ἕκαστον μῆνα καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὑπουργῶν, δυνάμει Βασιλ. διαταγμάτων, πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῶν στηριζομένων εἰς τοὺς ὑπάρχοντας νόμους, Β. διατάγματα ἢ κανονισμούς.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ὑπουργοὶ δὲν δύνανται δι' ὁποιασδήποτε εἰδικοῦ πόρου ν' αὐξήσωσι τὸ ποσὸν τῶν προσδιορισθεισῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας των πιστώσεων· ἐὰν ἐπομένως κινητὰ ἢ ἀκίνητα, εἰς τὴν διάθεσιν των εὑρισκόμενα, πωληθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1852, τὸ τίμημα αὐτῶν θεωρεῖται ὡς δημόσιον ἔσοδον καὶ καταλογίζεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Εἰς τὰ ἔσοδα ἐπίσης καταλογίζονται τὰ ἐπιστρεφόμενα χρήματα διὰ πληρωμὰς ἐνταλμάτων, ἀπαραλλήλως ἢ κατὰ λάθος ἐκδοθέντων, ὅταν ἡ ἐπιστροφὴ αὐτῶν γίνηται μετὰ τὸ κλείσιμον τῆς ἀνηκούσης χρήσεως, ἢ ὅταν δὲν παρουσιάζηται ἀνάγκη ἐπαναφορᾶς τοῦ ποσοῦ αὐτῶν, εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 5. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως 1852 παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὁπότε κλείονται ὁριστικῶς τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν ὑπουργείων, καὶ θεωροῦνται ἄκυρα τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδοθέντα μήπω δὲ πληρωθέντα ἐντάλματα.

Ἄρθρ. 6. Αἱ διὰ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν, εἴτε καὶ δι' εἰδικῶν νόμων χορηγούμεναι πιστώσεις διὰ δημόσια ἔργα ἢ γενικὰ βοηθήματα, ἰσχύουν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων, διὰ τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθησαν, ἐὰν ἡ ἐναρξις αὐτῶν ἐγένετο διαρκούσης τῆς χρήσεως. Τὰ κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους μένοντα διαθέσιμα ὑπόλοιπα τῶν τοιούτων πιστώσεων, μεταβιβάζονται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἐπομένου ἔτους. Τὰ ὑπουργεῖα ὀφείλουν νὰ παρουσιάζωσι μετὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ λογαριασμὸν ἰδιαίτερον τῶν δαπανηθέντων δι' ἓν ἕκαστον, τῶν ἐπιμελεία αὐτῶν ἐκτελουμένων δημοσίων ἔργων, ἀπὸ τῆς ἐναρξεως μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 7. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων πιστώσεων, ἐὰν αὗται ἄνευ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἐξαρκέσωσι διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1852, ἐπιτρέπεται νὰ δο-

θῶσι διὰ Β. Διαταγμάτων ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἄρθρων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν.

Τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ὑποδίκων,
Δι' ἀποζημιώσεις μαρτύρων,
Δι' ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων,
Δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως ἀποράστων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας,
Διὰ διατροφὴν καὶ διατήρησιν καταδίκων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Διὰ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων,
Διὰ δικαιώματα καὶ προμήθειας χαρτοσήμου,

Διὰ παραχωρήσεις ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν εἰς τοὺς δήμους,

Δι' ἔξοδα καλλιεργείας τῶν ἁλικῶν καὶ μετακομίσεως τῶν ἁλάτων.

Αἱ δυνάμει τοῦ παρόντος ἄρθρου χορηγηθησόμεναι πιστώσεις εἰς ἓν νομοσχέδιον συγκεφαλαιωθήσονται, θέλουν ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὰς Βουλὰς πρὸς ἐπιψήφισιν ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν συνόδῳ.

Ἄρθρ. 8. Ἕκαστος ὑπουργὸς ὀφείλει ἐντὸς τῶν πρώτων 15 ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1853, νὰ συντάξῃ καὶ καινοποιήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως 1852. Ἐντὸς δὲ τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1854 τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως ταύτης, διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν χορηγηθεισῶν αὐτῷ πιστώσεων.

Ἄρθρ. 9. Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ 1853 ἔτους, τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως διὰ τὸ ἔτος 1852 καὶ τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως 1852, καὶ χάριν πληροφορίας νὰ ὑποβάλῃ αὐτὰ εἰς τὰς Βουλὰς, μετὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ἐνδιαλαμβανομένων προσωρινῶν καταστάσεων τῶν ὑπουργείων, ἐντὸς δὲ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1854, ὀφείλει νὰ ἐχῃ συνταταγμένον καὶ τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1852, ὅστις πάλιν μετὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 διαλαμβανομένων ὁριστικῶν ἀπολογισμῶν τῶν διαφόρων ὑπουργείων, θέλει ὑποβληθῆ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὰς

Βουλὰς, διὰ νὰ ἐκδοθῇ ὁ κυρῶν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1852 νόμος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς, παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1852. Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ κεφαλαίου Α. παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι, ἐπειδὴ ἐν τῷ φύλλῳ τῆς λεπτομερείας τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας ἀναβαίνει εἰς 6 020,200, ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν πίνακι ἐσημειώθη εἰς 6,060 200, διὰ νὰ μὴ εὑρίσκωνται εἰς ἀντίφασιν τὰ δύω κονδύλια, ἀνάγκη ν' αὐξηθῇ τὸ ποσὸν τοῦ ἐπὶ τῆς μετάξης φόρου εἰς 160,000 ἀντὶ 120,000· γενομένης δὲ τῆς διορθώτεως παρετήρησέ τις, ὅτι μέχρι τοῦδε ἐπὶ τῆς ῥητίνης ἐλαμβάνετο ἔγγειος μόνον φόρος, καὶ ὅτι ἐρέτος ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐνοικίασε μετὰ τοῦ ἐγγείου καὶ τὸ δικαίωμα ἐπικαρπίας, ἐφ' ᾧ οὐδεμία περὶ τούτου ἐπῆλθε νέα διάταξις ἢ μεταβολή. Διὸ παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ τῷ δώσῃ πληροφορίας, χάριν τῶν ἐντολέων του Μεγαρέων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ ἡ ἀπευθυνθεῖσα αὐτῷ ἐρώτησις, οὐδεμίαν ἔχει μετὰ τοῦ προκειμένου σχέσιν, καὶ ἠδύνατο ἡ Βουλὴ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν ἄνευ τῆς παρ' αὐτοῦ ἀπαντήσεως, λέγει ὅμως εἰς τὸν προηγορεύσαντα, ὅτι τὰ δάση ἐν γένει, καὶ ἰδίως τὰ τῆς Μεγαρίδος, ἐθεωροῦντο ὡς ἐθνικὰ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἐξεδίδοντο ἄδειαι ὑλοτομίας, λαμβανομένου 25 τοῖς 0|0 ἐγγείου φόρου καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας. Ἀλλὰ δυστυχῶς δι' ἀμέλειαν τῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῆς ῥητίνης ἐλαμβάνετο μόνον ἔγγειος φόρος· τὴν δ' ἔλλειψιν ταύτην παρατηρήσας τὸ ὑπουργεῖον, διέταξεν ἐρέτος μετὰ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τὴν ἐνοικίασιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας· ἀποτυχούσης ὅμως τῆς ἐνοικιάσεως, διετάχθη ἡ διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἰσπραξις. Κατὰ τοῦ μέτρου τούτου ἐγένοντο μὲν ὑπὸ τῶν κατοίκων ἐνστάσεις, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ἐζήτησε παρ' αὐτῶν τοὺς ἀνήκοντας τίτλους ἰδιοκτησίας, τοὺς ὁποίους ἐὰν παρουσιάσωσι κατὰ τὸν νόμον ἐντὸς ἓξ μηνῶν, θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν, ἵνα διεξαγάγῃ διοικητικῶς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν. Ἄλλως δύνανται οἱ κάτοικοι, ἐὰν θεωρῶσι προσβαλλόμενα τὰ δικαιώματά των, νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν ἐρώτησιν ἀπευθύνας, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ ἐξηγηθῇ, ἐὰν ἐρέτος εἰς μόνην θέλει περιορισθῇ τὴν εἰσπραξιν τοῦ ἐγγείου φόρου μεχρισοῦ ἡ ὑποθετικὴ λάβῃ πέρας· καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας, ἀφοῦ, ὡς ὁ ἴδιος εἶπε, τοιοῦτον δικαίωμα δὲν ἀπειλεῖτο μέχρι τοῦδε διὰ τὴν ῥητίνην.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν ὀφείλει νὰ δώσῃ τοιαύτην ἐξήγησιν σήμερον, καὶ θέλει πράξει ὅ,τι ὁ νόμος εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τῷ ἐπιτρέπει, ἐπέμεγεν ἕτερος, ὅτι συμφώνων καὶ οὗτος μετὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, καθ' ὅσον ἡ γενομένη ἐρώτησις δὲν ἔχει σχέσιν μετὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἀντικειμένου, προτείνει ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ ἄλλην ἡμέραν ἡ ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως συζήτησις, ἐπειδὴ νομίζει, ὅτι μόνη ἡ ἐν τοῖς διπλωτύποις σημείωσις φόρου ἐπικαρπίας δὲν ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ τὴν ἰδιοκτησίαν ἐθνικὸν κτῆμα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρ. 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ κεφαλ. α, κατὰ τὸν πίνακα, μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ὧν συνεφώνησε καὶ ὁ ὑπουργός.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Α'.—1.

« Οἱ εἰσπραττόμενοι δημητριακοὶ, καρποὶ ἐξ ἐγγείων φόρων καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας νοθεύονται καὶ βλάπτονται πολυειδῶς, ὡς καὶ τὸ ὑπουργεῖον ὁμολογεῖ ἐν τῇ ἐκθέσει του, μὲ μεγάλην τοῦ δημοσίου ζημίαν· εἶναι λοιπὸν ἀναγκαιότατον νὰ ληφθῶσιν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα, διὰ νὰ προληφθῇ ἐγκαίρως πᾶσα τοιαύτη νόθευσις καὶ βλάβη αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Α'.—5.

« Ὁ ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων φόρος δὲν ἐπιβάλλεται εἰς ὅλους τοὺς μετερχομένους ἐπιτήδευμα μεθ' ὅλης τῆς δεούσης δικαιοσύνης· διὰ νὰ παύσῃ ὅμως ἡ ἀδικία αὕτη ἀνάγκη νὰ τροπολογηθῇ ὁ περὶ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων νόμος. »

Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα οὕτω·

« 1 Ἔγγειος φόρος καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας 6,060,200
2. Φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων 47,000
3 Ἔγγειος φόρος 3 ο|ο 109,444
4. Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων 1,250,000
5. Φόρος ἐπιτηδευμάτων 225,000
6. Φόρος οἰκοδομῶν . . . . . 133,300. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου συγκειμένου ἐκ δραχ. 7,824,644, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Κικίδην καὶ Γ. Πανοπριφτόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ δια ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Ἀ. Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1852, καὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Μιχαὴλ Σισίνης	
Γ. Ἀγγιωτατίδης	Ν.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης	Ν.	Στέφαν. Στεφανόπουλος	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν.
Πέτρος Καμπάνης		Ἰωάννης Κλίμακας	
Δημήτριος Τσόκρης	Ν.	Ἀναγνώστ. Δημητρίου	
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Π. Ζάνος	
Γ. Τσόκρης		Χρ. Δερμάβας	Ν.
Γεώργιος Σκοῦρος		Γρηγ. Βαλιώνος	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Θ. Ζαΐμης	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ν. Πετμεζᾶς	
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Πλ. Παπαπαδᾶτος	
Θεόδωρος Γρίβας		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν.
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν.	ΓεώργιοςΠερωτής	Ν.
Τατσέλος Μαυρομμάτης	Ν.	Κωνσταντῖνος Νταγρές	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης	Ν.	Ἰωάννης Βάχλας	Ν.
Π. Τσαννετάκης	Ν	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Βελ. Νικολαΐδης	Ν.
Ἀναγνώστης Παπαβασιλείου	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς		Νικόλαος Μπούκουρας	
Ἰωάν. Εὐγενίδης	Ν.	Ἀδαμάντιος Ῥοΐλος	
Ἀνδρέας Πέπας		Κωνστ. Δαμπρινόπουλος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν.	Π. Κολπαδίνος	Ν.
Γεώργιος Βελῆς		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Δημήτριος Ζῶτος	Ν.	Νικόλαος Δελιγιάννης	

Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Σταυριανὸς Καπεταναάκης	Ν.
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Δημ. Νικουλάκης	Ν.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος	
Ἐμ. Καραμάνος		Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Νικόλαος Ματθαίου		Νικόλ. Μοσχούλας	
Ἀναγ. Κοντάκης	Ν.	Γεώργ. Α. Ράλλης	Ν.
Σ. Κοπανίτσας	Ν.	Νάκος Πανουριᾶς	Ν.
Ἀναγ. Κορφιωτάκης	Ν.	Παπακώνσας Τσαμάλας	Ν.
Παρασκ. Μανάλας		Κ. Βλάμης	Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος		Σιδέρης Πράτσικας	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Παν. Πατρινός	
Παναγιώτης Λαζαρὴς	Ν.	Κωνστ. Σκουρλέτης	Ν.
Στάμος Μαυροδῆμος		Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	
Ἀδμπρ. Εὐμολπίδης	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	Ν.
Ἠλίας Δωΐλας	Ν.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	
Θεόδωρος Πετρινός		Κωνστ. Δαρειώτης	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Ἰω. Γεωργάρας	Ν.
Π. Βάρδογλης	Ν.	Γ. Νικολάου	Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ν.	Ζαννὴς Μαραγκός	
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Γεώργιος Γουλιμῆς		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	Ν.	Δημήτριος Δράσος	Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης		Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	Ν.	Κ. Πανηρόπουλος	
Ἐμ. Μαδινός		Ἀναγνώστ. Παπατσώρης	Ν.
Ἰωάννης Προβιλέγιος		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Γεώργιος Κάνδυας		Α. Κιζάνης	Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.	Ἰω. Δαμιανός	
ἸωάννηςΦαρμάκης	Ν.	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς	Ν.
Α. Παπαδημητριάδης		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Ν. Σισμάνης		Πέτρος Χ. Πέτρου	
Κωνστ. Ἀξελός	Ν.	Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Μ. Χρονόπουλος	
Γ. Μαθεμοχωρίτης		Καλ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Κίμων Χριστοδούλου		Δημήτριος Μητσάκης	
Νικόλαος Πισράκος	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Γρηγόρ. Πατριαρχέας		Χρῆστος Κικίδης	Ν.

Ωσαύτως δὲ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα τῶν κεφαλ. Β'. καὶ Γ'. μετὰ τῶν ἐπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἃς καὶ ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Β'.—1.

«Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑπηρεσίας τῆς σημαντικῆς προσόδου τῶν τελωνείων, δύω ζητοῦνται ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

α'. Ἡ εἰσαγωγὴ νέου δασμολογίου τελειοτέρου καὶ καταλληλοτέρου εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις· β'. Ἡ μονιμότης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν φυλάκων, ἡ αὔξησις τῆς μισθοδοσίας καὶ ἡ καλὴ ἐκλογὴ αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Β'.—3.

Εἰς τὴν εἰσπραξιν τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων, κατὰ τὴν ἰδίαν τοῦ ὑπουργείου ἔκθεσιν, δὲν ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος ἔλεγχος.

Εἶναι κατεπειγόντως ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν δημόσιον ταύτην πρόσοδον ὁ προσήκων ἔλεγχος.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Γ'.—1.

Εἶναι καὶ ἀξιοπρεπὲς καὶ συμφέρον νὰ ἐνεργῇ ἕκαστον ἔθνος τὰς συναλλαγάς του δι' ἐθνικῶν νομισμάτων· δὲν εἶναι ἐπομένως περιττὸν τὸ νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια περὶ βελτιώσεως τοῦ ὑπάρχοντος νομισματικοῦ συστήματος, καὶ περὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἐκτυπώσεως ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν νομισμάτων.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Γ'.—2.

Εἶναι λίαν ἐπιθυμητὸν νὰ καταρτισθῇ ἄνευ ἀναβολῆς καταλληλότερος ὀργανισμὸς τῶν ταχυδρομείων, καὶ νὰ εἰσαχθῇ ἀξιόχρεως ἔλεγχος διὰ τὰς εἰσπράξεις αὐτῶν, συμφώνως μὲ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργείου, λαμβανομένου πρὸ πάντων ὑπ' ὄψιν τοῦ παραδεχθέντος ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἄλλοις πολιτισμένοις ἔθνεσι συστήματος τοῦ ἐνσήμου τῶν ἐπιστολῶν, ὡς χορηγοῦντος ἀσφαλέστερον ἔλεγχον, καὶ ἐλαττοῦντος κατὰ πολὺ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας τῶν ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων.»

Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα οὕτω·

Κεφ. Β'. Ἔμμεσοι φόροι.

«1. Τελώνια 3,360,000
2. Χαρτοσήμου 1,025,000
3. Διάφορα δικαιώματα . . . . . 380,262.

Κεφ. Γ'. Δημόσια καταστήματα.

1. Νομισματοκοπείον . . . . . .
2. Ταχυδρομείων 186,800
3. Τυπογραφείων . . . . . 4,680.»

Γενομένης δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω δύω κεφαλαίων, τοῦ μὲν συγκειμένου ἐκ δραχμῶν 4,765,262, τοῦ δὲ Γ'. ἐξ 191,480, εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάτερον τούτων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀναγνωσθέντα δὲ κατὰ σειρὰν καὶ τὰ ἄρθρα ἅπαντα τῶν κεφαλ. Δ'. Ε'. καὶ Ϛ'. μετὰ τῶν ἐφεξῆς παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἣν καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν·

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'.—2.

«Εἶναι εὐχῆς ἄξιον νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια περὶ βελτιώσεως τοῦ καταστήματος τῶν ἐν Κύθνῳ θερμῶν ὑδάτων, καὶ περὶ ἀνεγέρσεως τοιούτων καταστημάτων εἰς Ὑπάτην, Λιδεριῶν, Λουτράκιον καὶ Κυλλήνην, διὰ νὰ καταστεθῇ εὐχερὴς ἡ χρῆσις τῶν ἐν τοῖς τόποις τούτοις ἰαματικῶν ὑδάτων.

Τὸ ἔργον τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ καὶ δι' ἑταιριῶν ἐμψυχωμένου τοῦ συνεταιρικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε δυστυχῶς δὲν ἔλαβε τὴν προσήκουσαν ὤθησιν.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'.—3.

Ἡ ἐπὶ τὸ κρεῖττον διαθέτησις τοῦ οὐσιώδους κλάδου τῶν ἁλικῶν, εἶναι ἀληθῶς ἔργον σπουδαῖον καὶ ἀναγκαῖον. Περὶ αὐτοῦ πρέπει νὰ ληφθῇ ταχέως μέτρον, ἐξασφαλίζον ἀφ' ἑνὸς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου, καὶ χορηγοῦν ἀφ' ἑτέρου εἰς τοὺς καταναλωτὰς τὴν εὐκολίαν τοῦ νὰ δύνανται νὰ προμηθεύωνται τὸ ἀναγκαῖον δι' αὐτοὺς ἅλας, ὅσον ἐνεστὶν εὐωνότερον καὶ εὐχερέστερον.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'.—4.

Εἰς τὰς ἐκβολὰς τῶν ἰχθυοτροφείων γίνεται συνήθως ἄγρα ἀθέμιτος, ἥτις προξενεῖ ζημίαν ἐπαισθητὴν εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς· ἔργον φρονήσεως καὶ ἀνάγκης εἶναι νὰ ἐμποδισθῇ δεόντως ἡ ἀθέμιτος αὕτη ἄγρα, ἥτις ἐξακολουθοῦσα νὰ γίνηται, θέλει ἐπιφέρει ἱκανὴν καὶ εἰς τὸ δημόσιον ζημίαν διὰ τῆς ἀναποφεύκτου ἐλαττώσεως τῆς προσόδου αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'.—6.

Ἡ περὶ ὁριστικῆς διαθέσεως τῶν ἀδιαθέτων ἐλαιώνων γνώμη τοῦ ὑπουργείου εἶναι ὀρθοτάτη· ἀλλὰ τὸ μέτρον τῆς τοιαύτης διαθέσεως πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐφ' ὅλων τῶν ἄλλων ἀδιαθέτων ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων· τὰ κτήματα ταῦτα, ὅσῳ μένουσιν ἀδιάθετα, τόσῳ ἡ ἀξία αὐτῶν ἐλαττοῦται διὰ τῆς προσγινομένης εἰς αὐτὰ καθ' ἑκάστην φθορᾶς· ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ληφθῇ ταχέως κατάλληλον περὶ διαθέσεως αὐτῶν μέτρον.

Καθ'ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πολυετῶς ἐνοικιασμένους ἐθνικοὺς ἐλαιῶνας, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὁ παραμικρὸς διστασμὸς εἰς τὴν ἐλλογὴν τοῦ ληκτέου μέτρου, καὶ τοῦτο εἶναι ἡ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναβολῆς διάλυσις τῶν συμβολαίων, ὅσων οἱ ὅροι δὲν ἐτηρήθησαν ἐκ μέρους τῶν ἐνοικιαστῶν, οὐδὲ εἶναι ἐλπὶς νὰ ἐκπληρωθῶσιν εἰς τὸ ἑξῆς. Μετὰ δὲ τὴν διάλυσιν νὰ ληφθῇ περὶ αὐτῶν τὸ κατάλληλον περὶ ὁριστικῆς διαθέσεως μέτρον, καὶ ἡ προσήκουσα μέριμνα περὶ τῶν καθυστερουμένων ἐνοικίων.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'.—6. γ.

Οὐχ ἧττον ἀναγκαῖον εἶναι τὸ μέτρον τῆς ὁριστικῆς διαθέσεως καὶ εἰς τὰ λεγόμενα ἐθνικοϊδιόκτητα φθαρτὰ κτήματα· ἡ ἀβεβαιότης τῆς ἰδιοκτησίας στερεῖ τὰ κτήματα ταῦτα τῆς περιποιήσεως ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἔχουν ἀπόλυτον ἀνάγκην ὅλα τὰ φθαρτὰ κτήματα, διὰ νὰ διατηρῶνται εἰς καλὴν κατάστασιν καὶ νὰ μὴ φθείρωνται παραμελούμενα ὑπὸ τῶν ἐμφυτευτῶν, ὅταν ἡ πρόσοδος αὐτῶν δὲν ἦναι ἱκανὴ νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχήν των.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'.—9. α.

Τὸ δὲ πάντων ἀναγκαιότερον, εἶναι ἡ ταχεῖα διάθεσις τῶν δι' ἐπιστασίας διοικουμένων σταριδώνων, τῶν ὁποίων τὰ ἔξοδα ὑπερβαίνουσι κατὰ πολὺ τὴν πρόσοδον αὐτῶν. Τὸ περὶ αὐτῶν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον προτίθεται τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν ἔκθεσίν του, θέλει γενῇ εὐχαρίστως παραδεκτόν, μεθ' ὅλης τῆς προσηκούσης προθυμίας.

Ἡ ἀνακάλυψις τῶν αἰτιῶν, αἵτινες ἐπίφερον τὴν ἐλάττωσιν τῆς προσόδου τοῦ ἀγροκηπίου Τίρυνθος καὶ τοῦ ἐν Ἄργει ἱπποφορβείου, εἶναι ἀναντιῤῥήτως ἔργον φρονήσεως. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν αὐτῶν θέλουν, ἐλπίζεται, ληφθῇ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Β'.

Τὸ κεφάλαιον τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ συζητηθῇ σπουδαίως τὸ ἀντικείμενον τῆς παραδοχῆς τῶν φαλαγγιτικῶν γραμματίων, καὶ ἐκ τῆς συζητήσεως ταύτης προέκυψαν δύω γνῶμαι. Ἡ μὲν πλειοψηφία φρονεῖ, ὅτι τὰ φαλαγγιτικὰ ταῦτα γραμμάτια πρέπει νὰ γίνωνται δεκτὰ παρ' οὑτινος καὶ ἂν παρουσιάζωνται εἰς πληρωμὴν ἐθνικῶν κτημάτων ἀγορασθέντων ἢ ἀγορασθησομένων, συμφώνως μὲ τὸν νόμον καὶ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου. ἡ δὲ μειοψηφία, ὅτι πρέπει νὰ γίνωνται δεκτὰ εἰς μόνας τὰς περιστάσεις ἐκείνας, τὰς ὁποίας ὁ νόμος προβλέπει, μεχρισοῦ σχηματισθῇ

ἀταθερὰ δικαστικὴ νομολογία, ἢ τροπολογηθῇ ὁ ὑπάρχων νόμος, ἀνευ βλάβης τοῦ δεδικασμένου.

Τὸ ἀντικείμενον τῶν προικοδοτήσεων κατέστη ἀληθῶς λίαν σπουδαῖον καὶ σοβαρόν, καὶ τὸ δημόσιον δοκιμάζει ἐπισθητὴν ζημίαν, μὴ δυνάμενον νὰ εἰσπράττῃ ταχτικῶς τὸ τίμημα τῶν ἀπαλλωτριουμένων ἐθνικῶν κτημάτων, μετὰ τῶν συμπεφωνημένων τόκων, καὶ οἱ προικοδοτηθέντες, ἐπιβαρυνθέντες μὲ τὰς καθυστερηθείσας δόσεις, καὶ τὰς ὑποχρεώσεις των πρὸς τὸ δημόσιον, ἀδυνατοῦν νὰ ἐκπληρώσωσιν ἀκριβῶς, καὶ τὰ ἀποκτηθέντα παρ' αὐτῶν κτήματα δὲν δύνανται νὰ θεωρῶνται, ὡς ἀσφαλῆ καὶ βεβαίαν ἰδιοκτησίαν· εἶναι λοιπὸν κατεπείγουσα ἀνάγκη νὰ ληφθῇ ταχέως μέτρον κατάλληλον εἰς τὴν περίστασιν, διότι, ὡς ὀρθῶς λέγει ἐν τῇ ἐκθέσει του τὸ ὑπουργεῖον, ἐφ' ὅσον παρίρχεται ὁ καιρός, ἐπὶ τοσοῦτον αἱ περιπλοκαὶ αὐξάνουν, καὶ αἱ καθυστερήσεις ἐπισωρεύονται μὲ ζημίαν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. ΣΤ'.— 6.

Ἐκ τῆς ἀπολήψεως ἐξόδων, προκαταβληθέντων εἰς πολιτικὰς δίκας, ἔλαβεν ἀφορμὴν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ προλαμβάνωνται αἱ μεταξὺ δημοσίου καὶ ἰδιωτῶν δίκαι, αἵτινες ἀποβαίνουσι πάντοτε σχεδὸν εἰς ζημίαν τοῦ δημοσίου· τινὰ μέλη φρονοῦν μάλιστα, ὅτι πρὸ πάσης πράξεως τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ συγκροτῆται δικηγορικὸν συμβούλιον διὰ νὰ γνωμοδοτῇ ἐπ' αὐτῶν, ἅπαντα δὲ φρονοῦν, ὅτι τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρέπει νὰ κανονισθῶσι διὰ νόμου.

Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις τῆς γεωργίας, εἶναι ἀναγκαιότατον νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια περὶ συστάσεως ἀγροτικῆς τραπέζης. Τοιαύτη τράπεζα θέλει ἀναμφιβόλως βοηθήσει καὶ ἐμψυχώσει μεγάλως τὴν πάσχουσαν γεωργίαν.»

Ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως κατὰ τὸν πίνακα· ἔχουσι δ' οὕτω·

Κεφαλ. Δ'. Δημόσια νομίσματα καὶ κτήματα.

«1.	Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά	366,750
2.	Ὕδατα θερμά	2 000
3.	Ἁλυκαί	500,000
4.	Ἰχθυοτροφεῖα	188 103
5.	Δάση	222,271
6.	Ἐλαιῶνες	366,061
7.	Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες	156,786

8. Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα	185,458.
9. Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας . .	20,760.
10. Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια . . .	28,100.
Κεφαλ. Ε. Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων.	
1. Χρεωλύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν . . .	391,157.
2. Δεκαετεῖς πιστώσεις προικοκτησιῶν . . .	111,791.
3. Δεκαετεῖς πιστώσεις φθαρτῶν κτημάτων . .	64,428.
Κεφαλ. ΣΤ'. Διάφορα εἰσοδήματα.	
1. Τόκοι ὑπερημερίας	160,000.
2. Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρωθέντων εἰς τὸ δημόσιον	10,000.
3. Δεκαετεῖς δόσεις τῶν μέχρι τοῦ 1837 καθυστερούντων	2,000.
4. Ποινικὰ ἐργοστάσια	
5. Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων	70,000.
6. » προκαταβολαὶ ἐξόδων εἰς πολιτικὰς δίκας	2,000.
7. Ἀπόληψις ἐξόδων καταμετρήσεως ἰδιωτικῶν ἀμπέλων, ζώων κλπ.	38,000.
8. Μερίσματα μετοχῶν εἰς τὴν τράπεζαν . .	85,000.
9. Τυχηρὰ εἰσοδήματα	54,000.»

Ἐγένετο ἐπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων συγκειμένων ἐκ δραχμῶν 2,036,289, 567 376, καὶ 421,000 εἰδικὴ ἐφ' ἑκάστου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Κικίδην καὶ Δ. Διδόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ᾠδε προπαρτώμενον ἐν τῶν πρωτοκόλλων ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου αὐτῶν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Ε. Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1852, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Δημήτριος Τσόκρης . . N.
Ἀωνίδ. Χρυσανθόπουλος . .	Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.	Γεώργιος Ταύκρης . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Γεώργιος Σκοῦρος . . . .
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Σταῦρος Ἠλιος . . . . N.
Π.τρος Καμπανὴς	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .

Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Κωνς. Γριβογεώργης . . N.	Γεώργιος Πανοπριστόπουλος N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . . N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Ἐμ. Καραμάνος . . . . .
Π. Τσιννιτάκης . . . . N.	Νικόλ. Ματθαίου . . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Ἀναγν. Κοντάκης . . . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N.
Ἐλευθερ. Καλογερᾶς	Ἀναστ. Κορφιωτάκης . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Παρασ. Ματάλας . . . . .
Ἀνδρέας Πέπας	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Γεώργιος Βελῆς	Παναγιώτης Λαζαρὴς . . N.
Δημήτριος Ζῶτος. . . . N.	Σταμος Μαυροδῆμος . . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Λάμπρος Εὐμολπίδης . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . N.	Θεοδωρος Πετρινός . . .
Στέφ. Στεφανόπουλος . . N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας . .
Ἀνδρέας Λύγερινός . . . N	Παναγιώτης Βαρθογλης . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . .	Ἀναγ. Διδόπουλος . . . N.
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Χρ. Ἀτμάβας . . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Γρ. Βαλλιάνος . . . . . N.	Γεώργιος Γαυλιμὴς . . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνστ. Ἀμπερόπουλος . . N.
Ἠλ. Παπαδαῖος	Ἐμ. Μοδινός . . . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N.	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . .
Γεώργιος Περωτὴς . . . N	Ἀπ. Δημητρακόπουλος . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . . N.	Γεώργ. Κάνδυας . . . . .
Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.	Ι. Παπαδημητριάδης . . .
Πέτρος Δηλιγιάννης	Ν. Σισμάνης . . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Κωνστ. Ἀξελὸς . . . . N.
Λάμπρος Ῥωμλὸς	Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος . N.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γ. Μαθεμαχωρίτης . . . .
Π. Κολποδῖνος . . . . N.	Κ. Χριστοδούλου . . . . .

Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.	Ζαννῆς Μαραγκὸς . . . .
Γρηγ. Πατριαρχέας	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . . N.
Σταυριανὸς Καπετανάκης . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . . N.
Δημ. Πικουλάκης . . . N.	Ἰωάννης Σχυρέβος . . . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . .	Δημήτριος Δράτος . . . . N.
Ζ. Α. Ζαριφόπουλος . . .	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος . N.
Νικόλαος Μαχούλας . .	Κυριάκος Ἰωαννόπουλος . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . N.	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης . . N.
Νάκος Πανουριᾶς	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Παπακώνστας Τσαμάλας . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . N.
Κωνστ. Βλάμης . . N.	Α. Κιζάνης . . . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .	Ἰωάννης Δαμιανός . . . .
Σιδέρης Πράτσικας . . .	Δάζαρος Α. Γιουρδῆς . . N.
Παν. Πατρινός	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . N.
Κωνστ. Σκουρλίτης . . . N.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Ἀναργ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . N.	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . .	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Κωνστ. Δαρειώτης . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Ἰω. Γέωργάρας . . . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Γ. Νικολάου . . . . . N.	Χρῆστος Κικιδης . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.	

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα καὶ τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφαλ. Ζ'. ἐτίσης δὲ καὶ τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλ. Η' τὰ ὁποῖα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὸν πίνακα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω.

«Κεφαλ. Ζ'. Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα.

2. Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις . . . . . 60,050.
3. Μισθώσεις » . . . . . 103,825.
4. Τόκοι ὑπερημερίας . . . . . 7,000.

«Κεφαλ. Η'. Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων.

1. Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων . . . . 1,250,000.
2. » Ἐκκλησιαστικὰ . . . . . 21,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου αὐτῶν, ἀναβαίνοντος τοῦ μὲν εἰς δραχ. 170,875, τοῦ δὲ κεφ. Η'. εἰς 1,271,000, εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάτερον τούτων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Ἐγένετο τέλος ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ὁμοία ψηφοφορία καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Θ'. ἐξ ἑνὸς ἄρθρου καὶ ἐκ δραχμῶν

3,835,473:58 συγκειμένου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον σχεδὸν τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀναγνωσθέντα ἑπομένως καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων κτημάτων καὶ νομημάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα τῶν ἐσόδων, καὶ τὰ προσηρτημένα εἰς αὐτὸν ἀναλυτικὰ φύλλα, θέλει ἐξακολουθήσει ἡ εἰσπραξις κατὰ τὸ 1852 ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ Διαταγμάτων, καὶ τῶν ἐκδοθεισῶν περὶ τινων ἐσόδων Νόμων.

Ἄρθρ. 2. τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1852 ὑπολογίζονται εἰς δραχμὰς δέκα ἑπτὰ ἑκατομμύρια, διακοσίας τεσσαράκοντα ἑπτὰ χιλιάδας, ἐννεακοσίας εἴκοσι ἕξ, ἀριθμὸς 17,247,926· προστίθενται δ' εἰς ταῦτα αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν δυνάμεων ἐκ δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων, ὀκτακοσίων τριάκοντα πέντε χιλιάδων, τετρακοσίων ἑβδομήκοντα τριῶν καὶ λεπτῶν πεντήκοντα ὀκτώ, ἀριθ. 3,835,473:58, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ἀντίκεινται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1852 τὰ ἔσοδα ἐκεῖνα, ὅσα παράγονται ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς ἔτους.

Ἄρθρ. 3. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως 1852, παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1853. Τὰ μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰσπρατόμενα ἐξ αὐτῆς ὑπόλοιπα, καταλογίζονται εἰς τὰ ἔσοδα τῶν ἑπομένων ἐτῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐνεργεῖται ἡ εἰσπραξις, σημειοῦται δὲ ἐν εἰδικῷ κεφαλαίῳ ἐπιγεγραμμένῳ *«ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων.»*

Ἄρθρ. 4. Τὰ περὶ λογοδοσίας τῶν ἐσόδων κατά τε χρῆσιν καὶ ἐνιαύσιον διαχείρησιν κανονίζονται διὰ τοῦ περὶ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1852 Νόμου.

Ἄρθρ. 5. Παντὸς φόρου ἢ δικαιώματος ἄλλου, παρὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Νόμου κυρωθέντα ἀπαγορεύεται ἡ εἰσπραξις, τιμωρεῖται δὲ ἐπὶ καταπιέσει πᾶς ὑπάλληλος, εἴτε διατάξας εἴτε ἐνεργήσας τὴν εἰσπραξιν χωρὶς ν' ἀπαιτῆται πρὸς καταδίωξιν ἰδιαιτέρα ἄδεια τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς· ἐπιφυλαττομένης δὲ προτέτι καὶ τῆς ἐντὸς πενταετίας ἀγωγῆς, πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ πλημμελήσαντος ὑπαλλήλου.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερου-

σίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐξέθεκεν, ὅτι ἀφ' οὗ ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς σήμερον ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεώς της ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης ὑποβληθείσης τροπολογίας ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου παραδέχεται αὐτὸ καθ' ὁλοκληρίαν, καὶ συνίστησι μόνον διὰ τὸ μέλλον εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὑπουργείου καὶ τῆς Βουλῆς τὸ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας ὁριζόμενον σύστημα, σμιρωνῶν καὶ οὗτος μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐζητεῖτε νὰ προβῇ τὸ σῶμα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ πρὸ πολλοῦ ὑποβεβλημένου τούτου νομοσχεδίου, καθ' ὅσον μάλιστα ἀρξαμένης τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ εἶχε παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ.

Τῆς δὲ Βουλῆς συναινεσάσης εἰς τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, ἀνεγνώσθη τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου μετὰ τῆς μνησθείσης ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐπὶ ταύτης δὲ παρετήρησεν ὁ τὴν τροπολογίαν παρουσιάσας, ὅτι δὲν ἐπιμένει εἰς τὸ νὰ γίνῃ σήμερον δεκτὴ ἡ τροπολογία του, ἀλλὰ, συμφώνως μὲ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, θέλει ὥστε νὰ λαβῇ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ τοὐλάχιστον εἰς τὸ μέλλον.

Οὕτω δὲ προκειμένου νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ, ἐὰν παραδέχηται τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου μετὰ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπῆραν τινες, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ψηφορορήσωσιν ἐπ' αὐτῶν, καθ' ὅσον δὲν περιλήθεν εἰς γνῶσίν των ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ, ἐφ' ᾗς αὐτὰ στηρίζονται.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος μέλος ὢν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἀποκρούων καὶ αὐτὸς τὰς κατεσπευσμένας συζητήσεις, δικαιοῦ τὴν ἰδέαν τῶν προαγορευσάντων, ὡς μὴ εἶναι τὸ ἀντικείμενον, ἐφ' οὗ ἡ ἐπιτροπὴ στηρίζει τὰς παρατηρήσεις της· αὐτὴ ὅμως λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν τροπολογίαν, ἃ ἀπεφάνθησαν ἐντέλως τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως, ὅπερ δὲν παραδέχεται καὶ ὁ ἀγορεύων, συνέστησεν αὐτὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοὐλάχιστον διὰ τὸ μέλλον, καὶ ἐπιμένει, ὥστε καὶ ἡ Βουλὴ νὰ παραδεχθῇ τὰς παρατηρήσεις της, ἐκτὸς ἐὰν θέλῃ νὰ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν μέχρις οὗ τυπωθεῖσα ἡ τροπολογία διανεμηθῇ, καὶ λάβωσιν αὐτῆς γνῶσιν πάντες οἱ βουλευταί.

Ἐπανέλαβεν ἕτερος, ὅτι δὲν ἠθέλησε νὰ κατακρίνῃ τὴν ἐπιτροπὴν, ἐργασθεῖσαν ἐπὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὑπ' ὄψιν·

αὐτὸς ὅμως μὴ γινώσκων ἐντελῶς τὴν τροπολογίαν τοῦ β υλευτοῦ Μεσσήνης, δικαιοῦται μετὰ τῶν λοιπῶν νὰ θεωρήσῃ ὡς μὴ ὑπάρξασαν τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην. Τέλος μετά τινα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου περιστραφείσαν συζήτησιν ἡ Βουλὴ συνήνεσε νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ ἡ τροπολογία, ἵνα λάβωσι γνῶσιν οἱ βουλευταί. Ἐρωτηθεῖσα δὲ παραδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Γενομένης εἶτα ἐπὶ τοῦ συνόλου αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Λιμπερόπουλον καὶ Α. Δεδόπουλον, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθείσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ ψηφίσασα διὰ ψήφων 70· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Οἱ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος 1852 ψηφισθέντες νόμοι περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων, ἰσχύουσιν ἀπαραλλάκτως καὶ διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 1853, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν θέλει ἐνεργηθῇ καὶ κατὰ τὸ 1853, ἡ βεβαίωσις καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν αὐτοῖς προσδιοριζομένων φόρων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 1|2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΣ'.

Τῆς 28 Ἰουλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον

περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, διὰ τὸ ἔτος 1852 καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ συνημμένον νομοσχέδιον, δι' οὗ ἡ ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους κατὰ τὸ τρέχον ἔτος προσδιορίζεται ἀπό τε ἀξιωματικῶν καὶ ναυτῶν συγκειμένη εἰς ἄνδρας ἐννεακοσίους ὀγδοήκοντα ἐννέα, κατὰ τὰ νενομισμένα συγκεκροτημένη.

Αἰτῶ δὲ παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Ἰουλίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ Κράτους.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Ἰουλίου 1852.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους διὰ τὸ τρέχον ἔτος προσδιορίζεται εἰς 989 ἄτομα, ἀξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἐξ ὧν·

α) Τὸ προσωπικὸν τοῦ Β. ναυστάθμου συμπεριλαμβάνει	167
β) Τὸ τοῦ στόλου	714
γ) Τὸ τῶν λιμεναρχείων	78
Τὸ ὅλον . . .	989

Δι' ἀπαρτισμὸν τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἐδ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΖ'.

Τῆς 7 Αὐγούστου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλαν ἐν πρώτοις τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ ε. μὴ συμπληρωθέντος, ὅτι ἐξελέξαντο, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου τοὺς Κ. Βλάμην, Δ. Φιλάρετον, Κ. Δαρειώτην, Δ. Ζῶτον, Γ. Περωτὴν καὶ Φ. Μαῦρον· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ προσθήκης δύω ὑπαλλήλων ἐν τῷ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείῳ, τοὺς Π. Ματάλαν, Ἰω. Βάγλαν, Σ. Στερανόπουλον, Α. Εὐμολπίδην, Κ. Ἀμπερόπουλον καὶ Δ. Δημητρακόπουλον· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ἀποξηράνσεως τοῦ Βοιωτικοῦ πεδίου, τοὺς Σ. Καπετανάκην, Γ. Σκοῦφον, Π. Βάρβογλην, Α. Γεωργαντᾶν, Τ. Μαυρομμάτην καὶ Κ. Διοβουνιώτην· καὶ τέλος ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς τοὺς Εὐστρ. Παρίσην, Α. Κοντάκην, Κ. Νταγρὲν, Ἀνασ. Κορφιωτάκην, Μ. Σολομὸν καὶ Ἰω. Φαρμάκην.

Προσελθόντες ἀκολούθως ἀ) ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως εἰσηγητὴς, β') ὁ ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποξηράνσεως τοῦ Βοιωτικοῦ πεδίου, καὶ γ') ὁ ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ἀνέγνωσαν κατὰ σειρὰν τὰς ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων τούτων ἐκθέσεις των, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ ἐξετάσασα τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, συναινεῖ αὐτὸ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Αὐγούστου 1852.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Δ. Γ. Φιλάρετος,	Φρ. Μαῦρος,	Γ. Α. Περωτὴς·
Δ. Ζῶτος,	Κ. Βλάμης,	Κ. Δαρειώτης.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἐκμελετήσασα ἡ ἐπιτροπή σας τὸ προκείμενον περὶ ἀποξηράνσεως τοῦ Βοιωτικοῦ πεδίου Νομοσχέδιον, καὶ ἀποχρώντως

ἐκτιμῶσα τὴν καταφανῶς προσγεννησομένην ἐκ τῆς πραγματοποιήσεως τοιούτων ἀποζημιώσεων πρός τε τοὺς πολίτας καὶ τὸ δημόσιον ἀξίαν λόγου ὠφέλειαν, συνίστησι κατὰ πεποίθησιν τὴν ὁλοτελῆ παραδοχὴν αὐτοῦ, καὶ μόνον χάριν ἁπλῆς σαφηνείας μεταβολαί τινες ὡς πρὸς τὴν ἔκφρασιν ἐπὶ τοῦ μέρους τινῶν ἐκ τῶν διατάξεων ἐπηνέχθησαν, ἄνευ οὐσιώδους παραλλαγῆς τῶν διατασσομένων· ἤτοι ἡ ἐπιτροπήσας, εἰς τὸ 2 ἐδάφιον τοῦ ἄρθρ. 3 ἐνέκρινε ν' ἀντικατασταθῇ ἡ ἔκφρασις « θέλει διορίζει αὐτὰ ὁ πρόεδρος κτλ. » δι' ἑτέρας ἐχούσης « διορίζει αὐτὰ ὁριστικῶς ὁ Πρόεδρος κτλ. » καὶ τοῦτο διὰ νὰ καταφαίνηται ἐνδοιάστως τὸ ἀπρόσβλητον τοῦ τοιούτου τῶν πραγματογνωμόνων δικαστικοῦ διορισμοῦ· εἰς δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 προσετέθησαν πρὸ τῶν λέξεων « εἰς πλημμύρας ὑποκειμένας » αἱ λέξεις « κατακλυζομένας καὶ » εἰς δὲ τὴν τοῦ 5 ἄρθρου αἱ λέξεις « ἢ ὑποκειμένας εἰς πλημμύραν » μετὰ τὴν λέξιν κατακλυζόμεναι· αἱ τοιαῦται λέξεις ἐνεκρίθη νὰ σημειωθῶσι, διὰ νὰ μὴ ἦθελεν ἐκληρθῇ, ὡς ἐκ τῆς ἐναλλαξ παραλείψεώς των, ὅτι ἡ μία αὐτῶν ἀποκλείει τὴν ἄλλην, ἐνῷ ἀμφότεραι, καὶ αἱ κατακλυζόμεναι, καὶ αἱ εἰς πλημμύραν ὑποκείμεναι γαῖαι, εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἄνευ τινὸς διαστολῆς ὑπάγονται· καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ 4 ἄρθρου, πρὸς ἀκριβῆ προσδιορισμὸν τῆς ἀντιμισθίας τῶν πραγματογνωμόνων ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος αὐτῶν, ἀπὸ τὴν ἔκφρασιν « ἐν οἷς θέλει συμπεριληφθῇ κλπ. » ἀντικατέστη ἡ ἔκφρασις « ἐν οἷς θέλει συμπεριλαμβάνεσθαι καὶ ἡ κατὰ τὰ ἀπὸ 25 Μαρτίου 1835 Βασ. Διάταγμα ἀντιμισθία καὶ τὰ ἔξοδα τῶν πραγματογνωμόνων· » ἐν τούτοις ἐνεκρίθη νὰ γείνωσι καὶ αἱ ἑξῆς παρατηρήσεις· 1) νὰ καταβληθῇ ἡ δέουσα φροντὶς ὑπὸ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν διὰ νὰ συντρέξωσιν, ἂν ὄχι ὅλοι, ὅπερ εὐχῆς ἔργον εἶναι, τὸ πλειότερον, κατὰ τὰ παραδεδεγμένα, μέρος τῶν ἰδιοκτητῶν διὰ τῆς ψήφου των πρὸς ἐκλογὴν τῶν οἰκείων πραγματογνωμόνων, καὶ ἀπαρτισμὸν τῆς ἐχούσης τὸ καθῆκον νὰ ἐπιτρέψῃ ἐπιτροπῆς· 2) νὰ παραχωρηθῇ πᾶσα μετ' ἐπιεικείας εὐκολία εἰς τὸν προσκαλούμενον νὰ πληρώσῃ τὴν εἰς αὐτὸν ἐπιβληθεῖσαν δαπάνην πρὸ τῆς λήψεως καὶ ἐνεργείας τῶν καταναγκαστικῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένων μέσων· 3) νὰ προλαμβάνηται καὶ διατάττηται ἡ διόρθωσις τῶν τυχὸν παρατηρηθεισῶν ἐλλείψεων πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔργου, ὅταν μετὰ τὸ τέλος ἀπαιτῶνται περισσότερα ἔξοδα· καὶ 4) νὰ ἐπιχειρισθῶσι σύμφωνα μὲ τὴν τελευταίαν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου ἐργασίαι πρὸς ἀποξήρανσιν καὶ ἄλλων παραπλησίων γαιῶν, κατ' ὄνομα δὲ

νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐν τῇ *Μακρίᾳ* κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μεσσήνης γαῖαι, αἱ πέριξ κατὰ τὴν Φθιώτιδα τοῦ Σπερχειοῦ, ὑπ' αὐτοῦ τούτου κατακλυζόμεναι, αἵτινες δύνανται ν' ἀποξηρανθῶσιν, ἐὰν εἷς τινα μέρη τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ ἐγερθῶσι τὰ ἀναγκαῖα προχώματα, ὡσαύτως δὲ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ αἱ κατὰ τὸ Ἄργος ἑλώδεις γαῖαι.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Αὐγούστου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή.

Α. Γεωργαντᾶς,
Σ. Καπετανάκης,
Τ. Γ. Μαυρομμάτης,
Γ. Σκοῦρος
Κ. Δουβουνιώτης.

Ὁ εἰσηγητὴς Η. Βαρβογλῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας τοῦ τ. ε. ὑποβληθὲν νομοσχέδιον παρατηρεῖ, ὅτι ἡ κατὰ τὸ π. ε. διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ Β. ναυτικὸν ναυτολογία προσδιωρίσθη εἰς 1077 ἄνδρας, ἐνῷ ἡ τοῦ τ. ε προσδιορίζεται εἰς 2090, διότι ἔχει ἀνάγκην ὁ στρατὸς αὐξήσεως κατὰ 1027, ἐξ ὧν οἱ μὲν θέλουσι σχηματισθῇ εἰς τέσσαρας λόχους πεζικοῦ, ἕνα λόχον πυροβολικοῦ καὶ μίαν ἴλην ἱππικοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ θέλουσι διανεμηθῇ εἰς τοὺς λόχους τῶν πεζικῶν ταγμάτων τῆς γραμμῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, διῃρέθη εἰς μειοψηφίαν καὶ πλειοψηφίαν· καὶ ἡ μὲν μειοψηφία προτείνει, ὅτι πρέπει νὰ συνεισφέρῃ ἐφ' ἅπαξ τὸ Κράτος χιλίους μόνον νεοσυλλέκτους, οἱ δὲ λοιποί, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ζητουμένου ἀριθμοῦ, νὰ λάβῃ πρόνοιαν ἡ Κυβέρνησις νὰ συναχθῶσιν ἐκ τῶν καθυστερούντων, θέτουσα εἰς ἐνέργειαν τὰς διατάξεις τοῦ περυσινοῦ περὶ στρατολογίας νόμου· ἡ δὲ πλειοψηφία, ὅτι διὰ τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν τοῦ τ. ε. νὰ ἐπιτραπῇ ἡ στρατολογία 1500 ἀνδρῶν, τοὺς δὲ λοιποὺς μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν 2090 νὰ συνάξῃ ἀπὸ τοὺς καθυστεροῦντας.

Ἐκ συμφώνου δὲ ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ σπεύσῃ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀπαγραφῆς νόμου πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καθυστερήσεων καὶ τῶν καταπιέσεων, ὅσας ὑποφέρουσιν οἱ λαοὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπάρχοντος νόμου.

Κατὰ τὰ λοιπὰ παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τοῦ 1851, τὸ ὁποῖ-

γεῖον δὲν πρέπει, παρουσιαζομένων ἀντικαταστατῶν ἐκ μέρους τῶν κληρούχων, ν' ἀπαιτῇ καὶ τὴν παρακατάθεσιν τῶν χρημάτων τῆς ἀντικαταστάσεως, ὡς μέχρι τοῦδε πράττει, καὶ μάλιστα ν' ἀπαιτῇ ὡρισμένον ποσόν, ἐνῷ τοῦτο δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸν νόμον, διότι ὁ νόμος λέγων ἀντικαταστάτας, ἐννοεῖ τοὺς ἐπιλαχόντας, εἰς τὴν περίστασιν καθ' ἣν οἱ ὑποχρεωτικοὶ κληροῦχοι δραπετεύσωσιν.

Ἀθήνησι, τὴν 4 Αὐγούστου 1852.

Ὁ εἰσηγητὴς Εὐ. Μ. Παρίσης.»

Γενομένης ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ἰω. Κριεζῆ καὶ Δ. Φιλαρέτου τῆς μηνιαίας κληρώσεως τῶν τμημάτων, ἔλαχον τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον 1852.

Α.	Β.	Γ.
Ν. Μπούκουρας	Γ. Ἰω. Γιαλδάσης	Γ. Α. Ῥάλλης
Θρασ. Ζαΐμης	Γ. Ι. Στάϊκος	Δ. Μητσάκης
Ἀναγ. Παπατσώρης	Α. Α. Γκουρδῆς	Α. Κιζάνης
Δ. Φιλίρτος	Α. Ῥοΐλος	Ι. Σαγρέδος
Ἀνδρέας Πέπας	Χρ. Δεμάθας	Γ. Νικολάου
Εὐσρ. Παρίσης	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Κ. Λαμπρινόπουλος
Π. Λαζαρὴς	Δ. Ὀρεινὸς	Π. Καμπάνης
Χ. Κικίδης	Γ. Μαζαμοχωρίτης	Ἀθ. Κασταγὰς
Ι. Κλίμακας	Ι. Προβελέγιος	Δ. Σκυλοδῆμος.
Γ. Περιωτὴς	Γ. Ἀποστολίδης	Δ. Πολυχρονόπουλος
Σιδέρης Πράτσικας	Δ. Δημητρακόπουλος	Ι. Σισμάνης
Ἰω. Εὐγενίδης	Ἀνδρ. Μάμουκας	Π. Βάρδουλης
Δ. Μαυροδῆμος.	Γιώργιος Βιλλῆς	Χ. Χριστόπουλος
Μ. Χουρμούζης	Δ. Πετροπουλάκης	Π. Πατρινὸς
Σταμ. Μήτσας	Ἀναγ. Παπαθανασίου	Ἀνδρέας Ἴσκος.
Κ. Γριβογιώργης	Α. Βλαΐτης	Ν. Μοσχίλας
Β. Νικολαΐδης	Ν. Πιερράκος	Ν. Ματθαίου
Π. Χ. Πέτρου	Π. Κώχας Τσαμάλας	Ἐμ. Μελετόπουλος
Χρ. Ἀντωνόπουλος	Σ. Στεφανόπουλος	Δ. Τσίκρης
Σ. Βλάχος	Ἀναγν. Δημητρίου	
Δ.	**Ε.**	**Ϛ.**
Θ. Γρίβας	Ἰωάννης Φαρμάκης	Σ. Κοπανίτσας
Ι. Γεωργάρας	Ἀνδρ. Αὐγερινὸς	Γρ. Παπαρρηγόπουλος
Π. Τσανετάκης	Χρ. Οἰκονομίδης	Κ. Βλάχος
Κ. Μανίτας	Ν. Πετμεζᾶς	Δ. Σπηλιωτόπουλος
Π. Κολπωδίνος	Ἐμ. Καρασμάνος	Ἰω. Βάγιας
Γρ. Κορωνιωτάκης	Ζ. Α. Ζορτζοπόπουλος	Α. Παναγιωτόπουλος.
Δ. Εὐμολπίδης	Δ. Ἐμπειρίκος	Ἀναγ. Τατόπουλος
Περ. Καλαμογδάρτης	Χ. Θεοχαρόπουλος	Δ. Πικουλάκης

Ἰω. Δαμιανὸς	Α. Κορωνιωτάκης	Κυρ. Πανηρόπουλος
Σ. Καπετανάκης	Γ. Κάνδιας	Π. Ματάλας
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Κ. Δυοβουνιώτης	Γ. Τσόκρης
Δ. Καλλιφρονᾶς	Δημ. Ζώτος.	Κωνς. Δαρειώτης
Ἀναγ. Διξόπουλος	Μ. Σιδηνὴς	Γ. Λογιωτατίδης
Δ. Δόξας	Κ. Λυμπερόπουλος	Ἀναγ. Κοντάκης
Φρ. Μαῦρος	Γ. Γουλιμὴς	Κίμων Χριστοδούλου
Δεων. Χρυσανθόπουλος	Ἀλ. Κουμουνδουράκης	Τατσ. Μαυρομμάτης
Π. Δελιγιάννης	Καλ. Τσουκαλᾶς	Κ. Ἀξελὸς
Δ. Σκαλτσοδῆμος	Δ. Γιαννούλης	Ἠλ. Δωΐλας
Μ. Σολομὸς	Ἑλ. Καλογερᾶς	Κ. Σκουρλέτης

Ζ.

Κωνς. Νταγρὲς	Α. Παπαδημητριάδης	Γ. Σκοῦρος
Θ. Πετρινὸς	Ν. Χ. Ἀναργύρου	Ἀναγ. Παπαϊωάννου
Γρ. Βαλλιάνος	Γ. Παπασπυρόπουλος	Ν. Δελιγιάννης
Α. Γεωργαντὰς	Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν. Μπούτουνας
Ἀνδρ. Δανόπουλος	Ἐμ. Μοδινὸς	Ζαν. Μαραγκὸς
Ἐμ. Ἀντίπας	Η. Ζάνος	Νάκος Πανουργιᾶς
		Α. Χ. Ἀναργύρου

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης θέλουσιν εἶσθαι α.) ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, β') ἡ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ Βοιωτικοῦ πεδίου, καὶ γ') ἡ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1ην Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ε. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΓ'.

Τῆς 9 Αὐγούστου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης δύω ὑπαλλήλων ἐν τῷ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείῳ εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἐχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης δύω ὑπαλλήλων εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰσηγητικὴ

ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν, καὶ ἐκτιμήσασα τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν προσθήκην ταύτην τοῦ προσωπικοῦ, εὗρεν αὐτοὺς βασίμους καὶ εὐλόγους, καὶ διὰ τοῦτο παραδεχομένη αὐτά, προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Αὐγούστου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή.

Κ. Δημπερόπουλος,	Α. Εὐμολπίδης,
Π. Ματάλας.	Δ. Π. Δημητρακόπουλος,
	Ὁ εἰσηγητὴς Ι. Βάχλας.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις, α') τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, β') ἡ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως γαιῶν τινῶν ἐν Βοιωτίᾳ, καὶ καθεξῆς ἡ τῶν λοιπῶν νομοσχεδίων ὡς ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει σημειοῦται, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Πετροπουλάκην καὶ Π. Κολποδίνον, ἐξ ὧν συνήχθη, κατὰ τὸ ὠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν πλειψηφεῖ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Ἀνδρέας Ἴσκος	
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος		Δημήτριος Σκυλοδήμος	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Θεόδωρος Γρίβας	
Δημήτριος Γιαννούλης	Ν.	Κωνς. Γριβογεώργης	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Ταγγέλος Μαυρομμάτης	Ν.
Πέτρος Καμπάνης		Δ. Πετροπουλάκης	Ν.
Δημήτριος Τσάκρης		Π. Τσαννετάκης	
Ἀνδρέας Λανόπουλος		Βασίλειος Σκαλτσοδήμος	
Γεώργιος Τσάκρης	Ν.	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἐλευθ. Καλογερᾶς	
Γεώργιος Σκοῦφος	Ν.	Ἰω. Εὐγενίδης	
Σταῦρος Βλάχος	Ν.	Ἀνδρέας Πέπος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Στεμάτιος Μέττας	Ν.

Γεώργιος Βελῆς	Ν.	Παναγ. Λαζαρὴς	Ν.
Δημήτριος Ζῶτος	Ν.	Στάμος Μαυροβήμος	
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης	Ν.	Α. Α. Εὐμολπίδης	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Πλάτ. Δωλᾶς	Ν.
Λύσανδρος Βιλαέτης		Θεόδωρος Πετρινός	
Στέφ. Στεφανόπουλος	Ν.	Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀνδρέας Λύγερινός		Π. Βάρβογλης	Ν.
Ἰωάννης Κλίμαλας	Ν.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.
Ἀναγνώστης Δημητρίου		Ἀναγ. Δεβόπουλος	Ν.
Π. Ζάνος		Νικόλ. Μπούτουνας	Ν.
Χρ. Δεμάθας		Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.
Γρ. Βαλιάνος		Γεώργιος Γουλιμῆς	Ν.
Θ. Ζαΐμης	Ν.	Α. Κουμουνδούρος	
Χ Θεοχαρόπουλος	Ν.	Χρῆστος Οἰκονομίδης	
Ν. Πετμεζᾶς		Κωνστ. Δημπερόπουλος	
Ἠλ. Παπαδάκης		Ἐμμ. Μοδινός	Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Ἰω. Προβελέγιος	
Γεώργιος Περωτῆς		Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	Ν.	Γεώργιος Κάνδυας	Ν.
Ἰωάννης Βαχλᾶς	Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης	Ν.
Βελ. Νικολαΐδης	Ν.	Α. Παπαδημητριάδης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Ν. Σισμάνης	
Νικόλ. Μπούκουρας		Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς	Ν.
Λάμπρος Ῥοδὸς		Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γ. Μαθεμοχωρίτης	
Π. Κολποδίνος	Ν.	Κίμων Χριστοδούλου	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.	Νικόλ. Πιεράκος	
Νικόλ. Δελιγιάννης		Γρηγ. Πατριαρχέας	
Κώστ. Οἰκονομόπουλος		Σταυρ. Καπετανάκης	Ν.
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Δημήτριος Νικουλάκης	Ν.
Γεωρ. Παπασπυρόπουλος		Χαράλ. Χριστόπουλος	Ν.
Ἐμμ. Καρασμάνος		Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Νικόλ. Ματθαίου		Νικόλαος Μοσχούλας	
Ἀναγν. Κοντάκης	Ν.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Ν.
Σ. Κοπανίτσας	Ν.	Νάκος Πανουριᾶς	Ν.
Ἀν. Κορφιωτάκης	Ν.	Παπᾶ-κώστας Τσαμάλας	Ν.
Παρασ. Ματάλας	Ν.	Κως. Βλάμης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Ἀντώνιος Γκιωνάντης		Κ. Λέρν. Παλαιολ.	

Παν. Πατρινός	Κυριάκος Πανηρόπουλος . .
Κ. Σκουρλέτης	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . Ν.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .	Γεώργιος Στάϊκος . . . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . Ν.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . .	Α. Κιζάνες . . . . . Ν.
Κωνστ. Δαρειώτης . . . Ν.	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . . Ν.
Ἰωάννης Γεωργάρας . . . Ν.	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . Ν.
Γ. Νικολάου	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . . Ν.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . Ν	Πέτρ. Χ. Πέτρου . . . . .
Ζαννὴς Μπραγκὸς . . . . Ν	Κωνς. Δυοβουνιώτης . . Ν.
Μιχαὴλ Σολομὸς . . . Ν.	Μ. Χουρμούζης . . . . Ν.
Εὐστράτιος Περίσης . . Ν.	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . .
Ἰωάννης Σαγρέδος . . .	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Δημήτριος Δρόσος . . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . Ν.
Δημήτριος Πολυχρονόπουλος Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . . Ν.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ, καὶ μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναχάσεως.

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους διὰ τὸ τρέχον ἔτος, προσδιορίζεται εἰς 989 ἄτομα, ἀξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἐξ ὧν.

α') Τὸ προσωπικὸν τοῦ Β. ναυσταθμοῦ συμπεριλαμβάνει	167
β') Τὸ τοῦ στόλου	744
γ') Τὸ τῶν λιμεναρχείων·	78
Τὸ ὅλον	989.

Δι' ἀπαρτισμὸν τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον. »

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀποξηράντεως τοῦ Βοιωτικοῦ πεδίου νομοσχεδίου· μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Πετροπουλάκην καὶ Χ. Κικίδην, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ 1 ἄρθρον, ὅπερ ἐπροτάθη ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ νὰ τροποποιηθῇ οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται νὰ δαπανηθῶσιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν δραχ. 65,000 δι' ἃς ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους 1852 τοῦ ὑπουργείου τούτου χορηγεῖται πίστωσις, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκεκριμένου σχεδίου καὶ προϋπολογισμοῦ ἀνασκαφὴν τῶν ἀπαιτουμένων διωρύγων καὶ κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων ὑδραυλικῶν ἔργων, πρὸς διευθέτησιν τῶν ὑδάτων τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν ποταμῶν Κηφισσοῦ, Μέλανος, καὶ Ἐρκύνης, καὶ ἐξασφαλίσιν τῶν παρακειμένων ἐθνικῶν καὶ ἰδιοκτήτων γαιῶν ἀπὸ τὰς πλημμύρας. »

Συνανεῶντος δὲ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν τροποποίησιν ταύτην, ἔχον ὡς ἀνωτέρω ἐτυμπανίσθη. Ἐπίσης δὲ ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 2 ἄρθρον, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Ἡ καταβαλλομένη παρὰ τοῦ δημοσίου δαπάνη, ἀναλογιζομένη παρ' ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς πραγματογνωμόνων, ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ἀξίας τῶν καταλλυζομένων ἢ ὑποκειμένων εἰς πλημμύρας γαιῶν, θέλει ἀποδοθῇ εἰς αὐτὸ παρὰ τῶν κυρίων τῶν γαιῶν. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 3 ἄρθρου προελθείσης ὑπό τινος, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν προτίθεται εἰμὴ νὰ ἀφήσῃ εἰς τοὺς ἰδιώτας ἐλευθέραν τὴν ἐκλογὴν τῶν πραγματογνωμόνων· ἀλλ' ἐν τῷ νομοσχεδίῳ δὲν ἦλθε τὸ ὑπουργεῖον εἰς λεπτομερείας, διότι αὐταὶ θέλουσιν ὁρισθῇ διὰ Β. Διατάγματος σύμφωνα μὲ ἄλλας τοιαύτης φύσεως διατάξεις.

Μετά τινα ἐπενεγκόντα, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπεθύμει τῷ ὄντι νὰ προστεθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ὅτι αἱ πραγματογνώμονες θέλουσι διορίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν· ἀλλ' ὅτι ἀρκεῖται πλέον εἰς τὰ λεχθέντα, καθ' ὅσον διεβεβαιώθη παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ ἐκλογὴ καὶ ἄμεσος καὶ γενικὴ θέλει εἶναι· ἐγένετο τὸ ἄρθρον δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐπιτροπὴ θέλει σύγκεισθαι ἐκ πέντε μελῶν, ὧν τὰ δύω θέλουν ἐκλέξει οἱ ἰδιοκτῆται καὶ τὰ τρία ἡ Κυβέρνησις. Ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἤθελον διορίσει τὰ δύω μέλη ἐντὸς τῆς ἐπὶ τούτῳ ὁρισθησομένης προθεσμίας, θέλει διορίζει αὐτὰ ὁ πρόεδρος τῶν ἐν Λαμίᾳ πρωτοδικῶν. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 4 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὸ Β. διάταγμα τοῦ 1835, τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖται ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου κηρύττει

ἐκτελεστὴν τὴν ἀμοιβὴν τῶν πραγματογνωμόνων, ἐρωτᾷ τὸν εἰσηγητήν, ἂν ὁ ἐκ Λεβαδίας πραγματογνώμων, διὰ νὰ πληρωθῇ, θέλει ἀναγκάζεσθαι νὰ μεταβαίνῃ εἰς Ἀθήνας, ὅπως διατάξῃ τὴν πληρωμὴν ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος ἐγένετο μνεία οὐχὶ λόγῳ τοῦ νὰ διατάσσηται παρὰ τοῦ προέδρου ἡ πληρωμὴ τῶν πραγματογνωμόνων, ἀλλ' ἵνα ὁρισθῇ διὰ τοῦ διατάγματος τούτου ἡ ἀξία τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν, ἣτις ἄλλως θέλει πληρόνεσθαι ἐπιτοπίως.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι νομίζει προτιμότερον ν' ἀρεθῇ ἡ διάκρισις αὕτη εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐπειδὴ ὅπου τὸ δικαστήριον κεῖται ἐγγὺς τῆς ἐνεργείας τῶν πραγματογνωμόνων, ἐκεῖ δύναται νὰ ὁρίζῃ τὴν πληρωμὴν ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου· ὅπου ὅμως δὲν ὑπάρχει τοιαύτη εὐκολία ἡ πληρωμὴ θέλει γίνεσθαι, ὅπως θεωρηθῇ καταλληλότερον.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 5, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὰς προτεινομένας ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιδιορθώσεις· ἔχουσι δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐπιτροπὴ ὁρκιζομένη κατὰ τὰς περὶ πραγματογνωμοσύνης διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας θέλει, μεταβαίνει ἐπιτοπίως μετὰ τοῦ μηχανικοῦ, καὶ διαιροῦσα ἐπὶ τοῦ σχεδίου τὰς κατακλυζομένας καὶ εἰς πλημμύρας ὑποκειμένας γαίας εἰς ἀναλόγους τάξεις κατὰ τὴν ἀξίαν των, θέλει προσδιορίσει τὴν περίμετρον ἑκάστης κλάσεως καὶ τὴν εἰς Βασ. στρέμματα ἔκτασιν αὐτῆς, καθὼς καὶ τὰ ὅρια ἑκάστης ἰδιοκτησίας μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ θέλει συντάξει τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον περὶ τοῦ ἀναλογισμοῦ τῆς δαπάνης ἐπὶ τῶν γαιῶν κατὰ λόγον τῆς ἐκτάσεως ἑκάστης ἰδιοκτησίας καὶ τῆς κλάσεως εἰς ἣν κατετάχθη· καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προϋπολογισθέντων ἐξόδων κατὰ τὰ ἐγκεκριμένα σχέδια, ἐν οἷς θέλει συμπεριλαμβάνεσθαι καὶ ἡ κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1835 Β. Διάταγμα ἀντιμισθία καὶ τὰ ἔξοδα τῶν πραγματογνωμόνων.

Ἄρθρ. 5. Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον σχέδιον καὶ πρωτόκολλον τοῦ ἀναλογισμοῦ τῆς δαπάνης, θέλουν μένει ἐκτεθειμένα εἰς τὸ ἐπαρχεῖον τῆς ἐπαρχίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας κεῖνται αἱ γαῖαι, εἰς δὲ τὸ κατάστημα τῆς νομαρχίας ὅταν αἱ γαῖαι κεῖνται ἐντὸς δήμων ἀνηκόντων εἰς διαφόρους ἐπαρχίας· τοῦ δὲ πρωτοκόλλου ἀντίγραφα θέλουν διευθυνθῇ εἰς τὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ τοὺς εἰδικοὺς παρέδρους τῶν χωρίων, ὅπου κεῖνται αἱ κατακλυζόμεναι ἢ ὑποκείμεναι εἰς πλημμύραν γαῖαι, καὶ διὰ προγράμ-

ματος ἀναγνωσθησομένου δὶς ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ δύω ἀκολούθους Κυριακὰς καὶ τοιχοκολληθησομένου εἰς ὅλα τὰ ἀνωτέρω δημόσια καταστήματα, θέλει προσκαλέσει ὀνομαστὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ σημειουμένους ἰδιοκτήτας, διὰ νὰ λάβωσιν αὐτῶν γνῶσιν καὶ ἐπιτρέψωσι τὰς ἐνστάσεις των.»

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα καὶ τὰ ἄρθρα 6—22 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως.

«Ἄρθρ. 6. Ὅσοι ἔχουν τοιαύτας ἐνστάσεις, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ ἀναλογισμοῦ, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν ἄλλων μὴ προσηκόντως σημειωθέντων ἢ παραλειφθέντων, δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν διόρθωσιν δι' ἀγωγῆς εἰσαγομένης εἰς τὸ ἁρμόδιον πρωτοδικεῖον ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ προγράμματος τοῦ νομάρχου.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἰς τὸν οἰκον· ἔφορον καὶ εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον, ἐντὸς τῆς τεθείσης προθεσμίας ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἄρθρ. 8. Πᾶσα δίκη πηγάζουσα ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ ἀναλογισμοῦ, θεωρεῖται κατεπείγουσα καὶ ἡ διαδικασία της εἶναι συνοπτική.

Ἄρθρ. 9. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρωτοδικείου συγχωρεῖται ἔφεσις εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐφετεῖον, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἡ παρὰ τοῖς ἐφέταις διαδικασία, γίνεται ὡς ἐν ταῖς συνοπτικαῖς δίκαις.

Ἄρθρ. 10. Μετὰ τὴν ἐκδίκασιν ὅλων τῶν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἐνστάσεων, ὁ ἀναλογισμὸς τῆς δαπάνης εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας καθίσταται ὁριστικὸς καὶ ἀπρόσβλητος διὰ παντὸς ἐνδικου μέσου, οἱ δὲ ἰδιοκτῆται προσκαλούμενοι παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἐπαρχιακοῦ ταμίου, ὀφείλουν νὰ πληρώσωσιν τὴν ἐπιβαλλουσαν μερίδα τῆς δαπάνης.

Ἄρθρ. 11. Κατὰ τῶν ὑπερημέρων ἢ δυστροπούντων εἰς τὴν πληρωμὴν, θέλουν ἐφαρμόζεσθαι τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον καταναγκαστικὰ μέτρα.

Ὁσάκις ὅμως ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀναλογοῦσα εἰς ἰδιοκτήτην τινὰ δαπάνη, ὑπερβαίνει τὴν ἀξίαν τῆς ἐμπεριλαμβανομένης εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἀποζημιώσεως γῆς του, δὲν ὑποχρεοῦται οὗτος εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπερβάλλοντος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκποίησιν τῆς γῆς του ταύτης, τὸ ἔλλειπον τῆς δαπάνης διανέμεται κατ' ἀναλογίαν εἰς τὰς μερίδας τῶν ἄλλων ἰδιοκτητῶν.

Ἄρθρ. 12. Ἡ ἐκτέλεσις καὶ διεύθυνσις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων, θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων.

Ἄρθρ. 13. Ἡ ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἐκ τριῶν μελῶν καὶ διοριζομένη συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 3, θέλει ἐπιτηρεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν, μετὰ δὲ τὴν ἀποπεράτωσιν ἑκάστης ἐργασίας θέλει συντάττεσθαι μετ' αὐτῆς καὶ τοῦ μηχανικοῦ τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων.

Ἄρθρ. 14. Ὁσάκις ἡ ἐπιτροπὴ ἤθελε παρατηρήσει ἐλλείψεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ δὲν ἤθελε διορθώσει αὐτὰς ὁ μηχανικός, θέλει ἀναφέρεσθαι διὰ τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, παρὰ τοῦ ὁποίου θέλουν διατάττεσθαι τὰ δέοντα.

Ἄρθρ. 15. Ἡ βεβαίωσις περὶ τῆς κατὰ τὰ ὡρισμένα ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων, θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ τοῦ τόπου διὰ πρωτοκόλλου συνταττομένου ἐνώπιον τοῦ ἐπάρχου, παρὰ τοῦ μηχανικοῦ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 16. Τὸ πρωτόκολλον θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὸ ἐπὶ τὸ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπόκειται νὰ διατάξῃ τὴν διόρθωσιν τῶν τυχὸν παρατηρηθεισῶν ἐλλείψεων.

Ἄρθρ. 17. Πᾶσα ὑπέρβασις τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης, ἥτις ἤθελεν ἀποδειχθῇ ἀναγκαία, ἐγκρινομένη, παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ Β. Διατάγματος, θέλει ἀναλογίζεσθαι καὶ καταβάλλεσθαι παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τοῦ δημοσίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρ. 4 διατεταγμένα.

Ἄρθρ. 18. Τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως καὶ προφυλάξεως τῶν τετελεσμένων ὑδραυλικῶν ἔργων, θέλουν πληρόνεσθαι παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν κατ' ἀναλογίαν τῆς εἰς τὰς δαπάνας τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν συμμετοχῆς των.

Ἄρθρ. 19. Ἡ ἀνωτάτη ἐπιτήρησις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἀνατίθεται εἰς τὸν ἀρμόδιον μηχανικόν, θέλει δ' ἐνεργεῖσθαι ἐπιτοπίως καὶ ὑπὸ τὴν ἐπαγρύπνησιν τούτου παρὰ τῶν ἀναγκαίων διωρυγορυλάκων, διοριζομένων παρὰ τοῦ νομάρχου κατὰ πρόταsιν τοῦ μηχανικοῦ.

Ἄρθρ. 20. Τὰ παρὰ τῶν διωρυγορυλάκων συνταττόμενα πιστοποιητικά, ὡς πρὸς τὰς προξενουμένας βλάβας εἰς τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα, ἔχουν τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ὡς τὰ παρὰ τῶν ἀγροφυλάκων συνταττόμενα, μὲ τοὺς ὁποίους ἐξομοιοῦνται ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὸν ἐπίσημον χαρακτῆρα των.

Ἄρθρ. 21. Πᾶσα εἰς τὰ ὑδραυλικὰ ταῦτα ἔργα προξενουμένη

παρὰ ἰδιωτῶν ζημία, θέλει ἐξομοιοῦσθαι μὲ τὰς εἰς δημόσια ἔργα πραττομένας καὶ θέλει τιμωρεῖσθαι κατὰ τὰς περὶ τούτων διατάξεις, τοῦ ποιν. νόμου· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀπάτισιν τῆς προξενηθείσης ζημίας, θεωροῦνται συνυπεύθυνοι πάντες οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου καὶ θέλει ἀποδίδεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1838 νόμου περὶ τῶν γενομένων εἰς τὰ δένδρα καὶ ἄλλας φυτείας φθορῶν, αἵτινες θέλουν ἐφαρμόζεσθαι καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν.

Ἄρθρ. 22. Δι' εἰδικοῦ Β. διατάγματος θέλουν κανονισθῇ ἡ χρῆσις καὶ διανομὴ τῶν καταῤῥεόντων ὑδάτων καθὼς, καὶ τὰ χρέη καὶ εὐθύνη τοῦ μηχανικοῦ καὶ τῶν διωρυγορυλάκων. »

Λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 23 ἄρθρου ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἐπὶ τοῦ Σπερχειοῦ ποταμοῦ εἶχεν ἐγερθῇ λαμπρὰ γέφυρα, ἔργον τιμῶν τῷ ὄντι τοὺς κατασκευάσαντας αὐτὴν. Ἐπειδὴ ὅμως πρὸ δύω ἤδη ἐτῶν φαίνεται, ὅτι ὁ Σπερχειὸς θέλει μεταβάλει κοίτην, συνίστησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ νομάρχου καὶ τοῦ ἁρμοδίου μηχανικοῦ, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα, ὅπως μὴ ματαιωθῇ τὸ τοιοῦτον ἔργον καὶ ἐμποδισθῇ αὖθις ἡ ἐκεῖσε συγκοινωνία.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 23. Μέχρις οὗ ἐκδοθῇ γενικὸς νόμος περὶ ὑδραυλικῶν ἔργων πρὸς ἀποξήρανσιν ἑλῶν ἢ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν γαιῶν ἀπὸ πλημμύρας, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου θέλουν ἰσχύει καθ' ὅλον τὸ κράτος, καὶ θέλουν ἐφαρμόζεσθαι καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις, ὁσάκις πρόκειται περὶ ἐκτελέσεως τοιούτων ὑδραυλικῶν ἔργων πρὸς κοινὸν συμφέρον. »

Ἀνεγνώσθησαν τέλος τὰ τοῦ νομοσχεδίου παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι ὡς ἀκολούθως.

« 1) Νὰ καταβληθῇ ἡ δέουσα φροντὶς ὑπὸ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, διὰ νὰ συντρέξωσιν, ἂν ὄχι ὅλοι, ὅπερ εὐχῆς ἔργον εἶναι, τὸ πλειότερον, κατὰ τὰ παραδεδεγμένα, μέρος τῶν ἰδιοκτητῶν διὰ τῆς ψήφου των πρὸς ἐκλογὴν τῶν οἰκείων πραγματαγωγιμένων, καὶ ἀπαρτισμὸν τῆς ἐχούσης τὸ καθῆκον νὰ ἐπιτηρῇ ἐπιτροπῆς· 2) νὰ παραχωρηθῇ πᾶσα μετ' ἐπιεικείας εὐκολία, εἰς τὸν προσκαλούμενον νὰ πληρώσῃ τὴν εἰς αὐτὸν ἐπιβληθεῖσαν δαπάνην πρὸ τῆς λήψεως καὶ ἐνεργείας τῶν καταναγκαστικῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένων μέσων· 3) νὰ προλαμβάνηται καὶ διατάττηται ἡ διόρθωσις τῶν τυχὸν παρατηρηθεισῶν ἐλλείψεων πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔργου, ὅταν μετὰ τὸ τέλος ἀπαι-

τῶνται περισσότερα ἔξοδα· καὶ 4) νὰ ἐπιχειρισθῶσι σύμφωνα μὲ τὴν τελευταίαν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου ἐργασίαι πρὸς ἀποξήρανσιν καὶ ἄλλων παραπλησίων γαιῶν, κατ' ὄνομα δὲ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, αἱ ἐν τῇ *Μακρίᾳ* κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μεσσήνης γαῖαι, αἱ περὶξ κατὰ τὴν φθιώτιδα τοῦ Σπερχειοῦ, ὑπ' αὐτοῦ τούτου κατακλυζόμεναι, αἵτινες δύνανται ν' ἀποξηρανθῶσιν, ἐὰν εἷς τινα μέρη τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ ἐγερθῶσι τὰ ἀναγκαῖα προχώματα, ὡσαύτως δὲ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ αἱ κατὰ τὸ Ἄργος ἑλώδεις γαῖαι. »

Ἐνταῦθα δὲ λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ πνεῦμα εὐεργετικὸν ὑπηγόρευσε τὴν Κυβέρνησιν νὰ ὑποβάλῃ τὸν προκείμενον νόμον, ἡ ἐπιτροπὴ πέποιθεν, ὅτι καὶ εἰς τὴν παρὰ τῶν πολιτῶν ἀπότισιν τῶν ἐξόδων θέλει δείξει ἐπίσης ἡ Κυβέρνησις τὰς αὐτὰς εὐεργετικὰς διαθέσεις. Διὸ συνίστησιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν νὰ διευκολύνῃ μάλιστα τοὺς ἔχοντας μεγάλην ἔκτασιν τοιούτων γαιῶν καὶ νὰ μὴν ὑποχρεώσῃ αὐτοὺς νὰ πληρώσωσιν εἰς μίαν τὰ ὀφειλόμενα δόσιν, καθ' ὅσον τοῦτο ἤθελεν εἶναι δυσχερές.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Κολποβίνον καὶ Θ. Πετροπουλάκην, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ πλήρει διὰ ψήφων 70· ἔχει δὲ οὕτως.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται νὰ δαπανηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν δραχ. 65,000, δι' ἃς ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους 1852 τοῦ Ὑπουργείου τούτου χορηγεῖται πίστωσις, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκεκριμένου σχεδίου καὶ προϋπολογισμοῦ ἀνασκαφὴν τῶν ἀπαιτουμένων διωρύγων καὶ κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων ὑδραυλικῶν ἔργων, πρὸς διευθέτησιν τῶν ὑδάτων τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν ποταμῶν Κηρισσοῦ, Μέλανος, καὶ Ἐρκύνης, καὶ ἐξασφάλισιν τῶν παρακειμένων ἐθνικῶν καὶ ἰδιοκτήτων γαιῶν ἀπὸ τὰς πλημμύρας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ καταβαλλομένη παρὰ τοῦ δημοσίου δαπάνη ανα-

λογιζομένη παρ' ἐπὶ τοῦτο ἐπιτροπῆς πραγματογνωμόνων ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ἀξίας τῶν κατακλυζομένων ἢ ὑποκειμένων εἰς πλημμύρας γαιῶν, θέλει ἀποβαθῆ εἰς αὐτὸ παρὰ τῶν κυρίων τῶν γαιῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐπιτροπὴ θέλει σύγκεισθαι ἐκ πέντε μελῶν, ὧν τὰ δύο θέλουν ἐκλέξει οἱ ἰδιοκτῆται καὶ τὰ τρία ἡ Κυβέρνησις.

Ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἤθελον διορίσει τὰ δύο μέλη ἐντὸς τῆς ἐπὶ τούτῳ ὁρισθησομένης προθεσμίας, θέλει διορίζει αὐτὰ ὁ πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐπιτροπὴ ὁρκιζομένη κατὰ τὰς περὶ πραγματογνωμοσύνης διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας θέλει μεταβαίνει ἐπιτοπίως μετὰ τοῦ μηχανικοῦ, καὶ διαιροῦσα ἐπὶ τοῦ σχεδίου τὰς κατακλυζομένας καὶ εἰς πλημμύρας ὑποκειμένας γαίας εἰς ἀναλόγους τάξεις κατὰ τὴν ἀξίαν των, θέλει προσδιορίσει τὴν περίμετρον ἑκάστης κλάσεως καὶ τὴν εἰς Β. στρέμματα ἔκτασιν αὐτῆς, καθὼς καὶ τὰ ὅρια ἑκάστης ἰδιοκτησίας μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ θέλει συντάξει τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον περὶ τοῦ ἀναλογισμοῦ τῆς δαπάνης ἐπὶ τῶν γαιῶν, κατὰ λόγον τῆς ἐκτάσεως ἑκάστης ἰδιοκτησίας καὶ τῆς κλάσεως, εἰς ἣν κατετάχθη, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προϋπολογισθέντων ἐξόδων κατὰ τὰ ἐγκεκριμένα σχέδια, ἐν οἷς θέλει συμπεριλαμβάνεσθαι καὶ ἡ κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Μαρτίου 1835 Β. Διάταγμα ἀντιμισθία καὶ τὰ ἔξοδα τῶν πραγματογνωμόνων.

Ἄρθρ. 5. Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον σχέδιον καὶ πρωτόκολλον τοῦ ἀναλογισμοῦ τῆς δαπάνης θέλουν μένει ἐκτεθειμένα εἰς τὸ ἐπαρχεῖον τῆς ἐπαρχίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας κεῖνται αἱ γαῖαι, εἰς δὲ τὸ κατάστημα τῆς νομαρχίας ὅταν αἱ γαῖαι κεῖνται ἐντὸς ὁμίλων ἀνηκόντων εἰς διαφόρους ἐπαρχίας· τοῦ δὲ πρωτοκόλλου ἀντίγραφα θέλουν διευθυνθῆ εἴς τε τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς εἰδικοὺς παρέδρους τῶν χωρίων, ὅπου κεῖνται αἱ κατακλυζόμεναι ἢ ὑποκείμεναι εἰς πλημμύραν γαῖαι, καὶ διὰ προγράμματος ἀναγνωσθησομένου δὶς ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ δύο ἀκολούθους Κυριακὰς καὶ τοιχοκολληθησομένου εἰς ὅλα τὰ ἀνωτέρω δημόσια καταστήματα, θέλει προσκαλέσει ὁμοίως πάντας τοὺς ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ σημειουμένους ἰδιοκτήτας διὰ νὰ λάβωσιν αὐτῶν γνῶσιν καὶ ἐπιφέρωσι τὰς ἐνστάσεις των.

Ἄρθρ. 6. Ὅσοι ἔχουν τοιαύτας ἐνστάσεις, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ ἀναλογισμοῦ, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν ἄλλων μὴ προσηκόντως σημειωθέντων ἢ παραλειφθέντων, δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν διόρθωσιν δι' ἀγω-

γῆς εἰσαγομένης εἰς τὸ ἀρμόδιον πρωτοδικεῖον ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ προγράμματος τοῦ νομάρχου.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον καὶ εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ἐντὸς τῆς τεθείσης προθεσμίας ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἄρθρ. 8. Πᾶσα δίκη πηγάζουσα ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ ἀναλογισμοῦ θεωρεῖται κατεπείγουσα καὶ ἡ διαδικασία της εἶναι συνοπτική.

Ἄρθρ. 9. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρωτοδικείου συγχωρεῖται ἔφεσις εἰς τὸ ἀρμόδιον ἐφετεῖον, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἡ παρὰ τοῖς ἐφέταις διαδικασία γίνεται ὡς ἐν ταῖς συνοπτικαῖς δίκαις.

Ἄρθρ. 10. Μετὰ τὴν ἐκδίκασιν ὅλων τῶν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἐνστάσεων ὁ ἀναλογισμὸς τῆς δαπάνης εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας καθίσταται ὁριστικὸς καὶ ἀπρόσβλητος διὰ παντὸς ἐνδίκου μέσου, οἱ δὲ ἰδιοκτῆται προσκαλούμενοι παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ἐπαρχιακοῦ ταμίου ὀφείλουν νὰ πληρώσωσι τὴν ἐπιβάλλουσαν μερίδα τῆς δαπάνης.

Ἄρθρ. 11. Κατὰ τῶν ὑπερημέρων ἢ δυστροπούντων εἰς τὴν πληρωμὴν θέλουν ἐφαρμόζεσθαι τὰ πρὸς καταβίωξιν τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον καταναγκαστικὰ μέτρα.

Ὁσάκις ὅμως ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀναλογοῦσα εἰς ἰδιοκτήτην τινὰ δαπάνη ὑπερβαίνει τὴν ἀξίαν τῆς ἐμπεριλαμβανομένης εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἀποζημιώσεως γῆς του, δὲν ὑποχρεοῦται οὗτος εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπερβάλλοντος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκποίησιν τῆς γῆς του ταύτης, τὸ ἐλλεῖπον τῆς δαπάνης διανέμεται κατ' ἀναλογίαν εἰς τὰς μερίδας τῶν ἄλλων ἰδιοκτητῶν.

Ἄρθρ. 12. Ἡ ἐκτέλεσις καὶ διεύθυνσις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων.

Ἄρθρ. 13. Ἡ ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἐκ τριῶν μελῶν καὶ διορίζομένη συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 3 θέλει ἐπιτηρεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργασιῶν, μετὰ δὲ τὴν ἀποπεράτωσιν ἑκάστης ἐργασίας θέλει συντάττεσθαι μετ' αὐτῆς καὶ τοῦ μηχανικοῦ τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων.

Ἄρθρ 14. Ὁσάκις ἡ ἐπιτροπὴ ἤθελε παρατηρήσει ἐλλείψεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, καὶ δὲν ἤθελε διορθώσει αὐτὰς ὁ μηχανικός, θέλει ἀναφέρεσθαι διὰ τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν

ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον παρὰ τοῦ ὁποίου θέλουν διατάττεσθαι τὰ δέοντα.

Ἄρθρ. 15. Ἡ βεβαίωσις περὶ τῆς κατὰ τὰ ὡρισμένα ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων, θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ τοῦ τόπου διὰ πρωτοκόλλου συνταττομένου ἐνώπιον τοῦ ἐπάρχου παρὰ τοῦ μηχανικοῦ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 16. Τὸ πρωτόκολλον θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὸ ἐπὶ τὸ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπόκειται νὰ διατάξῃ τὴν διόρθωσιν τῶν τυχὸν παρατηρηθεισῶν ἐλλείψεων.

Ἄρθρ. 17. Πᾶσα ὑπερβάσις τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης, ἥτις ἤθελεν ἀποδειχθῇ ἀναγκαία, ἐγκρινομένη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ Β. Διατάγματος, θέλει ἀναλογίζεσθαι καὶ καταβάλλεσθαι παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τοῦ δημοσίου κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρ. 4 διατεταγμένα.

Ἄρθρ. 18. Τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως καὶ προφυλάξεως τῶν τετελεσμένων ὑδραυλικῶν ἔργων θέλουν πληρώνεσθαι παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν κατ' ἀναλογίαν τῆς εἰς τὰς δαπάνας τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν συμμετοχῆς των.

Ἄρθρ. 19. Ἡ ἀνωτάτη ἐπιτήρησις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων, ἀνατίθεται εἰς τὸν ἀρμόδιον μηχανικὸν, θέλει δ' ἐνεργεῖσθαι ἐπιτοπίως καὶ ὑπὸ τὴν ἐπαγρύπνησιν τούτου παρὰ τῶν ἀναγκαίων διωρυγοφυλάκων διοριζομένων παρὰ τοῦ νομάρχου κατὰ πρότασιν τοῦ μηχανικοῦ.

Ἄρθρ. 20. Τὰ παρὰ τῶν διωρυγοφυλάκων συνταττόμενα πιστοποιητικὰ, ὡς πρὸς τὰς προξενουμένας βλάβας εἰς τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα, ἔχουν τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ὡς τὰ παρὰ τῶν ἀγροφυλάκων συνταττόμενα, μὲ τοὺς ὁποίους ἐξομοιοῦνται ὡς πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὸν ἐπίσημον χαρακτῆρα των.

Ἄρθρ. 21. Πᾶσα εἰς τὰ ὑδραυλικὰ ταῦτα ἔργα προξενουμένη παρὰ ἰδιωτῶν ζημία, θέλει ἐξομοιοῦσθαι μὲ τὰς εἰς δημόσια ἔργα πραττομένας καὶ θέλει τιμωρεῖσθαι κατὰ τὰς περὶ τούτων διατάξεις τοῦ ποιν. νόμου· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀπότισιν τῆς προξενηθείσης ζημίας, θεωροῦνται συνυπεύθυνοι πάντες οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου καὶ θέλει ἀποδίδεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1838 νόμου περὶ τῶν γενομένων εἰς τὰ δένδρα καὶ ἄλλας φυτείας φθορῶν, αἵτινες θέλουν ἐφαρμόζεσθαι καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν.

Ἄρθρ. 22. Δι' εἰδικοῦ Β. διατάγματος θέλουν κανονισθῇ ἡ χρῆσις καὶ διανομὴ τῶν καταῤῥεόντων ὑδάτων, καθὼς καὶ τὰ χρέη καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ μηχανικοῦ καὶ τῶν διωρυγοφυλάκων.

Ἄρθρ. 23. Μέχρις οὗ ἐκδοθῇ γενικὸς νόμος περὶ ὑδραυλικῶν ἔργων πρὸς ἀποξήρανσιν ἑλῶν ἢ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν γαιῶν ἀπὸ πλημμύρας, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου θέλουσιν ἰσχύει καθ' ὅλον τὸ κράτος, καὶ θελουν ἐφαρμόζεσθαι καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις, ὁπόταις πρόκειται περὶ ἐκτελέσεως τοιούτων ὑδραυλικῶν ἔργων πρὸς κοινὸν συμφέρον. »

Προὐτέθη ἔπειτα ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ κλπ. νομοσχεδίου, μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὑγρμιλάκτας ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅριον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρελέχθη αὐτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀναγνωσθὲν οὕτω τὸ 1 ἄρθρον, ἐφ' οὗ λεβῶν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι καθ' ἃ ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις ἀναφέρει, ἡ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος αὔξησις τοῦ στρατοῦ θέλει γίνει ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐπιβαρύνσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· Ἐπειδὴ ὅμως ἡ τῶν στρατιωτῶν κλήρωσις γίνεται συνήθως κατὰ τὸν Δεκέμβριον, ἐρωτᾷ τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν, ἂν θέλει ὑπάρχει ἕως τότε τὸ ἀναγκαῖον πρὸς αὔξησιν τοῦ στρατοῦ περίσσευμα. Ἐπιθυμεῖ νὰ τῷ εἴπῃ ὁ ὑπουργὸς, ἂν καὶ τὸ ἐπερχόμενον ἔτος θέλει γίνει ἡ αὐτὴ αὔξησις τοῦ στρατοῦ, χωρὶς καὶ τότε νὰ ἐπιβαρυνθῇ ὁ προϋπολογισμὸς διὰ νέας δαπάνης.

Ἄλλος δὲ τις ἐπέφερεν, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐννοήσῃ πῶς θέλομεν κατορθώσει τὴν ἐλαχίστην οἰκονομίαν, ἀφοῦ μάλιστα χθὲς ἔτι ὑπεδλήθη ὁ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν προϋπολογισμὸς πλήρης ἀπατάλης καὶ ἐπιδείξεως· διὸ συμπεραίνει, ὅτι δὲν θέλει πραγματοποιηθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο.

Ἁπάντων ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἰς τὴν πρώτην ἐρώτησιν, εἶπεν, ὅτι προκειμένου νὰ αὐξηθῇ ὁ στρατὸς, τροποποιεῖ ἀσμένως τὰ ὑπάρχοντα, προκειμένου ὅμως νὰ μείνῃ, ὡς ἔχει, δὲν ἐπιχειρεῖ τίποτε, διότι δὲν ἐννοεῖ πῶς θέλει φέρει ἐλαττώσεις ἄνευ αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ. Καὶ εἰς τὴν δευτέραν δὲ ἐρώτησιν ἀπαντῶν, διεβεβαίωσεν, ὅτι καὶ τὸ ἐπερχόμενον ἔτος ἐπίσης θέλει γείνει ἡ τοῦ στρατοῦ αὔξησις διὰ τὰς αὐτὰς δαπάνης τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τέλος καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ῥηθέντα, λέγει, ὅτι εἰς ἕκαστον ἀπόκειται νὰ φρονῇ ὅ,τι θέλει, καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲν ἔχει τὴν ὑπερβατὰ δύναμιν νὰ μεταπλάσῃ τὰς ἰδέας τῶν ἄλλων· τὰ πράγματα ὅμως θέλουσι καταδείξει τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐλπίζει, ὅτι θέλει πεισθῇ καὶ ὁ προαγορεύσας.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον δ' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, τῆς ὁροφυλακῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς διὰ τὸ ἔτος 1852, προσδιορίζεται εἰς ἐννέα χιλιάδας διακοσίας τεσσαράκοντα ἓξ ἄνδρας.

Ἑπομένως ἡ μέχρι τοῦδε νομοθετημένη δύναμις τῶν διαφόρων ὅπλων τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, αὐξάνει κατὰ χιλίους εἴκοσι ἑπτὰ ἄνδρας, ἐξ ὧν οἱ μὲν θέλουσι σχηματισθῇ εἰς τέσσαρας λόχους πεζικοῦ, ἕνα λόχον πυροβολικοῦ καὶ μίαν ἴλην ἱππικοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ θέλουσι διανεμηθῇ εἰς τοὺς λόχους τῶν πεζικῶν ταγμάτων τῆς γραμμῆς· τῆς δὲ ὁροφυλακῆς κατὰ ἑξήκοντα τέσσαρας, διανεμομένους εἰς τοὺς λόχους τῶν ταγμάτων αὐτῆς.

Ἡ δὲ δύναμις τῶν τεσσάρων τετραρχιῶν τῆς φαλαγγος, τῶν χαλαγγιτῶν Μεγάρων, τῆς ἐπικουρικῆς χωροφυλακῆς, τοῦ λόχου τῶν ἀπομάχων, καὶ τῶν ἡμιαπομάχων τῆς ὁροφυλακῆς, προσδιορίζεται εἰς χιλίους πεντήκοντα ἄνδρας. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 2 ἄρθρου μετὰ τῆς ἑπομένης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

« Ἡ ἐπιτροπὴ ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο διηρέθη εἰς μειοψηφίαν καὶ πλειοψηφίαν· καὶ ἡ μὲν μειοψηφία προτείνει, ὅτι πρέπει νὰ συνεισφέρῃ ἑφέτος τὸ Κράτος χιλίους μόνον νεοσυλλέκτους, οἱ δὲ λοιποὶ, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ζητουμένου ἀριθμοῦ, νὰ λάβῃ πρόνοιαν ἡ Κυβέρνησις νὰ συναχθῶσιν ἐκ τῶν καθυστερούντων, θέτουσα εἰς ἐνέργειαν τὰς διατάξεις τοῦ περυσινοῦ περὶ στρατολογίας νόμου· ἡ δὲ πλειοψηφία, ὅτι διὰ τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν τοῦ τ. ε. νὰ ἐπιτραπῇ ἡ στρατολογία 1500 ἀνδρῶν, τοὺς δὲ λοιποὺς μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν 2090 νὰ συνάξῃ ἀπὸ τοὺς καθυστεροῦντας.

Ἐκ συμφώνου δὲ ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ σπεύσῃ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καθυστερήσεων καὶ τῶν καταπιέσεων, ὅσας ὑποφέρουσιν οἱ λαοὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπάρχοντος νόμου.

Κατὰ τὰ λοιπὰ παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τοῦ 1851, τὸ ὑπουργεῖον δὲν πρέπει, παρουσιαζομένων ἀντικαταστατῶν ἐκ μέρους τῶν κληρούχων, ν' ἀπαιτῇ καὶ τὴν παρακατάθεσιν τῶν χρημάτων τῆς ἀντικαταστάσεως, ὡς μέχρι τοῦδε πράττει, καὶ μάλιστα ν' ἀπαιτῇ ὡρισμένων ποσὸν, ἐνῷ τοῦτο δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸν νόμον, διότι ὁ νόμος λέγων ἀντικαταστάτας, ἐννοεῖ

τοὺς ἐπιλαχόντας, εἰς τὴν περίστασιν καθ' ἣν οἱ ὑποχρεωτικοὶ κληροῦχοι δραπετεύσωσιν. »

Τὴν γνώμην τῆς μειονοψηφίας ἀναπτύσσων ὁ ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι προτείνει μὲν αὐτὴ νὰ συμπληρωθῇ ὁ περιπλέον ζητούμενος ἀριθμὸς ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε καθυστερούντων, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀπατώμεθα μόνοι, διότι ἐνῷ πέρυσιν ἐψηφίσθη ὁ αὐστηρὸς ἐκεῖνος περὶ στρατολογίας νόμος, τὰς διαταξεις τοῦ ὁποίου ἀπεκάλεσάν τινες βανδαλικὰς, οὐχ' ἧττον ἐκεῖνο τὸ ἔτος, καθυστέρησαν ὅσοι καὶ κατὰ τὰ προλαβόντα, ὥστε οἱ παραπέμποντες τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν πηγὴν αὐτὴν τῶν καθυστερούντων εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ τῷ ἀρνῶνται τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ. Καὶ ἡ γνώμη δὲ τῆς πλειοψηφίας, χορηγούσης 1,500 ἄνδρας, ἀλλ' ἀποφαινομένης νὰ συλλεχθῶσιν οἱ ὑπόλοιποι ἐκ τῶν καθυστερούντων, δὲν εἶναι ὠφελιμωτέρα, διότι, ἀφοῦ μόλις τὸ ὅλον τοῦ ζητουμένου ἀριθμοῦ ἀρκεῖ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, ἐννοεῖται, ὅτι οἱ 500 ἄνδρες, τοὺς ὁποίους ὑπὲρ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας προτείνει, εἶναι ἐπίσης ἀνωφελεῖς· ἄλλως τε ἡ Κυβέρνησις οὐδ' ἐπιχειρεῖ νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν ὅλα τὰ αὐστηρὰ μέσα τοῦ περυσινοῦ περὶ στρατολογίας νόμου, οὐδὲ δύναται νὰ κατορθώσῃ τὴν αἰτουμένην συμπλήρωσιν, καὶ ἂν θέσῃ αὐτὰ εἰς ἐνέργειαν. Ἡ ἀνάγκη λοιπὸν τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτεῖ νὰ δοθῶσιν οἱ 2,090 ἄνδρες.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι πέρυσιν ἐπεψηφίσθη τῷ ὄντι ὁ ἐπαχθὴς ἐκεῖνος νόμος, ὁ τοσαῦτα χορηγῶν μέσα κατὰ τῶν καθυστερήσεων, καὶ ὅμως πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν διατελοῦμεν ἀμηχανίαν καὶ αἱ καθυστερήσεις δὲν ἠλαττώθησαν. Ἀποτεινόμενος λοιπὸν εἰς τὸν ἤδη ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, λέγει, ὅτι πέρυσι συζητουμένου τοῦ ἀνωτέρω περὶ στρατολογίας νόμου, καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλοι διϊσχυρίσθησαν, ὅτι ἡ ἐπιβολὴ τῶν ποινῶν δὲν εἶναι λυσιτελὴς, ὅπερ σήμερον ἀπεδείχθη ἐκ πείρας, καὶ ὅτι ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ προέρχεται ἐκ τῆς κακῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς καὶ τῆς ἀκαταπαλλήλου ἐκλογῆς τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων. Καὶ ἀληθῶς, πρὸς τί ἡ καθυστέρησις 500 περίπου ἀνδρῶν κατὰ τὸ Λιγαῖον; πρὸς τί μέχρι τοῦ 1845 καὶ ἔτι πρὸς, δὲν συνέβαινον τοσαῦται καθυστερήσεις, ἀπὸ δὲ τῶν ἀκολούθων ἐτῶν ἐπολλαπλασιάσθησαν τόσον; Τοῦτο δεικνύει, ὅτι τὸ προσωπικὸν τῶν ἐκεῖσε διοικητικῶν ἀρχῶν δὲν ἐξελέχθη καταλλήλως, καὶ ὅτι δὲν ἐφημόσθη, ὡς ἔδει ὁ νόμος· ἅμα λοιπὸν διορισθῶσιν ἀπανταχοῦ κατάλληλοι διοικητικαὶ ἀρχαὶ, ἅμα τιμωρηθῶσιν οὐχὶ οἱ πολῖται, ἀλλ' οἱ ὀλιγωροῦντες ὑπάλληλοι,

τὸ κακὸν τῶν καθυστερήσεων θέλει ἐκλείψει. Διὸ ἂς ὑποσχεθῇ τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι θέλει διορθώσει ταῦτα, καὶ οὐδόλως διστάζει περὶ τῆς ἐπιτυχίας. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ, οὐ μόνον εἶναι ἐντελῶς σύμφωνος, ἀλλὰ καὶ τὴν παραδέχεται ὅσον μεγαλειτέρα καὶ ἂν ἦναι.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι μετὰ λύπης ἀναγκάζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ν' ἀντικρούσῃ τὴν ἰδέαν τοῦ ὑπουργείου, παρατηρῶν ὅτι ἡ στρατολογία εἶναι ὁ εὐγενέστερος φόρος καὶ πάντες πρέπει ἐν προθυμίᾳ νὰ συνεισφέρωμεν εἰς τὴν ἀπότισιν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ τοι ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν θάνατον, καὶ τοι στερούμενοι μισθῶν, ἐνδυμάτων καὶ ὅπλων, ἐκουσίως προσερέροντο εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ἀγωνιζόμενοι, ἀπέθνησκον ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ φόρος οὗτος κατέστη σήμερον ἐπαχθὴς, καὶ πάντες διὰ παντὸς μέσου προσπαθοῦμεν νὰ τὸν διαφύγωμεν, ἕνεκα τῆς κακῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς. Πιστεύει δ', ὅτι καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς πρὸ μικροῦ περιελθὼν διάφορα τῆς Πελοποννήσου μέρη, καὶ γνωρίζων ἐν ἀκριβείᾳ τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, καὶ τὴν πενίαν τοῦ λαοῦ, δὲν ἠθέλεν ἄνευ μεγάλης ἀνάγκης συγκατανεύσει νὰ ἐπιβαρυνθῇ ὁ λαὸς οὗτος καὶ διὰ τοῦ φόρου τῶν στρατευσίμων.

Δὲν παραδέχεται δὲ, καὶ ὅτι ἡ αὔξησις τοῦ στρατοῦ καθίστησι τὰ ἔθνη μεγάλα καὶ ἔνδοξα, ἀλλ' ἡ εὐημερία μάλιστα τοῦ λαοῦ. Σήμερον ὅμως ὁ λαὸς οὗτος δυστυχεῖ, καὶ διὰ ν' ἀποφύγῃ τὰς αὐστηρὰς καταδιώξεις, περιτρέχει δρυμῶνας καὶ ὄρη. Ἀποκρούει λοιπὸν τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου αἰτουμένην αὔξησιν τῆς στρατολογίας, καὶ προτείνει νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς εἰς χιλίους ἄνδρας, οἱ δὲ λοιποὶ μέχρι τοῦ ζητουμένου ποσοῦ νὰ συλλεχθῶσιν ἐκ τῶν καθυστερούντων, διότι θεωρεῖ ἄδικον αἱ μὲν προθύμως ἀποτίσασαι τὸν φόρον των ἐπαρχίαι νὰ ἐπιβαρυνθῶσι διὰ διπλῆς φορολογίας, ἄλλαι δὲ ν' ἀπαλλαγῶσι καὶ τῆς ἐλαχίστης ὑποχρεώσεως. Καὶ ἂν μὲν πρὸς συλλογὴν τῶν καθυστερούντων ἔχῃ ἀνάγκην τὸ ὑπουργεῖον αὐστηροτέρων διατάξεων, δύναται νὰ τῷ χορηγήσῃ τοιαύτας, ποτὲ ὅμως δὲν θέλει συναινέσει εἰς μερικὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν, καὶ οὕτως αἱ μὲν λοιπαὶ ἐπαρχίαι νὰ ἐπιβαρύνωνται διὰ διπλῆς στρατευσίμων φορολογίας, αἱ δὲ νῆσοι νὰ καθυστερῶσι τὸ μέγιστον μέρος τῆς ὀφειλῆς των.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι προκληθεὶς ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων, καὶ ὀφείλων διὰ τοῦτο νὰ δώσῃ

καὶ ὡς ὑπουργὸς καὶ ὡς πολίτης ἐξηγήσεις τινὰς, παρατηρεῖ ὅτι ἡ περὶ ἐλλείψεων τοῦ ἰσχύοντος περὶ ἀπογραφῆς νόμου ἰδέα εἶναι παλαιὰ, καὶ ἐκ τῶν ἀτελειῶν αὐτοῦ, πρώτη τῶν ὁποίων εἶναι ἡ κατὰ τὴν κλήρωσιν, τοσαῦται προσγίνονται ἀδικίαι, ὥστε ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν πληρέστερον νόμον, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ συζήτησις ἀνεβλήθη, διότι παρουσιασθεῖσαι ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίαι τινὲς, ἀπῃτεῖτο καιρὸς, διὰ νὰ σκεφθῶσιν ἐπ' αὐτῆς καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἡ Βουλή. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἠναγκάσθη ἡ Κυβέρνησις, συμφώνως μετὰ τῶν σωμάτων νὰ νομοθετήσῃ διατάξεις τινὰς, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδεὶς προϐλέπει κίνδυνος, διότι ἐρηρμόσθησαν μεθ' ὅλης τῆς ἀπαιτουμένης σκέψεως, πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἐνδεχομένου κακοῦ. Θέλει δὲ προσπαθήσει ἄλλως νὰ προϐῇ ὅσον τάχιον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἐζήτησε διὰ τοῦ νομοσχεδίου 2,090 ἄνδρας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, ἡ δὲ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς παραδεχθεῖσα τὴν αὔξησιν, ἐπρότεινεν ὥστε οἱ μὲν 1500 νὰ στρατολογηθῶσιν, οἱ δὲ 590 νὰ συλλεχθῶσιν ἐκ τῶν καθυστερούντων, θεωρήσασα τοῦτο εὔκολον καὶ ἄνευ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ πέρυσιν ἐπιψηφισθέντος νόμου, καθ' ὅσον μάλιστα συνελέχθησαν ἤδη 150 περίπου ἐκ τῶν καθυστερούντων τοῦ 1845 καὶ 1846.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι παραδεχόμενος καθ' ὁλοκληρίαν τὸ νομοσχέδιον, τότε μόνον ἠδύνατο νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τῶν προτεινομένων παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτε ἔϐλεπεν ἐφικτὴν τὴν διὰ τῶν ἐνόντων μέσων σύλληψιν τῶν καθυστερούντων. Πιστεύει δὲ συγχρόνως, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει λάϐει ὅλα τὰ κατάλληλα μέσα πρὸς ἀκριϐῆ τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν, καὶ μεταρρυθμίσει τὸ διοικητικὸν προσωπικὸν, μάλιστα δὲ τὸ τῶν νήσων, ἐκ τῆς ἀνικανότητος τοῦ ὁποίου προῆλθον αἱ τοσαῦται καθυστερήσεις.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι θεωρεῖ σφαλερὰν τὴν ἰδέαν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι δῆθεν ὁ στρατὸς ἀποϐαίνει ἀνεπαρκὴς, καθ' ὅσον ἤθελεν ἀρκεῖ πρὸς πᾶσαν ὑπηρεσίαν, ἐὰν καλῶς διετίθετο. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ φέρει ὡς παράδειγμα τὸν ταγματάρχην Τζῆνον, ὅστις ἄλλοτε ἀρχηγὸς ὢν κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα τοῦ μεταϐατικοῦ σώματος, μὲ μόνον 600 ἄνδρας ἐπήρκει τοσοῦτον ἀποτελεσματικῶς εἴς τε τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκας. Ἐπίσης δὲ καὶ κατὰ τὸ 1850 ἡ αὐτὴ σχεδὸν δύναμις

τοσαῦτα ἐπέφερεν εὐτυχῆ ἀποτελέσματα κατὰ τῆς λῃστείας, καὶ ἐξεπλήρου ἀνελλειπῶς πᾶσαν ἄλλην ὑπηρεσίαν. Σήμερον ὅμως ἂν καὶ ἡ δύναμις ἀναϐαίνει εἰς χιλίους ἄνδρας, πόσους κατιόρθωσε νὰ συλλάϐῃ μέχρι τοῦδε λῃστάς; Οὐδένα, διότι ἡ στρατιωτικὴ δύναμις παραγνωρίζουσα τὸ καθῆκόν της, ἐπεμϐαίνει εἰς τὰς πολιτικὰς ἔριδας, καὶ ἀντὶ πάσης ὑπηρεσίας ἀρκεῖται νὰ συναδεύῃ ἰδιώτας περιοδεύοντας, καὶ νὰ ἀναμιγνύηται εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογάς.

Ἀντειπόντος δέ τινος, ὅτι πιθανὸν τὰ τοιαῦτα νὰ συμϐαίνωσιν εἰς Λαμίαν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας, διότι οὐδ' αὐτὸς, οὐδ' οἱ ἄλλοι συνάδελφοί του, ἀντιπρόσωποι ὄντες ἐπαρχιῶν, δὲν ἀναγνωρίζουσι τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα· ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οἱ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Τζήνου 600 ἄνδρες ἐνησχολοῦντο εἰδικῶς εἰς μόνην τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, ἡ δὲ ὁρυθετικὴ γραμμὴ κατείχετο ὑπ' ἄλλων στρατιωτῶν, ὥστε ἡ ὁλικὴ δύναμις ὑπερέϐαινε τοὺς 600· οὐδεὶς δὲ ποτε ἀνέφερεν εἰς αὐτὸν, ὅτι ἡ στρατιωτικὴ δύναμις ἀσχολεῖται εἰς ἔργα ἄλλα ἢ τὰ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ὅλως ξένον πρὸς τὴν συζήτησιν, δύναται, ἂν θέλει ὁ προαγορεύσας, νὰ ἐξετάσῃ εἰς συνεδρίασιν ἄλλην, ἐφ' ᾧ καὶ περιοριζόμενος εἰς τὸ κύριον ϑέμα, παρατηρεῖ, ὅτι ἐκ τῆς ὁροφυλακῆς ἓν μὲν μέρος φρουρεῖ τὰ ὅρια, ἕτερον ὑπάρχει ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῆς λῃστείας, ἄλλο εἰς τὴν φρουρὰν τῆς πρωτευούσης καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς χωροφυλακῆς· αὕτη δὲ πρὸς τῇ λοιπῇ ὑπηρεσίᾳ συντρέχει καὶ εἰς τὴν εἰσπραξιν τῶν ὀφειλομένων, καὶ οὐδεὶς ἀγνοεῖ πόσων ἀνεπτύχθη μέχρι τοῦδε ἡ ὑπηρεσία τῶν ταμιῶν καὶ εἰσπρακτόρων· ὁ δὲ στρατὸς τῆς γραμμῆς ἔχων ὡρισμένην ὑπηρεσίαν, εἶναι καὶ αὐτὸς ἔλλειπὴς, ὥστε ἕκαστον ὅπλον ἔχει καθήκοντα ἴδια, καὶ καλῶς διατιθέμενος ὁ στρατὸς, δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἐπὶ τούτοις ἀνεγνώσθη ἡ γνώμη τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψεν ἡ Βουλὴ, ὡς καὶ τὴν τῆς πλειοψηφίας, μὴ ἀναστᾶσα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατιωτῶν, κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ παρεδέχθη τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, συμφωνήσαντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἐπροτάθη τις ἐκ τῶν ζητουμένων 2090 ἀνδρῶν, οἱ μὲν 1067 νὰ διανεμηθῶσιν εἰς ὅλον τὸ κράτος, οἱ δὲ 1023 εἰς τοὺς νομοὺς ἀναλόγως τῶν καθυστερούντων, διότι εἶπεν,

εἶναι ἄδικον, ἄλλαι μὲν ἐπαρχίαι νὰ ὑρίστανται διπλοῦν φόρον, ἄλλαι δὲ νὰ ὑπεκφεύγωσι τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ νόμου.

Ἀλλ' ἀντειπόντος τινός, ὅτι ἡ πρότασις εἶναι ἄκαιρος, τοῦτον ἀντικρούων ἐπέρερεν ἄλλος, ὅτι ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου δὲν ἐπρόκειτο, εἰμὴ ἂν πρέπει νὰ δυθῶσι 2,090 ἄνδρες ἢ ὀλιγώτεροι, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ δοθῇ ὁ ἀριθμὸς οὗτος· ἡ Βουλὴ λοιπὸν δὲν ἀπεφάνθη ἔτι περὶ τοῦ τρόπου τῆς συλλογῆς αὐτῶν, καὶ δύναται ἀλανθάστως νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ μὲν 1,000 θέλουσι συλλεχθῇ ἐξ ὅλου τοῦ Κράτους, οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ τῶν καθυστερούντων δήμων καὶ ἐπαρχιῶν· διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ δὲν εἶναι ἄκαιρος.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον ἐπήνεγκέ τις κατὰ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως, ὅτι ἔχομεν βεβαίως ἀνάγκην αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ πρέπει νὰ δώσῃ ἡ Βουλὴ καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν θέλει κατορθωθῇ αὕτη, τὰ δὲ μέσα ταῦτα δὲν εἶναι τὸ νὰ λέγωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀναλογίσῃ τοὺς περιπλέον αἰτουμένους ἄνδρας ἐπὶ τῶν καθυστερούντων δήμων, ἐπειδὴ θ λει ἀραιρεθῇ ἡ προσωπικὴ αὕτη ὑποχρέωσις ἀπὸ τῶν εἰς αὐτὴν ὑποκειμένων, καὶ ῥιφθῇ εἰς ἑτέρους, μὴ ἔχοντας ὀφειλὴν τοιαύτην. Λρ' οὖ δὲ αἱ καθυστερήσεις πηγάζουσιν ἐκ τῆς ἀνικανότητος ἢ τῆς ἀδρανείας τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, τί πταίουσι τὰ ἄτομα καὶ ζητοῦμεν νὰ τιμωρηθῶσιν αὐτὰ, ἐν ᾧ εἰς μόνας τὰς ἀνωτέρω ἀρχὰς πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ποινή; Ἡ Βουλὴ λοιπὸν παραδεχομένη τὸ νομοσχέδιον, ἂς περιορισθῇ εἰς μόνας τὰς ἀνωτέρω περὶ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων συστάσεις, καὶ δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι ὁ ὢν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει καταβάλλει πᾶσαν φροντίδα εἰς τὸ νὰ προλάβῃ τοῦ λοιποῦ τὰς τοιαύτας καθυστερήσεις.

Ἀπάντησεν ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλὼν βουλευτὴς, ὅτι συνέστησε μὲν ὁ προαγορεύσας νὰ δυθῶσιν ἐξ ὅλου τοῦ Κράτους οἱ ζητούμενοι 2,090 στρατιῶται, ἀλλὰ τοῦτο οὐδὲν ἄλλο σημαίνει, ἢ νὰ μείνωσιν ἀνενόχλητοι οἱ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νόμου ἀποφυγόντες, νὰ πέσῃ δὲ τὸ βάρος εἰς ἄλλους, οἵτινες δὲν ἠρνήθησαν τὸ ἐπιβάλλον τοῦ φόρου· ὅτι καθ' ἃ ἐξέθηκεν ὁ προαγορεύσας δὲν πρέπει βεβαίως νὰ ἀδικῶνται τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο λέγει, ὅτι ἂν ἡ πρότασις αὐτοῦ ἀποτύχῃ, ἀδικοῦνται συγχρόνως καὶ πρόσωπα καὶ ἐπαρχίαι· ὅτι ἀφ' οὗ διά μίαν τινὰ ζωηλοπὴν, εἰς ἣν ἓν ἄτομον περιπίπτει, ὁλόκληρος ὁ δῆμος εἶναι ὑπεύθυνος, πολὺ μᾶλλον πρέπει νὰ ὑπόκηται εἰς εὐθύνην διὰ τὰς γινομένας καθυστερήσεις, καὶ ὅτι τελευταῖον δι' ὅλους τούτους τοὺς λόγους εἶναι δίκαιον νὰ ἀσπασθῇ τὸ Σῶμα τὴν πρότασίν του.

Ἐπέρερεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ἀποκρούει τὴν πρότασιν ὡς δεδικασμένην, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ εἶπεν ἤδη, ὅτι δὲν δέχεται νὰ ληφθῇ ἐκ τῶν καθυστερούντων ὁ περιπλέον ζητούμενος ἀριθμὸς, καὶ δίδει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοὺς 2,090 ἄνδρας· τὴν ἀποκρούει δὲ καὶ ὡς ἄδικον, ἐπειδὴ ὁ φόρος εἶναι προσωπικὸς, καὶ ἑπομένως οὔτε δῆμος, οὔτε ἐπαρχία ὀφείλει νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν καθυστέρησιν τῶν ἀτόμων. Τέλος τὴν ἀποκρούει καὶ ὡς ἀνάρμοστον, διότι, ὡς καὶ πέρυσιν εἶπε, τὰ διδόμενα τότε παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς μέσα εἰς τὸν ψήφισιν τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου δὲν ἠδύναντο νὰ ἦναι τελεσφόρα, καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ τοιούτου νόμου ἀπέδειξεν ἤδη τὴν ἀλήθειαν.

Μετ' ἄλλον ὑποστηρίξαντα τὴν πρότασιν ὡς δικαίαν, δι' ἐπιχειρημάτων ὁμοίων τοῖς ἐκτεθεῖσι, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἴτησις ὁποία ἡ προκειμένη, παρουσιασθεῖσα εἰς τὴν Βουλὴν, δικαίως ἐπροκάλεσε μίαν σπουδαίαν συζήτησιν, ἣν ἀσπάζεται ὡς τοιαύτην· ἀλλ' ὅσον εἶναι σπουδαῖον τὸ ζήτημα, τοσούτῳ μᾶλλον πρέπει νὰ φροντίσωμεν, ἵνα λυθῇ μετὰ προσοχῆς. Τὸ ὑπουργεῖον προσερχόμενον μετὰ τοῦ αὐτὸ χεῖρας νομοσχεδίου, λέγει, ὅτι ἀντὶ τῆς ἀπαιτουμένης, δι' ἧς ἐτήσιοι 1,200 στρατευσίμους, ζητεῖ τὴν αὐτὴν δι' ἴσης ποσότητος νὰ στρατολογήσῃ διπλῶν σχεδὸν ἀριθμόν. Καὶ εἶναι μὲν ἄδικον τὸ νὰ καθυστερῶσι τινὲς ἐπαρχίαι τὸ ἐπιβάλλον τοῦ φόρου των, καὶ θέλουσι τῷ εἰπεῖ, ὅτι τὸ δίκαιον ἀπαιτεῖ τότε νὰ ἀναπληρώσωσιν αὐταὶ τὸ ἔλλειπον, ἀλλὰ πρέπει εἰλικρινῶς νὰ προσέξωμεν, ἂν διὰ τῶν καθυστερούντων δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ τὸ κενόν. Δέκα δὲν παρῆλθον μῆνες, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ ἀραιόντεια ἐνομοθέτησε μέτρα κατὰ τῶν καθυστερούντων, καὶ ὅμως ἡ Κυβέρνησις μεθ' ὅλα τὰ τοσοῦτον ἐνεργὰ ταῦτα μέσα, μόλις κατώρθωσε νὰ συλλέξῃ 270 ἄνδρας. Ἂν λοιπὸν ζητήσῃ ἡ Βουλὴ νὰ συλλεχθῶσι πάντες οἱ περιπλέον ζητούμενοι ἄνδρες ἀπὸ τῶν καθυστερουσῶν ἐπαρχιῶν, δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ λέγῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι δὲν ψηφίζει τὸ νομοσχέδιον; Ἐνταῦθα δὲ μαθηματικῶς ἀποδείξας, ὅτι ἂν ὁ νόμος Κυκλάδων ὑποχρεωθῇ νὰ προσφέρῃ τοὺς τε καθυστεροῦντας καὶ τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ μέρος διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, θέλει ἀναγκασθῇ νὰ δώσῃ 500 σχεδὸν στρατευσίμους, ἐσυμπέρανεν, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ κατορθωθῇ τοῦτο, καὶ ὅτι ἑπομένως ἡ τοιαύτη αἴτησις ἰσοδυναμεῖ μὲ ἄρνησιν προφανῆ.

Καὶ ἕτερος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι τὴν ζυγμὴν ταύτην ἅπαντες οἱ καθυστεροῦντες εἰσὶν ἤδη ἐνώπιον τῶν εἰσαγγελέων, ὡς γενόμενοι παραβάται ἄρθρων ῥητῶν τοῦ νόμου, ὁρίζοντος, ὅτι ἐὰν ἀποφύγῃ τις τὴν ἐπιβεβλημένην αὐτῷ κλήρωσιν, παραπέμπεται εἰς τὰ δικαστήρια καὶ εἶναι ὑπόλογος διὰ τῆς περιουσίας του. Οἱ καθυστεροῦντες λοιπὸν εἰσὶν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ δι' αὐτῶν θέλει ἱκανοποιηθῇ ὁ νόμος. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ἄλλη τις διάταξις ὁρίζει, ὅτι ὁ δραπετεύσας κληροῦχος ὑποχρεοῦται εἰς τακτικὴν ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν καὶ ἂν συλληφθεὶς δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος· ὥστε καὶ διὰ τῆς ἐκ διαλειμμάτων συλλήψεως των θέλει ἐκπίπτει τὸ βάρος τῶν ἀντικαταστησάντων αὐτούς, καὶ ἑπομένως ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν εἶναι λελυμένη. Περιπλέον δὲ ἐπειδὴ ὁ περὶ στρατευσίμων νόμος ὡς τιμὴν χορηγεῖ τὴν εἰς τὸν στρατὸν κατάταξιν τοῦ πολίτου, οἱ μὲν προσκληθέντες ἤδη εἰς αὐτὸν ἀποδεχόμενοι τὴν τιμὴν, οἱ δὲ προτιμῶντες τὴν καταισχύνην εὑρίσκονται εἰς τὰς φυλακάς. Τέλος καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πλῆθυν τῶν καθυστερούντων, ὁμολογεῖ, ὅτι εἶναι τῷ ὄντι μεγάλη, ἐπειδὴ οὐ μόνον πολλοὶ μεταβαίνοντες ἐκτὸς τοῦ Κράτους, μεταβάλλουσιν ἐθνισμὸν, ἀλλὰ καὶ σημειοῦνται ἐν τοῖς καταλόγοις ἀνύπαρκτα πράγματα, ὥστε πολλὴ ἀπαιτεῖται λογιστικὴ ἐργασία, ἵνὰ καθαρίσῃ αὐτούς βαθμηδόν. Οὕτως ἄρα τὸ ζήτημα τῶν καθυστερούντων, ὅσαι καὶ ἂν ἐπιβληθῶσι ποιναὶ, θέλει ἀνανεοῦσθαι κατ' ἔτος, ὡς πολλαχοῦ τοῦτο συμβαίνει, ἀλλὰ ποτὲ Βουλὴ δὲν ἐπρότεινεν, ὅτι ἐπειδὴ καθυστέρησαν μερῶν τινων οἱ κληροῦχοι, δὲν πρέπει νὰ ἀποσταλῶσιν ἕτεροι.

Ἐπὶ τούτοις, μὴ ἀντειπόντος τοῦ ὑπουργοῦ καὶ πρὸς τὸν τελευταῖον παράγραφον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, πρῶτον ἂν παραδέχηται τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν, ἀπέῤῥιψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖται, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν ναυταλογία, προσδιορίζονται κατὰ τὸ 1852 εἰς δύω χιλιάδας ἐννενήκοντα ἄνδρας.

Οἱ δύω χιλιάδες ἐννενήκοντα οὗτοι ἄνδρες, θέλουσι διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους. »

Ἐπίσης δὲ, μηδεμιᾶς γενομένης ἀντιῤῥήσεως, παρεδέχθη καὶ τὸ 3 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἐφεξῆς.

« Ἄρθρ. 3. Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 2 ἕως 10, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νόμου τοῦ ἔτους 1851 ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν στρατολογίαν τοῦ ἔτους 1852. »

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως καὶ τὸ 4 ἄρθρον, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι μὴ ὑπάρχοντος ἔτι τοῦ νέου περὶ ἀπογραφῆς νόμου, δὲν θεωρεῖ πρέπον τὸ νὰ γίνηται παραπομπὴ εἰς αὐτόν· διὸ προτείνει τὴν τοῦ ἄρθρου ἀπάλειψιν.

Ἀλλ' ὑποστηρίξαντος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι οὐχ ἧττον δύναται νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τοῦτο δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἐφεξῆς.

« Ἄρθρ. 4. Ὁ παρὰ τοῦ νόμου τῆς ἀπογραφῆς ἀπαιτούμενος ἐν τῷ στρατῷ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τῶν νεοσυλλέκτων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, θέλει καταλογισθῆ κατὰ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νέον νόμον, ἐὰν οὗτος ἐπιψηφισθῇ καὶ κυρωθῇ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος. »

Ἐγκριθέντος καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Χριστόπουλον καὶ Δ. Πετροπουλάκην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 70 κατὰ 1, ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, τῆς ὁρεφυλακῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς διὰ τὸ ἔτος 1852, προσδιορίζεται εἰς ἐννέα χιλιάδας διακοσίους τεσσαράκοντα ἐξ ἄνδρας.

Ἑπομένως ἡ μέχρι τοῦδε νομοθετημένη δύναμις τῶν διαφόρων ὅπλων τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, αὐξάνει κατὰ χιλίους εἴκοσιν ἑπτὰ ἄνδρας, ἐξ ὧν οἱ μὲν θέλουσι σχηματισθῆ εἰς τέσσαρας

λόχους πεζικοῦ, ἕνα λόχον πυροβολικοῦ καὶ μίαν ἴλην ἱππικοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ θέλουσι διανεμηθῆ εἰς τοὺς λόχους τῶν πεζικῶν ταγμάτων τῆς γραμμῆς· τῆς δὲ ὁροφυλακῆς κατὰ ἑξήκοντα τέσσαρας, διανεμομένους εἰς τοὺς λόχους τῶν ταγμάτων αὐτῆς.

Ἡ δὲ δύναμις τῶν τεσσάρων τετραχείλιν τῆς ρωλαγγος, τῶν ρωλαγγιτῶν Μεγάρων, τῆς ἐπικουρικῆς χωροφυλακῆς, τοῦ λόχου τῶν ἀποικάχων, καὶ τῶν γιαπουκάχων τῆς ὁροφυλακῆς, προσδιορίζεται εἰς χιλίους πεντήκοντα ἄνδρας.

Ἄρθρον 2. Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν ναυτολογία, προσδιορίζονται κατὰ τὸ 1852, εἰς δύω χιλιάδας ἐννενήκοντα ἄνδρας.

Οἱ δύω χιλιάδες ἐννενήκοντα οὗτοι ἄνδρες, θέλουσι διανεμηθῆ, κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν, εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους.

Ἄρθρον 3. Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 2 ἕως 10, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νόμου τοῦ ἔτους 1851, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν στρατολογίαν τοῦ ἔτους 1852.

Ἄρθρον 4. Ὁ παρὰ τοῦ νόμου τῆς ἀπογραφῆς ἀπαιτούμενος ἐν τῷ στρατῷ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τῶν νεοσυλλέκτων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, θέλει καταλογισθῆ κατὰ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νέον νόμον, ἐὰν οὗτος ἐπιψηφισθῆ καὶ κυρωθῆ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ, καθὸ νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός	Πέτρος Καμπάνης . . . .
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος . . .	Δημήτριος Τσόκρης . . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Γεώργ. Τσόκρης . . . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Γεώργιος Σκοῦρος . . . N.

Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Κωνστ. Ἀγιαπρινόπουλος . .
Δημήτριος Καλλιγρονᾶς . . N.	Π. Κολποδῖνος . . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Θεόδωρος Γρίβας	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N.	Γεώργ. Πανοπιρτόπουλος N.
Τ. Μαυρομιχάλης . . . . N.	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος .
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Ἐμ. Καραμάνος . . . .
Π. Τσαντεπάκης . . .	Νικόλ. Ματθαίου . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Ἀναγνώστ. Κοντάκης . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Σ. Κοπανίτσας . . . . N.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Ἀναστ. Κορφιωτάκης . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης	Παρασ. Ματάλας . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μήτρας . . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N.
Γ. Βελῆς . . . . . N.	Παναγιώτης Ἀλεξανδρῆς . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N.	Σταῦρος Μαυροδῆμος . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . N.	Ἀθάνασιος Εὐμολπίδης . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἠλίας Δωλᾶς . . . . . N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Θεόδωρος Πετρινός . . . .
Ξεν. Στεργιόπουλος . . N.	Κωνστ. Μανέτας . . . . .
Ἀνδρέας Λόγγινός	Π. Βάρδαγλης . . . . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Α. Δημητρίου	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . N.
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτσινας . . N.
Χρ. Δεμάθης . . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Γρ. Βαλτινός	Γεώργιος Γουλιμῆς . . . N.
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλ. Κουμουνδουράκης . . .
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνστ. Ἀμπερόπουλος . .
Ἠλίας Παπαΐωάννου	Ἐμ. Μοδινός. . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Ἰωάννης Περδικάρης . . .
Γεώργιος Περωτᾶς	Δ. Δημητρακόπουλος . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρῆς . . O.	Γεώργ. Κανδύας . . . . N.
Ἰωάννης Βάγλας . . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου . . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Βελισ. Νικολαΐδης . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Ν. Σιαμάνης . . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . .	Κωνστ. Ἀξελός . . . . N.
Ἀθάνασιος Ῥαΐλός	Χρῆστος Σ. Ἀντωνόπουλος .

Γ. Μαδεμοχωρίτης		Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Κίμων Χριστοδούλου		Ζαννὴς Μαραγκὸς	Ν.
Νικόλ. Πιεράκος		Μιχαὴλ Σολομὸς	Ν.
Γρηγ. Πατριαρχέας		Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Σταυρ. Καπετανάκης	Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Δημ. Πικουλάκης	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Χαράλ. Χριστόπουλος	Ν.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Νικόλ. Μοσχούλας		Ἀναγν. Παπατσώρης	Ν.
Γεώργιος Α. Ράλλης	Ν.	Γεώργ. Ι. Στάϊκος	
Νάκος Παναγιᾶς	Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Παπακώνστας Τσαμάλας	Ν.	Α. Κιζάνης	Ν.
Κωνστ. Βλάμης	Ν.	Ἰωάννης Δαμιανός	Ν.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης		Λάζαρος Α. Γιουρδὴς	Ν.
Σιδέρης Πράτσικας		Ι. Γ. Κριεζὴς	Ν.
Παν. Πατρινός		Π. Χ. Πέτρου	
Κωνστ. Σκουρλέτης		Κ. Διοβουνιώτης	Ν.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου		Μ. Χουρμούζης	Ν.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου		Κ. Τσουκαλᾶς	
Ἀναγνώστ. Τατόπουλος		Δημήτριος Μητσάκης	
Κωνσταντ. Δαρειώτης	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Ἰω. Γεωργάρας	Ν.	Χρῆστος Κικίδης	Ν.
Γ. Νικολάου			

Μετὰ ταῦτα προτείναντός τινος νὰ ἐγγραφῇ μὲν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, καὶ ἂν τὸ ὑπουργεῖον λάβῃ ἀνάγκην προθεσμίας ἵνα σκεφθῇ, τὰ σῶμα δύναται νὰ τὴν χορηγήσῃ· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Τέλος προσῆλθον ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω α') νομοσχέδιον περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, καὶ β') νομοσχέδιον περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἀξιωματικῶν· ἔχουσι δὲ μετὰ τῶν συναδευουσῶν αὐτὰ ἐκθέσεων οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ κανονίζοντος τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς.

« Ἐκτελῶν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15, κεφ. Γ', τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νόμου ΡΟΗ', ὑπο-

βάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας, κύριοι, νομοσχέδιον, κανονίζον τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν.

Περὶ ἀποδοχῶν ἐνεργείας.

Τὸ σύνολον καὶ ἡ ὑποδιαίρεσις τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργείας, ὡς σημειοῦται εἰς τὴν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ προσηρτημένην διατύπωσιν, παρακολουθοῦν τὰς ὑπαρχούσας διὰ τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀξιωματικῶν διατάξεις, κανονισθείσας δι' ὀργανικῶν διαταγμάτων, πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἐκδεδομένων, ἐκτὸς μικρῶν τινων ἐξαιρέσεων.

Περὶ διαθεσιμότητος.

Ἡ διαθεσιμότης ὑπὸ τοὺς τεθέντας ὅρους, ἀπὸ τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμον, ἀντικείμενον ἔχει τὸν συμβιβασμὸν τῆς οἰκονομίας τοῦ δημοσίου, μὲ τὰς ἐνδεχομένας ἀνάγκας τῆς ἐνεργητικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· ὑπὸ τὴν κυρίαν της ταύτην ἔποψιν θεωρουμένη ἡ διαθεσιμότης, σχετίζεται μᾶλλον μὲ τὴν ἐνέργειαν ἢ τὴν ἀργίαν.

Ἐπὶ τῆς σκέψεως ταύτης βασίζεται, ὁ διὰ τοὺς διαθεσίμους προσδιορισμὸς τῶν δύω τρίτων τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργείας.

Διότι δὲ ὁ ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικὸς χρεωστεῖ νὰ ἦναι ἕτοιμος καὶ προπαρασκευασμένος διὰ τὴν ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν, ἐθεώρησα ἀναγκαῖον νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῶν διαθεσίμων καὶ τὰ 2|3 τῶν ἐπιχορηγήσεων ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν διὰ τὰς ἐπιχορηγήσεις παραδεχομένων ὅρων.

Περὶ ἐπιχορηγήσεων.

Ἡ ὑποδιαίρεσις τῶν ἀποδοχῶν εἰς μισθὸν καὶ ἐπιχορηγήσεις, ἀναπόφευκτος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τοῦ κεφ. Γ'. τοῦ νόμου περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, παρουσιάζει καὶ τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα·

1) Τάττει εἰς ἴσον ὅρον μισθοδοσίας, τοὺς ἐν ἀργίᾳ ὁμοιοβάθμους ἀξιωματικοὺς ἄνευ τῆς διακρίσεως τοῦ ὅπλου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουσιν·

2) Ὁρίζει τὰς ὑποχρεώσεις τῶν λαμβανόντων ἀνωτέρας ἀποδοχὰς, λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς ὑπηρεσίας, τῆς θέσεως ἢ τοῦ ὅπλου, εἰς ἃ διατελοῦσι· καὶ

3) Παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὡς τοῦτο

ορίζεται εἰς τὸν 2 § τοῦ νομοσχεδίου, νὰ παύῃ τὰς ἐκ τῶν ἐπιχορηγήσεων δαπάνας, ἐὰν θεωρήσῃ αὐτὰς περιττάς, ἢ ἐὰν οἱ ἀξιωματικοί, διὰ τοὺς ὁποίους εἰσὶ προσδιωρισμέναι, δὲν ἐκτελῶσι καὶ τὰς ἐκ τῶν ἐπιχορηγήσεων ὑποχρεώσεις.

Ἐκ τῶν ἤδη ὑπαρχουσῶν δέκα κατηγοριῶν τῶν ἐπιχορηγήσεων, παρεδέχθην τὰς ἀκτὼ σημειουμένας εἰς τὴν προσηρτημένην ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διατίμησιν, τὰς δὲ λοιπὰς δύω, ἤτοι τὰς ἐπιχορηγήσεις διοικήσεως καὶ σταύλου, καπήργησα ὡς περιττάς.

Αἱ παραδεχθεῖσαι ἐκτὼ κατηγορίαι, εἰσὶν ἀπολύτως ἀναγκαῖαι εἰς τὴν συντήρησιν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των. Οἱ ὅροι τῶν ἐπιχορηγήσεων τούτων, εἰσὶν ὅμοιοι τῶν ἄχρι τοῦδε, ἐξαιρουμένου τοῦ τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἐλαττωθέντος κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ τοῦ ἐνοικίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπέφερον μεταβολάς τινας, ἐν μέρει μὲν διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῆς δαπάνης τοῦ δημοσίου, ἐν μέρει δὲ διὰ νὰ διατηρήσω τὴν ἀρχὴν τοῦ ἴσου τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐν ἀργίᾳ ὁμοιοβάθμων.

Ἐλάττωσα κατὰ τὸ ἥμισυ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνοικίου τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἐπιτελῶν τῶν φρουρίων, διότι οὗτοι δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς δαπάνας τῆς μεταθέσεως τῆς συνήθους εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῶν λοιπῶν σωμάτων, καὶ διότι οἱ φρούραρχοι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐνοικῶσιν εἰς κτίρια δημόσια ἢ ἐνοικιαζόμενα ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν.

Ἐπίσης κατὰ τὸ ἥμισυ ἐλάττωσα τὴν ἀντιμισθίαν τῶν διδακτικῶν βιβλίων, διότι ἔχω τὴν ἰδέαν, ὅτι κατ' ἔτος 120 δραχμαὶ, δαπανώμεναι εἰς διδακτικὰ βιβλία, ἀρκοῦσι νὰ σχηματίσωσι τὴν ἀναγκαίαν διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς βιβλιοθήκην.

Ὁ συγκριτικὸς πίναξ τῆς παλαιᾶς μετὰ τῆς νέας διατιμήσεως, μὲ τὸν ὁποῖον συνοδεύω τὴν παροῦσαν ἔκθεσιν, παρουσιάζει τὰς ἑξῆς διαφοράς·

Α'. Ἐπὶ ἔλαττον.

1) Τὰς ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν ἐπιμισθίων διοικήσεως καὶ τῆς ἐπιχορηγήσεως καὶ σταύλου διαφοράς·

2) Τὴν ἐλάττωσιν ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνοικίου τῶν ἐπιτελῶν τῶν φρουρίων·

3) Τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἐπιχορηγήσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων·

4) τὴν ὁλικὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἰδίας ἐπιχορηγήσεως ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ.

5) Τὴν ἐλάττωσιν κατὰ 10 δραχ. τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἀρχιτεχνίτου α. τάξεως· καὶ

6) Τὴν οἰκονομίαν, τὴν ἐπερχομένην ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς β'. τάξεως λοχαγῶν τοῦ ἱππικοῦ τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν καὶ στρατιωτικῶν ἱερέων.

Β'. Ἐπὶ πλέον.

Διὰ μὲν τοὺς ἀνθυπασπιστὰς τοῦ πεζικοῦ, 2 δρ. 40, διὰ δὲ τοὺς ἀνθυπασπιστὰς τοῦ ἱππικοῦ, 12:40 τὸν μῆνα. Ἡ αὔξησις τοῦ μισθοῦ τῶν ἀνθυπασπιστῶν τοῦ ἱππικοῦ, ἐπέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐθεώρησα δίκαιον νὰ λαμβάνωσιν οἱ ὑπασπισταὶ τοῦ ἱππικοῦ τὴν ἀντιμισθίαν τῆς ἐκτάκτου ῥουφᾶς ἐνδυμάτων, ἣν ἀξιωματικοὶ τοῦ ἱππικοῦ λαμβάνουσι.

Περὶ δωρεᾶς δι' ἱππωνίαν καὶ ἐνδυμασίαν.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νομοσχεδίου, ὑπαγορεύονται ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας τοῦ νὰ ὦσιν, ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερα, ἕτοιμοι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν των οἱ νεοδιορίζόμενοι· εἰσὶ δ' εὐεργετικαὶ διὰ τοὺς νέους, οἵτινες εἰσερχόμενοι εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπόκεινται εἰς τὰς πρώτας δαπάνας τοῦ ἱματισμοῦ καὶ τῆς προβιβάσεως ἵππων ὑπηρεσίας.

Περὶ ἐπιμισθίου ὑπασπιστῶν.

Διὰ τὴν γραφικὴν ἐπιχορήγησιν τῶν ὑπασπιστῶν, ἔθεσα ἰδίων ἄρθρον εἰς τὸ νομοσχέδιον, καθότι καὶ δικαία ἐθεωρήθη ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἤδη διδομένης ἀντιμισθίας εἰς τοὺς ὑπασπιστὰς, καὶ δυνατὸν δὲν ἦτο νὰ ὑπαγάγω τὴν ἐπιχορήγησιν ταύτην εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν λοιπῶν ἐπιχορηγήσεων, καθότι ἀπονέμεται εἰς καθήκοντα καὶ ὄχι εἰς βαθμολόγιον.

Περὶ ἀποδοχῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ἐν ἀδείᾳ ἢ ὑπὸ νοσηλείαν ἀξιωματικῶν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νομοσχεδίου, δίδεται τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κανονίζῃ διοικητικῶς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, ἔτι δὲ καὶ τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀξιωματικῶν.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15, κεφ. Γ'. τοῦ νόμου περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ περὶ προ-

διβασμῶν εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου, ἔτι δὲ καὶ τὸ εὐμετάβλητον τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν παρουσιάζουσιν ἀναγκαίαν τὴν περὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ στρατοῦ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νομοσχεδίου· ἄλλως τε ἡ τῶν προϋπολογισμῶν ἐξέλεγξις δίδει τὰ μέσα τῆς βεβαιώσεως εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, ὅτι καταλλήλως γίνεται χρῆσις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διατάξεως.

Δύναμαι δὲ νὰ διαβεβαιώσω ὑμᾶς, ὅτι ὁ νέος διοικητικὸς κανονισμὸς τόσον τῶν ἀποδοχῶν τοῦ στρατοῦ, ὅσον καὶ τῶν ἐν ἀδείᾳ, πρόθεσιν θὰ ἔχῃ τὴν ἐλάττωσιν τῆς δαπάνης τοῦ δημοσίου. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου τοῦ 1853 ἔτους εἶναι ἡ πιστοποίησις τῆς διαβεβαιώσεώς μου ταύτης.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Αὐγούστου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς
Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς θέλει παρουσιάσει τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Αὐγούστου 1852.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

Ψηφισθέντα ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Αἱ μὲν ἀποδοχαὶ ἐνεργείας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, κανονίζονται διὰ τοῦ προσηρτημένου πίνακος· αἱ δὲ ἀποδοχαὶ τῆς διαθεσιμότητος, προσδιορίζονται εἰς τὰ δύο τρίτα τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργείας.

Ἄρθρ. 2. Ὅλαι αἱ ἐπιχορηγήσεις, ἐξαιρουμένης τῆς τοῦ ἐνοικίου, ἐλαττοῦνται ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν, ὅταν οὗτοι δὲν ἐκτελῶσι τὴν ὑπηρεσίαν, διὰ τὴν ὁποίαν προσδιωρίσθησαν αἱ ἐπιχορηγήσεις.

Ἡ ἐπιχορήγησις τοῦ ἐνοικίου ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ, ὅταν οἱ ἀξιωματικοὶ ἐνοικιάσωσιν εἰς δημόσια κτίρια, ἢ ἀνήκωσιν εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς τῶν φρουρίων.

Ἡ ἐπιχορήγησις τῆς ἱπποσκευῆς καὶ τῆς ἱπποφορβῆς παύει, ὅταν οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν ἔχωσι τὸν προσδιωρισμένον ἀριθμὸν τῶν ἵππων ὑπηρεσίας, ἢ ὅταν ἡ Κυβέρνησις θεωρήσῃ περιττὴν τὴν διατήρησιν τῶν ἵππων.

Ἄρθρ. 3. Εἰς μὲν τοὺς διοριζομένους ἢ προβιβαζομένους ἀνθυπασπιστὰς, χορηγεῖται δωρεὰ ἱματισμοῦ τριακοσίων δραχμῶν, εἰς δὲ τοὺς προβιβαζομένους ἀνθυπολοχαγοὺς εἰς σώματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσι ἵππον ὑπηρεσίας, χορηγεῖται δωρεὰ ἱππωνείας ἐκ τριακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρ. 4. Εἰς τοὺς ὑπασπιστὰς τῶν σωμάτων, δίδεται διὰ τὴν γραφικὴν των ὑπηρεσίαν μηνιαία ἐπιχορήγησις εἴκοσι δραχμῶν, καὶ ἡ ἐπιχορήγησις τοῦ ἵππου καὶ ἱπποσκευῆς, ἐὰν δὲν λαμβάνωσιν αὐτήν.

Ἄρθρ. 5. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τοῦ στρατοῦ, τῆς ξηρᾶς, κανονίζονται διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ. Ἐπίσης κανονίζονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἐν ἀδείᾳ καὶ ὑπὸ νοσηλείαν ἐν τοῖς νοσοκομείοις.

Ἄρθρ. 6. Ἅπαντες οἱ ἀντιβαίνοντες εἰς τὸν παρόντα νόμον ὁρισμοὶ καταργοῦνται.»

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ

Τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς.

Ἔνδειξις τῶν βαθμολογιῶν	Μισθὸς		Ἀποδοχαὶ ἐνεργείας: Ἐπιχορηγήσεις: Ἐνοίκιόν		Ἵππου ὑπουργικῆς		Διδακτικῶν βιβλίων		Ἑκατόντων ἐφιππάζ. ἐνόπλ.		Γραφείου		Ὁδοιπορικῶν		Ἱπποφορβῆς		Ἐνδύσεως ἢ ἐργασίας		Ἄθροισις	
	Δρ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.
Α'. Ἀνώτεροι καὶ ὑποστράτηγοι ἀξιωματικοί.																				
Συνταγματάρχαι τοῦ πυροβολικοῦ	400		90		20														510	
» τοῦ μηχανικοῦ	400		90		20														510	
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	400		90		20														510	
» τοῦ ἱππικοῦ	400		90		20														510	
» τοῦ πεζικοῦ	400		90		20														510	
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων	400		45		20														465	
» τῆς φρουλακῆς	340		90		20														450	
Ἀντισυνταγματάρ. τοῦ πυροβολικοῦ	320		80		20		10												430	
» τοῦ μηχανικοῦ	320		80		20		10												430	
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	320		80		20		10												430	
» τοῦ ἱππικοῦ	320		80		20				10										430	
» τοῦ πεζικοῦ	320		80		20														420	
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων	320		40		20														380	
» τῆς φρουλακῆς	260		80		20														360	
Ἀνώτεροι ἰατροὶ καὶ ἐπιμεληταὶ	320		80		20														420	

Ταγματάρχαι τοῦ πυροβολικοῦ	280		60		20		10												370	
» τοῦ μηχανικοῦ	280		60		20		10												370	
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	280		60		20		10												370	
» τοῦ ἱππικοῦ	280		60		20				10										370	
» τοῦ πεζικοῦ	280		60		20														360	
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων	280		50		20														330	
» τῆς φρουλακῆς	220		60		20														300	
Ἀρχιατροὶ καὶ ὑπεπιμεληταὶ	280		60		20														360	
Λοχαγοὶ 1 τάξεως τοῦ πυροβολικοῦ	200		40		10		10												260	
» τοῦ μηχανικοῦ	200		40		10		10												260	
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	200		40		10		10												260	
» τοῦ ἱππικοῦ	200		40		10				10										260	
» τῶν ζευγιτῶν	200		40		10														250	
» τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ	200		40																240	
» τοῦ πεζικοῦ	200		40																240	
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων	200		20																220	
Λοχαγοὶ β'. τάξεως τῆς φρουλακῆς	180		20																200	
Ἐπικαταλυματίαι β'. τάξεως	200		40																240	
Ἐπιατροὶ	200		40																240	
Ἐπιφαρμακοποιοὶ	200		40																240	
Ἐπιστηνοϊατροὶ	200		40																240	
Λοχαγοὶ γ'. τάξεως τοῦ πυροβολικοῦ	160		20		10		10												200	
» » τοῦ μηχανικοῦ	160		20		10		10												200	
» » τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	160		20		10		10												200	
» » τοῦ ἱππικοῦ	160		20		10				10										190	
» » τῶν ζευγιτῶν	160		20		10														180	
» » τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ	160		20																180	
» » τοῦ πεζικοῦ	160		10																170	
» » τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων	160		20																160	
» » τῆς φρουλακῆς	140		20																160	
Ἐπικαταλυματίαι γ'. τάξεως	160		20														20		200	
Ἐπιατροὶ	160		20														20		200	
Ἐπιφαρμακοποιοὶ »	160		20														20		200	
Ἐπιστηνοϊατροὶ »	160		20														20		200	

Ἐνδειξις τῶν βαθμολογιῶν	Μισθὸς		Ἀποδοχαὶ ἐνεργείας: Ἐπιχορηγήσεις: Ἐνδύσις ἢ ἐργασίας		Ἵππου ἱπποκομεῖῆς		Διδακτικῶν βιβλίων		Ἐκτάκτου ἐνδυμ.		Γραμμίου		Ὁδοιπορίων		Ἱπποφορβῆς		Ἄθροισις	
	Δρ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δρ.	Λ.
Ὑπολοχαγοὶ τοῦ πυροβολικοῦ	100		20		10		10										140	
» τοῦ μηχανικοῦ	100		20		10		10										140	
» τῶν γεν. ἐπιτελῶν	100		20		10		10										140	
» » τοῦ ἱππικοῦ	100		20		10				40								140	
» » τῶν ζευγιτῶν	100		20		10												130	
» » τοῦ ὑλικ. τοῦ πυροβολικοῦ	100		20														120	
» » τοῦ πεζικοῦ	100		20														120	
» » τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων	100		10														110	
» » τῆς ἀροφυλακῆς	100		20														120	
Καταλυματίαι α. τάξεως	100		20													40	160	
Ἰατροὶ » »	100		20													40	160	
Ἱερεῖς » »	100		20														120	
Φαρμακοποιοὶ » »	100		20													40	160	
Κτηνίατροι » »	100		20													40	160	
Ἀνθυπολοχαγοὶ τοῦ πυροβολικοῦ	80		20		10		10										120	
» τοῦ μηχανικοῦ	80		20		10		10										120	
» τῶν γεν. ἐπιτελῶν	80		20		10		10										120	
Ἀνθυπίλαρχοι τοῦ ἱππικοῦ	80		20		10				10								120	
Ἀνθυπολοχαγοὶ τῶν ζευγιτῶν	80		20		10												110	
» τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ	80		20														100	
» τοῦ πεζικοῦ	80		20														100	
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων	80		20														100	
» τῆς ἀροφυλακῆς	80		20													20	120	
Καταλυματίαι β τάξεως	80		20													20	120	
Ἰατροὶ » »	80		20													20	120	
Κτηνίατροι » »	80		20													20	120	
Φαρμακοποιοὶ » »	80		20														100	
Ἱερεῖς » »	80		20														100	
Ἀνθυπασπισταὶ τοῦ πυροβολικοῦ	50		10				10										70	
» τοῦ μηχανικοῦ	50		10				10										70	
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	-		-														70	
» τοῦ ἱππικοῦ	50		10						10								60	
» τῶν ζευγιτῶν	50		10														60	
» τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ	50		10														60	
» τοῦ πεζικοῦ	50		10														55	
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων	50		5														60	
Σημαιοφόροι τῆς ἀροφυλακῆς	50		10													20	110	
Ἀρχιτεχνῖται 1 τάξεως	100		20													20	120	
» 2 »	80		20													20	80	
Δόκιμοι Ἰατροὶ 1 »	50		10														60	
» » 2 »	50		10													20	80	
» φαρμακοποιοὶ 1 τάξεως	50		10														60	
» » 2 »	50		10													20	80	
Λογιστὲς 1 τάξεως	50		10														60	
» 2 »	50		10													20	80	
Δόκιμοι κτηνίατροι 1 τάξεως	50		10														60	
» » 2 »	50		10															
Σῶμα χωροφυλακῆς																		
Ἀρχηγὸς *)																	340	
Μοίραρχοι	200		40		20						20		30		30		190	
Ὑπομοίραρχος 1 τάξεως	120		20		10						10		15		15		165	
» 2 »	95		20		10						10		15		15		155	
» 3 »	70		20		10						10		15		15		140	

*) Τὸν μισθὸν καὶ τὰς ἐπιχορηγήσεις τοῦ βαθμοῦ του καὶ ἀντιμισθίαν δραχ. 120 κατὰ μῆνα.

Συγκριτική κατάστασις τῆς νέας διατιμήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ μετὰ τῆς παλαιᾶς.

Ἐνδειξις τῶν βαθμολογιῶν	Μισθοὶ κατὰ τὴν Νέαν διατίμησιν Δρ.	Λ.	Παλαιὰν διατίμησιν Δρ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Α'. Ἀνώτερα καὶ ὑποδεέστερα ἀξιωματικοί.					
Συνταγματάρχαι τοῦ πυροβολικοῦ	540		586		Ἐπὶ ἔλαττον 76 δραχ. ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ ἐπιμισθίου διοικήσεως, τῆς ἐπιχορηγήσεως τοῦ στεγάλου καὶ τῆς ἐλαττώσεως διὰ διδακτικὰ βιβλία.
» τοῦ μηχανικοῦ	540		586		
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	540		586		
» τοῦ ἱππικοῦ	540		576		Ἐπὶ ἔλαττον 66 δραχ. διὰ τὸ ἐπιμίσθιον διοικήσεως καὶ τὴν χορήγησιν τοῦ στεγάλου.
» τοῦ πεζικοῦ	540		576		
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων.	465		576		Ἐπὶ ἔλαττον 45 δραχ. διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνοικίου καὶ 66 διὰ τὴν ἐπιχορήγησιν στεγάλου καὶ ἐπιμισθίων διοικήσεως.
» τῆς φρουλακῆς.	450		500		Ἐπὶ ἔλαττον 50 δραχ. διὰ τὸ ἐπιμίσθιον διοικήσεως.
Ἀντισυνταγματάρχαι τοῦ πυροβόλικ.	430		464		Ἐπὶ ἔλαττον 34 δραχ. ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ ἐπιμισθίου διοικήσεως καὶ τῆς ἐπιχορηγήσεως τοῦ στεγάλου.
» τοῦ μηχανικοῦ	430		464		
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	430		464		
» τοῦ ἱππικοῦ	430		454		Ἐπὶ ἔλαττον 24 δραχ. διὰ τὸν ἴδιον λόγον.
» τοῦ πεζικοῦ	420		444		
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων.	380		444		ὁμ. ὁμ. ὁμ. Κ' ἐπὶ τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων φέρει ἐλάττωσιν 64 δραχ. διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνοικίου καὶ τοῦ ἐπιμισθίου διοικήσεως.
» τῆς φρουλακῆς.	360		360		
Ἀνώτεροι ἀρχιατροὶ καὶ ἐπιμεληταὶ	420		444		Παρουσιάζει 24 δρ. ἐλάττωσιν μὴ παραδεχομένου τοῦ ἐπιμισθίου διοικήσεως.
Ταγματάρχαι τοῦ πυροβολικοῦ	370		384		Παρουσιάζεται ἐλάττωσις ἐκ 14 δραχ. διὰ τὴν κατάργησιν τῆς χορηγήσεως τοῦ στεγάλου καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῆς χορηγήσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων εἰς 40 δραχ. ἀντὶ μίσθια ἀντὶ τῶν ἐχρι τοῦδε 20 δραχ.
» τοῦ μηχανικοῦ	370		384		
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	370		384		
» τοῦ ἱππικοῦ	370		370		
» τοῦ πεζικοῦ	360		364		Ἡ ἐλάττωσις 4 δρ. ἐπέρχεται ἐκ τῆς καταργήσεως τῆς χορηγήσεως τοῦ στεγάλου.
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων.	330		364		Ἐπὶ ἔλαττον 34 δραχ. διότι ἐλαττοῦται ἡ ἀποζημίωσις ἐνοικίου καὶ παύει ἡ τοῦ στεγάλου χορήγησις.
» τῆς φρουλακῆς.	300		300		
Ἀρχιατροὶ καὶ ὑπεπιμεληταὶ	360		364		Ἡ ἐλάττωσις 4 δρ. ἐπέρχεται ἐκ τῆς καταργήσεως τῆς χορηγήσεως τοῦ στεγάλου.
Λοχαγοὶ 1. τάξεως τοῦ πυροβολικοῦ	260		270		Ἐλάττωσις 10 δραχ. ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐπιχορηγήσεως διὰ διδακτικὰ βιβλία εἰς 10 δραχ. ἀντὶ τῶν 20 δραχμῶν.
» τοῦ μηχανικοῦ	260		270		
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	260		270		
» τοῦ ἱππικοῦ	260		260		
» τοῦ πεζικοῦ	240		240		
» τῶν ξευγιτῶν	250		250		
» τοῦ ὑλικ. τοῦ πυροβολικοῦ	240		260		Ἐλάττωσις 20 δραχ. διότι οἱ τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ ἀξιωματικοὶ δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωσι τὴν ἐπιχορήγησιν διδακτικῶν βιβλίων.
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων.	220		240		Ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἐνοικίου 20 δραχ. ὀλιγώτερον.
» τῆς φρουλακῆς	200		200		
Ἐπικαταλυματαῖοι 1. τάξεως	240		240		
Ἐπιατροὶ » »	240		240		
Ἐπιφαρμακοποιοὶ » »	240		240		
Ἐπικτηνίατροι » »	240		240		
Λοχαγοὶ 2. τάξεως τοῦ πυροβολικοῦ	200		210		Ἐλάττωσις 10 δραχ. ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἐπιχορηγήσεως διὰ διδακτικὰ βιβλία εἰς 10 δραχ. ἀντὶ 20 δραχμῶν.
» τοῦ μηχανικοῦ	200		210		
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	200				
» τοῦ ἱππικοῦ	200				Δὲν ὑπάρχει κανονισμένον.
» τῶν ξευγιτῶν	190				
» τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικ.	180				
Λοχαγοὶ 2. τάξεως τοῦ πεζικοῦ	180		180		Ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἐνοικίου δραχ. 10 ὀλιγώτερον.
» τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων	170		180		
» τῆς φρουλακῆς	160		160		
Ἐπικαταλυματαῖοι 2. τάξεως	200		200		
Ἐπιατροὶ » »	200		200		
Ἐπιφαρμακοποιοὶ » »	200		200		
Ἐπικτηνίατροι » »	200		200		

Βαθμολογία	Μισθοί κατὰ τὴν Νέαν διατίμησιν Δρ.	Λ.	Παλαιὰν διατίμησιν Δρ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Ὑπολογαγοὶ τοῦ πυροβολικοῦ	140		150		Ἡ ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰ 10 δραχ. ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐπιχορηγήσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων.
» τοῦ μηχανικοῦ	140		140		
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	140		150		Ἡ ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰ 10 δραχ. ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐπιχορηγήσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων.
» τοῦ ἱππικοῦ	140		140		
» τῶν ζευγιτῶν	120		140		Ἡ διαφορὰ ἐπὶ ἔλαττον 20 δραχ. ἐκ τῆς καταργήσεως τῆς ἐπιχορηγήσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων.
Τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ	130		130		
» τοῦ πεζικοῦ	120		120		
» τῶν ἐπιτελῶν ὁρεωρίων	110		120		Ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἐνοικίου 10 δραχ.
» τῆς ὁροφυλακῆς	120		120		
Καταλυματίαι Ι. τάξεως	160		160		
Ἰατροὶ » »	160		160		
Ἱερεῖς » »	120		120		
Φαρμακοποιοὶ » »	160		160		
Κτηνίατροι » »	150		160		
Ἀνθυπολογαγοὶ τοῦ πυροβολικοῦ	120		130		Ἐπὶ ἔλαττον 10 δραχ. διὰ τὸν περιορισμὸν τῆς ἀντιμισθίας τῶν διδακτικῶν βιβλίων εἰς 10 δραχ. ἀντὶ 20 δραχ.
» τοῦ μηχανικοῦ	120		120		
» τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν	120		130		Ἐπὶ ἔλαττον 10 δραχ. διὰ τὸν περιορισμὸν τῆς ἀντιμισθίας τῶν διδακτικῶν βιβλίων εἰς 10 δραχ. ἀντὶ 20 δραχ.
Ἀνθυπολογαγοὶ τοῦ ἱππικοῦ	120		120		
» ζευγιτῶν	110		110		
Ἀνθυπολογ. τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβ.	100		120		Ἐπὶ ἔλαττον 20 δραχ. διότι δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωσιν οἱ τοῦ ὑλικοῦ τὸ ἀντίτιμον τῶν διδακτικῶν βιβλίων.
» τοῦ πεζικοῦ	100		100		
» τῶν ἐπιτελῶν ὁρεωρίων	90		100		Ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἐνοικίου 10 δραχ.
» τῆς ὁροφυλακῆς	100		100		

Καταλυματίαι ΙΙ. τάξεως	120		120		
Ἰατροὶ »	120		120		
Κτηνίατροι »	120		120		
Φαρμακοποιοὶ	120		120		
Ἱερεῖς »	100				Δὲν εἶναι κανονισμένον.
Ἀνθυπασπιστὰι τοῦ πυροβολικοῦ	70		68		Ἐπὶ πλέον 2 δραχ.
» τοῦ μηχανικοῦ	70		67	60	» » 2 » 40 λ.
» τοῦ ἱππικοῦ	70		57	60	» » 12 » 40 λ. διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ ἱματισμοῦ.
» τοῦ ζευγιτῶν	60				
» τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ	60				Δὲν ἦτο κανονισμένον
» τοῦ πεζικοῦ	60		57	60	Ἐπὶ πλέον 2 δραχ. 40 λεπ.
» τῶν ἐπιτελῶν ὁρεωρίων.	55		57	60	Ἐπὶ ἔλαττον 2 δραχ. 40 λεπ. ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἐνοικίου.
Σημαιοφόροι τῆς ὁροφυλακῆς	60		60		
Ἀρχιτεχνῖται Ι. τάξεως	140		150		Ἐπὶ ἔλαττον 10 δραχ. διὰ νὰ συμπιεσθῇ ἡ μισθοδοσία μὲ τὴν τοῦ ὑπολογαγοῦ.
» ΙΙ. τάξεως	120		120		
Δόκιμοι ἰατροὶ Ι. τάξεως	80		80		
» » ΙΙ τάξεως	60		60		
» Φαρμακοποιοὶ Ι. τάξεως	80		80		
» » ΙΙ. τάξεως	60		60		
Λογισταὶ » Ι. τάξεως	80		80		
» ΙΙ. τάξεως	60		60		
Δόκιμοι κτηνίατροι Ι. τάξεως	80		80		
» » ΙΙ. »	60		60		
Σῶμα χωροφυλακῆς					
Ἀρχηγὸς Σώματος			640		Κατὰ τὴν νέαν διατίμησιν ἔχει τὸν μισθὸν τοῦ ἑκατοντάρχου καὶ 120 δραχμὰς ἐπιχορήγησιν.
Μοίραρχοι	340		340		
Ὑπομοίραρχοι Ι. τάξεως	190		190		
» ΙΙ. τάξεως	165		165		
» ΙΙΙ. »	140		140		

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν ἀξιωματικῶν.

Πρὸς τὴν Boulèr.

Πολλὰ πολλάκις ἐλέχθησαν περὶ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἐν ἀργίᾳ τιθεμένου ἀξιωματικοῦ· ἐπιθυμῶν ὁριστικῶς νὰ κανονίσω τὰ περὶ τούτου, συνέταξα τὸ παρὸν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλω πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἑξῆς διασαφήσεων·

Ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου.

Κατὰ τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμον, ὁ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικὸς τριχῶς τίθεται ἐν ἀργίᾳ·

α') Ἕνεκα διοικητικῶν μέτρων,

β') Ἕνεκα χρονίου νοσήματος, μὴ προερχομένου ἐξ αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας, καὶ

γ') Ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων.

Ὅθεν, ἐπειδὴ ὁ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικός, εἰς ὁποιανδήποτε τῶν τριῶν τούτων κατηγοριῶν ὑπάγεται, πρέπει νὰ διαμένῃ εἰς τόπον, τὸν ὁποῖον ἅπαξ τὸ περὶ μεταθέσεώς του εἰς ἀργίαν διάταγμα πρέπει νὰ ὁρίζῃ, καὶ οὐχὶ νὰ μετατίθηται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς, ἢ νὰ περιφέρηται ἐντὸς τοῦ Κράτους, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ποῦ διαμένει, εἴτε διὰ νὰ τὸν ἐπιτηρῇ, ἐὰν ὑπάγηται εἰς τὴν τελευταίαν κατηγορίαν, εἴτε διὰ νὰ τὸν ἀνακαλῇ ἐν τάχει, ἐὰν ὑπάγηται εἰς τὰς πρώτας, ἐθεώρησα δίκαιον νὰ ὁρισθῇ τὸ περὶ τούτου διὰ νόμου.

Ἄρθρ. 2. τοῦ νομοσχεδίου.

Ἡ στολὴ παντὸς στρατιωτικοῦ, ἰδίως δὲ τοῦ ἀξιωματικοῦ, παριστάνει τὸν χαρακτῆρα τοῦ ὁπλοφόρου ἀνδρός· ὅταν λοιπὸν ἡ στολὴ αὕτη φέρηται καθεκάστην παρ' ἀξιωματικοῦ ἀπολυθέντος ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, καὶ μάλιστα παρ' ἀξιωματικοῦ ἀποβληθέντος ἐκ τοῦ στρατοῦ, ὡς τοῦ ἐν ἀποταξει, ἡ στολὴ αὕτη, λέγω, ἐξευτελίζεται· προσέτι τόσον ὁ ἐν ἀποταξει, καθὼς καὶ ὁ ἀπολωλυόμενος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, δυνάμενος ἀκωλύτως νὰ ἐνασχοληθῇ καὶ εἰς ἰδιωτικὰ ἔργα, νομίζω, ὅτι εἶναι πολὺ ἄτοπον ἐν τῇ ἰδιωτικῇ του ταύτῃ καταστάσει νὰ φέρῃ καθεκάστην τὴν στρατιωτικὴν στολήν του.

Τούτου ἕνεκα, ἐθεώρησα ἀναγκαῖον νὰ περιορισθῇ ὁ τοιοῦτος ἀξιωματικός, καθ' ὅσον χρόνον διαμένει μακρὰν τοῦ στρατοῦ, νὰ φέρῃ τὴν στρατιωτικὴν στολήν του, καὶ μόνον ἐπὶ τῇ αἰτήσει

του ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ προσδιορίζῃ αὐτῷ τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς καὶ ὁ στρατιωτικὸς οὗτος νὰ παρουσιάζηται ἐν στρατιωτικῇ στολῇ.

Ἵνα δὲ ὁ νόμος περιβληθῇ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἰσχύν, ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, προβλέπει καὶ τὴν εἰς τοῦτο παράβασιν συμφώνως μὲ τὸν καινὸν ποινικὸν νόμον.

Παρέπεμψα δὲ τὴν ἐκδίκασιν τῶν τοιούτων πλημμελημάτων εἰς τὰ στρατοδικεῖα, διότι συμφώνως μὲ τὸν ἐν ἰσχύϊ εἰς τὸν στρατὸν νόμον, καὶ οἱ ἐκτὸς ἐνεργείας ἀξιωματικοί, ὑπάγονται διὰ τὰ στρατιωτικὰ ἐγκλήματα εἰς τὰ στρατοδικεῖα.

Ἄρθρ. 3. τοῦ νομοσχεδίου.

Κατὰ τὰς οἰκονομικὰς διατάξεις τοῦ στρατοῦ ὁ ἐν ἀδείᾳ ἀξιωματικός, λαμβάνει μέρος τῶν ἀποδοχῶν του, ἀλλ' ἐπειδή τινες τῶν ἀξιωματικῶν καταχρώμενοι τὴν ἐπιεικῆ ταύτην διάταξιν τοῦ νόμου, ἐλλείπουν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπὸ τὰς ὑπηρεσίας των, λόγῳ οἰκιακῶν ἀναγκῶν, καὶ τοιουτοτρόπως τὸ μὲν δημόσιον ζημιώνουσιν, ὡς πληρονόμενοι χωρὶς νὰ ὑπηρετῶσι, τοὺς δὲ συναδέλφους των δυσαρεστοῦσιν, ὡς ἀνατιθεμένης τῆς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς μένοντας ἐν ὑπηρεσίᾳ· διὰ ταῦτα πάντα τὸ 3 τοῦτο ἄρθρον θέτει ὅρον, ὥστε μέχρι τῶν ἓξ μηνῶν ἡ χάρις αὕτη ἠμπορεῖ νὰ γένῃ εἰς τοὺς ἀξιωματικούς, ἐπέκεινα δὲ τοῦ ὅρου τούτου οἱ ἐν ἀδείᾳ ἀξιωματικοὶ νὰ στερῶνται τάς τε ἀποδοχάς των καὶ τὴν ἀρχαιότητά των· ἐξήρεσα δὲ τοὺς ἀπερχομένους ἐν ἀδείᾳ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐκπαίδευσίν των.

Ἄρθρ. 4. τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπειδὴ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ Φάλαγγος ἀποτελοῦν μέρος τοῦ στρατοῦ, ἐθεώρησα δίκαιον ν' ἀσφαλίσω καὶ τὸν βαθμόν αὐτῶν, διὰ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου· προσέτι ἐπειδὴ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Φάλαγγος ἀπέρχονται ἐν ἀδείᾳ, ἐθεώρησα συμφέρον νὰ κατατάξω καὶ τούτους εἰς τὰς κατηγορίας τοῦ νόμου τούτου.

Ἐπὶ τέλους ὑποβάλλων πρὸς ὑμᾶς, κύριοι, τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐπικαλοῦμαι τὴν ταχείαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Αὐγούστου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν

Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν καὶ περὶ τῆς στολῆς αὐτῶν.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει παρουσιάσει τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίζει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἀθήνησι, τῇ 29 Ἰουλίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Σ. ΜΙΔΙΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ τόπος τῆς διαμονῆς τοῦ ἐν ἀργίᾳ τιθεμένου ἀξιωματικοῦ, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, προσδιορίζεται διὰ τοῦ περὶ τούτου διατάγματος.

Ἄρθρον 2. Οἱ δι' ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς θέσεώς των ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοί, ὡς καὶ οἱ τιθέμενοι ἐν ἀποταξει, κατὰ τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμον, δὲν δύνανται νὰ φέρωσι τὴν στολὴν τοῦ βαθμοῦ των, καθ' ὅσον χρόνον διαμένουσιν εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ.

Οἱ παραβαίνοντες τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθ. 228 καὶ ἑπόμενα τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 3. Ὁ ἀδεὶς τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸν τοῦ σώματός του ὑπὲρ τοὺς ἓξ μῆνας ἀξιωματικὸς, στερεῖται πασῶν τῶν στρατιωτικῶν ἀποδοχῶν του, ὁ δὲ χρόνος τῆς ἀπουσίας ταύτης δὲν λογίζεται χρόνος ὑπηρεσίας.

Ἐξαιροῦνται τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπερχόμενοι ἀδείᾳ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς μάθησιν ἐπιστήμης τινὸς ἢ τέχνης ἀξιωματικοί.

Ἄρθρον 4. Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ εἰς τὰς τοῦ α. ἄρθρου τοῦ ΡΟΙΙ' τῆς 7 Μαρτίου 1851, περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, ὑπάγονται καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος.»

Ἀκολούθως συνταχθέντα ἀμέσως τὰ πρακτικά, ἀνεγνώσθησαν κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν, μετὰ δὲ τὴν ἐπικύρωσιν αὐτῶν, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΘ'.

Τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν βουλευτῶν Α. Καστανᾶ, ἀναπληροῦντος τὸν ἕτερον ἀντιπρόεδρον, καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Φιλαρέτου καὶ Ν. Ματθαίου, κλήρωσις συγγραφικοῦ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ προσεχῇ ἑορτῇ τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου. Ἔλαχον δὲ οἱ Ν. Μπούτουνας, Κ. Ἀξελὸς, Α. Κονδάκης, Γ. Ἀποστολίδης, Δ. Νικουλάκης, Χ. Χριστόπουλος, Α. Κυμσαλπίδης, Γρ. Πατριαρχέας, Ἰω. Κριεζὴς καὶ Ἰω. Βάχλας.

Ἐπὶ τούτοις ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1. Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύσας Ἀντιπρόεδρος
Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙ'.

Τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀνέγνω ὁ γραμματεὺς τῆς Βουλῆς, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ α), δύω νομοσχέδια περὶ καταστάσεως

καὶ περὶ προϋδασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὰ ἐκθέσεως, καὶ δ) ἐπίσης ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ τῶν εἰς Εὐρώπην ἀποστελλομένων πρὸς ἐκπαίδευσιν ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι Βουλευταί!

«Καθ' ὑψηλὴν διαταγὴν τῆς **Α. Μ.** τῆς Βασιλίσσης ὑποβάλλω σήμερον εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας δύω νομοσχέδια, τὸ περὶ καταστάσεως καὶ τὸ περὶ προϋδασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ, μέλλων ὅσον οὔπω νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας καὶ τρίτον νομοσχέδιον τὸ περὶ ναυτικῶν συντάξεων.

Ἐὰν τὰ νομοσχέδια ταῦτα διέφερον οὐσιωδῶς τῶν φερόντων τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς τριῶν ἀναλόγων, ὑποβληθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς τὰς Βουλὰς καὶ παρ' αὐτῶν ἐπιψηφισθέντων, ἤθελον ἀναμφιβόλως ἐπιχειρισθῆ νὰ ἐκθέσω ἐν ἐκτάσει τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως τοιούτων νόμων, καὶ τὰς ἀρχὰς νὰ ἐξηγήσω, καθ' ἃς ἕκαστον ἄρθρον αὐτῶν συνετάχθη.

Ἀλλ' εἶναι φανερὸν, κύριοι βουλευταί, ὅτι νόμος, φέρων τὴν ἐξασφάλισιν τῆς τύχης τῶν εἰς τὸ ναυτικὸν ὑπηρετούντων, καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τούτων πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν Βασιλέα κανονίζοντες, οὔτε δύνανται οὔτε ἀρμόζει νὰ διαφέρωσι τῶν ἤδη διὰ τοὺς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρετοῦντας ἐν ἰσχύϊ ὄντων ἀναλόγων νόμων.

Ἐπειδὴ δὲ τούτων ἕνεκα τὰ ὑποβαλλόμενα νομοσχέδια ἐπὶ τῶν αὐτῶν συνετάχθησαν βάσεων, ἐφ' ὧν καὶ οἱ τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς φέροντες ὅμοιοι νόμοι συντεταγμένοι εἶναι, κρίνω περιττὸν νὰ χρονοτριβήσω εἰς ἀντικείμενα γνωστὰ ἐκθέτων ὅ,τι ἄλλοτε περὶ τῶν τοιούτων καὶ ἠκούσατε καὶ ἀπεδέχθητε.

Ὅθεν θέλω, τὸ κατ' ἐμὲ, περιορισθῆ νὰ ἐκθέσω κατὰ τὴν συζήτησιν τοὺς λόγους, οἵτινες μὲ ἠνάγκασαν νὰ ἐπιφέρω τροπολογίας τινὰς εἰς ὀλίγα μόνον ἄρθρα, ὑπαγορευθείσας μοι ὑπ' αὐτῆς τῆς φυσικῆς μεταξὺ τῶν δύω ὑπηρεσιῶν διαφορᾶς.

Περαιῶ δὲ τὸν λόγον μου μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι θέλετε ἐπιψηφίσει τὰ ὑποβαλλόμενα νομοσχέδια, ὅπως ἔχουν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **4** Σεπτεμβρίου **1852**.

Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς
Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς θέλει παρουσιάσει εἰς τὰς Βουλὰς τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίζει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **2** Σεπτεμβρίου **1852**.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Περὶ βαθμοῦ.

Ἄρθρ. **1.** Ὁ βαθμὸς ἀπονέμεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ συνιστᾷ τὴν τάξιν τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὁ ἀξιωματικὸς δὲν δύναται νὰ στερηθῇ τοῦ βαθμοῦ του εἰμὴ διά τινα τῶν ἑξῆς αἰτίων.

α.) Διὰ παραίτησιν αἰτηθεῖσαν, καὶ παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐγκριθεῖσαν.

β') Συνεπείᾳ ἀποφάσεως πολιτικοῦ δικαστηρίου, καταδικαζούσης τὸν ἀξιωματικόν.

Εἰς τὴν στέρησιν τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας,

Εἰς ποινὴν ἕνεκα κακουργήματος,

Εἰς ποινὴν ἕνεκα πλημμελήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου **23** τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ **20** Μαΐου **1836**.

γ') Διὰ καθαίρεσιν καταγνωσθεῖσαν δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου.

Ἐκτὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν νόμων περιπτώσεων, ἡ καθαίρεσις καταγινώσκεται δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου, καὶ ἐν περιπτώσει·

1. Παρανόμου ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἀπουσίας, τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ διαρκεσάσης ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας.

2. Ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν διαθεσιμότητι, ἢ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, διαρκεσάσης ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν δύνανται νὰ διατελῶσιν εἰμὴ εἰς τὰς ἀκολούθους τέσσαρας καταστάσεις·

Εἰς κατάστασιν ἐνεργείας ἢ διαθεσιμότητος,
Ἀργίας,
Ἀποταξέως,
Ἀποστρατείας.

Περὶ ἐνεργείας καὶ διαθεσιμότητος.

Ἄρθρ. 3. Ἐνέργεια εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ ἐγγεγραμμένου εἰς τοὺς καταστατικοὺς καταλόγους τοῦ προσωπικοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ ὑπηρετοῦντος εἰς θέσιν τινὰ τοῦ Βασ. ναυτικοῦ νενομοθετημένην, ἢ τοῦ ἐπιφορτισμένου προσκαίρως εἰδικήν τινα ὑπηρεσίαν ἢ ἀποστολήν, καὶ τοι μὴ ἐγγεγραμμένου εἰς αὐτούς.

Διαθεσιμότης δὲ εἶναι ἡ εἰδικὴ κατάστασις τῶν ναυάρχων καὶ τῶν λοιπῶν μαχίμων ἀξιωματικῶν, ἐγγεγραμμένων μὲν εἰς τοὺς καταλόγους, διατελούντων δὲ προσκαίρως ἄνευ ὑπηρεσίας.

Περὶ ἀργίας.

Ἄρθρ. 4. Ἀργία εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ ἀπὸ τῶν καταλόγων διαγεγραμμένου καὶ ἄνευ θέσεως ἢ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικὸς δὲν τίθεται εἰς κατάστασιν ἀργίας εἰμὴ

α'. Διὰ διάλυσιν πληρώματος,

β'. Διὰ κατάργησιν θέσεως,

γ'. Μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του ἐξ αἰχμαλωσίας, ἐὰν ἡ θέσις του ὑπ' ἄλλου κατέχηται,

δ'. Διὰ χρόνιον ἰατὸν νόσημα,

ε. Διὰ πρόσκαιρον, ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παῦσιν ἀπὸ τῆς θέσεως.

Ἄρθρ. 6. Ἡ διὰ χρόνον ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παῦσις ἀπὸ

τῆς θέσεως εἰς κατάστασιν ἀργίας μετάθεσις, ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένῃ εἰς δικαιολογητικὰς ἐκθέσεις τῶν ἁρμοδίων ναυτικῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἕνεκα διαλύσεως πληρώματος, ἢ καταργήσεως θέσεως, ἢ ὡς ὑπεράριθμοι μετὰ τὴν ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπάνοδόν των ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ ἑκάστου βαθμοῦ, ἀνακαλοῦνται εἰς ἐνέργειαν, διαριζόμενοι κατ' ἀρχαιότητα εἰς τὸ ἥμισυ τῶν κενῶν θέσεων τοῦ βαθμοῦ των· ὁ δὲ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν λογίζεται ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς διευθύνσεως (commandement), καὶ τὸ τῶν συντάξεων τῆς ἀποταξέως καὶ τῆς ἀποστρατείας.

Ἄρθρ. 8. Οἱ διατελοῦντες ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοὶ ἕνεκα χρονίου νοσήματος, ἢ ἕνεκα προσκαίρου ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως, ἀνακαλοῦνται μὲν εἰς ἐνέργειαν, ὁ χρόνος ὅμως, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, δὲν λογίζεται ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία, εἰμὴ ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα μόνον τὸ τῶν συντάξεων.

Περὶ ἀποταξέως.

Ἄρθρ. 9. Ἀπόταξις εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ ἄνευ θέσεως ἢ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ, τοῦ εἰς ἐνέργειαν ἀμετακλήτου, καὶ μὴ ἔχοντος κεκτημένον τὸ ἀποστρατευτικῆς συντάξεως τὸ δικαίωμα.

Ἄρθρ. 10. Οἱ ἀξιωματικοὶ τίθενται εἰς ἀπόταξιν·

α. Δι' ἀνίατον νόσημα,

β. Διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Περὶ ἀποταξέως δι' ἀνίατον νόσημα.

Ἄρθρ. 11. Ἡ δι' ἀνίατον νόσημα εἰς κατάστασιν ἀποταξέως μετάθεσις, ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένην εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἰατρικοῦ συμβουλίου, τοῦ ὁποίου ἡ σύνθεσις καὶ οἱ τύποι θέλουν ὁρισθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ.

Περὶ ἀποταξέως διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Ἄρθρ. 12. Οἱ λόγοι, δι' οὓς ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται πειθαρχικῶς εἰς ἀπόταξιν, εἶναι

α. Συνήθης ἀπρεπὴς διαγωγή,

β. Βαρέα πταίσματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ τὴν πειθαρχίαν

γ. Παραπτώματα ἀφορῶντα τὴν στρατιωτικὴν τιμήν.

δ. Παράτασις τῆς ἐν ἀργίᾳ καταστάσεως ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τὸν ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ.

Ἄρθρ. 13. Ἡ ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν, ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἀνακριτικοῦ συμβουλίου, ἡ σύνθεσις καὶ οἱ τύποι τοῦ ὁποίου θέλουν ὁρισθῆ διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ.

Ἡ εἰς ἀπόταξιν μεταθέσεως ἕνεκα παρατάσεως τῆς ἐν ἀργίᾳ καταστάσεως ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη, τότε μόνον ἀποφασίζεται, ὅταν τὸ ἀνακριτικὸν συμβούλιον, κηρύξῃ τὸν ἀξιωματικὸν ἀνεπίδεκτον ἀνακλήσεως εἰς ἐνέργειαν.

Αἱ γνωμοδοτήσεις τοῦ ἀνακριτικοῦ συμβουλίου τροποποιοῦνται μόνον ὑπὲρ τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Περὶ ἀποστρατείας.

Ἄρθρ. 14. Ἀποστρατεία εἶναι ἡ τελευταία κατάστασις τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐπανερχομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, καὶ ἀπολαμβάνοντας τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένην σύνταξιν.

Οὐδεὶς τίθεται εἰς ἀποστρατείαν εἰμὴ ἕνεκα ἀποδεδειγμένης ἀνικανότητος πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ Βασλ. Ναυτικοῦ.

Ἡ εἰς κατάστασιν ἀποστρατείας μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἁρμοδίου συμβουλίου, τὸ εἶδος, ἡ σύνθεσις καὶ οἱ τύποι τοῦ ὁποίου, θέλουσιν ὁρισθῆ διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ μισθοδοσίας.

Ἄρθρ. 15. Ὁ μισθὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν καὶ πᾶν εἰς αὐτοὺς χορηγούμενον εἶδος ἐπιμισθίου, ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρου νόμου. Εἰς μισθὸς δὲ τῆς ἀργίας ὁρίζεται·

α) Διὰ μὲν τοὺς ἕνεκα διαλύσεως πληρώματος, καταργήσεως θέσεως, ἐπανόδου ἐξ αἰχμαλωσίας, ἢ ἰατροῦ χρονίου νοσήματος ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντας, τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ καθαροῦ μισθοῦ.

β) Διὰ δὲ τοὺς διατελοῦντας ἐν ἀργίᾳ ἕνεκα προσκαίρου ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παύσεως ἀπὸ τῆς θέσεώς των, τὰ δύο πέμπτημόρια τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρ. 16. Οἱ εἰς κατάστασιν ἀποταξέως διατελοῦντες ἀξιωματικοί, λαμβάνουν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὡρισμένην δι' αὐτοὺς σύνταξιν.

ΚΕΦ. Δ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 17. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει δι' ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς διατάξεών του καὶ εἰς τοὺς ἰσοβάθμους αὐτῶν ὑπαλλήλους ἑκάστου κλάδου.

Ἄρθρ. 18. Ὁ ἀξιωματικὸς, ὁ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἰς φυλάκισιν ὑπερεξάμηνον καταδικασθείς, τίθεται εἰς ἀργίαν ἢ ἀποτάσσεται, τηρουμένων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 6 καὶ 13 διατάξεων.

Ἡ διάρκεια τῆς φυλακίσεως δὲν λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, οὐδ' ὡς πρὸς αὐτὸ τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως τὸ δικαίωμα.

Ἄρθ. 19. Ὁ θάνατος τῶν ἀξιωματικῶν, ἡ στέρησις τοῦ βαθμοῦ των, ἡ μεταβολὴ τῆς καταστάσεως των καὶ τὰ αἴτια τούτων, δημοσιεύονται πάρυτα διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας περικοπὴ εἰς ἰδιαίτερον ἔντυπον φύλλον ἀποστέλλεται πρὸς τὰς Ναυτικὰς ἀρχὰς, ἵνα κοινοποιηθῇ παρ' αὐτῶν, πᾶσι τοῖς ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τοῖς ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῖς.

Οἱ περὶ Β. Ναυτικοῦ κανονισμοὶ καὶ νόμοι δημοσιεύονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἄρθρ. 20. Ἅπασαι αἱ εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀντιβαίνουσαι διατάξεις καταργοῦνται.»

ΝΟΜΟΣ ΧΕΔΙΟΝ

Περὶ προβιβασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς θέλει παρουσιάσει εἰς τὰς Βουλὰς τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίξει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β΄. τάξεως,

α. Ἐὰν δὲν συνεπλήρωσε τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας του,

β΄. Ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ εἰς τὸ Β. ναυτικὸν δύω τοὐλάχιστον πλήρη ἔτη ὡς δόκιμος, ἢ ὡς μάχιμος ὑπαξιωματικὸς Α. τάξεως, ἢ ὡς ἐπίκουρος ὑποπλοίαρχος,

γ΄. Ἐὰν μετὰ παρέλευσιν τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης δὲν ὑποβληθῇ καὶ δὲν εὐδοκιμήσῃ εἰς τὰς ἀπαιτουμένας πρὸς προαγωγήν του ἐξετάσεις.

Τὸ εἶδος καὶ ὁ τρόπος τῶν ἐξετάσεων ὁρίζονται διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ.

Ἄρθρ. 2. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Α. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ ὡς ὑποπλοίαρχος Β΄. τρία τοὐλάχιστον ἔτη.

Ἄρθρ. 3. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Γ΄. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ ὡς ὑποπλοίαρχος Α. τέσσαρα τοὐλάχιστον ἔτη.

Ἄρθρ. 4. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Β΄. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ τρία τοὐλάχιστον ἔτη ὡς πλοίαρχος Γ΄.

Ἄρθρ. 5. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Α. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ δύω τοὐλάχιστον ἔτη ὡς πλοίαρχος Β΄.

Ἄρθρ. 6. Οὐδεὶς λαμβάνει βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ πλοιάρχου Α΄. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ τρία τοὐλάχιστον ἔτη μὲ τὸν ἀμέσως τοῦ εἰς ὃν πρόκειται νὰ προβιβασθῇ κατώτερον.

Ἄρθρ. 7. Οἱ προβιβασμοὶ γίνονται κατὰ σχετικὴν τοῦ βαθμοῦ ἀρχαιότητα, καὶ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως, ὡς ἕπεται·

α. Εἰς τὰ δύω τρίτα τῶν κενῶν θέσεων τῶν ὑποπλοιάρχων Β΄. τάξεως διορίζονται δόκιμοι, προβιβαζόμενοι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β΄. τάξεως κατ' ἀρχαιότητα· εἰς δὲ τὸ ἕτερον τρίτον μάχιμοι ὑπαξιωματικοὶ Α΄. τάξεως καὶ ἐπίκουροι ὑποπλοίαρχοι, προβιβαζόμενοι κατ' ἐκλογήν.

Ἐν ἐλλείψει τοιούτων ὑπαξιωματικῶν καὶ ἐπικούρων ὑποπλοιάρχων, ἅπαντες οἱ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β΄. τάξεως προβιβαζόμενοι, λαμβάνονται ἐκ τῶν δοκίμων κατ' ἀρχαιότητα.

β΄. Αἱ κεναὶ θέσεις τῶν ὑποπλοιάρχων Α΄. καὶ τῶν πλοιάρχων Γ΄. τάξεως πληροῦνται, αἱ μὲν ὑφ' ὑποπλοιάρχων Β΄. αἱ

δὲ ὑφ' ὑποπλοιάρχων Α. προβιβαζομένων εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ ὁποίου φέρουσι βαθμόν, τῶν μὲν δύω τρίτων αὐτῶν κατ' ἀρχαιότητα, τῶν δὲ λοιπῶν κατ' ἐκλογήν.

γ΄. Αἱ κεναὶ θέσεις τῶν πλοιάρχων Β΄. τάξεως, πληροῦνται ὑπὸ πλοιάρχων Γ΄. προβιβαζομένων εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Β΄. τῶν μὲν δύω τρίτων αὐτῶν κατ' ἐκλογήν, τῶν δὲ λοιπῶν κατ' ἀρχαιότητα.

δ΄. Οἱ πλοίαρχοι Β΄. τάξεως καὶ οἱ τούτων ἀνώτεροι προβιβάζονται κατ' ἐκλογήν.

Ἄρθρ. 8. Ἡ σχετικὴ ἀρχαιότης ἑκάστου ἐξετασθέντος καὶ εὐδοκιμήσαντος δοκίμου ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀποπερατωθῶσιν αἱ ἐξετάσεις του, προσδιοριζομένη, ἐν περιπτώσει πολλῶν συναμα ἐξεταζομένων, ἀναλόγως τῆς ἀναδειχθείσης ὑφ' ἑκάστου ἱκανότητος. Ἡ δὲ σχετικὴ ἀρχαιότης τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου βαθμοῦ, ἄρχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ περὶ διορισμοῦ, εἰς ὃν ἔχουσι βαθμὸν Β. διατάγματος, προσδιοριζομένη, ἐν περιπτώσει ὁμοίας χρονολογίας, ἀναλόγως τῆς σχετικῆς ἀρχαιότητος, ἣν εἶχον εἰς τὸν ἀμέσως κατώτερον βαθμόν.

Ἄρθρ. 9. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἀξιωματικὸς διαμένει διαγεγραμμένος ἀπὸ τῶν καταλόγων, δὲν καταλογίζεται εἰς τὴν ἀρχαιότητά του, εἰμὴ εἰς τὰς ἑξῆς μόνον περιπτώσεις.

α. Ἐν περιπτώσει εἰδικῆς ὑπηρεσίας ἢ ἀποστολῆς, καὶ τοι ἀσχέτου μὲ τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν,

β΄. Διαλύσεως πληρώματος,

γ΄. Καταργήσεως θέσεως.

Ἄρθρ. 10. Οἱ αἰχμάλωτοι ἀξιωματικοὶ, ἐὰν κατὰ τὸν αἰχμαλωτισμόν των ἀποδεδειγμένως ἐξεπλήρωσαν τὸ τῆς ἀμύνης καθῆκον, λογίζονται ὡς ἐν ἐνεργείᾳ ὄντες, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ κατ' ἀρχαιότητα δικαίωμα τοῦ καθ' ἕνα μόνον βαθμὸν προβιβασμοῦ των.

Ἄρθρ. 11. Ἐν καιρῷ πολέμου, ὁ πρὸς προβιβασμὸν ἀπαιτούμενος χρόνος, ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ· οὐδόλως δὲ ὑπ' ὄψιν λαμβάνεται ἐν περιπτώσει ἀνθρωποκτονίας παντρανοῦς, ἀναφερομένου ῥητῶς εἰς τὸ περὶ προβιβασμοῦ Β. διάταγμα.

Ὁ χρόνος οὗτος δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ κεναὶ θέσεις δὲν δύνανται νὰ πληρωθῶσι, τηρουμένων τῶν ἀφορουσῶν αὐτὸν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 12. Αἱ κενούμεναι θέσεις τῶν μαχίμων ἀξιωματικῶν ἕνεκα μεταθέσεως αὐτῶν εἰς κατάστασιν ἀργίας δὲν πληροῦνται διὰ προβιβασμοῦ, εἰμὴ ἐν ἐλλείψει διαθεσίμων.

Ἄρθρ. 13. Οὐδεὶς ἀξιωματικὸς δύναται νὰ κατέχῃ θέσιν προσδιωρισμένην διὰ βαθμὸν κατώτερον τοῦ βαθμοῦ του.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Βασ. ναυτικοῦ καὶ ἡ ναυτικὴ βαθμολογία ὁρίζονται διὰ Βασ. διατάγματος.

Ἄρθρ. 15. Ἕκαστος προβιβασμὸς ἀξιωματικοῦ δημοσιεύεται πάραυτα διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καταδεικνυομένων τῶν αἰτιῶν καὶ τοῦ τρόπου τοῦ προβιβασμοῦ.

Ὁ κατάλογος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἰσοβάθμων μὲ αὐτοὺς ὑπαλλήλων τοῦ ναυτικοῦ ἐκδίδεται καθ' ἕκαστον ἔτος.

Ἄρθρ. 16. Οὐδεὶς ἀποτεταγμένος ἢ ἀπεστρατευμένος ἀξιωματικός, προβιβάζεται ἢ ἀνακαλεῖται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυτικοῦ.

Ἄρθρ. 17. Ἄχρις οὗ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κανονισθῶσιν ὁριστικῶς τὰ περὶ προβιβασμοῦ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ Βασ. ναυτικοῦ, περὶ οὗ δὲν προβλέπει ὁ παρὼν νόμος, οἱ τὸ προσωπικὸν τοῦτο συνιστῶντες θέλουσι προβιβάζεσθαι κατὰ τὴν ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ ἢ τάξει σχετικὴν ἀρχαιότητα, ὁσάκις κεναὶ θέσεις ὑπάρχωσιν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διατάξεως ταύτης οἱ εἰς τὰ τεχνικὰ ναυτικὰ σώματα ὑπηρετοῦντες, τὰ περὶ προβιβασμοῦ τῶν ὁποίων θέλουσιν ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάγωνται εἰς τὰς ἄχρι τοῦδε διατάξεις.

Ἄρθρ. 18. Ἐν περιπτώσει προβλεπομένου πολέμου, ὑπαγορεύοντος αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, διορίζονται ἐπὶ τῶν Βασ. πλοίων, ἐν ἐλλείψει δοκίμων ἢ μαχίμων ὑπαξιωματικῶν Α'. τάξεως, ἐμποροπλοίαρχοι διευθύνοντες ἐμπορικὰ πλοῖα δύω τοὐλάχιστον ἔτη.

Οἱ τοιοῦτοι καλοῦνται ἐπίκουροι ὑποπλοίαρχοι, καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν διορισμὸν των εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β'. τάξεως.

Ἄρθρ. 19. Ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐπιφορτίζεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργός. »

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ διαρκείας τῆς ἐν τῷ Βασιλικῷ ναυτικῷ ἢ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ὑπηρεσίας, τῶν ἀποστελλομένων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς ἐκπαίδευσιν.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἐπειδὴ πολλάκις ἡ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται νὰ πέμψῃ εἰς τὴν Εὐρώπην ναυτικοὺς ἢ στρατιωτικοὺς πρὸς ἐκπαίδευσίν των, καὶ ἐπειδὴ οὐδεμία βεβαιότης ὑπάρχει ἂν οἱ τοιοῦτοι, καὶ μάλιστα οἱ διὰ δημοσίων δαπανῶν ἀποστελλόμενοι, μετὰ τὴν ἐπάνοδόν των εἰς τὴν Ἑλλάδα θέλουν ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον των, ἀμφότεροι οἱ ὑπουργοὶ τῶν τε ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν κατ' ἐπιταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος ὑποβάλλουσι τὸ πρὸς τὴν Βουλὴν παρουσιαζόμενον νομοσχέδιον, δι' οὗ ἀρκούντως τὸ δημόσιον ἐξασφαλίζεται διὰ τὰς παρ' αὐτοῦ γινομένας δαπάνας ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦ ἀποστελλομένου ἀτόμου.

Τὸν περὶ τούτου δ' ὅρον ἐνόμισαν δίκαιον νὰ ἐπεκτείνωσι καὶ εἰς τοὺς ἀποσταλέντας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ὅθεν ἀμφότεροι οἱ ὑπουργοὶ ἐπικαλοῦνται τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Αὐγούστου 1852.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν
Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ διαρκείας τῆς ἐν τῷ Βασιλικῷ ναυτικῷ ἢ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ὑπηρεσίας τῶν ἀποστελλομένων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς ἐκπαίδευσιν.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοὶ, θέλουν παρουσιάσει καὶ ὑποστηρίξει τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον εἰς τὰς Βουλὰς κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἀθήνησι, τὴν 22 Αὐγούστου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ. Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Οἱ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποστελλόμενοι δι' ἐξόδων τοῦ δημοσίου, καὶ τῇ συγκαταθέσει αὐτῶν, ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, ναῦται ἢ στρατιῶται παντὸς ὅπλου ἢ κλάδου τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ ἢ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, πρὸς τελειοποίησιν ἢ ἐκμάθησιν ὡρισμένης ἐπιστήμης ἢ τέχνης τινός, ἀναγομένης εἰς τὸ ἐπάγγελμά των, ὑποχρεοῦνται νὰ ὑπηρετήσωσι, μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπάνοδόν των, εἰς τὸ Βασιλικὸν ναυτικὸν ἢ εἰς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ στρατὸν ὀκτὼ ὁλόκληρα ἔτη.

Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των δὲ ὀφείλουν νὰ δώσωσι τὸν περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς νέας ταύτης ὑποχρεώσεως ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας, ὑπαγόμενοι εἰς τοὺς ναυτικοὺς ἢ στρατιωτικοὺς νόμους καὶ κανονισμούς.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἰσχύει ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐκπαιδευομένους ἤδη ναυτικοὺς ἢ στρατιωτικούς, οἵτινες ὀφείλουν νὰ δώσωσι τὸν ὡς ἀνωτέρω ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας, ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας πρεσβευτικῆς ἢ προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 2.

Ἅπαντες οἱ ἀντιβαίνοντες εἰς τὸν παρόντα νόμον ὁρισμοὶ καταργοῦνται.»

Παρελθὼν δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσιν καὶ νομοσχέδιον περὶ διορισμοῦ ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν, ἔχουσι δ' οὕτω·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ συστάσεως ἰατρῶν κατ' ἐπαρχίας.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, σχέδιον νόμου περὶ συστάσεως ἰατρῶν κατ' ἐπαρχίας καὶ καταργήσεως τῶν θέσεων τῶν νομοεμβολιαστῶν. Ἐκτίθημι δ' ἐρεξῆς τοὺς λόγους τοὺς ἀπαιτοῦντας ἀπαραιτήτως, κατ' ἐμὲ, τὴν ψῆφισιν τοιούτου νόμου.

Ὅτι ἡ ὑγεία εἶναι τὸ οὐσιωδέστερον στοιχεῖον τῆς εὐδαιμονίας τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἀξίωμα κοινότατον· ὅτι δὲ ἡ διατήρησις τῆς δημοσίου ὑγείας ἐν γένει εἶναι ἐκ τῶν ἀντικειμένων

τῆς σπουδαιοτέρας φροντίδος τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, ἐγούσης καθῆκον νὰ συντελῇ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν πολιτῶν, εἶναι ἐπίσης ἀληθεια ἀναμφισβήτητος. Μολαταῦτα ἡ ὑγειονομικὴ ἀστυνομία ἐν γένει τῶν χωρίων, τῶν κωμῶν καὶ πολλῶν πόλεων, εὑρίσκεται εἰς κατάστασιν λίαν δυσάρεστον· καὶ ἐντεῦθεν πολλαχοῦ τοῦ Κράτους διάφορα ἐνδημικὰ νοσήματα ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων πρόξενα· ἐντεῦθεν ἡ διάδοσις καὶ μάλιστα ἡ μετάδοσις ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν μολυσματικῶν τινων νοσημάτων, οἷον τοῦ σπυροκώλου, τῆς λύσσης καὶ τῶν τοιούτων.

Πρὸς τούτοις πολλὰ ἀντικείμενα οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἔχοντα εἰς τὴν δημόσιον ὑγείαν, τὰ μὲν ἀγνοεῖ ἐντελῶς ἡ Κυβέρνησις, τῶν δὲ ἀτελῆ τινα μόνον γνῶσιν ἔχει, καὶ ταῦτα πάντα, κύριοι, διότι οἱ νομοφύλακες δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατεθειμένων αὐτοῖς καθηκόντων, καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ νομοῦ, συγκειμένου ἐκ τριῶν, καὶ τινων ἐκ τεσσάρων ἐπαρχιῶν. Ἔπειτα ὁ βαρβαρισμὸς τὸ μόνον ἀσφαλείας μέσον κατὰ τῆς δεινῆς μάστιγος τῆς νόσου τῶν εὐφλογιῶν, ἐνεργεῖται ἐπὶ τοσοῦτον ἀτελῶς, ὥστε εἰς τινα τῆς Ἑλλάδος μέρη τ' ἀποτελέσματα τῆς ἐπιδημίας τῶν εὐφλογιῶν κατὰ τὸ π. ε. ἀποβαίνουσι παραδειγματικά. Εἴς τινα τῶν δήμων π. χ. τῆς Μεσσηνίας προσεβλήθη τὸ ἥμισυ τῶν κατοίκων, περίστασις τὴν ὁποίαν τὸ ἰατροσυνέδριον θεωρεῖ μοναδικὴν εἰς τὴν Εὐρώπην κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα, καθ' ὃν ἐτελειοποιήθη ἡ τέχνη τοῦ ἐμβολιάζειν. Τούτων δ' αἰτία ὑπῆρξεν ἐν μέρει μὲν τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν νομοεμβολιαστῶν εἰς τοῦ ἐμβολιασμοῦ τὴν ἐνέργειαν καθ' ὅλον τὸν νομὸν, ἐν μέρει δὲ ἡ ἀμάθειά τινων περὶ τὴν τέχνην ταύτην.

Πρὸς βελτίωσιν λοιπὸν τῆς καταστάσεως τῆς ὑγειονομικῆς ἀστυνομίας, πρὸς φωτισμὸν τῆς Κυβερνήσεως εἰς πραγματοποίησιν μέτρων κατάλληλων εἰς διατήρησιν τῆς δημοσίου ὑγείας, καὶ πρὸς ἐπιτυχῆ τοῦ ἐμβολιασμοῦ ἐνέργειαν, τὸ μόνον πρόσφορον μέσον εἶναι ὁ διορισμὸς ἑνὸς δημοσίου ἰατροῦ, εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν. Ἀλλὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἁπλῶν ἐμβολιαστῶν δι' ἐπιστημόνων ἰατρῶν ἀπαιτοῦσι καὶ λόγοι ἄλλοι ἔτι σπουδαιότεροι τῶν ἐκτεθέντων. Ὁ ἐμβολιασμὸς δὲν πρέπει νὰ γίνηται ἀδιακρίτως εἰς πᾶσαν τοῦ ἐμβολιαζομένου ὑγιεινὴν κατάστασιν, διότι τοιουτοτρόπως ἀποβαίνει ὡσαύτως πολλὴ ἐπιβλαβὴς προσέτι συνεπάγει συνήθως διάφορα νοσήματα, οἷον πυρετὸν, φλόγωσιν καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα μὴ θεραπευόμενα ἐγκαίρως καὶ καταλλήλως, ἀποβαίνουν ἐπικίνδυνα. Ἐπομένως ὁ ἐμβολιάζων ἀνάγκη νὰ ἔχῃ τὰς ἀναγκαίας γνώσεις, εἰς διάκρισιν τῆς ὑγιεινῆς κα-

ταστάσεως τοῦ ἐμβολιαζομένου καὶ θεραπείαν τῶν ἐπακολούθων νοσημάτων, ἀλλὰ τοιαύτης στεροῦνται ἐντελῶς οἱ ἁπλοὶ ἐμβολιασταί, καὶ ἐκ τούτου ἀλλεπάλληλα παραδείγματα δυστυχημάτων ὑπὸ τὸ ἐν ἐνεργείᾳ σύστημα τοῦ δημοσίου ἐμβολιασμοῦ, εἰς τρόπον ὥστε αἱ περὶ ἀναγκαστικῆς ἐμφυλλιάσεως διατάξεις, τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν προτιθέμεναι, ἀποβαίνουσιν ἐνίοτε ἀντιφατικαὶ πρὸς τὸν ἴδιον ἑαυτῶν σκοπόν, καὶ ἔρχονται εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὸ θεμελιῶδες τῆς ὑγείας τοῦ πολίτου δικαίωμα. Ὁ διορισμὸς ὡς ἐμβολιαστῶν ἀνθρώπων ἑστερημένων πάσης ἰατρικῆς γνώσεως, ἠδύνατο κατ' ἀρχὰς νὰ δικαιολογηθῇ ἐκ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐποχῆς, μὲ τὴν σημερινὴν ὅμως διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἔθνους εἶναι ὅλως ἀσυμβίβαστος. Αἱ ἰατρικαὶ γνώσεις διεδόθησαν ἀρκούντως, καὶ οἱ ἐπιστήμονες ἰατροὶ δὲν εἶναι πλέον σπάνιοι.

Ἐπὶ τούτοις ἀναγκαῖον θεωρῶ νὰ σημειώσω καὶ δευτερεύοντά τινα λόγον ὑποστηρίζοντα τὴν σύστασιν τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν.

Οἱ πλεῖστοι τῶν δήμων καὶ πολλαὶ τῶν ἐπαρχιῶν στεροῦνται ἐπιστήμονος ἰατροῦ, ἐκ δὲ τῆς ἐλλείψεως ταύτης πολλοὶ τῶν ἐνδεῶν πολιτῶν, χρονίσας νόσους πάσχοντες, ἀφοῦ ζήσωσι χρόνον τινὰ βίον ἐπώδυνον, ὄντες βάρος εἰς τε τὴν ἑαυτῶν οἰκογένειαν καὶ τὴν κοινωνίαν κατέρχονται πρόωρα εἰς τὸν τάφον. Πολλὰ δ' ὀξέα νοσήματα, τὰ ὁποῖα ἡ ἁπλουστέρα χειρουργικὴ ἐγχείρισις, ἡ ἰατρικὴ ἁπλῶς συμβουλὴ, δύναται νὰ θεραπεύσῃ, χρονίζουσι καὶ καταντῶσι θανατηφόρα.

Ὁ διορισμὸς τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν, θέλει συντελέσει κατὰ πολὺ εἰς τὴν πρόληψιν τῶν δεινῶν τούτων τῶν πολιτῶν, διότι καθ' ὃν χρόνον θέλουν διαμένει εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας ἡ πρὸς τοὺς πάσχοντας κατοίκους τῶν χωρίων βοήθεια αὐτῶν δὲν θέλει εἶσθαι τόσον δύσκολος, καὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους τοὐλάχιστον θέλουν ἐπισκέπτεσθαι ἕκαστον χωρίον τῆς ἐπαρχίας. Ἐννοεῖται δ' ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐπιστήμης βοήθεια, τὴν ὁποίαν οἱ ἐπαρχιακοὶ ἰατροὶ θέλουν παρέχει εἰς τοιαύτας περιστάσεις, δὲν θέλει εἶσθαι ἄμισθος· μολονοτοῦτο θέλουν ἔχει οἱ πάσχοντες πρόχειρα τῆς θεραπείας τὰ μέσα.

Τὰ ἐκτιθέντα, ἅπερ εἰσὶ πόρισμα αὐτῆς τῆς πείρας, ἀποδεικνύουσι, νομίζω ἐναργῶς τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν. Τοιουτοτρόπως πολλαπλασιάζοντες τοὺς δημοσίους ἰατροὺς, πολλαπλασιάζομεν τὰ ὄργανα τῆς διατηρήσεως τῆς δημοσίου ὑγείας κατὰ λόγον τῆς ἀνάγκης.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὠφελειῶν·

Ὑπὸ δὲ τὴν οἰκονομικὴν ἔποψιν θεωροῦντες αὐτὸν, τὸν εὑρίσκομεν ἀληθῶς ἐπιβαρύνοντα τὸ δημόσιον ταμεῖον μὲ τὴν δαπάνην δραχμῶν 33,600 ἐτησίως, αἵτινες μετὰ τῆς μισθοδοσίας τῶν νομοεμβολιαστῶν (τῶν ὁποίων αἱ θέσεις καταργοῦνται) ἐκ δραχμῶν 7,200 συμπληροῦσι τὴν ἐτησίαν μισθοδοσίαν ἐκ 40,800 δραχμῶν 34 ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν, ἰσαρίθμων πρὸς τὰς ὡρισταμένας ἐπαρχιακὰς ἀρχάς· ἀλλ' ἡ δαπάνη αὕτη φαίνεται τόσον κατωτέρα τῆς κοινωνικῆς ὠφελείας, τὴν ὁποίαν ἡ σύστασις τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν ὑπόσχεται, ὥστε, κατ' ἐμὲ, δὲν ὑπάρχει λόγος συγκρίσεως ταύτης πρὸς ἐκείνην· ἄλλως τε ἀπέναντι τῆς ὑγείας, τῆς βάσεως αὐτῆς τῆς εὐδαιμονίας τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἰδέα τῆς οἰκονομίας πρέπει νὰ ὑποχωρῇ.

Μεταβαίνων ἤδη εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου παρατηρῶ τὰ ἑξῆς.

Τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας τῶν ἰατρῶν εἶναι μὲν ἀρκετὰ μέτριον, ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐμβολιασμοῦ δικαιώματα θέλουν ἱκανοποιεῖ ἀρκούντως τὸν ἰατρόν.

Ὁ ἀπονεμόμενος δὲ εἰς αὐτὸν βαθμὸς φαίνεται ἀναγκαῖος, ὅπως δοθῇ ἠθική τις σημασία εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἰατροῦ, καὶ οὕτω κατασταθῇ ἐπιθυμητὴ εἰς ἱκανοὺς ἰατρούς. Τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 προκαλεῖ ἡ δυστροπία τῶν ἐμβολιαζομένων εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐμβολιαστῶν, τὴν ὁποίαν οὗτοι πανταχοῦ σχεδὸν ἀπήντησαν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, καὶ ἡ ὁποία, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὰς κυρίας αἰτίας, ἕνεκα τῶν ὁποίων δὲν προώδευσεν ὁ ἐμβολιασμός. Κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις ἡ ἐκβίασις τῆς πληρωμῆς τῶν δικαιωμάτων τούτων, μόνον διὰ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς δύναται νὰ κατορθωθῇ, ἀλλὰ πάντοτε οἱ ἐμβολιασταὶ ἐπροτίμησαν τὴν ἀπώλειαν τοῦ εὐτελοῦς ποσοῦ τῶν δικαιωμάτων των ἀπὸ τὸν πολυδάπανον δικαστικὸν ἀγῶνα. Τοιουτοτρόπως δὲ οἱ ἐμβολιασταὶ, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀδύνατον σχεδὸν τῆς ἀμοιβῆς τῶν κόπων των, ἐξέφευγον παντοίοις τρόποις τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους των· ἡ δὲ ἐπιβαλλομένη εἰς τοὺς δήμους ἀσήμαντος ὑποχρέωσις μοὶ φαίνεται καὶ δικαία καὶ σύμφωνος καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ἄλλως τε δὲν εἶναι μακρὰν τοῦ ἐνδεχομένου νὰ λαμβάνωσι χώραν καταχρήσεις περὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν πιστοποιητικῶν τῆς ἐνδείας, ὁπότε ὁ ἰατρὸς θέλει κοπιάζει ἄνευ τῆς ἀνηκούσης ἀμοιβῆς, καὶ τότε δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν τὴν ἀκριβῆ τοῦ ἔργου του ἐκπλήρωσιν.

Τὸ 8 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου προβλέπει τὴν περίστασιν, καθ' ἣν δὲν ἤθελον εὑρεθῆ, μάλιστα ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἰατροὶ δι' ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, καθὼς καὶ τὴν περίστασιν μακρᾶς ἀπουσίας ἢ ἀσθενείας τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἰατροῦ, ὁπότε ὁ δημόσιος ἐμβολιασμὸς ἤθελε μένει ἀνενέργητος.

Τὰς ἐκτεθείσας παρατηρήσεις κρίνω, κύριοι, ἀρκούσας νὰ σᾶς πείσωσι περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ψηφίσεως νόμου, περὶ συστάσεως ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν. Ἐπομένως δίδω τέλος εἰς τὴν παροῦσαν, ἔχων τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀνάγκην ταύτην θέλετε κρίνει ἀποδοχῆς ἄξιον τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Αὐγούστου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός. Ῥήγας Παλαμήδης.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Αὐγούστου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Διορίζεται εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν ἐν ᾗ ὑπάρχει κατεστημένη ἐπαρχιακὴ ἀρχὴ, εἷς δημόσιος ἰατρὸς μὲ μισθὸν δρ. 1,200 κατ' ἔτος, καὶ μὲ ἕδραν τὴν ἔπαρχον, ἑπόμενος αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς θέλει ἐξετάσει εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, θέλει δ' ἐνεργεῖ παρὰ τῷ ἐπάρχῳ, καθ' ὃν τρόπον ὁ νομοϊατρὸς παρὰ τῷ νομάρχῃ, καὶ θέλει ἐκπληροῖ ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας τὰ εἰς τοὺς νομοϊατροὺς ἀνατεθειμένα χρέη, ἐξ ἀναλογίας τῶν διατάξεων τοῦ 2 καὶ 3 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου 1833 Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 3. Ἀνατίθεται προσέτι εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἰατροὺς καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐμβολιασμοῦ, τῶν ὁποίων ἐνεργοῦν μέχρι τοῦδε οἱ νομοεμβολιασταὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 4/16 Ἀπριλίου 1835 Β. Διατάγματος, περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῆς δαμαλίδος.

Ἄρθρ. 4. Λόγῳ ἀμοιβῆς διὰ τοὺς ἐμβολιασμοὺς θέλει λαμβάνει ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς μίαν δραχμὴν παρ' ἑκάστου ἀτόμου,

ἀλλ' ὅσοι τῶν ἐμβολιασθέντων παρουσιάσωσιν ἐπὶ ἀσήμου χάρτου ἀποδεικτικὰ τῆς ἀνακούσης δημοτικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς παντελοῦς αὐτῶν ἐνδείας, θεωροῦνται ἀπηλλαγμένοι πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸν ἰατρόν. Εἰς τοιαύτην ὅμως περίπτωσιν ὁ δῆμος εἰς τὸν ὁποῖον οἱ ἐμβολιαζόμενοι ἐνδεεῖς ἀνήκουσιν, ὀφείλει ν' ἀποδίδῃ 25 λεπτὰ δι' ἕκαστον αὐτῶν εἰς τὸν ἐπαρχιακὸν ἰατρόν.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ἀνωτέρω δικαιώματα τοῦ ἐμβολιασμοῦ θέλουν εἰσπράττεσθαι παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμιῶν, κατὰ τοὺς περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων διορισμούς, καὶ θέλουν δίδεσθαι παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἰατρούς.

Ἄρθρ. 6. Ἔξοδα περιοδείας χορηγοῦνται εἰς τὸν ἐπαρχιακὸν ἰατρὸν ἐτησίως δραχ. 200, διὰ τὴν δαπάνην τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον.

Ἄρθρ. 7. Αἱ θέσεις τῶν νομοεμβολιαστῶν καταργοῦνται.

Ἄρθρ. 8. Αἱ θέσεις τῶν νομοϊατρῶν διατηροῦνται, ἀλλ' ἡ ἐνέργεια αὐτῶν περιορίζεται ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, τὴν ὁποίαν ὁ νομάρχης διοικεῖ, ἀνατίθεται δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας ἐκτέλεσις τοῦ ἐμβολιασμοῦ.

Ἄρθρ. 9. Ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως δημοσίου ἰατροῦ ἀπό τινα ἐπαρχίαν δι' οἱανδήποτε αἰτίαν, τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν θέλει διορίζει προσωρινὸν ἐμβολιαστὴν, πρόσωπον καὶ ἐκτὸς τοῦ καταλόγου τῶν ἰατρῶν πρὸς ἐνέργειαν τοῦ ἐμβολιασμοῦ, μὲ τὴν ἀπολαυὴν τῶν εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἰατροὺς χορηγουμένων δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 10. Διὰ Β. Διατάγματος θέλουν κανονισθῆ λεπτομερέστερον τὰ χρέη τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν, καὶ ἡ σχέσις αὐτῶν πρὸς τοὺς ἰατροὺς τῶν νομῶν.»

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ δὲν παρεδέχθη ἡ Γερουσία τὸ περὶ ἐκλογῆς τῶν Κρητῶν προβούλευμα τῆς Βουλῆς, καὶ οἱ συμπολῖται μας οὗτοι δυσπραγοῦσι δι' ἔλλειψιν ἀντιπροσωπείας, παρακαλεῖ τὸ Σῶμα ὅπως σκεφθῇ καὶ ἀποφασίσῃ τί πρέπει νὰ γίνῃ περὶ τούτου.

Ἀντιτιθέντος δέ τινος, ὅτι μετὰ τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ προβουλεύματος οὐδεμίαν ἀπόφασιν ἄλλην ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ τὸ Σῶμα, ἀνεβλήθη ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις, ὁ δὲ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΑ'.

Τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω, α') ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως, ἕνεκα τῶν κατὰ τὴν Ἀκρωνίαν συμβάντων καὶ, β') ἐπίσης νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ **1852** μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως· ἔχουσι δὲ ταῦτα ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι !

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν **36,043:78.**

Οἱ λόγοι, δι' οὓς ἐδέησε νὰ προκαλεσθῇ ἡ ἔκτακτος αὕτη πίστωσις, ἐκτίθενται εἰς τὴν ἐσώκλειστον αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ.

Μὴν ἀμφιβάλλων, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ θέλει εὐαρεστηθῇ ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ ἀπαραίτητον καὶ κατεπείγον αὐτῶν τῶν δαπανῶν, περιορίζομαι νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς νὰ ἐπισπεύσητε τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **1** Σεπτεμβρίου **1852.**

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς **Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ

Περὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἐκτάκτου πιστώσεως ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1852 ἐκ δρ. 36,043 καὶ 78/00.

Συμβάντα, ἅτινα κατέστησαν ἤδη γνωστὰ, καὶ τὰ ὁποῖα ἡ κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ προΐδῃ, ἠνάγκασαν αὐτὴν νὰ λάβῃ ἔκτακτα πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἡσυχίας καὶ τάξεως μέτρα, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ἐγένοντο διάφοροι δαπάναι εἰς μίσθωσιν προσωρινῶν ἐθνοφυλάκων κατὰ τοὺς νομοὺς Λακωνίας καὶ Μεσσηνίας, σιτηρέσια τῶν αὐθορμήτως ὑπὲρ τῆς τάξεως προσ-

ελθόντων πολιτῶν, καὶ διάφορα ἀναπόφευκτα εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας ἔξοδα, τῶν ὁποίων τὸ ὁλικὸν ποσὸν ὑπολογίζεται εἰς δραχμὰς **36.043** καὶ **78/00**, ἀπαιτούσας ἀναγκαίως τὴν χορήγησιν τῆς ἀνωτέρω ἐκτάκτου πιστώσεως.

Ἐθεωρήθη περιττὸν νὰ ἐκτεθῶσιν ἐνταῦθα λεπτομερέστερον τὰ ἀντικείμενα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐγένετο ἡ δαπάνη αὕτη, διότι, ὡς ἐρρέθη, αἱ περιστάσεις, ἐξ ὧν ἐπήγασαν ταῦτα, εἶναι ἀναντίρρητοι καὶ γνωσταί. Ἐὰν ὅμως ἡ Βουλὴ, πρὸς πλείονα αὐτῆς πληροφορίαν, ζητήσῃ λεπτομερεῖς ἐξηγήσεις, θέλουσι τῇ γενῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **21** Αὐγούστου **1852.**

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς **Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ**

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **21** Αὐγούστου **1852.**

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ. Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον **1.** Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχμῶν τριάκοντα ἓξ χιλιάδων, τεσσαράκοντα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα ὀκτὼ λεπτῶν, ἀριθ. **36,043** καὶ **78**, ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος **1852** ἔτους, πρὸς πληρωμὴν τῶν γενομένων ἐξόδων, ἕνεκα τῶν τελευταίων ἐν Ἀκρωνίᾳ συμβάντων.

Ἄρθρον **2.** Ἡ ἀνωτέρω ἔκτακτος πίστωσις θέλει καταλογισθῇ ἐπὶ τοῦ κερ. Γ', ἄρθρου **1**, γενικὰ μέτρα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, τῆς χρήσεως τοῦ **1852** τοῦ εἰρημένου ὑπουργείου, τὰ δὲ ἔξοδα θέλουν πληρωθῇ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς αὐτῆς χρήσεως.»

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 32,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως 1852, πρὸς πληρωμὴν ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν ἐξόδων.

Οἱ λόγοι οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν πρόκλησιν τῆς τοιαύτης πιστώσεως ἐξηγοῦνται σαφῶς εἰς τὴν ἐπισυναπτομένην ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1852.

Ὁ ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ. Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχμ. 32,000 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, πρὸς πληρωμὴν τῶν ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν ἐξόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ αἱ μὲν δραχ. 25,000 θέλουν καταλογισθῆ εἰς τὸ κερ. Α', ἄρθρον 5, ὑγειονομεῖα, αἱ δὲ δραχ. 7,000 εἰς τὸ κερ. Δ. ἄρθρον 6, λοιμοκαθαρτήρια.

Ἄρθρ. 3. Τ' ἀνωτέρω ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Διὰ τὴν μισθοδοσίαν, τὰ ἐνοίκια καὶ τὴν γραφικὴν ὕλην τῶν

ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων ἀπῃτοῦντο δραχ. 235,480, διὰ δὲ τὴν τῶν λοιμοκαθαρτηρίων δραχ. 28,020· τῇ συναινέσει ὅμως τοῦ τότε ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ Κ. Μελετοπούλου, καὶ ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τοῦ νὰ ἐπενεχθῶσιν οἰκονομίαι τινὲς εἰς τὰς εἰρημένας ὑπηρεσίας, ἐλαττώθησαν αἱ ἐκτεθεῖσαι ποσότητες καὶ ἐζητήθη διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ μὲν τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν πίστωσις δραχ. 135,480, ἤτοι κατὰ 70,000 ἐλάσσων, διὰ δὲ τὴν τῶν λοιμοκαθαρτηρίων πίστωσις δραχ. 13,020, ἤτοι κατὰ 15,000 ἐλάσσων· ἀλλ' ὡς φαίνεται ἀμφότεροι οἱ προκάτοχοι μου δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, ἂν καὶ ἐπέτυχον δι' ἀπολύτου ὑπαλλήλων ἐλαττώσεις δραχ. 37,398, εἰς τὴν ὑγειονομικὴν, 8,305 δὲ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν λοιμοκαθαρτηρίων.

Ὅτε δὲ ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου κατὰ τὴν 10 παρελθόντος Ἰουλίου, εἶχον διατεθῆ 109,757 εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ὑπελείπετο ποσὸν διαθέσιμον ἐκ τῆς ζητηθείσης διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ πιστώσεως διὰ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἔτους ἐκ δραχ. 55,723, ἐνῷ ἀπῃτοῦντο δραχ. 88,325· εἰς δὲ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν λοιμοκαθαρτηρίων εἶχον διατεθῆ δρ. 12,105, καὶ ὑπελείπετο ποσὸν διαθέσιμον 915 δραχμῶν, ἐνῷ ἀπῃτοῦντο δρ. 8,590.

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν ΟΒ'. τῆς 30 Ἀπριλίου, ὅτε συνεζητεῖτο ἐν τῇ Βουλῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τούτου, ὁ τότε ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἔκαμε γνωστὴν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀνάγκην ταύτην, καὶ ἐζήτησατο νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς παράνομος ἡ ὑπέρβασις, εἰς ἣν ἀναγκάζετο νὰ προβῇ, προτιθέμενος, καθ' ἃ τότε εἶπε, νὰ ζητήσῃ διὰ νομοσχεδίου τὴν ἀπαιτουμένην συμπληρωτικὴν πίστωσιν. Κατὰ δὲ τὰς παρὰ τοῦ εἰρημένου προκατόχου μου δηλωθείσας, ὡς ἀνωτέρω ἀνέγνωτε, οὐδεὶς τότε ἀντέλεξεν.

Ὅταν δ' ἀνέλαβον ἐγὼ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου ἐπέστρεψα σπουδαίαν ἐπὶ τῶν περὶ τούτου προσοχὴν καὶ ἐξετίμησα ἀντοὺς τὴν δυσχέρειαν τῆς θέσεώς μου, διότι εἶχον, καθ' ἃ ἐξέθεσα, ἀνάγκην πιστώσεως δραχ. 40,277 πλέον τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ζητηθεισῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, ἀφινομένων τῶν πραγμάτων εἰς ἣν τότε εὑρέθησαν κατάστασιν, δὲν ἐδυνάμην δὲ ν' ἀναπληρώσω αὐτὴν δι' οἰκονομιῶν καὶ ἐλαττώσεων ἀνευ καιρίας βλάβης τῆς ὑπηρεσίας, ἀφοῦ μάλιστα εἶχον παρέλθει οἱ ἓξ πρῶτοι μῆνες τοῦ ἔτους. Ἐξέθηκα ὅθεν τὴν ἀνάγκην ταύτην εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον παρεδέχθη

νὰ ἐπενεχθῶσι μὲν προσέτι οἰκονομίαι ὀκτὼ περίπου χιλιάδων δραχμῶν, ἀφινομένων μέχρι τέλους κενῶν τῶν θέσεων ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὰ ἔργα ἠδύναντο νὰ ἐκπληρωθῶσι παρ' ἄλλων ὑπαλλήλων ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας, νὰ ζητηθῇ δὲ συμπληρωτικὴ πίστωσις 32,000 δραχ. διὰ τὴν ὑπόλοιπον δαπάνην.

Μὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην συνεμορφώθην πληρέστατα καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν παρ' ἐμοῦ ληφθέντων οἰκονομικῶν μέτρων, ὄχι ἄνευ στενοχωρίας τῆς ὑπηρεσίας, ἐπήνεγκε τὴν οἰκονομίαν τῶν ὀκτακισχιλίων περίπου δραχμῶν, ἀπαιτεῖται ὅμως προσέτι τὸ ποσὸν δραχ. 32,000, τοῦ ὁποίου τὴν χορηγίαν, ζητήσας καὶ λαβὼν τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μεγαλειότητος, ἐξαιτοῦμαι παρ' ὑμῶν διὰ τοῦ συνημμένου νομοσχεδίου συμπληρωτικῆς πιστώσεως.

Ἀφοῦ ἐῤῥήλωσα εἰς ὑμᾶς, κύριοι, διὰ τῶν ἐκτεθέντων τὴν ἐπικειμένην ἀνάγκην, πέποιθα, ὅτι θέλετε ἀναγνωρίσει αὐτὴν καὶ ἐπιψηφίσει τὸ εἰσαγόμενον νομοσχέδιον, διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ εἰσαγάγω αὐτὸ ἐγκαίρως καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Σεπτεμβρ. 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Ἐρωτηθέντα τὰ τμήματα ἀνήγγειλεν, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ γ'. καὶ ε. μὴ συμπληρωθέντων, προέδρους μὲν τοὺς Ν. Μπούκουραν, Δ. Α. Γιουρδὴν, Π. Δελιγιάννην, Δ. Πικουλάκην καὶ Γ. Σκοῦφον· Γραμματεῖς δὲ τοὺς Χ. Κικίδην, Γ. Μαδεμοχωρίτην, Π. Κολποδῖνον, Ἰω. Βάχλαν καὶ Α. Χ. Ἀναργύρου· εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου, τοὺς Ἰω. Κλίμακαν, Ν Πιεράκον, Σ. Καπετανάκην, Σ. Κοπανίτσαν καὶ Γ. Σκοῦφον· ἐπὶ τοῦ περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, τοὺς Ἰω. Κλίμακαν, Γ. Βελὴν, Κ. Μανέταν, Π. Ματάλαν καὶ Ἡλ. Παπαδαῖον· ἐπὶ τοῦ περὶ διαρκείας τῆς ἐν τῷ Β. ναυτικῷ ἢ τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ὑπηρεσίας τῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποστελλομένων πρὸς ἐκπαίδευσιν, τοὺς Δ. Φιλάρετον, Α. Μάμουκαν, Ἰω. Κριεζῆν, Κ. Βλάμην καὶ Α. Χ. Ἀναργύρου· ἐπὶ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τοὺς Δ. Φιλάρετον, Γ. Μαδεμοχωρίτην, Δ. Δρόσον, Ἡλ. Δωΐλαν, καὶ Ν. Χ. Ἀναργύρου· ἐπὶ τοῦ περὶ προβιβασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β' Ναυτικοῦ, τὰ μὲν ἄλλα, τοὺς ἀνωτέρω προσημειωθέντας, τὸ δὲ ζ'. τὸν Ἐμμ. Μοδινὸν· καὶ τελευταῖον ἐπὶ τοῦ

περὶ συστάσεως ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν, τοὺς Σ. Μήτσαν, Χ. Δεμάθαν Φ. Μαῦρον, Κ. Πονηρόπουλον καὶ Κ. Νταγρέν, προσθέντων τοῦ γ'. καὶ τοῦ ζ'. ὅτι ἐξελέξαντο καὶ εἰσηγητὰς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τοὺς Σ. Κοπανίτσαν καὶ Ἐμμ. Ἀντίπαν.

Προσελθόντες οἱ ἐπὶ τῶν διαφόρων νομοσχεδίων εἰσηγηταὶ τῶν τμημάτων, ἀνέγνων κατὰ σειρὰν τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν α.) ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν νομοσχεδίου, β.) ἐπὶ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ γ.) ἐπὶ τοῦ περὶ προβιβασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, δ.) ἐπὶ τοῦ περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ ε.) ἐπὶ τοῦ περὶ διαρκείας τῆς ἐν τῷ ναυτικῷ ἢ τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ὑπηρεσίας τῶν πρὸς ἐκπαίδευσιν ἀποστελλομένων· ἔχουσι δ' αἱ ἐκθέσεις οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἰατρῶν κατ' ἐπαρχίας, μελετήσασα μετὰ προσοχῆς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, καθὼς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, παραδέχεται αὐτὸ παμψηφεὶ μὲ τὴν διόρθωσιν δύω μόνον λέξεων πρὸς καθαρωτέραν σαφήνειαν.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθ. Α'. ἀντὶ «ἐπόμενου αὐτοῦ» ἑπόμενος αὐτοῦ.

Καὶ ἐπὶ τοῦ Ε'. ἀντὶ «διορισμοὺς, » ὁρισμούς.

Ἡ ἐπιτροπήσας δὲν ἐθεώρησε περιττὸν, κύριοι, νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἄκραν εὐχαρίστησίν της, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ κύριος ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἔλαβεν πρόνοιαν ὡς πρὸς τὴν δημόσιον ὑγείαν διὰ τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου, καὶ διότι ἡ πρὸ ὀλίγου ἐκφρασθεῖσα ἐπιθυμία τῆς Βουλῆς ὡς πρὸς τοῦτο ἀκόμη ἐπραγματοποιήθη.

Οὐδένα δὲν λανθάνει βεβαίως, ἡ ἀθλία ζωὴ τῶν χωρικῶν μας, ἕνεκα τῆς ὁποίας συμβαίνουν πολυειδεῖς ἀσθένειαι φέρουσαι εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ἑκατοντάδας πολλὰς συμπολιτῶν μας, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ἰατρικῆς ἐπισκέψεως.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ ἐντελῶς ὠφέλιμον τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο νομοσχέδιον, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιστηθῇ ἡ δέουσα προσοχὴ εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ἰατρῶν ἀφ' ὅσον τὸ δυνατὸν ἐπιστήμονας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 7βρίου 1852.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Κ. Ν. Πονηρόπουλος, Φρ. Μαῦρος,
Σταμάτης Μήτσας, Χ. Ν. Δεμάθας,
Ὁ Εἰσηγητὴς, Κ. Νταγρὲς.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ νομοσχέδιον περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, τὸ ὁποῖον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν προνοῶν περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς τύχης αὐτῶν ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, στηρίζεται εἰς τὰς αὐτὰς βάσεις τοῦ ἐπιψηφισθέντος διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, τουτέστιν ἀμφότερα ἀρύονται τὰς ἀρχάς των ἀπὸ τὴν περὶ καταστάσεως τῶν κατὰ θάλασσαν καὶ ξηρὰν ἀξιωματικῶν γαλλικὴν νομοθεσίαν τοῦ 1834· νόμος τοιοῦτος, ἀφορῶν τὴν ἐξασφάλισιν τῆς τύχης τῶν εἰς τὸ ναυτικὸν ὑπηρετούντων καὶ κανονίζων τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν Βασιλέα, εἶναι ἀναγκαῖος ὡς συμβόλαιον μεταξὺ ἀξιωματικῶν καὶ Κυβερνήσεως.

Ὁ ἀποκτῶν μὲ πολυχρόνιον ὑπηρεσίαν καὶ μὲ κινδύνους πολλάκις τῆς ζωῆς του τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ ἐκπληρῶν ἀπὸ μέρους του ὡς πιστὸν τῆς πατρίδος τέκνον τὰς ἐπιβαλλομένας αὐτῷ ὑποχρεώσεις, δικαιοῦται ἀμοιβαίως νὰ ἔχῃ ἐγγυήσεις τινὰς ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ ἔντιμον σάδιόν του.

Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἔρχεται νὰ πληρώσῃ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἡ ἐπιτροπή σας μετ' ἐπιστασίας ἐξετάσασα καὶ ἐκτιμῶσα τὰ καλὰ τοιούτου νόμου παραδέχεται ὁμοφώνως καὶ συνιστᾷ αὐτὸ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς μὲ τὰς ἑξῆς ὀλίγας τροπολογίας, αἵτινες διὰ τὸ ὁμοιόμορφόν τινων σχετικῶν διατάξεων τοῦ παραδεχθέντος διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ξηρᾶς νόμου, καὶ διὰ τὸ σαφέστερον ἄλλων παρεδέχθησαν ὁμοφώνως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς.

Τὸ ἄρθρ. 1. Τροπολογεῖται οὕτως «Ὁ βαθμὸς ἀπονέμεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ καθιστᾷ τὸν ἀξιωματικόν.»

Ὁ ἀξιωματικὸς στερεῖται τοῦ βαθμοῦ του μόνον ἕνεκά τινος τῶν ἑξῆς αἰτιῶν.

α.) Παραιτήσεως αἰτηθείσης καὶ παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐγκριθείσης,

β.) Ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου Ἕλληνος ἀπαγγελθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως,

γ.) Καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικήν, ἢ ἕνεκα πλημμελήματος προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836,

δ.) Καθαιρέσεως καταγνωσθείσης δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου.

Ἐκτὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν νόμων, περιπτώσεων ἡ καθαί-

ρεσις καταγινώσκεται δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἐν περιπτώσει·

1. Παρανόμου ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ διαρκεσάσης ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας,

2. ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν διαθεσιμότι, ἢ ἐν ὀργίᾳ ἀξιωματικοῦ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, διαρκεσάσης ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως.

Ἀντὶ τῶν λέξεων «οἱ τύποι» καὶ «διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ» τὰς ὁποίας ἔχει τὸ νομοσχέδιον ἐν τοῖς ἄρθροις 11 καὶ 13 ἡ ἐπιτροπή σας ἔκρινε καταλληλοτέρας τὰς ἑξῆς «τὰ καθήκοντα» καὶ «διὰ Βασ. διατάγματος.»

Τὸ ἄρθρ. 14 παρεδέχθη, ὡς ἔχει, κατὰ τὸν πρῶτον αὐτοῦ παράγραφον· οἱ δὲ ἀκόλουθοι αὐτοῦ δύω παράγραφοι, διὰ νὰ ἦναι σαφεῖς καὶ ὡς πρὸς τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀποστρατείαν κατ' αἴτησίν του, καὶ ὡς περιέχοντες αὐτοτελεῖς διατάξεις, ἀντικαθίστανται τροπολογημένοι διὰ τῶν ἑξῆς δύω ἄρθρων.

«Ἄρθρ. 15. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀποστρατείαν.

α.) Κατ' αἴτησίν του,

β.) Ἕνεκα ἀποδεδειγμένης ἀνικανότητος πρὸς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν.»

Ἄρθρ. 16. Ἡ εἰς κατάστασιν ἀποστρατείας μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη ἐν περιπτώσει οἰκείας θελήσεως εἰς δικαιολογητικὴν ἔκθεσιν τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἀποστράτευσιν, ἐν περιπτώσει δὲ ἀνικανότητος, εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἁρμοδίου συμβουλίου, τοῦ ὁποίου ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα θέλουν ὁρισθῆ διὰ Βασ. διατάγματος.

Ἑπομένως τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νομοσχεδίου γίνεται 17 καὶ οὕτως ἑξῆς μέχρι τοῦ 22.

Ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ ἄρθρ. 21 περὶ δημοσιεύσεως τῶν νόμων ἀπαλείφεται ὡς περιττός, καθότι τὸ διάταγμα τῆς 1 Φεβρουαρίου 1833 προβλέπει τὰ περὶ δημοσιεύσεως τῶν νόμων καὶ διαταγμάτων διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή.

Δ. Δρόσος, Γ. Χ. Μαθεμογωρίτης,
Ἠλίας Δῶλας, Ν. Α. Χ. Ἀναργύρου,
Ὁ εἰσηγητὴς Δ. Γ. Φιλάρετος.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ Νομοσχέδιον περὶ προβιβασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ συνετάχθη στηριχθὲν ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων, ἐφ' ὧν ἐψηφίσθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ ὁ περὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς νόμος.

Ὁ σκοπὸς καὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καὶ τοῦ ἀνωτέρω ψηφισθέντος νόμου εἶναι ὁ αὐτὸς, ἡ ἐξασφάλισις τῆς τύχης τῶν ἀξιωματικῶν τοῦτε ναυτικοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, νὰ μὴ καταπτῇται ἡ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀρχαιότης, οὐδὲ νὰ παραμελῆται ἡ ἱκανότης, πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα μορφώνουσι τὸν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν στρατὸν, καὶ προάγουσιν ἱκανοὺς ἀρχηγοὺς διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος· διὰ τοῦτο καὶ ὡς πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ προβιβασμοῦ καὶ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις, ἀμφότεροι οἱ τοιοῦτοι νόμοι πρέπει νὰ ἦναι ὁμοιόμορφοι.

Ἡ ἐπιτροπή σας συμπαραβαλοῦσα τὰς διατάξεις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου μὲ ἐκείνας τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ὅστις ἐψηφίσθη, φρονεῖ, ὅτι πᾶσα τροποποίησις οὐσιώδης διατάξεώς τινος τοῦ νομοσχεδίου ἤθελε παρεκκλίνει τῶν βάσεων τοῦ ψηφισθέντος αὐτοῦ νόμου, καὶ μεταβάλει τὸ ὁμοιόμορφον αὐτῶν·

Περιττὸν δὲ νομίζει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συστήσῃ τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἀναγκαῖον καὶ ὠφέλιμον, ἀφοῦ τὸ ἀντιστοιχοῦν μὲ αὐτὸ διὰ τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς παρεδέχθη ὡς τοιοῦτον, καὶ ὑπηγορεύθη ἀπὸ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ συντάγματος. Διὰ ταῦτα συνίστησι τὴν πλήρη παραδοχὴν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἡ Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ.

Δ. Δρόσος, Δ. Γ. Φιλάρετος,
Ε. Μοδινός, Ἠλ. Διωλάς,

Ὁ Εἰσηγητὴς Γ. Χ. Μαδεμοχωρίτης.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν της τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, καὶ τὴν συνοδεύουσαν τοῦτο αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ αὐτοῦ, καὶ παρατηροῦσα, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἀναφερόμενον εἰς τὰς μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ διατάξεις καὶ κανονισμοὺς τῆς μισθοδοσίας καὶ τῶν ἐπιχορηγήσεων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ, ἐπιφέρει ἐλαττώσεις οὐχὶ ἀσημάντους πρὸς οἰκονομίαν τοῦ δημοσίου,

χωρὶς ν' ἀποκρούῃ καὶ ἄλλας διὰ τὸν ἑπόμενον ἐρικτὰς καὶ δικαίας, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως προνοεῖ περὶ τούτων διὰ τοῦ ἄρθρ. 2

Συνιστᾷ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, ὅπως ἔχῃ ἄνευ μηδεμιᾶς τροποποιήσεως.

Παρατηροῦσα ὅμως, ὅτι ἡ ὅσον τὸ δυνατὸν ἐξομοίωσις κατὰ τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας, καὶ τῶν λοιπῶν εἴτε τακτικῶν εἴτε ἐκτάκτων ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ὁροφυλακῆς, πρὸς τὴν τοῦ Στρατοῦ τῆς γραμμῆς, θέλει ἀποβῇ λυσιτελεστέρα εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν διὰ πολλοὺς λόγους, προτείνει νὰ συστηθῇ αὕτη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐὰν παρὰ τοῦ σώματος ἐγκριθῇ ὡς δικαία.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 7βρίου 1852.

Ὁ Εἰσηγητὴς Γ. Κ. Βλάχος.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ νομοσχέδιον περὶ διαρκείας τῆς ἐν τῷ βασιλικῷ Ναυτικῷ, καὶ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ὑπηρεσίας τῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποστελλομένων πρὸς ἐκπαίδευσιν δημοσίᾳ δαπάνῃ, καὶ μελετήσασα αὐτὸ μετ' ἐπιστασίας παραδέχεται ὁλοσχερῶς κατά τε τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθ' ἕκαστα, καὶ τὸ συνιστᾷ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1852.

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἰωάν. Γ. Κριεζῆς, Ἀνάργ. Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου,
Δ. Φιλάρετος, Α. Μάμουκας, Κ. Δ. Βλάχος.»

Ἐπίσης δὲ ἀντὶ τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀνέγνω ὁ γραμματεὺς τῆς Βουλῆς ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, συνωδευμένα μετὰ τοῦ ἀναγκαίου πίνακος· ἔχουσι δ' οὕτω·

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ ναυτικῶν συντάξεων.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει παρουσιάσει εἰς τὰς Βουλὰς τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίξει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Σεπτεμβρίου 1852.

ΟΘΩΝ.

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὡς ναυτικαὶ συντάξεις προσδιορίζονται διὰ τοῦ παρόντος νόμου αἱ ἑξῆς.

Σύνταξις ἀποστρατείας,
Σύνταξις ἀποτάξεως,
Σύνταξις χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ συντάξεως τῆς ἀποστρατείας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀποστρατευτικὴ σύνταξις χορηγεῖται·

ἀ. Διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν,

β'. Διὰ τραύματα ἢ νοσήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ἀποστρατευτικῆς συντάξεως διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 3. Ἀποκτῶσι δικαίωμα συντάξεως διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν·

ἀ. Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ λοιποὶ παντὸς βαθμοῦ ναυτικοί, μετὰ συμπλήρωσιν εἰκοσιπέντε τοὐλάχιστον ἐτῶν ἐνεργητικῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπηρεσίας·

β'. Οἱ ἰατροί, καὶ οἱ λογιστικοὶ καὶ λοιποὶ τοῦ ναυτικοῦ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται, καὶ οἱ εἰς τὰ στρατιωτικῶς διωργανισμένα ναυτικὰ σώματα κατατεταγμένοι, μετὰ συμπλήρωσιν τριάκοντα ἐτῶν τοιαύτης ὑπηρεσίας·

Τούτων ὁ εἰς σύνταξιν ἀπαιτούμενος χρόνος τῆς ὑπηρεσίας ἐξισοῦται μὲ τὸν ἀνωτέρω (ἐδ. ἀ.) ῥηθέντα τῶν ναυτικῶν, ἐὰν ὑπηρετήσωσιν ἓξ ἔτη ἐπὶ πλοίων.

Ἄρθρ. 4. Ὁ πρὸς δικαίωμα συντάξεως ἀπαιτούμενος χρόνος ὑπηρεσίας, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἑβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας συμπεπληρωμένου.

Ἄρθρ. 5. Ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, τῶν ἀπὸ τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς εἰς τὸ ναυτικὸν μεταβαινόντων καὶ κατατασσομένων, συναριθμεῖται μὲ τὸν τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζόμενος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων νόμου.

Μετὰ συμπλήρωσιν ὅμως ἓξ ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐπὶ πλοίων, ἡ ῥηθεῖσα στρατιωτικὴ των ὑπηρεσία θεωρεῖται καὶ αὐτὴ ὡς

ναυτικὴ, καὶ ὑπολογίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας, λογίζεται διπλάσιος ὁ χρόνος τῶν κατὰ θάλασσαν καὶ κατὰ γῆν ἐκστρατειῶν ἐν καιρῷ πολέμου, καὶ ὁ χρόνος τῆς αἰχμαλωσίας, ἐὰν αὕτη συνέβη κατὰ πόλεμον, καὶ ὁ αἰχμαλωτισθεὶς ἀποδείξῃ μένως ἐξεπλήρωσε τὸ τῆς ἡμύνης καθῆκον.

Ὁ δὲ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ πλοίων συλλητηρίων (bâtiments armés en course), καὶ ὁ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς τοιαύτην περίπτωσιν λογίζεται ἐπηυξημένος κατὰ τὸ ἥμισυ.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 7. Οἱ συμπληρώσαντες κατὰ τὰς τεθείσας βάσεις τὸν παρέχοντα δικαίωμα συντάξεως ἐλάχιστον χρόνον, ἔχουσι δικαίωμα εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς συντάξεως.

Ἕκαστον δὲ ἔτος ὑπηρεσίας ὑπὲρ τὸν ὁρισθέντα τοῦτον χρόνον, αὐξάνει τὴν σύνταξιν κατὰ τὸ εἰκοστημόριον τῆς μεταξὺ τοῦ ἐλαχίστου καὶ τοῦ μεγίστου ὅρου διαφορᾶς.

Τὸ εἰς τὸν μέγιστον ὅρον δικαίωμα ἀποκτᾶται οὕτως, ὑπὸ μὲν τῶν ναυτικῶν μετὰ συμπλήρωσιν τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν ὑπηρεσίας, ὑπὸ δὲ τῶν λοιπῶν μετὰ συμπλήρωσιν ὑπηρεσίας πεντήκοντα ἐτῶν.

Ἄρθρ. 8. Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως εἶναι ἀνάλογον τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀποστρατευομένου, καταφαίνεται δὲ εἰς τὸν προσηρτημένον εἰς τὸν παρόντα νόμον πίνακα.

Ἐὰν τις ὅμως αἰτήσῃ τὴν εἰς κατάστασιν ἀποστρατείας μετάθεσίν του, πρὶν ὑπηρετήσῃ δύω τοὐλάχιστον πλήρη ἔτη μὲ τὸν βαθμὸν, τὸν ὁποῖον φέρει, ὅτε τὴν ἀποστράτευσιν ἐξαιτεῖται, τὸ ποσὸν τῆς συντάξεώς του θέλει εἶσθαι ἀνάλογον τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ.

Ἄρθρ. 9. Ἡ ἀποστρατευτικὴ σύνταξις παντὸς ἀξιωματικοῦ ἢ ὑπαξιωματικοῦ, ὑπηρετήσαντος ἐν ἐνεργείᾳ δεκαπέντε ἔτη μὲ τὸν αὐτὸν βαθμὸν, αὐξάνεται κατὰ τὸ πεμπτημόριον αὐτῆς, καὶ ἂν ἤθελεν ἔχει κεκτημένον τὸ εἰς τὸν μέγιστον ὅρον τῆς συντάξεως δικαίωμα.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ ἀποστρατευτικῆς συντάξεως διὰ τραύματα ἢ νοσήματα.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 10. Ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας διὰ

τραύματα ἢ νοσήματα οἱ δεινῶς καὶ ἀνιάτως τραυματισθέντες ἢ νοσήσαντες, ἐὰν ἐτραυματίσθησαν κατὰ πόλεμον, ἢ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας, ἢ ἐνόσησαν ἐκ τῶν κακουχιῶν αὐτῆς καὶ τῶν τυχαίων συμβαμάτων.

Ἄρθρ. 11. Οἱ οὕτω παθόντες ἔχουσιν ἄμεσον δικαίωμα εἰς σύνταξιν, ἐὰν τὰ παθήματα ἐπέφερον τὴν τύρλωσιν ἢ τὸν ἀκρωτηριασμόν, ἢ τὴν παντελῆ ἀχρηστίαν ἑνὸς ἢ πλειόνων μελῶν.

Ἄρθρ. 12. Τὰ ἐλαφρότερα τραύματα ἢ νοσήματα δὲν παρέχουσι δικαίωμα συντάξεως, ἐὰν δὲν καθιστῶσι·

α. Τὸν μὲν ἀξιωματικὸν, ἢ ἄλλον τούτου ἰσόβαθμον ὑπαλληλον, ἀνίκανον πρὸς περαιτέρω ὑπηρεσίαν,

β'. Πάντα δὲ ἄλλον τοῦ ἀξιωματικοῦ κατώτερον, ἀνίκανον οὐ μόνον πρὸς περαιτέρω ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐργασίαν, δυναμένην νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὸν τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα.

Ἄρθρ. 13. Τὰ αἴτια, τὸ εἶδος καὶ αἱ συνέπειαι τῶν τραυμάτων ἢ νοσημάτων, δικαιολογοῦνται κατὰ τοὺς ὁρισθησομένους διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ τύπους ἐντὸς προθεσμιῶν, ὁρισθησομένων διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 14. Ἡ σύνταξις τῶν ὑποστάντων τελείαν τύρλωσιν, ἢ ἀκρωτηριασμὸν ἢ παντελῆ ἀχρηστίαν δύω μελῶν, ὁρίζεται ὁ μέγιστος ὅρος τῆς διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν συντάξεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας των.

Ἄρθρ. 15. Ἡ σύνταξις τῶν ὑποστάντων ἀκρωτηριασμὸν ἢ παντελῆ ἀχρηστίαν ἑνὸς μόνου μέλους, ἢ βλάβην τινὰ ἀποδεδειγμένην ἰσοδύναμον, ὁρίζεται ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν συντάξεως, ἀνεξαρτήτως καὶ αὐτὸς τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας.

Ἕκαστον δὲ ἔτος ὑπηρεσίας προγενέστερον τῶν παθημάτων, ἢ μεταγενέστερον, αὐξάνει τὴν σύνταξιν κατὰ τὸ εἰκοστημόριον τῆς μεταξὺ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου καὶ τοῦ μεγίστου διαφορᾶς.

Ὁ μέγιστος ὅρος τῆς συντάξεως ἀποκτᾶται οὕτω μετὰ εἰκοσαετῆ ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρ. 16. Ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν συντάξεως ὁρίζεται, καὶ ὡς σύνταξις τῶν ὑποστάντων τραύματα ἢ νοσήματα, προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12, ἀλλ' αὐτὴ δὲν αὐξάνεται, ὡς ὁρίζει τὸ προηγούμενον ἄρθρον, εἰμὴ δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας ὑπερβαῖνον διὰ μὲν τοὺς ναυτικοὺς τὸ εἰκοστὸν

ἔτος συμπεπληρωμένον, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς τὸ εἰκοστὸν πέμπτον.

Ἔχουσιν οὕτω κεκτημένον τὸ εἰς τὸν μέγιστον ὅρον τῆς συντάξεως δικαίωμα, ἐὰν, πρὶν τραυματισθῶσιν ἢ νοσήσωσιν, ἀριθμῶσιν οἱ μὲν ναυτικοὶ τεσσαράκοντα, οἱ δὲ λοιποὶ τεσσαράκοντα πέντε ἔτη ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 17. Τὸ ποσὸν τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως διὰ τραύματα ἢ νοσήματα, ὁρίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9, ἀλλ' εἶναι πάντοτε ἀνάλογον τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀποστρατευομένου.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ ἀποστρατικῆς συντάξεως.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 18. Οἱ τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως μήπω ἀποκτήσαντες ἀξιωματικοὶ, καὶ ἰσόβαθμοι αὐτῶν ὑπάλληλοι ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἀποτάξεως, ἐὰν συνεπλήρωσαν τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀπογραφῆς ὁριζόμενον χρόνον ναυτικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 19. Ὁ πρὸς σύνταξιν ἀποτάξεως ἀπαιτούμενος χρόνος ὑπηρεσίας, ὑπολογίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4, 5 καὶ 6, ὡς καὶ ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς ἀποστρατευτικὴν σύνταξιν.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 20. Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ τούτων ἰσόβαθμοι ὑπάλληλοι, ἀποτασσόμενοι πρὶν συμπληρώσωσιν οἱ μὲν ναυτικοὶ δεκαξ, οἱ δὲ λοιποὶ δεκαοκτὼ ἐτῶν ὑπηρεσίαν, ἀπολαμβάνουσιν ὡς σύνταξιν τὰ δύω τριτημόρια τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως τοῦ βαθμοῦ των, ἐπὶ χρόνον ἴσον τοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ δαπανηθέντος· ἀποτασσόμενοι δὲ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοσούτων ἐτῶν ὑπηρεσίας, ἀπολαμβάνουσι τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἰσοβίως.

Οὐδέποτε μεταβαίνει ἡ ἀποτακτικὴ σύνταξις εἰς χήρας ἢ ὀρφανά.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Περὶ συντάξεως χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 21. Ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἰσόβιον, ἐὰν δὲν συνέλθωσιν εἰς δεύτερον γάμον·

α'. Αἱ χῆραι τῶν ἐν μάχῃ φονευθέντων, ἢ ἀπολεσθέντων περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας·

β'. Αἱ χῆραι τῶν ἀποθανόντων ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ πλοίων, ἐὰν ὁ θάνατος προῆλθεν ἀπὸ συμβεβηκότων πολέμου, ἢ συνεπείᾳ μεταδοτοῦ νοσήματος ἢ ἐνδημικοῦ, εἰς ὃ ἐξετέθησαν ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων των·

γ'. Αἱ χῆραι τῶν ἀποθανόντων συνεπείᾳ τραυμάτων, συμβάντων κατὰ πόλεμον ἢ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας, ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη πρὶν τῶν τραυμάτων·

Τὰ αἴτια, τὸ εἶδος καὶ αἱ συνέπειαι τῶν τραυμάτων ἀποδεικνύονται κατὰ τοὺς ὁρισθησομένους διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ τύπους ἐντὸς προθεσμιῶν, ὁρισθησομένων διὰ τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ·

δ'. Αἱ χῆραι τῶν ἀποστρατεύτων καὶ αἱ χῆραι τῶν ἀποθανόντων ἐν ἐνεργείᾳ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος, ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη ἓν τοὐλάχιστον ἔτος, πρὶν παύσωσιν οἱ σύζυγοι των τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ἢ ἑνὸς ἢ πλειοτέρων τέκνων ὑπαρχόντων, ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη πρὶν τῆς παύσεως ταύτης ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου.

Ἄρθρ. 22. Εἰς τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου περιπτώσεις οὐδεὶς γάμος παρέχει δικαίωμα συντάξεως, μὴ τηρηθεισῶν τῶν περὶ νυμφεύσεως τῶν ναυτικῶν εἰδικῶν διατάξεων.

Ἄρθρ. 23. Αἱ χῆραι τῶν ἀποθνησκόντων ἐν διαζυγίῳ, ἢ ἐν χωρισμῷ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης, δὲν ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως, ἀλλὰ μόνον τὰ ἀνήλικα τέκνα.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 24. Ἡ σύνταξις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 μνημονευομένων χηρῶν ὁρίζεται, εἰ μὲν ὑπάρχωσιν ἓν ἢ πλειότερα ἀνήλικα τέκνα, τὸ τριτημόριον τοῦ μεγίστου ὅρου τῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου ἀναλογούσης ἀποστρατευτικῆς συντάξεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του, εἰ δὲ τὰ τέκνα εἶναι ἐνήλικα, ἢ αἱ χῆραι ἄτεκνοι, τὸ τεταρτημόριον.

Ἄρθρ. 25. Εἰς τὴν σύνταξιν τῶν χηρῶν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ τῶν ἀνηλίκων τέκνων, ἀποτελοῦσα τὸ ἥμισυ ὁλοκλήρου τῆς συντάξεως, ὅσα καὶ ἂν ὦσι τὸν ἀριθμόν.

Ἐν περιπτώσει δευτέρου γάμου ἢ θανάτου τῆς χήρας, ἢ ἐὰν ὑπάγηται αὕτη εἰς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 κατηγορίαν τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὴν μέρος τῆς συντάξεως, ἢ τὸ πρὸς ἀπόλαυσιν αὐτοῦ δικαίωμα μεταβαίνει εἰς τὰ ἀνήλικα τέκνα.

Εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν τὰ ἀνήλικα τέκνα λαμβάνουσιν ὁλόκληρον τὴν σύνταξιν, ἄχρις οὗ τὸ νεώτερον ἐξ αὐτῶν ἔλθῃ εἰς νόμιμον ἡλικίαν, μεταβαινούσης τῆς μερίδος ἑκάστου ἐνηλικιουμένου ἢ ἀποθνήσκοντος εἰς τὰ μένοντα ἀνήλικα.

Ἡ εἰς τὸν θάνατον ἢ τὴν ἐνηλικίωσιν τῶν τέκνων ἐπιζήσασα συνταξιοῦχος χήρα ἀπολαμβάνει, ἐφ' ὅσον δὲν συνέλθῃ εἰς δεύτερον γάμον, τὸ τεταρτημόριον τοῦ μεγίστου ὅρου τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου της συντάξεως.

Τὰ θήλεα τέκνα ἐπέχουσι τόπον ἀνηλίκων ἀρρένων, ἄχρις οὗ ἀποκατασταθῶσι, συνελθόντα εἰς γάμον.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 26. Αἱ πρὸς ἀμοιβὴν ἐξόχων ἢ ἐκτάκτων ὑπηρεσιῶν, μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, ἀπονεμόμεναι συντάξεις προσδιορίζονται ἑκάστοτε δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

Ἄρθρ. 27. Αἱ ναυτικαὶ συντάξεις εἶναι προσωπικαὶ καὶ ἰσόβιοι, καταλογίζονται δὲ εἰς τὰ δημόσια χρέη, καὶ πληρώνονται ὑπὸ τοῦ ταμείου τοῦ κράτους.

Ἄρθρ. 28. Ἐν περιπτώσει καταδίκης.

α. Εἰς ποινὴν ἕνεκα κακουργήματος ἢ ἕνεκα πλημμελήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθ. 22 τοῦ ποιν. νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836.

Καὶ ἐν περιπτώσει καταδίκης,

β'. Εἰς τὴν στέρησιν τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας, ἢ εἰς τὴν στέρησιν τοῦ βαθμοῦ ἕνεκα διαμονῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως·

Ἡ σύνταξις ἢ τὸ πρὸς ἀπόλαυσιν αὐτῆς δικαίωμα διακόπτεται ἐπὶ χρόνον ἴσον τῆς διαρκείας τῆς ποινῆς.

Ἄρθρ. 29. Πᾶσα αἴτησις περὶ ἀπολαυῆς ναυτικῆς συντάξεως, γίνεται κατὰ τοὺς νομίμους τύπους πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν, ὅστις ὀφείλει νὰ ὁρίσῃ τὴν σύνταξιν, καὶ κοινοποιήσῃ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐντὸς δύω τὸ πολὺ μηνῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς αἰτήσεως τὰς βάσεις, καθ' ἃς ἡ σύνταξις ὡρίσθη, τούτου δὲ μὴ τελεσθέντος, ἢ ἐὰν αἱ βάσεις τοῦ ὁρισμοῦ δὲν ἦναι ὀρθαί, δύνανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἄρθρ. 30. Αἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἀπονεμόμεναι συντάξεις, καὶ ἡ καθυστερουμένη πληρωμή των εἶναι ἀπαραχώρητοι καὶ ἀνατάσχετοι, ἐκτὸς πρὸς διατροφὴν συζύγου, τέκνων ἢ γονέων.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Καταληκτικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 31. Αἱ πρὶν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ Βασ. διαταγμάτων εἰς ναυτικοὺς ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις μένουσιν, ἐν ὅσῳ ζῶσιν οἱ συνταξιοῦχοι, ἀμετάβλητοι, τηρουμένων μόνον τῶν περὶ διακοπῆς τῆς συντάξεως διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Μετὰ τὸν θάνατον τῶν συνταξιούχων αἱ χῆραι αὐτῶν καὶ τὰ ἀνήλικα ὀρφανὰ τότε μόνον ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως, ὅταν οἱ ἀποθνήσκοντες, λογιζόμενοι ἐν ἐνεργητικῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἤθελον ἔχει κεκτημένον τὸ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαίωμα κατὰ τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατάξεις.

Αἱ ἔχουσαι οὕτω δικαίωμα συντάξεως χῆραι λογίζονται ὡς χῆραι ἀποστρατευτῶν, καὶ ὑπάγονται εἰς ὅ,τι ὁ παρὼν νόμος περὶ τοιούτων χηρῶν προβλέπει.

Ἄρθρ. 32. Αἱ πρὶν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ Βασ. διαταγμάτων εἰς χήρας ναυτικῶν ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις λογίζονται, ὅπως ἔχουσιν, ὡς συντάξεις χορηγούμεναι εἰς χήρας ἀποστρατευτῶν· ὑπάγονται δὲ ἄλλως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 33. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ἀνήλικα ὀρφανὰ τῶν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος ἀποθανόντων μὴ συνταξιούχων, καὶ αἱ χῆραι καὶ τὰ ἀνήλικα τῶν μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀποθανόντων συνταξιούχων, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις δὲν περιῆλθεν εἰς τὰς οἰκογενείας των, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐξαιρουμένης τῆς ἀφορώσης τὸν πρὸς δικαίωμα ἀποστρατευτικῆς συντάξεως ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐλαττουμένου εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν κατὰ ἔτη δέκα.

Ἄρθρ. 34. Ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεῖσθαι ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐπιφορτίζεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργός.»

Πίναξ τῶν ναυτικῶν συντάξεων.

Βαθμοί	Συντάξεις ἀποστρατείας διὰ παλυετῆ ὑπηρεσίαν ἢ διὰ τραύματα ἢ νοσήματα κατὰ μῆνα.						Συντάξεις χηρῶν			
	Ἐλάχιστος ὅρος		Ἐλαττούμενον τὴ διαφορᾷ μεταξὺ τοῦ ἐλαχίστου καὶ τοῦ μεγίστου ὅρου		Μέγιστος ὅρος		μετὰ τέκνων ἀνηλίκων		Ἄνευ τέκνων ἢ μετὰ τέκνων ἐνηλίκων	
	Δρ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
Ἀντινάυαρχος	300		6	25	425		141	66	106	25
Γενικὸς ἀρχος	250		4	15	333		111		83	25
Ναύαρχος	200		2	50	250		83	33	62	50
Ἀρχηγὸς Α. τάξεως καὶ ἀρχιβάκαρος	160		2	50	210		70		52	50
» Β'. » »	140		2		180		60		45	
Ἀρχιστράτηγος Α. τάξεως καὶ ἀρχιβάκαρος	100		1	65	133		44	33	33	25
» Β'. »	67		1	65	100		33	33	25	
Δίοικος	50		1	65	83		27	66	20	75
Ναύκληρος Α'. τάξεως	40		1	33	66	66	22	22	16	66
Τριηροδότης										
Πυροβολιστὴς Α'. τάξεως	35		1	16	58	33	19	44	14	58
Ναύκληροι Β'. »	32	50	1	8	54	16	18	5	13	54
Πηδαλιοῦχος Α'. τάξεως										
Ὁ ἐπὶ τῶν ἀρμένων Α'. τάξεως	30		1		50		61	66	12	50
Ξυλουργὸς Α'. τάξεως										
Ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων Α'. τάξεως										
Κελευστιστὴς Α'. τάξεως	25		83	41	67		13	89	10	41
Ὁ ἐπὶ τῶν ἀρμένων Β'. τάξεως										
Ξυλουργὸς Β'. τάξεως										
Πηδαλιοῦχος Β'. τάξεως	22	50		75	37	50	12	50	9	37
Πυροβολιστὴς Β'. τάξεως										
Ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων Β'. τάξεως										
Κελευστιστὴς Β'. τάξεως	20		66	33	33		11	11	8	33
Βαρελοποιὸς καὶ μάγειρος	18		60	30			10		7	50
Ναύτης Α'. τάξεως	15		50	25			8	33	6	25
» Β'. ἢ καὶ ὑπηρέτης	12		40	20			6	66	5	
» Γ'. τάξεως	9		30	15			5		3	75
Αὐλητὴς καὶ τυμπανιστὴς	6		20	10			3	33	2	50
Μάγειρος										

Τέλος παρελθών καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσιν καὶ νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος, εἰσήγαγε δὲ αὐθις, συνωδευμένον μετ' ἐκθέσεων, καὶ τὸ ἐν τῇ Γερουσίᾳ τροποποιηθὲν περὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς νομοσχέδιον· ἔχουσι δὲ καὶ ταῦτα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος.

«Μὴ ἐπιψηφισθέντος εἰσέτι παρὰ τῶν Βουλῶν τοῦ περὶ συντάξεως τῶν φαλαγγιτῶν νόμου, ἔκρινα δίκαιον νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων τὸ ἐγκλεισθὲν νομοσχέδιον, δι' οὗ αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν μὴ προικοδοτηθέντων ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος νὰ ἔχωσι τὸ αὐτὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, τὸ ὁποῖον ἔχει καὶ ὅλος ὁ στρατὸς τοῦ κράτους.

Ἐπίσης ἔκρινα δίκαιον νὰ δοθῇ ἀνάλογον προικοδοτικὸν γραμμάτιον εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀποθανόντων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου τῶν εἰρημένων φαλαγγιτῶν, καθότι φρονῶ, ὅτι τὸ τοιοῦτον θέλει εὐκολύνει τὰ μέγιστα τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῶν.

Ὅθεν ὑποβάλων πρὸς ὑμᾶς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἐπικαλοῦμαι τὴν κατεπειγόντως συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, καθότι, εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι, πολλαὶ χῆραι καὶ ὀρφανὰ ἀναμένουσιν ἀνυπομόνως τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ νόμου τούτου.

Ἀθήνησι, τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1852.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν Σ. Μίλιος.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν, νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἀθήνησι, τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α.

Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νόμος ἰσχύει καὶ διὰ τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ πάσης τάξεως ἀξιωματικῶν, πρεσβυτῶν καὶ συνταξιούχων τῆς φάλαγγος· ἔχουν ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσιν ἀντὶ συντάξεως γραμμάτιον ἀνάλογον τοῦ βαθμοῦ τῶν συζύγων ἢ τῶν γονέων των.

Δικαίωμα ἀπολαυῆς τοῦ ἀνήκοντος γραμματίου ἔχουν καὶ αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀποβιωσάντων ἐκ τῶν διαλαμβανομένων ὡς ἀνωτέρω ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος.

Ἄρθρον 2. Ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.»

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου
περὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἐπὶ τῆς παρελθούσης συνόδου κατ' ἐπιταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης, μνηολογουμένην τῇ 5 Νοεμβρίου 1850, ὑπέβαλον εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ προβιβασμῶν εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, τὸ ὁποῖον, ἐπιψηφισθὲν μετά τινας τροπολογίας, ὑπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἔλαβε νέας τροπολογίας.

Ὅθεν θεωρῶν τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως τοῦ νόμου τούτου ἐν τῷ στρατῷ, πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τῆς συγχύσεως τῶν διαφόρων τροπολογιῶν, ἃς ὑπέστη τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐν τοῖς νομοθετικοῖς σώμασι, κατ' ἐπιταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης, ὑποβάλω εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἐγκλεισθὲν νομοσχέδιον ἐκ νέου. Αἱ βάσεις δὲ αὐτοῦ στηρίζονται ὡς τὸ πρῶτον, εἰς τὸν Γαλλικὸν νόμον, ἀλλὰ πολλὰς διατάξεις αὐτοῦ ἐρρύθμισα κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ.

Ἐπικαλοῦμαι λοιπὸν τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἀθήνησι, τῇ 6 Σεπτεμβρίου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζητησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Σ. ΜΙΑΙΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οὐδεὶς προβιβάζεται δεκανεύς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ἐν ἐνεργείᾳ τοὐλάχιστον ἓξ μῆνας στρατιώτης εἴς τι τῶν σωμάτων τοῦ Στρατοῦ.

Ἄρθρ. 2. Οὐδεὶς προβιβάζεται λοχίας ἢ σιτιστὴς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ἐν ἐνεργείᾳ τοὐλάχιστον ἓξ μῆνας δεκανεὺς εἴς τι τῶν σωμάτων τοῦ Στρατοῦ· οὐδὲ ἐπιλοχίας, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ὡσαύτως τοὐλάχιστον ἓξ μῆνας λοχίας ἢ σιτιστής.

Ἄρθρ. 3. Οὐδεὶς προβιβάζεται ἀνθυπασπιστὴς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ἐν ἐνεργείᾳ τοὐλάχιστον ἓν ἔτος ἐπιλοχίας ἢ δύω ἔτη λοχίας εἴς τι τῶν σωμάτων τοῦ Στρατοῦ, καὶ εὐδοκιμήσῃ εἰς τὰς περὶ τούτου ἀπαιτουμένας ἐξετάσεις, ἢ χρηματίσας μαθητὴς τῆς στρατιωτικῆς Σχολῆς, δὲν εὐδοκιμήσῃ εἰς τας ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις.

Περὶ προβιβασμοῦ εἰς βαθμὸν ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρ. 4. Οὐδεὶς προβιβάζεται ἀνθυπολοχαγὸς·

α. Ἐὰν δὲν συμπληρώσῃ τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας του·

β. Ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ τοὐλάχιστον ἓν ἔτος ἀνθυπασπιστής·

γ. Ἐὰν δὲν εὐδοκιμήσῃ εἰς τὰς περὶ τούτου ἀπαιτουμένας ἐξετάσεις.

Οἱ διὰ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐξερχόμενοι τῆς στρατιωτικῆς Σχολῆς ἀνθυπασπισταὶ δὲν ὑποβάλλονται εἰς νέας ἐξετάσεις πρὸς προβιβασμὸν ἀνθυπολοχαγοῦ.

Ἐν ἐλλείψει ἀνθυπασπιστῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν χηρευουσῶν θέσεων ἀνθυπολοχαγοῦ, οἱ ἐπιλοχίαι οἱ ἐκπληρώσαντες ἐπὶ δύω ἔτη τὰ καθήκοντα τοῦ βαθμοῦ των, καὶ οἱ λοχίαι οἱ ἐκπληρώσαντες ἐπὶ τρία ἔτη αὐτὰ εἴς τι τῶν σωμάτων τοῦ Στρατοῦ

ἔχουν δικαίωμα πρὸς προβιβασμὸν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, ὑποβαλλόμενοι εἰς τὰς περὶ τούτου ἀπαιτουμένας ἐξετάσεις.

Ἄρθρ. 5. Οὐδεὶς προβιβάζεται ὑπολοχαγὸς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ τοὐλάχιστον δύω ἔτη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ.

Ἄρθρ. 6. Οὐδεὶς προβιβάζεται λοχαγὸς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ τοὐλάχιστον τρία ἔτη εἰς τὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

Ἄρθρ. 7. Οὐδεὶς προβιβάζεται ταγματάρχης, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ τοὐλάχιστον τέσσαρα ἔτη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ.

Ἄρθρ. 8. Οὐδεὶς προβιβάζεται ἀντισυνταγματάρχης, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ τοὐλάχιστον τρία ἔτη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου.

Ἄρθρ. 9. Οὐδεὶς προβιβάζεται συνταγματάρχης, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ τοὐλάχιστον δύω ἔτη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου.

Ἄρθρ. 10. Οὐδεὶς προβιβάζεται εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ συνταγματάρχου, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ τοὐλάχιστον τρία ἔτη εἰς τὸν ἀμέσως ὑποδεέστερον βαθμόν.

Ἄρθρ. 11. Αἱ χηρεύουσαι θέσεις ἀνθυπολοχαγῶν ἀπονέμονται ἐν ἑκάστῳ ὅπλῳ καὶ κλάδῳ, τὰ μὲν δύω τρίτα αὐτῶν κατ' ἀρχαιότητα, τὸ δ' ἕτερον τρίτον, κατ' ἐκλογὴν, εἰς τοὺς ἀνθυπασπιστὰς ἢ ὑπαξιωματικοὺς αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 12. Αἱ χηρεύουσαι θέσεις τῶν ὑπολοχαγῶν ἀπονέμονται ἐν ἑκάστῳ ὅπλῳ καὶ κλάδῳ, τὰ μὲν δύω τρίτα αὐτῶν κατ' ἀρχαιότητα, τὸ δ' ἕτερον κατ' ἐκλογὴν, εἰς τοὺς ἀνθυπολοχαγοὺς αὐτοῦ, αἱ δὲ τῶν λοχαγῶν ἀπονέμονται ὡς ἑξῆς, ἐν μὲν τοῖς τεχνικοῖς ὅπλοις, διὰ ἐξετάσεων, ἐν τῷ ὑγειονομικῷ καὶ οἰκονομικῷ κλάδῳ, κατ' ἐκλογὴν, ἐν δὲ τῷ λοιπῷ στρατῷ, ἐξ ἡμισείας μὲν κατ' ἐκλογὴν, ἐξ ἡμισείας δὲ κατ' ἀρχαιότητα, εἰς τοὺς ὑπολοχαγοὺς ἑκάστου αὐτῶν.

Ἄρθρ. 13. Αἱ χηρεύουσαι θέσεις ταγματαρχῶν ἀπονέμονται ἐν ἑκάστῳ ὅπλῳ καὶ κλάδῳ, τὰ μὲν δύω τρίτα αὐτῶν κατ' ἐκλογὴν, τὸ δὲ ἕτερον κατ' ἀρχαιότητα εἰς τοὺς λοχαγοὺς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 14. Πάντες οἱ βαθμοὶ οἱ ἀνώτεροι τοῦ ταγματάρχου, ἀπονέμονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρ. 15. Αἱ ἐν τοῖς 3, 4 καὶ 12 ἄρθροις ὁριζόμεναι ἐξετάσεις πρὸς προβιβασμὸν θέλουσι προσδιορισθῆ διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ.

Ἄρθρ. 16. Ἡ ἀρχαιότης τοῦ βαθμοῦ προσδιορίζεται ἐκ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ διατάγματος, ἐν περιπτώσει δὲ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας, ἐκ τῆς τοῦ ὑποδεεστέρου βαθμοῦ. Ἡ διάταξις

αὐτὴ δὲν δύναται νὰ παραβλάψῃ τὴν ἀρχαιότητα, ἣν ἀπολαμβάνουσιν ἤδη οἱ στρατιωτικοὶ κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει.

Ἄρθρον 17. Ὅταν ἀξιωματικός τις παύσῃ νὰ ἀνήκῃ εἰς τινα τῶν θέσεων τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, ὁ χρόνος καθ' ὃν μένει ἄνευ θέσεως δὲν λογίζεται ὑπὲρ τῆς ἀρχαιότητός του, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων στρατιωτικῆς εἰδικῆς ὑπηρεσίας, διπλωματικῆς ἀποστολῆς, διαλύσεως σώματος, καταργήσεως θέσεως, ναυτικῆς ὑπηρεσίας, τεχνικῆς ἐνασχολήσεως, εἰ καὶ ξένης τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρον 18. Οἱ αἰχμάλωτοι ἀξιωματικοὶ διατηροῦσι τὰ πρὸς προβιβασμὸν κατ' ἀρχαιότητα δικαιώματά των διὰ μόνον τὸν πρὸ τῆς αἰχμαλωσίας των ἀμέσως ἀνώτερον βαθμόν, ἐὰν ἀποδεδειγμένως ἐξεπλήρωσαν τὰ καθήκοντά των.

Ἄρθρον 19. Ἐν πολέμῳ, οἱ μὲν βαθμοὶ τῶν ὑπολοχαγῶν καὶ λοχαγῶν παντὸς ὅπλου ἀπονέμονται ἐξ ἡμισείας μὲν κατ' ἀρχαιότητα, ἐξ ἡμισείας δὲ κατ' ἐκλογήν. Ἅπαντες δὲ οἱ βαθμοὶ τῶν ταγματαρχῶν ἀπονέμονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως, ὁ δὲ πρὸς προβιβασμὸν χρόνος ὑπηρεσίας ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ, ὡς καὶ ἐν εἰρήνῃ, ἂν ἄλλως πως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πληρωθῶσιν αἱ ἐν τῷ στρατῷ χρεώδουσαι θέσεις· ἀλλὰ καὶ ὁ χρόνος οὗτος ἐν πολέμῳ παραλείπεται εἰς τὰς ἑπομένας περιστάσεις.

α'. Δι' ἀνδραγάθημα πασιφανῶς ἀποδεδειγμένον καὶ δημοσιευμένον δι' ἡμερησίου διαταγῆς τοῦ Στρατοῦ·

β'. Ἂν ἄλλως πως δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ πληρωθῶσιν αἱ χρεώδουσαι θέσεις ἐν τοῖς ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ σώμασιν.

Ἄρθρον 20. Ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀπονέμεται βαθμὸς ἀνώτερος τοῦ προσδιωρισμένου εἰς τὴν θέσιν.

Ἄρθρον 21. Ἅπαντες οἱ προβιβασμοὶ ἀξιωματικῶν δημοσιεύονται ἀμέσως διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καταδεικνυομένου τοῦ τρόπου καὶ τῶν περιστάσεων τοῦ προβιβασμοῦ.

Ἄρθρον 22. Οὐδεὶς ἀξιωματικὸς τεθεὶς ἐν ἀποστρατείᾳ ἢ μετατεθεὶς εἰς ἀπόταξιν προβιβάζεται, ἢ ἀνακαλεῖται εἰς τὸν Στρατόν.

Ἄρθρον 23. Ὁ παρὼν νόμος ἐφαρμόζεται εἰς ἅπαντα τὰ ὅπλα καὶ τοὺς κλάδους τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ὡς πρὸς τοὺς ἐν ἑκάστῳ αὐτῶν ἀντιστοιχοῦντας βαθμούς.

Ἄρθρον 24. Ἡ στρατιωτικὴ ἱεραρχία καὶ ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Στρατοῦ ὁρίζονται διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ.

Ἄρθρον 25. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ τῆς Φάλαγγος.

Ἄρθρον 26. Ἅπαντες οἱ εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀντιβαίνοντες

ὁρισμοὶ καταργοῦνται, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 ὅρων περὶ σχηματισμοῦ τῆς Χωροφυλακῆς νόμου ἀπὸ 1. Ἰουνίου 1833.»

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν βουλευτῶν Α. Κονδάκη, ἀναπληροῦντος τοὺς ἀντιπροέδρους, ὑφ' ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Κ. Βελλὴ καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτου κλήρωσις συγχαρητηρίου πρεσβείας ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἔλαχον δὲ οἱ Κ. Γριβογεώργης Κ. Βλάμης, Δ. Καλλιφρονᾶς, Ἰω. Εὐγενίδης, Γρ. Πατριαρχέας, Σ. Καπετανάκης, Μ. Χουρμούζης, Π. Ἀαζαρὴς, Θ. Πετρινὸς καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτης.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης δύω ὑπαλλήλων ἐν τῷ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείῳ, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης κατὰ τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Φιλάρετον καὶ Α. Πέπαν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ προσθήκης δύο ὑπαλλήλων εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Δημήτριος Σκυλοδήμος	
Ἀεων. Χρυσανθόπουλος		Θεόδωρος Γρίβας	
Γ. Λογιωτατίδης		Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης		Ταξιάρχης Μαυρομμάτης	Ν.
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος	Ν.	Δ. Πετροπουλάκης	Ν.
Πέτρος Καμπάνης		Π. Τσαννετάκης	Ν.
Δημήτριος Ἰσόκρης		Βασίλ. Σκαλτσοδήμος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν.
Γεώργιος Ἰσόκρης	Ν.	Κλεοθ. Καλογερᾶς	
Ἀνδρ. Μεταξᾶς		Ἰω. Εὐγενίδης	Ν.
Γεώργιος Σκοῦφος	Ν.	Ἀνδρέας Πέπας	Ν.
Σταῦρος Βλάχος	Ν.	Σταμάτιος Μήτσας	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Γεώργιος Βελὴς	Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος		Δημήτριος Ζῶτος	Ν.

Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Ἀάμπρος Εὐμολπίδης . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Θεόδωρος Πετρινός . . . N.
Στέρ. Στεφανόπουλος . . .	Κωνσταντῖνος Μανέτας . . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Π. Βάρβογλης . . . . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.	Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . .
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτουνας . . .
Χ. Δεμάθας . . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης . .
Γρ. Βαλιάνος . . . . N.	Γεώργιος Γουλιμὴς . . . N.
Θ. Ζαΐμης	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης .
Χ. Θεοχαρόπουλος	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N.	Ἐμ. Μοδινός . . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . .
Γεώργιος Περωτὴς . . . N.	Δημ. Δημητρακόπουλος . . .
Κωνσταντῖνος Νταγρές . . N.	Γεώργιος Κάνδυκς . . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N.	Ν. Σισμάνης . . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.	Κωνς. Ἀξελός . . . . . N.
Ἀάμπρος Ῥοΐλός . . . . N.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .
Κωνς. Ἀαμπρινόπουλος . . .	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N.
Π. Κολποδῖνος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.	Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . N.	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Σταυρ. Καπετανάκης . . N.
Γεώργιος Πανοπριτρόπουλος .	Δημ. Πικουλάκης . . . . .
Γ. Παπασπυρόπουλος . . .	Χαράλ. Χριστόπουλος . . N.
Ἐμμ. Καραμάνος	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N.	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Ἀναγ. Κοντάκης . . . . N.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.	Νάκος Πανουριᾶς . . . .
Ἀν. Κορφιωτάκης	Παπὰ-κώνστας Τσαμάλας .
Παραστ. Ματάλας . . . . N.	Κ. Βλάμης . . . . . N.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . . N.	Παν. Πατρινός . . . . .
Στάμος Μαυροδήμος . . .	Κ. Σκουρλέτης . . . . .

Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . N.	Ἀναγν. Παπατσώρης . . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . . N.
Κωνς. Ἀνδρειώτης	Ἀ. Κιζά-ης . . . . .
Ἰω. Γεωργάρας . . . . N.	Ἰωάννης Δαμιανός . . . . N.
Γ. Νικολάου	Ἀάζαρος Α. Γιουρδῆς . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . N.
Ζαννῆς Μαραγκός . . . . N.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Μιχαὴλ Σολομός	Κωνς. Δυοβουνιώτης . . .
Εὐστράτιος Παρίσης . . N.	Μιλ. Χουρμούζης . . . N.
Ἰωάννης Σαγρέδος	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Δημήτριος Δρόσος . . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . N.
Δημήτ. Πολυχρονόπουλος . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Κυριάκος Πανηρόπουλος . .	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.

Ἀναγνώσθη οὕτω τὸ 1. καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ, μηδεμιᾶς δ' ἐπενεχθείσης ἀντιρρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τὸ διὰ τοῦ 11 ἄρθρ. τοῦ ΑΓ'. νόμου προσδιωρισμένον, προστίθεται εἷς ὑπουργικὸς γραμματεὺς ά. τάξεως καὶ εἷς γραφεὺς ά. τάξεως. »

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἰω. Κριεζῆ καὶ Κ. Βλάμη ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίαν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70. ἔχει δ' οὕτως·

« Ψηφισάμενοι ὁμορρύθμως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τὸ διὰ τοῦ 11 ἄρθ. τοῦ ΑΓ'. νόμου προσδιωρισμένον, προστίθεται εἷς ὑπουργικὸς γραμματεὺς Α'. τάξεως, καὶ εἷς γραφεὺς Α. τάξεως.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Τσουκαλᾶ καὶ

Γ. Μαδεμοχωρίτου ἡ διὰ τὸν παρόντα μῆνα κλήρωσις τῶν τμημάτων, ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν Βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1852.

Α.	Β.	Γ.
Α. Δανόπουλος	Ἐμμ. Κεραμάνος	Εὐστ. Παρίσης
Α. Κοντάκης	Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου.	Δ. Δρόσος
Ι. Κλίμακας	Θ. Ζαΐμης	Π. Ματάλας
Π. Κομπάνης	Β. Σκαλτσοδήμος	Γ. Λογιωτατίδης.
Ν. Σισμάνης	Χ. Θεοχαρόπουλος	Ἠλ. Δωΐλας
Ν. Χ. Ἀναργύρου	Μ. Σολομὸς	Γ. Τσόκρης
Κ. Σκουρλέτης	Ι. Σαχτούρης	Α. Παπατσώρης
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Α. Κιζάνης	Παπακώνς. Τσαμάλας
Ἀντ. Γεωργαντὰς	Π. Καλαμογδάρτης	Π. Τσαννετάκης
Δ. Πετροπουλάκης	Π. Χ. Πέτρου	Θ. Πετρινὸς
Π. Καλποδῖνος	Χ. Ἀντωνόπουλος	Π. Πετρινὸς.
Ν. Ματθαίου	Γ. Ῥάλλης	Ἰω. Προβιλέγιος
Ι. Δαμιανὸς	Κ. Τσουκαλᾶς	Χρ. Οἰκονομίδης
Κ. Βλάμης	Κ. Λαμπερόπουλος	Γρ. Καρριωτάκης.
Α. Ῥοΐλός.	Γ. Μαδεμοχωρίτης	Π. Ζάνος
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Μ. Χουρμούζης	Γ. Σκούφος
Δ. Πολυχρονόπουλος	Γ. Νικολάου	Π. Βάρδογλης
Α. Παπαδημητριάδης	Δ. Τσόκρης	Ζ. Μαραγκὸς
Γ. Κ. Βελὴς	Γ. Γουλιμὴς	Ν. Δελιγιάννης
Α. Μαΐρουκας	Α. Παπ. Ἀθανασίου	

Δ.	Ε.	Ϛ.
Α. Κουμουνδουράκης	Σ. Κοπανίτσας	Ι. Βάγλας
Δ. Μητσάκης	Δ. Σακελλαριάδης	Ἐλ. Καλαγερᾶς
Δ. Καλλιφρονᾶς	Α. Αὐγερινὸς	Δ. Ζῶτος
Ζ. Ζαρειφόπουλος	Γ. Περωτὴς	Κ. Λαμπρινόπουλος
Ἐμ. Ἀντίπας	Β. Νικολαΐδης	Δημ. Σκυλοδῆμος
Γρ. Πατριαρχέας	Κ. Ἀξελὸς	Ἀναγν. Τατόπουλος
Ι. Εὐγενίδης	Ἠλ. Παπαδαῖος	Α. Δημητρίου
Ν. Μπούτουνας	Α. Γιουρτᾶς.	Κ. Νταγρὶς
Χ. Κικίδης	Δ. Δημητρακόπουλος	Κ. Γριβογεώργης
Νικόλ. Πιερράκος	Δ. Πικουλάκης	Γ. Κάνδυας
Γ. Γιολδάσης	Χ. Δεμάθας	Ν. Μπούκουρας
Τ. Μαυρομμάτης	Ἐμ. Μοδινὸς	Α. Εὐμολπίδης
Α. Δεδόπουλος	Γ. Παπαπυρόπουλος	Δ. Ὀρεινὸς
Φ. Μαῦρος	Ν. Πετμεζᾶς	Α. Πίπες
Κ. Μανέτας	Ν. Πανουριὰς	Ἰω. Φαρμάκης
Δ. Γ. Φιλάρετος	Στ. Μαυρόδημος	Μ. Σισίνης
Δ. Γιαννούλης	Κ. Πουγρόπουλος	Ι. Γεωργάρας
Π. Δαζαρὴς	Ι. Κριεζὴς	Σ. Μήτσας
Α. Ἴσκος	Χ. Χριστόπουλος	Σ. Πράτσικας

Ζ.

Σ. Στεφανόπουλος	Γρηγ. Βαλιάνος	Α. Κορριωτάκης
Α. Χρυσανθόπουλος	Στ. Καπετανάκης	Γ. Ἀποστολίδης
Ἀ. Καστανὲς	Κ. Διοθουνιώτης	Ν. Μοσχούλας
Α. Βλαΐτης.	Κ. Δαρειώτης	Κ. Χριστοδούλου
Π. Δελιγιάννης	Θ. Γρίβας	Γ. Ι. Στάϊκος
Στ. Βλάχος	Α. Π. Ἰωάννου	Α. Ἐμπειρίκος.
Γ. Πανοπριφτόπουλος		

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρασιν περὶ ὥραν 2. Μ· Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΒ'.

Τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνωσθὴ ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ἐν πρώτοις ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ὑπηρετῶν Δ. Φιλαρέτου καὶ Χ. Κικίδου κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἑορτῇ τοῦ ὀνόματος τῆς Βασιλίσσης, ἔλαχον δὲ οἱ Ἰω. Δαμιανὸς, Χ. Κικίδης, Α. Δημητρίου, Γ. Κάνδυας, Δ. Πολυχρονόπουλος, Α. Ῥοΐλὸς, Π. Δαζαρὴς, Μ. Χουρμούζης, Ν. Ματθαίου καὶ Ἠλ. Δωΐλας.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τόπου διαμονῆς τοῦ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ.

Πρὸς τὴν Βουλήν·

«Ἡ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ τόπου διαμονῆς τοῦ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ, καὶ παρατηρήσασα ὅτι, ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ δὲν προσβάλλει τὰς παρὰ τοῦ

περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου καθιερωθείσας ἀρχάς, παρεδέχθη μὲν παμψηφεὶ αὐτήν, ἐτροποποίησε δὲ κατὰ πλειοψηφίαν αὐτό, ὡς ἕπεται·

«Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀξιωματικὸς ἐκλέγει τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον δύναται διὰ Βασ. διατάγματος νὰ προσδιορίζῃ τόπους εἰς οὓς δὲν δύναται οὗτος νὰ διαμένῃ.»

Ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς προποποιήσασα οὕτω τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, νομίζει, ὅτι διεφύλαξε τὰ δικαιώματα τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ, διότι ὁ μὲν ἀξιωματικὸς δύναται νὰ καταδεικνύῃ τὸν τόπον τῶν συμφερόντων του, ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν κωλύεται ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκτιμᾷ τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν αἴτησίν του.

«Ἄρθρ. 2. Οἱ δι' ἀπολύσεως τῆς θέσεώς των ἐν ἀργίᾳ, καὶ οἱ ἐν ἀποστάξει τιθέμενοι ἀξιωματικοί, δὲν δύνανται νὰ φέρωσι τὴν στολὴν τοῦ βαθμοῦ των, ὁσάκις ἐπιτροπὴ ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν συγκαλουμένη νομίσει αὐτοὺς ἀξίους τῆς στερήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου.

Οἱ παραβαίνοντες τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρον 228 καὶ ἑπόμενα τοῦ ποιν. νόμου.»

Ἐπειδὴ ὁ ἐκ τῆς θέσεώς του ἀπολυόμενος ἀξιωματικός, καὶ ὁ εἰς ἀπόταξιν μεταβαίνων, ὑπάγεται εἰς τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε δίκαιον ἀκολουθοῦσα τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου τούτου, νὰ ἐπιφυλάξῃ εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τὰς παρὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλεπομένας ἐγγυήσεις, καὶ ἐτροποποίησε τὸ ἄρθρον 2 ὡς ἀνωτέρω, ἔχουσα πλήρη τὴν πεποίθησιν, ὅτι μόνη ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ στρατοῦ προεκάλεσαν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου.

Τὸ ἄρθρ. 3, παρεδέχθη ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν, ὅπως ἔχει. Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ ἄρθρον 4, ἐνόψῳ ἡ φάλαγξ θεωρεῖται ὡς Σῶμα ἐνεργητικόν. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ἄλλην ὡς πρὸς τοῦτο ἰδέαν, παρατηρεῖ ὅτι, μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, τὸ Σῶμα τοῦτο ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὴν οἰκείαν θέσιν, καθ' ὅσον μάλιστα τὸ περὶ φάλαγγος καταστατικὸν τοῦ 1836 ἐθεώρησεν αὐτὴν ἀνέκαθεν, ὡς Σῶμα ἱκανοποιούμενον ἅπαξ μὲ τὰς τιμὰς τοῦ ἀγῶνος, καὶ τὰς ἀμοιβὰς τῶν κόπων του.

Ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς πιστεύουσα, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔχει καλῶς, δὲν παρεδέχθη τὰς τροπολογίας τῆς πλειοψηφίας, καὶ ἐκηρύχθη ὑπὲρ αὐτοῦ, ὅπως ἔχει.

Ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἐτροποποιήθη.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή.

Γ. Σκοῦφος, Ν. Πιεράκος
Ἰ. Κλίμαχος, Σ. Καπετανάκης,»

Ὁ εἰσηγητὴς Σ. Κοπανίτσας.»

Ἐπίσης προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἐπιβλητέων ἐπαρχιακῶν φόρων, ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἐπιβλητέων ἐπαρχιακῶν φόρων.

«Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀπὸ 16 Μαρτίου 1851 ΡΟΣ. νόμου, ἀπαιτεῖται νὰ προσδιορίζηται διὰ νόμου κατὰ τριετίαν ὁ ἀνώτατος ὅρος, τῶν ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἐπιβληθησομένων εἰς τοὺς δήμους ἐπαρχιακῶν φόρων.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια θέλουσι συγκαλισθῆ ὅσον οὔπω, καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ προσδιωρισμένος ὁ διὰ τὰ ἔτη 1852—1854 ἀνώτατος ὅρος, διὰ νὰ δυνηθῶσι ταῦτα νὰ ἐπιβάλωσι φόρους διὰ τὰς ἐπαρχιακὰς ἀνάγκας, οἷαι εἰσὶν ἡ πληρωμὴ ἐνοικίων τῆς χωροφυλακῆς τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ εὑρισκούσης, τῶν εἰρηνοδικειακῶν καταστημάτων, τῶν οἰκημάτων τῶν χρησιμευόντων ὡς Ἑλληνικῶν σχολείων, ἡ πληρωμὴ μισθῶν ἑλληνοδιδασκάλων, ἡ ἀντιμισθία ἐπαρχιακῶν συμβούλων κτλ. διὰ ταῦτα σπεύδω νὰ εἰσαγάγω εἰς ὑμᾶς, κύριοι, τὸ ἀναγκαῖον περὶ τούτου νομοσχέδιον, καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἐπιψηφίσητε αὐτό, ὑπ' ὄψιν ἔχοντες τὸ βραχὺ διάστημα τοῦ ὑπολειπομένου μέχρι τῆς συγκλήσεως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων χρόνου.

Διὰ νὰ εὐκολύνω δὲ τὰς ἐπὶ τοῦ εἰσαγομένου νομοσχεδίου σκέψεις σας, ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ φέρω ἐπὶ τῶν διαφόρων διατάξεων αὐτοῦ τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

Διὰ τοῦ 1. ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου προσδιωρίσθη ὡς ἀνώτατος ὅρος τῶν ἐπαρχιακῶν φόρων, ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν ἀμέσων φόρων τῶν δήμων, διότι τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπάρχουσαν, μὴ εὐχάριστον κατάστασιν τῶν φορολογουμένων, ἀποτέλεσμα τῶν κατὰ τὴν παραγωγὴν καὶ κατανάλωσιν διαφόρων προϊόντων συμβάντων δυστυχημάτων.

Διὰ τοῦ 2 ἄρθρου ἐπετράπη νὰ ἐπιβληθῇ ἐπαρχιακὸς φόρος

καὶ ἐπὶ τῶν ἐμμέσων φόρων, μὴ ὑπερβαίνων ὅμως τὸ ἥμισυ τοῖς ἑκατὸν εἰς τοὺς δήμους ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ἐξ ἀμέσων δημοσίων φόρων πρόσοδος εἶναι τόσον μικρά, ὥστε οἱ ἐπιβληθησόμενοι εἰς αὐτοὺς ἐπαρχιακοὶ φόροι ἐνδέχεται νὰ μὴν ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ὑποχρεωτικὰς ἀνάγκας· τοιοῦτοι, φρονεῖ εἰπεῖν, εἶναι οἱ δῆμοι Ὕδρας, Πετσῶν, Σύρου κλπ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμου, ἠδύναντο νὰ προσφύγωσιν εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας κατὰ τῆς παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων γενομένης διανομῆς τῶν ἐπαρχιακῶν φόρων εἰς τοὺς δήμους, μὴ ὑπάρχοντος δὲ συμβουλίου ἐπικρατείας, προσδιορίζεται παρὰ τοῦ νόμου ὡς ἀρχὴ ἐνώπιον τῆς ὁποίας νὰ γίνηται προσφυγὴ τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἁρμοδιώτερον ν' ἀποφαίνηται ἐπὶ τοιούτων προσφυγῶν.

Κατὰ τὸ τελευταῖον ἄρθρον τοῦ εἰσαγομένου νομοσχεδίου, αἱ περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων διατάξεις τοῦ ΞΙΙ. ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1847, περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς ἐπαρχιακούς, διότι αἱ περὶ τούτων διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμου εἶναι ἀνεπαρκεῖς. Ἐφαρμόζονται ὡσαύτως καὶ αἱ περὶ εἰσπράξεως ἐμμέσων δημοτικῶν φόρων διατάξεις, διότι περὶ τούτων οὐδὲν διαλαμβάνει ὁ εἰρημένος περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμος.

Τέλος ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τοὺς ἐπαρχιακοὺς φόρους καὶ αἱ ὁριζόμεναι ἐν τῷ εἰρημένῳ ΞΙΙ. νόμῳ ποιναί, διότι καὶ περὶ τούτων δὲν προβλέπει ὁ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμος. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Βουλὴν ὅπως ἔχει, ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀνώτατος ὅρος τῶν ἀμέσων φόρων, τοὺς ὁποίους τὰ Ἐπαρχιακὰ συμβούλια, δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τοὺς δήμους κατὰ τὰ ἔτη 1852, 1853 καὶ 1854 διὰ τὰς ὑποχρεωτικὰς καὶ προαιρετικὰς δαπάνας των, προσδιορίζεται ἐπὶ μὲν τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς ἓν τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀμέσων φόρων, ἤτοι ἐπὶ τῶν ζώων, μελισσίων, ἐπιτηδευμάτων, καὶ οἰκοδομῶν εἰς ἓν δέκατον τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου.

Ἐὰν εἰς τινας ἐπαρχίας ἡ ἐκ τῶν ἀμέσων φόρων πρόσοδος δὲν ἐπαρκῇ εἰς τὰς ὑποχρεωτικὰς ἐπαρχιακὰς δαπάνας αὐτῶν, δύνανται νὰ ἐπιβληθῇ πρὸς ἀπάντησιν αὐτῶν, ἐπαρχιακὸς φόρος καὶ ἐπὶ τῶν ἐμμέσων δημοσίων φόρων, μὴ ὑπερβαίνων τὸ ἥμισυ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν εἰσαγομένων ὠνίων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ προσφυγὴ, περὶ ἧς πρόκειται εἰς τὸν § 6'. τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ ἀπὸ 18 (30) Δεκεμβρίου 1836 νόμου, γίνεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ἐπαρχιακοὶ φόροι ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς δημότας καὶ εἰσπράττονται κατὰ τὰς ἀναλόγους διατάξεις τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων ΞΗ'. ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1847 νόμου, οἱ δὲ δῆμοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ πληρόνωσιν ἐγκαίρως καὶ τακτικῶς τὸ ἐπιβληθὲν εἰς ἕκαστον αὐτῶν ποσὸν εἰς τὰ ἁρμόδια ἐπαρχιακὰ ταμεῖα.

Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 17 καὶ 18 τοῦ ἀνωτέρω ΞΗ'. νόμου ὁριζόμεναι ποιναί, ἐφαρμόζονται κατὰ τῶν μὴ ἀποδιδόντων ὁπωσδήποτε τοὺς ἐπαρχιακοὺς φόρους των, καὶ κατὰ τῶν εἰσπραττόντων φόρους, μὴ ἀφειλομένους ἢ μείζονας τῶν νομίμων. »

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἐν τῇ ἡμερίδι τοῦ Αἰῶνος εἰς ἀμφιβόλητος ἀναφέρει ποινητικὴ ἀδεια, ὅτι καὶ ὅλων τῶν νομίων φθειρόντος οὐ μόνον ἐπανῆλθεν ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια, ἀλλὰ καὶ μία βολὴ δὲν ἀκούεται πυροβόλου, χωρὶς ἀμέσως νὰ μὴν ἀναρωτῶσι τὰ μεταδοτικὰ, καὶ ὁράμωσιν, ὅπου δεῖ κτλ. Καὶ ὅμως κατὰ τὴν ἀποφράδα ἡμέραν τῆς 17 τοῦ λήγοντος, περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ. κακούργημα μοναδικὸν ἐτολμήθη ἐν Φθιώτιδι, ἀπέναντι τοῦ χωρίου Ἥρεων, κατὰ μικροῦ τινος χωρίου Γλύφα, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσβαλόντες 32 λῃσταὶ, ἔσφαξαν, ἐβασάνισαν, ἐπλήγωσαν τοὺς κατοίκους, καὶ δύνανται νὰ εἴπωσιν, ὅτι κατέστρεψαν ὁλόκληρον τὸ χωρίον, ἐξ εἴκοσι δύω συγκειμένον οἰκογενειῶν. Ὅτι δὲ πραγματικῶς τὸ κατέστρεψαν δὲν

εἶναι οὐδεμία ὑπερβολὴ καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἀρκεῖται νὰ ἀναφέρῃ, ὅτι δυστυχοῦς τινος γέροντος ἔσφαξαν καὶ τοὺς τρεῖς συγχρόνως υἱούς. Ἀλλ' ἐν ᾧ, πρὶν ἔτι εἰσβάλωσιν οἱ λῃσταί, ἰδόντες αὐτοὺς μακρόθεν οἱ κάτοικοι, ὠχυρώθησαν τὴν 3 μ. μ. ἐν ᾧ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης μέχρι τῆς 3 ἐξηκολούθησαν μαχόμενοι διαρκῶς, ἐν ᾧ οἱ ἐκ τοῦ χωρίου ἱερεῖς ἐπυροβόλησαν πρὸς τὴν ἐμφάνισιν τῶν κακούργων, καὶ τέλος ἀφ' οὗ οἱ λῃσταὶ ἔκαυσαν, ἐγύμνωσαν, ἐβασάνισαν πάντας, καὶ ἀλλεπαλλήλως ἐφόνευσαν δέκα πέντε, ἐκτὸς ναύτου τινος, ὃν ἀπέκτειναν εἰς τὴν παραλίαν, ἀπόσπασμα στρατιωτῶν δύω ὥρας μακρὰν τῆς σκηνῆς διαμένον, οὐχὶ μόνον δὲν ἔσπευσε πρὸς ἄμυναν τῶν πασχόντων, ἀλλ' οὐδὲ ἐπυροβόλησεν ἐκ τῆς θέσεώς του πρὸς μικρόν τινα ἀντιπερισπασμόν. Καὶ ἐν τούτοις αὐτοὶ οὗτοι οἱ μεταβατικοί, ἄλλοτε, μόνον διότι χωρικοί τινες ἐκ μέθης ὁρμηθέντες ἐπυροβόλησαν, ἐπάλθων κατ' αὐτῶν πανταχόθεν, καὶ δεσμίους τοὺς ἔφερον εἰς φθιώτιδα, ὡς ἐκ τῆς μάχης τοῦ Βατερλὼ ἐπιστρέφοντες Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω καταστροφῆς τοῦ χωρίου ἐναγοποιοῦσι τὸν δήμαρχον Πτελεῶν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ τῷ ἀποδώσῃ μοχθηρίαν τοιαύτην, καὶ παραδέχεται μόνον, ὅτι ἔδειξε μεγίστην ὀλιγωρίαν, ἐπειδὴ, καίτοι ἀνακαλύψας 32 λῃστὰς λῃστῶν, οὐ μόνον δὲν εἰδοποίησε τὴν ἔνοπλον δύναμιν, ἀλλ' ἀνεχώρησε καὶ αὐτός, ἀντὶ νὰ καλέσῃ τοὺς χωρικοὺς, καὶ δράμῃ εἰς καταδίωξίν των, τὴν δ' ἐπιοῦσαν ἠρώτα ὁ ἀνάξιος, τί ἀπέγινεν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Καὶ διὰ μὲν τὸν δήμαρχον τοῦτον ἀπόκειται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν νὰ λάβῃ τὰ καταλληλότερα μέτρα· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν εἰρημένην καταστροφὴν, λέγει, ὅτι ἐν ᾧ τὸ χωρίον Γλύρα ἀπέχει πέντε ὥρας μακρὰν τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς, τὸ νὰ εἰσβάλωσι 32 λῃσταὶ καὶ ἐμπολεύσωσι παρ' ἡμῖν τόσας ἡμέρας, τὸ νὰ τοὺς πολεμήσωσι πέντε κατὰ συνέχειαν ὥρας τὰ θύματα τοῦ χωρίου ἐκείνου, τὸ νὰ τοὺς πυροβολῶσιν οἱ ἐκ τῶν Ὠρεῶν χωρικοί, τὸ νὰ φορτώσωσιν οὗτοι ἐπὶ ἕνδεκα ἡμιόνων τὴν ὅλην περιουσίαν τοῦ χωρίου καὶ ἄφοβοι καὶ ἀνενόχλητοι νὰ ἐξέλθουν, χωρὶς οὐδὲ νὰ κινηθῶσι κἂν οἱ ἐκεῖσε Δερβεναγάδες ἡμῶν, εἶναι πρᾶξις, τὴν ὁποίαν ἀγνοεῖ πῶς νὰ ὀνομάσῃ. Τὰ μέτρα λοιπὸν τῆς Κυβερνήσεως, τὰ πρὸ πολλοῦ κατὰ τῆς λῃστείας ἐνεργούμενα, δὲν εἶναι καταλληλα· ἡ Βουλὴ τὸ ἐπανέλαβε χιλιάκις, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον περιφρονεῖ τὴν φωνήν της, καὶ διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ βυθέντος χωρίου, ἴσως αὐτὸ κυρίως εἶναι ὑπεύθυνον. Διὸ στρεφόμενος εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, εἰς τοῦτον μάλιστα συνίστησι νὰ λάβῃ πλέον,

νὰ λάβῃ καταλληλότερα μέτρα, διὰ νὰ παύσωσι τὰ τοιαῦτα δεινὰ, διότι θέλουσι φέρει πικρὰς συνεπείας. Αὐτὸς ὁ γέρων ὁ δεῖλαιος, ὁ γέρων ὁ ἐρημωθεὶς καὶ τῶν τριῶν του υἱῶν, ἂν εἶχεν ἀκμαιότερον σθένος, δὲν ἠδύνατο τάχα νὰ ὁπλίσῃ τὴν δεξιάν, καὶ ὡς φάσμα νεμέσεως νὰ πλήξῃ τὴν κοινωνίαν; Ἀλλὰ τί λέγει; αὐτὸς οὗτος ὁ ἀγορεύων, ὅστις δὲν εἶναι ἄμοιρος ἀγωγῆς, μετὰ τοιοῦτον δυστύχημα ἤθελεν ὁπλισθῇ ἴσως μόνον διὰ νὰ σφάξῃ καὶ νὰ σφαγῇ. Εἰς μὲν τοὺς ὑπουργοὺς λοιπὸν συνίστησι νὰ λάβουν καταλληλότερα μέτρα, εἰς δὲ τοὺς βουλευτὰς ἐν ὀνόματι τῶν δέκα πέντε σφαγίων ἀποτεινόμενος, προτείνει νὰ καταβάλωσι χρηματικήν τινα συνδρομὴν ὑπὲρ τῶν ὀλίγων περισωθέντων λειψάνων, τὰ ὁποῖα ἐκάησαν, ἐπληγώθησαν, ἢ κατεστράφησαν ὅλως.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς, προσέθηκεν ὁ ἀγορεύων, ὅτι καὶ τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, μόλις πληροφορηθὲν τὸ πάθημα τῶν ἀνδρῶν, ἔπεμψε 1,000 δραχμὰς πρὸς περιβαλίψιν των, διὸ ἐκφράζει τὴν ὑπογρέωτιν καὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν παθόντων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδόλως παρέλειψε νὰ σκεφθῇ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς φθιώτιδος, καὶ νὰ ἐπανίσῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο σπουδαίως, κυρίαν ἔχουσα πρόθεσιν νὰ φέρῃ τὴν δυνατὴν θεραπείαν, ἥτις ὅμως ἐξαρτᾶται σχετικῶς καὶ ἐκ τῆς συνδρομῆς ἄλλων. Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι δὲν ἀπήντησε κακὴν διάθεσιν ἐκ τῆς ὁμόρου ἐπικρατείας, ἀλλ' αἱ Κυβερνήσεις δὲν εἶναι πάντοτε εἰς θέσιν νὰ καταστέλλωσιν ἀπ' εὐθείας παν εἶδος κακοῦ. Καὶ ἐν φθιώτιδι λοιπὸν πρὸ πολλοῦ τῷ ὄντι ἐπεκράτει γαλήνη, καὶ οὐδεμία λῃστρικὴ πρᾶξις ἠκούετο, ὅτε συνέβη τι εἰς ἓν τῶν χωρίων, ὅπερ ἐπήγαζε καὶ ἐκ τοπικῆς ἐνεργείας, ἤδη δὲ ἔχομεν καὶ τὰ ἐν τῷ χωρίῳ Γλύρᾳ συμβάντα, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο μὲν ὡς ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς εἶπεν, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἔχει γνῶσιν ὁ ὑπουργὸς τῆς θέσεως τῶν ἀποσπασμάτων, τῆς συνδρομῆς, ἣν ἠδύναντο νὰ παρέξωσι, καὶ τῶν τοιούτων· μετ' οὐ πολὺ ὅμως τὴν Παρασκευὴν ἴσως ταύτην, θέλει πληροφορηθῇ περὶ πάντων καὶ λάβει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, μόλις ἀκούσαν τὰ παθήματα τῶν κατοίκων Γλύρα, ἔπεμψε τῷ ὄντι πρὸς περιβαλίψιν των 1,000 δραχμὰς, καὶ ἤθελε πέμψει πλειοτέρας, ἐὰν δὲν ἔσπευδε, πρὶν ἡ λάβῃ ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν γεγονότων, νὰ πέμψῃ ἀμέσως τὸ ἀνωτέρω ποσόν. Τελευτῶν τὸν λόγον ἐπαναλέγει, ὅτι ἡ κατάστασις τῆς φθιώτιδος ἐπασχόλει σοβαρῶς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ θέλει προσπαθήσει νὰ ἔλθῃ

εἰς ἓν αἴτιον ἀποτέλεσμα, βραδύτερον δὲ θέλει φέρει αὐτὸς εἰς τὴν Βουλήν, ὅσας πληροφορίας λάβῃ περὶ τοῦ ἀνωτέρω συμβάντος.

Ἀρκεσθείσης οὕτω τῆς Βουλῆς εἰς τὰς δοθείσας παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἐξηγήσεις, ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συστάσεως ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν νομοσχεδίου. Μηδεμιᾶς δ' ἐπενεχθείσης κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἀντιρρήσεως, ἐγένετο, ἐπιτρυνόντων τῶν ψηφολεκτῶν ἐμμ. Ἀντίπα καὶ Π. Τσαννετάκη, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὠδὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος . .
Ἀτων. Χρυσανθόπουλος . . .	Ἀναγνώτ. Παπαθανασίου . N.
Γ. Λογιωτατίδης	Ἐλευθ. Καλογερᾶς . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Ἰω. Βόγιεϊδης . . . . . N.
Ἀτωνίδας Ἐμπειρίκος . . N.	Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.
Πέτρος Καμπάνης . . .	Σταμάτιος Μήτσας . . . N.
Δημήτριος Τσόκρης . . .	Γεώργιος Βέλλης . . . . N.
Ἀνδρέας Ἀνανόπουλος . . .	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Γεώργιος Τσόκρης	Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Μιχαὴλ Σιαλινᾶς . . . . .
Γεώργιος Σκοῦρος . . . N.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Στέφ. Στεφανόπουλος . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N.	Ἀνδρέας Λύγερινὸς . . . N.
Ἀνδρέας Ἰσκος	Ἰωάννης Κλήμακας . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδήμος . .	Λ. Δημητρίου . . . . N.
Ἀντώνιος Γαμβαντᾶς . . N.	Π. Ζάνος . . . . .
Παναγιώτης Λαζαρής . .	Γρ. Βαλλιάνος . . . . . N.
Θεόδωρος Γριβᾶς	Χρ. Δημάδης . . . . . N.
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N.	Θ. Ζαΐμης . . . . .
Ταταῖλος Μαυρομμάτης . N.	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Δ. Πετρόπουλάκης . . . N.	Ν. Πετμεζᾶς . . . . .
Πέτρος Τσαννετάκης . . N.	Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N.

Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Γεώργ. Κάνδυας . . . . N.
Γεώργιος Περωτὴς . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρῆς . . N.	Ἰωάννης Φερμάκης . . . N.
Ἰωάννης Βάγλης	Α. Παπαδημητριάδης . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . . .	Ν. Σισμάνης . . . . . N.
Βελισ. Νικολαΐδης . . . N.	Κωνσταντῖνος Ἀξελός . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N.
Ἀμπρος Ῥούλιος . . . N.	Κίμων Χριστοδούλου . .
Κωνστ. Ἀμπρινόπουλος . .	Νικόλ. Πιερράκος . . . N.
Π. Καλπαδίνος . . . . N.	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.	Σταυριανὸς Καπετανάκης . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .	Δημ. Νικουλάκης . . . . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Χαρ. Χριστόπουλος . . . N.
Γεώργ. Παναγιωτόπουλος . .	Ζ. Α. Ζαριφόπουλος . . .
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . N.	Νικόλαος Μοσχούλας . .
Ἐμ. Καραμάνος	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . .
Νικόλ. Ματθαίου	Νάκος Παναγιᾶς . . . .
Ἀναγν. Κοντάκης . . . . N.	Παπακώνστας Ταμάλας .
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.	Κωνστ. Βλάμης . . . . . N.
Ἀν. Κυριωτάκης . . . N.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Παρασκ. Ματάλας . . N.	Κ. Σκουρλέτης . . . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Στάμος Μαυροδήμος . . .	Παν. Πατρινός . . . . .
Λ. Α. Εὐμολπίδης	Ἀνδρέας Χ. Ἀναργύρου . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . . N.	Ἀναγνώστης Τσιτόπουλος .
Κωνσταν. Μανέτας	Κωνστ. Δαμειώτης . . . .
Παναγιώτης Βάρδογλης . . N.	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.
Δημήτριος Γ. Φιλαρέτος . N.	Γ. Νικολάου. . . . .
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . .	Ζαννῆς Μαραγκός . . . . N.
Δημήτριος Σνελλαριάδης . .	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . . .
Γεώργιος Γουλιώτης . . N.	Εὐστράτιος Περίτης . . . N.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης . .	Ἰωάννης Σαγγέλος . . .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.	Δημήτριος Λρασος . . . . N.
Κωνστ. Ἀμπεράκης . . .	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος N.
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . . N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ἰω. Προβιλέγιος	Ἀναγν. Παπατσώρκας . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . .	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . .

Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . Ν.
Α. Κιζάνης	Μ. Χουρμουζης . . . . .
Ἰωάννης Δαμιανὸς	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . Ν.
Δαζαρος Α. Γιωρδής . . . Ν.	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Ἰωάννης Γ Κριεζής . . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . Ν.
Πέτρος Χ. Πέτρου	Χρῆστος Κικίδης . . . . Ν.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, παρατήρησέ τις, ὅτι καθ' ἃ ἐκ τοῦ γράμματος αὐτοῦ ἐξάγεται, οἱ ἐπαρχιακοὶ ἰατροὶ θέλουσι διορισθῆ μόνον, ὅπου ἕδρευει ἀρχὴ διοικητική· ὅταν δὲ δύω ἢ τρεῖς ἐπαρχίαι, εἰς μίαν συγχωνευμέναι, δὲν ἔχωσιν ἕδρας ἐπάρχων, αὗται θέλουν στερεῖσθαι τῶν ἐκ τοῦ νόμου ὠφελειῶν. Ἀλλ' οἱ νόμοι δὲν πρέπει νὰ ἦναι μονομερεῖς, ἀλλ' ἐξίσου νὰ διαφυλάττωσι τὸ καλὸν, ὡς ἐξίσου ἐργάζονται καὶ συντελοῦσι πάντες ὑπὲρ τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας. Καὶ δύναται μὲν νὰ τῷ εἴπῃ τις, ὅτι ἡ αὔξησις τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν θέλει φέρει νέας δαπάνας, ἀλλ' ἀπέναντι τῶν ἐντεῦθεν προσδοκωμένων καλῶν ἡ δαπάνη θέλει εἶσθαι ἀσήμαντος, καθ' ὅσον ὀλίγαι ἐπαρχίαι ἐξαιροῦνται τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου ὠφελειῶν. Διὸ προτείνει νὰ διορισθῇ ἀνὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν εἷς ἰατρὸς, ἤτοι, νὰ προστεθῶσι καὶ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχοντα ἀνάγκην, ἐξαιροῦνται τοῦ εὐεργετήματος τούτου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καλὸν ἦτον βεβαίως ἂν καὶ εἰς ἕκαστον δῆμον ὑπῆρχεν ἀνὰ εἷς ἰατρὸς, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐνόντων βαδίζομεν κατ' ὀλίγον πρὸς τὰ καλὰ, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ᾧ ὑπῆρχον μέχρι τοῦ νῦν δέκα ἐμβολιασταὶ καθ' ὅλον τὸ Κράτος, ἡ Κυβέρνησις τοὺς πολλαπλασιάζει σήμερον εἰς 34 διὰ τῆς ἀνὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν συστάσεως ἑνὸς ἰατροῦ. Ποῖα δὲ ἡ ἐντεῦθεν ὠφέλεια ἀρκεῖ νὰ μᾶς τὸ διδάξῃ ἡ ἐπαρχία Μεσσηνίας, ὅπου πρὸ δύω ἐτῶν ἀπεδίωσαν εἷς τινας τῶν δήμων αὐτῆς ὑπὲρ τοὺς τρισχιλίους κατοίκους, ἐν μέρει μὲν, διότι ἡ ἐμβολίασις δὲν ἐγένετο τακτικὴ, ἐν μέρει δὲ, διότι δὲν ὑπῆρχον ἰατροὶ νὰ θεραπεύσωσι τοὺς ἐκ τῆς κακῆς ἐμβολιάσεως παθόντας. Διὰ τοῦ παρόντος λοιπὸν νομοσχεδίου προλαμβάνονται, ὅσον ἐνεστι τὰ δυστυχήματα ταῦτα, ὁ δὲ προαγορεύσας δὲν πρέπει νὰ θεωρῇ τὴν Ἐρμιονίδα ἀποκλειομένην τῶν ἐκ τοῦ νόμου ὠφελειῶν, ἐπειδὴ ἂν ὁ ἔπαρχος τῆς περιφερείας ἐκείνης ἐδρεύῃ εἰς Πέτσας, δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι ὁ ἰατρὸς τὸ ἥμισυ μὲν τοῦ ἐνιαυτοῦ θέλει διατρίβει ἐκεῖσε, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ, καὶ πλειότερον ἴσως τούτου, εἰς Ἐρμιονίδα, καθ' ὅσον ὑπάρχουσιν ἐν Πέτσαις καὶ

ἄλλοι ἰατροί. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ ταμείου δὲν ἐπιτρέπει πρὸς τὸ παρὸν τὴν αὔξησιν τῶν ἐξόδων, κατόπιν δὲ, εἰς κρείττονα εὑρεθέντος θέσιν, δυνάμεθα πάλιν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸ καλόν. Τέλος παρατηρεῖ, ὅτι τὸ 10 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διασκεδάζει πάντα φόβον τοῦ προαγορεύσαντος, διότι κατ' αὐτὸ, μένει νὰ κανονισθῶσι διὰ Β. Διατάγματος τὰ χρέη τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν, καὶ ἐννοεῖται, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει διατάξει νὰ μὴ μένωσιν οἱ ἰατροὶ στάσιμοι, ἀλλὰ νὰ μεταβαίνωσιν ἀπανταχοῦ τῆς περιφερείας, εἰς ἣν διωρίσθησαν.

Ἀρτισθέντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ εἰς τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην, προσέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ Βουλὴ ζητοῦσα τὸ ἐν γένει καλὸν, κινδυνεύει πολλάκις νὰ στερηθῇ καὶ τοῦ ὀλίγου. Καὶ ἐνταῦθα δὲ, ἐὰν ἐξετάσωμεν ἀκριβῶς, ὅ,τι ζητεῖ ἡ Ἐρμιονὶς, οὐχ ἧττον εἶναι ἀναγκαῖον εἰς τὴν Μεγαλόπολιν, μάλιστα δὲ καθίσταται ἀναγκαιότερον εἰς τὰς νήσους, ὡς ἀποκλειομένας ἀλλήλων ἐκ τῆς θαλάσσης. Ἐκ τῆς παρατηρήσεως λοιπὸν ταύτης πρέπει νὰ ὁρμηθῶμεν εἰς τὴν σύστασιν ἰατρῶν καθ' ὅλα τὰ μέρη. Ἀλλ' ἐν ᾧ προσθέτομεν τούτους, δὲν πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, ἐὰν οἱ δημόσιοι πόροι ἀρκοῦν, ἢ ἂν ἡ Γερουσία δὲν ἦναι πιθανὸν νὰ ἀπορρίψῃ ὅλως τὸ νομοσχέδιον ἕνεκα τῶν προσθηκῶν τούτων; Διὸ πρέπει νὰ εἴμεθα μετριώτεροι, ἵνα μὴ στερηθῶμεν καὶ τοῦ μικροῦ τούτου, πλὴν οὐσιώδους καλοῦ.

Ἐπρότεινεν ἄλλος νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ, ὅτι μόνον ἐπιστήμονες ἰατροὶ διορίζονται εἰς τὰς θέσεις ταύτας, α) διότι πολλοὶ ἐμπειρικοὶ ὑπάρχουσι διεσπαρμένοι καθ' ὅλον τὸ Κράτος, καὶ β) διότι πρακτικοῦ περὶ χωρίων, τὸ ἰατροσυνέδριον εὐκόλως ἐπιτρέπει τοῦ ἰατροῦ τὸ ἐπάγγελμα.

Ἀλλ' ὁ εἰσηγητὴς εἶπεν, ὅτι ἐπίσης ἀποκρούει καὶ τὴν πρότασιν ταύτην, ἐπειδὴ, ἂν τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ, θέλει εἶναι διάταξις ὑποχρεωτικὴ, καὶ ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν ἐπιστήμην. Ἀλλὰ καὶ ἔλλειψις ἐπιστημόνων οὐχὶ μικρὰ ὑπάρχει παρ' ἡμῖν ἔτι, καὶ πολλοὶ τούτων δὲν θέλουσι δεχθῇ τὴν εἰς οἱονδήποτε μέρος μετάβασιν ἀντὶ τῆς ἀμοιβῆς 200 δραχμῶν, ἐντεῦθεν δὲ θέλει βιασθῇ ὁ ὑπουργὸς νὰ ἀναστείλῃ τὴν εὐεργετικὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν.

Ἀντεῖπεν ὁ προτείνας, ὅτι ἀφ' οὗ ἀντὶ 200 δραχμῶν ἀποστέλλομεν εἰς τὰς ἐπαρχίας ὡς πρωτοδίκην τὸν ἐπιστήμονα νομικὸν, καὶ δέχεται οὗτος τὸν διορισμόν του, ἀναμφιβόλως καὶ ὁ ἰατρὸς δὲν θέλει ἀπορρίψει τὴν ἀμοιβὴν ταύτην, ἔχων μάλιστα καὶ τὰς ἐκ τοῦ ἐμβολιασμοῦ καὶ τῶν ἰδιαιτέρων ἐπισκέψεων;

ὠφελείας. Ἐκτὸς δὲ τούτου οὐ μόνον ὑπάρχουσιν οἱ ἀναγκαῖοι ἐπιστήμονες ἰατροί, ἀλλὰ καὶ πρέπει νὰ δείξωμεν, ὅτι τιμῶμεν δι' αὐτῶν τὴν ἐπιστήμην, καὶ τοῖς παρέχομεν τὰ μέσα τῆς εὐζωΐας, ἀφ' οὗ θυσιάσαντες τὴν ζωήν των, ἐσπούδασαν ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἡ Βουλὴ πᾶσα κηρύσσεται βεβαίως ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης, καὶ αὐτὴν ἀσπάζεται μάλιστα· ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχουσιν ἴσως ἐπαρχίαι, αἵτινες τοιουτοτρόπως διάκεινται, ὥστε νὰ μὴ δεχθῶσιν ἐπιστήμονες τὸν ἐκεῖσε διορισμόν των, δὲν εἶναι φρόνιμον νὰ στερηθῶσι καὶ τῆς ἐκ τῶν ἐμπειρικῶν συνδρομῆς. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν πρέπει νὰ μείνῃ ἐλευθέρα εἰς τὸν διορισμὸν τῶν προσώπων, καὶ θέλει προτιμήσει, ἐννοεῖται, ἀπανταχοῦ τὸν ἐπιστήμονα, ἀλλ' ὅπου δὲν εὕρει τοιοῦτον, δὲν θέλει ἐμποδισθῇ κἂν νὰ προσδράμῃ εἰς τὸν ἐμπειρικόν.

Ἄλλου δέ τινος ὑποστηρίξαντος τὴν ἐναντίαν ἰδέαν, καθ' ὅσον εἶπε, σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι νὰ παροτρύνῃ τοὺς ἐπιστήμονας καὶ πρὸς τὸν ἐπαρχιακὸν βίον· ὁ Ὑπουργὸς διεσάφησεν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἐννοεῖ τὸν διορισμὸν ἐπιστημόνων, καὶ δύναται νὰ προστεθῇ διὰ τοῦτο μετὰ τὰς λέξεις «ἰατρὸς» καὶ ἡ λέξις «ἐπιστήμων.»

Παρατηρηθέντος δὲ ἵνα διορθωθῇ καὶ ἡ λέξις «ἑπομένου» εἰς «ἑπόμενος» ἐγένετο τὸ ἄρθρον δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰς τροποποιήσεις ταύτας, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Διορίζεται εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν, ἐν ᾗ ὑπάρχει καταστημένη ἐπαρχιακὴ ἀρχή, εἷς δημόσιος ἰατρὸς ἐπιστήμων, μὲ μισθὸν δραχμῶν 1,200 κατ' ἔτος, καὶ μὲ βαθμὸν ἐπάρχου, ἑπόμενος αὐτοῦ.»

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς θέλει ἐδρεύει εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας· θέλει δ' ἐνεργεῖ παρὰ τῷ ἐπάρχῳ καθ' ὃν τρόπον ὁ νομοϊατρὸς παρὰ τῷ νομάρχῃ, καὶ θέλει ἀκπληροῖ ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας τὰ εἰς τοὺς νομοϊατροὺς ἀνατεθειμένα χρέη, ἐξ ἀναλογίας τῶν διατάξεων τοῦ 2 καὶ 3 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου 1833 Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 3. Ἀνατίθεται προσέτι εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἰατροὺς καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐμβολιασμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐνήργουν μέχρι τοῦδε οἱ νομοεμβολιασταὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 4|16 Ἀπριλίου 1835 Β. Διατάγματος, περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῆς δαμαλίδος.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 4 ἄρθρου προκληθεὶς ὁ Ὑπουργὸς διεσάφησεν, ὅτι ἀνατίθεται μὲν ὁ ἐμβολιασμὸς εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται ἐπιστήμονας, ἀλλὰ δὲν ἐμποδίζεται καὶ εἰς πάντα ἄλλον τὸ νὰ ἐμβολιάζῃ τοὺς χρείαν ἔχοντας, ἀρκεῖ νὰ φέρῃ μόνον τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην ἄδειαν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ 4 ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 5 καὶ 6, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 4. Λόγῳ ἀμοιβῆς διὰ τὸν ἐμβολιασμὸν θέλει λαμβάνει ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς μίαν δραχμὴν παρ' ἑκάστου ἀτόμου, ἀλλ' ὅσοι τῶν ἐμβολιασθέντων παρουσιάσωσιν ἐπὶ ἀσήμου χάρτου ἀποδεικτικὰ τῆς ἀνηκούσης δημοτικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς παντελοῦς αὐτῶν ἐνδείας, θεωροῦνται ἀπηλλαγμένοι πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸν ἰατρόν. Εἰς τοιαύτην ὅμως περίπτωσιν ὁ δῆμος εἰς τὸν ὁποῖον οἱ ἐμβολιαζόμενοι ἐνδεεῖς ἀνήκουσιν, ὀφείλει ν' ἀποδίδῃ 25 λεπτὰ δι' ἕκαστον αὐτῶν εἰς τὸν ἐπαρχιακὸν ἰατρόν.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ἀνωτέρω δικαιώματα τοῦ ἐμβολιασμοῦ θέλουν εἰσπράττεσθαι παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων, κατὰ τοὺς περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων ὁρισμούς, καὶ θέλουν δίδεσθαι παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἰατρούς.

Ἄρθρ. 6. Ἔξοδα περιοδείας χορηγοῦνται εἰς τὸν ἐπαρχιακὸν ἰατρὸν ἐτησίως δραχ. 200 διὰ τὴν δαπάνην τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 7 ἄρθρου ἐρωτήσαντός τινος, ἐὰν, καταργουμένης τῆς θέσεως τῶν νομοεμβολιαστῶν, εἰς τὰς μεγαλοπόλεις δύνανται νὰ ἐπαρκέσῃ ὁ διορισθησόμενος ἰατρὸς, ὥστε νὰ περιέρχηται ὅλα τὰ μέρη καὶ νὰ ἐμβολιάζῃ τοὺς ἐνδεεῖς· ἀπήντησεν ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ δαμαλὶς θέλει μένει παρὰ τοῖς ἐπιστήμοσιν ἰατροῖς, ἀλλὰ δὲν ἐμποδίζεται, ὡς εἶπε, καὶ εἰς ἄλλους τὸ νὰ μετέρχωνται τὸν ἐμβολιασμὸν, ὅταν μάλιστα τὸ ἰατροσυνέδριον καὶ ὁ ἀρμόδιος ἰατρὸς ἀποφανθῶσιν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη. Οὕτω λοιπὸν λαμβάνουσι τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν καὶ ἄλλοι ἐν τοῖς ἐπαρχίαις ἐπιστήμονες, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων διορίζονται καὶ ἐμπειρικοί.

Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 7 ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 8, 9 καὶ 10, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 7. Αἱ θέσεις τῶν νομοεμβολιαστῶν καταργοῦνται.

Ἄρθρ. 8. Αἱ θέσεις τῶν νομοϊατρῶν διατηροῦνται, ἀλλ' ἡ ἐνέργεια αὐτῶν περιορίζεται ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, τὴν ὁποίαν ὁ

νομάρχης διοικεῖ, ἀνατίθεται δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας ἐκτέλεσις τοῦ ἐμβολιασμοῦ.

Ἄρθρ. 9. Ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως δημοσίου ἰατροῦ ἀπό τινα ἐπαρχίαν δι' οἱανδήποτε αἰτίαν, τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν θέλει διορίζει προσωρινὸν ἐμβολιαστήν, πρόσωπον καὶ ἐκτὸς τοῦ καταλόγου τῶν ἰατρῶν πρὸς ἐνέργειαν τοῦ ἐμβολιασμοῦ, μὲ τὴν ἀπολαυὴν τῶν εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἰατροὺς χορηγουμένων δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 10. Διὰ Β. Διατάγματος θέλουν κανονισθῆ λεπτομερέστερον τὰ χρέη τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν, καὶ ἡ σχέσις αὐτῶν πρὸς τοὺς ἰατροὺς τῶν νομῶν. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Χ. Κικίδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72· ἔχει δέ, ὡς ἐπεψηφίσθη οὕτως·

Ὁ Θ Ω Ν. κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Διορίζεται εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν, ἐν ᾗ ὑπάρχει καταστημένη ἐπαρχιακὴ ἀρχή, εἷς δημόσιος ἰατρὸς ἐπιστήμων μὲ μισθὸν δραχ. 1200 κατ' ἔτος, καὶ μὲ βαθμὸν ἐπάρχου, ἑπόμενος αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς θέλει ἐδρεύει εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας· θέλει δ' ἐνεργεῖ παρὰ τῷ ἐπάρχῳ, καθ' ὃν τρόπον ὁ νομοϊατρὸς παρὰ τῷ νομάρχῃ, καὶ θέλει ἐκπληροῖ ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας τὰ εἰς τοὺς νομοϊατροὺς ἀνατεθειμένα χρέη, ἐξ ἀναλογίας τῶν διατάξεων τοῦ 2 καὶ 3 ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου 1833 Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 3. Ἀνατίθεται προσέτι εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἰατροὺς καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐμβολιασμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐνήργουν μέχρι τοῦδε οἱ νομοεμβολισταὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 4/16 Ἀπριλίου 1835 Β. Διατάγματος, περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῆς δαμαλίδος.

Ἄρθρ. 4. Λόγῳ ἀμοιβῆς διὰ τὸν ἐμβολιασμὸν θέλει λαμβάνει ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς μίαν δραχμὴν παρ' ἑκάστου ἀτόμου, ἀλλ' ὅσοι τῶν ἐμβολιασθέντων παρουσιάσωσιν ἐπὶ ἀσήμου χάρτου ἀποδεικτικὰ τῆς ἀνηκούσης δημοτικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς παντελοῦς αὐτῶν ἐνδείας θεωροῦνται ἀπηλλαγμένοι πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸν ἰατρόν. Εἰς τοιαύτην ὅμως περίπτωσιν ὁ δῆμος

εἰς τὸν ὁποῖον οἱ ἐμβολιαζόμενοι ἐνδεεῖς ἀνήκουσιν, ὀφείλει ν' ἀποδίδῃ 25 λεπτὰ δι' ἕκαστον αὐτῶν εἰς τὸν ἐπαρχιακὸν ἰατρόν.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ἀνωτέρω δικαιώματα τοῦ ἐμβολιασμοῦ θέλουν εἰσπράττεσθαι παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμιῶν, κατὰ τοὺς περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ὀφλημάτων ὁρισμούς, καὶ θέλουν δίδεσθαι παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἰατρούς.

Ἄρθρ. 6. Ἔξοδα περιοδείας χορηγοῦνται εἰς τὸν ἐπαρχιακὸν ἰατρὸν ἐτησίως δραχ. 200 διὰ τὴν δαπάνην τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον.

Ἄρθρ. 7. Αἱ θέσεις τῶν νομοεμβολιαστῶν καταργοῦνται.

Ἄρθρ. 8. Αἱ θέσεις τῶν νομοϊατρῶν διατηροῦνται, ἀλλ' ἡ ἐνέργεια αὐτῶν περιορίζεται ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας τὴν ὁποίαν ὁ νομάρχης διοικεῖ, ἀνατίθεται δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας ἐκτέλεσις τοῦ ἐμβολιασμοῦ.

Ἄρθρ. 9. Ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως δημοσίου ἰατροῦ ἀπό τινα ἐπαρχίαν δ' οἱανδήποτε αἰτίαν· τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν θέλει διορίζει προσωρινὸν ἐμβολιαστήν, πρόσωπον καὶ ἐκτὸς τοῦ καταλόγου τῶν ἰατρῶν πρὸς ἐνέργειαν τοῦ ἐμβολιασμοῦ, μὲ τὴν ἀπολαυὴν τῶν εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἰατροὺς χορηγουμένων δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 10. Διὰ Β. Διατάγματος θέλουν κανονισθῆ λεπτομερέστερον τὰ χρέη τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν, καὶ ἡ σχέσις αὐτῶν πρὸς τοὺς ἰατροὺς τῶν νομῶν. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Γεώργιος Σκοῦφος . . . **Ν.**
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Σ. Βλάχος . . . . . **Ν.**
Γ. Ἀγγελοπατέδης	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς **Ν.**
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος . . **Ν.**	Δημήτριος Σκυλοδῆμος .
Πέτρος Καμπάνης	Θεόδωρος Γρίβας . . .
Δημήτριος Τσάκρης . . .	Κωνστ. Γριβογεώργης . **Ν.**
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Τατσέλος Μαυρομμάτης **Ν.**
Γεώργιος Τσόκρης . . .	Δ. Πετροπουλάκης . . **Ν.**

Π. Τσαννετάκης . . . N.	Νικόλαος Ματθαίου . . N.
Βασίλ. Σκαλτσοδήμος . .	Ἀναγν. Κοντάκης . . . N.
Ἀναγνώς. Παπαθανασίου N.	Σ. Κοπανίτσας . . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . N.	Ἀναστ. Κορριωτάκης . N.
Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . N.	Π. Ματάλας . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . N.	Ἐμ. Μελετόπουλος . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .
Γεώργιος Βελῆς . . . N.	Παναγιώτης Λαζαρῆς . N.
Δημήτριος Ζῶτος	Στάμος Μαυροδήμος . . N.
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης. .	Α. Εὐμολπίδης . . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἰλίας Δοΐλας . . . . N.
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Θεόδωρος Πετρινὸς . . N.
Στέρ. Στεφανόπουλος . .	Κωνσταντίνος Μανέτας .
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . N.	Παναγιώτης Βάσδογλας N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλαρετὸς N.
Ἀναγνώς. Δημητρίου . N.	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . N.
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτουνας . .
Χρ. Δεμάθας . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης N.
Γρ. Βαλιάνος . . . . N.	Γεώργιος Γουλιμὴς . . N.
Θ. Ζαΐμης	Ἀλέξ. Κομμουνδουράκης .
Χ. Θεοχαρόπουλος . . .	Χρῆστος Οἰκονομίδης . N.
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνς. Λιμπερόπουλος . .
Ἡλ. Παπαδαῖος . . . N.	Ἐμ. Μοδινὸς . . . . N.
Γρηγόρ. Κορριωτάκης . .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . .
Γεώργιος Περωτὴς . . N.	Δημ. Δημητρακόπουλος .
Κωνς. Νταβρὲς . . . N.	Γεώρ. Κάνδυας . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας	Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . .	Ν. Σημάντης . . . . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . .	Κωνς. Ἀξελὸς . . . N.
Λάμπρος Ροΐλὸς . . . N.	Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος .
Κωνς. Λαμπρινόπουλος .	Γ. Μαθειοχωρίτης . . N.
Π. Κολποδῖνος . . . N.	Κίμων Χριστοδούλου . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.	Νικ. Πιεράκος . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .	Σταυρ. Καπετανάκης . N.
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος .	Δημ. Πικουλάκης . . N.
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος N.	Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Ἐμμανουὴλ Καραμάνος . .	Ζ. Λ. Ζαρειφόπουλος . .

Νικόλαος Μασγούλας . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . .	Δημήτριος Δρόσος . . N.
Νάκος Πανουριᾶς . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . N.
Παπᾶ Κώνστας Ταμάλας. .	Κυριάκος Πονηρόπουλος .
Κωνστ. Βλάμης	Ἀναγ. Παπατσώρης . . N.
Περικλ. Καλαμογδάρτης N.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Σιδέρης Πράτσικας . .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . N.
Παν. Πατρινὸς	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Κωνστ. Σκουρλέτης . . .	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου N.	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . N.
Ἀναγν. Τατόπουλος . . .	Πέτρος Χ. Πέτρου . . .
Κωνς. Δαρειώτης . . .	Κ. Διβδουνιώτης . . N.
Ἰω. Γεωργάρας . . . . N.	Μ. Χουρμούζης . . . .
Γ. Νικολάου	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . .
Ζαννὴς Μαραγκὸς. . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Μιχαὴλ Σαλομὸς . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . . N.
Εὐστράτιος Παρίσης . N.	

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ νομοσχεδίου, μεθ' ἡμέρας δ' ἐπανεχθείσης κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἐμμ. Ἀντίπα καὶ Π. Κολποδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ἴδιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ δ' ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι παραδέχεται ταύτην μὲ μόνην τὴν διαφορὰν τοῦ νὰ μεταβληθῇ ἡ λέξις «καθίσταται εἰς «χαρακτηρίζεται» ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν τροποποίησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ μεταβολήν, ἔχει δ' οὕτω·

ΚΕΦ. Α'.

Περὶ βαθμοῦ.

«Ἄρθρ. 1. Ὁ βαθμὸς ἀπονέμεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, καὶ χαρακτηρίζει τὸν ἀξιωματικόν.

Ὁ ἀξιωματικὸς στερεῖται τοῦ βαθμοῦ του μόνον ἕνεκά τινος τῶν ἑξῆς αἰτιῶν,

α') Παραιτήσεως αἰτηθείσης καὶ παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐγκριθείσης.

β') Ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου Ἕλληνος ἀπαγγελθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

γ') Καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικὴν, ἢ ἕνεκα πλημμελήματος προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 22 τοῦ ποιν. νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836.

δ') Καθαιρέσεως καταγνωσθείσης δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου.

Ἐκτὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν νόμων περιπτώσεων ἡ καθαίρεσις καταγινώσκεται δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἐν περιπτώσει.

1. Παρανόμου ἀπὸ τῆς θεσεώς του ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ διαρκεσάσης ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας.

2. Ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν διαθεσιμότητι, ἢ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ ἐκτὸς τοῦ κράτους, διαρκεσάσης ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως.»

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 2,3,4 καὶ 5, ἔχοντα οὕτω·

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ καταστάσεως τῶν Ἀξιωματικῶν.

« Ἄρθρ. 2. Οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν δύνανται νὰ διατελῶσιν εἰμὴ εἰς τὰς ἀκολούθους τέσσαρας καταστάσεις.

Εἰς κατάστασιν ἐνεργείας ἢ διαθεσιμότητος.

Ἀργίας,

Ἀποταξεως,

Ἀποστρατείας.

Περὶ ἐνεργείας καὶ διαθεσιμότητος·

Ἄρθρ. 3. Ἐνέργεια εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ ἐγγεγραμμένου εἰς τοὺς καταστατικοὺς καταλόγους τοῦ προσωπικοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ ὑπηρετοῦντος εἰς θέσιν τινὰ τοῦ Βασ. ναυτικοῦ νενομοθετημένην, ἢ τοῦ ἐπιφορτισμένου προσκαίρως εἰδικήν τινα ὑπηρεσίαν ἢ ἀποστολήν, καὶ τοι μὴ ἐγγεγραμμένου εἰς αὐτούς.

Διαθεσιμότης δὲ εἶναι ἡ εἰδικὴ κατάστασις τῶν ναυάρχων, καὶ τῶν λοιπῶν μαχίμων ἀξιωματικῶν, ἐγγεγραμμένων μὲν εἰς τοὺς καταλόγους, διατελούντων δὲ προσκαίρως ἄνευ ὑπηρεσίας.

Περὶ ἀργίας.

Ἄρθρ. 4. Ἀργία εἶναι, ἡ κατάστασις τοῦ ἀπὸ τῶν καταλόγων διαγεγραμμένου καὶ ἄνευ θέσεως, ἢ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικὸς δὲν τίθεται εἰς κατάστασιν ἀργίας εἰμὴ·

α'. Διὰ διάλυσιν πληρώματος,

β'. Διὰ καταργησιν θέσεως,

γ'. Μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του ἐξ αἰχμαλωσίας, ἐὰν ἡ θέσις τοῦ ὑπ' ἄλλου κατέχεται,

δ'. Διὰ χρόνιον ἰατὸν νόσημα,

ε. Διὰ πρόσκαιρον, ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παῦσιν ἀπὸ τῆς θέσεως. »

Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ 6 ἄρθρου, ὁ μὲν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς ἐπρότεινε νὰ διορθωθῶσιν αἱ ἀρχικαὶ λέξεις « ἢ διὰ χρόνον » εἰς « ἢ διὰ πρόσκαιρον χρόνον. » ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν διόρθωσιν ταύτην, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 7, 8, 9, καὶ 10, δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχουσι δὲ οὕτως·

« Ἄρθρ. 6. Ἡ διὰ πρόσκαιρον ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παῦσις ἀπὸ τῆς θέσεως εἰς κατάστασιν ἀργίας μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ στηριζομένῃ εἰς δικαιολογητικὰς ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων ναυτικῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἕνεκα διαλύσεως πληρώματος, ἢ καταργήσεως θέσεως, ἢ ὡς ὑπεράριθμοι μετὰ τὴν ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπάνοδόν των ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ ἑκάστου βαθμοῦ, ἀνακαλοῦνται εἰς ἐνέργειαν, διοριζόμενοι κατ' ἀρχαιότητα εἰς τὸ ἥμισυ τῶν κενῶν θέσεων τοῦ βαθμοῦ των· ὁ δὲ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, λογίζεται ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς διευθύνσεως (commandement) καὶ τὸ τῶν συντάξεων τῆς ἀποτάξεως καὶ τῆς ἀποστρατείας.

Ἄρθρ. 8. Οἱ διατελοῦντες ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοὶ ἕνεκα χρονίου νοσήματος, ἢ ἕνεκα προσκαίρου ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως, ἀνακαλοῦνται μὲν εἰς ἐνέργειαν, ὁ χρόνος ὅμως, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, δὲν λογίζεται ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία, εἰμὴ ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα μόνον τῶν συντάξεων.

Περὶ ἀποτάξεως.

Ἄρθρ. 9. Ἀπόταξις εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ ἄνευ θέσεως ἢ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ, τοῦ εἰς ἐνέργειαν ἀμετακλήτου, καὶ μὴ ἔχοντος κεκτημένον τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως τὸ δικαίωμα.

Ἄρθρ. 10. Οἱ ἀξιωματικοὶ τίθενται εἰς ἀπόταξιν·

ά. Δι' ἀνίατον νόσημα,

β'. Διὰ λόγους πειθαρχικούς. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 11 ἄρθρον μετὰ τὴν ἑρεξῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς·

« Ἀντὶ τῶν λέξεων « οἱ τύποι » καὶ « διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ » τὰς ὁποίας ἔχει τὸ νομοσχέδιον ἐν τοῖς ἄρθ. 11 καὶ 13 ἡ ἐπιτροπή σας ἔκρινε καταλληλοτέρας τὰς ἑξῆς « τὰ καθήκοντα » καὶ « διὰ Β. διατάγματος. »

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτό, ὡς καὶ τὸ 12 καὶ 13 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ 11 καὶ 13 γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσι δ' οὕτω·

Περὶ ἀποτάξεως δι' ἀνίατον νόσημα.

« Ἄρθρ. 11. Ἡ δι' ἀνίατον νόσημα εἰς κατάστασιν ἀποτάξεως μετάθεσις ἀποφαίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένην εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἰατρικοῦ συμβουλίου, τοῦ ὁποίου ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα θέλουν ὁρισθῆ, κατὰ τὰς διατάξεις, τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, διὰ Β. διατάγματος.

Περὶ ἀποτάξεως διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Ἄρθρ. 12. Οἱ λόγοι, δι' οὓς ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται πειθαρχικῶς εἰς ἀπόταξιν, εἶναι·

ά. Συνήθης ἀπρεπὴς διαγωγή,

β'. Βαρέα πταίσματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ τὴν πειθαρχίαν,

γ'. Παραπτώματα ἀφορῶντα τὴν στρατιωτικὴν τιμήν,

δ'. Παράτασις τῆς ἐν ἀργίᾳ καταστάσεως ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τὸν ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ.

Ἄρθρ. 13. Ἡ ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις τῶν ἐν ἐνεργείᾳ, ἢ τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν ἀποφαίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένῃ εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἀνακριτικοῦ συμβουλίου, ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ὁποίου θέλουν ὁρισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

Ἡ εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις ἕνεκα παρατάσεως τῆς ἐν ἀργίᾳ καταστάσεως ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη, τότε μόνον ἀποφαίζεται, ὅταν τὸ ἀνακριτικὸν συμβούλιον κηρύξῃ τὸν ἀξιωματικὸν ἀνεπιδέκτον ἀνακλήσεως εἰς ἐνέργειαν.

Αἱ γνωμοδοτήσεις τοῦ ἀνακριτικοῦ συμβουλίου τροποποιοῦνται μόνον ὑπὲρ τοῦ ἀξιωματικοῦ. »

Ὡσαύτως ἀνεγνώσθη καὶ τὸ 14 ἄρθρον, ὑποδιαιρεθὲν, κατὰ

τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, εἰς τρία ἄρθρα, τὰ ὁποῖα, συναινούντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως ὡς ἑξῆς·

Περὶ ἀποστρατείας.

« Ἄρθρ. 14. Ἀποστρατεία εἶναι ἡ τελευταία κατάστασις τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐπανερχομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, καὶ ἀπολαμβάνοντος τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένην σύνταξιν.

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀποστρατείαν.

ά) κατ' αἴτησίν του,

β') Ἕνεκα ἀποδεδειγμένης ἀνικανότητος πρὸς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρ. 16. Ἡ εἰς κατάστασιν ἀποστρατείας μετάθεσις ἀποφαίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη ἐν περιπτώσει οἰκείας θελήσεως εἰς δικαιολογητικὴν ἔκθεσιν τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἀποστρατεύσιν, ἐν περιπτώσει δὲ ἀνικανότητος, εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἀρμοδίου συμβουλίου, τοῦ ὁποίου ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα θέλουν ὁρισθῆ διὰ Βασιλ. Διατάγματος. »

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, μεταβληθέντα εἰς 17, 18, 19 καὶ 20· ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ μισθοδοσίας.

« Ἄρθρ. 17. Ὁ μισθὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν καὶ πᾶν εἰς αὐτοὺς χορηγούμενον εἶδος ἐπιμισθίου ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρου νόμου. Ὡς μισθὸς δὲ τῆς ἀργίας ὁρίζεται·

α) Διὰ μὲν τοὺς ἕνεκα διαλύσεως πληρώματος, καταργήσεως θέσεως, ἐπανόδου ἐξ αἰχμαλωσίας, ἢ ἐκτοῦ χρονίου νοσήματος ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντας, τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ καθαροῦ μισθοῦ.

β') Διὰ δὲ τοὺς διατελοῦντας ἐν ἀργίᾳ ἕνεκα προσκαίρου ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παύσεως ἀπὸ τῆς θέσεώς των, τὰ δύω πεμπτημόρια τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρ. 18. Οἱ εἰς κατάστασιν ἀποτάξεως διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ, λαμβάνουν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὡρισμένην δι' αὐτοὺς σύνταξιν.

ΚΕΦ. Δ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 19. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει δι' ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς

διατάξεών των και εις τους ισοβάθμους αύτων υπαλλήλους εκάστου κλάδου.

Άρθρ. 20. Ο αξιωματικός, διά δικαστικής αποφάσεως εις φυλάκισιν υπερεξάμηνον καταδικασθείς, τίθεται εις αργίαν ή αποτάσσεται, τηρουμένων των εν τοις άρθρ. 6 και 13 διατάξεων.

Η διάρκεια της φυλακίσεως δεν λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας, ούδ' ως προς αυτό της αποστρατευτικής συντάξεως το δικαίωμα.»

Αναγνωσθέντος και του γενομένου 21 άρθρου μετά της επομένης γνώμης της επιτροπής,

« Ο τελευταίος παράγραφος του άρθρου 21 περί δημοσιεύσεως των νόμων απαλείφεται ως περιττός, καθότι το διάταγμα της 1 Φεβρουαρίου 1833 προβλέπει τα περί δημοσιεύσεως των νόμων και διαταγμάτων διά της εφημερίδος της Κυβερνήσεως.»

Αντέλεξέ τις, ότι δεν είναι περιττός ο β'. του άρθρου παράγραφος, επειδή, εκτός της οριζομένης υπό του Β. Διατάγματος του 1833 συνήθους δημοσιεύσεως των νόμων, γίνεται ενταύθα και έτερα προς όλας τας ναυτικάς αρχάς, αίτινες πάλιν κοινοποιούσι προς τους αξιωματικούς τους δημοσιευομένους νόμους και κανονισμούς. Ο παράγραφος λοιπόν ούτος του άρθρου, ορίζων τα περί της διπλής ταύτης δημοσιεύσεως, είναι αναγκαίος, και δεν πρέπει να εξαλειφθή.

Επί τούτοις ή Βουλή παρεδέχθη και το ανωτέρω άρθρον κατά το νομοσχέδιον, ως και το μετ' αυτό 21, μεταβληθέν εις 22, δι' ειδικής ανωστάσεως· έχουσι δ' ούτω·

« Άρθρ. 21. Ο θάνατος των αξιωματικών, ή στέρησις του βαθμού των, ή μεταβολή της καταστάσεώς των και τα αίτια τούτων, δημοσιεύονται πάραυτα διά της εφημερίδος της Κυβερνήσεως, της οποίας περικοπή εις ιδιαίτερον έντυπον φύλλον αποστέλλεται προς τας Ναυτικάς αρχάς, ίνα κοινοποιηθή παρ' αυτών πάσι τοις εν ενεργεία και τοις εν αργία αξιωματικοίς.

Οι περί Β. Ναυτικού κανονισμοί και νόμοι, δημοσιεύονται κατά τον αυτόν τρόπον.

Άρθρ. 22. Άπασαι αι εις τας εν τω παρόντι νόμω αντιβαίνουσαι διατάξεις καταργούνται.»

Γενομένης δε και επί του συνόλου του νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ονομαστικήν κλήσιν υπό τους ψηφολήπτας Ήμ. Αντίπαν και Π. Τσαννετάκην, συνήχθη, κατά πρωτόκολλον όμοιον τοις προηγηθείσιν, ότι ή Βουλή παρεδέχθη το σύνολον αυτού παμψηφεί διά ψήφων 72· έχει δ' ούτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής και της Γερουσίας, αποφασίσαμεν και διατάττομεν.

ΚΕΦ. Α'.

Περί βαθμού.

Άρθρ. 1. Ο βαθμός απονέμεται υπό του Βασιλέως και χαρακτηρίζει τον αξιωματικόν.

Ο αξιωματικός στερείται του βαθμού του ένεκά τινος των εξής αιτιών·

α') Παραιτήσεως αιτηθείσης και παρά του Βασιλέως εγκριθείσης·

β') Απωλείας της ιδιότητος του πολίτου Έλληνος, αποκηρυχθείσης διά δικαστικής αποφάσεως·

γ') Καταδίκης εις ποινήν εγκληματικήν, ή ένεκα πλημμελήματος προβλεπομένου υπό του άρθρου 22 του ποιν. νόμου, ως ετροποποιήθη διά του νόμου του από 20 Μαΐου 1836·

δ') Καθαιρέσεως, καταγνωσθείσης δι' αποφάσεως πολεμικού συμβουλίου.

Εκτός των οριζομένων υπό των νόμων περιπτώσεως, ή καθαίρεσις καταγινώσκεται δι' αποφάσεως πολεμικού συμβουλίου και εν περιπτώσει,

1) Παρανόμου από της θέσεώς του απουσίας του εν ενεργεία αξιωματικού, διαρκεσάσης υπέρ τους τρεις μήνας·

2) Απουσίας του εν ενεργεία, εν διαθεσιμότητι ή εν αργία αξιωματικού εντός του Κράτους, διαρκεσάσης υπέρ τας δέκα πέντε ημέρας άνευ εγκρίσεως του Βασιλέως.

ΚΕΦ. Β'.

Περί καταστάσεως των αξιωματικών.

Άρθρ. 2. Οι αξιωματικοί δεν δύνανται να διατελώσιν είμη εις τας ακολούθους τέσσαρας καταστάσεις.

Εις κατάστασιν ενεργείας ή διαθεσιμότητος·

Αργίας.
Αποτάξεως,
Αποστρατείας.

Περί ενεργείας και διαθεσιμότητος.

Άρθρ. 3. Ενέργεια είναι ή κατάστασις του αξιωματικού, του εγγεγραμμένου εις τους καταστατικούς καταλόγους του προσωπικού της ναυτικής δυνάμεως, και υπηρετούντος εις θέσιν τινά του Β. ναυτικού νενομοθετημένην, ή του επιφορτισμένου προ-

σκαίρως εἰδικήν τινα ὑπηρεσίαν ἡ ἀποστολήν, καὶ τοι μὴ ἐγγεγραμμένου εἰς αὐτούς.

Διαθεσιμότης δὲ εἶναι ἡ εἰδικὴ κατάστασις τῶν ναυάρχων καὶ τῶν λοιπῶν μαχίμων ἀξιωματικῶν, ἐγγεγραμμένων μὲν εἰς τοὺς καταλόγους, διατελούντων δὲ προσκαίρως ἄνευ ὑπηρεσίας.

Περὶ ἀργίας.

Ἄρθρ. 4. Ἀργία εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ ἀπὸ τῶν καταλόγων διαγεγραμμένου καὶ ἄνευ θέσεως, ἢ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικὸς δὲν τίθεται εἰς κατάστασιν ἀργίας εἰμὴ·

α') Διὰ διάλυσιν πληρώματος,

β') Διὰ κατάργησιν θέσεως,

γ') Μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του ἐξ αἰχμαλωσίας, ἐὰν ἡ θέσις του ὑπ' ἄλλου κατέχηται,

δ') Διὰ χρόνιον ἰατὸν νόσημα,

ε) Διὰ πρόσκαιρον, ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παῦσιν ἀπὸ τῆς θέσεως.

Ἄρθρ. 6. Ἡ διὰ πρόσκαιρον ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παῦσις ἀπὸ τῆς θέσεως εἰς κατάστασιν ἀργίας μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένῃ εἰς δικαιολογητικὰς ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων ναυτικῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἕνεκα διαλύσεως πληρώματος, ἢ καταργήσεως θέσεως, ἢ ὡς ὑπεράριθμοι μετὰ τὴν ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπάνοδόν των ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ ἑκάστου βαθμοῦ ἀνακαλοῦνται εἰς ἐνέργειαν, διορίζόμενοι κατ' ἀρχαιότητα εἰς τὸ ἥμισυ τῶν κενῶν θέσεων τοῦ βαθμοῦ των· ὁ δὲ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, λογίζεται ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς διευθύνσεως (commandement) καὶ τὸ τῶν συντάξεων τῆς ἀποταξέως καὶ τῆς ἀποστρατείας.

Ἄρθρ. 8. Οἱ διατελοῦντες ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοὶ ἕνεκα χρονίου νοσήματος, ἢ ἕνεκα προσκαίρου ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως, ἀνακαλοῦνται μὲν εἰς ἐνέργειαν, ὁ χρόνος ὅμως, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, δὲν λογίζεται ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία, εἰμὴ ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα μόνον τῶν συντάξεων.

Περὶ ἀποταξέως.

Ἄρθρ. 9. Ἀπόταξις εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ ἄνευ θέσεως, ἢ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ, τοῦ εἰς ἐνέργειαν ἀμεταβλήτου, καὶ μὴ ἔχοντος κεκτημένον τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως τὸ δικαίωμα.

Ἄρθρ. 10. Οἱ ἀξιωματικοὶ τίθενται εἰς ἀπόταξιν·

α. Δι' ἀνίατον νόσημα,

β. Διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Περὶ ἀποταξέως δι' ἀνίατον νόσημα.

Ἄρθρ. 11. Ἡ δι' ἀνίατον νόσημα εἰς κατάστασιν ἀποταξέως μετάθεσις, ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένην εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἰατρικοῦ συμβουλίου, τοῦ ὁποίου ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα θέλουν ὁρισθῆ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, διὰ Β. διατάγματος.

Περὶ ἀποταξέως διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Ἄρθρ. 12. Οἱ λόγοι, δι' οὓς ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται πειθαρχικῶς εἰς ἀπόταξιν εἶναι·

α. Συνήθεις ἀπρεπὴς διαγωγή,

β. Βαρέα πταίσματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ τὴν πειθαρχίαν,

γ. Παραπτώματα ἀφορῶντα τὴν στρατιωτικὴν τιμήν,

δ. Παράτασις τῆς ἐν ἀργίᾳ καταστάσεως ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τὸν ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ.

Ἄρθρ. 13. Ἡ ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἀνακριτικοῦ συμβουλίου, ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ὁποίου θέλουν ὁρισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

Ἡ εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις ἕνεκα παρατάσεως τῆς ἐν ἀργίᾳ καταστάσεως ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη, τότε μόνον ἀποφασίζεται, ὅταν τὸ ἀνακριτικὸν συμβούλιον κηρύξῃ τὸν ἀξιωματικὸν ἀνεπίδεκτον ἀνακλήσεως εἰς ἐνέργειαν.

Αἱ γνωμοδοτήσεις τοῦ ἀνακριτικοῦ συμβουλίου προποποιοῦνται μόνον ὑπὲρ τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Περὶ ἀποστρατείας.

Ἄρθρ. 14. Ἀποστρατεία εἶναι ἡ τελευταία κατάστασις τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐπανερχομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, καὶ ἀπολαμβάνοντος τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένην σύνταξιν.

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀποστρατείαν·

α. Κατ' αἴτησίν του·

β'. Ἕνεκα ἀποδεδειγμένης ἀνικανότητος πρὸς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρ. 16. Ἡ εἰς κατάστασιν ἀποστρατείας μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένῃ ἐν περιπτώσει εἰκαίας θελήσεως εἰς δικαιολογητικὴν ἔκθεσιν τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἀποστράτευσιν, ἐν περιπτώσει δὲ ἀνικανότητος, εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἀρμοδίου συμβουλίου, τοῦ ὁποίου ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα θέλουν ὁρισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

ΚΕΦ. Γ'

Περὶ μισθοδοσίας.

Ἄρθρ. 17. Ὁ μισθὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν ἐνδιαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν καὶ πᾶν εἰς αὐτοὺς χορηγούμενον εἶδος ἐπιμισθίου, ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρου νόμου. Ὡς μισθὸς δὲ τῆς ἀργίας ὁρίζεται·

α') Διὰ μὲν τοὺς ἕνεκα διαλύσεως πληρώματος, καταργήσεως θέσεως, ἐπανόδου ἐξ αἰχμαλωσίας, ἢ ἑκατοῦ χρονίου νοσήματος ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντας, τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ καθαροῦ μισθοῦ.

β') Διὰ δὲ τοὺς διατελοῦντας ἐν ἀργίᾳ, ἕνεκα προσκαίρου ἢ ἐπ' ἀόριστον χρόνον παύσεως ἀπὸ τῆς θέσεώς των, τὰ δύο πεμπτημόρια τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρ. 18. Οἱ εἰς κατάστασιν ἀποτάξεως διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ λαμβάνουν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὡρισμένην δι' αὐτοὺς σύνταξιν.

ΚΕΦ. Δ'

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 19. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει δι' ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς διατάξεών των, καὶ εἰς τοὺς ἰσοβάθμους αὐτῶν ὑπαλλήλους ἑκάστου κλάδου.

Ἄρθρ. 20. Ὁ ἀξιωματικός, ὁ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἰς φυλάκισιν ὑπερξάμηνον καταδικασθείς, τίθεται εἰς ἀργίαν, ἢ ἀποτάσσεται, τηρουμένων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 6 καὶ 13 διατάξεων.

Ἡ διάρκεια τῆς φυλακίσεως δὲν λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, οὐδ' ὡς πρὸς αὐτὸ τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως τὸ δικαίωμα.

Ἄρθρ. 21. Ὁ θάνατος τῶν ἀξιωματικῶν, ἡ στέρησις τοῦ βαθμοῦ των, ἡ μεταβολὴ τῆς καταστάσεώς των καὶ τὰ αἴτια τούτων δημοσιεύονται παράντα διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας περικοπὴ εἰς ἰδιαίτερον ἔντυπον φύλλον ἀποστέλλεται πρὸς τὰς Ναυτικὰς ἀρχάς, ἵνα κοινοποιηθῇ παρ' αὐτῶν πᾶσι τοῖς ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τοῖς ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῖς.

Οἱ περὶ Β. Ναυτικοῦ κανονισμοὶ καὶ νόμοι δημοσιεύονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἄρθρ. 22. Ἅπασαι αἱ εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀντιβαίνουσαι διατάξεις καταργοῦνται. »

Προὐτίθη ἔπειτα ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προβιβασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ νομοσχεδίου, μηδεμιᾶς δ' ἐπενεχθείσης κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Π. Τσαννετάκην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως τὸ 1 ἄρθρον, ἐφ' οὗ ἐπροτάθη νὰ μεταβληθῶσιν αἱ λέξεις τοῦ τελευταίου παραγράφου « διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ, εἰς « διὰ Β. διατάγματος » καὶ ἐγένετο δεκτὸν κατὰ τὴν μεταβολὴν ταύτην δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β'. τάξεως,

α'. Ἐὰν δὲν συνεπλήρωσε τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας του,

β'. Ἐὰν δὲν ὑπηρέτησεν εἰς τὸ Β. ναυτικὸν δύο τοὐλάχιστον πλήρη ἔτη ὡς δόκιμος, ἢ ὡς μάχιμος ὑπαξιωματικὸς Α. τάξεως, ἢ ὡς ἐπίκουρος ὑποπλοίαρχος,

γ'. Ἐὰν μετὰ παρέλευσιν τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης δὲν ὑποβληθῇ, καὶ δὲν εὐδοκιμήσῃ εἰς τὰς ἀπαιτουμένας πρὸς προαγωγήν του ἐξετάσεις.

Τὸ εἶδος καὶ ὁ τρόπος τῶν ἐξετάσεων ὁρίζονται διὰ Β. διατάγματος. »

Ἀναγνωσθέντα δὲ κατὰ σειρὰν καὶ τὰ ἄρθρα 2,3,4,5,6,7,8,9, 10,11,12,13,14,15,16,17,18 καὶ 19, ἐγένοντο δεκτὰ ἕκαστον τούτων δι' ἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Α. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ ὡς ὑποπλοίαρχος Β'. τρία τοὐλάχιστον ἔτη.

Ἄρθρ. 3. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Γ'. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ ὡς ὑποπλοίαρχος Α. τέσσαρα τοὐλάχιστον ἔτη.

Ἄρθρ. 4. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Β'. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ δύο τοὐλάχιστον ἔτη ὡς πλοίαρχος Γ'.

Ἄρθρ. 5. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Α. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ δύο τοὐλάχιστον ἔτη ὡς πλοίαρχος Β',

Ἄρθρ. 6. Οὐδεὶς λαμβάνει βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ πλοιάρχου Α'. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ τρία τοὐλάχιστον ἔτη μὲ τὸν ἀμέσως, τοῦ εἰς ὃν πρόκειται νὰ προβιβασθῇ κατώτερον.

Ἄρθρ. 7. Οἱ προβιβασμοὶ γίνονται κατὰ σχετικὴν τοῦ βαθμοῦ ἀρχαιότητα, καὶ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως, ὡς ἕπεται·

ά. Εἰς τὰ δύω τρίτα τῶν κενῶν θέσεων τῶν ὑποπλοιάρχων Β'. τάξεως διορίζονται ἀξιωματικοὶ, προβιβαζόμενοι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β'. τάξεως κατ' ἀρχαιότητα· εἰς δὲ τὸ ἕτερον τρίτον μαχίμου ὑπαξιωματικοὶ Α'. τάξεως, καὶ ἐπίκουροι ὑποπλοίαρχοι, προβιβαζόμενοι κατ' ἐκλογήν·

Ἐν ἐλλείψει τοιούτων ὑπαξιωματικῶν καὶ ἐπικούρων ὑποπλοιάρχων, ἅπαντες οἱ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β'. τάξεως προβιβαζόμενοι λαμβάνονται ἐκ τῶν δοκίμων κατ' ἀρχαιότητα·

β'. Αἱ κεναὶ θέσεις τῶν ὑποπλοιάρχων Α'. καὶ τῶν πλοιάρχων Γ'. τάξεως πληροῦνται, αἱ μὲν ὑπ' ὑποπλοιάρχων Β'. αἱ δὲ ὑπ' ὑποπλοιάρχων Α'. προβιβαζομένων εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον, τοῦ ὁποίου φέρουσι βαθμὸν, τῶν μὲν δύω τρίτων αὐτῶν κατ' ἀρχαιότητα, τῶν δὲ λοιπῶν κατ' ἐκλογήν·

γ'. Αἱ κεναὶ θέσεις τῶν πλοιάρχων Β'. τάξεως, πληροῦνται ὑπὸ πλοιάρχων Γ'. προβιβαζομένων εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Β'. τῶν μὲν δύω τρίτων αὐτῶν κατ' ἐκλογήν, τῶν δὲ λοιπῶν κατ' ἀρχαιότητα·

δ'. Οἱ πλοίαρχοι Β'. τάξεως καὶ οἱ τούτων ἀνώτεροι προβιβάζονται κατ' ἐκλογήν.

Ἄρθρ. 8. Ἡ σχετικὴ ἀρχαιότης ἑκάστου ἐξεταζθέντος, καὶ εὐδοκιμήσαντος δοκίμου ἄρχεται ἀπ' τῆς ἡμέρας ἀποπερατωθῶσιν αἱ ἐξετάσεις του, προσδιοριζομένη, ἐν περιπτώσει πολλῶν συναμα ἐξεταζομένων, ἀναλόγως τῆς ἀναδειχθείσης ὑπ' ἑκάστου ἱκανότητος. Ἡ δὲ σχετικὴ ἀρχαιότης τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου βαθμοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ περὶ διορισμοῦ, εἰς ὃν ἔχουσι βαθμὸν Β. διατάγματος προσδιοριζομένη ἐν περιπτώσει ὁμοίας χρονολογίας, ἀναλόγως τῆς σχετικῆς ἀρχαιότητος, ἣν εἶχον εἰς τὸν ἀμέσως κατωτερον βαθμόν.

Ἄρθρ. 9. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἀξιωματικὸς διαμένει διαγεγραμμένος ἀπὸ τῶν καταλόγων, δὲν καταλογίζεται εἰς τὴν ἀρχαιότητά του, εἰμὴ εἰς τὰς ἑξῆς μόνον περιπτώσεις·

ά. Ἐν περιπτώσει εἰδικῆς ὑπηρεσίας, ἢ ἀποστολῆς, καὶ τοῦ ἀσχέτου μὲ τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν,

β'. Διαλύσεως πληρώματος,

γ'. Καταργήσεως θέσεως.

Ἄρθρ. 10. Οἱ αἰχμάλωτοι ἀξιωματικοὶ, ἐὰν κατὰ τὸν αἰχμαλωτισμὸν των ἀποδεδειγμένως ἐξεπλήρωσαν τὸ τῆς ἀμύνης καθῆκον, λογίζονται ὡς ἐν ἐνεργείᾳ ὄντες, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ κατ' ἀρχαιότητα δικαίωμα τοῦ καθ' ἕνα μόνον βαθμὸν προβιβασμοῦ των.

Ἄρθρ. 11. Ἐν καιρῷ πολέμου, ὁ πρὸς προβιβασμὸν ἀπαιτούμενος χρόνος ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ· οὐδόλως δὲ ὑπ' ὄψιν λαμβάνεται ἐν περιπτώσει ἀνδραγαθήματος πασιφανοῦς, ἀναφερομένου ῥητῶς εἰς τὸ περὶ προβιβασμοῦ Β. διάταγμα.

Ὁ χρόνος οὗτος δὲν λαμβάνεται ὑπ ὄψιν καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ κεναὶ θέσεις δὲν δύνανται νὰ πληρωθῶσι, τηρουμένων τῶν ἀρρήτων αὐτῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 12. Αἱ κενούμεναι θέσεις τῶν μαχίμων ἀξιωματικῶν ἕνεκα μεταθέσεως αὐτῶν εἰς κατάστασιν ἀργίας, δὲν πληροῦνται διὰ προβιβασμοῦ, εἰμὴ ἐν ἐλλείψει διαθεσίμων.

Ἄρθρ. 13. Οὐδεὶς ἀξιωματικὸς δύναται νὰ κατέχῃ θέσιν, προσδιωρισμένην διὰ βαθμὸν κατώτερον τοῦ βαθμοῦ του.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Βασ. ναυτικοῦ καὶ ἡ ναυτικὴ βαθμολογία ὁρίζονται διὰ Βασ. διατάγματος.

Ἄρθρ. 15. Ἕκαστος προβιβασμὸς ἀξιωματικοῦ δημοσιεύεται πάντα διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καταδεικνυομένων τῶν αἰτίων καὶ τοῦ τρόπου τοῦ προβιβασμοῦ.

Ὁ κατάλογος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὑποβαθμίων μὲ αὐτοὺς ὑπαλλήλων τοῦ ναυτικοῦ, ἐκδίδεται καθ' ἕκαστον ἔτος.

Ἄρθρ. 16. Οὐδεὶς ἀποτεταγμένος, ἢ ἀποστρατευμένος ἀξιωματικὸς προβιβάζεται, ἢ ἀνακαλεῖται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυτικοῦ.

Ἄρθρ. 17. Ἄχρις οὗ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κανονισθῶσιν ὁριστικῶς τὰ περὶ προβιβασμοῦ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ Βασ. ναυτικοῦ, περὶ οὗ δὲν προβλέπει ὁ παρὼν νόμος, οἱ τὸ προσωπικὸν τοῦτο συνιστῶντες, θέλουσι προβιβάζεσθαι κατὰ τὴν ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ, ἢ τάξει σχετικὴν ἀρχαιότητα, ὁσάκις κεναὶ θέσεις ὑπάρχωσιν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διατάξεως ταύτης, οἱ εἰς τὰ τεχνικὰ ναυτικὰ σώματα ὑπηρετοῦντες, τὰ περὶ προβιβασμοῦ τῶν ὁποίων θέλουσιν ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάγωνται εἰς τὰς ἄχρι τοῦδε διατάξεις.

Ἄρθρ. 18. Ἐν περιπτώσει προβλεπομένου πολέμου, ὑπαγορεύοντος αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, διορίζονται ἐπὶ τῶν Βασ. πλοίων, ἐν ἐλλείψει δοκίμων ἢ μαχίμων

ὑπαξιωματικῶν Α'. τάξεως, ἐμποροπλοίαρχοι διευθύνοντες ἐμπορικὰ πλοῖα δύω τοὐλάχιστον ἔτη.

Οἱ τοιοῦτοι καλοῦνται ἐπίκουροι ὑποπλοίαρχοι, καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τῶν διορισμόν των εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β'. τάξεως.

Ἄρθρ. 19. Ἁπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται. »

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72, ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β'. τάξεως,

α'. Ἐὰν δὲν συνεπλήρωσε τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας του,

β'. Ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ εἰς τὸ Β, ναυτικὸν δύω τοὐλάχιστον πλήρη ἔτη ὡς δόκιμος, ἢ ὡς μάχιμος ὑπαξιωματικὸς Α. τάξεως, ἢ ὡς ἐπίκουρος ὑποπλοίαρχος,

γ'. Ἐὰν μετὰ παρέλευσιν τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης δὲν ὑποβληθῇ καὶ δὲν εὐδοκιμήσῃ εἰς τὰς ἀπαιτουμένας πρὸς προαγωγήν του ἐξετάσεις.

Τὸ εἶδος καὶ ὁ τρόπος τῶν ἐξετάσεων ὁρίζονται διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ.

Ἄρθρ. 2. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Α.τάξεως,πρὶν ὑπηρετήσῃ ὡς ὑποπλοίαρχος Β'. τρία τοὐλάχιστον ἔτη.

Ἄρθρ. 3. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Γ'. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ ὡς ὑποπλοίαρχος Α. τέσσαρα τοὐλάχιστον ἔτη.

Ἄρθρ. 4. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Β'. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ τρία τοὐλάχιστον ἔτη ὡς πλοίαρχος Γ'.

Ἄρθρ. 5. Οὐδεὶς λαμβάνει τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Α. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ δύω τοὐλάχιστον ἔτη ὡς πλοίαρχος Β'.

Ἄρθρ. 6. Οὐδεὶς λαμβάνει βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ πλοιάρχου Α'. τάξεως, πρὶν ὑπηρετήσῃ τρία τοὐλάχιστον ἔτη μὲ τὸν ἀμέσως τοῦ ᾧ εἰς ὃν πρόκειται νὰ προβιβασθῇ κατώτερον.

Ἄρθρ. 7. Οἱ προβιβασμοὶ γίνονται κατὰ σχετικὴν τοῦ βαθμοῦ ἀρχαιότητα, καὶ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως, ὡς ἑπεται·

α'. Εἰς τὰ δύω τρίτα τῶν κενῶν θέσεων τῶν ὑποπλοιάρχων Β'. τάξεως διορίζονται δόκιμοι, προβιβαζόμενοι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β'. τάξεως κατ' ἀρχαιότητα· εἰς δὲ τὸ ἕτερον τρίτον μάχιμοι ὑπαξιωματικοὶ Α'. τάξεως καὶ ἐπίκουροι ὑποπλοίαρχοι, προβιβαζόμενοι κατ' ἐκλογήν.

Ἐν ἐλλείψει τοιούτων ὑπαξιωματικῶν καὶ ἐπικούρων ὑποπλοιάρχων, ἅπαντες οἱ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β'. τάξεως προβιβαζόμενοι, λαμβάνονται ἐκ τῶν δοκίμων κατ' ἀρχαιότητα.

β'. Αἱ κεναὶ θέσεις τῶν ὑποπλοιάρχων Α'. καὶ τῶν πλοιάρχων Γ'. τάξεως πληροῦνται, αἱ μὲν ὑφ' ὑποπλοιάρχων Β'. αἱ δὲ ὑφ' ὑποπλοιάρχων Α'. προβιβαζομένων εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ ὁποίου φέρουσι βαθμόν, τῶν μὲν δύω τρίτων αὐτῶν κατ' ἀρχαιότητα, τῶν δὲ λοιπῶν κατ' ἐκλογήν.

γ'. Αἱ κεναὶ θέσεις τῶν πλοιάρχων Β'. τάξεως, πληροῦνται ὑπὸ πλοιάρχων Γ'. προβιβαζομένων εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου Β'. τῶν μὲν δύω τρίτων αὐτῶν κατ' ἐκλογήν, τῶν δὲ λοιπῶν κατ' ἀρχαιότητα.

δ'. Οἱ πλοίαρχοι Β'. τάξεως καὶ οἱ τούτων ἀνώτεροι προβιβάζονται κατ' ἐκλογήν.

Ἄρθρ. 8. Ἡ σχετικὴ ἀρχαιότης ἑκάστου ἐξεταζθέντος καὶ εὐδοκιμήσαντος δοκίμου ἄρχεται, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀποπερατωθῶσιν αἱ ἐξετάσεις του, προσδιοριζομένη, ἐν περιπτώσει πολλῶν συναμα ἐξεταζομένων, ἀναλόγως τῆς ἀναδειχθείσης ὑφ' ἑκάστου ἱκανότητος. Ἡ δὲ σχετικὴ ἀρχαιότης τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου βαθμοῦ, ἄρχεται, ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ περὶ διορισμοῦ, εἰς ὃν ἔχουσι βαθμὸν Β. διατάγματος, προσδιοριζομένη, ἐν περιπτώσει ὁμοίας χρονολογίας, ἀναλόγως τῆς σχετικῆς ἀρχαιότητος, ἣν εἶχον εἰς τὸν ἀμέσως κατώτερον βαθμόν.

Ἄρθρ. 9. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἀξιωματικὸς διαμένει διαγεγραμμένος ἀπὸ τῶν καταλόγων, δὲν καταλογίζεται εἰς τὴν ἀρχαιότητά του, εἰμὴ εἰς τὰς ἑξῆς μόνον περιπτώσεις.

α'. Ἐν περιπτώσει εἰδικῆς ὑπηρεσίας ἢ ἀποστολῆς, καὶ τοι ἀσχέτου μὲ τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν,

β'. Διαλύσεως πληρώματος,

γ'. Καταργήσεως θέσεως.

Ἄρθρ. 10. Οἱ αἰχμάλωτοι ἀξιωματικοὶ, ἐὰν κατὰ τὸν αἰχμαλωτισμόν των ἀποδεδειγμένως ἐξεπλήρωσαν τὸ τῆς ἀμύνης

καθῆκον, λογίζονται ὡς ἐν ἐνεργείᾳ ὄντες, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ κατ' ἀρχαιότητα δικαίωμα τοῦ καθ' ἕνα μόνον βαθμὸν προβιβασμοῦ των.

Ἄρθρ. 11. Ἐν καιρῷ πολέμου, ὁ πρὸς προβιβασμὸν ἀπαιτούμενος χρόνος ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ· οὐδόλως δὲ ὑπ' ὄψιν λαμβάνεται ἐν περιπτώσει ἀνδραγαθήματος πασιφανοῦς, ἀναφερομένου ῥητῶς εἰς τὸ περὶ προβιβασμοῦ Β. διάταγμα.

Ὁ χρόνος οὗτος δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ κεναὶ θέσεις δὲν δύνανται νὰ πληρωθῶσι, τηρουμένων τῶν ἀφορουσῶν αὐτὸν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 12. Αἱ κενούμεναι θέσεις τῶν μαχίμων ἀξιωματικῶν ἕνεκα μεταθέσεως αὐτῶν εἰς κατάστασιν ἀργίας δὲν πληροῦνται διὰ προβιβασμοῦ, εἰμὴ ἐν ἐλλείψει διαθεσίμων.

Ἄρθρ. 13. Οὐδεὶς ἀξιωματικὸς δύναται νὰ κατέχῃ θέσιν προσδιωρισμένην διὰ βαθμὸν κατώτερον τοῦ βαθμοῦ του.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Βασ. ναυτικοῦ καὶ ἡ ναυτικὴ βαθμολογία ὁρίζονται διὰ Βασ. διατάγματος.

Ἄρθρ. 15. Ἕκαστος προβιβασμὸς ἀξιωματικοῦ δημοσιεύεται πάντοτε διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καταδεικνυομένων τῶν αἰτίων καὶ τοῦ τρόπου τοῦ προβιβασμοῦ.

Ὁ κατάλογος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἰσοβάθμων μὲ αὐτοὺς ὑπαλλήλων τοῦ ναυτικοῦ ἐκδίδεται καθ' ἕκαστον ἔτος.

Ἄρθρ. 16. Οὐδεὶς ἀποτεταγμένος ἢ ἀπεστρατευμένος ἀξιωματικὸς, προβιβάζεται, ἢ ἀνακαλεῖται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυτικοῦ.

Ἄρθρ. 17. Ἄχρις οὗ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κανονισθῶσιν ὁριστικῶς τὰ περὶ προβιβασμοῦ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ Βασ. ναυτικοῦ, περὶ οὗ δὲν προβλέπει ὁ παρὼν νόμος, οἱ τὸ προσωπικὸν τοῦτο συνιστῶντες θέλουσι προβιβάζεσθαι κατὰ τὴν ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ ἢ τάξει σχετικὴν ἀρχαιότητα, ὁσάκις κεναὶ θέσεις ὑπάρχωσιν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διατάξεως ταύτης οἱ εἰς τὰ τεχνικὰ ναυτικὰ σώματα ὑπηρετοῦντες, τὰ περὶ προβιβασμοῦ τῶν ὁποίων θέλουσιν ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάγωνται εἰς τὰς ἄχρι τοῦδε διατάξεις.

Ἄρθρ. 18. Ἐν περιπτώσει προβλεπομένου πολέμου, ὑπαγορεύοντος αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, διορίζονται ἐπὶ τῶν Βασ. πλοίων, ἐν ἐλλείψει δοκίμων ἢ μαχίμων ὑπαξιωματικῶν Α'. τάξεως, ἐμποροπλοίαρχοι διευθύνοντες ἐμπορικὰ πλοῖα δύω τοὐλάχιστον ἔτη.

Οἱ τοιοῦτοι καλοῦνται ἐπίκουροι ὑποπλοίαρχοι, καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν διορισμόν των εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου Β'. τάξεως.

Ἄρθρ. 19. Ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆναι ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐπιφορτίζεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργός. »

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ.Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΓ'.

Τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων Βουλευτῶν ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξε ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Καλαμογδάρτου ἐχορηγήθη αὐτῷ μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας, ὅπως μεταβῇ ἐκτὸς τοῦ Κράτους δι' ὑποθέσεις του.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

οἱ γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΑ'.

Τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων Βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ναυτικῶν συντάξεων εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, ἐλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐμελέτησε μετ' ἐπιστασίας τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν εἰσαχθὲν νομοσχέδιον, περὶ ναυτικῶν συντάξεων.

Ἡ ἀπονομὴ συντάξεων πρὸς τοὺς καταναλίσκοντας τὸν βίον των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πολιτείας, καὶ πιστῶς ὑπηρετοῦντας αὐτὴν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, μογθοῦντας, τραυματιζομένους, ἀνικάνους πρὸς ἄλλην ἐργασίαν καθισταμένους, καὶ τέλος ἀποθνήσκοντας, ἢ φονευομένους, εἶναι ἡ τελευταία παραμυθία των καὶ ἡ δικαιοτέρα ἀμοιβὴ τῶν ὑπηρεσιῶν των· καθὼς ἐπίσης εἶναι δίκαιον καὶ ἔργον πατρικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ πρόβλεψις τοιούτων συντάξεων διὰ τὰς ἐγκαταλειπομένας χήρας καὶ ὀρφανὰ αὐτῶν.

Περὶ ἀπονομῆς συντάξεων εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς τῆς ξηρᾶς καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν, ἐπιψήφισεν ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον νομοσχέδιον, ὅπερ, στηριζόμενον εἰς τὰς βάσεις τοῦ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου Γαλλικοῦ νόμου, κατηρτίσθη ἤδη, καὶ ἐδημοσιεύθη ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Περὶ δὲ τῶν συντάξεων τῶν εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν ἀναγομένων, ὡς καὶ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν αὐτῶν, προβλέπει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου τὰς διατάξεις ἡ ἐπιτροπή σας ἐξετάσασα μετ' ἀκριβείας, εὗρεν αὐτὰς ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων στηριζομένας μὲ ὀλίγας μόναν τροπολογίας, αἵτινες ὑπηγορεύθησαν ὑπὸ τῆς φυσικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν δύω ὑπηρεσιῶν σχετικῶς πρὸς τὴν πολιτείαν μας.

Ἑπομένως ἡ ἐπιτροπή σας παραδέχεται ὁμοφώνως τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου, ἀντικαθιστῶσα τὰς λέξεις «διοικητικοῦ κανονισμοῦ» διὰ τῶν λέξεων «Βασιλικοῦ Διατάγματος,» καὶ τροπολογοῦσα μόναν τὸ ἄρθρον 28 σχετικῶς πρὸς τὸ πρὸ μικροῦ ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ, διὰ τὸ εὐκρινέστερον, ὡς ἑρεξῆς.

Ἄρθρον 28.

«Ἡ σύνταξις ἢ τὸ πρὸς ἀπολαυὴν αὐτῆς δικαίωμα διακόπτεται·

α') Ἐν περιπτώσει καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικὴν, ἢ εἰς ποινὴν πλημμελήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τῆς 20 Μαΐου 1836, ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ ποινή·

β') Ἕνεκα ἀποβολῆς τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας, ἐν ὅσῳ ἡ ἀποβολὴ αὕτη διαρκεῖ·

γ') Ἕνεκα διαμονῆς ἐκτὸς τοῦ κράτους ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Ἐμ. Μοδινὸς, Ἰλ. Δωϊλας, Ἀ. Πέπας, Δ. Ῥαλλός.

Ὁ εἰσηγητὴς Δ. Γ. Φιλάρετος.»

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ εἴπῃ καὶ σήμερον, ὅτι ἡ ἀνοχὴ τῆς Βουλῆς ὑπερέβη πάντα ὅρον, καὶ ἐμπαίζεται προφανῶς ὑπὸ τῶν συγκροτούντων τὴν Κυβέρνησιν ὑπουργῶν. Ἀλλεπαλλήλως ἐζήτησεν, ὡς γνωστὸν, ἡ Βουλὴ νὰ εἰσαχθῇ ἐνώπιόν της ὁ περὶ συνταξεως νόμος, καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπεσχέθη μετὰ πολλῆς ἐμφάσεως, ὅτι θέλει εἰσαγάγει αὐτὸν, καθ' ὅσον εἶναι ἐγγὺς νὰ περαιωθῇ, καὶ ὅμως δύω ἤδη παρῆλθον σύνοδοι, καὶ ὁ νόμος αὐτὸς δὲν ὑπεβλήθη, καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ τέκναν τοῦ Γιατράκου ἐκπνέει ὑπὸ τῆς δυσεντερίας, ἡ δὲ κηδεία του θέλει γίνει δι' ἐλεημόνος συνδρομῆς. Ὁ πατὴρ ὅμως τοῦ τέκνου τούτου ὑπῆρξεν εἷς τῶν πρωταθλητῶν, καὶ εὑρέθη εἰς περιστάσεις τοιαύτας, ὥστε, ἂν ἤθελεν, ἠδύνατο νὰ ἐγκαταλείψῃ μεγάλην εἰς τὴν οἰκογένειάν του περιουσίαν. Διὰ τὴν βραδύτητα λοιπὸν τοῦ ῥηθέντος περὶ συντάξεων νόμου, ἀπευθύνει ἐπερώτησιν πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας ὑπουργὸν, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ προσκληθῇ, ὅπως δώσῃ λόγον· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου παρατηρεῖ, ὅτι ἐνῷ εἰς τοὺς συμβολαιογράφους εἶχε δοθῇ διὰ νόμου πίστωσις δισχιλίων δραχμῶν πρὸς διαχείρισιν χαρτοσήμου, ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς ἀνέτρεψε διὰ διατάγματος τὴν ἰσχὺν τοῦ ῥηθέντος νόμου· διὸ προτείνει νὰ παρουσιασθῇ, ὅπως δώσῃ λόγον καὶ περὶ τούτου.

Ἄλλου δέ τινος παρατηρήσαντος, ὅτι διὰ τὴν δευτέραν ἐπερώτησιν οὐχ ἧττον πρέπει νὰ προσληφθῇ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὡς δυνάμενος νὰ δώσῃ τὰς ἐκ τῆς θέσεώς του πληροφορίας, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ προσληφθῶσιν εἰς πρώτην μετὰ τὴν κύρωσιν τῶν πρακτικῶν συνεδρίασιν, ἀμφότεροι οἱ ὑπουργοὶ οὗτοι, ὅπως ἀπαντήσωσιν εἰς τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις.

Ἀκολούθως ἐξέθηκεν Ἕτερος, ὅτι πρὸ ὀκτὼ μηνῶν ἤδη κεῖται, ὡς γνωστόν, ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ Σώματος τούτου ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Μινώας, ἐπειδὴ εἶχε γίνει ἐπ' αὐτῆς πρότασις τις ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Τήνου, ἥτις παρεκίνησε πολλοὺς νὰ ἀναβάλωσι τὴν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἀπόφασίν των, μεχρισοῦ φανῇ ἡ τῆς προτάσεως ταύτης τύχη. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ πρότασις ἔπεσεν ἐν τῇ Γερουσίᾳ, πρέπει νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ἐκκρεμὲς τῆς ἐκλογῆς καὶ δώσωμεν μίαν τινὰ λύσιν σύμφωνα μὲ τὴν τότε ἀπόφασίν μας. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ ζήτημα ἀφορᾷ βουλευτικὴν ἐκλογήν, ἀφ' οὗ ἡ ἐκλογὴ αὕτη διεξήχθη ταχτικῶς, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μένῃ ἀόριστος ἐπὶτοσοῦτον χρόνον, καὶ ν' ἀναβάλληται ἐπ' ἄπειρον ἡ τύχη τοῦ ἀποσταλέντος ὑποψηφίου βουλευτοῦ· διὸ προτείνει νὰ λυθῇ ἅπαξ τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ φέρῃ εἰκοσάκις ψῆφον.

Ἐνταῦθα τοῦ μὲν πρωτείναντος νὰ ἀναβληθῇ ἐπί τινας ἡμέρας ἡ τῆς προτάσεως ταύτης λύσις, τῶν δὲ παρατηρησάντων, ὅτι ἀμφίβολον εἶναι, ἂν πρέπει νὰ συζητηθῇ, πλέον τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἀπεφασίσθη νὰ λυθῇ κατὰ τὴν πρώτην τῆς Βουλῆς συνεδρίασιν ἂν πρέπει νὰ συζητηθῇ, ναὶ ἢ ὄχι, τὸ περὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ζήτημα.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ διαρκείας τῆς ἐν τῷ Βασ. ναυτικῷ ἢ τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ὑπηρεσίας τῶν ἐκπαιδευομένων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ νομοσχεδίου, μεθ' ἃς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Κυπριώτην καὶ Χ. Οἰκονομίδην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφ. 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ὑπηρεσίας τῶν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀποστελλομένων πρὸς ἐκπαίδευσιν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Γ. Δογιωτατίδης . . . Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος . .	Δημήτριος Γιαννούλης . . Ν.

Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . Ν.	Ἰωάννης Βάχλας . . . . .
Πέτρος Καμπάνης	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .
Δημήτριος Τσόκρης	Βελ. Νικολαΐδης . . . . Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Γ. Τσόκρης	Νικόλαος Μπώκουρας . . Ν.
Γεώργιος Σκοῦρος . . . Ν.	Ἀάμπρος Ῥοΐλὸς . . . . Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν.	Π. Κολποδίνος . . . . Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . Ν.	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν.
Δημήτριος Σκιλοδῆμος . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Κωνστ. Γριβογιώργης . . Ν.	Γεώρ. Πανοπριωτόπουλος . .
Τατσέλος Μαυρομμάτης . . Ν.	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . Ν.
Α. Πετροπουλάκης . . . Ν.	Ἐμ. Καραμάνος . . . . .
Π. Τσαννετάκης	Νικόλαος Ματθαίου . . . Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Ἀναγ. Κοντάκης . . . . Ν.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . Ν.	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . . Ν.	Ἀναστ. Κορφιωτάκης . . . Ν.
Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . . Ν.	Παρασκ. Ματάλας . . . . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . . Ν.	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μήτσης . . . Ν.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Γεώργιος Βελῆς . . . . Ν.	Παναγιώτης Λαζαρῆς . . Ν.
Δημήτριος Ζῶτος	Στάμος Μαυροδῆμος . . . Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης . .	Ἀάμπρ. Εὐμολπίδης . . Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἠλίας Δωλίας . . . . . Ν.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .	Θεόδωρος Πετρινός . . . Ν.
Στέφαν. Στεφανόπουλος . .	Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .
Ἀνδρέας Λύγερινός . . . Ν.	Π. Βάρβογλης . . . . . Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας . . . Ν.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . Ν.
Ἀναγνώστ. Δημητρίου . . Ν.	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . Ν.
Π. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτουνας . . .
Χρ. Δεμιάθας . . . . . Ν.	Δημήτριος Σακελλαριάδης . .
Γρηγ. Βαλιώνης . . . . . Ν	Γεώργιος Γουλιμῆς . . . .
Θ. Ζαΐμης	Ἀλέξ. Κουμουνδούρακης . Ν.
Χ. Θεοχαρόπουλος	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . Ν.
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνστ. Δημερόπουλος . . .
Πλ. Παπαπαδαῖος	Ἐμ. Μοδινός . . . . . Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . .
Γεώργιος Περωτῆς . . . . Ν.	Δημ. Δημητρακόπουλος . .
Κωνσταντῖνος Νταγρές . . Ν.	Γεώργιος Κανδύλας . . . Ν.

Φραγκίσκος Μαῦρος . . .	N.	Κωνς. Δαρειώτης . . .	
Ἰωάννης Φαρμάκης . .	N.	Ἰω. Γεωργάρας	N.
Α. Παπαδημητριάδης . . .		Γ. Νικολάου	
Ν. Σισμάνης	N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . .	N.
Κωνστ. Ἀξελός	N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς . . .	N.
Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος . .		Μιχαὴλ Σολομὸς	
Γ. Μαδεμοχωρίτης		Εὐστράτιος Παρίσης . .	N.
Κίμων Χριστοδούλου . . .		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Νικόλαος Πιεράκος . . .	N.	Δημήτριος Δρόσος . . .	N.
Γρηγόρ. Πατριαρχέας . .	N.	Δημήτρ. Ἡλιυχρονόπουλος .	N.
Σταυριανὸς Καπετανάκης .	N.	Κ. Πονηρόπουλος	
Δημ. Πικουλάκης	N.	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης	N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . . .		Γεώργιος Ι. Στάϊκος . .	
Ζ. Α. Ζαρειρόπουλος . . .		Ἀθανάσιος Καστανᾶς . .	N.
Νικόλ. Μοσχούλας		Α. Κιζάντ	N.
Γεώργ. Α. Ράλλης		Ἰω. Δαμιανός	N.
Νάκος Πανουριᾶς		Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . .	N.
Παπακωνστας Τσαμάλας . .		Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . .	N.
Κ. Βλάμης	N.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . .	
Π. Καλαμογδάρτης		Κ. Διοβουνιώτης	
Σιδέρης Πράτσικας		Μ. Χουρμούζης	N.
Παν. Πατρινός		Καλ. Τσουκαλᾶς	N.
Κωνστ. Σκουρλέτης		Δημήτριος Μητσάκης . .	
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .	N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .	
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	N.	Χρῆστος Κικίδης	N.
Ἀναγνώστ. Τατόπουλος . .			

Ἀνεγνώσθησαν οὕτω τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον αὐτοῦ, καὶ μηδενὸς ἀντιλέγοντος, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω.

Ἄρθρ. 1. « Οἱ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποστελλόμενοι δι' ἐξόδων τοῦ Δημοσίου, καὶ τῇ συγκαταθέσει αὐτῶν, ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, ναῦται ἢ στρατιῶται παντὸς ὅπλου ἢ κλάδου τοῦ Βασ. ναυτικοῦ ἢ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, πρὸς τελειοποίησιν ἢ ἐκμάθησιν ὡρισμένης ἐπιστήμης ἢ τέχνης τινὸς, ἀναγομένης εἰς τὰ ἐπάγγελμά των, ὑποχρεοῦνται νὰ ὑπηρετήσωσι, μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπάνοδόν των, εἰς τὸ Βασιλ. ναυτικὸν ἢ εἰς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ στρατὸν ἐπὶ ὀκτὼ ὁλόκληρα ἔτη.

Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των δὲ ὀφείλουν νὰ δώσωσι τὸν περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς νέας ταύτης ὑποχρεώσεως ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας, ὑπαγόμενοι εἰς τοὺς ναυτικοὺς ἢ στρατιωτικοὺς νόμους καὶ κανονισμούς.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἰσχύει ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐκπαιδευομένους ἤδη ναυτικοὺς ἢ στρατιωτικοὺς, οἵτινες ὀφείλουν νὰ δώσωσι τὸν ὡς ἀνωτέρω ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας, ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας πρεσβευτικῆς ἢ προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 2. Ἅπαντες οἱ ἀντιβαίνοντες εἰς τὸν παρόντα νόμον ὁρισμοὶ καταργοῦνται. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχει δ' οὕτως.

ΟΘΩΝ κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποστελλόμενοι δι' ἐξόδων τοῦ δημοσίου, καὶ τῇ συγκαταθέσει αὐτῶν, ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, ναῦται ἢ στρατιῶται παντὸς ὅπλου, ἢ κλάδου τοῦ Βασιλ. ναυτικοῦ ἢ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, πρὸς τελειοποίησιν ἢ ἐκμάθησιν ὡρισμένης ἐπιστήμης ἢ τέχνης τινὸς, ἀναγομένης εἰς τὸ ἐπάγγελμά των, ὑποχρεοῦνται νὰ ὑπηρετήσωσι, μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπάνοδόν των, εἰς τὸ Βασ. ναυτικὸν ἢ εἰς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ στρατὸν ὀκτὼ ὁλόκληρα ἔτη.

Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των δὲ ὀφείλουν νὰ δώσωσι τὸν περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς νέας ταύτης ὑποχρεώσεως ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας, ὑπαγόμενοι εἰς τοὺς ναυτικοὺς ἢ στρατιωτικοὺς νόμους καὶ κανονισμούς.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἰσχύει ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐκπαιδευομένους ἤδη ναυτικοὺς ἢ στρατιωτικοὺς, οἵτινες ὀφείλουν νὰ δώσωσι τὸν ὡς ἀνωτέρω ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας, ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας πρεσβευτικῆς ἢ προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 2. Ἅπαντες οἱ ἀντιβαίνοντες εἰς τὸν παρόντα νόμον ὁρισμοὶ καταργοῦνται. »

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνεγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἡ τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Α. Δ. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΕ'.

Τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ προεδρεῖον δι' ἐγκυκλίου προσκλήσεώς του ἐκάλεσε χθὲς τοὺς ἐν Ἀθήναις εὑρισκομένους βουλευτὰς νὰ προσέρχωνται τακτικῶς εἰς τὰς συνεδριάσεις, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς ἀνωτέρω προσκλήσεως ἦτον ὀλίγον πικρός. Διὰ τοῦτο βιάζεται νὰ ἐρωτήσῃ, ἂν τὸ προεδρεῖον ἐκάλεσε τοὺς πρὸ πολλοῦ ἀπόντας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις βουλευτάς, καὶ ἂν μάλιστα ἔγραψε νὰ προσέλθωσιν οἱ Κ.Κ. Μαυροκορδάτος καὶ Μεταξᾶς, διότι ἢ πρέπει νὰ προσκληθῶσι καὶ αὐτοί, ὅπως ἐκπληρώσωσι τὸ ὑπὸ τῶν ἐκλογέων των ἐμπεπιστευμένον καθῆκον, ἢ νὰ εἰδοποιηθῶσι κἂν αἱ ἐπαρχίαι, ὅπως ἐκλέξωσιν ἄλλους, διὰ νὰ μὴ στερῶνται πλειότερον τῆς ἀντιπροσωπείας αὐτῶν.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἐν ᾧ τῷ ὄντι πολλοὶ τῶν βουλευτῶν ἐλλείπουσι πρὸ πολλοῦ ἐκ τῆς πρωτευούσης, ἀγνοεῖ ἂν προσεκλήθησαν ποτὲ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, καὶ ὅμως εἰς αὐτοὺς καὶ μόνους ἔπρεπε νὰ ἀποτείνωνται αἱ τοσοῦτον πικραὶ τοῦ προεδρείου ἐγκύκλιοι, καὶ οὐχὶ πρὸς τοὺς διαρκῶς ἐν Ἀθήναις διατελοῦντας. Διὸ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀνωτέρω πρόσκλησις δὲν ἀνήκει εἰς τοὺς παρόντας, οὐδὲ τὴν ἀναγνωρίζει, καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἑαυτόν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀπόντες βουλευταὶ προσεκλήθησαν οὐχὶ ἅπαξ, ἀλλ' ἐπανειλημμένως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, ὅτι τὸ προεδρεῖον μὴ εἰσακουσθὲν, εἰδοποίησε τέλος τὰς ἐπαρχίας των, ὡς μὴ ἔχον πλειότερόν τι νὰ πράξῃ· καὶ ὅτι ἑπομένως ἡ ἔκφρασις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐγκυκλίου δὲν ἀπέβλεπεν, εἰμὴ αὐτοὺς ἐκείνους καὶ πάλιν· ἐπέρεεν ἄλλος, ὅτι ἂν ἐγκριθῶσιν κατὰ τῶν ἀπόντων αἱ παρὰ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμεναι διατάξεις, καὶ οὐχ ἧττον δὲν ἔσπευσαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, τὸ ζήτημα τότε πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Ἀλλὰ τὸ νὰ ἀποσταλῇ πρὸς τοὺς παρόντας τὸ ἐπιπλακτικὸν ἐκεῖνο ἔγγραφον, δὲν ἦτον πρέπον ἐξ ἀρχῆς, καὶ διὰ τοῦτο οὐδ' αὐτὸς δύναται νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ.

Ἄλλος ὅμως ἀπήντησεν, ὅτι ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν βουλευτῶν διατελοῦσι, καὶ ὡς δημόσιοι λειτουργοί, τὸ Σῶμα δὲν δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ αὐτοὺς νὰ ἐπανέλθωσιν ἀρρύκτως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, διότι εὑρισκόμενοι ἐν ὑπηρεσίᾳ, δύνανται νὰ ἐμποδισθῶσι. Δὲν δέχεται λοιπὸν τὴν περὶ Μεταξᾶ καὶ Μαυροκορδάτου γνώμην ἑνὸς τῶν προαγορευσάντων, ἐπειδὴ, διὰ νὰ ἔχῃ αὐτὴ ὑπόστασιν, πρέπει νὰ ἐκλεθῇ νόμος, ὁρίζων, ὅτι οἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες βουλευταὶ πρέπει νὰ ὑπακούωσι μᾶλλον εἰς τὸ ἐκ τῆς βουληφορίας καθῆκον αὐτῶν, ἢ εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας των. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ προεδρείου πρόσκλησιν, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι πολλοὶ τῶν ἐν Ἀθήναις παρόντων βουλευτῶν ἔλλειψαν ἐκ διαλειμμάτων, καὶ ἑπομένως μὴ γενομένης συνεδριάσεως, ὁ πρόεδρος δὲν ἠδύνατο νὰ κατονομάσῃ ῥητῶς τοὺς ἀπόντας, καὶ ἔπρεπε νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς ὅλους.

Ἐπὶ τούτοις εἰπόντος τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ περὶ ἀπόντων βουλευτῶν ζήτημα, καὶ μάλιστα τῶν ἐκτὸς τοῦ Κράτους διατελούντων· προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω α') νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1852, μετὰ τὴν συνοδεύουσης αὐτὸ ἐκθέσεως, καὶ β') ἐπίσης ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀποζημιώσεως τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων, ἀπέναντι τῶν ἐκ τοῦ ἀγῶνος χρηματικῶν θυσιῶν των, ἔχουσι δ' οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 211,600 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου, τῆς χρήσεως 1852.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἐπειδὴ ἡ ἐκ δραχμῶν 400,000 πίστωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου τῆς χρήσεως 1852 δι' ἀποζημιώσιν καὶ γραφικὰ ἔξοδα τῆς Βουλῆς ἐξηντλήθη μέχρι τέλους Αὐγούστου μὲ ὑπέρβασιν δραχ. 31,000, τῆς δὲ Γερουσίας ἡ ἐκ δραχ. 200,000 παρέχει πλεόνασμα ἐκ δραχ. 11,400, ἀναγκαζόμεθα νὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν συμπληρωτικὴν πίστωσιν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ ἐκ δραχμῶν 211,600, ἐξ ὧν 31,000 πρὸς νομιμοποίησιν τῆς διαληφθείσης ὑπερβάσεως, δραχ. 100,000 δι' ἀποζημιώσιν καὶ λοιπὰ ἔξοδα

τῆς Βουλῆς, κατὰ τοὺς ἑπομένους τέσσαρας μῆνας, καὶ δραχ. 80,600 πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ λοιπῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας κατὰ τοὺς αὐτοὺς μῆνας, ὁμοῦ δραχμὰς 211,600.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Δι' ἀποζημίωσιν τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852 τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου ἐκ δραχ. 211,600 ἀναλογιζομένων, ὡς ἐφεξῆς·

ΚΕΦ. 5. Βουλευτικὰ σώματα.

Ἄρθρ. 1.	Βουλὴ	δραχ.	131,000
Ἄρθρ. 2.	Γερουσία	»	80,600
	Τὸ ὅλον	»	211,600

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἔκθεσις πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν σας τὸ νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἠκούσατε τὴν ἀνάγνωσιν. Ἐὰν δι' ὅλα τὰ ὑποβαλλόμενα εἰς συζήτησιν νομοσχέδια ὀφείλετε καὶ μία αἰτιολογικὴ ἔκθεσις, διὰ τὸ προκείμενον

νομοσχέδιον, ἡ αἰτιολογία καὶ αὐτὴ ἡ ὑποστήριξις τοῦ ὑπουργοῦ ἀποβαίνουν καὶ δύσκολα καὶ περιττά. Μόνη ἡ μνήμη τοῦ ἱστορικοῦ ὀνόματος τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων, αἵτινες στολίζουν ἀπάσας τὰς σελίδας τῆς νέας Ἑλληνικῆς ἱστορίας, περικλείει τὰ ἰσχυρότερα ἐπιχειρήματα, ἅτινα ὁ σπουδαιότερος κάλαμος ἠδύνατο μόλις νὰ συναρμολογήσῃ πρὸς ὑποστήριξιν ὑποθέσεως τοσοῦτον ἱερᾶς, πρὸς ἱκανοποίησιν δανείων πανδήμως ὁμολογουμένων. Δὲν εἶναι Ἕλλην, ὅστις δὲν ἐθυσίασεν καὶ δὲν ὑπέστη τὰ πάνδεινα ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καὶ μόλον τοῦτο δὲν θέλει εὑρεθῆ, εἶμαι βέβαιος, ἑλληνικὴ ψυχὴ, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θέλει ἐγερθῆ αἴσθημα ἰδιαζούσης χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὰ αὐτὰ αἰσθήματα τοῦ πατριωτισμοῦ, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ γενναῖοι ἐκεῖνοι ναύαρχοι καὶ ναῦται, ἀφωσιώθησαν εἰς τὴν ἔνδοξον ἀποστολήν των, ἤθελον ἀποφασίσει νὰ πραγματοποιήσωσι τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἱερᾶς ἀποφάσεις ἁπασῶν τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων.

Ἀλλ' ἂς μὴ λησμονήσωμεν, ὅτι δὲν πρόκειται μόνον περὶ ἱκανοποιήσεως δικαιωμάτων, τῶν ὁποίων τὴν ἱερότητα κανεὶς δὲν διαφιλονεικεῖ, ὁ λόγος εἶναι πρὸ πάντων περὶ προστασίας ὀφειλομένης εἰς μέλη τῆς κοινωνίας, ἅτινα ὡς ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων δυστυχημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπέπεσαν τρία ἢ τέσσαρα ἔτη κατὰ συνέχειαν, ὄχι μόνον στεροῦνται σήμερον καὶ αὐτῶν τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων μέσων τῆς ὑπάρξεως, ἀλλ' εἶναι κίνδυνος ν' ἀπολέσωσι καὶ τὰ τελευταῖα λείψανα τῆς ἐνδόξου βιομηχανίας των.

Εἶναι βέβαιον, ὅτι εἰς τὰς προσπαθείας ὀλίγων μόλις οἰκογενειῶν στηρίζεται σήμερον ἡ ἔτι σωζομένη κίνησις τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ τῆς Ἑλλάδος· καθ' ἡμέραν σχεδὸν ἀπαντῶμεν σημαίας ἄνευ πλοίων καὶ ναύτας ζητοῦντας εἰς ἄλλην ἐνασχόλησιν πόρον ζωῆς.

Ἡ Ἑλλὰς περιβρεχομένη ἀπὸ θαλάσσας καὶ σχηματίζουσα ἄλλην χερσόνησον, ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ναυτιλίας· τὸ ναυτικὸν ἐλάμπρυνε τὴν δόξαν της κατὰ τὸν ἀγῶνα, τὸ ναυτικὸν ἤνοιξεν ἀπείρους πηγὰς πλούτου μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης. Ὅθεν καὶ λόγοι, δικαιοσύνης καὶ λόγοι συμφέροντος οὐ τοῦ τυχόντος, μᾶς προσκαλοῦσιν εἰς βοήθειαν τῆς πασχούσης ναυτιλίας· δυστυχῶς ἡ βοήθεια αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ἦναι, ὅση ἀπαιτεῖται, καὶ ὅσην ηὔχετο ἡ Κυβέρνησις, διότι οἱ πόροι τοῦ Κράτους εἶναι εὐτελεῖς, ἐνῷ αἱ χρεῖαι του, αἱ ὑποχρεώσεις του εἶναι μεγάλαι. Ἀλλ' ἐὰν πράξῃ σήμερον τὸ ἔθνος ὅ, τι δύνα-

ται, ἐὰν ἀνοίξῃ στάδιον μεγαλειτέρων διὰ τὸ μέλλον ἐλπίδων, τὸ ὑπόλοιπον θέλει συμπληρώσει, ἔχω τὴν πεποίθησιν, ἡ χαρακτηρίζουσα τοὺς ναυτικούς μας δραστηριότης καὶ ὁ ἔνθερμος πατριωτισμός, καὶ τὸν σκοπὸν τοῦτον προτίθεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Μετὰ τὰς δεούσας ἐρεύνας ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἔγνωσε ὑπ' ὄψιν τὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας τοῦ Κράτους, προελθούσας ὡς ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων δυστυχημάτων τῆς γεωργίας καὶ τῆς ναυτιλίας ἐνόμισεν, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ὁρίσῃ τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς ἐτησίας χορηγίας πέραν τοῦ ποσοῦ τῶν 200,000 δραχμῶν, ἐννοεῖ δὲ, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται ν' αὐξάνῃ κατ' ἔτος ἀναλόγως τῶν διαθεσίμων πόρων καὶ τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ ἐ. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως τῆς γ'. Σεπτεμβρίου, αἱ ἀπαιτήσεις τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων πρέπει νὰ ἐξελεγχθῶσι παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις θέλει ἐκκαθαρίσει καὶ ὅλας τὰς ἄλλας νομίμους ἀπαιτήσεις τοῦ ἀγῶνος ἐθεώρησεν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὡς βάσιν εἰς τὴν διανομὴν τῆς χορηγίας ἡ προκαταβολὴ, εἰμὴ τοὺς λογαριασμοὺς ἑκάστου, ὅπως οὗτοι ἐθεωρήθησαν ἀπὸ τὴν ἐπὶ Κυβερνήτου συσταθεῖσαν ἐπιτροπήν. Ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο δὲν προδικάζει καμμίαν ἀπαίτησιν, ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐὰν μέχρι τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω συσταθησομένης ἐπιτροπῆς συμβῇ, ὥστε νὰ ἐξαντληθῇ ἡ ἀπαίτησις τινὸς, οὗτος θέλει παύσει τοῦ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν διανομήν.

Διετηρήθη δὲ εἰς τὸ νομοσχέδιον ἡ μετάβασις εἰς τοὺς νομίμους κληρονόμους, τὸ δικαίωμα εἰς τὴν διανομὴν τῆς χορηγίας τῶν ἀποβιούντων δικαιούχων, σύμφωνα μὲ τὴν περὶ τούτου ἐκφρασθεῖσαν ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἀπόφασιν· ἡ κατάργησις δὲ τῶν διδομένων συντάξεων καὶ χορηγιῶν ἀπέναντι τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀπαιτήσεων ἀπὸ ἀ. Ἰανουαρίου 1853 εἶναι φυσικὴ συνέπεια τοῦ λαμβανομένου γενικοῦ μέτρου, καὶ σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τὴν ὁποίαν ἐπανειλημμένως τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐξέφρασαν.

Μετὰ τὰς συντόμους ταύτας ἐξηγήσεις περὶ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, ὀφείλω νὰ μὴ παρασιωπήσω μίαν ἀλήθειαν, καὶ αὕτη εἶναι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔπραξεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, εἰμὴ νὰ διερμηνεύσῃ τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ἔχω μάλιστα τὴν πεποίθησιν, ὅτι δὲν ἤθελατε διστάσει νὰ ἐπισφραγίσητε μὲ τὴν λευκὴν ψῆφόν σας τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἐὰν τὸ χορηγούμενον εἰς τὰς ἱστορικὰς νήσους ποσὸν ἤθελεν εἶσθαι ἀνώτερον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἀπὸ τῆς ἀ. Ἰανουαρίου 1853 θέλει χορηγεῖσθαι κατ' ἔτος ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου εἰς τὰς ναυτικὰς νήσους Ὕδρας, Σπετσῶν καὶ Ψαρῶν χρηματικὸν ποσὸν οὐχὶ ἔλαττον τῶν διακοσίων χιλιάδων δραχμῶν, ἀπέναντι τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν, διὰ τὰς κατὰ τὸν ἀγῶνα χρηματικὰς θυσίας των· θέλει δὲ ἐκπεσθῇ ἀπὸ τὸ διὰ νόμου ὁριστικῶς καταλογισθησόμενον πρὸς αὐτὰς χρέος τοῦ δημοσίου, μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ῥηθεισῶν ἀπαιτήσεων ὑπὸ τῆς συσταθησομένης ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ ἐ. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως τῆς γ'. Σεπτεμβρίου.

Ἄρθρ. 2. Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν προσδιοριζόμενον κατ' ἔτος διὰ τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους θέλει διανέμεσθαι κατὰ μηνιαίας δόσεις εἰς τοὺς δικαιούχους, ἀναλόγως τῶν κεφαλαίων ἑκάστου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν λογαριασμῶν τῶν θεωρηθέντων ὑπὸ τῆς ἐπὶ Κυβερνήτου συσταθείσης ἐπιτροπῆς.

Τὸ δι' ἕκαστον δικαιοῦχον ἀναλογοῦν ποσὸν, μεταβαίνει μετὰ τὴν ἀποβίωσιν αὐτοῦ εἰς τοὺς νομίμους κληρονόμους του.

Ἄρθρ. 3. Πᾶσα χορήγησις ἢ σύνταξις διδομένη ἀπέναντι τῶν ῥηθεισῶν ἀπαιτήσεων δυνάμει νόμων καὶ Βασιλ. διαταγμάτων παύει ἀπὸ τῆς ἀ. Ἰανουαρίου 1853.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ὡσαύτως νομοσχέδιον, περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς, συνωδευμένον μετὰ τῆς ἀναγκαίας ἐκθέσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ὁ περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ Νόμος, προσδιορίζων σύνταξιν εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ, ἔχει τοιούτους αὐστηρούς μὲν, ἀλλὰ συμφέροντας εἰς τὸ δημόσιον ὅρους, ὥστε, ὅσαι τῶν οἰκογενειῶν τούτων δὲν ἀποκτήσωσιν ἐπὶ ὡρισμένου χρόνου ἢ ὡρισμένης περιστάσεως τὸ περὶ τούτου δικαίωμα, μένουν ἄνευ τινος περιθάλψεως· προσέτι, καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου χορηγουμένη σύνταξις εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἀξιωματικῶν εἶναι πάντῃ ἀνεπαρκὴς πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων, μιᾶς ὁποιασδήποτε οἰκογενείας ἀξιωματικοῦ.

Ὅθεν, ἐπιθυμῶν νὰ θεραπεύσω τὴν ἐξ ἀνάγκης προερχομένην αὐστηρότητα ταύτην τοῦ νόμου, τοῦτέστι εἰς μὲν τὰς πρώτας νὰ χορηγήσω περιθάλψίν τινα, εἰς δὲ τὰς δευτέρας πλειότερα μέσα πρὸς τὸ ζῆν, συνέταξα τὸ πρὸς ὑμᾶς ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον οὐδεμίαν δαπάνην ἐπιφέρει εἰς τὸ Δημόσιον, ἀπ' ἐναντίας δὲ ὠφελείας, διότι καθόσον τις θεωρεῖ τὸ μέλλον του ἐξησφαλισμένον, κατὰ τοσοῦτον ὑπηρετεῖ μὲ ζῆλον καὶ ἀρτιότητα.

Ἄρχομαι δὲ τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρ. 1.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καταρτίζεται τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τοῦ Στρατοῦ.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ κύριος καὶ διαρκὴς πόρος τοῦ ταμείου τούτου, εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν ἐπιβαλλομένη κράτησις.

Προσδιωρίσθη δὲ εἰς ἓν ἐπὶ τοῖ, 0/0, διότι ἀφ' ἑνὸς συνδυαζόμενον τὸ ἐκ ταύτης κεφάλαιον, μὲ τὰ λοιπὰ εἰς τὸ νομοσχέδιον ὁρισθέντα ἔσοδα, ἐπαρκεῖ εἰς ὑποχρεώσεις τοῦ ταμείου, καὶ ἀφ' ἑτέρου, διότι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ οὖσα δυσχερὴς, ἔπρεπε νὰ κατασταθῇ ὅσον οἷόν τε ἧττον ἐπαχθὴς ἡ κράτησις αὕτη.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐκανόνισα εἰς μικρὸν ποσὸν τὰς καταβολὰς τῶν ἐγγάμων ἀξιωματικῶν, καὶ παρεδέχθην τὴν εἰς διάστημα δέκα ἐτῶν πληρωμὴν αὐτῶν.

Ὥρισα δὲ τὴν καταβολὴν τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν κατὰ 100 δραχμ. ὑπερτέραν τῆς τῶν ὑποδεεστέρων, διότι νομίζω ὅτι

τὸ νὰ συνεισφέρωσιν οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ εἰς τὸν ἀγαθοεργὸν διὰ τὰς οἰκογενείας τῶν ἀξιωματικῶν τούτων σκοπὸν πλέον τῶν ὑποδεεστέρων, δίκαιον μὲν εἶναι, ὡς λαμβάνοντες ἀνώτερον μισθὸν, ἀξιοπρεπὲς δὲ, ὡς προϊστάμενοι τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν.

Διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ συνάψωσιν εἰς γάμον ἀξιωματικοὺς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου, ὥρισα τὴν πληρωμὴν τῆς καταβολῆς ἐφ' ἅπαξ, διότι φρονῶ, ὅτι δὲν εἶναι δυσεκπλήρωτος ἡ ὑποχρέωσις αὕτη εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἀποφασίζουσι ν' ἀναλάβωσι βάρη οἰκογενείας.

Τὴν παρὰ τοῦ Δημοσίου παραχώρησιν τῆς διαφορᾶς τοῦ τριμήνου μισθοῦ τῶν προβιβαζομένων ἔκρινα εὔλογον·

α. Διὰ νὰ δείξωσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὅτι ἀσπάζονται τὴν σύστασιν τοῦ ταμείου τούτου.

β'. Ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ προορισμοῦ τὸ ἔσοδον δὲν ὑπάγεται εἰς τὰ τοῦ Δημοσίου εἰσοδήματα, διὰ τὸν λόγον, ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν, τὸν στεροῦντα τῆς διαφορᾶς τοῦ τριμήνου μισθοῦ τῶν προβιβαζομένων ἀξιωματικῶν, ἡ διαφορὰ αὕτη ἀνήκει εἰς τὸ Δημόσιον, καθόσον δὲν ἠμπορεῖ νὰ δαπανηθῇ πρὸς ὄφελος τῶν ἀξιωματικῶν δι' ἔλλειψιν συσσιτίων.

Ἄρα τὸ ἔσοδον τοῦτο δύναται μᾶλλον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰδιοκτησία τῶν ἀξιωματικῶν, ἢ ἀνῆκον εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἄρθρ. 3.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἔχει ἀνάγκην ἐξηγήσεως, διότι εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 4.

Εἰς τὸ 4 ἄρθρον ἐνόμισα εὔλογον νὰ μὴ περιορίσω τὴν παραγωγικὴν διάθεσιν τῶν κεφαλαίων εἰς μόνην τὴν παρά τινι τραπέζῃ κατάθεσίν των ἐπὶ τόκῳ, διότι ἤθελεν εἶναι ἄλυσον εἰς δοθεῖσαν περίστασιν νὰ μὴ δύναται τὸ ταμεῖον τοῦτο νὰ ἀποκτᾷ κτῆμα ἀκίνητον π. χ. οἰκίαν δυναμένην νὰ φέρῃ πρόσοδον ἀνωτέραν τοῦ τόκου τῆς τραπέζης κτλ.

Ἄρθρ. 5.

Ὥρισα νὰ λογίζωνται αἱ βοήθειαι μηνιαίως, διότι παρεδέχθην ὡς ὅρον τῶν βοηθειῶν τὰς συντάξεις τοῦ νόμου τῶν συντάξεων, αἵτινες ὁρίζονται κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. 6.

Ἐκανόνισα τὴν ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν κατὰ τὰ πρῶτα δέκα ἔτη διάθεσιν τοῦ εἰκοστοῦ τῶν κεφαλαίων, διότι διὰ τοῦ μέτρου τούτου φθάνω, καθ' οὓς συνέταξα ὑπολογισμοὺς, μετὰ τὰ πρῶτα ἔτη, εἰς κεφάλαιον τοῦ ὁποίου οἱ τόκοι ἐνούμενοι μὲ τὰ

2/3 τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων, ἐξαιροῦσιν εἰς τὴν πληρωμὴν ὁλοκλήρων τῶν βοηθειῶν τῶν ἐνδεχομένων χηρευουσῶν οἰκογενειῶν.

Ἄρθρ. 7.

Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτῃ ὡρίσθη εἰς τὸ 7 ἄρθ. ἡ διάθεσις τῶν τόκων ὅλων τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν 2/3 τῶν ἐτησίων εἰσόδων· ἐπεφύλαξα δὲ τὸ 1/3 πρὸς αὔξησιν τοῦ κεφαλαίου, διότι καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν χηρῶν αὐξάνει κατ' ἔτος.

Ἄρθρ. 8.

Παρεδέχθην τὴν πληρωμὴν τῶν βοηθειῶν εἰς τὸ τέλος ἑκάστης τριμηνίας καὶ οὐχὶ κατὰ μῆνα· πρῶτον διότι εἰς τὸ τέλος τῆς 1ης τριμηνίας ἔχει διδόμενα τὸ ταμεῖον νὰ γνωρίζῃ ὡς ἔγγιστα τὰ εἰσοδήματά του, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θέλει ὁρίζει τὸ ἀνάλογον εἰς ἑκάστην χηρεύουσαν οἰκογένειαν ποσόν· δεύτερον διὰ νὰ γνωρίζῃ τὸ ταμεῖον τὰ ἐντὸς τῆς τριμηνίας προσπίπτοντα νέα δικαιώματα, καὶ νὰ τὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διανομὴν τοῦ διαθεσίμου ποσοῦ.

Ἄρθρ. 9.

Παρεδέχθην νὰ μὴ πληρώσῃ τὸ ταμεῖον κανὲν ποσὸν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος διὰ νὰ αὐξήσωσι ταχύτερα τὰ κεφάλαιά του.

Ἄρθρ. 10.

Ἐπειδὴ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ταμείου θέλει ἐκτελεῖ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν ἀμισθί, περιώρισα τὰ ἔξοδα διαχειρίσεως εἰς μόνα τ' ἀναγκαῖα διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν κεφαλαίων των· τὰ ὑλικὰ γραφῆς ὡς εὐτελῆ ἐννοῶ, ὅτι παραχωρεῖται ἀπὸ τὰ γραφικὰ ἔξοδα τοῦ ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 11.

Διὰ τοῦ 11 ἄρθρ. ἐννοῶ, ὅτι μόνον ἡ χήρα τοῦ ἐνδιαλαμβανομένου εἰς τινα κατάσχεσιν τοῦ περὶ καταχάσεων νόμου τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ ὑπαγομένου εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν συνεισφερόντων εἰς τὸ ταμεῖον ἀξιωματικοῦ ἔχει δικαίωμα εἰς τὰς βοηθείας τοῦ ταμείου· πρὸς δ' ἐννοῶ, ὅτι, ἐὰν στρατιωτικός τις διορισθῇ ἀξιωματικὸς τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ σήμερον, καὶ ἀποθάνει μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας, ἡ οἰκογένειά του ἔχει δικαίωμα εἰς βοήθειαν, καὶ ἂν ὁ σύζυγος αὐτῆς δὲν ἔβαλε νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὸ ταμεῖον· τὴν τοιαύτην ἐπέκτασιν ἐθεώρησα εὔλογον, διότι τὸ ταμεῖον τοῦτο σκοπὸν ἔχει τὴν ἀμοιβαίαν τῶν ἀξιωματικῶν συνδρομήν· δὲν ἐξαιροῦνται δὲ εἰμὴ ἐκεῖνοι μόνον, ὅσοι διὰ σφαλμάτων ἢ ἐξ οἰκείας θελήσεως παύουν νὰ ὦσι ἀξιωματικοί.

Ἄρθ. 12.

Ἐπειδὴ παρεδέχθην τὸν ὅρον τῶν συντάξεων τοῦ στρατοῦ

τῆς ξηρᾶς διὰ τὰς βοηθείας, ἦτον ἀναγκαῖον κατὰ συνέπειαν ν' ἀκολουθήσω τὰς βάσεις τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ ὡς πρὸς τοὺς βαθμούς.

Ἄρθρ. 13.

Διὰ ν' ἀποφύγω τὴν περιπλοκὴν εἰς τὴν φράσιν τοῦ νόμου, παρεδέχθην τὰς λέξεις, *χηρεύουσα οἰκογένεια*, ἀντὶ *χηρῶν καὶ ὀρφανῶν*, πρὸς σαφήνειαν δὲ ἔθεσα τὸν ὁρισμὸν τῆς οἰκογενείας.

Ἄρθρ. 14. 15. 16. 17.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 14 καὶ 15 εἶναι ὁμοιαι μὲ τοὺς περὶ τῶν αὐτῶν ἀντικειμένων ὁρισμοὺς τοῦ νόμου τῶν συντάξεων, ἐξαιρουμένου τοῦ περὶ θηλέων ὀρφανῶν ὅρου, καθ' ὃν ἡ βοήθειά των χορηγεῖται μέχρι τοῦ 25 ἔτους τῆς ἡλικίας των· παρεδέχθην δὲ τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην, διότι ἡ μέχρι ἀποκαταστάσεως τῶν θηλέων ἐξακολούθησις τῆς βοηθείας εἶναι πολλὰ ἐπιβαρυντική.

Εἰς πρὸς τὰ λοιπὰ δὲν ἐνόμισα εὔλογον νὰ παραδεχθῶ οὔτε ἐπιεικεστέρας, οὔτε αὐστηροτέρας· οὔτε αὐστηροτέρας μέν, διότι ὁ σκοπὸς τοῦ ταμείου εἶναι φιλάνθρωπος, καὶ ἐπομένως πολλὴ αὐστηρότης ἀπάδει εἰς αὐτόν, οὔτε ἐπιεικεστέρας δέ, διότι ἐθεώρησα αὐτὰς ἱκανῶς ἐπιεικεῖς καὶ συμφώνους μὲ τὰς παραδεδεγμένας ἐν γένει διατάξεις περὶ συντάξεων, ὁποιαδήποτε ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀνάγκη τῆς οἰκογενείας.

Ἄρθρ. 18.

Διὰ τὴν πρώτην δεκαετίαν προσδιώρισα τὸν ὅρον τῶν βοηθειῶν κατὰ μὲν τὰ πρῶτα ἓξ ἔτη εἰς τὰ 2/3, καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ τέσσαρα εἰς τὸ ὅλον τῆς συντάξεως τοῦ νόμου τῶν συντάξεων, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνω τὸ ταμεῖον, ἅμα συσταθῇ, μὲ βάρη ἀπορροφοῦντα καὶ μέρος τοῦ κεφαλαίου.

Περιέστειλα ἀφ' ἑνὸς τὰς ὑποχρεώσεις, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπελόγισα ἀνώτερον τοῦ μέσου ὅρου ἀριθμὸν χηρῶν, διὰ νὰ ἦμαι βεβαιότερος εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ ταμείου.

Κατὰ τὴν σύστασιν καταστημάτων ἐχόντων σκοπὸν τὴν περίθαλψιν, τὸ κύριον ἔργον εἶναι νὰ φθάσωσιν εἰς κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν χορηγίαν τῶν βοηθειῶν διὰ μόνον τῶν ἐτησίων εἰσόδων, τότε μόνον τὰ καταστήματα ταῦτα δύνανται νὰ ἔχωσι ζωήν, ἐπομένως ἐλείχθην φειδωλὸς ὅσον εἶόν τε κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν, διὰ νὰ βεβαιώσω εἰς τὸ μέλλον τὴν περίθαλψιν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

Ἄρθρ. 19.

Ἐπέτρεψα τὴν ἐπαύξησιν τῶν βοηθειῶν μετὰ τὴν πρώτην δεκαετίαν, διότι ἐκ τοῦ ἐπισυνημμένου πίνακος ἀποδεικνύεται, ὅτι θέλει ὑπάρχει ἱκανὸν πρὸς τοῦτο ποσὸν εἰσοδημάτων κατ' ἔτος.

Μ' ὅλον τοῦτο διὰ νὰ μὴν ἐπέλθῃ μεγάλη διὰ μιᾶς αὔξησις εἰς τὰς βοηθείας καὶ μετὰ ταῦτα ἐλάττωσις ἐπαισθητὴ εἰς τὸ πηλίκον τῆς αὐξήσεως, ἀφῆρεσα τὸ 1/3 μέρος τῶν εἰσοδημάτων, τὸ ὁποῖον προστίθεται εἰς τὸ κεφάλαιον· ὥρισα δὲ ὡς μέγιστον ὅρον τῆς αὐξήσεως τὸν διπλασιασμὸν τῶν βοηθειῶν, διότι νομίζω αὐτὸν ἀρκοῦντα εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ὀρφανῶν.

Ἄρθρ. 20.

Ἐπειδὴ μόνη ἡ παρὰ τοῦ ταμείου διδομένη βοήθεια δὲν δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ὀρφανῶν, ἐθεώρησα εὔλογον νὰ συνδράμῃ τὸ ταμεῖον εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ἐὰν πλέον τῆς διανομῆς τῆς διπλασίας βοηθείας περιττεύωσι κεφάλαια εἰς τὸ ταμεῖον.

Ἄρθρ. 21, 22, 23, 24.

Τὴν διοίκησιν τοῦ ταμείου ἀνέθεσα εἰς τρία ὡρισμένα μέλη διὰ ν' ἀποφύγω τὸ νὰ ἐκλέγωνται, διότι τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ δυσεφάρμοστον εἶναι καὶ ἀσυμβίβαστον μὲ τὴν πειθαρχίαν, ἥτις πρέπει νὰ ἐπικρατῇ εἰς ὅλας τὰς στρατιωτικὰς ἀρχάς.

Ἡ ἐπιτήρησις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνετέθη εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν διὰ νὰ κολάσῃ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἄνευ τούτου δὲν ἤθελεν ἔχει κανὶν πρόσκομμα δι' αὐθαιρέτους πράξεις.

Ἄρθρ. 26.

Παρεδέχθην τὸ ἄμισθον τῆς ὑπηρεσίας περὶ τὸ ταμεῖον, διότι οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ χρέος καὶ συμφέρον ἔχουν εἰς αὐτήν.

Ἄρθρ. 28.

Εἰς τὰ δι' ἐκδίκασιν τῶν ἀπαιτήσεων παρεδέχθην τὴν διαιτησίαν διὰ τὸ ἁπλούστερον καὶ ἀνέξοδον.

Ὑποβάλλων λοιπὸν πρὸς ὑμᾶς τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἐπικαλοῦμαι τὴν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Σεπτεμβρίου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν

Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, θέλει παρουσιάσει τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὑποστηρίξει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α

Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

Νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦ. Α.

Περὶ τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 1. Συνίσταται ταμεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον α Ταμεῖον χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, τῆς ὁροφυλακῆς καὶ χωροφυλακῆς· »

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ πόρων τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 2. Τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου τούτου προέρχονται·

α. Ἐκ τῆς ἐπιβαλλομένης διὰ τοῦ παρόντος νόμου κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, τῆς ὁροφυλακῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς, οἱαδήποτε ἂν ᾖ ἡ κατάστασις των, καὶ προσδιοριζομένης εἰς ἓν τοῖς ἑκατόν

β'. Ἐκ τῶν καταβολῶν τῶν ἐγγάμων ἀξιωματικῶν προσδιοριζομένων διὰ μὲν τοὺς ἤδη ἐγγάμους ὑποδεεστέρους ἀξιωματικοὺς εἰς διακοσίας δραχμὰς, διὰ δὲ τοὺς ἀνωτέρους καὶ τοὺς στρατηγοὺς εἰς τριακοσίας δραχμὰς, καὶ διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ συνέλθωσιν εἰς γάμον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου ὑποδεεστέρους ἀξιωματικοὺς εἰς τετρακοσίας δραχμὰς, καὶ ἀνωτέρους καὶ στρατηγοὺς εἰς πεντακοσίας δραχμάς.

Οἱ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου προβιβασθησόμενοι τὸ πρῶτον εἰς βαθμὸν ἀξιωματικοῦ ἔγγαμοι στρατιωτικοὶ ὑπόκεινται εἰς τὰς ὁρισθείσας καταβολὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου συναπτόντων γάμον.

Ὅσοι ἔγγαμοι ὑποδεέστεροι ἀξιωματικοὶ ἤθελον μετὰ τὴν

ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου προβιβασθῇ εἰς βαθμὸν ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ, ὀφείλουν νὰ συμπληρώσωσι τὴν διὰ τοὺς ἐγγάμους ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς ὁρισθεῖσαν κατοικολύπην.

γ'. Ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ τῶν προβιβαζομένων ἀξιωματικῶν κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τοῦ προβιβασμοῦ, συμφώνως μὲ τὰς περὶ ταύτης ὑπαρχούσας διατάξεις.

δ'. Ἐκ τυχόντων δωρημάτων καὶ κληροδοτημάτων.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ διαθέσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 3. Τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου τούτου εἶναι ἀποκλειστικῶς προσδιωρισμένα, εἰς βοήθειαν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ ὁρισθέντων. Πᾶσα ἄλλη διάθεσις αὐτῶν, μὴ προβλεπομένη ἀπὸ τὸν παρόντα νόμον ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρ. 4. Τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου διαχειρίζονται παραγωγικῶς παρακατατιθέμενα ἐπὶ τόκῳ εἰς τράπεζαν, ἢ τοποθετούμενα εἰς ἀκίνητα κτήματα προσοδοφόρα.

Ἄρθρ. 5. Αἱ παρὰ τοῦ ταμείου χορηγούμεναι βοήθειαι λογίζονται κατὰ μῆνα, πληρόνονται δὲ εἰς τὸ τέλος ἑκάστης τριμηνίας.

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ ἐξόδων τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 6. Κατὰ τὰ πρῶτα δέκα ἔτη τὸ ταμεῖον δύναται νὰ διαθέτῃ κατ' ἔτος ὑπὲρ τῶν τυχόντων ὀρφανῶν καὶ χηρῶν, τῶν ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ ὁρισθέντων, ἀξιωματικῶν, μόνον τὸ εἰκοστὸν τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 7. Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πρώτης δεκαετίας τὸ ταμεῖον δύναται διαθέτῃ ὡς ἀνωτέρω ὁλοκλήρους τοὺςτόκους τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ, καὶ τὰ δύο τρίτα τῶν κατὰ τὸ 2 ἄρθρον ἐτησίων εἰσόδων του.

Ἄρθρ. 8. Τὸ ἐτήσιον διαθέσιμον ποσὸν θέλει διανέμεται εἰς τὸ τέλος ἑκάστης τριμηνίας ἀναλόγως τῆς ποσότητος, τὴν ὁποίαν ἑκάστη χηρεύουσα οἰκογένεια ἀξιωματικοῦ δικαιοῦται νὰ λάβῃ.

Ἄρθρ. 9. Βοήθειαι ἀπονέμονται ἓν ἔτος μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς εἰς τὸ 2 ἄρθρον ὁρισθείσης κρατήσεως· κατὰ τὸ ἔτος δὲ τοῦτο οὐδεμία βοήθεια ὀφείλεται.

Ἄρθρ. 10. Ἔξοδα διαχειρίσεως παραδέχονται μόνον τὰ ἐκ τῆς τοποθετήσεως τῶν κεφαλαίων.

ΚΑΦ. Ε'.

Περὶ δικαιώματος εἰς βοήθειαν.

Ἄρθρ. 11. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως

τοῦ ταμείου τούτου ἀποβιωσάντων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, τῆς ὁροφυλακῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς ἔχουν δικαίωμα εἰς τὰς χορηγουμένας παρὰ τοῦ ταμείου τούτου βοηθείας, κατὰ τὰ κατωτέρω κανονισθησόμενα, ὁπωσδήποτε ἂν ἐπέλθῃ ὁ θάνατος, καὶ εἰς ὁποιανδήποτε τῶν παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένων καταστάσεων ἤθελε εὑρεθῇ ὁ ἀξιωματικὸς κατὰ τὴν ἀποβίωσίν του.

Ἄρθρ. 12. Ἡ μηνιαία βοήθεια ἑκάστης χηρευούσης οἰκογενείας ἀξιωματικοῦ, προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τελευταίου πραγματικοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 13. Ἡ οἰκογένεια θεωρεῖται χήρα ἄνευ τέκνων ἢ μετὰ τέκνων ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως ἢ ἀποβιώσεως τῆς μητρός, ἢ πλείω ὀρφανά.

Ἄρθρ. 14. Ἡ χορηγία τῆς συντάξεως ἐξακολουθεῖ εἰς μὲν τὰς χήρας μέχρι τῆς ἀποβιώσεως των· εἰς δὲ τὰ ἄῤῥενα ὀρφανὰ μέχρις οὗ τὸ νεώτατον συμπληρώσει τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Εἰς τὰ θήλεα ὀρφανὰ μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

Ἄρθρ. 15 Ἐπιφέρουν τὴν παῦσιν τῆς βοηθείας εἰς τὰς χήρας νέος γάμος.

Εἰς τὰ ὀρφανὰ, εἰ μὲν ἄῤῥενα, ἐὰν ἀποκατασταθῶσι πρὶν τῆς συμπληρώσεως τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἡλικίας, εἰ δὲ θήλεα, πρὶν τῆς συμπληρώσεως τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἐὰν νυμφευθῶσιν.

Ἄρθρ. 16. Αἱ οἰκογένειαι τῶν στερουμένων τοῦ βαθμοῦ των ἀξιωματικῶν διὰ παραιτήσεως ἢ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν ἔχουσι δικαίωμα εἰς τὰς βοηθείας τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, τῶν ἐν τῷ 1. ἄρθρῳ ὁρισθέντων ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρ. 17. Αἱ διαζευχθεῖσαι ἢ χωρισθεῖσαι ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης σύζυγοι ἀξιωματικῶν, δὲν ἔχουσι δικαίωμα εἰς τὰς βοηθείας τοῦ ταμείου τούτου, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῶν ἀξιωματικῶν τούτων ἔχουσι δικαίωμα.

ΚΕΦ. ΣΤ'.

Περὶ ὅρου τῶν βοηθειῶν.

Ἄρθρ. 18. Κατὰ τὰ πρῶτα δέκα ἔτη τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου, ὁ μέγιστος ὅρος τῆς βοηθείας ἑκάστης χηρευούσης οἰκογενείας, περιορίζεται εἰς τὴν ἀπονεμομένην παρὰ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς σύνταξιν εἰς τὰς ἄνευ τέκνων χήρας.

Μ'ὅλον τοῦτο κατὰ τὰ πρῶτα ἓξ ἔτη, ὁσανδήποτε ἤθελεν εἶναι τὸ διαθέσιμον ἐτήσιον ποσὸν κατὰ τὸ 6 ἄρθρον, ἡ βοήθεια ἑκάστης χηρευούσης οἰκογενείας δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο τρίτα τοῦ ἀνωτέρω ὁρισθέντος μεγίστου ὅρου.

Ἄρθρ. 19. Μετὰ τὸ τέλος τῆς πρώτης δεκαετίας, ἐπιτρέπεται ἡ ἐπαύξησις τοῦ ὅρου τῶν συντάξεων μέχρι τοῦ διπλασιασμοῦ αὐτοῦ, ἐὰν ἐξαρκῶσιν εἰς τοῦτο οἱ τόκοι τῶν κεφαλαίων τοῦ ταμείου, καὶ τὰ δύο τρίτα τῶν κατὰ τὸ 2 ἄρθρ. ἐσόδων αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 20. Ἐὰν μετὰ τὸν διπλασιασμὸν τῶν βοηθειῶν μένῃ περίσσευμα ἐκ τοῦ κατ' ἔτος ὁρισθέντος διαθεσίμου ποσοῦ κατὰ τὸ 7 ἄρθρον, ἐπιτρέπεται ἡ χορηγία βοηθημάτων πρὸς ἐκπαίδευσιν τέκνων ἢ ἀποκατάστασιν κορασίων ἀποθανόντων, ἢ καὶ δυστυχούντων ἀξιωματικῶν.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ διοικήσεως τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 21. Τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ ὁρισθέντων ἀξιωματικῶν, διοικεῖται παρὰ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ καὶ διοικητοῦ σώματος, ὡς προέδρου, καὶ ἐκ δύο λοχαγῶν ὡς μελῶν διοριζομένων διὰ Β. Διατάγματος.

Ὁ πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀντικαθίστανται κατ' ἔτος, κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος ἐκ τῆς φρουρᾶς τῆς πρωτευούσης.

Ἄρθρ. 22. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει γραμματέα ἕνα ὑπολοχαγόν, ἢ ἀνθυπολοχαγόν, ἢ οἰκονομικὸν ὁμοιόβαθμον ἀξιωματικόν.

Ἄρθρ. 23. Ἡ ἐπιτήρησις τῶν πράξεων τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου ἀνατίθεται εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, ἐνεργεῖται δὲ αὐτὴ διὰ Β. Ἐπιτρόπου, ἔχοντος βαθμὸν ὑπεπιμελητοῦ, καὶ διοριζομένου διὰ Β. Διατάγματος.

Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ὑπουργοῦ ἔχει γνώμην συμβουλευτικήν.

Ἄρθρ. 24. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ προέδρου, τῶν μελῶν καὶ τοῦ γραμματέως τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ ἡ τοῦ Βασιλ. ἐπιτρόπου ἐκτελεῖται παρ' αὐτῶν ἀμισθί.

Ἄρθρ. 25. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους δημοσιεύεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἰσοζύγιον τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ταμείου, ὁμοῦ δὲ καὶ ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν λαβόντων βοηθείας ὀρφανῶν καὶ χηρῶν.

Ἄρθρ. 26. Αἱ ἐνδεχόμεναι ἀπαιτήσεις δικάζονται ἀνεκκλήτως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου, προσλαμβανομένων ἐκ τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν ἓξ ἄλλων ἀξιωματικῶν, ἤτοι δύο ἀνωτέρων καὶ τεσσάρων ὑποδεεστέρων.

ΚΕΦ. Η'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 27. Αἱ βοήθειαι τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, τῆς ὁροφυλακῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς δὲν ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν, οὐδὲ παραχωροῦνται, ἀλλ' ἐπιτρέπεται ἀνάλογος μηνιαία κράτησις πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ ὁρισθείσης καταβολῆς, ἐὰν τυχὸν δὲν συνεπλήρωσεν αὐτὴν ὁ σύζυγος ἢ ὁ πατὴρ ἀξιωματικός, πρὶν ἐποβιώσῃ.

Ἄρθρ. 28. Διοικητικὸς κανονισμὸς θέλει κανονίσει τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων, καθὼς καὶ τὰς λοιπὰς διατυπώσεις ἀφορώσας τὴν βεβαίωσιν τοῦ δικαιώματος εἰς βοήθειαν, τὴν κύρωσιν τῶν πράξεων τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου καὶ τὸν ἔλεγχον αὐτῶν, πρὸς δὲ καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ Βασ. Ἐπιτρόπου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ, καθὼ νόμος τοῦ κράτους.»

Συζητήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, παρελθόντες κατὰ σειρὰν καὶ οἱ ἐπὶ τῶν ἐρεξῆς νομοσχεδίων εἰσηγηταὶ τῶν ἐπιτροπῶν, ἀνέγνωσαν α) ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος νομοσχεδίου, β) ἑτέραν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ περὶ προϋπολογισμοῦ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, καὶ γ) ἐπὶ τοῦ περὶ πιστώσεως 32,000 δραχμῶν πρὸς πληρωμὴν ὑγειονομικῶν ἐξόδων κλπ· ἔχουσι δὲ ταῦτα ὡς ἐρεξῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ διασκεφθεῖσα ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῆς φάλαγγος, ἐκθέτει τὰ ἀκόλουθα.

Δύο εἰσὶν οἱ τελικοὶ σκοποὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου· ὁ πρῶτος τοῦ νὰ δοθῶσι καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀποβιωσάντων ἀξιωματικῶν τῆς ἐνεργοῦ φάλαγγος καὶ πρὸς τὰς συζύγους καὶ τὰ τέκνα τῶν ζώντων μέσα ὑπάρξεως· καὶ ὁ δεύτερος τοῦ νὰ δίδωνται κατ' ἐκλογὴν τῶν οἰκογενειῶν τούτων, ἀντὶ συντάξεως, φαλαγγιτικὰ γραμμάτια πρὸς ἀπόκτησιν γαιῶν.

Τόσον ὁ πρῶτος, καθὼς καὶ ὁ δεύτερος σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἰσὶν σκοποὶ εὐεργετικοί, ὑπάρχουν συνάμα καὶ δίκαιοι, διότι προβλέπουν νὰ ἐξασφαλίσωσι πόρον ζωῆς εἰς τὰ ὀρφανὰ καὶ εἰς τὰς συζύγους ἀξιωματικῶν, οἵτινες

διὰ τῶν εἰς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεών των ἀπέκτησαν, καὶ ἔχουν δικαιώματα ἱκανοποιήσεως ἐνώπιον τοῦ ἔθνους.

Ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν σκοπόν τοῦ νὰ λαμβάνωσιν αἱ οἰκογένειαι τῶν εἰρημένων ἀξιωματικῶν ἀντὶ συντάξεως, φαλαγγιτικὰ κατ' ἐκλογὴν αὐτῶν γραμμάτια, τοῦτο δὲν ὑπάρχει καθαρῶς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὡρισμένον, ὡς ἐπίσης δὲν διαλαμβάνεται καθαρῶς καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν θέλουν δοθῆ εἰς αὐτὰς τὰς οἰκογενείας τὰ ζητηθησόμενα φαλαγγιτικὰ γραμμάτια.

Ὅθεν ἡ ἐπιτροπή σας, κύριοι, συναινοῦσα τὴν ἐν γένει παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν κυρίου ὑπουργοῦ, προτείνει νὰ παραδεχθῇ τὴν τροπολογίαν τοῦ πρώτου παραγράφου, τοῦ Α'. ἄρθρου, μεταβαλλομένου ὡς ἀκολούθως.

« Ἄρθρον 1. Ὁ περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νόμος, ἰσχύει καὶ διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ πάσης τάξεως ἀξιωματικῶν πρεσβυτῶν, καὶ συνταξιούχων τῆς φάλαγγος· ἔχουν ὅμως τὸ δικαίωμα αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν προσώπων τούτων νὰ λάβωσι κατ' ἰδίαν αὐτῶν ἐκλογὴν, ἀντὶ συντάξεως, φαλαγγιτικὰ γραμμάτια δεκτὰ πρὸς ἀπόκτησιν γαιῶν ἐθνικῶν κατὰ τὸν νόμον ΡΜΔ. τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1849, καὶ τὸν ἀπὸ α Ἰανουαρίου 1838 περὶ προικοδοτήσεως τῆς φάλαγγος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή·

Ν. Πιερράκος,	Β. Νικολαΐδης,
Α. Ῥοϊλὸς,	Στεμάτης Μήτσας,

Ὁ εἰσηγητὴς Θ. Πετρινός.»

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Αἱ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, παρεδέχθη τ' ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4, ἐξαλείψασα μόνον τὸν § α'. τοῦ ἄρθρου 4 (ἐὰν δὲν συμπληρώσῃ τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας του), διότι ἐνόμισεν αὐτὸν, οὐχὶ μόνον περιττὸν, ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιον, ὡς πρὸς τ' ἄρθρα

1, 2 καὶ 3, τῶν ὁποίων καθιστᾷ ἀμφίβολον τὴν καθαρὰν ἔννοιαν, διότι κατὰ μὲν τὸν περὶ ἀπογραφῆς Νόμον, διὰ νὰ καταταχθῇ τις εἰς τὸν στρατὸν, ἀπαιτεῖται νὰ ἐχῃ 18 ἔτη συμπεπληρωμένα, κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 πρέπει νὰ ὑπηρετήσῃ τρία ὁλόκληρα ἔτη διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ· ἄρα διὰ νὰ γείνῃ τις ἀνθυπολοχαγὸς πρέπει νὰ συμπληρώσῃ τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας του, διαπρέψας βαθμηδὸν τὴν πλήρωσιν τῶν χρονικῶν διαστημάτων, τὰ ὁποῖα παρὰ τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων ὡρίσθησαν.

Τὰ ἄρθρα 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, καὶ 18 παρεδέχθησαν, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Τὸ ἄρθρον 19 κανονίζον ἐκτάκτους περιστάσεις ἐννοεῖ τὸν ἀξιωματικὸν ἐν γένει ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως βαθμῶν· ἀλλὰ τυπογραφικὸν, φαίνεται, λάθος καθιστᾷ ἀμφίβολον τὴν ἔννοιάν του, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε δίκαιον νὰ διορθώσῃ αὐτὸ, ὡς ἑπεται.

Ἄρθρ. 19. « Ἐν πολέμῳ οἱ μὲν βαθμοὶ τῶν ὑπολοχαγῶν καὶ λοχαγῶν παντὸς ὅπλου, ἀπονέμονται ἐξ ἡμισείας μὲν κατ' ἀρχαιότητα, ἐξ ἡμισείας δὲ κατ' ἐκλογήν. Ἅπαντες δὲ οἱ βαθμοὶ ταγματαρχῶν ἀπονέμονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως.

Ὁ δὲ ἀπαιτούμενος πρὸς προβιβασμὸν παντὸς ἀξιωματικοῦ χρόνος ὑπηρεσίας, ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ ἐν εἰρήνῃ, ἂν ἄλλως πως δὲν δύνανται νὰ πληρωθῶσιν αἱ ἐν τῷ στρατῷ χηρεύουσαι θέσεις· ἀλλὰ καὶ ὁ χρόνος οὗτος παραλείπεται ἐν πολέμῳ εἰς τὰς ἐξῆς περιστάσεις.

§ α'. Δι' ἀνδραγαθήματα πεπιστευμένα ἀποδεδειγμένον, καὶ δημοσιευόμενον δι' ἡμερησίας διαταγῆς τοῦ στρατοῦ.

§ β'. Ἂν ἄλλως πως δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ πληρωθῶσιν αἱ χηρεύουσαι θέσεις ἐν τοῖς ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ σώμασιν. »

Τὰ ἄρθρα 20 καὶ 21 παρεδέχθησαν, ὅπως ἔχουν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ· τὸ δὲ ἄρθρον 22 ἐτροποποιήθη, ὡς ἀκολούθως.

« Ἄρθρ. 22. Οὐδεὶς ἀξιωματικὸς τεθεὶς εἰς ἀπόταξιν ἢ ἀποστρατείαν, προβιβάζεται ἢ ἀνακαλεῖται εἰς τὸν στρατόν. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως δύναται ν' ἀνακαλῇ τὸν ἐν ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικὸν εἰς ἐνέργειαν, εἰς ἀποδεδειγμένας ἐκτάκτους περιστάσεις. »

Ἡ ἐπιτροπὴ τροποποιήσασα οὕτω τὸ ἄρθρον, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν της περιστάσεις, καθ' ἃς τοιαύτη ἀνάγκη δύναται νὰ προκαλέσῃ τὸ τοιοῦτον μέτρον ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη ἐπίσης τὰ ἄρθρα 23, 24, 25 καὶ 26,

ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, καὶ προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή·

Π. Ματέλας, Ν. Πιτράκος,
Ι. Φαρμάκης, Δ. Πετροπουλάκης.

Ὁ εἰσηγητὴς Σ. Κοπανίτσας.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 32,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ 1852, πρὸς πληρωμὴν ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν ἐξόδων καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, καὶ θεωροῦσα, ὅτι ἡ ζητουμένη πίστωσις ὑπαγορεύεται ὑπὸ ἀπολύτου τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκης, συνιστᾷ τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἰς τὴν Βουλήν.

Ἀθῆναι, τὴν 8 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή·

Δ. Δρόσος, Ἐμ. Ἀντύπας,
Κ. Ντηγρῆς, Κ. Δ. Βλάμης.

Ὁ εἰσηγητὴς Χ. Ν. Δεμάθας.»

Προὐτέθη ἔπειτα εἰς συζήτησιν τὸ περὶ βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μινώας ζήτημα, καθ' ὃ τὸ Σῶμα εἶχεν ἀποφανθῇ, ἂν πρέπει δηλ· νὰ ἐπανέλθῃ, ἢ θεωρῇ αὐτὸ λελυμένον.

Ἐπὶ τούτου λαβών τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι πρὸ πολλοῦ καὶ κατ' ἐπανάληψιν εἰσήχθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸ περὶ ἐκλογῆς τῶν Κρητῶν ζήτημα, αὐτὴ δὲ καὶ τὰ δίκαια τῶν ἀνδρῶν ἐκτιμῶσα καὶ τὸ περὶ αὐτῶν ψήφισμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως σεβομένη, παρεδέχθη παμψηφεὶ τὸ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Τήνου εἰσαχθὲν προβούλευμα, ὅπερ εἶναι ἡ εὐγενεστέρα ἀπόδειξις τῶν πρὸς τοὺς Κρῆτας αἰσθημάτων ὅλων ἡμῶν. Ἀφ' οὗ ὅμως ἡ Γερουσία δυστυχῶς ἀπέρριψε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος προβούλευμα, ἡ Βουλὴ πλέον δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς λύσιν ζητήματος, ὅπερ ἔλυσε πλέον διὰ τοῦ προβουλεύματός της ἐκείνου.

Τοῦτον ἀντικρούων ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι τὸ περὶ ἐκλογῆς τῆς Μινώας ζήτημα δὲν εἶναι λελυμένον, καὶ ἀπόδειξις αὐτὰ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, ἐξ ὧν συνάγεται, ὅτι εἰς ὅσας συνεδριάσεις ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἐκλογῆς Μινώας, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ ἡ ἐκλογὴ ἐκκρεμὴς, μεχρισοῦ λάβῃ πέρας τὸ εἰσαχθὲν ὑπὲρ τῶν Κρητῶν προβούλευμα. Ἀπορριφθέντος λοιπὸν τούτου,

ἔπεται ὅτι, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν, ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ λύσῃ τὸ περὶ ἐκλογῆς τῆς Μινώας ζήτημα.

Ἐπὶ τούτοις γενομένης αἰτήσεως δέκα βουλευτῶν ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Δεμάθαν καὶ Τ. Μαυρομμάτην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ὡς λελυμένον τὸ ζήτημα διὰ ψήφων 45 κατὰ 20, ἀρνουμένων 5, καὶ ὅτι ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς λύσιν αὐτοῦ.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ ὡς λελυμένον τὸ περὶ τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μινώας ζήτημα, ναὶ ἢ οὒχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός	Γεώργιος Βελὴς . . . N.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . O.	Γεώργ. Ἰω. Γιαλδάσης . .
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Λεωνίδας Ἠμπειρίκος . N.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . N.
Πέτρος Καμπανὴς . . .	Στέφαν. Σταφανόπουλος . .
Δημ. Τσόκρης	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Ἰωάν. Κλίμακας . . . N.
Γεώρ. Τσόκρης	Ἀναγνώστ. Δημητρίου . N.
Γεώρ. Σκοῦρος . . . . N.	Π. Ζάνος . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . ἀρνεῖται	Χρ. Δεμάθας . . . . O.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.	Γρηγ. Βαλλιάνος . . . O.
Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . N.	Θρασ. Ζαΐμης . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .	Χ Θεοχαρόπουλος . . .
Θεόδωρος Γρίβας . . . N.	Ν. Πετμεζᾶς . . . N.
Κωνστ. Γριβογεώργης . .	Ἡλ. Παπαδαῖος . . . N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης N.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης. .
Δ. Πετροπουλάκης . . N.	Γεώργ. Περωτὴς . . . N.
Π. Τσαννετάκης	Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	Ἰωάννης Βαχλᾶς . . . .
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου .	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . N.	Βελ. Νικολαΐδης . . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . N.	Πέτρος Δελιγιάννης . . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . N.	Νικόλ. Μπούκουρας . . N.
Στεμάτιος Μήτσας . . N.	Δάμπρ. Ῥοΐλος . . . N.

Κωνστ. Λαμπρινόπουλος .
Π. Κολποδίνος . . . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .
Γεώργ. Παναπριωτόπουλος .
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος N.
Ἐμ. Καραμάνος . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . N.
Ἀναγ. Κοντάκης . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . .
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .
Παρασ. Ματαλας . . . N.
Ἐμ. Μελετόπουλος . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . O.
Στάμος Μαυροδῆμος . . N.
Α. Α. Εὐμολπίδης . . .
Ἠλίας Δωΐλας . . . . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας .
Παναγιώτ. Βάρδογλης . N.
Δημήτρ. Γ. Φιλάρετος . O.
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . N.
Νικόλαος Μπούτουνης . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Γεώργιος Γουλιμὴς . . O.
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . N.
Κωνστ. Δημπερόπουλος .
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . O.
Ἰω. Προβιλέγιος . . . .
Δημ. Δημητρακόπουλος . .
Γεώργ. Κάνδυας . . . O.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . O.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Α. Παπαδημητριάδης . .
Ν. Σισμάνης . . . . ἀρνεῖται
Κωνστ. Ἀξελὸς . . .
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος .
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . O.
Κίμων Χριστοδούλου . .
Νικόλ. Πιεράκος . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας. . . N.
Σταυρ. Καπετανάκης . O.
Δημ. Νικουλάκης . . . O.
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας . .
Γεώργιος Α. Βάλλης . . .
Νάκος Παναγιᾶς . . . .
Παπακώνστ. Τσαμάλας . .
Κ. Βλάμης . . . . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Σιδέρης Πράτσικας . . .
Παν. Πατρινὸς . . . . .
Κ. Σκουρλέτης . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου N.
Νικόλ. Χ. Ἀναργύρου ἀρνεῖται
Ἀναγνώστης Τατόπουλος .
Κωνστ. Δαρειώτης . . .
Ἰωάν. Γεωργαρας . . . O.
Γ. Νικολάου . . . . . .
Ἀνδρέας Μάμουκας . . O.
Ζαννὴς Μπραγκὸς . . . O.
Μιχαὴλ Σολομὸς . . . .
Εὐστράτιος Παρίσης . ἀρνεῖται
Ἰωάννης Σαγρέδης . . . .
Δημήτριος Δρόσος . . . N.
Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος N.
Κυριάκος Πουηράπουλος .
Ἀναγν. Παπατσώρης . . N.
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Ἀθανάσιος Κασταλᾶς . N.
Α. Κιζάνης . . . . . N.
Ἰωάν. Δημιανὸς . . . ἀρνεῖται
Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . N.
Ἰω. Γ. Κριεζὴς . . . O.
Πέτρος Χ. Πέτρου . . .
Κ. Διαβουνιώτης . . . ε

Μ. Χουρμούζης . . . O.
Κ. Τσουκαλᾶς . . . O.
Δημήτριος Μητσάκης . O.
Γεώργιος Ἀποστολίδης .
Χρῆστος Κικίδης . . O.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου, μηδενὸς ἀντιλέγοντος κατὰ τῆς ἀρχῆς, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Κολποδίνον καὶ Ν. Σισμάνην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **70**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν, τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ μὴ ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς . . . .
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . . N.
Πέτρος Καμπάνης . . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . .
Γεώργιος Σκοῦρος . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.
Δ. Καλλιφρονᾶς . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .
Θεόδωρος Γρίβας . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .
Ταγγέλος Μαυρομμάτης . . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.
Π. Τσαννετάκης . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.
Σταμάτιος Μήτσας . . . N.
Γεώργιος Βελὴς . . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .
Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N.
Στέφ. Στεφανόπουλος . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου . N.
Π. Ζάνος . . . . . .
Χρ. Δεμάθας . . . . . N.
Γρ. Βαλιάνος . . . . . N.
Θ. Ζαΐμης . . . . . .
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Γεώργιος Περωτὴς . . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρές . . N.
Ἰωάννης Βάγλας . . . . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.

Πέτρος Δελιγιάννης	Ν. Σισμάνης . . . . . Ν.
Νικόλ. Μπούκουρας . . . Ν.	Κωνσταντίνος Ἀξελός . . Ν.
Ἀθάμπρος Ῥαΐλὸς . . . . Ν.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . Ν.
Π. Κολποδίνος . . . . . Ν.	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν.	Νικόλ. Πιεράκος . . . . Ν.
Νικόλ. Δελιγιάννης	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . Ν.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Σταυρ. Καπετανάκης . . Ν.
Γεώργιος Παναπριωτόπουλος .	Δημήτριος Πικουλάκης . . Ν.
Γεωρ. Παπασπυρόπουλος . Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος . . Ν.
Ἐμμ. Καραμάνος	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . . Ν.	Νικόλαος Μασγούλας . . .
Ἀναγν. Κοντάκης . . . . Ν.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Σ. Κοπανίτσας	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Ἀν. Κορφιωτάκης	Παπᾶ-κώνστας Τσαμάλας .
Παρασ. Ματάλας . . . . Ν.	Κωνστ. Βλάμης . . . . . Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Παναγ. Λαζαρὶς . . . . Ν.	Παν. Πετριτσός . . . . .
Στάμος Μαυροβῆμος . . . Ν.	Κ. Σκουρλέτης . . . . Ν.
Α. Α. Εὐμολπίδης	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . Ν.
Ἠλίας Δωλιᾶς . . . . Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . Ν.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . . Ν.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . .
Κωνσταντίνος Μανέτας . . .	Κωνστ. Δαρειώτης . . . .
Π. Βάρδογλης . . . . . Ν.	Ἰωάννης Γεωργάρας . . . Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . Ν.	Γ. Νικολάου . . . . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . Ν.
Νικόλ. Μπούτουνας	Ζαννὴς Μαραγκός . . . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης .	Μιχαὴλ Σολομός . . . .
Γεώργιος Γουλιμᾶς . . . Ν.	Εὐστράτιος Νυρίσης . . Ν.
Α. Κουμουνδοῦρος	Ἰωάννης Σαγρεδὸς . . .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . Ν.	Δημήτριος Δρόσος . . . . Ν.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος Ν.
Ἐμμ. Μολινός . . . . . Ν.	Κυριάκος Πανηρόπουλος . .
Ἰω. Προβιλέγιος	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος . .	Γεώργιος Στάϊκος . . . .
Γεώργιος Κάνδυας . . . Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . . Ν.	Α. Κιζάνης . . . . . Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . . Ν.
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ἀζάρος Α. Γιουρδὴς . . Ν.

Ἰωάννης Γ. Κριεζὶς . . . Ν.	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . . Ν.
Πέτρ. Χ. Πέτρου	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Κωνς. Διοβουνιώτης . . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . .
Μ. Χουρμούζης . . . . Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . . . Ν.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον, ἐξ οὗ ὁρμώμενος ἠρώτησέ τις τῶν ὑπουργῶν, εἰς ποῖον ὀργανικὸν νόμον ὑπάρχουσιν οἱ ἐν τῇ μισθοδοτικῇ καταστάσει ἀναφερόμενοι συνταγματάρχαι τοῦ πυροβολικοῦ, τοῦ μηχανικοῦ, τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν κλπ ;

Ὁ δ' ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι αἱ ἀνωτέρω βαθμολογίαι δὲν ὑπάρχουσιν ἀληθῶς ἐν νόμῳ, ἀλλ' ἐντεῦθεν δὲν ἕπεται, ὅτι καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξωσιν εἰς τὸ μέλλον. Δὲν βλέπει λοιπὸν ποῖον τὸ προσγινόμενον ἄτοπον, ἐὰν τὸ νομοσχέδιον προνοοῦν, ἀναφέρῃ καὶ τοὺς βαθμοὺς τούτους, καὶ προτιμότερον εἶναι βέβαια νὰ ὑπάρχῃ κανονισμένη καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν, ὥστε νὰ μὴν εὑρεθῶμεν ὡς ἄλλοτε εἰς δυσκολίαν, ἐὰν ποτὲ ὑπάρξωσι τοιοῦτοι βαθμοί.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι διὰ τῆς προβλέψεως ταύτης δὲν πρόκειται νὰ μισθοδοτηθῶσιν ἀξιωματικοί, διατελοῦντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἀλλὰ πρόκειται περὶ προσώπων, ἐχόντων τοὺς βαθμοὺς μόνον, διὰ νὰ λαμβάνωσι μισθὸν ἀμερομνερίμνως· ἄλλος τις εἶπεν, ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει κίνδυνος τοῦ νὰ συμβῇ ἡ κατάχρησις αὕτη, ἐπέρασεν, ὅτι ἄλλην τινὰ ἔχει νὰ φέρῃ παρατήρησιν, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἴση ἐπὶ τῶν διαφόρων ὅπλων μισθοδοσία, ὅπερ δὲν εἶναι κατ' αὐτὸν δίκαιον. Ὁ ἀξιωματικὸς τῆς γραμμῆς δὲν καταβάλλει βεβαίως τοὺς μόχθους καὶ τὰς δαπάνας, ὅσας πρὸς μόρφωσιν αὐτοῦ καταβάλλει ὁ ἀξιωματικὸς τεχνικοῦ τινος σώματος, ἐπειδὴ ὁ ἀξιωματικὸς π. χ. τοῦ πυροβολικοῦ ἢ τοῦ μηχανικοῦ, οὐ μόνον τὴν νεότητά του κατατρίβει, ὅπως φανῇ ἐπάξιος τῶν τοιούτων ὅπλων, ἀλλὰ καὶ μέγα μέρος τῶν κεφαλαίων του ἐξαντλεῖ, καὶ ἀνάγκην ἔχει ἀνετωτέρου τινὸς βίου, καθ' ὅσον δαπανήσας τὴν ὑγείαν αὐτοῦ ἐν μελέτῃ, ὀλιγώτερον χρόνον δύναται νὰ ζήσῃ· ἄλλως τε οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πυροβολικοῦ διατρῦντες καὶ ἵππον, εὑρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ τῆς δαπάνης αὐτῶν. Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον ἡ αὐτὴ νὰ χορηγῆται μισθοδοσία πρὸς ὅλα τὰ ὅπλα, καὶ προτιμότερον ἦτον νὰ ἐσημειοῦτο ἀνωτέρω τις ἀποζημίωσις διὰ τοὺς ἐκ τῶν τεχνικῶν ὅπλων ἀξιωματικούς. Ἐκτὸς δὲ τῶν ῥηθέντων παρατηρεῖ, ὅτι ὀλίγοι εἶναι παρ' ἡμῖν οἱ τῶν τεχνικῶν ὅπλων ἀξιωματικοί, καὶ πρέπει νὰ θαῤῥύνωμεν τοὺς γονεῖς πρὸς τὴν

τοιαύτην τῶν τέκνων των παίδευσιν, ἵνα πολλαπλασιαθῶσιν οἱ τῶν ὅπλων τούτων ἀξιωματικοί. Παρατηρῶν ἑπομένως τὴν διατίμησιν, εὑρίσκει μὲν ὀρθὴν τὴν σημειουμένην δι' αὐτοὺς δαπάνην δι' ἀγορὰν βιβλίων, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ μικρὰ αὐτηρὰ κολία, καὶ ἦτον καλὸν νὰ τροποποιηθῶσιν οἱ μισθοί, ὡς ὑπέδειξεν.

Ἄλλως μετὰ τοῦτον παρετήρησεν, ὅτι δὲν θεωρεῖ δικαίαν τὴν ἐλάττωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ ἀξιωματικῶν, ὧν ἡ εὐθύνη συνήθως εἶναι μεγαλητέρα τῆς τῶν συνταξάντων τὸ νομοσχέδιον καταλυματιῶν· ἄλλως τε οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι δὲν εἶναι πλειότεροι τῶν τεσσάρων, ὥστε ἡ μὲν ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ μισθοῦ των οἰκονομία εἶναι μηδαμινή, ἡ δὲ ἐξ αὐτῶν γεννωμένη ὠφέλεια, οὐσιωδεστάτη. Καὶ ὅμως ἡ μισθοδοσία των ἐλαττοῦται, ἐν ᾧ δὲν ἐπαρκεῖ, ὡς ἔχει, εἰς τὰς ἀνάγκας των, καὶ γνωρίζει, ὅτι εἷς τούτων, ὁ Ζαννίδης, ὑπὸ τὸ βάρος διατελῶν οἰκογενείας δεκαμελοῦς, δὲν ἔχει νὰ φωτίσῃ ἐν ὥρᾳ νυκτὸς τὸ δωμάτιόν του· διὸ συνίστησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ μὴν ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν τούτων.

Ἁπάντων ὁ ὑπουργὸς εἰς τὴν περὶ τροποποιήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν διαφόρων ὅπλων ἰδέαν ἑνὸς τῶν προαγορευσάντων, εἶπεν, ὅτι ὁ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νόμος, τίθησι τοὺς ὅρους τῶν ἀποδοχῶν παντὸς ἀξιωματικοῦ, μόνον δὲ τὸ 15 ἄρθρον αὐτοῦ λέγει, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ αὗται ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρου νόμου· ὥστε τὸ ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον δὲν ἔχει τὴν ἐντολὴν ἢ νὰ κανονίσῃ ἁπλῶς τὰς ἀποδοχάς. Καὶ διαιρεῖ μὲν αὐτὰς ὁ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμος εἰς μισθὸν καὶ ἐπιχορήγησιν, ἣν λαμβάνει ὁ ἀξιωματικός, ὅταν ἐν πλήρει διατελῇ ἐνεργείᾳ, ἀλλ' εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῶν τεχνικῶν ὅπλων ἀπονέμεται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, μεθ' ὅλης τῆς ἀκριβείας τὸ πλεονέκτημα τοῦτο, καὶ δὲν τοῖς ἀφαιροῦνται εἰμὴ 10 δραχ. πρὸς κατάρτησιν τῆς βιβλιοθήκης των. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἱπποφορβὸν, τοῖς χορηγεῖται καὶ αὕτη ἰδιαιτέρως, ἐπειδὴ συμβαίνει πολλάκις νὰ μὴν ἔχῃ ὁ ἀξιωματικὸς ἵππον, καὶ τότε εἶναι περιττὸν νὰ σημειοῦται ἐνταῦθα ἡ πρὸς συντήρησίν του δαπάνη. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου λοιπὸν δὲν γίνεται οὐδεμία τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν ἐλάττωσις, καὶ μόνον τακτοποίησίς τις φέρεται ἐπ' αὐτῶν, ἐξ ἧς δύναται ἴσως νὰ προκύψῃ οἰκονομία. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ὑλικοῦ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν προαγορευσάντων λεχθέντα παρατηρεῖ, ὅτι οὐδὲ ἵππον διατηροῦσιν οὗτοι, οὐδ' ἔξοδα ἱπποσκευῆς ἔχουσιν κλπ. ὥστε καὶ θέλων, δὲν δύναται νὰ τοὺς φανῇ χρήσιμος, ἀφ' οὗ

παρεδέχθη ὑπὲρ αὐτῶν τήν τε μισθοδοσίαν καὶ ἐπιχορήγησιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 1. Αἱ μὲν ἀποδοχαὶ ἐνεργείας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, κανονίζονται διὰ τοῦ προσηρτημένου πίνακος· αἱ δὲ ἀποδοχαὶ τῆς διαθεσιμότητος, προσδιορίζονται εἰς τὰ δύο τρίτα τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργείας. »

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα. 2, 3, καὶ 4, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως.

« Ἄρθρ. 2. Ὅλαι αἱ ἐπιχορηγήσεις, ἐξαιρουμένης τῆς τοῦ ἐνοικίου, ἐλαττοῦνται ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν, ὅταν οὗτοι δὲν ἐκτελῶσι τὴν ὑπηρεσίαν, διὰ τὴν ὁποίαν προσδιωρίσθησαν αἱ ἐπιχορηγήσεις.

Ἡ ἐπιχορήγησις τοῦ ἐνοικίου ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ, ὅταν οἱ ἀξιωματικοὶ ἐνοικιῶσιν εἰς δημόσια κτίρια ἢ ἀνήκωσιν εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς τῶν φρουρίων.

Ἡ ἐπιχορήγησις τῆς ἱπποσκευῆς καὶ τῆς ἱπποφορβῆς παύει, ὅταν οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν ἔχωσι τὸν προσδιωρισμένον ἀριθμὸν τῶν ἵππων ὑπηρεσίας, ἢ ὅταν ἡ Κυβέρνησις θεωρήσῃ περιττὴν τὴν διατήρησιν τῶν ἵππων.

Ἄρθρ. 3. Εἰς μὲν τοὺς διοριζομένους ἢ προβιβαζομένους ἀνθυπασπιστὰς χορηγεῖται δωρεὰ ἰματισμοῦ τριακοσίων δραχμῶν, εἰς δὲ τοὺς προβιβαζομένους ἀνθυπολοχαγοὺς εἰς σώματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν ἵππον ὑπηρεσίας, χορηγεῖται δωρεὰν ἱππωνεία ἐκ τριακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρ. 4. Εἰς τοὺς ὑπασπιστὰς τῶν σωμάτων δίδεται διὰ τὴν γραφικὴν των ὑπηρεσίαν μηνιαία ἐπιχορήγησις εἴκοσι δραχμῶν, καὶ ἡ ἐπιχορήγησις τοῦ ἵππου καὶ ἱπποσκευῆς, ἐὰν δὲν λαμβάνωσιν αὐτήν. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 5 ἄρθρου λαβὼν τὸν λόγον ἐπρότεινεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, νὰ μεταβληθῇ χάριν σαφηνείας ἡ τελευταία περίοδος οὕτως· « ἐπίσης κανονίζονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἐν τοῖς νοσοκομείοις διατελούντων καὶ τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας ἐν διαστήματι ἓξ μηνῶν. »

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 5 κατὰ τὴν τροποποίησιν ταύτην, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 6, δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθρ. 5. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, κανονίζονται διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ. Ἐπίσης κανονίζονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἐν τοῖς

νοσοκομείοις διατελούντων καὶ τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας ἐν διαστήματι ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρ. 6. Ἅπαντες οἱ ἀντιβαίνοντες εἰς τὸν παρόντα νόμον ὁρισμοὶ καταργοῦνται. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Κολπαδίνον καὶ Α. Δεδόπουλον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70. ἔχει δ' οὕτως.

ΟΘΩΝ κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Αἱ μὲν ἀποδοχαὶ ἐνεργείας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, κανονίζονται διὰ τοῦ προσηρτημένου πίνακος· αἱ δὲ ἀποδοχαὶ τῆς διαθεσιμότητος προσδιορίζονται εἰς τὰ δύο τρίτα τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργείας.

Ἄρθρ. 2· Ὅλαι αἱ ἐπιχορηγήσεις, ἐξαιρουμένης τῆς τοῦ ἐνοικίου, ἐλαττοῦνται ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν, ὅταν οὗτοι δὲν ἐκτελῶσι τὴν ὑπηρεσίαν, διὰ τὴν ὁποίαν προσδιωρίσθησαν αἱ ἐπιχορηγήσεις.

Ἡ ἐπιχορήγησις τοῦ ἐνοικίου ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ, ὅταν οἱ ἀξιωματικοὶ ἐνοικιῶσιν εἰς δημόσια κτίρια, ἢ ἀνήκωσιν εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς τῶν φρουρίων.

Ἡ ἐπιχορήγησις τῆς ἱπποσκευῆς καὶ τῆς ἱπποφορβῆς παύει, ὅταν οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν ἔχωσι τὸν προσδιωρισμένον ἀριθμὸν τῶν ἵππων ὑπηρεσίας, ἢ ὅταν ἡ Κυβέρνησις θεωρήσῃ περιττὴν τὴν διατήρησιν τῶν ἵππων.

Ἄρθρ. 3. Εἰς μὲν τοὺς διοριζομένους ἢ προβιβαζομένους ἀνθυπασπιστὰς χορηγεῖται δωρεὰ ἱματισμοῦ τριακοσίων δραχμῶν, εἰς δὲ τοὺς προβιβαζομένους ἀνθυπολοχαγοὺς εἰς σώματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν ἵππον ὑπηρεσίας, χορηγεῖται δωρεὰ ἱππωνίας ἐκ τριακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρ. 4. Εἰς τοὺς ὑπασπιστὰς τῶν σωμάτων δίδεται διὰ τὴν γραφικὴν των ὑπηρεσίαν μηνιαία ἐπιχορήγησις εἴκοσι δραχμῶν, καὶ ἡ ἐπιχορήγησις τοῦ ἵππου καὶ ἱποσκευῆς, ἐὰν δὲν λαμβάνωσιν αὐτήν.

Ἄρθρ. 5. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, κανονίζονται διὰ διοικητικοῦ κανονισμοῦ. Ἐπίσης κανονίζονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἐν τοῖς νοσοκομείοις διατελούντων καὶ τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας ἐν διαστήματι ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρ. 6 Ἅπαντες αἱ ἀντιβαίνοντες εἰς τὸν παρόντα νόμον ὁρισμοὶ καταργοῦνται. »

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου, κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι «ἐὰν κατὰ τὰς πρώτας τοῦ Αὐγούστου καυστικὰς ἡμέρας ἀνεγίνωσκον τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἤθελα νομίσει, ὅτι εὑρίσκομαι εἰς Μαρόκον» εἶπέ τις πρέσβυς, ἀναγνοὺς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, καὶ ἡ παρατήρησις εἶναι εὐφυεστάτη, ἐπειδὴ ἀληθῶς ἐν Μαρόκῳ μόνον ἠδύνατο νὰ ἐκδοθῇ νόμος τοιοῦτος. Ἀλλ' ὁ εἰσαγαγὼν αὐτὸν ὑπουργὸς μήτε ἐξεταπίσθη ποτὲ, μήτε γνωρίζει, τί σημαίνει ἐκτόπισις, ἂν καὶ ὅτε διέταξαν αὐτὸν, καθὸ νομοεπιθεωρητὴν Κυκλάδων, νὰ μεταβῇ εἰς Σύρον, τὴν ἔδραν αὐτοῦ, διέρρηξε τὰ ἱμάτιά του καὶ οὐκ ὀλίγον ἐνησμενίζετο, ἀναγινώσκων ἐν ταῖς ἐφημερίσι τὰ περὶ τούτου γραφόμενα. Πῶς λοιπὸν λησμονήσας τόσον ταχέως τὴν περίστασιν ἐκείνην ὁ ὑπουργὸς, εἰσήγαγε τοιοῦτον βανδαλικὸν νόμον; Μήπως, πρεσβεύ ἀρά γε τὸ « νόμῳ καπὸν, νόμῳ καλόν;» μήπως ζητῇ ν' ἀνταποδώσῃ πρὸς ἄλλους ὅ,τι παρ' ἄλλων τυχὸν ἔπαθες μήπως, ἀφ' οὗ ἐμμέσως κατεπίεσε τὸν λαὸν τοσοῦτον, προτίθηται, ἤδη νὰ πλήξῃ καὶ τὸν στρατὸν, ἢ μήπως θέλῃ νὰ ἐξιλεωθῇ σήμερον διὰ τὰ χθεσινὰ ἁμαρτήματά του; Καὶ ἀληθῶς ἀπορίας ἄξιον εἶναι, πῶς ὁ ὑπουργὸς οὗτος, ἂν καὶ τότε ἐλάμβανε πλήρεις τὰς ἀποδοχάς του, ἐλησμόνησε τὴν ἐν Σύρῳ διατριβήν του, ὅτε θεωρῶν ἑαυτὸν ὡς δῆθεν ἠδικημένον, μετέβη εἰς Κέαν, ὅπου πολλὰ ἐξεφράσθη, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ σιωπήσῃ τις. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργικὸν χαρτοφυλάκιον ἔχει, φαίνεται, ὅλην τὴν ἰδιότητα τῆς ῥάβδου τῆς Κίρκης. Καὶ εἰς ποῖον ἀρά γε Τουρκικὸν τεῦχος εὗρεν ὁ ὑπουργὸς τὸν τοιοῦτον νόμον, δι' οὗ προέθετο νὰ προικίσῃ καὶ τὴν Ἑλλάδα; Τὸν λέγει δὲ Τουρκικὸν τεῦχος, διότι νόμος τοιοῦτος δὲν εἶναι ἔργον Ἑλληνικῆς κεφαλῆς, εἶναι νόμος τοῦ σκότους, δι' ὃν ἤθελε φρικιάσει καὶ αὐτὸς ὁ Φάλαρις τῆς Ἠπείρου, ἂν ποτὲ τοῦ ἐπήρχετο ὁμοία ἰδέα. Διὰ τοῦτο δὲ τοσαύτην ἐπροξένησεν ἐν γένει ἐντύπωσιν, καὶ τοσοῦτον μάλιστα ἐλύπησε τὸν στρατὸν, ὥστε αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς ἐδιάσθη νὰ ἐκδώσῃ διαταγὴν, ἀπαγορεύουσαν τὸν στρατὸν τοῦ νὰ φέρῃ τὴν ἐλαχίστην ἐπὶ τοῦ νόμου τοῦ παρατήρησιν. Καὶ ὅμως ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀρνοῦνται, ὡς μετασχὼν τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ ἐξορίας τούτου νόμου θέλει ἴσως νὰ διασαφήσῃ

ποῖαι αἱ κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ἀρχαί του. Ἂν ὁ ὑπουργὸς μεταμελῆται σήμερον, δι' ὅσα χθὲς ἔπραξε, πικρότερον θέλει μεταμεληθῇ μετ' ὀλίγον, δι' ὅσα σήμερον πράττει, καὶ ἡ ἰσοβιότης, εἰς ἣν ἐρείδεται, ὀλίγον θέλει τὸν ὠφελήσει, διότι πρῶτος ἔδωκε τὸ παράδειγμα τοῦ καταπατεῖν ἀτιμωρήτως τὸ σύνταγμα, καὶ πρῶτος θέλει γευθῇ τοὺς καρποὺς τῶν ἰδίων του πράξεων, ὡς ὁ διαβόητος αὐλικὸς Εὐτρόπιος, ὅστις ἀφ' οὗ διὰ μυρίων σκευωριῶν ὑπεσκέλισε τὸν ἀντίπαλόν του, ἠθέλησε νὰ καταδιώξῃ καὶ τὴν ἐκκλησίαν, εἰς ἣν ἐκεῖνος εἶχε προσδράμει ἱκέτης. Ὀλίγος ὅμως παρῆλθε καιρός, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ὑπέπεσε τύχην, ζητήσας ἄσυλον εἰς τὴν αὐτὴν ἁγίαν Τράπεζαν τοῦ ναοῦ.—Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, σόλοικον καθ' ἑαυτό, καὶ ἀσυνάρτητον ὅλως, εἶναι «Πρόσθε λέων, ὄπισθε δὲ δράκων, μέση δὲ χίμαιρα, δεινὸν ἀποπνέουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.» Καὶ ὑπὲρ τοιούτου ἐκτρώματος ζητοῦσιν ἤδη τὴν ψῆφον τῶν βουλευτῶν, ὅπερ ἐστὶν, ἀπαιτοῦσι νὰ πλέξωσιν αὐτοὶ διὰ τῶν χειρῶν των τὴν ἀγχόνην τῶν συναγωνιστῶν, τῶν συγγενῶν, τῶν τέκνων, τῶν ἀδελφῶν των, αὐτοῦ τέλος πάντων τοῦ ἑαυτοῦ των. Καὶ ἐν τίνι ἐλπίδι ζητεῖ ὁ ὑπουργὸς νὰ δώσωμεν μόνοι τὴν συγκατάθεσίν μας, διὰ νὰ μᾶς ἐξορίζωσι μακρὰν τῶν τέκνων ἡμῶν, μακρὰν τῆς ἐρήμου καλύβης μας, χωρὶς κἂν νὰ μᾶς δίδωνται πλήρεις αἱ ἀποδοχαί μας, ὡς τὰς ἐλάμβανεν αὐτὸς ἄλλοτε; Καὶ δὲν εἶναι ὁ ὑπουργὸς οὗτος, ὅστις ἐσχάτως ἔτι ἐζήτησε, καὶ ἔλαβε πλήρεις τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ταγματάρχου Λαζαρέτου καὶ τοῦ λοχαγοῦ Βυζαντίου ἀνθ' ὅσου καιροῦ παρέμεινον εἰς τόπον, ὃν δὲν εἶχον ἐκλέξει; Δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ Βουλή, ἥτις ἀπεφάσισε τότε ὅτι ἡ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοὶ θέλουσι λαμβάνει τοῦ λοιποῦ πλήρεις τὰς ἀποδοχάς των, ἐφ' ὅσον καιρὸν διαμείνουν εἰς τόπον, παρὰ τοῦ ὑπουργείου προσδιορισμένον; Καὶ πῶς λοιπόν, διότι αὐτὸς παλινῳδεῖ σήμερον, θέλει νὰ παλινῳδήσῃ καὶ ἡ Βουλή; Ἀλλὰ πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν καλῶν τοῦ τοιούτου νόμου ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐξορίστους νὰ φέρωσιν ἄνευ ἀδείας καὶ τὴν στολήν των αὐτὴν, διότι, λέγει ὁ ὑπουργὸς, εἶναι ἄτοπον νὰ φέρωσι καθ' ἑκάστην οἱ ἀξιωματικοὶ τὴν στολήν των. Ἀλλ' ἐὰν τὸ φέρειν διαρκῶς τὴν στολὴν ἦναι ἄτοπον, πόσον ἀτοπώτερον καὶ πικρότερον εἶναι διὰ τὸ σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν τὸ νὰ δέχηται εἰς ὑπουργὸς, ἐπὶ τοῦ σκίμποδος ἁπλωμένος, τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ, φέροντας τὴν στολήν των, καὶ ἀφ' οὗ τοῖς ἀπαγορεύσῃ καὶ αὐτὸ τὸ σκέπτεσθαι, νὰ τοὺς ἀποπέμψῃ ὡς δούλους, ἐν ᾧ ὁ ἀνώτατος ἡμῶν ἄρχων

δέχεται ὄρθιος καὶ τὸν ἔσχατον στρατιώτην; Δὲν εἶναι λοιπὸν τὸ ἄτοπον, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ θεραπεύσῃ δῆθεν ὁ ὑπουργὸς, ἀλλ' ἕτερόν τι κρυπτόμενον ὑπὸ τὴν πρόφασιν τοῦ ἀτόπου. Οἱονδήποτε ὅμως καὶ ἂν ἦναι τοῦτο, ἡ περὶ στολῆς τῶν ἀξιωματικῶν διάταξις ἐμφαίνει τὸ ἐλάχιστον τῶν τοῦ νομοσχεδίου κακῶν, διότι πολλοὶ ἀξιωματικοὶ ἂν εἶχον δεύτερον ῥοῦχον, ὡσανεὶ ἤθελον φέρει τὴν στολήν των. Ἀλλὰ τί κοινὸν ἔχει πρὸς τοὺς φαλαγγίτας ἡ κατάστασις τῆς ἀργίας, καὶ ζητεῖ ἤδη ὁ ὑπουργὸς νὰ ἐκτοπίσῃ καὶ τούτους; Ἀφ' οὗ δὲ τὸ καταστατικὸν τῆς φάλαγγος ἀργίαν δὲν ἀναγνωρίζει, πῶς ἐνθυμᾶται αὐτοὺς σήμερον, καὶ λησμονεῖ τὸ πρὸ πολλοῦ εἰσαχθὲν ὑπὲρ τῶν φαλαγγιτῶν νομοσχέδιον, καὶ μάλιστα τὸν τελευταῖον παράγραφον τῆς ἐκθέσεώς του, δι' οὗ ἐπικαλεῖται τὴν ταχίστην ἐπιψήφισιν αὐτοῦ; Ἀλλ' ὅλων τούτων εἷς εἶναι ὁ αἴτιος, ὅστις ὅμως δὲν ἐκπλήττεται παντελῶς, διότι ὁ ἀγορεύων, ὁ μετὰ τριακονταετῆ δεινὰ καὶ παθήματα ἀποκτήσας ἕνα βαθμὸν, θέλει τὸν παραιτήσει καθ' ἣν στιγμὴν πεισθῇ, ὅτι ὁ βαθμὸς οὗτος τῷ εἶναι δυστύχημα. Οἱ πλεῖστοι ὅμως τῶν φαλαγγιτῶν, τοὺς ὁποίους τὸ ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον ἐξορίζει, δὲν ἦλθον ὡς ἄλλοι εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὰς ἀγγλικὰς λίρας, ἀλλ' ἐκ τῆς πρώτης στιγμῆς τοῦ ἀγῶνος λαβόντες τὰ ὅπλα, συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ παρασκευασθῇ ἡ τράπεζα, περιζ τῆς ὁποίας καθήμενοι εὐωχοῦνται οἱ περὶ τὴν 6 καὶ 9 ἐλθόντες. Δὲν φθάνει λοιπὸν ἡ ἔντιμος πενία τῶν δυστυχῶν τούτων, πολλοὶ τῶν ὁποίων δι' ἔλλειψιν λύχνου κατακλίνονται ἀφ' ἑσπέρας, ἀλλὰ ζητοῦσι καὶ νὰ ἐξορίσωσιν αὐτοὺς ἐπὶ σκοπέλων; Εὐτυχὴς ὁ Φρόνος, ἂν οἱ ὑπουργοὶ του ἐρρόντιζον ὑπὲρ τῶν θεμελίων αὐτοῦ, ὡς φροντίζουσιν διὰ τὰ θεμέλια τῶν οἰκιῶν των· εὐδαίμων δὲ καὶ ἡ Ἑλλὰς, ἐὰν οἱ κυβερνῆται της ἐσκέπτοντο ὑπὲρ αὐτῆς, ὡς σκέπτονται ὑπὲρ ἑαυτῶν! Ἀλλ' ἄδυσσος τὰ κρίματα τοῦ Κυρίου, ἡ δὲ Πατρὶς καὶ ἄλλοτε διῆλθεν ἡμέρας θλίψεως καὶ ἀπελπισίας, οὐχ ἧττον ὅμως ὁ Ὕψιστος δὲν τὴν ἐγκατέλιπεν. Στρεφόμενος δὲ πρὸς τοὺς βουλευτὰς παρατηρεῖ, ὅτι πολλάκις ἴσως ἐλύπησεν αὐτοὺς διὰ τῆς τραχύτητος τῶν ἐκφράσεών του, ἀλλ' οὐδέποτε παρεγνώρισε κατ' οὐσίαν τὸν χαρακτῆρα των· ἀπ' ἐναντίας πολλάκις εἶδε, καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην βλέπει ἐπὶ τοῦ προσώπου των, τὸ βαρὺ τῆς καρδίας των ἄλγος διὰ τὴν αἰλιότητα, εἰς ἣν ἐφέρθησαν σήμερον τὸ πολυπαθὲς Ἔθνος. Μόνη λοιπὸν διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ ἀγορεύοντος καὶ τῶν συναδελφῶν του, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐκ πολλῶν παραδειγμάτων ἐπείσθησαν πλέον, ὅτι

εἶναι ἀνωφελὲς νὰ ἐλπίζῃ τις καλὸν ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ὡς ἐν πείσματι τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἐνεργοῦσι τὸ ἐναντίον, παρ' ὅ,τι ἡ κατάστασις ἡμῶν ἀπαιτεῖ, αὐτὸς δὲ πιστεύει, ὅτι ὡς ἀληθεὶς τοῦ λαοῦ ἀντιπρόσωποι ὀφείλομεν νὰ ζητῶμεν παρὰ τῶν ὑπουργῶν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των. Ἂν δὲ βλάπτηται ὁ ἀπαιτῶν τὰ τοιαῦτα, μετ' οὗ πολὺ θέλουσι βλαβῆ πολλαπλασίως οἱ ὀλιγωροῦντες τῶν ὀρθῶν καὶ δικαίων παρατηρήσεων, οὐδὲ συστέλλεται νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν θέλουσιν ἐφαρμοσθῆ καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπὸ τοῦ Χρυσοστόμου πρὸς τὸν Εὐτρόπιον λεχθέντα. Εἶπε πολλάκις καὶ σήμερον δ' ἐπαναλέγει, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ, καθὼ ἄνθρωποι ὑπόκεινται καὶ αὐτοὶ εἰς παραπτώματα, καὶ ὅτι μὴ ἐξελεγχόμενοι παρ' οὐδενὸς, ἐπίστευσαν ἐπὶ τέλους, ὅτι εἰσὶν ἀναμάρτητοι, ἡ δὲ πίστις των αὕτη τοὺς ἐνθαρρύνει νὰ μᾶς παρουσιάσωσι καὶ αὐτὴν τὴν ἀγχόνην ἡμῶν, μὴ ἀμφιβάλλοντες ὅτι θέλομεν καὶ εἰς τοῦτο ἐνδώσει, ὡς καὶ εἰς τόσα ζητήματα ἄλλα. Ἀλλὰ δὲν εἶναι πλέον καιρὸς νὰ εἴπωμεν σήμερον καὶ ἓν ὄχι; δὲν εἶναι καιρὸς νὰ εἴπωμεν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς, ὅτι αἱ χεῖρες μας δὲν θέλουσι πλέξει τὴν ἀγχόνην ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν συναγωνιστῶν καὶ οἰκείων μας; Ναὶ, εἶναι καιρὸς πλέον, καθ' ὅσον μάλιστα πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ἐσημειώθησαν διὰ μαύρων στοιχείων. Ἰδίως δὲ οἱ στρατιωτικοὶ βουλευταὶ ὀφείλουσι νὰ προσέξωσιν ἤδη πολὺ, διότι ἂν ἐπιψηφίσωσι τὸν σκληρὸν τοῦτον νόμον, ἂν σκάψωσι τὸν λάκκον τοσούτων συναθλητῶν, ἐκτὸς τῆς γενικῆς κατακρίσεως, ἥτις τοὺς περιμένει, θέλουσι πέσει πρῶτοι αὐτοὶ εἰς τὸν λάκκον τοῦτον. Ἐνταῦθα δὲ στρατηγεῖς ὀνομαστὶ πρὸς διαφόρους στρατιωτικοὺς βουλευτὰς, καὶ εἶπόν, ὅτι τὸν μὲν θέλουσιν ἐξορίσει εἰς ταύτην, τὸν δὲ εἰς ἐκείνην τὴν νῆσον, ἐπέτρεψεν, ὅτι καὶ ἂν ζητήσωσιν ἄδειαν διὰ νὰ μεταβῶσιν ἐπὶ μικρὸν εἰς τὴν πατρίδα των, εἰς μὴν θέλει παρέλθῃ διὰ νὰ φθάσῃ ἡ αἴτησις αὐτῶν εἰς Ἀθήνας, εἰς μὴν διὰ νὰ πρωτοκολλισθῇ καὶ λυθῇ ὑπ' ὄψιν, ἂν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν ἀπολεσθῇ, καὶ εἰς μὴν ἔτι διὰ νὰ λάβωσι τέλος τὴν ἀπάντησιν, καὶ ἐν τῷ διαστήματι τριῶν μηνῶν καταστρέφονται τὰ οἰκιακὰ καὶ πολιτικὰ συμφέροντά των. Δὲν λέγει δὲ οὐδεμίαν ὑπερβολὴν, διότι αἱ νῆσοι εἶναι λίαν δύσπλοοι, καὶ μάρτυς ἀξιόπιστος αὐτὸς ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅστις διὰ νὰ ἐπανέλθῃ ἐκ τῶν νήσων εἰς τὰς Ἀθήνας,

« Πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω. »

Ἀλλὰ καὶ ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει ἀστείαν τινὰ τροπολογίαν, λέγουσα, ὅτι ἀπόκειται μὲν εἰς τὸν ἐν ἀργίᾳ τιθέ-

μενον ἀξιωματικὸν νὰ ἐκλέγῃ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του, ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοῦ ἀπαγορεύῃ τρία τινὰ μέρη. Οὕτω λοιπὸν εἷς ὑπουργὸς λέγει αὐριον χάριν εὐτραπελίας ἴσως, ἀλλὰ δύναται νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν δεῖνα συνταγματάρχην, ὅτι ἐπειδὴ ἐτέθη εἰς ἀργίαν, προσκαλεῖται νὰ ἐκλέξῃ τόπον διαμονῆς, τοῦ ἀπαγορεύονται ὅμως τρία μόνον μέρη, ἡ Πελοπόννησος, ἡ Στερεὰ καὶ αἱ νῆσοι. Ποῦ ἄρα μένει νὰ ἐκλέξῃ τόπον διαμονῆς ὁ καλὸς οὗτος συνταγματάρχης; Ἀλλὰ παύων ὁρκίζει τοὺς βουλευτὰς εἰς αὐτὴν τὴν κινδυνεύουσαν ὕπαρξιν τοσούτων ἀξιωματικῶν, νὰ ἀποῤῥίψωσι μετ' ἀγανακτήσεως τὸ ἐκβδελικτὸν τοῦτο νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου αἱ συνέπειαι εἰσὶ φρικώδεις, καὶ κλονίζουσι τὸν θρόνον ἐκ θεμελίων. Ἂν λοιπὸν κλίδεσθε τοῦ Θρόνου, ἐὰν ἦσθε τῷ ὄντι Βασιλικοὶ, ἀποδείξατέ το ἐμπράκτως, κατὰ τοῦ τοιούτου νομοσχεδίου ἀποῤῥαινόμενοι. Σύνταγμα καὶ ἐκτόπισις εἶναι ἰδέαι πάντῃ ἀντίθετοι, καὶ εἶναι τὸ αὐτὸ, ὡς ἂν ἐλεγέ τις λιμοκτὴς ἅγιος, λειτουργὸς φιλόνομος κλπ.

Τοῦτον ἀντικρούων ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἔρχεται νὰ ἀπαντήσῃ πρὸς ὅσα ἐξετόξευσε κατ' αὐτοῦ ὁ προαγορεύσας, διότι οὐδὲ συζητήσεως χαρακτῆρα φέρουσι τὰ λεχθέντα, οὐδὲ ὧδε δύνανται νὰ θεωρηθῶσι, διὰ νὰ ἀποκρούσῃ αὐτὰς. Μὴ καταβαίνων λοιπὸν εἰς τὴν κονίστραν ταύτην ἀσμένως ἐπιχειρεῖν' ἀπαντήσῃ πρὸς ὅσα κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐξέθηκεν. Ἐκ προοιμίων ὅμως παρατηρεῖ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν φέρει τὸν καταλληλον αὐτοῦ τίτλον, καὶ προτείνει μάλιστα νὰ ὀνομασθῇ « νόμος συμπληρωτικὸς τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου », διότι δὲν εἶναι εἰμὴ συμπλήρωσις ἀναγκαία τοῦ νόμου αὐτοῦ. Ἤδη διερχόμενος κατ' ἄρθρον τὸ γράμμα καὶ τὸν νοῦν ἑκάστης τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ά. ἄρθρον περιλαμβάνει τὴν διάταξιν, καθ' ἣν θέλει ὁρίζεσθαι ὁ τόπος τῆς διαμονῆς τοῦ ἐν ἀργίᾳ τιθεμένου ἀξιωματικοῦ, τὸ β'. ἀπαγορεύει πρὸς τοὺς ἐν ἀργίᾳ καὶ τοὺς ἐν ἀποστάξει τιθεμένους ἀξιωματικοὺς τὴν ἀκανόνιστον τῆς στολῆς αὐτῶν χρῆσιν. τὸ γ'. τίθησι τὸν ὅρον τοῦ χρόνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ ἐν ἀδείᾳ ἀπὼν ἀξιωματικὸς δύναται νὰ λαμβάνῃ μέρος τῶν ἀποδοχῶν του, τὸ δὲ δ'. ὑποβάλλει εἰς τὰς διατάξεις τούτου τε καὶ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, πάντας τοὺς ἐκ τῆς ἐνεργοῦ φάλαγγος ἀξιωματικούς. Ἐκ τούτων λοιπὸν τὴν μὲν διάταξιν τοῦ 1 ἄρθρου ὑπηγόρευσαν λόγοι τάξεως, πειθαρχίας καὶ οἰκονομίας, τὴν τοῦ 2 ἄρθρου αὐτὴ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς στολῆς τοῦ ἀξιωματικοῦ, προσὼν

τοσοῦτον ἀπαραίτητον εἰς τὸν στρατὸν, τὴν τοῦ 3 ἄρθρου ἐπίσης λόγοι οἰκονομίας, μάλιστα δὲ ἡ ἐπισυμβαίνουσα ἀδικία πρὸς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἀξιωματικοὺς παρὰ τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπόντων, καὶ τελευταῖον τὴν διάταξιν τοῦ 4 ἄρθρου τὸ συμφέρον ἁρμονικῆς τινος τάξεως καὶ ἀναλογίας. Ἀφ' οὗ δὲ ἔχομεν ἤδη τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νόμον, ἀφ' οὗ ὑπάρχει ὁ περὶ συντάξεως νόμος αὐτῶν, ἀφ' οὗ ὅσον οὔπω ἐπιψηφίζεται ὁ περὶ προβιβασμοῦ κτλ. ὁ προκείμενος νόμος ἦτον οὐσία τις ἀπαραίτητος πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ συνόλου τούτου. Καὶ πῶς λοιπὸν; ὁ εἰς ἀργίαν τιθέμενος ἀξιωματικὸς, ὅστις ὑποκείμενος κατὰ νόμον εἰς ὅλους τοὺς κανόνας τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας, πρόκειται νὰ ἀνακληθῇ ἐν πρώτῃ περιστάσει εἰς ἐνέργειαν, πρέπει νὰ μένῃ καθ' ὅλα ἀνεξέλεγκτος εἰς οἱανδήποτε πρᾶξιν του; ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει πλέον συμφέρον νὰ γνωρίζῃ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ; δὲν εἶναι χρέος της μάλιστα νὰ τὴν ἐπιτηρῇ καὶ ῥυθμίζῃ; ἀλλὰ πῶς δύναται νὰ κατορθώσῃ ποτὲ τοῦτο, ὅταν ὁ ἀξιωματικὸς διατελῇ μακρὰν πάσης ἐπιτηρήσεως; Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρεοῦται ὁ ἀξιωματικὸς νὰ διατρίβῃ μακρὰν τῶν οἰκείων καὶ τῶν συμφερόντων του, τὴν δὲ φιλάνθρωπον ταύτην συναίσθησιν ἐκτιμᾷ καὶ ὁ ὑπουργὸς· ἀλλὰ διὰ τί νὰ μὴ λάβωμεν τὸ ζήτημα καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψίν του τὴν ἐπικρατεστέραν; διὰ τί δὲν ἀναλογιζόμεθα, ὅτι εἰς ἀξιωματικὸς, μὴ ἀφιερούμενος τότε εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ προκαλεῖ ἐπίτηδες ἀλλοῦχίαν ποινῶν, καὶ δίδει ἀφορμὰς, ἵνα τεθῇ εἰς ἀργίαν; ὑπὲρ τὰς 162,000 δραχ. δαπανῶνται κατ' ἔτος διὰ τοὺς ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοὺς, καὶ ὅμως παρετηρήθη, ὅτι πολλοὶ τούτων προτιμῶσι τὴν ἐν ἀργίᾳ κατάστασιν παρὰ νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνεργὸν τοῦ ἔθνους ὑπηρεσίαν. Τὸ δημόσιον λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ δαπανᾷ διὰ νὰ τρυφᾷ, ὅπου θέλει, καὶ ὅπως θέλει ἡ ἀργία τινῶν, καὶ ἂν ἦναι ἀληθὲς, ὅτι ὁ ὑπηρετῶν τῷ ναῷ, ἐκ τοῦ ναοῦ τραφήσεται, διὰ αὐτὸ τοῦτο μάλιστα πρέπει νὰ ὑπηρετῇ οὗτος τὸν ναόν. ἀλλὰ μὴν ἄρχει ὁ προκείμενος νόμος ἦναι πρωταρχὴς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη ναυδαλικὸς; ὄχι· διότι τὸ 8 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου 1833 Β. διατάγματος τὰ αὐτὰ περὶ τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν θεσπίζον, ὡς τόπον διαμονῆς αὐτῶν ὁρίζει τὴν Αἴγιναν, ἕτερον δὲ, ἐκδοθὲν τῇ 27 Ἰουνίου 1838, ὅπερ ἔθηκεν εἰς ἀργίαν 36 ἀξιωματικοὺς, λέγει, ὅτι ἐπιτρέπεται μὲν εἰς αὐτοὺς ἡ ἐκλογὴ τοῦ τόπου τῆς κατοικίας των, ἀλλ' εἰς τὴν Κυβέρνησιν μένει νὰ ὑπαγάγῃ αὐτοὺς ὑπὸ φρουράς. Τὸ νομοσχέδιον λοιπὸν

σκοπὸν ἔχον τὴν τάξιν καὶ τὴν οἰκονομίαν, δὲν εἶναι πρωτοφανὲς, καὶ στηρίζεται ἐπὶ τῇ βάσει διαταγμάτων, ἅτινα ἔχουσιν, ὡς γνωστὸν, ἰσχὺν νόμου. ἀλλ' ἐπιλαμβανόμενος τοῦ 2 ἄρθρου, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ διάταξις αὐτοῦ δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς στολῆς ἐν γένει τοῦ ἀξιωματικοῦ, διότι ἀφ' οὗ ὁ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμος ὁρίζει τίνες οἱ ἐν ἀποτάξει καὶ τίνες οἱ δι' ἀπολύσεως τῆς ὑπηρεσίας τιθέμενοι εἰς ἀργίαν, ἕπεται, ὅτι διακρίνει ποία τις τάξις πρέπει νὰ τηρήσῃ τὴν τοῦ ἀξιωματικοῦ ἀξιοπρέπειαν. Τὸ 2 λοιπὸν ἄρθρον δὲν προσβάλλει αὐτὴν, δίδει τοὐναντίον τὴν ὀφειλομένην εἰς τὸν ἀξιωματικὸν βαρύτητα, καὶ τιμωρεῖ, τὸν μὴ φέροντα ἐπαξίως καὶ ὅπου πρέπει τὴν ἔντιμον τοῦ στρατιώτου στολήν. Ἐπιλαμβανόμενος δὲ τοῦ 3 ἄρθρου, παρατηρεῖ ὅτι ὁρίζει ἐπὶ ἓξ μῆνας τὸν χρόνον, καθ' ὃν λαμβάνει μέρος τῶν ἀποδοχῶν του ὁ ἐν ἀδείᾳ ἀπὼν ἀξιωματικὸς, προστίθησι δὲ, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἀπουσίας του οὗτος δὲν λογίζεται χρόνος ὑπηρεσίας. Τὴν διάταξιν ταύτην ὑπαγόρευσαν λόγοι δικαιοσύνης, ἔνθεν μὲν διὰ νὰ μὴν ἐλλείπῃ ἐπ' ἀόριστον χρόνον ὁ ἐν ἀδείᾳ ἀπὼν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ νὰ μὴν ἀδικῆται ὁ ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημαίαν ἀντ' ἐκείνου ὑπηρετῶν ἀξιωματικὸς. Τέλος τὸ 4 ἄρθρον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν παρόντα νόμον, ὑποβάλλει τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ἐνεργοῦ φάλαγγος εἰς μόνην τὴν διάταξιν τοῦ 3 ἄρθρου αὐτοῦ, διότι εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ὑπάγονται· τοὺς ὑποβάλλει δὲ καὶ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, διὰ νὰ ὑπάρχῃ πλήρης τις ἰσότης δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων μεταξὺ τῶν διαφόρων τοῦ στρατοῦ ὅπλων. Μετὰ τὴν σύντομον λοιπὸν καὶ ἀπαθῆ ταύτην ἀνάπτυξιν τῶν καθ' ἕκαστα, συμπεραίνει ὅτι ὁ προκείμενος νόμος εἶναι ἄξιος τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς Βουλῆς.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἂν δαπανῶνται 162,000 δραχ. ὑπὲρ τῶν ἐν ἀργίᾳ διατελούντων ἀξιωματικῶν, ὁ λόγος οὗτος δὲν δικαιοῖ τὴν ὕπαρξιν νόμου τοιούτου. διότι ἀφ' οὗ ὁ ἀξιωματικὸς τεθῇ εἰς ἀργίαν, ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει, ἐννοεῖται, νὰ χορηγῇ αὐτῷ τὸν τῆς ἀργίας μισθὸν, καὶ ὁ ἀξιωματικὸς δύναται νὰ ἐγκατασταθῇ, ὅπου θέλει, ἀφ' οὗ δι' αὐτὸ τοῦτο δὲν λαμβάνει ἀκέραιον τὸν μισθόν του. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἡ θέσις τοῦ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, ἀλλὰ ποσάκις δὲν εἴδομεν ἀκμαίους καὶ βάλλοντας στρατιωτικοὺς νὰ ἀντικαθιστῶνται πολλάκις ὑπὸ γερόντων ἀσθενῶν καὶ κλονιζομένων; Τίς λοιπὸν ἡ ἐγγύησις, ὅτι καὶ κατὰ τοῦτο θέλει τηρηθῇ τὸ δίκαιον καὶ

ὀρθὸν ; Κακῶς δὲ εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τρυφᾷ ἡ ἀργία μὲ τὰ δημόσια, διότι τρυφὴ τῶν δυστυχῶν τούτων εἶναι τὸ νὰ βάπτωνται μετὰ τῶν τέκνων των εἰς τινα καλύβην, καὶ διὰ τοῦ μισθοῦ των ὀλίγον ἄρτον καὶ χόρτα νὰ τρώγωσιν. Ἂν δὲ πολλάκις ἀνέφερεν ὁ ὑπουργὸς τὴν λέξιν *οἰκονομία*, δὲν ἔχει τίποτε νὰ ἀπαντήσῃ, διότι τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο εἶναι κοινὸν εἰς ὅλους τοὺς ὑπουργοὺς, οἵτινες εἰς μὲν τὰ χείλη φέρουσι τὴν οἰκονομίαν, εἰς δὲ τὰ πράγματα τὴν σπατάλην.

Ἄλλος τις ἐπέρεεν, ὅτι ὡς μέλος τῆς πλειοψηφίας καὶ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καθῆκον νομίζει νὰ εἴπῃ καὶ αὐτὸς ὀλίγα τινὰ, μὴ ἐπεμβαίνων μὲν εἰς τὰ πρὸ αὐτοῦ ἐκτεθέντα, ἀρκούμενος δὲ νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν, πρὶν ἢ ἐπιληφθῇ τοῦ ἔργου αὐτῆς, πρώτην φροντίδα ἔσχε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν σύμπασαν τὴν στρατιωτικὴν νομοθεσίαν, τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ταύτης ἐπιψηφισθεῖσαν, ἠρεύνησεν, ἐὰν τὸ νομοσχέδιον ἀντίκηται πρὸς οἱανδήποτε διάταξιν τῶν ῥηθέντων νόμων καὶ ἀφ' οὗ εἶδεν, ὅτι πρὸς οὐδὲν ἄρθρον αὐτῶν ἀντιβαίνει, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου. Εὐλόγως δὲ ἔπραξε τοῦτο, διότι ἡ ἀργία εἶναι μία τις κατάστασις τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἀνήκει εἰς ἕνα τῶν ὅρων τῆς θέσεως, καὶ ἐπιβάλλεται διὰ λόγους, σαφῶς ἐκτιθεμένους ἐν τῷ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμῳ. Ἀλλὰ τίς ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως, εἰσαγούσης τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ; ποίας ἐπέρεε σκέψεις ἐπὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ ἡ ἐπιτροπὴ ; Τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον του νὰ τὸ εἴπῃ καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς ἄτομα δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰδίας πεποιθήσεις. Ἡ ἐπιτροπὴ, τὸ ἐπαναλέγει, εἶδεν ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἀντίκειται πρὸς τοὺς πρὸ αὐτοῦ νόμους, παρετήρησεν, ὅτι συμπληροῖ τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμον, ὡς ἀναφέρει αὐτὸ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της, καὶ παρεδέχθη τὸ νομοσχέδιον· ἄλλως τε ὁ ἐν ἀργίᾳ διατελῶν ἀξιωματικὸς δὲν εἶναι κάντη ἐλεύθερος, ὡς ὁ κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύσας διϊσχυρίσθη, δὲν ὁμοιάζει τὸν ἐν ἀποτάξει ἢ ἐν ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικὸν, καὶ ἐγγεγραμμένος εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ βιβλία, ἀνακαλεῖται ἑκάστοτε εἰς ἐνέργειαν. Καὶ ἴσως μὲν ὑπὸ τὴν ἐποψιν, καθ' ἣν σκέπτεται ὁ προαγορεύσας ὁ προκείμενος νόμος εἶναι ὀλίγον σκληρὸς, ἀλλὰ τοὺς νόμους τῆς πατρίδος ψηφίζοντες, δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν ἄτομα καὶ χάριν αὐτῶν μόνον νὰ παραβλέπωμεν τὸ κοινὸν συμφέρον. Καὶ ἀληθῶς· δὲν εἶναι δίκαιον, ἀφ' οὗ μισθοδοτεῖ τὸν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικὸν ἡ Κυβέρνησις, νὰ ἔχῃ καί τινα ἐπ' αὐτοῦ δικαιώ-

ματα ; δὲν ὑπαγορεύει τὴν τοιαύτην ἀνάγκην τὸ κοινωνικὸν πολλάκις συμφέρον ὅλων ἡμῶν ; οὕτω π. χ. ἐὰν ὑποτεθῇ στρατιωτικός τις ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του, ὀργανίζων ἐπικίνδυνόν τινα στάσιν, ἀλλὰ διέπων καὶ ὠθῶν αὐτὴν ἐκ τοῦ ἀφανοῦς, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ τὸν καταδιώξῃ ἡ ἐξουσία, δὲν εἶναι τότε καλὸν νὰ μεταθέσῃ εὐρήμως τὸν ἀξιωματικὸν τοῦτον καὶ νὰ προλάβῃ τὰς πλέον λυπηρὰς συνεπείας ; Δὲν εἶναι δὲ πρέπον νὰ λέγωμεν ἁπλῶς, ὅτι ἐκ τῶν προαγουμένων τῶν ὑπουργῶν συμπεραίνομεν καὶ τὰς συνεπείας τῶν πρὸς ἡμᾶς φερομένων νόμων, διότι, ἂν ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἔκθεσιν, θέλομεν πεισθῆ, ὅτι ἐδόθη πᾶσα ἐγγύησις εἰς τὸ ἄτομον, καθ' ὅσον ὁ Βασιλεὺς δὲν παραδέχεται ἀνεξετάστως τὰς ὑπουργικὰς πράξεις, οὐδὲ δύναται ν' ἀνεχθῇ τὴν μοχθηρίαν οἱουδήποτε ὑπουργοῦ· διὰ τὰ ὑπουργεῖα δὲν πίπτουσιν ἐκ μόνης τῆς ἀρνήσεως τῆς βουλευτικῆς ψήφου, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς μὴ ὑπογραφῆς τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις ἂν καὶ ἀνεύθυνος οὐχ ἧττον δύναται νὰ ἐπιτηρῇ τὰς ὑπουργικὰς πράξεις. Εἶπε πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύσας, ὅτι τὸ νομοσχέδιον προτίθεται νὰ ἐμποδίσῃ τινὰς τῆς ἐξασκήσεως τῶν βουλευτικῶν των δικαιωμάτων· ἀλλ' ἡ εἰσαγωγὴ νόμου ἤθελεν εἶναι ὑπερβολὴ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, διότι ἁπλοῦς τις διορισμὸς ἐν τινι ἐπιτροπῇ, μία τις πρόσκλησις ἤρκει διὰ νὰ φέρῃ τὸν ἀξιωματικὸν εἰς Ἀθήνας· ἄλλως τε οἱ στρατιωτικοὶ τοῦ ἀγῶνος δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ φοβῶνται τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος νόμον, διότι ἔχοντες πεπληρωμένον τὸν πρὸς ἀποστρατείαν χρόνον, εὑρίσκονται ἐκτὸς τῆς ἐπηρείας τοῦ νόμου τούτου, ἂν δέ τις δὲν ὑπάγεται μὲν εἰς τὴν ἀποστρατείαν, ἀλλὰ προτιμήσῃ ἀντὶ τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ συμφερόντων τὸν εὐτελῆ τῆς ἀργίας μισθὸν, ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἄξια θέλει πάθει τῶν αἰσθημάτων του. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν λοιπὸν νομοσχέδιον πλειότερον ἐμπνέει φόβον κατ' εἰκασίαν παρ' ὅτι ἐν πράγματι εἶναι, καὶ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ θέλει ταχέως τὸ ἀποδείξει. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τῶν τίτλων αὐτοῦ συμφωνεῖ καὶ ὁ ἀγορεύων, ἴσως δὲ καὶ τὰ ἄλλα τῆς ἐπιτροπῆς μέλη, νὰ μεταβληθῇ ὡς ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπε. Μετὰ ταῦτα παρατηρηθέντος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. Μ. Μ,

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Ἀγγελινός,

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΤ'.

Τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλαν ἐν πρώτοις τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ δ'. καὶ ζ'. μὴ συμπληρωθέντων, εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1852 τοὺς Κ. Σκουλέτην, Ζ. Μαραγκὸν, Δ. Φιλάρετον, Π. Παπαδάκον καὶ Γ. Κάνδυαν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων, τοὺς Ἰω. Κλίμακας, Π. Βάρβογλην, Φ. Μαῦρον, Σ. Κοπανίτσαν καὶ Κ. Νταγρέν· τέλος δ' ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, τοὺς Δ. Πολυχρονόπουλον, Χ. Οἰκονομίδην, Ν. Πιερράκον, Σ. Μαυροδήμαν καὶ Σ. Μήτσαν.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω τὸ ἐν τῇ Γερουσίᾳ τροπολογηθὲν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων νομοσχέδιον μετὰ τῆς συναδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως, ἔχον οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ φέρω ἐνέου ἐνώπιον τοῦ Σώματος τούτου τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων νομοσχέδιον, καὶ ἐξαιτήσωμαι παρ' ὑμῶν τὴν ἐπιψήφισίν του.

Αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἐπενεχθεῖσαι τροπολογίαι κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας συζήτησιν του εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι·

1) Εἰς τὸν τελευταῖον παράγραφον τοῦ ἄρθρου 5 ἀμέσως μετὰ τὰς λέξεις «ἀπόντος δὲ ἐν ἀδείᾳ παντὸς ἀρχηγοῦ προξενικῆς ὑπηρεσίας,» προσετέθη, «ἢ χρεωούσης τῆς θέσεως·»

2) Ὁ πρῶτος παράγραφος τοῦ ἄρθρου 6, ἔχων οὕτως·

«Ἅπαντες ἐν γένει οἱ κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος προξενικοὶ ὑπάλληλοι πρέπει ἀφεύκτως νὰ ἦναι πολῖται Ἕλληνες, ἐξαιρουμένων τῶν διερμηνέων καὶ κλητήρων, οἵτινες δύνανται νὰ ληφθῶσι καὶ ἐξ ἀλλοδαπῶν, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι πολῖται Ἕλληνες ἱκανοὶ νὰ δεχθῶσι τοιαύτας θέσεις·»

ἐτροποποιήθη ὡς ἀκολούθως·

«Ἅπαντες ἐν γένει οἱ κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος προξενικοὶ

ὑπάλληλοι πρέπει ἀφεύκτως νὰ ἦναι πολῖται Ἕλληνες, ἐξαιρουμένων τῶν διερμηνέων καὶ κλητήρων, οἵτινες δύνανται νὰ ληφθῶσι καὶ ἐξ ἀλλοδαπῶν ὁμογενῶν, ἂν δὲν ὑπάρχωσι πολῖται Ἕλληνες ἱκανοὶ νὰ δεχθῶσι τοιαύτας θέσεις·»

3) Εἰς τὸ ἄρθρον 12, ἀντὶ «ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λιβόρνον,» ἐτέθη, «ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λιβόρνον·»

4) Εἰς τὸ ἄρθρον 14 ἀμέσως μετὰ τὰς λέξεις, «ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ὠράνην,» προσετέθησαν·

«Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βορδώ·

«Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λυών·

«Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βαγιώνην·

«Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σέττην (Cette)·»

5) Εἰς τὸ ἄρθρον 16 ἀμέσως μετὰ τὰς λέξεις «ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ταραγῶνα,» προσετέθησαν, «ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαγιόρκαν·»

6) Εἰς τὸ ἄρθρον 28, ἀντὶ «ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γιβραλτάρ, ἐτέθη «ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γιβραλτάρ,» καὶ ἀμέσως μετὰ τὰς λέξεις ταύτας προσετέθη·

«Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βελφάς·

«Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βομβάην·»

7) Ἀμέσως μετὰ τὸ ἄρθρον 31 προσετέθη καὶ ἄρθρον 32.

Κατὰ τὸ κράτος τῆς Κίνας.

«Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Καντόν·»

Τὰ δὲ ἄρθρα 32, 33, 34 καὶ 35 ἔγειναν ἄρθρα 33, 34, 35 καὶ 36 τοῦ νομοσχεδίου. Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον μετὰ τὰς λέξεις, «τὸ ἐν Κασσάνδρᾳ ὑποπροξενεῖον» προσετέθη,

«Τὸ ἐν Κύπρῳ ὑποπροξενεῖον·»

«Τὸ ἐν Καΐρῳ γενικὸν προξενεῖον·»

8) Ἀμέσως μετὰ τὸ ἄρθρον 36 προσετέθη καὶ ἄρθρον 37.

«Ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις προξενικῶν ἀρχῶν, ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ συστήσῃ γενικὰ προξενεῖα, προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα, ὅπου ἤθελε θεωρήσει τοῦτο καταλληλον διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας. Τὰ οὕτω δὲ συσταινόμενα γενικὰ προξενεῖα, προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι μισθὸν, ἐκτὸς ἐὰν τοῦτο ἐπιτραπῇ διὰ νόμου.

Τὰ ἄρθρα 36, 37, 38, 39, 40, 41 καὶ 42 τοῦ νομοσχεδίου ἐγένοντο ἄρθρα 38, 39, 40, 41, 42, 43 καὶ 44.

9) Ἀμέσως μετὰ τὸ ἄρθρον 44 προσετέθη καὶ ἄρθρον 45.

«πᾶσα παράβασις, παρεκτροπὴ ἢ ἀμέλεια παντὸς προξενικοῦ ὑπαλλήλου, οἱουδήποτε βαθμοῦ καὶ τάξεως περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, τιμωρεῖται διὰ πειθαρχικῶν ποινῶν, οἷον ἐπιπλήξεων, προστίμων ἀπὸ 50—200 δραχμῶν καὶ προσωρινῶν παύσεων ἀπὸ ἑνὸς μέχρι ἓξ μηνῶν, ἐπιβαλλομένων παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου. Ἂν δὲ ἡ παράβασις παρουσιάζῃ χαρακτῆρα σοβαρώτερον, τὸ εἰρημένον ὑπουργεῖον θέλει προκαλεῖ τὴν ὁριστικὴν τοῦ παραβάτου παῦσιν, καὶ, χρείας τυχούσης, τὴν δικαστικὴν αὐτοῦ καταδίωξιν.»

10) Τὰ ἄρθρα 43 καὶ 44 ἐγέναντο ἄρθρα 46 καὶ 47.

Ἀνακεφαλαιόνων τὰς ἀνωτέρω τροπολογίας, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἀφορῶσιν ἢ τὴν προσθήκην νέων προξενικῶν θέσεων, ἢ τὴν μεταβολὴν τῶν ὑπαρχουσῶν, ἢ τὸ κείμενον αὐτὸ τοῦ νομοσχεδίου.

Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν προσθήκην νέων προξενικῶν θέσεων, ἢ τὴν μεταβολὴν τῶν ὑπαρχουσῶν, νομίζω ἀκοῦσαν τὴν παρατήρησιν, ὅτι λόγοι τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας καὶ ἀνάγκαι τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας ἀπῄτησαν τὰς τροπολογίας ταύτας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ ἐκείνας, αἵτινες ἐπηνέχθησαν ἐπὶ τοῦ κειμένου αὐτοῦ, αὗται περιστρέφονται·

α) Εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ τελευταίου παραγράφου τοῦ ἄρθρου 5 προσθήκην τῶν λέξεων «ἢ χηρευούσης τῆς θέσεως» διὰ νὰ ἐξομοιωθῇ ἡ περίπτωσις αὕτη μὲ ἐκείνην τῆς ἀπουσίας τοῦ προξένου·

β) Εἰς τὴν προσθήκην ἐπὶ τοῦ ἀ. παραγράφου τοῦ ἄρθρου 6 ἀμέσως μετὰ τὴν λέξιν «ἀλλοδαπῶν» τῆς λέξεως «ὁμογενῶν,» καὶ ἀμέσως μετὰ τὸ, «ἂν δὲν ὑπάρχωσι πολῖται Ἕλληνες,» τῆς λέξεως «ἱκανοί·» ἡ πρώτη ἐκ τῶν τροπολογιῶν τούτων ἐγένετο πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ὁμογενῶν μας, ἡ δὲ δευτέρα, διὰ νὰ γίνῃ σαφεστέρα ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου, καὶ μὴ ἔχωσιν ἀξιώσεις διὰ νὰ διορισθῶσιν εἰς θέσεις διερμηνέων ἢ κληντήρων, εἰμὴ οἱ ἔχοντες τὴν ἀποχρῶσαν ἱκανότητα· τὸ δικαίωμα ὅμως τῆς προτιμήσεως δὲ διετηρήθη ἀκέραιον ὑπὲρ τῶν ἰθαγενῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἱκανῶν μόνων, διότι τοῦτο ἀπαιτοῦσιν αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας, καὶ τὰ ἀληθῆ τοῦ Κράτους συμφέροντα.

γ') Εἰς τὴν προσθήκην τοῦ ἄρθρου 37 ὑπαγορευθεῖσαν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀδυνάτου τοῦ νὰ προβλεφθῶσι διὰ μιᾶς καὶ νὰ προσδιορισθῶσιν ὅλα τὰ μέρη, εἰς ἃ δύναται νὰ ἦναι ὠφέλιμος ἡ σύστασις προξενείων. Νέα συμφέροντα καθ' ἡμέραν ἀναγεννῶνται καὶ νέαι ἀνάγκαι παρουσιάζονται, ὥστε ἡ Κυβέρνησις

ἤθελεν ἀδιαλείπτως ἀπασχολεῖ τὰ βουλευτικὰ σώματα μὲ τὴν σύστασιν νέων προξενικῶν θέσεων, ἐὰν δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα, ὅπερ καὶ ὅλαι αἱ λοιπαὶ συνταγματικαὶ κυβερνήσεις ἔχουσι, τοῦ νὰ συνιστᾷ διὰ Βασιλ. Διατάγματος τοιαῦτα παντοῦ, ὅπου αἱ ἀνάγκαι τοῦ ἐμπορίου καὶ τὰ συμφέροντα τῆς ναυτιλίας ἤθελαν τὸ ἀπαιτήσει. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ λόγου μου μοὶ ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσω, ὅτι μόλις ἐν ἔτος παρῆλθεν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων νομοσχεδίου, καὶ νέαι θέσεις πολλαὶ ἀνεκαλύφθησαν, εἰς ἃς εἶναι ἀναγκαία ἡ σύστασις προξενείων.

δ') Εἰς τὴν προσθήκην τοῦ ἄρθρου 45 τοῦ ἀφορῶντος τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων. Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ἀναγκαιότατον, τόσον πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας, ὅσον καὶ πρὸς ἐκεῖνο αὐτῶν τῶν ἰδίων ὑπαλλήλων. Πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας διὰ νὰ κατασταθῶσιν ἰσχυρότεροι οἱ δεσμοὶ τῆς ἱεραρχικῆς τάξεως μεταξὺ προϊσταμένων καὶ ὑποδεεστέρων ὑπαλλήλων, πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἰδίων ὑπαλλήλων διὰ νὰ μὴν ἀναγκαζῆται τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐπιβάλλῃ βαρυτέρας ποινὰς εἰς τὰ ἁπλᾶ παραπτώματα τῶν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν, μὴ ἔχον πῶς ἄλλως νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ ἀποτελεσματικῶς εἰς τὸ καθῆκον των. Ἄλλως τε τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐν τῷ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίῳ, δὲν φαίνεται κατέχον καταλλήλως ἐν ἐκείνῳ θέσιν· ἡ θέσις αὐτοῦ ἔχοντος γενικὴν ἐφ' ὅλων τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων καὶ περὶ ὅλων τῶν προξενικῶν παραβάσεων ἐφαρμογήν, εἶναι ἐν τῷ παρόντι περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχεδίῳ καταλληλοτέρα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερ. ὑπουργὸς

Α. ΠΑΙΚΟΣ.»

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Μ. Χουρμούζην καὶ Σ. Κοπανίτσαν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 50 κατὰ 17, ἀρνηθέντων τριῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. .	Π. Ζάνος	. . . . .
Δωνίδ. Χρυσανθόπουλος	. .	Χρ. Δεμάθας	. . . . . N.
Γ. Λογιωτατίδης	. . . . N.	Γρ. Βαλλιάνος	. . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης	. . .	Θ. Ζαΐρης	. . . . . N.
Δεωνίδας Ἐμπειρίκος	. O.	Χ. Θεοχαρόπουλος	. . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Ν. Πετμεζᾶς	. . . . . N.
Δημήτριος Τσόκρης	. . .	Ἡλ. Παπαδαῖος	. . . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . .	Γεώργιος Περωτὴς	. . . N.
Γεώργιος Σκοῦρος	. . . .	Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	. . .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N.	Ἰωάννης Βάχλας	. . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Βελ. Νικολαΐδης	. . . . O.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. . .	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .
Θεόδωρος Γρίβας	. . . . .	Νικόλαος Μπούκουρας	. . N.
Κων. Γριβογεώργης	. . O.	Λάμπρος Ῥοΐλὸς	. . . .
Τατσέλος Μαυρομμάτης	. .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .
Δ. Πετροπουλάκης	. . . N.	Π. Κολποδῖνος	. . . . N.
Π. Τσαννετάκης	. . . . .	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	. .	Νικόλαος Δελιγιάννης	. . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. . .
Ἐλευθερ. Καλογερᾶς	. . . N.	Γεώργιος Πανοπριστόπουλος	.
Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . . N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	. N
Ἀνδρέας Πέπας	. . . . N.	Ἐμ. Καραμάνος	. . . . .
Σταμάτιος Μήτσας	. . . O.	Νικόλ. Ματθαίου	. . . . N.
Γεώργιος Βελὴς	. . . . N.	Ἀναγν. Κοντάκης	. . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος	. . .	Σ. Κοπανίτσας	. . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. .	Ἀναστ. Κορφιωτάκης	. . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	. . . . .	Παρασ. Ματάλας	. . . . N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . . N.	Ἐμ. Μελετόπουλος	. . . .
Στέφ. Στεφανόπουλος	. . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .
Ἀνδρέας Λύγερινός	. . . O.	Παναγιώτης Λαζαρὴς	. . O.
Ἰωάννης Κλίμακας	. ἀρνεῖται	Σταμος Μαυροδῆμος	. . . N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου	. . O.	Λάμπρος Κύμολπίδης	. . N.

Ἠλίας Δωΐλας	. . . . . N.	Κωνς. Βλάμης	. . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς	. . . N.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. .
Κωνσταντῖνος Μανέτας	. .	Σιδέρης Πράτσικας	. . . .
Παναγιώτης Βάρδογλης	. . N.	Παν. Πατρινὸς	. . . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	. N.	Κωνστ. Σκουρλέτης	. . . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος	. . . N.	Ἀνάργ. Χ. Ἀναργύρου	. . O.
Νικόλαος Μπούτουνας	. .	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	. O.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος	. .
Γεώργιος Γουλιμὴς	. ἀρνεῖται	Κωνς. Δαρειώτης	. . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	.	Ἰω. Γεωργάρας	. . . . O.
Χρῆστος Οἰκονομίδης	. . N.	Γ. Νικολάου	. . . . .
Κωνστ. Αυμπερόπουλος	. .	Ἀνδρέας Μαμούκας	. . . N.
Ἐμ. Μοδινὸς	. . . . . N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς	. . . N.
Ἰωάννης Προβιλέγιος	. .	Μιχαὴλ Σολομὸς	. . . .
Δημ. Δημητρακόπουλος	.	Εὐστράτιος Παρίσης	. . . N.
Γεώργ. Κάνδυας	. . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος	. . N	Δημήτριος Δρόσος	. . . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης	. . .	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	N.
Α. Παπαδημητριάδης	. . .	Κυριάκος Πουηρόπουλος	. .
Ν. Σισμάνης	. . . . . N.	Ἀναγνώς. Παπατσώρης	. O.
Κωνστ. Ἀξελὸς	. . . N.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	. . .
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος	. .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	. . O.
Γ. Μαδεμοχωρίτης	. . . N	Α. Κιζάνης	. . . . . O.
Κ. Χριστοδούλου	. . . .	Ἰωάννης Δαμιανὸς	. . . .
Νικολ. Πιεράκος	. . . N.	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς	. . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας	. . . O.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς	. . . N.
Σταυριανὸς Καπετανάκης	. O.	Πέτρος Χ. Πέτρου	. . . .
Δημ. Πικουλάκης	. . . O.	Κ. Διοβουνιώτης	. . . .
Χαραλ. Χριστόπουλος	. N.	Μ. Χουρμούζης	. . . . O.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	. . .	Κ. Τσουκαλᾶς	. . ἀρνεῖται .
Νικόλαος Μοσχούλας	. .	Δημήτριος Μητσάκης	. . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης	. . .
Νάκος Πανουριᾶς	. . . .	Χρῆστος Κικίδης	. . . . N.
Παπακώνστας Τσαμάλας	.		

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι μεθ' ὅσα κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν εἶπε, κρίνων περιττὸν νὰ προσθέσῃ τι σήμερον, ἀρκεῖται νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἑξῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίαν, καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ὁρίζῃ τόπον διαμονῆς διὰ μόνους τοὺς ἀξιωματικούς, τοὺς τιθεμένους εἰς ἀργίαν ἕνεκα πει-

θαρχικῶν λόγων, προκαλουμένων ἐκ τῆς κακῆς αὐτῶν διαγωγῆς· οὐχὶ ὅμως καὶ διὰ τοὺς ἕνεκα διοικητικῶν μέτρων ἢ χρονίου νοσήματος ὑπαγομένους εἰς ἀργίαν. Ἐὰν λοιπὸν ἐξ εἰλικρινοῦς τῷ ὄντι σκοποῦ ὁρμώμενος ὁ ὑπουργὸς, καὶ οὐχὶ ἐξ ἄλλης πλαγίας ἀφορμῆς, συνέταξε τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον, ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὴν ὑπ' αὐτοῦ παρουσιαζομένην τροπολογίαν, ἔχουσαν οὕτως·

«Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς εἰς ἀργίαν τιθεμένους ἀξιωματικοὺς, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, νὰ ἐκλέγουν μὲν τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των, ἀλλ' ὀφείλουν νὰ εἰδοποιήσωσιν ἐγκαίρως περὶ τούτου τὸ ὑπουργεῖον· τῶν δὲ δι' ἀπολύσεως ἢ πρωσκαίρου παύσεως ἀπὸ τῆς θέσεώς των ἀξιωματικῶν προσδιορίζεται διὰ διατάγματος ὁ τόπος τῆς διαμονῆς των.»

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀναγκαζομένη ἐνίοτε ν' ἀφαιρῇ ἀπό τινα ἀξιωματικὸν τὴν ἐξουσίαν, πρέπει συγχρόνως νὰ ἔχῃ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιτηρεῖν τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ, διότι ἄλλως τὸ ἓν μόνον τῶν κυβερνητικῶν μέτρων δὲν ἤθελεν ἀποβῇ τελεσφόρον. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας περιορίζων διὰ τῆς τροπολογίας του τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς διαμονῆς τοῦ ἀξιωματικοῦ μέτρον εἰς μόνους τοὺς ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων τιθεμένους εἰς ἀργίαν, καταστρέφει τὸ τοιοῦτον τῆς Κυβερνήσεως δικαίωμα.

Καὶ φρονεῖ μὲν, ὅτι πᾶς ἀξιωματικὸς καὶ εἰς ἀργίαν εὑρισκόμενος, ἐπειδὴ μισθοδοτεῖται ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἔχει ἀπέναντι αὐτοῦ ὑποχρεώσεις, καὶ ἑπομένως ἡ Κυβέρνησις δικαιοῦται νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διαγωγήν του, ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴ ἀρεθῇ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα ἀπόλυτον, οὔτε εἰς τὸ ὑπουργεῖον, οὔτε εἰς τὸν παρὰ τοῦ δημοσίου μισθοδοτούμενον ἀξιωματικὸν, καὶ διὰ νὰ δύναται ἡ Κυβέρνησις, ὁσάκις τὸ θεωρεῖ ἀναγκαῖον, νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ, προτείνει νὰ τροποποιηθῇ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, ὡς ἑρεξῆς·

«Οἱ ἐν ἀργίᾳ τιθέμενοι ἀξιωματικοὶ ἐκλέγουν τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα, ὁσάκις τὸ θεωρεῖ ἀναγκαῖον, νὰ προσδιορίσῃ αὐτὴ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς ἢ ὅλων, ἢ τινων ἐξ αὐτῶν εἰς μίαν ἢ περισσοτέρας φρουράς.»

Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν πρώτην τροπολογίαν ὑποβαλών, ὅτι ἀκούων τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ ἐνόμισεν, ὅτι ἠγόρευεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, διότι καὶ αὐτὸς

ἀνεδείχθη ὑπουργικώτερος, ἀνακαλύψας τὸν σκοπὸν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις βέβαια δὲν θέλει νὰ περιορίσῃ τὴν ποινὴν εἰς μόνους τοὺς ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων τιθεμένους εἰς ἀργίαν ἀξιωματικούς, ἀλλ' ἐν γένει εἰς πάντα ὑποβλεπόμενον παρ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι πᾶς ἀξιωματικὸς, καὶ μισθὸν ἀργίας λαμβάνων, ὀφείλει νὰ διαμένῃ, ὅπου ἡ Κυβέρνησις τὸν διατάξῃ, ἀλλ' ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὅτι ὁ ὑπουργὸς πρὸ ὀλίγου ἔτι ζητήσας ἔλαβε τὴν πληρωμὴν ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ ἐνεργείας τῶν ἀξιωματικῶν Λαζαρέτου καὶ Βυζαντίου, διότι ὁ μὲν διέμενεν εἰς Κέαν, ὁ δ' ἕτερος εἰς Κόρινθον, ὅπου εἶχεν ὁρισθῇ δι' αὐτούς, τόπος τῆς διαμονῆς των. Κακῶς δ' ἐπρότεινεν ὁ προαγορεύσας διὰ τῆς τροπολογίας αὐτοῦ νὰ ἐκλέγῃ ὁ ἀξιωματικὸς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του, καὶ μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις νὰ προσδιορίζῃ ἡ Κυβέρνησις τὰ φρούρια, ὡς τόπον τῆς διαμονῆς των, διότι δὲν εἶναι δύσκολον εἰς μίαν Κυβέρνησιν ν' ἀνευρίσκῃ λόγους, καὶ νὰ στέλλῃ οὕτω τὸν ἀξιωματικὸν εἰς φρουράν, ἐν ᾧ συγχρόνως τὸν παύει καὶ τῆς ἐνεργητικῆς θέσεώς του.

Διὰ τοῦτα ἡ Βουλὴ σεβομένη ἑαυτὴν καὶ συνεπὴς πρὸς τὰς ἀποφάσεις της, ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὴν ὑπ' αὐτοῦ προταθεῖσαν τροπολογίαν, διότι ἄλλως αὐτοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ἀξιωματικοὶ, οἱ σήμερον ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου ψηφίσαντες, θέλουσι πρῶτοι ἴσως ὑποστῇ τὰς δεινὰς αὐτοῦ συνεπείας.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι πολὺς ἐγένετο λόγος, ὅτε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ πολλαὶ παρὰ πολλῶν ἐγένοντο κρίσεις. Ἐκφράσας δὲ καὶ οὗτος τὴν ἰδέαν του εἶπεν ἐκτοτε, ὅτι ἡ ἐκτίμησις τοῦ νομοσχεδίου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς διαγνώσεως τῶν λόγων, οἵτινες ὑποχρεοῦσι τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐφορᾷ τὸν ἀξιωματικὸν τὴν διαγωγήν, καὶ ἀπὸ τῆς ἐρεύνης τοῦ δικαιώματος τῶν ἀξιωματικῶν, τοὺς ὁποίους αὐτὴ θεωρεῖ, καὶ τοὺς ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντας εἰς θέσιν ὅλως διάφορον τοῦ πολίτου, καὶ ὑποκειμένους εἰς τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, τὴν ἰσχυροποιοῦσαν τοὺς στρατούς, ἑτοίμους δὲ πάντοτε εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διαταγῶν τῆς Κυβερνήσεως.

Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ἡ διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου εἰσαγομένη ἀρχὴ δὲν εἶναι νέα, ἀλλ' ἐπεκράτει καὶ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως, ὅτε ἡ ἐξουσία ὑπῆρχε συγκεντρωμένη εἰς μόνον τὸ Βασιλικὸν πρόσωπον. Πρὸς τοῦτο δὲ ὑπέδειξε διάταγμά τι ἐκδοθὲν τὸ 1838, δι' οὗ χορηγεῖται μὲν εἰς τοὺς ἐν ἀργίᾳ τιθεμένους ἀξιωματικοὺς τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγωσι τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των, ἀλλὰ συγχρόνως ἐπιφυλάσσεται καὶ εἰς τὴν Κυ-

βέρνησιν, ὁσάκις τὸ θεωρεῖ ἀναγκαῖον. νὰ προσδιορίζῃ αὐτὴ τὸν τόπον. Ἐσυμπέρανε λοιπὸν, ὅτι καὶ ἕνεκα τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ ἐνεργῇ τὸ δικαίωμά της δυνάμει τοῦ διατάγματος τούτου, ἰσχὺν ἔχοντος νόμου· ἂν δὲ καὶ ἔκτοτε ὑπάρχῃ καθιερωμένη ἡ ἀρχὴ αὕτη, οὐδὲν ἐγένετο παράπονον, καὶ ἐπομένως οὐδ' ἡμεῖς δυνάμεθα σήμερον νὰ προσβάλωμεν τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς Κυβερνήσεως.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας παρουσιασθεῖσαν τροπολογίαν, διὰ νὰ συμβιβασθῇ τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως μὲ τὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ, προτείνει νὰ τροπολογηθῇ οὕτως·

«Οἱ ἐν ἀργίᾳ τιθέμενοι ἀξιωματικοὶ ἐκλέγουν τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα διὰ λόγους δημοσίου ἀσφαλείας νὰ προσδιορίζῃ αὐτὴ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς.»

Ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ, τοῦ κατὰ πρῶτον λαβόντος τὸν λόγον, ὅτι τὸ προταθὲν διάταγμα τοῦ 1838 ἐξεδόθη διὰ ῥητὰ μόνον πρόσωπα, ἀναφερόμενα ἐν αὐτῷ, καὶ ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχει τύπος, καθ' ὃν ὁ εἰς ἀργίαν τιθέμενος ἀξιωματικὸς *παρακαλεῖται* νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸν τόπον, ἐν ᾧ θέλει νὰ διαμείνῃ, ὅπως διαταχθῇ ἐκεῖσε ἡ πληρωμὴ τοῦ μισθοῦ του, ἐπανέλαβεν ὁ τὴν δευτέραν τροπολογίαν ὑποβαλών, ὅτι ἐὰν ἀκριβέστερον ἐξετασθῇ τὸ ἀντικείμενον, θέλομεν ἴδει, ὅτι οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει, μὴ πάθωσιν ἀδίκως τὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ δικαιώματα, διότι κατὰ τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμον ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀργίαν ἕνεκα διαλύσεως σώματος, καταργήσεως θέσεως, ἐπανόδου ἐξ αἰχμαλωσίας κτλ· περιστάσεις, αἵτινες σπανίως, ἢ ποτὲ δὲν θέλουσιν ὑπάρξει παρ' ἡμῖν. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἕνεκα χρονίου νοσήματος τιθεμένους εἰς ἀργίαν, ἐπειδὴ τὸ νόσημά των, μὴ προερχόμενον ἐξ ὑπηρεσίας, δὲν ἐμποδίζει διαγωγὴν καλὴν, τῶν τοιούτων δικαίως πρέπει νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διαγωγὴν ἡ Κυβέρνησις. Περὶ δὲ τῶν εἰς τὴν τρίτην ὑπαγομένων κατηγορίαν δὲν ἔχει νὰ εἴπῃ τι οὐδ' αὐτὸς, ἀφ' οὗ καὶ κατὰ τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ὁ τόπος τῆς διαμονῆς των προσδιορίζεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀλλ' ἐάν τις τῷ παρατηρήσῃ, ὅτι οἱ νόμοι δὲν εἶναι ἐφήμεροι, καὶ ὅτι ἐπομένως θέλει ἔλθει καιρὸς, καθ' ὃν αἱ σήμερον σπανίως παρουσιασθησόμεναι περιστάσεις θέλουν καθ' ἑκάστην συμβαίνει, καὶ τότε εἶναι ἄδικον ὁ ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπιστρέφων πρὸς τῇ στερήσει τῆς θεσεώς του νὰ τιμωρῆται καὶ διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς του· ἀντιπαρατηρεῖ ὅτι, ὁπόταν ἔλθωσιν οἱ εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι καιροὶ, καθ' οὓς οἱ Ἕλληνες θέλουσιν εἰσθαι εἰς κρείττονας θέσεις, ὥστε νὰ μεταβάλωσιν ἐπὶ τὰ κρείττω καὶ τὴν παροῦσαν νομοθεσίαν ἡμῶν.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου καὶ μέχρι σήμερον ἡ Κυβέρνησις προσδιώριζε τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τῶν εἰς ἀργίαν τιθεμένων ἀξιωματικῶν, καὶ τοι μὴ ὑπάρχοντος νόμου, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἐδυσχεραίνομεν πάντες, καὶ ἐζητοῦμεν νὰ κανονισθῇ τὸ τοιοῦτον διὰ νόμου, περιστέλλοντος τὴν αὐθαιρεσίαν τοῦ ὑπουργοῦ. Τούτου λοιπὸν σήμερον γενομένου, δὲν νομίζει δίκαιον νὰ πολεμῶμεν ὅ,τι μέχρι τοῦδε ηὐχόμεθα.

Ἀφοῦ δὲ καὶ κατὰ τῶν βουλευτῶν Φθιώτιδος οἱ εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν ὑπαγόμενοι ἀξιωματικοὶ πρέπει νὰ ἐπιτηρῶνται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, αἱ δὲ λοιπαὶ περιστάσεις σπανιώτατα θέλουν συμβῇ θεωρεῖ, τὴν τροπολογίαν του ὡς συμβιβαστικωτέραν, ἄλλως διὰ τῆς λέξεως «ῥουμάνι» δὲν ἐννοεῖ νὰ τιθῶνται οἱ ἀξιωματικοὶ ἐντὸς ῥουμῶν, ἀλλ' ἐντὸς πόλεων περιτειχισμένων.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ ἐξαρχῆς ἦτον ἐναντίος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἀφ' οὗ ὅμως ἤκουσε τὸν ὑπουργὸν, ἀναπτύσσοντα τοὺς προκαλέσαντας τὴν σύνταξιν αὐτοῦ λόγους, ἐπείσθη εἰς τὴν παραδοχήν της, ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ μετὰ τοῦ εἰπόντος ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἀρχὴ αὕτη ὑπῆρχε καὶ εἰς τὸ παρελθὸν, πρέπει διὰ τοῦτο νὰ τὴν παραδεχθῶμεν.

Ἐκ δὲ τῶν ὑποβληθεισῶν τροπολογιῶν θεωρεῖ συμβιβαστικωτέραν τὴν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, καθ' ὅσον νομίζει ἐσφαλμένην τὴν ἰδέαν τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας, παραδεχομένου ἐν τῇ τροπολογίᾳ του, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται δι' ὅλους τοὺς ἀξιωματικοὺς τοὺς εἰς ἀργίαν τιθεμένους νὰ προσδιορίζῃ τόπον διαμονῆς, διότι εἶναι ἄτοπον τὸν ἐξ αἰχμαλωσίας π. χ. ἐπιστρέφοντα ἀξιωματικὸν, ἐνῷ τὸν στερῶμεν τῆς θεσεώς του, νὰ τιμωρῶμεν αὐτὸν καὶ διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς του, καὶ διότι καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, μόνων τῶν εἰς τὴν τελευταίαν κατηγορίαν ὑπαγομένων ἔχει ἀνάγκη ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν διαγωγήν.

Μετά τινα τῶν προαγορευσάντων ἀντιπαρατηρήσαντα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταβάλλωμεν τοὺς κειμένους νόμους, ἐφ' ὅσον δὲν παρουσιάζεται παράπονόν τι, καθ' ὅσον δὲν γνωρίζομεν, ὁποίας δύναται νὰ ἔχῃ συνεπείας ἡ τοιαύτη μεταβολὴ, καὶ ὅτι διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου δὲν νομοθετοῦμεν νέον τι, ἀλλὰ κανονίζομεν ὅ,τι ὑπῆρχε, καθιστῶντες ὑπεύθυνον πάντα ὑπουργὸν,

καὶ ὅτι τοῦτο ἐξηγήσας εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του δὲν ἐνοήθη ὑπὸ τοῦ πρὸ αὐτοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἰς τινα τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἐν Γαλλίᾳ δὲν μεταχειρίζονται τὴν λέξιν « παρακαλεῖται » ὡς κακῶς εἶπεν οὗτος, ἀλλὰ τὸ « συγχωρεῖται » καὶ ὅτι, ἐὰν θέτωσι τινες εἰς ἀμφιβολίαν τὸ διάταγμα τοῦ 1838, ὡς ἀφορῶν μόνον πρόσωπα, ὑπομιμνήσκει ἄλλο προγενέστερον τοῦ 1833, καθ' ὃ τῶν εἰς ἀργίαν τιθεμένων ἀξιωματικῶν τόπος διαμονῆς ὡρίζετο ἡ Αἴγινα. Ὡς πρὸς δὲ τὴν τροπολογίαν, ἂν καὶ οὗτος ὑποστηρίζει, ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον, θεωρεῖ ὅμως συμβιβαστικωτέραν τὴν τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας, ὡς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας ἐτροπολογήθη. Ἐπὶ τούτοις ἀνεγνώσθη α') ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, καὶ β') ἡ τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, εἰς ἣν συνεχωνεύθησαν ἤτε τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας καὶ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς.

Γενομένης δὲ ἐπὶ τῆς πρώτης, αἰτήσει πολλῶν, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Χουζμούζη καὶ Σ. Κοπανίτσα, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 39 κατὰ 32.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός		Δημήτριος Σκυλοδῆμος	
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Θεόδωρος Γρίβας	
Γ. Λογιωτατίδης	Ο.	Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης		Γ. Μαυρομιχάτης	
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	Ν.	Λ. Πετροπουλάκης	Ο.
Πέτρος Καμπάνης		Π. Τσανετάκης	
Δημήτριος Τσάκρης		Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	
Γεώργ. Τσάκρης		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Γεώργιος Σκοῦφος		Ἰω. Εὐγενίδης	Ο.
Σταῦρος Βλάχος	Ο	Ἀνδρέας Πέπας	Ν.
Δημήτριος Καλλιῤῥονᾶς	Ν.	Σταμάτιος Μήτσας	Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος		Γ. Βελής	Ο.

Δημήτριος Ζῶτος		Στάμος Μαυροδῆμος	Ο.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Λάμπρος Εὐμολπίδης	Ο.
Μιχαὴλ Σισίνης		Ἠλίας Δωΐλας	Ο.
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ο.	Θεόδωρος Πετρινός	Ο.
Στέρ. Στερανόπουλος		Κωνστ. Μανέτας	
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν.	Π. Βυρβόγλης	Ο.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.
Α. Δημητρίου	Ν.	Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ν.
Π. Ζάνος		Νικόλαος Μπούτουνας	
Χρ. Δεμάθας	Ο.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	
Γρ. Βαλιάνος	Ο.	Γεώργιος Γουλιμής	Ν.
Θ. Ζαΐμης	Ο.	Ἀλ. Κουμουνδουράκης	Ο.
Χ. Θεοχαρόπουλος		Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ο.
Ν. Πετμεζᾶς	Ο.	Κωνστ. Δεμπερόπουλος	
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ο.	Ἐμ. Μοδινός	Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Ἰωάννης Προβιλέγιος	
Γεώργιος Περωτής	Ο.	Δ. Δημητρακόπουλος	
Κωνσταντῖνος Νταγρές		Γεώργ. Κάνδιας	Ο.
Ἰωάννης Βάχλας		Φραγκίσκος Μαῦρος	Ο.
Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου	Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης	
Βελισ. Νικολαΐδης	Ν.	Α. Παπαδημητριάδης	
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν.	Ν. Σισμάνης	Ο.
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν.	Κωνστ. Ἀξελός	Ο.
Λάμπρος Ῥοΐλός		Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Δαμπρινόπουλος		Γ. Μαδεμοχωρίτης	Ο.
Π. Κολποδῖνος	Ν.	Κίμων Χριστοδούλου	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.	Νικόλ. Πιεράκος	Ο.
Νικόλαος Δελιγιάννης		Γρηγ. Πατριαρχέας	Ο.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Σταυρ. Καπετανάκης	Ν.
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος		Δημ. Νικουλάκης	Ν.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Ο.	Χαράλ. Χριστόπουλος	Ο
Ἐμ. Καραμάνος		Ζ. Α. Ζαριφόπουλος	
Νικόλ. Ματθαίου	Ο.	Νικόλ. Μοσχούλας	
Ἀναγνώστ. Κοντάκης	Ο.	Γεώργιος Α. Ράλλης	
Σ. Κοπανίτσας	Ο.	Νάκος Πανουριᾶς	
Ἀναστ. Κορφιωτάκης	Ν	Παπακώνστας Τσαμάλας	
Παρασ. Ματάλας	Ο.	Κωνσ. Βλάμης	Ο.
Ἐμ. Μελετόπουλος		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Σιδέρης Πράτσικας	
Παναγιώτης Ἀαζαρῆς	Ν.	Παν. Πατρινός	

Κωνστ. Σκουρλέτης . . . Ο.	Ἀναγν. Παπατσώρης . . Ν.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου Ν.	Γεώργ. Ι. Στάϊκος . . . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . . Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . Ν.
Ἀναγνώστ. Τατόπουλος .	Α. Κιζάνης . . . . . Ν.
Κωνσταντ. Δαρειώτης . . .	Ἰωάννης Δαμιανός . . . .
Ἰω. Γεωργάρας . . . . . Ν.	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . Ο.
Γ. Νικολάου	Ι. Γ. Κριεζὴς . . . . . Ο.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . Ο.	Π. Χ. Πέτρου . . . . .
Ζαννὴς Μαραγκός . . . Ν.	Κ. Διαβουνιώτης . . . . .
Μιχαὴλ Σολομός	Μ. Χουρμούζης . . . . Ν.
Εὐστράτιος Παρίσης	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . . Ν.
Ἰωάννης Σαγρέδος	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Δημήτριος Ἀρόσος . . . Ο.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Δημήτριος Πολυχρονόπουλος Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . . . Ο.
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	

Ἐρωτηθεῖσα δὲ καὶ ἐπὶ τῆς Β'. τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, ἐπίσης ἀπέῤῥιψεν αὐτὴν, μὴ ἀναστᾶσα, καὶ οὕτως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ νομοσχεδίου, αἰτήσει πολλῶν, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Γ. Βελῆν· ἀλλὰ μὴ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐπαναληψιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 1 ψηφοφορίας, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐρ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΖ'.

Τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν· ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Α. Κουμουνδούρου καὶ Τ. Μαυρομμάτου κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς πρὸς ὑποδοχὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἐπανερχομένου ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἔλαχον δὲ οἱ Χ. Κικίδης, Γ. Περωτὴς, Κ. Νταγρὲς, Δ. Μητσάκης, Χ. Χριστόπουλος, Σ. Μαυροδήμος, Α. Κουμουνδοῦρος, Γ. Βελῆς, Δ. Καρῥιωτάκης καὶ Τ. Μαυρομμάτης.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν νομοθετικῶν σωμάτων εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἀφοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852 ἐκ δραχ. 211,600 διὰ τὰ ἔξοδα τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, παραδέχεται αὐτὴν, καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ Ἐπιτροπή·

Ἠλίας Παπαδαῖος,
Δ. Γ. Φιλάρετος,
Ζ. Μαραγκός,
Γεώργιος Κάνδιας,
Κ. Σκουρλέτης. »

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα, ὅτι ἀντικειμένου τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου, ἐπανελήφθη, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Μαυρομμάτου καὶ Κ. Σκουρλέτου, ἡ ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ ματαιωθεῖσα ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὠδὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. διὰ ψήφων 58 κατὰ 8, ἀνωρμένων 5· ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ὁ τόπος τῆς διαμονῆς τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ τιθεμένου ἀξιωματικοῦ συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, προσδιορίζεται διὰ τοῦ περὶ τούτου διατάγματος. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός	Δημήτριος Τσόκρης . . .
Ἀτων. Χρυσανθόπουλος . . .	Ἀνδρέας Δανέλλης . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . . Ν.	Γεώργιος Τσόκρης . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . .	Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . .
Ἀεωνίδας Ἐμπειρικὸς . . Ο	Γεώργιος Σκούρος . . . Ν.
Πέτρος Καμπάνης . . .	Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν.

Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Δάμπρος Ῥοΐλός	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Π. Καλποδῖνος	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Παναγιώτης Λαζαρής		Νικόλαος Δελιγιάννης	
Θεόδωρος Γρίβας		Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Γεώργ. Πανοπριστόπουλος	
Τατσέλος Μαυρομματης ἀρνεῖτ.		Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	
Δ. Πετροπουλάκης	Ν.	Ἐμ. Καραμάνος	
Πέτρος Τσαννετάκης		Νικόλ. Ματθαίου	Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Ἀναγν. Καντάκης	Ν.
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου		Σ. Κοπανίτσας	Ν.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	ἀρνεῖται	Ἀν. Κορριωτάκης	
Ἰω. Εὐγενίδης	Ν.	Παρασκ. Ματσλας	Ν.
Ἀνδρέας Πέπας	Ν.	Ἐμ. Μελετόπουλος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν.	Στάμος Μαυροδῆμος	Ν.
Γεώργιος Βελῆς	Ν.	Α. Α. Εὐμολπίδης	Ν.
Δημήτριος Ζῶτος		Ἠλίας Δωΐλας	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Θεόδωρος Πετρινός	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Κωνσταν. Μανέτας	
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ν.	Παναγιώτης Βάρδογλης	Ν.
Στέφ. Στεφανόπουλος		Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ο.
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς		Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ν	Νικόλαος Μπούτουνας	
Α. Δημητρίου	Ν.	Δημήτριος Σκελλαριάδης	
Π. Ζάνος		Γεώργιος Γουλιμὴς	ἀρνεῖται
Γρ. Βαλλιάνος		Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	Ν.
Χρ. Δεμάδας		Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.
Θ. Ζαΐμης	Ν.	Κωνστ. Λιμπερόπουλος	
Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν.	Ἐμ. Μαδινός	Ν.
Ν. Πετμεζᾶς	Ν.	Ἰω. Προβιλέγιος	
Ἡλ. Παπαδαῖος	Ν.	Δημ. Δημητρακόπουλος	
Γρηγόριος Κορριωτάκης		Γεώργ. Κάνδυας	Ν.
Γεώργιος Περιωτὴς	Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.
Κωνσταντῖνος Νταγρῆς	Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης	
Ἰωάννης Βάχλας		Α. Παπαδημητριάδης	
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.	Ν. Σισμάνης	Ν.
Βελισ. Νικολαΐδης	Ο.	Κωνσταντῖνος Ἀξελός	Ν.
Πέτρος Δηλιγιάννης	Ν.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν.	Γ. Μαθεμοχωρίτης	Ν.

Κίμων Χριστοδούλου		Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Νικόλ. Πιεράκος	Ν.	Ζαννὴς Μαραγκός	Ν.
Γρηγ. Πατριαρχέας	Ν.	Μιχαὴλ Σολομός	
Σταυριανὸς Καπετανάκης	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Δημ. Πικουλάκης		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Χαρ. Χριστόπουλος	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος		Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	Ν.
Νικόλαος Μοσχούλας		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Γεώργιος Α. Ῥάλλης		Ἀναγν. Παπατσώρης	Ο.
Νάκος Πανουριᾶς		Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Παπακώνσας Τσαμάλας		Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Κωνστ. Βλάμης	Ν.	Α. Κιζάνης	Ο.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης		Ἰωάννης Δαμιανός	
Κ. Σκουρλέτης	Ν.	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς	Ν.
Σιδέρης Πράτσικας		Ἰωάννης Γ Κριεζῆς	Ν.
Παν. Πατρινός		Πέτρος Χ. Πέτρου	
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	Ο.	Κ. Διοβουνιώτης	
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	Ο.	Μ. Χουρμούζης	
Ἀναγνώστης Τυτόπουλος		Κ. Τσουκαλᾶς	ἀρνεῖται
Κωνστ. Λαρεωτάκης		Δημήτριος Μητσάκης	Ν.
Ἰω. Γεωργάρας	Ο	Γεώργιος Ἀποστολιδῆς	
Γ. Νικολάου		Χρῆστος Κικίδης	Ν.

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 2 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐρεξῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς.

« Ἄρθρ. 2. Οἱ δι' ἀπολύσεως τῆς θέσεώς των ἐν ἀργίᾳ καὶ ἐν ἀποτάξει τιθέμενοι ἀξιωματικοί, δὲν δύνανται νὰ φέρωσι τὴν στολὴν τοῦ βαθμοῦ των, ὁσάκις ἐπιτροπὴ ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, συγκαλουμένη νομίσῃ αὐτοὺς ἀξίους τῆς στερήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου.

Οἱ παραβαίνοντες τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρον 3 καὶ ἑπόμενα τοῦ ποιν. νόμου. »

Διεσάφησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου δὲν ἀφορᾷ, ἢ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς στολῆς τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἤτοι νὰ ἐμποδίζῃ τὴν χρῆσιν αὐτῆς πρὸς τοὺς εἰς ἀργίαν καὶ ἀπόταξιν τεθειμένους δι' ἀπολύσεως τῆς θέσεώς των ἀξιωματικοὺς λόγῳ πειθαρχικῶν αἰτίων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν ἀντικρούει μὲν, ὡς καλῶς ἔχουσαν, τὴν οὐσίαν αὐτῆς, νομίζει ὅμως, ὅτι δὲν εἶναι ἀκριβὴς κατὰ τύπους, καὶ δύναται νὰ διορθωθῇ ἐπιτυχέστερον οὕτως.

« Ἄρθρ. 2. Ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, γνωμοδοτήσει τοῦ παρὰ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου ὁριζομένου ἀνακριτικοῦ συμβουλίου, ἀπαγορεύει εἰς τοὺς εἰς ἀπόταξιν καὶ εἰς ἀργίαν δι' ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς θέσεώς των τιθεμένους ἀξιωματικοὺς νὰ φέρωσι τὴν στολὴν τοῦ βαθμοῦ των.» ὁ δὲ 6'. τοῦ ἄρθρου παράγραφος νὰ μείνῃ ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὑπάρχει, καθ' ὅσον ἐσφαλμένως, φρονεῖ, ἐσημειώθησαν ἐν τῇ γνωμοδοτήσει τῆς ἐπιτροπῆς τὰ ἀναφερόμενα ἄρθρα τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Συμφωνήσαντος πρὸς ταῦτα καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, καθ' ἃ ὁ ὑπουργὸς ἐπρότεινεν ἀνωτέρω, ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, γνωμοδοτήσει τοῦ παρὰ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου ὁριζομένου ἀνακριτικοῦ συμβουλίου, ἀπαγορεύει εἰς τοὺς εἰς ἀπόταξιν καὶ εἰς ἀργίαν δι' ἀπαλύσεως ἀπὸ τῆς θέσεώς των τιθεμένους ἀξιωματικοὺς νὰ φέρωσι τὴν στολὴν τοῦ βαθμοῦ των.

Οἱ παραβαίνοντες τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρον 228 καὶ ἑπόμενα τοῦ ποινικοῦ νόμου.»

Ἐγένετο ἑπομένως δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 3 ἄρθρον, ἔχον ὡς ἐφεξῆς·

«Ἄρθρ. 3. Ὁ ἀδεία τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸν τοῦ σώματός του ὑπὲρ τοὺς ἓξ μῆνας ἀξιωματικὸς, στερεῖται πασῶν τῶν στρατιωτικῶν ἀποδοχῶν του, ὁ δὲ χρόνος τῆς ἀπουσίας ταύτης δὲν λογίζεται χρόνος ὑπηρεσίας.

Ἐξαιροῦνται τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπερχόμενοι ἀδεία τῆς Κυβερνήσεως πρὸς μάθησιν ἐπιστήμης τινὸς ἢ τέχνης ἀξιωματικοί.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 4 ἄρθρου λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, καθ' ἃ καὶ ἐν τῇ παρελθούσῃ συνεδριάσει ἐξέθηκεν, ἐκ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου δὲν ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ἐνεργοῦ φάλαγγος ἡ μόνη ἡ περὶ ἀδείας διάταξις τοῦ 3 ἄρθρου αὐτοῦ. Διὸ προτείνει νὰ μεταβληθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου ὡς ἀκολούθως· « εἰς τὰς διατάξεις τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου καὶ εἰς τὰς τοῦ 1 ἄρθρου κτλ. » Ἐπειδὴ δὲ δύω εἴδη ἀδειῶν ὑπάρχουσιν, ἡ παρὰ τοῦ ἀτόμου ζητουμένη καὶ ἑτέρα ἐπιβαλλομένη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς διασάφησιν λέγει, ὅτι τὸ ἄρθρον ἐννοεῖ ἐνταῦθα, ὡς πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς φάλαγγος, τὴν

ὑπὸ τοῦ ἀτόμου αἰτουμένην ἄδειαν. Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας προτείνει τελευταῖον νὰ μεταβληθῇ ὁ τίτλος τοῦ νομοσχεδίου εἰς « νόμος συμπληρωτικὸς τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου. »

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 4 ἄρθρον κατὰ τὴν προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τροποποίησιν· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 4. Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου καὶ εἰς τὰς τοῦ ά. ἄρθρου τοῦ ΡΟΗ'. νόμου τῆς 7 Μαρτίου 1851 περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου ὑπάγονται καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἠλ. Δωΐλαν καὶ Δημ. Φιλάρετον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 60 κατὰ 8 ἀρνηθέντων 2· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτω·

ΝΟΜΟΣ

Συμπληρωτικὸς τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ τόπος τῆς διαμονῆς τοῦ ἐν ἀργίᾳ τιθεμένου ἀξιωματικοῦ, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, προσδιορίζεται διὰ τοῦ περὶ τούτου διατάγματος.

Ἄρθρον 2. Ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, γνωμοδοτήσει τοῦ παρὰ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου ὁριζομένου ἀνακριτικοῦ συμβουλίου, ἀπαγορεύει εἰς τοὺς εἰς ἀπόταξιν καὶ εἰς ἀργίαν δι' ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς θέσεώς των τιθεμένους ἀξιωματικοὺς νὰ φέρωσι τὴν στολὴν τοῦ βαθμοῦ των.

Οἱ παραβαίνοντες τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρον 228 καὶ ἑπόμενα τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 3. Ὁ ἀδεία τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸν τοῦ σώματός του ὑπὲρ τοὺς ἓξ μῆνας ἀξιωματικὸς στερεῖται πασῶν τῶν στρατιωτικῶν ἀποδοχῶν του, ὁ δὲ χρόνος τῆς ἀπουσίας ταύτης δὲν λογίζεται χρόνος ὑπηρεσίας.

ἐξαιροῦνται τῆς ἀνωτέρω διατάξεως οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπερχόμενοι ἀδείᾳ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς μάθησιν ἐπιστήμης τινὸς ἢ τέχνης ἀξιωματικοί.

Ἄρθρον 4. Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου καὶ εἰς τὰς τοῦ α. ἄρθρου τοῦ ΡΟΗ'. νόμου τῆς 7 Μαρτίου 1851 περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου ὑπάγονται καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Γεώργιος Βελῆς . . . . Ν.
Ἀτων. Χρυσανθόπουλος . .	Δημητριος Ζῶτος . . . .
Γ. Λιγιωτατίδης . . Ν.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . .	Μιχαὴλ Σιπίνης . . . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . Ο.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . Ν.
Πέτρος Καμπάνης	Στέφ. Στεφανόπουλος . . .
Δημήτριος Γιόκρης	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Ἰωάννης Κλίμακας . . . Ν.
Γεώργιος Τσόκρης	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . Ν.
Ἀνδρ. Μεταξᾶς	Π. Ζάνος . . . . .
Γεώργιος Σκούφος . . . Ν.	Χ. Δημάθας . . . . . Ν.
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν.	Γρ. Βαλλιάνος . . . . Ν.
Δημητριος Καλλιφρονᾶς . . Ν.	Θ. Ζαΐμης . . . . . Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Ν. Πετμεζᾶς . . . . . Ν.
Θεόδωρος Γρίβας	Πλ. Παπαδαῖος . . . . Ν.
Κων. Γριβογεώργης . . Ν.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Τατσέλος Μαυρομμάτης . . Ν.	Γεώργιος Περωτὴς . . . Ν.
Δ. Πετροπουλάκης . . . Ν.	Κωνσταντίνος Νταγρές . . Ν.
Π. Τσαννετάκης . . .	Ἰωάννης Βάγλας . . . .
Βασιλ. Σκαλτσοδῆμος . . .	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . Ν.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Βλ. Νικολαΐδης . . . . Ο.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς . . . Ν.	Πέτρος Δελιγιάννης . . . Ν.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . Ν.	Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν.
Ἀνδρέας Πέπας . . . . Ν	Ἀμπρος Ῥοΐλὸς . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν.	Κων. Δαμπρινόπουλος . . .

Π. Καλποδῖνος . . . . Ν.	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν.	Νικόλ. Πιεράκος . . . . Ν.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . Ν.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Σταυρ. Καπετανάκης . . Ν.
Γεώργιος Πανοπιρτόπουλος .	Δημ. Πικουλάκης . . . . .
Γ. Παπασπυρόπουλος . . .	Χαράλ. Χριστόπουλος . . Ν.
Ἐμμ. Κραμάνος	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . Ν.	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Ἀναγ. Κοντάκης . . . . Ν.	Γεώργιος Α. Ράλλης . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . Ν.	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Ἀν. Κορριωτάκης	Παπᾶ-κώνστας Τσαμάλας .
Παραπ. Ματάλας . . . Ν.	Κ. Βλάχος . . . . . Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . .	Παν. Πατρινός . . . . .
Στάμος Μαυροδῆμος . . . Ν.	Κ. Σκουρλέτης . . . . . Ν.
Ἀμπρος Εὐμολπίδης . .	Ἀναργυρος Χ. Ἀναργύρου . Ο.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . . Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . Ο.
Θεόδωρος Πετρινός . . . Ν.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . .
Κωνσταντίνος Μανέτας . . .	Κων. Δαρειώτης . . . .
Π. Βάρδογλης . . . . . Ν.	Ἰω. Γεωργάρας . . . . Ο.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος, ἀρνεῖται	Γ. Νικολάου . . . . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας . . .	Ζαννὴς Μαραγκός . . . . Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . .	Μιχαὴλ Σολομός . . . . .
Γεώργιος Γουδιμῆς . ἀρνεῖται	Εὐστράτιος Παρίσης . . Ν.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . Ν.	Δημήτριος Δρόσος . . . . Ν.
Κωνστ. Ἀτμπεράπουλος . .	Δημήτ. Πολυχρονόπουλος . Ν.
Ἐμ. Μαδινός . . . . . Ν.	Κυριάκος Πανηρόπουλος . .
Ἰωάννης Προβιλέγιος . . .	Ἀναγν. Παπατσώρης . . Ο.
Δημ. Δημητρακόπουλος . . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Γεώργιος Κάνδιας . . . . Ν	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . . Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . . Ν.	Ἀ. Κιζάνης . . . . . Ο.
Ἰωάννης Φαρμάκης	Ἰωάννης Δαμιανός . . . .
Α. Παπαθημητριάδης . . .	Λάζαρος Α. Γιουρδής . . . Ν.
Ν. Σισμάνης . . . . . Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζής . . . Ν.
Κων. Ἀξελός . . . . . Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .	Κων. Διοβουνιώτης . . .
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . Ν.	Μιχ. Χουρμούζης . . . .

Καλ. Τσουκαλᾶς	αρνεῖται.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	
Δημήτριος Μητσάκης	N.	Χρῆστος Κικίδης	N.

Προέβη μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νομοσχεδίου, μηδεμιᾶς δὲ ὑπαρχούσης κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἠλ. Δωΐλαν καὶ Σ. Κοπανίτσαν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Γεώργιος Βελῆς	N.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Δημήτριος Ζῶτος	
Γ. Ἀγγιωτατίδης	N.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Δημήτριος Γιαννούλης	N	Μιχαὴλ Σισίνης	
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	N.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Πέτρος Καμπάνης		Στέφαν. Στεφανόπουλος	
Δημήτριος Τσάκρης		Ἀνδρέας Αὐγερινός	N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Ἰωάννης Κλίμακας	N.
Γ. Τσάκρης		Ἀναγνώστ. Δημητρίου	N.
Γεώργιος Σκοῦρος	N.	Π. Ζάνος	
Δημήτριος Καλλιῤῥονᾶς		Χρ. Δεμάθας	N.
Σταῦρος Βλάχος	N.	Γρηγ. Βαλλιάνος	N
Ἀνδρέας Ἴσκος	N.	Θ. Ζαΐμης	
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Χ. Φωχαράπουλος	
Θεόδωρος Γρίβας		Ν. Πετμεζᾶς	
Κωνστ. Γριβογεώργης	N.	Ἠλ. Παπαπαδαῖος	
Τατσέλος Μαυρομμάτης	N.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Δ. Πετροπουλάκης	N.	Γεώργιος Περωτής	N.
Π. Τσαννετάκης		Κωνσταντῖνος Νταγρές	N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Ἰωάννης Βάχλας	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	N.	Βελ. Νικολαΐδης	N.
Ἰωάν. Εὐγενίδης	N.	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Πέπας	N.	Νικόλαος Μπούκουρας	N.
Σταμάτιος Μήτσας	N.	Ἀλέμπρος Ῥοϊλός	N.

Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γ. Μαδεμοχωρίτης	
Π. Κολοκοτρώνης	N.	Κύριων Χριστοδούλου	
Ἐμ. Ἀντίπας	N.	Νικόλαος Πιερράκος	N.
Νικόλαος Δελιγιάννης		Γρηγόρ. Πατριαρχέας	N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Σταυριανὸς Καπετανάκης	N.
Γεώρ. Πανοπιρτόπουλος		Δημ. Νικολάκης	N.
Γεώργ. Παπασπυράπουλος	N	Χαράλ. Χριστόπουλος	
Ἐμ. Καραμάνος		Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Νικόλαος Ματθαίου	N.	Νικόλ. Μοσχούλας	
Ἀναγ. Κοντάκης	N.	Γεώργ. Α. Ράλλης	
Σ. Κοπανίτσας	N.	Νάκος Παναγιᾶς	
Ἀναστ. Κορφιωτάκης	N.	Παπακώνστας Τσαμαλᾶς	
Παρασκ. Ματάλας		Κ. Βλάμης	N.
Ἐμ. Μελετόπουλος		Π Καλαμογδάρτης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Σιδέρης Πράτσικας	
Παναγιώτης Δαζάρης	N.	Παν. Πατρινός	
Στάμος Μαυροδῆμος	N.	Κωνστ. Σκουρλέτης	
Λάμπρ. Κυμολπιδης	N.	Ἀναργύρος Χ. Ἀναργύρου	N.
Ἠλίας Δωΐλας	N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	N.
Θεόδωρος Πετρινός	N.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Κωνστ. Δαρειώτης	
Π. Βαρβογλῆς	N.	Ἰω. Γεωργάρας	N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	N.	Γ. Νικολάου	
Ἀναγν. Δεδόπουλος	N.	Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Νικόλαος Μπούτουνας		Ζαννῆς Μαραγκός	N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης		Μιχαὴλ Σολομὸς	
Γεώργιος Γουλιμῆς		Εὐστράτιος Παρίσης	N.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Χρῆστος Οἰκονομίδης	N.	Δημήτριος Δρόσος	N.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος		Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	N.
Ἐμ. Μοδινός	N.	Κ. Πονηρόπουλος	
Ἰωάννης Προβιλέγιος		Ἀναγνώστ. Παπατσώρης	N.
Δημ. Δημητρακόπουλος		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Γεώργιος Κάνδιας	N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	N.
Φραγκίσκος Μαῦρος	N	Α. Κιζάνης	N.
Ἰωάννης Φαρμάκης	N.	Ἰω. Δεμενός	N.
Α. Παπαδημητριάδης		Δαζάρος Α. Γιουρδῆς	N.
Ν. Σισμάνης	N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Κωνστ. Ἀξελός	N.	Πέτρος Χ. Πέτρου	
Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος		Κ. Διοβουνιώτης	

Μ. Χουρμούζης . . . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . Ν.
Καλ. Τσουκαλᾶς . . . . Ν.	Χρῆστος Κιτίδης . . . . Ν.
Δημήτριος Μητσάκης . . .	

Ἀνεγνώσθησαν οὕτω τὰ ἄρθρα 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10, καὶ 11, μηδεμιᾶς δὲ γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη ἓν ἕκαστον τούτων δ' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 1. Ὡς ναυτικαὶ συντάξεις προσδιορίζονται διὰ τοῦ παρόντος νόμου αἱ ἑξῆς.

Σύνταξις ἀποστρατείας,
Σύνταξις ἀποτάξεως,
Σύνταξις χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ συντάξεως τῆς ἀποστρατείας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀποστρατευτικὴ σύνταξις χορηγεῖται·

ά. Διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν,

β'. Διὰ τραύματα ἢ νοσήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ἀποστρατευτικῆς συντάξεως διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 3. Ἀποκτῶσι δικαίωμα συντάξεως διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν·

ά. Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ λοιποὶ παντὸς βαθμοῦ ναυτικοί, μετὰ συμπλήρωσιν εἰκοσιπέντε τοὐλάχιστον ἐτῶν ἐνεργητικῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπηρεσίας·

β'. Οἱ ἰατροί, καὶ οἱ λογιστικοὶ καὶ λοιποὶ τοῦ ναυτικοῦ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται, καὶ οἱ εἰς τὰ στρατιωτικῶς διωργανισμένα ναυτικὰ σώματα κατατεταγμένοι, μετὰ συμπλήρωσιν τριάκοντα ἐτῶν τοιαύτης ὑπηρεσίας.

Τούτων ὁ εἰς σύνταξιν ἀπαιτούμενος χρόνος τῆς ὑπηρεσίας ἐξισοῦται μὲ τὸν ἀνωτέρω (ἐδ. ά.) ῥηθέντα τῶν ναυτικῶν, ἐὰν ὑπηρετήσωσιν ἓξ ἔτη ἐπὶ πλοίων.

Ἄρθρ. 4. Ὁ πρὸς δικαίωμα συντάξεως ἀπαιτούμενος χρόνος ὑπηρεσίας, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἑβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας συμπεπληρωμένου.

Ἄρθρ. 5. Ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, τῶν ἀπὸ τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς εἰς τὸ ναυτικὸν μεταβαινόντων καὶ κατασσομένων, συναριθμεῖται μὲ τὸν τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζόμενος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων νόμου.

Μετὰ συμπλήρωσιν ὅμως ἓξ ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐπὶ πλοίων, ἡ ῥηθεῖσα στρατιωτικὴ των ὑπηρεσία θεωρεῖται καὶ αὕτη ὡς ναυτικὴ, καὶ ὑπολογίζεται κατὰ τὰς διαταξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας, λογίζεται διπλάσιος ὁ χρόνος τῶν κατὰ θάλασσαν καὶ κατὰ γῆν ἐκστρατειῶν ἐν καιρῷ πολέμου, καὶ ὁ χρόνος τῆς αἰχμαλωσίας, ἐὰν αὕτη συνέβη κατὰ πόλεμον, καὶ ὁ αἰχμαλωτισθεὶς ἀποδεδειγμένως ἐξεπλήρωσε τὸ τῆς ἀμύνης καθῆκον.

Ὁ δὲ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ πλοίων συλληπτηρίων (bâtiments armés en course), καὶ ὁ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς τοιαύτην περίπτωσιν λογίζεται ἐπηυξημένος κατὰ τὸ ἥμισυ.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁριομὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 7. Οἱ συμπληρώσαντες κατὰ τὰς τεθείσας βάσεις τὸν παρέχοντα δικαίωμα συντάξεως ἐλάχιστον χρόνον, ἔχουσι δικαίωμα εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς συντάξεως.

Ἕκαστον δὲ ἔτος ὑπηρεσίας ὑπὲρ τὸν ὁρισθέντα τοῦτον χρόνον, αὐξάνει τὴν σύνταξιν κατὰ τὸ εἰκοστημόριον τῆς μεταξὺ τοῦ ἐλαχίστου καὶ τοῦ μεγίστου ὅρου διαφορᾶς.

Τὸ εἰς τὸν μέγιστον ὅρον δικαίωμα ἀποκτᾶται οὕτως, ὑπὸ μὲν τῶν ναυτικῶν μετὰ συμπλήρωσιν τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν ὑπηρεσίας, ὑπὸ δὲ τῶν λοιπῶν μετὰ συμπλήρωσιν ὑπηρεσίας πεντήκοντα ἐτῶν.

Ἄρθρ. 8. Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως εἶναι ἀνάλογον τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀποστρατευομένου, καταφαίνεται δὲ εἰς τὸν προσηρτημένον εἰς τὸν παρόντα νόμον πίνακα.

Ἐὰν τις ὅμως αἰτήσῃ τὴν εἰς κατάστασιν ἀποστρατείας μετάθεσίν του, πρὶν ὑπηρετήσῃ δύο τοὐλάχιστον πλήρη ἔτη μὲ τὸν βαθμὸν, τὸν ὁποῖον φέρει, ὅτε τὴν ἀποστράτευσιν ἐξαιτεῖται, τὸ ποσὸν τῆς συντάξεώς του θέλει εἶσθαι ἀνάλογον τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ.

Ἄρθρ. 9. Ἡ ἀποστρατευτικὴ σύνταξις παντὸς ἀξιωματικοῦ ἢ ὑπαξιωματικοῦ, ὑπηρετήσαντος ἐν ἐνεργείᾳ δεκαπέντε ἔτη μὲ τὸν αὐτὸν βαθμὸν, αὐξάνεται κατὰ τὸ πεμπτημόριον αὐτῆς, καὶ ἂν ἤθελεν ἔχει κεκτημένον τὸ εἰς τὸν μέγιστον ὅρον τῆς συντάξεως δικαίωμα.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ ἀποστρατευτικῆς συντάξεως διὰ τραύματα ἢ νοσήματα.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 10. Ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας διὰ τραύματα ἢ νοσήματα, οἱ δεινῶς καὶ ἀνάτως τραυματισθέντες ἢ νοσήσαντες, ἐὰν ἐτραυματίσθησαν κατὰ πόλεμον, ἢ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας, ἢ ἐνόσησαν ἐκ τῶν κακουχιῶν αὐτῆς καὶ τῶν τυχαίων συμβαμάτων.

Ἄρθρ. 11. Οἱ οὕτω παθόντες ἔχουσιν ἅμεσον δικαίωμα εἰς σύνταξιν, ἐὰν τὰ παθήματα ἐπέφερον τὴν τύφλωσιν, ἢ τὸν ἀκρωτηριασμόν, ἢ τὴν παντελῆ ἀχρηστίαν ἑνὸς ἢ πλειόνων μελῶν.»

Προστεθέντος δὲ καὶ τοῦ κατὰ τυπογραφικὸν παράβλημα ἐλλείποντος « ἢ » πρὸ τῆς λέξεως « ἄλλον » ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 12 ἄρθρον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 12. Τὰ ἐλαφρότερα τραύματα ἢ νοσήματα δὲν παρέχουσι δικαίωμα συντάξεως, ἐὰν μὴν καθιστῶσι.

α'. Τὸν μὲν ἀξιωματικὸν, ἢ ἄλλον τούτου ἰσόβαθμον ὑπάλληλον, ἀνίκανον πρὸς περαιτέρω ὑπηρεσίαν,

β'. Πάντα δὲ ἄλλον τοῦ ἀξιωματικοῦ κατωτέραν, ἀνίκανον οὐ μόνον πρὸς περαιτέρω ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐργασίαν, δυναμένην νὰ παράξῃ εἰς αὐτὸν τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα.»

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 13 ἄρθρον, καὶ μεταβληθεισῶν τῶν λέξεων « διοικητικοῦ κανονισμοῦ » εἰς « Βασ. διατάγματος » ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑρεξῆς.

«Ἄρθρ. 13. Τὰ αἴτια, τὸ εἶδος καὶ αἱ συνέπειαι τῶν τραυμάτων ἢ νοσημάτων, δικαιολογοῦνται κατὰ τοὺς ὁριοθησομένους διὰ Β. Διατάγματος τύπους ἐντὸς προθεσμιῶν, ὁριοθησομένων διὰ τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ.»

Ἐπίσης δ' ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 καὶ 27, γενομένης ἐν τῷ 21 τῆς αὐτῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 μεταβολῆς, καὶ διαρθωθέντων ἐν ἄλλοις παροραμάτων τινῶν· ἔχουσι δ' οὕτω.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

«Ἄρθρ. 14. Ὡς σύνταξις τῶν ὑποστάντων τελείαν τύφλωσιν, ἢ ἀκρωτηριασμὸν ἢ παντελῆ ἀχρηστίαν δύω μελῶν, ὁρίζεται ὁ μέγιστος ὅρος τῆς διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν συντάξεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας των.

Ἄρθρ. 15. Ὡς σύνταξις τῶν ὑποστάντων ἀκρωτηριασμὸν ἢ παντελῆ ἀχρηστίαν ἑνὸς μόνου μέλους, ἢ βλάβην τινὰ ἀποδεδειγμένην ἰσοδύναμον, ὁρίζεται ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν συντάξεως, ἀνεξαρτήτως καὶ οὗτος τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας.

Ἕκαστον δὲ ἔτος ὑπηρεσίας προγενέστερον τῶν παθημάτων, ἢ μεταγενέστερον, αὐξάνει τὴν σύνταξιν κατὰ τὸ εἰκοστημόριον τῆς μεταξὺ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου καὶ τοῦ μεγίστου διαφορᾶς.

Ὁ μέγιστος ὅρος τῆς συντάξεως ἀποκτᾶται οὕτω μετὰ εἰκοσαετῆ ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρ. 16. Ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν συντάξεως ὁρίζεται, καὶ ὡς σύνταξις τῶν ὑποστάντων τραύματα ἢ νοσήματα, προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12, ἀλλ' αὐτὴ δὲν αὐξάνεται, ὡς ὁρίζει τὸ προηγούμενον ἄρθρον, εἰμὴ δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας, ὑπερβαῖνον διὰ μὲν τοὺς ναυτικοὺς τὸ εἰκοστὸν ἔτος συμπεπληρωμένον, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς τὸ εἰκοστὸν πέμπτον.

Ἔχουσιν οὕτω κεκτημένον τὸ εἰς τὸν μέγιστον ὅρον τῆς συντάξεως δικαίωμα, ἐὰν, πρὶν τραυματισθῶσιν ἢ νοσήσωσιν, ἀριθμῶσιν οἱ μὲν ναυτικοὶ τεσσαράκοντα, οἱ δὲ λοιποὶ τεσσαράκοντα πέντε ἔτη ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 17. Τὸ ποσὸν τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως διὰ τραύματα ἢ νοσήματα, ὁρίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9, ἀλλ' εἶναι πάντοτε ἀνάλογον τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀποστρατευομένου.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ ἀποτακτικῆς συντάξεως.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 18. Οἱ τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως μήπω ἀποκτήσαντες ἀξιωματικοὶ καὶ ἰσόβαθμοι αὐτῶν ὑπάλληλοι, ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἀποτάξεως, ἐὰν συνεπλήρωσαν τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀπογραφῆς ὁριζόμενον χρόνον ναυτικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 19. Ὁ πρὸς σύνταξιν ἀποτάξεως ἀπαιτούμενος χρόνος ὑπηρεσίας, ὑπολογίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4, 5, καὶ 6, ὡς καὶ ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς ἀποστρατευτικὴν σύνταξιν.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 20. Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ τούτων ἰσόβαθμοι ὑπάλ-

ληλοι ; ἀποτασσόμενοι πρὶν συμπληρώσωσιν οἱ μὲν ναυτικοὶ δεκαξξ, οἱ δὲ λοιποὶ δεκαοκτὼ ἐτῶν ὑπηρεσίαν, ἀπολαμβάνουσιν ὡς σύνταξιν τὰ δύω τριτημόρια τοῦ ἐλαχίστου ὁρου τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως τοῦ βαθμοῦ των, ἐπὶ χρόνον ἴσον τοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ δαπανηθέντος· ἀποτασσόμενοι δὲ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοσούτων ἐτῶν ὑπηρεσίας, ἀπολαμβάνουσι τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἰσοβίως.

Οὐδέποτε μεταβαίνει ἡ ἀποτακτικὴ σύνταξις εἰς χήρας ἢ ὀρφανά.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Περὶ συντάξεως χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 21. Ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἰσόβιον, ἐὰν δὲν συνέλθωσιν εἰς δεύτερον γάμον·

α'. Αἱ χῆραι τῶν ἐν μάχῃ φονευθέντων, ἢ ἀπολεσθέντων περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας·

β'. Αἱ χῆραι τῶν ἀποθανόντων ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ πλοίων, ἐὰν ὁ θάνατος προῆλθεν ἀπὸ συμβεβηκότων πολέμου, ἢ συνεπείᾳ μεταδοτοῦ νοσήματος ἢ ἐνδημικοῦ, εἰς ὃ ἐξετέθησαν ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων των·

γ'. Αἱ χῆραι τῶν ἀποθανόντων συνεπείᾳ τραυμάτων, συμβάντων κατὰ πόλεμον ἢ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας, ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη πρὶν τῶν τραυμάτων·

Τὰ αἴτια, τὸ εἶδος καὶ αἱ συνέπειαι τῶν τραυμάτων ἀποδεικνύονται κατὰ τοὺς ὁρισθησομένους διὰ Β. Διατάγματος τύπους ἐντὸς προθεσμιῶν, ὁρισθησομένων διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος.

δ'. Αἱ χῆραι τῶν ἀποστρατεύτων καὶ αἱ χῆραι τῶν ἀποθανόντων ἐν ἐνεργείᾳ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος, ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη ἐν τοὐλάχιστον ἔτος, πρὶν παύσωσιν οἱ σύζυγοι των τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ἢ ἑνὸς ἢ πλειοτέρων τέκνων ὑπαρχόντων, ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη πρὶν τῆς παύσεως ταύτης ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου.

Ἄρθρ. 22. Εἰς τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου περιπτώσεις οὐδεὶς γάμος παρέχει δικαίωμα συντάξεως, μὴ τηρηθεισῶν τῶν περὶ νομιφεύσεως τῶν ναυτικῶν εἰδικῶν διατάξεων.

Ἄρθρ. 23. Αἱ χῆραι τῶν ἀποθνησκόντων ἐν διαζυγίῳ, ἢ ἐν χωρισμῷ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης, δὲν ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως, ἀλλὰ μόνον τὰ ἄνηλικα τέκνα.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 24. Ὡς σύνταξις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 μνημονευομένων χηρῶν ὁρίζεται, εἰ μὲν ὑπάρχωσιν ἓν ἢ πλειότερα ἀνήλικα τέκνα, τὸ τριτημόριον τοῦ μεγίστου ὁρου τῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου ἀναλογούσης ἀποστρατευτικῆς συντάξεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του, εἰ δὲ τὰ τέκνα εἶναι ἀνήλικα, ἢ αἱ χῆραι ἄτεκνοι, τὸ τεταρτημόριον.

Ἄρθρ. 25. Εἰς τὴν σύνταξιν τῶν χηρῶν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ τῶν ἀνηλίκων τέκνων, ἀποτελοῦσα τὸ ἥμισυ ὁλοκλήρου τῆς συντάξεως, ὅσα καὶ ἂν ὦσι τὸν ἀριθμόν.

Ἐν περιπτώσει δευτέρου γάμου ἢ θανάτου τῆς χήρας, ἢ ἐὰν ὑπάγηται αὕτη εἰς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 κατηγορίαν τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὴν μέρος τῆς συντάξεως, ἢ τὸ πρὸς ἀπολαυὴν αὐτοῦ δικαίωμα, μεταβαίνει εἰς τὰ ἀνήλικα τέκνα.

Εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν τὰ ἀνήλικα τέκνα λαμβάνουσιν ὁλόκληρον τὴν σύνταξιν, ἄχρις οὗ τὸ νεώτερον ἐξ αὐτῶν ἔλθῃ εἰς νόμιμον ἡλικίαν, μεταβαινούσης τῆς μερίδος ἑκάστου ἐνηλικιουμένου ἢ ἀποθνήσκοντος εἰς τὰ μένοντα ἀνήλικα.

Ἡ εἰς τὸν θάνατον ἢ τὴν ἐνηλικίωσιν τῶν τέκνων ἐπιζήσασα συνταξιοῦχος χήρα ἀπολαμβάνει ἐφ' ὅσον δὲν συνέλθῃ εἰς δεύτερον γάμον, τὸ τεταρτημόριον τοῦ μεγίστου ὁρου τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου της συντάξεως.

Τὰ θήλεα τέκνα ἐπέχουσι τόπον ἀνηλίκων ἀρρένων, ἄχρις οὗ ἀποκατασταθῶσι, συνελθόντα εἰς γάμον.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 26. Αἱ πρὸς ἀμοιβὴν ἐξόχων ἢ ἐκτάκτων ὑπηρεσιῶν, μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἀπονεμόμεναι συντάξεις, προσδιορίζονται ἑκάστοτε δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

Ἄρθρ. 27. Αἱ ναυτικαὶ συντάξεις εἶναι προσωπικαὶ καὶ ἰσόβιαι, καταλογίζονται δὲ εἰς τὰ δημόσια χρέη, καὶ πληρώνονται ὑπὸ τοῦ ταμείου τοῦ κράτους. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 28 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Βουλὴ συναινούντος καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογεῖται· ἔχει δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 28. Ἡ σύνταξις ἢ τὸ πρὸς ἀπολαυὴν αὐτῆς δικαίωμα διακόπτεται,

ά.) Ἐν περιπτώσει καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικὴν ἢ εἰς ποινὴν πλημμελήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ποιν. νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836, ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ ποινή·

β'. Ἕνεκα ἀποβολῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ἰθαγενείας, ἐνόσῳ ἡ ἀποβολὴ αὕτη διαρκεῖ·

γ'. Ἕνεκα διαμονῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως. »

Τελευταῖον ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 29.30.31.32.33. καὶ 34. ὡς ἀκολούθως.

«Ἄρθρ. 29. Πᾶσα αἴτησις περὶ ἀπολαυῆς ναυτικῆς συντάξεως γίνεται κατὰ τοὺς νομίμους τύπους πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν, ὅστις ὀφείλει νὰ κρίσῃ τὴν σύνταξιν, καὶ κοινοποιήσῃ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐντὸς δύο τὸ πολὺ μηνῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς αἰτήσεως, τὰς βάσεις καθ' ἃς ἡ σύνταξις ὡρίσθη, τούτου δὲ μὴ τελεσθέντος, ἢ ἐὰν αἱ βάσεις τοῦ ὁρισμοῦ δὲν ἦναι ὀρθαί, δύνανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἄρθρ. 30. Αἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἀπονεμόμεναι συντάξεις, καὶ ἡ καθυστερουμένη πληρωμή των εἶναι ἀπαραχώρητοι καὶ ἀκατάσχετοι, ἐκτὸς πρὸς διατροφὴν συζύγου, τέκνων ἢ γονέων.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Καταληκτικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 31. Αἱ πρὶν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ Βασ. διαταγμάτων εἰς ναυτικοὺς ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις μένουσιν, ἐν ὅσῳ ζῶσιν οἱ συνταξιοῦχοι, ἀμετάβλητοι, τηρουμένων μόνον τῶν περὶ διακοπῆς τῆς συντάξεως διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Μετὰ τὸν θάνατον τῶν συνταξιούχων αἱ χῆραι αὐτῶν καὶ τὰ ἀνήλικα ὀρφανά, τότε μόνον ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως, ὅταν οἱ ἀποθανόντες, λογιζόμενοι ἐν ἐνεργητικῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἤθελον ἔχει κεκτημένον τὸ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαίωμα κατὰ τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατάξεις.

Αἱ ἔχουσαι οὕτω δικαίωμα συντάξεως χῆραι λογίζονται ὡς χῆραι ἀποστρατευτῶν, καὶ ὑπάγονται εἰς ὅ,τι ὁ παρὼν νόμος περὶ τοιούτων χηρῶν προβλέπει.

Ἄρθρ. 32. Αἱ πρὶν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ Βασ. διαταγμάτων εἰς χήρας ναυτικῶν ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις λογίζονται, ὅπως ἔχουσιν, ὡς συντάξεις χορηγούμεναι εἰς χήρας ἀποστρατευτῶν· ὑπάγονται δὲ ἄλλως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 33. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ἀνήλικα ὀρφανὰ τῶν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος ἀποθανόντων, μὴ συνταξιούχων, καὶ αἱ χῆραι καὶ τὰ ἀνήλικα τῶν μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀποβαινόντων συνταξιούχων, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις δὲν περιῆλθεν εἰς τὰς οἰκογενείας των, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐξαιρουμένης τῆς ἀφαιρέσεως τὸν πρὸς δικαίωμα ἀποστρατευτικῆς συντάξεως ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐλαττουμένου εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν κατὰ ἓτη δέκα.

Ἄρθρ. 34. Ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.»

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Φιλάρετον καὶ Π. Κολοκοτρώνην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχετὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ πανψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχει δ' οὕτως.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Η Θ Ε Ι Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὡς ναυτικαὶ συντάξεις προσδιορίζονται διὰ τοῦ παρόντος νόμου αἱ ἑξῆς·

Σύνταξις ἀποστρατείας,
Σύνταξις ἀποτάξεως,
Σύνταξις χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ συντάξεως τῆς ἀποστρατείας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀποστρατευτικὴ σύνταξις χορηγεῖται·

ά. Διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν, β'. Διὰ τραύματα ἢ νοσήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ἀποστρατευτικῆς συντάξεως διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 3. Ἀποκτῶσι δικαίωμα συντάξεως διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν·

ά. Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ λοιποὶ παντὸς βαθμοῦ ναυτικοί, μετὰ συμπλήρωσιν εἰκοσιπέντε τοὐλάχιστον ἐτῶν ἐνεργητικῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπηρεσίας·

β'. Οἱ ἰατροί, καὶ οἱ λογιστικοὶ καὶ λοιποί, τοῦ ναυτικοῦ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται, καὶ οἱ εἰς τὰ στρωτικῶς διωργανισμένα ναυτικὰ σώματα κατατεγμένοι, μετὰ συμπλήρωσιν τριάκοντα ἐτῶν τοιαύτης ὑπηρεσίας.

Τούτων ὁ εἰς σύνταξιν ἀπαιτούμενος χρόνος τῆς ὑπηρεσίας ἐξισοῦται μὲ τὸν ἀνωτέρω (ἐδ. ά.) ῥηθέντα τῶν ναυτικῶν, ἐὰν ὑπηρετήσωσιν ἓξ ἔτη ἐπὶ πλοίων.

Ἄρθρ. 4. Ὁ πρὸς δικαίωμα συντάξεως ἀπαιτούμενος χρόνος ὑπηρεσίας ἄρχεται ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἑβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας συμπεπληρωμένου.

Ἄρθρ. 5. Ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀπὸ τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς εἰς τὸ ναυτικὸν μεταβαινόντων καὶ καταταττομένων, συναριθμεῖται μὲ τὸν τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζόμενος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων νόμου.

Μετὰ συμπλήρωσιν ὅμως ἓξ ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐπὶ πλοίων, ἡ ῥηθεῖσα στρατιωτικὴ των ὑπηρεσία θεωρεῖται καὶ αὕτη, ὡς ναυτική, καὶ ὑπολογίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας λογίζεται διπλάσιος ὁ χρόνος τῶν κατὰ θάλασσαν καὶ κατὰ γῆν ἐκστρατειῶν ἐν καιρῷ πολέμου, καὶ ὁ χρόνος τῆς αἰχμαλωσίας, ἐὰν αὕτη συνέβη κατὰ πόλεμον καὶ ὁ αἰχμαλωτισθεὶς ἀποδειγμένως ἐξεπλήρωσε τὸ τῆς ἀμύνης καθῆκον.

Ὁ δὲ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ πλοίων συλληπτηρίων (bâtiments armés en course), καὶ ὁ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς τοιαύτην περίπτωσιν λογίζεται ἐπηυξημένος κατὰ τὸ ἥμισυ.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 7. Οἱ συμπληρώσαντες κατὰ τὰς τεθείσας βάσεις τὸν παρέχοντα δικαίωμα συντάξεως ἐλάχιστον χρόνον, ἔχουσι δικαίωμα εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς συντάξεως.

Ἕκαστον δὲ ἔτος ὑπηρεσίας ὑπὲρ τὸν ὁρισθέντα τοῦτον χρόνον αὐξάνει τὴν σύνταξιν κατὰ τὸ εἰκοστημόριον τῆς μεταξὺ τοῦ ἐλαχίστου καὶ τοῦ μεγίστου ὅρου διαφορᾶς.

Τὸ εἰς τὸ μέγιστον ὅρον δικαίωμα ἀποκτᾶται οὕτως, ὑπὸ μὲν τῶν ναυτικῶν μετὰ συμπλήρωσιν τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν

ὑπηρεσίας, ὑπὸ δὲ τῶν λοιπῶν μετὰ συμπλήρωσιν ὑπηρεσίας πεντήκοντα ἐτῶν.

Ἄρθρ. 8. Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως εἶναι ἀνάλογον τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀποστρατευομένου, καταφαίνεται δὲ εἰς τὸν προσηρτημένον εἰς τὸν παρόντα νόμον πίνακα.

Ἐὰν τις ὅμως αἰτήσῃ τὴν εἰς κατάστασιν ἀποστρατείας μετάθεσίν του, πρὶν ὑπηρετήσῃ δύο τοὐλάχιστον πλήρη ἔτη μὲ τὸν βαθμόν, τὸν ὁποῖον φέρει, ὅτε τὴν ἀποστράτευσιν ἐξαιτῆται, τὸ ποσὸν τῆς συντάξεώς του θέλει εἶσθαι ἀνάλογον τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ.

Ἄρθρ. 9. Ἡ ἀποστρατευτικὴ σύνταξις παντὸς ἀξιωματικοῦ ἢ ὑπαξιωματικοῦ, ὑπηρετήσαντος ἐν ἐνεργείᾳ δεκαπέντε ἔτη μὲ τὸν αὐτὸν βαθμόν, αὐξάνεται κατὰ τὸ πεμπτημόριον αὐτῆς, καὶ ἂν ἤθελον ἔχει κεκτημένον τὸ εἰς τὸ μέγιστον ὅρον τῆς συντάξεως δικαίωμα.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ ἀποστρατευτικῆς συντάξεως διὰ τραύματα ἢ νοσήματα.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 10. Ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας διὰ τραύματα ἢ νοσήματα, οἱ δεινῶς καὶ ἀνιάτως τραυματισθέντες ἢ νοσήσαντες, ἐὰν ἐτραυματίσθησαν κατὰ πόλεμον, ἢ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας, ἢ ἐνόσησαν ἐκ τῶν κακουχιῶν αὐτῆς καὶ τῶν τυχαίων συμβαμάτων.

Ἄρθρ. 11. Οἱ οὕτω παθόντες ἔχουσιν ἄμεσον δικαίωμα εἰς σύνταξιν, ἐὰν τὰ παθήματα ἐπέφερον τὴν τύφλωσιν, ἢ τὸν ἀκρωτηριασμόν, ἢ τὴν παντελῆ ἀχρηστίαν ἑνὸς ἢ πλειόνων μελῶν.

Ἄρθρ. 12. Τὰ ἐλαφρότερα τραύματα ἢ νοσήματα δὲν παρέχουσι δικαίωμα συντάξεως, ἐὰν δὲν καθιστῶσι·

ά. Τὸν μὲν ἀξιωματικόν, ἢ ἄλλον τούτου ἰσόβαθμον ὑπάλληλον, ἀνίκανον πρὸς περαιτέρω ὑπηρεσίαν.

β'. Πάντα δὲ ἄλλον τοῦ ἀξιωματικοῦ κατώτερον, ἀνίκανον οὐ μόνον πρὸς περαιτέρω ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐργασίαν, δυναμένην νὰ παρέξῃ εἰς αὐτὸν τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα.

Ἄρθρ. 13. Τὰ αἴτια, τὸ εἶδος, καὶ αἱ συνέπειαι τῶν τραυμάτων ἢ νοσημάτων δικαιολογοῦνται κατὰ τοὺς ὁριοθησομένους διὰ Β. Διατάγματος τύπους ἐντὸς προθεσμιῶν, ὁριοθησομένων διὰ τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 14. Ἡ σύνταξις τῶν ὑποστάντων τελείαν τύφλωσιν,

ἢ ἀκρωτηριασμὸν ἢ παντελῆ ἀχρηστίαν δύο μελῶν, ὁρίζεται ὁ μέγιστος ὅρος τῆς διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν συντάξεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας των.

Ἄρθρ. 15. Ὡς σύνταξις τῶν ὑποστάντων ἀκρωτηριασμὸν ἢ παντελῆ ἀχρηστίαν ἑνὸς μόνου μέλους, ἢ βλάβην τινὰ ἀποδεδειγμένην ἰσοδύναμον, ὁρίζεται ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν συντάξεως, ἀνεξαρτήτως καὶ οὗτος τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας.

Ἕκαστον δὲ ἔτος ὑπηρεσίας προγενέστερον τῶν παθημάτων, ἢ μεταγενέστερον, αὐξάνει τὴν σύνταξιν κατὰ τὸ εἰκοστημόριον τῆς μεταξὺ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου καὶ τοῦ μεγίστου διαφορᾶς.

Ὁ μέγιστος ὅρος τῆς συντάξεως ἀποκτᾶται οὕτω μετὰ εἰκοσαετῆ ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρ. 16. Ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν συντάξεως ὁρίζεται καὶ ὡς σύνταξις τῶν ὑποστάντων τραύματα ἢ νοσήματα, προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12, ἀλλ' αὕτη δὲν αὐξάνεται, ὡς ὁρίζει τὸ προηγούμενον ἄρθρον, εἰμὴ δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας, ὑπερβαῖνον διὰ μὲν τοὺς ναυτικοὺς τὸ εἰκοστὸν ἔτος συμπεπληρωμένον, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς τὸ εἰκοστὸν πέμπτον.

Ἔχουσιν οὕτω κεκτημένον τὸ εἰς τὸν μέγιστον ὅρον τῆς συντάξεως δικαίωμα, ἐὰν, πρὶν τραυματισθῶσιν, ἢ νοσήσωσιν, ἀριθμῶσιν οἱ μὲν ναυτικοὶ τεσσαράκοντα, οἱ δὲ λοιποὶ τεσσαράκοντα πέντε ἔτη ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 17. Τὸ ποσὸν τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως διὰ τραύματα ἢ νοσήματα ὁρίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9, ἀλλ' εἶναι πάντοτε, ἀνάλογον τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀποστρατευομένου.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ ἀποστρατευτικῆς συντάξεως.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 18. Οἱ τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως μήπω ἀποκτήσαντες ἀξιωματικοὶ καὶ ἰσόβαθμοι αὐτῶν ὑπάλληλοι ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἀποστάξεως, ἐὰν συνεπλήρωσαν τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀπογραφῆς ὁριζόμενον χρόνον ναυτικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 19. Ὁ πρὸς σύνταξιν ἀποστάξεως ἀπαιτούμενος χρόνος ὑπηρεσίας, ὑπολογίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4, 5 καὶ 6, ὡς καὶ ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς ἀποστρατευτικὴν σύνταξιν

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 20. Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ τούτων ἰσόβαθμοι ὑπάλληλοι, ἀποτασσόμενοι πρὶν συμπληρώσωσιν οἱ μὲν ναυτικοὶ δέκα ἔξ, οἱ δὲ λοιποὶ δεκαοκτὼ ἐτῶν ὑπηρεσίαν, ἀπολαμβάνουσιν ὡς σύνταξιν τὰ δύο τριτημόρια τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως τοῦ βαθμοῦ των, ἐπὶ χρόνον ἴσον τοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ δαπανηθέντος· ἀποτασσόμενοι δὲ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοσούτων ἐτῶν ὑπηρεσίας ἀπολαμβάνουσι τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἰσοβίως.

Οὐδέποτε μεταβαίνει ἡ ἀποτακτικὴ σύνταξις εἰς χήρας ἢ ὀρφανά.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Περὶ συντάξεως χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ἄρθρ. 21. Ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἰσόβιον, ἐὰν δὲν συνέλθωσιν εἰς δεύτερον γάμον.

α'. Αἱ χῆραι τῶν ἐν μάχῃ φονευθέντων, ἢ ἀπολεσθέντων περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας·

β'. Αἱ χῆραι τῶν ἀποθανόντων ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ πλοίων, ἐὰν ὁ θάνατος προῆλθεν ἀπὸ συμβεβηκότων πολέμου, ἢ συνεπείᾳ μεταδοτοῦ νοσήματος ἢ ἐνδημικοῦ, εἰς ὃ ἐξετέθησαν ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων των.

γ'. Αἱ χῆραι τῶν ἀποθανόντων συνεπείᾳ τραυμάτων, συμβάντων κατὰ πόλεμον ἢ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας, ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη πρὶν τῶν τραυμάτων.

Τὰ αἴτια, τὸ εἶδος καὶ αἱ συνέπειαι τῶν τραυμάτων ἀποδεικνύονται κατὰ τοὺς ὁρισθησομένους διὰ Βασ. Διατάγματος τύπους ἐντὸς προθεσμιῶν, ὁρισθησομένων διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος·

δ'. Αἱ χῆραι τῶν ἀποστρατεύτων καὶ αἱ χῆραι τῶν ἀποθανόντων ἐν ἐνεργείᾳ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος, ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη ἓν τοὐλάχιστον ἔτος, πρὶν παύσωσιν οἱ σύζυγοι των τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ἢ ἑνὸς ἢ πλειοτέρων τέκνων ὑπαρχόντων, ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη πρὶν τῆς παύσεως ταύτης ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου.

Ἄρθρ. 22. Εἰς τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου περιπτώσεις οὐδεὶς γάμος παρέχει δικαίωμα συντάξεως, μὴ τηρηθεισῶν τῶν περὶ νυμφεύσεως τῶν ναυτικῶν εἰδικῶν διατάξεων.

Ἄρθρ. 23. Αἱ χῆραι τῶν ἀποθνησκόντων ἐν διαζυγίῳ, ἢ ἐγ

χωρισμῷ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης, δὲν ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως, ἀλλὰ μόνον τὰ ἀνήλικα τέκνα.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ὁρισμὸς τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 24. Ὡς σύνταξις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 μνημονευομένων χηρῶν ὁρίζεται, εἰμὲν ὑπάρχωσιν ἓν ἢ πλειότερα ἀνήλικα τέκνα, τὸ τριτημόριον τοῦ μεγίστου ὅρου τῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου ἀναλογούσης ἀποστρατευτικῆς συντάξεως, ἀνεξαρτήτου τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του, εἰδὲ τὰ τέκνα εἶναι ἐνήλικα ἢ αἱ χῆραι ἄτεκνοι, τὸ τεταρτημόριον.

Ἄρθρ. 25. Εἰς τὴν σύνταξιν τῶν χηρῶν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ τῶν ἀνηλίκων τέκνων, ἀποτελοῦσα τὸ ἥμισυ ὁλοκλήρου τῆς συντάξεως, ὅσα καὶ ἂν ὦσι τὸν ἀριθμόν.

Ἐν περιπτώσει δευτέρου γάμου ἢ θανάτου τῆς χήρας, ἢ ἐὰν ὑπάγηται αὕτη εἰς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 κατηγορίαν τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὴν μέρος τῆς συντάξεως, ἢ τὸ πρὸς ἀπολαυὴν αὐτοῦ δικαίωμα μεταβαίνει εἰς τὰ ἀνήλικα τέκνα.

Εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν τὰ ἀνήλικα τέκνα λαμβάνουσιν ὁλόκληρον τὴν σύνταξιν, ἄχρις οὗ τὸ νεώτερον ἐξ αὐτῶν ἔλθῃ εἰς νόμιμον ἡλικίαν, μεταβαινούσης τῆς μερίδος ἑκάστου ἐνηλικιουμένου ἢ ἀποθνήσκοντος εἰς τὰ μένοντα ἀνήλικα.

Ἡ εἰς τὸν θάνατον ἢ τὴν ἐνηλικίωσιν τῶν τέκνων ἐπιζήσασα συνταξιοῦχος χήρα, ἀπολαμβάνει ἐφ' ὅσον δὲν συνέλθῃ εἰς δεύτερον γάμον, τὸ τεταρτημόριον τοῦ μεγίστου ὅρου τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου της συντάξεως.

Τὰ θήλεα τέκνα ἐπέχουσι τόπον ἀνηλίκων ἀρρένων, ἄχρις οὗ ἀποκατασταθῶσιν, συνελθόντα εἰς γάμον.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 26. Αἱ πρὸ ἀμοιβὴν ἐξόχων ἢ ἐκτάκτων ὑπηρεσιῶν μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος, ἀπονεμόμεναι συντάξεις, προσδιορίζονται ἑκάστοτε δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

Ἄρθρ. 27. Αἱ ναυτικαὶ συντάξεις εἶναι προσωπικαὶ ἰσόβιοι, καταλογίζονται δὲ εἰς τὰ δημόσια χρέη, καὶ πληρώνονται ὑπὸ τοῦ ταμείου τοῦ κράτους.

Ἄρθρ. 28. Ἡ σύνταξις ἢ τὸ πρὸς ἀπολαυὴν αὐτῆς δικαίωμα διακόπτεται·

α.) Ἐν περιπτώσει καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικήν, ἢ εἰς ποινὴν πλημμελήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22

τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τῆς 20 Μαΐου 1836, ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ ποινή·

β'.) Ἕνεκα ἀποβολῆς τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας, ἐν ὅσῳ ἡ ἀποβολὴ αὕτη διαρκεῖ·

γ'.) Ἕνεκα διαμονῆς ἐκτὸς τοῦ κράτους, ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρ. 29. Πᾶσα αἴτησις περὶ ἀπολαυῆς ναυτικῆς συντάξεως, γίνεται κατὰ τοὺς νομίμους τύπους πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν, ὅστις ὀφείλει νὰ ὁρίσῃ τὴν σύνταξιν καὶ κοινοποιήσῃ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐντὸς δύω τὸ πολὺ μηνῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς αἰτήσεως τὰς βάσεις, καθ' ἃς ἡ σύνταξις ὡρίσθη, τούτου δὲ μὴ τελεσθέντος, ἢ ἐὰν αἱ βάσεις τοῦ ὁρισμοῦ δὲν ἦναι ὀρθαί, δύνανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἄρθρ. 30. Αἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἀπονεμόμεναι συντάξεις καὶ ἡ καθυστερουμένη πληρωμή των, εἶναι ἀπαραχώρητοι καὶ ἀκατάσχετοι, ἐκτὸς πρὸς διατροφὴν συζύγου, τέκνων ἢ γονέων.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Καταληκτικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 31. Αἱ πρὶν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ Βασ. διαταγμάτων εἰς ναυτικοὺς ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις, μένουσιν ἐν ὅσῳ ζῶσιν οἱ συνταξιοῦχοι, ἀμεταβλήτοι, τηρουμένων μόνον τῶν περὶ διακοπῆς τῆς συντάξεως διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Μετὰ τὸν θάνατον τῶν συνταξιούχων αἱ χῆραι, αὐτῶν καὶ τὰ ἀνήλικα ὀρφανά, τότε μόνον ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως, ὅταν οἱ ἀποθανόντες λογιζόμενοι ἐν ἐνεργητικῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἤθελον ἔχει κεκτημένον τὸ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαίωμα κατὰ τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατάξεις.

Αἱ ἔχουσαι οὕτω δικαίωμα, συντάξεως χῆραι λογίζονται ὡς χῆραι ἀποστρατευτῶν, καὶ ὑπάγονται εἰς ὅ,τι ὁ παρὼν νόμος περὶ τοιούτων χηρῶν προβλέπει.

Ἄρθρ. 32. Αἱ πρὶν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ Βασ. διαταγμάτων εἰς χήρας ναυτικῶν ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις λογίζονται, ὅπως ἔχουσιν, ὡς συντάξεις χορηγούμεναι εἰς χήρας ἀποστρατευτῶν· ὑπάγονται δὲ ἄλλως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 33. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ἀνήλικα ὀρφανὰ τῶν μετὰ τὴν

ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος ἀποθανόντων μὴ συνταξιούχων καὶ αἱ χῆραι καὶ τὰ ἀνήλικα τῶν μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀποθανόντων συνταξιούχων, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις δὲν περιῆλθεν εἰς τὰς οἰκογενείας των, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐξαιρουμένης τῆς ἀρορώσης τὸν πρὸς δικαίωμα ἀποστρατεύτικῆς συντάξεως ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐλαττούμενον εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν κατὰ ἔτη δέκα.

Ἄρθρ. 34. Ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεῖσθαι ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐπιφορτίζεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργός.»

Πίναξ τῶν ναυτικῶν συντάξεων.

Βαθμοί	Συντάξεις ἀποστρατείας διὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν ἢ διὰ τραύματα ἢ νοσήματα κατὰ μῆνα. Ἐλάχιστος ὅρος		Πλειοψήφιον τῆς ἑκατοντάδος μεταξὺ τοῦ ἐλαχ. καὶ μεγίστου ὅρου		Μέγιστος ὅρος		Συντάξεις χηρῶν μετὰ τέκνων ἀνηλίκων		Ἄνευ τέκνων ἢ μετὰ τέκνων ἐνηλίκων	
	Δρ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
Ἀντιναύαρχος	300		6	25	425		141	66	106	25
Ὑποναύαρχος	250		4	16	333		111		83	25
Πλοίαρχος Α'. τάξεως καὶ ἐμπειρόπλους	200		3	50	250		83	33	62	50
» Β'. » »	160		2	50	210		70		52	50
» Γ'. » »	140		2		180		60		45	
Ὑποπλοίαρχος Α'. τάξεως καὶ ὑποπλέπους	100		1	65	133		44	33	33	25
» Β'. »	67		1	65	100		33	33	25	
Δόκιμος	50		1	65	83		27	66	20	75
Ναύκληρος Α'. τάξεως	40		1	33	66	66	22	22	16	66
Γραμματεύς										
Ὑπορροπλιστὴς Α'. τάξεως	35		1	16	58	33	19	44	14	58
Ναύκληρος Β'. »	32	50	1	8	54	16	18	5	13	54
Πυραλιεύχος Α'. τάξεως										
Ὁ ἐπὶ τῶν ἀρμένων Α'. τάξεως	30		1		50		16	66	12	50
Σκληρὸς Α'. τάξεως										
Ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων Α'. τάξεως										
Καλαφατιστὴς Α'. τάξεως	25			83	41	67	13	89	10	41
Ὁ ἐπὶ τῶν ἀρμένων Β'. τάξεως										
Σκληρὸς Β'. τάξεως										
Πυραλιεύχος Β'. τάξεως	22	50		75	37	50	12	50	9	37
Ὑπορροπλιστὴς Β'. τάξεως										
Ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων Β'. τάξεως										
Καλαφατιστὴς Β'. τάξεως	20			66	33	33	11	11	8	33
Βαρελοποιὸς καὶ μάγειρος										
Ναύτης Α'. τάξεως	18			60	30		10		7	50
» Β'. ἢ καὶ ὑπηρέτης	15			50	25		8	33	6	25
» Γ'. τάξεως	12			40	20		6	66	5	
Αὐλητὴς καὶ τυμπανιστὴς	9			30	15		5		3	75
Παῖς	6			20	10		3	33	2	50

Παρελθών μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ κωλυομένου, α) ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως κτημάτων ἐν Τριφυλίᾳ πρὸς τὸν Ὀθωμανὸν χειρουργὸν Μάτον Ὀστὰ Μπραχὸ· β) ἐπίσης ἔκθεσιν καὶ νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων· καὶ γ'.) νομοσχέδιον, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως **8,000** δραχ. ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1852**, μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως· ἔχουσι δ' οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ὁ Ὀθωμανὸς Μάτος Μπραχόπουλος, χειροῦργος τὸ ἐπάγγελμα, γεννηθεὶς καὶ κατοικῶν εἰς Κυπαρισσίαν, ἐπόμενον ἦτον νὰ ὑποστῇ τὴν τύχην τῶν ὁμοεθνήσκων του, ὅτε ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγὼν ἤρξατο· ἀλλ' ἡ μεγάλη αὐτοῦ πρὸς τοὺς χριστιανοὺς συμπάθεια τὸν διέσωσεν εἰς τὴν πρώτην ὁρμὴν τῆς δικαίας τῶν ἑλλήνων ἀγανακτήσεως, καὶ μετ' ὀλίγον ἐγένετο πρὸς αὐτὸν ἡ φιλανθρωπικὴ πρότασις, ἐκ μέρους τῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, τοῦ νὰ μεταβῇ μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς ὁποιονδήποτε μέρος τῆς Τουρκίας ἐβούλετο. Ἀλλ' ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη του καὶ ἡ στενὴ μετὰ τῶν ἑλλήνων σχέσις του κατίσχυσαν παντὸς ἄλλου αἰσθήματος, καὶ ἀντὶ τῆς παραδοχῆς τῆς τελευταίας προτάσεως ἐπροτίμησεν οὐ μόνον νὰ μείνῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ νὰ παρακολουθήσῃ τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν εἰς τὰς μάχας καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, ὑπηρετῶν τὴν πατρίδα καὶ ὡς χειροῦργος καὶ ὡς στρατιώτης, καὶ ἀποκτήσας διὰ τῆς διαγωγῆς του ταύτης τὴν ἀγάπην τῶν συμπολιτῶν του, καὶ ἰδίως τῶν ὁπλαρχηγῶν ὑπὸ τὴν σημαίαν τῶν ὁποίων παρηκολούθησεν.

Ἡ μόνη δὲ ἀμοιβὴ τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε ἀπῄλαυσεν εἶναι ἡ ἔκφρασις τῆς εὐαρεστήσεως πολλῶν ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἡ πιστοποίησις τῶν ὑπηρεσιῶν του δι' ἐγγράφων μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι ἐφωδιασμένος. Οὐδεμία ἄλλη πρόνοια ἐλήφθη ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς τούτου μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ μόνον τὸ ἐπάγγελμά του καὶ ἡ συνδρομὴ τῶν φίλων του διετήρησαν αὐτὸν μέχρι τοῦδε. Ἀλλ' ἤδη μὴ δυνάμενος νὰ προσπορίζηται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἕνεκα τῆς προβεβηκυίας ἡλικίας του προσέφυγεν εἰς τὴν Α. Μ. ἐξαιτούμενος οὐχὶ ἀμοιβὰς καὶ βραβεῖα, ἀλλ' ἁπλῶν τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἰδιοκτησιῶν του, αἵτινες ὡς ὀθωμανικαὶ περιῆλθον εἰς τὸ δημόσιον.

Ἡ μετρία καὶ δικαία αὕτη αἴτησις, τοῦ ὀθωμανοῦ μὲν τὴν θρησκείαν, ἀλλ' ἕλληνος κατὰ τὸ φρόνημα καὶ τὴν πατρίδα Μπραχοπούλου, ἐκίνησε τὴν καρδίαν καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Βασιλέως, κατὰ διαταγὴν τοῦ ὁποίου ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἐπισυναπτόμενον νομοσχέδιον.

Δύω, κύριοι, ὑπῆρξαν πρὸ πάντων ὀθωμανοί, οἵτινες ἐπροτίμησαν νὰ μείνωσιν εἰς τὸν τόπον καὶ νὰ συναγωνισθῶσιν μετὰ τῶν ἑλλήνων ὡς χειροῦργοι ἐνταυτῷ καὶ στρατιῶται· ὁ εἷς ἦτον ὁ πρό τινων ἐτῶν ἀποβιώσας Χασάνης Κούρταλης, πρὸς ὃν ἡ Κυβέρνησις ἀπέδωκε τὰς ἰδιοκτησίας του, καὶ δεύτερος εἶναι ὁ Μάτος Μπραχόπουλος. Ὅ,τι ἐγένετο ὑπὲρ τοῦ πρώτου, ἔργον δικαιοσύνης εἶναι νὰ γίνῃ καὶ ὑπὲρ τοῦ δευτέρου, τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον αἱ ἰδιοκτησίαι τοῦ τελευταίου εἶναι πολὺ κατωτέρας ἀξίας, καὶ ἐνταυτῷ δὲν παραχωροῦνται καθ' ὁλοκληρίαν.

Διὰ τοῦ νομοσχεδίου προσδιορίζεται ἡ ἀπόδοσις ὡρισμένων κτημάτων τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὀθωμανοῦ καὶ τῆς συζύγου του, καὶ τοῦτο, διότι αἱ μὲν γαῖαι αὐτῶν ἐνεφυτεύθησαν πρὸ πολλῶν χρόνων ὑπὸ τῶν κατοίκων, τὰ δὲ ἐλαιόδενδρα ἀναβαίνουσι κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου εἰς μεγάλον ἀριθμόν. Ἄλλως τε τὰ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ σημειούμενα κτήματα, καλῶς διοικούμενα εἶναι ἀρκετὰ νὰ διαθρέψωσιν ὀλιγάριθμον οἰκογένειαν, οἷα εἶναι ἡ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Μπραχοπούλου.

Περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ νομοσχεδίου κρίνω περιττὸν νὰ λαλήσω, διότι ἔχω τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θέλει ἀρνηθῇ ν' ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς ἄνδρα, ὅστις διὰ τῆς τέχνης καὶ τοῦ ζήλου του ἔσωσε τὴν ζωὴν πολλῶν ἑλλήνων, καὶ ἐξεπλήρωσε συνάμα καὶ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **11** Ὀκτωβρίου **1852**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

ὑπουργοῦ,καὶ ὑποστηριχθῆ παρ'αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν,ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὸν ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι διαμείναντα μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, καὶ ὑπηρετήσαντα ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου παρὰ τοῖς ἑλληνικοῖς στρατοπέδοις ὡς χειρουργὸν Μάτεον Ὀστὰ Μπραχὸ καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ Ξαλιχὰ Βελὴ Μπαρτζελιώτου, θέλουσιν ἀποδοθῆ παρὰ τοῦ δημοσίου ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας ἰδιοκτήτων αὐτῶν κτημάτων, ἐφ'ὅσον ἤθελαν ἀποδειχθῆ ὅτι ἀνῆκον πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως εἰς ἕνα τῶν ἀνωτέρω δύω ἀτόμων, καὶ ὑπὸ τῶν νρον τοῦ νὰ μὴν ἔχωσιν ἀπαίτησίν τινα ἀποζημιώσεως διὰ τὰ εἰσοδήματα αὐτῶν, ἢ διὰ συμβάσαν εἰς αὐτὰ βλάβην ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος μέχρι τῆς πρὸς αὐτοὺς παραχωρήσεως τῶν κτημάτων, τ' ἀκόλουθα.

1. Ἡ ἐν Κυπαρισσίᾳ ὑπὸ τῶν ἰδίων κατεχομένη καὶ κατοικουμένη οἰκία.
2. Τὸ ἐντὸς τῆς αὐτῆς πόλεως εἰς θέσιν Κουρομπραΐμη ἐρείπιον οἰκίας συνιστάμενον ἐκ πεντακοσίων περίπου μέτρων.
3. Τὸ ἐντὸς τῆς ἰδίας πόλεως ἐρείπιον ἑνὸς ἐργαστηρίου.
4. Τὸ κατὰ τὴν θέσιν Κορμὰ τῆς Κυπαρισσίας ἐρείπιον ἐλαιοτριβείου τὸ λεγόμενον τοῦ Καράκη.
5. Τὸ κατὰ τὴν θέσιν Ταλατίνη τῆς Κυπαρισσίας περιβόλιον συνιστάμενον ἐκ δύω περίπου στρεμμάτων.
6. Ἡ ὑπὸ τῶν ἰδίων κατεχομένη κατὰ τὴν θέσιν Ψυρὸ σταφιδάμπελος συνισταμένη ἐκ τριῶν περίπου στρεμμάτων.
7. Αἱ δύω κατὰ τὰ Φιλιατρὰ τοῦ δήμου Ἐρανης, κείμεναι ἄμπελοι.
8. Οἱ ἑξῆς ἀγροί·

α') Ὁ κατὰ τὴν θέσιν Μοῦσγα τῆς Κυπαρισσίας ἐκ στρεμμάτων τριῶν περίπου·

β') Ὁ κατὰ τὴν θέσιν Κυπαρισσάκια ἢ Ἀραδαριαῖς ἐκ στρεμμάτων πέντε περίπου·

γ') Ὁ κατὰ τὴν θέσιν Πέτρα ἐκ στρεμμάτων δέκα περίπου.

δ') Ὁ κατὰ τὴν θέσιν Μάρτζα ἐκ στρεμμάτων ἓξ περίπου.

Ἄρθρ. 2. Ἐὰν σὺν τοῖς ἀνωτέρω κτήμασιν εἶχον καὶ ἐλαιοδένδρα, θέλουσιν ἀποδοθῆ ἐξ αὐτῶν μέχρις ἑκατὸν πεντήκοντα εἰς τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν θέλει προσδιορίσει τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἐὰν ταῦτα κεῖνται εἰς διάφορα μέρη.

Ἄρθρ. 3. Ὅσα τῶν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἐλαιοδένδρων ἤθελον τύχει τριακονταετῶς ἐνοικιασμένα, μεταβαίνουσι καὶ ταῦτα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Μάτου Μπραχοπούλου καὶ τῆς συζύγου του, ἀναλαμβανόντων αὐτῶν τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν δένδρων τούτων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραχωρήσεως μέχρι τῆς λήξεως τῆς τριακονταετίας.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, τοῦ παρόντος νόμου κτημάτων τοῦ Μάτου Μπραχοπούλου καὶ τῆς συζύγου του, θέλει ἐνεργηθῆ κατὰ τὰς περὶ νεοφύτων νενομισμένας διατάξεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Τὰ ἐθνικὰ κτήματα, τὰ μέχρι τοῦδε διακαινόμενα ὑπὸ τὸ ὄνομα φθαρτά, ἀποτελοῦντα οὐσιώδες μέρος τῆς κτηματικῆς τοῦ ἔθνους περιουσίας, ἐπόμενον ἦτο νὰ ἐλκύσωσι τὴν ἰδιαιτέραν μελέτην τῆς Β. Κυβερνήσεως, εὐθὺς μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς Βασιλείας ἐν τῇ Ἑλλάδι. Ἡ ἔλλειψις ὅμως στατιστικῶν στοιχείων ἐπὶ ἀντικειμένου τοσοῦτον σπουδαίου ἐβράδυνε τὰς ἀποφάσεις της. Ἐκ τῶν ληφθέντων δὲ κατὰ τὸ 1836 μέτρων σαφῶς ἐπάγεται, ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κτήματα διηρέθησαν εἰς δύω κατηγορίας, καὶ εἰς μὲν τὴν μίαν συμπεριελήφθησαν ἰδίως οἱ ἐλαιῶνες, καὶ αἱ σταφιδάμπελοι, καὶ περὶ αὐτῶν ἀπεφασίσθη καὶ ἐπραγματοποιήθη ἡ πολυετὴς μίσθωσις, εἰς δὲ τὴν δευτέραν κατετάχθησαν τὰ λοιπὰ κτήματα, καὶ περὶ τούτων ἐλήφθη τὸ μέτρον τῆς ἀπαλλοτριώσεως. Τὸ μέτρον τῆς πολυετοῦς ἐκμισθώσεως τῶν πρώτων ἐλήφθη βεβαίως μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι μία πολυχρόνιος μίσθωσις κτημάτων, ἰσοδυναμοῦσα μὲ ἕνα βαθμὸν ἰδιοκτησίας, ἠδύνατο καὶ τὰ κτήματα νὰ διατηρήσῃ εἰς καλὴν κατάστασιν, καὶ εἰς τὸ δημόσιον νὰ παρέξῃ ἀξιόλογον ἐτησίαν πρόσοδον, ἐνῷ ἐξ ἄλλου μέρους ἀναβαλλομένης τῆς ὁριστικῆς

τας νὰ ἀποκτήσωσιν ἰδιοκτησίας, καὶ νὰ ἐκτείνωσιν ἐπωφελῶς τὸν κύκλον τῆς φιλοπονίας των.

Πρὸς τῶν σκοπῶν τούτων συνετάχθη τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλεται εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς.

Ἔρχομαι ἤδη νὰ δώσω διασαφήσεις τινὰς, ὡς πρὸς τὸ σύνολον καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ νομοσχεδίου.

Καὶ ἐν γένει μὲν παρατηρῶ, ὅτι διὰ νὰ προγματοποιηθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου μὲ κοινὴν ὠφέλειαν τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἀγοραστῶν, καὶ μὲ τὴν δυνατὴν ταχύτητα, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον, ὥστε τὸ νομοσχέδιον νὰ περιέχῃ ἐν ἑαυτῷ ὅλας τὰς διατάξεις, αἵτινες ἀπαιτοῦνται πρὸς κανονισμὸν τῶν διαφόρων ἐργασιῶν, διὰ τῶν ὁποίων καταρτίζεται ἡ ἐκποίησις. Ἐντεῦθεν μετηνέχθησαν εἰς τὸ νομοσχέδιον αἱ περὶ δημοπρασίας διατάξεις, τὰς ὁποίας καθιέρωσε τὸ ἀπὸ 13/25 Νοεμβρίου 1836 Β. διάταγμα μὲ τὰς τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ἡ πεῖρα κατέδειξεν ἀναγκαίας. Ἐτέθησαν προβατικαὶ ἀναπόφευκτοι διὰ νὰ ἀποφευχθῇ τὸ αὐθαίρετον τοῦ ὑπουργοῦ καὶ διὰ νὰ μὴ μένῃ εἰς ἀβεβαιότητα ὁ ἀγοραστὴς πέραν τοῦ δέοντος, ἀποτραπόμενος οὕτως ἀπὸ ἄλλας ἐπιχειρήσεις του. Ἐκανονίσθησαν ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἀγοραστοῦ διὰ νὰ μὴν ἐμπαίζηται τὸ δημόσιον μὲ θυσίαν τῶν νομίμων συμφερόντων του, ἐλήφθη δὲ δυνατὴ πρόνοια, ὥστε νὰ δύνανται οἱ πολῖται οἱασδήποτε τάξεως καὶ καταστάσεως, καὶ ἂν ὄντι νὰ λάβωσιν, ἂν θέλωσι, μέρος τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων· ἐλύθη τὸ περὶ ἐγκαταστάσεως ζήτημα, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ παρελθὸν ἐφέντησεν ἀπείρους περιπλοκὰς καὶ δίκας μὲ ζημίαν πάντοτε τοῦ δημοσίου, καὶ καθιερώνται ἀπορρήτως ἀναιρέσεις ἐγγυήσεως ὑπὲρ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἀγοραστῶν. Τέλος πάντων τὸ νομοσχέδιον προνοεῖ, ὥστε τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τίμημα νὰ μένῃ ἀνεπαφον διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἐπωφελῆ ἔργα τοῦ τόπου. Δὲν εἶναι βεβαίως ἀρκοῦντες ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος ὥστε νὰ συζητήσωμεν τὴν ἀξίαν αὐτῶν τῶν ἀναγκῶν, καὶ νὰ ὁρίσωμεν ἀπὸ τοὐδὲ τὸν καταλληλοτέραν χρῆσιν τῶν νέων πόρων, διὰ τοῦτο τὸ νομοσχέδιον σιωπᾷ ἐνταῦθα. Ποῖος ὅμως ἐξ ἡμῶν δὲν ἔχει τὴν συναίσθησιν αὐτῶν τῶν ἀναγκῶν, καὶ μάλιστα τῶν πλέον κατεπειγουσῶν; Ποῖος δὲν βλέπει, ὅτι ὁ ἐπικρατέστερος κλάδος τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας, ἡ γεωργία πάσχει, καὶ ὅτι ἂν ὑπάρχωσι διαθέσιμα τοῦ δημοσίου μέσα, εἰς αὐτὴν πρὸ πάντων τὸν κλάδον πρέπει νὰ ἀφιερωθῶσιν; Ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον ὑπάρχεται αἰδικὸν περὶ τούτου

νομοσχεδίου, καὶ ἀναμφιβόλως ἡ Κυβέρνησις θέλει σπεύσει νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν ἐγκαίρως αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον· ἂς ἐπιφυλαχθῶμεν λοιπὸν νὰ ἐκφράσωμεν τότε τὰς πεποιθήσεις μας, καὶ νὰ σπεύσωμεν εἰς θεραπείαν ἐκείνης τῆς ἀνάγκης, τὴν ὁποίαν θέλομεν θεωρήσει τὴν πλέον σπουδαίαν καὶ κατεπείγουσαν. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἔχω κανένα διστεγμὸν καὶ δύναμαι ἀπὸ τοὐδὲ νὰ ἐκφράσω τὴν πεποίθησίν μου, οἱαδήποτε καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἤθελον κατέχει τὰς ὑπουργικὰς ἕδρας, ὅτι οἱ πόροι, περὶ ὧν πρόκειται, θέλουν χρησιμεύσει ἂν ὄχι ἀποκλειστικῶς, πρὸ πάντων τοὐλάχιστον εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς γεωργίας, δηλονότι ἐκείνης τῆς βιομηχανίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ ὑπαρξις τῆς πολυπληθεστέρας κλάσεως τοῦ ἔθνους. Ἄλλην ἴσως συζήτησιν ἠδύνατο νὰ διεγείρῃ τὸ περὶ ἐναποταμιεύσεως τοῦ τιμήματος ζήτημα, ἀλλ' ὅταν φιλοσοφήσωμεν μετὰ προσοχῆς τὰς ἐγγυήσεις τὰς μᾶλλον ἢ ἧττον ἀξιοχρέους, τὰς ὁποίας μᾶς προσφέρουν τὰ ἰδιωτικὰ καταστήματα, δὲν θέλομεν, πιστεύω, διστάσει νὰ συνομολογήσωμεν, ὅτι καὶ ἀξιοπρεπὲς καὶ ἀσφαλέστερον εἶναι νὰ ἐναποταμιεύηται τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως πρῶτον μερίδιον διὰ νόμου ὁρισθῇ ἡ χρῆσις του εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, καθόσον μάλιστα δὲν πρέπει νὰ συσωρεύσωμεν χρήματα διὰ νὰ μένωσιν ἄχρηστα. Ὁ λόγος εἶναι περὶ τῶν πρώτων χρημάτων τῆς ἐκποιήσεως, ἅτινα μέλλει ἀπαρτίσωσιν ἓν μικρὸν ἐναποταμιεύμα· πρέπει νὰ διευκρινισθῶσιν οἱ τρόποι τῶν προορισμῶν των, τὸν ὁποῖον νόμος ὁσονοῦπω ἐκδοθησόμενος θέλει κανονίσει, ἄλλως τε κύριον, ἐνόσῳ ἡ Κυβέρνησις μένει ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐσόδων καὶ δαπανῶν, τὰς ὁποίας κανονίζει ἑκάστοτε ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰσπραττομένων, καὶ οὐχὶ τῶν βεβαιουμένων διακυμάνσεων, ἐνόσῳ τὰ νομισθέντα εἰλικρινῆ ἐλλείματα ἐπαγρυπνήσουσιν, ὥστε αἱ συμπληρωτικαὶ πιστώσεις νὰ ψηφίζωνται ἀναλόγως τῶν πρὸς θεραπείαν αὐτῶν παρουσιαζομένων καὶ ψηφιζομένων νέων πόρων, ὑπότιν οἱ ἤδη ψηφισθέντες δὲν ἀφίνωσι περίσσευμα, ὡς τοῦτο ὁρίζεται ῥητῶς εἰς τὸν πρὸ ὀλίγου ψηφισθέντα δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, κανὲν ἄλλο κατάστημα δὲν δύναται νὰ προσφέρῃ πρὸς αὐτὰς μὲ τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐγγυήσεις· μεταβαίνω ἤδη εἰς τὰ καθ' ἕκαστα.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι καταφανής. Ἡ διαίρεσις εἰς ἀνάλογα τεμάχια τῶν ἀμπέλων, περιβολίων καὶ δενδρων προσκαλεῖ εἰς διαγωνισμὸν πάντας, καὶ εὐκολύνει ὅλας τὰς κλάσεις εἰς

νὰ γένωσι μέτοχοι τῆς ἀπαλλοτριουμένης ταύτης ἐθνικῆς περιουσίας.

Ἄρθρ. 3.

Καθιερουμένου καὶ διὰ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ μέτρου τῆς δεκαετοῦς πιστώσεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μὴ περιορισθῇ ὁ διαγωνισμὸς, δὲν ἐκρίθη δίκαιον ἀναγκαῖον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀκριβῶς τὸ αὐτὸ μέτρον καὶ ἐπὶ τῶν μικρᾶς λόγου ἀξίας ποσοτήτων. Ἡ τροποποίησις αὐτοῦ διὰ τὰς μέχρι χιλίων δραχμῶν ποσότητας ἀπαλλάττει τὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ περιττὰς καὶ πολυπλόκους ἐργασίας.

Ἡ περιεχομένη ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ σπουδαία διάταξις εἶναι ὁ προσδιορισμὸς τοῦ τόκου εἰς 4 τοῖς 0/0 ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε 8. Ὅσον καὶ ἂν ἐπροσπαθήσαμεν δὲν ἠδυνήθημεν νὰ πεισθῶμεν, ὅτι τὰ κτήματα δίδουσι κατὰ μέσον ὅρον καθαρὸν εἰσόδημα πλέον τῶν 4 ἢ 5 τοῖς 0/0, καὶ ἐὰν τοῦτο ἀληθεύῃ, δὲν βλέπομεν τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ζητήσῃ μεγαλείτερον τόκον, ὁπόταν μάλιστα διὰ νὰ εὐκολύνῃ τοὺς κατοίκους πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ν' ἀποκατασταθῶσι, καὶ νὰ ἦναι εἰς κατάστασιν νὰ πληρώσουν τὸ τίμημα, χορηγῇ εἰς αὐτοὺς πολυετῆ πίστωσιν, καὶ κάμνει τόσας ἄλλας θυσίας. Ἄλλως τε ἡ Κυβέρνησις ἔχει συμφέρον νὰ ἐλαττώσῃ, ὅσον δύναται τὰ βάρη, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναγκαίως ὑποβάλλονται οἱ ἀγοραστὰι τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων, ἕνεκα τῶν ἐξόδων τῆς καλλιεργείας τῶν πρώτων ἐτῶν.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν τόκον τῆς ὑπερημερίας δὲν ἐνομίσαμεν δίκαιον νὰ τροποποιήσωμεν τὸν ἤδη καθιερωμένον ὅρον 8 ο/ο, διότι τοιουτοτρόπως ἠθέλαμεν προσφέρει τροφὴν εἰς τὴν ἰδιοτέλειαν, καὶ ἀνοίξει νέαν θύραν εἰς τὰς καθυστερήσεις, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν καταναγκαστικῶν μέτρων ἐπιζημίαν διὰ τοὺς ἀγοραστὰς, καὶ δυσαρέστων διὰ τὴν Κυβέρνησιν.

Ἄρθρ. 4.

Ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ περιορισθῇ κατὰ τὸ ἥμισυ ἡ διὰ γραμματίων φαλαγγιτικῶν πληρωμὴ τοῦ τιμήματος ἑκάστου κτήματος, διὰ νὰ μὴν ἐξαντληθῇ ἀθρόως μία πρόσοδος, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἡ τρέχουσα ὑπηρεσία τοῦ Κράτους ἔχει τὸ ἐπιβάλλον εἰς αὐτὴν μέρος, καὶ οἱ ἄλλοι ἐθνωφελεῖς σκοποὶ τοῦ ἔθνους πρόκειται νὰ θεραπευθῶσι. Σημειωτέον δὲ, ὅτι τὰ κεκτημένα δίκαια τῶν φαλαγγιτῶν δὲν παραβλάπτονται ποσῶς ἐκ τῆς προκειμένης διατάξεως·

α) Διότι δύναται ἕκαστος ἰδιοκτήτης γραμματίου διαιρῶν

εἰς δύο ἢ καὶ πλειοτέρας μερίδας τὸ ποσὸν τοῦ γραμματίου νὰ τὸ πραγματοποιήσῃ συγχρόνως εἰς διάφορα κτήματα·

β') Διότι εἶναι ἐλεύθερος ν' ἀποκτήσῃ ἄνευ τινος περιορισμοῦ γαίας, καὶ γ') διότι τὸ ποσὸν ἐκ τῶν κτημάτων τούτων, τῶν ὁποίων ἡ ἐκποίησις εἶχεν ἀποφασισθῇ διὰ τῶν δύω ἐγκριθέντων ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καταλόγων κατὰ τὸ 1836 καὶ 1842, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων τὰ δίκαια τῶν Φαλαγγιτικῶν γραμματίων κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἦσαν ἀπεριόριστα, ἐξηντλήθη σχεδὸν ὁλόκληρον.

Ἄλλως τε, κύριοι τὸ λαμβανόμενον μέτρον χάριν δημοσίου συμφέροντος ἐντὸς πάντοτε νομίμων ὁρίων, μακρὰν τοῦ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν διέξοδον τῶν γραμματίων, θέλει αὐξήσει αὐτὴν, καθόσον ἡ προκειμένη ἀπαλλοτρίωσις ἀφορᾷ κτήματα ἀξίας τριπλασίας καὶ τετραπλασίας ἴσως τοῦ ποσοῦ τῶν εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων, καὶ δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ζήτησις αὐτῶν θέλει εἶσθαι τοιαύτη, ὥστε ἡ τιμή των δὲν θέλει βραδύνει νὰ ὑπερβῇ ἐπὶ πολὺ τὰς ὑπαρχούσας ἀναλογίας. Ἐὰν μάλιστα κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχω γνώμην ληφθῇ προσεχῶς μέτρον ὁριστικὸν περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ ἐξοφλήσεως τῶν καθυστερούντων, καὶ ἡ παραδοχὴ τῶν γραμματίων ἐκταθῇ καὶ εἰς τὰς πληρωμὰς αὐτῶν, δὲν διστάζω, Κύριοι, νὰ προείπω, ὅτι συντόμως θὰ ἴδωμεν ἐκτὸς τῆς κυκλοφορίας ὅλα τὰ διαθέσιμα γραμμάτια, πιστεύω μάλιστα, ὅτι εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἡ ζήτησις τῶν γραμματίων θέλει κατασταθῇ ἐπαισθητή. Μετὰ τὰς δοθείσας διασαφήσεις θεωροῦμεν περιττὸν νὰ δώσωμεν πλατυτέρας ἐξηγήσεις ἐπὶ τῆς ἐξαιρέσεως, τὴν ὁποίαν καθιεροῖ ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου· ἀρκούμεθα διὰ τοῦτο εἰς τὸ νὰ παρατηρήσωμεν μόνον, ὅτι εἰς τὴν δημοπρασίαν τῶν κτημάτων τούτων περιορίζοντες τὴν διέξοδον τῶν φαλαγγιτικῶν γραμματίων, δὲν προσβάλλομεν κυρίως τὸ συμφέρον τοῦ φαλαγγίτου, ἀλλὰ τὸ τοῦ κερδοσκόπου, ἐνῷ ἐξ ἄλλου μέρους καλοῦμεν εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοὺς σπουδαίους ἀγοραστὰς, οἵτινες μὴ δυνάμενοι νὰ διαγωνισθῶσι μέχρι τοῦδε μὲ τοὺς φέροντας τοιαῦτα γραμμάτια, ἀπεμακρύνοντο ἀπὸ τὴν δημοπρασίαν, καὶ ἐντεῦθεν συνέβαινεν, ὥστε καὶ αἱ δημοπρασίαι ν' ἀποτυγχάνωσι καὶ αἱ πόλεις νὰ μένωσιν ἐστερημέναι τῶν ἀναγκαίων οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ. 5.

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 ὁ νομοθέτης παραδέχεται ἀρχὴν ἐναντίαν τῆς μέχρι τοῦδε προεδρευούσης ἐτὴν ἐκποίησιν τῶν φθαρτῶν κτημάτων· κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τῶ

από 13|25 Νοεμβρίου μνησθέντος Νόμου το εκποιηθέν κτῆμα διατέλει μέχρις ολοσχεροῦς εξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων ιδιαιτησία τοῦ δημοσίου· κατὰ τὴν προκειμένην διάταξιν ἡ ἐξασφάλισις τοῦ δημοσίου περιορίζεται εἰς τὸ μέτρον τῆς ὑποθήκης, τὸ ὁποῖον συνδυαζόμενον μὲ τὰς καθιερουμένας ἄλλας ἐγγυήσεις εἶναι ἀπαρρώντως ἀποτελεσματικόν. Ἡ ἰδέα, ὅτι τὸ κτῆμα, καὶ τοι ἐκποιηθὲν ἐξακολουθεῖ οὐδ' ὅλως νὰ ἦναι ἰδιοκτησία τοῦ δημοσίου, διεγείρει αἰσθήματα δικαιοσύνης, τὰ ὁποῖα ψυχραίνουν τὸν ζῆλον τοῦ ἀγοράσαντος, καὶ περιορίζουν τὰς ἐπωφελεῖς συναλλαγὰς τοῦ κτήματος.

Ἄρθρ. 6.

Ἡ ἐφαρμογὴ ἀπέδειξεν ὄχι μόνον ὁπόσον ἄσκοπος ἐστάθη ἡ διάταξις, ἡ ἐπιτρέπουσα διὰ τὰ ἐκποιούμενα ἐν γένει κτήματα τὸν ἔγγειον φόρον 3 0/0· ἀλλὰ καὶ ὁποίας περιπλοκὰς καὶ ζημίας συνάπτα ἔφερεν εἰς τοὺς μεταξὺ δημοσίου καὶ φορολογουμένων σχέσεις. Εἶναι βέβαιον, ὅτι ἐκ τοῦ μέτρου τούτου ἄλλοι ὠφελήθησαν ὑπερμέτρως καὶ μὲ κοινὸν σκάνδαλον καὶ ἄλλοι ἐζημιώθησαν ὑποχρεούμενοι νὰ πληρώσουν διαρκῆ φόρον, καὶ διὰ τὰ κτήματα τὰ ὁποῖα καλλιεργοῦνται περιοδικῶς, καὶ ἐντεῦθεν ἔλαβον ἀφορμὴν οἱ πλεῖστοι ν' ἀρνῶνται τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ αὐτῶν τῶν καλλιεργουμένων. Σκοπὸς ὅθεν τῆς προκειμένης διατάξεως εἶναι, νὰ ὑπαγάγῃ τὰ ἐκποιούμενα κτήματα εἰς τὸ γενικὸν καὶ ὁμοιόμορφον περὶ φορολογίας μέτρον.

Ἄρθρ. 7. 8.

Ἐνταῦθα κανονίζεται ἐπὶ τὸ τελειότερον καὶ σαφέστερον ἡ καταμέτρησις καὶ ἐκτίμησις τοῦ κτήματος. Αἱ περὶ τῶν ἐργασιῶν τούτων κανονιστικαὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 μνησθέντος νόμου, ἐν μέρει διὰ τὴν ἀτέλειαν, καὶ πολλαχοῦ διὰ τὸ ἀνεπιτυχὲς τῆς μεταφράσεως ἄφησεν κενά, τὰ ὁποῖα ἀναπληρούμενα διοικητικῶς δὲν ἔφερον τὴν σφραγῖδα τοῦ νομίμου, καὶ ἔδιδον πολλάκις χώραν εἰς τὸ αὐθαίρετον καὶ εἰς τὸ ἰδιόρρυθμον πότε τῶν ἀρχῶν, καὶ ἄλλοτε τῶν διοικουμένων μὲ κοινὴν τῶν συναλλαττομένων ζημίαν. Πρὸ πάντων δὲ ἡ καθιερωμένη ἀρχή, δι' ἧς ἐπετρέπετο ἡ ἐκποίησις κτημάτων, μὴ καταμετρηθέντων, ἐνίσχυσε τὴν κατάχρησιν καὶ ἐγέννησε δίκας, αἵτινες ἐπεβάρυναν οὐσιωδῶς τὸ δημόσιον. Ἄλλη διάταξις σπουδαία ἡ τῆς ἐκτιμήσεως παρεξηγηθεῖσα διὰ τὸ ἀσαφὲς τῆς ἐκφράσεως, ἐγέννησε μεγάλα προσκόμματα, καὶ παρέλυσε τὸ μέτρον τῆς ἀπαλλοτριώσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ μνησθέντος νόμου

συνδυαζόμενον μὲ τὸ ἄρθρ. 13, ἡ πολλοῦ λόγου ἀξία ἐξουσία τοῦ ὑπουργοῦ κυρίως εἰς τὴν ἐξελεγξιν τῆς παρὰ τῶν πραγματογνωμόνων ἐκτιμήσεως τοῦ κτήματος καὶ εἰς τὴν παραδοχὴν ἢ μὴ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἐκτιμήσεως, καθότι κατὰ τὸ ἄρθρον 13 ἡ ἐξουσία τοῦ ὑπουργοῦ ἦτον περιωρισμένη. Ἐὰν αἱ γενικαὶ καὶ εἰδικαὶ συμφωνίαι ἐστηρίοντο εἰς τὴν δημοπρασίαν ὁ ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ ἐγκρίνῃ· ἀλλὰ παρανοήσεισης δυστυχῶς τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 5 αἱ ἐκτιμήσεις περιεβάλλοντο ἀνεξέταστος μὲ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ μόνον, ὅτε πραιωθείσης τῆς δημοπρασίας ἐγίνοντο καταρχὴν τ' ἀποτελέσματα τῆς παρ' ἀξίαν ἐκτιμήσεως, ἐζητεῖτο ἡ ἐπανόρθωσις εἰς τὴν προφανῆ παραξήγησιν τοῦ ἄρθρου 13 διὰ τῆς ἀκυρώσεως τῆς δημοπρασίας, καὶ χωρὶς νὰ λαβῇ χώραν παραδίκασις τις τῶν γενικῶν καὶ εἰδικῶν συμφωνιῶν.

Αἱ νέαι διατάξεις στηριζόμεναι εἰς τὴν πεῖραν, κανονίζουσαι ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον τὰ τῆς ἐκτιμήσεως, καὶ ἐπιβάλλουσαι τὴν ἀνήκουσαν εὐθύνην εἰς ἕκαστον τῶν προσώπων, ὅσα συντρέχουσιν εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἔργων τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως, πειθόμεθα, ὅτι βάλλουσι φραγμὸν εἰς τὰ ἀτοπήματα τοῦ παρελθόντος, καὶ διευκολύνουσιν ἀπαρρώντως, τὰς ἄλλας δυσκόλους ἐργασίας τῆς ἐκποιήσεως.

Ἄρθρ. 9, 10, 11.

Ἔπρεπε νὰ ὁριαθῶσι καὶ τὰ περὶ δημοπρασίας ἐπὶ τὸ κανονικότερον καὶ σαφέστερον, ἀπομακρυνομένων ὅλων τῶν διατάξεων, αἵτινες εἶναι τῆς διοικητικῆς ἁρμοδιότητος· τὸν σκοπὸν τοῦτον πληροῦσιν ἀποχρώντως τὰ ἄρθρα 9, 10, 11. Ἡ μόνη μεταῤῥύθμισις, τὴν ὁποίαν παρεισάγουσιν αἱ νέαι διατάξεις εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τοῦ ἐφόρου εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐπάρχου, καθόσον ἄρρᾳ τὴν διεύθυνσιν τῆς δημοπρασίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 13|25 Νοεμβρίου 1836 νόμου ὁ διοικητὴς ὤφειλε νὰ κρατῇ τὰ πρακτικά, καὶ νὰ διευθύνῃ τὴν δημοπρασίαν· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθηκόντων τῶν ἐφόρων Β. Διατάγματος τοῦ 1845, καὶ τῶν πρὸ μικροῦ ἐκδοθέντων φορολογικῶν νόμων, καταστρέφει τὴν ἤδη νενομοθετημένην ἀρχὴν τοῦ διοικητικοῦ ἐλέγχου καὶ παραλύει τὴν ἀξιολογωτέραν εὐθύνην. Διὰ ταῦτα ὁ ἔφορος θέλει διευθύνει τοὐντεῦθεν, συμφώνως μὲ τὸν προορισμόν του τὴν δημοπρασίαν, ὁ δὲ ἔπαρχος θέλει παρίστατα διὰ νὰ ἐξελέγχῃ τὰς πράξεις του ἐκ τοῦ σύνεγγυς. Ἐνταῦθα βὲν ἠδυνάμεθα νὰ παραλείψωμεν τὴν προσθήκην διατάξεως προ-

νοούσης περὶ πειθαρχίας τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, ἐν περιπτώσει ἀμελείας ἢ ἄλλης ἐλλείψεως περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν δημοπρασίαν· ἡ πεῖρα δυστυχῶς ἀριθμεῖ ἱκανὰς δημοπρασίας ματαιωθείσας ἐκ τοιούτων ἐλλείψεων. Ἐὰν ὑπάρχῃ σπουδαία ἀπόφασις νὰ διατεθῶσιν ὁριστικῶς καὶ ταχέως τὰ ὑστιμέραι καταστρεφόμενα ταῦτα κτήματα, εἶναι ἐπάναγκες ὅλα τὰ ὄργανα, ὅσα καλοῦνται ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ νὰ συντρέξωσιν εἰς τὸν καταρτισμὸν τῆς πράξεως, νὰ ἐκπληρῶσι τὰ καθήκοντά των μὲ πίστιν καὶ μὲ ἀκρίβειαν, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δὲν πρέπει νὰ μένωσιν ἀτιμώρητοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, ὀλιγωροῦντες ἢ ἐν γνώσει διαστρέφοντες καθήκοντα ἐπιβαλλόμενα εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου· ἄλλως τε ἡ ἀρχὴ αὕτη καθιερώθη καὶ εἰς ἄλλους οἰκονομικοὺς νόμους, καὶ ἔχομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ διαβεβαιώσωμεν τὴν Βουλήν, ὅτι ἀνάλογος διάταξις νομοθετηθεῖσα πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν φορολογικὸν νόμον τοῦ τρέχοντος ἔτους, κατέστησε τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς τοσοῦτον ἀκριβεῖς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνατεθέντων αὐτοῖς καθηκόντων, ὥστε μόλις ἐπὶ δύω ἢ τριῶν δημάρχων εὑρέθη μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἀνάγκην ὁ ὑπουργὸς νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ πειθαρχικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρ. 12.

Ἡ περὶ ἐγκρίσεως τῆς δημοπρασίας πρᾶξις τοῦ ὑπουργοῦ ἔπρεπε νὰ λάβῃ σπουδαιότερον χαρακτῆρα. Ἔπρεπεν οὔτε τὸ δημόσιον νὰ ζημιοῦται δι' ἐγκρίσεως δημοπρασιῶν, καθ' ἃς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου ἐθεωρήθησαν δεύτερα, οὔτε οἱ ἀγοραστὰὶ νὰ μένωσιν ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν ἀβεβαιότητα διὰ τῆς ἐπ' ἄπειρον σιωπῆς, ἢ τῆς αὐθαιρέτου ἀποράσεως τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας. Ὠφείλοντο ἐγγυήσεις, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη, καὶ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπιδιώκει τὸ προκείμενον, ὡς καὶ τινα τῶν ἑπομένων ἄρθρων. Ἐκτὸς τούτου ἀπῃτεῖτο καὶ ἡ ἐργασία νὰ τακτοποιηθῇ, καὶ ὁ χρόνος νὰ κανονισθῇ τοιουτοτρόπως, ὥστε τὰ διάφορα ὄργανα τοῦ δημοσίου νὰ συμπράττωσιν ἐγκαίρως καὶ ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐνεργείας του ἕκαστον. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐκλήθη ἀπὸ τὸν νομοθέτην νὰ ἐξελέγξῃ τὰ πρακτικὰ τῶν δημοπρασιῶν διὰ νὰ βεβαιοῦται ἐὰν αἱ νενομισμέναι διατυπώσεις ἐτηρήθησαν. Ἔπρεπεν ἑπομένως νὰ προηγῆται ὁ ἔλεγχος οὗτος τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ περὶ δημοπρασιῶν διατάξεις, τὸ Συνέδριον ἐκαλεῖτο νὰ ἐξελέγξῃ τὰ πρακτικά, ἀφοῦ ταῦτα ἐνεκρίνοντο ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ. Ἐντεῦθεν ἐ-

λάμβανε πολλάκις χώραν τὸ ἄτοπον τοῦ ν' ἀκυροῦται ἡ ἤδη ἐγκεκριμμένη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ δημοπρασία, καὶ νὰ γεννῶνται ἐνίοτε δυσάρεστοι συγκρούσεις μεταξὺ ὑπουργείου καὶ συνεδρίου, ἀλλ' ἀφοῦ καὶ κατ' ὀρθὸν λόγον καὶ κατὰ τὰς καθιερωμένας ἀρχὰς τῆς νομοθεσίας μας, ἡ μὲν ἐξουσία τοῦ ὑπουργοῦ, ἐξασκεῖται κυρίως ἐπὶ τῆς οὐσίας, ἡ δὲ τοῦ συνεδρίου ἐπὶ τῶν διατυπώσεων τῆς δημοπρασίας, καὶ ἀφοῦ ἡ παραβίασις τῶν τύπων ἐπάγει ἀπαραιτήτως τὴν ἀκύρωσιν τῆς δημοπρασίας, ἐπειδὴ ἄλλως τε τὸ συνέδριον ἔχει κυρίαν ἀποσολὴν νὰ συμβοκθῇ τὴν ἐκτελεςικὴν ἐξουσίαν εἰς τὰς ἐργασίας ἐκείνας τῆς ὑπηρεσίας, εἰς τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖται ἐξειδιασμένη πεῖρα καὶ διηνεκὴς καὶ ἀτάραχος μελέτη, ἡ συντομωτέρα καὶ ἀσφαλεστέρα ὁδὸς εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν δημοπρασιῶν εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ προεξέτασις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ συνεδρίου, καὶ τὴν τάξιν ταύτην ἐπάγει ἡ προκειμένη τοῦ νομοσχεδίου διάταξις.

Ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἔχει ἄλλην σπουδαιότητα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐνομίσαμεν ὀρθὸν ἐν σιωπῇ νὰ παρατρέξωμεν αὐτόν. Ἐνταῦθα γίνεται λόγος περὶ ἀκυρώσεως τῆς δημοπρασίας, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελον λάβει χώραν ἀξιόποινοι πράξεις προβλεπόμεναι ἐν τῷ ἄρθρῳ 436 τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ἀφοῦ μὲ τοσαύτας ἐγγυήσεις περιεβλήθησαν αἱ προκαταρτικαὶ ἐργασίαι τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως, τὸ ἔργον τῆς ἐξελέγξεως τῆς δημοπρασίας ἔπρεπε δικαίως νὰ περιορισθῇ, καὶ περιορίζεται τωόντι εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς τηρήσεως ἢ μὴ τῶν νενομισμένων διατυπώσεων· ἀλλ' ἐπειδὴ συνέβησαν δυστυχῶς κατὰ τὸ παρελθὸν συνεννοήσεις ἀθέμιτοι, αἵτινες ἢ περιώρισαν τὸν διαγωνισμὸν εἰς τὴν δημοπρασίαν, ἢ ἐδημιούργησαν εἰκονικὰς δημοπρασίας ἐπὶ σκοπῷ ἰδίας ὠφελείας καὶ μὲ ζημίαν τοῦ δημοσίου, καὶ ταῦτα ἐνῷ αἱ διατυπώσεις ἐτηρήθησαν ἀκριβῶς, ἔπρεπε νὰ κάμῃ μνείαν ὁ νόμος τῶν περιστάσεων τούτων, οὐχὶ διὰ νὰ τιμωρήσῃ ὅ,τι ἤδη ὁ ποινικὸς νόμος προεῖδε καὶ ἐστιγμάτισεν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐρεθίσῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν ἰδιαιτέραν μέριμναν τοῦ ὑπουργοῦ, νὰ περιστείλῃ τὴν κατάχρησιν, καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ οὕτω τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δημοπρασιῶν.

Ἄρθρον 13.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 13 ἔχει κύριον σκοπὸν νὰ ὁρίσῃ ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον τὴν διαστολὴν, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς πράξεως τῆς ἐγκρίσεως τῆς δημοπρασίας, καὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ παραχωρητηρίου. Ἡ παραγνώρισις τῆς διακρίσεως ταύτης κατὰ τὸ παρελθὸν ἐνισχυθεῖσα ἀπὸ τὴν ἰδιοτέλειαν, ἔφερε τον

σαύτην σύγχυσιν καὶ ἀνωμαλίαν, ὥστε μέγα μέρος κτημάτων ἐκ τῶν ἐκποιηθέντων, μετέβη εἰς τοὺς ἀγοραστὰς χωρὶς νὰ φέρωσιν οὗτοι εἰμὴ τὴν ἁπλῆν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου, ὡς μόνον τίτλον τῆς νέας ἰδιοκτησίας των, ὑπεκφυγόντες οὕτω τὴν ὑποχρέωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπεβάλλοντο διὰ τοῦ ἄρθρου **14** τοῦ ἀπὸ **13/25** Νοεμβρίου **1836** νόμου. Ἡ ὑπουργικὴ ἔγκρισις οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ὅτι εἶναι ἡ ἁπλῆ συγκατάθεσις τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δημοπρασίας. Ἐνῷ τὸ παραχωρητήριον εἶναι ὁ μόνος νόμιμος τίτλος τῆς ἰδιοκτησίας, ὅστις ὅταν ἐκδίδεται, οὔτε πρέπει νὰ ἐκδιδῆται, πρὶν ἡ ἐκπληρώσῃ ὁ ἀγοραστὴς τινὰς ὑποχρεώσεις. Τὴν σύγχυσιν ταύτην καταπαύουσα τοιουτοτρόπως ἡ προκειμένη διάταξις, ἐξασφαλίζει συνάμα τὴν πληρωμὴν τῆς πρώτης δόσεως καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῆς πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ ἐκποιηθέντος κτήματος, ὅρους τοσοῦτον σπουδαίους, παραμεληθέντας ὅμως μέχρι τοῦδε μὲ πολὺ σκάνδαλον. Διὰ νὰ δοθῇ δὲ πρὸ πάντων εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἡ μεγαλειτέρα ἐγγύησις ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ καθιερωθῇ ῥητὴ ποινὴ διὰ τὸν παραβάτην ἔρορον. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ἐξουσίαν ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων της νὰ τιμωρῇ τοὺς ὑπαλλήλους της δι' ὅλων τῶν πειθαρχικῶν μέσων, καὶ ἰδίως διὰ τῆς ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Γίνεται ὅμως ἡ παρατήρησις, ὅτι, ἐὰν νομοθετηθῇ ῥητῶς ἡ ὑποχρέωσις αὕτη διὰ τὴν Κυβέρνησιν δὲν θέλει δυνηθῇ ὡς ἐκ τῶν σχέσεών του νὰ διαρρύγῃ τὴν μεγίστην διὰ τὸν ὑπάλληλον τιμωρίαν ὁ οἰκονομικὸς ἔρορος, ὅστις ἤθελε παραμελήσει τὸ ἀπλούστερον δι' ἑαυτὸν, σπουδαῖον δὲ διὰ τὸ δημόσιον τοῦτο καθῆκον. Ἐὰν ἦτον εὐχερὲς νὰ καταριθμηθῶσιν αἱ κατὰ τοῦτο ἐλλείψεις πολλῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, ἤθελε σχηματισθῇ πολύφυλλος κατάλογος διαμαρτυρούμενος τὰς ἐπιβαρυνούσας τὸ δημόσιον ζημίας, ὡς ἐκ τῆς παραλείψεως ἢ μὴ ἐγκύρου ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ πολλῶν ἐκποιηθέντων κτημάτων καὶ γαιῶν. Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους νομοθετεῖται καὶ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐφόρου εἰς πολιτικὰς πρὸς τὸ δημόσιον ἀποζημιώσεις, μολονότι προβλέπεται καὶ αὕτη ἀπὸ τὸ κοινὸν δίκαιον.

Ἄρθρ. 14, 15.

Τὰ ἄρθρα **14** καὶ **15** πραγματεύονται περὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἀγοραστοῦ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐγκρίσεως καὶ πρὸ τῆς τοῦ παραχωρητηρίου· ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἡ προσφορὰ τοῦ τελευταίου ὑπερθεματιστοῦ εἶναι δι' αὐτὸν ὑποχρεωτικὴ· πεντήκοντα ἡμέραι ἀρκοῦσιν εἰς τὸ πωλητήριον καὶ εἰς τὸ συνέδριον νὰ ἐξελέγξωσι τὴν δημοπρασίαν, ἔπρεπεν ὅμως νὰ δοθῇ

ἡ ἀναγκαία εὐρυχωρία καὶ εἰς τὸ στάδιον τῶν ἀνακρίσεων, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελον διαταχθῇ τοιαῦται· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ μένωσιν ἐπὶ πολὺ ἐκκρεμῆ τὰ συμφέροντα τοῦ ἀγοραστοῦ ἐτέθη ὡς μέγιστος ὅρος τῆς διαρκείας τῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ τριμηνος προθεσμία, πέραν τῆς ὁποίας καὶ αὐτὸ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ἀπῄτει νὰ ἦναι αὐτοδικαίως ἄκυρος ἡ δημοπρασία.

Διὰ τὰς ἄλλας ἐλλείψεις τοῦ τελευταίου πλειοδότου ἡ ἐν ἰσχύϊ εἰδικὴ περὶ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων νομοθεσία, ὁρίζει τὸν ἀναπλειστηριασμὸν ἐπὶ κινδύνῳ τοῦ πλειοδότου.

Κατὰ τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἐπὶ τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ πρωτιμᾶται τὸ χρηματικὸν πρόστιμον ἐπιβαλλόμενον διοικητικῶς ἐπὶ τοῦ πλειοδότου, καὶ τοῦτο διότι παρετηρήθη, ὅτι εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς ἀναπλειστηριασμοὺς ἡ προσφερομένη τιμὴ δὲν εἶναι ἀνταξία τοῦ κτήματος, καὶ ἐπειδὴ σπανίως οἱ ἀρνούμενοι τὰς ὑποχρεώσεις των πλειοδόται εἶναι εὐπόρου καταστάσεως, συμβαίνει, ὥστε ἡ ζημία ὅλη νὰ πίπτῃ πραγματικῶς εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, καὶ τοιουτοτρόπως τὸ δημόσιον καὶ ἀδικεῖται, καὶ τιμωρεῖται.

Ἄρθρ. 16, 17.

Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν μόνων τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεώσεων, ἐκδίδεται τὸ παραχωρητήριον καὶ ἐνεργεῖται συνάμα ἡ ἐγκατάστασις ἐφ' ὅσον παρημελήθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ πρᾶξις τῆς ἐγκαταστάσεως, καὶ ἐγεννήθησαν ἐντεῦθεν ἄπειρα ἄτοπα, ἐπὶ τοσοῦτον ἔπρεπεν ὁ νομοθέτης χειραγωγούμενος ἀπὸ τὴν πεῖραν νὰ περιβάλῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην μὲ ὅλας τὰς δυνατὰς ἐγγυήσεις καὶ πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δημοσίων συμφερόντων, εἶναι βέβαιον, ὅτι ἓν μέρος τῶν φιλησύχων πολιτῶν ἀγοραστῶν, ὡς ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς ἐγκαταστάσεως ἠδικήθησαν, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης θετικὸν, ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν ἀγοραστῶν, κατελάβον γαίας διπλασίας καὶ τριπλασίας τῆς ἐκποιηθείσης εἰς αὐτοὺς ἐκτάσεως, καὶ τὸ χείριστον ἔκαμον ἀϋθαίρετον ἐκλογὴν γαιῶν, καὶ ἀντὶ τρίτης ποιότητος κατέλαβον, καὶ ἐνεμήθησαν, καὶ νέμονται, ὡς ἰδιοκτῆται τὴν ἀρίστην, χωρὶς εἰσέτι νὰ ἐκπληρώσωσι καὶ αὐτὰς τὰς ἁπλουστέρας ὑποχρεώσεις των· διὰ νὰ παύσῃ μάλιστα αὐτὸ τὸ σκάνδαλον ἐτέθη ῥητῶς ὁ ὅρος, ὅτι διὰ μόνης τῆς ἐγκαταστάσεως ἀποκτᾷ ὁ ἀγοραστὴς τὴν νόμιμον κατοχήν.

Διὰ νὰ ὑποχρεωθῶσιν ὅμως καὶ οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι νὰ διατάττωσιν ἄνευ ἀναβολῆς τὴν ἐγκατάστασιν ἐδόθη τὸ δικαίωμα ἀγωγῆς πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ ἐφόρου.

Ἄρθρ. 18.

Ἔπρεπε νὰ προνοηθῇ καὶ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν παρουσιάζεται αὐξομείωσις ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐκποιουμένου κτήματος, καὶ νὰ κανονισθῇ εἰς τρόπον, ὥστε ν' ἀπομακρυνθῇ πᾶσα κατάχρησις καὶ περιπλοκὴ χωρὶς νὰ διαλύηται τὸ συνάλλαγμα.

Ἐννοεῖται οἰκοθεν, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ οὐσιώδους διαφορᾶς, ἀλλὰ περὶ ποσοῦ δένδρων καὶ ἐκτάσεως γῆς δυναμένης νὰ διαφύγῃ τὸν διαβήτην ἑνὸς γεωμέτρου· δὲν ἠθελήσαμεν δὲ νὰ ὁρίσωμεν μέχρι τίνος τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον τῆς ἐκτάσεως, καὶ τοῦ ποσοῦ ὑπάγεται εἰς τὸ μέτρον τῆς ἐκτιμήσεως διὰ νὰ μὴ προκύψῃ ἐκ τοῦ τυχόντος ἀτελοῦς τούτου ὅρου δυσχέρειά τις εἰς τὸν καταρτισμὸν ἀγοραπωλησίας, ἥτις διῆλθεν ἤδη τὰς δυσκολωτέρας φάσεις τῆς δημοπρασίας· ἄλλως τε ἐὰν ἡ ἰδιοτέλεια καὶ ἡ κακὴ πίστις ἤθελεν ζητήσει ν' ἀνοίξωσι καὶ ἐντεῦθεν νέαν θύραν εἰς τὴν κατάχρησιν δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀφ' ἑνὸς καὶ τὸ συνέδριον ἀφ' ἑτέρου ἔχουν τὰ μέσα νὰ τὴν ἀποκρούσωσι.

Ἄρθρ. 19.

Πολλὰ ἄτοπα συνέβησαν ἕνεκα τῆς μὴ διὰ μαρτύρων βεβαιώσεως τῆς γενομένης κατ' ἐντολὴν ἀγραμμάτων ἀγοραστῶν ὑπογραφῆς, διὰ τοῦτο ἐκρίθη ἀναγκαῖον τὸ διὰ τοῦ ἄρθρ. 19 προβλεπόμενον μέτρον, ὡς ἱκανὸν νὰ προλάβῃ ἐπιζημίους συνεπείας διὰ τὸ δημόσιον, καὶ δικαστικὰς διενέξεις, εἰς ἃς περιεπλέχθη τὸ Δημόσιον, ἕνεκα τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως· ἄλλως τε ἡ διαταξις αὕτη καθιερώθη διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν ἐτήσιον φορολογικὸν νόμον.

Ἄρθρ. 20.

Δὲν ἐθεωρήσαμεν συμφέροντα τὸν ἀναπλειστηριασμὸν κατὰ τοῦ πλειοδότου, ἀρνουμένου τὴν ἐκπλήρωσιν τινων ὑποχρεώσεων, πρὶν ἢ λάβῃ τὸ παραχωρητήριον, καὶ ἐγκατασταθῇ εἰς τὸ ἐκποιηθὲν εἰς αὐτὸν κτῆμα. Ἐναντίον ὅμως τοῦ ἀγοραστοῦ, ὅστις συνεμορφώθη τὸ κατ' ἀρχὰς μὲ τὸν νόμον, καὶ καθυστέρησε μετὰ ταῦτα, ὁ πλειστηριασμὸς ἐκρίθη ἀναγκαῖος διὰ νὰ παύσωσιν αἱ παραλύουσαι τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν συνήθεις καθυστερήσεις, καὶ διότι τὸ ἐκ τοῦ πλειστηριασμοῦ τυχὸν ἔλλειμα δύναται εὐκολώτερον νὰ εἰσπραχθῇ, ὁπόταν ὁ ἀγοραστὴς καὶ ὁ ἐγγυητὴς συναμα εἶναι ὑπόχρεοι εἰς τὴν ἀπότισιν. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ τυχὸν περίσσευμα τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ ν' ἀποδίδηται εἰς τὸν ἀγοραστήν.

Ἄρθρ. 21, 22.

Τὸ μέχρι τοῦδε ἀκανόνιστον τῶν προσόντων καὶ τῆς εὐθύνης

τῶν πραγματογνωμόνων ἐτάθη κυρία ἀφορμὴ τῶν περὶ τὴν ἐκτίμησιν λαβουσῶν χώραν ἀναριθμήτων καταχρήσεων, ὡς ἐκ τῆς κακῆς ἐκτιμήσεως· πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ἔμειναν ἐπὶ πολὺ ἐκκρεμεῖς διάφοραι δημοπρασίαι, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐγεννήθη καὶ δικαίως εἰς τὸ κοινὸν ἡ πεποίθησις, ὅτι αἱ δημοπρασίαι δὲν εἶναι πρᾶξις σπουδαία τῆς Κυβερνήσεως· ἐντεῦθεν δὲ ἔπαυσεν ἡ εἰς τὰ δημοπρατήρια συρροὴ τῶν σπουδαίων ἀγοραζῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαντᾶται πολλαχοῦ ἀνεξήγητος ἔκπτωσις τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων, διὰ τοῦτο καὶ εἰς τινα ἄλλα μέρη ἔλαβον χώραν εἰκονικαὶ δημοπρασίαι, διαρρυγοῦσαι πολλάκις τὴν ἐπαγρύπνησιν καὶ αὐτῆς τῆς κεντρικῆς ἀρχῆς. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 21 καὶ 22 κανονίζουσιν ὅσον ἐνδέχεται ἐπιτυχῶς τὰ τῶν πραγματογνωμόνων.

Ἄρθρ. 23.

Μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας ἀφορμὰς τῶν λαβόντων χώραν ἀτοπημάτων εἰς τὰς δημοπρασίας, ἐνταῦθα ἡ ἄμεσος ἢ ἔμμεσος μετοχὴ τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐγκαταστημένων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν πάσης τάξεως καὶ κατηγορίας εἰς τὰ ἐκποιούμενα κτήματα· εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὁ ὑπάλληλος ἐξασκεῖ ἐπιρροὴν εἰς τὰ πνεύματα τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας, εἰς ἣν ἐκπληροῖ τὰ δημόσια καθήκοντά του, καὶ ὅτι τῆς ἐπιρροῆς ταύτης δύναται νὰ κάμῃ ἐπιτυχῶς χρῆσιν πρὸς διαστροφὴν τῆς δημοπρασίας, ἔπρεπε νὰ τεθῇ φραγμὸς εἰς τὰ ἐνδεχόμενα ἄτοπα τῆς κατηγορίας ταύτης, καὶ ὁ φραγμὸς οὗτος τίθεται διὰ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθ. 23.

Ἄρθρ. 25.

Ἐπειδὴ διὰ πραγματογνωμόνων ἐνεργεῖται ἡ ἐκποίησις καὶ ἄλλων κτημάτων καὶ γαιῶν, ἔθεσθη κατάλληλος ἡ εὐκαιρία νὰ νομοθετηθῇ ἐνταῦθα, ὥστε αἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου διορίζόμενοι πραγματογνώμονες νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς τοιοῦτοι καὶ εἰς ἐκτίμησιν παντὸς ἄλλου ἀπαλλοτριουμένου κτήματος, μεχρισοῦ πληρεστέρα νομοθεσία κανονίσῃ ἐπὶ τὸ καταλληλότερον καὶ αὐτὸν καὶ ἄλλους οἰκονομικοὺς κλάδους.

Ἄρθρ. 27.

Ἀποχρώντως ἐξηγήθημεν εἰς τὸ γενικὸν μέρος τῆς ἐκθέσεως περὶ τῆς ἐναποταμιεύσεως τοῦ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων τιμήματος, καὶ διὰ τοῦτο θεωροῦμεν περιττὴν πᾶσαν περαιτέρω ἀνάπτυξιν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς τόκους αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους εἰς τὴν λῆξιν ἑκάστης δόσεως θέλουν πληρώνει αἱ ἀγοραστὶ δι' ὅλα ὁμοῦ τὰ δεδουλευμένα ἔτη, κατὰ τὸ 3. ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, κανεὶς δὲν θέλει, πεποίθαμεν, ἀμφισβη-

τήσει, ὅτι εἶναι ὀρθὸν νὰ διατεθῶσι αὐτοὶ ὑπὲρ τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, ὁπόταν ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὰ τακτικὰ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ ἑκατὸν περίπου ἑξήκοντα χιλιάδων δραχμῶν, τὸ ὁποῖον κατ' ἔτος ἀπολαμβάνει τὸ δημόσιον ἀπὸ τὴν κάρπωσιν τῶν φθαρτῶν κτημάτων, τῆς ὁποίας ἀποφασίζεται διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἡ ἀπαλλοτρίωσις, ἡ ἀποδοσις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος τόκων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων, δὲν εἶναι εἰμὴ μικροῦ λόγου ἀνταλλαγμα. τὸ δίκαιον μᾶλιστα ἦτο νὰ λαμβάνηται ἐτησίως ἐκ τοῦ γιγνομένου τῆς ἐκποιήσεως ἄνευ διακρίσεως τόκων καὶ κεφαλαίων, τὸ ποσὸν τῆς καρπώσεως, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἀφαιρεῖται, ἔπρεπεν οὐχ' ἧττον νὰ λαμβάνωνται καὶ ὅλα τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα θέλουν βαρύνει τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν, αἱ ἐργασίαι τῆς καταμετρήσεως, ἐκτιμήσεως καὶ δημοπρασίας τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ δοθῇ παρεξήγησίς τις εἰς τὴν δικαίαν ταύτην ἀπαίτησιν, ἐπροτιμήσαμεν δι' ἄλλων οἰκονομιῶν νὰ καλύψωμεν τὸ ἔλλειμμα, τὸ ὁποῖον βεβαίως θέλει προκύψει ἐκ τούτου εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἄλλως τε ἐπειδὴ ἡ ἐπιθυμία τῆς Βασ. Κυβέρνησεως εἶναι νὰ καταστήσῃ παραγωγὸν τὴν νέαν ταύτην πρόσοδον δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι θέλει καταβάλει ὅλας τὰς προσπαθείας της διὰ νὰ ὑπερπηδήσῃ τὰς ἀπὸ τοῦδε καταφανεῖς δυσχερείας τοῦ ἔργου.

Ἄρθρ. 28.

Ἐπειδὴ αἱ περὶ ἐκτιμήσεως, καταμετρήσεως καὶ δημοπρασίας διατάξεις τοῦ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμου ἐφαρμόζοντο μέχρι τοῦδε καὶ εἰς τὰς ἐκποιήσεις τῶν γαιῶν, ἐκείθεν ἀναγκαίων ν' ἀντικατασταθῶσιν αὗται καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκποίησιν αὐτῶν διὰ τῶν διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου παραδεχθεισῶν, καθὸ τελειοτέρων καὶ ἀκριβεστέρων, ὡς ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ παρετηρήθη.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 28 καταργοῦνται ὅλαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν νέον νόμον διατάξεις, ἡ δὲ ἰσχὺς αὐτῶν περιορίζεται εἰς μόνας τὰς ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν γενομένας ἀπαλλοτριώσεις γαιῶν καὶ κτημάτων, καὶ ἡ διάταξις αὕτη ἐνθεν ῥητῶς διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ ὁ παραμικρὸς δισταγμὸς ὡς πρὸς τὴν ἰσχὺν τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων.

Αὗται, κύριοι, εἶναι αἱ ἀναπτύξεις τὰς ὁποίας ὤφειλον νὰ σᾶς ὑποβάλω ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, κατά τε τὸ σύνολον καὶ τὰ καθέκαστα, ἐπιφυλαττόμενος νὰ δώσω κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ πλειοτέρας ἐξηγήσεις, ἐὰν ἤθελον ζητηθῶ-

δὲν ἔχω κανένα δισταγμὸν, ὅτι καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ Βουλὴ ἔκρινεν ἐν τῇ περιουθίσει της περὶ τε τοῦ ὠφελίμου, ὡς καὶ περὶ τοῦ κατεπείγοντος τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον σᾶς ἀνέγνωσα. Δὲν ἔχω τὴν ἀπαίτησιν, ὅτι ἔγραφε ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν πρότασις ἔως διῴλου νέας, μετ' ἐμοῦ ἄλλοι καὶ ἐμελέτησαν, καὶ ἐνεχολήθησαν εἰς τὴν σπουδαίαν ταύτην ὑπόθεσιν, καὶ ἐὰν τώρα μόνον ἡ σκέψις μεταβάλλεται εἰς πρότασιν, τοῦτο εἶναι καρπὸς τῶν περιστάσεων καὶ τῆς πείρας. Ὅλοι γνωρίζετε, ὅτι μὲ τὰς γενομένας δοκιμασίας μόνη πρέπουσα τύχη εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κτήματα εἶναι ἡ ἀπαλλοτρίωσις. Ἡ μεταβίβασις αὐτῶν εἰς χεῖρας ἰδιοκτήτου, τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ τὰ διοικήσῃ μὲ ἐπιτυχίαν, ἐφ' ὅσον μένουσιν ἀδιάθετα, καταστρέφονται· αὐτὴ ἡ ἀλήθεια γενομένη ἤδη καταφανὴς εἰς πάντας ὑμᾶς συνεπίσωσε τὰς ψήφους σας, ἔχω τὴν πεποίθησιν, εἰς ἓν ὁριστικὸν μέτρον τὸ προτεινόμενον· δὲν μοὶ μένει ἐπομένως, εἰμὴ νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἐπισπεύσητε τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ὀκτωβρίου 1852.

Ὁ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Η Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐπεραπίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ μὴ διατεθειμένα ἐθνικὰ κτήματα, οἷον ἐλαιῶνες, ἄμπελοι, καρυδαμπελοι, μωρεῶνες, συκοπερίβολα, περιβόλια καὶ κῆποι, αἱ σποράδην κειμεναι ἐλαῖαι, συκαῖ, μωρέαι καὶ ἄλλα καρποφόρα δένδρα, οἰκίαι, ἐργαστήρια, ξενοδοχεῖα, ἐλαιοτριβεῖα

μύλοι, ὑδροτριβαὶ καὶ παντὸς εἴδους κτίρια, οἰκόπεδα, ἐργαστηρόπεδα, καὶ τὰ ἐρείπια ὅλων τούτων, καὶ τὰ κατάλληλα πρὸς ἀνέγερσιν παντὸς εἴδους οἰκοδομῆς γήπεδα, θέλουσιν ἐκποιηθῆ διὰ δημοπρασίας ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θέλουσιν ἐκποιηθῆ καὶ πάντα τὰ πολυετῶς μὲν ἐκμισθωμένα, ὑπαγόμενα δὲ εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἐθνικὰ κτήματα, ἅμα περιέλθωσιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου.

Ἐξαιροῦνται τῆς ἐκποιήσεως·

α) Οἱ τριακονταετῶς ἐκμισθωμένοι ἐλαιῶνες καὶ τὰ εἰς τὸ δημόσιον κατακυρωμένα ἰδιωτικὰ κτήματα, περὶ τῶν ὁποίων θέλουν ἐκδοθῆ ἰδιαίτεροι νόμοι· καὶ

β) Τὰ κτήματα, οἰκοδομαὶ καὶ γήπεδα, ἅτινα εἶναι προσδιωρισμένα, ἢ ἠθέλον προσδιορισθῆ ἀκολούθως διὰ Βασιλ. διαταγμάτων πρὸς χρῆσιν δημοσίαν ἢ δημοτικήν.

Ἄρθρ. 2. Αἱ σταριδάμπελοι καὶ ἄμπελοι θέλουν ἐκποιηθῆ κατὰ μερίδας· ἡ ἔκτασις ἑκάστης μερίδος προσδιορίζεται κατὰ μέγιστον ὅρον, διὰ μὲν τὰς σταριδαμπέλους εἰς τριάκοντα στρέμματα, διὰ δὲ τὰς ἀμπέλους, εἰς δεκαπέντε· δύνανται μάλιστα τοῦτο νὰ ἦναι αἱ μερίδες καὶ ἀνωτέρας ἐκτάσεως, ὅπου ὁλόκληρον κτῆμα, ἢ τεμάχιον δὲν ὑπερβαίνει τὸν μέγιστον ὅρον πλέον τῶν δέκα στρεμμάτων.

Τὰ δὲ περιβόλια θέλουν ἐκποιηθῆ κατὰ τὰ ὅρια των καὶ τὴν ἐπωνυμίαν, δι' ἧς διακρίνεται ἕκαστον ὡς ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ πρώην κυρίου αὐτοῦ ὀθωμανοῦ, ἐὰν τοῦτο ἦναι γνωστόν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θέλουν ἐκποιηθῆ καὶ τὰ μωρεαπερίβολα, συκοπερίβολα καὶ ἐλαιοπερίβολα· ὅσα ὅμως ἐξ αὐτῶν εἶναι μεγάλης ἐκτάσεως, θέλουσι διαιρεθῆ, ὥστε ἕκαστον τεμάχιον νὰ μὴ περιέχῃ κατὰ μέγιστον ὅρον πλειότερα τῶν διακοσίων δένδρων.

Ἄρθρ. 3. Τὸ τίμημα θέλει πληρωθῆ εἰς δέκα ἐτησίας ἴσας δόσεις, ἐὰν ἦναι ἀνώτερον τῶν χιλίων δραχμῶν, ἐὰν δὲ ἦναι κατώτερον μὲν τῶν χιλίων, ἀνώτερον δὲ τῶν ἑπτακοσίων πεντήκοντα, εἰς τέσσαρας δόσεις, τὸ δὲ ὑπερβαῖνον τὰς 500 μέχρις ἑπτακοσίων πεντήκοντα, εἰς τρεῖς δόσεις, τὸ ἀνώτερον τῶν 250 μέχρι 500 εἰς δύο, καὶ τὸ μέχρι τῶν 250 εἰς μίαν μόνην δόσιν.

Δύναται ὅμως ὁ ἀγοραστὴς νὰ πληρώσῃ εἰς πᾶσαν ἐποχὴν καὶ τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν μήπω ληξασῶν δόσεων.

Ἡ πρώτη δόσις τοῦ τιμήματος πληρόνεται πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου, αἱ δὲ λοιπαὶ τὴν ά. Ὀκτωβρίου ἑκάστου τῶν ἑπομένων ἐτῶν μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν, λογιζομένου πρὸς 4. 0/0 κατ' ἔτος.

Διὰ πᾶσαν καθυστερήσασαν δόσιν ὑποχρεοῦται ὁ ἀγοραστὴς νὰ πληρώσῃ τόκον ὑπερημερίας 8. 0/0.

Ἄρθρ. 4. Μέχρι τοῦ ὑψίσεως τοῦ τιμήματος ἑκάστου τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων εἶναι δεκτὰ πρὸς πληρωμὴν φαλαγγιτικά, ναυτικά, ἢ ἐξ ὀρφανικῆς προικίσεως καὶ κληρονομικῶν δικαιωμάτων πηγάζοντα πιστωτικὰ γραμμάτια, εἴτε εἶναι ἐκδεδομένα ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγοραστοῦ, εἴτε περιῆλθον εἰς τὴν κυριότητά του κληρονομικῷ δικαιώματι, δι' ἀγοραπωλησίας ἢ δι' ὁποιουδήποτε ἄλλου νομίμου τρόπου.

Ἀλλὰ καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις τὰ γραμμάτια πρέπει νὰ παραδοθῶσιν εὐθὺς μετὰ τὴν κατακύρωσιν εἰς χεῖρας τῶν διενεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν, γινομένης μνείας εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας. Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ τιμήματος πληρόνεται τοῖς μετρητοῖς, διαιρούμενον οὐχ ἧττον εἰς τὰς αὐτὰς δόσεις, τὰς ὁποίας ὥρισε τὸ προηγούμενον ἄρθρ. 3.

Συμψηφισμὸς τῶν ὀφειλομένων δόσεων διὰ γραμματίων παρουσιαζομένων μετὰ τὴν κατακύρωσιν τῆς δημοπρασίας δὲν ἐπιτρέπεται.

Τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐξαιρεῖται ἡ πληρωμὴ τοῦ τιμήματος τῶν οἰκιῶν, ἐργαστηρίων, οἰκοπέδων, ἐργαστηροπέδων, γηπέδων καὶ παντὸς εἴδους κτιρίου ἢ ἐρειπίου, κειμένων εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν, ἥτις θέλει γίνεσθαι ὁλοκλήρως τοῖς μετρητοῖς κατὰ τὰς αὐτὰς προθεσμίας καὶ δόσεις.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ἐκποιούμενα κτήματα καθίστανται πλήρης ἰδιοκτησία τῶν ἀγοραστῶν, καὶ μεταβαίνουσιν εἰς αὐτοὺς ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης· ἔχει ὅμως ἐπ' αὐτῶν τὸ δημόσιον δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς ἀποπληρωμῆς τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν τῆς πιστώσεως καὶ ὑπερημερίας τόκων ὅλων τῶν δόσεων.

Ἄρθρ. 6. Τὰ ἐκποιούμενα κτήματα ὑπόκεινται εἰς ὅλους τοὺς δημοσίους φόρους, τοὺς ὁποίους καθιέρωσαν, ἢ ἠθέλον καθιερώσει οἱ ἐκδοθέντες καὶ οἱ ἐκδοθησόμενοι περὶ φορολογίας νόμοι τοῦ Κράτους· πρότασις ὅμως περὶ πληρωμῆς φόρου 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ ἀπὸ 13/25 Νοεμβρίου 1836 νόμου εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἄρθρ. 7. Πρὸ τῆς δημοπρασίας ἑκάστου κτήματος ἐνεργεῖται καταμέτρησις αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ γεωμέτρου, καὶ ἐκτίμησις ὑπὸ

τριῶν πραγματογνωμόνων τοῦ δημοσίου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τὴν σύμπραξιν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ὅπου δὲν ὑπάρχει γεωμέτρης, ἡ καταμέτρησις δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ὑπό τινος τῶν πραγματογνωμόνων ἢ πρακτικοῦ τινος τέκτονος.

Εἰς τὴν ἐκτίμησιν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ ἐμβαδὸν καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ κτήματος, ἡ κατάστασις καὶ ποιότης αὐτοῦ, τὸ ὡς ἔγγιστα καθαρὸν εἰσόδημα καὶ ἡ τοπικὴ ἀξία.

Διὰ πᾶσαν καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν συντάσσεται ἰδιαίτερον πρωτόκολλον, ἐν ᾧ περιγράφεται ἀκριβῶς·

α') Τὸ εἶδος τοῦ κτήματος.

β') Ἡ ἐπαρχία, ὁ δῆμος, τὸ χωρίον καὶ ἡ θέσις ὅπου κεῖται.

γ') Ἡ ἔκτασις ἢ τὸ ἐμβαδόν.

δ') Ἡ περιοχὴ καὶ ὀρθεσία.

ε') Ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ εἶδος τῶν δένδρων.

ς') Ἡ τυχοῦσα δουλεία.

ζ') Τὸ ποσὸν τῆς ὡς ἔγγιστα ἀξίας τοῦ κτήματος δι' ἀριθμῶν καὶ ὁλογράφως.

Τὸ πρωτόκολλον οὕτω συντεταγμένον ὑπογράφεται παρὰ τοῦ γεωμέτρου καὶ τῶν πραγματογνωμόνων, τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου τῆς ἐπαρχίας, καὶ ὑποβάλλεται παραχρῆμα παρὰ τοῦ τελευταίου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τῶν πραγματογνωμόνων, καταχωρίζονται καὶ οἱ λόγοι τοῦ μειονοψηφοῦντος πραγματογνώμονος. Γεωμέτραι καὶ πραγματογνώμονες, οἵτινες ἢ ἤθελον ζημιώσει τὸ δημόσιον δι' ἐσφαλμένης καταμετρήσεως, ἢ παρ' ἀξίαν ἐκτιμήσεως τοῦ κτήματος, ὑπόκεινται εἰς ἀποζημίωσιν πρὸς τὸ δημόσιον, ὑποβαλλόμενοι καὶ εἰς ποινικὴν καταδίωξιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 440 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 8. Τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἐξελέγχει τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑποβληθὲν εἰς αὐτὸ πρωτόκολλον, καὶ ἂν μὲν εὕρῃ ἀκριβῆ τὴν γενομένην ἐκτίμησιν καὶ τὸ πρωτόκολλον συντεταγμένον κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις, ἐγκρίνει, καὶ παραπέμπει αὐτὸ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον πρὸς ἐνέργειαν τῆς δημοπρασίας. Ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει, ἀκυροῖ τὸ πρωτόκολλον, καὶ διατάττει τὴν σύνταξιν νέου.

Ἄρθρ. 9. Διὰ τὴν δημοπρασίαν ἑκάστου κτήματος ἐκδίδεται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου διακήρυξις περιέχουσα ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ κτήματος κατὰ τὸ ἐγκεκριμένον πρωτόκολλον, καὶ προσδιορίζουσα τὸν τόπον, τὰς ἡμέρας καὶ ὥρας, καθ' ἃς ἄρχεται καὶ λήγει ἡ δημοπρασία.

Ἡ διακήρυξις δημοσιεύεται κατὰ παραγγελίαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ὑπὸ τῶν δημάρχων ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν καθ' ὅλους τοὺς δήμους τῆς ἐπαρχίας διὰ τυμπανοκολλήσεων εἰς τὰ δημαρχεῖα καὶ παρεδρεῖα τοῦ δήμου, τριάκοντα ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δημοπρασίας. Περὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν δῆμον ἡ διακήρυξις, ὀφείλει ἕκαστος τῶν δημάρχων νὰ ἐκδώσῃ καὶ διαβιβάσῃ παραχρῆμα εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὸ ἀνήκον πιστοποιητικόν, τὸ ὁποῖον ἐπισυνάπτεται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας.

Οἱ δήμαρχοι ἢ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν, οἵτινες δὲν ἤθελον δημοσιεύσει παραχρῆμα, τὰς διακηρύξεις τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἢ δὲν ἤθελον πέμψει εἰς αὐτὸν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς διακηρύξεως, τὰς περὶ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς πιστοποιήσεις των, τιμωροῦνται πειθαρχικῶς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ μὲ πρόστιμον δραχμῶν δέκα μέχρις ἑκατόν, ὑποκείμενοι συναμα καὶ εἰς ποινικὴν καταδίωξιν.

Ἄρθρ. 10. Ἡ δημοπρασία ἐνεργεῖται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ ὡρισμένον τόπον τῶν δημοπρασιῶν, καὶ διαρκεῖ τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας· ἄρχεται δὲ ἀφ' οὗ πρῶτον ἀναγνωσθῇ μεγαλοφώνως καὶ δημοσίως ἡ διακήρυξις τοῦ ἐφόρου καὶ τὸ πρωτόκολλον τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως τοῦ κτήματος, ὡς ἐλάχιστος δὲ ὅρος τῆς δημοπρασίας θεωρεῖται, καὶ ἐκφωνεῖται ὑπὸ τοῦ κήρυκος τὸ ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ ποσὸν τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος.

Αἱ ἑκάστην δημοπρασίαν συντάσσονται ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου πρακτικά, ἐν οἷς ἐγγράφεται ἡ διὰ τοῦ κήρυκος ἐκφωνουμένη προσφορὰ ἑκάστου πλειοδότου ὀνομαστί. Τὰ πρακτικὰ ὑπογράφονται τὴν μὲν πρώτην καὶ δευτέραν ἡμέραν παρὰ τῶν ὑπογραφόντων τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν καὶ τοῦ τελευταίου πλειοδότου, τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν καὶ παρὰ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ.

Αἱ διενεργοῦσαι δὲ τὴν δημοπρασίαν ἀρχαὶ εἶναι ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, ὁ νομάρχης, ἡ ἔπαρχος, ἢ οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί· εἰς δὲ τὰς ἐπαρχίας, ἐν αἷς δὲν κατεστάθη διοικητικὴ ἀρχή, ὁ εἰρηνοδίκης ἀναπληροῖ τὸν ἔπαρχον.

Ἄρθρ. 11. Εἰς τὰς δημοπρασίας δύναται νὰ πλειοστηριάσῃ τις καὶ κατ' ἐντολὴν ἄλλου· ἀλλ' ὀφείλει νὰ προσαγάγῃ εἰς τὰς διενεργούσας τὴν δημοπρασίαν ἀρχὰς ἐπίσημον πληρεξούσιον· ἄλλως θεωρεῖται ὡς πλειοστηριάσας δι' ἑαυτόν.

Ἄρθρ. 12. Μετὰ τὸ πέρας τῆς δημοπρασίας ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ὑποβάλλει ἄνευ ἀναβολῆς τὰ πρακτικὰ μεθ' ὅλων τῶν σχετικῶν ἐγγράφων εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἀφοῦ ἐξετάσῃ καὶ βεβαιωθῇ, ὅτι ἐτηρήθησαν αἱ περὶ δημοπρασίας ὁριζόμεναι ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατυπώσεις, ἐὰν ἄλλως δὲν ἔλαβε χώραν κάμμία ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 436 τοῦ ποινικοῦ νόμου προβλεπομένων πράξεων, διευθύνει αὐτὰ εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον, τὸ ὁποῖον ὀφείλει ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν νὰ τὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον θεωρημένα ὑπὸ τοῦ προέδρου, ἐὰν κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν αὐτῶν ἐξακριβώσῃ, ὅτι ἐτηρήθησαν αἱ περὶ δημοπρασίας διατυπώσεις.

Ἐν περιπτώσει δέ, καθ' ἣν τὸ ὑπουργεῖον κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν πρακτικῶν ἀνακαλύπτει, ἢ ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ περὶ δημοπρασίας διατυπώσεις, ἢ ὅτι ἔλαβε χώραν ἀθεμίτου τινὸς πρᾶξις ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 436 τοῦ ποινικοῦ νόμου προβλεπομένων, ἀκυροῖ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, καὶ διατάττει νέαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἤδη ἐγκεκριμένου πρωτοκόλλου τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως.

Ἄρθρ. 13. Τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον μετὰ τὴν θεώρησιν τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἐκδίδει τὴν ἐπ' αὐτῶν ἔγκρισίν του, τὴν ὁποίαν διευθύνει πρὸς τὸν ἀρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον· οὗτος δὲ κοινοποιεῖ αὐτὴν ἐπὶ ἀποδείξει ἢ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν ἀγοραστὴν ἢ πρὸς τὸν δήμαρχον τοῦ δήμου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐνηργήθη ἡ δημοπρασία.

Εὐθὺς δὲ μετὰ ταῦτα πληρόνεται παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ εἰς τὸ ἀρμόδιον ταμεῖον ἡ πρώτη δόσις τοῦ τιμήματος, ὑπογράφονται παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ του αἱ χρεωστικαὶ ὁμολογίαι διὰ τὰς ὑπολοίπους δόσεις, καὶ ἐγγράφεται πρώτη ὑποθήκη ἐπὶ τοῦ ἐκποιηθέντος κτήματος εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν ἐπιμελείᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, διευθύνεται δὲ παραχρῆμα παρ αὐτοῦ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀπόσπασμα τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης καὶ πιστοποίησις τοῦ ἀρμοδίου ταμείου περὶ τῆς πληρωμῆς τῆς ά. δόσεως.

Ὅστις τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων παραλείψει νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἐπί τινος τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων, ἢ δὲν ἐνεργήσῃ, τὴν ἐγγραφὴν ἀκριβῶς καὶ κατὰ τὰς νενομισμένας διατυπώσεις ἀπολύεται τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, καὶ δὲν δύναται ν' ἀνακληθῇ εἰς αὐτήν, πρὶν ἢ παρέλθωσι δύω ἔτη, ὑποβαλλόμενος συνάμα

καὶ εἰς ἀποζημίωσιν πρὸς τὸ δημόσιον διὰ πᾶσαν ἐντεῦθεν προελθοῦσαν ζημίαν.

Ἄρθρ. 14. Ὁ τελευταῖος πλειοδότης εἶναι ὑπόχρεως διὰ τὴν προσφοράν του, ἐὰν ἐντὸς πεντήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως τῆς δημοπρασίας ἐκδοθῇ καὶ κοινοποιηθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 ἡ ἔγκρισις τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, εἴτε ἀπ' εὐθείας πρὸς αὐτόν, εἴτε πρὸς τὸν δήμαρχον τοῦ δήμου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐνηργήθη ἡ δημοπρασία. Παρελθούσης δὲ ἐπὶ ματαίῳ τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ προσφορὰ τοῦ ἀγοραστοῦ παύει τοῦ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὴ δι' αὐτόν.

Εἰς τὴν πεντηκονθήμερον προθεσμίαν δὲν καταλογίζεται ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος διὰ τὰς τυχὸν διαταχθείσας ἀνακρίσεις πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 προβλεπομένων παραβάσεων τοῦ 436 ἄρθρου τοῦ ποιν. νόμου.

Δημοπρασίαι ὅμως, ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῶν ὁποίων δὲν ἐξεδόθη ἐντὸς τριῶν μηνῶν τὸ βραδύτερον ἡ ὑπουργικὴ ἔγκρισις, εἶναι ἄκυροι.

Ἄρθρ. 15. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἀρνηθῇ νὰ ὑπογράψῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας, ἢ νὰ πληρώσῃ τὴν πρώτην δόσιν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀφ' ἧς κοινοποιηθῇ ἡ ἔγκρισις, ἢ νὰ ὑπογράψῃ τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας, ὑποβάλλεται κατ' ἀπόφασιν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ τῇ βάσει ἐκθέσεων τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν εἰς πληρωμὴν χρηματικοῦ ποσοῦ ἴσου μὲ 5 τοῖς ο/ο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ τιμήματος· ἡ δὲ δημοπρασία εἶναι ἄκυρος.

Τὰ ἀνωτέρω χρηματικὰ ποσὰ εἰσπράττονται παραχρῆμα παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ταμείου κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων νόμων καὶ Βασιλ. διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 16. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 13 πιστοποιήσεων ἐκδίδει τὸ παραχωρητήριον, τὸ ὁποῖον παραπέμπεται εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον, ὑποχρεούμενον ἐντὸς ἄλλων πέντε ἡμερῶν νὰ ἐγγράψῃ τὸ ἐκποιηθὲν κτῆμα εἰς τὴν γενικὴν βίβλον τῶν ἐκποιήσεων, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ θεωρημένον ὑπὸ τοῦ προέδρου τὸ παραχωρητήριον, τὸ ὁποῖον διευθύνεται παραχρῆμα εἰς τὸν ἀρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον, καὶ παραδίδεται παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἀγοραστήν, ἀφοῦ προσαφθῇ ὁ ἀνάλογος ἔνσημος χάρτης ἀξίας.

Ἄρθρον 17. Ἡ ἐπὶ τῶν ἐκποιηθέντων κτημάτων ἐγκατάστασις τῶν ἀγοραστῶν ἐνεργεῖται ἐπὶ τοῦ τόπου κατ' αἴτησιν αὐτῶν, ἐπιμελείᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, παρ' ἑνὸς γεωμέτρου

ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δημάρχου ἢ ἑνὸς δημοτικοῦ παρέδρου τοῦ ἀρμοδίου δήμου καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ. Ἐν ἐλλείψει δὲ ἢ ἄλλῳ κωλύματι τοῦ γεωμέτρου, εἰς τῶν πραγματογνωμόνων ἐκπληροῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Περὶ τῆς ἐγκαταστάσεως συντάσσεται πρωτόκολλον εἰς διπλοῦν ὑπογραφόμενον παρὰ τῶν ἀνωτέρω προσώπων, καὶ τὸ μὲν κατατίθεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς οἰκονομικῆς ἐφορείας, τὸ δὲ ἕτερον ἐπικυρωμένον παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου παραδίδεται εἰς τὸν ἀγοραστήν.

Διὰ μόνης τῆς ἐγκαταστάσεως ἀποκτᾷ ὁ ἀγοραστὴς δικαίωμα νομίμου κατοχῆς ἐπὶ τοῦ ἐκποιηθέντος κτήματος.

Ἐὰν ὅμως ὁ ἔφορος ζητηθεὶς ἀρνηθῇ ἢ ἀμελήσῃ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐγκατάστασιν, ὑποβάλλεται εἰς πειθαρχικὸν πρόστιμον ἀπὸ 25 μέχρις 100 δραχμῶν, ἐπιρυλαττομένης καὶ τῆς κατ' αὐτοῦ ποινικῆς καταδιώξεως ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 18. Ἐὰν κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἔκτασις τοῦ κτήματος, ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν δένδρων δὲν συμφωνοῦν μὲ τὸ πρωτόκολλον τῆς καταμετρήσεως, οὐδὲν ἧττον ἡ ἀγοραπωλησία θεωρεῖται ἔγκυρος, καὶ ἐν περιπτώσει ἐλλείμματος τὸ δημόσιον εἶναι ὑπόχρεων νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ἀγοραστὴν δι' ἀναλόγου ἐκπτώσεως τοῦ τιμήματος· ἐν περιπτώσει δὲ πλεονάσματος ὀφείλει ὁ ἀγοραστὴς νὰ προσκτήσῃ τὸ περιπλέον δι' ἀναλόγου αὐξήσεως τοῦ τιμήματος κατὰ λόγον τῆς τιμῆς, εἰς ἣν κατεκυρώθη τὸ κτῆμα.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις συντάσσεται πρωτόκολλον παρὰ τῶν λαμβανόντων μέρος εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ἀγοραστοῦ, προστιθεμένου καὶ ἑνὸς τῶν πραγματογνωμόνων τοῦ δημοσίου, καὶ ὑποβάλλεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἢ ἐγκρίνει τὴν πρᾶξιν, ἢ τροποποιεῖ αὐτὴν, ἢ διατάττει νέαν πραγματογνωμοσύνην. Ἡ δὲ περὶ τούτου ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου ἐγγράφεται ὄπισθεν τοῦ παραχωρητηρίου, γινομένης συνάμα καὶ τῆς ἀνηκούσης κοινοποιήσεως εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον.

Μὴ συγκατατιθεμένου δὲ τοῦ ἀγοραστοῦ εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, τὸ συναλλαγμα κηρύττεται διαλελυμένον, καὶ ἡ προκαταβληθεῖσα πρώτη δόσις τοῦ τιμήματος ἀποδίδεται, τὸ δὲ παραχωρητήριον παραπέμπεται ἀκυρωμένον εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον πρὸς ἐνέργειαν τῶν δεόντων.

Ἄρθρ. 19. Εἰς ὅλας τὰς πράξεις, καθ' ἃς ἀπαιτεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐὰν οὗτος ἦναι ἀγράμματος, ὑπογράφεται δι' ἄλλου τῆς ἐκλογῆς του ἐνώπιον δύω μαρτύρων ὑπογραφομένων καὶ τούτων.

Ἄρθρ. 20. Διὰ πᾶσαν καθυστερησασαν δόσιν καὶ τοὺς τόκους αὐτῆς κατάσχεται καὶ ἐκποιεῖται, παρὰ τοῦ δημοσίου ἀνάλογον μέρος τῶν παραχθέντων ἢ παραχθησομένων ἐντὸς τοῦ τρέχοντος καὶ τοῦ ἑπομένου ἔτους καρπῶν ἢ ἄλλης ὁποιασδήποτε προσόδου τοῦ κτήματος. Καὶ τοιούτων μὴ ὑπαρχόντων, ἐνεργεῖται κατάσχεσις ἐπὶ πάσης ἄλλης κινητῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου.

Ἐν περιπτώσει δὲ καθυστερήσεως ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰς δύω δόσεις κατάσχεται, καὶ ἐκποιεῖται τὸ κτῆμα, καὶ εἰ μὲν τὸ ἐκπλειστηρίασμα ἦναι κατωτέρων τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων, ὁ ὀφειλέτης καὶ ὁ ἐγγυητὴς αὐτοῦ καταδιώκονται διοικητικῶς πρὸς ἀποπληρωμὴν αὐτοῦ· εἰ δὲ τὸ ἐκπλειστηρίασμα εἶναι ἀνώτερον, ἀποδίδοται τὸ πλεόνασμα εἰς τὸν ὀφειλέτην.

Μέχρι δὲ τῆς ἐξοφλήσεως ὅλων τῶν δόσεων τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων πᾶσα ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ παραχώρησις δικαιώματος, ἐπιβαρύνουσα ὁπωσδήποτε τὸ ἐκποιηθὲν κτῆμα εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος.

Καθ' ὅλας τὰς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ περιπτώσεις ἡ κατάσχεσις καὶ ἡ ἐκποίησις ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 21. Δι' ἑκάστην ἐπαρχίαν διορίζονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ δέκα πραγματογνωμονες, ἐξ ὧν τέσσαρες εἶνει τακτικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀναπληρωτικοί. Οἱ τελευταῖοι ἀναπληροῦσι τοὺς τακτικοὺς ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἄλλου κωλύματος αὐτῶν.

Ἕκαστος τῶν πραγματογνωμόνων λαμβάνει παρὰ τοῦ δημοσίου λόγῳ ἀντιμισθίας καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων δραχμὰς τέσσαρας κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐργάζεται.

Εἰς τὴν περίστασιν ὅμως τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἀγοραστοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 17 ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τοῦ πραγματογνώμονος πίπτει εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ.

Ἄρθρ. 22. Ἕκαστος τῶν πραγματογνωμόνων ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ἡλικίαν οὔτε κατωτέραν τῶν 30 ἐτῶν, οὔτε ἀνωτέραν τῶν 60, καὶ νὰ προσφέρῃ χρηματικὴν ἢ κτηματικὴν ἐγγύησιν ἐλευθέραν πάσης ὑποθήκης, ἀξίας δραχμῶν 2 μέχρι 4 χιλιάδων.

Ὀφείλει δέ, ἅμα λάβῃ τὸν διορισμόν του, νὰ δώσῃ ἅπαξ ἐνώ-

πιον τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἄρθρ. 23. Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα δημόσιον ὑπάλληλον, ἢ ὑπηρέτην ἐκ τῶν λαβόντων ὁπωσδήποτε μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν, καταμέτρησιν καὶ δημοπρασίαν, ἢ διὰ λογαριασμὸν ἑαυτοῦ, ἢ τρίτου κατ' εὐθείαν, ἢ πλαγίως, φανερῶς, ἢ κρυφίως πρόσκτησις τινὸς ἐκ τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης ἀποπέμπεται τῆς ὑπηρεσίας, καὶ καθίσταται ἀνίκανος πρὸς ἀνάκτησιν αὐτῆς ἐπὶ ἓξ ἔτη· ἡ δὲ ἀγοραπωλησία εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, καὶ τὸ ἐκποιηθὲν κτῆμα μεταβαίνει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, εἰς ὄφελος τοῦ ὁποίου μένει καὶ τὸ ἤδη καταβληθὲν εἰς τὸ ταμεῖον τίμημα, ὡς καὶ πᾶσα ἐπὶ τοῦ κτήματος γενομένη βελτίωσις.

Αἱ αὐταὶ διατάξεις ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς γεωμέτρας καὶ πραγματογνώμονας.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 24. Τὸ δικαίωμα τοῦ κήρυκος προσδιοριζόμενον εἰς ἓν ἐπὶ τοῖς χιλίοις, καθὼς καὶ τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τῶν ἐνεργησάντων τὴν ἐγκατάστασιν προσώπων, εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ εἰσπράττονται διοικητικῶς ἐπιμελείᾳ τοῦ ἁρμοδίου ταμείου.

Δὲν πληρώνεται δὲ δικαίωμα κήρυκος ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως τῆς δημοπρασίας.

Τὰ πρωτόκολλα τῆς ἐγκαταστάσεως συντάσσονται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 25. Οἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 21 καὶ 22 πραγματογνώμονες εἶναι ἁρμόδιοι νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενα δι' αὐτοὺς καθήκοντα καὶ ἐπὶ κτημάτων καὶ γαιῶν ἀπαλλοτριουμένων ὁπωσδήποτε δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 26. Τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον θέλει ἐφοδιάσει τὰς διοικητικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀρχάς, τοὺς γεωμέτρας καὶ πραγματογνώμονας μὲ τὰς ἀπαιτουμένας πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου ὁδηγίας καὶ μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἔντυπα πρωτοκόλλων, διακηρύξεων καὶ βιβλίων.

Ἄρθρ. 27. Εἷς κὰς νόμος θέλει προσδιορίσει τὴν χρῆσιν τοῦ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ὀφαρτῶν κτημάτων τιμήματος· μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου τὸ μὲν τίμημα θέλει κατατίθεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, οἱ δὲ τόκοι θέλουν χρησιμεύει εἰς τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 28. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐξαιρουμένων

τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 27, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς ἐπὶ προικοδοτήσει ἐκποιουμένας γαίας, δυνάμει τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ ἀπὸ 13|25 Νοεμβρίου 1836 περὶ προικοδοτήσεων τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν νόμων.

Ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται· ἰσχύουσι δὲ μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν γενομένας ἐκποιήσεις καὶ προικοδοτήσεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, χρησιμευούσης εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν χιλιάδων 8,000.

Οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἐν τῇ ἐκθέσει του ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐπιφέρει, ἀρκοῦσι νὰ πείσωσι τὴν Βουλὴν περὶ τῆς ἀναποφεύκτου ἀνάγκης τῆς δαπάνης, καὶ πεποιθὸς, ὅτι δὲν θέλει διστάσει νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτήν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1852.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι, τὴν 4 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ Α. ΠΑΪΚΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

(Πρακτ. Βουλῆς, Σύνοδ. Β'. Περιοδ. Γ'. Τόμ. Β'.) 44.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν 8,000 εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἐπὶ τοῦ κεφ. Β'. ἄρθρου 7 τοῦ ὁμωνύμου προϋπολογισμοῦ.

Ἄρθρον 2. Τὰ ἀνωτέρω ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τῆς αὐτῆς χρήσεως.

Τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἀνατιθέμεθα εἰς τοὺς Ἡμετέρους ὑπουργοὺς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης περὶ τῆς ἐκ δραχμῶν 8,000 συμπληρωτικῆς πιςώσεως ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ τρ. ἔτος προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ.

«Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ τρ. ἔτους ἐσημειώθησαν ἐν κεφ. Β'. ἄρθρῳ 7 δραχμαὶ 10,000 δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποφάσεων.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐξετελέσθησαν ἀρκεταὶ τοιαῦται ἀποφάσεις μέχρι τοῦδε, τὸ προϋπολογισθὲν τοῦτο ποσὸν ἐξηντλήθη. Ὑπάρχουν ἐν τούτοις συγκεκροτημένα ἤδη πέντε κακουργοδικεῖα, καὶ ἡ Κυβέρνησις θέλει εὑρεθῆ ἴσως εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ διατάξῃ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἄλλων θανατικῶν ἀποφάσεων ἐντὸς τοῦ ἔτους· διὰ ταῦτα ἀπαιτεῖται καθ' ὑπολογισμὸν ἡ δαπάνη ὀκτὼ χιλιάδων ἔτι δραχμῶν.

Ἀθῆναι, τὴν 6 Ὀκτωβρίου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης Α. ΠΑΪΚΟΣ.»

Ἐγένετο τέλος ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Π. Κολποδίνου καὶ Ν. Ματθαίου ἡ διὰ τὸν ἀρξάμενον μῆνα κλήρωσις τῶν τμημάτων, ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἑφεξῆς.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1852.

Α.	Β.	Γ.
Ἰω. Δημιανὸς	Γ. Τσόκρης	Θ. Πετρινὸς
Λεων. Χρυσανθόπουλος	Γ. Α. Ῥάλλης	Ι. Σισμάνης
Δ. Σκυλοδῆμος	Ν. Χ. Ἀναργύρου	Δ. Πολυχρονόπουλος
Γρ. Κορφιωτάκης	Δ. Σκαλτσοδῆμος	Σ. Βλάχος
Ἀνδρ. Δανόπουλος	Α. Εὐμολπίδης	Δ. Δρόσος
Τατ. Μαυρομμάτης	Π. Βάρδογλης	Χρ. Οἰκονομίδης
Ἀνδρ. Μάμουκας	Δ. Πετροπουλάκης	Ἑλ. Καλογερᾶς
Ἀ. Π. Ἰωάννου	Δ. Μητσάκης	Π. Καμπάνης

Ἰ. Κλίμακας	Δ. Μαυροδῆμος	Χ. Κικίδης
Γρ. Βαλλιάνος	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Δ. Φιλάρετος
Α. Χ. Ἀναργύρου	Μ. Χουρμούζης	Α. Ῥοϊλός
Π. Δελιγιάννης	Π. Ζάνος	Δ. Δημητρακόπουλος
Δ. Νικολάκης	Κ. Δουβουνιώτης	Σταμ. Μήττας
Κυρ. Πουηρόπουλος	Π. Κώνστας Τσαμάλας	Καλ. Τσουκαλᾶς
Φρ. Μαῦρος	Σ. Κοπανίτσας	Κ. Σκουρολίτης
Γ. Νικολάου	Μ. Σολομὸς	Δ. Καλλιφρονᾶς
Ἰλ. Δωϊλας	Ἀναγ. Δεδόπουλος	Α. Α. Γιουρδῆς
Κων. Δερμίτζης	Κ. Βλάμης	Α. Βλαΐτης
Γ. Λογιωτατίδης	Ἰωάν. Φυρμάκης	Π. Ματάλας.
Ἰω. Βάγλας.	Σ. Στρανόπουλος.	

Δ.	Ε.	Ϛ.
Χ. Χριστόπουλος	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Γ. Ἀποστολίδης
Ἀναγν. Δημητρίου	Ἐμ. Ἀντίπας	Χρ. Δεμάθας
Θ. Γρίβας	Γ. Ἰω. Γιαλδάσης	Ἀθ. Καστανᾶς
Ἀλ. Κουμουνδουράκης	Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν. Μπούτουνας
Κίμων Χριστοδούλου	Γ. Παπασπυρόπουλος	Ἀνδρέας Ἴσκος
Δ. Σακελλαριάδης	Ν. Πετμεζᾶς	Ἀ. Πανοπριφτόπουλος
Ἐμ. Καραμάνος	Δ. Τσόκρης	Γιώργιος Πελῆς
Π. Πετρινός	Κ. Γριβογεώργης	Ἀναγ. Παπαπιώρης
Α. Γεωργαντᾶς	Ἀναγ. Κοντάκης	Π. Κολποδίνος
Π. Δαζαρὴς	Κ. Λαμπρυνόπουλος	Ἀνδρ. Αὐγερινὸς
Σιδέρης Πράτσικας	Α. Κορφιωτάκης	Κ. Λιμπερόπουλος
Ἐμ. Μελετόπουλος	Ἰω. Εὐγενίδης	Σ. Καπετανάκης
Ἀναγ. Τζιόπουλος	Α. Κιζάνης	Ζαννῆς Μαραγκὸς
Ἰ. Σαγρίδος	Δ. Παπαθημητριάδης	Θρασ. Ζαΐμης
Δ. Γιαννοῦλης	Μ. Σιούνης	Ν. Μασχούλας
Ἰ. Προβελέγιος	Περ. Καλαμογδάρτης	Ν. Μπούκουρας
Γ. Σκούφος	Ν. Ματθαίου	Δ. Ὀρεινὸς
Ζ. Α. Ζαριφόπουλος	Εὐγρ. Παρίσης	Κ. Μανίτας
Γ. Ι. Σταϊκος.	Κ. Ἀξιλός.	Ν. Δελιγιάννης.

Ζ.		
Ἰλ. Παπαδαῖος	Β. Νικολαΐδης	Ἀνδρέας Πίπας
Γ. Κάνδιας	Κων. Νταγρὲς	Π. Τσαννετάκης
Γρ. Πατριαρχέας	Γ. Περωτὴς	Π. Χ. Πέτρου
Χρ. Ἀντωνόπουλος	Ἀναγ. Παπαθανασίου	Δημ. Ζώτος
Ν. Πιτράκος	Ἐμ. Μοδινὸς	Γ. Γουλιμὴς
Λ. Ἐμπειρίκος	Ἰ. Γεωργάρας	Νάκος Πανουριᾶς.
Γ. Μαδεμοχωρίτης		

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης θέλουσιν εἶσθαι ἀ.) ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιςώσεως νομοσχεδίου διὰ τὰ ἔξοδα τῶν ἐν Λακωνίᾳ συμβάντων, β'.) ἡ τοῦ περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος, γ'.) ἡ τοῦ περὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, δ'.) ἡ τοῦ περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως δι' ὑγειο-

νομικὰ καὶ λοιμοκαθαρτικὰ ἔξοδα, καὶ ε.) ἐπίσης ἡ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Λύγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΗ.

Τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ε. Ὑ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΘ'.

Τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω, α) ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἐξοφλήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ 1833 καθυστερουμένων, καὶ β) ἐπίσης ἔκθεσιν καὶ νομοσχέδιον περὶ ἐνοικιάσεως τῶν πωλυετῶς ἐνοικιασμένων ἐλαιοδένδρων, ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ ἐπικρατῆσαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς τὴν Ἑλλάδα σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐγκτητικῶν καὶ ἄλλων δημοσίων φόρων, ἂν καὶ ἐπαχθὲς διὰ τοὺς φορολογουμένους καὶ ἐπιζήμιον εἰς τὸ δημόσιον, ἴσχυσε μολονοτοῦτο νὰ διατηρηθῇ μέχρι τοῦδε, καὶ ἀφοῦ περιωτισμένη Κυβέρνησις ἐγκαθιδρύθη εἰς τὸν τόπον μας· α) διότι πεπαλαιωμέναι συνήθειαι ἐξασκοῦν μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν πνευμάτων καὶ β') αἱ μεταρρυθμίσεις παντὸς συστήματος,

καὶ μάλιστα οἰκονομικοῦ, ἀπαιτοῦσι τοσαύτας καὶ τηλικαύτας προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας, ὥστε ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν εἶναι συνήθως προϊὸν χρόνου μακροῦ καὶ διαφόρων δοκιμασιῶν· ἄλλως τε ἡ μετάβασις ἀπὸ ἓν σύστημα εἰς ἄλλο οἰκονομικὸν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων δυσχερειῶν, συνεπάγει ἀφεύκτως κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐφαρμογῆς του καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῶν εἰσοδημάτων, καὶ μία τοιαύτη ἀθρόα ἐλάττωσις προσόδων ἦτο καὶ εἶναι λίαν ἐπισφαλὴς διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅπου οἱ λοιποὶ δημόσιοι πόροι, μὴ ὄντες ἀρκούντως ἀνεπτυγμένοι, δὲν ἠδύναντο οὐδὲ δύνανται νὰ τὴν ἀναπληρώσωσιν.

Ἐπικρατοῦντος ἐν τούτοις τοῦ φορολογικοῦ τούτου συστήματος, μία κλάσις ἀνθρώπων ἐπεδόθη εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς ἐνοικιάσεως μὲ τὸ θάρρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐμπνέει ἡ ἰδέα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἰσχύος τῶν νόμων. Ἀλλ' εἴτε ἐσφαλμένοι ὑπολογισμοὶ, εἴτε ἀτμοσφαιρικαὶ ἐπιρροαὶ, εἴτε καὶ αὐταὶ αἱ ἀνάγκαι, αἵτινες περιστοιχίζουσι τὸν ἄνθρωπον, ὅταν ἐξέρχηται ἐξ ἑνὸς καταστρεπτικοῦ ἀγῶνος, συνέτρεξαν ὥστε αὐταὶ αἱ ἐνοικιάσεις νὰ ἀφήσωσι σημαντικὰ καθυστερήματα· καὶ μολονότι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὰ πλέον δραστήρια μέτρα κατὰ τῶν ἐνοικιαστῶν δι' ἀναλόγων καταδιωκτικῶν διατάξεων, καὶ προέβη μέχρι τῆς βιαίας ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἰδιοκτησιῶν τινων ἐξ αὐτῶν, οὐχ ἧττον ὅμως τὸ κακὸν ἔμεινεν ἀθεράπευτον, εἰς τρόπον ὥστε τὸ κεφάλαιον τῶν καθυστερούντων, ἐκτὸς τοῦ νομίμου αὐτῶν τόκου, συμποσοῦται ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τοῦ 1844 εἰς μὲν τῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς δραχμὰς 8,138,721, εἰς δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου εἰς δραχμὰς 800,144, τὸ ὅλον 8,938 866.

Τοιαῦτα ὑπῆρξαν ἐν συντόμῳ τὰ ἀποτελέσματα τῆς διὰ χρημάτων ἐνοικιάσεως τῶν ἐγκτητικῶν φόρων μέχρι τοῦ ἔτους 1844, ὅτε ἡ Κυβέρνησις ἔχουσα πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ παρελθὸν, καὶ οὐδεμίαν εὑρίσκουσα ἀσφάλειαν εἰς τὰς διδομένας ἐγγυήσεις, μὲ ὅσα καὶ ἂν ἤθελε λάβει μέτρα, παρεδέχθη ἀπὸ τοῦ 1845 τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως τῶν προκειμένων φόρων μέχρι τοῦ 1848, ὁπότε μετέβη εἰς τὸ τῆς διὰ καρπῶν ἀντὶ χρημάτων ἐνοικιάσεως μέτρον.

Ἦν τούτοις τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῶν ἐννέα περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν, τὸ ὁποῖον μετὰ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας ἀναβαίνει ἴσως εἰς τὸ διπλάσιον ποσὸν, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς εἶναι μία σπουδαία διὰ τὸ δημόσιον πρόσοδος, παρουσιάζει ἀφ' ἑτέρου μεγάλας δυσχερείας ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς εἰσπράξεως, ἐὰν αὐτὸ

ἐπιμείνωμεν νὰ ἐνεργηθῇ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίας, καὶ τοῦτο διότι τὰ βεβαια ἀποτελέσματα αὐτῆς θέλουσιν εἶσθαι ἡ ἐντελὴς ἐξόντωσις μεγάλου ἀριθμοῦ οἰκογενειῶν, τῶν ὁποίων οἱ ἀρχηγέται καταδιωκόμενοι, φυλακιζόμενοι καὶ στερούμενοι τῶν ἰδιοκτησιῶν των, θέλουσι κατασταθῆ ἄχρηστοι καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας των καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐνῷ πραγματικῶς τῶν ἀνθρώπων τούτων ἡ τάξις εἶναι ἡ δραστηριωτέρα καὶ ἡ δίδουσα τὴν ὥθησιν εἰς διαφόρους ἐπωφελεῖς διὰ τὸν τόπον ἐπιχειρήσεις, χωρὶς τοὐλάχιστον νὰ ἔχωμεν τὴν πιθανότητα, ὅτι ἡ καταστροφὴ τούτων θὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὅλοι δὲν ἐζημιώθησαν καὶ πιθανῶς τινὲς ἐξ αὐτῶν καὶ ὠφελήθησαν· ἀλλ' ἡ διάκρισις μεταξὺ τῶν πρώτων καὶ τῶν δευτέρων, μετὰ μακρὰν μάλιστα πάροδον χρόνου, δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἔργων, ἅτινα ἠμποροῦν νὰ διεξαχθῶσι μὲ ἐπιτυχίαν καὶ χωρὶς νὰ λάβωσι χώραν ἀνεπανορθώτα ἀδικήματα. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ συμπεριληφθῶσιν ἅπαντες εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, ὑπαγόμενοι εἰς ἓν κοινὸν μέτρον, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο συμφέρει καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις νὰ συνδυασθῇ μὲ τὴν ἐπιείκειαν. Συμφέρει τωόντι εἰς τὸ δημόσιον νὰ δώσῃ ζωὴν εἰς κεφάλαια, τὰ ὁποῖα μένουν νεκρά. Συμφέρει εἰς τὴν κοινωνίαν νὰ λάβωσιν ἐλευθερίαν ἐνεργείας μέλη αὐτῆς προικισμένα μὲ νοημοσύνην καὶ ἐνεργητικότητα. Ἕνεκα τῶν αὐτῶν περιστατικῶν καὶ λόγων καὶ ἡ ἐνοικίασις τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου ἀπὸ τοῦ 1836 — 1839 ἄφησε καθυστερήματα, τῶν ὁποίων τὸ κεφάλαιον ἀναβαίνει, ὡς εἴρηται, εἰς 800,000 περίπου. Εἶναι ἐπομένως δίκαιον νὰ διαχθῶσι καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ οὗτοι εἰς τὸ μέτρον τῆς ἐπιεικείας, τὸ ὁποῖον ἤθελε λυθῆ διὰ τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν προσόδων.

Τρίτη κατηγορία ἐνοικιαστῶν φερόντων τὸ βάρος ἄλλων καθυστερημάτων, καὶ ἐχόντων τὰ αὐτὰ δικαιώματα εἰς τὰ ἐπιεικῆ μέτρα, εἶναι καὶ οἱ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων ἡ διάρκεια τῆς ἐνοικιάσεως ἔληξε. Σημειωτέον ὅτι ἐκ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων πολλὰ ἐνοικιάσθησαν κατὰ τὸ 1831 ἐπὶ δεκαετίαν, καὶ τούτων ἡ ἐνοικίασις ἐπανελήφθη διὰ μιαν ἔτι δεκαετίαν κατὰ τὸ 1842· ἐκ δὲ τῶν ἐκκλησιαστικῶν μέγα μέρος ἐνοικιάσθη, ὅτε ἐπλήθυεν ἡ διάλυσις τῶν μοναστηρίων, καὶ ἓν ἄλλο μέρος μετὰ ταῦτα εἰς διαφόρους ἐποχας.

Ἡ ἐκ τῶν κτημάτων τούτων ἐν γένει καθυστέρησις ἴσως δὲν ἤθελεν ἀποβῆ ὑπερβολικὴ κατήντησεν, ἐὰν ἀντὶ τῶν προσωπικῶν ἐγγυήσεων ἐλαμβάνοντο κτήματα εἰς ὑποθήκην, καὶ ἐὰν καταλληλότερος διοργανισμὸς τῶν ταμείων ἐφρόντιζε μέσα ἱκανὰ νὰ ἐφαρμόζωσιν ἐγκαίρως τὰς περὶ ἐμπροθέσμου εἰσπράξεως διατάξεις· ἀλλ' ἡ ἔλλειψις ἀμφοτέρων τούτων τῶν μέσων συνέτριξε καὶ εἰς τοῦ κεφαλαίου τούτου τὴν ἐξόγκωσιν, ἀναβαίνοντος μέχρι τοῦ 1851 εἰς τὸ ποσὸν ὡς ἔγγιστα, τῶν μὲν ἐθνικῶν 1,400,000 δραχμῶν περίπου, τῶν δὲ ἐκκλησιαστικῶν εἰς 600,000 περίπου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων ἡ διάρκεια τῆς ἐνοικιάσεως δὲν ἔληξεν εἰσέτι.

Ἐκ τῆς συντόμου ταύτης ἐκθέσεως περὶ ἀντικειμένων, τῶν ὁποίων ἐπελήφθη ἡ Βουλὴ καὶ κατὰ τὰς δύο προλαβούσας συνόδους, ἐξάγεται, ὅτι μία σπουδαία λῆψοδοσία τοῦ δημοσίου εὑρίσκεται πρὸ πολλοῦ εἰς καχεκτικὴν, ἵν' οὕτως εἴπω, κατάστασιν, καὶ ὅτι πρὸς τακτοποίησιν αὐτῆς εἶναι ἐπάναγκες νὰ λυφθῇ ὅσον τάχιον ἓν μέτρον, συμβιβαζόμενον μὲ τὰς ἐπιεικεῖς διαθέσεις τῆς Α. Μεγαλειότητος καὶ μὲ τὸ ἀληθὲς συμφέρον τοῦ δημοσίου.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον λαβὼν τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς τὸ προκείμενον περὶ καθυστερούντων νομοσχέδιον, περὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ ὁποίου λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐπιφέρω τὰς ἐφεξῆς διασαφήσεις.

Ἄρθρ. 1.

Δύο τάξεις ὀφειλετῶν εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ νομοσχεδίου· ἡ πρώτη ἀφορᾷ τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν προσόδων καὶ τοῦ ποιμενικοῦ φόρου μέχρι τοῦ 1844, ἡ δευτέρα τοὺς ἐνοικιαστὰς κτημάτων εἴτε ἐθνικῶν εἴτε ἐκκλησιαστικῶν. Διὰ τὴν μίαν ἐτέθη ὅριον τὸ ἔτος 1844, καὶ διὰ τὴν δευτέραν τὸ 1851. Ἐλήφθησαν εἰς σκέψιν τὰ καθυστερήματα τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν προσόδων καὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τοῦ 1844 μόνον, διότι μέχρι τοῦ ἔτους τούτου διήρκεσεν ἡ διὰ χρημάτων ἐνοικίασις τῶν προσόδων, καὶ ἀπὸ τὸ 1836 μέχρι τοῦ 1839 συμπεριλαμβανομένου, ἡ ἐνοικίασις τοῦ φόρου τῶν ζώων. Δὲν ἐσυμπεριλάβομεν δὲ κατ' οὐδένα λόγον δίκαιον νὰ ὑπαγάγωμεν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν ἀπὸ τοῦ 1848 ἐνοικιαζομένων προσόδων, διότι α. δὲν ὑφίσταται ὁ λόγος τῆς ἀπειρίας καὶ τῶν ἄλλων περιπετειῶν, ἅτινα συνηγοροῦν ὑπὲρ τῶν ἐνοικιαστῶν τῆς πρώτης ἐποχῆς, οὐδὲ δικαιολογοῦνται πλέον αἱ παραβιάσεις τῶν μετὰ τοῦ Δημοσίου συναλλαγμάτων πρὸς τὸν σκοπὸν ἰδίας ὠφελείας· β. διότι ἀποκατασταθέντων τῶν πραγμάτων, ἡ ἰσχὺς τῶν συμβολαίων πρέπει νὰ ἦναι μία ἀλήθεια διά τε τοὺς ἰδιώτας

καὶ διὰ τὸ δημόσιον· ἄλλως ἀνατρέπονται αἱ θεμελιώδεις βάσεις τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, τοῦ κανονίζοντος τὰς διαφόρους σχέσεις τῆς κοινωνίας, καὶ γ'. διότι μία νέα παραχώρησις κατὰ τοὺς χρόνους τῆς παγιώσεως τῆς τάξεως θέλει ἐνισχύσει ἐκ νέου τὰς ἀπεριορίστους ἐπιχειρήσεις, καὶ ἐντεῦθεν οὔτε τὸ δημόσιον θέλει ἔχει ἕνα προϋπολογισμὸν ἐσόδων, προσεγγίζοντα τὴν ἀλήθειαν, καὶ πολλοὶ οἰκογενειάρχαι θέλουν εὑρεθῆ μετ' ὀλίγον εἰς τὴν λυπρὰν θέσιν τῶν ἐνοικιαστῶν, τοὺς ὁποίους προσπαθοῦμεν ἤδη νὰ διασώσωμεν. Ὡς πρὸς τοὺς ἐνοικιαστὰς τοῦ φόρου τῶν ζώων, τὸ νομοσχέδιον κανονίζει ὅλα των τὰ καθυστερήματα, διότι ἀπὸ τοῦ **1840** μέχρι τῆς σήμερον ἡ πρόσοδος αὐτὴ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, ἐπειδὴ τὸ μέγιστον μέρος αὐτῶν τῶν ἐνοικιάσεων ἔλαβε χώραν ἐντὸς τῆς πρώτης δεκαετίας, καὶ αἱ πλειότεραι ἐξ αὐτῶν ἔληξαν κατὰ τὸ **1851**, ἡ χρῆσις τοῦ ὁποίου μετ' ὀλίγας ἡμέρας λήγει, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὰ μὴ εἰσπραχθέντα ἐνοίκια μεταβαίνουσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν καθυστερούντων, ἐθεωρήθη δίκαιον νὰ τεθῇ ὅριον τὸ ἔτος **1851**, καθ' ὅσον οἱ ἴδιοι λόγοι, οἵτινες συνηγοροῦν ὑπὲρ τῶν ἐνοικιαστῶν τῆς πρώτης δεκαετίας, ὑπάρχουν καὶ διὰ τοὺς τῆς δευτέρας. Οἱ αὐτοὶ μάλιστα λόγοι ὑπαγορεύουν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐπιεικῶν μέτρων καὶ διὰ τὰς ἐνοικιάσεις, τῶν ὁποίων ἡ διάρκεια δὲν ἔληξε, διότι καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ οὗτοι ἔχουν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὰς περιστάσεις, τὰς ὁποίας ἐνόμισε δίκαιον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐκτιμήσῃ ἐπιεικῶς ὑπὲρ τῶν ἄλλων· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτοι ὑπάγονται εἰς μίαν ἄλλην κατηγορίαν, θέλουν συμπεριληφθῇ εἰς ἓν ἄλλο νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συγχρόνως ὑποβάλλεται εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς.

Αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν ἔχουσι χρείαν ἀναπτύξεως· ἐκ πρώτης ὄψεως πᾶς τις δύναται νὰ ἀναγνωρίσῃ εἰς αὐτὰς τὸ πατρικὸν πνεῦμα τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις τὰς ὑπηγόρευσεν. Ἐὰν δὲ πρέπει νὰ δικαιολογήσωμεν καὶ τὸν χρόνον, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ὡρίσθη ἡ ἀπόσβεσις τῆς ὀφειλῆς, λέγομεν ἐν πεποιθήσει, ὅτι ἐντὸς δέκα ἐτῶν ἔχουν ὅλας τὰς εὐκολίας οἱ εὐδιάθετοι ὀφειλέται ν' ἀποσβέσωσι τὸ χρέος των, καὶ μάλιστα ὅταν ἀπαλλάττωνται πᾶσης πληρωμῆς τόκου.

Ἄρθρ. 3.

Μετὰ τοσαύτας συγκαταβάσεις ἐδικαιοῦτο τὸ δημόσιον νὰ ζητήσῃ ὀξιόχρεως ἐγγυήσεις διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν νέων ὑποχρεώσεων τῶν ἐνοικιαστῶν. Ἡ διὰ κτημάτων ἐξασφάλισις δὲν

εἶναι ὑποχρέωσις βαρεῖα, ἐὰν μάλιστα λεχθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ ὑποθηκεύσεως κτημάτων ἀξίας ἀναλόγου μὲ τὸ χρέος, ἐνῷ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίας ὅλη ἡ περιουσία τῶν ὀφειλετῶν εὑρίσκεται ὑπὸ κατάσχεσιν.

Ἄρθρ. 4.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι μία δικαία παραχώρησις εἰς τὸ οἰκογενειακὸν πνεῦμα. Ἡ πατρικὴ ἑστία ἐξασκεῖ ἐξαιρετικόν τι αἴσθημα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου· τὸ εὐγενὲς τοῦτο αἴσθημα, τοσοῦτον ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ οἰκογενειακοῦ συνδέσμου, ἔπρεπε νὰ μὴ λησμονηθῇ εἰς ἕνα νόμον ὅλως πατρικόν, ὅστις θέλει ἔχει ὅλας τὰς εὐκολίας ν' ἀνακτήσῃ τὴν ἀπαλλοτριωθεῖσαν ἰδίαν ἢ πατρικὴν ἰδιοκτησίαν του.

Ἄρθρ. 7, 8, 9, 10, 11.

Διὰ τῶν ἄρθρων τούτων ἔχει ὁ ὀφειλέτης ὅλα τὰ μέσα πρὸς βεβαίωσιν τῆς πραγματικῆς ὀφειλῆς του· ἡ νέα αὕτη παραχώρησις καταδεικνύει τὴν εἰλικρινῆ ἐπιθυμίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ Κυβέρνησις νὰ περιβάλῃ τοὺς ὀφειλέτας μὲ ὅλας τὰς δυνατὰς ἐγγυήσεις, ἐξασφαλίζουσα ὑπὲρ τοῦ δημοσίου τὸ πλέον στενὸν δίκαιον· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ χρησιμεύσωσιν αἱ εὐεργετικαὶ αὗται διατάξεις ὡς μέσον ὑπεκφυγῆς εἰς ὀφειλέτας δυστρόπους ἢ κακῆς πίστεως, ἐθεωρήθη δίκαιον νὰ ἀποκλεισθῶσιν οἱ τοιοῦτοι τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ νόμου, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ ἀπαιτήσεις των προταθεῖσαι οὐχὶ βεβαίως ἐκ πεποιθήσεως, ἀλλὰ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ στερήσωσι τὸ δημόσιον καὶ αὐτῶν τῶν νομιμωτέρων δικαιωμάτων του, ἢ νὰ παρατείνωσιν ἐπ' ἄπειρον τὴν πλήρωμὴν τοῦ χρέους, ἤθελεν ἀπορριφθῇ ὑπό τε τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν δικαστηρίων.

Θέλοντες νὰ εὐεργετήσωμεν τοὺς ὀφειλέτας, δὲν ἔπρεπε νὰ ἀδικήσωμεν τὸν τοσοῦτον ἐπιεικῶς φερόμενον δανειστήν.

Ἄρθρ. 12, 13.

Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ τεθῶσι καὶ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. **12** καὶ **13**· οἱ νόμοι τῆς ἐπιεικείας, διὰ νὰ φέρωσι τὸ ζητούμενον ἀποτέλεσμα, πρέπει νὰ περιλαμβάνωσι καὶ κυρώσεις αὐστηράς, ἄλλως ἡ νομοθεσία καθίσταται παίγνιον τοῦ τυχόντος καὶ ἡ ἠθικὴ ἀποχαιρετᾷ τὴν κοινωνίαν. Αἱ σύντομοι αὗται ἀναπτύξεις τῶν καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου καθιστῶσιν ὅλως καταφανῆ τὴν ἰδιαιτέραν μέριμναν, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ἡ Κυβέρνησις ὑπὲρ μιᾶς τάξεως κατοίκων. Ἐπιθυμοῦσα ἐκ καρδίας νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτοὺς ὅλας τὰς εὐκολίας, δι' ὧν θέλουσι δυνηθῇ νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ μιᾶς λυπηρᾶς θέσεως,

δὲν ἐμείσθη οὐδενὸς εὐλόγου μέσου. Δὲν εἶναι δὲ ἀμφιβολία, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὁρμωμένη αἰσθημάτων, θέλει σπεύσει νὰ ἐπιτρέψῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου τὴν λευκὴν ψῆφον της.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασιλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου α') ἐξ ἐνοικιάσεως αἰωνίων δημοσίων φόρων καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τοῦ 1844, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου· β') ἐκ μονοετῶν καὶ πολυετῶν ἐνοικιάσεων ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἐνοικίασις ἔληξε μέχρι τέλους τοῦ 1851, χορηγεῖται προθεσμία δέκα ἐτῶν πρὸς ἀπότισιν τοῦ χρέους των, διαιρουμένου εἰς δέκα ἴσας ἐτησίας δόσεις. Ἐὰν ὅμως τὸ χρέος ὑπερβαίνῃ μὲν τὰς χιλίας δραχμὰς, ἦναι δὲ κατώτερον τῶν τριῶν χιλιάδων, διαιρεῖται καὶ πληρόνεται εἰς πέντε δόσεις· εἰς τρεῖς δὲ, ἐὰν τὸ χρέος ἦναι κατώτερον τῶν χιλίων δραχμῶν.

Ἑκάστη τῶν δόσεων πληρόνεται ἀντὶ τόκου τὴν 31 Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, διὰ πᾶσαν ὅμως καθυστέρησιν πληρόνεται τόκος ὑπερημερίας 8 τοῖς 0|0 κατ' ἔτος.

Ἄρθρ. 2. Ὡς χρέος τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὀφειλετῶν θεωρεῖται τὸ μήπω πληρωθὲν κεφάλαιον, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν καθυστερούντων τόκων, τῶν ὁποίων ἐντελῶς ἀπαλλάττονται οἱ ὀφειλέται.

Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἐξ οἱασδήποτε περιστάσεως τῶν τίτλων αὐτῶν, τὸ χρέος βεβαιοῦται διὰ τῶν βιβλίων τῶν εἰσπρακτέων τῶν ταμείων ἢ τῶν λογαριασμῶν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 3. Οἱ θέλοντες ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὀφειλετῶν νὰ μεθέξωσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ παρόντος νόμου ὀφείλουσιν ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, α') Νὰ ὑπογράψωσι καὶ παραδώσωσιν εἰς τὸ ταμεῖον τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας τῶν δόσεων, β') Νὰ προσφέρωσι κτήματα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης, ἀξίας ὑπερβαινούσης τὸ χρέος μόνον καθ' ἓν τρίτον.

Οὐδεὶς τῶν ὀφειλετῶν ἀπαλλάττεται τῆς καταδιώξεως, πρὶν συμμορφωθῇ μὲ τὰς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ διατάξεις.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ὀφειλέται, τῶν ὁποίων τὰ κτήματα κατακυρωθέντα εἰς τὸ δημόσιον δὲν ἀπηλλοτριώθησαν, δύνανται ν' ἀναλάβωσιν αὐτὰ εἰς τὴν κυριότητά των, εἰς ἣν εὑρίσκονται κατάστασιν, ἐὰν ἀναδεχθῶσι τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἀπότισιν τοῦ ποσοῦ, ἐφ' ᾧ τὰ κτήματα κατεκυρώθησαν εἰς τὸ δημόσιον· ὅσα δ' ἐξ αὐτῶν εἶναι ἐνοικιασμένα, θέλουν ἀναλάβει αὐτὰ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐνοικιάσεως, λογιζομένου πρὸς ὄφελος αὐτῶν τοῦ τυχὸν συμπεραινομένου ἐνοικίου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὁμολογιῶν.

Ἄρθρ. 5. Φαλαγγιτικὰ ἢ ναυτικὰ γραμμάτια, εἴτε ἐξεδόθησαν ἐν ὀνόματι τοῦ ὀφειλέτου εἴτε περιῆλθον οἱῳδήποτε νομίμῳ τρόπῳ εἰς τὴν κυριότητά του, εἶναι δεκτὰ εἰς τὴν ἐξόφλησιν ἑκάστης δόσεως κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον, καθ' ὁλοκληρίαν δὲ, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης προτιμήσῃ νὰ ἐξοφλήσῃ διὰ μιᾶς ὅλας τὰς δόσεις.

Βασιλικὴ ἄδεια πρὸς ἐκποίησιν τῶν εἰρημένων γραμματίων δὲν ἀπαιτεῖται.

Ἄρθρ. 6. Τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων εὐεργετημάτων δύνανται νὰ μεθέξωσι καὶ οἱ ὑπενοικιασταὶ ἢ οἱ συμμέτοχοι τοῦ πρωτοφειλέτου, ἐὰν οὗτοι συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἕκαστος κατὰ τὸ ἐπιβάλλον εἰς αὐτὸν μέρος τοῦ χρέους.

Ἄρθρ. 7. Ὅστις τῶν ἀνωτέρω ὀφειλετῶν ἔχει ἀντιρρήσεις καθ' ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ χρέους του, ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ αὐτὰς δι' ἀναφορᾶς του, μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων ἀποδείξεων, πρὸς τὸν ἁρμόδιον νομάρχην, ἐντὸς μὲν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐὰν διαμένῃ ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἐντὸς δὲ τεσσάρων, ἐὰν εὑρίσκηται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀναφορᾶς γίνεται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος.

Ἄρθρ. 8. Ὁ νομάρχης, ἅμα τῷ ἐπιδοθῇ ἡ ἀναφορὰ τοῦ ὀφειλέτου, συγκαλεῖ συμβούλιον, συγκείμενον παρ' ἑαυτοῦ, τοῦ προέδρου τοῦ πρωτοδικείου τοῦ νομοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου τῆς ἐπαρχίας, ἐν ᾗ ἐδρεύει ὁ νομάρχης.

Τὸ συμβούλιον τοῦτο λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰς ἀντιρρήσεις καὶ τὰς πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν ἀποδείξεις τοῦ ὀφειλέτου, ὡς καὶ ὅσας ἄλλας πληροφορίας ἤθελε δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ αὐτεπαγγέλτως, γνωμοδοτεῖ δι' ἠτιολογημένης ἐκθέσεως, τὴν ὁποίαν ὑποβάλλει ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον.

Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην δύο ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ δικηγόρων, ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ἀντιρρήσεων τοῦ ὀφειλέτου, ἐπὶ τῇ βάσει Β. διατάγματος, ἐκδιδομένου ἐπὶ τούτῳ μετὰ προαγγελθεῖσαν γνωμοδότησιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε θεωρήτει παραδεκτέας καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει τὰς ἀντιρρήσεις ταύτας.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου ἐπιλύεται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν ὀφειλέτην, κατὰ τὰς περὶ ἐπιδόσεως ἐνγένει διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἄρθρ. 9. Εἰς τὸν ὀφειλέτην, ὅστις ἤθελε παραδεχθῇ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, χορηγεῖται ὄμμνος προθεσμία ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτὸν ὑποχρεώσεις, πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου.

Ὁ δὲ μὴ παραδεχθεὶς τὴν ἀπόφασιν ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς κατὰ τοῦ δημοσίου ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων διὰ τὸ παρ' αὐτοῦ ἀμφισβητούμενον χρέος.

Ἄρθρ. 10. Ὁ ὀφειλέτης, τοῦ ὁποίου αἱ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἀποῤῥιφθεῖσαι ἀντιρρήσεις ἠθέλων ἀποῤῥιφθῇ καὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπικαλεσθῇ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους τοῦτου τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 11. Αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 διαλαμβανόμεναι δίκαι θέλουν δικάζεσθαι ὡς συνοπτικαὶ καὶ κατεπείγουσαι, κατὰ τὰς περὶ τοιούτων διεῶν διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας.

Ἅπασαι δὲ αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰσαχθεῖσαι εἰς τὰ δικαστήρια τῆς αὐτῆς κατηγορίας δίκαι καὶ μένουσαι ἐκκρεμεῖς, κἂν τε ὦσιν ὡρισμέναι, κἂν τε μή, ἐξακολουθοῦσι μέχρι τῆς ἐκδικάσεως των, ἐὰν δὲν πρατιμήσωσι καὶ οἱ ὀφειλέται οὗτοι νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 12. Διὰ πᾶσαν ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 καθυστερήσασαν ἐτησίαν δόσιν κατάσχεται καὶ ἐκποιεῖται διοικητικῶς ἀνάλογον μέρος τῆς κινητῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου. Ἐὰν δὲ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος δὲν ἐξοφληθῇ ὁλόκληρον τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν εἰς κεφάλαια καὶ τόκους, κατάσχεται καὶ ἐκποιεῖται τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα, γινομένης χρήσεως κατὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν λοιπῶν καταναγκαστικῶν μέτρων, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων νόμων καὶ Βασιλ. διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 13. Ἐναντίον δὲ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ὀφειλετῶν, οἵτινες δὲν ἤθελον συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐντὸς τῶν ἐν αὐτῷ ὡρισμένων προθεσμιῶν, ἐνεργεῖται διοικητικὴ καταδίωξις, κατὰ τὰς περὶ καθυστερούντων νόμων καὶ διαταγμάτων διατάξεις, πρὸς πληρωμὴν ὅλων τῶν παρ' αὐτῶν ὀφειλομένων κεφαλαίων καὶ τόκων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ὑπεσχέθη ἡ Κυβέρνησις, ὅτι θέλει λάβει ἰδιαιτέραν μέριμναν περὶ τῶν παλυετῶς ἐνοικιασμένων ἐλαιώνων, καὶ τὴν ὑπόσχεσίν της ταύτην ἔρχεται νὰ ἐκπληρώσῃ σήμερον διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως φέρεται ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν. Πρὸ δέκα ἓξ περίπου ἐτῶν 244,300 ἐλαιόδενδρα ἐθνικά, κείμενα εἰς ἑπτὰ ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, εἶναι τριακονταετῶς ἐνοικιασμένα, καὶ μολονότι κάμμια σχεδὸν ἀπὸ τὰς συμφωνίας τῆς ἐνοικιάσεως δὲν ἐτηρήθη, μολονότι πολλάκις καὶ ἡ Βουλὴ καὶ τὰ ὑπουργεῖα ὑψωσαν φωνὴν κατὰ τῆς σκανδαλώδους ταύτης καταχρήσεως τοῦ δημοσίου πλούτου, μολονότι εἰλικρινῶς ἤθελησε πολλάκις ἡ Κυβέρνησις νὰ βάλῃ ἓν τέρμα εἰς τὴν ἀνεξήγητον καὶ πρωτότυπον, ἵν' οὕτως εἴπω, ταύτην κατάστασιν μιᾶς λεγομένης ἐνοικιάσεως, αἱ προσπάθειαί της οὐχ ἧττον ἔμειναν ἀτελεσφόρητοι, διότι ἔλλειπον αἱ στατιστικαὶ πληροφορίαι, αἵτινες εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖαι, διὰ νὰ ἐπα-

ναπαύσουν τὴν συνείδησιν καὶ νὰ φωτίσουν τὸν νοῦν τοῦ νομοθέτου· ἔλλειπον τὰ ἀναγκαῖα ὄργανα, ἅτινα ἔπρεπε νὰ συλλέξουν καὶ μεταβιβάσουν τὰς ἐπιτοπίους γνώμας. Μία ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως, λαμβανομένη ἐκτὸς τῶν ὅρων τούτων, ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ δυστυχεῖς 1,280 οἰκογενειάρχας, χωρὶς νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου, καὶ ἡ ἰδέα αὕτη ἐδέσμευε, καὶ δικαίως, τὴν Κυβέρνησιν. Ἀλλ' ἔπρεπε τέλος πάντων ἡ ὑπόθεσις αὕτη νὰ λάβῃ τὴν λύσιν της, ἔπρεπε νὰ ἐκλείψῃ τὸ σκάνδαλον, ἔπρεπε νὰ τεθῇ ὑπὸ κανόνα καὶ ἡ πρόσοδος αὕτη τοῦ δημοσίου. Τὸ καθῆκον τοῦτο ἐπηγχόλησεν ἐπὶ πολὺ τὴν μέριμναν τοῦ ὑπουργείου· ἐζητήσαμεν νὰ γνωρίσωμεν τὸ ἱστορικὸν τοῦ πράγματος, εὕρομεν, ὅτι αἱ συμφωνίαι τῆς ἐνοικιάσεως ἦσαν καὶ ἀκριβεῖς καὶ αὐστηραί, καὶ ἐὰν ἐξετελοῦντο παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν, τὰ κτήματα ἤθελον ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν καταστῇ ἄξια λόγου, ἤθελον διπλασιάσει τὴν πραγματικήν των ἀξίαν. Νομίζομεν ὅμως, ὅτι εἰς τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας ὁ τῆς ἐγγυήσεως ἐστάθη ἀνεπαρκὴς, καὶ τοῦτο διότι προϊδρευσεν, ὡς ἐξάγεται, εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην πνεῦμα πλατυτέρου διαγωνισμοῦ εἰς τὴν δημοπρασίαν· δὲν ἐζητήθη ἀσφάλεια ἀπέναντι τῶν παραβάσεων τῶν συμφωνιῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐνοικιαστοῦ, εἰμὴ προσωπικὴ ἐγγύησις, καὶ αὕτη ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἀνανεοῦται κατὰ τριετίαν· ἀλλ' ἡ τριετία παρῆλθε καὶ κἀμμία σχεδὸν ἐγγύησις δὲν ἀνανεώθη. Φαίνεται δὲ, ὅτι καὶ αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνοικιάσεις συνωδεύθησαν καὶ προώδευσαν ὑπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὰς περιπετείας, μεθ' ὧν ἐνηργοῦντο κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν καὶ αἱ ἄλλαι ἐνοικιάσεις. Ἐσφαλμένοι ὑπολογισμοί, ἀνάγκαι οἰκογενειακαί, ἔλλειψις τῶν μέσων τῆς καλλιεργείας ἐκ μέρους τῶν ἐνοικιαστῶν, ὀλίγη προσοχὴ καὶ ἐπιτήρησις τῶν κατὰ τόπους ἀρχῶν, ὅλα ταῦτα συνέτεινον ὥστε ν' ἀποτύχῃ τὸ σύστημα τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως, τὸ ὁποῖον εἰς πολλὰ περωτισμένα Κράτη συνέλεσε τόσον στενὰ τοὺς ἐνοικιαστὰς μὲ τὰ ἐνοικιαζόμενα κτήματα, ὥστε ὀλίγον ἢ ποσῶς διαφέρει ἡ κατάστασις τούτων ἀπὸ τὴν τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν. Διὰ τοῦτο μόλις παρῆλθον δύο ἢ τρία ἔτη, καὶ πολλοὶ τῶν ἐνοικιαστῶν ἐζήτησαν τὴν διάλυσιν τοῦ συναλλάγματος. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ νὰ ἀνανεώσωσι τὰς ἐγγυήσεις, ἐντεῦθεν ἡ καθυστέρησις τῶν ἐνοικίων.

Ὑπὸ τοιούτους οἰωνοὺς ἀρξαμένης τῆς ἐνοικιάσεως, ἦτον ἐπόμενον νὰ ῥθίσουν τὰ πράγματα ὅπου σήμερον εὑρίσκονται, μὲ κοινὴν τῶν μερῶν ζημίαν, τοῦ μὲν δημοσίου διὰ τὴν βλάβην

τῶν κτημάτων καὶ τὴν καθυστέρησιν τοῦ μισθώματος, τῶν δὲ ἐνοικιαστῶν, διὰ τὴν ἐξόγκωσιν τοῦ χρέους των καὶ διὰ τὰς ἄλλας ἀποζημιώσεις, μὲ τὰς ὁποίας εἶναι βεβαρυμένοι ὡς ἐκ τῆς παραβάσεως διαφόρων ὅρων τῆς συμφωνίας.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι μεταξὺ τῶν ἐνοικιαστῶν ὑπάρχουν καὶ τινες, οἵτινες ἐνοικιάσαντες εἰς μετρίας τιμὰς, καὶ ἔχοντες ἄλλως τὰ μέσα πρὸς τακτικὴν τῶν κτημάτων καλλιέργειαν, ὠφελήθησαν ἢ τοὐλάχιστον δὲν ἐζημιώθησαν ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως των· ἀλλὰ καὶ οὗτοι ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου δὲν ἐβράδυναν ν' ἀκολουθήσωσι τὸ παράδειγμα τῶν πολλῶν, καὶ ἐντεῦθεν ἡ καθυστέρησις τῶν ἐνοικίων κατέστη σχεδὸν γενικὴ μεταξὺ τῶν διαφόρων τάξεων τῶν ἐνοικιαστῶν. Ἐντεῦθεν ἠναγκάσθη ἡ κυβέρνησις κατὰ τὸ 1840 νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μέτρον τῆς κατασχέσεως τοῦ ἐλαιοκαρποῦ ἐν μέρει ἢ ἐν γένει, κατὰ λόγον τοῦ ἀξιογρέου ἢ τῆς καθυστερήσεως ἑκάστου· ἀλλὰ καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἀπέβη ἀτελεστόρητον, καθ' ὅσον διὰ τῆς κατασχέσεως δὲν ἐκαλύπτετο εἰμὴ μέρος τοῦ χρέους, ἐνῷ τὸ πλεῖστον συνέτρεχεν εἰς τὴν ἐξόγκωσιν τῶν καθυστερούντων τοιουτοτρόπως, ὥστε κατὰ τὸ 1851 τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνεβιβάζετο εἰς τρία περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἐκτὸς τῶν τόκων, οἵτινες σχηματίζουν ἄλλο ποσὸν οὐχὶ εὐκαταῤῥόντητον.

Αὕτη ἐν ὀλίγοις, κύριοι, εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς τριακονταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐλαιώνων· εἶναι δὲ πρόδηλον, ὅτι παραττεινομένης τῆς διαρκείας μιᾶς τοιαύτης καταστάσεως πραγμάτων, τῶν μὲν κτημάτων ἡ τύχη δὲν δύναται νὰ ἦναι εὐνοϊκὴ, ἐνῷ τῶν καθυστερούντων ἡ ἐξόγκωσις θέλει ὑπερβῇ ὅλας τὰς ἀναλογίας. Τὸ σύστημα τῆς κατασχέσεως τῶν καρπῶν εἶναι ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις πλημμελὲς, καθότι ἐνῷ δὲν εἶναι φύσει ἱκανὸς νὰ σταματήσῃ τὸν χειμάῤῥουν τῶν καθυστερούντων, ψυχραίνει καὶ τὸν ὀλίγον ζῆλον τῶν καλλιεργητῶν, καὶ συντρέχει πρὸ πάντων εἰς τὴν ἀπληστίαν τῶν κατασχετῶν.

Ἀφοῦ καλῶς ἐμελέτησε τὴν ὑπόθεσιν τὸ ὑπουργεῖον, πρὶν ἢ προβῇ εἰς μέτρον ὁποιονδήποτε ὁριστικὸν, ἔκρινε καλὸν ν' ἀκούσῃ τὴν θέλησιν καὶ τὰς εὐχὰς τῶν ἐνοικιαστῶν, ἰδίᾳ ἑνὸς ἑκάστου· καὶ τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι ἐχρειάσθησαν ἐπανειλημμέναι προσκλήσεις καὶ νουθεσίαι, διὰ νὰ πεισθῶσι μέγα μέρος ἐξ αὐτῶν νὰ ὑποβάλωσι τὰς εὐχάς των, ἐνῷ ἓν ἄλλο μέρος ἠρνήθη νὰ ἐκφράσῃ οἱανδήποτε γνώμην. Ἐν τούτοις ἐκ τῶν ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἀπαντήσεων, αἵτινες δὲν εἶναι, ὡς ἦτον ἐπόμενον, τῆς αὐτῆς φύσεως,

διακρίνονται δύο πρὸ πάντων εὐχαί· ἡ μία παραδέχεται τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐνοικιάσεως, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ πληρώσωσι τὸ καθυστερούν κεφάλαιον διαιρούμενον εἰς πολυετεῖς δόσεις, ἀπαλλαττόμενοι ὅμως τῶν τόκων· ἡ δὲ ἄλλη περιστρέφεται εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ συναλλάγματος ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς πάντοτε ὅρους, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπότισιν τῶν καθυστερούντων.

Καλῶς ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, οὔτε ἡ μία οὔτε ἡ ἄλλη τῶν εὐχῶν εἶναι ἀπορρίπτεα· ἀπ' ἐναντίας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ὑπουργείου ἀμφότεραι συμφέρει καθ' ὅλους τοὺς λόγους νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βάσεις, ἐὰν θέλωμεν, καὶ πρέπει νὰ θελήσωμεν, νὰ δώσωμεν ὁρθὴν διέξοδον εἰς μίαν ὑπόθεσιν καταστᾶσαν ὡς ἐκ τοῦ πολυχρονίου καὶ τῶν ἄλλων περιπετειῶν πολλὰ δυσχερῆ. Εἶναι προφανές, ὅτι μόνοι οἱ ὠφελούμενοι, ἂν θέλετε, καὶ μὴ ζημιούμενοι ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως δύνανται νὰ στέργωσιν εἰς τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῆς, ἐνῷ οἱ ζημιούμενοι δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν προαίρεσιν. Τὸ δὲ ἀληθὲς συμφέρον τοῦ δημοσίου εἶναι νὰ εὐκολύνῃ καὶ τοὺς πρώτους καὶ τοὺς δευτέρους. Οἱ πρῶτοι λαμβάνοντες τινὰς εὐκολίας, θέλουν εὑρεθῇ εἰς κατάστασιν καὶ τὰ κτήματα νὰ καλλιεργῶσι κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας, καὶ τὰ ἐνοίκια ν' ἀποδίδωσι, καὶ τὰ καθυστερούντα βαθμηδὸν νὰ ἐξοφλήσωσιν, ἐνῷ ἐπιμένοντες εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐνοικιάσεως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δευτέρους, δυνάμεθα μὲν νὰ καταστήσωμεν αὐτοὺς δυστυχεῖς, ἐφαρμόζοντες κατ' αὐτῶν τὴν αὐστηροτέραν καταδίωξιν, δὲν θέλομεν ὅμως δυνηθῆ οὔτε τὰ ἐλαιόδενδρα νὰ διασώσωμεν, οὔτε τὴν ἐξ αὐτῶν πρόσοδον τοῦ δημοσίου, παρελθοῦσαν καὶ μέλλουσαν, νὰ ἐξασφαλίσωμεν. Ὑπὸ τοιούτων σκέψεων ὁρμώμενον τὸ ὑπουργεῖον, συνέταξε τὸ ὑπὸ τὰς ὄψεις σας νομοσχέδιον· ἔχει τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἔπραξε τὸ ὀρθὸν, καὶ πιστεύει ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ δὲν θέλει κάμει περὶ αὐτοῦ ἐναντίαν ἐκτίμησιν.

Μεταβαίνοντες ἤδη εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου, παρατηροῦμεν·

Ἄρθρ. 1.

Κατὰ τὰς ὡρισμένας συμφωνίας μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἐνοικιαστῶν, ἐὰν μετὰ δέκα ἔτη ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐξεπλήρωσε τὰς περὶ καλλιεργείας συμφωνίας του, γίνεται ἔκπτωτος τῆς ἐνοικιάσεως. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἐκπτώσεως εὑρίσκονται ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐνοικιασταί· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον προτιμᾷ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐνοικιάσεως, βάλλει ὅλους εἰς θέσιν νὰ μὴ γίνωσιν ἔκπτωτοι τῆς ἐνοικιάσεως, ὑποβαλλόμενοι

ὅμως εἰς τὰς περιεχομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ ὑποχρεώσεις, αἵτινες ἐνῷ ἐξασφαλίζουσιν ἀρ' ἑνὸς τὸ δημόσιον διὰ τῆς ὑποθηκεύσεως ἀκινήτων κτημάτων, οὐχ ἧττον εἶναι εὐνοϊκαὶ καὶ ὑπὲρ τῶν ἐνοικιαστῶν, ὑποχρεουμένων μόνον εἰς τινας ὑποχρεώσεις, αἵτινες δὲν εἶναι σπουδαῖαι, ἀπαλλαττομένων δὲ τῶν ἄλλων ἀποζημιώσεων, εἰς ἃς ὑπόκεινται κατὰ τὸ συμβόλαιον, ἐὰν ἠμέλησαν τὴν βελτίωσιν τῶν κτημάτων, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἐνοικιασταὶ εὑρίσκονται.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ ἄρθρον 2 κανονίζει τὸν τρόπον τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀνωτέρω ἀποζημιώσεων· τὸ ὁριστικὸν τῆς ἀποφάσεως τῶν πραγματογνωμόνων ἐθεωρήθη, καὶ παρεδέχθη ὡς μέτρον ἐπιεικείας καὶ ταχυτέρας διεξαγωγῆς τοῦ πράγματος.

Ἄρθρ. 3, 4.

Ἐν τοῖς ἄρθροις 3 καὶ 4 κανονίζεται ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς τῶν δόσεων τοῦ ἐνοικίου παρελθόντος καὶ μέλλοντος. Ἡ κτηματικὴ ἐγγύησις ἐτέθη διὰ τὰς παρελθούσας καὶ μελλούσας δόσεις, ὅσαν ἦτο δυνατὸν περιωρισμένη, ἄνευ δὲ τῆς κτηματικῆς ἐγγυήσεως τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου ἤθελον εὑρεθῆ ἐκ νέου ἐκτεθειμένα. Λοιπὸν, ὅτι χορίζεται εἰς τοὺς ὀφειλέτας ὁ ὑπέρογκος καταστὰς τόκος τοῦ παρελθόντος, καὶ ὅτι διὰ τὸ μέλλον ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς τόκων. Ἀπέναντι τοιαύτης ἐπιεικείας ἐδικαιοῦτο τὸ δημόσιον νὰ ζητήσῃ σπουδαίαν τινὰ ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 5.

Ἡ αὐστηρὰ καταδίωξις κατὰ τῶν νέων καθυστερήσεων εἶναι ἀπαραίτητος· ἡ ἀτιμωρησία ἐνίσχυσε παντοῦ τὰ ἁμαρτήματα· ἐὰν εὐθὺς εἰς τὴν πρώτην καθυστέρησιν ἐπήρχετο ἡ αὐστηρὰ καταδίωξις, οἱ ἐνοικιασταὶ ἤθελον εἶσθαι ἐπιμελέστεροι, καὶ ἐντεῦθεν ἡ θέσις ἀμφοτέρων τῶν συναλλαττομένων μερῶν, δὲν ἤθελεν εἶσθαι σήμερον τοσοῦτον περιπεπλεγμένη καὶ δυσχερής.

Ἄρθρ. 6, 7, 8.

Τὰ ἄρθρα 6, 7, 8 περιέχουσι διατάξεις ἐπιεικείας, αἵτινες δὲν χρήζουσι καμμιᾶς ἀναπτύξεως· ἀλλ' ὅσον ἐπιεικὴς πρέπει νὰ ἦναι ὁ νομοθέτης εἰς τοὺς ἐπιμελεῖς καὶ τοὺς εἰλικρινεῖς, ἐπὶ τοσοῦτον ὀφείλει νὰ ἦναι αὐστηρὸς ἐναντίον πάσης ὑπεκφυγῆς ἢ κακῆς πίστεως.

Ἄρθρ. 10.

Οὔτε οἱ ἐγκαταλιπόντες ἀπροστάτευτα καὶ ἀκαλλιέργητα, τὰ ἄπαξ παρ' αὐτῶν ἐνοικιασθέντα εθνικὰ κτήματα δὲν ἀπεκλείσθησαν τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου, μολονότι κατ' αὐτῶν

ἦτο δίκαιον νὰ βαρύνῃ ὅλη ἡ αὐστηρότης τῶν νόμων· διότι ἐγκατέλιπον εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ τυχόντος τὸν δημόσιον πλοῦτον· διὰ τοῦτο ἀφ' ἑνὸς μέρους ἀπαλλάττονται πάσης ὀφειλῆς διὰ τὰ ἔτη, καθ' ἃ δὲν ἐνεμήθησαν τὰ ἐλαιόδενδρα, καὶ τοῦτο εἶναι μεγίστη ἐπιείκεια, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὑποχρεοῦνται ν' ἀποτίσωσι καὶ κεφάλαιον καὶ τόκους, ἐφ' ὅσον εἶχον τὴν νομὴν αὐτῶν· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία συγκρισις μεταξὺ τῶν ὑποχρεώσεων, τῶν ὁποίων κηρύττονται ἀπηλλαγμένοι καὶ τῆς ἐξαιρετικῆς ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους θέσεως, εἰς ἣν τίθενται διὰ τῆς πληρωμῆς ὀλίγων τινῶν τόκων, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἡ ἐξαίρεσις αὕτη ἔχει τὰ ἀποτελέσματά της.

Ἄρθρ. 11.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 11 εἶναι ἡ φυσικὴ συνέπεια ὅλων τῶν προηγουμένων διατάξεων. Ἐνοικιασταὶ, οἵτινες δὲν ἤθελον σπεύσει νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τοσοῦτον εὐνοϊκὰ ὑπὲρ αὐτῶν μέτρα τοῦ νομοθέτου, ἐξηγοῦσι καθαρὰν πρόθεσιν ἀντιβαίνουσαν εἰς ὅλας τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἠθικῆς. Ἐναντίον τοιούτων ἐνοικιαστῶν ἡ αὐστηρότης εἶναι καθῆκον ἀπαραίτητον.

Ἄρθρ. 13.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προΐδῃ τις ἐκ τῶν προτέρων, ποῖα θέλουν εἶσθαι τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα καθιεροῖ τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐνόμισεν ὀρθὸν νὰ περιλάβῃ ἐνταῦθα μέτρον περὶ ὁριστικῆς διαθέσεως τῶν ἐλαιοδένδρων, ὅσα ἤθελον περιέλθει εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου· ἄλλως τε διὰ τὰς ἰδιαιτέρας περιστάσεις, εἰς ἃς εὑρίσκονταί τινες τῶν ἐλαιώνων τούτων, ἰδιαίτερος νόμος πρέπει νὰ κανονίσῃ τὰ περὶ αὐτῶν. Ἐν τούτοις ὅμως τὰ ἐγκαταλελειμμένα ἐλαιόδενδρα καὶ ὅσα ἄλλα ἤθελον προτιμήσει οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ παραιτήσωσι, πρέπει νὰ τύχωσι προχείρως τινὸς προνοίας, τὸ μὲν διὰ νὰ διασωθῶσι, τὸ δὲ διὰ νὰ παρέξωσί τινα πρόσοδον· διὰ ταῦτα ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ διατεθῶσι προσωρινῶς εἴτε δι' ἐνοικιάσεως εἴτε δι' ἄλλων ἐπωφελῶν συμφωνιῶν. Ἡ τελευταία φράσις ἐτέθη συνεπείᾳ γνωμοδοτήσεως ἑνὸς νομάρχου. Τὸ ὑπουργεῖον, ἐνασχολούμενον πρὸ παντὸς ἄλλου εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν σχέσεων μεταξὺ ἐνοικιαστῶν καὶ δημοσίου, δὲν ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ προβῇ εἰς περαιτέρω ἐξετάσεις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἄλλας ἐπωφελεῖς συμφωνίας. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι πράγειρον μέτρον θέλει εἶσθαι ἡ προσωρινὴ ἐνοικίασις τῶν οὕτω μεταβαινόντων εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου ἐλαιοδένδρων, καὶ μόνον ὅταν βεβαιωθῇ τὸ ὑπουργεῖον περὶ τοῦ ἐπωφελεστέρου τῶν ἄλλων

συμφωνιῶν, τότε θέλει προτιμήσει αὐτὰς ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει Β. διατάγματος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο μέτρον θέλει εἶναι τὸ ἐπαναλαμβάνομεν προσωρινὸν, καθότι μετ' ὀλίγον νόμος εἰδικὸς πρέπει νὰ κανονίσῃ ὁριστικῶς καὶ τὰ περὶ τούτων.

Ἄρθρ. 14.

Ἀφοῦ δι' ἄλλου νομοσχεδίου ἐκανονίσθησαν τὰ καθυστεροῦντα ἐκ πολυετῶν ἐνοικιάσεων, τῶν ὁποίων ἡ διάρκεια τῆς ἐνοικιάσεως ἔληξε, δὲν ἦτο δίκαιον νὰ μὴ ἀπαλλύσωσι τῶν αὐτῶν εὐεργετημάτων οἱ πολυετῶς ἐνοικιασταὶ ἄλλων ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων ἡ διάρκεια δὲν ἔληξε μὲν εἰσέτι, λήγει δὲ μετ' ὀλίγον. Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπῆρξαν μέτρα ἐπιεικείας διὰ τοὺς ἄλλους, συνηγοροῦσι καὶ ὑπὲρ αὐτῶν· διὰ ταῦτα αἱ περὶ ἐνοικιαστῶν τῶν ἐλαιώνων διατάξεις, ἐθεωρήθη δίκαιον νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ ὡς πρὸς τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνοικιαστάς.

Δίδων πέρας εἰς τὴν παροῦσαν ἔκθεσιν, ἔχω ἐνδόμυχον πεποίθησιν, Κύριοι, ὅτι δὲν θέλετε ἀρνηθῆ τὴν λευκὴν ψῆφον σας ἐπὶ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον εἶναι εὐεργετικὸν διὰ μίαν τάξιν πολιτῶν, καὶ ὠφέλιμον εἰς τὸ δημόσιον. Λαμβάνω δὲ τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἐπισπεύσητε τὴν ἐπιψήφισίν του, διότι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίας, τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται, εἰμὴ νὰ ἐξακολουθῇ τὰ αὐστηρὰ μέτρα τῆς καταδιώξεως κατὰ τῶν καθυστερούντων ὀφειλετῶν· καὶ ἐντεῦθεν ὄχι μόνον θέλει παρουσιάζεται εἰς τὸ κοινὸν ἀντίφασίς τις μεταξὺ τῶν πράξεων καὶ τῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἐκφράζει ἐνταῦθα ἡ Κυβέρνησις, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ὀφειλετῶν ἐπαναπαυόμενοι εἰς τὰς εὐνοϊκὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου εἶναι πιθανὸν ἀφ' ἑνὸς μέρους νὰ παραμελήσωσιν ὁλοτελῶς τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ προσπαθήσωσι νὰ ὑπεκφύγωσιν ἐκ παντὸς τρόπου πᾶσαν πληρωμὴν χρέους ὡς πρὸς τὸ δημόσιον, ἀγνοοῦντες, ὅτι τοιουτοτρόπως καθιστῶσι δυσχερεστέραν τὴν θέσιν των.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ,
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν

παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἐνοικίασις τῶν πολυετῶς ἐνοικιασμένων ἐλαιοδένδρων, τῶν ὁποίων οἱ ἐνοικιασταὶ δὲν ἐξεπλήρωσαν τὰς περὶ καλλιεργείας καὶ βελτιώσεως αὐτῶν συμφωνίας, δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρι τῆς λήξεως αὐτῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐὰν οἱ ἐνοικιασταὶ αὐτοὶ κηρύξωσιν, ὅτι ἀναδέχονται·

α) Νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ δημόσιον δι' ὑποθήκης κτημάτων διά τε τὰς καθυστερούσας καὶ τὰς μήπω ληξάσας δόσεις τοῦ ἐνοικίου κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις ὁριζόμενα, καὶ

β) Νὰ ἀποζημιώσωσι τὸ δημόσιον διὰ πᾶσαν βλάβην ἢ φθορὰν ἐπενεχθεῖσαν παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων, τῶν ἀντιπροσώπων ἢ τῶν ἐπιστατῶν των εἰς τὰ παρ' αὐτῶν ἐνοικιασμένα ἐλαιόδενδρα δι' ἐκκοπῆς δένδρων, ἐμπρησμοῦ ἢ ἄλλης συμφορᾶς, ὅπως αὕτη ἤθελεν ἐκτιμηθῇ ὑπὸ πραγματογνωμόνων.

Ἡ παραδοχὴ τῶν ἀνωτέρω ὅρων γίνεται διὰ δηλώσεως τῶν ἐνοικιαστῶν ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐκτίμησις τῆς φθορᾶς ἢ βλάβης τῶν ἐλαιοδένδρων γίνεται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὑπὸ δύω πραγματογνωμόνων διοριζομένων τοῦ ἑνὸς παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ἑτέρου παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ. Ἐν περιπτώσει διχογνωμίας τῶν πραγματογνωμόνων τρίτος πραγματογνώμων, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἁρμοδίου πρωτοδικείου, ἀποφασίζει ὁριστικῶς, ἢ παραδεχόμενος θατέραν τῶν γνωμῶν, ἢ σχηματίζων ἰδίαν ἐντὸς τῶν ὅρων τῶν δύω γνωμῶν.

Ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς προσκαλούμενος δὲν διορίσῃ τὸν ἐκ μέρους του πραγματογνώμονα ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ὁ πρόεδρος τοῦ ἁρμοδίου πρωτοδικείου ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου διορίζει αὐτόν.

Περὶ τῆς ἐκτιμήσεως ταύτης συντάσσεται πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ὑπογραφόμενον ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων, καθίσταται ὑποχρεωτικὸν διά τε τὸν ἐνοικιαστὴν καὶ τὸ δημόσιον.

Ἄρθρ. 3. Οἱ παραδεχόμενοι τοὺς ὅρους τοῦ 1 ἄρθρου ἐνοικιασταί, ὀφείλουν διὰ τὰς μήπω ληξάσας δόσεις τοῦ ἐνοικίου νὰ δώσωσιν εἰς ὑποθήκην κτήματα ἀξίας ἴσης μὲ τὸ ἐνοίκιον πέντε ἐτῶν πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου δι' ἐνδεχομένην καθυστέρησιν τοῦ ἐνοικίου, καὶ διὰ πᾶσαν φθορὰν ἢ βλάβην, ἥτις ἤθελε προσγίνει εἰς τὸ κτῆμα ἐκ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῶν περὶ καλλιεργείας καὶ βελτιώσεως συμφωνιῶν.

Ἄρθρ. 4. Διὰ τὰς μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου καθυστερούσας δόσεις, ἐκτὸς τῶν τῆς ὑπερημερίας τόκων, τῶν ὁποίων ἀπαλλάττονται ἐντελῶς, ὑποχρεοῦνται οἱ ἀνωτέρω ἐνοικιασταὶ νὰ προσφέρωσιν εἰς ὑποθήκην κτήματα ἀξίας ὑπερβαινούσης τὸ χρέος ὁλόκληρον καθ' ἓν τρίτον μόνον, καὶ νὰ ἐξοφλήσωσιν αὐτὸ ὁμοῦ μὲ τὸ τυχὸν ποσὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 2, ἀποζημιώσεως εἰς δέκα ἐτησίας ἴσας δόσεις. Ἀλλ' ἐὰν τὸ χρέος ὑπερβαίνῃ μὲν τὰς χιλίας δραχμὰς, ἦναι δὲ κατώτερον τῶν τριῶν χιλιάδων, διαιρεῖται καὶ πληρώνεται εἰς πέντε δόσεις· εἰς τρεῖς δέ, ἐὰν ἦναι κατώτερον τῶν χιλίων δραχμῶν.

Ἑκάστη τῶν δόσεων πληρώνεται ἄνευ τόκου τὴν 15 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους· διὰ πᾶσαν ὅμως καθυστέρησιν ὑποβάλλεται ὁ ὀφειλέτης εἰς τόκον ὑπερημερίας 8 0|0 κατ' ἔτος.

Οἱ θέλοντες νὰ μετάσχωσι τοῦ εὐεργετήματος τῆς διατάξεως ταύτης ὀφείλεται, ὑποχρεοῦνται νὰ προσφέρωσιν ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν τὰ πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης κτήματα, καὶ νὰ παραδώσωσιν εἰς τὸ δημόσιον χρεωστικὰς ὁμολογίας δι' ὅλας τὰς δόσεις.

Οὐδεὶς δὲ τῶν ὀφειλετῶν ἀπαλλάττεται τῆς διοικητικῆς καταδιώξεως, πρὶν ἢ συμμορφωθῇ μὲ τὰς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ διατάξεις.

Ἄρθρ. 5. Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως μιᾶς ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 δόσεων, κατάσχεται ἀνάλογον μέρος ἐκ τοῦ καρποῦ τῶν ἐλαιοδένδρων. Ἐὰν δὲ τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ἐξαρκέσῃ εἰς τὴν ὁλοσχερῆ ἀπότισιν τοῦ καθυστεροῦντος χρέους μετὰ τοῦ τόκου της ὑπερημερίας, κατάσχεται, καὶ ἐκποιεῖται ἀνάλογον μέρος ἐκ τῶν ὑποθήκων κτημάτων, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ τῶν λοιπῶν καταναγκαστικῶν μέτρων τῆς διοικητικῆς καταδιώξεως.

Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιστάσει ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται ν' ἀνα-

πληρώσῃ τὸ ἐκποιηθὲν μέρος τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος δι' ὑποθηκεύσεως ἑτέρων κτημάτων ἀναλόγου ἀξίας.

Ἄρθρ. 6. Τὰς περὶ πληρωμῆς τῶν καθυστερουσῶν δόσεων ἐνεργητικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσι καὶ οἱ ἐνοικιασταί, οἵτινες ἐξεπλήρωσαν τὰς περὶ καλλιεργείας συμφωνίας τῆς ἐνοικιάσεως, ἐὰν συμμορφωθῶσιν ἐμπροθέσμως μὲ τὰ ὁριζόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 1, 3 καὶ 4.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἐνοικιασταί, οἵτινες προτιμῶσι νὰ παραιτηθῶσι τῆς ἐνοικιάσεως, μετέχουσι τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 διαλαμβανομένων ὠφελειῶν, ἐὰν ὑποβάλωσιν ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐγγράφως τὰς παραιτήσεις των, καὶ συμμορφωθῶσιν ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας μὲ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου· ἄλλως καταδιώκονται πρὸς ἀπότισιν ὁλοκλήρου τοῦ καθυστεροῦντος ἐνοικίου καὶ τῶν τόκων αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 8. Οἱ ὑπενοικιασταὶ ἐλαιοδένδρων δύνανται νὰ μεθέξωσι τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου, ὑποβαλλόμενοι εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν πρωτοτύπων ἐνοικιαστῶν, ἐὰν ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ 1 ἄρθρου ὁριζομένης προθεσμίας παρουσιάσωσι δηλωσιν μετὰ τῆς πρὸς τοῦτο ἐγγράφου συγκαταθέσεως τῶν πρωτοτύπων ἐνοικιαστῶν.

Ἄρθρ. 9. Αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 1, 7 καὶ 8 δηλώσεις καὶ παραιτήσεις, ἐπιδίδονται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸν ἁρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον.

Ἄρθρ. 10. Οἱ ἐγκαταλιπόντες τὰ παρ' αὐτῶν ἐνοικιασμένα ἐλαιοδένδρα, δὲν δύνανται νὰ μετάσχωσι τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου, καταδιώκονται δὲ πρὸς ἀπότισιν ὅλων τῶν ὀφειλομένων δόσεων καὶ τῶν τόκων αὐτῶν διὰ τὰ ἔτη, καθ' ἃ ἐνεμήθησαν τὰ ἐλαιόδενδρα.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐτῶν τούτων γίνεται διὰ πρωτοκόλλου, συντασσομένου παρὰ τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου ἢ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 11. Ὅσοι ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 1, 6 καὶ 8 ἐνοικιαστῶν καὶ ὑπενοικιαστῶν δὲν συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, καταδιώκονται πρὸς ἀπότισιν ὅλων τῶν καθυστερουσῶν δόσεων καὶ τόκων, καθὼς καὶ πάσης ἀποζημιώσεως ὀφειλομένης κατὰ τὰς συμφωνίας τῆς ἐνοικιάσεως, ἥτις προσδιορίζεται ὑπὸ πραγματογνωμόνων διοριζομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2, τὸ δὲ συνάλλαγμα τῆς ἐνοικιάσεως

διαλύεται, καὶ τὰ κτήματα περιέρχονται εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 12. Ἡ κατάσχεσις τοῦ καρποῦ τῶν ἐλαιοδένδρων καὶ τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων, καὶ ἡ καταβίωξις τοῦ ὀφειλέτου εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 4, 5, 7, 10 καὶ 11 τοῦ παρόντος νόμου ἐνεργεῖται διοικητικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων νόμων καὶ Β. διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 13. Τὰ ἐλαιόδενδρα, ὅσα περιέλθωσι δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου, μεχρισοῦ δι' εἰδικοῦ νόμου κανονισθῶσιν ὁριστικῶς τὰ περὶ τούτου, θέλουν διατεθῆ, εἴτε δι' ἐνοικιάσεως, εἴτε δι' ἄλλων ἐπωφελῶν συμφωνιῶν γινομένων διὰ δημοπρασίας ἐπὶ τῇ βάσει Β. διατάγματος, ἐκδοθησομένου μετὰ προηγηθεισαν γνωμοδότησιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 14. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 ἕως 10 ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὰ παντὸς εἴδους πωλητέα ἐνοικιασμένα ἐθνικὰ ἢ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ προθεσμία τῆς ἐνοικιάσεως.

Ἄρθρ. 15. Ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ὡσαύτως παρελθὼν καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον, περὶ σχηματισμοῦ τοῦ παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείῳ προσωπικοῦ τῆς δημοσίου οἰκονομίας, μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι !

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν σας τὸ συνταχθὲν νομοσχέδιον περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Ἀπριλίου (11 Μαΐου 1834) Β. διατάγματος εἶχε συσταθῆ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν ἴδιον γραφεῖον τῆς δημοσίου οἰκονομίας ἐπονομαζόμενον, τοῦ ὁποίου τὸ μὲν προσωπικὸν προσδιωρίζετο εἰς τρεῖς συμβούλους, ἕνα μηχανικὸν, δύω γραμματεῖς καὶ ἕνα γραφέα ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ εἰρημένου,

μένου διατάγματος, τὰ δὲ ἔργα περιεγράφοντο ἀκριβῶς εἰς τὰ ἄρθρα 10—50 αὐτοῦ.

Ἡ μιλέτη τῶν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο ἀνατιθεμένων ἀπὸ τὸ σημειωθὲν διάταγμα ἔργων, μαρτυρεῖ τὴν σπουδαιότητα μὲν αὐτῶν καθ' ἑαυτά, τὴν χρησιμότητά των δὲ εἰς ἐπιχείρησιν· ἄλλως τε γνωστὸν καὶ αὐτόδηλον εἶναι, ὅτι ἡ ἐμψύχωσις τῆς γεωργίας, τῆς βιομηχανίας τῶν τεχνῶν, τῆς ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, ἡ προστασία καὶ ὑποστήριξις τῆς πρὸς κοινὴν εὐπραγίαν τεινούσης ἰδιωτικῆς ἐνεργείας διὰ τῆς ἐπαυξήσεως τῆς δημοσίου πίστεως καὶ τῆς βελτιώσεως καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, ἔχουσιν ἄμεσον καὶ σπουδαίαν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν τοῦ κράτους.

Γνωστὸν εἶναι, ὅτι εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν, τὴν πεπροικισμένην μὲν καὶ πλουτοῦσαν ἱκανῶν ἐκτάσεων γαιῶν, στερουμένην ὅμως τῶν ἀναγκαίων βραχιόνων, ἡ αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἡ βελτίωσις τοῦ κλίματος διὰ τῶν ἐποικισμῶν καὶ συνοικισμῶν καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τοῦ ἐδάφους, ἡ εἰσαγωγὴ καὶ διάδοσις ἐντελεστέρων ἐργαλείων καὶ μηχανῶν καὶ ἡ σύστασις παραδειγματικῶν καταστημάτων ἐπὶ τῶν διαφόρων κλάδων, θέλουσι προαγάγει καὶ τὴν ἀτομικὴν καὶ γενικὴν εὐημερίαν, διὰ τῆς προαγωγῆς τῶν ἰδιωτικῶν πόρων καὶ τῆς δι' αὐτῆς αὐξήσεως τῶν δημοσίων, γνωστὸν, ὅτι καὶ ἡ βελτίωσις τοῦ φορολογικοῦ συστήματος καὶ ἡ πραγματοποίησις τῶν ἄλλων, ὅσα ἀνωτέρω ἐξεθήκαμεν, προαπαιτοῦσι τὰς ἀναγκαίας πολιτειογραφικὰς γνώσεις, ἀκριβεῖς χωρογραφικοὺς πίνακας, κτηματολόγια κλπ. κλπ. Καὶ ἡ συλλογὴ δὲ τῶν πρώτων, καὶ ἡ σύνταξις τῶν τελευταίων εἶναι ἐκ τῶν ἔργων τοῦ γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι κατὰ τὸ 1845. ὅτε ἐπεψηφίσθη καὶ ἐξεδόθη ὁ περὶ διοργανισμοῦ τῶν ὑπουργείων νόμος, εἴτε λόγῳ οἰκονομίας, εἴτε, διότι δὲν ὑπελογίσθησαν ἀκριβέστερον αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας, τὸ προσωπικὸν πολλῶν ἄλλων ὑπουργείων εἶχε πολὺ περιορισθῆ, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ ἀνάγκη τοῦ γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας ἐπεμαρτυρήθη πάντοτε, καὶ ἐπέστη μάλιστα ζωηρότερα μετὰ τὴν εἰρημένην ἐποχὴν, διότι μ' ὅλην τὴν δραστηριότητα καὶ τὸν ζῆλον τῶν ὑπηρετούντων ἐν αὐτῷ πολλοὶ ἐκ τῶν σκοπῶν του ἀνεστάλησαν, ἢ δὲν ἐδυνήθησαν εἰς ἐνέργειαν διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ, ἂν καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων ἀπεδείχθη ἀγωνιζόμενον νὰ συνδράμῃ τὰς ἀτομικὰς τῶν κατοίκων προσπαθείας καὶ νὰ κα-

θοδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς τὸν προτιθέμενον σκοπὸν τῶν βελτιώσεων.

Ταῦτα πάντα ἔχων ὑπ' ὄψιν, ἔκρινα ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, διὰ νὰ πραγματοποιηθῶσιν οἱ κοινωφελεῖς σκοποὶ, ὅσους τὸ ἀπὸ 29 Ἀπριλίου 1834 καταστατικὸν τοῦ γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας διαλαμβάνει, καὶ ἀναπτυχθῶσιν οἱ κλάδοι τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας, τοὺς ὁποίους ἀφορᾷ, τὴν ἐκ νέου μὲν διοργάνωσιν τοῦ προσωπικοῦ του, σύμφωνα μὲ τὸ ἀνωτέρω καταστατικόν του, τὴν τροποποίησιν δὲ τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ, σύμφωνα μὲ τὸν ὀργανικὸν τῶν ὑπουργείων νόμον τοῦ 1845 καὶ μὲ τὰς ὑπαρχούσας ἤδη ἀνάγκας, αὐξηθείσας, ὡς γνωστὸν, κατὰ λόγον τῆς πρὸς τὰ πρόσω ἐθνικῆς προόδου κατὰ τὰ δεκαοκτὼ ταῦτα ἔτη, ὅσα ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος τούτου ἀριθμοῦνται. Ἡ τροποποίησις ὅμως αὕτη δὲν ἐπάγει σπουδὴν αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ· διότι τὰ μὲν ἤδη δαπανώμενα εἰς μισθοδοσίαν τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ εἰς τὸ τμῆμα τῆς δημοσίου οἰκονομίας, συνισταμένου εἰς ἕνα τμηματάρχην καὶ δύο γραμματεῖς, ὧν ὁ ἕτερος Α΄. καὶ ὁ ἄλλος Β΄. τάξεως, καὶ εἰς τὰ τῶν δημοσίων ἔργων συμπροσοῦνται, εἰς δραχ. 1,375, τὰ δὲ κατὰ τὸ προτεινόμενον νομοσχέδιον εἰς δραχ. 1,815, ὥστε ἡ αὔξησις τῆς δαπάνης, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς μισθοδοσίας ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως καὶ δύω γραφέων Β΄. τάξεως, οἵτινες δὲν ἐκπίπτουσι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ τοῦ ὑπουργείου, περιορίζεται εἰς δραχ. 790 κατὰ μῆνα, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ἡ δαπάνη αὕτη συγκρινομένη μὲ τὴν ἄλλοτε γινομένην εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας, εἶναι πολλῷ μικροτέρα, διότι καὶ τοῦ διατάγματος τῆς 29 Ἀπριλίου 1834, εἰχον γίνει ὑπερβάσεις, καὶ τὸ γραφεῖον τῆς δημοσίου οἰκονομίας εἶχε καταντήσει νὰ σύγκηται πρὸ τοῦ 1834 ἐκ τεσσάρων συμβούλων, ἑνὸς παρέδρου, δύο γραμματέων, δύο μηχανικῶν καὶ ἑνὸς γραφέως, νὰ δαπανῶνται δ' εἰς μισθοὺς αὐτῶν δραχ. 2,496 κατὰ μῆνα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1852.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΟΙ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν

Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθὴ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ προσωπικὸν τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας συγκειται·

1. Ἐξ ἑνὸς διευθυντοῦ ἔχοντος βαθμὸν καὶ μισθὸν ἐλεγκτοῦ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου·

2. Ἑνὸς ὑποδιευθυντοῦ ἔχοντος βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου Α. τάξεως·

3. Δύο ἀξιωματικῶν τοῦ μηχανικοῦ·

4. Τριῶν γραμματέων Α. καὶ δευτέρας τάξεως.

5. Τριῶν γραφέων Α. καὶ Β'. τάξεως.

Ἄρθρ. 2. Τὸ κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ νόμιν ΑΓ. ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1846 προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ κατὰ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου προσωπικοῦ τοῦ γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας, προσδιορίζεται εἰς τρεῖς τμηματάρχας, ἐννέα ὑπουργικοὺς γραμματεῖς Α. καὶ Β'. τάξεως, καὶ ἐννέα γραφεῖς Α. Β'. καὶ Γ'. τάξεως.

Ἄρθρ. 3. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Ἀὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚ'.

Τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων Βουλευτῶν,

ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα ἐκτὸς τοῦ Β'. καὶ Δ'. μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, προέδρους μὲν τοὺς Φρ. Μαῖρον, Α. Γιουρδὴν, Α. Κονδάκην, Α. Καστανᾶν καὶ Ἰω. Γεωργάραν. Γραμματεῖς δὲ τοὺς Α. Χ. Ἀναργύρου, Χ. Κικίδην, Ἐμ. Ἀντίπαν, Π. Κολποδίνον καὶ Α. Ἐμπειρίκον. Εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τῶν ἀναφορῶν τοὺς Ἰω. Κλίμακαν, Α. Ῥαλλὸν, Γ. Παπασπυρόπουλον, Ζ. Μαραγκὸν καὶ Γ. Περωτὴν· ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἐπιβλητέων ἐπαρχιακῶν φόρων τοὺς Κ. Βλάμην, Δ. Δρόσον, Α. Κορφιωτάκην, Χ. Δημάθαν καὶ Γ. Κάνδιαν· ἐπὶ τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν τοὺς Α. Χ. Ἀναργύρου, Π. Καμπάνην, Κ. Γριβογεώργην, Κ. Βελλὴν, καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτην· ἐπὶ τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν κτημάτων εἰς τὸν ὀθωμανὸν Ὀσὰ Μπραχὸ, τοὺς Στ. Μαυροδήμον, Α. Ῥαλλὸν, Α. Κιζάνην· Γρ. Καπετανάκην καὶ Βελ. Νικολαΐδην· ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης τοὺς Γ. Λογιωταΐδην, Χ. Κικίδην, Ἰω. Κριεζῆν, Α. Παπατσώρην καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτην, ἐπὶ τοῦ περὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων τοὺς Α. Παππᾶ Ἰωάννου, Ἐλ. Καλογερᾶν, Α. Κονδάκην, Θ. Ζαΐμην καὶ Ἠλ. Παπαδαῖον· ἐπὶ τοῦ περὶ καθυστερούντων χρεῶν τοὺς Ἠλ. Δωΐλαν, Θ. Πετρινὸν, Α. Κορφιωτάκην, Α. Αὐγερινὸν καὶ Γ. Περωτὴν· ἐπὶ τοῦ περὶ τῶν πολυετῶς ἐνοικιαθέντων ἐλαιοδένδρων τοὺς Ἠλ. Δωΐλαν, Κ. Σκουρλέτην, Ν. Ματθαίου Ν. Μπούκουραν καὶ Κ. Νταγρὴν· καὶ τέλος ἐπὶ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας τοὺς Ἰω. Δημιανὸν, Στ. Μήτσαν, Α. Κονδάκην, Π. Κολποδίνον καὶ Γ. Γουλιμὴν, προσθέντος τοῦ Ε. ὅτι ἐξελέξατο εἰσηγητὴν καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τὸν Ν. Πετμεζᾶν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ πολιτικῆς δικαιοδοσίας τῶν προξένων, καὶ περὶ συμβάσεως συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν ἡνωμένων Βασιλειῶν τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας μετὰ τῶν συνοδευουσῶν αὐτὰ ἐκθέσεων, ἔχουσι δ' οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὸ περὶ πολιτικῆς δικαιοδοσίας τῶν προξένων νομοσχέδιον.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας νομοσχέδιον, περὶ πολιτικῆς δικαιοδοσίας τῶν προξένων ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ κράτει.

Ἀρχὴ καὶ τέλος τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἶναι ἡ ἐτεροδικία, τοὐτέστι τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἔχουσιν ἐν τῇ Τουρκίᾳ οἱ ὑπήκοοι ἕλληνες, ὅπως καὶ οἱ ὑπήκοοι τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, τοῦ νὰ μὴν ὑπάγωνται εἰς τὰ ἐγχώρια δικαστήρια, ἀλλὰ ν' ἀπολαύωσιν ἰδιαιτέρων προνομίων ὡς πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῶν μεταξύ των διαφορῶν. Τοῦ δικαιώματος τούτου ἐγένετο, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ γίνηται χρῆσις ἐκ μέρους τῶν ἑλλήνων, ἀπ' αὐτῆς τῆς κηρύξεως τῆς Ἑλληνικῆς αὐτονομίας, ἀλλ' αἱ προξενικαὶ ὁδηγίαι, αἵτινες κατὰ πρῶτον τὸ ὥρισαν εἶναι τόσῳ ἀτελεῖς, ὥστε μετ' οὐ πολὺ καὶ ὁ δικαστὴς καὶ ὁ διάδικος εὑρέθησαν ἄνευ ὁδηγοῦ περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀμοιβαίων καθηκόντων των. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ αὐτὸς ὁ ἐξωτερικὸς τύπος τῶν προξενικῶν ὁδηγιῶν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς σπουδαίας καὶ μακρὰς συζητήσεις ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ κύρους των καὶ τῶν ὑποχρεωτικῶν συνεπειῶν των ὡς πρὸς τοὺς δικαζομένους.

Ταχέως λοιπὸν συνησθάνθη ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ κανονίσῃ διὰ τελειοτέρου ὀργανισμοῦ τὴν χρῆσιν τοῦ τοιούτου δικαιώματος, καὶ νὰ δώσῃ συνάμα εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦτο τοιαύτην νομοθετικὴν ἐπισημότητα, ὥστε νὰ καταστήσῃ τὸ κῦρος αὐτοῦ ἀνώτερον πάσης ἀμφιβολίας καὶ συζητήσεως. Πολλαὶ ἐπομένως, καὶ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἀκόμη ἐγένοντο εἰς διαφόρους ἐποχὰς ἀπόπειραι, διακοπεῖσαι ἑκάστοτε ἕνεκεν ἄλλων ἐπελθουσῶν μᾶλλον κεκτεπειγουσῶν ὑποθέσεων. Μόλις δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος μία ἐπιτροπὴ συσταθεῖσα ἐκ νομομαθῶν ἔφερεν εἰς πέρας τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, εἰς τοῦ ὁποίου ἔρχομαι ἤδη τὴν ἐν γένει ἀνάλυσιν, διότι τὰ καθέκαστα αὐτοῦ εἶναι ἀφ' ἑαυτῶν ἀρκούντως σαφῆ.

Εἰς τὴν ἐφαρμογήν του τὸ δικαίωμα τῆς ἐτεροδικίας παρίσταται ὑπὸ δύω διαφόρους ἐπόψεις, πηγαζούσας ἀπὸ τὴν ἀττικὴν κατάτασιν τῶν προσώπων, ἅτινα δύνανται νὰ ἔχωσι μεταξύ των πολιτικήν τινα διαφοράν. Καὶ τῷόντι δὲ, ἢ ὅλοι οἱ διάδικοι θέλουσιν εἶσθαι ἕλληνες, ἢ μόνος ὁ ἐνάγων, ἢ ὁ ἐναγόμενος, ὁ δὲ ἀντίδικός του ἢ ὑπήκοος ξένης τινὸς δυνάμεως ἢ ὑπήκοος ὀθωμανός. Ἐντεῦθεν δὲ προκύπτουσι δύω ἤδη διαδικασίαι, οὐσιωδῶς διαφέρουσαι ἀπ' ἀλλήλων, ἑλλήνων ὑπηκόων πρὸς ἕλληνας, καὶ ἑλλήνων πρὸς ὑπηκόους ὀθωμανούς, ἢ ἄλλης τινὸς δυνάμεως. Ἡ τελευταία περίπτωσις διαφέρει τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν παντὸς κράτους, διότι ἀφορᾷ συμφέροντα καὶ δικαιώματα ἄλλων ἐπικρατειῶν, ἄνευ τῆς συναινέσεως τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ κανονισθῇ ἐκ μονομερείας τοιοῦτον ἀντικείμενον. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ νομοσχέδιον δὲν διαγράφει ἰδιαίτερον τρόπον ἐκδικάσεως τῶν εἰς τὴν προεκτεθεῖσαν δευτέραν κατηγορίαν διαλαμβανομένων ὑποθέσεων, ἀλλὰ παραπέμπει ὡς πρὸς αὐτὰς εἰς τὸν ἐπικρατοῦντα καὶ παραδεδεγμένον τρόπον τῆς ἐκδικάσεώς των.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ ἰδίως τὴν ἐκδίκασιν τῶν μεταξὺ ἑλλήνων διαφορῶν, τὸ νομοσχέδιον πραγματεύεται τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἰς πέντε χωριστὰ τμήματα. Τὸ πρῶτον ἐξ αὐτῶν διαλαμβάνει περὶ τῆς συστάσεως τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐν γένει, καὶ περὶ τῆς συγκροτήσεώς των δι' ἑκάστην δίκην χωριστά, τὸ δεύτερον περὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας, τὸ τρίτον περὶ τῆς ἁρμοδιότητός των, τὸ τέταρτον περὶ ἐξαιρέσεως, καὶ τὸ πέμπτον περὶ διαιτήσεως.

Ὡς πρὸς τὴν σύστασιν τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, τὸ νομοσχέδιον εἶναι πρωτότυπον, καὶ συνάμα περιεκτικὸν πλειοτέρων ἐγγυήσεων διὰ τοὺς δικαζομένους. Κατὰ τοὺς προξενικοὺς ὀργανισμοὺς τῶν ἄλλων ἐπικρατειῶν, οἱ πρόξενοι ἀφ' ἑαυτῶν συγκεντροῦσι τὰ προξενικὰ δικαστήρια, προσλαμβάνοντες κατ' ἰδίαν ἐκλογὴν δύω ἐκ τῶν ὁμοεθνῶν των, ἢ δικάζουσι μόνοι των, ὁσάκις δὲν ἤθελον ὑπάρχει ὁμοεθνεῖς των.

Ἐκτὸς δὲ τούτου διαδικασία ἐξαιρέσεων δὲν ὑπάρχει εἰς οὐδένα αὐτῶν καθιερωμένη, κατὰ τὸ νομοσχέδιον ὅμως καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐξαιρέσεως ἐγένετο δεκτὴ, καὶ ἐκανονίσθη ἐπὶ εὐρυτάτων βάσεων, καὶ τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τῶν μεγάλων του ἐγγυήσεων διεφύλαξεν ὁ νομοθέτης τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκείνας καθ' ἃς πρόκειται περὶ τῶν πολυτιμωτέρων δικαιωμάτων τοῦ πολίτου, καθιερώθη διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων. Καὶ τὰ δύω αὐτὰ πλεονεκτήματα κατέστησαν ἐφικτὰ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἕνεκα τῆς πληθύος τῶν ὑπηκόων, οὓς ἐξαιρετικῶς ἔχει ἐν τῇ Τουρκίᾳ.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διαδικασίαν τὸ νομοσχέδιον συνετάχθη εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀπομακρύνηται, ὅσον ἐνέστι ὀλιγώτερον

ἀπὸ τοὺς πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν Ἑλλάδι δικαστηρίων διαγεγραμμένους τύπους. Ὁ δὲ λόγος ὁ ὑπαγορεύσας τὴν ἀρχὴν ταύτην εἶναι τὸ νὰ δύνωνται οἱ προξενοι, ὡς ἔχοντες νὰ ἐφαρμώσωσι καὶ αὐτοὶ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις, να ὠφελῶνται ἀπὸ τὴν πρόοδον τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐφαρμογῆς τῶν νόμων, ἐνεργουμένην ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστῶν ἐχόντων ἀποκλειστικὴν ἐνασχόλησιν τὸ ἔργον τοῦτο, καὶ εἰδικώτερον παρεσκευασμένων διὰ τὴν ἐπιτυχῆ αὐτοῦ ἐκπλήρωσιν. Ἐγένετο ὅμως παραίτησις τῆς ἀρχῆς ταύτης εἰς τινας περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ διαφορὰ τοῦ τόπου καὶ τῶν περιστάσεων ἐπέβαλλον τὴν ἀνάγκην ἄλλων διατυπώσεων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς διατυπώσεις ταύτας κατεβλέθη ἡ ἀνήκουσα προσοχὴ, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῶσιν ὅσον τὸ δυνατὸν τὰ συμφέροντα καὶ τὰ δικαιώματα τῶν διαδίκων.

Πολλοὺς δισταγμοὺς ἐγείνητε τὸ ζήτημα, ἐὰν τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ γίνῃ δεκτὸν, διὰ τὰς ὑποσουν σημαντικὰς δίκας, ἐάν, λέγω, τὸ δικαίωμα τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἐξασκῆται ἐνώπιον τῶν ἐν Ἑλλάδι δικαστηρίων, ἢ ἐνώπιον εἰδικοῦ τινος δικαστηρίου ἐν τῇ Τουρκίᾳ, δικάζοντος κατ' ἔφεσιν τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις. Τὸ νομοσχέδιον, χωρὶς νὰ νεωτερίσῃ ὡς πρὸς τοῦτο, παρεδέχθη τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα εἰς τὰ λοιπὰ Κράτη τῆς Εὐρώπης, τοῦ νὰ δικάζωνται κατ' ἔφεσιν αἱ πρωτοδίκως διεξαχθεῖσαι ἐρέσιμοι διαφοραὶ παρ' ἑνὸς ἐφετείου τῆς μητροπόλεως. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἐναντίαι εἶχαι ἐξεφράσθησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, παρὰ τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ παρεπιδημούντων Ἑλλήνων, ἀλλὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ προσδιώρισεν ὁριστικῶς ἡ σκέψις, ὅτι ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Λθήναις ἐφετῶν, εἰς ὃ ἀνατίθησι τὸ νομοσχέδιον τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐφέσεων κατ' ἀποφάσεων τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, θέλουσιν εὑρεῖ οἱ διάδικοι πλειοτέρας ἐγγυήσεις, εἰς τὴν ἐξιδιασμένην ἱκανότητα καὶ τὴν ἀκεραιότητα τῶν μελῶν τοῦ ἀνωτέρου τούτου δικαστηρίου.

Ὡς πρὸς τὸν κανονισμὸν τῆς ἁρμοδιότητος τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ σκέψις ὅτι τὰ δικαστήρια ταῦτα εἶναι ἐξαιρετικά, καὶ ὅτι τὴν σύστασίν των δικαιολογεῖ, καὶ ὑποστηρίζει μόνη ἡ ἀνάγκη παρούσης τινος δικαστικῆς ἐξουσίας, διὰ νὰ προστατεύῃ τὰ συμφέροντα καὶ τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων εἰς ξένον Κράτος, ὅπου ἡ ἐγχώριος δικαιοσύνη δὲν τοῖς εἶναι ἐπιτετραμένη, καὶ ἐκείνη τῆς πατρίδος των ἀποβαίνει ἀνωφελὴς ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως. Εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ἑπομένως τούτων δικαιοδοσίαν ἐδόθησαν τὰ

αὐτὰ ὅρια μὲ τὴν ἀνάγκην, ἥτις τὴν ὑπαγόρευσεν, εἰς ὅλας δὲ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις διετηρήθη ἡ κοινὴ δικαιοδοσία τῶν τακτικῶν ἐν Ἑλλάδι δικαστηρίων.

Συμφώνως μὲ τὰς σκέψεις ταύτας ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν προξενικῶν δικαστηρίων·

α'). Ὅλαι αἱ ἐμποσικαὶ διαφοραὶ, διὰ τὸν λόγον ὅτι οἱ τοιαῦται διαφοραὶ, χρήζουσι ταχείας καὶ ἐνίοτε μάλιστα ἀμέσου διεξαγωγῆς·

β'). Ὅλαι αἱ διτφοραὶ οἱ πηγάζουσαι ἀπὸ συναλλάγματα, ἢ ἄλλας πράξεις λαβούσας χώραν ἐν τῇ Τουρκίᾳ, διὰ τὸν λόγον ὅτι εὐκολώτερον δύνανται νὰ προσαχθῶσι τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως, ἢ καὶ νὰ ἑρμηνευθῇ ὁ σκοπὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν·

γ'). Ὅλα τὰ συμβόλαια καὶ ἄλλαι συμφωνίαι, ὅταν ὁ τόπος τῆς πληρωμῆς προσδιορίσθη ἐν τῇ Τουρκίᾳ, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν καὶ ἡ δικονομία παραδέχεται τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐναγομένου, εἰς τὸ μέρος ἔνθα κατὰ ῥητὴν συμφωνίαν ἔμελλε νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ συμβόλαιον·

δ'). Ἡ ἐκτέλεσις ὅλων τῶν παρὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι τακτικῶν δικαστηρίων ἐκδοθεισῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων καὶ τῶν ἐκτελεστῶν δικογράφων.

Ἐκτὸς δὲ τῶν περιπτώσεων τούτων ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν ἁρμοδιότητα τῶν προξενικῶν δικαστηρίων καὶ ὅλα τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίας, ἐκτὸς τοῦ διαζυγίου, διὰ τὸν λόγον ὅτι χρήζουσι ταχυτάτης διεξαγωγῆς. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως διὰ νὰ μὴ δύνανται τις ἐν Ἑλλάδι κατοικῶν νὰ ἀφαιρεθῇ τοῦ φυσικοῦ του δικαστοῦ, ἀναγκαζόμενος ἐναντίον τῶν συμφερόντων του νὰ λάβῃ μέρος, λόγῳ ὁμοδικίας εἰς ἀξιαμένην διαφοράν, ὡρίσθη ἐν τῷ ἄρθρῳ 43. ἵνα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει παραπέμπηται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ἐν Ἑλλάδι ἁρμόδιον δικαστήριον. Ἀλλὰ πάλιν διὰ νὰ μὴ ματαιωθῇ ὁ εὐεργετικὸς σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης, γενομένης μέσον στρεβλοδικίας εἰς τοὺς διαδίκους, διὰ ν' ἀποφύγωσι τὴν ἐξακολούθησιν τῆς δίκης, προσδιωρίσθη προσέτι ὁ καιρὸς ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ προτοβῇ ἡ τοιαύτη ἔνστασις, καὶ ἀντιτεθῇ εἰς τὸ δικαστήριον, τότε μόνον νὰ τὴν παραδεχθῇ, ὁπόταν ἤθελεν εὕρει σπουδαίους τοὺς λόγους τῆς ὁμοδικίας.

Ἡ κατ' ἀνάγκην διαίτησις ἐθεωρήθη περιττὴ ὡς ἐκ τῶν ἄλλων ἐγγυήσεων, τὰς ὁποίας παρέχει ὁ τρόπος τῆς συγκροτή-

σεως τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, καὶ τὸ μέρος ὅπερ λαμβάνουσιν εἰς αὐτὴν οἱ διάδικοι.

Τὸ συνυποσχετικὸν ὅμως διετηρήθη διὰ νὰ διαφυλαχθῇ εἰς τοὺς διαδίκους τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἔχουσι ν' ἀποπερατώσιν ὅπως βούλωνται τὰ ἰδιωτικὰ αὐτῶν συμφέροντα, ὁπόταν δὲν ἐνδιαφέρεται εἰς αὐτὰ ἡ δημοσία τάξις.

Ὡς τελευταία καὶ γενικὴ ἀσφάλεια ἐχορηγήθη εἰς τοὺς διαδίκους ἡ ἐπὶ κακοδικείᾳ ἀγωγή· ἡ ἐγγύησις δὲ αὕτη θέλει χρησιμεύσει διὰ νὰ καταστήσῃ καὶ τὰ μέλη τῶν προξενικῶν δικαστηρίων προσεκτικώτερα περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ, ὡς ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1852.
Ἐν Ὀνόματι τοῦ βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦ. Α'.
Περὶ τῶν διαφορῶν μεταξὺ Ἑλλήνων ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει.

ΤΜΗΜΑ 1.
Προξενικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς διαχείρισιν τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης μεταξὺ ὑπηκόων ἑλλήνων ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει εὑρισκομένων, συνιστῶνται προξενικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρ. 2. Τὰ προξενικὰ δικαστήρια σύγκεινται παρὰ τῶν ἐν

τῷ τόπῳ ἐδρεύοντος γενικοῦ προξένου, ἢ ὑποπροξένου, δικάζοντος μόνου ἢ μετὰ δύο ἄλλων λαμβανομένων διὰ κλήρου, ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἐγκριτωτέρων ἐκ τῶν ἐκεῖ ὁμοεθνῶν.

Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους, συντάττεται διὰ πάσης προξενείου παρὰ τοῦ ἀρμοδίου προξένου κατάλογος, τῶν ἐγκριτωτέρων ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ διαμενόντων ὁμοεθνῶν, περιέχων τὸ πολὺ τριάκοντα ἓξ ὀνόματα καὶ τοὐλάχιστον δώδεκα, τὴν δὲ εἰκοστὴν τοῦ αὐτοῦ μηνός, τὸ βραδύτερον ἐκτίθεται, ἢ τοιχοκολλᾶται πρὸς γνῶσιν πάντων εἰς τὸ προξενικὸν κατάστημα.

Τοῦ καταλόγου τούτου ἀποκλείεται· 1) διὰ βίου μὲν, ὅστις κατεδικάσθη ἕνεκα κακουργήματος ἢ ἕνεκά τινος τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου, διαλαμβανομένων πλημμελημάτων· 2) ἐπὶ ῥητὸν δὲ χρόνον, ὅστις κατὰ τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου διαλαμβανομένας περιπτώσεις κατεδικάσθη εἰς πρόσκαιρον διακοπὴν τῆς πρὸς δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἱκανότητος· 3) ὁ μὴ συμπληρώσας τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του· 4) ὁ μὴ ἔχων ἐλευθέραν τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας του.

Ἄρθρ. 4. Πᾶς Ἕλλην δύναται νὰ κάμῃ παρατηρήσεις περὶ τῶν προσόντων, τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου συμπεριληφθέντων προσώπων, πᾶσα δὲ τοιαύτη παρατήρησις σημειοῦται παρὰ τοῦ προξένου εἰς πρωτόκολλον, ὅπου παραχωρεῖται ὡσαύτως καὶ ἡ γνωμοδότησις αὐτοῦ συντόμως ἠτιολογημένη.

Ἄρθρ. 5. Ἕκαστος κατάλογος, ἀφοῦ ἐκτεθῇ δέκα ἡμέρας, ἀποστέλλεται πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον τὸ βραδύτερον τὴν 1 τοῦ μηνὸς Αὐγούστου, ὁμοῦ μὲ τὰς γενομένας τυχὸν παρατηρήσεις, καὶ συνοδευμένος μὲ ἕτερον πίνακα ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ὁμοεθνῶν, περιγράφοντα τὸ ἐπάγγελμα, τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν κοινωνικὴν αὐτῶν θέσιν.

Ἄρθρ. 6. Κατὰ τῶν ἀμελούντων ὑπαλλήλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις καθηκόντων, ἐπιβάλλεται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου πειθαρχικὴ ποινὴ 50 μέχρι 300 δραχμῶν προκαλουμένης, κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ τῆς παύσεώς των.

Ἄρθρ. 7. Τὸ ὑπουργεῖον μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ καταλόγου ἐπιφέρει ἐπ' αὐτοῦ, ὅσας ἤθελε νομίσει ἀναγκαίας τροποποιήσεις, καὶ τὸν ἐπιστρέφει ἐπιδιορθωμένον καὶ ἐγκεκριμένον πρὸς τὴν ἀποσταλεῖσαν ἀρχήν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ὅλας τὰς κληρώσεις τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους.

Μέχρις ὅτου δ' ἐνεργηθῶσι τὰ περὶ τῶν καταλόγων τούτων, ὁ πρόξενος μόνον θέλει συντάττει τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 ὑπα-

βληθησόμενον εἰς τὸ ὑπουργεῖον καταλογον, τοῦ ὁποίου τοιχοκολληθέντος θέλει ἐξάγεσθαι ἐξ αὐτοῦ διὰ κληρώσεως κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον, ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς πρὸς σύνθεσιν τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὴν προσδιωρισμένην ἡμέραν καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως ἑκάστης νέας διαφορᾶς, ὁ πρόξενος θέτει εἰς τὴν κληρωτίδα, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων, ἢ τοῦ ἐμφανισθέντος ἐξ αὐτῶν, τὰ ὀνόματα τῶν παρόντων ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ προξενείου ἐκ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ περιεχομένων, καὶ ἐξάγει, ἕνα ἕν, τρία ἐξ αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἐκφωνεῖ καὶ τὰ γνωστοποιεῖ εἰς τοὺς διαδίκους. Διὰ πᾶσαν ὅμως κλήρωσιν ἀπαιτεῖται νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν κληρωτίδα ἓξ τοὐλάχιστον ὀνόματα. Ἐὰν δὲ δὲν ἦναι τόσοι παρόντες οἱ ἀνωτέρω, ἡ ὑπόθεσις, ἢ ἀναβάλλεται, ἐὰν ἐλπίζηται ἡ προσεχὴς προσέλευσις νέων δικαστῶν, ἢ παραπέμπεται εἰς τὴν πλησιεστέραν προξενικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρ. 9. Ἐκ τῶν τριῶν κληρωθέντων, οἱ μὲν δύω πρῶτοι συγκροτοῦσι μετὰ τοῦ προξένου, ὡς προέδρου, τὸ προξενικὸν δικαστήριον, ὁ τρίτος προσκαλεῖται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, μόνον ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας κατὰ τὸ ἄρθρον 32.

Ἄρθρ. 10. Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ ἐξαιρέσωσιν ἑκάτερος, ἕνα ἀριθμὸν δικαστῶν. Ἐὰν ὅμως ὁ ἀριθμὸς τῶν δυναμένων νὰ ἐξαιρεθῶσιν εἶναι περιττός, ὁ ὑπολειπόμενος δὲν ἐξαιρεῖται παρ' οὐδενός.

Ὁσάκις ἡ ὑπόθεσις ἀφορᾷ πολλοὺς ἐνάγοντας ἢ ἐναγομένους, ὀφείλουσι νὰ συμφωνήσωσι πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ εἰς αὐτοὺς ἀναλογοῦντος ἀριθμοῦ. Ἂν δὲ τυχὸν δὲν συμφωνήσωσι, προσδιορίζεται διὰ κλήρου ἡ τάξις, καθ' ἣν ἕκαστος αὐτῶν θέλει ἐνεργήσει τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως· εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ παρ' ἑνὸς ἑκάστου δηλωθεῖσα ἐξαίρεσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτική.

Ἄρθρ. 11. Περὶ ἑκάστου ὀνόματος δύναται ὁ ἐνάγων καὶ ἔπειτα ὁ ἐναγόμενος νὰ ἐκφρασθῇ ἐλευθέρως, ἐὰν θέλῃ νὰ ἐξαιρέσῃ τὸν δικαστὴν τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἐκλήχθη. Οὔτε ὁ ἐνάγων οὔτε ὁ ἐναγόμενος ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκθέσωσι τοὺς λόγους τῆς ἐξαιρέσεως.

Ἄρθρ. 12. Ἡ κλήρωσις θεωρεῖται τελειωμένη, ἅμα ἐξαχθῶσιν ἐκ τῆς κληρωτίδος τρία ὀνόματα, κατὰ τῶν ὁποίων δὲν ἐγεινε χρῆσις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξαιρέσεως.

Ἄρθρ. 13. Ἐὰν ἔμειναν εἰς τὴν κληρωτίδα μόνον τρία ὀνόματα, δὲν δύναται πλέον νὰ γείνῃ ἄλλη ἐξαίρεσις.

Μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν διαδίκων, ὁ ἕτερος δὲν δύναται νὰ ἐξαιρέσῃ πλέον τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐτὸν, ἐὰν ὁ ἀντίδικός του ἦτο παρών.

Ἄρθρ. 14. Περὶ τῆς κληρώσεως συντάττεται ἀκριβὴς ἔκθεσις, καὶ προσδιορίζεται παρὰ τοῦ προξένου κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν ἡ ἡμέρα καὶ ὥρα τῆς προφορικῆς συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως, τὸ βραδύτερον ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως.

Διὰ τὴν συζήτησιν ταύτην οἱ μὲν δικασταὶ συγκαλοῦνται διὰ προφορικῆς ἢ ἐγγράφου εἰδοποιήσεως τοῦ προξένου, οἱ δὲ διάδικοι ἐμφανίζονται αὐτόκλητοι.

Ἄρθρ. 15. Οἱ κληρωθέντες δικασταὶ πρὶν ἢ ἐπιληφθῶσι τῶν καθηκόντων των δίδουσιν ἐφάπαξ μόνον, καὶ χωρὶς ὁ ὅρκος νὰ ἐπαναλαμβάνηται εἰς πᾶσαν διαφοράν, ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου, τὸν ἑξῆς ὅρκον.

« Ὀμνύω νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸν Σύνταγμα, τηρῶν ἀκριβῶς καὶ ἀπαρασαλεύτως τοὺς ὅρους αὐτοῦ καὶ τοὺς νόμους τοῦ βασιλείου, καὶ διαχειρίζων εὐσυνειδότως τὴν ἐμπιστευθεῖσαν μοι ὑπηρεσίαν. »

Περὶ ἑκάστης ὁρκοδοσίας συντάττεται πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον παρακατατίθεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ προξενείου.

Ἄρθρ. 16. Ὁσάκις ἤθελε καθηστερήσει ἡ ἔγκρισις τοῦ καταλόγου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 7. ἡ κλήρωσις θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐκ τοῦ ἐγκεκριμένου καταλόγου τοῦ προηγουμένου ἔτους.

ΤΜΗΜΑ. 2

Διαδικασία.

Ἄρθρ. 17. Ὁ θέλων νὰ εἰσαγάγῃ τὴν διαφοράν του ἐνώπιον τῶν κατὰ τὴν Τουρκίαν προξενικῶν δικαστηρίων ὀφείλει ν' ἀποταθῇ πρὸς τὴν προξενικὴν ἀρχήν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας εἶναι παρὼν ὁ ἀντίδικός του. Δι' ἐγγράφου ἀναφορᾶς. Ἡ ἀναφορὰ αὕτη θέλει διαλαμβάνει τὸ ὄνομα, τὸ ἐπίθετον καὶ τὴν διαμονὴν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου, τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς, αἰτησιν ἀκριβῶς ὡρισμένην, καὶ συνοπτικὴν ἔκθεσιν τῶν λόγων, ἐφ' ὧν αὕτη στηρίζεται. Ἐκτὸς δὲ τούτου θέλει περιέχει τὴν προσήκουσαν τοῦ τόπου καὶ χρόνου σημείωσιν, καὶ θέλει εἶναι ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ, ἢ ἐὰν ἤθελε συνταχθῇ ἐν τῷ προξενείῳ παρὰ τοῦ συντάξαντος αὐτὴν ὑπαλλήλου.

Ἄρθρ. 18. Τὰ ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα ἐπισυνάπτονται ἐν ἀντιγράφῳ, οἱ δὲ ἐξετασθησόμενοι μάρτυρες σημειοῦνται ἐν τῇ ἀναφορᾷ, καὶ ἐὰν ὁ ἐνάγων δὲν διαμένῃ ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ προξενείου, πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεται ἡ ἀναφορά, θέλει περιέχει

αὐτὴ καὶ τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου αὐτόθι διαμένοντος, εἰς τὸν ὁποῖον θέλουσι γίνεσθαι ὅλαι αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας κοινοποιήσεις καὶ ἄλλαι ἐπιδόσεις.

Ἄρθρ. 19. Ἐὰν ἐναντίον τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένων παραλειφθῇ ὁ διορισμὸς ἀντικλήτων, γίνονται αἱ ἐπιδόσεις ἐπὶ μὲν τῶν συνήθων ὑποθέσεων εἰς τὸν διάδικον αὐτὸν, ἐπὶ δὲ ἐμπορικῶν καὶ ἄλλων συναπτικῶν ὑποθέσεων εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ προξενείου, ὅπου καὶ παρακατατίθενται τὰ ἔγγραφα. Οἱ δὲ παραβάται διάδικοι καταδικάζονται προσωρινῶς εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἕνεκα τούτου γενομένων ἐξόδων καὶ ζημιῶν.

Ἄρθρ. 20. Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐφαρμόζονται, καὶ ἐὰν ὁ ἐναγόμενος παρέλειψεν εἰς τὸ ἀπολογητήριόν του τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου.

Ἄρθρ. 21. Ὁ πρόξενος λαμβάνων τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 ἀναφορὰν προσδιορίζει ἐπ' αὐτῆς, ἀφοῦ κατὰ πρῶτον πληροφορηθῇ ἐξεταζων καὶ τὸ βιβλίον τῶν διαβατηρίων, ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἶναι παρὼν εἰς τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του μέρη, σύντομον προθεσμίαν πρὸς ἀπάντησιν τοῦ ἐναγομένου καὶ ἡμέραν καὶ ὥραν ῥητὴν πρὸς ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων ἐνώπιόν του· διατάττει δὲ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης πρὸς τὸν ἐναγόμενον ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐνάγοντος διά τινος ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ προξενείου ἢ δι' οὗ τινος ἄλλου ἤθελε διορίσει ἐπὶ τούτῳ.

Ἄρθρ. 22. Εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ προθεσμιῶν, θέλουσι λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν ἡ ἀπόστασις τῆς διαμονῆς τοῦ ἐναγομένου, τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας καὶ ἡ σημαντικότης τῆς ὑποθέσεως.

Ἡ πρὸς ἐμφάνισιν προθεσμία ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπεδόθη ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸν ἐναγόμενον, καὶ δὲν δύναται νὰ ἦναι οὔτε βραχυτέρα τῶν πέντε ἡμερῶν διὰ τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, καὶ δέκα διὰ τὰς πολιτικὰς, οὔτε μακροτέρα τῶν τριάκοντα διὰ τὰς ἐμπορικὰς καὶ τεσσαράκοντα διὰ τὰς πολιτικάς.

Ἐὰν ὅμως ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἐπίκειται κίνδυνος, ὁ πρόξενος ἔχει δικαίωμα, γενομένης πρὸς αὐτὸν αἰτήσεως, νὰ συντέμῃ τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν, καὶ νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν εἰσέτι ἡμέραν εἰς ὥραν ῥητὴν, ἐὰν ἦναι δυνατὴ ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀναφορᾶς καὶ ἡ ἐμφάνισις αὐτῶν.

Ἄρθρ. 23. Αἱ ἐπιδόσεις γίνονται πάντοτε εἰς τὸ πρόσωπον τῶν διαδίκων, τῶν ἀντικλήτων ἢ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν ἢ εἰς τὴν οἰκίαν των.

Ἄρθρ. 24. Ἐὰν ὁ διάδικος δὲν ἦναι παρὼν ἐν τῇ οἰκίᾳ του κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐπιδόσεως, γίνεται αὕτη εἰς ἕνα ἐκ τῶν συνοίκων του.

Μὴ ὑπάρχοντος δὲ τοιούτου, ἢ ἀρνουμένου, ἢ μὴ δυναμένου νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἐπιδοτήριον, γίνεται ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν ἐπίδοσιν, ἥτις ὑπογράφεται παρ' αὐτοῦ καὶ δύω μαρτύρων, εἰς δυνατὸν ὁμοεθνῶν.

Μνεία τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως γίνεται ἐπὶ τοῦ ἐπιδιδομένου ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον ἀρίνεται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διαδίκου.

Ἄρθρ. 25. Ἐὰν ὁ διάδικος εὑρίσκηται ἐντὸς πλοίου, καὶ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἐπιδοτήριον, ἡ ἐπίδοσις ἐνεργεῖται εἰς ἕνα ἐκ τοῦ πληρώματος, ἢ ἀρνουμένου καὶ τούτου, συντάττεται ἔκθεσις κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένα.

Ἄρθρ. 26. Τὸ ἐπιδοτήριον θέλει περιγράφει ἀκριβῶς·

1) Τὸ ἐπιδοθὲν δικόγραφον ἢ τὴν ἐπιδοθεῖσαν ἀναφορὰν ἢ ἀπόφασιν·

2) Τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐπιδόσεως·

3) Τὸν ἄνθρωπον, εἰς ὃν παρεδόθη, ἢ τὸν τόπον, ἔνθα ἀφέθη· θέλει δὲ εἶναι προσέτι χρονολογημένον καὶ ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἐπιδίδοντος καὶ τοῦ παραλαμβάνοντος διαδίκου, ἢ ἀρνουμένου ἢ μὴ δυναμένου τούτου νὰ ὑπογράψῃ, συντάττεται περὶ τούτου πρᾶξις ἐνώπιον δύω μαρτύρων πρωτυπογραφομένων, καὶ θεωρεῖται ἡ τοιαύτη ἐπίδοσις ὡς εἰς τὸ πρόσωπον αὐτὸ τοῦ διαδίκου γενομένη.

Ἐπὶ τοῦ ἐπιδιδομένου ἐγγράφου θέλει σημειοῦσθαι παρὰ τοῦ ἐπιδιδόντος ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιδόσεως ἐπὶ ποινῇ προστίμου 50—200 δραχμῶν, ἐπιβαλλομένου παρὰ τοῦ προϊσταμένου ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 27. Τὸ ἔγγραφον τῆς ἀπολογίας τοῦ ἐναγομένου θέλει περιέχει·

1) Ὅλας τὰς ἀναβλητικὰς καὶ ἀνατρεπτικὰς ἐνστάσεις·

2) Τὴν εἰς τὴν ἀγωγὴν ἀπάντησιν,

3) Τὴν ὑπάρχουσαν τυχὸν ἀνταγωγήν,

4) Τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθ. 20.

Ἄρθρ. 28. Μετὰ τὴν ἀπολογίαν ἄλλη διαμοιβὴ ἐγγράφων δὲν γίνεται, καὶ, ἐὰν γείνῃ, δὲν ἀποδίδονται τὰ ἔξοδα οὐδὲ ἀναβάλλεται ἡ περαιτέρω ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως.

Εἰς τὰς ἐμπορικὰς καὶ ἄλλας συναπτικὰς ὑποθέσεις ἀπολογία δὲν ἀπαιτεῖται. Ἐὰν ὅμως γείνῃ, δὲν ἀποδίδονται τὰ ἔξοδα, οὐδὲ ἀναβάλλεται ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρ. 29. Κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀναφορᾷ ὑπὸ τοῦ προξένου προσδιορισθεῖσαν συνεδρίασιν ἐμφανιζομένων τῶν διαδίκων ἢ τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ἐνεργοῦνται τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 καὶ ἑπόμενα ὡρισμένα.

Μηδενὸς δὲ ἐκ τῶν διαδίκων ἐμφανισθέντος, ὁ ἔχων συμφέρον

ὀφείλει νὰ προσκαλέσῃ δι' ἀναφορᾶς του κοινοποιουμένης πρὸς τὸν ἀντίδικόν του τὸν προσδιορισμὸν ἄλλης συνεδριάσεως.

Ἄρθρ. 30. Ἡ περαιτέρω ἐν τῷ ἐκκοπτηρίῳ διαδικασία γίνεται ἐπὶ μὲν τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων κατὰ τὸ ἄρθρ. 728 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ὑποθέσεων κατὰ τὰ ἄρθρα 580—611 καὶ 625—633, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, ὅσα αὐτόθι διετάχθησαν περὶ εἰσαγγελέων.

Ἄρθρ. 31. Τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων γράφοντες παρὰ τοῦ γραμματέως τοῦ προξενείου, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου παρ' οὗτινος ὁ πρόξενος ἤθελε διορίσει ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὰ ἄρθρα 175 καὶ ἑπόμενα τῆς πολ. δικονομίας ἡ δὲ ἀπόφασις συντάσσεται κατὰ τὰ ἄρθρα 182, 183 καὶ 184.

Ἄρθρ. 32. Ἡ ἀπόφασις σχηματίζεται κατὰ πλειονοψηφίαν. Ἐὰν ὅμως κατὰ τὴν ψηφοφορίαν σχηματισθῶσι πλείονες τῶν δύο γνωμῶν, προσκαλεῖται, χωρὶς νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ συζήτησις τῆς ὑποθέσεως, ὁ τρίτος κληρωθείς, ὅστις ὀφείλει κατὰ τὴν γενομένην διάκεψιν νὰ συμφωνήσῃ μὲ μίαν τῶν ὑπαρχουσῶν γνωμῶν. Ὅλαι αἱ γνῶμαι σημειοῦνται εἰς τὰ πρακτικά, ἡ δὲ ἀπόφασις ὑπογράφεται παρ' ὅλων.

Ἄρθρ. 33. Οἱ μάρτυρες καλοῦνται αὐτοπροσώπως ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἔχοντος συμφέρον διαδίκου διὰ ἐπιταγῆς τοῦ προξένου. Οἱ ὑπήκοοι ἑλληνες ἀπειθείας καὶ καταδικάζονται παρὰ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου εἰς πρόστιμον ἀπὸ 50 μέχρι 200 δραχμῶν, καὶ εἰς τὴν διὰ βίας προσαγωγήν, ὅταν ἄνευ ἀποχρώντων λόγων δὲν ἐμφανισθῶσιν, ἐπιφυλαττομένου κατ' αὐτῶν καὶ τοῦ δικαιώματος τῶν πολιτικῶν ἐποζημιώσεων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 315 τῆς πολ. δικονομίας, ὡς πρὸς δὲ τοὺς ξένους, εἴτε ὑπήκοοι τῆς Τουρκίας εἶναι, εἴτε ἄλλης δυνάμεως, θέλει ἐνεργεῖσθαι ὅ,τι καὶ αἱ λοιπαὶ προξενικαὶ ἀρχαὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων πράττουσιν εἰς τοιαύτην περίπτωσιν. Μὴ κατορθωθείσης δὲ τῆς ἐμφανίσεώς των, γίνεται ἡ περαιτέρω ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως μὲ τὰς παρὰ τῶν διαδίκων τυχὸν προσαχθείσας ἄλλας ἀποδείξεις.

Ἄρθρ. 34. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, ἐπιτρέπεται μόνον τὸ ἐνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον εἰς τὰς αὐτὰς περιπτώσεις κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ ἐντὸς τῶν αὐτῶν προθεσμιῶν, τῶν προβλεπομένων ἀπὸ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν.

Ἡ ἔφεσις ἐκδικάζεται πάντοτε ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν θεωρουμένων τῶν τοιούτων ἐφέσεων ὡς κατεπειγουσῶν.

Ἡ μεταρρυθμίζουσα ἀπόφασις ἐκτελεῖται παρὰ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν καὶ παρ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἀπαγγειλασῶν τὴν προσβληθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 35. Ἔφεσις δὲν ἐπιτρέπεται κατὰ τῶν παρεμπιπτουσῶν καὶ αὐτῶν τῶν προδικαστικῶν ἀποφάσεων τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, εἰμὴ μετὰ τὴν οὐσιαστικὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 36. Ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις γίνεται ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ μόνων τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐφετῶν, καὶ ἐκδικάζεται κατὰ τὰς περὶ ἀναιρέσεως διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἄρθρ. 37. Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις τῶν προξενικῶν ἀποφάσεων, γίνεται διὰ κατασχέσεως τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου καὶ κατὰ τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις διὰ προσωπικῆς κρατήσεως. Ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν θέλουσιν ἰσχύει ἐν γένει αἱ διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας καθ' ὅσον εἶναι ἐφικτὴ ἡ ἐφαρμογή των. Αἱ δημοσιεύσεις ὅμως θέλουν γίνεσθαι διὰ τοιχοκολλήσεως ἐν τῷ Προξενείῳ, ἔνθα δὲν ἤθελον ὑπάρχει ἐγχώριοι ἐφημερίδες· ὁ δὲ πλειστηριασμὸς θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ παρουσίᾳ οὗτινος ὁ πρόξενος ἤθελε διορίσει ἐπὶ τούτῳ.

Ἄρθρ. 38. Ὁ προκαλῶν δικαστικήν τινα πρᾶξιν διάδικος προπληρώνει τὰ ἔξοδα κατὰ τὴν προξενικὴν διατίμησιν. Πᾶσα δὲ ὁριστικὴ ἀπόφασις διατάσσει περὶ τῆς πρὸς ἀπότισιν τῶν ἐν τῇ κυρίᾳ καὶ τῇ παρεμπιπτούσῃ δίκῃ ἐξόδων ἀμοιβαίας ὑπογρεώσεως καὶ περὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῶν.

Ἄρθρ. 39. Πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ποσότητος τῶν ἀποδοτέων ἐξόδων, ὀφείλει ἕκαστος τῶν διαδίκων νὰ ὑποβάλῃ τὸ βραδύτερον μετὰ τῶν ἐγγράφων πραγμάτων του, τὸν κατάλογον τῶν ἐξόδων. Τὰ ἔξοδα ταῦτα ἐκκαθαρίζονται καὶ ἡ ἐπιβαρύνουσι τὸν ἡττώμενον διάδικον, ἢ μετριάζονται, ἢ συμψηφίζονται κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας.

Ἄρθρ. 40. Οἱ πρόξενοι δύνανται ν' ἀναθέσωσι τὰ ἔργα τοῦ κλητῆρος παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τὸ ὁποῖον προεδρεύουσιν, εἰς ὃν τινα ἤθελον ἐγκρίνει, ἀφοῦ προηγουμένως τὸν ὁρίσωσι. Τὰ τελῶν τῶν παρὰ τῶν μὴ ὑπὸ μισθὸν κλητήρων ἐνεργουμένων πράξεων ἀνήκουσιν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους.

ΤΜΗΜΑ 3.

Ἁρμοδιότης.

Ἄρθρ. 41. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ὑπάγονται·

α') Ὅλαι αἱ ἐμπορικαὶ διαφοραί·

β') Ὅλαι αἱ διαφοραὶ αἱ πηγάζουσαι ἀπὸ συναλλάγματα ἢ ἄλλας πράξεις λαβούσας χώραν ἐν τῇ Τουρκίᾳ·

γ') Ὅλα τὰ συμβόλαια καὶ ἄλλαι συμφωνίαι, ὅταν ὁ τόπος τῆς ἐκτελέσεως των προσδιωρίσθη ἐν τῇ Τουρκίᾳ.

δ') Ἡ ἐκτέλεσις ὅλων τῶν παρὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι τακτικῶν δικαστηρίων ἐκδοθεισῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων καὶ τῶν ἐκτελεστῶν δικαιογράφων, ὅταν ἡ ἐκτελεστέα ἀπόδοσις ἦναι βεβαία, δηλ. μὴ ἐξαρτωμένη πλέον ἐξ οὐδεμιᾶς συμφωνίας καὶ προσδιορισμένη κατά τε τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιόν.

Ἄρθρ. 42. Ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διατάξεων, ὁ πρόξενος ἐκδικάζει μόνος κατὰ τοὺς περὶ εἰρηνοδικῶν διαγεγραμμένους τύπους καὶ ἀνεκκλήτως, ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 300 δραχ. τὰς δὲ λοιπὰς μετὰ δύω ἄλλων δικαστῶν, λαμβανομένων διὰ κλήρου κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 8 καὶ ἑπόμενα ὡρισμένα.

Ἄρθρ. 43. Πᾶς ἐνάγων δύναται νὰ ἐκλέξῃ ἢ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν ἐν Ἑλλάδι δικαστηρίων ἢ ἐκείνην τῶν προξενικῶν. Ὁ ἅπαξ ὅμως ἐκλέξας τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην δικαιοδοσίαν δὲν δύναται νὰ παραιτηθῇ αὐτῆς. Πᾶς δ' ἐναγόμενος ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἐκείνου τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὁποίου διέμενε, καὶ ἦτο παρὼν, καθ' ὃν καιρὸν ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῆς διαδικασίας διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 ἀναφορᾶς, καὶ ἂν ἀκολούθως ἤθελε μεταβάλῃ διαμονήν. Οἱ πλοίαρχοι ὅμως καὶ οἱ μετερχόμενοι τὴν ταυτιλίαν δύνανται νὰ ἐναχθῶσιν, ὅπου καὶ ἂν τοὺς ἐπιβοθῇ ἡ ἀγωγή.

Ἄρθρ. 44. Ὑπαρχόντων πολλῶν ὁμοδίκων διαμενόντων εἰς διάφορα τῆς Τουρκίας ἢ τῆς Ἑλλάδος μέρη, οἵτινες πρέπει νὰ κοινονήσωσι τὴν δίκην, δύναται ἕκαστος τῶν ἐναγόντων ἢ τῶν ἐναγομένων νὰ ζητήσῃ τὴν παραπομπὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἐν Ἑλλάδι ἁρμόδιον δικαστήριον. Ἡ παραπομπὴ αὕτη τότε ἐπιτρέπεται, ὅταν ζητηθῇ πρὸ πάσης ἄλλης ἐνστάσεως ἐκτὸς τῆς περὶ ἐξαιρέσεως, καὶ οἱ λόγοι τῆς ὁμοδικίας ἐξετασθέντες παρὰ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου εὑρεθῶσι σπουδαῖοι.

Ἄρθρ. 45. Ὅλα προσέτι τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίας, περὶ ὧν προβλέπουσι τὰ ἄρθ. 640 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτ. δικονομίας, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, καὶ ἐκδικάζονται κατὰ τοὺς αὐτόθι διαγεγραμμένους τύπους, ἐξαιρέσει μόνου τοῦ διαζυγίου.

ΤΜΗΜΑ 4.

Ἐξαίρεσις.

Ἄρθρ. 46. Οἱ Πρόξενοι, οἱ ὑποπρόξενοι, οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί, οἱ γραμματεῖς τῶν προξενείων δύνανται νὰ ἐξαιρεθῶσιν, ἢ νὰ ἐξαιρέσωσιν αὐτούς.

1) Ἐὰν ἔχωσιν ἄμεσον συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης.
2) Ἐὰν ἦναι συγγενεῖς ἑνὸς τῶν διαδίκων μέχρι τοῦ 4ου. βαθμοῦ.

3) Ἐὰν μέ τινα τῶν διαδίκων ἦναι συνδεδεμένοι μὲ στενὴν οἰκιακὴν καὶ συνδιαιτητικὴν σχέσιν, ἢ τοὐναντίον ἔχωσι μετὰ τοῦ ἐξαιροῦντος ἀποδεδειγμένην ἔριδα ἢ ἔχθραν.
4) Ἐὰν εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν μέλλωσι νὰ παρουσιασθῶσιν ὡς μάρτυρες.

Ἄρθρ. 47. Τὴν ἐξαίρεσιν πρέπει νὰ προβάλῃ τις πάντοτε πρὶν ἐκουσίως ἀναλάβῃ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα· ἑπομένως, ὁ μὲν ἐνάγων πρὸ τῆς παραδόσεως τῆς ἀγωγῆς, ὁ δὲ ἐναγόμενος, πρὶν ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀπολογίαν του, κατὰ πᾶσαν δὲ περίπτωσιν, πρὸ πάσης ἐνστάσεως, καὶ πρὸ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἀναρμοδιότητος· ὅστις ἑπομένως θέλει νὰ μεταχειρισθῇ προξενικόν τινα ὑπάλληλον ὡς μάρτυρα κατά τινα ὑποθεσιν εἰσαχθεῖσαν ἢ προκειμένην νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ δικαστήριον, τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ μέρος, ἀναγγέλει τοῦτο κατὰ τὴν ἤδη ὡρισμένην ἐποχὴν, ἄλλως, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ μάρτυρος τούτου.

Ἄρθρ. 48. Τότε μόνον γίνεται ἡ ἐξαίρεσις καὶ βραδύτερον ἀκόμη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας, ὅταν οἱ λόγοι τῆς ἐξαιρέσεως προῆλθον μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς διαδικασίας, ἢ ἐγένοντο μετὰ ταῦτα γνωστοὶ εἰς τὸν διάδικον, καὶ ὅταν τοῦτο δύναται νὰ βεβαιωθῇ προσηκόντως. Ἐὰν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτης ἡ ἐξαίρεσις γίνει δεκτὴ, δύνανται, ἀλλὰ μόνον κατ' αἴτησιν τοῦ ἐξαιροῦντος, νὰ κηρυχθῶσιν ἄκυροι ἐκεῖναι αἱ πράξεις τῆς προηγηθείσης διαδικασίας, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν ἀφοῦ προέκυψεν ὁ περὶ ἐξαιρέσεως λόγος, καὶ εἰς τὰς ὁποίας συνέπραξεν ὁ ἐξαιρούμενος δικαστής.

Ἄρθρ. 49. Εἰς τὴν περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησιν πρέπει νὰ περιέχωνται οἱ λόγοι, καὶ νὰ ἦναι τοὐλάχιστον βεβαιωμένοι. Ἡ αἴτησις ἐγχειρίζεται, ἐὰν πρόκηται περὶ προξενικοῦ τινος ὑπαλλήλου εἰς τὸν νόμιμον αὐτοῦ ἀναπληρωτὴν, ἢ ἐξαιρουμένου καὶ τούτου ἢ μὴ ὑπάρχοντος, εἰς τὸν πρῶτον ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ ἄρθ. 7 ἐγγεγραμμένον ἐκ τῶν παρόντων μελῶν αὐτοῦ. Κατὰ τούτου δὲ δὲν εἶναι δεκτὴ καμμία ἐξαίρεσις.

Ἄρθρ. 50. Ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ προξένου λαμβάνων τὴν ἀναφοράν, προσδιορίζει ἐπ' αὐτῆς βραχυτάτην προθεσμίαν πρὸς ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων, καὶ διατάττει τὴν πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸν ἐξαιρούμενον ἐπίδοσιν, ὅστις ὀφείλει ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως ν' ἀπέχῃ ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων του.

Ἄρθρ. 51. Κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν κληροῦται προξενικὸν δικαστήριον, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθρ. 8 καὶ ἑπόμενα τοῦ παρόντος νόμου, τὸ ὁποῖον ἐκδικάζει τὴν ἐξαίρεσιν κατὰ τὰς περὶ

αὐτῆς διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ προξένου.

Ἄρθρ. 52. Ἐὰν ἡ περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησις ἐγχειρισθῇ πρός τινα τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐγκριτωτέρων ἐγγεγραμμένων μετὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 49 περὶ ἐπιδόσεως τῆς αἰτήσεως ὡρισμένων, κληροῦνται παρ' αὐτοῦ τέσσαρες, ἀντὶ τριῶν, ἐκ τοῦ καταλόγου πρὸς σύστασιν δικαστηρίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρώτου ἐκ τῆς κληρωτίδος ἐξαχθέντος, καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐκδικάζει τὴν ἐξαίρεσιν. Τοῦ δικαστηρίου τούτου δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ μέρος ὁ ἐνεργήσας τὴν κλήρωσιν.

Ἄρθρ. 53. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ἐὰν ἡ ἐξαίρεσις γείνῃ δεκτή, τὸ αὐτὸ δικαστήριον, τὸ ἐκδικάσαν αὐτήν, ἐκδικάζει καὶ τὴν ὑπόθεσιν. Ἐὰν ἡ ἐξαίρεσις ἀπορριφθῇ, καὶ ἡ ὑπόθεσις ἐπανέρχεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐξαιρεθέντος, καὶ ὁ ἐξαιρέσας καταδικάζεται εἰς τὰ ἔξοδα, καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς ἀποζημιώσεις.

Ἄρθρ. 54. Αἱ περὶ ἐξαιρέσεως ἀποφάσεις εἶναι ἀνέκκλητοι, οἱ δὲ πρόξενοι ὀφείλουσι νὰ ἐκτελῶσιν, ὁσάκις ἐξαιρεθῶσιν ἢ ἐξαιρέσωσιν ἑαυτούς, τὰς ἀποφάσεις τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου. Ὅλοι δὲ οἱ κλητῆρες καὶ λοιποὶ ὑπάλληλοι τῶν προξένων ὀφείλουσι νὰ ἐκτελῶσι τὰς παραγγελίας αὐτοῦ, ὅταν νομίμως ἤθελον ζητηθῇ.

Ἄρθρ. 55. Ἐν περιπτώσει ἐκουσίας ἐξαιρέσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 46, ὁ μὲν πρόξενος παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν γραμματέα τοῦ προξενείου, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἄλλος νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτής, ὁ δὲ γραμματεὺς εἰς τὸν πρῶτον ἐκ τῷ καταλόγῳ τοῦ ἄρθρ. 7 ἐγγεγραμμένον κατὰ τὸ ἄρθρ. 52, ἵνα κληρωθῇ προξενικὸν δικαστήριον, τὸ ὁποῖον προβαίνει εἰς τὴν περαιτέρω ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως, ἄνευ ἐξετάσεως τῆς ἐξαιρέσεως.

ΤΜΗΜΑ 5.

Διαίτησις.

Ἄρθρ. 56. Εἰς τὰς ἐν τῇ Τουρκίᾳ ἀναφυομένας διαφορὰς δὲν ἐπιτρέπεται κατ' ἀνάγκην διαιτησις. Συνυποσχετικὸν δὲ δύναται νὰ λάβῃ χώραν εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δύναται νὰ γείνῃ τοῦτο καὶ ἐν Ἑλλάδι, καὶ διεξάγεται κατὰ τοὺς ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ διαγεγραμμένους τύπους, συμπράττοντος τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἀπαιτεῖται ἐν Ἑλλάδι ἡ σύμπραξις τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν.

Ἄρθρ. 57. Αἱ περὶ κακοδικείου ἀγωγαὶ κατὰ τῶν μελῶν τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, λαμβανομένης προηγουμένως τῆς ἀνηκούσης ἀδείας, συμφώνως μὲ τὸ ἀπὸ 8 Ἰουλ. 1838 Β. διάταγμα.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ τῶν μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ ὑπηκόων τῶν ἄλλων Δυνάμεων διαφορῶν.

Ἄρθρ. 58. Ἕλλην ἐνάγων ὑπήκοος τῆς Τουρκίας ἢ ἄλλης Δυνάμεως εἴτε ἐναγόμενος παρ' αὐτοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὰς διατάξεις, εἰς ἃς ὑπόκεινται εἰς τὰς αὐτὰς περιπτώσεις ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει οἱ ὑπήκοοι τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων. Αἱ δὲ προξενικαὶ Ἑλληνικαὶ Ἀρχαὶ θέλουσιν ἐνεργεῖ κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ὅ,τι καὶ αἱ τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων.

Ἄρθρ. 59. «Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.»

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὸ περὶ συμβάσεως συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἡνωμένων Βασιλείων Σουηδίας καὶ Νορβηγίας Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν, Νομοσχέδιον, δι' οὗ δίδεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτουμένη συγκατάθεσις τῆς Βουλῆς, πρὸς ὁριστικὴν σύμβασιν συνθήκης ἐμπορίας τε καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἡνωμένων Βασιλείων τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας.

Συνθήκη τοιαύτη εἶχε συναφθῇ κατὰ πρῶτον μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῶν εἰρημένων Βασιλείων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς περὶ τὴν 4 Δεκεμβρίου 1836, ἥτις, μετὰ παρέλευσίν τινος χρόνου συνεπληρώθη ἐπὶ βάσεων πλέον εὐρυχώρων, δι' ἑτέρας προσθέτου συμβάσεως συνομολογηθείσης κατὰ τὴν 26 Ἰουλίου 1837.

Ληξάσης ἤδη πρὸ πολλοῦ τῆς προθεσμίας ἀμφοτέρων τῶν πράξεων τούτων, ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ συνανηθῇ μετὰ τῆς Σουηδικῆς Κυβερνήσεως πρὸς κατάρτισιν συνθήκης νέας, ἐν ᾗ νὰ συγχωνευθῶσιν αἱ ἀνωτέρω δύω πράξεις, νὰ τεθῶσι τακτικώτερον αἱ διάφοροι τούτων διατάξεις, νὰ προστεθῶσι τινὲς ἄλλαι, μὴ ὑπάρχουσαι εἰς τὰς παλαιὰς συνθήκας, καὶ νὰ δοθῇ εἰς τινα τούτων ἄρθρα πλειοτέρα ἀνάπτυξις.

Τοιαύτη εἶναι, κύριοι, ἡ ἤδη εἰς ὑμᾶς ὑποβαλλομένη συνεταχθῇ ἐπὶ τῶν εὐρυχωροτέρων βάσεων τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου κατὰ τὸ σύστημα, ὅπερ ἀπ' ἀρχῆς παρεδέχθη ἡ Β. κυβέρνησις, καὶ ὁμοιάζει σχεδὸν καθ' ὅλα τὰς μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἐπωφελεστέρας συνθήκας τῆς Ἑλλάδος.

Διὰ ταύτης καθιεροῦνται πρὸς τοῖς ἄλλοις πληρέστατα αἱ τρεῖς κυριώτεραι ἀρχαί, τὰς ὁποίας ἐπιζητεῖ πάντοτε ἡ Βασ. κυβέρνησις εἰς τὰς τοιαύτης φύσεως διαπραγματεύσεις της μετὰ τῶν ἄλλων ἐπικρατειῶν, ἤτοι ἡ ἐντελὴς ἀμοιβαιότης, ἡ πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς καθ' ὅλα ἀφομοίωσις καὶ τὸ ἔμμεσον ἐμπόριον.

Ἐλπίζω[1] ἑπομένως, κύριοι, ὅτι θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ ἐπιψηφίσητε τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον ὅσον τάχος, ἵνα δυνηθῆ καὶ ἡ Βασκυβέρνησις νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων τῆς συνθήκης, ἐντὸς τῆς ἐπὶ τούτῳ προσδιορισμένης προθεσμίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων ὑπουργὸς
Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν, νὰ ὑποβάλῃ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν σύνοδον εἰσαχθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1852 Ἡμετέρου διατάγματος νομοσχέδιον, περὶ συμβάσεως συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἡνωμένων Βασιλείων Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐγένετο πρὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Φεβρουαρίου 1853.

Ο Θ Ω Ν. Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ κατὰ τὴν 15/27 Ὀκτωβρίου 1852 κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἡνωμένων Βασιλείων τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας συνθήκη περὶ ἐμπορίας τε καὶ ναυτιλίας, συνιστα-μένη εἰς τὰ εἴκοσι δύο ἄρθρα, τὰ ἑπόμενα θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ὁ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς τῶν Ἡνωμένων Βασιλείων τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, θεωρήσαντες ὠφέλιμον νὰ στερεώσωσι τὰς μεταξὺ των ἐπικρατειῶν των σχέσεις διὰ συνομολογήσεως συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, διώρισαν ἐπὶ τούτῳ πληρεξουσίους αὐτῶν, ὁ μὲν Μεγαλειότατος Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, τὸν Κύριον

ὁ δὲ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς τῆς

Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, τὸν Κύριον

οἵτινες μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν ἐγγράφων, εὑρεθέντων κατὰ τοὺς ἀπαιτουμένους τύπους, συνέθεντα τὰ ἑξῆς ἄρθρα.

Ἄρθρ. 1. Θέλει ὑπάρχει ἀμοιβαία ἐλευθερία ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας.

Ἄρθρ. 2. Ἑπομένως, οἱ ὑπήκοοι τῶν ὑψηλῶν συνομολογουσῶν δυνάμεων, θέλουσιν ἀπολαμβάνει εἰς τοὺς λιμένας, μυχοὺς, ὅρμους, πόλεις, καὶ ἄλλα μέρη τῶν δύω ἐπικρατειῶν, ἴσην ἐλευθερίαν ἐμπορίας, ὥστε θέλουσι τοῖς χορηγεῖσθαι εἰς τὰ εἰρημένα μέρη, παρὰ τῶν Κυβερνήσεων τῶν ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν, ἐντελῶς ἴσα, καὶ ἀμοιβαῖα ἐμπορικὰ δικαιώματα καὶ πλεονεκτήματα, καὶ καθ' ὅσον τὰ δικαιώματα καὶ πλεονεκτήματα ταῦτα ὑπόκεινται ἐκεῖ εἰς ὑποχρεώσεις (redevances) οἱασδήποτε, θέλουσι πληρέστατα ἀφομοιοῦσθαι πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ βάρη οἱουδήποτε εἴδους.

Οἱ τῶν συμβαλλομένων ἐπικρατειῶν ὑπήκοοι, δύνανται ὡσαύτως νὰ διαμένωσι καὶ κατέχωσιν, εἰς οἱονδήποτε ἀρέσκοντα τόπον, εἴτε δι' ἐνοικίου, εἴτε ὡς ἰδιοκτησίαν, κατοικίας, ἀποθήκας καὶ ἄλλα ἀκίνητα κτήματα ἀναγκαῖα εἰς τὸ ἐμπόριόν των. Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τοὺς ἐν τοῖς Ἡνωμένοις Βασιλείοις τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας ἰσχύοντας νόμους, καὶ διατάγματα, ἀπαιτεῖται προηγουμένη καὶ εἰδικὴ ἄδεια διὰ πάντα ἀλλοδαπὸν, ἵνα ἐν τοῖς Βασιλείοις τούτοις ἔχῃ ἰδιοκτησίαν ἀκινήτων κτημάτων, καὶ ἀποκατασταθῇ ὁριστικῶς ἐν αὐτοῖς, ἐννοεῖται, ὅτι ὅσοι τῶν ὑπηκόων τῆς Αὐτοῦ Ἑλληνικῆς Μεγαλειότητος, θελήσωσι ν' ἀποκτήσωσιν ἀκίνητα κτήματα ὡς ἰδιοκτησίαν, ἢ ν' ἀποκατασταθῶσιν ἐν τοῖς Ἡνωμένοις Βασιλείοις τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, ὀφείλουσι προηγουμένως νὰ λαμβάνωσι τὴν ἐπὶ τούτῳ ἄδειαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῶν Ἡνωμένων Βασιλείων Σουηδίας καὶ Νορβεγίας.

Ὡσαύτως δὲ, ἐὰν εἰς τὸ μέλλον ἐκδοθῇ ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῆς Ἑλλάδος νόμος ἢ διάταγμά τι, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ν' ἀπαιτῆται εἰδικὴ ἄδεια, ἵνα δύνανται ν' ἀποκατασταθῶσιν ἀλλοδαποὶ ἐν Ἑλλάδι, οἱ ὑπήκοοι τότε τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῶν Ἡνωμένων Βασιλείων Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, θέλουσιν ὡσαύτως συμμορφοῦσθαι μὲ τοὺς νόμους ἢ τὰ διατάγματα ταῦτα.

Ἄλλως τε, ἅπαντες ἑκατέρων τῶν ἐθνῶν οἱ ἔμποροι, θέλουσιν ἀπολαμβάνει ἀμοιβαίως, δι' ἑαυτούς τε καὶ τὰς ἰδιοκτησίας των πληρεστάτην ἀσφάλειαν, καὶ θέλει τοῖς χορηγεῖσθαι διὰ

τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἐμπορίου των ἡ αὐτὴ προστασία, ἧς ἀπολαύουσιν οἱ ἰθαγενεῖς, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ ὑπάκηνται εἰς τοὺς νόμους καὶ τὰ διατάγματα τῶν ἀμοιβαίων ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρ. 3. Φθάνοντα τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα εἰς τοὺς λιμένας τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, κενὰ ἢ μὲ φορτίον, καὶ ἀμοιβαίως τὰ Σουηδικὰ καὶ Νορβεγικὰ πλοῖα φθάνοντα εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, κενὰ ἢ μὲ φορτίον, θέλουσι θεωρεῖσθαι κατά τε τὴν ἄφιξιν, διαμονὴν καὶ ἀπέλευσίν των, ἀπαραλλάκτως ὡς τὰ ἐγχώρια πλοῖα, τὰ προερχόμενα ἐκ τῶν αὐτῶν μερῶν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβολὴν τῶν δικαιωμάτων χωρητικότητος, φάρων, ναυαγησίας διαπορίου (prage, τῶν λιμενικῶν δικαιωμάτων, τῶν τῆς καθάρσεως, καὶ ὡς πρὸς τὰς εἰς τινας δημοσίους ὑπαλλήλους χορηγουμένας ἀντιμισθίας, ἔτι δὲ ὡς πρὸς πᾶν τέλος ἢ βάρος οἱουδήποτε, εἰσπραττόμενον ἐν ὀνόματι, ἢ πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως, τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ἢ εἰδικῶν καταστημάτων οἱωνδήποτε.

Ἄρθρ. 4. Πᾶν εἶδος ἐμπορεύματος, προϊὸν τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας, εἴτε τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, εἴτε πάσης ἄλλης χώρας, δυνάμενον ἐννόμως νὰ εἰσαχθῇ εἰς τοὺς λιμένας τῶν Ἡνωμένων Βασιλείων τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, διὰ Σουηδικῶν καὶ Νορβεγικῶν πλοίων, δύναται ἐπίσης νὰ εἰσαχθῇ ἐν αὐτοῖς καὶ δι' ἑλληνικῶν πλοίων, προερχομένων ἐκ λιμένων τῆς Ἑλλάδος, εἴτε ἐκ λιμένων πάσης ἄλλης ξένης ἐπικρατείας, χωρὶς νὰ ὑποβάληται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα, ἢ βάρη οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνομασίας, ἐπιβαλλόμενα ἐν ὀνόματι ἢ πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως, τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ἢ εἰδικῶν καταστημάτων οἱωνδήποτε, εἰμὴ ὡς ἂν ἡ εἰσαγωγὴ τῶν ἐμπορευμάτων ἢ προϊόντων τούτων ἤθελε γίνει διὰ Σουηδικῶν καὶ Νορβεγικῶν πλοίων. Καὶ ἀμοιβαίως πᾶν εἶδος ἐμπορεύματος, ἢ πᾶν προϊὸν τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας τῶν Ἡνωμένων Βασιλείων τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, εἴτε πάσης ἄλλης χώρας δυνάμενον ἐννόμως νὰ εἰσαχθῇ εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, δι' ἑλληνικῶν πλοίων, δύναται ἐπίσης νὰ εἰσαχθῇ ἐν αὐτοῖς διὰ Σουηδικῶν καὶ Νορβεγικῶν πλοίων, προερχομένων εἴτε ἐκ λιμένων τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, εἴτε ἐκ λιμένων πάσης ἄλλης ξένης ἐπικρατείας, χωρὶς νὰ ὑποβάληται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα ἢ βάρη οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνομασίας, ἐπιβαλλόμενα ἐν ὀνόματι ἢ πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως, τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ἢ εἰδικῶν καταστημάτων οἱωνδήποτε, εἰμὴ ὡς ἂν ἡ εἰσαγωγὴ αὐτῶν ἐγίνετο δι' ἑλληνικῶν πλοίων.

Ἄρθρ. 5. Ἅπαντα τὰ ἐμπορεύματα, ἢ προϊόντα τῆς γῆς ἢ

τῆς βιομηχανίας τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, εἴτε οἱασδήποτε ἄλλης χώρας, ὧν ἡ δι' οἱουδήποτε μέρος ἐξαγωγὴ ἐκ τῶν λιμένων τῆς Ἑλλάδος δι' ἑλληνικῶν πλοίων εἶναι ἐννόμως ἐπιτετραμμένη, δύνανται ὡσαύτως νὰ ἐξαχθῶσιν ἐκ τῶν ῥηθέντων λιμένων διὰ Σουηδικῶν καὶ Νορβεγικῶν πλοίων, χωρὶς νὰ ὑπόκηνται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα, ἢ βάρη οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνομασίας, ἐπιβαλλόμενα ἐν ὀνόματι ἢ πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως, τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ἢ εἰδικῶν καταστημάτων οἱωνδήποτε, εἰμὴ ὡς ἂν ἡ ἐξαγωγὴ ἐγίνετο δι' ἑλληνικῶν πλοίων. Ἀμοιβαίως ἡ αὐτὴ ἀκριβῶς ἀρμοιότης θέλει τηρεῖσθαι εἰς τοὺς λιμένας τῶν Ἡνωμένων βασιλείων τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, ὥστε ἅπαντα τὰ ἐμπορεύματα ἢ προϊόντα τῆς γῆς, ἢ τῆς βιομηχανίας τῶν Ἡνωμένων βασιλείων τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, ἢ καὶ πάσης ἄλλης χώρας, ὧν ἡ δι' οἱουδήποτε μέρος ἐξαγωγὴ ἐκ τῶν λιμένων τῶν εἰρημένων Ἡνωμένων βασιλείων, διὰ τῶν ἐγχωρίων πλοίων εἶναι ἐννόμως ἐπιτετραμμένη, δύνανται ὡσαύτως νὰ ἐξαχθῶσιν ἐκ τῶν αὐτῶν λιμένων καὶ δι' ἑλληνικῶν πλοίων, χωρὶς νὰ ὑποβάλωνται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα ἢ βάρη οἱασδήποτε, ἐπιβαλλόμενα ἐν ὀνόματι ἢ εἰς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν, ἢ εἰδικῶν καταστημάτων οἱωνδήποτε, εἰμὴ ὡς ἂν ἡ ἐξαγωγὴ ἐγίνετο διὰ σουηδικῶν καὶ Νορβεγ. πλοίων.

Ἄρθρ. 6. Δὲν θέλουσιν ἐπιβάλλεσθαι ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα ἐπὶ τῶν εἰδῶν, ἅτινα εἰσάγονται εἰς Σουηδίαν, καὶ Νορβεγίαν, προερχόμενα ἐκ τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς οὐδ' ἐπὶ τῶν εἰδῶν, ἅτινα εἰσάγονται εἰς τὸ βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, προερχόμενα ἐκ τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, εἰμὴ ὅσα ἐπιβάλλονται, ἢ θέλουσιν ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῶν αὐτῶν εἰδῶν, προερχομένων ἐκ τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας, οἱουδήποτε ἄλλου ξένου Κράτους. Ὡσαύτως δὲν θέλει ἐπιβάλλεσθαι ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς τῶν εἰδῶν, τῶν προερχομένων ἐκ τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας τῆς Ἑλλάδος, ἢ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, κατὰ τὴν εἴσοδον ἢ ἔξοδον αὐτῶν ἐκ τῶν λιμένων τῆς Ἑλλάδος ἢ τῶν τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, οἱασδήποτε ἀπαγορεύσις, μὴ ἐφαρμοζομένη ἐπίσης εἰς πᾶν ἄλλο ἔθνος.

Ἄρθρ. 7. Πᾶσα εὐκολία παρακαταθήκης, ὡς καὶ πᾶσα ἀμοιβὴ ἢ ἐπιστροφὴ δικαιωμάτων, παραχωρηθεῖσα ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ θατέρου τῶν ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν, ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν οἱουδήποτε εἴδους, θέλουσιν ἐπίσης παραχωρεῖσθαι εἰς τὰ εἴδη τῆς αὐτῆς φύσεως, προϊόντα τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ὡς καὶ εἰς

τὴν διὰ τῶν πλοίων αὐτοῦ γενομένην εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγήν.

Ἄρθρ. 8. Οὐδεμία τῶν δύω Κυβερνήσεων, ὡς οὐδέ τις πράκτωρ, ἑταιρία ἢ συντεχνία, ἐξ ὀνόματος ἢ ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτῆς ἐνεργοῦντες, θέλει ἀπονέμει ἀμέσως ἢ ἐμμέσως προτίμησίν τινα περὶ τὴν ἀγορὰν καὶ πώλησιν κατειργασμένων ἢ ἀκατεργάστων, προϊόντων προερχομένων ἐκ τῆς ἐπικρατείας μιᾶς τῶν δύω ὑψηλῶν συνομολογουσῶν δυνάμεων, καὶ εἰσαγομένων εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς ἄλλης, λόγῳ ἢ χάριν τῆς ἐθνικότητος τοῦ πλοίου, καθ' ὅσον τῶν συνομολογουσῶν δυνάμεων ἡ πρόθεσις εἶναι, νὰ μὴν ὑρίσταται ὡς πρὸς τοῦτο, διάκρισίς τις ἢ διαφορά.

Ἄρθρ. 9. Πᾶν ἐμπόρευμα εἰσαγόμενον, παρακατατιθέμενον ἢ ἀποθηκευόμενον εἰς τοὺς λιμένας τῶν ἐπικρατειῶν τῶν ὑψηλῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων, καὶ τῶν ὑπὸ τούτων κατεχομένων μερῶν, θέλει ὑποβάλλεσθαι διαρκούσης τῆς ἀποθηκεύσεώς του, εἰς τὰς αὐτὰς διατάξεις, ὅρους καὶ δικαιώματα, εἴτε δι' Ἑλληνικῶν, εἴτε διὰ Σουηδικῶν καὶ Νορβεγικῶν πλοίων ἤθελε γείνει ἡ εἰσαγωγὴ αὐτοῦ. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, ἡ ἐκ νέου ἐξαγωγὴ τῶν τοιούτων ἐμπορευμάτων, εἴτε δι' Ἑλληνικῶν, εἴτε διὰ Σουηδικῶν καὶ Νορβεγικῶν πλοίων γενομένη, θέλει ἀπολαμβάνει τὰς αὐτὰς εὐκολίας, καὶ ὑποβάλλεσθαι εἰς τὰ αὐτὰ δικαιώματα.

Ἄρθρ. 10. Ἡ ἀκτεμπορία τῶν ἐγχωρίων προϊόντων, ἢ καὶ ξένων, ἀποστελλομένων ἐξ ἑνὸς λιμένος εἰς ἕτερον τῆς αὐτῆς ἐπικρατείας, διαφυλάττεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐγχώριον σημαίαν. Ἐν τούτοις τὰ πλοῖα ἑκατέρα, τῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων, εἰσπλεύσαντα εἰς τοὺς λιμένας τῆς ἑτέρας, δύνανται νὰ μὴν ἀποβιβάσωτιν εἰμὴ μέρος μόνον τοῦ φορτίου των, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πλοιάρχου ἢ ἰδιοκτήτου, καὶ νὰ ἀποπλέωσιν ἐλευθέρως μὲ τὸ λοιπὸν τοῦ φορτίου, χωρὶς νὰ ὑποβάλωνται εἰς ἄλλα δικαιώματα, ὅρους ἢ βάρη οἱαδήποτε, εἰ μὴ τὰ διὰ τὸ ἀποβιβασθὲν μόνον μέρος ἀναλογοῦντα, ὅπερ θέλει σημειοῦσθαι καὶ διαγράφεσθαι, ἐπὶ τοῦ δηλωτικοῦ τοῦ περιέχοντος τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν εἰδῶν, δι' ὧν ἦτο φορτωμένον τὸ πλοῖον. Τὸ δηλωτικὸν δὲ τοῦτο θέλει ὁλοσχερὲς παρουσιάζεσθαι εἰς τὸ τελωνεῖον τοῦ τῆς προσορμίσεως τοῦ πλοίου μέρους. Οὐδεμία θέλει ἐπιβάλλεσθαι πληρωμὴ διὰ τὸ ἐπὶ τοῦ πλοίου μένον μέρος τοῦ φορτίου, μεθ' οὗ τοῦτο δύναται ν' ἀποπλεύσῃ, καὶ ἐξακολουθήσῃ τὸν πλοῦν αὐτοῦ πρὸς ἕτερον ἢ ἑτέρους λιμένας τῆς αὐτῆς ἐπικρατείας, καὶ νὰ διαθέσῃ ἐκεῖ τὸ λοιπὸν τοῦ φορτίου του, ἂν σύγκηται ἐξ εἰδῶν, ὧν ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγή, πληρόνων τὰ εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἐπιβλητέα δικαιώματα· ἢ δύναται εἰσέτι καὶ ν' ἀπέλθῃ εἰς πᾶσαν ἄλλην ἐπικράτειαν, ἐννοεῖται μολαταῦτα,

ὅτι τὰ δικαιώματα, φόροι, ἢ βάρη οἱαδήποτε, τὰ ἰσχύοντα, ἢ ἐπιβληθησόμενα δι' αὐτὰ ταῦτα τὰ πλοῖα, θέλουσιν ἐξορλεῖσθαι εἰς τὸν πρῶτον λιμένα, ἔνθ' ἤθελεν ἀνοιχθῇ τὸ φορτίον, ἢ ἀποβιβασθῇ μέρος αὐτοῦ. Ἀλλ' οὐδὲν δικαίωμα, φόρος ἢ βάρος τι τοιοῦτον, δὲν θέλει αὖθις ζητεῖσθαι εἰς τοὺς λιμένας τῆς αὐτῆς ἐπικρατείας, ἐν οἷς τὰ εἰρημένα πλοῖα θελήσωσι τυχὸν νὰ εἰσπλεύσωσιν ἀκολούθως, ἐκτὸς μόνον ἐὰν ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει ἤθελον ὑπόκεισθαι καὶ τὰ ἐγχώρια πλοῖα εἰς τὰ αὐτὰ δικαιώματα.

Ἄρθρ. 11. Θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς πλοῖα Ἑλληνικά, ἢ Σουηδικὰ καὶ Νορβεγικά, ὅσα πλέουσι καὶ διακατέχονται κατὰ τὰς ἐν ταῖς ἀμοιβαίαις ἐπικρατείαις ἰσχυούσας διατάξεις.

Ἄρθρ. 12. Εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν κατὰ τοὺς λιμένας ἀστυνομικὴν εὐταξίαν, τὴν φόρτωσιν καὶ ἀποφόρτωσιν τῶν πλοίων, τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐμπορευμάτων, ἀντικειμένων ἐμπορίας καὶ οἱωνδήποτε πραγμάτων, οἱ ὑπήκοοι τῶν ὑψηλῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων θέλουσιν ἀμοιβαίως ὑπόκεισθαι εἰς τὰ παρὰ τῶν ἐγχωρίων νόμων καὶ ἀστυνομικῶν διατάξεων ὡρισμένα. Ἀντὶ τούτου δὲ θέλουσιν ἀπολαμβάνει διά τε ἑαυτοὺς καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν ἑκατέρων τῶν ἐπικρατειῶν, τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ προνόμια, τὰς αὐτὰς χάριτας καὶ ἐξαιρέσεις, ὡς καὶ οἱ ἰθαγενεῖς. Ἔχουσιν ἐπίσης τὸ δικαίωμα τοῦ διαθέτειν ἐλευθέρως τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν διὰ πωλήσεως, ἀνταλλαγῆς, δωρεᾶς, διαθήκης, ἢ ἄλλως ὁπωσδήποτε, χωρὶς ν' ἀπαντήσωσι πρόσκομμά τι ἢ ἐμπόδιον, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ νὰ συμμορφῶνται μὲ τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς ἑκατέρων τῶν ἐπικρατειῶν. Δύνανται νὰ μεταβιβάσωσι, κατὰ τὸ δοκοῦν, τὴν περιουσίαν αὐτῶν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἑτέραν τῶν δύω ἐπικρατειῶν, χωρὶς νὰ ὑπάκηνται, ἕνεκα τῆς μεταφορᾶς ταύτης, εἰς ἐκτάκτων τι τέλος, ἢ δασμὸν οἱονδήποτε.

Ἄρθρ. 13. Ἐὰν πολεμικὸν ἢ ἐμπορικὸν πλοῖον τῆς Ἑλλάδος, ἢ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, ναυαγήσῃ εἰς τοὺς λιμένας ἢ τὰς ἀκτὰς τῆς ἑτέρας τῶν ἐπικρατειῶν, θέλει τῷ παρέχεσθαι ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν μεγίστη ἀντίληψις πρός τε τὴν συντήρησιν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν περὶ τῶν διασωθέντων ἀντικειμένων ῥροντίδα, ἐξασφάλισιν καὶ ἀπόδοσιν αὐτῶν. Τὰ πράγματα δὲ ταῦτα δὲν θέλουσι καθυποβάλλεσθαι εἰς πληρωμὴν δικαιωμάτων, εἰμὴ μόνον κατὰ λόγον τοῦ εἰσαχθησομένου τυχὸν μέρους πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν.

Ἄρθ. 14. Αἱ ὑψηλαὶ συνομολογοῦσαι Δυνάμεις συμφωνοῦσι νὰ μὴ δέχωνται πειρατὰς εἰς κανένα λιμένα, μυχὸν ἢ ὅρμον τῶν ἐπικρατειῶν αὐτῶν, νὰ ἐπιβάλωσι τας τῶν νόμων αὐστηρὰς

κοινὰς εἰς πάντας τοὺς ἐπὶ πειρατείᾳ ἐγνωσμένους, καὶ πάντας τοὺς ἐν ταῖς ἐπικρατείαις αὐτῶν διαμένοντας, ὅσοι ἐξελεγχθῶσι συναίτιοι τῶν τοιούτων, ἢ συνεννοούμενοι μετ' αὐτῶν. Ὅσα πλοῖα καὶ φορτία ἀνήκοντα εἰς ὑπηκόους ἑκατέρων τῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων συλλάβωσιν οἱ πειραται, ἢ φέρωσιν εἰς τοὺς λιμένας μιᾶς τῶν δύω ἐπικρατειῶν, θέλουσιν ἀποδίδεσθαι εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἢ τοὺς προσηκόντως διωρισμένους πληρεξουσίους, ἢ τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, ἐὰν ἀποδείξωσι τὴν ταυτότητα τῆς ἰδιοκτησίας. Ἡ ἀπόδοσις αὕτη θέλει γίνεσθαι, καὶ ἂν τὸ ζητούμενον πρᾶγμα εὑρίσκηται εἰς τρίτου χειρας, ἀπαιτεῖται δὲ μόνον ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ὁ ἀποκτήσας αὐτὸ, ἐγίνωσκεν, ἢ ἠδύνατο νὰ γινώσκῃ, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρᾶγμα προήρχετο ἐκ πειρατείας.

Ἄρθρ. 15. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ ἓν Κράτος ἤθελεν ἔχει πόλεμον καθ' οἱασδήποτε Δυνάμεως, καθ' οἱουδήποτε ἔθνους ἢ Κράτους, οἱ τοῦ ἑτέρου ὑπήκοοι δύναται νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν των μετὰ τῶν ἐπικρατειῶν τούτων, ἐκτὸς τῶν κατὰ γῆν ἢ θάλασσαν ἀποκεκλεισμένων, ἢ πολιορκημένων πόλεων ἢ λιμένων. Ἀλλὰ κατ' οὐδένα λόγον δὲν θέλει συγχωρεῖσθαι ἡ ἐμπορία εἰδῶν, ὑπαγομένων εἰς τὴν περὶ τὰ πολεμοφόδια λαθρεμπορίαν.

Ἄρθρ. 16. Ἑκάστη τῶν ὑψηλῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων δύναται νὰ διατηρῇ γενικοὺς προξένους, προξένους, ὑποπροξένους καὶ προξενικοὺς πράκτορας εἰς τοὺς λιμένας καὶ πόλεις τῆς ἐπικρατείας τῆς ἑτέρας, ἐν αἷς ἡ διατήρησις αὐτῶν θεωρεῖται, ἢ ἤθελε μετὰ ταῦτα θεωρηθῇ ἀναγκαία πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν ἐμπορικῶν συμφερόντων τῶν ὑπηκόων αὐτῶν. Οἱ πρόξενοι οὗτοι οἱασδήποτε ἂν ὦσι τάξεως, τακτικῶς διορισθέντες ὑπὸ τῶν ἀμοιβαίων Κυβερνήσεών των, δὲν δύνανται νὰ κάμωσιν ἔναρξιν τῶν καθηκόντων των ἄνευ προηγηθείσης ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῆς ὁποίας εἰσὶ διωρισμένοι· ἄλλως θέλουσιν ἀπολαύει εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἐπικρατείας, διά τε ἑαυτοὺς καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των, προνόμια ἴσα.

Ἄρθρ. 17. Οἱ πρόξενοι οἱασδήποτε ἂν ὦσι τάξεως, θέλουσιν ἔχει τὸ δικαίωμα, καθὸ τοιοῦτοι, νὰ ἐκπλεῴσι χρέη δικαστῶν ἢ διαιτητῶν εἰς τὰς μεταξὺ τῶν πλοιάρχων καὶ τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων τοῦ ἔθνους, τοῦ ὁποίου ἐπιμελοῦνται τὰ συμφέροντα, ἀναφυομένας τυχὸν διενέξεις, χωρὶς νὰ δύνανται αἱ ἐγχώριαι ἀρχαὶ νὰ ἐπεμβαίνωσιν, εἰμὴ μόνον ἐὰν ἡ διαγωγὴ τῶν πληρωμάτων ἢ τοῦ πλοιάρχου, ἤθελε διαταράξει τὴν τάξιν, ἢ τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου, ἢ ἂν οἱ εἰρημένοι πρόξενοι ἤθελον ἐπικαλεσθῇ τὴν μεσολάβησιν αὐτῶν, πρὸς ἐκτέλεσιν ἢ διατήρησιν τῶν ἀποφάσεών των. Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῶν δικαστικῶν ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν θέλει ἀποστερεῖ τὰ διαφερόμενα μέρη τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἔχουσι τοῦ νὰ καταφύγωσι μετὰ τὴν ἐπιστροφήν των, εἰς τὰ μέσα τὰ ὁποῖα τοῖς παρέχουσιν οἱ νόμοι τῆς πατρίδος των.

Ἄρθρ. 18. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ῥηθέντας προξένους νὰ ἐξαιτῶνται τὴν συνδρομὴν τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν διὰ τὴν σύλληψιν, κράτησιν, καὶ φυλάκισιν τῶν δραπετῶν πολεμικῶν ἢ ἐμπορικῶν πλοίων τοῦ ἔθνους των, θέλουσι δὲ ἀπευθύνεσθαι ἐπὶ τούτῳ εἰς τὰ δικαστήρια, δικαστὰς, ἢ ἄλλους ἁρμοδίους ὑπαλλήλους, καὶ θέλουσι ζητεῖ ἐγγράφως τοὺς εἰρημένους δραπέτας, ἀποδεικνύοντες διὰ τῆς κοινοποιήσεως τῶν βίβλων τῶν πλοίων, ἢ τῶν ναυτολογίων, ἢ δι' ἑτέρων ἐπισήμων ἐγγράφων, ὅτι τὰ δεῖνα ἄτομα, ἀπετέλεσαν μέρος τῶν δεῖνα πληρωμάτων. Τῆς δὲ αἰτήσεως οὕτως αἰτιολογημένης δὲν θέλει ἀρνεῖσθαι ἡ ἀπόδοσις, παρεκτὸς ἂν οἱ δραπέται τυγχάνωσιν ὄντες ὑπήκοοι τοῦ τόπου ἔνθα ἐδραπέτευσαν.

Συλλαμβανόμενοι οἱ τοιοῦτοι δραπέται, θέλουσι τίθεσθαι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος προξένων, ὑποπροξένων, ἢ πρακτόρων. Δύνανται δὲ καὶ νὰ κλεισθῶσιν εἰς τὰς δημοσίους φυλακὰς, ἐπὶ τῇ αἰτήσει καὶ δαπάναις τῶν αἰτούντων αὐτούς, ἵνα πειρισθῶσιν εἰς τὰ πλοῖα, εἰς ἃ ἀνήκουσιν, ἢ εἰς ἄλλα τοῦ αὐτοῦ ἔθνους. Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἀποπεμφθῶσιν ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κρατήσεώς των, θέλουσιν ἀπολύεσθαι, καὶ δὲν θέλουσι συλλαμβάνεσθαι πλέον ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ. Ἐννοεῖται ἐν τούτοις, ὅτι ἂν ὁ δραπέτης τυγχάνῃ, πράξας ἤδη κακούργημα ἢ πλημμέλημά τι μετὰ τὴν ἀποβίβασίν του, δύναται ν' ἀναβληθῇ ἡ ἀπόδοσις αὐτοῦ, μέχρις οὗ τὸ ἐπιληφθὲν τῆς ὑποθέσεως ταύτης δικαστήριον ἤθελεν ἐκδώσει τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἤθελεν αὕτη ἐκτελεσθῇ. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει οἱ δραπετεύσαντες ναῦται ὑπαγρεοῦνται εἰς ἀποζημίωσιν τῶν ὡς ἐκ τῆς δραπετεύσεώς των προξενηθέντων ἐξόδων, ἢ προσληφθησῶν ζημιῶν εἰς τὸν πλοίαρχον ἢ τοὺς φορτωτάς. Ἐπὶ τούτῳ δὲ οἱ ζημιωθέντες θέλουσιν ἀπατεῖ τὴν ἀποζημίωσιν αὐτῶν διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ.

Ἄρθρ. 19. Τὰ κατειργασμένα ἢ κατέργαστα προϊόντα τῶν ἐπικρατειῶν ἑκατέρων τῶν Ὑψ. συνομολογουσῶν Δυνάμεων, ὅσων ἡ εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς ἑτέρας εἰσαγωγὴ εἶναι ἐννόμως ἐπιτετραμμένη, δὲν θέλουσι καθυποβάλλεσθαι εἰς πληρωμὴν δικαιωμάτων ἀνωτέρων, ἢ ἄλλων οἱωνδήποτε, παρ' ἐκεῖνα, εἰς ἃ ὑπόκεινται, ἢ θέλουσιν ὑποβληθῇ τὰ τοῦ αὐτοῦ εἴδους προϊόντα ἄλλης τινὸς

ἐπικρατείας, ἐκτὸς μόνον, ὅτε ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τοῦ ἑτέρου τῶν Βασιλείων, τὰ ἐπὶ τῶν κατειργασμένων καὶ ἀκατεργάστων προϊόντων ἄλλης τινὸς χώρας ἐπιβαλλόμενα δικαιώματα, ἤθελον ἐλαττωθῆ δυνάμει ἐπισήμου συνθήκης, ἐπὶ ἐξασφαλίσει ἰδιαιτέρων ἐμπορικῶν πλεονεκτημάτων, ἢ ἀναλόγου ἐλαττώσεως δικαιωμάτων. Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἡ ἑτέρα τῶν Κυβερνήσεων δὲν θέλει δύνασθαι νὰ ζητήσῃ τὴν αὐτὴν τῶν δικαιωμάτων ἐλάττωσιν, εἰμὴ παρέχουσα τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα, καὶ δὲν θέλει ἀπολαύει ταύτης, εἰμὴ ἀφ' ἧς στιγμῆς ἤθελεν ἀσφαλίσει πρὸς τὴν ἄλλην τὰ εἰρημένα πλεονεκτήματα, ἢ ἂν δὲν δύναται νὰ προσφέρῃ τοιαῦτα τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως καὶ ποιότητος, ἀφοῦ παραχωρήσῃ ἕτερα ἀνταξία αὐτῶν. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ δύω Κυβερνήσεις πρέπει νὰ διατάξωσι δι' ἰδιαιτέρας συμβάσεως τὰ περὶ τούτου.

Ἄρθρ. 20. Ὁ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, συγκατατίθεται, ὥστε ἅπασαι τῆς παρούσης συνθήκης αἱ διατάξεις νὰ ἐφαρμόζωνται πληρέστατα εἰς τὰ πρὸς τὴν ἀποικίαν τῆς Αὐτοῦ Σουηδικῆς Μεγαλειότητος κατὰ τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας, τὴν νῆσον ὀνομαζομένην τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν μέρη, μετὰ φορτίου, ἢ ἄνευ φορτίου καταπλέοντα ἑλληνικὰ πλοῖα, εἴτε ἐκ λιμένων τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, εἴτε ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης προελεύσεως, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐκ τῆς εἰρημένης ἀποικίας ἐκπλέοντα κενὰ ἢ μετὰ φορτίου, καὶ διευθυνόμενα εἰς Σουηδίαν καὶ Νορβεγίαν, ἢ πᾶσαν ἄλλην χώραν.

Ἄρθρ. 21. Ἡ παροῦσα συνθήκη ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, θέλει ἰσχύει δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων, καὶ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην μέχρι τῆς παρελεύσεως δώδεκα εἰσέτι μηνῶν, ἀφοῦ ἡ μία τῶν ὑψηλῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων φανερώσῃ εἰς τὴν ἑτέραν, τὴν περὶ παύσεως τῆς συνθήκης ταύτης πρόθεσίν της. Ἐννοεῖται, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας ἀπὸ 22 Νοεμβρ. (4 Δεκεμβρ.) 1836 ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις συνθήκης, ὡς καὶ αἱ τῆς προσθέτου πράξεως τῆς 26 Ἰουλίου (7 Αὐγούστου) μένουσιν ἄκυροι.

Ἄρθρ. 22. Αἱ ἐπικυρώσεις τῆς παρούσης συνθήκης θέλουσιν ἀνταλλαγῆ ἐν Ἀθήναις ἐν διαστήματι ἓξ μηνῶν, ἢ καὶ πρότερον εἰ δυνατόν, ἀφ' ἧς ὑπογραφῆ.

Πρὸς πίστωσιν τούτων, οἱ πληρεξούσιοι τῶν ὑψηλῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων ὑπογράψαντες τὴν συνθήκην ταύτην, ἐπέθεντο τὰς σφραγίδας των.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1852.»

Παρελθόντες δὲ κατὰ σειρὰν καὶ οἱ ἐπὶ τῶν διαφόρων νομοσχεδίων εἰσηγηταί, ἀνέγνων α') ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου, β') ἐπὶ τοῦ περὶ καθυστερούντων χρεῶν καὶ γ') ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων, ἐφ' οὗ ἀνέγνω ἰδίαν ἔκθεσιν καὶ μέλος τι τῆς μειοψηφίας, ἔχουσι δ' οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ μελετήσασα αὐτὸ ἀκριβῶς, παραδέχεται ὅλας ἐν γένει τὰς διατάξεις αὐτοῦ, ὡς ἀποκαταστηθησομένας εὐεργετικὰς ἐν καιρῷ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν. Ἐνόμισε δὲ συνάμα καθῆκον της νὰ φέρῃ μικράς τινας τροποποιήσεις ἐπί τινων ἄρθρων ὡς ἀκολούθως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ γ'. κεφαλαίου πραγματευομένου περὶ τῆς διαθέσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ ταμείου, περιώρισεν αὐτὴν εἰς μόνην τὴν ἐπὶ τραπέζης ἐπὶ τόκῳ παρακατάθεσιν αὐτῶν, θεωροῦσα πολὺ ἐπιζήμιον τὴν εἰς ἀκίνητα προσοδοφόρα κτήματα τοποθέτησίν των· οὕτω τὸ μνησθὲν ἄρθρον περιωρίσθη ὡς ἑξῆς·

«Τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου διαχειρίζονται παρὰ τῆς συστηθησομένης ἐπιτροπῆς παραγωγικῶς, παρακατατιθέμενα ἐπὶ τόκῳ εἰς ἀσφαλῆ τράπεζαν.»

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ε'. κεφαλαίου.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐννοεῖ, ὅτι ἐὰν στρατιωτικός τις διορισθῇ ἀξιωματικὸς τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ σήμερον καὶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἀπεβιώσῃ χωρὶς νὰ συνεισφέρῃ, εἰς τὸ ταμεῖον τὴν καταβολήν του, ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ χαίρει δικαίωμα τῆς χορηγίας, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε δίκαιον νὰ μὴν ἀφαιρεθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀξιωματικοῦ ἐκείνου, ὅστις ὑπάρχων ἐν ἐνεργείᾳ καὶ προσενεγκὼν τὴν καταβολήν του εἰς τὸ ταμεῖον, ἡ Κυβέρνησις μετὰ ταῦτα ἤθελε τὸν μεταθέσει εἴς τι στρατιωτικὸν Σῶμα, τὸ ὁποῖον δὲν χαίρει τὰς βοηθείας, τὰς ἐκπορίζουσας ἀπὸ τὸν παρόντα νόμον. Ὅθεν τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτροποποιήθη ὡς ἀκολούθως.

«Ἄρθρ. 11. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου τούτου ἀποβιωσάντων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ

τῆς ὀροφυλακῆς, καὶ τῆς χωροφυλακῆς, ἔχουν δικαίωμα εἰς τὰς χορηγουμένας παρὰ τοῦ ταμείου τούτου βοηθείας κατὰ τ' ἀνωτέρω κανονισθησόμενα, ὁπωσδήποτε ἂν ἐπέλθῃ ὁ θάνατος καὶ εἰς ὁποιονδήποτε τῶν παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένων καταστάσεων ἤθελεν εὑρεθῆ ὁ ἀξιωματικὸς κατὰ τὴν ἀποβίωσίν του. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα χαίρουν καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν στρατιωτικῶν ἐκείνων, οἵτινες διοριζόμενοι ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ σήμερον, ἤθελον ἀποβιώσει μετὰ παρέλευσιν ὀκτὼ ἡμερῶν χωρὶς νὰ συνεισφέρωσι τὴν καταβολήν των εἰς τὸ ταμεῖον. Ἐπίσης καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες ὑπάρχοντες ἐν ἐνεργείᾳ εἰς τὸν στρατὸν, καὶ προσενεγκόντες τὴν καταβολήν των εἰς τὸ ταμεῖον, ἤθελον μετατεθῆ ἐπομένως εἰς ἄλλο στρατιωτικὸν σῶμα ὑστερούμενον τῆς βοηθείας τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **14** τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε δίκαιον τοῦ νὰ μὴ περιορίσῃ τὴν χορηγίαν τῆς συντάξεως εἰς τὰ θήλεα ὀρφανὰ μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των μόνον, ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον, ἀλλὰ νὰ χορηγήσῃ πρὸς ταῦτα, ὡς ἀδύνατα μέλη τῆς κοινωνίας πλατύτερον καὶ ἀσφαλέστερον δικαίωμα. Ἐτροποποίησε δὲ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ ἄρθρου τούτου ὡς ἀκολούθως.

« Εἰς τὰ θήλεα ὀρφανὰ μέχρι τῆς εἰς γάμον κοινωνίας αὐτῶν, ἐὰν κοσμίως καὶ ἐντίμως διάγωσιν, ἀλλως τε μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των. »

Ἡ ἐπιτροπή σας παραδεχομένη ἐπὶ τέλους ὅλας τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχουσιν, συνίστησιν αὐτὸ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς. Ἀθήνας, τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Πιεράκος, Σταμάτιος Μήτσας, Χρ. Οἰκονομίδης, Στ. Μαυροδήμος,

Ὁ εἰσηγητὴς Δ. Πολυχρονόπουλος.»

« Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τῶν καθυστερήσεων ἐξ ἐνοικιάσεων, μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας αὐτὸ, σπεύδει νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Σῶμα τὰς σκέψεις της.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν ἀρχήν του, ἡ ἐπιτροπή σας εὑρίσκει καὶ ὀρθὸν καὶ δίκαιον διά τε τὰ εὐεργετήματα τὰ ὁποῖα χορηγεῖ εἰς τοὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου, καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν, ἥτις παρέχεται εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον πρὸς εἴσπραξιν καθυστερημάτων, ἅτινα μέχρι τοῦδε ἔμενον σχεδὸν ὅλως ἀνείσπρακτα, καὶ ἐκ τούτου ἐγένετο οὐ μικρὰ στέρησις τῶν δημοσίων πόρων.

Ἔρχεται δὲ εἰς τὰ καθέκαστα καὶ ὑποβάλλει τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. **1.**

« Ἄρθρ. **1.** Εἰς τοὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου α') ἐξ ἐνοικιάσεως ἀμέσων δημοσίων φόρων, καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας ἀπὸ τοῦ **1833** μέχρι τοῦ **1850** συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου. β') ἐκ μονοετῶν καὶ πολυετῶν ἐνοικιάσεων ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἐνοικίασις ἔληξε μέχρι τοῦ **1851**· γ') ἐκ προικοδοτήσεων καὶ δεκαετῶν πιστώσεων αὐτῶν, ὡς καὶ ἐκ δεκαετῶν πιστώσεων φθαρτῶν κτημάτων μέχρι τέλους τοῦ **1852**, χορηγεῖται προθεσμία εἴκοσιν ἐτῶν πρὸς ἀπάτισιν τοῦ χρέους των, διαιρουμένου εἰς εἴκοσι ἴσας ἐτησίας δόσεις· ἑκάστη τῶν δόσεων πληρόνεται ἄνευ τόκου τὴν **31** Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, διὰ πᾶσαν ὅμως καθυστέρησιν πληρόνεται τόκος ὑπερημερίας **8** τοῖς **0/0**. »

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐπενεχθεῖσαν ἐπέκτασιν διὰ τοὺς μέχρι τοῦ **1850** ὀφειλέτας, ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν αὐτὴν ἀναγκαίαν καὶ ἀναπόφευκτον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μεθέξωσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ **1845** μέχρι τοῦ **1850** ὀφειλέται, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ὁμολογουμένως ὑπέκυψαν εἰς μεγάλας ζημίας καὶ ἀδυνάτων νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὸ χρέος των. Εἶναι δὲ τὸ τοιοῦτον ὄχι μόνον ἔργον συνέσεως καὶ δικαιοσύνης, ἀλλὰ καὶ συντελεστικὸν συναίμα διὰ τὴν εἰς τὸ μέλλον τακτικὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων φόρων.

Ἡ ἐπιτροπὴ προσέθηκε καὶ τρίτην περίπτωσιν καθυστερούντων, τὴν τῶν προικοδοτήσεων καὶ φθαρτῶν κτημάτων, ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὴν πολλάκις ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκφρασθεῖσαν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν, τοῦ νὰ ἴδῃ τροποποιούμενον τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον τοῦ **1833** μέχρι τοῦ **1850** συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου. ἐκ μονοετῶν καὶ πολυετῶν ἐνοικιάσεων ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἐνοικίασις ἔληξε μέχρι τοῦ **1851**· γ') ἐκ προικοδοτήσεων καὶ δεκαετῶν πιστώσεων αὐτῶν, ὡς καὶ ἐκ δεκαετῶν πιστώσεων φθαρτῶν κτημάτων μέχρι τέλους τοῦ **1852**, χορηγεῖται προθεσμία εἴκοσιν ἐτῶν πρὸς ἀπάτισιν τοῦ χρέους των, διαιρουμένου εἰς εἴκοσι ἴσας ἐτησίας δόσεις· ἑκάστη τῶν δόσεων πληρόνεται ἄνευ τόκου τὴν **31** Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, διὰ πᾶσαν ὅμως καθυστέρησιν πληρόνεται τόκος ὑπερημερίας **8** τοῖς **0/0**. »

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐπενεχθεῖσαν ἐπέκτασιν διὰ τοὺς μέχρι τοῦ **1850** ὀφειλέτας, ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν αὐτὴν ἀναγκαίαν καὶ ἀναπόφευκτον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μεθέξωσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ **1845** μέχρι τοῦ **1850** ὀφειλέται, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ὁμολογουμένως ὑπέκυψαν εἰς μεγάλας ζημίας καὶ ἀδυνάτων νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὸ χρέος των. Εἶναι δὲ τὸ τοιοῦτον ὄχι μόνον ἔργον συνέσεως καὶ δικαιοσύνης, ἀλλὰ καὶ συντελεστικὸν συναίμα διὰ τὴν εἰς τὸ μέλλον τακτικὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων φόρων.

Ἡ ἐπιτροπὴ προσέθηκε καὶ τρίτην περίπτωσιν καθυστερούντων, τὴν τῶν προικοδοτήσεων καὶ φθαρτῶν κτημάτων, ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὴν πολλάκις ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκφρασθεῖσαν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν, τοῦ νὰ ἴδῃ τροποποιούμενον τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον τοῦ νὰ ἴδῃ τροποποιούμενον τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον τοῦ **1833** μέχρι τοῦ **1850** συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου. Ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ τὸ παρελθὸν, ὅσῳ καὶ διὰ τὸ μέλλον. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ἐπιτροπή σας περιορισθεῖσα εἰς μόνον τὸ παρελθὸν, σχέσιν ἔχον μὲ τὰς λοιπὰς τοῦ Κράτους καθυστερήσεις, πέποιθεν ὅτι, ἡ πρότασίς της αὐτὴ θέλει τύχει τῆς ὁμοψήφου τῆς Βουλῆς ἐπιδοκιμασίας. Συνιστᾷ δὲ εἰς τὴν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν δι' ἑτέρου εἰδικοῦ νομοσχεδίου τροποποίησιν ἐπὶ τὸ βέλτιον τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, ἐξ οὗ ἐξήρτηται κατὰ πολὺ ἡ εὐημερία τοῦ λαοῦ.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας τῆς πληρωμῆς ἀντὶ δέκα εἰς εἴκοσιν ἔτη, ἐπείσθη, ὅτι ἡ εἰς πλειοτέρας ἐτησίας δόσεις διαίρεσις τοῦ χρέους, θέλει διευκολύνει τὰ μέγιστα τοὺς ὀφειλέτας εἰς τὴν ἔγκαιρον καὶ τακτικὴν πληρωμὴν τούτου, ὅπερ ἄλλως τε εἰς βραχυτέρας χρόνου προθεσμίας διαιρούμενα, θέλει φέρει δυσκολίας κατὰ τὴν εἴσπραξιν, καὶ θέλομεν ἐκ τούτου ἐπανέλθει εἰς τὰς καθυστερήσεις, τὰς ὁποίας σκοπὸς ἡμῶν εἶναι

ἤδη νὰ δυνηθῶμεν τοῦ λοιποῦ ν' ἀποφύγωμεν καὶ νὰ ρθάσωμεν οὕτω, εἰς μίαν ἐπιθυμητὴν παρ' ὅλων ἡμῶν τάξιν.

Ἐξήλειψε δὲ τὴν προτελευταίαν τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξιν, διότι τὰ εὐεργετήματα τοῦ νόμου πρέπει νὰ ἦναι κοινὰ τόσῳ διὰ τοὺς τὰ πολλὰ ὀφείλοντας, ὅσῳ καὶ διὰ τοὺς τὰ ὀλίγα, καθόσον οἱ τὰ ὀλίγα ὀφείλοντες δύνανται νὰ ἦναι μικρᾶς καταστάσεως ἄθρωποι, καὶ διὰ μικροτέρας προθεσμίας ἀδυνατοῦν νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν ἔγκαιρον πληρωμήν.

Ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τόκου ὑπερημερίας, ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ πλειονοψηφίαν μὲν ἐδέχθη τὸν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ὁριζόμενον, κατὰ μειονοψηφίαν δὲ προτείνεται ἡ ἐλάττωσις εἰς 6 τοῖς 0/0.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 2.

Ὁ § ά. ἔχει καλῶς.

Ὁ § β'. νὰ ἐξαλειφθῇ ὡς ἀντιβαίνων εἰς τοὺς κειμένους νόμους, οἵτινες κανονίζουν τὸν τρόπον τῆς ἀποδείξεως τοῦ χρέους, ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τῶν περὶ τούτου τιτλων.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 3.

Ὁ §. β'. τοῦ ἄρθρ. τούτου κατὰ πλειονοψηφίαν μὲν τροποποιεῖται ὡς ἑρεξῆς.

«Νὰ προσφέρωσιν ἐγγύησιν εἴτε πραγματικὴν ὑπερβαίνουσαν καθ' ἓν πέμπτον τὸ χρέος, εἴτε προσωπικὴν κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὀφειλέτου.» Κατὰ μειονοψηφίαν δὲ προτείνεται ἡ παραδοχὴ τῶν ἰσχυουσῶν ἐγγυήσεων, δι' ὧν ἀρκούντως εἶναι ἐξησφαλισμένον τὸ δημόσιον.

Ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν ἀνωτέρω τροποποίησιν διὰ τὸν λόγον, ὅτι διὰ μὲν τῆς πρώτης διατάξεως εὑρίσκει ἀρκούντως ἐξησφαλισμένον τὸ δημόσιον διὰ κτηματικῆς ἐγγυήσεως μείζονος κατὰ μόναν τοῦ πέμπτου τοῦ ποσοῦ τοῦ χρέους, διὰ δὲ τῆς δευτέρας παρέχει περισσοτέρας εὐκολίας πρὸς τοὺς ὀφειλέτας διὰ τὴν ὀφειλομένην παρ' αὐτῶν ἐγγύησιν, ἀφοῦ διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ μέτρου τούτου οὐδόλως προσβάλλονται τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου.»

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 4.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο νὰ προστεθῇ «ἢ οἱ ἐγγυηταί.»

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε δίκαιον νὰ συμπαραλάβῃ εἰς τὴν εὐεργετικὴν τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξιν καὶ τοὺς ἐγγυητὰς, τῶν ὁποίων τὰ κτήματα τυχὸν ἀπηλλοτριώθησαν, εἴτε διὰ χρέη τῶν πρωτοφειλετῶν, εἴτε δι' ὁμοια τῶν ἰδίων προερχόμενα ἐκ τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὰς ἐνοικιάσεις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο τροποποιεῖται ὡς ἑρεξῆς.

«Οἱ ὀφειλέται ἢ οἱ ἐγγυηταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσι τὸ

ἥμισυ τοῦ χρέους των τοῖς μετρητοῖς· τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ δύνανται νὰ συμψηφίσωσι διὰ ναυτικῶν ἢ φαλαγγιτικῶν γραμματίων, εἴτε ἐκδοθέντων ἐπ' ὀνόματί των, εἴτε οἱῳδήποτε νομίμῳ τρόπῳ περιελθόντων εἰς τὴν κυριότητά των.

Τὰ γραμμάτια ταῦτα εἶναι παραδεκτὰ πρὸς συμψηφισμὸν, εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν καὶ ἂν προσφερθῶσι πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ἡμίσεως τοῦ ἀρχικοῦ χρέους. Ἐὰν δ' οἱ ὀφειλέται ἢ ἐγγυηταὶ προτιμήσωσι νὰ ἐξοφλήσωσιν ὁλόκληρον τὸ χρέος των, δύνανται νὰ προσφέρωσι διὰ μιᾶς δι' ὅλας τὰς δόσεις φαλαγγιτικὰ ἢ ναυτικὰ γραμμάτια.

Βασιλικὴ ἄδεια πρὸς ἐκποίησιν τῶν εἰρημένων γραμματίων δὲν ἀπαιτεῖται.»

Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνουσα τὴν τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου τούτου ὡς ἀνωτέρω, φρονεῖ ὅτι οὐδεμία προσγίνεται εἰς τὸ δημόσιον ζημία διὰ τῆς χορηγουμένης ταύτης εὐκολίας, ἀφοῦ ἅπαξ ἡ Κυβέρνησις ὀρθῶς καὶ δικαίως σκεφθεῖσα, παρεδέχθη τὸν διὰ γραμματίων συμψηφισμὸν τοῦ ἡμίσεως τοῦ χρέους, σιμὰ δὲ εἰς τὴν χορηγουμένην ταύτην εὐκολίαν παρέχεται καὶ ἡ δέουσα ἀξία εἰς τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 6.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. τούτου προτείνει τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας διὰ μὲν τοὺς ἐντὸς τοῦ Κράτους εἰς μῆνας τρεῖς, διὰ δὲ τοὺς ἐκτὸς τοῦ Κράτους εἰς ἕξ, σκεφθεῖσα, ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ὁρισθεῖσαι προθεσμίαι εἶναι ἀνεπαρκεῖς.

Τὰ ἄρθρα 7, 8, καὶ 9 ἔχουν καλῶς.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο τροποποιεῖται ὡς ἑρεξῆς.

«Ἄρθρ. 10. Οἱ ὀφειλέται τοῦ δημοσίου, τῶν ὁποίων αἱ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἀπορριφθεῖσαι ἀντιρρήσεις ἤθελον ἀπορριφθῇ καὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καθ' ὁκοκληρίαν ἢ ἐν μέρει, δύνανται νὰ μεθέξωσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ παρόντος νόμου, ἀλλ' ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δόσεων μετὰ τοῦ τόκου τῆς ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς προσφυγῆς των.»

Τὴν τροποποίησιν ταύτην ἐπέφερεν ἡ ἐπιτροπὴ πεποιθυία ὅτι οὐδεμία προσγίνεται εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα ζημία διὰ τὴν ἐκ τῆς μεσολαβησάσης δίκης ἀναβολὴν, οὐδὲ περιορισμὸς εἰς τοὺς ὀφειλέτας, διὰ τὰς νομιζομένας παρ' αὐτῶν ἀξιώσεις ἀπέναντι τοῦ χρέους τοῦ δημοσίου.

Ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Θ. Πετρινὸς, Γ. Ἀ. Περωτὴς, Ἀ. Κορρωτάκης, Ἠ. Δωΐλας.

Ὁ εἰσηγητὴς Ἀ. Δ. Αὐγερινός.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως εἰσαγαγοῦσα τὸ προκείμενον περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ναυτικῶν νήσων νομοσχέδιον, τῆς προσυζητήσεως τοῦ ὁποίου ἐπελήφθητε, προτίθεται τὴν ἱκανοποίησιν τῶν κατὰ τὸν ἑλληνικὸν ἀγῶνα θυσιῶν, καὶ προσδιορίζουσα ἐφ' ὅσον οἱ ἐνεστῶτες πόροι τοῦ Κράτους ἐπιτρέπουσιν ἐτήσιον χρηματικὸν ποσὸν, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἱκανοποιήσεως τῆς πρὸς τοὺς γενναίους ναυτικούς μας ὀφειλομένης λόγῳ τῶν χρηματικῶν αὐτῶν θυσιῶν ἀποζημιώσεως. Ὅθεν ἐκμελετήσασα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἡ ἐπιτροπή σας συνίστησιν αὐτοῦ τὴν ὁλοσχερῆ ἐπιψήφισιν, καὶ πρὸς δικαιολόγησιν τῆς τοιαύτης συστάσεως, οὐδένα ἄλλον λόγον ἐπιφέρει, εἰμὴ ὅτι, ὡς πολλάκις κατὰ διαφόρους συζητήσεις ἐν τῇ Βουλῇ παρετηρήθη, δὲν εἶναι δίκαιον τινὲς τῶν ναυτικῶν μας νὰ λαμβάνωσι χρηματικὰ χορηγήματα, ἄλλοι δὲ νὰ πένωνται μηδὲ λεπτὸν λαμβάνοντες, ἢ συγκριτικῶς, μὴ ἀνάλογον ἀπέναντι ἄλλων λαμβανόντων, ἐνῷ καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐξήντλησαν τὰ δικαιώματά των λαμβάνοντες, καὶ ἕνεκα τούτου δὲν ἀντίκειται ἡ παραδοχὴ τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἐ. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως, καὶ καθ' ὅσον προσωρινή τις ἐκκαθάρισις τῶν εἰς τὰς ναυτικὰς νήσους ὀφειλομένων ἀποζημιώσεων ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου ἐγένετο. Οὐχ ἧττον ὅμως ἡ ἐπιτροπή σας παρατηρεῖ, ὅτι εἶναι δίκαιον σύμφωνα μὲ τὰς ἐθνικὰς ἀποφάσεις, ἡ Κυβέρνησις νὰ φροντίσῃ ὅσον ἐνέστι τάχιον καὶ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν λοιπῶν τάξεων, καθ' ὅσον καὶ τὰ τούτων ἀποκεκτημένα ἐνώπιον τοῦ ἔθνους δικαιώματα εἶναι ἐπίσης ἱερά. Σημειοῦται δὲ, ὅτι ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν εἰσηγητῶν ἰσχυρίσθη, ὅτι τότε παραδέχεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὅταν προηγουμένως παρατηρήσῃ τὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον, πρὸς οὓς θέλουν δίδεσθαι τοιαῦτα χορηγήματα. Μὴ πεισθὲν δὲ εἰς τὴν γνώμην τῶν λοιπῶν τεσσάρων μελῶν παρατηρησάντων, ὅτι ἕνεκα τοιούτου λόγου μηδόλως χρησίμου δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀναβάλληται ἡ εἰσαγωγὴ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν ἀπεχώρησεν. Ἑπομένως τὰ λοιπὰ μέλη ἐγκρίνοντα τὴν ἀνωτέρω

ἔκθεσιν, ὀρθῶς ἔχουσαν ὑπέγραψαν αὐτὴν, ἐκλέξαντα εἰσηγητὴν τὸν Κ.Π. Βάρβογλην νὰ φέρῃ αὐτὴν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἀναγνώσῃ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Φρ. Κ. Μαῦρος, Σπ. Κοπανίτσας, Ἰω. Κλίμακας,

Ὁ εἰσηγητὴς Παναγ. Βάρβογλης.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἄρθρ. 1. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐ. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως, θέλει συστηθῇ δεκαπενταμελὴς ἐπιτροπὴ ὑπὸ στρατιωτικῶν, ναυτικῶν, καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν, διαπρεψάντων κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, καὶ ἐκλεγομένων τῶν μὲν δέκα κατ' ἀναλογίαν ἐξ ὅλων τῶν νομῶν τοῦ Κράτους, τῶν δὲ ὑπολοίπων ἀδιαφόρως, καὶ διοριζομένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἀντικειμένων τῆς ὁποίας θέλει εἶσθαι ἡ πραγματοποίησις τῶν διατάξεων τοῦ ῥηθέντος ψηφίσματος.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ἕδρα αὐτῆς, ὁ ὀργανισμὸς τῶν ἐργασιῶν της ὡς καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ προέδρου καὶ γραμματέως αὐτῆς ἀνήκουσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν.»

Τὸ ἄρθρον 1 γίνεται δεύτερον, καὶ τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς.

«Ἄρθρ. 2. Μεχρισοῦ ἐκκαθαρισθῶσιν αἱ ὑπάρχουσαι αἰτήσεις, καὶ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐξόφλησις αὐτῶν, θέλουσι χορηγεῖσθαι ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1853 κατ' ἔτος χρηματικῶν ποσῶν 200,000 δραχμῶν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου εἰς τὰς νήσους Ὕδρας, Πετσῶν καὶ Ψαρῶν διὰ τὴν ἐνδεῆ κατάστασίν των.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1852.

Τὸ μειονοψηφοῦν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς Κ. ΝΤΑΓΡΕΣ.»

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικειμένου τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως διὰ τὰ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν συμβάντα, μνδεμιᾶς κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Μαδεμοχωρίτην καὶ Κ. Σκουρλέτην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν συμβάντων ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Γ. Λογιωτατίδης . . . . Ν.
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος . .	Δημήτριος Γιαννούλης . . .

Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . . N.	Ἰωάννης Βάχλας . . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Δημήτριος Τσάκρης	Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . N.	Νικόλ. Μπούκουρας . . . N.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Λάμπρος Ροΐλός . . . . N.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Π. Κολποδῖνος . . . . . N.
Δ. Καλλιφρονᾶς . . . . N.	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . . N.	Νικόλ. Δελιγιάννης . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .	Κύστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος .
Κωνς. Γριβογεώργης . . . N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . N.
Τατσέλης Μαυρομμάτης . . N.	Ἐμμ. Καραμάνος . . . . .
Δ. Πετροπουλάκης	Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.
Π. Ἰωαννετάκης	Ἀναγν. Κοντάκης . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . N.	Σ. Κοπανίτσας . . . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Ἀν. Κορφιωτάκης . . . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	Παρασ. Ματάλας . . . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N.
Ἀνδρέας Πέπος . . . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N.	Παναγ. Λαζαρής . . . . .
Γεώργιος Βελῆς . . . . N.	Στάμος Μαυροδῆμος . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Λ. Ἀ. Εὐμολπίδης . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γεολδάσης . .	Ἠλίας Δωΐλας . . . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Θεόδωρος Πετρινός . . . N.
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .
Στέφ. Στεφανόπουλος . . .	Π. Βάρδογλης . . . . . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . .
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Νικόλ. Μπούτουνας . . . .
Π. Ζάνος	Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Χρ. Δεμάθας . . . . . N.	Γεώργιος Γουλιμής . . . N.
Γρ. Παλιάνος	Ἀ. Κουμουνδουράκης . . . N.
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος	Κωνστ. Λιμπεράπουλος . . N.
Ν. Πετμεζᾶς	Ἐμμ. Μοδινός . . . . . N.
Ἰλ. Παπαδαῖος . . . . N.	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Δημ. Δημητρακόπουλος . .
Γεώργιος Περωτής . . . N.	Γεώργιος Κάνδιας . . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρές . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.

Ἰωάννης Φαρμάκης . . .	Κωνστ. Δαρειώτης . . . .
Ἀ. Παπαδημητριάδης . . .	Ἰωάννης Γεωργάρας . . . N.
Ν. Σισμάνης . . . . . N.	Γ. Νικολάου . . . . .
Κωνσταντῖνος Ἀξελός . .	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	Ζαννὴς Μιραγκός . . . . N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N.	Μιχαὴλ Σολομός . . . . N.
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Εὐστράτιος Παρίσης . . .
Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . .
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Σταυρ. Καπετανάκης . . .	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος N.
Δημήτριος Πικουλάκης . . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . . N.	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . N.
Ζ. Ἀ. Ζαρειφόπουλος . . .	Γεώργιος Στάϊκος . . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . N.
Γεώργιος Ἀ. Ῥάλλης . . .	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Νάκος Παναυριᾶς	Ἰωάννης Δαμιανός . . . N.
Παπᾶ-κώνστας Τσαμάλας .	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς . . N.
Κωνς. Βλάμπς . . . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης .	Πέτρ. Χ. Πέτρου . . . . N.
Σιδέρης Πράτσικας	Κωνς. Δυοβουνιώτης . . .
Παν. Πατρινός	Μ. Χουρμούζης . . . .
Κ. Σκουρλέτης . . . . N.	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . N.	Δημήτριος Ματσάκης . . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . .	Χρῆστος Κικίλης . . . N.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου μετὰ τῆς ἐρεξῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς.

« Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ διεξῆλθε μετὰ προσοχῆς τὸ πρὸ τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, περὶ πληρωμῆς δραγμῶν 36.043 καὶ 78|00 διὰ τὰ γενόμενα ἔνεκα τῶν τελευταίων ἐν Ἀκαρνανίᾳ συμβάντων ἔξοδα.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην, ἐξ' ἧς ἐπήγασαν τὰ ἔξοδα ταῦτα, παραδέχεται μὲν τὴν πίστωσιν, ἐννοεῖ ὅμως, ἵνα ἡ πληρωμὴ γενῇ ἐπὶ τῇ βάσει ὀνομαστικῶν καταλόγων τῶν ἐθνοφυλάκων, βεβαιούντων τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τακτικῶν ἀποδείξεων πληρωμῆς ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἔξοδα. Ζητήσαντος δέ τινος τῶν βουλευτῶν νὰ τῷ ἐπιδειχθῶσιν οἱ ὀνομαστικοὶ κατάλογοι, ὡς μνημονεύει ἡ ἔκθεσις, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι τοιοῦτος κατάλογος ζητηθείς, ἐστάλη εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπήν· ἐπὶ δὲ τῆς ἐκθέσεως πα-

ρετήρησεν, ὅτι ἐκ τοῦ ζητουμένου ποσοῦ τὸ μεγαλήτερον μέρος ἐδαπανήθη ὑπὸ τοῦ προκατόχου του, ἐπὶ δὲ τῆς ὑπουργείας αὐτοῦ ἐπληρώθησαν μόνον 6,000 δραχ. εἰς τὸν ἱερέα Παππαβασίλειον, καὶ μικρά τινα ποσὰ εἰς ὁροφύλακας τε καὶ χωροφύλακας ἐπὶ τῇ βάσει τακτικῶν καταστάσεων, πρὸς δὲ καί τινα ἔξοδα τοῦ νομάρχου καὶ τοῦ ἐπάρχου Οἰτύλου, ἀλλ' ἐν γένει μετὰ τοσαύτης φειδοῦς ἐγένοντο αἱ δαπάναι, ὥστε, ἐνῷ εἰς π. χ. ἐκ τῶν στρατολογησάντων κατὰ τοῦ Παπουλάκου ἀπῄτησε διὰ μισθοὺς καὶ ἔξοδα 6,000 δραχ., τὸ ὑπουργεῖον περιώρισε αὐτὰς εἰς 3,000. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ μήπω πληρωθέντα ποσά, παραδέχεται τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς αὐτῶν.

Παρετήρησεν ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ζητήσασα αὕτη τὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν γενομένων δαπανῶν, ἠθέλησε συγχρόνως νὰ πληροφορηθῇ, καὶ ἂν αἱ δαπάναι ἐγένοντο ἐγκρίσει τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Β. στρατευμάτων· ἀλλ' ἐκ τοῦ καταλόγου καὶ ἄλλων περιστάσεων ἐπληροφορήθη, ὅτι πολλῶν ἀπαιτήσεις, καὶ τοι δίκαιαι, παρελείφθησαν, εἰς τινας δ' ἐπληρώθησαν μεγάλα ποσά, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἀναγκαῖον, ὥστε τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰς δικαίας τῶν πρώτων ἀπαιτήσεις, νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς θεραπείας αὐτῶν.

Προσθέντος ἄλλου, ὅτι εἰς τοὺς πραγματικῶς δαπανήσαντας κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἐκείνην ἀνάγκην, θεωρεῖ δίκαιον νὰ πληρωθῶσιν ἄνευ ἐλαττώσεως ὅσα καὶ ἂν τοῖς ὀφείλονται, ν' ἀπορριφθῶσι δὲ πᾶσαι αἱ ἀδικαιολόγητοι καὶ ὑποθετικαὶ ἀπαιτήσεις. Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὸ ὑπουργεῖον προσεκάλεσε πολλοὺς νὰ μεταβῶσιν εἰς Λακωνίαν, ὅπως συντελέσωσι πρὸς κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ, οὗτοι δὲ ἐμισθοδότησαν ἐπὶ τούτῳ διαφόρους ἐθνοφύλακας· ἀλλὰ δύω ἐξ αὐτῶν ἐζήτησαν ὁ μὲν 6000 δραχ., ὁ δ' ἕτερος 3000, καὶ τὸ ὑπουργεῖον εἰς μὲν τὸν πρῶτον ἐπλήρωσε 3000, εἰς δὲ τὸν ἕτερον ὀλιγωτέρας.

Πρὸς ταῦτα ἀπήντησέ τις, ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ μοιράρχου Κουτζογιαννοπούλου, καὶ ἐν γνώσει τοῦ ἀρχηγοῦ στρατολογήσας, παρέμενεν, ὅπου ἡ πλειοτέρα ὑπῆρχεν ἀνάγκη, ἀλλ' ἀνελπίστως τὸ ὑπουργεῖον μέρος μόνον τῶν ὑπ' αὐτοῦ δαπανηθέντων παρεδέχθη νὰ τῷ πληρώσῃ, ὅπερ δὲν θεωρεῖ δίκαιον, διότι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐλέους, ἀλλὰ περὶ ἀποδόσεως ὀφειλομένων.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ὁ προτγορεύσας ὑπακούων, ὡς ἕκαστος πολίτης ὤφειλεν, εἰς τὰς διαταγὰς τῆς ἐξουσίας, ἐσχημάτισε τὴν ὑπ' αὐτὸν ἐθνοφυλακήν. Τὴν ὕπαρξιν λοιπὸν ταύτης τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται εἰμὴ νὰ θεωρήσῃ νόμιμον, διότι συνεστήθη διὰ

ταγῆ τοῦ μοιράρχου καὶ συγκαταθέσει τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐκστρατείας, καὶ κατὰ συνέπειαν ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ ὁλόκληρον τὸ δαπανηθὲν ποσόν.

Ἀντεῖπεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἐξήγησις τῶν παραπόνων τοῦ στρατολογήσαντος δὲν εἶναι ἀρμοδία, διότι πρόκειται περὶ ἀντικειμένου ὅλως διοικητικοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον μόνον ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία δύναται ἀρμοδίως καὶ ἐν γνώσει νὰ ἐνεργήσῃ. Ἂν δ' ὁ παραπονούμενος εὑρίσκει ἑαυτὸν ἠδικημένον, ἠδύνατο δι' ἀναφορᾶς νὰ ἐκθέσῃ πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ παράπονά του, αὕτη δὲ νὰ ζητήσῃ λόγον παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ· διὸ θεωρεῖ ματαίαν τὴν γενομένην συζήτησιν.

Ἐπέφερε μέλος τι τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἀποκρούει πάντα τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ σημειούμενα κονδύλια, ὡς μὴ ἀναφερομένων ἐν αὐτῷ κατ' ὄνομα τῶν ἐθνοφυλάκων, δι' οὓς ἐδαπανήθησαν ταῦτα. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ ἀγορεύων εἶχε σχηματίσει ἐθνοφυλακήν, καὶ κατὰ συνέπειαν τῷ ὀφείλονται, ὅσα πραγματικῶς ἐδαπάνησεν, ἀπαιτεῖ νὰ ἐκκαθαρισθῶσιν αἱ γενόμεναι δαπάναι πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἀδικήματος.

Παρετήρησε τελευταῖον ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ οἱ προαγορεύσαντες θεωροῦσι μὲν ἑαυτοὺς ἠδικημένους, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐναντίοι εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν ἐν τῇ πιστώσει ζητουμένων, δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῶν, οἱ δὲ ἀνωτέρω βουλεύται νὰ ὑποβάλωσιν ἀρμοδίως τὰ παράπονά των, ἐξαιτούμενοι τὴν δέουσαν θεραπείαν.

Οὕτω λοιπὸν συναινέσασα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν γνώμην ταύτην, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 1 κατὰ τὸ νομοσχέδιον μετὰ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἃς καὶ ὁ ὑπουργὸς ἀπεδέξατο. Ἐπίσης δὲ παρεδέχθη καὶ τὸ ἑπόμενον 2 ἄρθρ. μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης· ἔχουσι δ' οὕτως.

« Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἔκτακτος πίστωσις ἓξ δραχμῶν τριάκοντα ἓξ χιλιάδων, τεσσαράκοντα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα ὀκτὼ λεπτῶν, ἀριθμ. 36,043 καὶ 78, ἐπὶ τῇ χρήσει τοῦ ἐνεστῶτος 1852 ἔτους, πρὸς πληρωμὴν τῶν γενομένων ἐξόδων, ἕνεκα τῶν τελευταίων ἐν Λακωνίᾳ συμβάντων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀνωτέρω ἔκτακτος πίστωσις θέλει καταλογισθῆ ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἄρθρ. 1. γενικὰ μέτρα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, τῆς χρήσεως τοῦ 1852 τοῦ εἰρημένου ὑπουργείου, τὰ δὲ ἔσοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς αὐτῆς χρήσεως. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφο-

ρίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Μαδεμοχωρίτην καὶ Χρ. Οἰκονομίδην συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, ἔχων οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1 Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχμῶν τριάκοντα ἓξ χιλιάδων, τεσσαράκοντα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα ὀκτὼ λεπτῶν, ἀριθμ. 36,043 καὶ 78, ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος 1852 ἔτους, πρὸς πληρωμὴν τῶν γενομένων ἐξόδων, ἕνεκα τῶν τελευταίων ἐν Λακωνίᾳ συμβάντων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀνωτέρω ἔκτακτος πίστωσις θέλει καταλογισθῆ ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἄρθ. 1. γενικὰ μέτρα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας τῆς χρήσεως τοῦ 1852 τοῦ εἰρημένου ὑπουργείου, τὰ δὲ ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς αὐτῆς χρήσεως. »

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ὑγειονομικὰ καὶ λοιμοκαθαρτικὰ ἔξοδα νομοσχεδίου· ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ μηδενὸς λαβόντος τὸν λόγον, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Ματθαίου καὶ Δ. Πετροπουλάκην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τοῖς προαγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Οὕτω λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 1. ἄρθρου, ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἐπὶ τῶν ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν ἐξόδων τὴν ἐλάττωσιν 85,000 δραχ., ἀλλ' ὁ προκάτοχος αὐτοῦ ὑπουργὸς ἐκθεὶς τὰς ἐπὶ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης παρατηρήσεις του, ἐπεφυλάχθη νὰ ζητήσῃ αὔξησιν τοῦ ποσοῦ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἐξεκυλούθησε τὴν δαπάνην, ἀφοῦ ἐπήνεγκε πᾶσαν δυνατὴν οἰκονομίαν. Περιελθὼν δὲ οὗτος εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ πληροφορηθεὶς περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ ν' αὐξηθῇ τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειούμενον ποσὸν κατὰ 40,000 δραχ., ὑπέβαλε τὴν ἀνάγκην ταύτην ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου τὸ ὁποῖον ἐπενεγκὸν καὶ ἄλλας οἰκονομίας, περιώρισε τὸ ποσὸν εἰς 32,000 δραχ., αἵτινες ζητοῦνται διὰ τῆς προκειμένης πιστώσεως.

Προσέθηκεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι συζητουμένου ἐν τῷ ὑπουργικῷ συμβουλίῳ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1852, οἱ ὑπουργοὶ ἐνόμισαν, ὅτι ἠδύναντο νὰ ἐλαττώσωσι τὰ διὰ τὸν ὑγειονομικὸν κλάδον ἔξοδα κατὰ δραχμ. 85,000,

προτιθέμενοι νὰ παρουσιάσωσιν ἐπὶ τούτῳ καὶ νομοσχέδιον, καταργοῦν ὑγειονομικάς τινας θέσεις, ἀνατεθειμένας εἰς τελωνιακοὺς ὑπαλλήλους· ἀλλ' ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐζήτησε καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἰατροσυνεδρίου, τὸ ὁποῖον ἀπήντησεν, ὅτι ἐκ τοῦ μέτρου τούτου θέλει διακινδυνεύσει ἡ ὑγεία τῶν πολιτῶν, καὶ ἐντεῦθεν τὸ ὑπουργεῖον δὲν προέβη εἰς πραγματοποίησιν αὐτοῦ, ὥστε ἡ κατ' ἀρχὰς ὑπολογισθεῖσα οἰκονομία ἀπέβαινε πλέον ἀδύνατος· διὸ γενόμενος οὗτος ὑπουργὸς, ἐγνωστοποίησεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑγειονομικοῦ κλάδου θέλει συμβῆ αὔξησις, καὶ ἐπεφυλάχθη νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνήκουσαν δι' αὐτὴν πίστωσιν, ὅταν ἤθελε δυνηθῇ νὰ προσδιορίσῃ τὸ περιπλέον ἀναγκαῖον ποσόν. Τοῦτο λοιπὸν ζητεῖ σήμερον ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός.

Μετὰ τὰς πληροφορίας ταύτας ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθ. 1 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτως.

« Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 32,800 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, πρὸς πληρωμὴν τῶν ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν ἐξόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ αἱ μὲν δραχ. 25,000 θέλουν καταλογισθῆ εἰς τὸ Κεφ. Δ'. ἄρθρ. 5· ὑγειονομεῖα, αἱ δὲ δραχ. 7,000 εἰς τὸ Κεφ. Δ'. ἄρθρον 6· λοιμοκαθαρτήρια.

Ἄρθρ. 3. Τ' ἀνωτέρω ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. »

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, ἔχει δ' οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

« Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 32,000 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, πρὸς πληρωμὴν τῶν ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν ἐξόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ αἱ μὲν δραχμ. 25,000, θέλουν καταλογισθῆ εἰς τὸ Κεφ. Δ'. ἄρθ. 5 ὑγειονομεῖα, αἱ δραχ. 7,000 εἰς τὸ Κεφ. Δ'. ἄρθρ. 6 λοιμοκαθαρτήρια.

Ἄρθρ. 3. Τ' ἀνωτέρω ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ μισθωτικὰ σώματα νομοσχεδίου, μηδενὸς ἀντιλέγοντος κατὰ τὰς ἀρχῆς, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι « Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθ. 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως.

« Ἄρθρ. 1. Δι' ἀποζημίωσιν τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852 τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου ἐκ δραχ. 211,600 ἀναλογιζομένων ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦ. 5. Βουλευτικὰ Σώματα.

Ἄρθρ. 1. Βουλὴ	δραχ.	131,000
Ἄρθρ. 2. Γερουσία	»	80,600
Τὸ ὅλον	»	211,600

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Γενομένης ἑπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72, ἔχει δ' οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Δι' ἀποζημίωσιν τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852 τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου ἐκ δρ. 211,600 ἀναλογιζομένων ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦ. 5. Βουλευτικὰ Σώματα.

Ἄρθρ. 1. Βουλὴ	δραχ.	131,000
Ἄρθρ. 2. Γερουσία	»	80,000
Τὸ ὅλον	»	211,600

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους ».

Προὐτέθη τελευταῖον εἰς συζήτησιν καὶ τὸ περὶ συντάξεως

τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου μηδενὸς ἀντειπόντος, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἀ. Μάμουκαν καὶ Δ. Πετροπουλάκην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀναγνωσθέντος οὕτω τοῦ 1 ἄρθρου μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἣν καὶ ὁ ὑπουργὸς ἀπεδέχθη·

« Ἄρθρ. 1. Ὁ περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νόμος ἰσχύει καὶ διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ πάσης τάξεως ἀξιωματικῶν πρεσβυτῶν, καὶ συνταξιούχων τῆς φάλαγγος· ἔχουν ὅμως τὸ δικαίωμα αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν προσώπων τούτων νὰ λάβωσι κατ' ἰδίαν αὐτῶν ἐκλογὴν, ἀντὶ συντάξεως, φαλαγγιτικὰ γραμμάτια δεκτὰ πρὸς ἀπόκτησιν γαιῶν ἐθνικῶν κατὰ τὸν νόμον ΡΜΔ΄. τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1849, καὶ τὸν ἀπὸ ἀ. Ἰανουαρίου 1838 περὶ προικοδοτήσεως τῆς φάλαγγος· »

Λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ περὶ συστάσεως τῆς φάλαγγος νόμος τοῦ 1838 σκοπὸν εἶχε τὴν ἐφάπαξ ἀμοιβὴν τῶν ἀγωνιστῶν, νεώτερον δὲ διάταγμα ἐχορήγησεν εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξωσιν ἢ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ μισθοῦ των, ἢ γραμμάτιον πρὸς ἀγορὰν γαιῶν, καὶ ἑπομένως δυνάμει τοῦ διατάγματος τούτου πολλοὶ λαβόντες γραμμάτιον ἔπαυσαν τοῦ νὰ μισθοδοτῶνται. Ἀλλὰ τὸ ἤδη ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον εἰς μὲν τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν μέχρι θανάτου μισθοδοτηθέντων χορηγεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λάβωσι γραμμάτιον, ἀποκλείει δὲ τοῦ δικαιώματος τούτου τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν πρὸ πολλοῦ μὴ μισθοδοτουμένων. Τὴν ἀρχὴν λοιπὸν ταύτην θεωρῶν ἄδικον, προτείνει νὰ γενικευθῆ τὸ δικαίωμα καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν προικοδοτηθέντων.

Ἀπήντησεν ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι λαβοῦσα αὕτη ὑπ' ὄψιν τὰ προηγούμενα παρετήρησεν, ὅτι ὁ παρὼν νόμος ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ φαλαγγίτας, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς προικοδοτημένους, διότι ἅμα συστηθεῖσα ἡ φάλαγξ, ἐθεωρήθη ὡς σῶμα ἐνεργὸν καὶ ἀναγκαῖον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐφ' ᾧ καὶ μισθὸς ὡρίσθη διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτῆς· ἀλλὰ θέλουσα μετὰ ταῦτα ἡ Κυβέρνησις ν' ἀπαλλαγῇ τῆς δαπάνης, ἐχορήγησεν εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λαμβάνωσι γραμμάτιον, καὶ μακρυνόμενοι τῆς ὑπηρεσίας, νὰ μὴ μισθοδοτῶνται πλέον. Τὸ νομοσχέδιον λοιπὸν ἀφορᾷ μόνον τοὺς μὴ προικοδοτημένους, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνη-

σις θεωρεῖ ὡς στρατιώτας ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντας, καὶ μήπω ἀνταμειφθέντας.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι τὰ ἔθνη χορηγοῦσι συντάξεις, διὰ ν' ἀποδείξωσι τὴν πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς εὐγνωμοσύνην των, ὅθεν καὶ ὁ ὑπουργὸς διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἐξεπλήρωσεν ἓν καθῆκον, ἀλλὰ περιώρισεν αὐτὸ ὑπὲρ μιᾶς μόνης μερίδος ἀγωνιστῶν, διότι ὡς ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ περιορισθῇ εἰς μόνας τὰς ὑπηρεσίας τὰς ἀνάγκας. Ἡμεῖς ὅμως, ὡς ἔχοντες γενικωτέραν ἀποστολήν, ἀντὶ ν' ἀποδεχθῶμεν τὸν περιορισμόν, ὀφείλομεν νὰ ὑψώσωμεν φωνὴν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν ὅλων, ἀπαιτοῦντες τὴν γενίκευσιν τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου χορηγουμένου δικαιώματος καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν προικοδοτημένων, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν ἀγνοοῦμεν τὴν τύχην τῶν εἰς αὐτοὺς δοθέντων γραμματίων, τὰ ὁποῖα ἠναγκάσθησαν νὰ πωλήσωσιν εἰς εὐτελεστάτας τιμάς.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀμφότερα τὰ διαφωνοῦντα μέρη δικαίας προτείνουσι γνώμας, διότι οἱ μὲν ζητοῦντες τὸν περιορισμὸν τοῦ δικαιώματος ὑπὲρ μόνων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ φαλαγγιτῶν ἐξέτασαν τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ὑπαρχούσης νομοθεσίας, καθ' ἣν οὗτοι κατὰ τὸν προορισμὸν τῆς φάλαγγος θεωροῦνται ὡς ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες, οὐ μόνον προβιβαζόμενοι, ἀλλὰ καὶ εἰς πάσας τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν ὑποκείμενοι τὰς ὑποχρεώσεις. Οἱ δὲ τὴν γενίκευσιν ζητοῦντες τοῦ δικαιώματος ἐσκέφθησαν ὡς ἡ καρδία των τοὺς ὑπηγόρευσε, καὶ ἡμεῖς πάντες ὀφείλομεν καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει νὰ προσενεχθῶμεν μετὰ τῆς δεούσης γενναιότητος, παραδεχόμενοι τὴν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζῶν πρότασιν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ ν' ἀνταμειφθῶσιν αἱ χῆραι καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐν πράγματι ἀγωνιζῶν, τῶν ἐν τῷ μητρῴῳ ἐγγεγραμμένων· τότε δὲ βεβαίως πᾶσα ὑπὲρ αὐτῶν θυσία εἶναι καὶ εὔλογος καὶ ἐπαινετή, διότι δυστυχῶς εἰς τὴν φάλαγγα ἀπαντῶμεν καὶ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν ἡλικίαν των οὐδὲ κἂν ὑπῆρχον ἐν τῷ ἀγῶνι, καὶ κατὰ συνέπειαν οὐδὲν ἔχουσι δικαίωμα πρὸς ἀπαίτησιν ἀμοιβῶν.

Ἐπέφερεν εἷς τῶν προηγορευσάντων, ὅτι κακῶς παρετηρήθη ὑπό τινος, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐγγίσωμεν τὴν χορδὴν τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καθ' ὅσον ἀπεναντίας συνεχῶς πρέπει νὰ ἐπιλαμβανώμεθα αὐτοῦ, ὡς ἀφορῶντος τὸν μέγαν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα. Καὶ ἐννοεῖ μὲν ὡς πᾶς ἄλλος, ὅτι πρέπει νὰ γίνωνται προβιβασμοὶ ἐν τῇ φάλαγγι, ἐπειδὴ πολλαὶ συνέβησαν εἰς τὸν σχηματισμὸν αὐτῆς ἀδικίαι, καὶ διὰ νὰ διορθωθῶσιν, ἀνάγκη νὰ ὑπάρξουν προβιβασμοί· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ φάλαγξ συνεκροτήθη πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ ἀγῶνος, προκειμένου νὰ χορηγηθῶσι συντάξεις πρὸς τοὺς ἐν

ἐνεργείᾳ φαλαγγίτας, τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ χορηγηθῇ δικαίωμα καὶ πρὸς τοὺς προικοδοτηθέντας. Ἐάν τις στρέψῃ τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, δὲν βλέπει εἰμὴ, ὅτι κατεκαλύφθη μὲ ζοφερὸν πέπλον, καὶ πολλὰ τέκνα θυσιασθέντων ἀγωνιστῶν, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἀνταμειφθῶσι, πολλὰ ὀρφανὰ ἐπὶ τοῦ τάφου στενάζοντα δέκα συγγενῶν, λοιμώττουσι σήμερον περιφρονημένα· διὸ ἀποκρούει πᾶσαν ἐξαιρετικὴν πρότασιν, καὶ θεωρεῖ ἔργον δικαιοσύνης ἀναλλοιώτου τὸ νὰ μὴ ἐγκαταλειφθῶσι τὰ ὀρφανὰ ταῦτα. Ὅτι συνέβησαν καὶ συμβαίνουσι καταχρήσεις περὶ τὴν φάλαγγα εἶναι ἀλήθεια ὁμολογουμένη, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἀρκεῖται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐν τῷ μητρῴῳ ὑπάρχουσιν 143 ὀνόματα βαθμολογητέα, καὶ ὅμως ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις ἀνεγνώρισε τὸ κῦρος αὐτοῦ, καὶ δὲν μένει ἡ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς, ἥτις νὰ ὁρίσῃ τὸν ἀνήκοντα ἑκάστῳ βαθμόν, μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης οὐδεμία ἐλήφθη φροντὶς, καὶ ἐν τοσούτῳ ζητοῦμεν τὴν θεραπείαν μόνην τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος. Διὸ ἀποδεχόμενος τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ δοθῶσι συντάξεις πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν ἐν πράγματι ἀγωνισαμένων, αὐτὸ τοῦτο ἐξαιτεῖται καὶ ὑπὲρ τῶν προικοδοτηθέντων ἀξιωματικῶν, ἐπειδὴ, τὸ ἐπαναλέγει, ἡ συγκρότησις τῆς φάλαγγος σκοπὸν εἶχε τὴν ἀμοιβὴν τοῦ παρελθόντος.

Μετὰ ταῦτα καὶ ἄλλων πολλῶν ζητούντων τὸν λόγον, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ. ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Ἀ. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

οἱ γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΑ'.

Τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελῶν, δι' οὗ ἀγγέλλεται δεκαπενθήμερον πένθος ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ Πρίγγιπος Φραγκίσκου Γουστάβου Ὄσκαρ, Δουκὸς δ' Ὀσλανδ.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Μέτον Μπραχὼ, εἰσηγητὴς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως πατρομητρικῶν κτημάτων τοῦ ἀγωνιστοῦ Μέτου Ὀστὰ Μπραχοπούλου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Σαλιᾶς, κειμένων κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας, καὶ διεξελθοῦσα αὐτὸ ἀκριβῶς μετὰ τὴς ὑποβληθείσης παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκθέσεως, παρατηρεῖ·

Ὅτι ὁ Ὀθωμανὸς Μέτος Ὀστὰ Μπραχόπουλος καὶ ἡ σύζυγός του, κάτοικοι τῆς Κυπαρισσίας καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν μέχρι τῆς σήμερον, ἀπέκτησαν δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους·

Ὅτι ὁ ῥηθεὶς Μπραχόπουλος, λαβὼν ἐνεργητικὸν μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, παρηκολούθησεν ἀπ' ἀρχῆς τὰ ἑλληνικὰ στρατόπεδα, καὶ ἀγωνισθεὶς ὡς γνήσιος Ἕλλην μὲ τὰ ὅπλα εἰς χεῖρας κατὰ τῶν ὁμοθρήσκων του, συνετέλεσεν οὐσιωδῶς καὶ διὰ τῆς χειρουργικῆς ἐπιστήμης του, θεραπεύων τοὺς εἰς τὰς διαφόρους μάχας πληγωθέντας Ἕλληνας ἀμισθί·

Ὅτι διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις του ταύτας, καὶ τὰς πληγάς, τὰς ὁποίας ἔλαβε, φέρει εἰς χεῖράς του πιστοποιητικὰ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Πελοποννήσου καὶ διαφόρων ἄλλων ἐπισήμων ὑπαρχηγῶν, καὶ ἰδίως ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν συμπολιτῶν του Κυπαρισσίων, καὶ ἀντ' αὐτῶν οὐχὶ μόνον δὲν ἔλαβεν οὐδεμίαν ἐθνικὴν ἀμοιβήν, ὡς ἄλλοτε ἀντεμείφθη ὁ σύντεχνος αὐτοῦ Ὀθωμανὸς Κούρταλης, μὲ μεγάλας παραχωρήσεις ἰδιοκτησιῶν, ἀλλ' ὑστερήθη καὶ αὐτῶν τῶν κτημάτων του, τὰ ὁποῖα τοῦ ἀφῃρέθησαν, λόγῳ ὅτι ἦταν Ὀθωμανός.

Ἡ Βασιλ. Κυβέρνησις, πραγματεύσασα ἤδη περὶ τοῦ δυστυχοῦς τούτου ἀγωνιστοῦ, Ὀθωμανοῦ μόνον κατὰ τὸ θρήσκευμα, Ἕλληνος δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ καρδίαν, καὶ πράττουσα ἔργον δίκαιον καὶ φιλάνθρωπον, ἐνέκρινε νὰ τῷ παραχωρηθῶσι διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου μέρος τῶν πατρομητρικῶν αὐτοῦ καὶ τῆς συζύγου του κτημάτων, πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχημάτων αὐτοῦ καὶ τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας του, συγκειμένης ἐκ δύω θηλέων τέκνων, ἡλικίας ὡρίμου, καὶ δύω ἀρρένων· ἡ δὲ ἐπιτροπή σας, παραδεχομένη προθύμως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὡς ἔργον δικαιοσύνης καὶ ὀφειλόμενον εἰς τοιοῦτον ἀγωνιστήν, ἐνέκρινε νὰ τροποποιήσῃ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου μόνον, διὰ νὰ παρέξῃ πρὸς αὐτὸν ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ κτημάτων τὸν ἀνήκοντα πόρον ζωῆς, καὶ νὰ τὸ ἐπιδιορθώσῃ ὡς ἐρρέθη.

« Ἄρθρον 2. Ἐὰν σὺν τοῖς ἀνωτέρω κτήμασιν εἶχον καὶ ἐλαιόδενδρα, θέλουσιν ἀποδοθῆ πρὸς αὐτοὺς καὶ ταῦτα. »

Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπή, παραδεχομένη ὁλοκλήρως τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχουν, συνίστησι τὴν ἐπιψήφισίν του, ὅπως ἐτροποποιήθη εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Στάμος Μαυροβίτσος, Λάμπρος Ῥοΐλος, Α. Κιζάνης, Β. Νικολαΐδης,

Ὁ εἰσηγητὴς Σ. Καπετανάκης.

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος νομοσχεδίου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἐξεθήκεν, ὅτι οἱ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀγορεύσαντες

ὑπὲρ τῆς σημαίας, ὑποκείμενοι εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν. Περιπλέον, κατὰ τὸ 29 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς φάλαγγος δύνανται νὰ μετατεθῶσι καὶ εἰς τὴν ὁροφυλακήν. Θεωρεῖται δὲ ἡ φάλαγξ καὶ ὡς σῶμα τιμῆς, διότι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ προηγοῦνται τοῦ ἄλλου στρατοῦ οἱ ἐκ ταύτης ἀξιωματικοί.

Περαίνων λοιπὸν τὸν λόγον νομίζει ὅτι διὰ διαταγμάτων ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ φάλαγξ εἶναι σῶμα ἐνεργοῦν, καὶ κατὰ συνέπειαν ὑπάγεται εἰς προβιβασμούς, συγκείμενον ἐξ ἀνδρῶν τοῦ ἀγῶνος· διὸ ἐθεώρησεν, ὅτι ἐκπληροῖ ἓν καθῆκον παρουσιάζων τὸ προκείμενον νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον δὲν ἐπίστευεν, ὅτι ἤθελεν εὑρεθῇ τις ν' ἀντικρούσῃ.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι συμφωνεῖ μὲν μετὰ τῆς ἀνωτέρω ἱστορικῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλὰ νομίζει ὅτι συνδέοντες τὰς περὶ διαλύσεως τῶν ἑλαφρῶν ταγμάτων καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς διατάξεις, θέλομεν φθάσει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι πρέπει μὲν νὰ φανῶμεν σήμερον γενναῖοι, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν πράγμασι ἀγωνιστῶν, διότι ἡ φάλαγξ εἶναι σῶμα τιμῆς ἐν ᾗ ἔπρεπε να καταταχθῶσιν οἱ διακριθέντες κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν ἀξιωματικοί. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς διϊσχυρίζεται, ὅτι τοιοῦτοι εἶναι οἱ σήμερον συνιστῶντες τὴν φάλαγγα, καὶ εἰς ἀπόδειξιν προσήγαγε κατάλογον τῶν ὀνομάτων αὐτῶν· εἰς τὴν ἐξέτασιν ὅμως τούτου θεωρεῖ ἀνάξιον τῆς βουλευτικῆς θεσεώς του νὰ ἐπέμβῃ καὶ καταδείξῃ πρόσωπα μὴ ἀνήκοντα ὅλως εἰς τὸν ἀγῶνα. Ἄλλως τε καὶ χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν κατάλογον γνωρίζοντες ὅτι ὁ ἀγὼν ἐπεραιώθη τὸ 1827, καὶ ὅτι ἔκτοτε μετροῦνται 25 ἐνιαυτοί, βεβαιούμεθα ἐκ τῆς ἡλικίας πολλῶν, ὅτι οὐ μόνον ἐκ τῶν διακεκριμένων ἀξιωματικῶν δὲν εἶναι, ἀλλ' οὔτε κἂν μέρος ἠδύναντο νὰ λάβωσιν ἐν τῷ ἀγῶνι. Εἰς αὐτοὺς λοιπὸν παραχωροῦντες δικαιώματα νέα δὲν ἐπιδεικνύομεν γενναιότητα, ἀλλὰ σπαταλῆν, καὶ ἀντιφάσκομεν εἰς ὅσα πρὸ μικροῦ ἐνομοθέτησεν ἡ Βουλὴ διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐν γένει τοῦ στρατοῦ, εἰς οὓς ἐχορήγεισε δικαίωμα συντάξεως μετὰ 30 ἐτῶν ὑπηρεσίαν, διὰ ταῦτα θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ ῥητὸς ἐν τῷ νόμῳ ὅρος, ὅτι τοῦ δικαιώματος τούτου ἀπολαύουσαν οἱ ἐνδόξως ὑπηρετήσαντες τὴν πατρίδα, διότι ἄλλως, θέλομεν χορηγήσει μισθοὺς ἀμερομερίμνης.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἀφορᾷ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν φαλαγγιτῶν, οὐχὶ δὲ τοὺς φαλαγγίτας εἰς οὓς δὲν δίδεται μισθὸς ἀμερομερίμνης ἀλλ' ἀμοιβή τις τῶν δικαιωμάτων των.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ ἀγὼν ἔληξε κατὰ τὸ 1829, καὶ οὐχὶ, ὡς ὁ προαγορεύσας εἶπε, τὸ 1827, μήπως καὶ εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ 1827 ὑπηρετοῦντας δὲν εἶναι δίκαιον νὰ χορηγήσωμεν δικαιώματα, ἀφ' οὗ, ὡς ἀνέφερε, δὲν πρόκειται περὶ τῶν ἀγωνιστῶν ἐν γένει, ἀλλὰ περὶ μιᾶς τάξεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἀγῶνος;

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι διὰ τῶν λέξεων *μισθὸς ἀμερομερίμνης* δὲν ἐπροτίθετο νὰ ἐννοήσῃ, ἢ ἐκείνους τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς φάλαγγος, οἵτινες κατετάχθησαν χωρὶς νὰ ἔχωσι τὰ ἀναγκαῖα προσόντα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπουργὸς λέγει, ὅτι καὶ εἰς τοὺς ἀπὸ τῶν 1829 ὑπηρετοῦντας εἶναι δίκαιον νὰ δώσωμεν δικαιώματα, παρατηρεῖ, ὅτι καὶ εἰς αὐτοὺς μὲν πρέπει νὰ χορηγηθῇ ὅ,τι πρὸ μικροῦ ἐνομοθετήσαμεν καὶ διὰ τοὺς ἄλλους ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ, οὐχὶ ὅμως ἴσα μὲ τὰ τῶν διακεκριμένων ἀγωνιστῶν.

Καὶ εἶπε μὲν προσέτι ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν συνεστήθη μέχρι τοῦδε ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ δικαιώματα ὅλων ἐν γένει τῶν ἀγωνιστῶν, ἀλλ' ἐν ᾧ συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς κατὰ τοῦτο, παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὸ διάταγμα τὸ περὶ συστάσεως τῆς Δ'. ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν φάλαγγα ἔπρεπε νὰ καταταχθῶσι μόνοι οἱ ἐνδόξως ἀγωνισάμενοι καὶ διακριθέντες.

Τέλος σιδερίαν ἄλλην εὑρίσκει διάκρισιν εἰς τὰ διατάγματα μεταξὺ φαλαγγιτῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ προικοδοτηθέντων, εἰμὴ μόνων τὴν τῶν πρεσβυτῶν, ὅπου μεταβαίνουν, ἐὰν θέλωσιν, ἐκ τῆς φάλαγγος οἱ ὑπερβάντες τὸ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Συμφωνῶν δὲ καὶ ἄλλος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ τὸ νομοσχέδιον δὲν ἀναφέρει καὶ τοὺς λαβόντας ἤδη τὰ γραμμάτιά των ἀξιωματικούς, διὰ τοῦτο ἐξαιτεῖται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ νὰ τῷ εἴπῃ, ποίαν περὶ αὐτῶν ἔχει ἰδέαν. Ἂν δ' ὑπὲρ αὐτῶν δὲν ἀναγνωρίζῃ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, διατὶ ἡ Κυβέρνησις πολλοὺς ἐπανέφερεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ σήμερον αὐτοὶ μὲν ἀπολαύουσι τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως, οἱ δὲ λοιποὶ ὄχι;

Διὰ ταῦτα συμπεραίνει καὶ αὐτὸς, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως πρέπει νὰ δοθῇ εἰς μόνους τοὺς ἐν τοῖς μητρώοις ἐγγεγραμμένους, νὰ γενικευθῇ δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν λαβόντων γραμμάτιον.

Ἐπὶ τούτοις πολλῶν ζητούντων τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως πρὸς σύνταξιν τροπολογίας, ὁ πρόεδρος διέκοψε τὴν συνεδρίασιν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν, μετὰ παρέλευσιν τῆς ὁποίας ἐπανελθόντων τῶν βουλευτῶν εἰς τὰς ἕδρας των, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ πρόκειται ν' ἀποφασίσῃ τὸ Σῶμα περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν λει-

ψάνων τοῦ ἀγῶνος ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ τὴν αὔριον ἡ συζήτησις, διὰ νὰ σκεφθῶσιν οἱ βουλευταὶ ὡριμώτερον ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου.

Συναινέσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 1/2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΠΟΥΡΔΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρ. Δ. Ἀγγελινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΒ'.

Τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν πλείστων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνεγνώσθησαν κατὰ σειρὰν αἱ ἐφεξῆς ἐπὶ διαφόρων νομοσχεδίων ἐκθέσεις· α) ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐκ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως ἐλαιοδένδρων. β) ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν. γ) ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 8,000 δραχ. διὰ τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον. δ) ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἐπιβλητέων ἐπαρχιακῶν φόρων καὶ ε) ἡ ἐπὶ τοῦ καταλληλοτέρου διοργανισμοῦ τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας· ἔχουσι δ' οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων, καὶ μελετήσασα τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν συζήτησιν ὑμῶν νομοσχέδιον περὶ τῶν καθυστερούντων ἐκ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως ἐλαιοδένδρων, παρατηρεῖ, ὅτι εὐεργετικὸς σκοπὸς ἀνάγκασε τὴν Κυβέρνησιν τοῦ νὰ ὑποβάλῃ τὸ μνησθὲν νομοσχέδιον ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἐνοικιαστῶν· ἀλλὰ διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ σκοπὸς οὗτος εὐκολώτερον καὶ διὰ νὰ μεθέξωσιν ἐξίσου ὅλοι οἱ ὀφείλεται τοῦ δημοσίου ἐκ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐλαιοδένδρων εἰς τὰς αὐτὰς εὐεργετικὰς διατάξεις, θεωρεῖ ἀναγκαῖον α) τοῦ νὰ ἀπαλειφθῇ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ἄρθρου 4 διὰ νὰ ὑπαχθῶσιν ὅλοι ὁμοῦ οἱ ὀφειλέται,

εἴτε ὀλιγώτερον τῶν χιλίων δραχμῶν, εἴτε πλειότερον τῶν 3,000 δραχμῶν ὀφείλοντες εἰς τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς ἀποτίσεως τῆς ὀφειλῆς των· β) ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νομοσχεδίου ν' ἀπαλειφθῇ ἡ τελευταία περικοπὴ «μετὰ τῆς πρὸς τοῦτο συγκαταθέσεως τῶν πρωτοτύπων ἐνοικιαστῶν» διότι τὸ τοιοῦτον εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ὀφελήσῃ ἰσχυρογνώμονας πρωτοτύπους ἐνοικιαστὰς καὶ νὰ βλάψῃ ὑπενοικιαστάς· γ) τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νομοσχεδίου νὰ τροποποιηθῇ οὕτως «Ἄρθρον 10. Οἱ ἐγκαταλιπόντες τὰ παρ' αὐτῶν ἐνοικιασμένα ἐλαιόδενδρα, δύνανται νὰ μετάσχωσι τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου.» Ν' ἀπαλειφθῇ δὲ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ ἄρθρου τούτου. Καθ' ὅλα δὲ τ' ἄλλα προτείνει παμψηφεὶ τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή.
Π. Δωΐλας, Κ. Σκουρλέτης, Ν. Μπαϊκουρας, Ν. Ματθαίου, Κ. Νταγρές.»

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων ὑπουργοῦ, τὴν συνοδεύουσαν τὸ ἀπὸ 9 Ὀκτωβρίου νομοσχέδιον περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, συζητηθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ εὑροῦσα τὰς ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις ἐπὶ τῶν ἄρθρων 5, 12, 16, 31, 36, 37, 45, καὶ λοιπῶν, ὠφελίμους πρός τε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, τὰς ὁποίας καὶ ὁ ὑπουργὸς ἀπεδέχθη, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τῶν γενομένων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου μεταβολῶν καὶ τὴν ταχείαν ἐπιψήφισιν αὐτῶν, ἵνα καταρτισθῇ οὕτω τὸ πρὸ πολλοῦ συζητηθὲν νομοσχέδιον εἰς νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή.
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου, Γ. Χ. Μαδεμοχωρίτης, Π. Δ. Καμπάνης, Γ. Κ. Βελῆς. Κ. Γριβογεώργης.»

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς, ἐπεξεργασθεῖσα τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 8,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ

τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1852, καὶ εὑροῦσα τοὺς προκαλοῦντας τὴν πίστωσιν ταύτην λόγους δικαιολογουμένους, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Γ. Χ. Μαδεμοχωρίτης, Χ. Ι. Κικίδης, Ἰω. Γ. Κριεζῆς, Γ. Λογιωτατίδης, Ἀναγν. Παπατσώρης. »

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἐπιβλητέων ἐπαρχιακῶν φόρων, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, καὶ ἐξέτασε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο.

Διὰ νὰ θεραπευθῶσιν αἱ ἀνάγκαι τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ διὰ νὰ τακτοποιηθῶσι τὰ ἐπαρχιακὰ ἔξοδα, εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῇ διὰ νόμου ὁ ἀνώτατος ὅρος τῶν φόρων, τοὺς ὁποίους τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, δύνανται νὰ ἐπιβάλωσιν εἰς τοὺς δήμους κατὰ τὴν τριετίαν τοῦ 1852, 1853 καὶ 1854, συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 16 Μαρτίου 1851 νόμου. Τὰ ὑποχρεωτικὰ ἔξοδα τῶν ἐπαρχιῶν, ὡς τὰ ἐνοίκια τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ εὑρευούσης χωροφυλακῆς, τῶν καταστημάτων τῶν εἰρηνοδικείων, τῶν οἰκημάτων, τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, πληρώνονται καὶ ἤδη ἀπὸ τὰ δημοτικὰ ταμεῖα, ἀλλ' ἡ ἐπιβολὴ εἰς τοὺς δήμους δὲν γίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ῥηθέντος νόμου, τῆς 16 Μαρτίου 1851, μόνη δὲ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις τῶν ἐπαρχιακῶν συμβούλων δὲν πληρόνεται· ἐντεῦθεν δὲ προκύπτει δυσκολία μεγίστη εἰς τὴν συγκρότησιν τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων.

Δι' ὅλα ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, καὶ συσταίνει αὐτὸ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, ὡς ἔχει, πεπεισμένη, ὅτι τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια θέλουσι κάμει χρῆσιν τοῦ χορηγουμένου εἰς αὐτὰ δικαιώματος τῆς ἐπιβολῆς φόρων, μόνον ἐν περιπτώσει πραγματικῆς ἀνάγκης.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Χ. Ν. Δεμάθας, Δ. Δρόσος, Γ. Κάνδιας, Ἀ. Κορφιωτάκης, Κ. Δ. Βλάμης.»

Ἔκθεσις πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ καταλληλοτέρου διοργανισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν τμήματος τῆς δημοσίου οἰκονομίας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, καὶ ἐκμελετήσασα τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, σχετικῶς πρὸς τὸ ἀπὸ 29 Ἀπριλίου (11 Μαΐου) 1834 Β. διάταγμα περὶ συστάσεως γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας κτλ., καὶ πεισθεῖσα, ὅτι ἐνῷ διὰ τοῦ πρώτου αὐτοῦ ὀργανικοῦ διατάγματος ἀνετέθησαν τὰ πολυειδῆ ἔργα καὶ καθήκοντα τῆς δημοσίου οἰκονομίας εἰς τρεῖς ὑπουργικοὺς συμβούλους, ἕνα μηχανικὸν, γραμματεῖς δύω καὶ ἕνα γραφέα, ὁ κατὰ τὸ 1845 ψηφισθεὶς περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν ὑπουργείων νόμος, περιώρισε τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τοσοῦτον, ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκπληρωθῶσι πλέον τὰ τῆς δημοσίου οἰκονομίας ἔργα μηδὲ ἐγκαίρως, μηδὲ καταλλήλως, μηδὲ ἐπαρκῶς, οὗ ἕνεκα πολλὰ καθυστέρησαν, ἢ δὲν ἐβλήθησαν εἰς ἐνέργειαν, ἀφορῶντα τὴν ἀνάπτυξιν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας.

Καὶ ὅτι μάλιστα ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἀνεπαρκὲς εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπικρατείας καὶ τὸ ἤδη προτεινόμενον διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου προσωπικὸν, ἂν τὸ ὑπουργεῖον δὲν ὑπηγαρεύετο ἀπὸ λόγους οἰκονομίας τοῦ δημοσίου ταμείου νὰ συμβιβάσῃ ἀμφοτέρας τὰς ἐπικειμένας ἀνάγκας.

Διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ μὲν τὴν καθ' ὁλοκληρίαν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ, καθόσον διὰ μικρᾶς μόνης προσθήκης δαπάνης ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ φθάσῃ εἰς ὃν προέθετο σκοπὸν τῆς κατὰ τὸ δυνατὸν ἀναπτύξεως τῶν κλάδων τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας.

Παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι τοῦ 1 ἄρθρου τὸ ἐδάφιον εἶναι καλὸν, πρὸς σαφήνειαν καὶ καταλληλότητα νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἑξῆς. « σύγκειται ἐξ ἑνὸς διευθυντοῦ, ἔχοντος μισθὸν μὲν δραχ. 350 » κατὰ μῆνα, βαθμὸν δὲ ἐλεγκτοῦ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, » ἤτοι ἑπόμενον μὲν ἀμέσως τῷ γενικῷ γραμματεῖ, πρηγούμενον δὲ τῶν λοιπῶν τμηματαρχῶν » ἐλπίζουσα ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι δὲν θέλει ἐναντιωθῇ ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰς τὴν μικρὰν ταύτην τροποποίησιν.

Ἀθήνησι, τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Ἀ. Κονδάκης, Γ. Γουλιμῆς, Σταμάτης Μήτσας, Π. Καλκοδίνος.»

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω Β. Διάταγμα, δι' οὗ κηρύσσεται ἡ λῆξις τῆς Β'. συνόδου τῆς Γ'. βουλευτικῆς περιόδου· ἔχει δ' οὕτως.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 30 τοῦ Συντάγματος, ἀπρύττομεν τὴν λῆξιν τῆς δευτέρας Συνόδου τῆς τρίτης βουλευτικῆς περιόδου.

Ὁ ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, θέλει κοινοποιήσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν, ὁ δ' ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 30 Ὀκτωβρίου. 1852.

Ο Θ Ω Ν

Ἀ. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.
Ρ. ΒΛΑΧΑΜΙΔΗΣ.»

Οὕτω διελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Ἀ. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης.»

Ἀττική.
Ἀ. Μεταξᾶς
Γεώργιος Σκοῦρος
Σταῦρος Βλάχος
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς
Ἄργος.
Δημήτριος Τσάκρης
Ἀνδρέας Δανόπουλος
Γεώργιος Τσάκρης
Βάλτος.
Ἀνδρέας Ἴσκος
Δημήτριος Σκυλοδῆμος
Βάνιτσα καὶ Ξηρόμερον.
Θεόδωρος Γριβᾶς
Κωνστ. Γρηγοριεώργης
Τατσίλος Μαυρομμάτης
Γύθειον.
Δ. Πετροπουλάκης
Π. Τσαννετάκης
Δωρίς.
Βασίλειος Σλτσοδῆμος
Ἀναγν. Παπαθανασίου
Ἐπίδαυρος Λιμηρά.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς
Ἰω. Εὐγενίδης
Ἑρμιονίς.
Ἀνδρέας Πέπας
Σταμάτιος Μήτσας
Εὐρυτανεία.
Γεώργιος Βελῆς
Δημήτριος Ζῶτος
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης
Ἦλεία.
Μιχαὴλ Σισίνης
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης
Στέφ. Στερανόπουλος
Ἀνδρέας Αὐγερινός
Θῆβαι.
Ἰωάν. Κλίμακας
Ἀναγνώστης Δημητρίου
Θήρα.
Πέτρος Ζάνος
Χρ. Δεμάθας
Γρηγόριος Βαλλιάνος
Καλάβρυτα.
Θ. Ζαΐμης
Χ. Θεοχαρόπουλος
Ν. Πετμεζᾶς
Ἠλ. Παπαδαῖος
Καλάμαι.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης
Γεώργιος Περωτής
Κωνστ. Νταγρῆς
Καρυστία.
Ἰωάννης Βάχλας
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου
Βελ. Νικολαΐδης
Καρύταινα.
Πέτρος Δελιγιάννης
Νικόλαος Μπούκουρας
Ἀθ. Ῥοϊλός
Κωνστ. Ἀκριβρινόπουλος
Κέα.
Π. Καλποδῖνος
Ἐμ. Ἀντίπας.
Κορινθία.
Νικόλ. Δελιγιάννης
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος
Κυνουρία.
Ἐμ. Καραμάνος
Νικόλαος Ματθαίου
Ἀναγν. Κοντάκης
Λακεδαίμων.
Σ. Κοπανίτσας
Ἀναστ. Κορφιωτάκης
Παρασ. Ματάλας
Ἐμ. Μελετόπουλος
Λεβαδεία.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς
Παναγιώτης Λαζαρής
Λοκρίς.
Στάμος Μαυροδῆμος
Ἀθ. Εὐμολπίδης
Μαντίνεια.
Ἠλίας Δωΐλας
Θεόδωρος Πετρινός
Κωνσταντῖνος Μανέτας
Π. Βάρβογλης
Μεγαρίς.
Δημήτρ. Γ. Φιλάρετος
Ἀναγν. Δεδόπουλος
Μεγαλόπολις.
Νικόλαος Μπούτουνας
Δημήτριος Σακελλαριάδης
Μεσολόγγιον.
Γεώργ. Γουλιμής
Μεσσήνη.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης
Χρῆστος Οἰκονομίδης
Κωνστ. Ἀκριβερόπουλος
Μῆλος.
Ἰωάννης Προβελέγγιος
Ἐμ. Μοδινός
Νάξος.
Δημ. Δημητρακόπουλος
Γεώργιος Κάνδιας
Φραγκίσκος Μαῦρος
Ναυπακτία.
Ἰωάννης Φαρμάκης
Ἀ. Παπαδημητριάδης
Ν. Σισμάνης
Ναυπλία.
Κωνστ. Ἀξελός
Χρ. Στ. Ἀντωνόπουλος
Ξηροχώρι.
Γ. Μαδεμοχωρίτης
Κίμων Χριστοδούλου
Ἀναγν. Παπατσώρης
Τριχωνία.
Γεώργιος Ι. Στάϊκος
Ἀθανάσιος Καστανᾶς
Τροιζηνία
Α. Κιζάνης
Ὕδρα.
Ἰω. Δαμιανός
Ἀζαρίας Α. Γιουρδῆς

Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς
Οἰτυλον.
Νικόλ. Πιεράκος
Γρηγ. Πατριαρχέας
Σταῦρ. Καπετανάκης
Δημ. Πικουλάκης
Ὀλυμπία.
Χαράλ. Χριστόπουλος
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος
Νικόλαος Μοσχούλας
Πανεπιστήμιον.
Γεώργ. Α. Ῥάλλης
Παρνασίς.
Νάκος Πανουριᾶς
Παπα-Κώνστ. Τσαμάλας
Κωνστ. Βλάμης
Πάτραι.
Περικλ. Καλαμογδάρτης
Σιδέρης Πράτσικας
Παν. Πατρινός
Κωνστ. Σκουρλέτης
Πέτσαι.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου
Πυλία.

Ἀναγνώστ. Τατόπουλος
Κωνστ. Δαρειώτης
Σκιάθος.
Ἰωάν. Γεωργάρας
Γ. Νικολάου
Σύρος.
Ἀνδρέας Μάμουκας
Ζαννῆς Μαραγκός
Μιχαὴλ Σολομός
Τῆνος.
Εὐστράτ. Παρίσης
Ἰωάννης Σαγρέδος
Δημήτριος Δρόσος
Τριφυλία.
Δημήτ. Πολυχρονόπουλος
Κυριάκος Πονηρόπουλος
Φθιῶτις.
Π. Χ. Πέτρος
Μιχ. Χουρμούζης
Κωνστ. Δυοβουνιώτης
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς
Χαλκίς.
Δημήτριος Μητσάκης
Γεώργιος Ἀποστολίδης
Χρῆστος Κικίδης

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΩι Β'. ΤΟΜΩι

ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ΤΗΣ Β'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Γ'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

Συνεδρίασις ΞΗ'. τῆς 25 Ἀπριλίου 1852. Σελ.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ 6'. τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου 3

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τῆς περὶ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν πρωτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Τήνου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 4

Ἀνακοίνωσις τμηματικῶν ἀρχαιρεσιῶν καὶ συζήτησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς 6

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νόμου. 7

Ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως 8

Συνεδρίασις ΞΘ'. τῆς 26 Ἀπριλίου 1852.

Ὀρκοδοσία τοῦ ἄρτι ἐκλεχθέντος βουλευτοῦ Ἄργους Λ. Δανοπούλου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου 13

Αἴτησις τοῦ ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἀφορῶσα τὴν ἐκλογὴν Παρνασσίδος ἔκθεσις· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νόμου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 18

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ 6'. τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου . . 21

Ἄμεσος ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν· πρωτόκολλον ὀρκοδοσίας 22

Συνεδρίασις Ο'. τῆς 28 Ἀπριλίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Παρνασσίδος. 23

Παρατηρήσεις α') περὶ ἐπιταχύνσεως τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, καὶ β') περὶ τῶν ἐν ταῖς ἐκλογαῖς ψηφοφορούντων ἀριστεινώχων 29

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος

Σελ.
τῶν ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, ἐπὶ τῶν ζώων καὶ ἐπὶ τῶν μελισσείων νόμων 30
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου καὶ πληροφορίαι ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς γενομένης ἐν Αἰτωλικῷ ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς ἐμφυτεύσεως 31
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως ταύτης τε καὶ ἄλλων τινῶν ἐπερωτήσεων· ἔναρξις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 32
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ ά. κεφαλαίου αὐτοῦ . . . 33
Συζήτησις περὶ τῆς σημειουμένης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀμοιβῆς δισχιλίων δραχμῶν εἰς τὸν δικηγόρον Ἐμμ. Κόκκινον . . 35

Συνεδρίασις ΟΑ'. τῆς 29 Ἀπριλίου 1852.

Ἀγγελία πένθους ἐν τῇ Αὐλῇ· εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως, δι' ἧς ὑποβάλλεται ὁ λογαριασμὸς τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ 1851, καὶ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1850 ἔτους (ὅρα παραρτ. τῶν πρακτικῶν) 36
Συζήτησις ἐπὶ τῆς εἰσαχθείσης ἐκθέσεως περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Παρνασίδος 37
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ πληρωμῆς ταχυδρομικῶν τελῶν τῶν διὰ τῶν Αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων ἀποστελλομένων γραμμάτων νομοσχεδίου 40
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 41
Ἐξακολούθησις τῆς περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Παρνασίδος συζητήσεως 49
Ἀκύρωσις τῶν ἐκλογῶν δύω δήμων αὐτῆς, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 47

Συνεδρίασις ΟΒ'. τῆς 30 Ἀπριλίου 1852.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 49
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ Β'. κεφαλαίου 54
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ ἀμοιβιότητος τῶν στρατοδικείων νομοσχεδίου 56
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 57
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ. 58
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ Γ'. κεφαλαίου αὐτοῦ . . 64
Συζήτησις καὶ 66
Ἐκψήφισις τοῦ Δ'. κεφαλαίου 69

Συνεδρίασις ΟΓ'. τῆς 2 Μαΐου 1852.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων . . . . . αὐτ.
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ ἐκτυπώσεως τοῦ προσωρινοῦ λογαριασμοῦ τῆς διαχειρίσ. τοῦ 1851 καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1850. 70
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 71
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἀττικῆς. 77
Ἀνάδειξις Σ. Βλάχου ὡς νομίμου αὐτῆς βουλευτοῦ, καὶ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ . 78

Σελ.
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ Ε'. κεφαλαίου 80
Ἐξακολούθησις μέχρι τοῦ Ζ'. 81

Συνεδρίασις ΟΔ'. τῆς 3 Μαΐου 1852.

Χορήγησις ἀδειῶν· συζήτησις περὶ τῆς τολμηθείσης κατὰ τὸ χωρίον Ῥάχης λῃστείας, καὶ ἐν γένει περὶ τῶν αἰτιῶν τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς 86
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 91
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Η'. κεφαλαίου (περὶ ἡμερίδων) . . . 95
Πέρας τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ 101

Συνεδρίασις ΟΕ'. τῆς 6 Μαΐου 1852.

Ἀρχαιρεσίαι καὶ ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων· πληροφορίαι τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ γενομένων ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Καρυστίας εἰκονικῶν ὁπλοπρασιῶν 102
Πέρας αὐτῆς καὶ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἑτέρας ἐπερωτήσεως περὶ ἐπιβαλλομένου εἰς τοὺς ἀσβεστοποιοὺς φόρου ἐπὶ τῶν θάμνων . 113
Χορήγησις ἀδειῶν 114

Συνεδρίασις ΟΣ'. τῆς 7 Μαΐου 1852.

Ὁρκωμοσία τοῦ ἄρτι ἐκλεχθέντος βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ παρατηρήσεις περὶ τῆς λιμωττούσης οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Γιατράκου κλπ . . . . . αὐτ.
Ἔναρξις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου. 115
Ἐπιψήφισις τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ μέχρι τοῦ Γ'., πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 123

Συνεδρίασις ΟΖ'. τῆς 10 Μαΐου 1852.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως περὶ τοῦ εἰς τοὺς ἀσβεστοποιοὺς ἐπιβαλλομένου φόρου ἐπὶ τῶν θάμνων 124
Πέρας αὐτῆς καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 132
Πληροφορίαι τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ἐπὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ παρανόμου ἐκτιμήσεως τῶν ἀμπέλων τοῦ δήμου Χαιρωνείας 134

Συνεδρίασις ΟΗ'. τῆς 22 Μαΐου 1852.

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῆς μετάξης νομοσχεδίου. 135
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου· ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τῶν ἄνευ ἀδείας ἀναχωρησάντων βουλευτῶν Ν. Πιερράκου, Σ. Μαυροδήμου, Σ. Καπετανάκη κλπ. 138

Συνεδρίασις ΟΘ'. τῆς 26 Μαΐου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ πληρωμῆς ταχυδρομικῶν τελῶν τῶν διαπορευόντων διὰ τῶν Αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων γραμμάτων 139
Ὡσαύτως ἑτέρας ἐκθέσεως περὶ πληρωμῆς καθυστερούντων δεκτικῶν τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς· ἀγγελία πένθους ἐν τῇ Αὐλῇ·

Σελ.

παραδοχὴ τῆς ἀνωτέρω περὶ καθυστερουμένων δεικτικῶν ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑπουργείου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ Γ'. κεφαλαίου 140

Εἰσαγωγὴ Β διατάγματος, ἐπιτρέποντος τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προσθήκην διαφόρων ποσῶν, καὶ δικαιολόγησις αὐτῶν . 143

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ (περὶ αὐξήσεως τῶν γυμνασίων) μέχρι τοῦ Θ'. κεφαλαίου 144

Συνεδρίασις Η'. τῆς 27 Μαΐου 1852.

Ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων κλπ. 148

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν στρατοδικείων νομοσχεδίου 149

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ μέχρι τοῦ Ι'. κεφαλαίου (περὶ συστάσεως διαφόρων σχολείων) 150

Συνεδρίασις ΠΑ'. τῆς 28 Μαΐου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν 161

Ἀποχώρησις βουλευτῶν καὶ διάλυσις τῆς συνεδριάσεως . . 161

Συνεδρίασις ΠΒ'. τῆς 29 Μαΐου 1852.

Συζήτησις περὶ τῆς μὴ πραγματοποιήσεως τῶν ἐπὶ διαφόρων ἀναφορῶν γινομένων συστάσεων τῆς Βουλῆς . . . . . αὐτ.

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου καὶ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως 168

Συνεδρίασις ΠΓ'. τῆς 31 Μαΐου 1852.

Εἰσαγωγὴ Β. διατάγματος περὶ προσθήκης ἑνὸς ἐδαφίου εἰς τὸ 3 ἄρθρον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ 1852 νομοσχεδίου 175

Παρατηρήσεις περὶ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀναβαλλομένης ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τοῦ 1853 νομοσχεδίου . 176

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑπουργείου μέχρι τοῦ ΙΒ'. κεφαλαίου. 177

Συνεδρίασις ΠΔ'. τῆς 2 Ἰουνίου 1852.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων 190

Περὶ τῶν εἰς τὸ χωρίον Ῥοβολιάτσι τοῦ ὄρμου Μακρυκώμης γενομένων λιθατρικῶν ἐγκλημάτων 191

Περὶ παρανόμου προσωπικῆς κρατήσεως τῶν ἐκ προικοκτησιῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου καὶ 192

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου 195

Πέρας αὐτοῦ καὶ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως 197

Συνεδρίασις ΠΕ'. τῆς 3 Ἰουνίου 1852.

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ πληρωμῆς ταχυδρομικῶν τελῶν τῶν διὰ τῶν Αὐστριακῶν ἀτμοπλοΐων πεμπομένων γραμμάτων· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 201

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν στρατοδικείων νομοσχεδίου 204

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ 205

Συνεδρίασις ΠΤ'. τῆς 4 Ἰουνίου 1852.

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ καταστατικοῦ Νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος . . . . . αὐτ.

Εἰσαγωγὴ τοῦ καταστατικοῦ Νόμου 206

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τοῦ 1853 νομοσχεδίου 216

Συνεδρίασις ΠΖ'. τῆς 6 Ἰουνίου 1852.

Ἀρχαιρεσίαι καὶ ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων· πρότασις ὑπερ τοῦ συντάκτου τῆς Βουλῆς Γ. Παράσχου 219

Παραδοχὴ τῆς προτάσεως καὶ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καταστατικοῦ νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 220

Συνεδρίασις ΠΗ'. τῆς 7 Ἰουνίου 1852.

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνωτέρω καταστατικοῦ Νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 222

Συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν καθέκαστα 223

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 239

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου 249

Συνεδρίασις ΠΘ'. τῆς 9 Ἰουνίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος τῆς μετάξης καὶ τῶν κουκουλίων . . 251

Ἀνακοίνωσις τῆς τελευτῆς τοῦ βουλευτοῦ Α. Κουτσουριώτου. 252

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου 253

Συνεδρίασις Ν'. τῆς 11 Ἰουνίου 1852.

Διάταγμα πένθους ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ ἀνωτέρω πρωταγωνιστοῦ. αὐτ.

Πρότασις τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὑπὲρ ἀναβολῆς τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν κατακειωκομένων καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως ὀφειλετῶν· σύγχρονα μέλη τοῦ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς νόμου καὶ τοῦ περὶ ἐξοχλήσεως τῶν καθυστερούντων χρεῶν 254

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς καὶ συζήτησις ὅπως ἀναβληθῇ τὸ περὶ φορολογίας τοῦ 1853 νομοσχέδιον 256

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας. 263

Συνεδρίασις ΝΑ'. τῆς 16 Ἰουνίου 1852.

Κλήρωσις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Παρνασσίδος· χορήγησις ἀδειῶν· συζήτησις ἕνεκεν τῆς ὑποβληθείσης ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τοῦ 1853 προπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Μαυρίκης, ἀναβαλλομένης διὰ τὴν ἀναγώρησιν μελῶν τινων εἰς ἐπιτροπὴν εἰς ἣν παρεπέμφθη 267

Συζήτησις περὶ συμπληρώσεως τῆς ἐπιτροπῆς. 269

Σελ.

Συνεδρίασις ΚΒ'. τῆς 28 Ἰουνίου 1852.

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος νόμου· εἰσαγωγὴ τοῦ νόμου τούτου 273
Ἀπόφασις περὶ ταχίστης ἐκτυπώσεως καὶ διανομῆς αὐτοῦ . 282

Συνεδρίασις ΚΓ'. τῆς 2 Ἰουλίου 1852.

Χορήγησις ἀδειῶν . . . . . αὐτ.
Ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων καὶ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος νόμου 283
Ἐπερώτησις περὶ παρανόμου φυλακίσεως δύω ἀθώων ἀντὶ τῶν ἐνόχων 284
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς καὶ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων. 285

Συνεδρίασις ΚΔ'. τῆς 3 Ἰουλίου 1852.

Παρατηρήσεις περὶ τῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἀποδημίας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως 286
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος νόμου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 287
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 289
Συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν λοιπῶν ἄρθρων μέχρι τοῦ Γ'. . 298

Συνεδρίασις ΚΕ'. τῆς 4 Ἰουλίου 1852.

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ παρανόμου κρατήσεως τῶν ἀνωτέρω δύω ἀθώων πολιτῶν 306
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ΙΔ'. ἄρθρου τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων νομοσχεδίου 310
Ἐξακολούθησις 316

Συνεδρίασις ΚΣ'. τῆς 5 Ἰουλίου 1852.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου 318
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ 324
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 333

Συνεδρίασις ΚΖ'. τῆς 8 Ἰουλίου 1853.

Ἀνάγνωσις Β. διαγγίλματος περὶ ἀποδημίας τῆς Α. Μ. καὶ ἀναθέσεως τῶν ἔργων τῆς ἀντιβασιλείας εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν· μνεία τῆς ἐπανόδου τοῦ εἰ. Φθιώτιδα ἀποσταλέντος, ὅπως πληροφορηθῇ ἂν ἔχωσι ἀληθείας τὰ περὶ διαφόρων βασάνων λεχθέντα 335
Μνεία τῶν κατὰ τὴν Ηπειρωτικὴν συμβάντων 336
Ἰδιαύτως τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου· κλήρωσις μεγάλης πρεσβείας ἐπὶ τῇ ἀποδημίᾳ τῆς Α. Μ τοῦ Βασιλέως 338

Συνεδρίασις ΚΗ'. τῆς 14 Ἰουλίου 1852.

Κλήρωσις μεγάλης πρεσβείας ἐπὶ τῇ ἀναθέσει τῶν ἔργων τῆς ἀντιβασιλείας εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν· παραίτησις τῶν ὑπουργῶν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κ. Προβελέγγιου καὶ Α. Δανοπούλου καὶ ἀντικατάστασις αὐτῶν ὑπὸ Α. Ποϊκου καὶ Β. Παλαμίδου· ἀποστολὴ τοῦ γενικοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς τραπέζης διὰ τὴν λήξασαν ἑξαμηνίαν, καὶ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ἀπὸ 1 Αὐγούστου μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 339
Συμπληρωτικὸς προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τούτων 340

Σελ.

Συνεδρίασις ΚΘ'. τῆς 16 Ἰουλίου 1852.

Ἐπιψήφισις τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς καὶ παρατηρήσεις περὶ τῆς ὑπὸ χωροφυλάκων φρουρήσεως τῆς οἰκίας τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ 341
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος τῆς μετάξης καὶ τῶν κουκουλίων νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας. 342
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου αὐτοῦ 344
Παραδοχὴ αὐτοῦ· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 349
Σύστασις τοῦ ὑπουργοῦ περὶ ἐπισταχύνσεως τῆς ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς 351

Συνεδρίασις Ρ'. τῆς 17 Ἰουλίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου 352

Συνεδρίασις ΡΑ'. τῆς 19 Ἰουλίου 1852.

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ κλπ. διὰ τὸ 1852 ἔτος νομοσχεδίου 356
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 360
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Παρνασσίδος. 361
Ἀναγνώρισις Κ. Βλάμη ὡς νομίμου αὐτῆς βουλευτοῦ· ὁρκωδοσία αὐτοῦ· ἔναρξις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου 362
Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 383

Συνεδρίασις ΡΒ'. τῆς 21 Ἰουλίου 1852.

Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως 384
Ἐπιψήφισις τῶν κεφαλαίων Α'.—Θ'. 391
Ἀνάγνωσις εἰδικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ ΚΒ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου . . . 396

Συνεδρίασις ΡΓ'. τῆς 22 Ἰουλίου 1852.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ παραδοχὴ τῶν κεφαλαίων Γ'.—ΚΑ'. 399
Ἔνστασις κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ ΚΒ'. κεφαλαίου ἐκθέσεως τῆς πλειοψηφίας καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· ἐπιψήφισις τοῦ ΚΓ'. κεφαλαίου 405
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς μειοψηφίας ἐπὶ τοῦ ἀναβληθέντος ΚΒ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ· συζήτησις ἐκ ταύτης καὶ ἰδίως περὶ στρατιωτικῶν ἐπιμισθίων 408
Παραδοχὴ τοῦ ΚΒ'. κεφαλαίου καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας. 413

Σελ.

Συνεδρίασις ΡΔ'. τῆς 24 Ἰουλίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ 1852 νομοσχεδίου 415
Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς αὐτῆς χρήσεως 419

Συνεδρίασις ΡΕ'. τῆς 26 Ἰουλίου 1852.

Ἀρχαιρεσίαι καὶ ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων 421
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ νέας τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου· εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 422
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως καὶ ἑνὸς γραφέως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον νομοσχεδίου 423
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου· ἑτέρα ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ εἰδικῆς πιστώσεως διὰ τὴν ἀποξήρανσιν γαιῶν τινων τῆς Βοιωτίας νομοσχεδίου 425
Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ 429
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης τροπολογίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῶν φορολογικῶν νόμων διὰ τὸ ἔτος 1853 432
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνωτέρω περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 434
Παραδοχὴ αὐτοῦ καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 436
Ἐπιψήφισις τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ 1852 νομοσχεδίου καὶ τῶν λοιπῶν ἄρθρων καθεξῆς 438
Συζήτησις τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1852 442
Ἐπιψήφ. τοῦ ά. αὐτοῦ κεφαλαίου καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας. 444
Ἐπιψήφισις τοῦ Β'.—τοῦ ς'. κεφαλαίου 446
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 450
Ἐπιψήφισις τῶν ὑπολοίπων κεφαλαίων 452
Ἐπιψήφισις καὶ τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων νομοσχεδίου κατ' ἄρθρον 453
Ἔνστασις ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ φορολογικὸν νομοσχέδιον 454
Ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου . . 455

Συνεδρίασις ΡΣ'. τῆς 28 Ἰουλίου 1852.

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ 1852 ἔτος νομοσχεδίου· εἰσαγωγὴ αὐτοῦ 456

Συνεδρίασις ΡΖ'. τῆς 7 Αὐγούστου 1852.

Ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων· ἀνάγνωσις ἐκθέσεων ά) ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου καὶ β') ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποξηράνσεως τοῦ Βοιωτικοῦ πεδίου . . . 457
Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς. 459
Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων 460

Σελ.

Συνεδρίασις ΡΗ'. τῆς 9 Αὐγούστου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ προσθήκης δύω ὑπαλλήλων ἐν τῷ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείῳ νομοσχεδίου 461
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 462
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου καὶ παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀποξηράνσεως τοῦ Βοιωτικοῦ πεδίου νομοσχεδίου 464
Παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 465
Γενικαὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς . 469
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 470
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου 474
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 475
Παραδοχὴ τῶν λοιπῶν ἄρθρων καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου . 483
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 484
Πρότασις τοῦ νὰ ἐγγραφῇ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου· ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου . 486
Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ 490
Γενικὴ διατίμησις τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματ. τοῦ στρατοῦ. 492
Συγκριτικὴ κατάστασις τῆς νέας διατιμήσεως πρὸς τὴν παλαιάν. 496
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου 500
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 502
Ἄμεσος ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν 503

Συνεδρίασις ΡΘ'. τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1852.

Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς 3 Σεπτεμβρίου . . . . . αὐτ.

Συνεδρίασις Ρ'. τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἔκθεσις ἐπὶ τῶν ἐρεθῆς νομοσχεδίων 504
ά) Τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ, καὶ 505
β') Τοῦ περὶ προβιβασμοῦ αὐτῶν 510
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν εἰς Εὐρώπην ἀποστελλομένων πρὸς ἐκπαίδευσιν ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν . . . 513
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 514
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ διορισμοῦ ἐπαρχιακ. ἰατρῶν νομοσχεδίου. αὐτ.
Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ 518
Σύστασις ὑπὲρ τοῦ ἐλλογικοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν καὶ ἀναβολὴ τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς 519

Συνεδρίασις ΡΙΑ'. τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἕνεκα τῶν κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν συμβάντων νομοσχεδίου· ἑτέρα αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου. 520
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 521

Σελ.

Ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως πρὸς πληρωμὴν ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν ἐξόδων· εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἑτέρα περὶ τούτου ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ. 523
Ἀρχαιρεσίαι καὶ ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων. . . 524
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν α) ἐπὶ τοῦ περὶ διορισμοῦ ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν νομοσχεδίου 525
δ') Ἐπὶ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ 526
γ') Ἐπὶ τοῦ περὶ προδιβασμοῦ αὐτῶν, δ') ἐπὶ τοῦ περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ 528
ε) Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν εἰς Εὐρώπην ἀποστελλομένων πρὸς ἐκπαίδευσιν ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν 529
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ 530
Πίναξ ναυτικῶν συντάξεων 537
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος νομοσχεδίου 538
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου· ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ προδιβασμοῦ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς ὑποβαλλομένου αὖθις νομοσχεδίου . . 539
Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ 540
Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προσθήκης δύω ὑπαλλήλων ἐν τῷ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείῳ νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 543
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ 545
Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων 546

Συνεδρίασις ΡΙΒ'. τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1852.

Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ ὀνόματος τῆς Μεγαλειοτάτης Ἀνάσσης· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου 547
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἐπιβλητέων ἐπαρχιακῶν φόρων 549
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου· ἐξιστόρησις τῆς γενομένης ὑπὸ τῶν λῃστῶν καταστροφῆς τοῦ κατὰ τὴν Φθιώτιδα χωρίου Γλύφα . . 551
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τῶν παθόντων καὶ ἀπάντησις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ 553
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ διορισμοῦ ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 554
Συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 559
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 560
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 561
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ νομοσχεδίου· παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ. 563
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 568
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προδιβασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ νομοσχεδίου· παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ. 573

Σελ.

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 576

Συνεδρίασις ΡΙΓ'. τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1852.

Χορήγησις ἀδείας 579

Συνεδρίασις ΡΙΔ'. τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ νομοσχεδίου 580
Ἐπερωτήσεις α) περὶ τῆς ἀναβαλλομένης εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ συντάξεως τῶν ὀρφανῶν καὶ χηρῶν τοῦ ἀγῶνος νομοσχεδίου καὶ δ') περὶ τῆς γενομένης ἀνατροπῆς τοῦ ὑπὲρ τῶν συμβολαιογράφων νόμου, καθ' ὃν ἐνεπιστεύετο αὐτοῖς ἡ διαχείρισις χαρτοσήμου 581
Ὑπόμνησις τῆς ἐκκρεμοῦς ἐκλογῆς Μινώας καὶ παραπομπὴ αὐτῆς εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ τῶν εἰς Εὐρώπην ἀποστελλομένων πρὸς ἐκπαίδευσιν ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . 582
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 585

Συνεδρίασις ΡΙΕ'. τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1852.

Παρατηρήσεις περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ προεδρείου γενομένης πρὸς τοὺς βουλευτὰς ἐντόλου προσκλήσεως 586
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 211,600 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852. 587
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου· ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων νομοσχεδίου 588
Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ 591
Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου 592
Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ 597
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν· α) ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῆς φάλαγγος νομοσχεδίου . . 601
δ') Ἐπὶ τοῦ περὶ προδιβασμοῦ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς καὶ γ') Ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 32,000 πρὸς πληρωμὴν ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν ἐξόδων . . 602
Λύσις τοῦ περὶ βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μινώας ζητήματος καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 604
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 605
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου 607
Παραδοχὴ αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ὅλων 609
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 611
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου 612
613

Συνεδρίασις ΡΙΣ'. τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων· ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ παρὰ τῆς

Σελ.

Γερουσίας τροπολογηθέντος περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων νομοσχεδίου 622

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου 625

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 626

Συζήτησ. ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου καὶ ὑποβολὴ διαφόρων τροπολογιῶν. 627

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας καὶ ἀπόρριψις τῆς παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ὑποβληθείσης 632

Ὡσαύτως ἀπόρριψις καὶ τῆς τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας . . 634

Συνεδρίασις ΡΙΖ'. τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1852.

Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς πρὸς ὑποδοχὴν τῆς **Α. Μ.** τοῦ Βασιλέως, ἐπανερχομένου ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς . . . . . αὐτ.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν σωμάτων νομοσχεδίου· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου· ἐπιψήφισις τοῦ 1 ἄρθρου καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 635

Παραδοχὴ τῶν ὑπολοίπων ἄρθρων 638

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 639

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 640

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νομοσχεδίου καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 643

Παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 644

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 651

Πίναξ τῶν ναυτικῶν συντάξεων 659

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ παραχωρήσεως κτημάτων ἐν Τριφυλίᾳ πρὸς τὸν ὀθωμανὸν Μίτον Ὀστὰ Μπραχὸ νομοσχεδίου 660

Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 662

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων νομοσχεδίου 663

Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ 679

Ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 8000 δραχμῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου· εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 689

Ἑτέρα ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου· μεγάλαι κλήρωσις τῶν τραπεζῶν 690

Συνεδρίασις ΡΙΗ'. τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν 692

Συνεδρίασις ΡΙΘ'. τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ ἐξοφλήσεως τῶν ἀπὸ τοῦ 1833 καθυστερουμένων πρὸς τὸ δημόσιον νομοσχεδίου . . . . . αὐτ.

Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 698

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐκ πλουστοῦς ἐνοικιάσεως ἐλαιοδένδρων νομοσχεδίου 701

Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ 708

Σελ.

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ σχηματισμοῦ τοῦ παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείῳ προσωπικοῦ τῆς δημοσίου οἰκονομίας 711

Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 714

Συνεδρίασις ΡΚ'. τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἀρχαιρεσίαι καὶ ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων 715

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ πολιτικῆς διαιωδοσίας τῶν προξένων νομοσχεδίου 716

Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 720

Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ συμβάσεως συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν ἡνωμένων βασιλείων Σουηδίας καὶ Νορβηγίας νομοσχεδίου 731

Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ καὶ καταχώρισις τῆς συνθήκης 732

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν α') ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου 741

β') Ἐπὶ τοῦ περὶ ἐξοφλήσεως τῶν ἀπὸ τοῦ 1833 καθυστερουμένων χρεῶν καὶ 742

γ') Ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων. 746

Ἀνάγνωσις ἑτέρας ἐκθέσεως μειονοψηφούντος μέλους ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων νομοσχεδίου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν κατὰ τὴν Ἀσκωνίαν συμβάντων νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 747

Συζητήσεις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου 749

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου καὶ ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως πρὸς πληρωμὴν ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν ἐξόδων νομοσχεδίου· ἐξήγησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου. 752

Παραδοχὴ τῶν ἄρθρων καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 753

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ νομοθετικὰ σώματα νομοσχεδίου· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου. 754

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συντάξεων τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῆς φάλαγγος νομοσχεδίου· συζήτησ. ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου. 755

Συνεδρίασις ΡΚΑ'. τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἀγγελία πένθους ἐν τῇ Αὐλῇ 757

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ παραχωρήσεως κτημάτων ἐν Τριφυλίᾳ εἰς τὸν ὀθωμανὸν Μίτον Μπραχὸ νομοσχεδίου 758

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῆς φάλαγγος νομοσχεδίου . 759

Συνεδρίασις ΡΚΒ'. τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν· α) ἐπὶ τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐκ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως ἐλαιοδένδρων νομοσχεδίου 762

Σελ.

6'.) Ἐπὶ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν· γ') ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 8000 δραχμῶν διὰ τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον 763

δ') Ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἐπιζημιῶν ἐπαρχιακῶν φόρων, καὶ ε') ἐπὶ τοῦ περὶ καταλληλοτέρου διοργανισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν γραφείου τῆς δημοσίου οἰκονομίας 764

Ἀνάγνωσις Β. διατάγματος, κηρύσσοντος τὴν λῆξιν τῆς δευτέρας συνόδου τῆς τρίτης βουλευτικῆς περιόδου . . . . . .

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

0020659455
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ